Anul LXXX | Sibiu, 1 Ianuar 1932 | Nr. 1—2

BIBLIOTECA CENTRALA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străină tate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Anul 1932

(=) Să întâmpinăm noul an întăriți în sentimente de iubire pentru lege și neam, pentru țară și tron, și pentru pilduitorul lor trecut, bogat în duhul jertfelnic de mari ctitori și glorioși înaintași, simboluri de înaintare și consolidare națională și bisericească.

Ascultând glasul lor de chemare, să intrăm cucernici în anul ce nu poate decât să ne ursească bucurii și dureri, izbânzi și pierderi, plăceri și suferințe, izvoare trimise de sus, ca să ne îndrepteze pașii gândurilor noastre numai în căile binelui și ale adevărului, în care am crezut și credem neșovăitori.

Anul nou ne învită la și mai întețită muncă, la sinceră pocăință, la încredere în virtuțile ce am moștenit; ne îndeamnă mai ales la încrederea în Dumnezeul părinților noștri și în dragostea Lui pentru toți cari îi cer înalta ocrotire.

In cursul anilor expirați, ziarul nostru a dus luptă demnă și cinstită, apărând ca organ de control interesele bisericești împotriva celorce nesocotesc sau atacă biserica și clerul ei. Am dat îndrumări și orientări, după putință, tuturor acelora cari le-au căutat în conformitate cu demnitatea și prestigiul lor și al nostru.

In fapte chibzuite și în cuvinte *cumpănite*, cum se cade tagmei zise intelectuale, am lucrat și vom continua lucrarea la această gazetă ce împlinește în curând opt decenii de apariție.

Violențele din limba cronicarilor zilei de astăzi, — când toți fruntașii vieții publice din partidele politice sânt, fără excepție, prezentați cititorilor ca oameni stricați sau tâmpiți, — nu ne ispitesc de loc, pe lângă toate iscusințele mari de stil ale frazelor menite să-i înfiereze.

Vom stărui cu seriozitate și cu râvnă pentru ameliorarea situației clerului nostru, înconjurând toate agitațiile fără rost și pornirile de prisos.

Sânt multe neajunsuri și mizerii, mari și mărunte. Le vom face față nu exagerându-le, ci căutând prin conlucrare armonică să le reducem și stârpim.

Fie ca anul 1932 să ne scutească pe toți, mai mult ca anii precedenți, de povara grijilor zilei de mâne și, mai pe sus de toate, să ne aducă salvatoarea însănătoșire a bunelor moravuri sufletești!

Cu această dorință ne adresăm către iubiții noștri cititori și le zicem: La anul și la mulți ani!

An nou!

Am încheiat încă un ciclu de 365 de zile. In sufletul nostru, în viața lumii, și-a filtrat substanța de emoții, de idei și de fapte un alt ciclu multimilenar de clipe.

Analiza noastră fugitivă nu găsește într'un an trecut decât un număr de zile. Dar sub imperiul obișnuinții și-al unui instinct metafizic, atribuim toți unui an și o altă unitate decât aceea a unei sume, fie ea de zile sau de anotimpuri, de evenimente economice sau de capitole bugetare. Un an este pentru toți o ființă, născând succesiv din străfundurile realității, sortit să reveleze lumii noui aspecte ale acelei realități, să deschidă noui drumuri pentru ființele ce-i succed, asemănătoare lui. Un an nu este numai suma momentelor trăite de omenire în răstimpul unei rotațiuni a pământului în jurul soarelui, în compoziția lui nu intră numai elemente sufletești și fizice, ci el vine cu o anume conformație, plin de anumite intenții de dincolo de lumea văzută și simțită; intenții cari au un rol precumpănitor la extragerea și formularea în evenimente, a materialului fizic și sufletesc din lume. E ceva într'un an care depășește empiricul: un an este plămădit din metafizic și fizic, din eternitate și vremelnicie.

De aici fiorul cu care așteptăm anul nou. Oare cu ce intenții se apropie de noi noul sol al veșniciei? Ce plenipotență a primit dela Stăpânul Anilor? Ce mișcări va răscoli în sânul lumii empirice, cum le va coordona și în ce direcție va trasa liniile anilor viitori? Anul trecut, continuând pe cel anterior, a răscolit și mai mult antitezele în viața economică și spirituală, intensificând dureros criza materială și morală. Va continua anul care vine pe aceeaș linie? Toți dorim să nu fie acesta cazul.

Dar, dacă totuș acesta va fi, noi, încrezători în înțelepciunea planurilor divine, vom căuta ca și din aceste împrejurări să scoatem maximum de folos duhovnicesc pentru obștea creștinească.

Diorates.

Nr. 10.224/931 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Se aduce la cunoștința On. Oficii protopresbiterale și parohiale, că în urma celor stabilite

FOIȘOARA

PREDICĂ

— Rostită în biserica catedrală a doua zi de Crăciun, în anul Domnului 1931 —

In numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh!

Veniți să ne bucurăm de Domnul, carele om făcându-se pentru iubirea de oameni, ne-a îmbrăcat iarăș cu chipul nestricăciunii! [Dintr'o cântare dela Nașterea Domnului].

Iubiților creștini!

Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului, în acest an, ne-au sosit în mijlocul unei apăsări, unei depresiuni economice, cum de mult nu s'a mai pomenit între granițele țării noastre binecuvântate de Dumnezeu cu atâtea bunătăți. Ori în care parte ți-ai întoarce privirile, nu vezi decât fețe întunecate de îngrijorare. Ori încotro ai pleca, ești întimpinat numai cu vorbe de tânguire, din cari parcă transpiră o imensă suferință. Se tânguiește săteanul plugar, că nu-și poate valoriza cu preț agoniseala pământului atât de darnic în acest an; orășanul comerciant și industriaș se tânguiește, că n'are cui vinde marfa, n'are cui oferi produsele atelierului său; se tânguiește funcționarul, că nu și-a primit leafa de luni de zile; se tânguiesc datornicii, că-i ruinează cametele; se tânguiesc chiar bogații, că nu-și pot ridica banii adunați în bănci; se tânguiește muncitorul, că n'are cui să muncească; se tânguiește însuși statul, că nu poate încassa impozitele. Dar cine nu se tânguiește? S'ar părea, că toată supărarea câtă e pe lume, toate năcazurile, toată mizeria s'au adunat să facă cor în țara noastră, că să-i turbure Românului patriarhala tihnă de Crăciun și să-i strice bucuria sărbătorilor Nașterii Domnului.

Dar mai mult! Pe firul amintirilor se înșiră icoane de altădată, din vremuri mai grase, despre Crăciunuri cu bucurii zgomotoase, cu daruri bogate, cari prin contrast fac, ca apăsarea de astăzi să adune în suflete și mai multă amărăciune.

Incontestabil, vremurile sunt grele, la noi și în toată lumea. E fapt, că sărăcia ne paște mai mult decât altădată. Nimeni nu va nega, că asupra societății noastre, ca și asupra lumii întregi, s'au îngrămădit enorme greutăți economice, în vârtejul cărora economiștii tehnicieni și politicieni bâjbâie aiuriți să afle o ieșire salvatoare și leacul nu-l nimeresc, pentrucă îl caută numai pe pământ cu știință omenească și cu mijloace pământești. Vedem cu ochii proprii, cum din învolburarea nevoilor de tot felul se varsă suferința în cascade asupra oamenilor, nu numai în țara noastră, ci în toată lumea.

Dar mie mi se pare, că această realitate aspră cu întregul ei alaiu de eșecuri, de căderi, de dezastre economice, ni se înfățișează atât de uluitoare în duritatea ei, pentrucă ochiul nostru s'a deprins să o privească prin lentila măritoare a unei concepții de viață extrem de materialiste. Mintea noastră, zăgăzuită de „răutatea zilei“, s'a retras parcă tocmai la polul opus al concepției creștine despre viață, uitând învățătura Bunului nostru Mântuitor, care o îndreaptă spre cerul deschis nouă tuturor prin preamărita Sa întrupare și naștere.

El, în dumnezeiasca Sa cuvântare de pe Muntele Fericirilor, ne spune: „Nu vă îngrijiți de viața voastră ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Uitați-vă la paserile cerului, că nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună în hambare, și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Luați seama la crinii

252.

de către On. Minister al instrucţiunei şi cultelor de comun acord cu administraţia P. T. T., aprovizionarea timbrelor necesare corespondenţei oficiale se va face până la 15 Ianuar 1932 ca şi în trecut de către fiecare oficiu protopopesc, respective oficiu parohial, conform instrucţiunilor cuprinse în circulara noastră Nr. 3084/930 Ep.

In curând vor urma noui instrucţiuni cu privire la modul cum se va face aprovizionarea timbrelor oficiale cu începere din 15 Ianuar 1932.

Sibiu, 28 Decemvrie 1931.

Consiliul arhiepiscopesc

Comentări netemeinice în gazeta dela Blaj. Ziarul blăjan *Unirea*, oficiosul greco-catolic — scrie *Neamul Românesc* — a comentat alcătuirea bugetului cultelor, afirmând că la repartizarea fondului cultelor biserica unită ar fi fost nedreptăţită. Oficiosul guvernului continuă astfel:

«Prevederile bugetare ale cultelor înglobează un total de 528.917.888 lei, numărul credincioşilor fiind cifrat la 16.319.445 de suflete. Deci revine de cap de credincios suma de lei 31·88.

Greco-catolicii au la o populaţie de 1.341 631 un fond de 42 771 196, adecă, în afară de biserica ortodoxă, au un maximum de prevederi bugetare. Impărţind suma cu numărul credincioşilor revine tot 31·88 lei de fiecare suflet.

Ortodocşii, cărora ziarul *Unirea* le aduce imputarea că sânt privilegiaţi, au un fond de 402 949.557 lei la un număr de 12.638.081 de credincioşi, adecă de fiecare suflet revine tot 31·88 lei.

Aceeaş normă a fost respectată şi la repartiţia restului de fond după cum arată următoarea tabelă:

Romano-catolici	1.087 037	34.654.739
Reformaţi	655.685	20 903.237
Evang.-Luterani	370 681	11.817 510
Unitari	71.294	2.272 852
Musulmani	155.036	4.942.547
Mozaici	—	8.606.250

Se constată deci, din cele de mai sus, reaua credinţă cu care o parte din minoritari încearcă să defăimeze activitatea actualului guvern» ..

Cuvinte arhiereşti

— La Naşterea Domnului —

II

...Popas de odihnă şi de reculegere, iubiţii mei, e sfânta sărbătoare de astăzi, a Naşterii Domnului nostru Isus Hristos, sărbătoare care ne dă prilej să ne ridicăm cu sufletul deasupra mizeriilor, neajunsurilor zilnice şi uitând de ele pentru un moment, se privim cu ochii sufletului nostru la ieslea din Vitleem, la pruncul Isus, la Dumnezeul Cel veşnic, care pentru noi, pentru mântuirea neamului omenesc din noianul păcatelor, a luat trup omenesc născându-se din preacurata Fecioară Maria, şi cu umilinţă să-L preamărim cu cuvintele cântării ce a resunat în sfintele noastre biserici la rugăciunea de dimineaţă, la sfânta Utrenie: «Mărimu-Te, Dătătoriule de viaţă Hristoase, Carele pentru noi acum cu Trupul Te-ai născut din nenuntita şi preacurata Fecioară Maria».[1]

Am numit, această mare şi sfântă sărbătoare, popas de odihnă, de reculegere, căci, iubiţii mei, viaţa noastră de acum o asemenez cu călătoria prin marele deşert, pustietate, Sahara, din Africa, şi situaţia noastră, cu situaţia caravanelor, a călătorilor. prin această primejdioasă pustietate. Greutăţile, neajunsurile, neliniştea, grija de ziua de mâne, cari încunjură viaţa noastră de astăzi, le asemenez cu primejdiile, cari ameninţă viaţa călătorilor, cari sunt siliţi să umble prin acea pustietate, prin acea mare de nisip, lipsită de apă, dară plină de dogoritoare ferbinţeală, care istoveşte puterile călătorilor şi ale animalelor. In acest deşert, în lungul cărărilor, să află ici-colo, la mari îndepărtări, câte o oază, totatâtea insule, ostrove, în marea de nisip a deşertului; oaze cu apă răcoroasă, cu arbori, vegetaţie, verdeaţă şi case de adăpost, la care ajungând călătorii obosiţi, plini de bucurie că au ajuns în pace, se odihnesc, se recrează şi întăresc atât ei, cât şi cămilele lor. Se odihnesc, se recrează, şi apoi cu puteri înoite pornesc din nou la drum, şi tot aşa, până ce ajung la ţinta călătoriei lor.

Aşa să întâmplă, iubiţii mei, şi cu noi, în calea vieţei noastre. Trecem prin greutăţi de ordin material, de natură materială, în ce priveşte economia ţării, de cari se resimte şi economia, starea materială a fiecăruia din noi. Greutăţi materiale, ca urmări fireşti ale războiului trecut, sub povara cărora sufer toate ţările. Pe lângă aceste greutăţi materiale şi fireşti după războiu, ne ameninţă şi banditii pustiului, fiarele sălbatice, care sunt: satana şi slujle lui, a căror roadă e suflul necredinţei, a ateismului, a negării şi combaterei lui Dumnezeu, ce se furişează în inimile multora şi le ia în stăpânire, ca apoi, lipsiţi de apa vieţei, ce izvoreşte din credinţa în Dumnezeu şi din învăţăturile Mântuitorului, să-şi peardă sufletele. Pe lângă suflul necredinţei e şi focul dogoritor al luxului nebun, al nesaţului şi al imoralităţii.

Dară, iată-ne acum, iubiţii mei, ajunşi la un loc de odihnă, la o oază, la sărbătoarea Naşterii Domnului nostru Isus Hristos. Ajunşi la acest loc de odihnă să preamărim pe Domnul nostru Isus Hristos, Dătătorul de viaţă, Carele pentru noi s'a născut, şi să ne întărim puterile noastre sufleteşti, şi prin ele şi cele trupeşti.

Şi oare, cum ne vom întări puterile sufleteşti? Aşa, dacă vom cugeta asupra nemărginitei bunătăţi a lui Dumnezeu, care s'a arătat prin Naşterea Domnului nostru Isus Hristos, trimis de Tatăl ceresc în lume pentruca, prin învăţăturile lui, luminând mintea oamenilor întunecată prin păcatul strămoşesc, să-i aducă la cunoştinţa adevăratului Dumnezeu, arătându-le şi calea, care duce la adevărata viaţă, la mântuire, la adevărata fericire şi pământească, şi cerească.

Meditând asupra acestei bunătăţi şi iubiri nemărginite a lui Dumnezeu Tatăl şi a Fiului Său iubit, Domnului nostru Isus Hristos, Carele s'a umilit pe Sine luând trup omenesc născându-Se, să-L primim cu braţele deschise pe Cel născut, Domnul nostru Isus Hristos, crezând într'insul şi în Celce L-a trimis, adecă în Taiăl ceresc; să-i urmăm învăţăturile trăind după poruncile Lui, după poveţele sfintei noastre Biserici, din care curge isvorul netulburat şi nesecat al învăţăturilor Lui; din care isvor să ne răcorim sufletele stâmpărându-ne setea sufletelor şi răcorindu-le, precum îşi stâmpără şi răcoresc setea călătorii deşertului, ajungând la oazele ce le dă odihnă...

Inarmaţi cu puteri improspătate, sufleteşti şi trupeşti, din prilejul sfintei sărbători de acum a Naşterii Domnului nostru Isus Hristos, vom porni mai departe pe calea colţuroasă a vieţii noastre spre un nou popas de odihnă, până ce, din mila Lui Dumnezeu şi cu ajutorul Lui, vom ajunge la ţinta finală, pentru care suntem zidiţi, la viaţa cerească fericită în Dumnezeu şi cu Dumnezeu...

(*Din pastorala P. S. Sale Episcopului IOSIF al Caransebeşului*).

[1] Pripeala dela Utrenie.

III

...Sfânta scriptură ne istoriseşte că creştinii cei dintâi, pătrunşi de învăţătura Mântuitorului, duceau întreolaltă o viaţă de fraţi. Işi vindeau moşiile şi averile şi le împărţeau tuturor, după cum avea nevoe fiecare. (F. Ap. 2, 45). Cei bogaţi ospătau pe cei săraci, şi iubirea creştină înfrăţea pre oameni. Legea creştină s'a răspândit repede în lume fiindcă ea era legea iubirii şi a milei faţă de aproapele. Spitalele, orfelinatele, azilurile pentru bătrâni şi săraci şi atâtea alte instituţiuni de binefacere, toate au răsărit din iubirea faţă de aproapele, propovăduită de Mântuitorul nostru Isus Hristos. El a spus că întrucât miluim pre un sărac sau facem vre-un bine unui om ce sufere, Lui îi facem, şi pentru toate acestea vom primi dela El răsplată în ziua judecăţii de apoi. (Mat. 25, 40).

Toată lumea se plânge că vremurile de azi sunt mai grele ca oricând, fiindcă oamenii de pretutindenea se vaetă. Am ajuns să credem că e aşa de grea viaţa încât nu mai putem săvârşi nici măcar o faptă bună. O, câtă înşelăciune!

Azi nu suntem nici în războiu, când moartea secera vieţile de om ca spicele de grâu, nici nu ne pândesc ca odinioară boli molipsitoare ca holera şi ciuma. Dumnezeu cel atotbun ni-a trimis ani buni, roditori, şi foamea nu ne ameninţă. Tot El ne-a cruţat de cutremur pământesc, de potopul apelor şi atâtea alte primejdii care strică viaţa oamenilor pe pământ. Atunci pentruce ne tânguim că vremurile de azi sunt mai rele ca ori când? Oare nu învinuim pe nedrept pe Dumnezeu că ne asupreşte prea mult? Da, iubiţi fii sufleteşti, vremurile de azi vor fi grele, dar vremurile se schimbă, şi Dumnezeu le cârmueşte totdeauna spre binele celor ce se încred în El. Dacă azi ni se pare că e mai rău ca altădată, e numai fiindcă judecata noastră e stricată, iar modul nostru de gândire nu e cel creştinesc. Noi nu voim să înţelegem că fericirea fără Dumnezeu e cu neputinţă. Inzadar ar produce pământul oricâte bogăţii, căci pânăcând răutatea omenească va dăinui în lume în măsură tot aşa de mare ca astăzi, nu va pieri sărăcia şi jalea dintre oameni. Numai pe măsura în care ne vom întoarce toţi la Dumnezeu, şi vom începe să trăim după legea lui Hristos, ducând o viaţă curată, plină de iubire faţă de Dumnezeu şi aproapele nostru, va pieri neliniştea din suflete şi se va sălăşlui iarăş pacea şi mulţumirea în viaţa noastră. Boala de acum a lumii nu e pricinuită de lipsa de bani — cum

---

câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc. Şi totuşi vă spun vouă, că nici Solomon în toată mărirea lui nu se înveşmânta ca unul dintre ei. Deci nu duceţi grijă spunând: ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca, *că după toate acestea se străduiesc păgânii.* Ştie doar Tatăl vostru cel ceresc că aveţi nevoie de ele. Căutaţi mai întâi împărăţia şi dreptatea Lui şi acestea toate se vor adăuga vouă! (Matei 6, 25—33).

Iată reţeta salvatoare, singura care poate mântui lumea din criza economică şi din criza morală ce fatal o însoţeşte: *Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate se vor adăuga vouă!*

Să ne punem serios, eroic şi sincer în conştiinţă întrebarea: Cum răspunde creştinul zilelor noastre la această dumnezească chemare? Căutăm noi să înfrânăm legăturile trupului cu pământul, spre a ne avânta în sferele idealului creştin, renunţând la poftele şi ispitele propriei noastre fiinţe? Ori ne năzuim mai adesea *după ce se străduiesc păgânii:* ce vom mânca, ce vom bea, cu ce ne vom îmbrăca, cum ne vom distra, cum vom petrece vremea mai plăcut?

Mi se pare, că marea mulţime a creştinilor de astăzi trăiesc într'o continuă suprapreţuire a trupului, pe care-l idolatrizează ca pe un zeu nesaţios şi capriţios, căutând să-i satisfacă toate poftele, iar sufletul nemuritor, veşnic ca şi Creatorul său, abandonat, este lăsat să tânjească după un mediu mai prielnic, după care oftează şi nu-l găseşte în societatea de astăzi.

Poftele trupeşti ne stăpânesc peste măsură — acesta e adevărul. Dar ele sunt adevăraţi monştri nesăturaţi. Ai satisfăcut pe una? zece îşi ridică capul flămânde. Ai satisfăcut şi pe aceste? din ele puiază o sută tot atât de lacome, şi aşa la nesfârşit, până ce biata noastră fiinţă, sfâşiată, cade neputincioasă în robia lor, unde se zbate în desperarea morţii; pentrucă ce muncă, ce energie omenească cinstită mai poate împăca atâta lăcomie, atâta nesaţ?!

Şi în chipul acesta urmează groaznica demoralizare, şi cu ea decădinţa, când tu creştine înlocuieşti grija sufletului ce se doreşte la Dumnezeu cu un cult exagerat al trupului şi al poftelor sale, iar dreptatea lui Dumnezeu cu egoismul tău nesaţios. Şi atunci cum să nu te simţeşti nenorocit şi să nu te tânguieşti pe toate tonurile de greutatea timpului de astăzi?!

Dar să mă credeţi, că nu vremurile sânt atât de grele, pe cât de slăbită este rezistenţa noastră sufletească, opoziţia noastră morală în faţa cerinţelor extrem de exagerate ale zilei, ale clipei, a căror satisfacere în limbajul comun se chiamă „fericirea vieţii". Mântuitorul ne-a prevenit doar, că în lume turburare avem, dar tot atunci ne-a şi încurajat, îndemnându-ne să îndrăznim, ca să biruim lumea, ca şi El (Ioan 16, 33), nu să ne lăsăm înfrânţi de ea.

Moşii şi strămoşii noştri, în trecutul lor aproape de două ori milenar, au văzut altfel de crize, au trecut peste altfel de încercări şi nu s'au încovoiat, nici n'au desperat, pentrucă razimul lor sufletesc nu era aşezat pe trecătoare circumstanţe economice, ci pe credinţa nestrămutată în Dumnezeu, care singură rezistă tuturor schimbărilor vremii, tuturor încercărilor, tuturor calamităţilor, tuturor nenorocirilor, tuturor suferinţelor. Privirea lor era aţintită spre cer, spre bogăţia dumnezeirii, nu spre bogăţiile pământului, de aceea aveau eroismul ce-l întâlnim numai la sf. mucenici, ca să considere bunurile sufleteşti mai presus decât toate comorile pământului.

Criza

Fantoma noului fenomen, apărut pe arena vieţii, înfioară de spaimă omenirea. Mâna ei loveşte şi sfărâmă idolii ce până ieri se răsfăţau în templu luxuriant, zidit de o lume împătimată de viaţă. O viaţă de îmbuibare şi huzur...

Realizările tehnice ale acestui secol, unde s'a irosit multă energie, încep a deveni lucruri de vechitură ce nu mai satisfac vrerile spirituale. Aceasta, pentrucă lumea, în goană după cuceriri materiale, a izolat viaţa însăşi de unitatea ei metafizică, a rupt contactul cu divinitatea.

Astfel s'a înstăpânit sugestia, că omul este creeatorul vieţii sale. Viaţa sa este o categorie individuală, care se angrenează inconştient mehanismului social.

In senzul acestei concepţii s'au expulzat de pe planul existenţei valorile transcendente, născătoare de inspiraţie şi creaţie. Lumea, trăind sub sugestia acestei concepţii, înfruptându-se cu nesaţ din roadele cuceririlor ştiinţii, a astupat *isvoarele credinţei* ce şfinţeşte orce adevăr ştiinţific, şi-i dă circulaţie morală în viaţa practică. Iubirea nemărginită, putere dătătoare de viaţa, balsam ce vindecă ranele inimilor prin care se înfrăţesc popoarele, a fost inlocuită cu «amorul propriu» de neam şi rasă.

Sinceritatea gândului, inspirat de măreţia divinului, s'a ofilit.

Principiul libertăţii şi demnităţii omeneşti a fost răstălmăcit de interesele personale, de castă şi partide politice.

Realitatea fericirii veşnice, după care însetează sufletul, a fost coborâtă din înălţimile azure în relativismul sec şi umbros, ca o simplă satisfacţie materializată. Concepţia existenţii Lui Dumnezeu, ca principiu creator şi guvernator al lumii, a fost contestată faţiş sau înlocuită cu simple concepte, goale, ale speculaţiilor etice şi filozofice.

Nu mai vorbim de atacurile năpustite asupra bisericii, care este singura realitate eternă, cu menirea de a veghea şi păstrà integritatea spirituală a vietii. Şi nici de abandonarea tradiţiei născută din experienţele eroice ale morţilor noştri...

Există o lume care alungă pe Hristos din preocupările ei. Lumina lui, în care sânt condensate principiile orginale ale vieţii, nu mai sălăşlueşte nici în inimă, nici în gând... ignorând faptul că orce reformă a vieţii sociale, în senzul înstăpânirii în ea, a binelui, dreptăţii, frumosului, iubirii şi păcii, nu se poate face decât prin, şi cu El alături de mintea şi inima noastră. Căci aceste valori spirituale absolute nu se pot transplanta în lumea pământească, decât prin cel născut din eternitate şi întrupat în vremelnic, spre a le desăvârşì, prin Hristos.

...Dar azi, neamurile se rostogolesc pe povârnişul cuceririlor de ieri, şi se înfioară în faţa momentului văzându-şi că siguranţa existenţii este în impas, — în criză. A sosit vremea, când lumea s'a trezit din păcat, tocmai de viforenţa crizei spirituale, ce s'a deslănţuit pe «Marea vieţii»...

Voiţi să potoliţi furtuna?... Citiţi, meditaţi şi interiorizaţi, Capitolul 4, vers 35—41 din Sfânta evanghelie după Marcu...

Pr. C. Zoican.

Inoirea abonamentelor

Invităm onoraţii abonaţi ai ziarului **Telegraful Român,** ale căror abonamente expiră, să binevoiască a le înoì de cu vreme, stăruind în cercuri cât mai largi pentru lăţirea organului nostru.

Abonamentul se face prin *mandat poştal,* trimis la adresa: ***Administraţia Telegrafului Român*** în ***Sibiu.***

Numele abonatului, locuinţa sa şi ultima poştă, să fie scrise corect şi legibil.

Administraţia Telegrafului Român.

Sărbătoarea Naşterii Domnului în Sibiu

Sărbătorile sfinte ale Naşterii Domnului au fost prăsnuite şi în anul acesta cu deosebită solemnitate, în Catedrala Mitropoliei noastre. Intâia zi de Crăciun, Sfânta Liturghie a fost oficiată de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae,* asistat de clerul mitropolitan.

In decursul Sf. Liturgii, a hirotonit întru diacon pe absolventul Academiei teologice, I. Şoşu.

La finea Sf. Liturgii, I. P. S. Sa, a rostit o magistrală cuvântare, cuprinzând ideile fundamentale din pastorala de Crăciun, publicată în numărul antecedent al ziarului nostru.

In ziua a II a a praznicului Naşterii Domnului, Sfta Liturgie, a fost oficiată de P. S. Sa arhiereul nostru *Vasile,* asistat de preoţimea mitropoliei. La finea Sftei Liturgii. P. S. Sa a ţinut o frumoasă cuvântare, pe care, o publicăm în numărul de astăzi al ziarului nostru.

Răspunsurile liturgice în ambele zile le-a dat corul mixt al Catedralei, condus dl prof. Timotei Popovici.

Ajutorarea căracilor de serbători în Sibiu

In fiecare an autoritatea bisericească mai înaltă şi conducătorii fireşti ai parohiilor au contribuit de Serbători pentru cei năpăstuiţi şi săraci.

In vremile în cari trăim numărul acestora s'a sporit—dar nu s'a sporit în sceeaşi măsură şi mila cu adevărat creştinească a acelora cari ar putea şi au de unde veni în ajutorul celor lipsiţi. Şi astăzi este multă risipă şi cad din abundenţă sfărîmături de pe masa bogaţilor — dar nu mai au contact cu realitatea...

Caritatea, într'o societate cu adevărat creştină, trebue să fie permanentă, nu incidentală. Iubirea lui Hristos a fost permanentă dela iesle şi până la Golgota şi este veşnică şi aştăzi şi va fi. A noastră e ocazională, dacă este...

Nu e vorba câtu-şi de puţin de-a vă goli punga, sau de-a arunca banii voştri cu mâna plină; niciodată n'am văzut în lume, ca banii să ne facă a fi iubiţi de cineva. Zadarnic veţi deschide lăzile voastre; dacă nu veţi deschide şi inima voastră, inima celoriaţi va rămâne pururea închisă...

Cu considerare la situaţia actuală s'au luat măsuri din vreme, ca năpăstuiţilor, săracilor din oraş, unde este mai mare mizeria, să li se dele un semn din nemărginita iubire creştinească cu care datori suntem să sărim în ajutorul deaproapelui — dacă voim să dovedim prin fapte şi nu prin vorbe goale dragostea creştină. Mai ales astăzi, numai prin vorbe nu poate influinţa legea dragostei creştine — din contra...

Din iniţiativa I. P. S. Sale Mitropolitului nostru *Nicolae,* — P. V. Consiliu arhiepiscopesc a dăruit săracilor din oraşul Sibiu, suma de Lei 5000 — şi din pădurea mitropoliei 10 stânjini de lemne pentru cei lipsiţi.

In parohiile ortodoxe din colecte şi sume disponibile a parohiilor s'a dat încă suma de 9000 lei — astfel în bani s'a distribuit de sărbători suma totală de 14.000 lei, la 170 persoane avizate la ajutorul aproapelui.

La această iniţiativă «Reuniunea femeilor» din parohia Sibiu-Cetate, prin concursul binevoitor al comitetului acestei reuniuni în frunte cu venerabila prezidentă dna C. Bârsean, a distribuit la 20 persoane 10 stânjini lemne — pentru care faptă creştină, le exprimăm adâncă recunoştinţă.

In parohia Sibiu-Iosefin — s'au dat haine pentru 2 băeţi orfani, în Sibiul Inferior s'a distribuit făină în preţ de Lei 2000.

In ziua mare a praznicului, zece femei văduve au luat masa în rezidenţa Inalt Prea Sfinţiei Sale, — iar alte 30 femei sărmane, la «Academia Teologică Andreiană».

Nu s'a făcut prea mult cu cele înşirate mai sus. In vremea de astăzi este puţin, — dar ne amintim cuvintele Sfîtului Ioan Gură de Aur: «Frumuseţa milosteniei nu se măsoară după cantitate, ci după dărnicia sufletului».

«Un pachet de tutun ori o ţigare». «Crăciun trist! Trist Crăciun!» strigă un venerabil *canonic mitropolitan* dela Blaj, în editorialul de sărbători al oficiosului local: Atâta «mizerie şi suferinţă», câtă este astăzi, pare că numai «în vremea războiului» mai era. Şi la oraşe, şi la sate. Adevărat, la sate, scrie în foaia dela Blaj, «mai este puţin grâu şi puţin cucuruz, pentru pâine şi mămăligă; sânt vite în grajduri, porci şi oi în ocol... nu este însă un ban pentru sare... pentru un pachet de tutun ori o ţigare»... şi pentru altele. Va să zică, e trist cumplit Crăciunul pentru multe şi variate lipsuri, între care ocupă loc, cum se vede *principal,* şi.. pachetul de tutun ori o ţigară. Părintele canonic poate avea dreptate, gândind la cutare fumător pătimaş. Dacă însă, concepţia asupra vieţii creştinului în zile de mare sărbătoare, sună alt cum, «tutunul şi ţigara» devin de prisos mai ales în condeiul unei feţe bisericeşti.

Crâsnicul şi crâsniceasa

— Povestire din vechea prigoană pentru lege —

Cu repezeala fulgerului şi cu lărmuirea tunetului alergat a 'n pripă a sunetului aripă, pe toate ulicioarele şi prin toate căscioarele Hălmajului, din ţara Zărandului:

...Că 'n umbră de amurg curg panduri crăieşti pe cai de care te 'ngrozeşti. Panduri mulţi la număr, tot cu puşti la umăr, tot cu suliţi ascuţite în mâni afurisite şi cu săbii late la şolduri îmbuibate...

...Că străjuiesc cu strajă voinică sfânta biserică cea din pietri vechi zidită de străbunii cei cu credinţa nebiruită...

...Că pe crâsnicul cel vârstnic cu pletele de in şi traiul de bun creştin, pe moşul Ştefan Pârva îl căznesc cu caznă grea, înaintea uşii, îl lovesc cu patul puştii, îl ciuruiesc cu vârfurile suliţelor, de i curge sângele izvor pe tivitura hainelor... Şi-i cer în graiul vijeliei să dea cheile bisericii, că preoţii 's fugiţi cu toţii şi diecii nu's pe-aci...

...Că argaţii Mamonului sfanta casă a Domnului vreau s'o cinstească azi cu cinstea daniei, celor de legea crăiesei. Vreau s'o dăruească uniţilor, de lege deslipiţilor, cu vicleníe nemeşiţilor, de lume urgisiţilor..

...Că moşul Ştefan Pârva rabdă toată cazna grea... Cuviosul crâsnic rabdă ca un mucenic toate bătăile, — dar nu le dă cheile...

...Dar că 'n sfârşit istovit de munci s'a prăbuşit în brânci, cu faţa la pământ, ca un copac culcat de vânt... Atunci pandurii-l înhăţară şi mi-l înieptară în viscolul furiei tocmai în temniţa Devei... Şi-i năpădiră îndată ca grindina toată ograda, căutând pe crâsniceasa... Dar n'o aflară nicăirea...

Crâsniceasa Paraschivă, o bătrână subţirică şi uscăţivă, ca gâtlejul de vioară, când află de cu seară că haita păgânească vrea să le stârpească legea strămoşească şi vrea să le răpească în marea lor turbare sfânta casă de închinare, prinse cheile bisericii de după dosul icoanei, cheile ei cele dragi şi le culcă pe fund de desagi şi porni la drum prin noaptea de scrum şi alerga 'n sudoare singurică, fără frică, pe căi şi pe cărare, pe văi şi pe răzoare. Şi buzele bătrânei meştere de fugă şoptiau în fiorul credinţei îngerească rugă:

.. Stăpâne preabune, puterile's la Tine, cheile la mine. Lăcatele sunt încuiate, odoarele aşezate şi limbile păgâne mânate de păcate n'or putea străbate la sfântul potir, drăguţul de mir, la masa de dar din sfântul altar... Stăpâne din înălţime nu lăsa sfântă casa Ta să fie mâncată, să fie prădată pe lifta cea rea...

Prin desişul nopţii înorate crâsniceasa alerga pe moarte şi ajunse departe pe când s'arătau în zări zorile de fiacări.

Intâlni în cale un cioban înalt cât un trunchi de brad, care-şi strângea turma risipită pe păşunea nemărginită.

...Păcurar cu oi, cu tălăngile de cioi, tu eşti mai fericit decât noi că-ţi poţi plânge jalea ce te stânge, jalea ce te frânge, în vaier de fluier, s'o ştie şi norii, călătorii şi valurile văilor şi drumarii căilor... Dar nouă ne fură biserica bătrână lifta blestemata şi păgână, şi n'avem drept să plângem, durerea să ne-o strângem, ci trebue să tăcem cu mâna pe inimă cum tace bulgărul de ţărână când îi calcă obeada şi-l sfărâmă...

Zări pe-un vârf de tufişoară două păsărele, cari ciripeau dela inimioară şi lângă cuibul lor din colţ de drum îşi spuneau acum rugăciunile:

...Păsăruici cuminţi cari înălţaţi rugăciuni ferbinţi Tatălui îndurărilor, în revărsarea zorilor, voi sunteţi mai fericite decât noi: crâsnicul Ştefan Pârva şi crâsniceasa Paraschiva din satul Hălmajului, din ţara Zărandului, că pentru rugă nu vă pun vrăşmaşii pe fugă şi pentru sluga Domnului şi pentru sfânt irmosul lui nu vă storc măduva osului... Dar pe noi, pentru dragostea altarului, ne dau chinului şi jarului, ca pe hoţii codrului, ca pe gozurile norodului...

Şi porni iar înainte cu gândul la cele sfinte. La răsăritul soarelui se pogorea în orăşelul Bradului, cu ochii umbriţi de nori, cu trupul scăldat în sudori.

La crucea de gorun din marginea acestui aşezământ străbun, se opri

vor s'o explice unii, — ci e o boală a sufletului lipsit de mângăerea lui Dumnezeu creatorul.

...Să învățăm, iubiți fii sufletești, întreg tâlcul dumnezeesc al chipului de naștere a Mântuitorului și să înțelegem că Dumnezeu Tatăl care din iubire față de oameni a trimis în lume pe Unicul Său fiu, ca să ne aducă la cunoștința adevărului, ne iubește și azi, și întocmai ca doftorul care vindecă cu doftorii amare, și Tatăl ceresc prin încercările trimise asupra noastră vrea să ne întoarcă din calea pierzării, să alunge ușurătatea inimii noastre și să ne facă mai băgători de seamă la mântuirea sufletului nostru. Prin aceasta se arată purtarea de grijă și marea iubire a lui Dumnezeu față de noi, care «nu vrea moartea păcătosului, ci să se îndrepte și să fie viu», pentrucă Dumnezeu «voește ca toți oamenii să se mântuiască și să vie la cunoștința adevărului». (I. Tim. 2, 4).

(Din pastorala P. S. Sale Episcopului ROMAN al Orăzii).

IV

...Să ne întrebăm ce legătură poate să fie între Nașterea Domnului și suferințele noastre de azi?

Nașterea Domnului nu a fost o simplă întâmplare, ca oricare alta din istoria omenirii, ci un fapt unic din care isvoresc cele mai îmbelșugate daruri, și mai întâi de toate răscumpărarea neamului omenesc de sub robia păcatului. Precum sunt anumite rane trupești, cari nu se pot vindeca decât lăsând să fie străbătute de razele soarelui, așa sunt și ranele sufletești, cari numai cu razele iubirii divine se pot vindeca.

Ingerii și păstorii s'au bucurat la Nașterea Domnului, fiindcă au știut că s'a născut Isus, vindecătorul tuturor boalelor trupești și sufletești. Steaua dela răsărit arătase că a venit în lume lumina cunoștinței, căci cetim în cartea a patra alui Moisi: «răsări-va o stea din Iacov, și se va scula un om din Israil» (Numerii 24, 17).

Magii erau oameni învățați și îndată ce au văzut steaua, au pornit la drum ca să vadă pe Domnul născut. Ei nu erau mulțumiți cu știința și puterea lor, ci doreau să vadă pe Cel Ce a zis: «Eu sunt calea, adevărul și viața». Ei nu numai că s'au grăbit ca să vadă pe Hristos, dar i-au adus și daruri, și anume «aur lămurit ca împăratului veacurilor; tămâe ca unui Dumnezeu al tuturor și smirnă ca unuia fără de moarte». Și pe vremea magilor erau suferințe, robi apăsați și flămânzi, dar Nașterea lui Hristos le-a adus mântuirea: orbii au început să vadă, șchiopii să umble, leproșii s'au curățit, morții au înviat și săracilor li s'a binevestit (Mat. 11, 5).

Pe calea magilor se vor alina și suferințele noastre.

Să urmăm deci, iubiții mei, calea magilor: «Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui ce s'a născut ca să mântuiască sufletele noastre». Magii și păstorii s'au înălțat cu sufletele lor, arătându-ne că și noi avem datoria să ne înălțăm spre Dumnezeu.

(Din pastorala P. S. Sale Episcopului GRIGORIE al Aradului).

Ofrandele de Crăciun ale presei

Răscumpărați vremea, căci zilele grele sânt, spune sf. Scriptură. Iată cuvinte care m'au hotărât să menționez în câteva rânduri prinosul adus pruncului din ieslea dela Betleem de câteva mari organe de publicitate, trecând peste nemulțumirea ce aveam de a nu fi putut să răsfoesc tot ce s'a scris atât de bogat de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului. Răscumpăr astfel și vremea mea și dorința de a scrie pentru edificarea informativă a acelor cari povățuesc turma credincioșilor pe cărările pământului în drumul spre ceruri, prin sate uitate de lume, dar pline și apropiate de Dumnezeu, după râvna și gradul de sfințenie a cinstitului păstor sfletesc de acolo.

Modesta mea lectură publicistică de Crăciun cuprinde ceva mai mult decât cele trei mari cotidiane despre care va fi vorba aci. Neavând de salvat aparențe înșelătoare mi am facut socoata că pot mulțumi pe cititori cu atât. De ce? Aceste ziare cu mare tiraj, cu largă răspândire, pot da fără greș icoana fidelă a modului în care întreagă presa a înțeles să îmbrace haină de sărbătoare și, călăuzită de steaua unei înoiri spirituale a sufletului contemporan *ce se anunță bogată și sigură și purificatoare cu putere de foc, să meargă cu Magii la Betleem și să se închine Răscumpărătorului.*

O minunată copie a unei pânze de Correggio, «Nașterea Mântuitorului», reprodusă cu artă și grije împodobește coperta cu miros de tămâie a ziarului „Universul". Și, de jur în jur, ca edificatoare citate biblice atârnate în cui într'o casă de oameni creștini și credincioșl, articole semnate de d-nii: Pr. C. Dron, Stelian Popescu, Mircea Dem. Rădulescu și alții, combinate cu reușite schițe, poezii și colinde de Crăciun, risipite sfioase pe toate paginile ziarului, parecă ar vrea să se ascundă de ochiul vre-unui cercetător indiscret ca subsemnatul bunăoară, sporesc și hotăresc definitiv impresia plină de cucernicie ce ai simțit o când ai luat ziarul în mână pentru a vedea ce scrie de Crăciun: Adevărul creștin; La nașterea Mântuitorului; Simbolul nașterii lui Iisus; Crăciunul iertfei etc. Iată subiecte atacate cu competență și simțire de semnatarii lor.

Ceeace vrem să remarcăm, e seriozitatea și întinderea pe care au luat-o preocupările religioase ocazionale *în gazetărie, căci pe cele* săptămânale — duminecale *le cunoaștem din pana autorizată a apreciaților ziditori de suflet: Gala Galaction (Curentul), Nae Ionescu (Cuvântul), Prof. I. Mateiu (Mișcarea), Preot C. Dron (Universul), Nichifor Crainic (Gândirea), și alții. Și aceste preocupări religioase înregistrează un progres evident în raport cu trecutul și paralel cu marea acțiune de înviorare morală a neamului care se auce în lume de câțiva entuziaști, iar în sufiete de Dumnezeu.*

Curentul, *ziarul prieten al năpustiților țiranți și muncitori fără slujbe, se prezintă în aceleași bune condițiuni. Pe prima pagină, Maica Domnului cu pruncul în brațe, într'o impresionantă pictură bizantină toarnă evlavie în sufletul împătimit.*

Părintele Gala Galaction explică inspirat sensul celor trei daruri ale Magilor: «Unul aduce aur — *împăratului împăraților. Al doilea aduce* tămâie — *marelui preot care se va aduce jertfă pe sine însuși. Al treilea aduce* smirnă — *învățătorului omenirii, înțeleptului desăvârșit».*

Iar însuflețitul prieten al celor obidiți, romancierul cu renume, Cezar Petrescu, improvizat în scriitor cu preferințe religioase, pătrunde la fărâma de inimă de copil din om cu al său «Crăciunul negru». Pentru acest gen de subiecte care prezintă Crăciunul de acum dela umbrit până la negrul cel mai pronunțat, simbol al greutăților ce apasă omenirea, am observat o deosebită preferință în tot ce am citit sau am ascultat de Crăciun. «Actualul», iată un motiv de propovăduire și cel mai sigur motiv.

Dumnezeu, în nemărginita sa bunătate, s'a îngrijit să facă acest Crăciun mai puțin negru celor suferinzi și lipsiți, celor cari trăesc simfonia foamei în împărăția lacrimilor. Soarele primăvăratic, ce a potolit zilele trecute gerul cumplit al iernii devenite subit „iarna săracilor", *oare nu aducea aminte de cuvintele Mântuitorului în predica de pe muntele fericirilor din sf. Evang. dela Matei 6, 25—34?*

Ziarul „Cuvântul" *a afișat totdeauna preocupări de natură religioasă. In numărul de Crăciun, alături de clișeul cu Nașterea Domnului de Demian, dl Nae Ionescu disecă lămurit* dogma nașterii, *așa cum e formulată în Simbolul Credinței. In tot cuprinsul ziarului abundă bucăți literare religioase și o mulțime de reproduceri după icoane vechi. Păr. Petre Chiricuță semnează un studiu de istorie bisericească, extrem de interesant și discutat: «Când s'a născut Mântuitorul?».*

Ne oprim aci. Concluzia e simplă. Problemele religioase preocupă simțitor mai interesat presa cotidiană. *Felul de tratare a acestor probleme nu e numai competent sau superficial, ci îndeosebi* simțit. Valul spiritualității ce reînvie, a cuprins în vâltoarea lui cel mai sigur element de răspândire a ideilor noui sau reînoite: presa de toate culorile.

Ascensiunea spre ceruri a superbului zeu căzut, sufletul, e rapidă, sinceră și sigură.

Hotărârea personală de a ajută această ascensiune, duce... înapoi la Scriptură.

Grigorie T. Marcu.

Organizați Oastea Domnului

Oare această virtute să nu ne-o fi trecut și nouă ca moștenire? Mai aplicat aș fi să cred, că în noi strălicirea acestei virtuți momentan este puțin voalată de materializarea progresivă și escesivă a vieții din lumea contimporană. Un curent de înviorare a esenței dumnezeești din ființa noastră, a spiritualității creștine, poate să-i redea iarăși vechea splendoare. Acest primat al spiritualității, adecă: primatul credinței în Dumnezeu, în bine și în ideal, primatul iubirii dintre oameni și al nădejdii în realizarea făgăduințelor dumuezeești, primatul cinstei și al dreptății veșnice, cari elimineză din viață egoismul, lăcomia, îngâmfarea, necinstea și toată fărădelegea, este leacul fără greș al desechilibrului ce ne paște. Prin acest primat numai vom putea câștiga de nou încrederea în noi și înlăcararea prin care să înlăturăm din viața noastră și a statului toate crizele, materiale și morale.

Dumnezeirea lui Hristos celui ce prin nașterea sa mai presus de fire a adus între noi iubirea și mila ce a transformat lumea veche și pe omul cel vechiu, va transforma prin aceeași iubire și milă și pe omul veacului acestuia, spiritualizându-l și aducând iarăși în scumpa noastră țară și în toată lumea zbuciumată de astăzi pace și bunăvoire, pacea în suflete, vestită de îngeri, *dacă ne vom pune sub scutul său cel sfânt.* Dacă ne-am încredința definitiv și exclusiv în sfânta Sa pază, cum ne-ar reveni încrederea în locul deprimării de astăzi! Cum ne-ar crește energiile productive, când ochiul nostru, plin de iubirea și mila Mantuitorului pentru deaproapele, s'ar îndrepta mai des și cu mai multă nădejde dela cele pământești spre cele cerești! Cum ar dispărea atunci din viața omului tot ce e prea material și brutal, toate frivolitățile și josniciile! Pentrucă mi se pare, că marea mizerie de astăzi nu e cea economică, ci cea morală.

*

Se spune, că un profesor, vizitând Copenhaga, se duse într'o biserică, să vadă o renumită icoană a Mântuitorului. Stete multă vreme cu privirea aţântită asupra ei, fără ca faţa să-i exprime vre-o emoţiune, ori mulţumire. Atunci o fetiţă, care ştergea praful în biserică, se apropie şi-i zise: „Domnule, ca să vezi bine pe Hristos, trebuie să îngenunchezi şi apoi să te uiţi la El!" Profesorul ascultă şi abia atunci simţi efectul covârşitor al picturii, care înfăţişa pe Hristos chemând la Sine omenirea căzută în suferinţă.

Acest Hristos milostiv şi iubitor de oameni, pe noi cari asemenea suntem în suferinţă, încă ne chiamă prin glasul sfintelor Sale Biserici. Veniţi dar la El, mici şi mari, tineri şi bătrâni, săraci şi bogaţi, veniţi cu încredere. Alergaţi sub scutul Lui, să ne scape de *toate* crizele, îmbogăţindu-ne de dragoste, de nădejde, de credinţă şi de toate bunătăţile ce sunt stătătoare în veac! Amin.

† *VASILE,*
vicarul Mitropoliei Ardealului.

Şi au zis lor, în ziua aceea, făcându-se seară: să trecem de ceea parte.

Şi lăsând el norodul, l-au luat pe dânsul aşa precum era, în corabie. Şi erau şi alte corăbii cu dânsul.

Şi s'a făcut vifor mare de vânt, şi valurile intrau în corabie, cât mai se umplea ea. Şi el era la cârmă, dormind pe căpătâi; şi l-au deşteptat pe el şi i-au zis lui: Învătorule, au nu-ţi este grijă că pierim?

Şi sculându-se, a certat vântul şi a zis mării: Taci, încetează!

Şi a stătut vântul şi s'a făcut linişte mare. Şi a zis lor: Ce sânteţi aşa fricoşi? Cum, n'aveţi credinţă?

Şi s'au înfricoşat cu frică mare, şi grăeà unul către altul: Oare, cine este acesta, că şi vântul, şi marea îl ascultă pe el?

Marcu 4, 35—41.

Instalare de protopopi

I. Mediaș.

A treia zi de Crăciun și cu fast deosebit s'a făcut la Mediaș instalarea noului protopop Ioan Crăciun.

Actul instalării a fost dus la îndeplinire de P. C. S. Dr. G. Proca, consilier arhiepiscopesc, în calitate de mandatar al I. P. S. S. păr. Mitropolit *Nicolae*, în fața membrilor adunării protopopești, a reprezentanților parohiilor din centru, ai tuturor autorităților civile, militare și confesionale și a unui foarte numeros public din Mediaș. După terminarea sf. liturghii săvârșite în sobor de către I. P. C. S. Arhimandritul Policarp P. Morușca, starețul sfintei mănăstiri Hodoș Bodrog, păr. consilier Dr. Gh. Proca, protopopii Gh. Maior și Ioan Crăciun și pr. Gh. Simplăcean. In cadrele unei cuvântări frumoase și pline de învățăminte pastorale a păr. cons. Dr. Proca, s'a cetit gramata arhierească. Răspunde emoționat noul protopop, arătând cum înțelege să și împlinească noua slujbă ce i s'a încredințat, și multumind tuturor celorce și au pus încrederea în el. Păr. Simplăcean îl asigură de devotamentul și dragostea credincioșilor din oraș și a clerului și poporului din tract. La urmă cuvintează I. P. C. Sa păr. arhimandrit Policarp, îndemnând pe toți la frățească colaborare în cadrele bisericii Domnului, ca singura chezășie de mântuire în aceste zile grele.

La recepția dela locuința protopopului prezintă felicitări și asigurări de stimă și colaborare trimișii adunării protopopești, ai parohiilor din centru, primarul orașului și reprezentanții diferitelor autorități, confesiuni și religii din Mediaș. Protopopul multumește și i asigură pe toți că totdeauna va avea în vedere numai binele public. Masa dată de noul protopop în onoarea reprezentanților autorităților, a întregului sinod protopopesc și a celorce au ținut să i facă bucurie în această zi, a încheiat festivitatea într'o atmosferă prietinească și mult promițătoare.

II. Sebeș.

Ziua a treia de Crăciun la Sebeșul Săsesc, a fost sărbătorită, în anul acesta, în mod deosebit.

In aceasta zi s'a făcut, întâia oară unarea părintelui Dr. Vasile Oană, în postul de protopop, devenit vacant prin trecerea la penzie a veteranului prot. Sergiu Medean.

Actul introducerii în post l-a îndeplinit delegatul chiriarhal Dr. Andrei Gâlea, printr'o cuvântare plină de sfaturi de ordin pastoral, după săvârșirea sf. liturghii, la care au slujit și 6 preoți din protopopiat și au luat parte aproape 2000 credincioși.

După întroducerea în post, noul protopop și-a expus programul de muncă într'o cuvântare limpede și a solicitat, la realizarea acestui program, colaborarea tuturor factorilor localnici și din protopopiat.

La recepția dela Primărie, corporațiunile bisericești în frunte cu preoții, armata în frunte cu dl colonel Grigorovici, autoritățile civile în frunte cu dl primar Stricatu, reprezentanții confesiunilor minoritare, reprezentanții corpului didactic primar și secundar și reuniunile locale, au prezentat felicitări noului protopop. Festivitatea s'a încheiat cu o masă comună, la care au participat preste 100 invitați.

Influența teatrului atic asupra bisericii creștine ort.

Serviciul religios, în biserica creștină ortodoxă a Orientului, este o dramă și anume o tragedie divină, care s'a format în lumea greacă.

Istoria ne arată, că nici un produs al civilizației și culturii umane nu se prezintă ca fenomen cu totul izolat, fără legătură cu trecutul. Doar și lumea noastră spirituală, asemenea celei organice și anorganice, este subordonată procesului evolutiv.

Bazându-ne pe această premisă, vom fi îndreptățiți, să căutăm un substrat al serviciului nostru divin. Neîndoielnic, că acesta e în esență o sacră biografie artistică a Mântuitorului. Insă, ceace privește forma lui, întrucât dramatismul său este preponderant față de elementul liric și epic, trebue să ne orientăm privirea și spre uriașul teatru pentru 30 000 persoane al Acropolei din Atena de pe vremea lui Sofocle, corifeul poeților tragediani ai evului antic, căci în baza principiului evolutiv acest dramatism liturgic, ce s'a născut la greci în èra creștină, a trebuit să aibă continuitate cu dramatismul din teatrul Acropoliei.

Remarcăm două cazuri de influență a teatrului grec asupra bisericii ortodoxe: 1. la iconostas, și 2. la stranele cântăreților.

In nomenclatura liturgică întâlnim termenul de «Uși împărătești», adică ușile dela mijlocul altarului. Se crede, că termenul e creat în era creștină și că aceste uși se numesc «împărătești» numai cu referire la Impăratul-Hristos. Insă acest termen aparține erei creștine numai ca termen adaptat concepției evanghelice, căci originea lui este anterioară erei creștine și trebue căutată în epoca lui Sofocle, între anii 496—405 a. Hristos.

Scena teatrului grec avea în fund trei uși pentru intrarea și ieșirea actorilor, una la mijloc și două laterale. Cea mijlocie era cea principală și se numeá «Ușa împărătească». Pe aceasta intră și ieșà numai primul actor principal, «protagonistul», care avea rolul titular, pecând pentru al doilea și al treilea actor principal (teatrul grec avea numai 3 actori principali), pentru «deuteragonist» și «tritagonist», erau rezervate ușile laterale.

Dar și în ce privește stranele psaltților, putem semnalà influența teatrului grec. Precum structura iconostasului, în privința celor trei intrări, a fost influențată de scena teatrului grec, tot așa a fost influențată și structura stranelor de orchestra acelui teatru, adică de platforma ce se afla între amfiteatru, destinat spectatorilor, și scenă, în mijlocul cărei platforme se ridică altarul lui Dionisos. In orchestră funcționà corul teatrului, personajul colectiv, repartizat în două grupuri, de-a dreapta și stânga altarului. Un grup executà o cântare, numită «strofă», iar celalalt altă cântare, numită «antistrofă». Existența stranelor noastre în număr de două, una de-a dreapta și alta de-a stânga iconostasului, e influențată de poziția corului teatral grec. Fără a admite această influență, existența stranelor în număr de două e cel puțin istoriceste inexplicabilă.

Urme de această influență mai avem și în uzanțele executării alternante a cântărilor bisericești de către psalți, cum se obișnuia și în amintita orchestră. In special antifoanele sânt cu privire la modul de executare descendentele antistrofelor teatrului grec.

Victor Iacob
profesor în Orăștie.

In ajunul sărbătorii Crăciunului toată presa a publicat decizia consiliului de ministri, care dispune ca prețul zahărului să fie imediat scăzut cu 5 lei la kgr. Scăderea este prea moderată, — guvernele precedente n'au făcut însă nici atâta.

INFORMAȚIUNI

Tuturor cititorilor și sprijinitorilor ziarului nostru le dorim: Anul nou cu bine!

Cetățeni de onoare. Delegația permanentă a primăriei municipiului București a declarat cetățeni de onoare ai capitalei pe dnii: prof. N. Iorga, maestrul Gheorghe Enescu și Octavian Goga.

La una din serbările de Crăciun, împreunate cu frumoase cântece de stea și colinde vechi, organizate la o școală din capitală, a venit și însuși șeful guvernului, dl prof. N. Iorga, luând parte la împărțirea darurilor făcute cu acest prilej tinerimii școlare, care s'a ales astfel cu momente dintre cele mai impresionante ce nu le va uita nici odată.

De sărbători! Oficiosul greco-catolic dela Blaj, *Unirea*, în numărul de Crăciun, inspirat de marile învățăminte ale zilei, ne ocărește pe noi, ortodocșii dela Sibiu, cu vorbe, în care tinerii clarisimi și mai puțin clarisimi sânt, recunoaștem, la înălțime. Pe pagina primă, confrații blăjeni scriu: «*Hristos pe pământ! Inălțați-vă!*», ear pe pagina penultimă își pierd de grabă sărita, ca să ne certe ca pe vremea lui Alexandru Rusu, omul celebru în cuvinte «cumpănite și cântărite», ca de pildă: «infamie», «decădere neputincioasă», «aiurează», «stupiditate în doză așa mare», «savuroase calomnii» (clarisimul Unirii ci că *savurează* calomnia!), «arhimurdărit» (părintele Scriban dela București) ș.c.l.

Adevărul, stabilit în *istorie*, rămâne cu atât mai vârtos în picioare: Biserica greco-catolică se mișcă la comandă străină, servind scopuri adese contrare celor românești, începând cu Viena de altă dată și până la Alba-Iulia dela 1922, când conducătorii acestei biserici au stat afară în pridvor... Câte pagini de jale și durere pentru poporul român al acestei țări!

ȘTIRI LOCALE

Mulțumire. Primăria Municipiului Sibiu mulțumește călduros populației, firmelor, instituțiilor, hotelierilor și tuturor acelora, cari din prilejul congresului studenților i-au dat mână de ajutor, înlesnind și sprijinind prin aceasta organizarea congresului.

Răscumpărare. Dl I. Marcu, conducătorul Librăriei Arhidiecezane, își rescumpără felicitările de ziua onomastică cu Lei 250 dăruiți „Legatului Iosif și Paraschiva Marcu", administrat de „Societatea rom. de înmormântare din Sibiu".

Pomul de Crăciun a fost sărbătorit Joi, în 24 Decemvrie, ora 4 d. a., și la penitenciarul de pe lângă tribunalul local. Cam 70 de arestați, români și sași, erau întruniți în sala de lucru, unde păr. I. B. Boiu și parohul sas Arz au rostit cuvinte mișcătoare celor de față, tălmăcindu-le însemnătatea marei sărbători a Nașterii Domnului. Serbarea a fost împreunată cu un mic program artistic, compus din: cântece de Crăciun, o piesă teatrală, un monolog, toate executate de arestați, cari au primit la sfârșit diferite daruri practice: ciorapi, mănuși, alimente. Frumoase cuvinte și îndemnuri înțelepte li s'au adresat și din partea dlor Piso, prim procuror și Mureșanu, director. Serbarea, în cadre modeste, a fost mare binefacere pentru deținuți.

---

puțin și odihni aci cu sufletul mai ușurat de griji. Privia crâsniceasa, frumos, la chipul lui Hristos, celui răstignit în chin cumplit, pentru noi, apoi își îndoì genunchii în fața crucii și cu gura ei murmura:

...Părinte, părinte al ceriurilor sfinte, tăriile's la Tine, cheile la mine. Eu nu le-oi da, pentru toată lumea! Mai bine să-mi smulgă limba din gură!... Mai bine să-mi frângă mânile din încheietură!... Mai bine să-mi sdrobească fluerile cu toate securile!...

Dar pe când își picura ea lacrimile inimii în păharul rugăciunii, un șopot ușor începu a tremura înapoi. Apoi în zbor de-o clipită un ropot urlător înfioră văzduhul plin de nor și 'n urmă un tropot îngrozitor, ca un vifor cutropitor, cutremura pământul subt picior...

Erau haiducii cari prinzându-i urma o prigoneau cu toată năprazna, călări pe armăsari mari cari sforăeau și rânchezau.

Crâsniceasa încremenită de ei ca de-o ispită, ca de smei, abea se putu obli în fața crucii și o și îmbrânci un călăreț sumeț, cu pumnul lui greu de copită. Și scormoniră prin desagi până găsiră cheile ei dragi, pe care le luară și le legară în vesel alai la coamă de cai.

Biata crâsniceasă cu inima arsă se uita cu jale din margine de cale, la cel spânzurat de Duhul necurat pe lemn de ocară, și cu limbă amară se cucerea în durere sărmana muiere:

...Părinte preasfinte, nu lăsa, nu răbda lifta cea rea să-Ți spurce sfânta cruce... Să calce sfânta casa Ta... Potirul și mirul și discul de dar din sfântul altar...

Haiducimea rea se răsfăța. O înhăța, o izbea, o tăvălea, pân'o înfipta în temnița cea mare de lacrimi și de pierzare...

Sărmana crâsniceasă cu inima arsă, cu graiul ei stâns, înmuiat de plâns, se ruga mereu din sufletul său rugăciune lină de durere plină:

...Părinte preasfinte, ia aminte ruga mea din temnița asta grea... M'au căznit cumplit păgânii cei spurcați și m'au izbit cum se izbesc câinii cei turbați... Eu îmi plâng suspinul, îmi rabd în pace chinul, îmi port povara amarului și toată ocara lui aici, în temnița Bradului... Iar soțiorul meu sărman, cuviosul Ștefan Pârva, tot așa în temnița cea rea a Devii, pentru cheile bisericii... Noi răbdăm amândoi ca nelegiuitul puhoi să ne mature cu îndrăzneală, fără vre-un strop de sfială puțintica noastră agoniseală, să ne lase golași și pustii, numai cu părețîi căsii... Dar nu răbda, dar Tu nu lăsa ca lifta să-Ți spurce sfânta cruce... Să calce sfânta casa Ta... Potirul și mirul și discul de dar din sfântul altar...

A. Nana.

Burse pentru tinerimea școlară. Comitetul Asociațiunii culturale „Astra" (Sibiu, str. Șaguna 6) publică, pe anul școlar curent, *concurs*, la șase burse, de câte 1000—4000 Lei anual, pentru tineri români dela universități, școale secundare, de belearte, normale, industriale sau de meserii. Terminul concursului este până la 25 Ianuar 1932. Condițiile se pot afla în biroul Asociațiunii.

Nr. 1203 (91) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț bisericesc în parohia I ortodoxă română **Zârnești**, jud. Brașov, publicăm concurs cu termin de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Retribuțiile împreunate cu acest post sânt:

1. Salar lunar 200 (douăsute) lei, — solvit de epitropia bisericii.
2. Trei stânjini de lemne, aduse în curte.
3. Venitele stolare obișnuite în parohie.

Salarul de 200 lei lunar e salar începător, care se majorează după vechimea în serviciu. Având trei cantori salariați, cei mai vechi în serviciu are 600 lei lunar, cel următor 400 lei și cel începător, în Zârnești, 200 lei lunar.

Cei cari doresc să ocupe acest post, să înainteze cereri de concurs în termen Oficiului parohial Zârnești, având a se prezenta în biserică pentru a-și arăta destoinicia în cântări și tipic.

La cererea de concurs se vor anexa necondiționat:

1. Extrasul din Matricola botezaților.
2. Certificatul ultimului an școlar.
3. Diploma de cântăreț.

Zârnești, 1 Decemvrie 1931.

În înțelegere cu consiliul parohial:

Protopop *Vasile Stoicanea*
paroh-președinte.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru“ 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. „Plângerile lui Ieremia“... Lei 25
3. „Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii“ Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor“ Lei 28

A apărut în Biblioteca
La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri și fraude
de
Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Prețul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea
în sfintele cărți ale

Testamentului nou

de
Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău
Prețul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școalele primare:

NICOLAE CRIȘMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericești „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român
de
Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană“

Prețul Lei 300·—, plus spese poștale Lei 20·—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la
Librăria Arhidiecezană în Sibiu
Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoșăneanu
Prețul Lei 120·—, plus spese poștale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII
de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române
Vol. II
cu 75 documente anexate.
Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de

Îndrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali
de
Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din București.
Prețul Lei 440·—, plus spese poștale Lei 20·—

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut
în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale
de
AUREL POPOVICIU
profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna“

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament“

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

✦ **legate și broșate** ✦
pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu **prețuri moderate**

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici și îndrumări omiletice
de
Preotul Gheorghe Secaș
Prețul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

Tâlcuirea Sfintei Liturghii

de
Preotul Dr. Nicolae Terchilă
Prețul Lei 15·—, plus porto postal Lei 5·—

A apărut:

Biserica Neamului

și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de *E. HODOȘ*. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400·—. La comande se alătură Lei 20·— pentru spese poștale.

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notițe despre întâmplarile contimporane

de **Ioan cav. de Pușcariu.** Prețul Lei 100, plus spese de poștă Lei 15

VIOLINE
Viole
Mandoline
Ghitare
Arcușe
Coarde de tot felul
Scaune pt. violine
Diapasoane
Surdine
Sacâz
Cutii pentru violine
Pupitre pentru note
etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu prețurile cele mai moderate.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul LXXX Sibiu, 9 Ianuar 1932 Nr. 3—4

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Anul nou în Sibiu

Serviciul divin în Catedrală

Sfânta Liturghie

Prima zi a anului în care am intrat s'a serbat și de data aceasta cu toată solemnitatea. In biserica noastră catedrală, s'a oficiat sfânta liturgie, din partea P. S. Sale Arhiereul Vasile, cu mare asistență, hirotonind întru presbiter pe diaconul I. Floca. Predica ocazională a rostit-o părintele spiritual al Academiei teologice Mihail Neagu; iar răspunsurile liturgice, le-a dat corul mixt al catedralei, condus de dl profesor T. Popovici.

Doxologia cea mare

După terminarea sfintei liturgii, P. S. Sa Arhiereul Vasile înconjurat de preoții liturgisitori, a oficiat Doxologia cea mare, ridicând rugăciuni fierbinți către Cel Atotputernic, pentru îndelunga viață și sănătate a Majestății Sale Regelui nostru *Carol II*, mulțumind pentru toate câte a făcut nouă și cerând sprijinul și ajutorul Său pentru viitor.

La rostirea rugăciunii pentru Majestatea Sa, muzica militară, a intonat Imnul spre rugăciune.

La serviciul divin, a participat, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, dnii generali și ofițeri aflători în garnizoană, în frunte cu dl General de divizie *Virgil Economu*, Comandantul Corpului VII de armată, Dl prefect județean Dr. D. Borcia, șefii tuturor autorităților civile, și o mulțime mare de credincioși, între cari se aflau un însemnat număr din intelectualitatea noastră sibiană.

Defilarea

Inaintea Catedralei, era postată o companie a regimentului 90 Infanterie, în frunte cu drapelul și cu muzica militară. După ieșirea din sfânta biserică Dnul General Virgil Economu a trecut trupa în revistă și a primit apoi defilarea.

Recepția dela Reședința arhiepiscopească

După terminarea acestor festivități, conform frumosului și vechiu obicei, ca în ziua de anul nou să se aducă felicitări Capului bisericii noastre, reprezentanții armatei, șefii autorităților civile și fiii sufletești ai I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru *Nicolae*, s'au prezentat în număr mare în salonul de recepție al reședinței mitropolitane, pentru a aduce Inaltului Ierarh, urări de bine din prilejul întrării în anul cel nou, și a-L asigura de stima, devotamentul, alipirea și iubirea fiască.

S'au prezentat dnii generali și ofițeri superiori din localitate în frunte cu dl General Economu, reprezentanții județului în frunte cu dl prefect Dr. D. Borcea, membrii Consiliului arhiepiscopesc și mitropolitan în frunte cu P. S Sa Arhiereul Vasile, membrii corpului didactic dela diferitele școale în frunte cu dl I. Bratu directorul general al învățământului secundar, reprezentanții justiției în frunte cu dl Dr. Z. Crișan prim-președintele Tribunalului, membrii comitetului central ai «Asociațiunii» în frunte cu dl vicepreședinte Dr. Gh. Preda și dl secretar Dr. H. P.-Petrescu, reprezentanții institutului «Albina» președintele Dr. I. Beu cu directorii dnii Vătășan și Popp și un număr mare dintre intelectualii sibieni, în cât marele salon de recepțiuni, de astădată, a fost neîncăpător.

După apariținea I. P. S. Sale, în numele Armatei, Dl General *Economu*, l a adresat următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sfințite,

Ca bun creștin și vechi soldat, în numele ostașilor pe care-i comand, aduc Prea Sfinției Voastre de anul nou felicitări.

Intotdeauna armata a găsit în credința strămoșească virtuțile ce se cer acelor predestinați jertfei vieței lor și tot astfel din sfânta noastră Biserică, poporul românesc a tras în decursul timpurilor, aceea putere irezistibilă care i-a permis să-și păstreze deopotrivă integritatea sufletească și integritatea națională.

Să vă dea Dumnezeu, Inalt Prea Sfinte, viață lungă în deplină sănătate, pentru ca cu sufletul curat care vă caracterizâ, în progul anului greu care începe, să vă rugați pentru întărirea sufletului bravilor noștrii ostași, pentru întărirea sufletului poporului necăjit, care totdeauna a eșit mai înălțat cu cât suferințele i-au fost mai mari, pentru sănătatea și prosperitatea iubitului nostru Rege!

A urmat apoi dl prefect județean *Dr. D. Borcia*, rostind în numele Inaltului guvern și al județului, următoarele:

Inalt preasfințite Stăpâne!

In numele guvernului și al populației județului și municipiului Sibiu Vă asigurăm de tot devotamentul nostru și Vă urăm cu toată dragostea creștinească: An nou fericit! I. P. S. Voastre. Azi când pășim în noul an necunoscut încă, despre care nu putem ști dacă ne va ușura greutățile ce am avut de suportat sau le va mări, sufletul nostru trece prin clipe de emoție. Voim însă să facem mărturisirea că vom păși în anul ce vine în numele Domnului Steagul biruinței întru crucea Mântuitorului voim să-l ridicăm azi la începutul anului nou față cu năcazurile vieții ce ne apasă și ai nădejdii într'un viitor mai prosper pentru iubita noastră patrie și mântuitoarea biserică strămoșească. Aproape de biserică numai ne simțim tari; numai Ea ne a insuflat bărbăția în lupta cu greutățile zilelor de azi Ea ne alungă din suflet desnădejdea, ea ne-a arătat că atunci a fost mai strălucită în învingere când a avut de luptă cu mai mulți și mai înverșunați dușmani. Invățătura sfintei noastre biserici pe care o propoveduiți cu atâta elan de însuflețire și care căzând în pământ bun aduce roduri îmbucurătoare, ne va fi și de aici înainte călăuza vieții noastre și piatra din capul unghiului a clădirii noastre sufletești pentru viitor. Dreptaceea Vă asigurăm de credința noastră nestrămutată față de biserica strămoșească și față de înțeleptul ei conducător al bisericii din Ardeal dorindu-Vă din tot sufletul ca și în acest an să Vă bucurați de deplină sănătate, fericit, întru zile îndelungate drept îndreptând cuvântul adevărului.

In numele guvernului în frunțea căruia să află marele dascăl al neamului, fiu credincios al bisericii noastre, în numele populației județului și orașului Sibiu care și-a primit hrana sufletească prin cuvântul bisericii Vă urăm din toată inima: Intru mulți ani Stăpâne!

In numele intelectualilor, clerici și mireni și în numele tuturor fiilor credincioși din centrul mitropoliei noastre, dl *Dr. N. Vecerdea* consilier la Curtea de Casație i. p. a adresat I. P. S. Sale următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sfințite!

In numele credincioșilor, cler și mireni, din Sibiu, Vă aduc și eu cele mai sincere felicitări de Anul Nou 1932!

Inalt Prea Sfințite! Zilele grele prin cari trecem cu toții ne impun mai mult tăcerea decât rostirea vre unui discurs mai lung. De aceea, și mai ales în rolul spontan care mi-a revenit, mă mărginesc ca remarcarea situațiunei de o gravitate extraordinară în care se găsesc Biserica și Țara noastră, să o fac numai prin următoarele cuvinte improvizate:

Plec dela «Cartea Pastorală» pe care Inaltul Episcopat al Bisericei noastre, a adresat-o, în Noemvrie 1931 tuturor creștinilor ortodocși, cler și mireni, din întreaga Românie, Pastorală care este semnată și de I. P. Sf. Voastră și pe care o consider ca un fel de Mesaj sau Apel căruia se cuvine să îi dăm oarecare răspuns!

Eu cred că dăm un bun răspuns dacă declarăm că am luat și luăm act cu tot respectul de întreg cuprinsul Pastoralei, îndeosebi și de situațiunea gravă pe care Inaltul Episcopat o crede și o înțelege ca pe o criză de ordin economic financiar și moral.

Dar, dându-ne seama atât de incontestabilul fapt istoric, de repetiteori constatat și recunoscut cât și de generala și adânca noastră conștiință națională, *ambele împrejurări de înțelesul că națiunea, naționalitatea, pe scurt* naționalismul *nostru este asăzel concrescut și* indisolubil contopit *cu religiunea noastră ortodoxă, adecă cu* ortodoxismul *nostru încât nici nu putem vorbi de unul să nu ne gândim și la celalalt subînțelegându-l: —*

Credem că afirmându-ne nu numai ca creștini ortodocși ci totodată, și ca cetățeni ai Statului Național *Român, putem să avem și să exprimăm părerea, că nu eeste vorba numai de o criză economică financiară, ci ne găsim, atât ca creștini ortodocși cât și ca cetățeni ai Statului Național într'un întreg complex de crize, cari crize formează, în totalitatea lor, o* criză morală a noastră de o gravitate extraordinară!

Dela expunerea mai deaproape a crizei, dela numirea autorilor, a profitorilor şi a beneficiarilor ei, mă reţin înadins şi cu totul fiind de convingerea, că aici nu este locul unde şi că lipseşte şi timpul în care s'ar cădea şi s'ar putea vorbi ceva util despre toate acestea.

In schimb, raportând situaţiunea de azi la cea din toamna a. 1916 până în Dec. 1918, când întregul poporul românesc a trăit, dupăcum ştim cei mai mulţi din proprile noastre păţanii, vre o 2½ ani sub împrejurări şi în condiţii cu mult mai grele şi cu mult mai primejdioase: pot şi ţin să afirm că vom suporta, suferind, se înţelege, şi greutăţile de azi, fără să ne perdem răbdarea şi fără să desperăm.

Trăind şi eu în Moldova de atunci păstrez două amintiri scumpe.

Am văzut cum suveranii României M. M. Lor Regele Ferdinand I şi Regina Maria mângâiau şi încurajau pe toată lumea. Regina Maria asemăna situaţiunea cu o noapte grozavă şi zicea, că cea mai apăsătoare întunecime a nopţii este aceea după care urmează îndată zorile şi răsăritul soarelui. O comparaţie nu numai regală ci totodată genială, căci era o profeţie, care s'a împlinit strălucit.

Nu cu mult în urmă a sosit în Moldova venind din Sibiu peste Carpaţii distinsul profesor dela Academia teologică din Sibiu Dr. Nicolae Bălan, care era delegatul Românilor ardeleni şi aducea cu sine deoparte vestea că situaţia din Ardeal s'a schimbat radical în favoarea Românilor, de altă parte cererea ca Armata Română să vină din nou ca să ocupe Ardealul şi să libereze pe Românii Ardeleni. Ştim cu toţi ce a urmat.

Inalt Prea Sfinţite! Având cu toţi firma speranţă, că situaţiunea se va schimba în curând spre bine, Vă rugăm ca precum în trecut tot aşa şi acum să faceţi şi să contribuiţi cu cele mai bune prestaţiuni în această direcţiune!

Să trăiţi I. P. S. încă mulţi ani fericiţi!

La finea vorbirilor asistenţa a făcut I. P. S. Sale, călduroase ovaţiuni.

La aceste vorbiri I. P. S. Sa a răspuns printr'o vorbire pătrunsă de îngrijorarea zilelor de azi, ale cărei idei principale le redăm sumar în următoarele:

Domnule General Comandant, Prea Sfinţite, Prea Cucernici părinţi, Stimaţi Domni,

Vă mulţumesc din adâncul sufletului pentru urările ce mi-aţi făcut cu ocaziunea zilei de astăzi.

Asigurându-Vă de stima şi de părinteasca mea iubire, Vă rog să primiţi şi din partea mea toate urările de bine pentru anul nou în care am întrat. Dumnezeu să binecuvinteze munca ce o depuneţi, în locurile de răspundere ce le aveţi în viaţa noastră obştească, cu roade îmbelşugate pentru binele şi prosperarea Ţării.

Aţi accentuat greutăţile vremii de azi. Intr'adevăr, greutăţi mari apasă lumea întreagă şi de ele nu este scutită nici scumpa noastră Ţară. In mijlocul suferinţii generale eu nici n'aş putea cere Providenţii divine privilegiul unei excepţiuni pentru neamul meu.

Dar împrejurările grele ale vieţii de astăzi sunt trecătoare şi, — în lumina concepţiei creştine de viaţă, — ele trebuesc privite ca tot atâtea probleme *cari ne sunt încredinţate să le resolvim. Nu trecând alături de greutăţile vremii, ci înfruntându-le cu bărbăţie şi cu demnitate, se arată vrednica unui popor. Eu rog pe bunul Dumnezeu să ne hărăzească şi în noul an graţia înţelepciunii plină de răbdare ca să putem găsi soluţiunile cele mai bune pentru rezolvirea problemelor pe cari, ca o piatră de încercare, le-a pus în mânile generaţiunii noastre.*

Noi suntem un popor de creştini *şi în credinţa noastră, care a fost pârghia cea mai puternică pentru sufletul neamului nostru în vremuri şi mai apăsătoare ca cele de astăzi, trebue să găsim forţele necesare pentru a ne înfrăţi gândurile şi munca noastră. Inchinându-ne cu toţii aceluiaşi altar şi aceluiaşi ideal de viaţă creştinească, vom înfăptui un* front sufletesc *care ne va face biruitori în mijlocul oricăror vitregii ce ne-ar fi dat să le înfruntăm.*

Cu aceste simţeminte de încredere în Dumnezeu şi în darurile nepreţuite cu cari a înzestrat poporul nostru românesc, să ne îndreptăm gândul către scumpul nostru Suveran, zicând cu un cuget şi cu o inimă:

Trăiască Regele şi Ţara!

Iarăşi fanatismul catolic

(P. Jean Georgesco)

Cinevà-mi trimite La Vie intellectuelle *(o revistă, din 10 Nov. 1931), cu indicaţia p. 214—218. Aici P. Jean Georgesco, secretarul comitetului «presei* catolice *din România», are un articol despre rolul bisericii unite în România; ca o rectificare la scrisul lui André Tibal, care vorbise bine despre politica bisericii ortodoxe.*

Părintele catolic *Ioan Georgescu, căruia-i doresc să ajungă şi Papă, crede că poate adaoge înjosirile de până acum cu una tot atât de ciudată ca cele anterioare.*

De astă dată-l scade pe Şaguna spunând că este discutabilă afirmaţiunea că: Şaguna este autorul autonomiei bisericii ortodoxe; ba afirmă chiar că Şaguna a fost un duşman al autonomiei, care s'ar fi datorind majorităţii *laice a congresului.*

Şaguna-l tot obiect de critică, aşadar; nu am avut destule de auzit dela Alexandru Şuluţ, Bariţ, Bunea etc., să-l mai auzim şi pe părintele Georgescu?!

Să-i dau deci aici numai o lecţie.

Sistemul politic *al lui Şaguna se resumă în trei vorbe spuse adeseori de el:* naţionalitate, libertate *şi* moralitate. *El erà un național-liberal! Dintru început. Erá o paralelă la Eötvös; şi chiar cred că erà sub influenţa liberală vieneză şi liberală maghiară. Un astfel de om putea să fie contra* autonomiei?!

Păr. Jean Georgesco nu cunoaşte actele înfiinţării mitropoliei ortodoxe? sau le cunoaşte! Dacă nu, *este trist; dacă* da *(şi totuşi scrie precum scrie), este şi mai trist.*

* * *

In Actele soboarelor bisericii greco-răsăritene din Ardeal din anii 1850 şi 1860, Şaguna zice (la p. 2):

„Eu, *pătruns fiind de sfinţenia bisericei noastre de o parte, iar de altă parte, voind a da dovadă despre cea din parte-mi strânsă păstrare a aşezămintelor canoanelor bisericeşti,* am aflat de lipsă a conchiemà soborul acesta, ca **strădania păstoriei mele** să fie cu atâta mai mult sigură şi bine întocmită; şi ca să pot reprezentà cu vrednicie şi cu cuviinţă eparhia noastră la sinodul cel dela Viena, *care are a se ţineà în primăvara viitoare».*

Cuvintele acestea ale lui Şaguna le ascultau 24 protopopi şi teologi (profesori: 2) şi 20 mireni: din Braşov (5), Sibiu (4), Sas-Sebeş, Vidra (Avram Iancu), Răşinar, Mercurea, Abrud, Făgăraş, Hunedoara, Făgăraş (2), Bărgău, Ocna-Sibiului, Hondol.

Dintre mireni 7 erau negutători, 5 avocaţi, 3 funcţionari, 2 daseăli, 1 director de gimnaziu, 1 jude etc.

Până la 1860 reprezentanţii bisericeşti devin 46, cei mireneşti 52; şi sunt de-o variaţie de ocupaţiuni mult mai mare.

Şi acum, ca şi în 1850, ideile curg — tot dela Şaguna.

Mitropolia românească fără Banat nu se puteà. Eroul dela Carloviţ, al despărţirii de către Sârbi, cine-a fost? Şaguna! Despre aceasta P. Georgescu să cetească Actele oficioase, *publicate în Sibiu, la anul 1867.*

* * *

Eu *şi* strădania mea, *sunt vorbe decisive;* el! *Mirenii-l ajutau; dar pe mireni tot el îi oprià acolo unde numai preotul sfinţit şi arhiereul aveau drept canonic să fie.*

El a început mişcarea bisericească autonomistă, el a perfecţionat-o şi a întărit-o încât — va durà.

Părintele Jean Georgesco să studieze deci înainte de-a scrie neadevăruri!

Şaguna-şi cunoşteà veacul; şi oamenii; pornind la drum el n'a voit să aibă de lucru şi cu «fraţii» greco-catolici; isolà pe

FOIŞOARA

Popa Manea

— Povestire din vechea prigoană pentru lege —

Popa Manea, din Poiana cea dela munte, unde cască peşteri multe cu creştini dreptcredincioşi umplute, — zgribura de multă vreme în peştera lui de cremene şi'n mătăniile rugăciunii îşi vărsa durere inimii:

...Doamne, pentru legea răsăritului rabd foamea hămesitului, că vântul cu suflarea mi-a oblonit intrarea şi mi-a îngheţat în glugă mâncarea...

...Doamne, pentru legea patriarhilor rabd cazna mucenicilor, că asprul ger cu dinţii lui de fier îmi pătrunde oasele bătrâne, şi m'aş ascunde, dar n'am unde prin strâmtoarea peşterii mele scunde...

...Doamne, pentru legea Ierusalimului rabd jalea ţintirimului, că peacasă cum va suspina, dela toată inima, săraca mea preotească, cu lipsa la masă, cu părul în caier, cu sufletul în vaier...

...Doamne, pentru legea părinţilor rabd amarul sfinţilor, că vin sărbătorile albe ca ninsorile, şi sufletele încărcate s'ar uşura de păcate, ca sufletul Magdalenei, în iezerul spovedaniei şi la prânzul împărtăşaniei... Dar n'are cine le aşterne cinstitul patrafir peste creştetul lor jilăvit de mir... Dar n'are cine să-i deslege de greşele, după lege... Nici pânea n'are cine li-o frânge... Nici vinul a-l schimba în sânge, în sângele Domnului pentru înoirea omului, pentru îndumnezeirea lui...

Doamne, pentru legea strămoşilor rabd patima cuvioşilor... Dar azi slujba Ta mă cheamă... Voi ieşi fără de teamă, din âst bârlog... Incetinel, ca un olog.. Vrăşmaşii cari îmi pândiră paşii s'or fi ostoit acum, când pe drum troienele sânt înalte ca brâncele şi nămeţii cât pereţii...

Porni în brânci moşneagul. Se târâi pe lângă stânci şi pe lângă vale, luptând cu moartea pe cale. Şi pe înserat se străcură în sat. La vestea bunsositului năpădit-au dreptcredincioşii casa lui ca puzderia norodului şetrile la ziua târgului. Şi porniră poveştile ca 'n strană cântecele:

— Părinte preasfinte, sântem călcaţi ca nişte robi de tot feliul de neghiobi şi apăsaţi ca vitele de către toate liftele...

— Aşa-i, dragii mei fii, pentru credinţa pe care ni-o lăsară străbunii urgisiţi sântem ca faţa ciumii şi piroane suntem în ochii lumii...

— Rău ne-au mai învăluit valurile vrăsmaşilor pentru sfânta lege a înaintaşilor...

— Şi eu multe-am pătimit de când m'a izgonit dela altarul meu iubit protopopul cel unit, cu haiducii ortăcit.

— Noroc c'ai scăpat atunci din arcan!... Da'n schimb ţi-a luat mânzul ăl de-un an...

— Plătească-i, dragii mei, Dumnezeu, după tot paşul său... Că poartă grija mânzului şi nu pe cea a sufletului — grăi smerit cu inima părintele Manea.

— Şi-a mai prădat pe mulţi în sat, pe care cum l-a apucat.

— In cartea Domnului nimic nu rămâne neînsemnat.

— Pe Bucur Sterpu l-a dijmuit haîn c'un butoi de vin, din pricina c'a chemat pe popa din Jina să vină să-i cetească o rugăciune de hodihnă...

— De dragostea butoiului a uitat cuvântul sfânt al Domnului.

— Pe Ioan Bâjă l-o culduit de-un burduf de brânză, un foale de osânză şi-un caş, că la botezul copilului a

duşmani; şi se reservă deocamdată Sârbilor, pentruca numai atacat fiind să răspundă mai apoi şi greco catolicilor.

Pentru ce părintele Jean Georgesco nu se poate ridica la înălţimea cu care Şaguna povestià şi aprecià trecutul, pentruca, totuşi, să îmbie — pacea? Ştim noi pentru ce. Dar astăzi nu-i zi de ceartă; scriu chiar în ajun de Crăciun. De-aceea termin citând pe demnul prelat dela a. 1850:

«Şi fiindcă nu pentru vreo răsbunare am pomenit eu acestea aici, ci numai pentru dragoste *către adevăr, pentru aceea Vă rog, fraţilor, ca de slăbiciunea răsbunării şi de acolo lesne purcezătoarei svăzi,* să ne ferim».

G. Bogdan-Duică.

Dovezi mai nouă

— „Apostolia" iezuiţilor şi franciscanilor între români —

Conducătorii greco-catolicilor români pretind că biserica lor continuă a fi veritabilă instituţie naţională românească, şi fac pe indignaţii şi supăraţii de câteori cineva cutează a trage la îndoeală acest caracter mereu desmințit prin atitudinea fruntaşilor acestei biserici.

Dovezi mai nouă şi lămuritoare, despre felul şi chipul în care biserica greco-catolică promovează scopuri opuse intereselor naţionale româneşti, ni le serveşte tocmai foaia mitropoliei blăjene, în numărul din urmă (dela 19 Decemvrie 1931), unde — într'un moment de sinceritate — mărturiseşte:

«Mai nou, conducătorii bisericii greco catolice... au adoptat în biserica lor şi congregaţiunea Părinţilor Asumpţionişti,... ear în ultimul timp, în cadrele bisericii răsăritene unite cu Roma, pe Părinţii iezuiţi şi pe Părinţii ordinului Franciscan».

Delicios de tot! Când state mari şi puternice au făcut atât de dureroase experienţe cu admiterea iezuiţilor în mijlocul paşnicilor cetăţeni, încât la urmă guvernele s'au simţit îndemnate să expulseze primejdiosul ordin călugăresc, eată că «Părinţii jezuiţi», rău compromişi chiar în ţări catolice, sânt primiţi şi ocrotiţi în ţara noastră ortodoxă *prin intermediul conducătorilor bisericii greco-catolice române!*

Alta. Din coloanele aceluiaşi ziar, şi în legătură cu «Părinţii» celuilalt ordin călugăresc, al franciscanilor, alţi desmierdaţi porniţi în câmp de «apostolat», — aflăm că se face totul pentru a li se asigură durata în mult răbdătorul pământ al României întregite. Mărturisirea confraţilor dela Blaj este adorabilă în indiscreţiunea sa şi merită s'o reproducem:

«S'a făcut — aşa se spune în *Unirea* — cum s'a putut, înlăturând dificultăţile ce se opuneau, şi în 4 Octomvrie 1930... s'a inaugurat un cuibuşor (!) pentru formarea viitorilor preoţi franciscani de rit oriental. Nu s'a făcut nici cel mai mic sgomot, nici cel mai mic alai bătător la ochi, n'au ştiut decât cei în drept şi un cerc restrâns de binevoitori, atunci când s'a deschis la Oradea *Colegiul Serafic român-unit;* ...Casa unde e instalat Colegiul, se datoreşte munificenţii marelui bărbat al vremurilor, Dr. Valeriu Traian Frenţiu, Episcop de Oradea».

Noua misiune orientală a Romei papale se prezintă «umilă» ca început; dar influenţa «mântuitoare» a părinţilor călugări iezuiţi şi franciscani este pe drum de a se respândì când «mari bărbaţi ai vremurilor» vor contribuì, de sigur, cu munificenţele, discrete şi mai pe faţă, pentru a putea operà, în ţara «schismaticilor», cât mai «*concret*», cum ar zice patronul acelor «părinţi», ziarul *Unirea.*

Şi astfel, problema — dacă mai trebue — se clarifică:

Biserica greco-catolică română — *în completă dependenţă de scopurile politice al scaunului papal* — formează permanent pericol al nou alcătuitului stat românesc, — ceea ce o ştiu toţi înţelegătorii purtători de răspundere pentru viitorul acestui stat.

† Episc. Iacov al Huşilor

In ziua de 31 Decemvrie 1931, a încetat din viaţă, în palatul său de reşedinţă, episcopul *Iacov Antonovici* al eparhiei Huşilor şi membru onorar al Academiei Române.

Venerabilul prelat, o figură de seamă a clerului ortodox superior, moare la vârsta de 75 ani. Fusese profesor şi conducător al seminarului din Huşi. Înălţat în scaunul vlădicesc, şi-a păstorit cu multă sârguinţă eparhia.

Pentru studiile sale istorice, *Documente Bârlădene,* a obţinut premiul Academiei Române, care (în 7 Iunie 1919) îl alege membru onorar al ei.

Arhiereul Iacov dela Huşi a slujit neamul mai întâi cu crucea şi evanghelia, dar a fost folositor neamului şi prin alte mijloace menite să servească culturii. Cu zel şi trudă a căutat să desgroape o parte din trecutul istoric al ţării, prin publicarea documentelor scoase din noianul uitării.

Biserica noastră pierde, prin săvârşirea lui din viaţă, un arhiereu dintre cei mai muncitori.

Domnul să-l primească între aleşii Săi!

Rugăminte

Comisiunea Sf. Sinod pentru cercetarea cărţilor didactice a fost însărcinată cu alcătuirea unei noui programe analitice pentru predarea religiei în şcoalele primare (şcoale pentru copii mici, şcoale primare, şi şcoale pentru adulţi), precum şi cu recomandarea celor mai bune manuale de religie pentru aceste şcoale.

Rog atât pe P. C. preoţi-cateheţi cu experienţă, cât şi pe autorii de atare manuale să Ne comunice (fie subsemnatului, fie P. Sf. Vasile Stan, Sibiu, membru în comisiune) până la 31 Ianuar a. c. dezideratele lor în privinţa acestui învăţământ. Autorii, ale căror manuale nu sânt aprobate pe Sf. Sinod, sânt rugaţi a Ne trimite câte 1 ex. din fiecare manual, pentru a lua cunoştinţă de conţinutul lor.

Oradea, 2 Ianuar 1932.

† **Andrei Crişanul**
Arhiereu, vicar eppesc., preşed. comis. Sf. Sinod.

Crăciunul peste Nistru

Nimic nu ne împiedică să dăm crezare veştilor îmbucurătoare care ne vin din împărăţia încruntată cu sânge a Sovietelor. Crăciunul pe-acolo s'a sărbătorit ca o impresionantă surpriză, aducătoare aminte de vremuri de mult trecute ale prigonirii creştinismului.

Despre încercările disperate ale stăpânitorilor din Rusia zilelor noastre, de a distruge religia, se ştiu multe, şi tot nu se ştie deajuns. Inverşunata propagandă antireligioasă, desfăşurată de autorităţile sovietice, a isbutit să dărâme locaşuri de închinare, să încununeze cu cununa muceniciei oştiri întregi de slujitori ai Domnului, dar n'a putut să dărâme pe Dumnezeu din sufletul credincioşilor pravoslavnicilor creştini de acum şi totdeauna. Că ei nu luptă numai cu oameni, ci şi cu puteri mai presus de fire, ateii din Rusia nu ştim dacă şi-au dat seama încă. Dar nu târziu, ci cât de curând, vor trebui să înţeleagă lucrul acesta. Până atunci se vor vărsà multe lacrimi, vor cădeà multe capete sdrobite de glonţele ucigător şi va curge mult sânge pentru Hristos. Căci sângele martirilor, acum ca şi odinioară când vorbea Tertulian, este sămânţă de noi creştini.

In preajma sărbătorilor Crăciunului, acum mai mult ca în trecut, propaganda antireligioasă a fost desfăşurată cu proporţii uriaşe. Acum, spre deosebire de anii trecuţi, numărul celor statornici în credinţă a sporit considerabil cu cei restatorniciţi, cu cei întorşi la Dumnezeu şi Biserica aiutată atâta vreme, după ce au orbecăit până la saturaţie în noianul de amar şi dezorientare ce poate să semene în suflete o gândire rătăcită şi impusă celor neştiutori cu traducerea imediată în faţa plutonului de execuţie a celor nesupuşi, cum se întâmplă acum în raiul bolşevic.

Astăzi, spre deosebire de ieri, valul înebuniţilor persecutori şi duşmani ai religiei a fost contrabalansat de numărul mare al acelora cari formează a doua lume, a credincioşilor. *Şi credincioşii, în catacombe ca adepţii creştinismului primar, în locuri ferite de ochiul duşmanului şi, minune, chiar*

---

chemat de nănaş pe popa cel neunit din Amnaş...

— După osânză va gusta el din osândă.

— Pe Oprea Părău, pentru cununia sa slujită de popa din Răhău, l-a ras de şapte saci de grâu şi-o căldare mare de său...

— Ca fieica de său va topì Dumnezeu şi sufletul său...

— Lui Constantin Prodan i-a răpit un căzan şi un şoldan, pentr'un maslu la un băieţan, slujit pe furiş de popa din Cărpiniş...

— Suflet dolofan, suflet de şoldan, cu gândul de şarlatan!...

— Pe Ioan Măniguţ l-a prădat c'un cal şi c'un căruţ, pentr'un prohod făcut de popa din Rod, la îngropăciunea unui pruncuţ...

— Cum mai poate slujì la altar, când el fură ca un tâlhar?...

— Lui Dumitru Vonică pentru o feştanie mică slujită de popa din Tilişcă, i-a luat o junincă...

— Lăsaţi-l în ştirea Tatălui pe nenorocitul fiu al păcatului...

— Lui Bozdocă o iapă, pentrucă nu i-a lust aghiasmă...

— Mă mir cum nu piere de năpraznă!...

Poveştile se lungiră pân' după miezul nopţii, când se resfirară cu toţii. Părintele Manea, când casa i se golea, îşi aşeza capu-i sur cu plete pe perne moi de pe pene şi adurmi ca pe muşchii peşterii... In visu-i luminos îngerii cerului sburară jos şi-l mângâeau pentru îndelungata suferinţă şi-i înviorau mult încercata lui credinţă...

In răvărsarea zorilor însă rânchezat de cai zgudui sălbatic ochii fereştilor mâncate de cari. Trei haiduci răsăriră pe la uşi, potrivindu-şi blestematele lor puşti. Pe lângă ei da târcoale, neogoit, un popă unit, arătându-şi nenorocitul naimit cele două pistoale şi urla furios să prindă fără frică pe sluga lui Hristos şi să-l ferece aspru pân' la os. La glasul lui neistovit haita-l prinse pe apostolul albit, îi legă cumplit şi-l ferecă în belciug ruginit, şi la cale l-a pornit călare pe-un căluşel rebegit... Şi barba moşneagului, mai albă decât pânea Paştelui se scălda în ploaea lacrimilor lui...

Când ajunseră în fugă pe la fântâna cu apă bună din mijloc de sat răsfirat, popa oftă odată dela toată inima lui îndurerată. La glasul lui, frate cu a suspinului, fetele fecioare şi nevestele sprintenioare venite de cu vreme la fântâna cea cu trei izvoare, se năpustiră cu iuţeala şoimilor asupra haiducilor, să mântuească din cătuşă pe popa lor.

— Fetelor, dragilor, săriţi la frânele cailor! La suru Ileană! La roşu Ioană! La breazu Susană!...

— Nevestelor, scumpelor, zmuigeţi repede puştile haiducilor! Lină, tu apucă-l pe ăla care urlă ca o jivină! Cătălină, tu înhaţă-l pe ăla cu ceafa plină! Mărină, tu răpede-te la ăla afumat ca o slănină! Nastasie, înzgardă-l pe cioroiul ăla de bărbie! Palaghie, tu cârpeşte-l la scofârlie! Gafie, tu uşorează-l de sabie! Aniţă, tu pleznește-l pe mustăciosu la costiţă, să sughiţă! Dochiţă tu vei deslega de nojiţă pe părintele Manea! Iar tu, Măceniţă să-i ajuţi pe uliţă!

Cât ai bate 'n pălmi se tăvăleau prin bulgări haiducii meşteri de sudălmi. Iar când se văzuseră scăpaţi, o luară la sănătoasă, ca nişte iepuri spăriaţi...

Popa Manea cu inima plină de bucurie a pornit să slujească sfânta liturghie, ca numele Domnului slăvit să fie pentru nemăsurata Lui dărnicie. Şi credincioşii toţi ţinură sărbătoare pentru minunata întâmplare. Jucară

în palatul dictatorului roşu unde studenta Alilueva, soţia lui Stalin, a aprins luminări la pomul de Crăciun, s'au rugat şi au serbat Naşterea Domnului, debunăseamă cu mai mult fior şi frică şi cutremur, decât cei scutiţi de astfel de urgii.

Intoarcerile la credinţă sânt numeroase, ne spun aceleaşi veşti. Mişcarea religioasă prinde teren chiar între membrii tineretului comunist, Comsomolul, cari au început să şi boteze copiii. Exact situaţia din primele secole ale erei creştine. Numai că pentru a se evita o slăbire a organismului congregaţiilor secrete religioase prin înmulţirea numerică şi necontrolată a adepţilor lor, se pare că comuniştii sânt supuşi la probe serioase până să fie admişi în sânul lor.

Această selecţionare severă a noilor convertiţi e o măsură preventivă cum nu se poate mai bună, căci garantează unitatea de vederi şi acţiune pe care creştinii trebue să o opună puhoiului persecutor al ateismului şi, la momentul potrivit, să-l scoată «din circulaţie».

Frumoase gânduri şi înălţătoare nădejdi.

Până la întâptuirea lor, să se bucure tot creştinul care a tresărit înfiorat la gemetele ce veneau dela ceice pătimeau şi pătimesc în Rusia şi să creadă hotărât că lucrurile se vor îndreptà.

Modul impresionant în care creştinii de peste Nistru au sărbătorit Crăciunul în anul acesta, în ciuda tuturor cobitorilor de rău, e de bun augur.

El ne îndreptăţeşte odată mai mult să ne aducem aminte şi să credem că nu este *şi nimeni nu poate pune* altă temelie, decât cea odată pusă, care este Isus Hristos şi să contăm totdeauna pe posibilitatea intervenţiei Lui în lume.

GRIGORIE T. MARCU.

Se distribue, în cursul lunii Ianuar, sătenilor broşurile de propagandă agricolă editate de ministerul agriculturii şi domeniilor. (Producătorii noştri agricoli aşteaptă, după aceste broşuri, şi *alte* ajutoare, pe care ministerul sperăm că le va acorda la timp).

Botezul Domnului în Sibiu

Pe un strălucitor soare de iarnă cu raze de viaţă dădătoare, praznicul Arătării Domnului s'a serbat şi de data aceasta cu toată solemnitatea.

Oraşul întreg, pavoazat şi îmbrăcat cu drapele, inspira duhul sărbătoarei.

Sfânta Liturgie a oficiat-o în catedrală P. S. Sa Arhiereul Vasile, în prezenţa I. P. S. Sale Mitropolitul nostru *Nicolae*, a dlor generali şi ofiţeri superiori aflători în garnizoană în frunte cu dl General Economu comandantul corpului VII Armată, precum şi a unei mari mulţimi de credincioşi. După terminarea sfintei Liturgii I. P. S. Sa intrând în altar, se îmbracă cu mantia arhierească, mitra şi cârja spre a oficia însuşi actul Sfinţirii apei în Piaţa Regele Ferdinand.

Procesimea a pornit dela biserica catedrală la ora 11 a. m. prin strada Mitropoliei, spre piaţă.

Inaintea procesiunii, muzica militară atât la ducere cât şi la întoarcere, intona imne religioase; urma corul mixt al Catedralei, preoţimea celebrantă, apoi sub baldachin I. P. Mitropolitul *Nicolae*.

După baldachin, urmau dnii Generali şi ofiţeri superiori în frunte cu dl General Economu şi autorităţile civile în frunte cu dl prefect judeţean Dr. D. Borcia şi marele număr de credincioşi.

In piaţa mare, frumos împodobită cu brazi şi drapele naţionale, erau postate trupele din garnizoana Sibiu.

In mijlocul pieţii era un podiu pe care I. P. S. Sa a oficiat slujba sfinţirii apei.

In faţă erau ridicate 3 cruci de ghiaţă.

Intraga piaţă era plină de un imens public.

In decursul serviciului divin, când I. P. S. Sa rostea ectenia pentru *Majestatea Sa Regele Carol II*, corul acompaniat de muzica militară a intonat Imnul Regal, iar la finea serviciului: «In Iordan botezându-Te Tu Doamne».

I. P. S. Sa, a botezat apoi cu apă sfinţită pe cei prezenţi. Au fost botezaţi mii de oameni.

După aceasta, a urmat defilarea I. P. S. Sa a stropit soldaţii şi drapelul cu apă sfinţită.

Intoarcerea la Catedrală a urmat tot în ordinea în care a purces procesiunea dela biserică.

In biserică I. P. S. Sa după terminarea serviciului divin a distribuit anaforă şi a împărtăşit binecuvântarea. Se apropia de 12½, când I. P. S. Sa a fost condus din partea preoţimii celebrante la rezidenţa Sa.

Sărbători biblice la sate

Incă din vară proectasem organizarea unor *şezători biblice* pentru a le ţinea în postul Crăciunului din anul expirat.

Am anunţat ţinerea lor, în cadrul unei cuvântări potrivite, în 15 Noemvrie, pe Sâmbetele din post, pe *patru* Sâmbete numai, căci în Sâmbăta din 5 Decemvrie trebuia să facem, seara, la biserică, Acaftistul Sf. Nicolae. Am fixat ora 7 pentru începerea şezătorilor.

Am luat contact cu corpurile didactice din localitate, cerându-le sprijinul, promiţându-le şi eu concursul nelimitat de câte ori vor voi să întocmească şezători culturale.

Am aşteptat prima Sâmbătă cu fiorii elevului silitor în preajma examenelor. Nu m'am temut că nu voi trece examenul, m'am temut că nu voi avea — în faţa cui să I trec.

Prima şezătore am ţinut-o la 21 Noemvrie. La ora 6½ am plecat la şcoală. Când ies din curte, mă întâmpină un mănunchi de femei şi-mi spun că nu e încă descuiată uşa. Semn bun, mă gândeam în mine. La uşa şcoalei mă aşteptau alte femei. M'am bucurat cu bucurie mare şi ne-am urcat în sala destinată pentru şezătoare. Am aşteptat să-mi vină ascultătoarele. Căci, să se ştie, fiind şezători, am comunicat că primesc la ele în deosebi femei şi fete.

La ora 7, sala era plină de lume. Am început desvoltarea programului, cu Tatăl nostru, cântat în cor de membrii corpurilor didactice; am cetit părţi alese din cartea Facerii, a urmat: Din învăţăturile Domnului Isus, poezie spusă de-o elevă; am cetit din Vieţile Sfinţilor; dl dir. I. Meţianu ni-a arătat cu filmoscopul tablouri alese din Vechiul Testament; am cetit bucăţi alese din ziarul Oastea Domnului; apoi am închis şezătoarea, mulţumind.

Au urmat celelalte 3 şezători, în 28 Noemvrie, 12 Decemvrie şi 19 Decemvrie 1931, cu program de acelaş fel: citiri, cântări religioase, recitări, colinde.

La ultimele şezători au participat şi bărbaţi. —

Am mulţumit la urmă tuturora pentru sprijinul ce mi l-au dat.

La fiecare şezătoare au participat în medie 300 femei şi fete. Inrâurirea şezătorilor a fost covârşitoare. Mi se cer cărţi şi ziarul Oastea Domnului... Şi când vezi dorinţa de-a ceiă a oamenilor şi eşti în imposibilitate de a le satisface deplin, rămâi nu puţin îndurerat.

Ne trebuie cărţi bune, pentru popor, cărţi de conţinut biblic, cărţi de propagandă duhovnicească. —

După a doua şezătoare, mergând spre casă, observ că o femee se ţine după mine. Bănuiam că vrea să mi spună ceva, dar nu îndrăsnea. M'am oprit şi i-am zis: Doreşti să-mi spui ceva? Da! Dle protopop: la şezătorile noastre iau parte şi femeile mucărite; m'am năcăjit. Li-am spus că ce caută ele la noi, căci la biserică nu vreau să vină. Ele au zis, că vin pentrucă Sf. Ta spui din Biblie, cum spun ele şi le place. Să le mai lăsăm la şezători?

— Da, să le lăsăm! Mântuitorul nostru Isus Hristos a zis: Pe cel ce vine la mine, nu-l voi scoate afară. Lăsaţi-le să vină. Nu le faceţi nici o observare. Cu timpul vor vedea greşala lor şi se vor întoarce. Ele sânt bolnave cu sufletul. Ştii, ce-a zis Isus? Nu trebuie sănătoşilor doftor, ci bolnavilor. Nu vă certaţi cu ele. Vorbiţi-le frumos. Spuneţi-le că voi vă rugaţi zilnic, ca bunul Dumnezeu să le lumineze mintea, să le deschidă ochii sufletului, şi să se întoarcă la lumina cunoştinţii adevărate.

A plecat mângâiată. —

Am făcut aceasta scurtă dare de seamă despre şezători, cu un sentiment de mulţumire. Plugarul când îşi vede grâul în clăi, cu bogate spice de aur, sub cer cu adieri de vânt răcoritor, e mulţumit. De ce n'am fi mulţumiţi şi noi, când ne vedem ostenelile răsplătite.

Ne trebuie însă cărţi!

Toţi aceia cari ştiţi mânui condeiul, şi cunoaşteţi puterea înrâuritoare a slovei duhovniceşti, toţi aceia cari stăpâniţi o limbă cu miresmele colindelor şi ale vieţii sfinţilor, daţi-ne, pentru popor, cărţi frumoase şi ieftine.

Prot. *Vasile Stoicanea*

---

până 'n seară la cântec de vioară.

Pe când prinse însă să se întunece, începu să alunece o negură sură pe drumuri cu troiene, printre brazi cu cetine înflorite şi să se apropie de vatra Poienii, la curtea popii Manea şi-i îmbrăţişă casa.

Nu era negură pogorâtă din cer, ci haiducime multă îmbrăcată toată 'n fier.

Armaşii iuţi ai scaunului trântiră îndată lanţuri zurăitoare pe mânile tremurătoare şi pe uscatele picioare ale slugii Preaînaltului. Cete călări strânseră încă 'n întunerecul acelei sări, în casa plină a popii ce suspină, şaşprăzece capete de muieri, toate cu ochii roşii ca de luceferi, cu genele încărcate cu mărgele, cu feţele viorele, cu năfrămile însângerate şi cu capetele sparte.

Muierile, săracile, priviau cu jele la sărmanul lor părinte ferecat iar în lanţuri grele, iar bietul popa Manea lăcrima duios ca un copil nenorocos, uitându-se la ele, la şaşprăzece floricele învineţite de prăsele, spintecate de oţele şi de zbiciurile de curele...

— Vai, părinte, bunule, cum te strâng lanţurile!...

— Vai, dragile mele copile, cum vă sângerează rănile!...

— Vai, părinte, preacinstite, în grija cui laşi cele sfinte?...

— Vai, mlădiţe, poienăriţe, roabe pentru răsmiriţă din credinţă, voi în grija cui lăsaţi pruncuţii fragezi dela ţiţă şi bolecele măiculiţe?...

Muierile izbucniră toate 'n plâns, iar haiducii toţi în râs.

Căprarul lor cu ochii plini de nor începu a grăi încetişor:

— Popă Manea, lasă-ţi legea şi pravila cum porunceşte crăiasa, să nu mai rabzi la caznă de cazarmă şi să rămâi voios acasă.

— Ţine minte, frate căprar, ce-ţi spune-un popă poienar, că nu-i pe lume naţie, nici gubărnaţ cu iştantie, nici temniţă cu graţie, care să mă plece la unaţie!...

Căprarul se înroşi cum îi faţa flacării şi femeilor le grăi:

— Voi, fete cu ibovnici şi neveste cu copii mici, cari mi-aţi tăvălit pe-ai mei voinici pe toţi bulgării de peaici — nu-ţi fi oare mai cuminţi?... Lipiţi-vă de uniţi, să scăpaţi de suferinţi!

— Jupân căprar, cu mustaţă de ghinărar, nu-i pe ăst pământ ponos, nici aşa de mult folos, ca să ne poată strica logodna sufletului cuvios dela mirele nostru Hristos!...

— Decât să ne lăpădăm credinţa, mai bine suferim temniţa, ori vom trece graniţa!...

— Să ştii că noi nu ne-om uni chiar de ni-i ţărcălui!..

— Dăm porţie crăiesei! Şi lut ne-om face subt tălpile ei! Dar nu ne-om vinde credinţa sfântă a inimii!...

— Că nu-i slobod omul cu trupul, dar slobodu-i cu sufletul!..

Cu ochii aprinşi, ca de jar şi cu inima în pojar înviforatul căprar rânchează ca un armăsar:

— Prindeţi turma de strigoi şi-o bateţi în obezile acelea noi, pe care le-am adus acum cu noi! Şi porniţi îndată cu ele la Sibiu, prin întunerecul ăsta pustiu!...

Haiducii le înhăţară, în obezi le ferecară şi cu ele la drum plecară în potop greu de ocară. Iară muierile îşi plângeau durerile:

— Maica singurică, de boala ei friptă, plânge şi suspină că n'are cine să-i ţină nici un muc de lumină, când i-o bate ceasul de hodină...

— Tata zace în cojoace şi n'are cine-i duce măcar o gură de apă rece...

— Puiul meu cel drag, puiul meu boleac, cine l-a scălda, cine l-a legăna, cine i-a cânta şi ziua şi noaptea?...

Un distins medic — Dr. Marius Sturza

O viguroasă putere de muncă şi suflet de elită, dl *Dr. Marius Sturza*, medic specialist în fizioterapie, a fost numit prin concurs la care a reuşit, profesor universitar la catedra de balneologie a facultăţii de medicină din Cluj.

In urma acestei numiri, distinsul medic s'a mutat dela Viena la Cluj, (strada Şaguna 14) unde şi-a început de curând consultaţiile. Dnul Dr. M. Sturza a făcut, prin activitatea sa în străinătate, cum se ştie, deosebită cinste numelui de român.

Bazându-se pe orientări ştienţifice în legătură cu renumita şcoală medicală din Viena şi având o practică îndelungată, are reputaţia unui diagnostician fără pereche în boalele interne.

Din ştiinţa balneologiei a publicat mai multe lucrări de valoare. Înainte cu doi ani a dat la lumină o excelentă carte, menită să populariseze cunoştinţe medicale între ceice au trebuinţă de un tratament balnear care-l pot găsi în ţara noastră.

Atragem atenţiunea preoţimii noastre, că se poate adresa cu toată încrederea dlui Dr. Sturza.

Dorim dlui doctor, revenit în patrie, acelaş strălucit succes, de care s'a împărtăşit când era departe de noi.

In jurul suprimării pensiilor foştilor regenţi s'a făcut, la începutul acestei luni, un schimb de scrisori între I. P. S. Sa patriarhul Miron şi dl N. Iorga.

I. P. S. Sa patriarhul, — primind informaţia, că M. Sa Regele şi-a exprimat prea graţios scrupole cu privire la adrobarea proectului de lege pentru suprimarea pensiei de fost regent, —scrie dlui prim-ministru, că roagă pe Maestatea Sa să nu aibă nici un scrupol cu privire la renta ce o avea ca fost regent, — rentă la care I. P. S. Sa renunţă bucuros.

Dl N. Iorga, primind cu plăcere scrisoarea aceasta, răspunde că va căuta, ca ministru al cultelor, mijloacele ce trebue în scop de-a acoperi cheltuielile de reprezentaţie ale patriarhiei, pentruca prestigiul ei, şi în afară, să nu fie micşorat.

Tinerii şi bătrânii Partidul maghiar din ţara noastră si-a ţinut Duminecă un congres la Cluj. Bătrânii partidului, osificaţi, după modelul celor din Ungaria, în formulele şovinismului de pe vremuri, voiau să atragă tineretul maghiar în partid; dar au fost necesităţi să recunoască în raportul anual că încercarea n'a izbutit de loc. Tinerimea ardeleană maghiară, înrâurită de ideologia scriitorilor ardeleni Ady şi Szabó Dezső, reprezintă un spirit progresist, faţă de Ungaria retrogradă, şi doreşte o colaborare leală cu românii. Ungaria a rămas *romano-catolică şi şovinistă*, spre deosebire de *protestanţii* unguri ardeleni, ai căror tineri au altă mentalitate. Tinerii aceştia au astăzi şi o revistă (Erdélyi Fiatalok), cu o respectabilă gardă de scriitori.

„Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român, Astra"

Nr. 3921/1931.

Comunicat

Faţă de atacurile îndreptate în unele ziare contra comitetului Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român «Astra» din partea unor foşti angajaţi ai ei, comitetul central, întrunit în şedinţa din 19 Decemvrie a. c. luând în discuţie subiectele care privesc aceste atacuri, a hotărât să clarifice opinia publică, comunicând următoarele:

1. Neregulile administrative constatate în 1928 din partea membrilor din comitet, însărcinaţi cu supravegherea şi controlul funcţionarilor, au fost aduse după verificările gestiunei făcute de 3 experţi, atât la cunoştinţa adunării generale din 1929, singura îndreptăţită a lua hotărâri în acest sens, cât şi a publicului prin un comunicat ce a apărut în presa din acel an.

«Astra» a fost asigurată în dauna funcţionarilor vinovaţi şi cazul a fost deferit justiţiei.

Cu toate că în celelalte adunări generale de după 1929 chestiunea neregulelor administrative a fost atinsă în treacăt, nimeni nu a desavuat măsurile luate de comitet şi nici nu a făcut vre-o propunere nouă în această chestiune.

Membrii vechiului comitet, propuşi cu unanimitate din partea comisiei de candidare să fie realeşi la adunarea din Caransebeş, au fost proclamaţi tot cu unanimitate de această adunare. Neridicându-se nici un protest contra vreunuia din aceşti membri, ei se consideră nu numai legal aleşi, dar prin încrederea tuturor membrilor participanţi.

Comitetul crede că şi-a făcut datoria, şi în împrejurările de astăzi nu poate lua alte măsuri.

2. Comitetul consideră acuzele aduse în chestia desvoltărei cooperativelor ca aparţinând domeniul fantaziei. Arhiva «Astrei» stă la dispoziţia celor ce doresc să cunoască chestiunea pentru a urmări toată activitatea întreprinsă în acest sens.

3. Cu privire la adunarea generală dela Caransebeş, comitetul constată din procesele verbale ale şedinţelor, că membrii săi au fost intruniţi de fostul vicepreşedinte administrativ în şedinţa din 4 Noemvrie 1930, când a luat la cunoştinţă scrisoarea preşedintelui şi răspunsul afirmativ al înaltei şi distinsei persoane desemnate să conducă desbaterile, dându-şi asentimentul său.

Cu privire la alegerea preşedintelui, în procesul verbal al adunării generale din Caransebeş se scrie clar:

«...iar la pronunţarea numelui dlui Vasile Goldiş asistenţa, cu excepţiunea unui mic grup de ţărani isbucneşte în urale şi ovaţiuni nesfârşite la adresa dlui Vasile Goldiş.

«In urma acestor aclamaţiuni a majorităţii membrilor, aflători în sala de şedinţe, Inalt Prea Sf. Mitropolit, preşedinte al adunării generale, proclamă pe dl Vasile Goldiş de preşedinte al «Astrei»....»

Spre a se evita în viitor orce echivoc cu privire la interpretările statutului «Astrei», şedinţa plenară a comitetului din 27 Decemvrie 1930, odată cu alegerea vicepreşedinţilor şi fixarea atribuţiilor lor, a căutat să clarifice şi chestiunea care priveşte substituirea preşedintelui în adunarea generală. Rezultatul acestor noi dispoziţiuni s'a putut aplica chiar la adunarea generală din acest an.

In cât priveşte demisia dlui Dr. Octavian Russu fost vicepreşedinte administrativ dela 1922 până către finea anului 1930, domniasa nemai făcând parte din comitet şi fiind adus în cauză de ziare, rămâne să infirme singur neadevărurile sau exagerările date prin aceste ziare».

Din şedinţa comitetului central al «Asociaţiunii», ţinută la 19 Decemvrie 1931 în Sibiu.

Vicepreşedinţi: Dr. G. Preda m. p. N. Togan m. p.

Secretar: N. Băilă m. p.

— O, pieptul meu, cum s'a 'nvârtoşat de rău, de cură laptele părău şi acasă Ioniţă cum ţipă de jalnic după ţiţă!...

— Doamne, Doamne, nu răbda pe ăla ce-o stârnit unaţia!...

Iar pe când muierile frământau zăpezile pe drumul Sibiului, către temniţa chinului, căprarul cu cei mai dârji din oarda lui, înţepeniră pe popa Manea de oblâncul calului şi-l porniră spre valea Sebeşului, către temniţa Blajului...

Vântul îi pătrundeà mânile legate, frigul îi străbătea picioarele ferecate, gerul îi străpungea oasele îngreuiate. Şi se făcu faţa lui ca faţa tăciunelui şi trupul lui ca trupul bolovanului şi se cojea pielea lui cum se cojeşte pielea şarpelui...

Pe drumul cel greu căprarul îi grăia mereu:

— Popă Manea, din Poiana, lasă-ţi legea şi pravila şi prinde unaţia, că scapi de toată cazna!

Iar popa Manea îi răspundea pân' mai putea:

— Nu-i pe lume naţie, nici gâbârnaţ cu iştanţie şi nici temniţă cu cătuşă ori cu graţie, care să mă plece la unaţie!...

— Popă Manea, din Poiana, cum ţi-a lecui vlădica Aron săracul tău cap nărod!...

— Pe mine nu mă lecuiască om căzut din legea strămoşească!...

— Popă Manea, din Poiana, cum ţi-a înmuia porunca dela crăiasa, toată încăpăţinarea ta!...

— Mai bine m'oi prăpădi, decât cu voi a mă uni! Un singur suflet am eu, şi sufletul meu îl dau numai lui Dumnezeu!...

A. NANU.

Citiţi şi respândiţi ziarul

Telegraful Român

INFORMAŢIUNI

Chestiunea «statului în stat». Din Bucureşti se anunţă, că în decursul lunii Ianuar a. c. se încep tratativele cu Vaticanul în chestiunea *statusului catolic* din statul nostru.

In urma felicitării din partea preşedintelui Comisiunii interimare a municipiului Sibiu, din prilejul anului nou, dl preşedinte al consiliului de ministri a trimis următorul răspuns: *Sibienilor, fără deosebire de naţie, li mulţumesc şi li urez an nou fericit.* **N. Iorga.**

Nou cotidian. Din Bucureşti se anunţă, că z lele acestea apare ziarul cotidian *Calendarul*, sub direcţia dlui Nichifor Crainic, profesor şi publicist de renume.

Degradaţi. Ziarele au adus amănunţite ştiri despre degradările săvârşite zilele trecute în capitală. Un maior cu numele Vărzaru, preluat din armata austriacă, a fost degradat şi trimis la ocnă să şi ispăşească păcatul trădării de patrie. Complicii săi: Dobruschi Erzum, caporal şi fruntaşii Staify Simon, Casler Boruh şi Rozenfeld Matuş sânt cu *toţii* minoritari şi evrei. Vărzaru, deşi tatăl său a fost funcţionar român la banca «Transilvania» din Sibiu şi a murit în cinste, a avut mamă unguroaică, deci n'a fost român curat şi nici ungur deplin; de dragul banului nu s'a mulţumit cu rangul de maior, ci a intrat pentru bani în serviciul străin ca să-şi vândă ţara. Pedeapsa meritată l-a ajuns.

ORGANUL OFICIOS al mitropoliei greco-catolice dela Blaj, după ce ne-a atacat cu vorbe scoase din dicţionarul său special, ar vrea mai nou să facă haz, de «râs irezistibil», pe socoteala celor 80 ani de apariţie a ziarului nostru, spunând — cât duh! — că la vârsta aceasta ne-a cuprins «declinul».

Dacă-i vorba de un declin, producător de veselie, oficiosul îl putea găsi cevaş mai aproape: chiar în propriile sale coloane, care deşi semnau, acum la Crăciun, *Anul al 41-lea*, — erau redactate, cum s'ar zice, de «bărbaţi» — totuşi prea clarisimii seriosităţii oftau amarnic, la Crăciunul «trist», după: «*un pachet de tutun ori o ţigare*», (a se vedea *Unirea* dela Crăciunul din 1931).

Dela vârsta ziarului nostru sântem obligaţi să le spunem reverendisimilor din monitorul de pe Târnave, că încă nu li-au crescut măselele înţelepciunii.

ŞTIRI LOCALE

La fondul căminului pentru bătrâni a dăruit suma de Lei **500**.— dl **Teodor Moldoveanu,** epitrop al bisericii mitropoliei ortodoxe române din Sibiu din prilejul serbătorii *Sf. Ioan Botezătorul* întru pomenirea neuitatuiui său fiu **Ionel**. Această sumă s'a alăturat la Legatul întemeiat tot de dl Teodor Moldoveanu întru pomenirea fiului său cu suma de 5000 Lei. Starea Legatului este de Lei 5500. Pentru această jertfă creştinească făcută pentru săraci mulţămeşte cu recunoştinţă: prof. *Timotei Popovici*, preşedinte.

Se aduce la cunoştinţă că listele electorale pentru comună, cameră şi senat, modificate în Decemvrie 1931, stau afişate la primăria municipiului Sibiu, Str. Metropoliei Nr. 2, camera Nr. 17, în cursul lunii *Ianuar 1932*, în care timp se pot înainta, la Judecătoria mixtă Sibiu, *contestaţii*.

Meditaţii

Cere-mi cceace voieşti ca să-ţi dau. (1 Regi 3, 5).

Cu această primă zi a anului, iată-ne în pragul unui drum nou plin de umbră şi de mister. Cât n'am da noi să putem străbate această umbră, ca să putem împrăştia misterul! Dar mai ales, cum ne-ar conveni ca noi înşine să putem făuri acest drum! Atunci va fi fără îndoială uşor acest drum, clar, luminat, încântător, pentru noi şi pentru cei pe cari-i iubim. Vom aşeza pe acest drum toate visurile noastre, care vor deveni la timpul său realităţi dulci.

Ascultă, omule care vorbeşti astfel: Dumnezeu, în dragostea sa de Tată, în Isus Hristos, te invită astăzi să-i ceri în mod liber, făurirea împreună cu tine a drumului tău de mâne. Cere, cere... Cererea-ţi este ascultată cu dragoste şi bunătate şi mâne-ţi va fi îndeplinită, cu o condiţiune însă: *să ştii cere înţelepţeşte.*

Mântuitorul în cuvintele sale ni-a zis: Dumnezeu ştie mai bine decât voi ceeace vă trebuieşte. Vă iubeşte mai mult decât vă iubiţi voi înşi vă. Dacă te înşeli, dacă-i ceri un lucru care ar fi rău pentru tine, din dragoste ţi-l va refuza.

Cere deci ceeace ştii că-i bun, ceeace-l este plăcut şi mai ales ca Solomon cere o «inimă înţeleaptă», sau după sfatul Prietenului tău ceresc o «inimă nouă», *pe Hristos în tine.* Primeşte-l astăzi pentru întâia oară sau din nou pe acest *dar al darurilor.* Fără El toate darurile pământului nu sânt suficiente pentru a-ţi mulţumi sufletul. Pe de altă parte singur el dă pace şi bucurie. Şi apoi celui ce-a primit mai întâui «acest mărgăritar de mare preţ», Dumnezeu dă «pe de-asupra» după cuvântul său, tot ce este bun: sănătate, bunuri materiale, prietenii. Eată te deci în pragul anului; în Dumnezeu prin Hristos, astăzi şi mâne, pe cărarea fericirii, pe drumul binecuvântărilor. *An nou fericit!*

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Prețul Lei 300·—, plus spese poștale Lei 20·—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoșăneanu
Prețul Lei 120·—, plus spese poștale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de

Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din București.

Prețul Lei 40·—, plus spese poștale Lei 20·—.

A apărut:

Un anahronism și o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU
profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

întocmite de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desființarea Statului Catolic

Prețul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițându-se prețul plus spesele postale prin mandat postal.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru" 50 pag. (tâlcuire) Lei 15
2. „Plângerile lui Ieremia"... Lei 25
3. „Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii" Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor" Lei 28

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

legate și broșate

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu prețuri moderate

---

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului

Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri și fraude

de

Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Prețul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școalele primare:

NICOLAE CRIȘMARIU

Istorioare biblice	ed. IX	Lei 22
Istorioare bisericești	„ V	„ 20
Catehism	„ V	„ 20

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut

în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna"

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentrucă să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot și lecții de înot

Pentru bărbați:

Luni:	închis
Marți:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marți:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marți:	dela 1½—7½ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbați:

Băi de abur și de aier cald

Luni:	închis
Marți:	dela 1½—7½ ore seara prețuri urcate
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela 1½—5 p. m., dela 5—7½ ore seara prețuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. prețuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marți:	dela 8—10 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. și dela 1½—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur și de aier cald

Luni:	închis
Marți:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela 1½—7½ ore seara prețuri urcate
Vineri:	dela 1½—5 ore p. m. dela 5—7½ ore seara prețuri reduse
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marți:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marți:	dela 8—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX — Sibiu, 16 Ianuar 1932 — Nr. 5—6

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful

Organ naţional-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Adunările parohiale

(=) In cursul lunii Ianuar 1932 are să se facă, în adunarea parohială, alegerea membrilor consiliului, epitropiei, comitetului parohial şi a membrilor la adunarea protopopească, în conformitate cu circulară (Nr. 7956 din 1931), dată de Consiliul nostru arhiepiscopesc şi publicată în Nrul 89, din 12 Decemvrie 1931, al Telegrafului Român.

Aceste corporaţii şi organe bisericeşti, care se constitue din nou, pe un period de şase ani (1932—1937), primesc asupra lor însărcinari dintre cele mai frumoase, dar în acelaş timp şi pline de răspundere.

Comuna bisericească se înalţă sau se coboară, în mersul ei cultural şi moral, după cum cei aleşi în adunările parohiale vor avea sau nu vor avea priceperea şi destoinicia reclamate de însărcinările primite.

Se vorbeşte, nu fără temei, de spiritul extrem de birocratic ce se înstăpâneşte în multe dintre administraţiile noastre, nu numai civile, ci şi bisericeşti, de sus şi de jos. In acest fel, fireste, nu vom deştepta interesul viu pentru probleme culturale şi religioase între credincioşii lăsaţi răslăţiţi, fiecare mărginindu-se numai la «ale sale».

Neapărat, adunările parohiale, pe baza rapoartelor, vor continua şi mai departe censurarea exactă a socotelilor (lucrare importantă) şi votarea preliminarelor (tot atât de importantă), dar munca lor nu se poate considera terminată cu atâta. Averea şi banul, ori câtă importanţă le-am atribuì, rămân însă totdeauna numai *mijloace*, prin care încercăm să ajungem *scopuri de cultură şi moralitate*. Acì se deschide cel mai larg teren de activitate pentru îngrijirea sufletească şi corporală a credincioşilor, în deosebi atunci când pe lângă consiliul parohial se vor putea alege şi *comitetele* parohiale speciale.

Aceste comitete vor fi alese, conform dispoziţiilor comunicate din partea autorităţii superioare bisericeşti, pentru următoarele lucrări, — le recapitulăm şì aici:

a) pentru înzestrarea şi înfrumseţarea bisericilor, a curţilor bisericeşti şi a cimiterelor şi pentru ţinerea lor în cea mai bună rânduială;

b) pentru formarea şi susţinerea de coruri bisericeşti;

c) pentru îngrijirea, îmbrăcarea şi înzestrarea cu cărţi şi cu alte mijloace de învăţătură a şcolarilor săraci;

d) pentru ajutorarea săracilor şi ocrotirea orfanilor şi a văduvelor;

e) pentru cercetarea şi ajutorarea bolnavilor din comună şi spitale;

f) pentru înfiinţarea şi susţinerea de biblioteci parohiale populare;

g) pentru înfiinţarea cercurilor misionare de combatere a sectelor şi credinţelor protivnice bisericii ortodoxe;

h) pentru înfiinţarea şi susţinerea de internate, cămine, azile şi spitale şi a orcărei alte opere de milă creştinească, de caritate publică şi activitate samariteană...

In parohiile, în care împrejurările nu permit alegerea unor asemenea comitete parohiale, atribuţiunile lor trec la *consiliile* parohiale.

Toate expunerile de mai sus le-am făcut în preajma apropiatelor alegeri, pentru ca să atragem atenţiunea şì mai mult asupra chestiunii privitoare la restaurarea organelor bisericeşti.

Nu ne îndoim că alegătorii îş vor face datoria aşa cum cere cinstea lor şi cum se aşteaptă dela toţi bunii fii ai sfintei noastre bisericii dreptmăritoare.

Cu şì mai multă râvnă!

E un fapt ce nu se mai poate contesta, că pe întinsul ogorului de suflete lucrătorii tocmiţi de Stăpânul lui mişună mai vioi în anii din urmă, desţelenindu-l cu râvnă şi încredinţându-i sămânţa tot mai din belşug. Azi puţini preoţi mai sunt cari să nu propovăduiască în fiecare Duminecă sau sărbătoare, iar numărul celor ce caută cât mai dese prilejuri şi cât mai potrivite forme de-a trezi şi încălzi viaţa religioasă a păstoriţilor, creşte cu fiecare zi. Cred că nu păcătuesc prin exces de optimism, afirmând că vremea care vine ne apropie tot mai mult de tipul ideal de preot, care este în toate momentele conştiente ale vieţii lui preot, adecă *învăţător* trimis de Dumnezeu, *slujitor* al tainelor lui Dumnezeu şi *conducător* al vieţii sufleteşti reprezentând pe Dumnezeu. Am impresia, continuu verificată de observaţie, că în sufletul preotului de azi *conştiinţa de preot*, conştiinţa că el ţine în mijlocul oamenilor locul lui Hristos, mijlocitorul între Dumnezeu şi lume, tinde să devină o stare permanentă, alungând, e drept, cu multă luptă şi sbucium,

FOIŞOARA

Imblăcii

— Iconiţă din vechea prigoană pentru lege —

In toate zorile înlăcrimate cădeau bătrânele lăcate de pe porţile înalte, ca de cetate, ale temniţei înfricoşate ca focul gheenei, dela ocnele Uioarei...

In toate zorile înlăcrimate patru robi din patru sate ieşiau de prin pivniţi întunecate, de prin culcuşurile obidei la lumina veselă a zilei...

In toate zorile înlăcrimate patru popi din patru sate, cu piepturile astupate de bărbile lor albe, îşi spălau oglinda ochilor în mirul sfânt al lacrimilor...

In toate zorile înlăcrimate haiducii, putrezi de păcate, le deslegau mânile legate şi picioarele ferecate în obezi cari maşter strâng, de oasele le frâng...

In toate zorile înlăcrimate patru popi din patru sate băteau mătănii nenumărate ca 'n bisericile lor încuiate şi se rugau amar Sfântului să-i scape de iadul pământului..

In toate zorile înlăcrimate haiducii le trânteau în spate imblăcii cu hădăraguri înfierate şi 'n loc de cruci: cu imblăcii îi porniau pe la domnii...

Şi din zorile înlăcrimate până în seară, până 'n noapte, moşnegii cei cu braţe slabe împleteau pe asudate stoguri de grâu şi de săcară pentru nemeşii cari îi chinuiesc de-i omoară...

...Patru popi din patru sate, daţi imblăcii la o parte! Inchinaţi-vă după slova legii noastre! Şi porniţi de aicea toţi la copii şi la nepoţi!...

...Haiduci cu mâni însângerate, nu-i pe lume bunătate, nu-s imblăcii cu hădăraguri aşa de înfierate, care ne-ar putea abate dela altarul moşilor, dela pravila strămoşilor!...

A. NANU.

Suflete, ai un liman...

Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi eu vă voi odihni pe voi, (Matei 11, 28).

Care este suferinţa cea mai istovitoare, care frământă sufletul omului? Care este acea durere, care ne poartă sufletul pe cărări dibuitoare, spre căutarea «fericirii»?

Este oare lipsa înţelepciunii acestui veac? Nu! «Căci unde este multă înţelepciune, este şì mult necaz, şi cine ştie multe, are şì multă durere», (Ecl. 1, 18).

Este oare lipsa de avere, de bunurile trecătoare, care înconjoară pe stăpânitorii popoarelor făcându-i să încerce toate plăcerile vieţii?

Nu! «Căci, drept vorbind, ce folos are omul din toată munca lui şi din toată străduinţa lui, cu care se trudeşte sub soare? Toate zilele lui sânt pline de durere şi truda lui nu este decât necaz, nici măcar noaptea n'are odihnă inima lui. Şi aceasta este o deşertăciune», (Ecl. 2, 22—23). Sau: «Dulce este somnul lucrătorului, fie că a mâncat mult, fie că a mâncat puţin, dar pe cel bogat nu-l lasă îmbuibarea să doarmă», (Ecl. 15, 12).

Dar, dacă nici lipsa înţelepciunii, nici lipsa plăcerilor, nu este cauza eternei nelinişti sufleteşti, atunci care este acel lucru, — superior înţelepciunii, bogăţiei, plăcerilor, — a cărui lipsă ne sbuciumă? Este lipsa *cunoaşterii lui Dumnezeu*, este lipsa trăirii în Dumnezeu, exprimată în cuvintele Fer. Augustin: «Fecisti nos ad Te Domine et cor nostrum inquietum est, donec requiscat in Te».

Această năzuinţă a sufletului spre Dumnezeu, această sete după divinitate se evidenţiază mai mult în cartea Psalmilor.

Psalmistul scoate cele mai adânci accente de durere sufletească. El ştie că Iahwe este scăparea, ştie că Iahwe este odihna, ştie că numai Iahwe îl

conştiinţa de om obişnuit fără obligaţii speciale şi cu toate libertăţile de senz pejorativ.

Procesul acesta e înteţit de atâtea din sugestiile vieţii de după răsboi. Iar cele mai importante sunt propaganda neobosită a agenţilor sectari şi o sete după cuvântul dumnezeesc cum n'a mai existat de multă vreme, păşind alături, cu însălbătăcirea relaţiilor dintre oameni şi cu înstrăinarea de biserică şi de bunele deprinderi de dinainte de răsboi; cu un cuvânt perspectiva sumbră pentru preot de-a vedea mărindu-se golul în jurul său, unii credincioşi nefiind satisfăcuţi în setea lor religioasă, alţii neavând înţelegere pentru valorile religioase. Iar ca un corolar al acestora, tot mai scăzuta atenţiune din partea clasei intelectuale şi conducătorilor Statului, cari socotesc că preoţimea nu constitue o categorie «esenţială», adecă indispenzabilă în viaţa naţiunii.

Toate acestea, şi mai ales subţierea salariilor până la derizoria sumă de 1500 lei lunar care nu mai e decât doar un simbol de salarii, ar fi descurajat oricare altă categorie de slujbaşi într'atât încât s'ar fi cufundat cu totul în somnolenţa desnădejdii, când nu şi ar fi putut găsi alte ocupaţii. In preoţime însă aceste împrejurări împovărătoare au înviorat gustul de luptă şi-au înzecit puterile de rezistenţă, aducându-i aminte de Harul dumnezeesc ce lucrează prin ea şi de misiunea ei de-a fi continuu jertfă de curăţire a lumii. Căci nimic altceva nu poate fortifica atât de mult încăpăţânarea de-a nădăjdui în Domnul şi de-a crede în rosturile jertfei tale — şi implicit de-a birui în Domnul — decât evidenţa că la oameni nu mai e nici o nădejde, şi că nu mai poţi afla la ei nici o înţelegere. «Îţi ajunge ţie Harul Meu; căci puterea Mea întru neputinţe se arată deplină» (II Cor 12, 9).

Consideraţiile acestea nu ne pot însă dispenza, de sigur, de noui şi noui îndemnări reciproce. Cei cari sunt mai avansaţi în lucrarea lor fac bine dacă împărtăşesc învăţămintele şi sugestiile dobândite celorlalţi, înaintând ei înşişi mai departe în nouile orizonturi ce se deschid muncii lor. Şi împărtăşirea aceasta se poate face în conferinţele preoţeşti, dar şi în foaia aceasta care poate deveni şi mai mult o arhivă documentară şi un izvor de inspiraţii pentru lucrarea pastorală. Iată de pildă comunicarea părintelui protopop Stoicanea despre «Şezătorile biblice», organizate de Sfinţia Sa, sunt sigur că va servi multor preoţi drept îndemn de imitaţie, deşi ar fi de dorit ca aceste şezători să nu fie nici ca titlu, nici ca program, numai biblice, ci în general religioase.

Şezători de acestea se ţin dealtfel în multe locuri cu Ostaşii Domnului. Activitatea ce se desvoaltă bunăoară în Sibiu la aceste şezători e deosebit de apreciabilă. Cu toate acestea sunt recomandabile şezătorile generale, pentrucă toţi credincioşii sunt chemaţi să asculte cât mai des cuvântul dumnezeesc şi să cultive virtuţile creştineşti. Ostaşii se deosebesc doar prin aceea că iau asupra-le îndatorirea de-a fi mai intransigenţi în împlinirea datoriilor faţă de biserică, formând prin aceasta o gardă de onoare în jurul bisericii şi un aluat bun în obştea credincioşilor. Dar asupra cultivării ostaşilor în senzul acesta şi asupra raporturilor lor cu preotul pe deoparte şi cu ceilalţi credincioşi pe de alta, ar fi de clarificat multe lucruri. Şi cu siguranţă că aceste clarificări ar împrăştia neînţelegerile cu cari întâmpină mulţi această *mişcare* în Biserica românească.

O atenţiune cu mult mai serioasă ar trebui dată «Societăţii Sfântul Gheorghe». In destule locuri încă, ea nu înseamnă decât o încadrare în formalităţile votului, comitetului şi a altor practici de societate, a petrecerilor şi a jocului flăcăilor şi fetelor. E şi aceasta ceva, pentrucă în felul acesta se mai civilizează raporturile dintre tineri, deşi poate că ar trebui să ne atenuăm bucuria cu regretul că aceste practici au omorât unele din tradiţiile aşa de frumoase ale acestor raporturi. Dar Societatea n'a fost întemeiată numai de dragul introducerii acestor practici ale sufragiului universal. Preotul, care e în fruntea ei, trebue să caute să amestece în toate manifestările tineretului o notă religioasă, inspirându-se în privinţa aceasta din tradiţiile satului nostru cari toate, de orice natură ar fi, au în ele amestecată biserica, pe Dumnezeu, pe preot, pe sfinţi etc. Aşteptăm şi în chestiunea aceasta comunicări şi sugestii din experienţa preoţilor activi şi buni observatori. In orice caz trebue să ne ferim să absorbim toate celelalte aspecte şi preocupări ale vieţii flăcăilor în aspectul pur religios. O asemenea exagerare şi un asemenea exclusivism — propriu sectelor — pe lângă faptul că trădează o condamnabilă neînţelegere pentru formele de viaţă ale neamului şi atentează la spiritul lui, mai prezintă şi pericolul că naşte cealaltă exagerare, mai curând ori mai târziu.

Dar pe lângă aceste forme publice de propovăduire, nu trebue neglijate nici prilejurile particulare. Mai mult poţi lucra asupra inimii omului în convorbiri particulare, când se stabilesc legături directe între suflete, când simţi că între tine şi omul cu care vorbeşti se stabileşte o pretinie care-l va face ca şi când te ascultă din public să te înţeleagă mai bine. Nu e vorba ca tot momentul în care convii cu oameni să-l umpli întreg numai cu povestiri şi explicaţii religioase. Aceasta nici nu se poate, având şi tu alte trebuinţe, dar nici nu poate duce la bune rezultate, ci în convorbirea liberă să introduci în mod neartificial şi un episod religios. Sunt, de sigur, momente deosebit de potrivite pentru convorbirea şi povestirea religioasă. D. ex. în casa bolnavilor, când nu sunt prea greu bolnavi; acolo e de obicei, de câte ori merge preotul, lume mai multă. Sau de câte ori se abate peste o casă un eveniment deosebit, de bucurie sau de durere.

Nu trebuesc neglijaţi nici copiii. Se cuvine ca preotul să restabilească, părut, vechea copii, ca ace văd să se ap el şi să-i sărut ori nu poţi ac prin sat 3—4 duci acasă cu tine, să le arăţi vreun joc, să-i înveţi vreo deprindere bună, vreun cântec religios, să le povesteşti ceva religios. Aci poate fi de mare folos preoteasa, iar copiii preotului să nu trăiască în izolare faţă de ceilalţi copii din sat.

In general idealul spre care trebue să tindă fiecare preot este: să fie în toate momentele vieţii sale preot; ori de slujeşte în biserică, ori de călătoreşte cu cineva, ori de lucrează la ceva împreună cu alţii. Nici odată să nu-l părăsească această conştiinţă. E singurul mijloc care îi aduce şi stima şi dragostea oamenilor şi răsplata dumnezeească.

Dr. D. Stăniloae.

---

poate mântui. Deaceea sufletul lui suspină: «Imi întind mâinile spre Tine, îm suspină sufletul după Tine, ca un pământ uscat. Grăbeşte de m'ascultă, Doamne, mi se topeşte duhul, nu-mi ascunde faţa Ta», (Ps. 143, 6—7).

Deaceea sufletul lui strigă: «Strig ziua Dumnezeule şi nu m'auzi! strig noaptea şi tot n'am odihnă», (Psalm 22, 2). Deaceea sufletul lui se revoltă: «Trezeşte-te! Pentru ce dormi Doamne? Trezeşte te! Nu ne lepăda pe vecie»! (Ps. 44, 23). O, nenorocite suflet! Cine îţi poate da acea pace după care necontenit suspini, strigi şi te revolţi? Care cuvinte, rostite de gură omenească, vor putea să te ridice în sfera liniştei eterne? Vei fi tu oare condamnat, să nu găseşti nici odată odihnă şi să părăseşti acest trup cu convingerea, că nu există nimic bun sub soare? Nu! O, suflete, nu auzi tu cum de douăzeci de veacuri, «Domnul păcii», ne zice tuturor necăjiţilor şi apăsaţilor «Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi eu vă voi odihni pe voi»? Nu auzi tu cum roagă pe toţi să ia jugul Lui cel uşor, cel dătător de viaţă, cel aducător de pace, prin cuvintele: «Luaţi jugul meu asupra voastră şi învăţaţi vă dela mine că sânt blând şi smerit cu inima, şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre. Că jugul meu e bun şi povara mea este uşoară»? (Matei \ 29—30). Nu mai suspina, suflete, nu mai geme, nu te mai revolta, ci vino la izvorul nesecat al păcii, vino! la acest izvor şi vei bea din apa Lui, căci cine bea din apa Lui nu va înseta în veci. Renunţă la aceste bunuri pământeşti, care te robesc păcatului, la bunuri, care în loc să te liniştească te tulbură, şi vino la picioarele Mântuitorului, rugându-L să te împărtăşească cu eternele binefaceri ale ceriului.

Când marea cu valurile tuturor suferinţelor, tuturor greutăţilor, tuturor păcatelor, te ameninţă cu peirea, cheamă sufletele pe Mântuitorul ca să certe şi să potolească furia acestor valuri şi nu te mai teme, căci ai un liman!

Zosim Oancea.

Şi cuvântul trup s'a făcut...

Sfânta noastră biserică mărturiseşte în simbolul niceo-constantinopolitan învăţătura despre incarnaţiune în cuvintele ...«S'a întrupat dela Duhul sfânt şi din Maria fecioară s'a făcut om». Această mărturisire exprimă un adevăr fundamental, ba mai mult: ea exprimă adevărul central al vieţii noastre.

Să încercăm a afla care este înţelesul adevărat al învăţăturii despre faptul că D-zeu a luat trup omenesc.

Intruparea lui Dumnezeu în Domnul nostru Isus Hristos este pentru noi punctul suprem al unei deveniri, care trece prin întreaga creaţiune. Acest punct este de efect şi de importanţă deosebită, fără de care nu ne-am putea închipui creaţiunea. Înţelesul acestei deveniri generale este, că Duhul Domnului se coboară în materie, pentruca din o astfel de legătură să se producă lumea aşa de minunat întocmită.

In deceniiile premergătoare s'au dat lupte înverşunate între creştinism şi între darvinism, care într'un mod unilateral voia să dea o interpretare mehanică creaţiunii. Aceste discuţii şi-au cam pierdut interesul. Ele au fost însă necesare, căci pentru mintea îndoelnică a omului de azi, din acele frământări spirituale s'a cristalizat un tablou clar despre devenirea vieţii. Azi însă abia mai există vreo teorie ştiinţifică serioasă, care ar încerca să explice creaţiunea fără o participare a Duhului sfânt. Dar şi invers, putem constata, că este părăsit şi acel punct de vedere susţinut morţiş până acum, şi conform căruia capitolele despre creaţiune din sfânta Scriptură ar fi nişte tratate de ştiinţă naturală. Intrebarea: de unde e viaţa pe pământ, precum şi cine a făcut lumea, se discută azi din punct de vedere mai înalt. Hotărâtoare sânt în aceasta discuţie cuvintele din Cartea Facerii, (1, 2): «Şi pământul era nevăzut şi nelocuit şi întunerec era deasupra adâncului, şi Duhul lui Dumnezeu se purta pe de-asupra apei». Aici ne este indicată coborârea Duhului în materie, căci acest text are înţe-

Noul titular al justiţiei. In locul regretatului fost ministru C. Hamangiu, M. S. Regele a semnat decretul prin care dl preşedinte al Consiliului propunea aprobării regale, numirea d-lui Valer Pop, ministru al Ardealului.

Ear în locul de *ministru* al Ardealului, este numit *subsecretar* de stat al Ardealului dl deputat de Satu-Mare, Dr. Coriolan Tătaru.

Noul director al Şcolii Normale

Consiliul arhiepiscopesc a numit pe dl *Ioan Sandu* director al şcolii normale Andrei Şaguna din Sibiu.

Noul director a făcut o carieră didactică strălucită ca profesor la liceul «Gh. Lazăr» şi ca director la liceul de stat din Albalulia.

Şi-a făcut studiile secundare la liceul nostru din Braşov şi teologia în institutul Andreian. Studiile universitare le-a făcut la Bucureşti, Iaşi şi Paris.

Fiind în posesia unei culturi alese, e un profesor de elită, un scriitor şi conferenţiar admirabil.

Chemat în fruntea unei instituţii culturale bisericeşti, în ogorul căreia a muncit apostolul Gheorghe Lazăr şi renumiţii pedagogi Popescu, Barcianu, Şpan şi alţii, noul director găseşte o tradiţie strălucită, pe care o va şti valoriza cu efect pentru progresul moral şi cultural al vremii noastre.

Sibiul câştigă prin noul director o personalitate culturală.

Fie binevenit la noi.

Două cărţi preţioase

I. *Sf. Macarie Egipteanul, Omilii duhovniceşti*, traducere din greceşte, de preotul *Cicerone Iordăchescu*, Chişinău 1931. Preţul: 100 Lei. Puţine cărţi s'au bucurat în trecutul creştinismului de atâta vază şi de atâţia cetitori, ca aceasta carte care, prin munca profesorului dela Chişinău, devine astăzi accesibilă şi cetitorului român. Ea, împreună cu încă 2—3, stau la începutul curentului mistic care s'a continuat mai ales în lumea monahală, necurmat până în zilele noastre. Noţiunile şi imaginile din ea s'au încetăţenit definitiv în experienţa, în cugetarea şi în limbajul cercurilor cari s'au putut apropia mai mult de ceeace constitue miezul creştinismului răsăritean. Nu este o carte de speculaţie teologică asupra unor dogme privite în sine: nu se ocupă nici cu raportul celor 3 persoane din Sf. Treime, nici cu uniunea ipostatică, nici cu natura Tainelor. Şi totuşi, întreg sistemul învăţăturilor creştine îl vei întâlni în ea, însă actualizat în experienţe sufleteşti. Harul şi lucrarea lui în om, starea omului dinainte de cădere şi după îndreptare, viaţa lui după învierea cea de apoi, nu mai sunt în această carte teze obiectiv-externe de cari luăm cunoştinţă intelectual şi din cari mintea noastră se chinueşte să înlăture contrazicerile, ci toate s unt un unic proces sufletesc surprins de lumina introspecţiei în diferitele lui faze. Un proces sufletesc care ur că, dacă ştii să-l alimentezi, până la tr pte le de sus ale stărilor mistic-extati e, în cari sufletul câştigă desăvârşita li nişte, cufundat în lumina dumn zeească.

Şi toate acestea sunt descri numai în imagini şi comparaţii ist rice sau din natură şi într'un stil uşo poporal chiar. E adevărat că în or ginalul grecesc frazele sunt enorm c lungi şi foarte nerotunjite. Traducătorul român însă — şi aceasta e un mare merit — a ştiut să le împartă, să le rotunjească, rămânând totuşi deplin ataşat senzului frazelor greceşti şi dându-ne chiar o traducere cum nu se poate mai literală a cuvintelor. Cartea aceasta, oferind într'o formă atât de uşoară, experienţe şi cugetări atât de adânci şi de permant-sufleteşti, e o carte necesară în primul rând pentru fiecare preot. Ea e un ferment de bogată viaţă religioasă, şi un tezaur de motive şi chiar de pasagii pentru predici. O carte din care trebue să guşti mereu câte puţin, ca din Sf. Scriptură.

II. *Contribuţii la revizuirea Liturghierului român. Proscomidia şi Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur*, de preotul *Petre Vintilescu*, Bucureşti, Tipografia Cărţilor Bisericeşti, 1931. Preţul: 100 lei. E puţină vreme de când apariţia broşurii: «Tâlcuirea sf. Liturghii» a păr. Dr. N. Terchilă, a provocat oarecare discuţie în jurul unor acte rituale dela Utrenie şi Liturghie. Discuţia mi se pare s'a înfundat fără nici un rezultat, rămâ nând doar speranţa că rezultatele vor fi aduse de broşura Despărţământului preoţesc dela Braşov. Iată că între timp apare o carte care dă răspunsuri la întrebările păr. protopop Stoicanea şi va face să întârzie, cred, apariţia broşurii dela Braşov. Pentrucă studiul păr. profesor Vintilescu pune problema cu mult mai larg şi operează cu un material documentar cu mult mai vast, decât s'a obişnuit până acum la noi în asemenea chestiuni. Păr. Vintilescu pune problema revizuirii şi unificării pas de pas atât a instrucţiunilor tipiconale din Liturghier din punct de vedere al cuprinşi al limbii lor, cât şi a limbii rugăciunilor şi ecteniilor liturgice. Şi acestea, folosind vreo 46 de Liturghiere greceşti, slavone şi române. Propunerile Sfinţiei Sale în privinţa instrucţiunilor tipiconale sânt aproape toate juste, având în vedere când le face, fie consimţământul majorităţii Liturghierelor greceşti şi româneşti, fie praxa generală liturgică, neînscrisă până acum în vreun Liturghier, sau fie în sfârşit senzul respectivului moment liturgic. In privinţa aceasta sunt deosebit de interesante consideraţiile introductive, asupra unor chestiuni cum sunt: mirida pentru îngeri, mirida pentru ctitori, troparul ceasului al 3 lea cu stihurile respective intercalat în cursul marei rugăciuni euharistice, pomenirile din timpul axionului etc. (In treacăt fie zis, întrebarea păr. protopop Stoicanea despre timpul căditului la cetirea apostolului, va găsi răspunsul, că nici un liturghier nu porunceşte acest cădit înainte de cetirea apostolului, ci sau în timpul cetirii apostolului sau în vreme ce se cântă Aleluia, pag. 35—6. De acord este şi Liturghierul nostru — Sibiu 1902 — care lasă dealtfel nedeterminat în care din aceste două momente ultime are să se cădească, pag. 80). Desigur că asupra multora din propunerile păr. Vintilescu s'ar mai putea discuta. Dar în primul rând trebue observat că Sfinţia Sa nu se prezintă în ipostasa de inovator, ci în aceea de conservator, sau mai bine zic de restaurator al instrucţiilor tipiconale; iar în al doilea rând, că cel care va vrea să discute în jurul acestor chestiuni trebue s'o facă pe baza unui tot atât de bogat, sau şi mai bogat, material documentar. In general, studiul acesta e important pentru toţi preoţii şi teologii, pentru că îndeamnă la meditaţie asupra ritualului liturgic şi deschide largi perspective de studiu şi de gândire. Deaceea, cartea aceasta nu trebue să lipsească din casa nici unui preot.

Nu tot atât de conservator se arată păr. Vintilescu în propunerile de revizuire a limbii liturgice. Din motivul acesta, dar şi din acela că pentru ridicarea de obiecţiuni pe acest tărâm nu se mai cere colaţionarea unui material vast, ci numai puţină greacă şi puţin simţ de al limbii bisericeşti, aci poate să-şi spună cuvântul lume mai multă. E drept că multe dintre corecturile păr. Vintilescu sunt şi aci juste, pentrucă pe lângă faptul că traduc mai fidel cuvintele echivalente greceşti, se încor-

---

credinţa, că numai lumea văzută este reală. Acest materialism ateu are azi o forţă mare şi ţine pe mulţi în ghearele sale. Esenţa lui o am putea caracteriza prin faptul, că el tinde să despoaie realitatea de spirit. Dorind omul să rupă legătura aşezată de Dumnezeu, între materie şi spirit, între viaţă şi purtătorul ei, a ajuns la explicarea mecanică a vieţii. Deci trupul nu mai este purtătorul sufletului, nu mai este vas ales al Duhului sfânt, ci el trăieşte ca o maşină.

In centrul cultului nostru divin este taina cea mare a întrupării, este deci materialismul divin, duşmanul de moarte al materialismului ateu.

Am spus că materialismul demonic vrea să despoaie trupul de suflet, vrea să rupă legătura între creatură şi creator. Faţă de această tendinţă, materialismul spiritual doreşte o însufleţire a materiei prin Duhul lui Dumnezeu şi astfel o mântuire, o nouă viaţă pentru toată creatura. Acest proces se petrece atunci, când materia, şi mai înainte de toate omul devine purtător şi vas ales al Duhului dumnezeesc, care înoieşte viaţa, reface ordinea distrusă a creaţiunii.

Nu înzadar este numit Domnul nostru Isus Hristos de către sf. Apostol Pavel ca al doilea Adam. Dumnezeu însuş s'a făcut om din Fecioara Maria. Pornind dela Hristos, omul, poate să-şi vadă de nou chipul său făcut după asămănarea lui Dumnezeu. Legătura strânsă, a creaturii întregi cu Dumnezeu creatorul, ni se descopere deci prin materialismul divin, care primeşte o expresie unică în sf. taină a întrupării.

Structura externă şi internă a învăţăturii noastre bisericeşti este pătrunsă de materialismul divin, de învăţătura despre întruparea lui Dumnezeu; concretizarea celui abstract. Acest lucru îl putem observa, precum am amintit, îndeosebi în viaţa sacramentală. In lumea sf. taine elementele prime sânt purtătoarele duhului dumnezeesc. La taina sfântului botez apa devine purtătoare a puterii de renaştere pentru viaţa cea nouă în Hristos. Sarea, unul dintre cele mai necesare alimente, simbolizează puterea de conservare a lui Dumnezeu: «Voi sânteţi sarea pământului». Lumina blândă a luminărilor de ceară, — în care este depozitată sârguinţa albinelor şi alte puteri naturale, ne aduce aminte de lumina veşnică şi strălucitoare a Mântuitorului nostru Isus Hristos. Untul de lemn, — căruia în cercul oamenilor de ştiinţă i se dă azi importanţă tot mai mare pentru efectul lui minunat de însănătoşare, — este «pecetea darului Duhului sfânt».

Materialismul spiritual sau învăţătura despre întrupare, despre sălăşluirea spiritului în materie, îşi ajunge apogeul în taina sfintei Euharistii, unde pânea şi vinul se prefac în cinstitul trup şi sânge al Domnului şi Dumnezeul nostru Isus Hristos într'un mod accesibil numai credinţei adevărate. Nu ne putem închipui şi cu atât mai puţin am putea cuprinde în cuvinte importanţa socială a acestui fapt minunat. Pânea noastră cea de toate zilele, pânea, care formează una dintre cele mai importante probleme sociale, tocmai această materie, atât de necesară existenţei omeneşti, o alege Mântuitorul pentru concretizarea fiinţei sale proprii. Astfel pânea şi vinul devin trupul şi sângele lui Hristos fără nici o interpretare simbolică. Aceasta este o consecventă realizare a întrupării, a sălăşluirii lui Dumnezeu în cele pământeşti a coborârii Lui în trup. Mântuirea nu înseamnă nimicirea trupului, ci înoirea acestuia prin sălăşluirea lui Hristos întru inimile noastre. Impreunarea Duhului dumnezeesc cu materia, care împreunare produce a doua naştere din Duh, este scopul materialismului divin, este scopul *cuvântului care s'a făcut trup.*

Dumnezeu s'a făcut trup, Dumnezeu s'a materializat, pentru ca materia să fie divinizată. Dumnezeu a venit pe pământ, pentru ca toate cele pământeşti să devină earăş proprietatea Lui. Dumnezeu s'a încorporat, viaţa cea adevărată s'a coborât în trup omenesc, pentruca să putem fi părtaşi de viaţa cea adevărată: «Cuvântul trup s'a făcut şi s'a sălăşluit întru noi».

Dr. *Nicolae Terchilă.*

Crăciun creştin şi realitate modernă[1]

Se apropie zilele Crăciunului, când chiar şi ziarele cele mai lipsite de Dumnezeu scriu îndulcşat despre adorarea Pruncului şi când lumea, stăpânită de diavol, se gândeşte, plină de nostalgie secretă, la Hristosul din mirosul de brad şi doreşte să recapete un paradis pierdut.

Poimâine însă au să urască oamenii mai departe, au să mintească şi au să înşele mai departe, şi se vor căuta tot alte şi alte noui încercări pentru resolvirea crizei mondiale, a crizei de muncă, a crizei între popoare, fel de fel de încercări cu mijloace — cu desăvârşire incapabile, un dans al morţii, o sinamăgire, a auto-ameţire, — deoarece oamenii îşi închipuie că noaptea sfântă, anunţată mai întâi păstorilor, n'ar avea nici în ciin, nici în mânec cu toate lucrurile acestea, că noaptea sfântă ar fi numai o sărbătoare de amintiri duioase, visul unei mântuiri imposibile, un basm, care îţi destinde nervii, o viziune, care priveşte viaţa cealaltă: Crăciunul este copii, — cei vârstnici n'au să e de acolo nimic pentru viaţa şi lor.

Dar tocmai aici *zace întregul sens al crizei actuale mondiale, că ne aduce înaintea conştiinţii adevărul cumcă vechile versete de Crăciun: «Lumea s'a pierdut — Hrist că s'a născut», sunt atât de grozav de adevărate, încât, într'adevăr, în taina creştină, atât de străină de lume, nu-şi găseşte singura cheie a resolvirii ultime a problemelor sale numai sufletul singuratic, numai casa şi şcoala, ci şi-o află şi economia naţională, ştiinţa comercială, politica popoarelor.*

Acestea au putut fi date uitării, pentrucă omenirea mai nouă s'a înşelat pe sine însaş, plină de plăcere şi pentrucă n'a mai vrut să recunoască adevărul că este a diavolului omenirea de îndată ce vrea să se razime numai pe sine însaş. Deoarece creştinismul a pus în lanţuri demonii, s'a crezut că omul ar vrea din natura sa binele şi că trebuie să fie numai învăţat să cunoască mijloacele potrivite, pentru ca să îndeplinească binele. Creştinismul singur este adevărata ştiinţă şi în ceeace priveşte lucrurile omeneşti, deoarece este ştiinţa despre dèmoni şi ştiinta despre Acela, care singur porunceşte dèmonilor: Ce este economia naţională şi ştiinţa politică fără aceasta? Vorbărie goală despre cifre şi instituţiuni, goală, fiindcă realitatea cea mai însemnată, care de curge după cifre şi instituţiuni, este dată uitării.

Psihologia, sociologia, ba chiar neurologia sunt păstăi goale fără de ştiinţa despre Getsemani şi Golgota. Ce ne foloseşte biologia dacă lipseşte învăţătura aespre viaţa supremă, care a apărut pe pământ? Ce ne foloseşte teoria despre protoplasma celulară primitivă fără de cuvântul Domnului: «Să se facă lumină» şi fără de recunoaşterea lui Ioan: «Şi pogoră lumina în întunerec, dar întunerecul n'a recunoscut-o»? Deoarece lumina aceasta ni-a fost stinsă, de aceea ne-am prefăcut, iarăş, în protoplasmă celulară primitivă, — numai că aceasta se exprimă astăzi în mod biologic.

Ştiinţa cea mai recentă susţine în zilele noastre, că celula vie ar fi la adecă nu resonator electric, o staţiune de recepţiune a celei mai îndepărtate şi celei mai fine radieri cosmice ain înălţime şi că trăieşte atâta vreme cât legătura aceasta nu se sfărâmă. Oamenii de ştiinţă referează chiar despre un tratament eficace al cancerului, la plante şi la oameni, tratament, încercat din punctul de vedere al ipotezei acesteia.

Teologia creştină lărgeşte puţintel această cunoaştere, ea ne întreabă: presimţiţi oare acum, *că sufletul omenesc trăeşte din continua legătură cu energii tot mai infinit de înalte, decât celula trupească şi că învăţătura despre întruparea cuvântului veşnic, văzută de acolo, este numai constatarea iluminată a coborârii pe pământ a puterii spirituale celei mai înalte, creiatoare, în locuinţa omenească, gata de a primi? Şi că totul se disolvă, dacă legătura aceasta este întretăiată sau dacă staţiunea receptoare este atăcată?*

In tablourile maeştrilor pictori vechi urmează Spiritului Sfânt, care se pogoară în viaţă, un înger cu crucea. Cum ar şi putea fi altfel? Cum ar şi putea să i meargă altfel luminii în întuneric? Istoria patimilor lui Isus este întreagă realitatea vieţii, ridicată spre cea mai înaltă încordare dramatică a antitezelor. Orice altceva, în comparaţie cu aceasta, este palid şi ireal. Aici nu mai poţi spune: «Tu eşti pentru, eu sunt contra». Nu, aici zace ultimul şi absolutul adevăr şi cu cât te afli mai laoparte de el, cu atât eşti mai îndepărtat de cunoaşterea salvatoare. N'are rost aici nici o toleranţă microcefală, ca şi când n'ar fi fost găsit încă inelul cel adevărat[1] *— nu, adevăratul, autenticul inel este aici şi cine îl mai caută, acela nu vrea să-l găsească.*

Evanghelia este ştiinţa tuturor ştiinţelor, ea tratează despre adevărul tuturor adevărurilor, are de a face cu tradierea supremă din înălţimi, din care trăeşte omul, cu turburările, la cari este expusă această tradiere în atmosfera terestră, cu natura materiei, în care pătrunde, pe care o luminează şi pe care tinde să o facă serviabilă lumii superioare şi — în sfârşit — Evanghelia are de a face cu taina tendinţei de a întoarce spatele dumnezeirii, cu prepotenţa păcatului şi cu toate acele manifestări ale acestuia, în trup şi suflet, în istorie şi economie, în politică şi cultură — şi cu răspunsul lui Dumnezeu la aceste manifestări.

Toate acestea nu sunt numai noapte sfântă de Crăciun, ci totodată ziua cea mai luminoasă, realitatea cea mai selipitoare, început şi sfârşit, centru a tot ceeace se întâmplă, capital al tuturor negoţurilor, garanţie a tuturor convenţiilor, medicină pentru toţi îmbolnăviţii, constituţie a tuturor statelor, fundament al tuturor fundamentelor. Cine nu vrea să o vadă, nu vede soarele şi ţine lămpile de stradă drept sori şi stele.

[1] Articol apărut la loc de frunte în revista *Die Zeit* (20 Dec. 1931), redactată de vestitul pedagog creştin Foerster.

[1] Aluzie la parabola cu cele trei inele din piesa teatrală a lui Lessing: «Nathan Înţeleptul».

Institut adventist lângă Braşov

Fără a sta prea mult la îndoială, adventiştii îndrăznesc a clădi un *institut de propagandă*, lângă Braşov. Ziare locale vestesc «pericolul ce ameninţă credinţa strămoşească», prin clădirea institutului sectant, menit să-şi recruteze cât mai mulţi aderenţi.

Politica de căpătuială a recrutat în deosebi dezertori ai plugului. Căci plugul, unealta cinstită din bătrâni, plugul, necesită o muncă grea... Şi, de ce atâta trudă, când banul se poate vâna mai uşor?! Când ajungând frânar la c. f. r. sau într'o slujbuliţă la primărie, ori făcând «negustorie», poţi sfida sudoarea prelinsă pe obrazele trudnice săteşti... Fostul trepăduş electoral al cutărui partid politic, om căpătuit cu pâine şi cu idei antinaţionale şi antibisericeşti, poate să sfideze, căci leafa lui e mai în regulă decât b. o. a unui învăţător sau preot. Din acei dezertori îş recrutează, mai ales, credincioşii săi orce sectă zis religioasă.

De propaganda aceasta sufere însă nu atât biserica, ci în primul rând *statul*. Prin urmare, propaganda trebue privită şi sub aspect naţional.

Învăţătorul în şcoală se străduieşte să infiltreze în sufletul copilului faptele măreţe din trecutul nostru zbuciumat; îi căleste sufletul în dragostea de neam şi ţară; — dar, fiul ţăranului, care părăseşte plugul în bătătură, în institutul cosmopolit de lângă Braşov lasă la o parte dragostea de neamul său: ca să ne producă o generaţie cu totul primejdioasă pentru viitorul patriei noastre.

E rândul autorităţii *civile* să intervie cu măsuri potrivite, până ce nu e prea târziu.

Pr. *Ion Lascu.*

---

lesul adânc al coborârii şi al impreunării Duhului cu materia, pentru ca să producă ordine, pentru ca să creeze viaţă. De aceea accentuăm, că în întruparea lui Dumnezeu în Domnul nostru Isus Hristos avem un punct culminant al devenirii generale, o devenire pe care o observăm în întreaga creaţiune. In nimic nu putem cunoaşte fiinţa lui Dumnezeu mai clar decât în faptul că El de bună voie se descopere oamenilor în lumea văzută. Prin toată devenirea vieţii trece o linie puternică, o singură mişcare; este mişcarea dela cele veşnice la cele trecătoare, dela cele nevăzute şi tainice la cele văzute şi destăinuite. Dacă ar lipsi acest act primordial al devenirii, nu ar fi lumea decât un haos, pământul ar fi «nelocuit şi întuneric». Acest act al devenirii poate fi interpretat din partea omului de ştiinţă în mod diferit. El îl va afla însă în nenumăratele forme ale vieţii ca pe un proces producător de viaţă şi veşnic acelaş fiind. Credinţa într'o asemenea devenire nu trebue nici decum să paralizeze puterea lui de cercetare. In faţa oricărui cercetător raţionalist va rămânea însă nedescoperită taina întrupării.

Când şi cum se descopere acest adevăr în viaţa creştinului ortodox?

Cine intră în biserică ortodoxă şi în una protestantă d. ex., va observa contrastul. Bogăţie de ornamente în clădire şi mulţime de forme la cult în una; simplicitate şi lipsă de forme în cealaltă. Partea aceasta exterioară însă are înţeles profund. Am putea zice că prin acestea biserica noastră tinde să concretizeze, să ne facă accesibil Duhul lui Dumnezeu, iar biserica protestantă ne îndrumă numai spre spiritul absolut şi abstract al lui Dumnezeu. Adeseori putem auzi pe mulţi spunând că cultul divin al bisericii noastre are prea multe formalităţi, care ar trebui simplificate, căci «plictisesc».

Dar dacă vom căuta înţelesul lor adânc, vom afla că aceste forme sânt *viaţă concretizată*, în aceste forme s'a întrupat Duhul vieţii. Ori unde în întregul univers când apare viaţa, ea trebue să îmbrace o formă oarecare, ea trebue să se întrupeze. Există o singură viaţă, în sine desăvârşită, şi liberă de orce formă; acesta este Dumnezeu, Duhul cel curat şi desăvârşit; aşa ne învaţă sfânta Scriptură care zice: «Duh este Dumnezeu». Iar când vrea să se manifesteze, această fiinţă de cea mai desăvârşită spiritualitate, acest proces de destăinuire trebue să primească o formă. In lucrurile văzute se descopere puterea Creatorului lor nevăzut. Astfel ni se prezintă viaţa dumnezeească în forma quasi vizibilă. De aceea concepem cultul divin ca pe o exteriorizare a proceselor de viaţă internă, ca pe o întrupare a duhului de viaţă. Deci deosebirea de formă între protestantism şi între biserica noastră este aceea, că în credinţa ortodoxă elementul religios nu rămâne în sfera abstractă a spiritualităţii, ci se concretizează în formă văzută.

In biserica noastră adevărul întrupării are înţeles profund pentru toate domeniile vieţii. Acest fapt ni se prezintă în deosebi în viaţa sacramentală. Învăţătura bisericii noastre susţine, că taina este o lucrare văzută, aşezată de Dumnezeu, şi prin ea se administrează oamenilor darul nevăzut al lui Dumnezeu. Astfel sf. noastră biserică nu uită, că sântem fiinţe compuse din suflet şi din trup. Ea caută calea cea mai potrivită pentru a pune pe om în legătură cu Dumnezeu. Pe calea aceasta poate să devină materia, trupul omenesc purtător, vas al darului, al Duhului dumnezeesc. Acest proces minunat îl numeşte un cugetător german «materialismul divin».

Să căutăm acum o justificare pentru această afirmare cam paradoxă. Sântem obişnuiţi să înţelegem noţiunea de materialism în sensul său negativ, ca distrugător al vieţii. Dar din cele ce urmează va rezulta că există două forme ale materialismului, şi anume materialismul divin şi cel demonic. Pe cel din urmă cred că-l cunoaştem îndeajuns: îl aflăm în structura internă şi externă a timpului nostru. Semnul său caracteristic este

porează perfect în spiritul limbii bisericești, fără a produce impresia de împestriţare cu neologisme. Aşa este d. ex, *har şi dar* în loc de *dar şi milă*, *harul şi milostivirile* în loc de *darul şi îndurările*, *preoţime şi diaconime* în loc de *preoţie şi diaconie* (pentru ceata de persoane) etc. Multe din aceste corecturi nu sunt, apoi, propriu zis inovaţii, ci le întâlnim în unele Liturghiere ca introduse deja, mai ales în cel de Bucureşti 1887 şi în cel de Sibiu 1902 (deşi pe acesta din urmă uită autorul aproape sistematic să-l amintească în note, ca având deja expresiile pe cari le propune Sfinţia Sa). Aşa sunt d. ex. *datorita* închinăciune în loc de *datornica* închinăciune (V. 105—S.79), *cuvioşie* în loc de *cuviinţă* (V. ibid.—S. ibid.), rugăciune *stăruitoare* în loc de rugăciune cu osârdie (V. 110—S. 82) etc.

Sfinţia Sa propune însă şi co- nu-mi par toc- ru că nu redau lui grecesc, fie rează perfect în şti, sau fie pen- expresiile vechi Aşa nu e toc- *cuget* din rugăciunea înainte de Evanghelie, ca echivalent al cuvântului grec *dianoia*; expresia întreagă sună: *ochii cugetului*; eu propun *ochii minţii* ca fiind mai potrivită şi cu contextul şi cu cuvântul grecesc. Se ştie că cuget în româneşte are mai mult înţelesul de conştiinţă morală (V. 107—S.80). Nu înţeleg apoi de ce păr. Vintilescu susţine să înlocuim cuvântul *atotţiitor* cu *atotstăpânitor* în toate locurile unde textul grecesc are Pantocrator? Doar cuvântul acesta grecesc însemnează atotţiitor, şi apoi e atât de obişnuită urechea noastră cu cuvântul atotţiitor. In orice caz corectura e cel puţin de prisos. Mai potrivit este, apoi, *evlavie* (S. 73) decât *bună cucernicie* cum propune V. 98, pentru cuvântul grecesc *eulabeia*. Cu totul neromâneşte sună expresia *pentru bună întocmirea aerului* în loc de *pentru bună liniştea văzduhului*, chiar dacă va fi redând mai fidel grecescul *eucrasia*. Noi înţelegem perfect ce va să zică *bună liniştea văzduhului* şi uzul bisericesc al expresiei i-a dat o nuanţă care depăşeşte înţelesul pur astronomic al expresiei *bună întocmirea aerului*. De prisos este înlocuirea expresiei *ca să ne izbăvim noi de tot năcazul* cu: *ca să fim noi izbăviţi de tot năcazul*. Mai potrivită este expresia S. 56 *a făcut fără prihană calea mea* decât cea pe care o adoptă V. 77 *a pus neprihănită calea mea*. Cred că ar fi fost mai bine ca păr. Vintilescu să evite pretutindeni cuvântul *conştiinţă* care e un neologism şi să prefere cuvântul *cuget* (V. 115, 140). De prisos ne pare schimbarea lui: *cu pace*, cu: *în pace*; deasemenea schimbarea lui: *apără, miluieşte şi ne păzeşte*, cu: *apără-ne, miluieşte-ne şi ne păzeşte*. Justă e înlocuirea expresiei: *plinirea bisericii tale păzeşte-o*, cu: *biserica ta păzeşte-o întreagă*; aci, într'adevăr, expresia veche nu se mai înţelege.

Mă opresc aci cu observaţiile mele. Ca să fiu complet, ar trebui să mă extind încă mult. Din cele de mai sus se poate vedea cât de vastă şi cât de delicată, în acelaş timp, e problema revizuirii Liturghierului. Pentru familiarizarea cu datele acestei probleme, cartea aceasta e de dorit să ajungă în mâna tuturor.

Dr. D. Stăniloae.

INFORMAŢIUNI

A murit mama Principesei Elena. Fosta regină a Greciei, *Sofia*, soră a eximpăratului Wilhelm II, a încetat din viaţă la Frankfurt, în 14 l. c. în vârstă de 62 ani. Văduva regină Sofia avea 5 copii, între cari principesa Elena este mama Marelui Voevod Mihai, ear exregele Gheorghe II e soţul Principesei Elisabeta.

Moartea lui Iacob Negruzzi. La trei săptămâni după sărbătorirea cea de a nouăzecea aniversară, bătrânul academician *Iacob Negruzzi*, ultimul supravieţuitor dintre fruntaşii «Junimii» dela Iaşi, încetează din viaţă. Lucrările sale literare, în deosebi Cròniile de pe natură, s'au bucurat de mare trecere. — Le mai citesc cu plăcere şi azi cercetătorii vremilor dispărute. Revista Convorbiri Literare l-a avut mulţi ani de-a rândul redactor şi conducător plin de râvnă şi pricepere. Acum s'a dus acolo, unde au plecat toţi iluştrii săi tovarăşi de muncă şi idei. Odihnească în pace!

† **Constantin Hamangiu**, ministrul de justiţie, a încetat subit din viaţă în 7 l. c., în etate de 64 de ani, închinaţi magistraturii şi studiilor juridice, lucrări de mare valoare. Înainte cu doi ani a dăruit Academiei Române suma respectabilă de cinci milioane de lei. Faptele sale grăesc dela sine. Slujească-ne drept pildă.

Caz de moarte. In 27 Decemvrie 1931 a trecut la cele eterne venerabilul preot Zaharie Tilicea din Vaidei fiind înmormântat la 29 Decemvrie în sobor de numeroşi preoţi, şi petrecut la locul de odihnă de toţi fiii săi credincioşi. Odihnească în pace!

Sibiul muzical şi alte oraşe ar delene vor avea în curând plăcerea şi cinstea de a asculta pe apreciata concertistă, dna Aurelia Cionca Pipoş, care, în cadrul unui mare concert, va executa, la noi în prima audiţie, *rapsodia română* a lui Liszt. Motivele rapsodiei au fost culese de autor în cursul călătoriei sale din 1846 în ţările româneşti. Opera aceasta a lui Liszt a fost găsită abia acum, după aproape 85 ani, graţie norocoasei cercetări a dlui *Dr O. Beu* la Weimar.

Noua monetă metalică de argint va fi pusă în circulaţie în cursul lunii lui Iunie 1932 şi va înlocui hârtiile de 100 lei, retrase din circulaţie, şi monetele cu efigia Voevodului Mihai, ce se mai găsesc în circulaţie.

ŞTIRI LOCALE

Reuniunea română de muzică «Gh. Dima» va da Marţi, în 19 l. c., ora 8 seara, în sala Thalia, un concert festiv întru sărbătorirea maestrului *Gheorghe Enescu*. Amănunte în afişe.

CARŢI ŞI REVISTE

Discurs rostit la mesajul tronului în şedinţa senatului dela 7 Decemvrie 1931, de *Axente Banciu*, senator de Braşov. Bucureşti, 1931. Impr. centrală. — Broşură de 20 pagini. Oratorul atinge în discursul său, zugrăvind epoca actuală, câteva mari păcate de politică măruntă, care trebue să înceteze. Pentru preoţimea şi dăscălimea de toate gradele, supuse în mijloacele lor de trai la sângeroase reduceri, dl A. Banciu are calde cuvinte, rostind dela tribuna senatului: «Cine cunoaşte trecutul nostru, ştie că puterea *crucii* şi lumina *cărţii* au fost îngerii noştri păzitori şi tot numai acestea vor fi şi în viitor». Sângeroasele rane trebue vindecate repede.

Transilvania, organul societăţii culturale «Astra», a apărut pentru Septemvrie—Decemvrie 1931. Intreg numărul revistei este închinat adunării generale ţinute la Sf. Gheorghe în 13 şi 14 Septemvrie 1931.

Meditaţii*

Nu numai cu pâne va trăi omul, ci cu tot cuvântul ce iese din gura lui Dumnezeu.

Matei 4, 4.

Acestea sânt cuvintele, profetice, cu cari Fiul lui Dumnezeu a alungat pe ispititorul diavol, care l-a îndemnat, să prefacă pietrele în pâni.

Dacă Mântuitorul a dat pilduitorul răspuns, sunt însă mulţi oameni, cari privesc numai la pâne şi la ceeace, după părerea lor, este tot aşa de necesar ca pânea de toate zilele.

In oraşele mari, unde am petrecut atât în Apus, cât şi în Răsărit, mă opream seara de multeori în locuri unde circulaţia era mai mare. Observam cu mult interes lumea, care alerga nebună în toate părţile şi în mine mă gândeam: unde vor alerga oare cu atâta grabă, toţi aceştia? Dacă ar fi fost posibil să-i întreb pe toţi unde alergaţi, aş fi primit oare dela vreunul răspunsul ce-l aşteptam: eu alerg la Hristos; eu caut cu ardoare pe Domnul, căci sunt însetoşat cu sufletul?

Tare mă tem că nu! Intrucât atitudinea lor, nu trada nimic din grija sufletească.

Pe toţi îi mâna interesul material, patimile şi grijile lumeşti.

Şi în timp ce alergau după acestea, omul lăuntric din ei, îl lăsau pradă flămânzirii şi însetoşării. — De ce oare aleargă oamenii, fără să se obosească nicicând, după comorile acestei lumi? Tuturora li se poate doar întâmpla ceeace ne relatează o istorioară: Se zice că un om s'a rătăcit în pustie şi când era aproape să moară de foame a găsit o traistă plină: a desfăcut-o cu dorinţa arzătoare d-a afla ceva de mâncare în ea; dar a aruncat-o la o parte, cu dispreţ şi cu durere, zicând: sunt numai diamante!

In momente de grele încercări, lucrurile pământeşti, fie de cel mai mare preţ, nu folosesc la nimic.

Nevoile sufleteşti, nu pot fi vindecate, decât cu pânea vieţii; omul lăuntric, nu poate trăi decât numai cu cuvântul ce iese din gura Dumnezeului celui viu.

Căci după cuvintele Mântuitorului scris este: nu va trăi omul numai cu pâne. Pr. *Gh. Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Nr. 261/932 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

In legătură cu circulara noastră Nr. 10224/931 Ep. se aduce la cunoştinţă Oficiilor protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia noastră, că dela 15 Ianuarie 1932 începând se menţine aceeaş modalitate ca în trecut pentru aprovizionarea cu timbre speciale necesare corespondenţei oficiale, cu lămurirea că este a-se aplica cea mai strictă economie privitor la întrebuinţarea corespondenţei, cunoscând că Regia autonomă a P. T. T. a stabilit un cuantum pe oficii peste care nu se poate trece, după cum urmează:

a) Oficiilor protopresbiterale — timbre în valoare de Lei 700 (şapte sute) lunar.

b) Oficiilor parohiale urbane — timbre în valoare de Lei 30 (treizeci) lunar.

c) Oficiilor parohiale rurale — timbre în valoare de Lei 24 (douzeci şi patru) lunar.

Această modalitate are un caracter de provizorat, deoarece Ministerul în vederea economiilor bugetare studiază un alt sistem de aprovizionare, care se va comunica la timp.

Sibiu, 16 Ianuarie 1932.

† **Vasile**
vicar

V. Nistor
secretar

Nr 248/931. C.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Boz**, din protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Intregirea dotaţiei dela stat.
2. Locuinţă în natură.
3. Sesie 20 jug. parte arător, parte fânaţ.
4. Stola obişnuită în tract.

Concurenţii au să şi înainteze cererile, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopopesc şi cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie şi în biserică la sf. liturgie.

Mercurea, 8 Ianuar 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. în înţelegere cu consiliul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Organizaţi
Oastea Domnului

Nr. 273/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Panc** cu filia Seliște, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Dotație dela stat, conform calificației.
2. Sesie parohială de 19 jug. 992 st. □ arătură, fânaț și pășune.
3. Birul parohial, de fiecare familie o măsură de 30 litri porumb sfărmat.
4. Venitele stolare stabilite uniform pentru toate parohiile din protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort.-rom. din Dobra, ear concurenții se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuți de enoriași.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 274/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Muncelul mare**, cu filiile **Bolabârzu, Muncelul mic** și **Runcul mic**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotației dela stat.
2. Stola uzitată în toate parohiile tractului Dobra.
3. Birul parohial în bucate, câte o măsură de 20 litri dela fiecare casă.
4. Casă parohială cu șură și staul.
5. Lemne de foc.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român din Dobra, ear concurenții se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuți de enoriași.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 275/931. G.

Concurs repețit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Baștea**, cu filia **Holdea**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotației dela stat, conform coalei B
2. Sesie parohială de 9 jug. cad., fânaț și arătură.
3. Birul parohial obișnuit, în bucate, de fiecare casă o măsură de porumb.
4. Venitele stolare, statorite și aprobate pentru toate parohiile din protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort.-rom. din Dobra, ear concurenții se vor prezenta în o Duminecă sau sărbătoare spre a fi cunoscuți de enoriași.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 281/931. G

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a **Sulighete**, din protopopiatul Deva, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Întregirea dotației dela stat.
2. Sesie de 2 jugăre 800 st. □.
3. Birul parohial în bucate, de familie câte o măsură de 20 litri porumb sfărmat, dela 180 familii, din care $^1/_2$ primesc cantorul și crâsnicul.
4. Venitele stolare, stabilite și aprobate uniform pentru toate parohiile protopopiatului.

Concurenții au să-și înainteze cererile în termenul dat, subsemnatului oficiu protopopesc, și cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie și în biserică la sfânta liturgie.

Deva, la 16 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Deva în înțelegere cu consiliul parohial

Iosif Morariu
protopop.

A apărut:

Un anahronism și o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU

profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoțit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desființarea Statului Catolic

Prețul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimițându-se prețul plus spesele postale prin mandat postal.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. **„Tatăl-Nostru"** 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. **„Plângerile lui Ieremia"...** Lei 25
3. **„Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"** Lei 17
4. **„Cântarea Cântărilor"** Lei 28

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea
în sfintele cărți ale

Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notițe despre întâmplarile contimporane

de Ioan cav. de Pușcariu. Prețul Lei 100, plus spese de poștă Lei 15

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Biserica Neamului

și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut

în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna"

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profețiile mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Reclama este sufletul comerțului

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Prețul Lei 300·—, plus spese poștale Lei 20·—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoșăneanu
Prețul Lei 120·—, plus spese poștale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de

Indrumari misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali
de

Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din București.

Prețul Lei 440·—, plus spese poștale Lei 20·—

Redactor responsabil: Dr George Proca

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 23 Ianuar 1932 Nr. 7—8

Telegraful Român

Organ naţional-bis

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Reforma învăţământului teologic

Reforma învăţământului teologic având a se face printr'o lege specială, votată de corpurile legiuitoare, proiectul ei îl va redacta Biserica (Sf. Sinod) în acord cu Statul (Ministerul cultelor şi al instrucţiunii).

In scopul acesta Sf. Sinod a ales din sânul său o comisie constătătoare din membrii: I. P. S Sa Mitropolitul nostru *Nicolae;* PP. SS. LL. episcopul *Lucian* al Romanului, şi arhiereii *Titu Târgovişteanu*, vicarul arhiepiscopiei de Bucureşti şi *Andrei Crişanul*, vicarul episcopiei de Oradea.

Preşedintele comisiei sinodale, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, în ultima şedinţă a Sf. Sinod din anul 1931, a prezentat un proiect, care s'a distribuit membrilor Sf. Sinod, având a se pronunţa asupra lui mai întâi comisia şi apoi Sf. Sinod în sesiunea ordinară, ce urmează a fi convocată în primăvara anului în curs. Sf. Sinod a dispus, ca acest proiect să fie cunoscut de preoţimea noastră şi de către bărbaţii de şcoală cu dragoste pentru întărirea sfintei noastre Biserici şi pentru propăşirea neamului.

In cele următoare publicăm acest proiect, pe lângă declaraţia că bucuros vom publica orice observări s'ar face asupra problemei de către bărbaţi competenţi.

Adăogăm că concomitent cu acest proiect I. P. Sf. Sa mitropolitul Nicolae a mai prezentat sf. Sinod şi patru regulamente cari prevăd până în amănunte organizarea învăţământului teologic şi educaţia viitorilor candidaţi la preoţie în internatele teologice. Proiectul pe care-l dăm mai jos nu conţine decât câteva dispoziţiuni de ordin general, câtă vreme regulamentele desvoaltă totul până în amănunte.

Proiect de lege pentru învăţământul teologic

elaborat de înalt Prea Sfinţia Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului

ART. 1. — Şcolile pentru pregătirea clerului bisericii ortodoxe sunt: Seminariile, Academiile şi Facultăţile teologice.

ART. 2. — Educaţiunea şi instrucţiunea clerului se începe în Seminarii, cari sunt şcoli pregătitoare de grad secundar, şi se desăvârşeşte în Academii şi Facultăţi de teologie, cari sunt institute teslogice cu caracter superior.

Pentru pregătirea monahilor pot exista seminarii speciale.

ART. 3. — Seminariile şi Academiile teologice stau sub conducerea bisericii. Facultăţile de teologie funcţionează în cadrul Universităţilor şi potrivit legii învăţământului superior.

ART. 4. — Seminariile au două cicluri: inferior şi superior dar pot funcţiona şi numai cu ciclul superior, cu absolvenţi ai gimnaziilor recrutaţi prin concurs.

Absolvenţii seminariilor vor fi admişi la examenul de bacalaureat prevăzut de legea învăţământului secundar.

ART. 5. — Academiile teologice au patru ani de studii. Studenţii lor se recrutează dintre absolvenţii cu bacalaureat ai seminariilor şi ai liceelor.

Disciplinele teologice şi examenele sunt aceleaşi ca la cursurile de licenţă ale Facultăţilor de teologie.

Academiile teologice conferă titlul de licenţiat.

ART. 6. — Sf. Sinod, ca cea mai înaltă autoritate pentru chestiunile spirituale, va vota (în conformitate cu legea ds faţă) regulamente privitoare la programele de studii, la numirea profesorilor şi la funcţionarea şcolilor teologice de sub conducerea bisericii.

ART. 7. — Membrii corpului didactic dela şcolile de sub conducerea bisericii vor fi asimilaţi în pregătire şi drepturi astfel: cei ai seminariilor cu profesorii dela şcolile secundare, iar cei ai Academiilor cu profesorii agregaţi ai Universităţilor.

ART. 8. — La instituirea, conform legii învăţământului superior, a profesorilor şi docenţilor în Facultăţile de teologie, se va cere în prealabil aderenţa Sf. Sinod, care se va referi la puritatea doctrinei şi la conduita morală a candidaţilor.

Sf. Sinod va cere avizul chiriarhului locului, care dacă suportă spesele pentru facultate ca în Bucovina din fondurile proprii, are şi dreptul de control asupra gestiunei administrative.

ART. 9. — Toate şcoile teologice vor avea internate. Organizarea şi funcţionarea internatelor vor fi normate de Sf. Sinod prin regulamente speciale.

ART. 10. — In fiecare Eparhie va exista de regulă cel puţin o şcoală pentru pregătirea clerului, al cărei grad va fi stabilit, în conformitate cu dispoziţiile regulamentare ale Sf. Sinod de către organele de conducere ale Eparhiei.

ART. 11. — Şcoli teologice noui sub conducerea bisericii se pot înfiinţa numai în înţelegere cu Ministerul Cultelor şi Instrucţiunii, în caz că vor cere ajutorul material al Statului.

ART. 12. — Sf. Sinod cu toată răspunderea ce o are ca cea mai înaltă autoritate spirituală a bisericii ortodoxe române, menţine unitatea de organizare şi conducere a şcolilor teologice de sub conducerea bisericii, exercită controlul necesar, prin ierarhul locului şi prin delegaţi ai săi, pentru buna lor funcţionare, şi ia toate măsurile ce le va crede potrivite pentru ca aceste şcoli să-şi îndeplinească misiunea lor de a creşte pe seama bisericii preoţi luminaţi şi părinţi duhovniceşti plini de iubire şi tragere de inimă pentru poporul cel drept credincios.

ART. 13. — Cheltuelile personale şi materiale pentru întreţinerea şcolilor teologice şi a internatelor vor fi puse la dispoziţia bisericii de către Ministerul Cultelor şi Instrucţiunii, potrivit art. 21 din Legea de organizare bisericească (Statul are dreptul de control asupra întrebuinţării sumelor puse la dispoziţia bisericii).

ART. 14. — Toate drepturile, câştigate până în prezent de membrii corpului didactic dela şcolile teologice de sub conducerea bisericii în baza legilor şi dispoziţiunilor ministeriale, rămân în fiinţă.

ART. 15. — Toate dispoziţiile legilor anterioare, care contravin legii de faţă, se abrogă.

ART. 16. — Prezenta lege va intra în vigoare la începutul anului şcolar promulgării ei.

(ss) † Nicolae
Mitropolitul Ardealului.

Apărătorii „statusului catolic" ardelean

(=) S'a găsit, — ce nu se găseşte în binecuvântata noastră ţară! — un deputat român în cameră, pe d'asupra faţă bisericească, profesor la o academie teologică greco-catolică, părintele de oarecare celebritate, ***Damitru Man***, care s'a hotărât să ia apărarea «statusului catolic», împotriva intereselor obşteşti ale ţării şi ale statului român de astăzi.

Preotul Man face declaraţii în ziarul *Keleti Ujság*, care alături de alte gazete ungureşti, în mare parte ***necatolice***, desfăşoară nepedepsit cea mai învederată agitaţie şovinistă, afectând că susţine ***«drepturi bisericeşti»***, spre a putea cu atât mai ales înfăţişa organele statului nostru ca mari duşmane ale libertăţii minoritarilor...

Să ascultăm declaraţiile părintelui Man:

«Pe scurt, — zice stinţia Sa, — averea statusului esle a bisericii. Punerea în discuţie a acestei chestii, respectiv a dreptului de proprietate, este egală cu o totală răsturnare pe trei sute de ani retroactiv a sistemului de drept de proprietate. Căci dacă luăm ca bază că averea Statusului a fost cândva a statului, am putea să punem în discuţie şi ***proprietăţile bisericilor unită şi ortodoxă***, căci şi-ale acestora provin îndeosebi din **donaţii** regale. (Donaţii pentru eparhiile ***greco-catolice***, dar nicidecât pentru cele ortodoxe. Red.).

Starea juridică a chestiunii este prin urmare, că statul nu are nici un drept de amestec în afacerile Statusului, şi dacă totuş guvernul găseşte o «bază juridică», po acest temei ar trebui să confişte nu numai averea statusului (catolic) ci şi pe a bisericii ortodoxe. Căci amândouă bisericile, cu puţine deosebiri de formă, au aceeaşi organizare».

Câte afirmaţiuni, tot atâtea mistificări!

Problema «statusului catolic» din Ardeal este lămurită, istoriceşte şi juridiceşte, prin lucrările publicate de un distins şi muncitor profesor universitar dela Cluj.

Astăzi, pe temeiul acestor lucrări, se ştie că:

Statusul catolic unguresc din Ardeal deţine, ***fără îndreptăţire***

legală, o avere formată din diferite fundaţii publice, venitul cărora este folosit şi pentru întreţinerea aşezămintelor romanocatolice puse în serviciul idealului politic unguresc;

nici foştii regi ai Ungariei, nici guvernele, nici parlamentele lor *n'au recunoscut* statusul catolic ardelean, ci l-au tolerat, în mod provizoriu, statorind că statusul catolic este numai *uzufructuarul*, nu propietarul averilor asupra cărora s'a înstăpânit;

patronul acestor averi nu era de loc Vaticanul, ci *Regele*; Vaticanul de alt fel n'a aprobat organizaţia statusului, — căci pretinsa lui «autonomie» s'a metamorfozat astăzi în alt ceva, care e mult mai mult decât autonomie; dovadă despre aceasta ne slujeşte faptul, că instituţia se află acum sub conducerea supremă a *episcopului romanocatolic dela Alba-Iulia;* Regele ţării este înlăturat dela patronatul avut; cu atât mai vârtos sânt daţi la o parte alţi reprezentanţi ai statului: dacă-i vorbă despre «statul în stat», el are să «administreze» fără controlul care ar putea fi şi supărător...

Eată ce fel de instituţii, despre care se constată că încalcă drepturile statului, sânt luate în apărare de oamenii Blajului, — alături de presa şovinistă maghiară, — împotriva tuturor intereselor româneşti!

Să vedem dacă guvernul va avea energia de a lua în apărare interesele statului. Ori vor avea efect decoraţiile papale.

Cu problema «statului în stat» ne vom mai ocupa.

Sprijiniţi «Cultul Patriei». *A apărut publicaţia bilunară a asociaţiei «Cultul Patriei» purtând acelaş nume. Bunii români, cari simt chemarea vremii, să se înscrie membri ai asociaţiei, şi să aboneze balentinul ei, făcând propagandă în acest scop. Abonamentul 100 Lei pe an. Adresa: Cultul Patriei, Bucureşti, str. Cobâlcesiu 21.*

Pentru pacea popoarelor

In lunile de vară, toate veştile ce veneau din vecinătatea meselor verzi, se resimţeau de un suflu promiţător de pace, de dorinţi şi nădejdi ce păreau că se apropie de înfăptuire.

La scurte durate de timp se succedau schimburile de vizite pe care conducătorii politicii ai statelor europene şi-le făceau reciproc, discutând modalităţile ce ar putea duce la destinderea încordării nervoase şi bănuitoare dintre popoarele ruinate de marele răsboi, dând continentului pacea necesară refacerii morale şi materiale.

Cum priveau mulţimile anonime aceste demersuri, ne spune manifestaţia făcută miniştrilor francezi Biand şi Laval în vară, când au plecat la Berlin. Ne spuneau veştile că la plecarea trenului din gară, miile de oameni aflători acolo strigau în delir: *Trăiască pacea*!

Rezultatul, deadreptul nul, al acestor întâlniri demonstrează că ori câtă bunăvoinţă ar pune pacifiştii de bunăcredinţă pentru înfăptuirea marelui ideal al păcii popoarelor, realitatea e alta. Alături de planurile seducătoare cu care s'au încheiat toate conferinţele pentru pace din ultimul deceniu, există o lume a faptelor ce desminte tot mitul de care sânt înconjurate cele două simboale pământene ale păcii: Briand, Geneva.

De multă vreme se fac pregătiri uriaşe pentru o nouă conferinţă menită să rezolve problema dezarmării popoarelor. La Geneva, fără îndoială. Vor participă peste patru mii de delegaţi ai tuturor statelor europene şi străine. Toate ţările sânt dornice, aşa se pare, să spună că voesc dezarmarea, pentruca la ele acasă să lucreze împotriva păcii. Iaponia, bunăoară, va trimite peste o sută de delegaţi să ceară acest lucru, în timp ce la ea acasă răsboiul se duce cu furie, cu toate sforţările făcute de pionerii păcii de a stinge proaspătul incendiu din răsăritul Aziei. Aşa stau lucrurile.

Şi acî, gândul ni se duce la o întâmplare nistructivă, petrecută la congresul studenţesc dela Sibiu. La una din şedinţe, un orator recomandă tinerilor confraţi, de muncă şi năzuinţi, mai multă dragoste pentru ţăranul şi strămoşeştile sale obiceiuri. Ascultătorii, în aplauze viforoase, arătau că îşi însuşesc întru totul cele auzite. Dintre cei ce-şi aşteptau rândul să ia cuvântul, se ridică cineva, păşeşte îndrăsneţ în faţa mulţimii, întinde o hârtie şi creion rugând ascultătorii să semneze că: din dragoste pentru ţăranul român, ei se obligă să poarte de atunci înainte suman.

Toţi au rămas pironiţi locului.

Lecţia şi-a făcut efectul, şi nu are nevoe de comentarii.

Dar oare omul cu tâmplele albite de argintul bătrâneţii, Aristide Briand, n'a luptat, dela răsboi până astăzi, pentru pace cu tenacitate şi un zel fără pereche? In palatul Ligii Naţiunilor la Geneva şi aiurea, cuvântul lui însufleţit, autoritar şi convingător, pus în slujba păcii, decâteori n'a electrizat pe trimişii popoarelor tărându-i să creadă şi să se devoteze, desigur pentru moment, ei.

Cariera lui politică, o minune prin statornicia pe care a pus-o pentru propoveduirea şi înfăptuirea idealului sublim al păcii, se închee cu amărăciune. Iar neobositul apostol al bunei-voiri dintre oameni se încovoaie împovărat şi mâhnit în faţa actualului dinamitat, gândind poate cu teamă şi groază la viitorul enigmă. S'a străduit din greu şi devotat. A sacrificat situaţii de mare cinste, ce-i reveneau lui; pentru pace. Şi tot pentru pace a primit să fie delegatul permanent al Franţei şi Geneva.

Briand, Geneva. Două nume, două chezăşii ce, deşi desminţite de anii trecuţi, ne pot lăsa nădejdea că conferinţa pentru dezarmarea popoarelor va aduce o vădită îmbunătăţire în raporturile dintre state cari altfel, încordate cum sânt, ar putea la un moment dat să deslănţue cea mai catastrofală nimicire a omenirii.

Aşteptăm multe dela Geneva, oraşul păcii. Şi la Geneva e şi omul păcii, Briand, ai cărui şapte ani de politică pacifistă neisbutită nu ne pot face să fim sceptici întru anticiparea rezultatului conferinţei de dezarmare.

Totuşi, în faţa îndoielii istovitoare ce se furişază în sufletele amărâte şi apăsate de plumbul vremii, e firesc să ne punem creştineasca şi legitima întrebare: **Este şi Hristos la Geneva?** Şi atunci, treimea de nume: Hristos, Geneva, Briand devine deadreptul ispititoare şi plină de încurajare.

O! dacă ar ispiti ea şi pe diplomaţii dela Geneva, hotărându-i să-L coboare şi să-L cheme în lucrul lor pe El, Domnul păcii.

Atunci mântuirea popoarelor ar fi sigură şi pacea câştigată.

Atunci nimeni nu va mai spune că bătrâna Europă n'a suferit destul pe urma răsboiului trecut; că ea aşteaptă o catastrofă de poporţii ce întrec uriaşul şi închipuirea, şi căreia răsboiul trecut i-a fost doar prevestitorul preludiu; că ea va trebui să îndure o cruntă ispăşire, o ultimă şi hotărâtoare purificare. Să n'o dorim.

Cu gândul la cântarea îngerilor ce preamăreau Naşterea Isbăvitorului din modestul Betleem în cuvinte de angelică bucurie... «Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire», ***preoţii la sfintele altare, tot Lui, singura nădejde, se roagă pentru pacea popoarelor.***

Pentru pacea lumii, rugaţi-Vă şi Voi, necontenit.

Grigorie T. Marcu.

FOIŞOARA

Ecclesiastul şi pesimismul lui Eminescu

Drumeţii cari au cutreerat ţara sfântă remarcă, că aproape nu există rest antic care să nu fie legat de numele monarhului Solomon... In conştiinţa popoarelor şi-a creat o reputaţie extraordinară Solomon. Pentru orientali este stăpânitor în lumea spiritelor; pentru apuseni jude celebru, care printr'o minunată prezenţă de spirit ştie să pună în joc sentimentul de mamă şi să decidă «adhoc» căreia dintre cele două femei aparţine pruncul cu pricina; în legendele etiopene a devenit, prin regina de Saba, strămoşul dinastiei etiopene, iar în basmele arabe Solomon este marele Suliman, creatorul faptelor supranaturale, şeful minunat din lumea spiritelor. — Şi tradiţia creştină şi l a însuşit şi-i atribue, pe lângă multe altele, scrierea operei cunoscute nouă sub numele de «Ecclesiastul». — Ecclesiastul deşi o scriere de 30 de ori seculară este totuşi un manual didactic de cea mai proaspătă actualitate, scris parecă anume pentru epoca noastră, cu scopul de-a dispersa o mulţime de iluzii nouă astăzi periculoase...

Nici o carte din lume nu a fost atât de des copiată, n'a avut o influenţă mai hotărâtoare în determinarea mersului cugetării decât Sfânta Scriptură. Această afirmare se poate aplica în parte şi la Ecclesiast, care formează o verigă din lanţul de scrieri al Sfintei Scripturi. Sub oblăduirea ideilor Ecclesiastului s'au întâlnit la muncă comună cele mai felurite talente ale omenirii... Pesimiştii moderni consideră Ecclesiastul de un străbun al lor. Aşa *Schopenhauer* spune undeva, că Ecclesiastul este un filosof genial; *Taubert* numeşte primele capitole din Ecclesiast «un catehism de pesimism», iar *Sawicki* a agitat mai departe această chestiune (la Podeschard, L'Ecclesiaste p. 192)...

Pentru a se vedea ce izvor de nesecată inspiraţie este Ecclesiastul, precum orişicare altă scriere sfântă, ajungă-ne nouă o scurtă paralelă între *Ecclesiast şi pesimismul lui Eminescu.*

Cuvintele cu cari începe Ecclesiastul sunt: «deşertăciune a deşertăciunilor totul este deşertăciune». Dela început Ecclesiastul este aşa dar stăpânit de sentimentul decepţiei. Tot ce se întâmplă pe pământ e înşelăror şi iluzoriu. Cugetarea exprimată în acest vers introductiv o găsim la *Eminescu* în cuvintele:

Ş'apoi cine ştie de este mai bine
A fi sau a nu fi? Dar ştie oricine,
Că ceeace nu e, nu simte dureri
Şi multe dureri-s, puţine plăceri.
A fi? Nebunie şi tristă şi goală:
Urechea te minte şi ochii te 'nşală... etc.

iar sensul cuvintelor: «Ce prisoseşte omului din toată osteneala sa, care se trudeşte sub soare?;

«Neam trece şi neam vine...»
«Răsare soarele şi apune...»
«Toate păraele se varsă în mare şi marea nu se umple...» ni-l redă *Eminescu* în Epigonii prin:

«Moartea succede vieţii,
Viaţa succede la moarte
Alt sens n'are lumea asta,
N'are alt scop altă soarte».

Uneori Ecclesiastul pune pe cititor în faţa problemelor cari pentru ştiinţă şi filosofie sunt dintre cele mai delicate, astfel când zice:

«Ce este ce a fost? Ceeace vasă fie, şi ce este ce s'a făcut? Aceea ce se va face şi nimic nou sub soare. Nici va grăi şi va zice: iată acesta este nou, că au fost înaintea noastră...»

Bugetul cultelor — Politica Blajului

— Din desbaterile adunării deputaţilor —

In şedinţa camerei dela 9 Dec. 1931, cu prilejul discuţiei generale asupra bugetului, dnul deputat *A. C. Cuza*, într'o vorbire mai lungă, spune următoarele:

...S'au produs nemulţumiri, în ultimul timp, din partea clerului ortodox, şi a provocat din partea mea protestări, că lucrurile nu se petrec aşa cum ar trebui, frăţeşte, în ce priveşte împărţirea sumelor din buget, acordate celor două biserici. Deaceea eu, care nu vreau să agit această chestiune, pentrucă eu când agit o chestiune, o duc până la sfârşit, până când am rezolvit-o, aş vrea mai întâi să înţeleagă alţii cum se poate rezolva; astăzi atrag numai atenţiunea că a fost o nepotrivire între alocaţiile bugetare cuvenite clerului ortodox, — să i spunem pe nume, — care reprezintă religia dominantă în ţară, şi între clerul unit, — cum i se zice, — care este o infimă minoritate de 7 la sută uniţi, faţă de 73 la sută ortodocşi.

In ce ne priveşte pe noi, sfinţilor Părinţi (greco-catolici), constatăm că dvoastre, după ce aţi pus stăpânire pe guvernul naţional-ţărănist, aţi lucrat în spiritul acesta, de favorizare a cultului unit. Vă atrag luca odată atenţiunea să nu vă jucaţi cu această politică confesională, pentrucă poporul românesc, în toată existenţa lui, nu a tolerat nici un fel de politică confesională, şi este dureros să vă puneţi pe terenul acesta. Când dvoastră nu veţi înţelege aceste indicaţiuni, aceste avertismente, pe care vi le dau dela această tribună — şi le dau în interesul ţării, dar nu mai puţin în interesul dvoastre — atunci naţia românească, stăruind în tradiţiile ei cele vechi, aşa cum sânt, va trebui să ia măsuri şi să se opună oricărei politici confesionale, pe care noi o respingem din politica ţării româneşti...

D. D. Manu, preot: Care este punctul de vedere al dvoastră, privitor la salarizarea clerului?

D. A. C. Cuza: Privitor la salarizarea clerului, am spus că clerul ortodox trebue plătit deopotrivă cu clerul unit, şi că astăzi nu s'a făcut aşa. Am aici o broşură documentată, cu titlul: «Bugetul cultelor pe anul 1931», scrisă de un preot ortodox, «Părintele Nichifor», şi tipărită în editura Asociaţiei Clerului «Andrei Şaguna», unde se arată toată nedreptatea care s'a făcut bisericii ortodoxe. Şi eu protestez contra acestei nedreptăţi, care aţi făcut-o Sfinţia Voastră, fiindcă eraţi la putere. Şi protestez, prin urmare, contra politicei dvoastre confesionale. Ţineţi dvoastră acest protest al meu, înscris, în inimile şi mintea dvoastre..

D. A. C. Cuza: D-lor deputaţi, pentru a treia oară vin la această tribună, cu scopul de a elucida o chestiune de mare însemătate şi primejdioasă pentru relaţiunile noastre interne. Această convingere a mea datează nu de acum, ci din momentul când am avut plăcerea să trec prin Ardeal şi m'am oprit la Blaj, şi când am văzut — eu sunt un om curios în felul meu — când am văzut atitudinea unora, necorespunzătoare intereselor noastre, am profitat de ocazie, şi la Blaj v'am spus, ceeace se pare că nu aţi înţeles, sau nu aţi voit să înţelegeţi bine. De aceea vin aci să repet ceeace v'am spus: Blajul să nu facă politica Blajului, ci să facă politică naţională, căci dacă Blajul va face politica Blajului, politica naţională se va întoarce împotriva politicei Blajului.

D-lor, eu fac politică având în vedere totdeauna marele interese ale neamului. Nu mă pun niciodată din punctul de vedere de partid, de organizaţiune, de nimic; înaintea datoriei şi a binelui neamului meu, nu cunosc absolut nici o altă consideraţie. (Aplauze).

Eu am crezut că d-voastre veţi înţelege şi că este interesul d-voastre să faceţi o politică de aşa natură încât să câştigaţi sentimentele reale ale poporaţiunii acestei ţări şi în primul rând ale clerului ortodox. Aceasta am crezut eu, că noi suntem fraţi, că dacă vi s'a întâmplat d-voastre să vă despărţiţi pe noi, zicând că sunteţi uniţi, aceasta este treaba d-voastre, dar noi am rămas în credinţa noastră şi, vedeţi d-voastre, în această privinţă avem aici o statistică destul de interesantă: noi am rămas ceeace am fost, şi noi suntem imensa majoritate a acestei naţii, ca închinători!

Şi atunci, imensa majoritate a acestei naţii nu poate să aibă altă directivă decât să-şi păstreze directiva sa de atâtea sute de ani. Iar d-voastre, cu directiva d-voastre, de abia o sută şi ceva de ani, aveţi totdeauna să priviţi spre acea massă mare de credincioşi care sunt ortodocşii noştri, să nu jigniţi această mare massă de ortodocşi, de pildă, în momentul când vă puteţi găsi la putere şi aveţi d-voastre în mână guvernul, atunci să distribuiţi fondurile care se dau pentru biserică, într'un mod echitabil, fără a jigni pe unul dintre culte. Cum aceasta d-voastre n'aţi respectat-o şi că mergeţi pe calea aceasta, care vă duce la conflicte, se dovedeşte din broşura publicată «Bugetul Cultelor pe anul 1931», de părintele Nichifor, va fi acesta o persoană reală sau un pseudonim, dar în tot cazul este un preot, şi ortodox, din Ardeal.

Prin urmare, dlor, preoţii ortodocşi care se ridică împotriva fraţilor preoţi uniţi! Vă daţi seama ce înseamnează aceasta? Vasăzică, suntem în plină luptă confesională. Şi dacă ce 73 la sută de ortodocşi se ridică împotriva d-voastre, care sunteţi 7 la sută uniţi, şi se plâng că au fost nedreptăţiţi, aceasta dovedeşte că situaţiunea d-voastre în primul rând este primejduită. Şi rămâne ca d-voastre să rectificaţi aceste date, să faceţi fraţilor d voastre, preoţi ortodocşi, dovada că nu sunt exacte aceste date şi, în tot cazul, că n'a fost nici o intenţiune.

D. D. Manu (preot): Noi ne-am lămurit între noi.

D. A. C. Cuza: Nu ştiu dacă v'aţi lămurit, fiindcă aici văd altceva. De aceea vă spun, încă odată, să evitaţi de a înăspri aceste relaţiuni, pentrucă pe d-voastre nu vă pot duce la bine şi nu duce la bine nici naţiunea românească întreagă, care n'are interes să fie desbinată.

Prin urmare, d-voastre aveţi un interes superior, nu să vă ascundeţi în dosul degetului, ci să ţineţi seamă de asemenea plângeri şi să vă feriţi de a le mai provocà în viitor.

Ni s'a spus că autorul acestei broşuri este un înalt chiriarh. Nu ştiu, lucrul este cu atât mai grav. Fapt este d-lor, că noi avem interes cu toţii să păstrăm pacea confesională; mai mult, să mergem către unire. Dar d-lor, se naşte întrebarea: care unire, unirea dvoastre, sau unirea noastră?...

(Deputatul *Manu* întrerupe).

Dl *Cuzà* continuă:

In tot cazul, eu şi printre preoţii ortodoxi am prieteni foarte distinşi, care au înţeles ce vreau eu. Dar nu putem discutà aceasta acum. Şi vă rog, părinte (D. Manu) nu introduceţi intriga între mine şi fraţii mei ortodocşi. Noi regulăm afacerile noastre între noi; iar Sfinţia Ta stai acolo unde eşti şi ocupă-te de situaţia Sfinţiei Tale.

Vă spun un singur lucru: noi avem interes să mergem către unire.

D-voastre veţi întreba: către care unire?

D-voastre vă închipuiţi unirea — care constitue o problemă aşa de importantă — vă închipuiţi unirea astfel, ca întreg poporul ortodox, cei 73 la sută de creştini să se ducă să se unească cu sfinţiile voastre, cei 7 la sută uniţi.

Vă mulţumim de aceasta! Noi nu părăsim situaţia, pe care o avem ca biserică tradiţională a neamului, dominantă în stat; iar d-voastră nu veţi găsi nici un român, creştin ortodox, cu scaun la cap, care să aprobe o asemenea eroare. Prin urmare, însuşi principiul sfinţiilor voastre este fals dela început.

D-voastre pretindeţi că mergeţi către unire, dar în realitate mergeţi către dezbinare. Aceasta este primejdia.

Cât despre unire, aşa cum o concepem noi, eu vă spun — oricât vi s'ar părea de curios — că unirea nu se poate face decât de biserica românească reconstituită în întregimea ei şi pe bazele ei tradiţionale.

Aţi înţeles ce înseamnă aceasta?

Când d-voastre veţi fi cu toţii uniţi în cadrul larg al acestui popor ortodox, care a ţinut legea aceasta şi ţara aceasta în curs de veacuri şi care ni-a dat civilizaţia pe care ni-a dat-o, o civilizaţie reală, în monumente, în documente, în scrieri, în spirit, când veţi înţelege că este o necesitate unirea noastră reală, în cadrul acestei naţii ortodoxe, în ziua aceea unirea se va face.

Iar dacă d-voastre veţi păstra ceeace păstraţi şi vă veţi învrăjbi, din punct de vedere confesional, cu cei 73 la sută creştini ortodocşi şi cu toţi acei cari conduc pe aceşti ortodocşi, să ştiţi că vă depărtaţi cu mii de poşte de unirea adevărată şi nu veţi ajunge nici odată să o realizaţi.

Vă spun odată pentru totdeauna, aceste adevăruri, ca să le scriţi şi să le învăţaţi pe de rost când veţi merge acasă, pentrucă acestea sunt litere de evanghelie, ale evangheliei naţionale româneşti.

Dacă d-voastre nu veţi înţelege lucrurile cum sunt, ştiţi ce are să se întâmple? V'am spus: Politica naţională se va ridica împotriva politicei Blajului. Atunci are să se pornească un curent formidabil, pe care nici nu-l bănuiţi, o mişcare naţională a românilor intelectuali şi a ţăranilor din Ardeal şi din Vechiul Regat, care vă va inundà, tocmai pentru politica greşită pe care o faceţi, de învrăjbire confesională şi regionalistă.

D. D. Manu (preot): Extraordinar!

D. A. C. Cuza: Eu vă spun adevărul; eu nu umblu cu minciuni, pentrucă nu am nici un interes.

Adecă, evenimentele generale se succed în aceeaş măsură. Omul nu poate produce schimbări mari în natură, căci condiţiile generale ale existenţei rămân: anotimpurile, tempestăţile, căldurile, frigurile, viaţa şi moartea se succed; iar în sensul acesta şi pentru *Eminescu:*

«Toate-s vechi şi nouă toate,
Ce e rău şi ce e bine tu te întreabă
şi socoate».

Intâiul argument pentru deşertăciune e că omul uită, iar memoria pierde mult din ceeace cu trudă a strâns în decursul timpului:

«Nu este pomenire de cei dintâi,
«Şi încă nici de cei de cei ce după
«Aceea au fost, nu-şi vor aduce
«Aminte, cei ce vor fi pe urmă».

Exemple de înşelăciune a memoriei sunt fapte cari se petrec în toate zilele. De multeori nu putem reconstitui cu ajutorul memoriei întâmplările noastre din trecut. Ele dispar încet, încet.

Eminescu era unul dintre «capetele cele mai deştepte şi avea după propria sa mărturisire o memorie fenomenală» (la Spânu: Morala lui Eminescu, în revista Candela), dar era convins despre relativitatea acestor postulate ale eului personal.

Din poezia adresată amicului F. I. transpiră această idee:

«Viaţa mea curge uitând izvorul...
Am uitat Mamă, am uitat Tată,
Am uitat lege, am uitat tot;
Mintea mi-e seacă, gândul netot,
Pustiul arde-n inima-mi beată».

Solomon care a realizat cu ajutorul artei şi ştiinţei atâtea interprinderi minunate, palate măreţe, grădini frumoase, monumente superbe, a prevăzut că într'o bună zi toate acestea vor fi date uitării, fiind victime ale vremii sau căzând pradă invidiei.

Iată cuvintele Ecclesiastului:

«Mărit-am lucrurile mele, zidit-am case, săditu-mi-am vii.

Făcutu-mi-am grădini şi livezi, şi-am sădit într'însele tot felul de pom roditor.

Făcutu-mi-am lacuri de ape ca să ud dintr'însele dumbrava...

Avut-am slugi şi slujnice, şi robi am avut, şi cirezi de turme multe am avut...

Adunatu-mi-am argint şi aur, şi avuţiile împăraţilor şi ale ţărilor.

Făcutu-mi-am cântăreţi şi cântăreţe, şi tot ce au poftit ochii mei n'am depărtat dela dânşii... şi iată toate sânt deşertăciune».

Eminescu nu era om de bani gata şi poate şi din acest motiv «avere sau neavere îi erau indiferente» (Spânu op. cit.). Pentru Eminescu ca şi pentru Ecclesiast «spiritualitatea naturii umane era mai de mare preţ decât cei mai înalt bun pământesc»:

Spun popoare, slavii regii
Că din câte în lume avem
Numai personalitatea
Este binele suprem.

Faţă de ştiinţă în genere, atitudinea Ecclesiastului este exprimată în următoarele versuri:

«Am pus inima mea a cerca şi a socoti cu înţelepciune despre toate câte se fac sub soare... Indeletnicire anevoioasă... «că ce este strâmb nu se va putea îndrepta, şi ce lipseşte nu se va putea număra».

Reflexiunile acestea ale Ecclesiastului au un caracter general. Istoria nu desminte spusele Ecclesiastului: Câti oameni de geniu n'au fost rău recompensaţi de contimporani? Câţi inventatori nu s'au ruinat făcând avere unor sperţari, încă în decursul vieţii lor? Iar cei mai mulţi dintre exploratori în loc de-a atrage asupra lor

Repet. Dacă d-voastre mergeţi de calea aceasta, politica naţională se va întoarce împotriva politicei Blajului.

Atunci veţi vedeà d-voastre cum vă veţi putea mântui faţă de acest mare curent naţional, care se va porni, dacă nu vă veţi cuminţî.

Am aci broşura, care este tipărită în editura Asociaţiei clerului «Andrei Şaguna», prin urmare vine din Ardeal.

Broşura începe cu aceste cuvinte: «Bugetul pe 1931 este cea mai strigătoare bătaie de joc ce s'a putut aduce bisericii ortodoxe».

Acest buget al anului 1931 l-aţi făcut stinţiile voastre, şi aceste acuzări, cad cu greutate de plumb, pe spatele sfinţiilor voastre.

Şi dacă sfinţiile voastre nu sunteţi băgători de seamă, dacă ne jigniţi prin atitudinea d-voastre şi prin atitudinea sfinţiilor voastre, prin politica pe care o faceţi, care este cu desăvârşire contrară intereselor româneşti, eu nu răspund de consecinţele ce se vor întâmplà, însă mi-am făcut datoria, ca bun creştin şi ca bun român, să viu aci pentru a treia oară, pentru a vă preveni.

Părinte Manu: «Dixi et salvavi animam meam».

Pentru Unirea, Blaj. Nu credeam să fiţi şi dogmatişti. Vă prindea mai bine istoria. Dar acum ce să mai spunem: sunteţi. Şi încă foarte originali. Atât de originali, încât stârniţi nedumeniri şi ilarităţi. Şi spuneţi lucruri pe cari nici dogmatiştii cei mai de seamă, ai catolicismului dacă vreţi, nu îndrăznesc să le spună. «Enormitate dogmatică» şi «teorie cabasileană», interpretarea pe care o face păr. Terchilă epiclezei liturgice? Acest lucru n'a mai îndrăznit să-l spună decât doar dogmatistul catolicismului de rit grec, cel din Blaj, care s'a încurcat, silindu-se să distingă şi unde n'are ce distinge. Voiaţi oare ca şi părintele Terchilă să ameţească mintea, aşa de sănătoasă a poporului, cu poveştile încurcate a l e dogmatistului blăjan? N'a făcut mai bine interpretând simplu şi d i r e c t, aşa cum rezultă din text, înţelesul lui? A dat Liturghiei interpretarea ce şi-o cere. Cine nu primeşte această interpretare, face mai bine să schimbe Liturghia cu Missa care nu-l mai pune pe bietul om la casne ca să găsească un rost epiclezei.

În audienţă...

Citesc în gazete despre una din audienţele, pe care înalte personagii ale vieţii noastre de stat le solicită Vaticanului.

De ce le solicită?

Noi, smeriţi cetăţeni ai ţării şi credincioşi ai unei biserici împodobite cu aureola răbdării şi a martirajului, nu prea putem înţelege cum papa prin binecuvântare şi decoraţiile, pe care le împărtăşeşte în audienţe câte unui nepăstorit al său, ar fi contribuind să crească meritele pentru neam şi lege a fericiţilor solicitatori de audienţe.

Ştiind că în urzeala planului de evanghelizare a Vaticanului e bătută măestrit şi tendinţa de supremaţie acolo unde n'o poate avea, e locul să ne întrebăm, dacă sub convenţionalismul formelor de politeţă a acestor întâlniri nu se ascund oare şi planuri nebănuite? Căci, dacă anumite taine de ordin politic nu pot fi tuturor împărtăşite, instinctul de conservare al neamului şi-al bisericii noastre, întemeiat pe trecutul îndepărtat şi apropiat, nu se poate însufleţi pentru astfel de scene.

Reprezentanţii Vaticanului nu se feresc nici de incoherenţe în atitudinile lor. Aşa bună oară, Blajul acuza pe actualul Ministru de Finanţe de francmasonerie, dar papa îl decorează, împreună ca pe dl subsecretar de stat Pangal.

De altă parte şi reprezentanţii guvernului nu se sinchisesc de situaţiuni contrazicătoare: Înaintea străinilor plecaţi, tar acasă la ei declarând că preoţii noştri nu sunt organe «esenţiale» în viaţa naţională a statului.

Clerul ortodox şi ierarhii săi sânt adese desconsideraţi şi expuşi la felurite calomnii şi atacuri. Ai uneori impresia, că o acţiune sistematică încearcă subminarea bisericii şi-a prestigiului ei. Pretinşi ortodocşi, abuzând de libertate şi lipsiţi de religioasă educaţie, ne lovesc şi jignesc, ştiind, că cei atacaţi nu-i provoacă nici la duel, nu-i poartă nici pela instanţe judecătoreşti, — având dreptul de a-i trata în duhul blândeţii, rugându-se pentru ei: Iartă-le, Doamne, că nu ştiu ce fac!

Iată de ce, aflând despre pomenitele audienţe, şi comparându-le cu ceea ce se petrece la noi, ţi se întristează sufletul. **Un preot.**

Orientarea spre religie a studenţimii române

Congresul general studenţesc, ţinut la Sibiu, în Decemvrie 1931, a oferit prilej de verificare asupra direcţiilor spirituale în care este apucată studenţimea română. Svâcnirile puternice de naţionalism sânt dovadă a garanţiilor pe care le poate lega neamul de un tineret conştient, cult şi însufleţit pentru ideea de ţară în graniţe fireşti.

Însăşi ordinea de zi a congresului, rapoartele susţinute în mod temeinic şi argumentate din fir în păr, au oferit opiniei publice preocupări de înaltă ordine morală.

Nu ne permite local — şi nu este momentul, să intrăm în amănunte. Dar trebue să facem o remarcă de importanţă capitală: între chestiunile ce s'au perindat pe ordinea de zi a şedinţelor, n'au lipsit cele de conţinut religios. Nu exagerez, când afirm că tocmai acestea au fost discutate cu mai multă aprindere şi cu o căldură îmbibată de cel mai sincer şi fericit entuziasm. Aceste discuţii sânt expresia interesului pe care îl acordă studenţimea unei probleme esenţiale în menţinerea ordinei, în stăvilirea sminteleor de orientare spre stânga.

Atenţia acordată bisericii strămoşeşti, este elementul valoros ce încununează activitatea studenţimii române. Dar, această chestiune nu trebuie să se agite numai cu ocazia şi în cadrele unui congres. Năzuinţa tuturor trebue să tindă în direcţia de a ne face o problemă de fiecare zi din ea. Un creştinism de afişare, teoretic, nu foloseşte mult studenţimii. Şi nu-i este suficient. El poate fi socotit ca «o aramă sunătoare». Vremile ne cer un creştinism documentat zilnic prin fapte. Să răspundem cerinţelor acestor vremi, modelându-ne viaţa în cadrele corespunzătoare unor necesităţi de vitalitate a celor mai scumpe tradiţii şi amintiri sfinte. «Creştinismul trăit», iată «piatra din capul unghiului«, ce trebue să stea la temelia U. N. S. C. R.

Nu fac pronosticari pentru viitor. Dar pot spune: studenţimea română, pentru a duce la realizare ideile fericite din programul său, va trebui să se razime totdeauna pe credinţă. Este razimul, prin care au triumfat strămoşii, este mijlocul, singurul mijloc, prin care sântem siguri de izbândă. Nu mă tem că studenţimea română va părăsi vreodată credinţa religioasă. E prea infiltrată în conştiinţa ei intimă.

Dumitru Călugăr
preşedintele centrului studenţesc Sibiu.

Monografiile

In cercurile preoţeşti s'a tratat nu odată, în grai şi în scris, problema monografiilor bisericeşti.

Există şi un concluz eparhial pentru alcătuirea aşa numitelor *cronici bisericeşti*: Este tot ideea scrierii monografiilor de care e vorba.

Importanţa chestiunii m'a îndemnat să înoesc această propunere, şi să rog forurile chemate a-i da cuvenita deslegare, dispunând ca fiecare dintre preoţii noştri să întocmească monografia parohiei ce o păstoreşte, cu filia sau filiile ei.

Generaţia de azi a preoţimii trăeşte poate cele mai însemnate momente din istoria neamului, şi ar fi daună să nu sacrificăm câteva clipe din viaţă, pentru a fixa fapte şi întâmplări momentuoase petrecute sub ochii noştri.

Timpul aruncă vălul său care acopere din ce în ce amintirea evenimentelor chiar din deceniul premergător.

Biserica noastră este incontestabil, şi azi, cea mai indicată a face cunoscut posterităţii trecutul satelor şi al vieţii poporului, ca pe un tezaur nepreţuit, adunând materialul, necesar istoricilor de azi şi de mâne.

Ar fi consult a se trimite un *chestionar* model, după care dând răspunsuri la întrebările puse, fiecare preot are putinţa de a face o lucrare, fără pretenţii, dar de valoare.

Aceste lucrări, grupate pe protopopiate, şi apoi tipărite în sarcina comunelor şi parohiilor, vor rămânea opere de preţ în special pentru protopopiat şi parohie, dar vor fi poate căutate şi consultate şi de particulari.

Fapte şi întâmplari memorabile, petrecute în mijlocul nostru, — pentru a nu fi date uitării, — au să fie reamintite în scris de martorii oculari.

Pr. *E. Şinca.*

---

admiraţie sunt pradă a invidiei şi urei, care dărâmă.

«Poţi zidi o lume întreagă,
poţi să sfarmi, ori ce ai spune,
Peste toate o lopată
de ţărână se depune».

Însă atunci, care ar fi pentru Solomon valoarea multiplelor realizării ştiinţifice de până acum? Ceeace lumea antică, evul mediu şi cultura secolului nostru a realizat pe toate domeniile (astronomie, ştiinţă, filosofie etc.) gândirii, a contribuit oare pentru a face pe om mai bun, mai fericit? Aceasta se întreabă Solomon.

Ceeace apreciază însă peste măsură Ecclesiastul, este înţelepciunea. Să lăsăm Biblia să grăiască:

...«am văzut, că covârşeşte înţelepciunea pre nebunie, precum covârşeşte lumina pre întunerec... mai bun este un prunc sărac şi înţelept, decât împăratul bătrân şi fără minte... dar o întâmplare va întâmpina pre toţi... toate sânt deşertăciune şi vânare de vânt».

Din aceste cuvinte ale Ecclesiastului rezultă, că deşi înţelepciunea procură o mângâere celui care-o posede, cu toate acestea nici înţeleptul nu se poate sustrage anumitor condiţiuni ale lumii. Nimeni nu poate pătrunde în toată adâncimea înţelepciunii şi nimeni nu se poate smulge din braţele morţii, care pândeşte pe toţi deopotrivă. Aceste imposibilităţi îl constrâng pe Ecclesiast să creadă, că nici alergarea după înţelepciune nu face pe om mai bun şi mai fericit.

Problema suferinţelor sociale îl preocupă în mod deosebit pe Ecclesiast. Pentru el viaţa e o luptă continuă. O luptă a contrarilor. Ecclesiastul a sondat terenul acestei agitaţii veşnice şi nedumerit de atâtea nedreptăţi cari izbesc bunul simţ şi cugetul celor cinstiţi, rămâne de tot nemulţumit şi protestează:

«Am văzut toate năpăstile,
cele ce se fac sub soare, şi iată
lacrămile celor ce se năpăstuesc,
şi nu este cine să i mângâe pre ei... şi am fericit eu pre toţi cei
morţi, cari au murit, mai mult
decât pre cei vii,... şi decât
amândoi aceştia mai bun este,
cel ce încă nu s'a născut, care
încă n'a văzut lucrul cel rău,
care s'a făcut sub soare».

In împărat şi proletar, *Eminescu* când descrie mizeria clasei muncitoare în paralelă cu traiul răsfăţat al celor avuţi, are pasagii care sfârşesc cu aceleaşi explozii de desnădejde. Un exemplu:

Spuneţi-mi ce-i dreptatea?
Cei tari se îngrădiră
Cu averea şi mărirea
în cercul lor de legi,
Prin bunuri ce furară,
în veci vezi cum conspiră
Contra celor ce dânşii
la lucru-i osândiră
Şi le subjugă munca
vieţii lor întregi.

Sau: Căci buni şi răi trăesc în tine,
Cuvântul tău e calea lor,
De-a lor abateri li-e ruşine,
Căci tu eşti ţinta tuturor.

Intr'o serie de reflexiuni de-o rară putere poetică *Eminescu* contemplează o altă lume, o lume nouă unde toţi oamenii vor trăi în fericire.

Dintre manifestările vieţii omeneşti nici una nu este mai viu caracterizată de Ecclesiast decât avuţia şi iubirea.

Capitole întregi dedică Ecclesiastul acestor chestiuni. Mi-se pare că nu s'au scris în vre-un tratat de morală, antic sau modern, fraze mai semnificative decât în Ecclesiast. Comediile şi Satirele cari ridiculizează şi biciuesc avariţia celor înstăriţi sunt doar abia o fotografie nereuşită a reflexiunilor

Cultul Patriei, secția Sibiu

Luni 18 l. c. a luat ființă, în orașul nostru, Secția-Sibiu din «Cultul-Patriei», alegându-se comitetul următor:

Președinți de onoare: I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE, Dl General de Divizie V. Economu, comandantul corpului 7 Armată.

Președinte activ: Protopopul Lt.-col. I. Dăncilă.

Secretar: Prof. S. Cosma.

Cassier: Prof. I. Isacu.

Membri în comitet: Prof. Țeposu, deputat, N. Colan, Rectorul Academiei teologice.

Membri de onoare: P. S. Sa Dr. Vasile Stan, vicarul Mitropoliei Ardealului; Generalii: Sârbu, Orescovici, Vasilescu, Boboc, Teodorescu, Mihailescu, — Prefectul județului Dr. D. Borcea, Vicepreședintele «Astrei»: Dr. Gh. Preda

Prinos maestrului

— Festivalul dela Sibiu —

Marele artist, *Gheorghe Enescu*, împlinind vârsta de 50 ani, a fost sărbătorit, în Sibiu, Marți seara, în 19 Ianuar a. c., printr'un strălucit festival, organizat de vechea și apreciata noastră Reuniune de muzică «Gh. Dima».

Programul a prezentat, cum era firesc, câteva perle din opera neîntrecutului maestru Gh. Enescu, și alte compoziții valoroase, executate impunător de orchestră, si coruri și soliști, de față fiind «tot Sibiul» românesc și numeroși minoritari.

Cuvântul omagial, grăitor și sobru, spus de rectorul academiei teologice andreiane, dl *N. Colan*, a zugrăvit icoana calităților sărbătoritului, atât ca artist, cât și ca om cu cele mai frumoase însușiri intelectuale și morale.

Oratorul, nu mai puțin dirigentul, dl N. Oancea, corurile, soliștii: dna căp. Fănuț și dl Asbiovici, precum și excelenta noastră orchestră sibiană, făcând tot ce le-a stat în putință, au obținut desăvârșit succes și întreaga simpatie a publicului asistent.

Sibiul, cu reputata sa cultură muzicală, a adus astfel, prin Reuniunea română de muzică, meritat prinos ilustrului artist cu universal renume. Nu ne îndoim, că prinosul de acum, va fi întregit, la vremea sa, și din partea cercurilor oficiale din fruntea orașului, căruia Gheorghe Enescu i-a dat toată atențiunea sa de artist.

Pentru pace și solidaritate. In 16 l. c. s'a publicat la Berlin un apel pentru pace și solidaritate internațională, semnat de șefii bisericii evanghelice din Europa și America și ai bisericii anglicane. Apelul arată că biserica evanghelică urmărește cu îngrijorare depresiunea economică în toată lumea, lupta desperată pentru existență și primejdiile sociale. Biserica adresează apel tuturor guvernelor și popoarelor, să sprijine încercările de solidarizare internațională, spre a învinge greutățile ce deopotrivă apasă asupra lumii întregi.

Concertul Doamnei Cionca

Marea noastră artistă, Doamna Aurelia Cionca, a dat, după cum anunțasem, în seara zilei de Sâmbătă 16 Ianuarie a. c., concertul de pian mult așteptat. Interesul arătat de publicul sibian, indiferent de naționalitate, a fost stimulat pe de-o parte de numele marei artiste, pe de altă parte de faptul că programul conținea pe lângă Bach, Beethoven, Brahms, Kodály și Chopin, Rapsodia Română de Liszt, a cărei descoperire a fost făcută recent de concetățeanul nostru, dl prim-secretar de Legație Dr. Octavian Beu.

Doamna Cionca se clasează printre marile pianiste a lumei, grație atât tehnicei desăvârșite, cât și grandioasei interpretări. In special în ce privește Rapsodia Română, e mai presus de orice îndoială că în țara noastră nimeni nu ar fi putut-o executa cu mai mult succes, și astfel dl Beu, alegând pe d-na Cionca ca să interpreteze pentru întâiaoară în lume ac[illegible] m[illegible]

INFORMAȚIUNI

„Statul în stat". Conferența dela Vatican, privitoare la chestiunea statusului catolic din statul român, a suferit o amânare. Se vestește că se va ține abea între 20 și 25 Martie a. c.

Fără baluri. Din Turda se vestește că femeile de acolo au luat laudabila hotărâre, ca în anul acesta de criză financiară să nu organiseze obișnuitele baluri în carneval.

Cum se pedepsește presa în Germania. Revista bavareză „Allgemeine Rundschau" a îndrăznit să publice un articol, unde se afirmă, că Banaria are mai multe tradiții și interese comune cu Franța, decât cu Prusia. Autoritățile au pedepsit îndrăsneala revistei interzicându-i apariția pe timp de patru săptămâni.

La aniversarea tratatului de conciliațiune între Vatican și Quirial se va ține la Roma zilele acestea un consistoriu, în care vor fi numiți noii cardinali. „Colegiul sacru" al celor 70 de prelați are vacante vreo 15 locuri. Papa, care e înzestrat cu dreptul și puterea de-a numi cardinali pe cine voește, va împurpura oare, în sfârșit, și pe un „domestic" de pe maluri târnevene, atât de docile și smerite în pretenții dela Roma?

Emigrații ruși la Paris au serbat Crăciunul și Anul nou după calendarul vechi, cum l-au serbat în vechea lor patrie. S'au distribuit, din partea emigraților, numeroase daruri de sărbători, celor săraci din spitalurile și azilurile pariziene.

„Reuniunea de muzică și cântări" din Câmpuri Surduc, [jud. Hunedoara], a înființat un atelier de repararea instrumentelor muzicale, și confecționarea lor din nou, în Câmpuri Surduc.

Meditații*

...Datori sântem pentru frați să ne punem sufletele.

1 Ioan 3, 16.

Nimeni nu contestează faptul, că dragostea de frate, este principiul de temelie al vieții creștine.

In afecțiunea noastră către frați, a trebui însă ținut seamă, de amănouă elementele ce-i compun ființa.

Fratele nostru are un trup și un suflet. In viața de toate zilele vedem manifestându-se iubirea față de corp mai ales, care este îngrijit, i-se dă hrană, haine, adăpost. Milostenia și caritatea noastră se rezumă, prin urmare, într'o bucată de pâne, într'o haină, pe care le întindem spre ajutor semenilor noștri, sau într'un ban pe care îl aruncăm cerșetorului în grabă.

Ce facem însă pentru sufletul, fraților noștri? La această întrebare gura ne rămâne mută.

Vom împrumuta însă grai, din viața sfinților Bisericii noastre.

Se spune că sf. apostol și evanghelist Ioan a remarcat într'o zi pe un tânăr, la care a ținut apoi foarte mult, l-a iubit sufletul și l'a dus la adevăr, iar drept garanție la plecarea sa într'o călătorie lungă, l'a încredințat unui prieten.

La întoarcere, s'a interesat, cum era firesc nu numai de sănătatea trupească a tânărului, ci și de starea lui morală și sufletească. Și mare i-a fost durerea când i-s'a răspuns: E mort. Tânărul uitase dragostea sfântului Ioan, s'a întors iar spre rele și-a devenit căpitanul unei bande de tâlhari.

Sfântul a rămas pe gânduri. Voia să mântuiască cu orce preț acel suflet, pe care l iubia pentru el și pentru Mântuitorul. Ne dând ascultare decât inimii sale, a pornit în căutarea tânărului. In niște munți a fost prins de către t â l h a r i și dus înaintea șefului lor. La vederea șefului, fața bătrânului Ioan se însenină și cu duioșie în glas a zis: «Copilul meu». Atâta dragoste și bunătate a mișcat inima tânărului care-a părăsit de astădată pentru totdeauna întunerecul, ducând cu el la lumină și câțiva din tovarășii săi.

Ceeace lipsește epocei noastre, ceeace ne lipsește și nouă este dragostea fără îndoială, dar cu deosebire dragostea de suflete.

Pentru a mântui sufletul unui copil, a unui bărbat, a unui prieten, noi nu facem nimic, în comparație cu sacrificiile ce ni le impunem pentru trupurile lor. Intreolaltă, acordați atențiunea pericolelor sufletești? Vă iubiți sufletește. Când vedeți un suflet de-al fratelui vostru în pericol, vă impresionați?

Dacă ar fi ca unul dintre D-voastră să se înece, i-ați sări cu grabă în ajutor, — pericolul sufletesc însă care amenință pe mulți, nu-l băgați în seamă. Trăiți împreună ca frații, să vă iubiți deci după cuviință nu numai în trup, ci și în suflet, și să Vă învățați din exemplul învățăcelului, pe care îl iubea Hristos, și care nu făcea decât să se inspire dela învățătorul său, că nimic nu poate întrece dragostea de-a aduce sufletele la Dumnezeu.

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

---

lui Solomon. Câteva exemple:

«Dulce este somnul slugei, ori puțintel, ori mult mânânce, iar pe cel sătul de se va îmbogăți, nu-l lasă să doarmă... Precum a eșit din pântecile mumei sale, gol se va reîntoarce, ca să meargă precum a venit, și nimic nu va lua din osteneala sa, ca să ducă în mâna sa».

Să nu grăbești cu duhul tău a te mânia, că mânia în sânul nebunilor se odihnește...

Atitudinea lui *Eminescu* față de bunurile materiale am cunoscut-o, iar în ce privește iubirea, apoi aceea este pentru el «o aleasă virtute». La întrebarea «dece Hristos e așa de mare»? Eminescu răspunde în articolele sale politice (la Spănu): «Pentrucă prin iubire el a făcut cearta între voinți imposibilă». Alteori zice: «numai pielea botezată nu face pe creștin» (ibidem).

Cititorul ar fi rămas surprins dacă Ecclesiastul vorbind despre felul de manifestare a omului în viață ar fi trecut cu vederea tocmai pasiunea a cărei imperiu este mai extins, pasiunea amorului. La capitolul VII se ocupă de acest pericol și-l descrie în termini foarte elocvenți, dar aspri:

«Toate le-am ispitit cu înțelepciunea... Și o aflu pre ea (iubirea, amorul) mai amară decât moartea... muierea este laț vânător, și inima ei mreje, legătură sunt mâinile ei, cel bun înaintea feții lui Dumnezeu se va izbăvi de ea, dar cel păcătos se va prinde de ea».

Pentru *Eminescu*:

Amorul e un lung
Prilej pentru durere...
Căci mii de lăcrămi nu-i ajung
Și tot mai multe cere.

Iată în scurt gândirea care străbate ca un fir roșu urzala Ecclesiastului:

a) Pe pământ totul e tranzitoriu și asemenea de imperfect. Viața omului este întocmai cum o redă gânditorul Conta: «un necontenit joc la noroc. Astăzi ai izbândă iar mâine o zi fără noroc și apoi din nou îți lucește steaua, pentruca iarăși să pălească și iarăși să strălucească».

b) In mijlocul acestui «perpetuum mobile» *credința în Dumnezeu este unica condiție a unei vieți fericite.* (Ceeace dovedește Ecclesiastul printr'o serie întreagă de paragrafe, conf. Eccl. XII 13. 14 etc.)

Pentru a ajunge la această concluzie Ecclesiastul judecă în al său «tratat de pesimism elegant», nu ca un autor satiric cele ale lumii actuale, ci cu plenipotența unui mare bărbat de stat, rege — filosof. Ecclesiastul scoate în evidență la aproape fiecare pagină pe un monarh puternic, căruia înalta situație și independență îi permite a gusta din toate bucuriile fugare ale secolului — avere, putere, domnie, știință, plăcere, societate de tot felul, misterul sufletului omenesc, toate le știe și cunoaște. Fără îndoială Ecclesiastul nu neagă posibilitatea fericirii pe pământ, însă el o caută nu acolo unde o caută cei mulți.

In poetizarea concepțiilor sale *Eminescu* calcă mult pe urmele Ecclesiastului. Dacă se afirmă că Eminescu a scris sub influința lui Schopenhauer, Buda sau a altora, apoi cu atât mai vârtos se poate spune, că Ecclesiastul, acest nesfârșit izvor de inspirație, va fi fost, nu arareori, subiect de lectură predilectă pentru sufletul lui Mihail Eminescu.

Prof. *Nicolae Neaga.*

In „Biblioteca Creștinului Ortodox" a apărut Nr. 92: *Ura baptiștilor împotriva noastră*, de Dr. Grigorie Gh. Comșa, episcopul Aradului, Tip. Diecezană. Prețul 3 Lei.

Nr. 399/1931. (1) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Cugir**, protopopiatul Orăştie, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela Stat, conform coalei B.
2. Casă parohială (5 camere) cu supraedificate.
3. Sesiunea parohială de 20 jugăre arător în hotarul comunei vecine Aurel Vlaicu.
4. Stola obişnuită.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile însoţite de actele necesare oficiului protopopesc al Orăştiei, în terminul dat de prezenta publicaţiune, — iar concurenţii e de dorit să se prezinte la biserică pentru a fi cunoscuţi de poporul credincios.

Orăştie, la 30 Decemvrie 1931.

Oficiul protopresbiteral ortodox rom. din Orăştie, în înţelegere cu Consiliul parohial din Cugir.

Ioan Moţa
administrator protopopesc.

Nr. 274/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Muncelul mare**, cu filiile **Bolabârzu, Muncelul mic** şi **Runcul mic**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotaţiei dela stat.
2. Stola uzitată în toate parohiile tractului Dobra.
3. Birul parohial în bucate, câte o măsură de 20 litri dela fiecare casă.
4. Casă parohială cu şură şi staul.
5. Lemne de foc.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român din Dobra, ear concurenţii se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 281/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a **Sulighete**, din protopopiatul Deva, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Întregirea dotaţiei dela stat.
2. Sesie de 2 jugăre 800 st. □.
3. Birul parohial în bucate, de familie câte o măsură de 20 litri porumb sfărimat, dela 180 familii, din care $^1/_2$ primesc cantorul şi crâsnicul.
4. Venitele stolare, stabilite şi aprobate uniform pentru toate parohiile protopopiatului.

Concurenţii au să-şi înainteze cererile în termenul dat, subsemnatului oficiu protopopesc, şi cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie şi în biserică la sfânta liturgie.

Deva, la 16 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Deva în înţelegere cu consiliul parohial.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 273/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Panc** cu filia Seliştе, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Dotaţie dela stat, conform calificaţiei.
2. Sesie parohială de 19 jug. 992 st. □ arătură, fânaţ şi păşune.
3. Birul parohial, de fiecare familie o măsură de 30 litri porumb sfărmat.
4. Venitele stolare stabilite uniform pentru toate parohiile din protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort.-rom. din Dobra, ear concurenţii se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 248/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Boz**, din protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Întregirea dotaţiei dela stat.
2. Locuinţă în natură.
3. Sesie 20 jug. parte arător, parte fânaţ.
4. Stola obişnuită în tract.

Concurenţii au să şi înainteze cererile, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopopesc şi cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie şi în biserică la sf. liturgie.

Mercurea, 8 Ianuar 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. în înţelegere cu consiliul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Nr. 275/931. G.

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Baştea**, cu filia Holdea, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform coalei B.
2. Sesie parohială de 9 jug. cad., fânaţ şi arătură.
3. Birul parohial obişnuit, în bucate, de fiecare casă o măsură de porumb.
4. Venitele stolare, statorite şi aprobate pentru toate parohiile din protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort.-rom. din Dobra, ear concurenţii se vor prezenta în o Duminecă sau sărbătoare spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broşura:

„Profeţii mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucţiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanţa lor mesianică. Preţul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană

Reclama este sufletul comerţului

ANUNŢ

Tuturor oficiilor protopopeşti şi parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispoziţiile testamentare ale fericitului mitropolit Şaguna precum şi regulamentele pentru administrarea Librăriei şi Tipografiei arhidiecezane, atragem atenţiunea oficiilor parohiale şi protopopeşti ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate şi tipărituri oficiale precum şi obiecte rituale şi cărţi bisericeşti să se procure dela Tipografia şi Librăria arhidiecezană.

Aceste aşezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale şi protopopeşti.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism şi o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU

profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoţit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desfiinţarea Statului Catolic

Preţul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimiţându-se preţul plus spesele postale prin mandat postal.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot şi lecţii de înot

Pentru bărbaţi:

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marţi:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbaţi:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara preţuri urcate
Mercuri:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela $1^1/_2$—5 p. m., dela 5—$7^1/_2$ ore seara preţuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. preţuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara preţuri urcate
Vineri:	dela $1^1/_2$—5 ore p. m. dela 5—$7^1/_2$ ore seara preţuri reduse
Sâmbătă:	închis
Dumineçă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_4$ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. şi dela $1^1/^4$—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 30 Ianuar 1932 Nr. 9—10

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Catolicismul: mască și unealtă iridentei maghiare

Cartea profesorului *Onisifor Ghibu*: *Statul romano-catolic ardelean*, apărută la sfârșitul anului expirat, ca referat al unei comisiuni instituite de Ministerul Instrucțiunii și al Cultelor pentru cercetarea problemei în chestiune, a produs o vâlvă generală. Bazat pe un bogat material istoric, Domnia Sa confirmă din nou rezultatele la cari ajunsese în studiile anterioare privitor la aceeaș chestiune: Statul romano-catolic ardelean n'a avut niciodată o existență legală, nici în era maghiară și cu atât mai puțin în cea română. El a rămasa (de pe la 1848) mereu într'o fază de constituire, neajungând să-și dea un statut pe care să i-l aprobe Ministerul. Numai prin subterfugii și fraude a pus mâna (la 1873) pe averile cari înainte erau în grija unei comisiuni din sânul guvernului ardelean. Dintr'un motiv sau altul statul ungar tolera acest provizorat tulbure, dar și-a spus în diferite rânduri cuvântul, că aceste averi sunt proprietate de stat și Statul catolic nici după ce se va constitui nu va căpăta alt drept decât să aibă oarecare cuvânt în administrarea de către guvern a acelor averi.

Dar, dacă subterfugiile și fraudele Statului romano-catolic și-au avut în monarhia austro-ungară o frână în vigilența organelor conducătoare de stat, cari aminteau în tot momentul Statului catolic că n'au uitat că aceasta e o stare de provizorat și cari chiar și în această stare de provizorat grijeau cu sfințenie ca să nu fie nesocotite drepturile de control ale regelui ca patronul și proprietarul averilor în chestiune, — în statul român subterfugiile și falșurile nu și-au mai avut nici o limită. Acum Statul romano-catolic se declară cu totul autonom, nemai ținând seamă de dreptul de aprobare și de control al regelui și declarându-se stăpân peste averile și școlile cari sunt proprietatea statului succesor.

Șovăielile, dibuirile și lipsa de curaj a forurilor noastre conducătoare pe de o parte, îndrăzneala nerușinată, viclenia și batjocura cu care am fost tratați ca stat de către conducătorii Statului catolic pe de alta, sânt desvăluite în lumina documentelor, pas de pas, de dl O. Ghibu. Propaganda antiromânească la Vatican, la Geneva, în școlile minoritare, în organizațiile tineretului, toată organizată de acest stat catolic, dușman de moarte al statului român, cu banii fundațiunilor cari sunt de drept ale statului român, e descrisă în toată proporția și grozăvia ei. O vastă organizație, cu fațadă catolică și cu mulți membri îmbrăcați în uniforma clericală-catolică, lucrează sistematic, tenace, cu ură nepotolită, în toate chipurile, chiar sub ochi noștri, împotriva noastră. Și acum concluziile firești ale cărții: Statul acesta romano-catolic neexistând legal, nu e lipsă de o desființare a lui, ci pur și simplu de-o interzicere de-a se mai manifesta. Statul român să și preia fără nici o formalitate procesuală averile și școlile uzurpate de numita pseudo-organizație. Bunurile acelea să fie afectate în parte de o comisiune de specialiști Bisericii catolice, Universității din Cluj și Statului român, după natura lor. In special Universitatea din Cluj trebue să și primească biserica ce i-a aparținut, ocupată acum de Piariști, și Fondul de studii.

Trebue să remarcăm ca pe un fapt vrednic de laudă, că aceste concluziuni au fost iscălite și de cei doi membri greco-catolici ai comisiunii, instituită de Ministerul Instrucțiunii și Cultelor, de dnii profesori universetari Victor Onișor și Alexandru Borzea, cari au intervenit și de altfel în repetate rânduri pentru soluționarea în acest senz a problemei Statului romano-catolic. Din cartea dlui Ghibu se vede că și alți bărbați de seamă greco-catolici sunt alături cu toată suflarea românească în această chestiune, așa dnii Victor Bianu, Eugen și Emil Hațegan, Romul Boilă etc. Inteagă studențime greco-catolică chiar, cere alături cu toată studențimea clujeană ceace se cere în această carte.

Intrebarea este acum: oare va avea guvernul actual energia necesară să sfârșească cu acest stat în stat? Tare ni-e teamă că puterile oculte cari au silit guvernele trecute la atâtea grave abdicațiuni când cu legea cultelor și a concordatului, ba chiar în chestiunea Statului catolic, au și intrat în acțiune puse în mișcare de conducătorii ungari catolici. Dl Laurențiu Oana, senatorul de Năsăud, și dânsul greco-catolic, e în măsură să denunțe într'un număr recent al ziarului «Universul» presiunea începută de Vatican asupra guvernului, în senzul ca acesta să consimtă a face, din această pro-

FOIȘOARA

La „Unirea Principatelor"

— Predică ținută în catedrala mitropolitană —

Frați creștini, — Făcând privire retrospectivă asupra istoriei universale observăm că în decursul veacurilor, mari cataclisme au avut loc în viața politică a lumii. Harta continentelor a suferit mereu prefaceri și schimbări. Popoare și împărați cari credeau să stăpânească pentru totdeauna, au dispărut și stăpânirea li s'a surpat, ne lăsând în urmă decât amintiri vagi, ale unei măriri apuse. Impărății falnice, care țineau sub jugul lor o lume de popoare, când se credeau mai înfloritoare, atunci o mână nevăzută le zdrobia și alte împărății le luau locul, ajungând la și mai strălucită slavă, dar împărtășind aceeaș ursită.

In fața unei constatări de acest fel, putem zice cu genialul nostru poet Eminescu:

«Iar în lumea asta mare,
noi copii ai lumii mici
«Facem pe pământul nostru
mușuroaie de furnici;
«Microscopice popoare,
regi, oșteni și învățați
«Ne succedem generații
și ne credem minunați;
«Mulți de-o zi pe-o lume mică,
de se măsoară cu cotul,
«In acea nemărginire
ne'nvârtim, uităm cu totul
«Cumcă lumea asta 'ntreagă
e o clipă suspendată
«Că 'ndărătu-i și 'nainte-i
întuneric se arată».

Intr'adevăr, ce este omul în fața veșniciei? Ce însemnează o generație în fața infinitului? Ce rost are existența unui neam înaintea lui Dumnezeu, în fața căruia, o mie de ani sunt ca o clipă?!

Dacă evenimentele mari din istorie au pentru noi importanța lor, privite sub specie aeternitatis, văzute prin prizma nemărginitului, dacă se consideră adecă, întrucât au contribuit la propășirea către scopul suprem al umanității, atunci multe din ele, am constata cu durere, că s'au petrecut înzadar. Ca evenimentele sunt judecate și popoarele; în existența lor mai lungă sau mai scurtă, ne întrebăm, cu ce și-a justificat cutare sau cutare națiune existența? Dacă Dumnezeu ne-a adus din neființă la ființă, dându-ne dreptul la viață, acest drept trebue răsplătit!

Pe suprafața pământului a mișunat un număr infinit de popoare, dintre ele însă puține au fost eternizate în istorie; venerăm vreo 3 sau patru ginți, ca pe cea elenă, egipteană și latină, și mă întreb, câte fi-vor eternizate în viitor, înaintea lui Dumnezeu, nu în istorie, care este operă omenească.

Viața este binele suprem, atât pentru indivizi, cât și pentru popoare; valoarea vieții crește cu cât este mai bine înțeleasă și cu cât se tinde mai mult spre desăvârșirea ei. Viața nu există dela sine, își are originea la Dumnezeu, — plenitudinea vieții și țintă ultimă a oricărei existențe raționale și libere.

Când indivizii sau popoarele, nu mai servesc adevăratului scop al existenții lor, desăvârșirii, perfecțiunii, asta, însemnează că și-au pierdut senzul și orientarea cea dreaptă în viață. Sunt ca niște orbi cari umblă pe dibuite și bătătoresc drumuri greșite. Existența lor devine astfel zadarnică.

Neamul românesc are astăzi zi de prăznuire. Sărbătorește momente mari din trecutul său, clipe măreț fixate pentru vecie în istoria sa: Sărbează unirea principatelor, cea dintâi înfiripare formală a Patriei Române. Dela 1859 încoace neamul nostru a

blemă de pură gestiune administrivă, o afacere diplomatică. Domnia Sa se întreabă, ce alt rost pot avea cele 3 decoraţiuni trimise chiar acum de papa dlui D. Ghica, dlui Argetoianu şi dlui Pangal, când ştiut este că cel puţin cei din urmă au convingeri şi credinţe pentru cari nu pot fi decoraţi chiar de papa. Cu siguranţă că dacă Vaticanul, adică Ungurii din Ardeal prin Vatican, vor reuşi să mute chestiunea pe planul tratativelor diplomatice, statul catolic va câştiga un prestigiu pe care nu-l are: acela de personalitate legală, cu drepturi, din cari statul nostru nu poate decât cu mare oboseală rupe vre-o fărâmă. Vom face şi din acest prilej, de-a ne valorifica drepturile noastre, un prilej de-a le perde şi de-a ne umili.

Dar pe papa, care susţine totdeauna pe duşmanii noştri, care se interpune pentru fraudatori şi falşificatori, care se face apărătorul tuturor causelor nedrepte, cum îl denunţă chiar grecocatolicii, îl vor mai numi «părinte» aceşti nenorociţi fraţi ai noştri, ajunşi copii maşteri ai celui ce-i străin de aspiraţiile lor?

N'ar fi momentul, lăsându-se transportaţi de căldura ce ne învălue împreună pentru aceeaş cauză, să-i trimită salutul... de adio «scumpului părinte» lăsându-l să se îmbrăţişeze neturburat cu ungurii?

Dr. *D Stăniloae.*

In timp scurt, de câteva săptămâni, capitala ţării este sguduită de un şir întreg de crime săvârşite cu mare sălbătăcie. Servitori, după ce-şi pândesc stăpânii, neştiutori pe mâna cui s'au dat, îşi arată deodată arama pe faţă şi, din poftă de sânge şi bani, suprimă pe nenorociţii cari au greşit primindu-i în slujbă. In faţa faptelor mârşavilor asasini, lumea vorbeşte despre introducerea *pedepsei cu moarte*, ca necesitate, crezând să îngrozească pe domnii candidaţi de asasini. Nu mai încape discuţie, că legiuitorii au datoria d'a apăra societatea împotriva numărului sporit al ucigaşilor, luând măsuri potrivite împrejurărilor actuale.

Cuvântul Suveranului

„O singură cauză şi o singură credinţă: Ţara noastră"

La marea recepţie de Duminecă seara, în 24 l. c., dela palatul regal din capitală, — unde erau invitate personalităţile decorate cu ordinul «Ferdinand I», în frunte cu M. Sa Regina *Maria*, căreia i s'a conferit în primul rând această decoraţie, — M. Sa *Regele Carol II* a rostit următoarele:

Domnilor,

Ne-am întrunit astăzi, acei care poartă acest semn al luptătorilor pentru unitatea naţională.

Pentru Mine a fost o deosebită bucurie ziua în care am văzut că s'a luat iniţiativa creerii acestui ordin, fiindcă sânt poate unul dintre cei puţini cari au cunoscut gândul iubitului Meu părinte pentru a face o decoraţiune care să împodobească pieptu rile acelora cari au luptat şi cari au suferit pentru cauza naţională.

Am ales această zi, de 24 Ianuar, spre a fi împreună cu toţii în jurul Meu, căci în această zi s'a înfăptuit pentru prima dată gândul care astăzi vă uneşte cu toţii la un loc, — acest gând al unirii tuturor ţărilor surori, gând atât de înălţător, încât sufletul Meu tremură fiecare dată când se gândeşte la el.

Cu acelaş entuziasm şi cu aceeaş dragoste, Mă gândesc că astăzi văd în jurul Meu reprezentanţii tuturor fracţiunilor politice şi doresc să văd în această unire împrejurul Meu un frumos augur pentru viitor şi un semn că, cu acelaş simţ al datoriei şi al răspunderii, vor şti să-şi întindă mâna şi să lupte pentru o singură cauză şi o singură credinţă: Ţara noastră. Trăească România!

(*Aplauze puternice, urale, ovaţiuni*).

Partea din urmă a cuvântării regale, privitoare la o singură cauză şi o singură credinţă: Ţara, a impresionat adânc pe toţi ce de faţă la recepţie.

La Sfinţii Trei Ierarhi

Mame creştine

Pentru vremurile de început ale creştinismului eşti mereu ispitit la o cunoaştere cât mai interesată. Te simţi târât să răscoleşti o lume cu gândire şi conduită ce îţi smulge la tot pasul admiraţie neprecupeţită. Acest tezaur al trecutului te îmbie mereu să sorbi din bogatele lui isvoare de pilde îndemnătoare de urmat pentru tot creştinul, din tot timpul şi tot locul.

Refugiul la trecut, această nesăţioasă răscolire a unei vieţi deatâta lume uitată, e firească dacă nu pentru oricine, cel puţin pentru entusiaştii cari nădăjduiesc şi pretind că sesizează o întoarcere rapidă la spiritualismul creştin, la duhul Evangheliei care va înlocuì înfrigurarea şi haosul şi dezorientarea cauzată şi creiată în lume de *împământenirea* propoveduită de curentele materialiste.

La sărbătoarea pomenirii sfinţilor Trei Ierarhi, facem şi noi această întoarcere la vremurile trecute, înşiruindu-ne astfel — lucru ce l-am făcut dealtfel mai înainte — printre răscolitorii de suflete şi propovăduitorii unei vieţi noui, ai cărei zori îi vedem mijind la orizontul sufletului zilelor noastre.

Pomenirea sfinţilor Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul şi Ioan gură de aur e prilej de legitime întrebări pe care ţi le pui singur, în faţa neînţelesului ce-ţi stăpâneşte sufletul ţintuit de măreţia personalităţii lor.

Cui datoresc, sfinţii Trei Ierarhi, puterea de receptivitate pe care au avut o sufletele lor pentru lucrurile divine?

Cui datoresc ei acea mistuitoare dorinţă de a cunoaşte înţelepciunea lui Dumnezeu şi a se înălţa astfel pe cea mai înaltă treaptă a sfinţeniei?

Cui datoresc ei acea arzătoare râvnă de a trăì pentru semenii lor şi de a se risipì pentru întărirea şi înălţarea sufletului omenesc? Căci e într'adevăr uimitor, cum personalităţile lor domină dela înălţimi olimpice cel mai bogat secol (al patrulea) al creştinismului în atâţia luptători vajnici pentru cauză creştină şi învăţători ai adevărului lui Hristos.

Debunăseamă că răspunsul cititorului care gândeşte cu noi, este dat: *Mamelor lor*, acestora le datoresc focul sacru pe care ele l-au aprins şi l-au întreţinut în inimele pruncilor lor cu grijă de vestale. Căci ele au fost uneltele lucrative ale Dumnezeirii în sufletele viitorilor aleşi ai Domnului pe cari i-au crescut şi i-au îndrumat spre sfinţirea ce n'a întârziat să le încununeze amintirea.

Pe aceste mame, neegalate de semenele lor, decum depăşite, istoria creştinismului le-a pus la locul de cinste. Numele lor le cunoaştem, căci aceeaş istorie le-a păstrat că sfinţenie ca pe nişte scumpe mărturii ale unui trecut de mărturisiri curajoase, de chinuri satanice şi biruinţe serafice.

Emilia, Nona şi Antuza, iată numele mamelor care au dat creştinismului acele strălucite valori pe care biserica noastră, după chibzuinţe de veacuri, a sfârşit prin a-i sărbătorì împreună şi a-i socotì cu totul egali în darurile ce împopobeau personalitatea lor.

Viaţa fiecăreia din aceste mame ar puteà servì de subiect pentru o lucrare cu proporţii de epopee. Şi viaţa fiecăreia din aceste mame trebue să îndemne la o mai serioasă înţelegere a rostului ideal pe care-l are femeea în familia creştină.

Nu ne îndoim, ci chiar mărturisim, că pilda lor a fost urmată de atâtea alte mame care-şi petrec viaţa în cel mai complet anonimat şi în renunţări pe care le cunoaştem şi le-am admirat la celebra matroană romană, Cornelia, mama Grahilor.

---

ajuns la o afirmare mai vădită şi la o intensificare considerabilă a vieţii sale naţionale. Abia după unirea Principatelor, se poate vorbì de o Românie, de geniul românesc, de o literatură şi artă românească. Abia dela această dată, naţiunea română a pornit pe drumul marilor sale realizări, de atunci înainte numai s'a simţit datoare să lucreze arătând lumii că ştie să-şi şi folosească libertatea, şi lui Dumnezeu că ştie să servească virtutea. Cu alte cuvinte a început să plătească Creatorului ca neam unitar tributul existenţei sale.

Dar dacă înaintaşii noştri au ştiut pentru ce trăesc, şi au dat dovadă c'au sesizat adevăratul rost al vieţii prin moştenirea ce ni-au lăsat, se cuvine să ne întrebăm în astfel de zile, noi fiii României Mari de astăzi sub ochii cărora s'au petrecut lucruri mai mari decât la 1859, mai ştim noi pentru ce trăim? Visul secular, îndeplinindu-ni-se până la ultima literă, mai avem noi vreun scop în viaţă?

Ii auzi pe mulţi zicând, idealul Neamului Românesc s'a realizat la 1918, deacum mai avem doar să doborâm câteva zăgazuri cari împedecă unirea sufletească dintre fraţi.

Şi totuşi câte rele nu bântuiesc astăzi în ţara noastră? Câte greşeli mari nu se comit în dauna neamului de bărbaţi de frunte chemaţi să servească în primul rând acest neam!

Socotind după manifestarea publică de astăzi a ţării româneşti, ea pare a-şi fi perdut orientarea sigură.

Şi aceasta, pentrucă temeiul moral a început să se clatine, credinţa străbună lucrătoare de minuni în trecut nu mai află astăzi ecoul cerut în sufletele noastre. Neamul românesc de astăzi rămâne insensibil în faţa examenului istoriei şi pare-a uita că are să dea seamă înaintea Făcătorului cerului şi-al pământului despre existenţa sa.

Preocupări meschine împedecă astăzi românismul dela înaltele sale îndatoriri, păcate mari ce zilnic se fac vădite coboară mereu prestigiul acestui neam.

El este astăzi ca poporul jidovesc de odinioară, care lăsându-şi pe Dumnezeul lui cel viu şi adevărat şi-a făcut Dumnezeu după inima sa întronând viţelul de aur şi închinarea idolească.

Din afirmarea publică a neamului nostru de astăzi vedem cu amărăciune că românul şi-a perdut respectul strămoşilor şi simţul datoriei ce are faţă de Dumnezeu. Şi despre noi ar putea zice astăzi Dumnezeu: «Poporul acesta este aproape de mine cu buzele, cu sufletul său însă stă departe».

Fraţii mei, — dacă fără de lege ne-am făcut şi cumplit am păcătuit, în zile ca cea de astăzi se cade a ne reculege. Să învăţăm dela strămoşii noştri şi să cădem smeriţi înaintea lui Dumnezeu; în trecut neamul nostru a slujit rostul adevărat al existenţei sale: el a fost slăvitor de Dumnezeu, apărător al creştinătăţii, purtător de cruce, representant al lui Dumnezeu pe pământ.

Să primim astăzi această lecţie şi pildă a înaintaşilor, să zdrobim viţelul de aur, să ne întoarcem la Hristos şi să-L servim în duh şi în adevăr. Să nu ne facem mincinoşi şi nici să ne îndepărtăm dela misiunea pe care ginta latină o are în lume, căci în această calitate de neam latin vom fi duşi la judecată, şi atunci împreună cu toată ginta să putem mărturisi rostul minunat pe care l-am avut pe acest pământ:

«Şi 'n ziua cea de judecată,
Când faţă în cer cu Domnul Sfânt
Latină-gintă fi-va 'ntrebată:
Ce-ai făcut pe-acest pământ?
Ea va răspunde sus şi tare:

Numele unora din aceste femei şi mame vrednice care au dat lumii vrednici fii, a ieşit spre ştiinţă deabia atunci când fructul dragostei şi grijilor ei erà în plină ascensiune spre onorurile ce i le aducea recunoştinţa oamenilor şi meritele personale.

Oare demna femee şi urmaşă a sfintelor pomenite, Anastasia Şaguna, nu e dovadă din cele mai grăitoare pentru cele afirmate mai sus? Şi, cazul său nu e izolat.

*

Pentru mamele deacum, scriem aceste cuvinte de elogii ce le aducem sfintelor mame creştine din toate timpurile. Lor le cerem să împlinească din sufletul lor delicat ceeace o minte bărbătească nu poate pătrunde din destul din ceeace formează eterna şi sublima *iubire de mamă*, pentru a o putea slăvì în cuvinte măestrite, după cum se cuvine. Şi iubirea aceasta închide în sine toate dorinţele de bine, în ale căror magice unde creşte creştinul bun şi omul întreg pentru mâine din copilaşul neştiutor de astăzi.

Pentru mama creştină a zilelor noastre, care trăieşte o viaţă de interminabil sbucium şi griji pentru cei mici cari se ridică şi pe cari îi vrea cel puţin asemenea fraţilor Grahi dar creştini, numele aducătoare aminte de sfintele mame care au fost Emilia, Nona şi Antuza sânt o nădejde şi reconfortant refugiu. Viaţa lor, citită şi însuşită, li-ar ajutà mult în răsboiul ce-l duc cu uşurătatea lumii de care se vreau departe şi străine. Iar rugăciunile lor, *îndurerate* — la căpătâiul odorului suferind, sau *senine* — la dobândirea unei bucurii pe care copiii buni o procură cu repetiţie, cu prisosinţă, unde altundeva să le îndrepteze, decât la aceste mame asemenea îngerilor şi *celei mai desăvârşite şi încercate mame, Maicii Domnului nostru Isus Hristos...*

Cei cari mai simt în sufletele lor cel puţin fărâmături din nava credinţei din copilărie, mame creştine, vouă o datoresc, sufletului vostru împodobit cu atâtea odoare de mare preţ ce rămân deapururi vii în lungul vremii.

Voi cu sufletul aţi biruit şi aţi împlinit totul. Învăţaţi şi pe fiicele voastre, care vreau să fie cu adevărat mame creştine: care este calea ducătoare la împlinirea înaltei lor dorinţi.

Nimeni nu vă cere să creşteţi sfinţi, ci oameni întregi la suflet, pentruca prin ei să stârpiţi noroiul din lume.

Cu ochii în lumină; cu chipul veşnic plin de lumină chiar când şiroaie de lacrimi l-ar brăzda umbrindu-l; cu inima deschisă pentru a primì lumină şi din suflet dând mereu lumină,... lumini care să se mistue luminând pruncul pe care-l dai lui Hristos, aşa cum au fost sfintele mame pomenite... *aşa să fiţi voi, mame creştine!*

Grigorie T. Marcu.

Dar pentru biserică

Dna Aneta Ionel Boiangescu, originară din Loamnăş, domiciliată în Bucureşti, pătrunsă de adânc sentiment creştinesc de jertfă, a binevoit să facă, în amintirea mult regretatului său soţ, bisericii noastre un preţios dar de obiecte pentru sf. serviciu divin, precum: 1 potir, 1 copie, 1 linguriţa, disc, steluţă, chivot, candilă şi o frumoasă cruce, în preţ de 10.500 Lei — toate lucrate în argint şi în stil oriental ortodox.

Acest prea frumos dar făcut în criza financiară actuală este multă grăitor. Fie ca astfel de daruri, menite să înalţe sufletele credincioşilor, să dea în acelaş timp îndemn de urmat tuturor celor ce caută linişte şi mângâiere sufletească la altarul bisericii strămoşeşti. Mai amintesc că venerabila dna Boiangescu, în anul trecut, — când era în viaţă regretatul său soţ, — a înzestrat biserica noastră cu strane, nouă şi frumos lucrate, — în preţ de 12.000 Lei.

In numele credincioşilor din parohie, aduc generoasei donatoare adânci mulţumiri.

Pr. *Nicolae Dorca*

24 Ianuar în Sibiu

Am comemorat Duminecă seara, în 24 l. c., ziua aniversară a unirii dela 1859, anul în care Muntenii şi Moldovenii, însufleţiţi de chemarea poetului, au făcut să răsune, pretutindeni în principate, cântarea ce nu şi pierde din actualitate: *Hai, să dăm mână cu mână...*

In amintirea zilei mari, s'a organizat — prin mijlocirea despărţământului Sibiu al Asociaţiunii culturale, în colaborare cu secţia sibiană de curând înfiinţată a Soc. Cultul Patriei, cu concursul Reuniunii române de muzică şi a orchestrei sibiene, — un artistic *festival*, cu bogat program, în marea sala de Thalia.

După imnul regal, un discurs festiv, rostit cu verva cunoscută de păr. Ioan Dăncilă, preşedintele Soc. Cultul Patriei, secţia Sibiu, a desfăşurat, pe scurt şi la înţelesul numeroasei tinerimi şcolare din sală, rolul factorilor principali cari au contribuit la realizarea unirii naţionale. Cuvântul oratorului a produs, prin coloritul său moral şi bisericesc, cea mai bună impresiune.

Corurile mixte şi orchestra, dirijate de dl N. Oancea, au repetat, spre satisfacţia ascultătorilor din sala arhiplină, bucăţile executate la concertul din urmă al Reuniunii: minunata rapsodie română, cu melodii aflât de ardeleneşti, a maestrului Gh. Enescu; In memoriam, de N. Oancea, şi Inşiră-te mărgărite de Domide, cu aceiaşi sotişti, dna Căp. Fanuţ şi dl Asbiovici. Compoziţia lui Beethoven, Concert de piano (Do minor), a dat prilej dnei maior M. Gorski, acompaniată de orchestră, să se dovedească pianistă de forţă. Mai amintim pe dl Smolik Váiá, care s'a distins prin farmecul flautului său într'un concert de Büchner. Două recitări ocazionale, spuse frumos de: o elevă dela şcoala «Domniţa Ileana» şi un elev dela Şcoala militară de inf. Nr. 2, au întregit programul reuşitului festival din seara de 24 Ianuar 1932.

Iezuiţii şi Blajul

Fraţii noştri greco-catolici de pe malurile târnăvene, ridicându-se, în timpul din urmă, în dârji ocrotitori ai «părinţilor» (vorba vine!) iezuiţi, se prefac a uita cu desăvârşire trecutul istoric al acestor călugări, abuzivi de numele ce-l poartă.

Să revocăm puţin acest trecut:

Ordinul iezuiţilor — întemeiat pe la mijlocul secolului XVI, răzimânda-se pe principiul: «scopul sfinţeşte mijloacele», să năzuia a întări dominaţiunea papismului, a combate protestantismul, precum şi tot ce nu era catolic, ocupându-se nu numai cu cele bisericeşti, ci mai mult cu cele lumeşti, cu politica, ba chiar şi cu comerciul, practicându-le toate spre mai mare slavă a lui Dumnezeu (omnia ad majorem Dei gloriam). In secolul XVIII devenise adevărată plagă chiar şi pentru biserica romano-catolică. Astfel, papa Clement XIV în anul 1773, prin un Breve propriu, declară că ordinul iezuiţilor care nu mai corespunde menirii sale, este desfiinţat, exprimându-şi cu această ocazie temerea că acest Breve îl va costa viaţa. Papa, în adevăr, la un an după aceasta, moare: se presupune că a fost otrăvit de «fraţii» desfiinţaţi.

Iezuiţii sânt daţi afară din Spania, unde fură încărcaţi pe corăbii şi trimişi papei la Roma. Asemenea a procedat Franţa, precum şi împărăteasa Maria Terezia, o bună catolică, izgonindu-i din Austria.

Abea papa Pius VII, în anul 1814, restabileşte ordinul iezuiţilor.

Acesta e trecutul.

Cât priveşte prezentul, ziarele aduc ştirea că guvernul Spaniei a înlăturat pe iezuiţi de pe teritorul ţării.

Unirea *dela Blaj ne spunea însă mai ieri, că iezuiţii sânt adăpostiţi, prin mijlocire greco catolică română, în ţara noastră, cu pământul ei primitor şi îngăduitor peste fire!...*

In vitregile împrejurări prin care trecem, organele chemate se vor încumeta oare să facă faţă curentului, de care neamul nostru nu numai că n'are nici o trebuinţă, dar îl poate

Organizaţi Oastea Domnului

O! Doamne, în lume cât am stat,
In ochii săi plini de admirare
Pe Tine te-am reprezentat». Amin.

Pr. *Gheorghe Secaş.*

Câteva sugestii

cu privire la învăţământul religios ortodox român în şcoala primară şi supraprimară

In şcoala primară, Religia ortodox se predă: 1) pentru desvoltarea şi educarea caracterului, şi 2) pentru zidirea împărăţiei lui Dumnezeu între oameni, — ambele conform concepţiei de viaţă a Bisericii ortodoxe.

De aceea programa de materii, planul analitic şi manualele de religie, nu pot imita nici pe cele romano-catolice, nici pe cele protestante şi nu e bine să fie întocmite de oameni, cari afară de certificatul de botez nu mai au altă legătură cu biserica noastră, — cum pare a se fi întâmplat prea des până acum.

In faţa reformei ce se anunţă cred, că într'o mică măsură pot fi şi eu folositor, dorind să iasă o lucrare cât mai utilă.

*

Dacă religia e pentru viaţă şi dacă ea în adevăr tinde să transforme energiile inferioare din om în energii superioare după felul de a vedeà, a cugetà, a simţi şi a voì al Bisericii ortodoxe, aceasta trebue să reflecteze atât în programa de materii şi în planul analitic, cât şi în manuale. Intocmirea lor trebue să piece dela Biserică, să indice şi să ţie pas cu pas legătura cu ea şi să ducă pe viitorul creştin la ea.

Pentru a puteá ajunge la aceasta, la întocmirea lor, autorul trebue să procedeze deductiv. *Să se fixeze întâi un minim dogmatic, moral şi liturgic, în care să se rezume şi oglindească fidel caracterul ortodox al unui demn fiu al Bisericii noastre. Un minim, pe care e dator şi e bine să-l poseadă fiecare creştin drept mărturor. Apoi să se caute şi să se scoată drept unităţi de tratat în şcoală numai acele părţi din Vechiul şi Noul Testament şi din istoria bisericii creştine Universal şi Naţionale, cari servesc la deducerea, dovedirea şi întemeierea învăţăturilor cari constituesc minimul, de care vorbiam mai înainte.* Aşa se poate află sigur, ce material să intre în programa de materii.

Minimul dogmatic, moral şi liturgic cred că acesta ar fi: Simbolul credinţii, Decalogul, cele nouă porunci bisericeşti, Fericirile, Faptele milosteniei, explicarea sf. liturghii, cele 7 taine şi sfaturi practice în legătură cu practicarea şi cu primirea lor, şi rugăciunile Tatăl nostru, Impărate ceresc, Sfinte Dumnezeule, Preasfântă Treime, o rugăciune de dimineaţa, alta de seara, rugăciunile mesii, o rugăciune către îngerul păzitor, una către Născătoarea de Dumnezeu şi una pentru odihna sufletelor celor morţi, — toate cu cea mai redusă şi cea mai uşoară explicare ce se poate închipui atunci, când repetându-se se vor sistemizà în clasa a IV şi a VII primară într'un catehism de-o concepţie mai nouă.[1]

Numai după această operaţie, cred că e bine să urmeze *fixarea* programei de materii, adecă aranjarea bucăţilor pe clase şi pe ani după gradul de desvoltare a copilaşilor şi după principiile pedagogice cunoscute, (dela uşor la mai greu, dela simplu la complicat, dela concret la abstract).

Tot în legătură cu programa de materii pentru Religie cred, că e bine

[1] O sistemizare a învăţăturilor dogmatice, morale şi liturgice pentru şcoala primară se cere. La examenele de primire în şcoli secundare, la Religie elevii se prezintă aproape complect desorientaţi.

devenì dăunător în cel mai mare grad? Ori, mai de grabă, politicianismul, topind earăş curajul, va ieşi din nou birultor?

De-o fi una, de o fi alta: Vom durmi, cum ne vom aşterne.

Avertismente

Din cercuri preoţeşti primim următoarele:

Cine a auzit, sau a citit desbaterile din congresele preoţeşti, ţinute la Bucureşti şi Alba Iulia în anul trecut, s'a putut convinge de îndreptăţitele nemulţumiri din rândurile preoţimii ortodoxe, atât de puţin considerate din partea guvernanţilor de ieri şi de astăzi.

Discursurile, rostite de înalţi Arhierei, erau străbătute de legitimă îngrijorare faţă de ce va urma, dacă justele pretenţii ale preoţimei, nu se vor îndeplini?

Cu toate avertismentele date celor în drept de Arhiereii noştri şi cu toate moţiunile prezentate în cuvinte pline de amărăciune dar şi de demnitate, — constatăm că şi de astădată, preoţimea cade în rândul cel din urmă al preocupărilor guvernanţilor. Această constatare este cu atât mai dureroasă astăzi, cu cât preoţimea legase mari speranţe de activitatea noului guvern.

In situaţia în care se sbate preoţimea sub povara curbelor, — răbdarea sa e pusă la grea probă. Înţelegem astfel, deşi nu aprobăm, mişcarea mai nouă a colegilor noştri din munţii Apuseni, ajunşi în mizerie.

In criza de astăzi, nemulţumirile cresc zi de zi.

Biserica ortodoxă, preoţimea ei a fost şi este concrescută cu cele mai vitale interese ale neamului, şi nici nu se poate închipuì una fără de alta, ci sau trăesc cum au trăit de veacuri, nedespărţite, sau — urmează haosul. Să nu fie!

Onoratul nostru guvern, în orce caz, să reflecteze serios asupra celorce se petrec în Munţii apuseni.

UN PREOT.

Banii prin poştă. Pentru a fi pus la adăpost de orce riscuri, publicul este rugat să nu trimită bani prin scrisori simple sau prin scrisori recomandate, direcţia generală P. T. T. nerespunzând de pierderea lor. Banii se vor trimite numai prin *mandate*, sau scrisori *de valoare*, aceste trimiteri prezentând toată siguranţa, de oarece direcţia garantează pentru valoarea declarată.

Nr. 626/932 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Revenind asupra circularei noastre Nr. 261/1932 Ep. publicată în Telegraful Român Nr. 5—6/1932 se aduce la cunoştinţa oficiilor protopresbiterale şi parohiale, că în baza nouilor dispoziţiuni ce s'au luat de către Regia autonomă a P. T. T. — aprovizionarea cu timbrele speciale necesare corespodenţe oficiale se va face până la data de 15 Februarie 1932 după normele după cari s'a făcut în trecut, cari norme se cuprind în circulara noastră Nr. 3084/1930 Ep. din 27 Martie 1930.

Sibiu, 27 Ianuarie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Un nou ziar: Calendarul

L-am aşteptat cu bune nădejdi, la care ne îndreptăţeà numele cărmaciului său, profesorul de teologie, dl *Nichifor Crainic*.

Primul număr, apărut Duminecă, în 24 Ianuar, îmbrăţişează cu căldură problemele bisericeşti.

Mărturisim astfel că gândurile cu care aşteptam primul număr al Calendarului, n'au fost spulberate de înfăţişarea şi de conţinutul lui. Am găsit în el mult din ceeace socoteam că e drept să fie şi, ne place să credem, că interesul cuminte şi cuviincios pe care ziarul *Calendarul* îl va purta bisericii, va prisosì întotdeauna.

Am găsit în şirul colaboratorilor săi nume care ofer garanţii că aceste dorinţi vor fi împlinite, nu pentrucă le cerem noi, ci fiindcă sânt în gândul lor, ca profesori de teologie cu multă râvnă, mult entuziasm şi multă dragoste de biserica noastră ortodoxă.

Dar însuşi numele destoinicului scriitor, şi director al *Calendarului*, dl Nichifor Crainic, este cea mai bună garanţie, că ziarul ce-l conduce va fi cu adevărat ceea ce promite astăzi: *o dâră de lumină*, care va continuà să strălucească în fruntea tuturor publicaţiilor similare.

Recomandăm, prin urmare noul ziar, cu toată căldura în atenţiunea preoţimii noastre preocupate de interesele obşteşti ale bisericii şi ale neamului

Slujitorii altarului doresc ca ziarul *Calendarul* să urmeze în gazetărie cel puţin drumul luminos pe care a umblat în publicistica românească, timp de peste un deceniu, revista *Gândirea*, a cărei paternitate revine în bună parte tot directorului dela noul ziar.

INFORMAŢIUNI

Răscumpărare. Prea Sfinţia Sa Arhiereul *Dr. Vasile Stan* Vicarul mitropoliei noastre şi-a rescumpărat felicitările de ziua onomastică, dăruind *fondului pentru azilul bătrânilor* 500 lei. I se exprimă mulţumiri.

Caz de moarte. In 12 l. c. a trecut la cele eterne venerabilul preot Dionisie David din Scorei, în respectabila etate de aproape 80 ani. Prohodul a fost oficiat de păr. protopop Ioan Cândea, asistat de aproape toţi preoţii din protopopiatul Avrigului. In cuvinte alese păr. protopop a dat expresiune durerii bisericii şi a credincioşilor din Scorei prin pierderea părintelui lor sufletesc. A fost însoţit de întreaga comună la locul de odihnă. Odihnească în pace!

S'a interzis prefecţilor judeţeni, vestesc ziarele, de-a candida sau de-a se amesteca în alegerile pentru *adunările eparhiale*, întru cât e necesar să se evite politica în chestiunile bisericeşti.

Preoţimea ortodoxă română din Iugoslavia s'a întrunit de curând în comuna Alibunar şi a înfiinţat *Asociaţia* clerului ortodox român din Iugoslavia. Preşedinţii de onoare ai asociaţiei preoţeşti sânt protopopii: Traian Oprea, Ion Murgu şi Gherasim Andru.

Orariul şcolar. Dorinţa celor mai mulţi părinţi cu copii de şcoală, ar fi ca elevii şi elevele să fie aduşi la şcoală *odată* pe zi şi nu de două ori, ear cursurile să dureze dela ora *8 dimineaţa până la 1 după amiază*. Ministerul instrucţiunii, aprobând ca tinerimea să fie adusă la şcoală numai odată în zi, a hotărât schimbarea orarului (pentru şcoale secundare) în sensul ţinerii cursurilor *dela 7 şi jum. dimineaţa până la 2 şi jum. după amiază* cu o pauză de jumătate de oră la 12, va să zică după olaltă *şase ore şi jumătate*, numai şcoală! — ceea ce însă, cu toată lăudata vânjoşie a românului, nu se poate face fără primejduirea sănătăţii copiilor. Ministerul trebue să revie, modificând hotărârea.

Caz de moarte. In Cluj a răposat Duminecă în 17 Ianuar 1932 dna *Maria Gh. Stoica*, născută *Negrilă*, directoarea tipografiei Naţionale Cluj, ear mai înainte funcţionară dintre cele mai muncitoare în Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Rămăşiţele pământeşti ale regretatei defuncte au fost aduse la Sibiu şi aşezate în cavoul familiar. Odihnească în pace!

In vederea sfintei pomeniri de Sâmbătă, a Sfinţilor Trei Ierarhi, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul şi Ioan Gură de aur, publicăm, la alt loc al foii noastre, un mic elogiu al *mamei creştine*, care îş are expresia desăvârşită în mamele celor trei ierarhi, — la care am putea adăoga pe Monica, mama fericitului Augustin ş. a. Articolul, conţinând acest elogiu care va face plăcere negreşit multor mame creştine române, îl datorăm unui osârdios colaborator al nostru, care poartă numele unuia dintre aceşti străluciţi sfinţi ierarhi.

Cine-l apără! Prefectul poliţiei timişorene a dat ordonanţă împotriva celorce îşi prea iau nasul la purtare şi ignorează provocator tot ce e românesc, folosind demonstrativ numai limba ungurească. Ordonanţa cere respectarea limbii româneşti, în restaurantele şi cafenelele oraşului, atât din partea domnilor chelneri, cât şi a lăutarilor îndatoraţi să cânte şi bucăţi româneşti. Ziarul *Vestul* însă, care după titlu pare a nu fi tocmai unguresc, atacă pe... *prefectul* pela Timişoara pentru această ordonanţă, luând în caldă apărare pe chelnerii şi ţiganii lăutari «nedreptăţiţi» de organele româneşti ale poliţiei! (Ce ţi-e şi duhul de *opoziţie* cu orce preţ!).

ŞTIRI LOCALE

Dela primăria municipiului Sibiu. Se interzice strict prinderea paserilor cântătoare. Contravenienţii vor fi amendaţi conform legilor în vigoare.

Poşta redacţiunii

Pr. *N. D.* în *J.* Arătaţi lămurit, şi mai în amănunte, chestiunea cu jandarmii.

Dlui *M.* în *B.* Mulţumiri. Nu ni s'a trimis ziarul. Al nostru merge.

---

să se revină asupra unei chestiuni, care îndeobşte se pare definitiv «rezolvită» şi rezultatul acceptat şi de pedagogii Bisericii noastre. E chestiunea materialului de luat la cl. I şi în parte şi la cl. II primară. Unii cer să se facă religie pe baza de poveşti, alţii pe bază de istorioare morale prost fabricate, alţii şi pe a unora şi pe altora. Poveştile şi istorioarele au prea puţine elemente religioase şi aproape de loc de cele creştine. Pot fi foarte bine utilizate la exerciţii de vorbire, la Limba Română. Nu le cred potrivite la religie. Eu cred, că cu totul alt rezultat am constata pe urma unor bucăţi, cari stau foarte aproape şi de poveste şi de mintea copiilor şi cari oferă enorm material religios, şi cari se găsesc în sf. Scriptură. Aşa b. o. Tovie, Iov, vinderea lui Iosif şi ascenziunea lui, Copilăria lui Samuil, Isus de 12 ani la templu, Isus şi pruncii, învierea Tavitei. Altă impresie face asupra copilaşilor, despre care vor afla că e din sf. Scriptură, că în ele se vorbeşte despre îngerul păzitor, despre purtarea de grije a lui Dumneze, despre răsplătirea purtării bune şi a hărniciei, decât o poveste care arată vicleniа şi răzbunarea caprei cu trei iezi sau despre mama, care-şi smulge părul, îşi scoate dinţii, cântă la comandă, căutând sufletul copilei şi după ce îl găseşte îl lasă acolo şi se întoarce acasă schimonosită caraghios. Cred deci, că învăţământul religios începând dela prima lecţie, care se predă copilului, se se razime exclusiv pe materialul păstrat şi pus la dispoziţie de Biserică, nu şi pe cel îmbiat de mitologii, fantazii şi de fabricele de istorioare morale respingătoare.

•

Biserica va face un enorm serviciu învăţământului religios, dacă nu va da numai o programă de materii, de bucăţi ce trebuesc luate, ci va întocmi şi un plan analitic, arătând măcar pe luni ce materie să se predea în fiecare clasă, şi dacă în dreptul fiecărei unităţi se va indica şi învăţătura dogmatică, morală sau liturgică, ce trebue scoasă la iveală drept concluzie, generalizare sau sistemizare a lecţiei.

Libertatea prea mare acordată până acum celorce predau religia, mi se pare că a «raţionalizat», mai bine zis a protestantinizat învăţământul nostru, lăsând pe fiecare să scoată ce concluzie îi place şi astfel variind interpertarea dela om la om. Planul analitic aşa cum mi-l închipui eu, ar uniformizà învăţământul în privinţa aceasta.

•

Cât priveşte manualele, exprim aici dorinţa mea şi a foarte multor învăţători, cari au predat religie: pentru religie să se facă manuale speciale, lucrate de oameni competenţi, nu de autori de cărţi de citire şi în astfel de cărţi, cum e cazul acum. Ar fi bine, ca fiecare eparhie să-şi aibă manualele sale, oficial recomandate. Pe ţară nu se pot lucra, din simplu motiv, că limba ar fi prea depărtată de cea ştiută şi înţeleasă a micilor copilaşi din anumite ţinuturi. Biserica însă să controleze cu toată atenţia ideile şi amănuntele lecţiilor, cari trebue să consune şi să se cuprindă inomis în toate manualele. Poate că ar da bun rezultat concursele cu premii şi asigurarea unui beneficiu din desfacere.

•

In îndrumările, cari vor însoţi planul analitic, poate ar fi bine să se impună şi metoda de predare. Cea mai potrivită îmi pare a treptelor formale cu anumită elasticitate, pentruca nimeni să nu-şi mai poată justifica anomaliile pedagogice cu «şcoala ac-

Meditaţii*

Dumnezeu sparge norii şi lumina sa împrăştie negura.
Iov 37, 11.

I

In veacul al IV trăia în Alexandria marele patriarh al acelei cetăţi: Atanasie. Avea o credinţă nestrămutată în Dumnezeu şi în izbânda ortodoxiei şi, prin aceasta chiar, era foarte liniştit. In jurul său însă, vorbea totul de îngrijorare.

Impăratul Iulian apostatul, voia extirpeze din rădăcini creştinismul şi să re'nscăuneze păgânismul. Prin erezia lui Arie, Biserica creştină era adânc sfâşiată. Ortodoxia era persecutată aprig, şi Atanasie părintele şi apărătorul ei a trebuit să se exileze în atâtea rânduri.

Dar, în pofida tuturor dificultăţilor acestora, Atanasie îş păstra toată încrederea şi seninătatea.

«Este o mică negură, obişnuia să spună, care se va risipi».

Şi, de fapt, în decursul vieţii sale încă, negura mică de care vorbia se risipi. Iulian Apostatul, a murit într'o luptă, făcând cunoscuta exclamaţiune: «Mai învins, Galileene»! — Sub influenţa binefăcătoare a Sfântului, Biserica se refăcea şi moşneagul s'a bucurat de o bătrâneţe paşnică. Unul după altul toţi norii s'au împrăştiat şi călătoria s'a sfârşit ca într'o apoteoză sub un cer cu desăvârşire senin.

II

La orizonturile drumurilor, fiecăruia dintre noi, se văd de asemenea nouri. Ba câte odată în ceasuri de răstriste, inima ne este aşa tulburată, în cât de pe ceriul nostru dispare orce lumină, şi totul se prezintă întunecat, apăsător, înăbuşitor, încât ne perdem curajul şi nu mai avem nici o bucurie.

Şi totuşi, să privim în faţă obstacolele acestea, aceste necazuri; şi mai ales să nu le dăm proporţii, mărindu-le printr'o imaginaţiune bolnavă.

Căci mai mult, decât la Sf. Atanasie, nu avem de a face decât cu nouri mici, şi de cele mai multeri aşa de mici.

In orce caz, orcare le-ar fi mărimea, să repetăm cu glas înalt şi plini de credinţă: vor trece, căci Dumnezeu stăpâneşte peste toate şi în Hristos ne iubeşte.

Dumnezeu este lumină, şi lumina triumfează mereu, asupra întunecului, astăzi şi mâne şi totdeauna.

Impreună cu Sf. Atanasie, să credem cu fermitate în Hristos şi în victoria definitivă a Bisericii Sale, pe pământ şi în cer. Cu o astfel de credinţă, vom învinge orce greutăţi, care inevitabil sunt legate de viaţa omenească şi orizontul nostru, orcât ni-ar părea de umbrit, se va însenina.

III

Că tu eşti Domnul Dumnezeul nostru şi te vom lăuda pe tine Doamne. Varuh 3, 1—7.

Când facem un lucru, îl facem cu un scop anumit. Pe omul, care acţionează fără scop, nu-l mai considerăm ca stăpân pe acţiunile şi facultăţile sale.

Scopul nu este însă propriu numai fiinţelor raţionale, conştiente şi libere ci tuturor vietăţilor şi lucrurilor.

Dela nenumăratele corpuri cereşti, care se pierd în imensitatea spaţiului, până la firicelul de iarbă şi la vietăţile infime de pe fundul oceanului, toate îşi au scopul lor.

Dar pe când la lucruri şi la animale, tinderea spre scopul ce le este fixat prin creaţiune, se face în mod spontan şi instinctiv, omul, creatura de elită a lui Dumnezeu, este chemat să realizeze scopul, ce-i este fixat şi lui din partea Creatorului, cu conştiinţă şi cu libertate.

In aceasta constă deosebirea esenţială a omului de restul creaturilor, că el este suveran al faptelor sale, liber să urmeze ţinta spre care a fost îndreptat, sau să se îndreptеze în altă parte.

Greşala mare, pe care o săvârşim toţi oamenii este următoarea: văzându-ne dotaţi cu prerogativele regale ale libertăţii, nu mai ţinem seamă de scopul ce ni-a fost fixat prin creaţiune, ci ne făurim noi înşi ne alte scopuri.

Şi drept consecinţă logică, dupăce nu mai ţinem cont de scopul primordial, de singurul scop ce ne este dat, nu mai ţinem seamă nici de Cel ce ni-a dat scopul. Legătura noastră morală cu Dumnezeu dispare şi iată-ne rătăciţi, fără scop şi fără Dumnezeu. Or a acţiona în felul acesta, înseamnă să fim pe cale greşită.

Rolul omului în viaţă, nu este să se gândească ce să facă şi unde să meargă, ci cum să facă şi cum să meargă. Ce să facă, îi este dat, unde să meargă îi este arătat şi fixat. Omul dacă există fără să fi voit, de ce nu ar consimţi, să existe aşa cum Creatorul a dispus.

Dacă Dumnezeu, din dragoste, ne-a chemat din neant la fiinţă şi tot din dragoste după greşala protopărintelui nostru, ne-a răscumpărat prin Isus Hristos, de ce acestei iubiri infinite, să nu-i aducem omagii de recunoştinţă şi admiraţiune, prin închinare şi rugăciune. De ce în Creatorul nostru să nu recunoaştem pe Dumnezeu şi Tatăl şi văzându-i binefacerile să-L lăudăm. Aceasta ni-ar fi menirea cea mai frumoasă, şi scopul cel mai înalt al existenţei noastre.

Să lăudăm pe Dumnezeu şi să ne închinăm lui.

IV

...căci a luat femee Etiopeană.
Moisi 12, 1.

Straniе alegere pe care-a făcut-o Moisi! Dar cu cât mai surprinzător alege Acela, care este profet ca Moisi, şi mai mare, decât el? Mântuitorul nostru, blând ca murmurul nopţii, suav ca crinul din câmpie şi distins ca trandafirul din grădină, şi-a ales de logodnică pe cea, care-a trebuit să mărturisească: «Nu vă uitaţi la mine că sânt neagră, că m'a ars soarele». (C. C. 1, 5).

Ingerii s'au mirat în ceriuri, că iubirea lui Isus s'a îndreptat spre cei săraci, spre cei perduţi, spre oameni împovăraţi de păcate. Fiecare credincios, care se învredniceşte de un de un strop din iubirea lui Isus, fie aceasta numai cât un grăunte de muştar, stăpânit de mirare va trebui să mărturisească, că unui nevrednic i s'a hărăzit acea dragoste. Ne cunoaştem doar bine, vinovăţia tăinuită, lipsa noastră de fidelitate şi inima noastră ingrată; şi de aceea ne topim de mirare şi mulţumim lui Dumnezeu pentru neasemănata şi nemărginita mărinimie, generositate şi milă. Mântuitorul Hristos, a trebuit să afle temeiul dragostei sale în propia sa inimă; în noi nu l-ar fi putut afla, întrucât nu există. Şi după încreştinarea noastră, am rămas învârtoşaţi, deşi harul sfinţitor ne-a făcut vrednici de Hristos. Cu un băbrat pios, Ruterford, va trebui să mărturisim că, raportul lui Hristos faţă de noi este acela, că noi sântem bolnavi şi el este doftorul de care avem nevoie. O! cât de des tot stricăm ceeace face el bine! El ne leagă, noi desfacem legătura; El clădeşte noi dărâmăm iar; noi ne certăm cu El şi de 70 de ori câte 7, pe zi, ne face bine cu dragostea sa». O, mire nepreţuit al sufletelor noastre, continuă cu opera ta de milostivire, prin care vrei să ne ridici din nou la chipul şi asemănarea ta; pentruca din sărmani etiopeni ce sântem, să ne poţi face albi, fără pete şi fără uriciuni.

Moisi a întâmpinat mustrare aspră din pricina căsătoriei sale şi-atât el cât şi soţia lui au fost rău priviţi.

Cum ne vom mai putea mira atunci, când vedem lumea aceasta neînţelegătoare, împotrivindu-se şi bârfind, împotriva lui Isus şi-a miresei sale, atunci mai ales, când se convertesc păcătoşi mari.

Căci fariseii, şi ai timpurilor noastre, aduc aceleaşi mustrări şi acuze Mântuitorului: «Acesta e prieten al păcătoşilor şi cu vameşii şade la masă».

Astfel de sfidări însă, nu pot vătăma dragostea lui Hristos, nici a-i opri milostivirea şi harul dumnezeesc. Să îndrăznim deci cei păcătoşi şi împovăraţi, şi Cel ce este Fiul lui Dumnezeu, ne va încăpea şi pe noi în mila şi iubirea Sa. Pr. *Gh. Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Nr. 310/1931 (2) 1—3

Concurs

In temeiul ord. Preaven. Cons. Arh. Nr. 4018/1931 se publică concurs pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune lângă parohul veteran Ioan A. Bena în parohia de clasa II-a (doua) **Pianul de jos** din protopopiatul Sebeşului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Capelanul va beneficia de jumătate din sesiunea parohială de 26 jugăre şi de jumătate din toate veniturile stolare din parohie.

Cererile de concurs, însoţite de documentele cuvenite, se vor înainta oficiului protopopesc al Sebeşului, în termenul indicat, iar candidaţii se vor prezenta în vr'o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Sebeşului în înţelegere cu consiliul parohial din Pianul de jos.

Sebeş, 28 Decemvrie 1931.

Vasile Oană
protopop.

Organizaţi Reuniuni de femei

tivă». La religie şcoală activă însamnă revenirea la metoda întrebuinţată de biserica ortodoxă în şcoalele sale din secolul III—VII, când fiecare lecţie pleca dela biserică şi ducea la ea.[1]

•

Invăţământul supraprimar să urmeze exact programa de materii a gimnaziilor.[1] Necesităţile religioase ale aceleiaşi vârste sunt la fel pentru elevul de curs supraprimar sau de curs secundar-ciclul inferior. Şi aici ar fi bine să se întrebuinţeze cât mai des Sf. Scriptură.

Pentru a asigura roade, fără întârziere ar trebui să se organizeze controlul acestui învăţământ cu oameni cunoscători şi cari având un teritoriu binedefinit pentru exercitarea funcţiei lor să poată privi învăţământul din acelaş punct de vedere, cu acelaş ochi, cu acelaş suflet, şi astfel să poată îndreptă şi îndrumă uniform învăţământul. Odată pe an, toţi inspectorii învăţământului religios dintr'o mitropolie, iar la 4—5 ani toţi din patriarhie ar trebui întruniţi în congrese sau consfătuiri pedagogice. Aşa s'ar asigura progres sigur pe seama acestui învăţământ.

•

Aşa cred, că învăţământul religios ortodox din şcoala primară şi supra-primară din România ar da rezultate binefăcătoare şi pentru fiecare viitor credincios, şi pentru biserica şi viaţa noastră obştească întreagă.

Prot. GH. MAIOR
prof. de religie
la şcoala norm. «A. Şaguna».

[1] Se va cere şi atenţie la cel ce predă religia noastră; s'o predea numai cateheţi ortodocşi, nu şi gr.-cat., rom.-cat. şi protestanţi, cum avem cazuri azi.

[1] Cea în vigoare pentru gimnazii încă ar fi bine să se refacă.

Citiţi şi răspândiţi ziarul
Telegraful Român

La secere

— Iconiţă din vechea prigoană pentru lege —

Ardea pământul subt picioare,
fript de focul razelor de soare — ca
vetrele de cuptoare.
De năduful făr' de frâu se'ncovoiau
până la brâu gloatele spicelor de grâu.
Pe sprânceana unui lan din hotarul armenean,[1] secerà muncită de-un
alean preoteasa popii Dan din pământul tilişcan.[2]
De pe faţa ei bălae, rumenită
de văpaie curgeau sudorile şiroaie
cum curg apele de ploaie.
Şi lumina ochilor se mira de
şirul snopilor ridicaţi ciopor-ciopor
de braţul ei cel cu spor.
Dar hainul de alean, tolănit la
margine de lan, tot îi striga în glas
duşman:
...Mişcă-mişcă, putregai dela Tilişcă, ce nu vreai să ştii de frică!...
Ţi-oi da hoitul câinilor, de nu te laşi
de legea capcânilor şi de nu-i lua
credinţa stăpânilor!...

Ea trupul fraged şi-l oblea, secerea de umăr şi-o proptea şi din grai aşa-i grăea:

...Talaleu, Talaleu, cu inimă rea de smeu, să ştii că eu pentru legea sufletului meu nu mă tem, numai de Dumnezeu!.. Să ştii că rabd de toate, dacă trebue şi moarte.

Şi preoteasa popii Dan îşi rotunjia ochii, ca un ban, îşi împodobea geana cu mărgean şi cu faţa spălată în isop s'apropie încet de-un snop, unde-i dormeà pruncuţul învelit în un prosop...

Ochii ei îi diesmierdau, genunchii i se frângeau şi buzele murmurau:

...Pururea Fecioară Marie, cerească mea făclie, Maica celor din robie, trimite-mi şi mie, şi pruncului meu din mucenicie — un strop de milostenie şi scapă-ne din robie... Scapă-ne din robia lui Talaleu, căci pentru legea drag Fiului tău port canonul ăsta greu... Ori, dacă-i rânduit să mor, pentru credinţa părinţilor, eu şi bietul meu puişor neştiutor, trimite mai cu zor sfântul ceas izbăvitor... *A. NANU.*

[1] Comuna Armeni din judeţul Sibiu.
[2] Tilişca de lângă Sălişte.

Nr. 399/1931. (1) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II Cugir, protopopiatul Orăştie, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela Stat, conform coalei B.
2. Casă parohială (5 camere) cu supraedificate.
3. Sesiunea parohială de 20 jugăre arător în hotarul comunei vecine Aurel Vlaicu.
4. Stola obişnuită.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile însoţite de actele necesare oficiului protopopesc al Orăştiei, în terminul dat de prezenta publicaţiune, — iar concurenţii e de dorit să se prezinte la biserică pentru a fi cunoscuţi de poporul credincios.

Orăştie, la 30 Decemvrie 1931.

Oficiul protopresbiteral ortodox rom. din Orăştie, în înţelegere cu Consiliul parohial din Cugir.

Ioan Moţa
administrator protopopesc.

Nr. 274/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Muncelul mare**, cu filiile **Bolobârzu, Muncelul mic** şi **Runcul mic**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotaţiei dela stat.
2. Stola uzitată în toate parohiile tractului Dobra.
3. Birul parohial în bucate, câte o măsură de 20 litri dela fiecare casă.
4. Casă parohială cu şură şi staul.
5. Lemne de foc.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român din Dobra, ear concurenţii se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 281/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a **Sulighete**, din protopopiatul Deva, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Întregirea dotaţiei dela stat.
2. Sesie de 2 jugăre 800 st. □.
3. Birul parohial în bucate, de familie câte o măsură de 20 litri porumb sfărimat, dela 180 familii, din care $^1/_2$ primesc cantorul şi crâsnicul.
4. Venitele stolare, stabilite şi aprobate uniform pentru toate parohiile protopopiatului.

Concurenţii au să-şi înainteze cererile în termenul dat, subsemnatului oficiu protopopesc, şi cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie şi în biserică la sfânta liturgie.

Deva, la 16 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Deva în înţelegere cu consiliul parohial.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 273/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Panc** cu filia **Seliştea**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Dotaţie dela stat, conform calificaţiei.
2. Sesie parohială de 19 jug. 992 st. □ arătură, fânaţ şi păşune.
3. Birul parohial, de fiecare familie o măsură de 30 litri porumb sfărmat.
4. Venitele stolare stabilite uniform pentru toate parohiile din protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort.-rom. din Dobra, ear concurenţii se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 248/931. G.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Boz**, din protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Întregirea dotaţiei dela stat.
2. Locuinţă în natură.
3. Sesie 20 jug. parte arător, parte fânaţ.
4. Stola obişnuită în tract.

Concurenţii au să şi înainteze cererile, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopopesc şi cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie şi în biserică la sf. liturgie.

Mercurea, 8 Ianuar 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. în înţelegere cu consiliul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Nr. 275/931. G.

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Baştea**, cu filia Holdea, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform coalei B.
2. Sesie parohială de 9 jug. cad., fânaţ şi arătură.
3. Birul parohial obişnuit, în bucate, de fiecare casă o măsură de porumb.
4. Venitele stolare, statorite şi aprobate pentru toate parohiile din protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort.-rom. din Dobra, ear concurenţii se vor prezenta în o Duminecă sau sărbătoare spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 22 Mai 1931.

Iosif Morariu
protopop.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broşura:

„Profeţii mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucţiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanţa lor mesianică. Preţul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană

Reclama este sufletul comerţului

ANUNŢ

Tuturor oficiilor protopopeşti şi parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispoziţiile testamentare ale fericitului mitropolit Şaguna precum şi regulamentele pentru administrarea Librăriei şi Tipografiei arhidiecezane, atragem atenţiunea oficiilor parohiale şi protopopeşti ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate şi tipărituri oficiale precum şi obiecte rituale şi cărţi bisericeşti să se procure dela Tipografia şi Librăria arhidiecezană.

Aceste aşezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale şi protopopeşti.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism şi o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU

profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoţit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desfiinţarea Statului Catolic

Preţul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimiţându-se preţul plus spesele postale prin mandat postal.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot şi lecţii de înot

Pentru bărbaţi:

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marţi:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	dela $1^1/^2$—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbaţi:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara preţuri urcate
Mercuri:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela $1^1/_2$—5 p. m., dela 5—$7^1/_2$ ore seara preţuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. preţuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela $1^1/^2$—$7^1/_2$ ore seara preţuri urcate
Vineri:	dela $1^1/_2$—5 ore p. m. dela 5—$7^1/_2$ ore seara preţuri reduse
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_1$ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. şi dela $1^1/^4$—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. şi dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 6 Febuar 1932 Nr. 11—12

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Șaguna 8
Sibiu

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Alegeri și alegeri

(=) Lupte, din cale afară aspre și cerbicioase, cum am văzut nu odată, s'au dat în jurul alegerilor *comunale*, *județene* și *parlamentare*. La mijloc trebue pus nu numai imboldul ambiției, îndreptățite sau mai puțin îndreptățite, a candidaților de-a asaltă râvnitele posturi, ci, de obicei în măsură covârșitoare: *beneficiile materiale*, împreunate cu slujbele bănoase și foarte atrăgătoare.

Alegerile *bisericești*, pentru adunările eparhiale, prezintă, sau ar trebuì să prezinte, oarecare deosebire de felul în care se desfășoară alegerile pentru comună, județ sau parlament, unde îmbulzeala candidaților «*la prazdnic*» a fost și este, durere, tot în stadiul ascendent, pretutindeni.

Aleșii adunăriior eparhiale nu sânt retribuiți — în lipsă de fonduri bisericești — cu beneficiile materiale acordate de bugetele ispititoare ale altor instituții; în schimb, biserica cere totuși dela membrii adunărilor eparhiale să îndeplinească sarcini și jertfe, spre înălțarea ei.

Ceice vreau să se învrednicească de această cinste ce nu rodește bunuri lumești; ceice prin mintea și caracterul lor neatârnător, prin experiențele bogate ale unei vieți *apropiate de Hristos*, și-au croit un nume în fața credincioșilor, toți aceștia, mireni și clerici, au prilejul de-a fi trimiși în adunările eparhiale, ca prin cuvânt și faptă s'aducă sfat și sprijin arhiereilor din capul eparhiilor episcopești și arhiepiscopești, pentru a nimerì felul și chipul potrivit întru înfăptuirea ideilor morale și spirituale, necesare propășirii neamului și bisericii.

Clerul nostru știe că dreptul de alegător, pentru a trimite membrii în corporațiile bisericești, are să se exercite totdeauna în *libertate* deplină, fără înrâuriri nepermise. Deplina libertate nu însemnează însă nici desfrâu, nici anarhie, nici alte năravuri sălbatice, — ea însemnează ordine, seriositate, cultură.

In cadrul acesta, de aer curat și *absolut trebuitor în biserică*, sperăm să-și facă fiecare dreptcredincios, preot și mirean, datoria de bun creștin și bun român.

Cu cât partidele politice vor renunța mai mult la practicele obișnuite în luptele lor electorale de a-și înscăuna «sacerdoți» ai partidului în locuri bisericești, ce pe bună dreptate *nu* li se cad când n'au suflete modelate după chipul lui Hristos, — cu atât mai larg se vor deschide porțile adunărilor eparhiale pentru acele mărimi, care au reprezentat și reprezintă valori morale recunoscute în viața publică a țării.

Năzuința spre stări ideale, prin felul alegerilor eparhiale, va înrâurì, fără îndoeală, în mod binefăcător și asupra *celorlalte* feluri de alegeri, capabile de progres, în viitorul depărtat, dacă nu în cel apropiat.

Episcopul Charles Gore

Deși problema relațiunilor externe ale Bisericii noastre are în prezent un caracter pur academic și puțin interes practic, totuși nu putem trece cu vederea fără să pomenim cazul de moarte și importanța vieții Episcopului Charles Gore, care în câteva rânduri a umblat și în țara noastră, ca delegat al Bisericii anglicane în chestia unirii bisericilor.

Charles Gore a răposat la 17 Ianuar a. c. într'un sanator bisericesc din Londra. Octogenarul cu chip frumos, plăsmuit sufletește după construcția sfinților Părinți, râvnitor pentru Hristos ca un apostol și pasionat pentru gloria Bisericii ca un mucenic, nu era venerat numai pentru erudiția sa și ca un profet, ci pentrucă era prototipul nobil al Episcopului.

Coborâtor din veche familie aristocratică, era adevăratul gentleman, înzestrat în mod deosebit cu darul dumnezeesc al afecțiunei și era cea mai venerată persoană în sânul poporului englez.

In reamintirile din copilărie el a însemnat pietatea părinților săi și impresia profundă a slujbelor religioase din biserica parohială, unde mergea regulat. Dintre scriitorii, pe care i-a admirat în tinerețe, pomenește pe Carlyle, Ruskin, E. Bowen.

Ca licean a ascultat în capela școalei predica profesorului Dr. Westcott, ajuns mai târziu episcop, despre opera călugărilor Benedict, Dominic și Francisc, și sfârșia cu rugăciunea, ca Dumnezeu să ridice și dintre ascultătorii săi slujitori ca aceia. Charles Gore a ținut minte această predică.

Dupăce a făcut strălucite studii de filosofie și teologie, s'a hirotonit și a ajuns profesor. Primul contact cu viața reală l-a făcut să se înfioreze de prăpastia, ce exista între lumea bună și între nevoiașii din suburbii.

Pe Zacheii vremii i-a îndemnat să aline nevoile celor oropsiți ai sorții, iar pe aceștia i-a mângâiat că sânt comori sufletești, la care bogații pământului cu anevoe ajung. Atunci a înființat împreună cu alți soți de idei *Uniunea socială creștină*, de care s'a interesat până la moarte. Programul societății era inspirat de predica din Nazaret și din vorbirea de pe munte.

Pasiunea sufletului său era studiul. In a doua jumătate a veacului trecut a înflorit eresul îndoelii, sămănat de filosoful agnostic H. Spencer și Darwin și de criticismul biblic negativ din Germania.

Lumea, dornică de noutăți, privia peste umăr afirmațiile dogmatice ale Bisericii, formele religiosității populare și tradițiile sacre.

Teologii venerabili ai vremii trăiau în trecut, frânele prezentului le au perdut, iar viitorul ei era incert.

Charles Gore păși în public la 1889 cu scrierea *Lux Mundi*, asociindu-se 12 inși, tineri învățați, încrezători, cu intuiție clară și cu scop precis. Cartea cuprinde 12 tratate, precum urmează: 1. Credința, 2. Doctrina creștină despre Dumnezeu. 3. Problema suferinții in raport cu credința în Dumnezeu, 4. Pregătirea istorică a venirii lui Hristos. 5. Intruparea și Evoluția, 6. Intruparea ca bază a dogmei, 7. Mântuirea, 8. Duhul sfânt și inspirația Gore, 9. Biserica, 10. Tainele, 11. Creștinismul și viața politică, 12. Morala creștină.

Cu această lucrare se inaugurează liberalismul constructiv al cugetării teologice anglicane și faza a doua a renașterii vieții engleze religioase din veacul trecut, din care s'a născut curentul ecumenicității de azi.

Ierarhia înaltă a Bisericii n'avea simțul prefacerilor în plină afirmare. In anul 1902, Charles Gore a intrat în Episcopat, ocupând scaunul din Worcester, iar după trei ani s'a strămutat la Birmingham, într'o eparhie nouă. Activitatea lui ca episcop a fost atât de fecundă și excepțională, încât credincioșii săi i-au ridicat statuie. Pretenii lui au regretat că a întrat în episcopat. Biserica a câștigat un administrator admirabil, iar întrunirile episcopești — deși n'au putut fi ridicate din zona mediocrității, au fost galvanizate de sugestii și imbolduri superioare.

Grijile multiple administrative îl atomizau și-i răpiau orce posibilitate de a studia și a scrie, iar ceeace trebuia să facă, nu constituia esența unei opere religioase.

Când însuși s'a convins că vocația sa de sfânt și de profet nu se încadrează în slujba de episcop, a demisionat și s'a rentors la abația Westminster, unde înființat Comunitatea Resurecției, de misionari vestiți.

A fost atașat pe lângă facultatea teologică din Londra ca profesor de Dogmatică. Lucrările lui în domeniul teologiei biblice

şi ale dogmaticei sunt monumentale şi rivalizează ca erudit cu Newman, Döllinger şi Guettee din veacul trecut.

Când s'a retras dela catedră, n'a renunţat la muncă, şi la vârsta de 72 ani a mai publicat o serie de lucrări mari. *Reconstruirea credinţii*, în patru volume, a ajuns la a 17-a ediţie. Scopul lui în această celebră operă e să apere revelaţiunea divină prin mărturiile de experţi ale personalităţilor religioase din toate vremile şi locurile. Sunt puşi la contribuţie şi analizaţi cu pătrundere — şi cugetătorii religioşi de azi, Baron vom Hügel, Troetsch F., Albert Schweitzer, Carl Barth, Inge, Keyserling, Heiler etc.

Meritul lui în această lucrare monumentală nu constă în măiestriade a apare original, ci de a interpreta cugetarea modernă în raport cu revelaţia divină şi a justifica poziţia omului modern de a rămânea neşovelnic la catargele credinţii revelate.

In a. 1928 a publicat în colaborare cu teologi tineri *Comentarul Sf. Scripturi*, în 3 volume, din care deasemenea s'au tipărit mai multe ediţii.

Prin scrierea sa: *Filosofia vieţii bune*, lecturi la fundaţia Gifford din 1929/30, a binemeritat titlul elogios de Socrate creştin. El vede în filosof pe «omul, al cărui spirit nu se odihneşte până nu-şi formează o «teorie» sau o concepţie despre lumea lucrurilor şi a experienţelor, cu ajutorul căreia toate manifestările lor să formeze un întreg tinzând spre un scop comun, cu care însuşi e chemat să se identifice şi să colaboreze din toată voinţa şi cu toată inteligenţa sa».

Un capitol însemnat al vieţii lui Gore e rolul său în negocierile de apropiere cu catolicii, în conferenţele dela Malines, cu cardinalul Mercier şi în negocierile cu ortodocşii. La Lausanne în anul 1927 a expus testamentul său şi condiţiile de reunire, care au întărit nădejdile ortodocşilor, dar au indispus pe protestanţi. Totuşi când misionarii din India am anunţat că planul de reunire, pus în aplicare, acolo cuprinde şi pe misionarii protestanţi, n'a pregetat să întreprindă o călătorie în India, iarna trecută, ca acest plan să isbutească într'un mod cât mai desăvârşit.

Plantaţiile creştine din bătrâna Asie se vor resimţi multă vreme de influinţa profundă a misionarului Gore, iar autohtonii din India au avut impresia că Europa încă are un profet, şi nu este numai Tagore şi Gandhi, care grăiesc în numele divinităţii. Din această călătorie s'a întors slăbit şi bolnav şi nu s'a mai putut reculege.

A închinat Bisericii sale o viaţă de studiu de o jumătate de veac, ridicându-i nivelul intelectual şi prestigiul moral în lumea de azi.

Celce a spus în *Lux Mundi* că «biserica lui Hristos este scena, pe care s'a desfăşurat viaţa cea mai intensivă, cea mai viguroasă şi cea mai fecundă, pe care o cunoaşte acest univers», e vrednic să aibă şi din partea noastră un smerit omagiu de recunoştinţă, când pleacă din această viaţă.

Tr. Scorobeţ
consilier bis.

Constituirea Sf. Sinod Permanent. Sfântul Sinod a aprobat un regulament pentru determinarea drepturilor Patriarhului şi funcţionarea Sf. Sinod. In baza acestui regulament s'a instituit prin alegere o delegaţie permanentă de 4 membri sub numirea de Sinod permanent.

Membrii delegaţiei sunt: I. P. S. Pimen al Moldovei, PP. SS. Episcopii Lucian al Romanului, Grigorie al Aradului şi P. S. Arhiereu Titu Simedrea.

Delegaţia are cinci secţii şi anume: secţia canonică-juridică; afaceri străine; doctrină şi viaţă; învăţământ teologic, şi propagandă religioasă.

Sinodul permanent va rezolvi chestiunile urgente şi va pregăti şi studia chestiunile ce reclamă o decizie a Sf. Sinod.

Pentru bunele moravuri

In poporul nostru, cunoscut în de obşte ca popor religios şi cu bune moravuri, totuşi, cu deosebire în timpul nou, încep a se înrădăcina unele primejdioase defecte.

Constatând răul, să căutăm mijloacele care să-l înlăture.

Familia a fost şi trebue să fie şi pe viitor, aşa se spune mereu, baza vieţii sociale creştineşti. Baza aceasta este acum tot mai serios ameninţată prin desmăţul concubinajelor, care au luat proporţii nebănuite şi la sate.

Cauzele desfrâului păgânesc sânt multe şi felurite. Le voi schiţă, în cele ce urmează, arătând mijloace de a combate această plagă şi ruşine a familiilor.

Cauze principale sânt:

1. *Indiferentismul religios.* O seamă de oameni, dacă au terminat o şcoală oarecare, se cred tare «învăţaţi» şi ţin sub «demnitate» să respecteze legile bisericii, — bune cel mult pentru «prostime». N'au citit aceşti pretinşi învăţaţi că cei mai mari savanţi ai lumii au fost oameni respectuoşi ai bisericii şi legilor ei.

2. *Liberalismul.* Mulţi sânt înrâuriţi de aşa zisa libertate democratică, explicând-o aşa: «Trăeşti cu cine-ţi place, şi cum îţi place, — viaţa e scurtă şi trebue gustată».

3. *Lipsa de cultură.* In diferitele servicii de stat, oameni cu pregătire şcolară puţintică, socotesc că nu e compatibil cu «situaţia» lor, să facă ceeace fac alţii. Din aceşti notorici semidocţi, «cu 3 clase primare şi un curs de violoncel», se recrutează o ceată întreagă de concubini.

4. *Dispoziţiile elastice ale legii matrimoniale*, permit căsătoria pentru tineri înainte de a face armata, şi pentru fete la 13 ani.

In forma aceasta s'a ajuns la *«căsătoriile de probă»*, cu urmări dezastruoase pentru igiena publică.

5. *Imoralitatea părinţilor.* Mintea sănătoasă nu poate cuprinde: cum se găsesc părinţi care să consimtă la traiul în concubinaj a ficei lor, învoindu-se, în forma de mai sus, la compromiterea lor şi la desfiinţarea tuturor sfaturilor date până atunci copilei lor, pe care o împing deodată în aşa hal..

6. *Creşterea în familie* înrăureşte puternic copiii: concubinii de azi se recrutează şi din familiile concubine.

7. *Materialismul* înstăpânit peste orce măsură asupra sufletelor, creiază în multe cazuri concubinajul. Interese meschine determină la concubinaj. De regulă, părinţii nenorociţilor, sortiţi spre «căsătoria de probă», se înţeleg între ei făcând contract cu penalităţi în caz că unul sau altul ar strică: fac tocmeală. Numirea aceasta, de **tocmeală** dată vechei logodne, e numire adevărată, fiind că îţi dă impresia de **târg.**

Să vedem urmările acestei plăgi: pentru concubini şi pentru urmaşi.

A) Pentru concubini urmările sânt:

Nesiguranţa în «căsătorie», nelegându-i nici o lege, nici o taină. E o încercare vremelnică, pe care nici unul din soţii clandestini n'o respectă şi o doresc cât mai de scurtă durată. De aici alte nenorociri:

Beţie, viaţă imorală pentru ambii soţi; ruina casei, fiecare străduindu-se să ascundă ce poate, de celalalt de care nu-l prea leagă nimic.

B) *Urmările pentru urmaşi:* Dacă concubinajele dau naştere la copii ilegitimi, nenorocirea e şi mai pronunţată. Copiii sânt sortiţi să poarte pe viaţă stigmatul de ilegitimi. Sânt proprietatea mamei şi excluşi dela moştenirea averii tatălui. Mulţi rămân «ai nimănui», — împopulând temniţele şi casele de nebuni. Din concubinaje încheiate între minori se nasc copii pipernicіţi, — clienţi ai spitalelor.

Ca măsuri urgente, cred a fi nimerite:

1. Inalţi ierarhi, presă, parlamentari să stăruiască a se vota o lege în senzul căreia: căsătoria civilă, fără căsătorie religioasă, e nevalabilă;

b) Prin altă lege, concubinii să fie urmăriţi ca atentatori la bunele moravuri;

c) A treia lege să dispună că tinerii nu se pot căsători înainte de etatea de 24 ani, nici fetele înainte de 18 ani;

2. Bisericile să excludă din lista membrilor adunărilor parohiale pe concubini...

Cam în formele acestea cred că am reduce din nenorocirile pricinuite întregului neam de o urâtă şi primejdioasă meteahnă, căreia avem să-i dăm toată atenţiunea. Pr. *Dionisie Bucur.*

Ramură de maslin în jur de spadă frântă. Şeful delegaţiei elveţiene la conferenţa desarmării este autorizat de consiliul federal să remită, în numele ei şi al cantonului Geneva, o medalie comemorativă delegaţiilor conferenţei. Medalia are gravată, pe fond de aur, o spadă frântă înconjurată de ramură de maslin.

FOIŞOARA

Monografii şi alte cărţi

In Nr. 7—8 din 1932, al ziarului Telegraful Român, părintele E. Şinca face apel pentru tipărirea monografiilor comunelor parohiale, indicând felul cum s'ar putea ajunge la tipărirea lor.

Ideea e cât se poate de bună şi la timp sosită.

Câte monografii stau acoperite de praf în arhive parohiale neputându-se tipări!

Multe din ele vor fi conţinând lucruri de mare valoare, care dacă ar ajunge la cunoştinţa publică ar limpezi poate chestiuni de importanţă, discutate în lumea istoricilor.

Dar, lucrările nu se pot tipări, — parohiile fiind sărace, ear tiparul scump foc.

Preocupându-mă de această idee, îmi iau voie a exprima unele propuneri în legătură cu tipărirea de monografii şi de alte asemenea cărţi:

1. Din ordinul Prea Veneratului Consiliu arhiepiscopesc, ar fi consult să se înscrie anual în bugetul parohiilor 500 Lei pentru *tipărirea operelor de interes bisericesc*. Din banii ce s'ar adună în forma aceasta, să se înceapă tipărirea. Dela 670 de parohii, — câte avem în arhidieceză, à 500 Lei, s'ar aduna anual peste 300,000 Lei, cu care totuşi s'ar putea tipări câteva *monografii* şi *cărţi de predici*.

O comisie b. o. din 3—4 profesori dela Academia teologică, Sibiu, şi cu alţi preoţi, ar face recenzia lucrărilor înaintate spre tipărire.

Ne trebue în deosebi predici pentru popor. Nevoile sale se înmulţesc zi de zi, şi pas cu ele, uşurându-le, trebue să ţie preotul, dacă vrea să rămână părintele poporului. Vechile predici nu mai au, în general, efectul trebuincios, când curente nouă se abat asupra plugărimii şi muncitorimii. Ne trebue predici potrivite nevoilor actuale, ca îndreptar şi ajutor pentru slujitorii altarelor din toate colţurile Arhidiecezei.

Planul cred că se poate pune imediat în practică. Censorul bugetelor parohiilor din Arhidieceză, — bineînţeles, în urma deciziei Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, — poate să înscrie din bugetele parohiilor pe 1932 câte 500 Lei din conturi la *«Cheltuieli»* şi să creeze contribuţia necesară *«tipăririi operelor de interes bisericesc»*, începând tipărirea unora încă în anul acesta, 1932.

Criza e mare, conflicte şi greve sânt multe, — dar unirea forţelor aduce cu sine putere şi în timpuri grele. Lucrarea ce s'ar începe, ar fi fără îndoială, de cel mai mare preţ.

Pr. *Dionisie Bucur.*

Carte şi earăş carte

In potopul de nemulţumiri şi necazuri ce ne bântue, se constată, în păturile sociale, dela ţăran şi până la omul de ştiinţă, oarecare sete religioasă.

In faţa acestei constatări, preotul e primul chemat a răspunde dorinţelor sufleteşti.

El, alimentat sufleteşte cu învăţătura dumnezeească, are să o împărtăşească şi acelora cari însetoşează după ea.

Preotul e chemat, azi poate mai mult ca de obicei, să «servească fratelui său mai mic».

In misiunea de a sătura pe cei însetoşaţi, slujitorul altarului are nevoie de se ridica mult d'asupra preocupărilor materiale.

Socotind *cartea* bună ca unul dintre puternicele mijloace pentru atingerea acestui scop, în cele ce urmează

Nr. 605.

Societatea Mărăşti

Pentru refacerea satului, cutropit în luptele glorioase cu duşmanii, societatea «Mărăşti» a cerut Sf. Sinod încuviinţarea de a edita o icoană artistică reprezentând pe Maica Domnului. Din desfacerea acestei icoane se vor augmenta fondurile pentru refacerea gospodăriilor pustiite şi a satului Mărăşti. On. Preoţime va îndemna obştea creştinească să procure această icoană, contribuind la realizarea unui scop patriotic şi creştinesc.

Sibiu, 27 Ianuar 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

„Aprobăm desarmarea, dar ne înarmăm"

In preajma deschiderii conferenţei dela Geneva pentru desarmarea popoarelor, dl *O. Goga* face unui confrate următoarea declaraţie:

Eu privesc desarmarea prin laturea, care mă interesează cu deosebire ca român.

Admir neobosita stăruinţă pe care o pun atâtea minţi bine intenţionate pentru a crea un corectiv războiului între popoare.

Aprob desarmarea, dar mă înarmez pe cât pot mai bine, ţiindcă ştiu, că deocamdată nu pot nădăjdui linişte şi prosperitate pentru România, decât dacă vom fi bine pregătiţi să ne apărăm graniţele şi securitatea naţională.

Privesc în jurul meu şi totul mă îndeamnă la aceasta.

Nu gânduri de imperialism mă determină să nu desarmez, ci conştiinţa că numai astfel vom putea consolida, într'o epocă de pace şi prosperitate, ceea ce am realizat cu atâtea jertfe în marele război.

Organizaţi Oastea Domnului

vreau să arăt câteva nume de cărţi şi autori, fără a mă întinde la dare de seamă amănunţită.

Cred, că n'ar trebui să lipsească dintre cărţile unui preot, în orce situaţie s'ar găsi, lucrarea lui Petrow S.: Un păstor model; nici cartea: Adevăratul preot, de Scheldon.

Mai cred că se înalţă conştiinţa unui preot care cunoaşte figura de Apostol a eroului Chiril Obnovlenski din cartea: In slujba adevărată, a lui Potapenko.

Să lupţi «pentru fratele tău mai mic», aşa cum luptă b. o. Chiril, fără să simţi osteneala muncii, e operă creştinească.

Să te smulgi din mijlocul cluburilor politice, cu programele lor sforăitoare, şi să-ţi depui talantul câştigat, în serviciul lui Hristos, cum fac eroii lui Scheldon, e să lucri cu folos în via Domnului.

Să ai iubire faţă de aproapele şi să mucegeşti cu abnegaţie pentru binele lui, ca păstorul lui Petrow, înseamnă să dobândeşti împărăţia lui Dumnezeu, căci ţie îţi sună atunci cu siguranţă cuvintele: «Bine, slugă dreaptă şi credincioasă, peste puţine te-am pus şi multe ai păzit».

Să iubeşti un sat, numai pentru a face bine «fraţilor mai mici», şi orce onoruri, orce «perspective» de aureolă să-ţi dispară, — cum face Chiril, care, preferă să meargă la satul modest, numai să ajute pe «fraţii mai mici», e identic cu a face operă mântuitoare pe pământ...

Fără intenţie de recomandare, dar din conştiinţa că fac un serviciu doritorilor de-a citi cărţi bune, am spus aceste câteva cuvinte pentru ceice nu cunosc încă acele cărţi şi pentru ceice doresc să-şi împlinească datoria de păstori în mod cât mai desăvârşit. *Vasile Coman.*

„Legea şi Dreptatea" Unirii din Blaj

In numărul 3, din 16 Ianuar a. c. «Unirea» publică pe patru coloane un articol meschin în contra cârmuirii actuale pentru că n'a achitat congrua clerului greco-catolic «din Iulie şi chiar din Mai 1931». Mai ore şi alte capete de acuză, cu mult mai grave, şi anume: a tolerat abuzul unui plotonier major dela cercul de recrutare, care îndeplinea recent chiar în Blaj controlul livretelor militare să-la câte 5 lei pentru biletul de cărămizi în favorul zidirii bisericii ortodoxe din Diciosânmărtin.

Rezerviştii — buni creştini — au luat câte un bilet, ştiind că ajutorul la ridicarea unei sfinte biserici e o faptă bineplăcută lui Dumnezeu. Numai clarissimul din Unirea s'a tulburat; cere anchete dela minister şi sesizarea parchetului pentru această faptă a plotonierului şi în contra Reuniunii femeilor ortodoxe din Diciosânmărtin, care a obţinut permisia legală cu prelungire până la 15 Mai 1932. Noi n'am cerut anchete când zeci de colectanţi uniţi cutreierau ţara şi adunau parale dela ortodocşi pentru biserici unite, cari în condicele de colecta îşi ascundeau confesiunea sub cuvântul: «biserică românească».

De ce le va fi clarissimilor spin în ochi construirea unei biserici în capitala judeţului? Dumnezeu ştie! Insă Hristos e mulcomit pe ceice au cerut să se pogoare foc din cer peste satul samarinean, apastrofându i: «Al cărui duh sunteţi?» Ceteşte, clarissime; aceasta ţie îţi sună!

Un ostaş ortodox.

Tot Statul romano-catolic. Ziarul local sasesc «Siebenbürgisch-Deutsches *Tagebiatt*» se ocupă în numărul de Duminecă, 31 Ianuarie, de Statul romano-catolic ardelean, pe care-l apără ca un zel care-şi va fi având originea în alte sentimente decât în cele cu cari s'au privit totdeauna, şi se privesc şi azi, adepţii lui Luther.

Numai aşa se poate explica tonul agresiv al articolului. «Avem de-a face, spune, cu acelaş spirit, care ne ameninţă în tot momentul şi pe noi şi drepturile noastre cele mai nestrămutate. Şi acest spirit trebue să-l combatem cu toată asprimea».

Ne sună aşa de familiar tonul acesta dela compatrioţii noştri de alt neam. Doar în fiecare zi ne descălesc şi ne muştruluesc mai abitir ca nişte tutori. Ce vrem? Să vie la noi cu argumente şi cu dovezi? Ei! Astea nu s de noi...

Dar, în chestia aceasta noi cerem totuşi ca argumentaţia masivă, zdrobitoare a profesorului Ghibu să fie luată în considerare şi să fie răsturnată, de e posibil, tot cu argumente. Să ne slăbească stimabilul dela Tageblatt cu afirmaţiile gratuite, că statul romano-catolic datează de mai bine de 350 de ani, că este o organizaţie absolut autonomă care n'are lipsă de nici o aprobare exterioară Bisericii catolice etc. (Las afară contrazicerile cu afirmaţiile de mai sus, cum e b. o. aceea că St. cat. s'a reconstituit la 1873 cu aprobarea regelui).

E o regulă elementară de bună credinţă ca atunci când declari că «avem de-face cu un spirit absolut contrar dreptului, negând dreptul, deşi se foloseşte de aparenţele dreptului», să citezi măcar vre-una din dovezile care ar vrea să întemeieze o «aparenţă de drept», şi să aduci probe pentru dreptul adevărat.

Meditaţii*

I

Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperemântul meu este Duhul Sfânt; Treime Sfântă, mărire Ţie.

Ioan 12, 44.

Dacă aţi întreba pe un rege când porneşte la luptă, pe ce te bazezi, pe ce contezi? V'ar răspunde poate: am toată încrederea în armată, contez pe armamentul perfecţionat şi pe rezervele excelente care îmi stau drept garanţie.

Ce ni-ar răspunde însă, cei ce pornesc la lupta duhovnicească, cei cari au declarat războiu răului, dacă i-am întreba: pe ce vă întemeiaţi, pe ce contaţi, în cine vă puneţi încrederea?

Răspunsul va fi cel al bisericii ortodoxe: Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperemântul meu este Duhul Sfânt.

Intr'adevăr, ca fii ai acestei biserici, angajaţi şi noi în lupta împotriva răului, ca preoţi mai ales, vom mărturisi: Tăria noastră este Sfânta Treime. Ne întemeiem pe Tatăl şi credem că El ne-a ales, mai înainte de întemeierea lumii; suntem încredinţaţi că El prin cercarea sa propie se îngrijeşte de noi, ne călăuzeşte, ne ceartă când e de lipsă, şi ne conduce în casa sa, unde multe lăcaşuri sânt.

Scăparea ne este Fiul, care este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat şi Fiul omului Isus Hristos. Credem cu tărie, că prin sângeroasa sa jertfă de împăcare toate păcatele ni-au fost iertate, iar noi am fost împodobiţi cu desăvârşită dreptate.

Ştim că Fiul este mijlocitorul şi toate cererile noastre le duce înaintea tronului Tatălui ceresc, care, la insistenţele lui şi pentru meritele lui, ne justifică.

Acoperemântul nostru este Duhul Sfânt, prin care-am început să facem cunoştinţă cu bunăvoinţa şi harul dumnezeesc, în care ni se descopere vistierul bunătăţilor şi dătătorul de viaţă; acesta ne va îndulci inima, ne va îndupleca voinţa, ne va lumina mintea, ne va potoli patimile, ne va mângâia în necazuri, ne va întări întru neputinţă şi ne va lumina noaptea vieţii. Credem că se va sălăşlui întru noi ca prin El să trăim, ca va stăpâni în noi, ca un rege şi la urmă ne va sfinţi toată fiinţa, pentru ca să putem fi primiţi şi să locuim în lumina cea neapusă a sfinţilor.

O încredere fericită a celui ce crede! A se întemeia pe acela a cărui putere e fără limite, a cărui dragoste e pururea caldă, a cărui bunătate e în veci neschimbătoare, a cărui fidelitate rămâne neclintită, a cărui înţelepciune rămâne netrecută, şi-a cărui mărire desăvârşită nimic nu o poate şterbi! Fericit e omul care se poate sprijini pe credinţa puternică în nu aşa Dumnezeu. Când avem convingerea că acoperemânt avem pe Duhul Sfânt, scăpare pe Fiul şi nădejde pe Tatăl, sântem fericiţi şi părtaşi liniştei şi păcii cereşti. Sufletul nostru, astfel împăcat, va mări necontenit pe Sfânta Treime.

II

Mână la adânc şi lăsaţi în jos mrejile voastre, ca să pescuiţi.

Luca 5, 1.

Desprindem din această povestire, necesitatea cooperaţiei din partea omului în lucrarea mântuirii sale. Pescuirea, la cuvântul Mântuitorului, a fost minunată, dar nici pescarii, nici luntrea şi nici mrejile, n'au stat la oparte, ci împreună au trebuit să lucreze pentru prinderea peştelui. Aşa este şi cu mântuirea sufletelor. Dumnezeu lucrează prin toate mijloacele; ne pune totul la dispoziţie; Hristos stă la uşa inimii noastre şi bate, ajunge un cuvânt din partea

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Rugăciune de demult

Strămoşii noştri, când erau atinşi de supărări şi nenorociri mari, rosteau cu credinţa tare în bunătatea şi milostivirea lui Dumnezeu, următoarea rugăciune ce ni-o comunică un preot:

«Doamne, norii negri ai nenorocirii se grămădesc asupra capului meu şi întristările chinuitoare mă îngrozesc. Dar, deşi sufer, nu cârtesc împotriva Ta, prea bunule; căci Tu eşti totdeauna sprijinitorul meu şi peatra cea neclintită, pe care sânt întemeiate nădejdile mele. Tu cunoşti, Dumnezeule, pricinele nenorocirilor şi întristările mele şi îngrijeşti de soarta mea. Deşi sufer, dar ştiu că Tu mă iubeşti, şi această încredinţare mă încurajează. Plin de nădejde în dragostea şi bunătatea Ta, nu voi lăsa să mă biruiască nepotrivirile soartei, ci mă voi lupta cu curaj şi cred că, având ajutorul Tău, voi ieşi biruitor.

«Cela ce cârmueşti lumea şi soartea muritorilor, cârmueşte corabia vieţii mele, cea izbită de valurile ispitelor, spre liman liniştit. In zadar mă voi lupta singur împotriva furtunilor vieţii, că fără de Tine nu voi putea nimic.

«La Tine dar, Preabunule, alerg şi mă rog, vino întru ajutorul meu şi mă mântueşte cu puterea Ta, precum oare când ai mântuit pe Petru, care venea către Tine pe apă; întinde-mi mâna ca şi aceluia, Doamne al milei, şi nu zăbovi, Amin».

Avrigul, din judeţul Sibiu, este recunoscut şi introdus în şirul localităţilor climaterice şi se va împărtăşi de toate drepturile prevăzute în legile privitoare la localităţile climaterice.

Se pot face economii! Prefectul dela Odorhei a avut bunul gând şi curajul să suprime automobilele întreţinute de prefectura judeţului său; aşa a scăzut o părticică destul de însemnată din cheltuelile bugetului pe 1932.

noastră. O cooperaţie însă din partea noastră o aşteaptă totuşi.

Dacă Dumnezeu, indepedent şi nestângenit de creiaturile Sale, face lucruri minunate, este preamărit prin chiar; conlucrarea omenească însă a luat-o dela început în combinaţie cu privire la opera de mântuire şi prin aceasta chiar, omul liber şi conştient se pune în slujba Lui, este preamărit mai mult pe pământ.

Mijloacele cu care se lucrează, în sine sânt exclusiv fără merit şi fără însemnătate: «Doamne, toată noaptea am lucrat şi nimic nu am prins».

Care să fi fost cauza acestei osteneli, fără nici un rezultat? Nu erau ei oare pescari bine exercitaţi? Fără îndoială, mâna lor ştia să arunce mrejile, ei îşi cunoşteau meseria.

Li-a lipsit cumva sârguinţa? Nici decum, — ei au lucrat toată noaptea, cu multă stăruinţă.

Să fi lipsit oare peştii din mare? Mi se pare că nu, căci îndată ce Mântuitorul a fost alături de ei, s'au umplut mrejile încât se rupeau.

Care să fi fost atunci pricina? Aceea că în mijloacele de lucru nu zace nici o putere; dacă lipseşte prezenţa lu Hristos. «Fără de mine nu puteţi face nimic», a spus Mântuitorul. Cu Hristos însă vom putea face totul. Prezenţa lui Isus este o garanţie pentru un rezultat favorabil. Isus a fost în barca lui Petru şi voinţa sa a influinţat peştii în chip minunat, atrăgându-i în mreje.

Dacă Domnul Hristos este preamărit în biserica sa, prezenţa lui împrumută acesteia putere şi vigoare.

In lucrul nostru deci, să chemăm mereu ajutorul Mântuitorului, să nu uităm aceasta, aceia mai ales cari sântem chemaţi să pornim şi să vânăm suflete.

Sus să avem inimile şi plini de credinţă să pornim la datorie, invocând asistenţa Invăţătorului. Să lucrăm, până târziu în noapte şi apoi, Acela la a cărui poruncă aruncăm mrejile, va fi puternic să ni le umple cu peşti.

III

Cel ce caută, va afla.

Luca 9, 10.

E vorba aici de cei ce caută adevărul, pe Dumnezeu. Există mai multe categorii de acest fel de căutători.

Să vedem mai întâi pe aceia, cari nu caută socotind că Dumnezeu nu există. De acesti-au existat în toate timpurile, sânt amintiţi şi în cartea Psalmilor: «Zis-a cel nebun întru inima sa, nu este Dumnezeu».

Obişnuit sânt foarte încrezuţi în puterile şi în înţelepciunea lor şi par a ne spune: «Adevărul nu există. El nici nu se poate realiza şi va rămânea un miraj continuu. Crezi că-l vei descoperi atâta vreme cât eşti departe de el, dar îndată ce te apropii, se pierde. Aflarea adevărului este o himeră, la ce deci să-l mai urmărim zadarnic».

Şi de fapt sânt mulţi ceice acceptă un astfel de limbaj şi cari, sceptici, au renunţat la căutarea adevărului moral şi religios mai ales, carei-i sânt ca un fel de încoronare. Despre om chiar, nu se ştie ceeace este, ceeace trebuie să facă, de unde vine şi unde merge. Se vor putea deslega atunci alte probleme?

Alături de aceşti nesocotiţi şi sceptici, iată şi alţii: de astădată căutători de adevăr, de Dumnezeu, dar fac acest lucru foarte superficial, pare că ar merge la joacă. Drumul lor în căutarea adevărului se poate asemăna cu o plimbare pe un lac liniştit. Trec în revistă tot orizontul, şi aflând că fiecare vedere îşi are farmecul său, nu se opresc la nimic. In felul acesta însă, nu se află adevărul care mântuieşte.

Pascal, însetoşat după adevăr, spune că trebuie căutat cu stăruinţă şi cu osteneală până la chinuri, şi cei ce caută astfel, vor afla. Pentru căutătorii de acest fel, marea e furtunoasă şi cu valuri ameninţătoare; sub apăsarea păcatului îşi văd viaţa în pericol; asemenea plini de nelinişte, turmentaţi de grijă, ei caută portul, limanul cel lin, din toate privirile. Şi îndată ce l-au întrezărit, ei intră cu grabă şi plini de recunoştinţă în acel golf al mântuirii, căci simţindu-se perduţi în largul mării învolburate, se văd acum mântuiţi.

Cu imaginea mării deslănţuite poate fi asemănată aşa de bine viaţa! De fapt, în drum spre adevăr sântem asemenea unei bărci în largul mării. Valurile ameninţătoare, sânt pericole multiple, ce ne pândesc sufletele la orce pas, portul salvatore Adevărul spre care trebuie să tindem.

Dar voi, căutaţi adevărul? Şi dacă căutaţi, cum faceţi acest lucru, jucându-vă sau chinuindu-vă?

Cred că în lupta cu valurile gata să te înghită, nu mai poţi păstra faţă zimbitoare, asemenea şi în drumul mântuirii al aflării adevărului, nu ne vom putea juca numai. Nu, ci va trebui să căutăm cu stăruinţă, cu durere, cu lacrimi: Să pornim astfel spre adevăr.

Gh. Secaş.

Rugare

Către toţi autorii, editorii şi posesorii de cărţi

Mitropolia Ungro-Vlahiei a avut una din cele mai bogate biblioteci din ţară, care însă, din cauza vitregiei timpurilor, s'a irosit şi împărţit, sporind alte biblioteci publice. Astfel fiind, la venirea Noastră în Bucureşti n'am mai găsit nimic din ea, şi nici n'am putut să-i mai dăm de urmă.

Cum o Mitropolie, devenită acum Patriarhie, în chip firesc are neapărată trebuinţă să aibă pe lângă ea o astfel de instituţie, cărturărească, am luat lucrul dela capăt.

In acest scop am adunat pe cât ni-a stat în putinţă cărţi, am sporit numarul lor cu biblioteca Noastră personală şi cu altele pe care le-am dobândit dela creştinii care au înţeles să sprijine lucrul Nostru şi nevoile Bisericii, şi le-am orânduit şi aşezat în încăperile noului palat al Patriarhiei. In felul acesta, am izbutit cu ajutorul lui Dumnezeu să punem început tememic unei mari biblioteci, ajunsă până în prezent să numere aproape 10,000 de volume.

Acest început ne dă nădejdi frumoase întru realizarea ce ni-am propus şi neîncetat îndemn de a ne nevoi să sporim mereu ceeace avem, până când se vor aduna atâtea cărţi, încât să putem orândui o clădire specială de bibliotecă, spre obştesc folos. — Pentru înfăptuirea acestui gând nu ajunge însă străduinţa Noastră personală, ci este nevoe de colaborarea tuturor inimilor înţelegătoare a marelui rol pe care-l are o bibliotecă în desvoltarea culturală a unui popor.

De aceea ne edresăm cu stăruitoare rugăminte către toţi cei ce au alcătuit, au edtat sau posedă cărţi de valoare, să pună fiecare după putinţă câte o peatră de zidire la opera pentru care ne trudim, trimiţand ca danie câte un exemplar, — dacă e cu putinţă legat — din cărţile lor, pentru biblioteca Patriarhiei Române. In felul acesta se vor putea aduna, credem, multe şi folositoare lucrari care vor mări biblioteca şi vor putea fi de ajutor celor ce le vor cerceta şi folosi.

Am fi îndeosebi recunoscători tuturor acelor preoţi, profesori, etc. cari adunând în cursul vieţii lor o mică bibliotecă, ar veni în ajutorul gandului Nostru, trimiţând-o Patriarhiei, unde cărţile vor fi fără îndoială bine îngrijite şi de rodnică folosinţă obştească.

Cu mulţumiri şi binecuvântări pentru toţi cei în al căror suflet ruga Noastră va găsi bun răsunet.

MIRON, patriarh.

Bucureşti, în ziua Sfântului Ioan Botezătorul 1932.

Organizaţi Reuniuni de femei

INFORMAŢIUNI

Şedinţă plenară. Consiliul arhiepiscopesc a ţinut şedinţă plenară în 4 Februar a. c. sub prezidiul Inalt Prea Sfinţiei Sale Arhiepiscopului şi Mitropolitului nostru *Nicolae.*

Intre chestiunile la ordinea zilei notăm următoarele hotărâri: alcătuirea şi înaintarea unui nou memoriu Dlui Preşedinte al Consiliului de Miniştri, dlui Ministru de finanţe şi dlui Ministru al Instrucţiunii şi Cultelor pentru achitarea salariilor preoţilor pe al doilea semestru al anului trecut. S'a mai hotărât a protesta împotriva prea marilor reduceri ale retribuţiilor preoţimei pe 1932, cerând a se reveni ca preoţimea să fie retribuită după importanţa ce o are în statul român.

Protopresbiter al protopopiatului Oltul a fost numit părintele Valeriu Judele, paroh în Mărgineni, iar protopresbiter al protopopiatului Târnava Mare, părintele Ioan Dragolea, paroh în Vulcan. S'au luat dispoziţiuni pentru alegerile eparhiale pe un nou period de şase ani, numindu-se delegaţi arhiepiscopeşti pentru conducerea alegerilor din cler şi pentru despuierea scrutinului alegerilor mireneşti, fixându-se terminul alegerilor în următorul mod:

Colegiile preoţeşti se vor întruni pentru alegeri, Joi în 18 Februar a. c.

Anunţarea adunărilor parohiale pentru alegerea membrilor mireni se va face Duminecă în 14 Februar a. c. In Dumineca din 21 Februar a. c. se vor ţinea adunările parohiale pentru alegerea membrilor mireni, iar Duminecă în 28 Februar a. c. va avea loc despuierea scrutinului cu voturile membrilor mireni.

Cu privire la alegerile membrilor în adunarea eparhială, Venerabilul Consiliu arhiepiscopesc va trimite zilele acestea o circulară tuturor oficiilor parohiale.

Chemarea preoţească

— Poveţe viitorului preot —

Inainte de a te dedică frumoasei chemări şi de-a te consacra cultului divin, să cumpăneşti datorinţele şi sarcinile misiunii sfinte, — ca nu mai târziu să te jăluieşti amarnic c'ai văzut *trandafirul* şi nu i-ai luat în seamă *«spinii»*.

Ochil de jos se fixează de obicei asupra celor puşi mai sus, şi mulţi judecă traiul preotului, — poate mai mulţi decât se prezintă de sărbători la sfintele slujbe.

Ear ochiul toate le vede, dar pe sine — nu se vede.

Păstorul sufletesc îşi întrerupe mâncarea, somnul, tihna, fără cârtire, îndată ce chemarea îl invită ici sau colo.

Păstorul sufletesc, bun şi fidel, nu este reţinut de orce piedecă în împlinire adatoriei sale; nici viforniţă, nici mizerie, nici teama contagiunii de boale nu-i sperie în drumul său misionar.

Dacă «spinii» de acest fel nu te înspăimântă, dacă simţi vigoare fizică şi psihică pentru suportarea sarcinilor, — urmează inclinaţia internă, prin care eşti chemat şi ales.

Vei căuta, la vremea sa, ca în mintea credincioşilor să altoeşti cunoştinţe clare şi adevărate despre divinitate, arătând că: «Indurat şi milostiv este Domnul; îndelung răbdător şi mult milostiv». (Ps. 102, 8).

Inaintea turmei tale, adu-ţi aminte de îndemnul sfântului apostol Pavel, dat lui Tit: întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, dovedind în învăţătură: nestricăciune, cinste. (Tit. 2, 7).

Ceeace clădeşti cu o mână, cu cealaltă mână să n'o dărâmi, «potrivit puterii, pe oare mi-a dat-o Domnul, nu spre dărâmare, ci spre clădire». (2 Cor. 13, 10).

Credinţele superstiţioare din popor, unde vor fi, sânt împotriva sfinţeniei religiei:

Dacă în turma ta se găsesc proroci mincinoşi, ghicitori de vise, cărturărese: caută, cu chibzuială, a-i opri în munca lor: o oaie bolnavă poate molipsi turma.

Să ştii deosebi neputinţa şi slăbiciunea de reavoinţă şi ticăloşie; pe cel slab îl întăreşti cu prevenire părintească, pe cel nemernic îl mustrezi ca să-l aduci la calea bună.

Nu exagera greşelile. Prin învăţături bine alese, fă credincioşii capabili să cunoască *gradele* virtuţilor şi ale păcatelor.

Cercetează de-a dreptul: Ce fel de răutăţi bântue în cercul tău parohial. In contra lor vei lupta cu arme duhovniceşti, prudent şi cu răbdare, ca să-ţi atingi în adevăr scopul.

Eşti lumina turmei tale şi nu întunecimea ei: învaţă dar pe poporul tău şi nu uită: Preotul bun învaţă până la noapte, cu faptă şi cuvânt.

Pe ceice păcătuiesc din reavoinţă «stărueşte cu timp şi fără timp, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga răbdare şi dând necontenit învăţătură». (2 Tim. 4, 2). Nu te emoţiona, dacă un sfătos sau un răutăcios te contrazice.

Pe săraci, pe orfani, pe văduve, pe cei strâmtoraţi îi sprijineşte, cum se cuvine unui părinte sufletesc al familiei enoriaşilor săi.

Cercetează la timp potrivit pe bolnavi şi pe robi. Te interesează de soartea lor şi îi mângâie: o faptă caritabilă ce înalţă mult demnitatea chemării tale.

Nu refuza nimenui sfatul salvator. Supraveghează pururea oile tale şi le păzeşte de rătăcire.

Dorinţa necumpătată de câştig material, slăbiciune mai ales de az,

Introducere. In 4 Februar a. c. la ora 12 din zi Inalt Prea Sfinţia Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a introdus în mod solemn în postul de director al Şcoalei Normale de băeţi «Andrei Şaguna» din Sibiu pe dnul Ioan Sandu, fost director la liceul «Mihai Viteazul» din Alba-Iulia.

Despre această frumoasă festivitate vom raporta în numărul proxim.

Intre proectele de legi, ce se aduc în desbaterile de acum ale parlamentului, figurează: legea conversiunii datoriilor agricole, legea chiriilor, a drumurilor, legea monopolului alcoolului, a modificării legii administrative, a orgaaizării aviaţiei, a industriei ş. a.

Ziare din capitală sânt informate şă dl N. Iorga, ministrul instrucţiunii ci cultelor, studiază modalitatea ca din actualul buget să acorde burse copiilor de preoţi, cu familie împovărătoae şi cari urmează cursurile diferitelor şcoale.

† **Toma Tămaş**, paroh ortodox român în Visca, prot. Ilia, jud. Hunedoara, după grele suferinţe, împărtăşit cu sfintele Taine, şi-a dat sufletul în mânile Creatorului, în 27 Ianuar 1932 ora 3 a. m. în al 70-lea an al etăţii şi al 54-lea an de vrednică păstorire. Rămăşiţe'e pământeşti ale adormitului în Domnul, după săvârşirea prohodului în sfânta biserică, s'au aşezat spre veşnică odihnă în cimitirul ortodox român din Visca, Sâmbătă în 20 Ianuar 1932. Odihnească în pace!

Noul comitet al bisericii ortodoxe române din Dumbrăveni. Primim: La adunarea parohială, ţinută în 17 Ianuar c., s'au ales membrii noului comitet al bisericii ortodoxe române din Dumbrăveni. Au fost aleşi cei mai fruntaşi dintre localnici. La sfârşitul adunării a luat cuvântul domnul Emil Laurenţiu, vorbind în numele tineretului şi asigurând pe conducători de devotamentul dragostea şi sprijinul, pentru realizarea dorinţei unanime a credincioşilor de-a ridica în localitate un lăcaş de închinăciune, care să facă cinste bisericii noastre. A mai vorbit deputatul mirean Ilarie Holom, arătând situaţia în care se găseşte biserica ortodoxă română din Dumbrăveni. — La adunarea protopopească ţinută în 25 Ianuar c. a tractului Dumbrăveni, s'a hotărât cumpărarea caselor protopopeşti, în centrul oraşului, Piaţa Regina Maria. Adunarea a fost prezidată de administratorul protopopesc, păr. Nicolae Gheaja.

Ajutor studenţilor săraci. Comisia interimară a judeţului Cluj a votat suma de 199 mii lei în ajutorul universitarilor lipsiţi de mijloacele traiului. Din suma aceasta primesc: studenţii români 120 mii lei, studenţii unguri 49 mii lei, studenţii jidovi 30 mii lei.

Asociaţia studenţească, de fiice şi fii de preoţi ortodocşi, dela universitatea din Bucureşti, şi-a ales un comitet de conducere alcătuit din 15 studenţi şi studente. Preşedinţele comitetului este dl V. Alexandrescu, ear secretar general dl Grigorie T. Marcu.

Banca Naţională va pune în circulaţie bilete nouă de câte o mie de lei. Bancnotele, de coloare verde, vor avea forma dolarilor. — Vechile bilete de 1000 lei, trecute peste graniţă, vor veni spre casă, de silă bucuros.

Conform ordinului ministerial, n'au dreptul de a face slujbe religioase sectele: nazarenii, studenţii în bîblie, mileniştii, secerătorii, adventiştii reformaţi, pentacostiştii şi inochentiştii. — Li se dă voe baptiştilor şi adventiştilor de ziua a 7-a, să ţină slujbe acolo unde au credincioşi şi predicatori cetăţeni români şi nepedepsiţi. Dar, nici aceste secte n'au dreptul să primească ajutoare din străinătate, ear adunările lor generale se vor putea ţinea numai cu învoirea autorităţilor statului.

Ministerul instrucţiunii, constatând că numeroşi elevi fac parte din asociaţii sportive, a luat dispoziţia să se cerceteze dacă activitatea extraşcolară nu este dăunătoare disciplinei şi morale şcolăreşti. In cazul când se va constata că această activitate nu va fi în vederile ministerului se vor lua măsurile pentru a împiedeca pe elevi pela participarea lor la aceste asociaţii.

Inoportună. Un membru al Reichstagului propusese înlocuirea pedepsei cu moartea la muncă silnică pe viaţă; înspăimântat însă, de sporirea criminalităţii în Germania, a revenit asupra propunerii, găsindu-o inoportună pentru moment.

Două milioane de petiţii, încărcate în opt lăzi, şi semnate de membrele organizaţiilor femeniste engleze în favorul păcii, au sosit la Geneva în vederea conferenţei desarmării.

Femee «doctor în teologie». Universitatea din Glasgow a dat, nu de muit, pentru prima oară, unei femei, titlul de doctor în teologie. In Anglia acest lucru e numit «doctor în divinitate». Femeea care a primit acest titlu se cheamă Miss Maud Royden şi este fiica lui Sir Thomas Royden, preşedintele societăţii de vapoare «Cunard Line». Miss Maud a fost angajată la catedrala din Glasgow, unde va face serviciul de predicatoare.

Nu le mai trebue «Miss»-uri. Gingaşele domnişoare ale Italiei nu vor mai figură pe lista concursurilor de frumuseţă, organizate de speculanţii de tot felul. Mussolini a dat adecă ordin, prin care, din motive de moralitate, sânt oprite în Italia alegerile de «regine» ale frumuseţii. Om şi jumătate e Mussolini!

Analfabeţi. O statistică americană află, că numărul persoanelor, peste vârsta de 10 ani, care nu ştiu scrie, nici citi, este 62 la sută pe întreg rotogolul pământului. Analfabeţii Italiei de sud dau cifra de 65 la sută. Tot cam atâţia sânt în Spania; în Portugalia 80 la sută, — mai rău ca la noi.

Vrăjitorie la oraşe! Două ţigănci, cari ştiu să «ghicească» şi să «farmece», au intrat zilele acestea în locuinţa duor *doamne*, nu la sat, ci la un mare oraş, şi au cerut să *descânte hainele* cucoanelor, «ca să le meargă bine toată ziua». Doamnele au crezut, şi au predat ţigăncilor diferite haine femeeşti, să le descânte şi apoi să le înapoieze «pline de noroc». Vrăjitoarele au luat hainele şi — duse au fost. Sfârşitul? «Poliţia cercetează», să afle unde-s hoaţele hainelor. — Să fie de învăţătură — sătencelor!

Moarte aparentă. Faptul s'a petrecut într'un orăşel de lângă lacul Constanţa (Elveţia). Ucenicul unui brutar, suferind de tetanos, a căzut într'o stare de moarte aparentă. Toţi îl credeau mort şi s'au început pregătirile: Brutarul i-a comandat un cosciug şi un loc în cimitir. Ucenicul a fost pus în sicriu pe o masă din odăiţa în care locuia. Dar, în timpul nopţii, mortul s'a trezit. Intr'un acces de furie a aruncat lumânările care ardeau la căpătâi şi a sfărâmat cosciugul în bucăţi. Brutarul, auzind sgomot, a venit în odăiţă. Acolo cu spaimă, a văzut că «mortul» trăeşte. Patronul a explicat ucenicului ce s'a întâmplat, şi a reuşit să-l liniştească.

ŞTIRI LOCALE

EFECTUL! Unele din cotidianele noastre, (cele cu 3 lei) în dragostea lor pentru confraţi, au pornit o campanie împotriva existenţei noului ziar CALENDARUL, terorizând pe depozitari, aşa încât chioşcarii n'au îndrăznit câteva zile de-a rândul să pună în vânzare CALENDARUL, (unii îl vindeau pe ascuns). Rezultatul a fost că în Sibiu, poate şi în alte locuri, lumea cere cu atât mai vârtos să citească paginile noului îndrumător spre zări mai senine.

Conferenţă. Duminecă, 7 Februar 1932 la ora 18 (6 seara) se ţine conferenţă publică în sala prefecturii. Conferenţiar dl profesor universitar Dr. Silviu Dragomir. Tema: «Din urmele celei mai vechi civilizaţii româneşti din Ardeal» (cu proecţiuni).

Pensionarii, fără deosebire de confesiune şi naţionalitate, s'au întrunit Duminecă, în 31 Ianuar la ora 11 a. m., în sala dela Apollo. Intrunirea a fost deschisă de dl Dr. V. Bologa, cu o cuvântare omagială adusă Suveranului şi guvernului ţării. Au luat cuvântul mai mulţi oratori, arătând doleanţele întemeiate ale pensionarilor, ear la urmă s'a votat o moţiune, în care se imploră sprijinul Maiestăţii Sale Regelui şi al guvernului. Adunarea s'a terminat în ordine la ora 1 şi un sfert după amiazi.

Dela primăria municipiului Sibiu. Reuniunea de vânătoare Sibiu va pune, pe teritoriile de vânat Sibiu, Turnişor, Şelimbăr şi Caşolţ, otravă pentru stârpirea lupilor. Cadavrele animalelor trebue să fie lăsate pe loc, raportându-se primăriei municipiului.

— care toată apa ar vreà s'o întoarcă spre moara sa proprie — caută să o înfrânezi între credincioşii tăi, ca pe izvor de cumplite rele în societate.

Iubirea către aproapele, peatră fundamentală a religiei, o întăreşte adânc mai ales în inima tinerimii, să se înveţe de timpuriu *a renunţa* pentru binele obştesc.

Nu lăsà să se respândească judecăţile de prisos, care încep să degenereze dând naştere la desbinări, certe şi ură de moarte.

Sădeşte linişte şi mulţumire în inimi; discordia, revolta în contra autorităţii le îmblânzeşte cu mijloacele religiei şi ale legilor civile.

Eşti preotul lui Dumnezeu, care e Dumnezeul păcii.

Soarele îl observă curioşii cei mai mulţi, când sufere eclipsă, — pe preot îl observă în defectele lui îndeosebi. Ceice găsesc pete în soare, ear dela tine, să fii fără pată, fără defecte. Ei nu vor să ià aminte, că şi omul sfânt e om, ear crinul alb are umbră neagră.

Lasă-i, şi gândeşte la chemarea ta principală: să desvolţi virtuţile în oameni, pe cei vitioşi să-i întorci si să-i conduci în căile datorinţelor de bunii şi înţelepţi fii ai Domnului.

Aşa să-ţi ajute Dumnezeu!

Pr. T.

Ţăran, şi boer. In apropierea conversiunii datoriilor private, nu este de prisos să reţinem un instructiv caz, raportat, săptămâna trecută, de foaia economică, Argus. O bancă din provincie, povesteşte confratele, o bancă mică, a avut între 15 Decemvrie şi 15 Ianuar şasezeci debitori *ţărani* cu creanţele ajunse la scadenţă. Tot în acest timp a avut şi zece debitori din categoria oamenilor *cu stare* şi cu însemnate poziţii sociale. Din cei şasezeci debitori ţărani s'au prezentat exact la scadenţă cincizeci şi opt, au preschimbat poliţele plătind dobânda de patrusprezece la sută conform legii contra cametei, deşi li s'a atras atenţia că pot plăti opt la sută conform legii excepţionale. Jumătate din ei au dat şi ceva din capete. Dintre cei zece debitori «*boeri*» nu s'a prezentat la preschimbare decât unul, şi acela fără bani pentru dobândă, dar a cerut reducerea dobândei la opt la sută. Acest singur caz e deajuns pentru a judeca în fondul ei problema conversiunei. Lumea care trăeşte bine, cheltueşte, voiajează, are automobil, frecventează teatrele şi restaurantele, nu recunoaşte datoriile şi face agitaţii, fie pentru a le trece la stat, fie pentru a le anula. Pentru ca agitaţia să reuşească, e pusă înainte — ţărănimea. Ţăranii, însă, care câştigă gologanul cu greutate, ei nu cer intervenţia statului şi chiar dacă statul le-o acordă, ei nu uzează de ea. Ei ştiu ce importanţă are creditul şi ei sunt elemente economice serioase cari cunosc ce înseamnă paguba şi câştigul. Peste tot în ţară, situaţia e aceeaş. Ţăranii sunt împovăraţi, ce e drept, şi loviţi crunt de nenorocirea ce s'a abătut asupra întregii lumi. Dar, ei nu încearcă să se sustragă de sub legile firei decât dacă sânt aţâţaţi de agitatori, cărora numai de datoriile ţărăneşti nu le arde, dar văd în ele un mijloc politic. Chiar şi atunci când este împins la agitaţii, ţăranul ia parte la întruniri, strigă «jos cămătarii», dar se duce la scadenţă, preschimbă poliţa şi plăteşte dobânda...

Fiule! In viaţa ta ispiteşte-ţi sufletul, şi vezi ce este lui rău şi nu-i da lui.

Că nu toate tuturor folosesc şi nu tot sufletul întru tot binevoieşte.

(Sirah 37, 30, 31).

Nr. 29/932 (4) 1—3

Concurs

Pentru intregirea parohiei I-a de cl. I din **Tebea**, protopopiatul Zarand, se publică de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunii dela stat, conform coalei B.
2. Stola obişnuită.
3. Sesiune parohială 3 jugăre.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta până la terminul fixat Oficiului protopopesc ortodox român al Zarandului în Brad.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie în o Duminecă ori sărbătoare spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Brad, la 14 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 39/1932 (5) 1—3

Concurs

Pentru intregirea parohiei vacante de cl. III **Zdrapţi**, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Venitele stolare.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în terminul dat şi concurentul să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Brad, la 16 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Zarandului în înţelegere cu consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 596/1931. (3) 1—3

CONCURS

Pentru intregirea parohiei de cl. III **Ciugud**, din protopopiatul Sebeşului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Cele fasionate în coala B pentru întregirea dela stat.

b) Sesiune parohială în mărime de 19½ jugăre cadastrale şi folosinţa cimitirului.

c) Stola uzitată în comună.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post îşi vor înainta cererile de concurs în termenul indicat oficiului protopopesc al Sebeşului şi se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de către popor.

Sebeş-Alba, 19 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ*. Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: **Librăria Arhidiecezană**, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Nr. 399/1931. (1) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Cugir**, protopopiatul Orăştie, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela Stat, conform coalei B.
2. Casă parohială (5 camere) cu supraedificate.
3. Sesiunea parohială de 20 jugăre arător în hotarul comunei vecine Aurel Vlaicu.
4. Stola obişnuită.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile însoţite de actele necesare oficiului protopopesc al Orăştiei, în terminul dat de prezenta publicaţiune, — iar concurenţii e de dorit să se prezinte la biserică pentru a fi cunoscuţi de poporul credincios.

Orăştie, la 30 Decemvrie 1931.

Oficiul protopresbiteral ortodox rom. din Orăştie, în înţelegere cu Consiliul parohial din Cugir.

Ioan Moţa
administrator protopopesc.

Nr. 310/1931 (2) 2—3

Concurs

In temeiul ord. Preaven. Cons. Arh. Nr. 4018/1931 se publică concurs pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune lângă parohul veteran Ioan A. Bena în parohia de clasa II-a (doua) **Pianul de jos** din protopopiatul Sebeşului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Capelanul va beneficia de jumătate din sesiunea parohială de 26 jugăre şi de jumătate din toate veniturile stolare din parohie.

Cererile de concurs, însoţite de documentele cuvenite, se vor înainta oficiului protopopesc al Sebeşului, în termenul indicat, iar candidaţii se vor prezenta în vr'o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Sebeşului în înţelegere cu consiliul parohial din Pianul de jos.

Sebeş, 28 Decemvrie 1931.

Vasile Oană
protopop.

VIOLINE
Viole
Mandoline
Ghitare
Arcuşe
Coarde de tot felul
Scaune pt. violine
Diapasoane
Surdine
Sacâz
Cutii pentru violine
Pupitre pentru note
etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu preţurile cele mai moderate.

ANUNŢ

Tuturor oficiilor protopopeşti şi parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispoziţiile testamentare ale fericitului mitropolit Şaguna precum şi regulamentele pentru administrarea Librăriei şi Tipografiei arhidiecezane, atragem atenţiunea oficiilor parohiale şi protopopeşti ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate şi tipărituri oficiale precum şi obiecte rituale şi cărţi bisericeşti să se procure dela Tipografia şi Librăria arhidiecezană.

Aceste aşezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale şi protopopeşti.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism şi o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic
de
ONISIFOR GHIBU
profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoţit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desfiinţarea Statului Catolic

Preţul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimiţându-se preţul plus spesele postale prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broşura:

„Profeţii mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentrucă să fie cât mai accesibile la instrucţiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanţa lor mesianică. Preţul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici şi îndrumări omiletice
de
Preotul Gheorghe Secaş
Preţul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

Tâlcuirea Sfintei Liturghii
de
Preotul Dr. Nicolae Terchilă
Preţul Lei 15·—, plus porto postal Lei 5·—

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit

Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la **Librăria Arhidiecezană în Sibiu**

Preţul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII
de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II
cu 75 documente anexate.
Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de
Indrumări misionare

pentru folosirea studenţilor în teologie, preoţilor parohi şi misionarilor eparhiali
de
Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti.
Preţul Lei 440·—, plus spese poştale Lei 20·—

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX | Sibiu, 13 Febuar 1932 | Nr. 13—14

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASTRA"

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Octavian Goga

(=) *Sfârșitul anului 1931 și începutul anului 1932 se înădesc prin* [illegible] *laureatului cântăreț al neamului, maestrului* Octavian Goga, *care împlinește jumătate de veac a vieții.*

La sărbătorirea dela 14 Februar 1932, organizată în cinstea poetului din partea universității Clujului, se asociază cu drag și biserica noastră ortodoxă, rostind vrednicului său fiu omagiul preoțimii și urările el de bine, cu dorința ca celce ni-a dăruit minunatele cântări, cu miresme de tămâie, să-și urmeze drumul o altă jumătate de veac, risipind în jurul său aceeaș bogăție de daruri ce i le-a hărăzit cereasca pronie.

Plini de recunoștința cuvenită, au sărbătorit cei 50 de ani de viață ai luptătorului scriitor: deputații și senatorii parlamentului, Academia Română, școalele, Societatea scriitorilor români, Societatea autorilor dramatici, și toată presa română; ear Suveranul, Voevodul culturii naționale, a remis sărbătoritului insignele ordinului Carol I în gradul de mare ofițer.

Intreaga tabără de intelectuali, fără deosebire de idei și credințe, a înlăturat, pe câteva momente, orce fel de protivnicie, și s'a apropiat cu însuflețire și dragoste de acela, a cărui operă de scriitor, orator, gazetar și om politic, a răscolit și răscolește tainuite energii și, punându-le în lucrare, așterne tăria viitorului unui neam trezit la nouă viață.

Creator de versuri, ce rămân, Octavian Goga se înșirue statornic în ceata celor puțini ai lumii cari n'au depășit linia frumosului și cari au izbutit să împreune ideea naționalismului clocotitor cu ceea ce se cheamă artă pură și desăvârșită.

A cântat, ca îndrăzneț și năvalnic trubadur, un mare vis, și a rămas artist în toate împrejurările.

Când s'a hotărât să primească fotoliul de ministru, cel dintâi, al cultelor, l-au felicitat și s'au felicitat mai ales preoții noștri.

Ieșit din marele sat ardelean de pe desființata graniță, din satul umbrit de măiestatea codrului și adăpostitor de prigoniți vlădici ai bisericii oropsite, din satul în al cărui mausoleu doarme somnul de veci unul din fericiții «dătători de legi și datini» ai neamului, — maestrul condeiului și al graiului inspirat, alături de toți ceice au înălțat steagul pentru prăbușirea nedreptelor hotare între frații de aceeaș limbă și credință, ar avea dreptate să rostească vorba fericiților în mijlocul izbânzii: Unde am pus noi truda, a pus Dumn[illegible]

Pentru viitor, s[illegible] astăzi face următo[illegible] rostită în parlament[illegible]

«Făgăduesc înaintea lui Dumnezeu și a țării, că tot restul pu[illegible]terilor mele intelectuale le voi depune la picioarele acestei țări, pe care vreau s'o trasmitem generațiilor viitoare, curată, strălucitoare, ca un punct de lumină pentru patrimoniul umanității».

Preoțimea bisericii ortodoxe române ardelene, poate și mai mult decât alții, s'a bucurat și a admirat pe marele fiu născut din casă preoțească și ridicându-se la înalte trepte prin vrednicie exemplară, prin tăria iubirii sale de neam și biserică.

Urăm neînfricatului cântăreț al nostru, în numele acestei preoțimi, îndelungime de zile, cu sănătate multă și cu belșug de izbândă, [illegible] înfrângând vitregimii [illegible]te vijeliile ei, cucer[illegible] și înțeleptul îndru[illegible]dă țara și biserica [illegible]. fericite și mulțumite, așa cum ele merită și trebue să fie, astăzi și totdeauna.

Loja în plină acțiune

Vești de mare îngrijorare ne vin dela sate. Slujitorii altarelor lui Hristos se sbat în neînchipuită mizerie. N'au cu ce-și crește copiii la școală, n'au cu ce se îmbrăca, n'au ce mânca. Sunt unii și de aceștia..

Preoțimea noastră niciodată n'a dus o viață de huzur și risipă. Trecutul maștер i-a creiat din sărăcie un titlu de noblețe. Fiindcă și instituția sfântă pe care a slujit-o, a fost săracă în bunuri materiale. Strictul necesar pentru o modestă viață însă l-a avut întotdeauna. Obștea credincioasă s'a îngrijit de aceasta. Astăzi preoțimea noastră nu mai are nici strictul necesar pentru cea mai simplă viață. Fiindcă statul, care odată cu secularizarea averilor bisericești și-a luat obligația de a acoperi trebuințele materiale ale Bisericii, nu-și mai respectă angajamentele.

Epoca vrășmășiei statului împotriva Bisericii a început sub forme cu totul dureroase. Incă sub regimul trecut au început curbele la salarii și la trebuințele materiale ale Bisericii. Nedreptatea era îndreptată mai ales împotriva Bisericii ortodoxe, pentrucă celelalte culte, minoritare, fiind într'o situație privilegiată, nu simțiau în așa măsură ciuntirile bugetare.

Sub actualul regim vrășmășia statului față de Biserică a intrat într'o nouă fază. Ea s'a întețit cu o repeziciune uluitoare, luând, în timpul din urmă, proporții impresionante. Amputările pe care ministerul de finanțe le-a aplicat bugetului Bisericii au fost atât de crude și de dese, încât ele au stârnit o justificată revoltă în sufletul slujitorilor acestei sfinte instituții.

Revolta este cu atât mai justificată, cu cât amputările la bugetul Bisericii nu s'au făcut numai în măsura în care s'au făcut la bugetele altor instituții, ci într'o măsură «specială». Prin ele guvernul într'un chip neesplicabil a vrut să umilească Biserica și să-i împiedece binefăcătoarea activitate pe care acest așezământ de mântuire religioasă și națională e chemat s'o desfășoare în mijlocul poporului.

Ieri se *șoptea* numai acest adevăr. Astăzi se strigă pe uliți; îl știe toată lumea, și strigându-l dă alarma unei mari primejdii naționale. Francmasoneria vrea distrugerea Bisericii prin umilirea morală și nimicirea materială a slujitorilor ei, față de cari nu a avut niciodată decât cel mai massiv dispreț. Câteva luni după instalarea noului guvern ni s'a dat să auzim despre preoți cuvinte pe care presa, *politică* chiar, s'a sfiit să le publice. Iar în niște declarații făcute acum câteva zile un membru al guvernului a rostit cuvântul, că își poate închipui o țară «fără catedrale» — nu însă una «fără bănci». Cine nu vede în aceste declarații un urât dispreț pentru măreața operă morală și națională realizată de osârdia jertfelnicei noastre preoțimi din trecut și pentru eforturile preoțimii noastre de astăzi, gârbovită sub povara nesfârșitelor curbe de sacrificiu?

In aplicarea loviturilor ce le dă bisericii dușmanii ei nu cunosc rezerve. Uzează și de atacul direct și de intrigă. Mai ales de intrigă.

Iată una de cea mai recentă marcă. La alcătuirea noului buget, salariilor preoțești li s'a aplicat o serie de curbe. Nu le știm exact numărul, fiindcă sunt multe, foarte multe. Măsura de o cruzime fără precedent a *desființat* aproape aceste salarii. Intenția aceasta a și fost. Dacă s'a mai înscris totuș în buget o fărâmă de salar pentru slujitorii altarelor, aceasta s'a făcut numai pentru a da poporului credincios iluzia, că preoțimea e *plătită* de stat; nu mai are deci nevoe de contribuția poporului. Credincioșii sunt aduși în situația de a spune:

Noi nu mai trebue să contribuim pentru susținerea preotului, căci preotul e plătit de stat. Se spune: preotul poate trăi numai din venitele stolare. Intriga e menită să creieze vrășmășie între popor și preot. Amândoi sunt trași pe sfoară de intrigi. Astfel

preotul rabdă de foame... între două pite.

A doua intrigă: Slujbaşii eclesiastici ai centrelor eparhiale nu au fost aşa de cumplit curbaţi prin ultimul buget, cum a fost preoţimea parohială. S'a zis, şi cu drept cuvânt, că aceşti slujbaşi, neavând parohii, sunt avizaţi exlusiv la salarii; deci nu este cu dreptate să li se amputeze prea crunt aceste salarii. Era o motivare justă.

Numai cât «consiliul de miniştri prin jurnalul Nr. 1860 din 15 XII. 1931 autorizează Ministerul cultelor ca din suma prevăzută în bugetul pe 1932 pentru fiecare cult în parte, să fie satisfăcute în primul rând salariile profesorilor şi ale funcţionarilor dela centrele eparhiale şi apoi diferenţa sumelor să se repartizeze celuilalt personal clerical» (Mon. ofic. Nr. 1 din 1 Ianuarie 1932)

Decizia ministerială este cusută cu aţă albă. Ea ar fi să stârnească vrăşmărie între preoţimea parohială şi clerul centrelor eparhiale. Preoţilor li se spune indirect prin această decizie: «Aţi fost curbaţi, pentruca asesorii şi profesorii să poată huzuri (creştineşte vorbind, noi îi dorim acest huzur dlui ministru). Seul bugetului îl mănâncă deci consilierii eparhiali şi profesorii de teologie. Dacă n'ar fi ăştia, voi, preoţii dela sate, cu actualul buget, aţi trăi aproape ca'n rai».

De fapt, o elementară socoteală ne duce la concluzia, că suma echivalentă curbei neaplicate la salariile funcţionarilor eclesistici ai centrelor eparhiale este atât de mică faţă de suma tăiată din bugetul preoţilor de parohii, încât intriga judecată în lumina acestei concluzii îţi apare în toată urâciunea ei. Curba aceasta neaplicată centrelor eparhiale face, de pildă, pentru Sibiu cam 840.000 Lei pe an. Drept echivalent preoţimii din arhidieceză i s'a redus salarul cu 7.100.000 pe an.

Mai este nevoie de comentar la această bombă aruncată în viaţa bisericească?

Din atitudinea unor anumite organe de presă e evidentă uneltirea francmasoneriei, care foloseşte orice ocazie spre a îndrepta atacuri împotriva bisericei şi a slujitorilor ei.

Avem însă toată nădejdea, că Biserica noastră, îşi va continua într'o perfectă solidaritate lupta pentru justele ei revendicări, alături de conducătorii acestui sfânt aşezământ.

Şi acum o întrebare pentru dl preşedinte al Consiliului de miniştri, *N. Iorga:* d-sa, care a spus că fără preoţi se surpă o ţară, iar cu ei se poate zidi una, înţelege să patroneze până la sfârşit acţiunea destructivă împotriva Bisericii şi implicit, împotriva sufletului neamului românesc?

Preoţimea aşteaptă răspuns la această întrebare, fiindcă pentru ea criteriul de judecată a oamenilor este cuvântul din Scripturile sfinte: «Cine nu adună cu mine, risipeşte». *Dinu Pajură.*

Circulara trimisă prefecţilor judeţeni din partea ministerului de interne, în vederea apropiatelor *alegeri eparhiale*, conţine următoarele:

«Vi se aduce la cunoştinţă din ordinul dlui prim-ministru că pe cât depinde de administraţie, apropiatele alegeri eparhiale din 14 Februar a. c să fie lipsite de caracterul obişnuit al luptelor politice şi de partid.

Veţi veghia ca administraţia să-şi facă datoria, fără să se amestece în alegeri. De unde rezultă impediment pentru prefecţi şi funcţionarii administrativi de a candida, retrăgându-şi de urgenţă candidaturile de felul acesta, depuse înainte de primirea acestui ordin.

Dispoziţiunile acestea nu privesc pe primari şi consilierii comunali, şi nici pe prezidenţii comisiilor interimare comunale şi nici pe membrii acestor comisii şi ai celor judeţene.

Binevoiţi a confirma primirea şi a referi de urgenţă».

Să nu fie o predică în pustiu...

Fumul şi mirosul prafului de puşcă răzbeşte din depărtări.

Japonia şi China pare că nu-şi pot aranja diferendele decât pe calea armelor. In fiecare zi pier sute de inşi, răpuşi de furia gloanţelor. America şi marile puteri şi-au trimis la faţa locului vase de război pentru a păzi — se zice — zona internaţională. Rusia sovietică păndeşte momentul pentru a intervenì la timp — desigur prin arme — în scopul infiltrării doctrinei comuniste în conştiinţa şi organizaţia popoarelor din Orient.

Altfel se ciocnesc, într'un colţ de lume, interese materiale se ţes intrigi născute în mare parte din tendinţe de acaparare, şi se nasc învălmăşeli, ale căror consecinţe nu se prevăd decât în presupuneri foarte relative.

In acest timp de sângeroase frământări, într'un alt punct al lumii s'a început sbuciumul statornic. Reprezentanţii naţiunilor, întruniţi în conferenţa dezarmării la Geneva, atacă una dintre cele mai grele încercări.

Adevărat că până acum, nu ne-am prea ales cu rezultate practice, oferite de Societatea naţiunilor.

Se vorbeşte frumos şi cu temei la Geneva, şi acum, ca şi la alte ocazii

Dar, până când discursurile şi aranjamentele de acolo nu vor afla temelie puternică şi statornică în conştiinţa morală a fiecărui popor, rolul acestei umanitare instituţii de pace nu se va manifesta cu efectul dorit. Până când nu se va ajunge la ideea, că deasupra intereselor interindividuale trebue să troneze o atmosferă de ordin divin. Societatea naţiunilor nu poate dispune de autoritatea suficientă spre a impune omenirii ideea practică a securităţii durabile.

Vom fi, cu toate acestea mulţumiţi, când reprezentanţii popoarelor, pe urma conferenţei dezarmării vor putea să apropie lumea, fie şi numai cu un singur pas, de idealul păcii şi al siguranţei. Al doilea *pas va fi, negreşit, mai puţin greu de realizat.* *D. C.*

Bisericile şi conferenţa dezarmării

— Chemare către creştinii tuturor ţărilor —

In vremea când la Geneva au început desbaterile delegaţiilor întrunite la conferenţa dezarmării, o distinsă personalitate în lumea politică a ţării sale, *Lordul Dickinson*, — membru al casei de sus engleze şi preşedintele «Alianţei universale pentru conlucrarea amicală internaţională a bisericilor», — adresează creştinilor, din toate ţările, următoarea chemare, pe care o publicăm în traducere din «Intern. Christl. Presse»:

Conferenţa dezarmării are să fie proba focului pentru Societatea naţiunilor; sau, mai exact: conferenţa aceasta are să fie proba focului pentru *naţiunile* ce aparţin Societăţii. Conferenţa va urma, în discuţiunile sale, metodele întrebuinţate de Societatea naţiunilor; resultate cu efect vor putea să izvorească numai dintr'o hotărâre unanimă. Aceasta însemnează, că delegaţii unui singur stat ar putea zădărnici conferenţa.

Delegaţii vor vota conform directivelor primite dela guvernele deosebitelor ţări; ear guvernele, la rândul lor, vor lucra după impresia ce li-o fac dorinţele din ţările lor. Dacă la plecarea spre Geneva li se spune delegaţilor, că cetăţenimea statelor respective stăruieşte ca întrunirea genoveză să izbutească ceva în reducerea puterilor militare, delegaţii vor lucra în consecvenţă. Problema este cu totul realizabilă. Greutăţile tehnice au fost înlăturate prin lucrările pregătitoare ale Societăţii naţiunilor. Totul ce se cere, este bunăvoinţă şi curaj. Sentimentul moral al popoarelor are să creeze această bunăvoire şi acest curaj.

Cum se poate transpune *în faptă* sentimentul moral? Neapărat, prin străduinţele bisericii! Creştinii au, în chestiune, o îndatorire hotărâtă; căci Maestrul lor este prinţul păcii şi împărăţia Lui este o ţară, în care are să domnească numai dragostea.

In conferenţa bisericească, dela Cambridge, ţinută în Septemvrie 1931 de «Alianţa universală pentru conlucrarea amicală internaţională a bisericilor», s'a adus hotărârea a se invită bisericile creştine ale tuturor ţărilor: să declare guvernelor lor, că sânt gata a colabora activ, în problema micşorării înarmărilor la nivelul cel mai de jos, şi să ceară cu tot dinadinsul credincioşilor să înalţe rugăciuni în biserică şi acasă, ca actuala conferenţă a dezarmării să-şi ajungă

FOIŞOARA

Bălgrădeanul

— Iconiţă din vechea prigoană pentru lege —

In temniţa din Sibiu trei bătrâni, cu chip cenuşiu, povesteau la miez de noapte în îndurerate şoapte, despre o făclie cu lumina vie, care se stinse pe vecie, în ăst lăcaş de urgie.

Trei bătrâni cu faţa cernită ca zdreanţa şi cu ochii tulburi ca ceaţa, îşi spovedeau obida până dimineaţa, lâng'un trup rece ca ghiaţa.

Curatorul Gavril cu trupul subţiat ca de copil, dar cu sufletul aprins ca de proroc din Izrail, desprindea aşa firicelul povestirii de pe ghemul pătimirii:

— Sărăcuţul nostru frate bun! Patru ani purtat-a lanţul pentru crezul său străbun!. Patru ani în ocară de duşmani!. Patru ani de zile cu apă şi cu pâne!..

— Ca mine şi ca tine, curatore Gavrile..

— Dar, oricum, Bălgrădeanul e mântuit acum... Dumnezeu să-i miluească sfletul încununat cu credinţa strămoşească şi să-i împărtăşească de toată fericirea cea cerească, pentrucă prea mult s'a înfruptat din amărăciunea pământească... Il văd par'că şi acum în biserica îmbrobodită în praur de fum, de pe sorânceana dealului din marginea Bălgradului... In biserica odrăslită din milostenia de crai a Vieszului Domn Mihai.. Era ziua de înscăunare a Duhovnicului care s'a rupt de Legea noastră sfântă şi mare a Vădicăi Atanasie. Slujia el în sobor şi preoţi mulţi, cu bărbi albe, cântau frumos în cor. Iar în naea bisericii asculta cu evlavie o spuză de popor.

Icuit în mulţime ascultam şi eu cu sufletul mâhnit, ca azi, când am robit patru ani întregi pentru dreptatea sfintei noastre legi..

Lângă mine scăpăra de mânie ăst soţ iubit, pe care Domnul l-a odihnit şi de obidă l-a mântuit. Iar lângă el se ruga încetinel un preot străin cu graiul blajin. Pe urmă preotul îi şopti în murmur lin:

— Ce mai norod creştin!.. De jertfă pentru Domnul plin!...

— Nu-i de noi întemeiată biserica preaminunată.

— Dar de cine, moş vecine?..

— De Arhanghelul din răsboi!

— Nu prea înţeleg pilduirea, că anii mei sânt mulţi...

— De Vodă Mihai de peste munţi.

— Aşa a-a?...

— Da.

— Binecuvântată-i fie pomenirea!

Cum povesteau în linişte, gânduri aprinse se 'ncăierau prin minţile robilor şi lacrimi limpezi ca mărgăritarul li se cerneau prin sitele genelor şi li se opreau încetişor în barbă. Iar razele de stele furişate prin zăbrele se răsfrângeau în ele ca'n boabele de rouă de pe firişoarele de earbă.

Potolindu-şi duioşia curatorul Gazril pornit-a iar aşa:

— Vlădica tămâe mulţimea cu cădelniţa, cântă apoi Evanghelia. Preotul vecin îi grăi iar soţului scăpat acum de jale şi de chin:

— Vlădica-i rumen, ca un trandafir...

— Da, părinte, dar nu de hrana străinilor, ci din dania frăţinilor.

— Nu pricep, că's cam slăbit de ani.

— Vlădica mâncă pâne albă, ca de crin şi bea vin curat ca sfântul mir, de pe o moşie cinstită lui într'o clipă blagoslovită de un Domn blajin.

— De care domn blajin?

sub inspiraţie dumnezeească, toate rezultatele dorite.

Conferenţa a declarat, că solia bisericii creştine către lume este evangheliа despre iubirea divină şi despre jertfa care se revelează în Isus Hristos şi crucea Sa, şi că războiul, ca mijloc de înlăturare a diferendelor internaţionale, este incompatibil cu spiritul şi felul lui Hristos. Conferenţa a fost de părere, că în lumea actuală biserica nu poate intervenì în regularea diferendelor internaţionale prin alte mijloace, decât prin metoda netezirii, prin tribunal de arbitri, sau prin hotărâre judecătorească.

Este greu să-ţi închipuieşti, că un creştin ar putea refuză consimţirea sa la principiile cuprinse în declaraţie; ear celce consimte cu declaraţia aceasta, va trebuì să lucreze aşa, cu principiile dintr'însa să fie primite pretutindeni. El va trebuì să vie cu partea sa şi să ajute, ca poporul său să înveţe a înţelege principiile arătate; va trebuì să înduplece pe bărbaţii de stat ai ţării sale, să adopteze aceste principii ca bază a politicei lor.

Conferenţa de acum dela Geneva ofere un prilej unic în felul său întru aplicarea practică a principiilor amintite. Se poate întâmplа, să nu izbutească, la această ocazie, un plan desăvârşit; lumea însă va aşteptà, să fie croite şi primite linii generale de directivă. Această ţintă se poate ajunge, dacă fiecare naţiune este gata să aducă jertfa naţională de-a recunoaşre dreptul cererilor altor naţiuni şi de-a avea încredere în bunăvoirea celorlalte naţiuni. In procesul de *jertfă mutuală* trebue găsit acordul cel din urmă, şi astfel este de importanţă ca adunarea dezarmării să se întrunească în atmosferă de abnegaţie. Pentru a produce asemenea atmosferă în opinia publică şi în ministeriile Europei, sânt chemate să intervie bisericile. Aceasta este negreşit o grea temă, dar este şi o înaltă răspundere. Dacă în timpurile de astăzi conştiinţa creştină va putea fi scuturată spre activitate, în acest caz nu numai conferenţa dezarmării ar fi scutită de neizbândă şi Societatea naţiunilor de o ruşine, ci întreaga omenire ar fi ferită de o distrugere prin sine însaşi.

Din aceste motive apelăm la biserici, să ne vie în ajutor în clipa critică, şi sântem încredinţaţi că apelul nostru nu va fi lucru zadarnic.

Instalarea dlui Ioan Sandu

— Serbare la Şcoala normală „Andrei Şaguna", Sibiu —

I. P. S. Mitropolit Nicolae a ţinut să îndeplinească personal actul instalării dlui I. Sandu în postul de director al şcolii normale «A. Şaguna» din Sibiu.

Spre acest scop s'au întrunit în sala festivă a şcolii elevii şi elevele şcoalei de ambele secţii, împreună cu membrii corpului didactic. Exact la ora 12, Joi în 4 Februar a. c. au sosit I. P. S. Sa împreună cu P. S. Arhiereu Vasile, însoţiţi de membrii consiliului mitropolitan şi arhiepiscopesc şi de membrii corpului didactic dela Academia teologică în frunte cu dl rector Colan.

Corul şcoalei a intonat o cântare religioasă. A luat cuvântul I. P. S. Sa elogiind pe defunctul director Todoran, secerat de moarte la începutul anului şcolar. Apoi a scos în relief importanţa şcoalei normale confesionale, tradiţia glorioasă a acestei şcoale, un monument simbolic al concepţiei culturale a marelui Şaguna, care s'a îngrijit ca şcoala să fie ridicată la nivelul pedagogic apusean. Marii pedagogi ai acestei şcoale, în frunte cu Ioan Popescu, au altoit în sufletele generaţiilor de dascăli ai poporului idealismul neprihănit şi fecund, care a deşteptat în popor dragostea faţă de cultură împreunată cu simţul de jertfă pentru şcoală. Doreşte noului director să valorizeze tradiţia glorioasă a acestei şcoale şi imploră ajutorul lui Dumnezeu la munca profesorilor şi a elevilor, încredinţaţi conducerii celei nouă.

Dl I. Sandu a răspuns I. P. S. Sale prin vorbirea următoare:

Daţi-mi voie, Inalt Prea Sfinţite, ca mai întâi să Vă mulţamesc călduros pentru cuvintele măgulitoare ce mi le-aţi adresat. Imi dau seama că ele nu se referă atât la modesta mea muncă desfăşurată pe teren şcolar, cât mai ales exprimă nădejdile ce le puneţi în ridicarea şi înălţarea acestei şcoale.

Şi ţin să Vă asigur dela început că voi pune toată munca şi tot zelul ca aceste speranţe să nu fie înşelate şi gândul I. P. S. Voastre să se realizeze pe deplin.

Am răspuns cu hotărâre la apelul de a lua conducerea acestei şcoale care poartă numele nemuritorului arhiereu Andrei Şaguna. N'am pregetat o clipă să părăsesc direcţia liceului Mihai Viteazul din oraşul încoronării, pe care am avut deosebita cinste de a-l conduce până acum, căci socotesc că e mai necesar şi mai de preţ de a creşte dascăli cari să răspândească lumina în satele răsfirate pe întreg cuprinsul României întregite.

Imi dau seama de sarcina grea ce o iau asupra mea. Ştiu că de numele acestei şcoale se leagă o tradiţie mai mult decât seculară, pe care sântem datori s'o ducem înainte cu orce jertfe. Căci această şcoală a fost un veac şi jumătate un focar de cultură, de unde au roit atâtea generaţii de luminători ai satelor. Profesorii Barcianu, Popescu şi Petru Şpan de aici au dat îndrumări şi directive pentru învăţământul primar din întreg Ardealul. Razele ei binefăcătoare s'au revărsat până în satele cele mai răsleţite din creerii munţilor. Şi prin munca umilă a dascălilor ieşiţi de aici s'a ţinut trează, în vremuri grele, conştiinţa de neam.

Să amintesc acum programul nostru? Linia de urmat este trasă de înaintaşi: educaţie în spirit naţional şi ortodox.

Vom încerca să infiltrăm în sufletul generaţiilor tinere dragostea pentru biserica strămoşească care a ţinut neatterată în decursul veacurilor fiinţa neamului nostru. Ne vom strădui să stârnim în sufletul elevilor râvna pentru muncă creatoare care dă bucuria vieţii şi elanul ei.

Dar dacă silinţele mele ar rămânea izolate, n'or aduce roadele dorite. Deaceea fac un apel călduros la spiritul de jertfă al corpului didactic ca să unim eforturile în urmărirea acelaiaş ideal. Şi apelul meu se îndreaptă mai stăruitor către toţi elevii acestei şcoale şi-i cheamă la muncă.

Şcoala adevărată e operă de colaborare între profesor şi elev. Elevul nu trebue să fie un receptor pasiv care imagazinează cunoştinţele cerute de program, ci trebue să colaboreze conştient la munca profesorului. Cunoştinţele câştigate fără efort se şterg din amintire şi dispar fără urme. Numai acelea rămân şi rodesc cari sunt câştigate cu trudă şi durere. Şcoala e muncă, muncă încordată de fiecare zi, pentru pregătirea în viaţă.

Inalt Prea Sfinţite, dacă am vr'o dorinţă acum când iau conducerea acestei instituţii de cultură, e dorinţa fierbinte ce-o simt, ca profesori şi elevi străbătuţi de sfinţenia datoriei, să ridicăm această şcoală la înălţimea la care au ridicat-o marii noştri înaintaşi.

A urmat apoi la cuvânt dl profesor T. Popovici, directorul substitut, care a exprimat bucuria corpului profesoral pentru alegerea noului director, asigurându-l de întreg concursul corpului didactic, şi a făcut apel la elevi să privească în noul director pe profesorul erudit şi pe omul cu suflet nobil.

I. P. S. Sa a mulţumit, în cuvinte călduroase, dlui T. Popovici, care timp de peste trei decenii şi-a pus tot sufletul său în slujba şcolii, aducând în cuprinsul ei tainele acordurilor artei şi ale armoniei culturii.

Cu acestea serbarea a luat sfârşit la ora 1 p. m.

Organismul „anahronic şi periculos". O interpelare asupra politicei guvernului, relativ la statusul romano-catolic ardelean, este anunţată în şedinţa senatului dela 6 Februar. Interpelatorul este dl *Laurenţiu Oanea*, greco-catolic, care — cu riziculdeа-şi atrage o eventuală desaprobare a organului ultracatolic *Unirea* dela Blaj, — n'a stat la îndoeală să declare în acea şedinţă, că guvernul este dator să ia de urgenţă măsuri în contra funcţionării *ilegale* a statului romano-catolic ardelean, care este un organism *anahronic şi periculos*. — S'a fixat ziua de astăzi, Vineri, 12 Februar, pentru desvoltarea acestei interpelări în senat.

Organizaţi Reuniuni de femei

— De Brâncoveanul Constantin.

— Binecuvântată-i fie firea!..

— Dar Vlădica-l îmbulzeşte rău acum cu huia şi cu clevetirea.

— Nu-l învaţă aşa Evanghelia...

Cum scormoneau cenuşa amintirilor, doruri prădalnice sfâşiau prin inimile robilor şi lacrimile fierbinţi, care se rostogoleau de pe bărbile lor, spălau ca apa izvorului faţa rece a mortului, fătul nenorocului...

Curatorul Gavril cu suflet bun ca de copil, porni iar a grăì în suspinul inimii:

— Vlădica păşì în legănat uşor prin mulţimea strânsă 'n zor de prin rariştele codrilor, de prin prăpăstiile munţilor, de prin şerpuirile văilor. Purta odăjdii de mătasă aleasă. Pe cap avea podoaba unei măiestre coroane, încât părea un adevărat sfânt cucernic din icoane...

Ţinea în mână o scrisoare c'o pecete mare şi c'o iscălitură cât o gură de şură — spunând că-i a împăratului — şi vestì morodului că din mila Domnului e Vlădică Ardealului.

Preotul moşneag, cu graiul dulceag, ortacului îi vorbì iar cu drag:

— Cum sclipesc odăjdiile sfinte!

— Sclipesc frumos, părinte! Bine grăieşti. Numai nu's plocoane nemţeşti, ci-s danii frăţeşti din Bucureşti...

— Tot dela Vodă Brâncovenul?

— Da... Dela Brâncoveanul Constantin, boer vechi şi Domn creştin!.. Noi ştim c'ai lui am fost în tot rostul nost şi, cât mai trăim, de ei nu ne deslipim!...

Dar pe când cetia Vlădica din scrisoare, mai aprins şi mai tare, se zgudui biserica bătrână de-o lărmuire spăimântătoare:

— Nu ni pe pofiă Vlădic, rătăcit din credinţa strămoşească!...

— Nu vrem odată cu capul Vlădic afurisit de toată legea noastră!...

— Vrem credinţa fraţilor de peste vârful Carpaţilor!...

— Vrem credinţa Domnilor de peste vârful codrilor!...

— Ei au dat Ardealului în dar şi moşie, şi altar!...

Erau Braşovenii, şi preoţii, şi mirenii.

In zgomotul lor zguduitor le sărì în ajutor şi ortacul nostru pilduitor, cu glasul lui de Arhanghel ameninţător:

— Trăească Voevozii!

— Să peară Irozii!

In larma înfiorătoare întră potolitoare oastea prădătoare. Norodul zăticnit privea încremenit cum năvăleau pripit cârduri de oşteni cu pepturi de buşteni şi îmbrânceau afară tineri şi moşnegi, bieţi preoţi bătrâni, sfinţi proroci români, vestitorii credinţei din străbuni şi-i purtau cu zalele pe mâni şi-i înjeptau în temniţi ca pe nişte câni.

Il înşfacară ca pe un hoţ şi pe bietul nostru soţ:

— Taci aici! Răcnì vrăjmaş un armaş.

— Nu voi tăcea în veci!

— Inlături, slugi nemernici!

— Periţi, firi de pricolici!

Un pat de puşcă-l trăznì în spate greu, de se prăbuşi înaintea altarului lui Dumnezu, dar el şi de jos striga mereu:

— Trăiască Voevozii.

— Să peară Irozii.

Oştenii îi bătură braţele în belciuguri de oţele şi-l înfrăţiră cu temniţele pân' i a putrezit carnea de ele... Şi vermii pământului s'au sălăşluit ca 'n sânul mormântului în măduva oaselor lui...

Părinte prea milostive, uneşte-i sufletul lui bun cu Tine, ca stelele cu pânza boltii senine, ca marea cu ţărmurii ei de îngrădire, căci asta-i sfânta marea unire...

Francmasoneria în parlamentul ţării

Înregistrăm, la alt loc ai foii noastre, felul cnm *un ministru român apără francmasoneria.*

Mai publicăm, în aceeaş ordine de idei, următoarele amănunte:

Şedinţa dela 5 Februar 1932 a camerei deputaţilor s'a ocupat şi de chestiunea francmasoneriei în ţara noastră.

Dl Dr. *Trifu* întreabă pe dl ministru de interne pentru ce a fost oprită apariţia Buletinului Anti-Iudeo-Masonic? Societăţile francmasonice lovesc biserica românească şi şcoala românească. Intenţiunea mea a fost să vă semnalez existenţa francmasoneriei şi în ţara noastră. Fracmasoneria se bucură de drepturi atât de mari, încât nu te poţi atinge de ea. Ce este francmasoneria? O asociaţie secretă. Admite constituţia existenţa asociaţiilor secrete? Nu! Francmasoneria se impune prin puterile ei ascunse în interesele unui stat. Din buletinul secret internaţional, se poate vedea că s'au discutat în lojile francmasonice internaţionale 512 proecte de legi. Ea este distrugătoarea bisericii creştine. Ea vrea să impună o nouă religie. Francmasoneria este o asociaţie criminală. Nu e permis ca ea să beneficieze de un regim special în ţara noastră. Face apoi un istoric al francmasoneriei evidenţiând rolul ei nefast. Din întreaga organizare interioară a francmasoneriei rezultă caracterul ei talmudic. Ea are 3 mari duşmani: naţionalismul, monarhismul şi creştinismul. La 1880 erau în ţara noastră 22 de loji. După războiu francmasoneria a progresat foarte mult.

La expunerile D-lui Trifu s'a răspuns de pe banca ministerială, făcându-se apologia francmasoneriei.

Cine poate spune în schimb că Biserica a auzit vre-o vorbă bună şi de recunoaştere din partea vre-unui ministru actual, excepând doar unele bune dispoziţii ale dlui Iorga? Dimpotrivă, Biserica a fost continuu umilită. Până când?

Agitaţiile unor nenorociţi călugări, pe tema calendarului, săvârşite în localităţi basarabene şi moldovene, spre zăpăcirea creştinilor, în anul acesta s'au resimţit cu mult mai puţin ca în anul precedent. Autorităţile chemate n'au stat cu mâinile în sân, ci au făcut rânduială în satele bântuite de nechemaţi.

Comunicare oficială

Venindu-ne la cunoştinţă, că reconstituirea organelor protopresbiterale se va face cele din cler în colegiile preoţeşti din săptămâna proximă, iar cele mireneşti în Duminecile viitoare, — alegerea membrilor la Adunarea Eparhială se amână până la terminarea alegerilor protopopeşti.

Cu privire la aceste alegeri, oficiile parohiale vor fi avizate prin o circulară, în care li se vor da toate deslușirile necesare.

Sibiu, 11 Februar 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

† Pr. Toma Tămaş

In 27 Ianuar 1932 s'a stâns din viaţă Părintele *Toma Tămaş*, paroh în Visca, prot. Ilia. A trecut la cele eterne după scurte suferinţe, în vârsta frumoasă de 79 ani, după o păstorire de 54 ani, plină de roade binecuvântate.

Om blând, blajin, ridicat din sânul ţărănimii, de tânăr caută să-şi termine studiile teologice, ca întorcându-se în inima munţilor apuseni, în Visca, să nu mai părăsească credincioşii timp de 54 ani.

Rămăşiţele pământeşti ale defunctului au fost aşezate spre veşnică odihnă lângă altarul bisericii; unde slujise. Serviciul funebru a fost celebrat de 6 preoţi din tract în frunte cu P. C. Păr. Protopop Iuliu Josan, care la sfârşit în cuvinte adânc simţite a arătat mulţimei de credincioşi veniţi din loc şi jur: viaţa, munca şi sufletul bun al păstorului, care «luptă bună a luptat, drumul l-a făcut, credinţa a păzit».

Pe feţele tuturora se vedea durerea profundă pentru pierderea bunului păstor.

Fericitul Ieronim la moartea lui Nepotian zice: «Să nu ne întristăm că l-am pierdut, mai vârtos să ne bucurăm că l-am avut pe el, bărbatul brav şi bun». Aşa pot să exclame: Preoţimea care l-a avut ca împreună slujitor, familia de s'a îngrijit ca bun părinte, şi credincioşii cărora «s'a făcut toate».

După cuvântare, sicriul a fost ridicat de 6 preoţi şi dus până la locul de veşnică odihnă a familiei.

Să-i fie memoria binecuvântată şi în veci netrecătoare! *I.*

Nr. 1015/932 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Se atrage atenţiunea oficiilor protopresbiterale şi parohiale, că legea pentru modificarea unor articole din legea timbrului şi a impozitelor pe acte şi fapte iuridice, publicată în Monitorul Oficial Nr. 1/932 modifică Art. 16 § 3, din legea timbrului cu privire la scutirea de impozitul de echivalent în modul următor:

«Sunt scutite de plata impozitului asupra bunurilor de mână moartă: imobilele parohiale ale culturilor religioase întreţinute de stat, cari nu produc nici un venit. Se vor considera ca atare şi clădirile şi terenurile de cultură până la întinderea de şase hectare, date spre folosinţă personală slujitorilor cultului pentru complectarea salarului».

Se precizează deci prin această dispoziţie a legii, că pe lângă casele parohiale cari servesc de locuinţă parohilor sunt scutite de plata impozitului de echivalent *şi sesiunile parohiale şi cantorale până la întinderea de şase hectare,* date în folosinţa parohilor, respective a cântăreţilor, pentru complectarea salarului.

Organele parohiale se îndrumă a cere scutirea acestor imobile la plata impozitului de echivalent.

Consiliul arhiepiscopesc

Decretul guvernului spaniol, care dizolvă ordinul *Iezuiţilor* din Spania, a format obiectul unei interpelări în şedinţa din 27 Ianuar 1932 la cortes (adunarea legiuitoare din Madrid). Publicăm, după ziarul clericul *La Croix* dela 29 Ianuar s. c., următoarele amănunte din această şedinţă:

Deputatul Botella, radical socialist, ocupându-se cu măsura guvernului de-a desfiinţa «compania iezuiţilor», cere ca toate bunurile lor să fie întrebuinţate în scopuri de binefacere şi de educaţie, şi întreabă guvernul dacă împărtăşeşte sau nu acest punct de vedere. Deputatul vorbitor aminteşte, că pe temeiul constituţiei guvernul este autorizat să disolve şi celelalte ordine călugăreşti spaniole, nu numai al iezuiţilor. In sprijinul afirmaţiei sale, oratorul specifică dispoziţia concordatului dela anul 1851, semnat de regina Isabella II, care nu admite existenţa în Spania, decât pentru trei ordine religioase. După aceasta, acelaş deputat arată că deşi în constituţie se interzice învăţământul şcolar prin mijlocirea ordinelor călugăreşti, totuşi călugării continuă a da tinerimii instrucţiune în şcoale. «Guvernul poate suprimă acest învăţământ, pentru ce n'o face?» Nu merită catolicii să fie menajaţi, — zice terminând, — pentrucă se dovedesc a fi duşmănoşi republicei.

Ministrul instrucţiunii, Los Rios, răspunde că este necesară întâi o lege pentru a satisface tot ceea ce a cerut deputatul radical socialist Botella. Când va veni în discuţie o astfel de lege, se va putea discuta chestiunea ordinelor religioase din ţară.

Se aşteaptă acum răspunsul preşedintelui de consiliu, la interpelarea făcută.

Constituirea noului centru studenţesc Sibiu

Studenţii Academiei teologice «Andreiane» din Sibiu, în şedinţa de constituire a noului centru studenţesc, dela 3 Februar a. c., şi-au ales următorul comitet executiv:

Dumitru Călugăr, preşedinte; Teodor Bodogae, vice-preşedinte; Ştefan Corpadea, secretar general; Alexandru Iacobescu şi Ioan Ţintea, secretari de şedinţă; Ioan Ghindea, bibliotecar; Marcu Adam, cassier; Vasile Coman, Ioan Faur şi Maxim Gheorghe, censori.

Cu această ocazie s'a expediat Maiestăţii Sale Regelui *Carol II* următoarea adresă:

«Sire,

La constituirea sa, noul centru studenţesc «Andrei Şaguna» Sibiu, îşi aduce aminte, în primul rând, de Regele Ţării. Pe această cale exprimă Maiestăţii Voastre cele mai curate sentimente de iubire faţă de Ţară şi Tron. In activitatea noastră de studenţi creştini şi români, ne vom conduce pururea de următorul crez: în

---

Uneşte-ne ca Tine şi pe noi, sărmanii robi flămânzi şi goi, munciţi ca nişte strigoi în temniţa cu noapte şi cu sloi, cum şi-a unit Fiul Tău fiinţa Sa cu biserica şi Invierea cu Dumineca...

...Uneşte toată făptura şi toată inima şi toată gura îndulcită cu cuminecătura, cum uneşti Tu, Mărite Stăpâne a totului, a vremii şi a locului: para sufletului cu glişoara lutului, cu lutişorul trupului, şi după cum şi-a unit drag Fiul Domnului la plinirea sorocului: peste rânduiala firii lumina Dumnezeirii cu ţărâna omenirii... Pr. *A. Nanu.*

Toate câte sânt din pământ, în pământ se întorc; şi cele ce sânt din ape, în mare se întorc.

Tot darul şi strâmbătatea se va şterge, ear credinţa în veac va sta (Sirah 40, 13, 14).

Intelectualul şi cântarea bisericească

Duhul vremii de azi în toate direcţiile poartă semnele vădite ale transiţiei. Nu poate afirma nime că în veacul nostru domneşte linişte inertă, tăcere sterilă. Pretutindenea întâlnim mişcare, acţiune, cercetare. Dar în nici o direcţie nu se ajunge la înălţime adevărată, la desăvârşire.

Acest adevăr în nici un domeniu nu poate fi documentat mai bine ca în acela al artei religioase. Avem, ce e drept, încercări de creaţii pline de forţă, întâlnim o adâncă pătrundere a vechilor comori spirituale, însă între cei vii nu avem nici o puternică personalitate în domeniul muzicei bisericeşti. Gânduri omeneşti, referitoare la realitatea transcendentală, dorul după veşnicie, după nemurire îşi croeşte vestmântul său în cântece religioase destul de potrivite, însă nu află nici unul graiul credinţei, care în mod simplu dar adevărat şi fără şovăială intuieşte în lumina Dumnezeirii toată viaţa, toată realitatea.

Dacă acceptăm părerea marelui filozof german Oswald Spengler, situaţia ar trebui să fie următoarea: Noi ne aflăm în seara târzie a unei periode culturale, care la vârsta maturităţii sale a creat opere de artă religioasă de valoare neperitoare. Acest spirit însă acum este obosit, istovit şi condamnat la sterilitate. Duhul creator, care mai lucrează încă în slujba bisericii, are numai lumina unui amurg şi nu a unui nou răsărit. Oamenii unei culturi tinere sunt plini de evlavie, laudă pe Dumnezeu în cântări, îi mulţumesc Lui preamărindu-L; oamenii unei culturi îmbătrânite nu sunt capabili de altceva decât de socoteli, de calcule, ei ştiu construi maşini şi pot lucra în laborator.

Autorul operei monumentale «Untergang des Abendlandes» a primit adeseori obiecţii, că viaţa unui popor, a unei culturi nu este supusă aceloraş legi biologice, ca viaţa vegetală, care nu poate ieşi din nexul fatal al cauzalităţii. In lumea vegetală tot ce se naşte, în mod inevitabil creşte, se desvoaltă şi apune.

Ce e drept, şi viaţa spiritului şi istoria îş are legile ei interne, peste cari nepedepsit nu poate trece nimenea. Dar în acest domeniu mai stăpâneşte şi un alt factor iraţional al libertăţi, care lucrează peste toate prevederile omeneşti, intervine în mod decisiv, sau produce o întorsătură neaşteptată în mersul lucrurilor şi care, adeseori, se naşte din servitute şi moarte. Viaţa religiei şi a artei cu posibilităţile sale de desvoltare deasemenea nu se lasă asimilată în mod fiziologic în ritmul de înflorire şi veştejire a anotimpurilor.

credință vom fi apostoli neînfricați ai Crucificatului de pe Golgota, în naționalism slăvitori și cinstitori ai voivozilor și regilor de ieri, și devotați integral Maiestății Voastre, ear în cultură fii spirituali ai cărturarilor ce ni-au precizat drumul spre unitatea națională și ai acelor cari înfățișează, în mod specific, adevărata cultură românească. Deviza noastră este: HRISTOS, REGELE, NAȚIUNEA. Să trăiești Măria Ta»!

Președinte:
(ss) **Dumitru Călugăr.**

Secretar general:
(ss) **Ștefan Corpadea.**

Telegrama răspuns a Maiestății Sale Regelui Carol II:

Dlui Dumitru Călugăr
președintele centrului studențesc «A. Șaguna»
SIBIU

«Maiestatea Sa Regele mă autoriză să vă transmit viile Sale mulțumiri pentru frumoasele sentimente exprimate de Dvoastră din partea centrului studențesc «Andrei Șaguna» din Sibiu cu prilejul constituirii sale și urează tu uror spor la muncă! Secretar particular al Maiestății Sale Regelui, — C. DIMITRESCU».

Rabdă și ei...

Alături de preoțimea noastră suferindă, din mila stăpânirii ce am avut-o și o avem, pătimește la fel și învățătorimea. Dovada este și fragmentul ce urmează mai jos, reținut din scrisoarea unui dascăl sătesc:

...De altfel la noi e bine. Mâncăm ce găsim, îmbrăcăm ce avem, lucrăm cât putem. Ear când, seara adormim de oboseala lucrului zilnic, visăm că am primit salarul. Și visul nu e monoton, același. El se repetă în somnul nostru de cinci luni de zile! Dar, le suportăm pe toate, crezând că răbdarea noastră e spre binele țării.

Cât despre sătenii pl'ugari, ei o duc ca și cei din alte sate. In orce caz ei cel puțin au făină și fasole în pod, cartofi în beciu și cu ce se încălzi. La noi, învățătorii, și aceste lucruri lipsesc.

Dar ne împăcăm cu toate. «De n'ar fi mai rău!» — vorba românului.

«Dumnezeu, care este stăpân al istoriei spiritului și al popoarelor, poate face să răsară viață nouă și din mormânt, El poate produce puteri noui creatoare și acolo, unde noi credem că totul s'a sfârșit» zice un profund cugetător străin.

Cu toate acestea, morfologia istorică a lui Spengler conține un sâmbure de adevăr. Există o legătură evidentă între evlavie și artă, între civilizație și ateism pe de-o parte, și între profanizare și eșuarea totală a puterii formatoare de viață religioasă pe de altă parte. Procesul de decadență între credință și operă creatoare nu poate fi redus la o formulă matematică plausibilă. El este mult mai tainic, incalculabil, determinat în mod moral, nici decum în mod mehanic-cauzal. Insă raportul de corespodență între «Spirit și formă» se menține fără nici o excepție.

(Urmează). Dr. *N. Terchilă.*

INFORMAȚIUNI

O lămurire pentru cei nedumeriți Anumite cercuri, care în operațiile lor nu neglijează intriga, încearcă să acrediteze svonul, că însăși conducerea bisericească a intervenit la guvern pentruca echivalentul ultimei curbe neaplicate la salariile slujbașilor centrelor eparhiale să fie scăzut din salariile de mizerie ale preoților de parohie. Svonul este de o imoralitate monstruoasă. Conducerea bisericească a făcut, este adevărat, nenumărate intervenții; le-a făcut însă totdeauna pentru *sporirea* sau *menținerea* salariilor preoțești, și niciodată pentru scăderea lor.

Cântăreții bisericești din țară, prin Asociația lor, au împlinit o datorie sufletească sărbătorind, în 17 Ianuar a. c. la București, pe harnicul măestru al muzicii bisericești orientale, *Anton Pann* (1794—1854) vestit culegător de literatură populară, fost întâi paracliser, tipograf, director de tipografie, apoi dascăl domnesc la seminarul din Râmnicul Vâlcei, *cântăreț la biserica Sf. Nicolae din Brașov* pe urmă profesor de muzica vocală la Seminarul din București și psalt la biserica Lucaci. Prin operele sale de muzică bisericească, Anton Pann a izbutit să răspândească frumusețile fără seamăn ale muzicii noastre orientale.

După noua lege a chiriilor, votată de cameră, toate contractele de închiriere și subînchiriere, de clădiri urbane, încheiate până la 1 Ianuar 1932 și care nu sânt prelungite prin efectul legilor, pot fi reziliate pe data de 23 April 1932, sub condiție ca denunțarea să fie notificată proprietarului prin intermediul judecătoriilor sau notarilor publici în termin de o lună dela publicarea legii.

Depunerea declarațiilor de *impunere* se poate face până la *15 Februar* ora 7 seara. Ministerul de finanțe dispune ca percepțiile să primească declarațiile *și în zilele de sărbătoare*... Ce mai poftă!

Nou orar școlar. Cu începere dela 15 Februar se pune în aplicare noul orar școlar, când se sporesc orele de lucru manual și îndeletnicirile practice în toate clasele școalelor secundare de fete, gimnazii și licee. Ministerul instrucțiunii lasă libertate școalelor de a-și aranja orarul după împrejurările locale. Dacă o școală aplică orarul de dimineață, cursurile vor începe la ora 7 jumătate dimineața și vor dura până la 1·20 d. a. Ultimile două ore din orarul de dimineață, și orele de după amiază (în orarul de zi întreag), vor fi ocupate cu precădere de dexterități. Din obiectele de studiu, nu se vor admite în aceste ore decât lecturele în limba maternă, educația morale, religia și experiențe în laborator. Durata fiecărei lecțiuni va fi de 50 minute.

Mulțumim tuturor, cari au luat parte la durerea noastră pricinuită de trecerea din viață a preaiubitului nostru tată, socru și bunic *Toma Tămaș*, paroh ortodox român în Visca, atât prin scrisori de mângâere, cât și prin grai.

In deosbi mulțumim Preacucernicului Părinte protopop și cucernicilor preoți, cari i-au făcut slujba prohodului.

Visca, la 4 Februar 1932.

Familia Preot **Ion Lasio.**

ȘTIRI LOCALE

Anunț școlar. Domnii patroni ai elevilor dela școala de *ucenici industriali* de stat, curs inferior, din *Sibiu*, foști elevi ai școalei deveniți majori, persoanele care manifestă interes față de această școală, precum și acele persoane care au făcut servicii reale școalei sânt invitați a lua parte la adunarea generală a Comitetului școlar de pe lângă această școală, ce se va ține Duminecă, în 21 Februar, la ora 11 jumătate, în localul școalei primare de stat Nr. 1 str. Avram Iancu 13. Dacă la această adunare nu va lua parte numărul cerut de Regulament, Duminecă 28 Februar ora 11 jumătate, în același loc, adunarea generală se va ține cu orce număr de membri. La ordinea de zi: *a)* Aprobarea proectului de buget pe anul 1932 întocmit de comitet; *b)* Alegerea alor 4 membri în Comitetul școlar și a unui membru în comisia de censori pe o durată de 4 ani. Presedinte: *Emilian Cioran*, secretar: *Silviu Cosma.*

Meditații*

I

Și s'a arătat îngerul Domnului, în pară de foc din rug.
Eșire 3, 1.

Câte suflete n'au fost binecuvântate în câmp. Dumnezeu nu s'a apropiat de Moisi, numai după ce a părăsit curtea lui Faraon. In munte Moisi a auzit glasul lui Dumnezeu, față către față. Școalele profeților se află departe de orașe. Ioan Botezătorul a propovedu t în pustiul Iordanului și toată viața a trăit retras în pustie; tot așa aproape profeții V. Testament. Mântuitorul Hristos chiar, nu a fost prieten al orașelor; tinerețea și a petrecut-o în satul Ghenizaret, asemenea, în timpul activității sale, îl întâlnim des în pustie și în câmpie.

Sfântul apostol Pavel, orășan prin naștere, a rămas orășan până la convertire, după această prefacere însă s'a retras pentru mai mulți ani în pustiul Arabiei. Din acestea putem deduce că sufletul religios este atras în genere spre liniștea câmpiei. Acolo, ispitele sânt mai puțin numeroase, toate acelea care vin dela oameni sunt foarte puține, sau inexistente chiar. In natură, vorbește totul de pace, de liniște, de curățenie, de seninătate și de reculegere. Dumnezeu dă aici, cu mai multă ușurință, întâlnire sufletului, care-L caută, sau care L-a aflat.

Istoria sfântă ne arată acest lucru. Și-apoi vom mai fi făcut și noi personal această experiență.

La oraș însă lucrurile se prezintă altfel. Orașul, mare mai ales, nu prea convine sufletului nostru; și dacă nu sucombăm noi, sântem martori la atâtea păcate care, se comit cu ușurință și în felul acesta sănătatea noastră morală și duhovnicească este periclitată. Atmosfera orășenească e sgomotoasă și tulbure, ne face deci rău. Să ieșim din oraș, să fugim de cerul lui înăbușitor. Să ne întoarcem la țară, la câmpie și la munți. Este preferabilă o situație mai puțin strălucită, în schimb ești mai aproape de Dumnezeu.

Cineva spunea, că lipsa de prea mare râvnă duhovnicească a sf. în teologie, este a se atribui situației vecine cu mizeria ce-i așteaptă mai târziu ca preoți și faptul că preoția este atât de rău privită astăzi. Chestiunea nu se pune așa; cu toții aproape stați ceți la țară, în pacea vieții tihnite de acolo; cu puțină râvnă, puteți realiza o viață duhovnicească intensă, care vă va procura o pace sufletească adâncă, pe care având-o veți putea învinge cu ușurință orce greutăți. Durere însă, întâlnim de multeori preoți dela țară, care ne mai cultivându-și viața sufletească, uită că sânt în slujba Domnului.

Să nu neglijăm sufletul căci ni-l vom perde.

Și apoi ce folos de toate celelalte!

II

Atâta vreme cât sântem oameni, o anumită ambiție ne zace la suflet. Simțim că sântem făcuți pentru a tinde spre înălțimi, pentru a le trece. Chestiunea însă ce ni se ridică este următoarea: care sânt culmile cele veritabile?

Marele savant francez, Pascal, într'una din paginile celebre, ale minunatei sale cărți «Pensées», vorbește de trei feluri de mărimi.

Jos, jos de tot, mărimile de ordin material: trai bun, bogăție, tot felul de onoruri și altele ca acestea.

Deasupra acestora, mărimile de ordin intelectual: știința sub toate ale ei aspecte. Aici sânt a se cuprinde manifestațiunile intelectului omenesc întâmple-se ele în orce formă: speculațiuni filosofice, calcul matematic, preciziuni tehnice, îndeletniciri artistice literare etc.

Deasupra acestora, sus de tot, pe culme, se plasează mărimile de ordin moral și duhovnicesc: conștiința datoriei, credința, nădejdea, dragostea, sfințenia.

O prăpastie separă pe fiecare dintre aceste etape în scara mărimilor.

In lume, se consideră obișnuit, ceeace în realitate stă foarte jos, ca ceeace este mai înalt. Se așează pe culme, ceeace în realitate este ultima treaptă a scării. Să nu comitem și noi această eroare de judecată; a căuta numai ceeace este inferior, însemnează să-ți micșorezi viața, să ți-o pierzi.

Inimile noastre, dimpotrivă, să fie mișcate de ambițiuni mari, Să tindem cu pasiune spre lucrurile de Sus, pe care le vom afla reunite toate în Isus Hristos. Mântuitorul este pe cerul sufletului nostru steaua de prima mărime. Să privim la El, să-l urmăm, și ajunși pe acel eînălțimi, vom vedea cu claritate misiunea lucrurilor, care nu sânt decât omenești, trecătoare și care dispar cu ceasul ce fuge.

In Isus Hristos să ne umplem zilele cu lucruri înalte. Dacă v'aș întreba, ce-ați făcut ieri, pentru a înainta pe calea ce duce spre înălțimile cerești, morale, duhovnicești?

Să căutăm dreptatea, curățenia, seninătatea, sfințenia. Să întreținem cu grijă, cu multă grijă, ca preoți ce sântem, idealul creștin, în sufletul nostru.

Să iertăm, precum Dumnezeu ne-a iertat și să iubim așa cum Dumnezeu ne-a iubit. Pr. *Gh. Sc.*

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

Nr. 728/1932 Scol.

Concurs

La liceul ort. român „Avram Iancu" din Brad este vacantă catedra de educație fizică

Doritorii de a suplini această catedră pe anul școlar 1931/32, își vor înainta petițiile la Consiliul arhiepiscopesc Sibiu.

Petenții vor trebui să îndeplinească următoarele condițiuni speciale:

a) Să fie de confesiunea ortodoxă română.

b) Să fie absolvenți ai Institutului național de educație fizică.

Petițiile se vor înainta până la data de 1 Martie 1932.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 4 Februarie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu.

Nr. 29/932 (4) 2—3

Concurs

Pentru intregirea parohiei I-a de cl. I din Țebea, protopopiatul Zarand, se publică de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Retribuțiile după acest post sânt:

1. Intregirea dotațiunii dela stat, conform coalei B.
2. Stola obișnuită.
3. Sesiune parohială 3 jugăre.

Cererile de concurs însoțite de documentele necesare se vor înainta până la terminul fixat Oficiului protopopesc ortodox român al Zarandului în Brad.

Concurenții vor binevoi a se prezenta în parohie în o Duminecă ori sărbătoare spre a fi ascultați și cunoscuți de enoriași.

Brad, la 14 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 39/1932 (5) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Zdrapti**, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Venitele stolare.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în terminul dat și concurentul să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Brad, la 16 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Zarandului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 596/1931. (3) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Ciugud** din protopopiatul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Cele fasionate în coala B pentru întregirea dela stat.

b) Sesiune parohială în mărime de 19½ jugăre cadastrale și folosința cimitirului.

c) Stola uzitată în comună.

Reflectanții îndreptățiți la acest post își vor înainta cererile de concurs în termenul indicat oficiului protopopesc al Sebeșului și se vor prezenta și în parohie, spre a fi cunoscuți de către popor.

Sebeș-Alba, 19 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de *E. HODOȘ*. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

A apărut
în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna"

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Nr. 310/1931 (2) 3—3

Concurs

In temeiul ord. Preaven. Cons. Arh. Nr. 4018/1931 se publică concurs pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune lângă parohul veteran Ioan A. Bena în parohia de clasa II-a (dou») **Pianul de jos** din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Capelanul va beneficia de jumătate din sesiunea parohială de 26 jugăre și de jumătate din toate veniturile stolare din parohie.

Cererile de concurs, însoțite de documentele cuvenite, se vor înainta oficiului protopopesc al Sebeșului, în termenul indicat, iar candidații se vor prezenta în vr'o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial din Pianul de jos.

Sebeș, 28 Decemvrie 1931.

Vasile Oană
protopop.

VIOLINE
Viole
Mandoline
Ghitare
Arcușe
Coarde de tot felul
Scaune pt. violine
Diapasoane
Surdine
Sacâz
Cutii pentru violine
Pupitre pentru note
etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu prețurile cele mai moderate.

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism și o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU
profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoțit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desființarea Statului Catolic

Prețul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimițându-se prețul plus spesele postale prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profețiile mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici și îndrumări omiletice

de

Preotul Gheorghe Secaș

Prețul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

Tâlcuirea Sfintei Liturghii

de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă

Prețul Lei 15·—, plus porto postal Lei 5·—

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Prețul Lei 300·—, plus spese poștale Lei 20·—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul
Grigorie Leu Botoșăneanu
Prețul Lei 120·—, plus spese poștale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de

Îndrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din București.

Prețul Lei 440·—, plus spese poștale Lei 20·—

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX | Sibiu, 20 Febuar 1932 | Nr. 15—16

BIBLIOTECA CENTRALA a „ASOCIAȚIUNII"

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Acțiunea noastră

In numărul trecut al acestei foi s'a blamat așa cum se cuvenea acțiunea francmasoneriei împotriva Bisericii și cu deosebire îndrăzneața ei manifestare recentă din Parlamentul românesc. De altfel cuvântul de protest al Bisericii împotriva apărării francmasoneriei, s'a rostit răspicat în Parlament prin rostul preoților Partenie și Cosma. Și desigur că protestul acesta se va repeta cu o putere tot mai mare în toate adunările forurilor conducătoare ale Bisericii.

Nu va trebui însă să ne mulțumim numai cu atâta, ci să purcedem la o acțiune concentrată de reducere a pericolului masonic. Va trebui să contribuim în cea mai importantă măsură ca «organismul statului, infectat de plaga masonică, să fie purificat», cum spune dl Nichifor Crainic în editorialul de Dumineca trecută al «Calendarului».

Pe ce căi am putea întreprinde acțiunea aceasta?

Răspunsul nu poate fi decât acesta: printr'o mai mare apropiere a păturii noastre intelectuale de Biserică. Când vom fi realizat acest deziderat, atunci chiagul aceleiaș concepții de viață și al aceluiaș ideal o va face să reacționeze solidar împotriva celor ce vor căuta să se întroducă la posturile de comandă ale statului sprijiniți pe puteri oculte. Căci desigur că mulți dintre membrii lojilor au ajuns acolo nu din convingerea că singură masoneria le ofere adevărul, nici din vre-o înflăcărare pentru idealurile ei, ci numai siliți de faptul că fără ajutorul lojilor nu pot ajunge și nu se pot menținea în locuri de conducere ale vieții naționale. Dar când ar exista solidaritatea de care vorbim între intelectualii noștri, pe tema marilor principii de viață, atunci omul de merit n'ar mai avea lipsă să apeleze la sprijinul lojilor pentru a ajunge la locul ce i se cuvine, iar nechematul va ști că oricât ar fi de sprijinit de asociațiile oculte, va fi întâmpinat din partea conștiinței solidare a păturii intelectuale cu un veto categoric.

Și de altfel, chiar dacă n'ar exista pericolul acesta masonic, această tiranizare a unei țări întregi de către o minoritate cu aspirații străine de-ale neamului nostru, tot ar fi vremea să ne gândim mai cu dinadinsul la valorificarea elitei noastre spirituale în cadrul spiritualității bisericești. Căci numai prin această valorificare vom putea actualiza în toată strălucirea ei concepția de viață a creștinismului ortodox și vom putea face din statul nostru un stat cu adevărat ortodox. Trebue, în sfârșit, să scoatem din amorțeală acest prețios mădular al Bisericii care este pătura intelectuală, căci nădăjduim că în felul acesta și acțiunea de înviorare și de înălțare a religiosității satelor va primi un considerabil ajutor.

Lucrul acesta nu se va putea realiza integral atât de curând; dar iarăși trebue să semnalăm, cu cea mai mare bucurie, că el a început. Și, ceeace-i și mai îmbucurător, a început spontan chiar din mijlocul unor categorii de intelectuali. Să amintim aci cercul de scriitori din jurul dlui Nichifor Crainic care activează prin revista «Gândirea» și prin ziarul «Calendarul». Să amintim apoi, dacă nu dispoziția creștină a întregei studențimi, cel puțin «Asociațiile creștine studențești». în care se cultivă străduințele după o sinteză ortodoxă a intelectualului de azi. Cu siguranță că mulți din membrii acestor Asociații vor forma mâne ca intelectuali centre de prefacere în senz religios a vieții noastre publice, și nuclee în jurul cărora se va organiza acea solidaritate lăuntrică și externă a intelectualilor noștri.

Și trebue să mai semnalăm un lucru mult grăitor și de natură să stea mărturie pentru compatibilitatea ce există între ortodoxia noastră și cultura progresată a omului de azi: pe când în catolicism mișcarea religioasă a tineretului a luat în mod fatal o direcție străină de Biserică, așa încât această mișcare a trebuit să fie sugrumată de forurile conducătoare ale Bisericii, iar tinerimea încinsă în cercurile nesuferite ale unor mișcări la comandă, la noi mișcarea religioasă a tineretului manifestă liber o dorință nețărmurită după ortodoxia integrală.

Misiunea noastră este așadară aceea de-a susține și de-a intensifica acest proces de întoarcere la Biserică. O parte dintre slujitorii Bisericii va avea să se pregătească în chip special pentru acțiunea între intelectuali. Deocamdată avem drept cadre în cari se poate întreprinde această acțiune, în afară de asociațiile tineretului studios, «Reuniunile de femei». In șezători de caracter religios, cari vor trebui îndesite cu deosebire în serile postului de Crăciun și de Paști, se vor putea ține conferințe cari să facă creștinismul simpatic mentalității timpului nostru. Poate că vom avea în curând și asociații ortodoxe bărbătești. Cu deosebire aici vor trebui organizate conferințe și discuții în cari să se adâncească ideile creștine despre lume și viață, despre căile pe cari s'ar putea face mai eficace influența creștină asupra societății. Odată apucați pe calea aceasta, putem privi în viitor cu cele mai optimiste nădejdi. Acțiunile solidare în spirit creștinesc nu vor întârzia să se producă nici în conducerea statului, nici în raporturile intelectualilor cu pătură țărănească, nici în problemele economice.

Acțiunii distructive a asociațiilor întunerecului i se va opune cu succes acțiunea constructivă a luminii, încrezătoare în resursele ei infinite, ascunse în Dumnezeu.

Diacon *Dr. D. Stăniloae.*

Sărbătorirea Dlui Octavian Goga în Sibiu. *Din inițiativa Comitetului central al Asociațiunei intelectualitatea sibiană s'a întrunit în 17 Februar în sala de ședințe a Astrei sub prezidiul Dlui vicepreședinte Dr. G. Preda participând P S Sa Arhiereul Vasile, Dnul General Economu Comendantul Corpului VII Armată, Dnul Prefect Dr Borcia, reprezentanții autorităților, ai corpului didactic, și au decis ca pe fiul Rășinarului din apropierea Sibiului, fostul Secretar al Astrei Dnul Goga, să l sărbătorească în orașul nostru în 6 Martie. Programul amănunțit îl vom publica în numărul viitor.*

Dela festivitatea măreață a universității din Cluj

Inalta școală a Ardealului, purtând numele UNIVERSITATEA «REGELE FERDINAND I» a Daciei superioare, s'a asociat în ziua de Duminecă, 14 l. c. la sărbătorirea dlui OCTAVIAN GOGA, neîntrecutul măestru al scrisului și al graiului românesc.

Universitatea, conform propunerii facultății de filosofie și litere, a decernut poetului titlul de «Doctor honoris causa», cel mai înalt semn de distincție ce-l poate conferi.

După cuvântările ținute de dnii N. Drăgan ca rector al universității, Sextil Pușcariu ca raportor și Șt. Bezdechi ca decan al facultății de litere, a vorbit sărbătoritul, rostind unul dintre cele mai impresionante discursuri și arătând în cuvinte clare și sincere: care este altarul la care s'a închinat și al cărui crez l-a urmărit, determinându-i în mod permanent impulsiile sale sufletești.

Oratorul încheie:

Intrucât mă privește, eu mă socot dator să rostesc respicat în clipe solemne pentru mine o profesie de credință de care nu mă pot despărți: sânt de convingerea că nu e câtuș de puțin primejdios codul moral care a creiat România de azi, cum afirmă acei cari și închipue că deodată cu întregirea hotarelor, concepția noastră tradițională a devenit un anacronism. In lupta unei consolidări de stat pe un pământ copleșit încă de stigmatele materiale și sufletești ale dominațiunii străine, în opera de rectificare, de reparație și nouă clădire, eu nu cunosc alt sprijin sufletesc mai puternic decât credința mea de ieri adaptată la nevoile prezentului. Numai răzimată pe acest punct arhimedic vom putea ridica aici construcția noastră. O țară nu se poate naște fără o doctrină a solidarității cetățenești și tot astfel nu poate fi menținută fără o lozincă de coeziune simplă și mare. Eu nu știu alta pentru noi, decât vechea idee națională cu toate atributele ei.

Deaceea, cu privirile pornite din trecut spre deslușirea splendorilor viitoare, glasul meu reînoind o smerită recunoștință pen

tru răsplata mare ce mi-ați acordat îndreptându-se către tânăra generație, concentrează într'un scurt apel învățătura unei vieți:

— Grijiți altarele vechi, spălați-le de praf ca să strălucească!

*

A urmat, în sala istorică — unde s'a judecat procesul memorandului, — banchetul, la care după numeroși vorbitori, cari au adus omagii marelui scriitor, a răspuns dl O. Goga, zicând:

«In zilele mari se rostesc și mari adevăruri. Dați-mi voie și mie să rostesc două mari credințe ale mele, două mari adevăruri de care sânt însuflețit. Mai întâi, faptul că Unirea ce s'a făcut e categorică și definitivă. După o mie de ani de dibuiri, brațele întinse peste Carpați s'au încleștat și nimeni nu le mai poate desface. Nu spun aceasta pentru dvoastră sau pentru opinia publică dela noi, ci pentru acei vizionari care mai cred în rectificările de granită. Soartea vrea, ca din această sală unde odinioară s'au rostit sentințe de condamnare, eu să răspund:

— După cum nu se va întoarce cursul Dunărei, nu se mai întoarce nici cursul istoric.

Al doilea adevăr este, forma de stat pe care o îmbracă azi țara noastră. Monarhia este sinteza cea mai curată și mai desăvârșită a organizației noastre de stat național. N'avem decât să privim în jur. In spate, o nedeslușită muzică rusească, și numai la adăpostul monarhiei putem păzi rosturile acestui neam de pericolul dela răsărit. Monarhia are reprezentantul ei în mijlocul nostru: un reprezentant a cărui luptă grea de fiecare clipă este sinteza chezașiei de viitor. E Regele nostru Carol al II-lea.

De aici, din inima Ardealului, sprijinit și înconjurat de întreaga intelectualitate a acestui colț de pământ, într'un vifor de însuflețire și în numele nostru al tuturor, depun din nou Ardealul cu toate puterile lui la picioarele Tronului. Vă rog să ridicăm acest pahar și împreună cu mine să strigați: «Trăiască Regele Carol al II-lea!».

Mitropolitul Australiei Timoteos Evanghelinidis

A plecat un prieten.

Un străin care s'a înfrățit cu pământul scump al acestei țări pe care a iubit-o ca pe o a doua patrie a sa. A plecat un om care ne-a iubit atât și nu ni-a mărturisit-o. Deși faptele lui de totdeauna au ridicat curând vălul unei modestii calculate, arătându-ni-l așa cum a fost. Și cum a fost Arhimandritul Timoteos Evanghelinidis astăzi I. P. S. Mitropolit al Australiei, să mai fie mulți din cei cari trăiesc bucurându-se poate de mai multă bogăție de atențiune și onoruri pe care țara noastră le împarte oaspeților străini cu atâta generositate.

Socotindu-se printre aceștia, Arhimandritul Timoteos Evanghelinidis a fost mai mult decât el totdeauna.

Născut în Mitilene își face studiile superioare de teologie la academia din Halki. După ce e hirotonit preot la Constantinopol, e trimis în 1914 la București în importanta slujbă de superior al bisericii grecești din capitala României, pe care a păstorit-o, cu o scurtă întrerupere în timpul războiului mondial până astăzi.

In tot acest timp prezența în țară a Arhimandritului Timoteos nu s'a redus numai la slujba pe care o avea încredințată din partea bisericii sale, ci la ceva mai mult. A fost un ambasador plin de râvnă în strângerea relațiunilor care au dus la prietenia de robilă actuală dintre cele două patrii ale actualului mitropolit al Australiei.

In timpul războiului trecut, desigur pentru ttloromânismul leal pe care-l dovedea la orice ocazie, a fost deportat de vecinii noștri dela Dunăre la Karlovo, în Bulgaria.

Sunt câteva luni decând vestea că va pleca dintre noi a ieșit spre știre în lume și a scormonit regrete. Om cu apreciabilă cultură, teolog cu distinsă ținută și preot cucernic, Arhimandritul Timoteos Evanghelinidis a fost chemat de încrederea mai marilor Bisericii din Grecia și cea a Patriarhului ecumenic Fotios al II lea, să urce cu mare cinste treptele scaunului de mitropolit al Australiei.

Timpul trecut dela alegerea de mitropolit și până în ziua de 11 Februar când Inaltul Ierarh s'a îmbarcat pentru Constantinopol, l-a petrecut printre noi. La recepția de Anul nou dela sfânta Patriarhie, I. P. S. Mitropolit Timoteos a venit cu drag în mijlocul preoțimii ce ducea urări Capului Bisericii noastre și a rostit, cu acea ocazie, o cuvântare de toată frumusețea.

L-am văzut o singură dată pe I P. S. Mitropolit Timoteos de când a fost cinstit cu această înaltă demnitate ierarhică. Intr'o seară cețoasă a lui Ianuar trecut a venit la Internatul teologic Rada-Vodă să prezinte superiorilor pe un student grec ierodiacon, bursier al Patriarhiei ecumenice din Constantinopol. Nimic schimbat în înfățișarea-i cunoscută de modest și autentic călugăr ortodox. Mergea prin vremea urâtă deafară pe jos, însoțit de directorul internatului prof. I. Mateiu și studentul ierodiacon oaspe.

Joi, 11 Februar, înaltul ierarh a părăsit definitiv țara noastră, îmbarcându-se pentru Constantinopol, de unde apoi va pleca în «îndepărtata și enigmatica Oceanie» la noua sa reședință, — Sidney — la noii săi păstoriți — cei patruzeci de mii de ortodocși ai Australiei.

Despărțirea de țara noastră nu i a fost ușoară. Lasă aci un nume bun, simpatii unanim recunoscute și amintirea atâtor ani de muncă și sacrificii împletite cu cele ale neamului nostru, care toate lămuresc accentele de adâncă durere și cald regret cu cari I. P. S. Mitropolit Timoteos, în pastorala de bun rămas, se îndreaptă către inima simțitoare a acestui brav popor de bravi creștini ortodocși. Căci I. P. S. Timoteos, la plecarea sa, ultimul cuvânt i-a adresat poporului dreptcredincios și căpeteniilor lui.

Dar, cu că'dă aleasă și delicată simțire scrie neamului nostru I. P. S. Timoteos. Se vede ușor, fără a căuta origini imaginare, că numai contopirea sufletească dintre I. P. S. Sa și țara aceasta, în care a trăit anii de vigoare ai unei vieți de om, putea să scoată acele accente de o atât de măreață și înduioșătoare profanzime de suflet pe care le risipește cu generositate cuvântul de adio al înaltului ierarh plecat dintre noi.

«Telegraful Român» îl reproduce, ca și cetitorii săi să simtă emoțiile curate ale veștii pe care li-o aducem aci: a plecat un prieten, care ne-a iubit.

Grigorie T. Marcu.

Convocare

Se convoacă Adunarea Generală a Comitetului școalei normale «Andrei Șaguna» din Sibiu, pe ziua de *Duminecă 21 Februar a. c. ora 15 (3 p. m.)* cu următorul program:

1. Aprobarea contului de gestiune pe 1931.
2. Proiectul de buget pe 1932.
3. Alegerea a doi membri în comitet și a unui delegat în comisiunea de cenzori.

Dacă la 21 Februar a. c. nu se va întruni numărul reglementar de membri, adunarea se ține *Duminecă 28 Februar a. c., la aceeaș oră,* cu orce număr de membri prezenți.

Sibiu, 12 Februar 1932.

Președinte: † Vasile — Secretar: I. Sandu

„Statul în stat". Se găsesc și între ziarele minoritare maghiare, — spre deosebire de-ale sașilor sibieni, — organe care declară că «statul romano-catolic ardelean» funcționează astăzi cu totul afară de legile aflătoare în vigoare.

Astfel ziarul oradean *Erdélyi Hirlap* scrie mai nou că nimic nu justifică funcționarea statului romano-catolic, și că statul român trebue să intre în posesiunea și proprietatea averilor, pe care instituția anahronică a statului romano-catolic le stăpânește fără nici un drept.

Necesitatea desființării *«statului în stat»* este evidentă, pe lângă toată simpatia ce i-o manifestă Tageblatt din Sibiu și alți minoritari.

FOIȘOARA

Curatorul Gavril

— Iconiță din vechea prigoană pentru lege —

Rob de vreme veche. Inge nunche pe-un stan de bolovan. Mânile cu cătușile și le aduce'n cruce. Ochii cu stropii, ochii plânși și strânși și-i suie, și-i cucuie pe-o palmă de ferestruie cu zăbrele de vărgele, unde stăruie o sfoară de rază senină, unde se'nchină o sulfină de lumină lină. Iar limba lui de jar îngână ceva, rar, ca un viers domol de troparr, ca șoapta de molitvă cuvioasă din ușa de altar...

— Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule, eu curatorul Gavril, cel cu inima smerită ca un copil și cu geana îmbrebenată'n bobișoare de ăcrimioare ca cireșul din April în broboada lui de floare — viu să-Ți mărturisesc că nu știu cum mai poate purta, viu, biet sufletelul meu pustiu, ăst foc de nenoroc, ăst pojar de amar!. Că subțiatu-mi-s'au umerii ca două șindile și topitu-mi-s'au brațele ca două feștile de fărădelegea ăstor zile!...

S'aude un zuruit de chei. Crapă ușa temniței. Răsună glasul străjei:

— Vai de tine, curatore Gavrile, că te prăpădesc rugăciunile!

— De n'ar fi rugăciunile, nu v'aș purta lanțurile!

— Vai de tine, curatore Gavrile, că tu cu genunchele ne macini toate pietrile!

— De n'ar fi îngenuncherile, nu v'aș răbda ocările!

— Vai de tine, curatore, Gavrile că tu cu lacrimile ne umezești toate zidurile!

— De n'ar fi lacrimile, mi-aș slobozi patimile să aprindă răzmirițele, să vă spargă toate temnițele!

— Vai de tine, curatore Gavrile, că tu cu limba ta îți tot sporești povoara!

— Limba mea grăiește din comoara de credință care-mi în dulcește fireava mea ființă în diavolească voastră temniță!... Și astă comoară mai rabdă povoară!...

— Vai de tine, curatore Gavrile, că te joci cu flacările pân'ți-i arde aripile!

— Ce-a mai iscodi meștera voastră iscusință? Că m'ați îndopat doar din prisosință cu tărâță pentru neistovita mea sfântă credință!

— Vai de tine, curatore Gavrile, că nor de rău îți încinge capul tău!

—Nu este'n lume mai aspru rău decât iadul ăsta făr'de Dumnezeu!

— Curatore Gavrile, ascultă tu de mine, de-i vrea să-ți fie bine.

— Inima mea nu va asculta om din lumea asta rea!

— Lasă ruga și vino la mine fuga!

— Rugăciunea Domnului îndulcește sufletul omului!

— Vino că-ți aduc o veste..

— Ce este?

— Pe acasă...

— Știu!... Blânda inimii mele aleasă nu mai toarce, nu mai țese, nu mai coasă, ci ziua noaptea priveghează, suspină și veghează gândindu-se la temnița asta întunecoasă..

— Poate... Mai înainte..

— Pururea!... Că-i bună și osârdnică și cuminte...

— Altădată...

— Pururea.. Și pe pământ și'n lumea cealaltă!...

— Pân 'acum...

O societate de înalt caracter moral şi social

— Asociaţia „Amicele tinerelor fete“ —

A luat fiinţă, în capitala ţării, în urma iniţiativei unui însemnat număr de doamne, asociaţia numită Amicele tinerelor fete *având ca preşedintă pe dna Hurmuzescu.*

Societatea stă sub înalta ocrotire a M. S. Elena *şi înfiinţează filiale în oraşele mai mari din provincie.*

Scopul său este: a apăra împotriva ispitelor păcătoase pe fetele romînce care vin la oraşe căutând de lucru şi având trebuinţă de sfaturi părinteşti.

Societatea doamnelor, în dorinţa ca activitatea sa să fie cât mai efectivă, s'a adresat către Sf. Sinod cerând sprijinul preoţimii în stăvilirea relelor sociale care primejduesc ţăria neamului; ear Sf. Sinod în şedinţa din 26 Noemvrie 1931 a hotărât ca preoţimea să dea societăţii tot sprijinul.

Urmează acum, ca secţiile culturale, *din eparhiile bisericii noastre, să statorească un program despre felul în care preoţimea are să sprijinească asociaţia* «Amicele tinerelor fete».

Secţia culturală din mitropolia Moldovei şi Sucevei a stabilit, cu aprobarea chiriarhului său, următoarele măsuri:

a) Preoţii dela sate să sfătuiască pe săteni, prin predici cât mai dese în biserici şi prin povete pastorale, în orce loc şi în orce împrejurare, să nu mai trimeată, ca slugi copiii lor — băeţi şi fete — în oraşe, ci mai bine să-i reţină la căminul părintesc, învăţând în şcoala satului carte şi deprinzând diferite meşteşuguri casnice atât de frumoase şi folositoare gospodăriei ţărăneşti, şi care lucruri casnice s'ar putea desface la oraşe prin concursul asociaţiei, ca astfel fetele tinere de ţărani români, să poată găsi mijloace băneşti pentru câştigarea pânei de toate zilele şi celelalte nevoi ale vieţii.

b) Pe sătenii săraci, cari sânt nevoiţi a-şi trimite copiii la oraşe în căutare de slujbe pentru nevoile vieţii lor, preoţii să fie obligaţi a cere informaţiuni dela asociaţia «Amicele tinerelor fete», în vederea plasării lor, la case de oameni cinstiţi, unde au ocaziunea de a fi ocrotiţi de fapte imorale.

c) Pentru îndeplinirea acestor dispoziţiuni, protopopii în inspecţiile ce fac prin sate, să se intereseze de aproape, dacă preoţii veghează asupra purtării tinerilor — băeţi şi fete — plecaţi din satele lor la oraşe, controlul ce se poate face prin legătura ce preoţii trebuie să o aibă cu asociaţia din oraşul respectiv.

d) De mult folos ar fi pentru buna educaţie şi purtarea cinstită a tineretului ajuns servitori la oraşe, ca asociaţia doamnelor «Amicele tinerelor fete» să binevoiască a se pune în înţelegere cu preoţii din oraşele respective, ca pe aceşti tineri ajunşi servitori la oraşe, în timpul Duminecelor şi sărbătorilor, după ameazăzi, să-i adune la o şcoală sau biserică, unde preotul din localitate, să le dea poveţele sale pastorale de a fi cinstiţi muncitori şi credincioşi în serviciu, păstrând cu sfinţenie bunele moravuri.

e) Pentruca această măsură de educaţie pentru servitori, să fie efectivă, ar fi bine ca la intrarea în serviciu, să se pună condiţia, ca stăpânul să lase liber pe servitor să meargă la aceste conferenţe educative ţinute de preot; în acest fel, chiar stăpânii se vor bucura că au în serviciu oameni cinstiţi şi morali.

Nr. 1236.

ANUNŢ

In editura Institutului Biblic a apărut Psaltirea, aşezată pe catisme şi cuprinzând toate rugăciunile şi rânduelile care însoţesc fiecare catismă potrivit tipicului nostru bisericesc.

Psaltirea e tradusă de P. S. Nicodim, starețul Mănăstirii Neamţu şi e prevăzută cu aprobarea Sf. Sinod. Un exemplar broşat costă 50 lei. Se găseşte de vânzare la Librăria arhidiecezană.

Sibiu, 15 Februar 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

„Statul în stat“

— Curtea de casaţie şi hotărârea sa. — Discuţia în senat. —

In afacerea «statusului» romano-catolic din Ardeal, Curtea de casaţie arată, în sentinţa ce a adus de curând, următoarele:

Fundaţiunea întemeiată în 1770 de Maria Terezia, pentru educaţia copiilor orfani, a fost — după cum dovezile arată — un azil primitor şi pentru copiii români.

In 1877, guvernul maghiar a exoperat dizolvarea comitetului vienez al fundaţiunei şi predarea ei în administrarea status-ului romano-catolic transilvănean, care administrând această fundaţiune ca institut romano-catolic: s'a abătut dela destinaţia fundaţiunei, transformând orfelinatul în gimnaziu şi alte şcoli cu scop de maghiarizare.

Este firesc deci, dacă statul român invocând dreptul său de suprema inspecţiune, a hotărât prin organele sale, ca administrarea fondului să fie luată status-ului romano-catolic şi să fie încredinţată unei conduceri care să realizeze şi garanteze scopul şi intenţiunea fondatorului.

Impotriva acestei dispoziţiuni, status-ul romano-catolic a intentat statului român proces de repoziţie sumară.

Judecătoria de ocol, ca for de prima instanţă, a dat loc acţiunei şi a ordonat repunerea în posesiune a «status»-ului romano-catolic ardelean.

Tribunalul, ca for apelativ, a schimbat sentinţa forului prim şi a respins acţiunea; status-ul a atacat sentinţa şi înaintează o petiţiune de revizie, în care se plânge că tribunalul ar fi judecat nedrept, deoarece, în procesele de repoziţie sumară, numai posesiunea de fapt poate fi decisivă.

Faţă de această petiţiune Curtea de Casaţie a hotărât:

1. In proces s'a stabilit ca stare de fapt (şi aceasta nu este atacată) că în 1770 Maria Terezia a fondat o instituţiune pentru creşterea şi educaţia copiilor orfani, *fără consideraţie de naţionalitate şi religiune,* dotând această instituţiune cu averea necesară pentru ajungerea scopului instituţiunei, ca fundaţiune cu scop de binefacere.

2. Această fundaţiune a fost pusă sub administrarea unei comisiuni, — ale cărei atribuţiuni au trecut ulterior (în 1877) în sarcina status-ului romano catolic ardelean.

3. Astfel fiind, status-ul romano-catolic nu *are dreptul de proprietate* asupra averii fundaţionale, — căci dreptul de administrare nu constitue drept de proprietate, nici nu poate servi ca bază de usucapiune.

4. Asupra tuturor fundaţiunilor (piae causa) din Ungaria, statul a avut dreptul de supremă inspecţiune, spre a controla, dacă fundaţiunile se administrează conform scopurilor înscrise în statute.

5. In urma tratatului de pace dela Trianon, acest drept de supremă inspecţie a trecut asura statului român, deoarece averea fundaţională e pe teritor român.

6. Statul român, în baza dreptului său de supremă inspecţiune, scoţând administraţia orfelinatului din atribuţiile status-ului catolic, trecând-o în atribuţia altor organe — aceasta pentru a realiza îndeplinirea scopului iniţial — nu a putut comite conturbare de posesiune, deoarece status-ul romano-catolic a avut *numai delegaţiune. pentru administrarea averii.* Iar nefiind vorba de act de conturbare de posesiune, acţiunea status-ului romano-catolic nu are nici o bază legală.

De aceea, înalta Curte de Casaţie respinge cererea de revizuire a status ului romano-catolic, obligându l să plătească şi cheltuielile de proces.

Sentinţa Curţii de Casaţie e semnată de dl Dr. Georgiu Plopu în calitate de preşedinte.

*

Interpelarea din senat, anunţată în numărul precedent al foii noastre, cu privire la «status, a fost desvoltată, în acelaş înţeles, de senatorul dl *L. Oanea,* în şedinţa senatului dela 12 Februar.

Vorbitorul arată, că o comisie a ministerului cultelor a cercetat chestiunea statusului romano-catolic. Comisiunea şi-a dat avizul din care reese caracterul acestei organizaţii, în care domină un spirit anarhic, de nesupunere faţă de statul român. Concluzia comisiei de cercetare a ministerului cultelor, e că status-ul catolic este o organizaţie *fără temei de drept,* care nu-şi mai are nici-un rost după încheerea concordatului. Statul român are tot dreptul să controleze această organizaţie care administrează averi publice.

Senatorul, dl *El. Gyárfás,* apără statusul, exprimându şi credinţa că dl prim-ministru prof. N. Iorga nu va încerca să pericliteze existenţa organizaţiei statusului...

Dl prim-ministru *N. Iorga* în răspunsul său face câteva precizări în problema status-ului romano-catolic şi crede că se va lua o soluţie de înţelegere luându-se avizul Vaticanului, care va fi întrebat, conform dispoziţiilor cuprinse într'unul din articolele

---

— Cum?

— Vezi, Gavrile, viaţa asta-i e şchioapă de drum!..

— Cum cum?..

— Vezi, viaţa omenească-i o umbră de fum!..

— Cum cum cum?..

— Soţia ta-i odihnită..

— O, Doamne, nu mă duce în ispită!..

— Soţia ta e aţipită..

— O, ştiu acum, ştiu, că beata-i aţipită pe pat de aicriu şi că-i adormită în umbră de mormânt pustiu!... O, străjă, deschide-mi cătuşa şi deschide-mi uşa, s'alerg în zbor de vânt la proaspătul ei mormânt!... O, mă'ngropaţi acelo de viu, ca pururea lângă ea să fiu, lângă cea ucisă de voi, de haita blestemată de strigoi!..

Straja eşi. Graiul lui Gavril încremeni! Dar se porni suspinul zdrobitor al inimii...

— Săracul rob!... Durerea-l dumică tot zdrob!... Dar de ar şti sărmanu-i suflet stingher, că biata-i soţioară i-a pierit de ger şi, Doamne, că s'a stâns de foame, fără lumină, ca o necreştină, şi că nenorocita ei gură n'a avut parte de o fărâmă de cuminecătură?!...

A. Nanu.

Pastorala

de bun rămas a I. P. S. Mitropolit al Australiei

Binecuvântaţi să fiţi întru Domnul, pravoslavnici creştini, din a doua a mea patrie, Românial...

Ascultând de glasul poruncitor al chemării mele celei nouă din îndepărtata Australie, către care în curând mă vor purta undele oceanelor spre «valuri necunoscute, dar privite cu încredere şi evlavie în faţă», cu adâncă emoţie şi cucernică îndurare mă despart de Tine, prea slăvita Românie, în care simt că m'am născut a doua oară!...

Duioşia primelor mele impresii de acum 18 ani, m'a legat prea puternic de Tine, ca să nu fiu stăpânit acum de sentimente de grea încercare părăsindu-Te, o, nobilă şi mănoasă ţară!

Şi cum nu aşi fi cuprins de sincere dureri, despărţindu-ne acum, când fără de voe îmi vin în minte şi jertfele Tale supraomeneşti pentru împlinirea idealului Tău milenar; şi bărbăţia cu care fiii tăi au suferit martirajul brutalităţii în temniţele nelegiuirei sub ochii mei înlăcrimaţi pentru Tine!

Cu inima strânsă de respect şi devotament, nevrednica-mi smerenie a încercat tot timpul cât a fost oblăduită sub ocrotitorul Tău scut leal, să fie o modestă contribuţiune la cimentarea legăturilor de caldă afecţiune, ce au existat între urmaşii Eladei şi între Tine — colţ de rai pământesc!

Ţarinile Tale mănoase au fost ţinta tuturor hoardelor barbare; credinţa în Dumnezeu a întărit vânjoasele braţe ale fiilor Tăi viteji.

Au nu fuse religia creştină ortodoxă păstrătoarea limbii, obiceiurilor şi mai ales a înaltelor Tale însuşiri?! Ca un focar înaintat al Sfintei Patriarhii din Constantinopole, nu duse ea reputaţia culturii Tale până în Siria?...

...Nu detaliez aci tot ce ai făcut, Tu Românie, pentru locul naşterii mele; dar nici nu pot trece pragul ce m'a adăpostit cu atâta căldură şi bunăvoinţă, fără de a-Ţi aminti câtă recunoştinţă poartă Grecia de azi, marelui Ipsilante, prin a cărui însufleţită mişcare îi insuflă şi Ei duhul scuturării unui jug prea ruşinos, faţă de strălucirea strămoşilor eleni!

concordatului încheiat cu scaunul papal, (concordat de care «*unii n'au fost mulţumiţi*», zice oratorul). Dl Nicolae Iorga sfârşeşte cu următoarele cuvinte:

Ear, dacă mă întrebaţi, care sânt bazele pe care înţeleg eu, ca reprezentant al statului român, să negociez, vi le spun în câteva cuvinte: Nu avem intenţiunea de a spolia pe nimeni; orce fundaţiune, a cărei bază va fi arătată şi verificată, o recunoştem. Fundaţiunile verificate aparţinând bisericii catolice întregi, în amândouă formele sale, sub autoritatea aceluia care este în România şeful bisericii catolice şi sub controlul financiar al statului român.

Trebue să spunem că în răspunsul dlui preşedinte al consiliului de Miniştri, n'am găsit cuvântul răspicat la care ne aşteptam în chestiunea status-ului romano-catolic. Chestiunea e de competenţa statului român, iar la Vatican n'avem nevoie să trimitem nici un delegat.

Să vedem ce curaj va avea guvernul.

Prefectul jud. Sibiu către notari

— O conlucrare cu preoţimea —

Circulară mai nouă a dlui prefect *Dr. D. Borcia*, către domnii notari comunali din judeţul Sibiu, cere dela dânşii conlucrare armonică cu ceilalţi factori principali ai satelor: *Preoţii şi învăţătorii.*

Circulara prefecturii arată că:

Notarul e părintele administrativ al comunei, conştiu de datoria de a face tot binele, grădinarul priceput al gospodăriei sătesti, a cărui strădanie binecuvântată să o poţi observa de cum intri într'o comună, prin plantarea cu pomi a şoselei ce deschide intrarea în sat; prin alinierea caselor în străzi largi şi curate, prin ţinerea în stare bună şi curată a localului primăriei. În interiorul cancelariei, cât şi în afară de birou, să se dovedească priceperea, buna gospodărie şi intenţiunile nobile de care este condus. Faceţi-vă datoria, mai ales acum, când greutăţile poporului sânt atât de mari, înlesniţi-i traiul zilnic, prin măsuri înţelepte, sfaturi binevoitoare şi realizări de natură economică şi conlucrare armonică cu ceilalţi factori principali ai satelor: Preoţii şi învăţătorii. Priviţi la realizările vrednicilor notari din trecut şi urmaţi pilda acelora, cari nu se bucură de sprijinul stăpânirilor binevoitoare, ci sufereau şicanele unei stăpâniri străine. Dacă azi condiţiunile de trai sânt apăsătoare, încercaţi să vi le ameliorati prin promovarea isvoarelor de venit ale comunei, prin sfaturi practice de economie rurală şi pilda vie, arătată sătenilor...

Nr. 922/1932.

Notificare oficială

Conform adresei On. minister al Instrucţiunii publice şi al Cultelor cu Nr. 10,461—967/932, se aduce la cunoştinţă preoţilor, cărora li s'a recunoscut dreptul la gradaţii noui pe 1 Ianuar 1932, că aceste gradaţii noui, în urma dispoziţiunilor luate de On. minister de finanţe, nu au fost prevăzute în bugetul pe 1932, din cauza situaţiei financiare grele a ţării.

Sibiu, 16 Februar 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Meditaţii*

Vă veţi fi zis de multeori: Dacă aş fi trăit pe vremea când Mântuitorul a petrecut în trup pe pământ, i-aş fi fost cel mai bun prieten!

Şi cu câtă bucurie nu ai fi servit pe un asemenea prieten!

Continuându-vă gândul, ziceţi: L-aş fi invitat la noi la masă, am fi împărţit împreună pânea, l-aş fi însoţit pretutindenea şi l-aş fi apărat de duşmanii săi.

Durere însă, acel timp a trecut de două mii de ani aproape şi nu se va mai întoarce; prilejul acela nu ni se va mai oferi niciodată.

Să nu ne lăsăm înşelaţi cu astfel de gânduri! Visul acela, frumos, se poate realiza şi astăzi.

Mântuitorul ne spune clar, că El rămâne cu noi totdeauna în persoana săracilor, a disprețuiţilor, în persoana acelora cari n'au nici pâne, nici haine, nici sănătate, nici nume bun şi cari drept adăpost au închisoarea.

Intr'adevăr, cu aceşti nemernici ai pământului, Regele regilor s'a apropiat; cu desmoşteniţii sorţii şi-a legat soartea blândul Isus.

A-i disprețui, înseamnă să-L disprețuim; a-i ajuta înseamnă să-L ajutăm, a-i iubi însemnă să-L iubim.

Aici zace secretul caritătii creştine.

*

Să ne dăm seama, prin urmare, de cinstea sarcinei noastre; pentrucă mergând alături de un sărac mergem înaintea lui Dumnezeu în Hristos.

Să înmulţim pânea celor lipsiţi, vestmintele celor goi, faptele bune să rodească pretutindenea, prietenia noastră să zimbească tuturor, căci nevăzut, dar pururea prezent, planează Împăratul măririi, indiferent de aspectele aparente sub care se prezintă pentrucă Isus Mântuitorul a zis: «Adevăr grăiesc vouă, întrucât aţi făcut unuia din acest fraţi ai mei, prea mici, mie aţi făcut».

*

Pe proroc, mai nainte, poporul îl chema văzător. 1. Sam. 9. 9.

Iată rolul profetului: este un Văzător. În decursul V. Testament întreg, se ridica astfel de oameni; aşa Isaia, Ieremia, Iezechiil, Daniil.

Născuţi orbi ca noi, Dumnezeu le deschide ochii, le ridică sufletul pe înălţimi, precum odinioară pe Moisi în muntele Sinai, şi de acolo ei văd.

Şi ce văd cu deosebire?

Văd departe, foarte departe, pe drumul misterios al veacurilor un prunc ce apare.

Acest prunc nu seamănă cu ceilalţi copii. — El vine de sus.. Din dragoste a părăsit forma divină pentru înfăţişarea omenească.

Pasul şi-l îndreaptă spre oameni, fraţii săi; apoi îi învaţă, îi luminează, îi călăuzeşte; şi îşi dă viaţa pentru ei pe Cruce. — A treia zi învie, se ridică întru mărirea pe care mai înainte a avut-o la Tatăl, şi de acolo continuă să iubească, să vegheze, să se roage, să mântuiască.

Tot ceeace istoria evanghelică, va înregistra mai târziu ca fapte precise, Văzătorul profet, cu veacuri înainte, descrie minuţios aproape.

Venirea Mântuitorului Hristos pe pământ, fiind evenimentul capital al istoriei lumii, este foarte firesc, ca priviri pătrunzătoare să-l fi întrezărit şi salutat cu secole înainte. — Ceriul, din veci a fost plin de acest eveniment; se cuvenia să tresară şi pământul şi sălteze de bucurie, cu multă vreme înainte de petrecerea lui.

Să stăm de vorbă, cu aceşti văzători, să le citim profeţiile.

Şi la rândul nostru să privim, nu înainte de acum, ci înapoi mai întâi, în istoria biblică, apre ceriuri, preamărind, închinându-ne contemplând pe acela, pe care profeţii l-au întrezărit numai.

In Mântuitorul, fie ca Dumnezeu să ne hărăzească viziunea împărăţiei de dreptate şi de pace, pe care, ca slujitori ai altarului, suntem chemaţi ca odinioară apostolii să o răspândim şi s'o clădim pe pământ:

«Vie împărăţia Ta».

*

Veniţi că totul este gata acum. Luca 14. 16.

Viaţa poate fi comparată şi a fost adeseori comparată cu un ospăţ, cu un banchet.

Un poet francez a zis:

«La banchetul vieţii, mesean nenorocit,

Am apărut pe-o zi, şi-am murit».

Viaţa creştină mai ales, cu bogăţiile ei, ar trebui asemănată unui ospăţ ceresc. — La ospăţul acestei vieţi, nu se va mai putea vorbi de mesean nenorocit, ci dimpotrivă, fericit, întrucât sunt bucate de tot felul din abondanţă şi locul la acest banchet îl poţi ocupa nu numai o zi, ci pentru totdeauna.

La această masă cerească sântem invitaţi cu toţii, bogaţi şi săraci, neştiutori şi savanţi, cei căzuţi în noianul păcatelor, sau cei ce sânt aplecaţi numai, asupra abisului. — Este singurul banchet de pe pământ la care, nimenea nu este uitat, şi la care eşti invitat mereu viaţa întreagă, la care intrarea este gratuită, şi în fine la care nu se face deosebire de locuri, toate fiind de locuri cinste.

O singură condiţie este necesară şi suficientă pentru ca să poţi avea intrare pe poarta larg deschisă: aceea ca să ai haină de nuntă.

Această haină ca zăpada, făcută din curăţenie şi închinare, nu poate fi făcută însă de noi.

Trebue să o cerem dela Dumnezeu; şi acest lucru se întâmplă pe calea pocăinţei. — Ajunge să ne adresăm smeriţi lui Hristos şi să zicem: Doamne, nu avem haină de nuntă. Şi îndată Mântuitorul, după această cerere încrezătoare a noastră, prin harul său, ne îmbracă, precum îmbracă crinii câmpului, şi astfel înfrumuseţaţi vom avea intrare la banchet.

Să intrăm, să intrăm cu toţii, să ocupăm fiecare locul ce ni se cuvine.

Să fim însă cu grijă, ca nu cumva să intrăm nefiind pregătiţi, ne având haină de nuntă. — Să căutăm mai înainte a ne curăţi, prin pocăinţă, şi după ce vom fi primit în dar haina, să îndrăznim a lua parte la masă.

In felul acesta sufletul nostru va afla iertarea după care s'a dorit şi pacea şi dreptatea după care a fost înfometat; se va hrăni din belşug.

Masa este gata mereu, să ne pregătim cu toţii şi să intrăm.

*

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema.

Ori încotro ne-am întoarce privirea, ne isbim de atâtea şi de atâtea rele în această lume. Care poate să fie izvorul tuturor acestor răutăţi?

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Aducând urările mele de bine pentru prosperitatea Ta, fidelă Românie, îmi plec smerit capul la strălucirea Coroanei de oţel ce Te-a închegat ca un stat independent, ca o naţiune întregită şi ca o ţară de viitor.

Domnul Dumnezeu să întărească cu mâna Sa cea dreaptă braţul strălucitului Tău Suveran, M. Sa Regele Carol al II-lea, ca, ajutat de tot tot ce ai mai valoros, mai demn şi mai curat, să călăuzească mereu paşii Tăi pe drumul gloriei, înfrăţirii şi dreptăţii.

Şi Inalt Prea Sfinţiei Sale, Prea Fericitului Patriarh Miron, Sfântului Sinod şi Cucernicului Său cler, îndreaptă Doamne binecuvântarea Ta cerească şi puterea de a cimenta sufletele zbuciumate.

Inspiră Atotputernice — pe mânuitorii de pană să semene totdeauna unirea şi dragostea între fiii Tăi de orice rassă şi credinţă.

Insuflă Doamne, celor sărmani, curaj de muncă şi răbdare, supunere legilor drepte şi folositoare binelui obştesc, unire în cugete şi în simţiminte, cât şi dragostea frăţească reciprocă.

Pătrunde inimile tineretului acestei viteze ţări, de mărinimia strămoşilor lor, ca în veci să răsară pe aceste meleaguri «stejari falnici», iar în caz de ispită, să se nască doar «Pui de lei».

Pe voi, vechii mei enoriaşi din Capitală şi toţi iubiti fii greci, cu părintească mea binecuvântare, vă sfătuiesc să iubiţi tot cu aceeaşi dragoste ţara ce vă alăptează ca şi proprii ei prunci atât pe voi, cât şi pe ai voştri «deacasă», care profită în piscurile lor de unde aţi purces de mâna blagoslovitei Românii.

Fiţi recunoscători, ştiind că dacă voi v'aţi învrednicit a vă agonisi aci stare omenească, şi ai voştri cei decolo s'au bucurat de roadele înfăptuite de voi.

Iar tu, sol al României, adevărata mea Patrie din timp de restriste — primind ca plată o caldă îmbrăţişare — să mă laşi a-Ţi ridica o mână de ţărână din trupul Tău, care împreunată cu un strop din vechea Acropole, să-mi fie tovarăşi de drum, şi îmbold la o muncă tot aşa de rodnică, în noua mea carieră din îndepărtata şi enigmatica Oceanie!

Unind închinăciunea mea smerită cu binecuvântările Sanctităţei Sale Patriarhului Ecumenic Fotie al II-lea, îţi urez cu duhovnicească limpezime un bun rămas, prea fericită Românie! şi Domnul, Dumnezeu să Te aibă în a Sa pază. Amin! *Timoteos*

mitropolit al Australiei.

Organizaţi Oastea Domnului

Intelectualul şi cântarea bisericească

(Urmare)

Legea acestei legături interne se poate observa foarte clar în istoria cântării bisericeşti. Acest raport ne serveşte ca un foarte obectiv măsurător al gradului de religiositate la un popor într'o anumită epocă. Unde trăieşte o credinţă puternică, unde omul slujeşte lui Dumnezeu cu frică sfântă, cu credinţă şi cu dragoste, acolo şi răsună cântecul cu melodie îngerească. Dar unde convingerea este sfâşiată de îndoială, unde intelectul joacă rolul de observator rigid, acolo amuţeşte cântecul, sau devine foarte searbăd, lipsit de viaţă.

In robia babilonică şi după întoarcere, apăsat de grele împrejurări şi mizerie, dar neclintit în credinţă, a creat poporul ales cântece pline de nădejde şi de putere vitală. In cântece

Să ne adresăm indivizilor şi să întrebăm popoarele, răspunsul pare a fi acelaş: Neliniştea şi relele care stăpânesc în societatea omenească, îşi au originea în starea de răsboi în care trăim. — Proverbul vechi latinesc: «Homo homini lupus», rămâne mereu în picioare. — Incontinuu şi pretutindenea, până în sânul familiei şi între prieteni, întâlnim frecări, înţepături, rele de tot felul, ruine şi nisip pe care se clădeşte cu predilecţie, şi din această pricină mai ales lacrimile curg, inimile se sdrobesc, durerea stăpâneşte pe pământ.

Mai mult, ca şi cum nu ar fi suficiente luptele ucigătoare de frate, de care vorbeam, vedem pe toţi oamenii aproape în luptă declarată împotriva lui Dumnezeu. Şi această stare nenorocită a sufletelor noastre, le măreşte amărăciunea şi tristeţea.

In societatea omenească, aşa cum v'am descris-o, este chemat să acţioneze preotul.

Vestitor al fericirii, al liniştei şi al păcii, datoria lui cea mare va fi aceea, de-a nu se răsboi şi el ci ca urmaş fidel al Mântuitorului, să vestească pacea: Pe pământ pace. — Iată centrul de activitate pastorală a lui! — După Hristos, va trebui să fie model de blândeţe, de seninătate, de înţelegere şi răbdare, încercând prin aceasta să apropie sufletele unele de altele, să le armonizeze, să le împăciuiască şi să le călăuzească pe toate la izvorul lor de origine Hristos, pacea prin excelenţă.

Iată care este misiunea preotului!

Implică multă abnegaţiune şi jertfă, dar lucrând aşa, nimic nu-i va putea egala bucuria de-a fi fost unealtă şi mijloc de pacificare în această lume.

Pentru a putea însă împărtăşi altora pace, trebuie s'o aibă preotul în primul rând; căci legea naturală: nu poţi da decât ceeace ai, se aplică ad litteram şi în ordinea supranaturală.

In rugăciune să cerem această pace dela Dumnezeu, să cerşim împrumutul ceresc al păcii, ca la rândul nostru, din ceeace Dumnezeu ne acordă, cu bunătate şi cu dragoste, să putem împrumuta şi noi altora: dar din dar. Pr. *G. Secaş.*

Spre Orient! Publicaţiile noastre, de orce natură ar fi ele, dau prioritate, în publicarea veştilor bisericeşti, celor primite din spre apus, fiind acestea din întâmplare mai uşor de procurat. Cu atât mai vârtos publicaţiile noastre bisericeşti vor căuta să noteze ce fac ortodocşii din Orient, căci aceia ne sânt mai apropiaţi sufleteşte. Publicăm astfel, la alt loc al ziarului, un articol despre fostul arhimandrit *Timotei Evanghelinidis* dela biserica grecească din Bucureşti, ajuns astăzi mitropolit al Australiei.

Succesorul său la biserica grecească din capitala ţării noastre este protopresbiterul *Constantin Moraitakis*, fost superior al bisericii greceşti din Chişinău, unde şi-a luat licenţa în sf. teologie.

In muncă şi cinste

In căutarea de remedii împotriva relelor ce bântue societatea şi întru uşurarea lipsurilor materiale, tot mai mult convin oamenii întru a recunoaşte, că principala cauză a greutăţilor vieţii e de a se căuta într'o criză morală, zisă şi «criză de omenie».

Desechilibrul moral e pricina esenţială a nemulţumirilor sociale.

Tot ce se face astfel în sensul asanării morale, e natural să aibă urmare şi întărirea bazei vieţii religioase în om.

Individul trebuie vindecat de adoraţia propriului său Eu. Dar, de această prea mare dragoste de sine nu-l poate scăpa, decât credinţa în Dumnezeu cu îndemnurile ce le inspiră ea.

O ieşire din vârtejul de mizerii şi de lipsuri, în care ne sbatem în mijloc de belsug, se face prin apel la principiile de dreptate, pace şi adevăr, care zac la baza legii lui Hristos.

Creştinismul când ne spune: să lucrăm şi să ne rugăm, înseamnă că numai el poate răspunde aspiraţiilor omenirii.

Ceeace a fost sfânt până ieri pentru unii, nu poate fi ridicol pentru alţii.

Ceeace a fost adevăr pentru unii, nu poate fi eroare şi superstiţie, pentru alţii, — ori cât s'ar sumeţi unii cu învăţătura lor.

Legea lui Hristos, cu principiile sale: iubirea de dreptate, adevăr, frăţietate, solidaritate în lipsă şi belşug, poate să întemeieze un organism sănătos, care să facă posibilă o desfăşurare normală a traiului nostru.

Dacă organismul societăţii implică necesitatea deosebirilor de clasă, dacă trebuie să ne împăcăm cu ideea disproporţiei pe temă de avere, dacă trebuie să fie şi de cei lipsiţi pe lângă cei bine situaţi, religia creştină vine să niveleze asprimea sorţii zicând înţelepteşte: dă prisosul celor ce n'au!

E barbarie, ceea ce se petrece de curând în America: diferite trusturi nimicesc o parte din produsele întreprinderilor ca: petrol, zahar, numai pentru a obţinea preţ mai mare pentru fabricatele proprii, — în timp când atâtea suflete se sting de chinurile foamei.. Unde rămâne dragostea creştinească?

Ni se irosesc energiile în lupte întrinseci unul contra altuia. Dar când un membru sufere, sufer toate mădularile la un loc, spune apostolul.

Ne croim fel de fel de iluzii, aşteptăm cuprinşi de egoism schimbări de guverne, disolvări de parlamente, acaparări de putere prin orce mijloace, sub cuvânt că «mântuim» ţara şi neamul de «rele»...

Metode tocite!

Să revenim la politica de stăruitoare muncă şi cinste creştinească.

Pr. *Gh. Fl. Preşmereanu.*

INFORMATIUNI

Mănăstire distrusă de incendiu Un foc năprazinic, izbucnit zilele acestea în coşul defectuos al arhondaricului, a cuprins, întărit de un vânt puternic, mănăstirea veche Turnu din judeţul Argeş, cu mai multe case, mistuindu-le până în temelii. Au ars şi vechi documente preţioase păstrate în arhiva mănăstirii. Astfel pagubele sânt cu atât mai mari.

Caz de moarte. Părintele Dumitru Câmpean din Sibiu şi familia, are durerea să anunţe moartea fiului său *Cornel Câmpean*, locotenent din cavalerie, adormit în Domnul, după scurtă suferinţă, în 13 Februar 1932, în etate de 34 ani. Rămăşiţele pământeşti ale defunctului s'au aşezat spre veşnică odihnă în 16 l. c. din capela spitalului militar în cimiterul central din Sibiu. Odihneasca în pace!

Se poate? Din Cernăuţi se vesteşte: In ziua de Miercuri, 10 Februar 1932 agenţii fiscului au săvârşit un sacrilegiu: au sechestrat praporii, cadelniţele, crucea şi celelalte odoare sfinte ale bisericii din Mănăsteriştea (Cernăuţi). Parohia de aici are impozite restante, care n'au fost achitate la timp de Fondul bisericesc. In ziua amintită s'au înfăţişat agenţii percepţiei la părintele paroh Corvin, cerându-i achitarea impozitului. Sf. Sa a răspuns că nu are suma necesară, dar va lua măsuri pentru achitarea ei. Agenţii fiscului nu s'au mulţumit cu acest răspuns, ci au sechestrat odoarele sfinte ale bisericii, aflătoare în casa parohială. Înşişi locuitorii, cuprinşi de legitimă indignare, cer anularea actului şi pedepsirea agenţilor vinovaţi.

Noile timbre fiscale mobile. Pe ziua de 1 Martie a. c., se vor pune în circulaţie noui timbre mobile fiscale de 10, 30 şi 50 bani; 1, 2, 3, 5, 7, 10, 11, 20 50 şi 100 Lei. Actualele timbre mobile aflate în comerţ vor fi valabile până la 1 Mai 1932, dela care dată nu vor mai putea fi întrebuinţate. Se vor putea însă preschimba cu cele din noua emisiune, până la data de 1 Iulie 1932.

ŞTIRI LOCALE

Washington George, dela a cărui naştere se împlinesc în 22 Februar a. c. două sute de ani, a fost subiectul conferenţei publice de Duminecă seara, ţinute de dl Dr. *Voicu Niţescu* în sala prefecturii judeţene. Conferenţiarul expune în chip luminos trăsăturile principale din caracterul primului preşedinte al republicei Statelor unite (1732—1799) Marele om de stat şi general american, după războiul pentru independenţă purtat cu glorie împotriva englezilor, şi după ce fusese ales de două ori preşedinte al Uniunii, s'a întors cu o antică cumpătare earăş la ocupaţiile sale agricole. Liberatorul Americii Washington, era omul muncii statornice, cu o voinţă tare, drept, cinstit şi curat în toate acţiunile sale: om care, mai ales astăzi, este şi trebue să fie sărbătorit pretutindeni. — Conferenţa dlui Nitescu, interesantă şi instructivă, a fost bine venită şi bine primită de numeroşii auditori sibieni.

Reclama este sufletul comerţului

se ruga comunitatea, care aştepta pe Cel ce avea să transforme lumea.

Cu psalmi şi cântări de laudă întemeiază sf. Apostol Pavel comunităţi cari stau în lumina împlinirii veacurilor. Guvernatorul trimis în Bythinia pentru persecutarea şi şterpirea creştinilor raportează Cezarului la Roma despre *cântecele de laudă* pe care cei persecutaţi le aduc lui Hristos, Stăpânului lor dumnezeesc.

Numai zile de grele încercări, de zbuciumări profunde cum au fost persecuţiile (cruciadele, sau mişcarea «fraţilor moravi») şi alte evenimente mari în domeniul religios, pun pe buzele credincioşului cuvintele psalmistului: «dintru adâncuri am strigat către Tine Doamne, Doamne, auzi glasul meu». Timpuri în care omul se simţea legat de cele cereşti mai mult decât de cele pământeşti, dau naştere frumoaselor cântări bisericeşti cari şi azi au valoare neîntrecută.

Aşa imnele sfintei noastre Liturghii sunt vestminte îngereşti croite de dorul sincer după veşnicie, după nemurire a credincioşilor din epoca de aur a creştinismului cari priveau realitatea în lumina nestânsă a divinităţii. «Carii pe Heruvimii, cu taină închipuim», — cântau cu tot sufletul lor credincioşii smulşi din mijlocul preocupărilor zilnice, aruncând dela sine toată grija cea lumească! Înălţaţi sufleteşte în taină ei, închipuiau pe Heruvimii, adică în mod misterios se asemănau Heruvimilor şi erau convinşi că împreună cu cetele îngereşti cântă întreit sfântă cântare pentru preamărirea sfintei Treimi. In sufletele stăpânite de asemenea convingeri tăşnea din belşug apa vieţii, pe care a păstrat-o pentru omul de azi sf. noastră Biserică. Imnele religioase stâmpără şi azi setea sufletelor însetate după veşnicie.

In biserica protestantă cântarea bisericească se bucură de o deosebită atenţiune. Marele reformator M. Luther a redat poporului german limba maternă ca grai al credinţei, i-a dăruit acestuia Biblia şi, mai mult, i-a dăruit cântarea bisericească. A creat el însuş o mulţime mare de cântări bisericeşti cu text şi melodie şi a ştiut să angajeze în slujba idealului său forţele cele mai de valoare din acel timp. In forma cântecului a pătruns reformaţiunea cu iuţeala pârjolului în ţări, în oraşe, în case, în inimi. Papa şi Iezuiţii se temeau mai mult de cărtea de cântări bisericeşti a lui Luther, decât de tezele sau cărţile lui de învăţătură.

Nici veacul al 17 lea nu a sărăcit de tot în evlavie credinţă profundă, dacă ne gândim la clasicii de muzică şi poezie religioasă, cum au fost Seb. Bach, care a dat omenirii capodopera muzicală, «Patimile Mântuitorului după Matei».

Pietismul deasemenea este bogat în cântări religioase, fiind aceasta mişcare plină de puterea originală a rugăciunii şi a dragostei. Cântarea bisericească este cel mai fidel măsurător al raportului între Dumnezeu şi om. Scăderea rapidă care se observă în poezia religioasă din veacul al 18-lea, ne descopere o slăbire a credinţei în Dumnezeu în acest timp. Orce încercare de a preamări aceasta epocă, sau o acoperire a acestui gol, se zădărniceşte prin faptul acesta vădit. Toată acţiunea spirituală se mărgineşte la prelucrarea bunului vechi, la predici moralizătoare, sau la zugrăvirea înţeleaptă a naturii.

(Urmează). Dr. *N. Terchilă.*

Toate câte sânt din pământ, în pământ se întorc; şi cele ce sânt din ape, în mare se întorc.

Tot darul şi strâmbătatea se va şterge, ear credinţa în veac va sta. (*Sirah 40, 13, 14*).

„ALBINA", institut de credit şi de economii în Sibiu.

Nr. 9972/1932. (2) 1—1

CONVOCARE.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi de economii «ALBINA» sunt invitaţi în virtutea §-ului 19 din statutele societăţii la

adunarea generală extraordinară,

care se va ţinea în Sibiu, *Sâmbătă, în 12 Martie 1932, la orele 9 a. m.*, în sala «Unicum», etaj, Str. Tribunei Nr. 6—8, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. *Deschiderea şi constituirea adunării generale;*
2. *Modificarea §§-ilor 1, 2, 3, 8, 10, 12, 16, 18, 22, 25, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 43, 52, 53, 54, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 81, 85 până la 100, 101, 106, 107, 110, 111, 113, 114 din statute.*

Domnii acţionari, cari voesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenţiaţi, în conformitate cu §§-ii 22, 23, 25 şi 28 din statutele societăţii, trebue **să depună acţiunile şi plenipotenţele cel mult până Miercuri, în 9 Martie a. c., la 6 ore p. m., la cassa Centralei noastre în Sibiu.**

Depunerea acţiunilor resp. a plenipotenţelor în scopul indicat se poate face şi la filialele din Braşov, Bucureşti, Cluj, Dicio-Sânmărtin, Lugoj, Mediaş, Târgu-Mureş şi Timişoara, precum şi la Băncile «Ardeleana» din Orăştie, «Furnica» din Făgăraş şi Banca Românească din Bucureşti, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă, 5 Martie a. c„ la 12 ore.

Sibiu, 13 Februarie 1932.

Consiliul de administraţie.

Nr. 596/1931. (3) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Ciugud** din protopopiatul Sebeşului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Cele fasionate în coala B pentru întregirea dela stat.

b) Sesiune parohială în mărime de 19½ jugăre cadastrale şi folosinţa cimitirului.

c) Stola uzitată în comună.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post îşi vor înainta cererile de concurs în termenul indicat oficiului protopopesc al Sebeşului şi se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de către popor.

Sebeş-Alba, 19 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.

Nr. 39/1932 (5) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Zdrapţi**, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Venitele stolare.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în terminul dat şi concurentul să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Brad, la 16 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Zarandului în înţelegere cu consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Spitalul de boli mintale, Sibiu

Nr. 329/1932. (1) 1—1

Concurs

Pentru ocuparea postului de **şef bucătar** (bărbat) la Spitalul de boli mintale, Sibiu, se publică concurs.

Postul se va ocupa la 1 Martie 1932, până atunci concurenţii vor trebui să facă proba de fiert.

Sibiu, la 15 Februar 1932.

Direcţiunea spitalului

Nr. 102/932. (8) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţichindeal**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform celor fasionate în coala B.
2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 18 jug. 781 st. □.
3. O soarte de lemne în plus peste soartea locuitorilor şi care nu se plăteşte. Făcutul lemnelor îl priveşte pe preot.
4. Venitele stolare stabilite pentru întreg tractul.
5. De locuinţă se îngrijeşte parohia.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc şi pe lângă încunoştiinţarea acestuia se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 14 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 20/1932. (6) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Dobârca** protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B, cu întregirea dela stat.
2. Sesie parohială 12 jug. pământ arător şi fânaţ.
3. Dela comuna politică contra valoarea celor 2 stângini de lemne şi o soarte în pădure, ca orcare locuitor din comună.
4. Stola uzitată în tract.

Reflectanţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile în terminul deschis la oficiul protopopesc al Mercurii şi a se prezenta într'o Duminecă ori sărbătoare la biserică, spre a face cunoştinţă cu poporul.

Mercurea, 14 Ianuar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Mercurei în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Nr. 94/1932. (7) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ocolişul-mare**, protopopiatul Haţeg, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Casă parohială nu este.
3. Sesiunea parohială 4 jugăre fânaţ şi cimitirile.
4. Contribuţie în natură 20 (douăzeci) litri porumb nesfărâmat de fiecare casă.
5. Venite stolare.

Cererile de concurs, însoţite de documentele cuvenite, se vor înainta oficiului protopopesc al Haţegului, în terminul indicat, iar candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, ca să fie cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 8 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Haţeg în înţelegere cu consiliul parohial din Ocolişul-mare.

Ieronim Ciocan
protopop.

Nr. 29/932 (4) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei I-a de cl. I din **Ţebea**, protopopiatul Zarand, se publică de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiile după acest post sânt:

1. Întregirea dotaţiunii dela stat, conform coalei B.
2. Stola obişnuită.
3. Sesiune parohială 3 jugăre.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta până la terminul fixat Oficiului protopopesc ortodox român al Zarandului în Brad.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie în o Duminecă ori sărbătoare spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Brad, la 14 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 41/1932. (9) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor: **Balşa, Cib, Mada** şi **Rapoltel** se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu aceste posturi sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea lor dela stat şi anume:

1. **Balşa** cu filia **Galbena**. 3 jug. sesiune parohială, 2 stanjini lemne de foc din pădure, folosirea cimitirului şi stola obişnuită.
2. **Cib**, parohie fruntaşe, una ferdelă de cucuruz smicurat de fiecare casă, locuinţă în natură, păşunat pentru oi şi vite, lemne de foc, şi stola obişnuită.
3. **Mada**, 8 jugăre sesiune parohială, locuinţă, 2 dcl. cucuruz cu tulei de fiecare casă şi stola obişnuită.
4. **Rapoltel**, casă parohială cu dependinţe, 5 jugăre sesiune parohială prima calitate arabil şi grădini, folosirea celor două cimitire, de fiecare familie (circa 96) câte una ferdelă porumb sfărmat (22 litri), parte de lemne din pădurea bisericii anual circa 10 care, dreptul de păşunat cu vitele în pădurea comunei cu oricâte vite va fi având şi stola obişnuită.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul şi referinţele locale.

Geoagiu, la 8 Februar 1932.

În înţelegere cu comitetele parohiale.

V. Goron
protopop

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărţi ale Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ*. Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX | Sibiu, 27 Febuar 1932 | Nr. 17—18

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Impotriva preoților și învățătorilor

Organizația partidului național țărănesc din Arad și-a ținut de curând congresul sub președinția dlui Dr. Șt. Cicio Pop, fost președinte al camerei deputaților. In cuvântarea sa de deschidere, dl Pop se ocupă și de pământurile bisericilor, — susținând că ele trebue date țăranilor, împreună cu pământurile acelora cari nu le muncesc.

Urmând la cuvânt, după alți vorbitori, dl Dr. Emil Hațegan, fost ministru, declară pur și simplu:

«Inzadar vorbim de preot. Preotul să fie preot. Cei mai mulți dintre ei sânt farisei. Preotul nu mai umblă să-și păstorească turma, ci cum să și-o vândă mai cu preț. Prin purtarea lor, în loc să fie cu crucea în frunte, duc crucea în spate. Preotul de sat să fie slujitor al altarului nu slujitor al vițelului de aur».

După aceea atacă pe dascălii români, «pe cari ori unde îi găsești, numai la școală nu».

Citirea acestor îndrăsneli ridicate în public, de către fruntași greco-catolici ai partidului național-țărănesc, și împotriva preoților noștri în acestea timpuri când ne trebue solidaritate națională, — a produs cea mai legitimă indignare în șirurile preoțimii ortodoxe din Ardeal.

Preoții și învățătorii cărora fruntașii, de orce culoare politică, ar trebui să le aducă prinos de recunoștință pentru jertfele de sânge și avere aduse, sânt nedreptățiți și ocărâți în mod atât de volnic tocmai din partea unora din acești fruntași...

Scriitorul acestor rânduri crede a fi în asentimentul *întregii* preoțimi române, când ridică glas împotriva acestor ieșiri, ale amintiților conducători de partid.

Fratele nostru în Hristos, păr. protopop Mihail Cosma, propunătorul listei de candidare al organizației național-țărăniste din Arad, va fi simțit negreșit o tulburare în sufletul său când șefii politici au făcut declarații atât de uimitoare și umilitoare pentru tagma preoțească ardeleană, și ne-am fi bucurat dacă Prea Cucernicia Sa ar fi dat imediat expresiune sentimentelor sale, atât în numele său, cât și al celorlalți membri clerici ortodocși de față la adunarea din Arad.

Atitudini hotărâte împotriva intereselor bisericii și ale preoțimei nu se trec sub tăcere: desavuarea lor publică are să se facă la moment și fără șovăire.

Preoțimea să stea de veghe totdeauna, apărând turma de «lupi îmbrăcați în piei de oi».

In situația de azi în deosebi, are o sfântă datorință a lupta mână în mână și cu învățătorii, luminând poporul în toate direcțiunile, pentruca vânătorii de situații să fie puși la ocazii în imposibilitate a mai amăgi massele cu promisiuni irealizabile.

Pe oamenii cu răspundere în trebile obștești avem să-i cunoaștem pe fiecare din vorba și portul lor, ca să știm cine se interesează în adevăr și cu pricepere de bunul mers al bisericii și al neamului.

Dacă prin politica de partid am ajuns acolo unde am ajuns, să fim cu atât mai ales luători aminte, dând sprijinul nostru numai acelor conducători ai vieții publice cari au dat dovadă lămurită de solicitudine față de toate problemele ce ne agita.

Cerem *solidaritatea* preoțimii într'un singur corp. — Altfel, situația noastră va sta pe loc, ori va scăpăta și mai mult.

Prot. *I. C.*

Bisericile și criza economică generală

In comunicatul Nr. 5 din 8 Ianuar 1932 al consiliului ecumenic pentru creștinism practic (Institutul internațional de științe sociale din Geneva) a apărut următoarea declarație a președintelui consiliului ecumenic, sub titlul: ***Bisericile și criza economică generală:***

Bisericile creștine urmăresc cu cea mai mare îngrijorare decadența generală a vieții economice. Ele văd lupta ce se întețește, pe zi ce merge, a unor masse tot mai largi, pentru pânea zilnică, văd căderea a popoare întregi dela înălțimea ajunsă cu multă trudă a chipului lor de trai, și văd, mai cu seamă, desnădejdea crescândă chiar și a oamenilor celor mai dornici de muncă și a celor mai destoinici, în ceeace privește modalitatea unei resolvări la timp a greutăților actuale. Bisericile văd cum mizeria aceasta multiplă — și, mai cu seamă, confuzia născută în urma ei, confuzie, din care nu se găsește ieșire, — naște la nenumărați oameni o grea încercare spre necredință.

Bisericile recunosc, cu adâncă mulțumire, toată munca depusă în folosul ameliorării acestei mi-

FOIȘOARA

Tata și feciorul[1]

— Iconiță din vechea prigoană pentru credință —

Din revărsarea zorilor începu să curgă ciopor-ciopor de popor, către cazarma din Salva,[2] unde stau gata nouă companii de grăniceri, tot voinici ca niște călușeri și tot zmulși din credința lor de ieri.

Gloatele se opriră pe coastele unui răzor învăluit de mohor ca legea dreptcredincioșilor de prigoanele necuvioșilor.

Din marea de suman se înălța de-un otic capul unui rodnean[3] cu glas de tulnic. Era bătrânul Tănase Toderean. El își mișca furtunatic capul mare cât un bostan și își tremura grozanic prin aier pumnul greu ca un buzdugan. Iar limba sa trâmbiță:

— Fraților, copiii noștri pentru căpeneagul nemților și-au vândut credința părinților!...

— Amar de capul lor! s'auzi un glas din popor.

— Oameni buni, frații noștri pentru o pereche de călțuni lăsat-au legea din străbuni!...

— Ca niște nebuni! strigă unul dintre juni.

— Creștini din Țara someșănească, ortacii noștri pentru tocana cătănească lăpădatu-s'au de pravila strămoșească!...

— Dumnezeu le răsplătească! ieși ca un șuer din gloata țărănească.

Lângă Tănase Toderean străjuea ca un oștean feciorul său junișan, Pintea cel deschis cu mintea și curat cu inima. Când tata se oprea feciorul lui pornea:

— Mai bine cu măciuca și cu credința, decât cu pușca și cu căința!...

— Afurisită fie necredința! întări mulțimea.

— Mai bine cu șapca și cu legea, decât cu ciubica și cu osândirea!...

— Blăstămată fie fărădelegea!

— Mai bine cu opinci și cu bucurie, decât în țâpici și în urgie!..

— Aivă parte de urgie celce credința nu vre să și-o ție!

— Mai bine 'n glugă și la oi, decât slugă la cioroi, cari ne fură sufletul din noi!...

Grănicerii ascultau cu fiorul sfielii cum povesteau sătenii și pe fețele lor se așternu umbra unui nor, iar în inimi le ardea un foc pârjolitor. Dar gurile trâmbițelor își începură de-odată cântecul lor răscolitor și răsări în mijlocul companiilor: mai marele oștirilor, căpetenia Buccow, însoțit de vlădicul unit Aron. Trâmbițele amuțiră și cei doi prieteni povestiră:

— Trupurile lor par'că's trunchiurile copacilor!...

— Din ochii lor de jar par'că sar scântei de amnar!...

— Cum vor împlânta ei până'n prăsele baionetele lor de oțele, în spurcatele inimi rebele!...

— Și cum vor mătura ăștia toată ura și toată para care ne tulbură țara!...

Vlădica se îmbrăcă apoi în odăjdii aurite, apucă în mână crucea cu mărgăritare strălucite și aștepta să joare companiile oțelite.

Atunci mai marele oștirii își începu firul vorbirii:

— Grăniceri, jurați îndată credință sfântă, credință dreaptă, credință nestrămutată, pe apă și pe uscat, măritului nostru Impărat! Jurați așa cum va grăi Sfinția Sa!

Vlădica deslipit de Ierusalim începu cu glas de serafim:

— Jur credință...

Dar nu-l urmă nici-o ființă.

Vlădica începu atunci iar mai tare și mai rar:

— Jur... credință...

[1] Vezi: A. Bunea, Ep. P. P. Aron, pag. 238.
[2] Lângă Năsăud.
[3] Din ținutul Rodnei.

zerii. Ele au încercat, în toate ţările lovite de mizerie, să trezească voinţa de a sări într'ajutor a organelor lor bisericeşti şi li-a fost cu putinţă să potolească multă mizerie personală şi privaţiune şi să pună la cale reflexiuni sănătoase la judecarea asprimilor neînţelese ale stării actuale.

Bisericilor însă trebuie să le fie teamă că mizeria economică, ce ţine de lungă vreme, să nu primejduiască nu numai voinţa de a ajuta, ci şi putinţa de a ajuta cu folos, ba chiar să o nimicească, şi le este teamă să nu fie cuprinşi cei loviţi mai tare de soarte tot mai mult şi mai mult de ispita de a judeca cu cruzime şi cu ură.

Bisericile recunosc că conducătorii responsabili ai economiei şi ai statului se gândesc în marea mizerie la mijloace şi căi, cum ar putea să pună capăt decăderii economice. Văd şi aceea, că recunoaşterea cauzelor mai adânci ale acestei crize câştigă teren tot mai mult. Salută toate începuturile ce pot duce spre o acţiune solidară a marilor popoare economice.

Bisericile au însă impresia că dovezile hotărâtoare ale acestei solidarităţi universale nu sânt încă destul de evidenţiate, şi sânt convinse, cu popoarele şi, mai întâi de toate, cu massele care duc greul, despre trebuinţa neapărată de-a acţiona grabnic. Văd bisericile că în ziua de astăzi sforţările de a ajunge la resoluţii cuprinzătoare sânt osândite la neeficacitate în urma lipsei de siguranţă şi de claritate a situaţiei politice, şi că, prin urmare, astăzi şi viitorul economic este hotărâtor influinţat de măsurile ce au să se ia pe teren politic. In urma acestei convingeri câştigate, aduc aminte din nou bisericile bărbaţilor de stat ai lumii grozava responsabilitate ce o au în faţa acestei situaţii, mai întâi de toate privitor la tratativele de desarmare.

Lumea doreşte adevărata asigurare a păcii şi va fi gata, dacă ar afla siguranţa durabilităţii ei, să bătătorească de fapt şi la timp căile ce duc la resolvarea întrebărilor puse pe urma crizei economice.

Din zilele războiului n'a mai fost primejdia aşa de mare ca tocmai acum, ca să se peardă rămăşiţa unei solidarităţi a popoarelor, a unei solidarităţi crescute în decurs de veacuri, în momente când sânt imperios cerute cele mai puternice dovezi ale acestei solidarităţi. Bisericile învită deci toate cercurile sociale şi, în special pe toţi creştinii, să facă tot ce le stă în putinţă ca să înlăture această primejdie, ca să lase să se manifeste în opinia publică a lumii o înţelegere limpede a legăturilor indicate aici şi să servească apoi, după ce s'a format o voinţă comună, la biruinţa împotriva crizei universale.

Preşedinţii consiliului ecumenic pentru creştinismul practic:

Arhiepiscop Germanos, mitropolit de Thyateira,
preşedintele secţiei ortodoxe.

Episcopul Lord de Winchester,
preşedintele secţiei britanice.

D. Dr. H. Kapler,
preşedintele secţiei europene.

D. Dr. S. Parkes Cadman.
preşedintele secţiei americane.

Se cere cruce! Vizitatori cari şi-au prezentat omagiul, pentru eroii români, în faţa mormântului din Bucureşti al eroului necunoscut, constată surprinşi că pomposul monument este lipsit de *cruce*. Sfânta patriarhie credem că va intervenì pentru repararea acestei omisiuni, pănându-se pe mormântul eroului român şi *creştin* semnul ce i se cuvine.

Cuvântul Suveranului

Solemnităţile, la care M. S. Regele îşi spune cuvântul, sânt îndemnuri puternice de încredere în vrednicia neamului şi în menirea lui sfântă pe aceste plaiuri.

Eată un astfel de cuvânt, din partea suveranului rostit la instalarea recentă a postului de radiofonie din Bucureşti:

Un mare defect al nostru, al românilor, este că nu ne cunoaştem. Prea puţini în străinătate, dar chiar prea puţini la noi acasă ştim cine am fost, cine sântem şi cine putem să fim într'adevăr. Unii, mânaţi poate de un spirit critic prea acut, au voit să facă o drămuire prea matematică a culturii neamului nostru faţă de aceea a neamurilor a căror origini se pierd în negura vremurilor. Dar, fără a pierde dreapta cumpănă, avem datoria faţă de sufletul acestui neam să punem sincer şi răspicat întrebarea: Ce a însemnat, această naţie românească, în cultura omenirii?

Fără şovăire avem dreptul de-a răspunde că şi noi avem un loc, fie chiar modest, dar în modestia lui hotărâtor şi falnic: Dacă n'ar fi decât faptul că de zidul mândrilor Carpaţi s'au izbit şi s'au fărâmiţat atâtea cotropiri distrugătoare ale lumii civilizate de pe atunci.

Noi am fost creuzetul istoric în care s'au contopit într'o veşnică fierbere cultura apusului cu cea a răsăritului. Din acest aliaj, produs al atâtor dureri şi puteri de rezistenţă, a răsărit cultura specific românească.

Priviţi duioasele slove ale cronicarilor, priviţi minunatele ziduri ale bisericilor şi mănăstirilor noastre, priviţi portul ţăranilor, priviţi chiar casa lui, ascultaţi cântecele de ţară, şi atuncia umplându-ne inima de mândrie putem răspunde: Da, cultura acestui neam, îndelung răbdător, există şi este un factor hotărâtor al vieţii lui. Că în literatura şi în arta noastră s'o fi resimţind unele influenţe de peste hotare, se prea poate; dar în toate acestea străluceşte ceva plămădit de sufletul nostru, şi acest ceva precumpănitor, este produsul gliei strămoşeşti. —

*

Preoţimea ortodoxă priveşte mândră şi încrezătoare la Suveranul care vede în ea un factor principal în viaţa acestui neam. Ea va continua să pregătească pe mai departe drumul cel adevărat, cum a făcut şi în trecutul viforos al sfintei biserici dreptmăritoare.

V. C.

Ţara în faţa dezarmării generale

— Punctul de vedere românesc —

Delegatul României la Geneva, ministrul afacerilor străine dl *D. Ghica*, şef al delegaţiei, a luat cuvântul în şedinţa dela 17 l. c. a conferenţei dezarmării, expunând clar şi convingător ceeace urmăreşte România în apărarea sa teritorială în cadrul obligaţiilor şi garanţiilor Societăţii naţiunilor.

Oratorul constată, că până acum n'a intervenit, în viaţa popoarelor, nici un element favorabil pentru stabilirea *încrederii*, fără de care nu se poate concepe renunţarea la arme: trebue creiată această încredere ca început esenţial pentru lucrarea ce tinde spre dezarmare. Neîncrederea între popoare otrăveşte lumea şi apasă asupra desbaterilor acestei conferenţe. Fiecare afirmă voinţa de pace şi dorinţa de a dezarmà. Afirmaţiile însă pierd mult din puterea lor de convingere, când sânt puse în faţă cu manifestaţiile ce contrazic violent spiritul pacific, de care lumea ar trebui să fie cuprinsă. Criza economică are, pentru conferenţă, o parte bună: de-a indicà punctele de apropiere prin interdependenţa intereselor diverselor naţiuni.

Este necesară, întâi de toate, dezarmarea *morală*. ca o condiţie principală a dezarmării militare.

Dar grănicerii şi-acum tăceau de par'că erau cu limba prinsă, căci tata şi feciorul de pe-un vârf de moviliţă mişcau din mâni ca din cădelniţă să nu s'aplece la juruinţă.

Vlădica păli ca frunza de vii după Sân Mării. Iar Buccow se rumeni ca fulgerul bolţii de flacăra sălbaticei furii, şi porunci:

— Grăniceri, spuneţi ce becheri v'au strecurat în suflet temeri!

Grănicerii, sărăcuţii, tăceau toţi ca muţii.

— Grănicerii mei cei sprinteni ca nişte smei, spuneţi, ce mişei v'au amăgit ca pe femei!

Grănicerii, săracii de ei, tăceau ca nişte miei.

— Grănicerii ţării, vă trag pe roata pierzării, vă leg grumazii 'n ştreangurile spânzurării, de nu-mi cerşiţi în genunchi milostenia iertării!

Grănicerii stau încremeniţi ca stâncile în apa mării.

Buccow fierbea turbat. Dar îl lămuri un soldat că ispititorii sânt priponiţi pe sprânceana movilii.

— Târâţi îndată în faţa mea stârpiturile alea care tulbură lumea!

In bătaea pălmilor cel tată şi cel ficior zăceau legaţi, în un lac roşior, la picioarele celor cari se ziceau părinţii nenorocitului popor.

Vlădica Aron îi cercetă cu luareaminte, ca un spion.

— Aşti mişei mi-au furat şi mie funiile clopotniţei, când am umblat prin sat, pela ei!

Zvârliţi-i în adâncimile ocnei! tună glasul căpeteniei.

— Aşti derbedei mi-au zăvorit la ei şi uşa bisericii şi mi-au răpit cheile ei!

— Să peară 'n ghilţul funiei!

— Aşti diavoli răi au răzvrătit şi valurile g'oatei să-mi pângărească slujba Liturghiei!

— Feciorul la ghilţul funiei, iar tatăl la cârligele roatei!

Şi cei tată s'a stins acolo 'n dată rupt de-o roată blăstămată, iar cel fecior în ştreang de fuior: pentru sfântă credinţa lor...

A. Nanu.

Intelectualul şi cântarea bisericească

(3)

Deşteptarea naţională după care a urmat şi o nouă trezire a conştiinţei bisericeşti în veacul al 19-lea, şi-a dovedit încă odată tăria sa în cântare. Scurt după aceasta se începe timpul atacurilor îndreptate împotriva bisericii de către aderenţii filozofici numită «Bierbauchphilosophi» (Burta de bere) cari dispreţuiesc sufletul şi divinizează trupul. Biserica este silită acum să se retragă în domeniul apologeticei; toată puterea sa o pune în slujba apărării sale şi astfel îi rămâne puţin timp pentru creaţii noui. In această atmosferă piere muzica. Ce e drept, se mai fac poezii, se mai compun melodii religioase care însă poartă pecetea istovirii, sunt lipsite de adevărata putere de inviorare a credinţei, sunt, cum le numeşte un scriitor german, «marfă de inflaţie» şi cari în mod firesc nu pot satisface nici pe deaproape cerinţele sufletului însetat după divinitate, după apa vieţii adevărate. — Desamăgit de secetă în cele religioase, care bântue în veacul nostru, sufletul omului de azi tot mai mult pretinde hrana plină de sevă sănătoasă produsă de viaţă religioasă a vremurilor vechi.

Intre o adevărată evlavie şi înflorirea cântării bisericeşti există strânsă legătură. Cum se explică această legătură? Răspunsul ne sileşte să facem o cercetare asupra raportului între suflet şi trup, între sentiment şi exprimarea lui în domeniul concepţiei de viaţă creştinească.

Intr'o cconepţie de viaţă, în care natura şi spiritul, creatura şi mântuirea sunt desbinate cu desăvârşire una de alta. ca de pildă în neoplatonism, sau neokantianism într'o asemenea concepţie de viaţă orce putere formătoare a credinţei este condamnată la pieire. Omul mistic se adânceşte în tăcere, cuvântul fiind pentru el un impediment pământesc în drumul său spre cer. Logicianul raţionează şi calculează pentru ca să înroleze lumea externă în categoriile sale naţionale desbrăcând-o astfel de forma ei substanţială.

Creştinul de altă dată vede, în

Dezarmarea morală trebue să concentreze efortul organelor, cărora le este încredințată formarea tineretului, adică *a familiei, a școalei, a bisericii*. Nu înseamnă însă un serviciu adus voinței de pace, care domină problema dezarmării militare, când se distribuie, prin îngrijirea autorităților, școlare, manuale de învățământ, care nu sânt decât rechizitorii de ură împotriva unui vecin sau altuia.

Astfel de formațiune a mentalității copiilor se practică din nefericire în toate domeniile, până și în jocurile copiilor. Nu trebuie luate cu ușurință astfel de manifestații simptomatice, care vădesc o psihoză neliniștitoare. Această psihoză să căutăm a o însănătoși.

Delegația română a salutat cu satisfacție în discursurile delegaților Marei Britanii, Statele Unite, Italiei și Franței, idei concordante, pline de promisiuni fericite în ceeace privește prohibirea întrebuințării gazelor, microbilor, avioanelor de bombardament contra orașelor deschise și a populației civile.

Dl Ghica a arătat apoi că odată cu datele privitoare la starea înarmărilor României, a prezentat câteva observațiuni explicând poziținea specială a țării sale. România nu renunță la programul de a pune armata sa la nivelul normal, corespunzător strictei apărări a teritorului ei național.

România, prin vocea guvernelor sale succesive, n'a încetat să proclame dorința sa de a trăi în relațiuni amicale cu statele vecine sau îndepărtate.

Dl ministru Ghica exprimă speranța că conferența va ajunge la un acord concret, raliând toate statele care participă la aceste lucrări. Orce progres, chiar minim, va însemna un succes și un motiv de liniștire a lumii neliniștite.

FUNDAȚIA GOJDU. In ședința camerei din 20 Februar 1932, dl deputat Gh. Sofronie face o comunicare asupra bunurilor fundației Gojdu aflătoare la Budapesta.

Dl N. Iorga președintele consiliului și ministrul instrucțiunii și al cultelor și ad-interim la externe, răspunde că va da la ministerul de afaceri străine toate ordinele trebuitoare, în scop ca fundația, pe urma căreia au căpătat lumină atâția români, să-și poată continua opera pentru care a fost creiată.

Știri din Orăștie

— Mișcare culturală și religioasă
— Liturgie pentru elevii ortodocși ai școalelor locale —

Orășelul Orăștie are bună reputație ca unul dintre cele mai naționale și culturale centre ardelenești.

Ziarele apărute aici duceau slova românească în cele patru unghiuri ale țării, încălzind sufletele țăranilor noștri cu sfaturi înțelepte și duh profund religios.

In noua țară mărită, acest cuib al naționalismului intransigent și focar de cultură sacră, poate că n'a progresat de ajuns, în raport cu alte centre culturale din Ardeal, mai ales din punct de vedere urbanistic, comercial și industrial, deși teritorul și situația sa ar fi dintre cele mai potrivită în scopul unei întinse desvoltări în toate ramurile de cultură, comerț și industrie.

Pe lângă alte institute publice, Orăștia are liceu de băeți, școală medie de fete, o garnizoană militară, — contribuind toate întru promovarea culturii și a patriotismului.

In mișcarea religioasă, amintim «*Oastea Domnului*», supraveghiată și îndrumată în direcția croită de educația noastră religioasă ortodoxă. Societatea este alcătuită de un număr însemnat de credincioși.

Folositoare inovație e celebrarea liturghiei, pentru elevii ortodocși ai tuturor școalelor.

Sub supravegherea profesorilor de religie se tâlcuesc evangheliile zilei, iar răspunsurile liturgice le dă corul elevilor.

In iarna aceasta, intelectualii români sânt întruniți cu scop de a se uni sufletește, la serate unde se execută programe alese și instructive.

In orașul nostru a fost ales membru mirean al adunării protopopești, directorul de liceu, dl A. Demian, iar preoțimea a desemnat pe următorii: prot. onor. I. Moța și A. Basarab, prof. Necșa și Stanciu, preoții Nic. Cerbicean, O. Andrei, N. Dumitru și D. Jura.

Se așteaptă cu încredere, de întregul ținut ortodox al Orăștiei, întregirea postului de protopop în acest orășel, unde sânt 3 protopopi minoritari și unul greco-catolic.

Dr. *Eugeniu Munteanu.*

Asociația clerului „Andrei Șaguna"

Nr. 2/1932.

Comunicat

In baza §. 6, din «Regulamentul pentru organizarea Despărțămintelor», în decursul postului sfintelor Paști se vor ține adunările ordinare ale despărțămintelor.

Programul adunării e următorul:

ZIUA I. a. m.

1. Te-Deum.

2. Deschiderea adunării prin președinte.

3. Raport asupra activității pastorale a preoțimii și a cercurilor religioase în 1931.

4. Dare de seamă asupra activității despărțământului pe 1931.

5. Constatarea plătirii cotizațiilor pe 1931 și incassarea celor de pe 1932. Inscrierea de membri noi.

6. Alegerea alor doi delegați pe lângă președinte, la Congresul viitor.

7. Inițiative de organizare pentru promovarea vieții religioase și culturale în cuprinsul despărțământului și pentru propășirea Asociației.

8. Propuneri.

DUPA MASĂ ȘI A II-A ZI

Se întocmesc misiuni interne cu mărturisirea și cuminecarea preoților, a profesorilor preoți, a absolvenților de teologie și a funcționarilor bisericești.

Pentru meditația de pregătire, înainte de mărturisire recomandăm textul: «Fericiți veți fi când vă vor batjocori pe voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră» (Matei 5, 11), cu privire specială la situația Bisericii și a slujitorilor ei de astăzi; și rugăciunea: «Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată născătoare de Dumnezeu»; iar pentru meditația de cuminecare: «Cinei Tale celei de taină astăzi, Fiul lui Dumnezeu părtaș mă primește».

Prea Cucernicii Părinți, prezidenți ai despărțămintelor vor desemna din bună vreme referenți la rapoartele despre activitatea pastorală a preoțimii și a cercurilor religioase. Asemenea se vor desemna referenți pentru meditații.

Biroul central al Asociației.

Adunările Eparhiale

pe teritorul Arhiepiscopiei ortodoxe rom. de Alba-Iulia și Sibiu

Zilele acestea s'a expediat din partea Venerabilului Consiliu Arhiepiscopesc Circulara Nr. 352 tuturor oficiilor protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba Iulia și Sibiu prin care s'a dispus îndeplinirea alegerilor membrilor Adunărilor eparhiale pe un nou period de 6 ani (1932—1938).

Terminele alegerilor s'au fixat în următorul mod:

1. *Joi în 10 Martie a. c. Colegiile preoțești* vor alege câte un membru cleric în Adunarea eparhială, pe un period de 6 ani. Alegerile vor decurge sub prezidiul delegatului arhiepiscopesc, pe baza listelor de preoți alegători, trimise fiecărui delegat arhiepiscopesc.

2. Anunțarea *adunărilor parohiale* pentru alegerea membrilor mireni se va face *Duminecă în 6 Martie a. c.*

3. *Duminecă în 13 Martie a. c.* va avea loc, la parohii, *alegerea membrilor mireni* în Adunarea eparhială, câte doi de fiecare cerc electoral, pe un period de 6 ani.

4. *Duminecă în 20 Martie a. c.* ae va face *despuierea scrutinului* cu voturile membrilor mireni, pentru Adunarea eparhială, sub prezidiul delegatului arhiepiscopesc.

In circulară se dau toate deslușirile necesare cu privire la modul

---

revelația divină, produsul concret al Duhului dumnezeesc carele pretutindenea este și toate le împlinește. In ochii lui toată natura cu mehanismul său complicat, toată suflarea și toată făptura sunt creația mânilor lui Duumnezeu. Toată realitatea este un nesecat izvor de inspirație pentru preamărirea Creatorului. Deaceea cântă creștinul adevărat cu atâta însuflețire «toată suflarea să laude pe Domnul, toată suflarea și toată făptura să laude Numele Domnului», sau «ceriurile spun mărirea lui Dumnezeu și facerea mânilor Lui o vestește tăria»...

Dacă un om credincios în cele văzute cunoaște pe Dumnezeu descoperindu-i-se, cu atât mai vârtos va auzi acesta *în cuvânt și în muzică chemarea lui Dumnezeu sau răspunsul Lui la cererea sa fierbinte.* Teologi vestiți ai veacului nostru tot mai mult ne îndreaptă atenția asupra acestui adevăr. Insă darul acesta înalt l-a pierdut omul «învățat» al zilelor noastre. Frumoasele și înălțătoarele cântări bisericești nu mai pot forma pentru el bogat izvor de înviorare, de împrospătare sufletească, pentrucă sufletul lui nu mai are nimic comun cu acest izvor de apă vie. Sufletul omului «învățat» rătăcește pe alte cărări. Setea sa după o «viață nouă» caută să și-o stâmpere din rezervoarele poleite dar seci sau adeseori pline de otravă sufletească ale științei. Să ne gândim câtă otravă sufetească a produs de ex. marxismul care a deschis larg porțile iadului bolșevic.

Cum va putea să simtă înălțare sufletească auzind imnele de preamărire a lui Dumnezeu un creștin al zilelor noastre, care nu crede în Dumnezeu? Cum va putea să cânte un om ca aceștia: «Mărire Ție celui ce ni-ai arătat nouă lumina» dacă el nu crede în «Dătătorul luminii». Dar să nu vorbim despre atei, ci să amintim pe acei creștini, cari cercetează biserica «din obișnuință», însă neinteresându-i cântările, se preocupă cu vecinul de problemele gospodăriei, bucătăriei sau ale modei. Și nu e mirare că fac așa, fiindcă nu înțeleg nimic din cele ce se petrec în jurul lor. Pentru oamenii zilelor noastre formele frumoase ale cultului divin sunt forme învechite. Poezia cultului îi lasă rece. Și este justificabilă aceasta atitudine, pentrucă ei nu mai au nimic comun cu concepția de viață exprimată în aceasta poezie, ei nu împărtășesc acea convingere profundă a autorului, care cu trup suflet «*trăia în Dumnezeul său*».

Adevăratul creștin din epoca de aur a bisericii noastre, în care sălășluește «Duhul adevărului» și «Vistierul bunătăților», un astfel de creștin privea lumea aceasta ca o grădină, de care se îngrijește Dumnezeu Tatăl «Făcătorul tuturor celor văzute și celor nevăzute». Un asemenea creștin nu săvârșea numai procese de raționamente, de calcule aritmetice, de rezolvire a crizei economice, un asemenea creștin simțea în sine țâșnind izvorul de «apă vie», care îl făcea să nu mai înseteze, care producea cuvinte alinătoare de dureri, melodii care înalță și îmblânzesc sufletele, și cântece, care preamăresc pe «Vistierul bunătăților» și «Dătătorul de viață».

De aceea aflăm de ex. la cei trei mari dascăli ai lumii Vasile, Grigore și Ioan, liturghii de frumusețe neperitoare; la Ioan Damascenul cele optglasuri ale cântărilor noastre bisericești, și la toți sfinții Părinți o bogăție inepuizabilă în imne înălțătoare în cântări de cerere, de mulțumită și de laudă a lui Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul sf., precum și imne care eternizează, divinizează în neșovăielnică credință a Sfinților bisericii noastre. Să ne gândim, de pildă, din ce profundă viață în Dumnezeu a putut izvorâ un imn de preamărire a «Părintelui luminii» cum este Doxologia cea mare: «Mărire Ție, celui ce ni-ai arătat nouă lumină»... sau «Heruvicul»... sau «cântarea de biruință» «Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot... plin este ceriul și pământul de mărirea Lui, Osana întru cei de sus». Dacă ascultăm cu sfințenie melodia, sau citim cu luare aminte textul acestor cântări, vom rămânea izbiți de încrederea fiască, fără cea mai palidă umbră a ezitării în Domnul ceresc a sfinților părinți, a căror supremă fe-

de procedare la aceste alegeri încheiând cu următorul îndemn:

Stăruim şi îndemnăm pe toţi credincioşii bisericii noastre, şi îndeosebi Onorata preoţime, ca să refuze orice influenţe şi ingerinţe politice şi străine de interesele spirituale ale sfintei noastre biserici, şi să se apropie de alegeri cu conştiinţa curată, în pace şi bună înţelegere cu gândul exclusiv la binele şi înaintarea bisericii.

Anele plângeri

ale fraţilor de departe

(=) *Preoţimea noastră ortodoxă, cu toate năpăstuirile la care a fost şi mai este supusă, are în general toată înţelegerea şi consideraţia în faţa neajunsurilor şi necazurilor, coborâte de soarte şi împrejurări, asupra credincioşilor săi. Toţi slujitorii altarului ţin cu tărie ca legăturile sufleteşti, între păstor şi păstoriţi, atât de sănătoase în trecut, să nu sufere sminteală nici în vremurile zise critice de astăzi.*

Câţi preoţi avem, în toate eparhiile ortodoxe, slujitori fără retribuţiile ce li se cuvin, fie dela stat, fie dela enoriaşi!

In asemenea împrejurări, ni se trimit unele plângeri dela fraţii noştri din America, unde greutăţile traiului nu vor fi cu nimic mai mari decât sânt astăzi la noi şi la alţii.

Plângerile lor sânt îndreptate împotriva preoţimii române americane, pe care o învinuesc că obişnueşte a lua taxe exagerate pentru serviciile săvârşite credincioşilor de acolo.

Întreţinerea bisericilor şi a slujitorilor ei cere neapărat jertfe băneşti dela păstoriţi; dar, aceste jertfe, uneori mai grele, trebue tinute între marginile putinţei de plată *a credinciosului, care n'are să fie nedreptăţit, cu atât mai puţin luat în râspăr pentru neplată la vreme.*

Nu este de crezut, alt fel, că majoritatea *preoţilor noştri de peste Ocean ar pătimi de boala detestabilă a lăcomiei băneşti. Cazuri isolate vor fi şi în lumea nouă, cum au fost şi sânt în lumea veche; dar ele se aduc de obicei la cunoştinţă, din caz în caz, forurilor chemate să le cunoască şi să le judece; publicarea lor în presă, înainte d'a se rosti aceste foruri, n'aduce nimenui folos, ci contribue mai des la înăsprirea nedorită a raporturilor dintre paroh şi parohieni.*

Românii emigraţi în lumea nouă au ajuns, în cele materiale, la o stare mai înfloritoare decât fraţii lor rămaşi acasă, — se dovedeşte aceasta şi din contribuirile frumoase ce le pot trimite de acolo celor din vechea patrie, atât spre ajutorarea acestora, cât şi în scopuri de cultură şi binefacere.

Cu bunăvoinţă şi prevenire, de-o parte şi de alta, nemulţumirile se vor putea înlătura, şi trebuinţele sufleteşti ale celor înstrăinaţi vor fi satisfăcute spre binele şi propăşirea lor şi a celor ce vor veni după dânşii. Fără biserică, şi fără şcoala care o fac mai ales preoţii *de acolo, românul dus la America nu mai e ceeace a fost «acasă»: el, şi toţi cei dragi ai lui, vor sporì, în câţiva ani, şirurile unui viguros şi mare popor, care n'ar avea tocmai trebuinţă de asimilarea energiilor noastre.*

Alegerile din 14 Februar, pentru *adunările eparhiale*, au dat prilej de discuţie în şedinţa camerei dela 19 Februar. Unii deputaţi s'au ocupat de modul cum s'au efectuat aceste alegeri, în episcopia Argeşului şi în Bucovina, protestând împotriva abaterilor ce s'ar fi săvârşit atât din partea preoţimii locale cât şi a unor agenţi electorali. Luând cuvântul, dl *Al. Lapedatu* arată, că protestele acestea *n'au ce căuta la tribuna camerei*, ci locul lor este la *validările* alegerilor de care se vor ocupa adunările eparhiale; guvernului îi revine sarcina să aplice sancţiuni pentru abaterile comise numai după ce abuzurile au fost recunoscute în adunările eparhiale. De altfel, observă dl deputat Al. Lapedatu, alegerile din 14 l. c., în majoritatea lor covârşitoare, au decurs în mod normal şi regulat.

Către fraţii mei de credinţă şi de luptă

Sânt aproape treizeci de ani de când se agită ideea: înjghebării unei asociaţii generale a studenţilor teologi ortodocşi din România. Partizanul înflăcărat al ei era, pe acele vremi, un student dela Cernăuţi, — care azi ocupă scaunul mitropoliei Ardealului.

Pe atunci planul nu s'a putut realiza din motive, ce se pot concentra într'o singură expresie: silnicia timpurilor.

Ideea n'a pierit, a continuat să trăiască viu în conştiinţa generaţiilor de studenţi teologi ai ultimelor trei decenii. S'a căutat mereu să i se dea soluţii practice de realizare, — nu fără un început de resultat.

Stadiul în care se află această chestiune, cred că poate fi definit prin propoziţia: asociaţia gen. a studenţilor teologi ortodocşi din România este un lucru înfăptuit pe — jumătate. Ea reprezintă deocamdată *un nume*, cunoscut de puţini oameni. Singură *activitatea* ei va fi elementul, care precizează atât sensul, cât şi motivul existenţii sale.

Care este activitatea asociaţiei? Ce s'a făcut, timp de doi ani, de când această asociaţie şi-a votat statutele? (în Bucureşti, şedinţa din 29 April 1930). S'a fixat ţinerea unui congres general la Cluj, congres care nu s'a ţinut, deşi erau pregătite toate rapoartele prevăzute în program. Apoi a trecut aproape un an dela data ţinerii ultimei şedinţe. De atunci n'am auzit pe nimeni să se intereseze, măcar în general, de soartea asociaţiei. Un singur student inimos, prudent şi plin de o râvnă, a vorbit, la Bucureşti, asupra rostului, însemnătăţii şi organizării interne ce trebuie să aibă asociaţia noastră.

In conştiinţa intimă a fiecărui student teolog trebuie să planeze convingerea că, în faţa problemelor multiple şi variate ce ni se pun nouă, viitori părinţi duhovniceşti ai ţării, în faţa piedicilor puse în calea sfintei noastre biserici, trebuie să ne prezentăm cu forţe unite, animaţi de acelaş gând. Printr'o asociaţie trebuie să cimentăm, de pe acum, unitatea de vederi şi de sentimente. Numai uniţi vom învinge! Răspundeţi, dar, unui imperativ al vremilor şi faceţi ca asociaţia generală a studenţilor teologi ortodocşi din România să reprezinte o realitate.

Nu vorbesc din pornire criticistă, ci dintr'o sinceră dorinţă pentru tot ce poate fi bun nouă şi bisericii, instituţie care ne-a crescut legănându-ne în duhul sfinţeniei şi al dreptei credinţe.

D. Călugăr,
preşedintele centrului stud. Sibiu.

Altă dată şi acum?

— Călugării şi „monseniorii" —

(=) Smeriţii călugări de altă dată ai Blajului cercetau trecutul neamului daco-român, preocupaţi de originea lui străluciţă. Modeştii monahi de lângă Târnave, deşi dependenţi de scaunul papal, erau pătrunşi de conştiinţă naţională în aceeaş măsură, dacă nu mai mult, ca cel mai veritabil nepot profan de-al lui Traian. Ei voiau să coboare, prin cercetările lor, această conştiinţă cât mai adânc în marea mulţime a poporului întărindu-o aşa, ca urmaşii traianizi să se menţie la porţile răsăritului ca factor civilizator după exemplul dat de strămoşii lor latini.

Aşa îşi înţelegeau dispăruţii călugări misiunea istorică în mijlocul naţiei.

Următorii lor, «monseniorii» de astăzi, ştiu şi ei prea bine, cum o ştim cu toţii, că biserica unită română îşi datoreşte fiinţa *vrăjmaşilor* neîmpăcaţi ai neamului românesc, şi că ea a fost creiată pe vremuri de prigoană *în scop de a provoca şi a respândì în permanenţă duhul discordiei între fraţi.*

Socoteala duşmană n'a dat greş, durere. Luaţi şi priviţi ori care număr al monitorului mitropolitan dela Blaj, ca să vă convingeţi de distanţa enormă, ce separă pe vechii călugări blăjeni de «monseniorii», de toate categoriile, «domestici» şi nedomestici, din orăşelul străvestit în numele prezentabil de «Roma mică».

Cârtelii, defaime şi născociri, la adresa bisericii ortodoxe şi a conducătorilor ei, s'au înstăpânit în gândul şi idealul fraţilor din această prea mică Romă de astăzi.

Cea mai nouă născocire a monitorului, — născocire spusă nu fără vicleşug — este cea dela 20 Februar 1932, când *Unirea* îndrăzneşte să învinovăţească, pentru situaţia tristă a neplătirii salariilor preoţeşti, — pe

---

ricire era preamărirea lui Dumnezeu.

Dacă cântarea bisericească privită din punct de vedere istoric şi faptic este o dovadă nerespinsă pentru o evlavie adevărată, trebue să se afle în ea un izvor ascuns, din care iarăş are să izvorască o asemenea viaţă, adică o adevărată *viaţă în Hristos. Precum lumina din lumină se aprinde, tot aşa din mărturisirea credinţei în cântări se va deştepta credinţa.* Acum ni se impune întrebarea: Cum îş va putea dovedi, cum îş va putea arăta puterea sa creatoare pentru noi oamenii de azi cântarea sfântă care după obârşia sa externă şi internă este plină de duh şi de viaţă în Dumnezeu?

Intelectualul de azi este foarte îndepărtat de lumea «Octoihului» şi a «Mineelor». Dacă mai vine la biserică, vine pentrucă aşa s'a pomenit în casa părintească. Iar cea mai mare parte a păturei noastre intelectuale a crescut la şcoală cu pânea din desagi sau cu prescură, pentru obţinerea cărora părinţii împreună cu copiii făceau rugăciuni fierbinţi, cântau cântări de laudă şi mulţumită lui Dumnezeu în biserică şi acasă. Azi acest tezaur scump, valoarea căruia nu depinde de fluctuaţiile valutare, nu-l mai predau copiilor părinţii. In urechile orăşanului în deosebi cântările bisericeşti sună foarte străin, melodiile i se par bizare, iar cuvintele parcă vorbesc despre o lume cu totul necunoscută lui. Intre concepţia despre lume şi viaţă exprimată în acele imne şi între preocupările noastre de azi, între felul nostru de a trăì, de a înţelege, lumea pare a fi o prăpastie fără fund.

Ceace se observă însă tot mai vădit şi ceace încă mulţi nu vreau să recunoască este faptul, că pentru o înţelegere şi o pătrundere internă a vechiului tezaur de cântări al bisericii noastre veacul de acum este mai dispus şi mai capabil ca orcând. Lumea de azi vrând nevrând are să accepte tot mai mult adevărul, că în frumoasele noastre slujbe, şi mai ales în cântările acelora, zace ascunsă o comoară care inactivată ar asigura stabilizarea vieţii noastre spirituale mai mult decât orce împrumuturi cerşite dela străini; îi lipseşte doar cheia potrivită sau uşa cea bună în căutarea căreia se află acum cu mult zel.

Lumea cultă de azi este sătulă de frazeologia searbădă, şi de cântări patetice. Or aceasta trăsătură lipseşte cu desăvârşire din cântările noastre bisericeşti. Deasupra melodiei şi textului lor pluteşte mai mult un duh cumpătat, grav, aşa că prin ele o voinţă moale, o conştiinţă dormitantă se poate deştepta, se poate întări, strigătul sufletului din omul de după războiu înăsprit de greutatea vieţii afla aici un ecou plăcut. Acest duh este susţinut de o concepţie realistă a vieţii cu gravitatea ei neîndurată şi onestitatea-i necondiţionată. In ele se reoglindeşte adâncimea îngrozitoare a răului în sufletul omenesc şi în lume; ispita neîncetată, tânguirea pentru păcat şi amărăciunea morţii. Aşa de pildă: «Din tinereţele mele vrăşmaşul mă ispiteşte»: sau «De Te vei uita la fărădelegi Doamne, Doamne, pe cine vei putea suferi»... sau «Vai cât de amar se turbură sufletul, când se desparte de trup»... In urma acestui realism chiar şi imnele de bucurie sânt pline de cereri pentru îndurare, păcătosul «dintru adâncuri strigă către Domnul» şi mai ales în cântările de seara cere izbăvire de cel viclean. De sine înţeles că «un public care pretinde artă» nu este satisfăcut de asemenea melodii; dar cine s'a trezit înspăimântat din iubirea de sine şi amăgirea proprie, acela aprobă cântările bisericeşti şi le ascultă sau le cântă cu drag, pentrucă în acestea este descrisă în mod real *situaţia omului în faţa lui Dumnezeu.*

Dacă prima repulziune faţă de cântarea bisericească este biruită odată prin o supunere în faţa realităţii, se vor deschide dela sine porţile unei înţelegeri mai largi pentru aceasta. — Intelectualul de azi mai aduce altă obiecţie contra cântării bisericeşti, anume că aceasta conţine prea multă mărturisire de credinţă, prea multe formule dogmatice, este lipsită în mare parte de factorul acela, care scormoneşte adâncurile producând valurile patosului, lipseşte elementul,

cine? Tocmai pe *conducătorii bisericii ortodoxe! Ei* sânt cauza mizeriei actuale a preoţimii greco catolice!

O afirmare mai stupidă decât aceasta, este poate numai aceea care, tot acolo, e cuprinsă în cuvintele: *«conducerea bisericii ortodoxe... s'a dat plainică în mânile francmasoneriei guvernamentale»*..

Năzdrăvănia aceasta ce-şi caută pereche, să fie oare efectul de isolare, în idilă sătească, nu prea splendidă, a cuvioşilor oftători după *«ţigară şi tutun»*, ca să-şi omoare plictiseala ce durează pe acolo şi după Crăciun?

Problema să o deslege, cu toată greutatea ei, aceia în numele cărora *Unirea* îş expune exerciţiile stilare de agresivitate ieftină împotriva ortodocşilor.

Noi ştim însă — şi *Unirea* nu va putea desminţi — că nu ierarhii bisericii ortodoxe, ci papa s'a dat cu francmasonii guvernamentali, pe cari i-a împodobit cu decoraţii. Deştepţii dela «Unirea» n'au suflat măcar un cuvânt când s'a scris despre tinichelele papale.

INFORMAŢIUNI

Despăgubirile de răsboi. O delegaţie a dăunaţilor de răsboi a fost primită de curând la ministerul finanţelor. În memoriul alcătuit, dăunaţii de răsboi pretind ca suma de 6 miliarde incassată de statul român ca despăgubiri de răsboi dela foştii duşmani, să fie repartizată dăunaţilor. La această cerere, punctul de vedere oficial este următorul: Din suma de mai sus trebue să se scadă tot ce a plătit statul român ca despăgubiri de răsboi altor state. De asemenea se mai scad 75 la sută pentru pagubele suferite de stat, şi numai *restul* ar urma să fie împărţit dăunaţilor de răsboi.

† Prot. Gerasim Sârbu. Anunţăm cu adâncă durere, că Prea Cucernicul părinte, *Gerasim Sârbu*, protopop ort. în penziune dela Belinţ, eparhia Aradului, fost senator, decorat cu Răsplata muncii pentru biserică cl. I. şi Coroana României în grad de ofiţer, a trecut la cele veşnice, Luni în 22 Februar 1932, după lungi şi grele suferinţe, împărtăşit cu sf. Taine, — în vârstă de 75 ani. Prohodirea regretatului protopop s'a făcut în 24 Februar la ora 2½ în biserica sf. Mitropolii din Sibiu, de unde osemintele pământeşti s'au transportat şi depus în cimiterul orăşenesc. Odihnească în pace!

Date şi cifre, ce interesează toată lumea, s'au întocmit cu ocazia ţinerii conferenţei dezarmării. În preajma marelui răsboi, constată aceste date, Europa avea cam 4 milioane soldaţi sub arme; în timpul răsboiului s'au mobilizat *74 milioane* de oameni, dintre aceştia jumătate erau combatanţi. Între cei 74 milioane mobilizaţi, puterile *antantei* aveau rotund 49 milioane, ear puterile *centrale* (Germania, Austro-Ungaria, Turcia, Bulgaria) 25 milioane. Din 35 milioane combatanţi, peste jumătate au căzut morţi sau răniţi. Cei mai mulţi morţi i-a avut Rusia (2½ milioane), apoi Germania (2 milioane), Franţa (1 milion 400.000). Orfani de tată au rămas 9 milioane de copii, văduve 5 milioane de femei, invalizi 10 milioane. Pagubele materiale se cifrează cu *14 mii miliarde de franci francezi.*

Elevii şcoalelor normale, conform hotărârii ministerului instrucţiunii, sânt admişi în cursul lunii April, la examen de diferenţă pentru liceu. Comisii de examinare vor funcţiona în câteva oraşe importante ale ţării.

Noul bilet de *cincimii* Lei se pune în circulaţie cu începere dela 1 Martie 1932, circulând în acelaş timp cu biletele de 100, 500 şi 1000 Lei. Biletele de 5000 Lei, având chemare cu frumoase motive româneşti, poartă pe faţă, în dreapta, portretul Regelui Carol II, la mijloc stema ţării, în dosul biletului un desen reprezintă intrarea triumfală a lui Mihai Viteazul în Alba-Iulia.

Depuneri la oficiile P. T. T. Se aduce la cunoştinţa publicului, că oficiile poştale din întreaga ţară primesc depuneri, în bune condiţiuni, pentru Casa generală de economie. Informaţii se dau la orcare oficiu poştal.

Epitropia bisericească din Galeş, dă, — după învoeală, — în lucrare curăţirea cerimei şi a frontariului, precum şi spoirea Bisericei în interior. *Oficiul parohial ort. rom. Galeş.*

Comitetul de iniţiativă din Galeş pentru ridicarea unui monument în memoria eroilor căzuţi în război doreşte a ridica *monumental*, în marginea posibilităţii. Ceice au mai făcut monumente, să trimită oferte lor: Oficiului parohial ort. rom. în Galeş, judetul Sibiu.

De-ar fi aşa! Societatea astrologică franceză face, pentru anul acesta 1932, unele prevestiri generale: mai întâi o destindere a crizei generale, cu speranţă de îmbunătăţire apropiată; răsboi nu va fi în Europa, ci dimpotrivă un pas însemnat spre pace; slăbirea crizei se va accentua în lunile de vară; dar echilibrul normal va fi regăsit numai în 1934 şi 1935.

Şcolarii şi copiii minori, cari se vor găsi singuri în tren cu biletul în neregulă, nu vor mai fi daţi jos la prima staţie, ci lăsaţi să călătorească până la staţia unde locuesc părinţii lor. Acolo se vor aviza părinţii să plătească sumele necesare, sau li se vor adresa procese verbale de contravenţie. Aşa dispune direcţie generală dela c. f. r.

Cantitatea de monetă metalică ce se primeşte la cassele de bilete ale c. f. r., este, conform hotărârii direcţiei generale, următoarea: Moneta de 20 Lei se primeşte în sumă nelimitată; moneta de 10 Lei se primeşte până la suma de 200 Lei; de 5 Lei, până la 80 Lei; de 1 şi 2 Lei până la 50 Lei; monetă măruntă de 50 bani, până la 10 Lei; monete amestecate de 50 bani, 1, 2 şi 5 Lei, se primesc până la cel mai mult 100 Lei.

Ierni aspre în trecut. Cea dintâi iarnă aspră în istoria romanilor o aminteşte Tit Liviu, care ne spune, că în iarna anului 399 înainte de Hristos Tibrul a înghetat în întregime. În iarna anului 271 Forul Roman a fost vreme de 40 zile acoperit cu zăpadă. Neobişnuit de aspre au fost ternile anilor 359, 401, 443, 462 şi 469 ai erei creştine. În iarna anului 864 a fost atât de frig, încât vreme de două zile au înghetat lagunele Veneţiei şi încă, în luna Decemvrie. În iarna anului 1082 râul Paria a fost atât de înghetat, încât întreaga armata lui Henric al VI lea a putut să treacă peste el.

Când soţia joacă în cărţi. Pokerul este mult respândit şi în societatea doamnelor dela Budapesta. De curând un tânăr baron maghiar s'a jăluit poliţiei, că scumpa lui jumătate (cu adevărat «scumpă!») a pierdut la un pokeraş cu prietenele sale, în două zile, suma de 128 mii pengő (3 milioane de lei). Tinera baroneasă pokeristă, chemată la poliţie şi admiţând o pierdere de «cel mult» 2—3 mii pengő (48—72 mii lei), va fi acuzată pentru încălcarea legii privitoare la jocurile de hazard.

ŞTIRI LOCALE

Conferenţă în sala prefecturii a ţinut Duminecă seara dnul *Emanoil Bucuţa*, directorul dela «Educaţia Poporului» din capitală. Vorbind despre noua ramură de artă, a filmului, productul important al tehnicei moderne, conferenţiarul arată în deosebi ce însemnează filmul ca mijloc de educaţie şi instrucţiune. Arta cinematografică, în general, poate să aducă mari foloase morale, dar şi mari pagube.. De aici urmează necesitatea cenzurării filmelor. — Expunerea interesantă a fost ascultată cu plăcere şi viu aplaudată.

Două posturi vacante sânt de ocupat la municipiul Sibiu: un şef perceptor, şi un administrator la azilul infirmilor. Informaţiuni dă referentul chestiunilor personale, strada Mitropoliei Nr. 2, camera 17.

CARŢI ŞI REVISTE

H. Zschokke, Binecuvântarea Domnului. — Pr. *A. Nanu*, prof. la Şcoala normală «Andrei Şaguna» din Sibiu, ne dă în adaptare românească sugestivele mărturisiri ale duhovnicului Iov, care prin credinţa lui aprinsă şi statornică învinge o serie întreagă de greutăţi felurite, pe care i le scoate viaţa înainte. Domnul binecuvântează pe profesorul Iov pentru multa lui credinţă, şi amarul traiului său îl schimbă în dulceaţa răsplătirii şi fericirii. Mişcătoare este şi credinţa fetiţelor sale, Sanda şi Rada, cari vrăjesc un colţ de rai în casă săracă a părintelui Iov. Pentru zilele noastre, când o seamă de preoţi se luptă cu cele mai aspre greutăţi ale vieţii, — pilda duhovnicului Iov poate servi drept prilej de îndrumare şi îmbărbătare, iar ţinuta Sandei şi a Radei în încercările cele mai grele — poate slujî drept prilej de sporire a încrederii în Dumnezeu, care nu-ş părăseşte niciodată pe cei cari îl iubesc şi l slujesc cu tot devotamentul. Broşura a apărut ca Nr. 15—16 din Biblioteca povestirilor morale, pe care păr. A. Nanu a început-o la Odorhei şi acum o continuă aci, la Sibiu. Broşura are 94 pag. Preţul ei 20 Lei. Se poate comanda la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Textul duor acte

Dl Octavian Goga, care va fi în curând serbătorit şi în oraşul de pe malurile Ţibinului, a fost distins, cum se ştie, prin o diplomă: de *doctor honoris causa*, şi altă diplomă: de cetăţean de onoare al municipiului Cluj.

Textul, acestor două acte, este următorul:

Textul diplomei de doctor honoris causa:

NOI RECTORUL ŞI UNIVERSITATEA «REGELE FERDINAND I» DIN CLUJ

CITITORULUI SĂNĂTATE!

O veche şi lăudabilă tradiţie a Universităţilor creiază Doctor honoris causa pe cel care prin studiile sale literare, ştiinţifice sau prin o nobilă activitate cetăţenească a contribuit la sporirea patrimoniului spiritual al umanităţii.

Drept aceea, fiindcă prea luminatul şi prea eminentul bărbat

OCTAVIAN GOGA

cel dintâi între poeţii luptători pentru unitatea întregii naţiuni daco-romane, prin viaţa sa închinată binelui şi adevărului, şi-a câştigat însemnatele merite şi recunoştinţa poporului român;

Noi pe prea eminentul şi prea învăţatul bărbat Octavian Goga, cel dintâi între poeţii luptători pentru unitatea întregii naţiuni daco-romane, l-am creiat, proclamat şi declarat, Doctor honoris causa al Facultăţii de Litere.

In acest scop, îi acordăm această diplomă, provăzută cu sigilul cel mare al Universităţii şi întărită cu semnătarile cuvenite.

Dat în municipiul Cluj, ziua XIV luna Februar, anul 1932.

Rector

(ss) NICOLAE DRĂGAN

Decan:

(ss) ŞTEFAN BEZDECHI

*

Actul de cetăţenie de onoare:

NOI COMISIA INTERIMARĂ A MUNICIPIULUI CLUJ AM PROCLAMAT PE

DOMNUL OCTAVIAN GOGA

Cântăreţul patimirii noastre din trecut şi luptătorul fără pregret pentru unitatea naţională, Cetăţean de onoare al Municipiului Cluj, pentru neperitorul său merit de a fi propovăduit timp de peste trei decenii, cu cuvântul şi cu fapta, ideea naţionalismului integral şi a unităţii naţionale, luptând fără şovăire pentru transplantarea consecinţelor ei fireşti în toate domeniile vieţii de stat.

Drept care i-am dat prezenta diplomă întărită cu sigilul cel mare al Municipiului şi cu iscăliturile noastre.

Din şedinţa Comisiei Interimare a Municipiului Cluj dela 12 Ian. 1932.

Preşedinte

Dr. Sebastian Bornemisa

Secretar General

Aureliu Moga

Nu fii nesăţios întru toată deşertăciunea şi nu te apleca la mâncări multe. Că în mâncările cele multe va fi durere, şi nesaţul va veni până la îngreţoşare.

Pentru nesaţiu mulţi au pierit; ear cel înfrânat îşi va înmulţi viaţa. (Sirah 37, 32, 34).

Nr. 52/1932. (11) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a doua din **Ţinţari**, parohie de clasa I, protopopiatul Braşovului, se publică prin aceasta concurs cu termin de 30 de zile, dela prima publicare a ei, în Telegraful Român.

Retribuţiunile acestui post de paroh sânt:

1. Întregirea dotaţiunii de stat conform coalei B.

2. Sesiune parohială de 14 jug. 860 st. p. arătură şi fânaţ.

3. Câte o ferdelă de bucate în natură, sau contravaloarea ei în bani, dela fiecare familie, iar dela jumătăţile de familie câte o jumătate de ferdelă.

4. Stola parohială stabilită prin hotărârea adunării protopopeşti grupa B. Nr. 219/1926, aprobată de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare, de pregătire eventual de serviciu prestat deja, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, în timpul terminului fixat de concurs.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, Duminecă ori sărbătoarea, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Din şedinţa Consiliului parohial, ţinută la 30 Ianuar, în înţelegere cu oficiul protopopesc.

Braşov, în 29 Ianuar 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

Nr. 41/1932. (9) 2—3

Concurs

Pentru întregirea **parohiilor: Balşa, Cib, Mada** şi **Rapoltel** se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu aceste posturi sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea lor dela stat şi anume:

1. **Balşa** cu filia **Galbena** 3 jug. sesiune parohială, 2 stanjini lemne de foc din pădure, folosirea cimitirului şi stola obişnuită.

2. **Cib**, parohie fruntaşe, una ferdelă de cucuruz smicurat de fiecare casă, locuinţă în natură, păşunat pentru oi şi vite, lemne de foc, şi stola obişnuită.

3. **Mada**, 8 jugăre sesiune parohială, locuinţă, 2 dcl. cucuruz cu tulei de fiecare casă şi stola obişnuită.

4. **Rapoltel**, casă parohială cu dependinţe, 5 jugăre sesiune parohială prima calitate arabil şi grădini, folosirea celor două cimitire, de fiecare familie (circa 96) câte una ferdelă porumb sfărmat (22 litri), parte de lemne din pădurea bisericii anual circa 10 care, dreptul de păşunat cu vitele în pădurea comunei cu oricâte vite va fi având şi stola obişnuită.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul şi referinţele locale.

Geoagiu, la 8 Februar 1932.

În înţelegere cu comitetele parohiale.

V. Goron
protopop

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericeşti „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

Nr. 41/1932 prot. (10) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Valdei**, protopresbiteratul Orăştiei, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în numita parohie sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.

2. Casă parohială. — Parohia dispunând de suma necesară pentru cumpărarea unei case parohiale, până la cumpărare pune la dispoziţia viitorului paroh o casă închiriată.

3. 10 (zece) jugăre arător primite prin reforma agrară.

4. Sesiunea veche: arător 1 jug. şi 505 stânjini □; grădină 489 st. □ şi livadă 2 jug. 463 st. □ (adecă încă 4 jugăre, de tot 14 jugăre).

5. Stole obişnuite.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare, oficiului protopopesc al Orăştiei, în termenul de mai sus, şi e de dorit să se prezinte în biserică într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a se face cunoscuţi parohienilor.

Orăştie, la 14 Februar 1932.

Oficiul protopresbiteral ortodox rom. din Orăştie, în înţelegere cu consiliul parohial din Valdei.

Ioan Moţa
administrator protopopesc

Nr. 102/932. (8) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţichindeal**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform celor fasionate în coala B.

2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 18 jug. 781 st. □.

3. O soarte de lemne în plus peste soartea locuitorilor şi care nu se plăteşte. Făcutul lemnelor îl priveşte pe preot.

4. Venitele stolare stabilite pentru întreg tractul.

5. De locuinţă se îngrijeşte parohia.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc şi pe lângă încunoştiinţarea acestuia se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 14 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţiro studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Nr. 20/1932. (6) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Dobârca** protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B, cu întregirea dela stat.

2. Sesie parohială 12 jug. pământ arător şi fânaţ.

3. Dela comuna politică contra valoarea celor 2 stângini de lemne şi o soarte în pădure, ca orcare locuitor din comună.

4. Stola uzitată în tract.

Reflectanţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile în terminul deschis la oficiul protopopesc al Mercurii şi a se prezenta într'o Duminecă ori sărbătoare la biserică, spre a face cunoştinţă cu poporul.

Mercurea, 14 Ianuar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Mercurei în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Nr. 94/1932. (7) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ocolişul-mare**, protopopiatul Haţeg, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.

2. Casă parohială nu este.

3. Sesiunea parohială 4 jugăre fânaţ şi cimitirile.

4. Contribuţie în natură 20 (douăzeci) litri porumb nesfărâmat de fiecare casă.

5. Venite stolare.

Cererile de concurs, însoţite de documentele cuvenite, se vor înainta oficiului protopopesc al Haţegului, în terminul indicat, iar candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, ca să fie cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 8 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Haţeg în înţelegere cu consiliul parohial din Ocolişul-mare.

Ieronim Ciocan
protopop.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru" 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. „Plângerile lui Ieremia"... Lei 25
3. „Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii" Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor" Lei 28

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ*. Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

A apărut:

Biserica Neamului şi drepturile ei

Discurs rostit la discuţia generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în şedinţa dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop şi Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Preţul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Cărţi acum apărute:

Sinodul III Ecumenic
din Efes (431)
de
Pr. Ioan Mihălcescu
profesor la Facultatea Teologică, Bucureşti
Preţul Lei 65·—

Priviri istorice
asupra învăţăturii şi duhului bisericii ortodoxe
de
Alexandru de Sturdza
boer moldovean, Consilier de stat

Traducere din limba franceză şi cea germană
de
I. I. Beleuţă
profesor la Academia Teologică „Andreiană", Sibiu
Preţul Lei 60·—

Contribuţii
la Revizuirea Liturghierului român
de
Pr. Petre Vintilescu
profesor la Facultatea de Teologie, Bucureşti
Preţul Lei 100·—

Şcoala Exegetică Biblică
din Antiohia
de
Pr. Dr. Mihail Bulacu
docent universitar
Preţul Lei 60·—

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din **Sibiu** contra ramburs.

VIOLINE
Viole
Mandoline
Ghitare
Arcuşe
Coarde de tot felul
Scaune pt. violine
Diapasoane
Surdine
Sacâz
Cutii pentru violine
Pupitre pentru note
etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu preţurile cele mai moderate.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 5 Martie 1932 Nr. 19—20

Telegraful Român

Organ național-biser

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu
2 ex. (Of.)

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele
să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cântărețul credinței noastre

«Astra» din Sibiu, așezământul binecuvântat care și-a semănat cu râvnă apostolică znopii de lumină peste Ardealul încătușat, Duminecă va sărbători în chip cuvenit pe iscusitul ei secretar literar din vremi «cu visul neîmplinit», pe psalmistul pătimirii noastre cumplite, pe magul învierii noastre slavite, pe poetul Octavian Goga.

Biserica ortodoxă ardeleană se bucură mult de această sărbătoare strălucită, căci celce se îmbracă în haina slavei, este un fiu iubit al ei, înmugurit în mireasma molitvei, lăstărit cu crinul prescurei și copăcit cu duhul pravilei străbune.

Mai mult! Biserica ortodoxă ardeleană în bucuria ei mare anină și ea un mărgăritar ales în șirul pietrelor scumpe din cununa omagială ce se așează cu dreptate pe creștetul fiului ei vrednic, căci poetul Octavian Goga nu este numai trimbița durerilor străbune, ci și bardul bisericii sobornicești și cântărețul credinței noastre strămoșești.

Și cu adevărat! Nici unul dintre poeții laureați n'a iubit așa de mult pe Dumnezeu, n'a zugrăvit cu atâta farmec podoabele bisericii noastr dreptmăritoaree și n'a cântat atât de des pe sluga Domnului, ca feciorul preotului dreptcredincios dela altarul bisericii străvechi din Rășinari!

Un fragment de doxologie a Tatălui par versurile:

«Tu Doamne, Tu Stăpânul peste fire,
Ce din curata stelelor lumină
Dai lumilor de veci orânduire,
Tu într'o clip'a milei Tale sfinte
Și sorții mele suis-ai o menire:
Ce'nfricoșat e darul Tău, Părinte!..»

Poezii.

Un crâmpei de molitvă smerită învăluie strofa:

«Rătăcitor, cu ochii tulburi,
Cu trupul istovit de cale,
Eu cad neputincios, Stăpâne,
In fața strălucirii Tale!...
In drum mi se desfac prăpăstii
Și'n negură se'mbracă zarea,
Eu în genunchi spre Tine caut,
Stăpâne-orândue-mi cărarea!»...

Rugăciune.

Vibrează duhul Acatistului lui Isus în șirele:

«Invins de taina mare-a clipei
Se 'nchină sufletul supus
In fața veșnicei icoane
Cu răstignirea lui Isus.

Ce blând se uită chinuitul
De subt icoana lui de spini!
Lumina resămnării mute
E scrisă 'n ochii lui senini.

Nu-i dor piroanele din carne,
Zâmbește pașnic, iertător,
El știe că de veci învie
Acei ce pentru alții mor».

Mama.

Palpită ardoarea Paraclisului Născătoarei de Dumnezeu în poezia:

«Să-mi plec genunchii iară,
Să ți spun iar ce mă doare,
Preasfântă Născătoare
Și pururea Fecioară!
Cu ochiul tău din ceriuri
A toate văzătorul
Tu mi-ai văzut feciorul
Și mi-ai văzut necazul.
In doftori n'am credință!
Să-l pui iar în picioare,
Să-i rumenești obrazul
La tine-i cu putință,
Preasfântă Născătoare!»

Ruga mamei.

Clocotește revolta împotriva fărădelegii dominante, în cuvintele:

«Intr'un chip uitat sub grindină șade
[un biet sfânt Nicolae
Cu'n obraz brăzdat de drumul pică-
[turilor de ploaie.
Mustrător ridic'un deget, par'c'ar vrea
[să zică sfântul:
— Doamne, câte lifte rabdă pe spi-
[narea lui pământul!»

Zile rele.

Licărește iubirea casei Domnului în fărâma:

«De glasul ei tresai pe pernă,
Măicuță, tu, cu chip frumos
Și'alergi în grabă la altarul
Mântuitorului Hristos».

Răsună toacă.

Glas seraftc pornește din strofa:

«De troparele măiestre
Se'nchina adânc poporul
Și se lumina icoana
Lui Isus Mântuitorul».

Cantorul Cimpoi.

Înălțătoare se desprinde dorința soțului către soție:

«Copiii noștri tu să-i înveți
Credeul, Născătoarea,
S'ajung să-i văd cetind pe toți
In strană, sărbătoarea».

Dorința.

Ingerească e povața mamei către copilul drag ce pleacă la școală:

«Zi Tatăl nostru, sara, dragă
Și să te porți la 'nvățătură!

Casa noastră.

Mângâetoare e credința în avalanșele vieții:

«Pe bolta ei trandafirie
N'avea credința mea înfrângeri
Și'n mândra noastră sărăcie
Ea ne vrăjea un cor de îngeri».

Măsuța mea.

FOIȘOARA

Rășinărenii

— Iconiță din vechea prigoană pentru credință —

Volburi mari de călăreți fugari zoriau spre Rășinari. In fruntea lor alerga neghiob marele vătav Buccow cel vrășmășit cu dreptul Iov. Iar la la urmă se legăna corlit în o trăsură cât un tron, vlădicul unit Aron.

Vuea Dumbrava și fierbea slava de potcoava lor sprintenea...

Pălea pe răzoare floarea de cicoare subt ploaea colbului mare...

Incremenea pasărea'n zbor de rânchezatul armăsarilor...

Se sgudui înfiorat străvechiul sat de-atâtea-ori călcat, de-atâtea-ori prădat când îi frământară oștenii'n lărmi de vijelii ulicioarele pustii și când îi năpădiră ca o negură sură curtea bisericii.

— Păn 'mi-oi bate de trei ori pintenii, să-mi fie aci toți rășinărenii! porunci vătavul oștii.

Călărașii se risipiră ca fluturașii și'n câteva clipe răsăriră iarăși acî.

— Doamne, în blăstămăția vicleniei lor, gloatele sătenilor se furișară în desișul codrilor.

— Și n'a rămas nime din popor la paza vetrelor?!

— Doar câte-un moș să străjuească bucatele din coș și câte-o babă să mestece la balmoș ori să'nfiripe nepoțeilor câte-un zdrob de cocoloș.

— Pentru păgânătatea fărădelegii lor, pentru scoaterea bisericii din mâna uniților și pentru fuga'n codrul hoților, — să rabde cazne pâlcul moșnegilor și cârdul copiilor! Să-i văd îndată ciopor!

In câteva clipite cetele grăbite și grămădiră înaintea bisericii înoite câțiva moșnegi blegi, cu spinările gârbovite și cu mustățile albite și câteva babe slabe, cu crețe pe față și cu pletele rărite și câțiva copii cu gene jilăvite.

— Creștini, cine-i crâsnic? întrebă vătavul strajnic.

— Eu, smeritul Andronic, răspunse un bătrânuț slăbit ca un pustnic.

— Târcovnice Andronic, deschide dar ușa sfântului jertfelnic!

— O, mare Sfetnic al Gâbârnațului preaputernic, eu slujbașul cel mai mic și cel mai nevolnic și făr'de graiul propii nu pot face nimic.

— Ah, goz netrebnic și obraznic! Ascultă mai bine de nemernicul popă schismatic!... Oșteni, pe el, năpraznic!... Osteni, luați curelele dela paznic și dați-i pomană de praznic!...

Și călărașii izbeau ca ocnașii.

— Creștini, cine-i diac la voi?

— Eu, bătrânul Cimpoi.

— Deschide-o tu, diece Cimpoi, tu prieten al slovei și prieten și cu noi!

— Prealuminate Buccow, eu, sărman diac bogoslov, cetesc cu drag din Ciaslov și cânt ca doi la tropare și ipachoi, dar n'am nici-o putere peste zăvoarele de cioi.

— Oșteni, să șuiere sbiciurile cu plesnele moi, să spintece carnea surcelei de strigoi!

Și călărețiî-l îmblăteau pe răpunerea vieții.

— Creștini, care vi-s titorii?

— Noi, ăștia trei.

— Deschideți voi ușa bisericii!

— Doamne, noi știm și așa mărturisim, că petricica sfintei temelii din altarul bisericii — e pusă pe legea sfintelor patriarhii, de care nu ne putem deslipi până sântem vii.

— Călărași, dați-le cătuși și legați-i de țăruși, aici, înaintea ăstor uși, pe sălbatecii de urși!

Și oștenii-i copleșiră ca viermii.

— Moșnegi betegi, dați voi cheile sfântului lăcaș de închinare! răcnì Buccow în gură mare.

Scăldate în lacrimile durerii sânt şirele:

«Apoi pleacă Moş-Crăciune pe ori [unde-şi duce darul
Bătrânească şi cinstita şi curata noa- [stră lege,
Numa 'n lumea mea străină nu'ncerca [să treci hotarul,
Căci şi inima şi casa ţi-s închise-aicî [moşnege!»
Moş-Crăciun.

Rânjeşte răutatea şi făţărnicia lumii din strofele:

«Sânt oameni toţi şi-i plin în lume
De vameşi şi de farisei,
Îi văd şi nu'nţeleg anume
Ce mă mai poartă printre ei.
Le ard blesteme cerul gurii
Când ţi se par duioşi şi trişti,
Aştern peste pornirea urîi
Blândeţe de evanghelişti.
Şi'n minte-atunci mi se desface
Misterul proniei ce a pus
Ca'n staul, între dobitoace
Să vie pe pământ Isus»...
Oameni.

Elementul credinţei este foarte frecvent în opera nepieritoare a vigurosului nostru principe al poeziei. Şi el îşi are rostul său important mai ales în zilele noastre, când iadul îşi deschide larg porţile flămânde şi când slujile sale cu chip de şerpi ispititori sau de Goliaţi ameninţători momesc atâtea victime nenorocite să treacă peste pragul păcatului şi al ereziei...

Duhul versului său, înmuiat în apa credinţei veşnice ne va ajuta să înfruntăm uneltirile Antihriştilor cari încearcă să se aşeze în scaunul lui Moisi şi ne va întări să smulgem cheile bisericii lui Hristos din mânile sângeroase ale lui Iulian Apostatul...

Biserica ortodoxă ardeleană îşi binecuvântă cu para iubirii pe alesul său fiu cântăreţ şi-i urează să-şi înstruneze mulţi ani meştera coardă a lirei sale fermecătoare: pentru sporirea şi slăvirea credinţei celei dreptmăritoare.

Pr. *Aurel Nanu.*

Creştini sau masoni?

A pune întrebarea, că mai avem trebuinţă de preoţi şi de biserică, — în felul cum făcură de curând francmasonii noştri conştienţi şi inconştienţi, — înseamnă că se discută dreptul de existenţă a creştinismului la noi şi pretutindeni.

In lume trăiesc câteva sute de milioane de creştini. Ce rost are să provoci contra ta creştinătatea prin afirmarea că biserica şi creştinismul şi-au pierdut valoarea în faţa progresului actual?!

Creştinismul, la atacurile vehemente, ce se îndreaptă tot mai înteţite contra lui, nu răspunde cu bombe, ci cu judecată, în efectele ei mai puternică decât bombele.

Creştinătatea numără în sinul ei ilustri bărbaţi de stat, savanţi şi alte persoane distinse, care nu odată au pus la locul lor pe ceice, pe faţă sau pe ascuns, încearcă să clatine forţa creştinismului pentru civilizaţia şi cultura din toată timpurile.

Rusia prigoneşte sălbatic preoţimea şi dărâmă biserici sau le preface în locaşuri cu altă menire.

Creştinismul totuş rezistă şi acolo. Ne sosesc veşti, din această ţară nenorocită, ştiri despre exemple grăitoare de mărturisire a lui Hristos, — şi poate nu e departe generaţia care va vedea cu ochii păgânismul sovietic biruit.

Creştinismul n'a fost înfrânt nici de Diocleţian, nici de Iulian Apostatul, nici mai târziu de revoluţia franceză, şi este sigur că nu-l vor înfrânge nici alte revoluţii la fel.

Nu ne turburăm prea mult şi nu ne temem, că biserica creştină va putea fi învinsă cândva de puterea francmasonă.

Batjocuri, impietăţi, vorbe grele, ce ni se aduc, nu vor avea alt rezultat, decât să ne trezească din amorţirea ce ne cuprinde uneori şi să îndemne la împlinirea şi mai exactă a datoriilor pe reprezentanţii, mici şi mari, ai sfintei noastre biserici.

Realitatea, tot mai aspră pe zi ce merge, ne învaţă să ieşim la larg în lume şi să încreştinăm mai adânc sufletele, după cuvântul Domnului nostru Isus Hristos, că mergând să învăţăm popoarele să păzească toate câte ni-a poruncit nouă.

Vom merge deci înaintea tuturor, cari neagă dreptul de existenţă a bisericii, aşa cum a făcut apostolul Pavel dând lovitura în plin în faţă areopagului păgân.

Un om cuminte a spus, că a creşte copiii înseamnă să creşti poporul întreg.

Ne aşteaptă sutele de mii de copii, să le frământăm sufletele, crescând din ei creştini adevăraţi. După o muncă deplin conştientă, îi vom avea cu noi şi-i vom salva de primejdia de a da, cu corăbiile lor, în munţii de gheaţă ai vieţii.

Tinerii noştri, ca în toate vremurile, ajung la răspântia când nu ştim încotro să apuce: la dreapta, sau la stânga? Aici vine biserica şi preoţii ei pentru a le stânge flacăra îndoielii şi a-i pune pe drumul bun al adevărului.

Porunca pentru noi este: ce ai câştigat noaptea, studiind la lumina opaiţului, să dai tuturor drumeţilor cari îţi ies înainte. Unde sântem atăcaţi mai aspru, acolo ne îndreptăm greul muncii.

Putere avem dela Hristos să călcăm peste şerpi şi peste scorpii fără să ne vateme pe noi...

Firea însăşi, creiată de Dumnezeu, n'a lăsat şi nu va lăsa: să crească arborii până la cer.

Prot. *Dr Ştefan Ciorolanu.*

Parlamentul şi salariile preoţimii

— In cameră. — Ministrul răspunde! — La senat. — Ministrul tace. —

Un deputat preot a cerut, în şedinţa camerei din 22 Februar, plata salariilor întârziate ale preoţilor.

Dl ministru de finanţe, la auzul acestei «îndrăzneli», n'a mai ţinut seamă de îndatoririle unui sfetnic al Tronului şi că de pe banca ministerială se vorbeşte în numele Regelui, ci cătrănit a dat un răspuns ce va rămânea de pomină în analele desbaterilor parlamentare:

«De câteori voi mai auzi un popă vorbind astfel, — zice în iraşcibilitatea sa domnul ministru, — *am să amân cu încă o lună plata salariilor preoţeşti!»*

Răspunsul este al boierului rău şi supărat, deprins să grăiască foarte *de sus* cu toţi aceia pe cari îi consideră ca un fel de sluguţe lipsite de dreptul d-a cere un răspuns «stăpânului» care nu tolerează controlul lor...

E adânc regretabil, când un bărbat cu răspundere în guvernul ţării a putut să rostească astfel de vorbe ofensătoare şi nesocotite.

*

După două zile, în 24 Februar 1932, în şedinţa senatului, un «popă», ba chiar doi, totuşi au vorbit şi au relevat earăş situaţia nespus de grea a preoţimii ortodoxe. Senatorul, părintele Pr. *Partenie,* spunea:

Am prezentat d-lor miniştri de culte şi finanţe doleanţele preoţimii române, exprimate în congresul său general anual şi în care doleanţe se cuprindea şi chestiunea salarizării, după cum şi mai înainte aceste doleanţe s'au prezentat printr'o comisiune mixtă instituită de Sf. Sinod.

Preoţii nu şi-au primit pe 6 luni salariul de mizerie, iar pe lunile anului în curs nu li se achită până nu prezintă chitanţe că au plătit dări la salariile integrale ale lui 1931, salarii neachitate însă pe jumătate de an.

Preoţii din regiunea Moţilor, ne imploră să le venim în ajutor.

Preoţii, din toată ţara s'au gândit la un congres extraordinar şi l-au cerut. Autoritatea Sinodului nostru permanent al bisericii noastre, în înţelepciunea Sa înaltă, a consiliat preoţimea să renunţe la congresul extraordinar şi să caute a determina soluţionări ale chestiei prin viitoarele adunări eparhiale şi prin congreaul naţional bisericesc.

Organizaţi Oastea Domnului

— Doamne, plămădeala lăcaşului sfânt eşită-i din a noastră sudoare, grăi un moş cu 'nfiorare.

— La munci de capcâni şi cu ăşti bătrâni!

Şi-i băteau cu vărgile pân' le crepară tălpile.

— Babe slabe, mâncate de amar, deschideţi voi uşa sfântului altar!

— Doamne, târnoseala-i din al nostru dar, şopti o buniţă cu graiul rar.

— Smulgeţi-le crătinţele şi sbiciuiţi-le pe afurisitele, să ude cu sângele uliţele!

Şi fugarii le căzniră ca tâlharii.

— Copii, eu dau un ban de aur puiului de bălaur care mi-a stirici unde zac cheile bisericii.

Atunci eşi tiptil înaintea lui Buccow un copil:

— Doamne, aşa ne-au spus părinţii că numai Iuda cel cu arginţii şi-a vândut arvuna credinţii...

— Armaşi, daţi-le brânci şi ăstor pui de năpârci!

Şi copiii îmbrânciţi ţipau ca opăriţi.

— Ostaşi, trântiţi acum câteva paturi bune de pusti în coastele ăstor uşi!

Sărmana uşă veche de stejar trozni îndată amar şi se prăbuşi sfârtecată de tunetul braţului barbar.

— Vino, Sfinţia Ta, că nu ne mai trebuie cheia. Vino de-ţi ia casa vrăvuită de pleava asta nelegiuită!

Şi căpetenia vrăşmaşului şireag luă de braţ pe vlădicul meşter de artag şi'n grai dulceag îl însoţi pân'la prag. Dar acolo înţepeniră izbiţi de-un fior şi'n ochii lor se aprinse câte-un fulger scăpărător, căci toate podelele erau zdrobite cu toporele şi'n lung şi lat pământul tot era scurmat.

— Ce-i asta, Sfinţia Ta?

— Mărite Doamne, norodul ăsta pismătăreţ săpat-a lutul temeliei, de-un hârleţ şi l-a zvârlit pe un râuleţ, ci că-i pângărit de paşii popii celui unit şi trebue rânit — ca un coteţ...

— Voi căuta eu un făcăleţ să îmblânzesc mistreţul îndrăzneţ.

In pas rar apoi se strecorară în altar.

— Preacuvioase Părinte, unde-s odăjdiile sfinte?

— Măria Ta, poate's la munte, la zolit... Poate's la punte, la sorit... Ci că norodul afurisit e neclintit în gândul său smintit că numai valul de izvor poate spăla urgia odăjdiilor mânjite cu slujbele popilor lunecaţi din legea străbunilor...

— Preasfinţite, le-oi da eu minte în locul gărgăunilor!

Dupăce îscodiră altaru'n ocol s'opriră lângă pristolul gol.

— Unde-i oare cinstitul potir?

— Prietene, norodul aţitat pe furiş ţine morţiş, că sfântul potir pe care l-a prihănit o buză de unit, trebue clătit în val de mir şi scutecit în procovăţ de fir şapte zile 'n şir!...

— Mă mir cum n'am strivit cu bir pe ăst popor, de zbir, ori cum nu l-am vârât de viu în cimitir!... Dar nu face nimic! Voi stârpi eu putregaiul becisnic!... Soldaţi, mai cutrieraţi odată ăst cuib de răsculaţi şi-aduceţi la târgul din Sibiu tot ce găsiţi în el viu!... Să curgă acolo sângele părău din trupul lor nătărău!... Să-i mântuim de patima duhului rău!...

Călăreţii cari zdrobesc şi frâng, grămădiră .ndată 'n târg cârduri de mireni, de răşinăreni goleşi ca nişte buşteni...

Pleznele porniră să-şi cânte cântecele care înmoaie glesnele...

Pe urma lor s'arătară şiroaiele lacrimilor care spălau ca ploaea faţa pietrilor...

Ţâşniră şi izvoarele sângelui care înroşiră bolovanii târgului ca cerul amurgului...

Dl senator se întreabă dacă cota de 78 milioane, ce ni s'a retras din bugetul pe 1931 şi care ni s'a recunoscut prin legea specială din Iulie, anul expirat, ni se va da în rentă, precum s'a promis?

Dacă curbele speciale aplicate bugetului cultului ortodox, pe 1932, peste curbele ce s'au pus asupra salariilor tuturor funcţionarilor, se vor rectifica prin bugetul extraordinar?

Dacă rectificarea de peste 7 milioane Lei, ce s'a făcut pe cale administrativă şi în afară de votul parlamentului, obligă legal preoţimea la această a cincea curbă şi dacă aceste milioane se vor reda preoţimei din bugetul extraordinar?

Dacă cele 20 milioane, ce s'au retras pentru cultul unit, din proiectul de buget, supus Parlamentului, se datoresc într'adevăr unei greşeli de calcul, sau se vor înapoia cultului ortodox, deasemenea la posibilităţile bugetului extraordinar?

Dacă administraţiile financiare au primit acreditive pentru toate salariile preoţeşti în restanţă pe 1931, şi dacă se vor da sau s'au dat instrucţii administraţiilor financiare ca să nu îngreuneze plata de salarii pe 1932, din pricina restanţelor de impozite, provenite în 1931, din neplata salariilor? —

I. P. S. S. Mitropolitul *Gurie* se asociază la comunicarea păr. Partenie.

Dl ministru de finanţe? A tăcut — deocamdată.

Nr. 1601/1932.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Inspectoratul agriculturii şi Reformei agrare, Regiunea Timişoara, a tipărit şi distribue în mod gratuit statute pentru asociaţiile agricole comunale, întocmite în înţelesul legilor în vigoare pentru îmbunătăţirea agriculturii şi pentru protejarea cooperaţiei. Onor. Preoţime e îndemnată să sprijinească acţiunea, menită a veni într'ajutorul păturei ţărăneşti.

Sibiu, 25 Februarie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Ştire eronată, dar repetită

Într'un foileton al ziarului Patria *dela Cluj, din 27 Febr., se publică sub iscălitura dlui Sever Dan, mai multe «spicuiri» dintr'un aşa zis «buletin» asupra situaţiei din ţara noastră în lunile Februar şi Martie 1920 buletin scris şi trimis de dl S. Dan către dl Al. Vaida-Voevod, care era atunci la Paris. In «buletinul» dela* **„26 Februar 1920 Joi"** *citim şi următoarele:*

„Dl Goldiş a fost la Palat cu M(aniu?), **şi cu Ignatie Papp, pentru a zădărnici confirmarea lui Bălan, ca Mitropolit".**

«Buletinul», desgropat al dlui Sever Dan, când a servit patronului său informaţia că Joi **în 26 Februar 1920** *s'a intervenit la Palat pentru zadarnicirea confirmării mitropolitului dela Sibiu, a făcut abuz de încredere şi a afirmat o imposibilitate: alegerea de mitropolit al Ardealului s'a făcut Sâmbătă în* **28 Februar 1920,** *adecă* **mai târziu** *cu două zile după peregrinajul dela Palat al ştirei din buletin. Episcopul I. Papp, al Aradului şi dl V. Goldiş se găseau, în zilele pomenite,* **la Sibiu,** *în congresul naţional-bisericesc. Episcopul Papp înaintase preşedintelui congresual electoral o adresă, unde spunea solemn că nu doreşte a fi luat în combinaţie la alegerea de mitropolit. N'a fost nici un singur contracandidat, şi actualul arhiepiscop şi mitropolit, Inalt Prea Sfinţitul Nicolae al Ardealului, s'a ales cu unanimitate şi cu generală însufleţire, care a avut, cum se ştie, puternic ecou şi dincolo de marginile mitropoliei.*

Dl V. Goldiş, unul din fruntaşii bisericeşti mireni şi susţitor călduros al alegerii amintite, trăeşte, şi împreună cu al treilea peregrin la Palat, M(aniu?). notaţi în «buletin», au putinţa de a scoate la iveală adevărul în pretinsa legatură în care au fost puşi cu raport la zădărnicirea alegerii de mitropolit dela 1920. Atât «buletinul» de atunci trimis la Paris, cât şi ziarul Patria *dela Cluj, reeditând ştirea, prezintă pe dl Goldiş cu M(aniu?) şi cu Ioan Papp, în faţa Suveranului Ferdinand, cerându i,* **cu anticipaţie,** *— necontirmarea unei alegeri de mitropolit..*

Prea ciudat!

Nu mai comentăm!

Nr. 1615/1932 Ep.

Circulară

către oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă-română de Alba-Iulia şi Sibiu.

In legătură cu circularele noastre Nr. 261/1932 şi 626/1932 se aduce la cunoştinţa oficiilor protopresbiterale şi parohiale, că suma lunară, pusă la dispoziţia parohiilor rurale şi urbane pentru procurarea timbrelor speciale necesare francărei corespondenţei oficiale, a fost majorată după cum urmează:

1. Pentru parohiile rurale dela 24 Lei la 40 Lei lunar.

2. Pentru parohiile urbane dela 30 Lei la 60 Lei lunar.

Pentru oficiile protopresbiterale rămâne suma de Lei 700 lunar.

Se atrage atenţiunea oficiilor protopresbiterale şi parohiale, că nu vor putea ridica dela oficiile poştale un nou stoc de timbre speciale, până ce nu vor consuma întregul stoc de timbre luat anterior, fiind direct responzabile de orce abatere dela aceste dispoziţiuni.

Sibiu, 26 Februar 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Ziarul Calendarul, noul cotidian din Capitală, despre care a mai fost vorba în foaia noastră, de sub conducerea dlui Nichifor Crainic, prietenul şi apărătorul rosturilor noastre creştineşti şi româneşti este din ce în ce mai interesant şi simpatic. Simpatic prin directivele sale şi prin preţul redus, — 2 Lei exemplarul — în vreme ce toate celelalte ziare îşi menţin preţul de 3 Lei. Il recomandăm preoţilor cu toată căldura ca pe un ziar care, între alte multe lucruri bune, ne susţine şi cauza noastră. Aşa de exemplu în unul din numerile trecute dl Crainic spune: «Salariul unui popă românesc face mai mult pentru interesele permanente ale ţării, decât salvarea cu miliarde a bancherului falit Bank»

„Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român Astra"

Invitare şi apel publicului din Sibiu

Duminecă, în 6 Martie 1932, va sosi în oraşul nostru cântăreţul iubit al neamului românesc, marele animator naţional, domnul

OCTAVIAN GOGA

„Astra" culturală, împreună cu biserica, armata, şcoala şi celelalte autorităţi şi instituţii culturale şi social-economice din oraş, vreau să aducă prinosul lor de laudă aceluia care a împlinit 50 de ani.

Dl Octavian Goga şi-a trăit anii copilăriei şi ai tinereţii în Sibiu, fiind născut la Răşinari; populaţia noastră are deci datoria de a-l sărbători cu atât mai mult.

Veniţi cu toţii, să ne arătăm dragostea faţă de cel sărbătorit!

PROGRAMUL ZILEI:

Sosirea în gara Sibiu, Duminecă, la ora 10.10 a. m.

La gară va cânta muzica militară Rg. 90 şi corul mixt al şcoalei normale „Andrei Şaguna" (dir. dl Timotei Popovici). In numele tuturor va vorbi domnul prefect al judeţului Dr. Dumitru Borcia.

Dela gară ne vom îndrepta cu toţii spre Catedrală, unde se va oficia un serviciu divin, cu o „rugăciune de mulţumită" rostită de P. S. Sa arhiereul vicar Dr. Vasile Stan.

La ora 11 jumătate, se va deschide, în sala cea mare dela „Thalia", un „Festival", cu următorul program: „Imnul Regal", vorbirile rostite de: I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae al Ardealului;* dl general de corp de armată Virgil Economu; reprezentantul Mitropoliei gr.-cat române; dl Silviu Ţeposu, ca reprezentant al comisiei interimale a municipiului Sibiu; reprezentantul „Federaţiei corpului didactic" dl I. Popa; dl vicepreşedinte al Astrei culturale, Dr. Gh. Preda. Va răspunde sărbătoritul, dl Oct. Goga.

„Reuniunea română de muzică Gh. Dima" şi orhestra oraşului (sub conducerea dlui prof. Nic. Oancea) vor executa alese compoziţii.

La ora 2,3 „Masă comună", în saloanele „Cercului militar-civil".

Intrarea la „Festival" gratuită, locurile vor fi însă numerotate, iar biletele se pot obţinea la Asociaţie Sâmbătă, ora 10—12 şi 4—6.

Comitetul aranjator.

Suspinau uşor de mila lor şi duşmanii, când sângerau zi de zi şi mărturiseau cu focul credinţii sărmanii..,

— De ne-ţi bate pân' la moarte, din lege tot nu ni-ţi scoate!..*

A. Nanu.

* S. Dragomir, Istoria desrobirii religioase, II, 237.

Intelectualul şi cântarea (4) bisericească

In cântarea bisericească poate să afle soluţii potrivite, pentru multe din problemele sale grele, timpul nostru. Generaţia noastră este lipsită sau foarte săracă în rugăciuni. Urmările triste ale acestui gol se simt pas de pas. Poporul nostru trebue să înveţe de nou a se ruga lui Dumnezeu. In scopul acesta are nevoie de un bun învăţător, de un vrednic îndrumător.

Or acesta nu poate fi decât sf. noastră Biserică cu rugăciunile sale cântate, şi rostite cari în bunătate şi în frumuseţe sunt neîntrecute. Rugăciunea liber concepută duce pe om uşor în rătăciri primejdioase. Rugăciunile rostite şi cântate ale bisericii noastre sunt chemate mai presus decât orcine, să arate omului calea cea bună, care duce la Dumnezeu. Acestea din cartea lor de aur ni-ar putea povesti nenumărate întâmplări adevărate, cum mângâiau pe creştinii vechi la năcaz şi la durere, şi învăţau pe credincioşi să aducă mărire şi mulţumită lui Dumnezeu în clipe de fericire ale vieţii.

Rugăciunea individualistă «în cămăruţa proprie» este uşor expusă unei evlavii egoiste. In cercurile care se consideră pe sine a fi religioase, aflăm adesea o evlavie bolnăvicioasă. Şi acest pericol poate fi înlăturat numai prin cântarea bisericească. Adunaţi în locaşul sfânt al Părintelui ceresc credincioşii «cu o gură şi cu o inimă măresc şi cânta prea sfântul şi de mare cuviinţă Nume al lui Dumnezeu».

In căldura rugăciunii comune se topeşte ghiaţa egoismului, se înduplecă voinţa şi simţemintele spre suferinţa semenului. In forma aceasta ne împărtăşim de cel mai scump dar, care este: Slobozirea noastră din ghiarele eu-lui propriu.

Dezolaţi privim cum se mechanizează viaţa şi cum se despoaie tot mai mult de un înţeles mai profund.

Teologia şi Filosofia muncesc din răsputeri pentru înlăturarea crizei. Munca lor merită toată recunoştinţa. Dar să nu uităm aportul însemnat cu care poate contribui, la o soluţionare a problemelor grele din veacul nostru, cântarea bisericească cu forma ei simplă, dar cu conţinutul său foarte bogat. Cântarea bisericească aşează în lumina veşniciei răsăritul şi apusul soarelui sfinţind prin aceasta ritmul zilei întregi. Şi precum sfinţeşte ea ziua, tot aşa sfinţeşte şi lunile deărându-l prin bogăţia nesecată a anului bisericesc. In Mineele bisericii noastre se află pentru fiecare zi câte-un buchet de flori neveştejite din faptele credinţei, care prin culorile lor vii şi prin mirosul lor de bună mireasmă duhovnicească sfinţesc ziua împrumutându-i acesteia pecetea lor caracteristică. Cine a avut fericirea în copilăria sa să-şi petreacă sărbătorile de peste an cântând acasă şi la biserică frumoasele cântări ale praznicului, acela cu multă mulţumire sufletească îşi va aminti de variaţia plină de viaţă nouă introdusă în monotonia anului. Ce flor tainic al aşteptării înveselitoare cuprindea pe copiii unei case binecredincioase, când tata le spunea că mâne vom putea cânta: «Naşterea Ta Hristoase Dumnezeul nostru», sau «Hristos a înviat din morţi».

In aceste cântări de o frumuseţă neperitoare zace putere neînfrântă pentru poporul nostru în lupta sa

Sediul „Astrei", — activitatea ei criticată

Nu este întâiaș dată, când membri ai asociației culturale «Astra», nedumeriți în unele chestiuni de altfel prea cunoscute, discută earăș *sediul* ei, criticându-i, în acelaș timp, *activitatea* anilor mai noi.

Sediul Astrei a figurat ca ultimul punct, al 36-lea, între problemele de care s'a ocupat, după temeinice pregătiri, marele *Congres cultural* al Astrei, ținut în Sibiu, în 24—26 April 1930.

Din răspunsurile date atunci, cu referire la deslegarea problemei sediului, reținem următoarele (se pot ceti pe larg în revista *Transilvania* Nr. 1—6 din 1930):

«*Sediul Astrei poate rămânea Sibiul, cu un comitet mai restrâns*», (Procesul verbal din ședința plenară a secțiilor dela 26 Martie 1930, sub președinția dlui G. Bogdan-Duică, *Transilvania* 1930, pag. 71).

«*Reședința Astrei să fie Sibiul. Aici iș are locașul său propriu și toate instituțiunile culturale: muzeul, biblioteca ș. a.*» (o spune dnul Ioan Negruțiu, dela *Blaj*, o. c. pag. 96).

«*Dupăce Astra și-a avut dela înființare sediul aici, în Sibiu, dupăce aici s'a desvoltat și la impulsul dat d'aici s'a ramificat în mod așa de îmbucurător în toate părțile, dupăce aici iș are casele, care cuprind biblioteca, muzeele, internatul de fete etc., avem convingerea că e în interesul acestei instituții ca sediul ei să rămână și pe viitor Sibiul, făcându-se tot aici și noua organizare proectată*», (răspunsul fostului secretar R. Simu, o. c. 116).

Dl G. Bogdan-Duică, președinte prin delegație al Secțiilor literare-științifice, propune Congresului cultural întrunit la Sibiu următoarea declarație, adoptată de congres:

«*Reședința Astrei rămâne Sibiul. Un vicepreședinte va fi totdeauna un membru din Cluj, designat de secțiile Astrei*», (o. c. 305).

Părerea generală, a celor întruniți în congresul cultural dela 1930, era astfel pentru *menținerea* sediului, nu pentru schimbarea lui.

*

Aflăm acum, — n'au trecut doi ani dela congres, — că în 16 Februar 1932, comitetul *despărțământului* Cluj a ținut o ședință, în care, în legătură cu o «criză» de care ar pătimi rău Asociațiunea, s'a deci în unanimitate — la propunerea dlui profesor și fost rector al universității, E. G. Racoviță, — să se ceară ca mutarea sediului «Astrei» (la Cluj) *să figureze în ordinea de zi a celei mai apropiate adunări generale ce urmează să fie convocată...*

Dacă un comitet al unui *despărțământ* crede, că are tot dreptul și toată competența să judece, în ședințele sale și în presă, activitatea comitetului *central*, vinovat de «criză», cei vizați vor avea prilej să dea, dacă trebue, răspunsul cuvenit acestei atitudini a despărțământului.

Dar, ce privește mutarea sediului Asociațiunii, *dela Sibiu la Cluj*, ea a fost soluționată, după o matură chibzuială, în Congresul cultural dela 1930: prin urmare, o nouă desbatere a problemei, în proectatul congres sau adunare extraordinară, este cu totul inutilă și de prisos; — ceeace nu înseamnă, firește, că voim să refuzăm Clujului, centrului principal ardelenesc, întărirea și înflorirea sa cea mai înaltă posibilă; dorim numai ca această fericită și meritată situație s'o atingă Clujul *fără a jigni și fără a slăbi* situația altui centru, — foarte însemnat și acesta, — al țării noastre.

Pentru „statul în stat". Existența «statului catolic» maghiar din Ardeal n'a fost recunoscută legal niciodată. Ceice au sărit astăzi în apărarea «statului» acestuia sânt minoritarii noștri maghiari (nu toți!) și sașii dela *Tageblatt*-ul din Sibiu. În șirurile lor de apărare a «statului» pare a se înrola de curând și foaia mitropoliei blăjene, *Unirea*, care ceartă aspru pe dl senator L. Oanea pentru cuvântul său împotriva «statului» catolic ardelean, spunându-i că e «înfierbântat» de *a vedea confiscată cât mai curând averea Status-ului romano-catolic*. Astfel Unirea dela Blaj, reprezentând ideile mai marilor săi, nu admite ca *statul român* să intre în drepturile sale, ci susține că așezământul anacronic al «statului romano-catolic» să funcționeze mai departe, în mult toleranta noastră țară românească, și să fie «stat în stat»... cum n'a fost nici pe timpul stăpânirii maghiare.

Soarta unor frați năpăstuiți

Raiul bolșevic, care mai tentează pe câte-un certat cu buna rânduială din țara noastră, se dovedește a fi absolut insuportabil pentru cei ce-l îndură, ca pe o cumplită pedeapsă, de peste un deceniu.

Populația moldovenească de lângă Nistru, în timpul din urmă, încearcă să se refugieze în țara noastră. Nu mai țin seamă de cruzimea grănicerilor care e pentru ei mult mai puțin înfiorătoare decât «Siberia» ce-i așteptă pe atâția. Și atunci, în disperarea morții, pleacă spre țara lor scumpă propunându și să o găsească sau să moară. În cete mari — săptămâna trecută odată patruzeci de inși, iar două zile mai târziu peste o sută din acești frați năpăstuiți — au încercat să treacă Nistrul și au căzut până la unul sub ploaia de gloanțe ale oamenilor fără Dumnezeu, umplând văzduhul cu vaetele lor și chemând blestemul, asupra călăilor lor, în limba scumpă românească.

Grănicerii noștri dela Nistru, acum de curând urât batjocoriți de oamenii vânduți Moscovei pentrucă au împușcat pe niște spioni sovietici ce voiau să treacă în Rusia, au asistat neputincioși la măcelul înfiorător al fraților lor.

Trupurile chinuite ale acelor mucenici au rămas pironite cu fața în pământul străin de care fugeau, unde nimeni nu le va pune la cap o cruce.

La Nistru, tragediile ale căror victime sânt frații noștri înstrăinați, se țin lanț. Cimitirul sfânt dela însângerata graniță de răsărit își sporește grămezile de morminte.

Și pe noi, neputincioși cum sântem în a le veni într'ajutor, ne doare sufletul căci sânt frați de-ai noștri plecați în vremuri bune cu tot avutul lor în împărăția țarilor, protectoara celor persecutați pentru credință, cum erau bunăoară românii din Ardeal — «mărginenii» îndeosebi. În drumul lor duceau lumina cărților pe limbă românească, tipărite la Sibiu și aiurea, iar astăzi urmașii lor cad victime fatalității care și-a fluturat deatâteaori peste capetele lor prevestirea sumbră a morții.

Pentru sufletele lor înălțăm o rugăciune către Cel care oficial a fost alungat demult dintre ei de urgia de peste Nistru. *Gr. T. M.*

Citiți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

Retribuțiunile preoților din parohiile rurale pe 1932

Preot Dr. în teologie	fără gradații	3.030·—
	cu 1 „	3.370·—
	cu 2 „	3.800·—
	cu 3 „	4.270·—
	cu 4 „	4.780·—
Preot licențiat în teologie	fără gradații	2.810·—
	cu 1 „	3.110·—
	cu 2 „	3.500·—
	cu 3 „	3.920·—
	cu 4 „	4.350·—
Preot cu Institut teologic cu bacalaureat sau diploma de Școala normală	fără gradații	2.520·—
	cu 1 „	2.770·—
	cu 2 „	3·030·—
	cu 3 „	3.330·—
	cu 4 „	3.670·—
Preot cu Institut teologic fără bacalaureat	fără gradații	2.300·—
	cu 1 „	2 600·—
	cu 2 „	2.810·—
	cu 3 „	3.110.—
	cu 4 „	3.330·—
Preot cu seminar Gr. II.	fără gradații	2.130·—
	cu 1 „	2 170·—
	cu 2 „	2.390·—
	cu 3 „	2·600·—
	cu 4 „	2.810·—
Preot cu studii inferioare	fără gradații	1·700·—
	cu 1 „	1.870·—
	cu 2 „	2.090·—
	cu 3 „	2.170·—
	cu 4 „	2.260·—

Din aceste retribuțiuni se reține impozitul de 4%, darea de drum 0·50% și reținerile la fondul de pensiuni.

Preoții din parohiile urbane primesc salarii ceva mai urcate.

Ajutorul de familie se socotește în plus peste aceste retribuțiuni.

Calea vieții. Vedem cu mulțumire, că numărul publicațiilor religioase sporește. Primim la redacție primul număr din *Calea Vieții*, foaie creștină de îndrumare religioasă și morală, ce apare lunar, în Iași, aducând cuvinte înțelepte, ce merită să se respândească producând roade cât mai bune. Abonamentul, prea modest de 30 Lei pe an, se poate trimite la adresa: *Biserica Sf. Andrei*, în *Iași*. Un exemplar costă 3 Lei.

împotriva împăgânirii, împotriva încercărilor de a-l îndepărta dela sânul hrănitor al bisericii mame. —

O operă mare genială se caracteprizează prin faptul, că pentru înțelegerea ei nu ajunge o lectură fugitivă. Cine poate înțelege pe Wagner ascultându-l o singură dată sau pe «Faust» citindu-l la repezeală? Adevărul acesta nu-l poate trage nime la îndoială în domeniul științei profane, cu atât mai puțin în domeniul *artei sfinte*. Cântarea sfântă a bisericii nostre este *o genială operă de artă*, pe care o va înțelege numai acel credincios, care prin cetire și exercițiu îndelungat, prin rugăciune și înfrânare sinceră se va strădui pentru ea. Curentul duce cu sine numai acea corabie, cârmaciul căruia colaborează cu multă iscusință și răspundere. Ascultătorii pasivi sânt aruncați la mal. Deaceea să începem de nou a trăi împreună cu cântarea sfântă a bisericii noastre acasă și la biserică. Să învățăm copiii noștri frumoasele cântări bisericești în locul «Schlager»-ului modern. La biserică să cântăm cu toții, să ne lăsăm răpiți, și să răpim și pe alții cu noi în valul puternic al cântecului sfânt, care va birui răutatea și slăbiciunea inimii și va strivi puterea răului. Celce într'adevăr crede și e pătruns de adevărată evlavie, acela venind la biserică uita pământul cu greutățile zilei și se bucură împreună cu îngerii când cântă: «Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot, plin este ceriul și pământul de mărirea Lui»... Dr. *N. Terchilă.*

Gânduri și sfaturi

Nu sânt rar oamenii cari, după ce și-au câștigat avuție materială prin inmorale mijloace, cred că iș rescumpără imoralitatea dacă din câștigul lor dau săracilor ceva pomană, ear în testamentele lor fac poate dispoziții favorabile și pentru diferite așezăminte.

Această procedare este o amăgire de sine însuși. Un astfel de creștin să se gândească la cuvintele: «Numai ofranda aceea este plăcută în ochii Răscumpărătorului nostru, pe care o dăm din avuția noastră obținută pe dreptate, ear nu din cea câștigată în mod oprit», — zice Părintele bisericii, Sfântul Grigorie Făcătorul de minuni.

*

«Fericit este acela, care ține pururea înaintea ochilor săi ora morții sale și se pregătește de moarte zilnic», (zice Toma Kempis).

Dar tu, cugeți la ora morții tale? Cum te pregătești de moarte? Vezi, moartea pretutindeni și în fiece clipă te poate doborâ; nu-i loc,unde și nici timp, în care n'ai puteà să mori. Dacă secera morții te nimerește, când nu ești gătit: amar ție!

Cugetă la moarte, până ești sănătos și te pregătește de ea. Curăță de păcat conștiința ta, și râvnește în practicarea faptelor bune. Aceasta-cea mai bună pregătire de moarte

*

A vorbì când trebue, și mai ales a tăceà când trebue, este măestria ce avem să ni-o însușim cât mai desăvârșit.

«Vreme este a tăceà, și vreme este a vorbì» — zice Sf. Scriptură (Eclesiast 3, 7).

*

Boala aduce uneori mântuire dreptcredinciosului. Fost-au creștini, cari prin boală au ajuns la cunoașterea lui Dumnezeu, despre care mai înainte nu voiră să știe, dar în urma boalei au fost cuprins de căința adevărată. S'au întors din căile păcatului spre binele și folosul lor și al altora.

Cine prețuiește Evanghelia, trebuie să asculte cu râvnă citirea și explicarea ei. «Noi nu altmintrelea ascultăm Evanghelia decât așà: casi-când însuși Domnul nostru Hristos ar sta în fața noastră și ne-ar grăì», scrie Sf. Augustin. Pr. *T.*

Păstor şi păstoriţi

Intr'una din zile m'am apropiat cu bunăvoinţă de un ţăran bărbat, care nu trecuse în toată forma la secta adventistă, dar nici în sfânta biserică nu-l prea vedeam. L-am făcut, în câteva cuvinte, să înţeleagă rătăcirea în care căzuse.

— Da — domnule părinte, cred, cred ceeace-mi spuneţi, dar, să vedeţi: dacă eu şi soţia mea nu mergem la adunările adventiste, mama soţiei mele ne ameninţă, că ne alungă din casă, şi tot ceeace ar fi averea soţiei mele, va trece la comunitatea adventistă...

Răspunsul omului ne lămureşte, între altele, felul de propagandă al sectanţilor noştri, cari în orbia lor sufletească merg până acolo, încât puţina stare de care dispun, sânt gata s'o dăruiască unui străin şi duşman al bisericii neamului.

In faţa greutăţilor ce întâmpinăm ca preoţi, mă gândesc la sfatul dat la o hirotonire de către P. S. Arhiereul Vasile dela Sibiu: «Numai o pastoraţie *individuală*, cred eu, poate aduce roade în vremile de astăzi».

In pătura ţărănească vedem de obicei o massă omogenă; în realitate, în această pătură, sânt tipuri diferenţiate, — ne trebuie doar ochiul să vedem nota prin care unul se deosebeşte ne celălalt.

In numărul 5—6 al «Telegrafului Român», despre «Adunările parohiale», la litera g se spun următoarele: «*Înfiinţarea cercurilor misionare de combatere a sectelor şi credinţelor potrivnice bisericii ortodoxe*» are să fie o parte din activitatea comitetelor parohiale, — ceea ce, negreşit, este hotărâre de mare importanţă.

Un mănunchi de bărbaţi destoinici, fruntaşi ai satului, a căror viaţă e pildă vie pentru toţi, aceştia pot fi adevăraţi misionari ai satului. Contactul lor cu preotul are să fie cât mai viu, şi dela acesta să radieze tot ceeace priveşte biserica satului.

Sânt unii buni credincioşi, cari socotesc ca o ştirbire adusă bisericii... să discuţi cu preotul ca să se vadă că ei stau la îndoială, în cutare învăţătură a bisericii.

Aici, cred, e rolul de misionari al membrilor din comitetele parohiale, prin întărirea şi adâncirea legăturii sufleteşti între credincioşi şi slujitorii altarului. Pr. *Ion Lasca.*

Matineu pentru şomeri

— Din activitatea Societăţii „Cultul Patriei" —

Duminecă, 28 Februar 1932, s'a dat în sala cinematografului «Modern», în cadrele Secţiei *Sibiu* a asociaţiei «*Cultul Patriei*», un înălţător matineu. In urma stăruinţelor depuse de dl preşedinte al Secţiei, protoiereu militar, locot.-col. I. Dăncilă, familiile româneşti din Sibiu, precum şi instituţiile militare şi-au dat contribuţia lor la acest matineu de binefacere, trimiţând alimente pentru alinarea lipsurilor şomerilor români. Dela ora 8 dimineaţa au început să curgă spre sala «Modern» pachete cu alimente destinate acestor oameni necăjiţi.

Câteva doamne din societate, împreună cu dl preşedinte *I. Dăncilă* şi dl secretar profesor *Silviu Cosma*, au luat în primire pachetele cu alimente, care s'au adunat un număr neaşteptat de mare.

La ora 10 jumătate sala era arhiplină de şomeri. A rulat întâi un film distractiv, apoi dl preşedinte a ţinut o cuvântare către şomeri îmbărbătându-i în suferinţe şi lipsuri, pe urmă s'a făcut distribuţia alimentelor.

Sufletele ni s'au umplut de bucurie faţă de familiile româneşti şi faţă de instituţiile militare, care prin darurile lor au adus câteva raze de bucurie pe feţele supte şi triste din cauza mizeriei ale şomerilor şi le mulţumim în numele celor nevoiaşi.

La această ocazie amintim că Secţia Sibiu a asoc. «*Cultul Patriei*» şi-a fixat un program pentru ajutorarea sistematică a somerilor. In acest scop a deschis o *listă* de subscripţie pentru ajutorarea în viitor a şomerilor, Pe această listă au subscris până acum:

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae Lei 500; dnii: Dr. Borcea, prefect Lei 600, General Vasilescu Lei 500, locot.-col. Capitanovici Lei 1000, maior Nicolau Lei 500; — dnele: col. Florescu Lei 120, dir. Popp Lei 120, dir. E. Iliescu Lei 40, Dr. Bolintinean Lei 100, Dr. Piso Lei 60. Dr. Mutiu Lei 100, Dr. Cornea Lei 120 dep. Ţeposu Lei 100, Dr. Bilegan Lei 60 E. Barbu Lei 60; — dl Horia P. Petrescu Lei 100, Prefectura jud. Sibiu Lei 1200, Reg. 90 inf. Lei 100.

Lista de subscripţie este deschisă şi se primesc daruri în orce sumă.

Văzând fericitul început de activitate caritativă a Secţiei Sibiu a asoc. «*Cultul Patriei*», avem toată nădejdea că şomerii români vor avea de acî 'nainte, în această secţie, un ocrotitor în suferinţe. *Organizatorii.*

Meditaţii*

Iar ai voştri şi perii capului vă sunt toţi număraţi.
Mt. 10. 30.

Psalmul citit şi citatul din Matei, se completează de minune şi exprimă o idee de mare preţ.

Idee care lămureşte adevăratul raport al omului faţă de Dumnezeu şi-al lui Dumnezeu faţă de om.

Din istoria filosofiei ştim că există concepţii filosofice, nu numai atee, ci şi de acelea care recunosc existenţa unui Dumnezeu. — Cu alte cuvinte, avem la îndemână o concepţie filosofică despre Dumnezeu, precum avem şi o concepţie creştină despre Dumnezeu.

Aţi încercat vreodată să comparaţi aceste două concepţii, pentruca să vedeţi în ce se deosebesc şi care le sânt notele comune? Căutat-aţi să scrutaţi, unde ţinteşte concepţia filosofică despre Dumnezeu şi unde începe cea creştină?

Obişnuit, când se face un raport între filosofie şi credinţă, se spune despre prima că este o ştiinţă şi că operează cu date precise explicând rostul lucrărilor în domeniul care nu mai poate fi cercetat cu raţiunea, ea nu se aventurează, ci îl lasă pe seama credinţei.

Deci unde se termină filozofia, începe credinţa.

Afirmaţiunea aceasta, se adevereşte într'un mod foarte interesant când e vorba de cunoaşterea lui Dumnezeu.

Să vedem, cum cunoaşte filosoful pe Dumnezeu şi cum îl vede creştinul, adept credinţei. Teişti şi filosoful şi creştinul, cu toate acestea deosebirea dintre ei este ca ca ceriul de pământ. Mai întâi, notele comune: Există un Dumnezeu; pantocrator, spirit pur, infinit, absolut. — Acel Dumnezeu se ocupă în general de lume, mai adaugă filosofii, de legile care stăpânesc Universul şi de soarta împărăţiilor. De oameni însă individual nu poate să se ocupe, întrucât nu este de demnitatea unui Dumnezeu atotputernic să se ocupe de mizeriile fiecărui individ în parte.

Creştinul însă, plin de credinţă, admiră în Isus Hristos descoperirea supremă a lui Dumnezeu. — Şi în Mântuitorul său el vede pe Dumnezeu personal Tatăl, Fiul şi Sf. Duh.

Prin credinţă deci părăsim pe Dumnezeul vag, al filosofilor, şi ne întâlnim cu un Dumnezeu care cu nimic nu se dimnuează prin faptul că se ocupă de noi, ştiindu-ne până şi perii capului. In faţa unui astfel de Dumnezeu, nici atitudinea noastră nu va mai putea fi imposibilă, întrucât nobleţa obligă.

Filosofii se închină cărui anu ştiu, creştinii însă îşi cunosc pe Dumnezeu şi după cuviinţă îl preamăresc.

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

INFORMAŢIUNI

O nouă parohie românească în America. Românii ortodocşi din Harrisburg, în Statele Unite ale Americei, au ţinut o întrunire, la care au adus hotărârea înfiinţării unei parohii ortodoxe române pe teritorul acelui oraş. Patronul nouei biserici e sfântul Ioan Botezătorul.

† **Pr. Ilarion Enciu,** din parohia Hendorf, prot. Sighişoarei, a trecut la cele veşnice în ziua de 25 Februar 1932. Inmormântarea i s'a făcut de P. C. Lor părinţii protopopi Emilian Stoica din Sighişoara şi Emil Păcală din Agnita, înconjuraţi de alţi 7 preoţi. Odihnească cu dreptii!

† **Dr. Nicolae Şerban de Voila,** adv., fost deputat, senator şi prefect, în Făgăraş, a decedat în 1 Martie 1932 după scurtă suferinţă, în vârstă de 67 ani. Inmormântarea i s'a făcut în 3 Martie în cimitirul din curtea bisericii «Brâncoveanu» din Făgăraş. Cu răposatul dispare din societatea românească o interesantă figură, care timp îndelungat a jucat rol frumos în viaţa publică românească. Inainte de războiu a reprezentat ţara Oltului neîntrerupt timp de aproape un pătrar de veac în dieta din Budapesta. Om cu conexiuni întinse, a căutat să ajute poporul din care făcea parte şi el. Odihnească în pace!

Cursuri misionare s'au ţinut în zilele de 22—25 Februar 1932 în Arad. Cu această ocazie, P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului a ţinut două lecţii, cu bogat cuprins, despre: *Fiinţa şi necesitatea misionarismului*, (apărute acum şi în organul oficial al eparhiei).

Examen de licenţă. Dşoara Veturia Constantinescu, din Ighişul vechi, protopopiatul Agnita, a luat zilele acestea licenţa la universitatea din Cluj, în L. franceză şi italiană, *magna cum laude.*

Odoarele bisericii, dintr'o suburbie a Cernăuţilor, au fost, cum am anunţat, sechestrate pentru impozite restante. O delegaţie a locuitorilor s'a prezentat la administraţia financiară şi a cerut anularea actului de sechestru şi pedepsirea perceptorului. Cererea a fost satisfăcută şi obiectele sechestrate restituite.

Duelul deşi e poreclit — cu drept cuvânt — superstiţie medievală, şi deşi e oprit prin lege, totuşi e practicat mai departe, la noi şi în alte ţări, făcând parte, şi astăzi, din formele vieţii sociale. In Bucureşti se duelară zilele trecute mai mulţi parlamentari. De ce oamenii îşi fac dreptate pe calea armelor? De sigur, mai ales din motivul că *legile* nu apără deajuns onoarea lor şi vinovaţii nu-şi primesc cuvenita pedeapsă.

«Să nu ştie stânga ta ce face dreapta».. In cartierele sărăcimii dintr'un mare oraş german a apărut, în cursul lunii trecute, de mai multe ori, un automobil închis şi cu perdelele lăsate. Pe partea de jos a geamului o mână arunca bani în stradă. Banii împrăştiaţi au atins suma de vreo zece mii de mărci, cam patru sute de mii Lei. Săracii cari culegeau monetele, voiau să mulţămească dăruitorului, dar maşina înaintă repede, aşa că nu s'a putut afla cine era milostivul dăruitor.

Biletul! Vine săteanul la târg să-şi vândă un purcel, o capră sau oaie; trebuie să plătească omul, pentru obţinerea *biletului* necesar următoarele taxe, — le reproducem dintr'o cuvântare ţinută de curând la *senat:*

Biletul imprimat . .	1·50	Lei
Timbru fiscal . . .	3	„
Timbru de aviaţie . .	2	„
Timbru zootehnic . .	2	„
Taxă de manipulare .	2·50	Lei
Taxă de transcriere .	2	„
Taxă de altă manipulare	1	„
Taxă de elib. biletului	3	„
Taxă de altă transcriere	5	„

Pe deasupra vamă de 4 Lei...

In faţa acestui pomelnic de taxe, nu mai poate fi vorbă de ieftenirea traiului. Reducerea şi *simplificarea* taxelor se impune cu atât mai vârtos, dacă voim să n'ajungem din rău în şi mai rău.

ŞTIRI LOCALE

Festivalul dat de elevii liceului Gh. Lazăr, Duminecă d. a., în sala teatrului sibian, a fost un omagiu al tinerimii şcolare adus sărbătoritului cântăreţ al neamului, *Octavian Goga.* Programul festivalului, organizat de societatea de lectură «Al. Vlahuţă» a liceului, s'a deschis cu o disertaţie, rostită de un elev despre poet. Au urmat după aceasta coruri de şcolari şi recitări bine executate, ear la sfârşit dansuri naţionale, sprintene sau încetinele, jucate corect de elevele şcoalei normale «A. Şaguna» şi de elevi ai liceului. Reuşita manifestării, în cinstea poetului, faca cinste şi tinerimii şcoalelor noastre.

Festival. Marţi, 8 Martie 1932, ora 6 p. m. se va da festivalul artistic în sala Thalia, organizat de «Cercul româno-cehoslovac-Jarnik-Bârseanu». Program bogat şi ales. Programele cu 10 lei servesc la intrare. Intrarea elevilor gratuită.

CARŢI ŞI REVISTE

Revista Teologică, apare lunar sub patronajul I. P. S. mitropolit Nicolae. — Abonamentul pe un an: 260 Lei. Redactor:- prof. Nicolae Colan. Redacţia şi administraţia: Academia teologică. Sibiu, str. Mitropoliei 24—28. — Nrul 1 din 1932 conţine: Prof. Dr. I. Mateiu: Studenţii şi preoţia. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul şi cultura modernă. Arhim. Scriban: Preoţii în politică. Dr. Teodor Botiş: Aşa zisele «Gânduri de ocară» asupra Oastei Domnului. Pr. S. Cândea: Gânduri în preajma templelor. Pr. A. C. Cosma: Dumnezeu în natură. Arhim. P. M.: Mişcarea literară: Glasul pietrelor. Taina pocăinţei şi intelectualii. Contribuţii la revizuirea Liturghierului, Proscomidia, Liturghia Sf. Ioan Gură de aur. Pr. S. Cândea şi Ştefan Corpadea: Cronică: Pentru alegerea noului patriarh al Ierusalimului. Lupta contra religiei în Rusia sovietică.

Bhagavad-Gita (Cântecul celui Prea înalt), poemă indiană, traducere şi note de Pr. *Ioan Mihâlcescu*, prof. la facultatea teologică din Bucureşti. Librăria Pavel Suru, Calea Victoriei 69, Tip. Cărţilor bisericeşti. — Celebra operă, cu reputaţia de cea mai frumoasă poemă filosofico-religioasă a literaturii indiene, a fost de mult tradusă în englezeşte şi în alte limbi. Traducerea românească face parte din publicaţia «Biblioteca Istoriei Religiunilor». — Preţul 45 lei. De vânzare la: Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Nr. 52/1932. (11) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a doua din **Ţintari**, parohie de clasa I, protopopiatul Braşovului, se publică prin aceasta concurs cu termin de 30 de zile, dela prima publicare a ei, în Telegraful Român.

Retribuţiunile acestui post de paroh sânt:

1. Întregirea dotaţiunii de stat conform coalei B.

2. Sesiune parohială de 14 jug. 860 st. p. arătură şi fânaţ.

3. Câte o ferdelă de bucate în natură, sau contravaloarea ei în bani, dela fiecare familie, iar dela jumătăţile de familie câte o jumătate de ferdelă.

4. Stola parohială stabilită prin hotărârea adunării protopopeşti grupa B. Nr. 219/1926, aprobată de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare, de pregătire eventual de serviciu prestat deja, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, în timpul terminului fixat de concurs.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, Duminecă ori sărbătoarea, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Din şedinţa Consiliului parohial, ţinută la 30 Ianuar, în înţelegere cu oficiul protopopesc.

Braşov, în 29 Ianuar 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

Nr. 41/1932. (9) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor: **Balşa, Cib, Mada** şi **Rapoltel** se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu aceste posturi sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea lor dela stat şi anume:

1. **Balşa** cu filia **Galbena**, 3 jug. sesiune parohială, 2 stânjini lemne de foc din pădure, folosirea cimitirului şi stola obişnuită.

2. **Cib**, parohie fruntaşe, una ferdelă de cucuruz smicurat de fiecare casă, locuinţă în natură, păşunat pentru oi şi vite, lemne de foc, şi stola obişnuită.

3. **Mada**, 8 jugăre sesiune parohială, locuinţă, 2 dcl. cucuruz cu tulei de fiecare casă şi stola obişnuită.

4. **Rapoltel**, casă parohială cu dependinţe, 5 jugăre sesiune parohială prima calitate arabil şi grădini, folosirea celor două cimitire, de fiecare familie (circa 96) câte una ferdelă porumb sfărmat (22 litri), parte de lemne din pădurea bisericii anual circa 10 care, dreptul de păşunat cu vitele în pădurea comunei cu oricâte vite va fi având şi stola obişnuită.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul şi referinţele locale.

Geoagiu, la 8 Februar 1932.

În înţelegere cu comitetele parohiale.

V. Goron
protopop

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU.

Istorioare biblice	ed. IX	Lei 22
Istorioare bisericeşti	„ V	„ 20
Catehism	„ V	„ 20

Nr. 41/1932 prot. (10) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Valdei**, protopresbiteratul Orăştiei, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în numita parohie sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.

2. Casă parohială. — Parohia dispunând de suma necesară pentru cumpărarea unei case parohiale, până la cumpărare pune la dispoziţia viitorului paroh o casă închiriată.

3. 10 (zece) jugăre arător primite prin reforma agrară.

4. Sesiunea veche: arător 1 jug. şi 505 stânjini □; grădină 489 st. □ şi livadă 2 jug. 463 st. □ (adecă încă 4 jugăre, de tot 14 jugăre).

5. Stole obişnuite.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare, oficiului protopopesc al Orăştiei, în termenul de mai sus, şi e de dorit să se prezinte în biserică într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a se face cunoscuţi parohienilor.

Orăştie, la 14 Februar 1932.

Oficiul protopresbiteral ortodox rom. din Orăştie, în înţelegere cu consiliul parohial din Vaidei.

Ioan Moţa
administrator protopopesc

Nr. 102/932. (8) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţichindeal**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform celor fasionate în coala B.

2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 18 jug. 781 st. □.

3. O soarte de lemne în plus peste soartea locuitorilor şi care nu se plăteşte. Făcutul lemnelor îl priveşte pe preot.

4. Venitele stolare stabilite pentru întreg tractul.

5. De locuinţă se îngrijeşte parohia.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc şi pe lângă încunoştiinţarea acestuia se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 14 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţiro studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Nr. 20/1932. (6) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Dobârca** protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B, cu întregirea dela stat.

2. Sesie parohială 12 jug. pământ arător şi fânaţ.

3. Dela comuna politică contra valoarea celor 2 stângini de lemne şi o soarte în pădure, ca orcare locuitor din comună.

4. Stola uzitată în tract.

Reflectanţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile în terminul deschis la oficiul protopopesc al Mercurii şi a se prezenta într'o Duminecă ori sărbătoare la biserică, spre a face cunoştinţă cu poporul.

Mercurea, 14 Ianuar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Mercurei în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Nr. 94/1932. (7) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ocolişul-mare**, protopopiatul Haţeg, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.

2. Casă parohială nu este.

3. Sesiunea parohială 4 jugăre fânaţ şi cimitirile.

4. Contribuţie în natură 20 (douăzeci) litri porumb nesfărâmat de fiecare casă.

5. Venite stolare.

Cererile de concurs, însoţite de documentele cuvenite, se vor înainta oficiului protopopesc al Haţegului, în terminul indicat, iar candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, ca să fie cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 8 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Haţeg în înţelegere cu consiliul parohial din Ocolişul-mare.

Ieronim Ciocan
protopop.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru" 50 pag. (tâlcuire) Lei 15
2. „Plângerile lui Ieremia"... Lei 25
3. „Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii" Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor" Lei 28

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ*. Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

A apărut:

Biserica Neamului şi drepturile ei

Discurs rostit la discuţia generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în şedinţa dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop şi Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Preţul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Cărţi acum apărute:

Sinodul III Ecumenic
din Efes (431)
de
Pr. Ioan Mihălcescu
profesor la Facultatea Teologică, Bucureşti
Preţul Lei 65·—

Priviri istorice
asupra învăţăturii şi duhului bisericii ortodoxe
de
Alexandru de Sturdza
boer moldovean, Consilier de stat

Traducere din limba franceză şi cea germană
de
I. I. Beleuţă
profesor la Academia Teologică „Andreiană", Sibiu
Preţul Lei 60·—

Contribuţii
la Revizuirea Liturghierului român
de
Pr. Petre Vintilescu
profesor la Facultatea de Teologie, Bucureşti
Preţul Lei 100·—

Şcoala Exegetică Biblică
din Antiohia
de
Pr. Dr. Mihail Bulacu
docent universitar
Preţul Lei 60·—

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din **Sibiu** contra ramburs.

VIOLINE
Viole
Mandoline
Ghitare
Arcuşe
Coarde de tot felul
Scaune pt. violine
Diapasoane
Surdine
Sacâz
Cutii pentru violine
Pupitre pentru note
etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu preţurile cele mai moderate.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX — Sibiu, 12 Martie 1932 — Nr. 21—22

Telegraful

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Organ naţional-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

„Intâi partidul, apoi biserica!“

— In vremea de alegeri eparhiale —

Ziare din capitală publică zilnic resultatele alegerilor eparhiale din judeţele vechiului regat.

Conform culorii politice de partid, ce o poartă aceste gazete, alegerile *bisericeşti* sânt înfăţişate, aproape fără excepţie, ca manifestaţii de opinie publică pentru un anume *partid.*

«Massele cetăţeneşti — scrie unul dintre confraţii liberali, — trimiţând în consiliile bisericeşti pe reprezentanţii partidului naţional-liberal, — arată că aceste masse îşi pun toată nădejdea de mai bine în partidul naţional-liberal, care prin trecutul lui, şi prin puternica sa organizaţie»... şi celelalte.

La rândul lor, naţional-ţărăniştii, şi alţii, încearcă la fel să transforme *alegerile eparhiale* în alegeri politice, şi să pretindă, prin ziarele lor, că «opinia publică» şi-a arătat încrederea în anume partid politic, votând pentru candidaţi din motivul că sânt reprezentanţi ai partidului sau ai grupării politice cutare.

Pusă astfel chestiunea, se învederează încă odată cu câtă greutate se face faţă vechiului curent de moravuri politicianiste ale partidelor.

Fruntaşii, conducători ai organelor de publicitate ale diferitelor direcţii, nici la recentele alegeri n'au prea intervenit să-şi domolească presa, înlăturând cu totul politica de club, acolo unde ea n'are ce căuta, şi unde s'a dovedit păgubitoare şi partidului.

N'ar fi vremea, — întrebăm, cu respectul cuvenit, pe dnii şefi ai presei de felurite culori, — n'ar fi în sfârşit vremea ca enormitatea cuvântului: «*întâi partidul, apoi biserica*», să primească inversiunea îndreptăţită: **întâi biserica, apoi partidul?**

Opinia publică are să se manifesteze, cu ocazia alegerilor bisericeşti, mai pe sus de orce discuţie, *exclusiv pentru biserică*, înlăturând cu desăvârşire veleităţile politicianiste.

Sărbătorirea dlui Oct. Goga în Sibiu

Prinos de cinste şi recunoştinţă, în cadre măreţe şi impunătoare, s'a adus maestrului *Octavian Goga* în oraşul Sibiului, unde fiul mai mare al preotului Iosif dela Răşinari şi-a trăit copilăria şi unde, mai târziu, şi-a desfăşurat o parte însemnată a lucrării sale publice, ca membru în corporaţiile noastre culturale şi bisericeşti.

Sărbătoritul ţării întregi a venit de astă dată «*acasă*», între cei mai de aproape ai săi. Nu e mirare astfel, că prăznuirea sibiană, — organizată, în colaborare cu *toţi* factorii de seamă ai bătrânului oraş, în cinstea celuice a împlinit o jumătate de veac a vieţii sale de luptător şi îndrumător, — a avut darul să emoţioneze cu mare prisosinţă întreaga asistenţă, începând dela întâmpinarea la gară, şi continuând în slujba dela catedrală şi în festivalul ce i-a urmat, unde fruntaşi marcanţi ai Sibiului, în frunte cu un mitropolit, au tălmăcit sincer şi cuprinzător sentimentele de dragoste şi admirare ce le poartă societatea românească sibiană pentru celce, pornind din *principiul naţional*, îndeamnă noua generaţie cu vorbele de profet: «*Ştergeţi pravul de pe icoanele vechi şi vă închinaţi lor!*».

*

Despre sărbătoarea dela Sibiu, mai dăm următoarele:

Dl O. Goga şi doamna au sosit în gară la ora 10·10. Popor din oraş şi judeţ, intelectuali, autorităţi, muzică, întâmpină, cu nesfârşit entuziasm, pe cel sărbătorit.

Prefectul judeţului, păr. Dr. *D. Borcea* îl salută în cuvintele următoare:

Ilustre Poete, — cobori între noi ca un Luceafăr care luminezi de trei decenii fiii neamului nostru. In timpul de umilinţă naţională şi de jale ai plâns cu noi, dar cu pumnii strânşi ni-ai insuflat curaj în izbânda zilelor ce aveau să vină.

In timpul războiului ţi-ai schimbat lira cu tulnicul răscolitor de suflete, îndemnând Ardealul să-şi cunoască destinul şi să-l urmeze.

Vrednicia faptelor Tale şi dragostea jertfelnică pentru ţara întregită, la mărirea căreia ai contribuit cu toate darurile de care Te-a împărtăşit Providenţa, Te-au ridicat în două rânduri sfetnic al Tronului şi îndrumător luminat al statului român.

Cu recunoştinţă şi mândrie îndreptăţită Te sărbătorim azi la aniversarea împlinirii celor 50 ani de viaţă. Ne bucurăm şi-Ţi mulţumim că ni-ai dat prilejul să Te avem câteva momente în mijlocul nostru, ai tovarăşilor din copilărie. In aceste clipe îţi vei revoca în memorie satul natal de sub măreaţa culme a Carpaţilor, casa binecuvântată a fericitului părinte din Răşinari, oraşul de capitală al acestui judeţ unde ţi-ai câştigat «Prima lux», unde Ţi-ai început activitatea culturală, aici între fiii buni şi gospodarii cuminte şi de omenie ai acestui judeţ, unde ai plâns în doine jalea lor şi te-ai prins cu ei în hore în clipe rari de veselie.

Iată că este îndreptăţită mândria noastră, — vrednicia Ta să revarsă şi asupra judeţului nostru.

Aşezămintele de cultură din judeţul şi oraşul Sibiu Te sărbătoresc. Biserica noastră căreia i-ai dat atât de des valorosul sprijin, Te binecuvântă. Elevii şcoalelor noastre cari îşi aprind luminiţele din făclia ce se revarsă din mintea şi inima nobilă, îţi urează mulţi ani. Te sărbătoreşte oraşul în care Ţi-ai câştigat primele raze de cultură, Te sărbătoreşte judeţul care e mândru de marele său fiu.

Te sărbătoresc toate instituţiile, prietenii, cetăţenii acestui ţinut pe care l-ai îndrăgit, la-i cântat şi l-ai înălţat.

FOIŞOARA

Rugăciune

— Rostită Duminecă, în 6 Martie 1932, în catedrală, de Prea Sfinţia Sa Vicarul mitropoliei Ardealului, VASILE, la sărbătorirea dlui O. Goga în Sibiu —

Stăpâne, Doamne, Dumnezeul nostru, izvorul vieţii şi al nemuririi, care ai înfrumseţat făptura şi ai împodobit pe om cu chipul şi asemănarea Ta; Tu care cu dumnezeiasca Ta purtare de grije îndreptezi gândurile noastre spre Slava Ta şi spre înmulţirea frumuseţilor cereşti în lume; Tu care cu nespusă bunăvoinţă ocârmuieşti popoarele, ridicând din mijlocul lor bărbaţi plini de duhul înţelepciunii şi de focul sacru al poeziei: cu umilinţă aducem acum mulţumiri bunătăţii Tale, pentru darurile ce le-ai făcut minunate asupra robului Tău, poetul Octavian, rânduit de Tine să fie neamului nostru cântăreţ, luminător şi povăţuitor în zilele bune şi în zilele rele. Cu umilinţă cădem la a Ta milostivire, Doamne al puterilor, şi ne rugăm Ţie, ca precum în trecut l-ai miluit, împodobindu-l cu podoaba inspiraţiilor curate, pline de duhovnicească mireasmă, aşa şi de aici înainte să nu îndepărtezi dela el pronia Ta cea dumnezeiască, ci insuflă-i dragostea Ta cea neprihănită către biserica şi neamul nostru, întru care ai binevoit să fie el organ binecuvântat, prin care se rosteşte voia Ta cea sfântă către noi. Păzeşte-l, Doamne, întru zile îndelungate cu sănătate neturburată, depărtând dela el tot duhul viclean şi necurat, care se împotriveşte voii Tale sfinte şi propăşirii noastre. Nu pentru vredniciile noastre îndrăsnim a cere mila şi ajutorul Tău, ci pentru credinţa şi dragostea cea nestrămutată către Tine a strămoşilor noştri, cari grăiesc către noi, cei de astăzi, prin glasul înaripat al acestui ales fiu al Tău, poetul Octavian, deasupra capului căruia Tu ai împletit cununa nemuririi din razele veşniciei. Auzi-ne, Dumnezeule Mântuitorul nostru, cum ai ascultat cu bunătate şi rugăciunile strămoşilor noştri, când chemau mila şi ajutorul Tău, şi binecuvintează lucrurile alesului Tău, a poetului Octavian, ca să fie slava Ta, spre folosul obştesc al dreptcredinciosului neam românesc şi spre cinstirea Ţării noastre scumpe, România, în care se preamăreşte sfântul Tău nume. Aşa, Doamne, ascultă-ne pe noi, ceice cu osârdie şi ardoare ne rugăm Ţie, ca toţi să te slăvim pe Tine, Dumnezeul cel necuprins cu mintea şi adorat în trei ipostasuri, Tatăl, Fiul şi Duhul sfânt, şi să-Ţi strigăm din adâncul inimilor noastre: Mărire Ţie, Dumnezeule, dătătorul nostru de bine, în vecii vecilor!

Primeşte Te rog, scumpe măestre, prin glasul meu toate manifestările de dragoste, de stimă, şi de admiraţiune ale tuturor cari au alergat aici să te primească să te vadă şi să te felicite.

Iţi dorim mulţi ani, în deplină sănătate, pentru a duce la desăvârşire cu deplină izbândă gândurile jertfitoare şi de devotament pe care le-ai plăsmuit pentru fericirea scumpei noastre patrii şi iubitului nostru popor! —

*

Dl O. Goga mulţumeşte pentru entuziasta primire ce i se face.

Dela gară, întreaga asistenţa pleacă, în frunte cu 40 călăreţi din Răşinari şi 10 din Turnişor, spre oraş.

In catedrală se săvârşeşte, din partea P. S. Sale vicarului mitropoliei Vasile de Răşinari şi un sobor de preoţi, Sf. liturghie, la sfârşitul căreia P. S. Sa rosteşte o frumoasă *rugăciune*, ear P. C. Sa păr. Tr. Scorobeţ *predica*, însuflătoare de evlavie: amândouă le publicăm în altă parte a ziarului.

Aproape de ora 12 se deschide solemnitatea din sala Thalia.

După imnul regal, intonat sub conducerea dlui N. Oancea, de corul Reun. noastre de muzică şi orchestra oraşului, ia cuvântul I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului. Vorbirea călduroasă a înaltului prelat, care era subliniată de viforoasele aplauze ale salei arhipline, o redăm în următoarele:

Onorat Auditor,
Iubiţii mei fii sufleteşti,
Iubite domnule Goga,

Intreaga obşte românească din cuprinsul ţării sărbătoreşte după cuviinţă şi cu justificată însufleţire pe dnul O. Goga, pe inspiratul cântăreţ al durerilor noastre de ieri, pe neînfricatul luptător al izbândirii aspiraţiunilor noastre naţionale, pe protetul biruinţii neamului românesc.

Biserica ortodoxă participă şi ea cu tot sufletul la prăznuirea marelui măiestru al cuvântului şi al faptei româneşti, cu atât mai mult, cu cât în izbânda credinţelor lui vede înfăptuirea, în laturea naţională, a năzuinţelor ei de veacuri. Această sfântă biserică, vie, a neamului se bucură mulţumind lui Dumnezeu, că din sinul ei a ridicat pe propovăduitorul înţelept şi pe neşovăitorul apostol al unităţii noastre naţionale şi al demnităţii noastre de rassă.

De sigur nu e o întâmplare, ci este dovada indisolubilei legături creatoare de valori culturale dintre sufletul neamului şi altarul bisericii sale, fericita împrejurare că pe sărbătoritul nostru de astăzi ni l-a dăruit o distinsă familie de preot din Răşinarii cari adăpostesc osemintele marelui «dătător de legi şi datini», Mitropolitul Andrei Şaguna. Paşii copilăriei i-au fost povăţuiţi de o mamă vrednică şi cuviosă. Ea — preoteasa părintelui Iosif — a îndemnat pe fiul său prins aşa de vreme în vraja unui neastâmpăr menit să facă din el un exponent al aspiraţiilor unui neam întreg — să zică «Tatăl nostru» seara şi să se poarte la învăţătură.

Cu zestrea sufletească luată din casa părinţilor săi şi din satul de ciobani cari îşi roteau privirile din creştetele Carpaţilor de-o parte şi de cealaltă pe'ntinsul pământului românesc — cu merindea aceasta a tradiţiilor noastre de popor credincios lui Dumnezeu şi sie-însuşi, a ieşit în vâltoarea vieţii tinărul O. Goga. Iar din slovele molitvelnicului şi ale Evangheliei sfinte a desprins credinţa şi nădejdea în biruinţa idealului unui neam obidit, credinţă care i-a călăuzit cărarea vieţii lui aşa de zbuciumate.

Când a apărut în lume cu opera sa literară, chiar dela început s'a înfăţişat ca unul care a fost în Sfânta Sfintelor, în sanctuarul unde se păstra chivotul legii neamului său, cu toate minunatele comori ale sufletului «care 'n pacea obidirii, ca'nir'un întins adânc de mare, purta înfricoşatul vifor al vremurilor răsbunătoare». Opera literară a dlui Goga este o dovadă că Dsa a trăit în tovărăşia inspiratoare şi încurajatoare a mucenicilor din trecut — în mare parte preoţi şi învăţători — ai neamului, în tovărăşia «popilor şi dascălilor» anonimi ai satelor noastre. In cuvântul lui scris sau vorbit era adunată toată credinţa şi energia răsvrătită a înaintaşilor, tumultuosul lor strigăt după libertate, nestăpânita lor pasiune după izbânda care trebuia să vină.

Şi ea a venit — dreapta sărbătoare — ca o binecuvântare cerească şi ca o răsplată cuvenită strădaniilor atâtor generaţii, ca o cunună de lauri pe fruntea celuia ce «luptă bună a luptat».

Şi atunci prorocul n'a privit numai dela distanţă frumoasa ei arătare, ci ca la o sfântă împărtăşanie a tuturor a intrat în Ţara făgăduinţii şi ca un iluminat coborât de pe Muntele Taborului a început să-i vestească dela altarul ei legile şi orânduelile cari să-i asigure fiinţarea deapururi.

Aşa-l cunoaştem noi astăzi!

La sărbătorirea recentă a dlui O. Goga în Parlament, entuziastul cruciat al ideii naţionale a răspuns: «Vă făgăduiesc înaintea lui Dumnezeu şi a Ţării că tot restul puterilor mele intelectuale le voi depune la picioarele acestei Ţări pe care vreau s'o transmitem generaţiilor viitoare curată, strălucitoare, ca un punct de lumină pentru patrimoniul umanităţii».

Noi rugăm pe bunul Dumnezeu să-i păstreze toată puterea şi entuziasmul sărbătoritului nostru, pentruca strădaniile sale din viitor să fie încununate cu aceeaş izbândă ca şi cele din trecut.

In acelaş timp dorim cu tot sufletul ca îndemnul cu care şi-a încheiat acum două săptămâni strălucitul său cuvânt în Aula universităţiii din Cluj — „Curăţiţi altarele vechi şi închinaţi-Vă lor!" — să devină un steag de luptă pentru iubitul nostru tineret de astăzi şi de totdeauna.

Iubite maestre, închei rostind cuvântul biblic:

„Mare ţi-a fost credinţa ta", intră întru bucuria neamului tău!

Au mai cuvântat: Dl general *Vasilescu* în numele armatei; păr. prot. gr.-cat. N. Togan, în numele bisericii sale; dl *S. Ţeposu*, reprezentant al comisiei interimare a municipiului Sibiu, salută pe dl O. Goga în numele Sibiului, proclamând pe sărbătoritul zilei «*cetăţean de onoare*» al oraşului şi anunţând în acelaş timp hotărârea muncip. de-a se da numele «*Calea Octavian Goga*» căii Dumbrava ce duce la Răşinari; au mai vorbit dnii *I. Lupaş*, profesor universitar, cu luminoase comparaţii actuale şi istorice; *I. Popa*, reprezentant al federaţiei corpului didactic, şi la sfârşit dl *Oh. Preda*, vicepreşedintele asociaţiei culturale, schiţând activitatea fostului secretar literar al Asociaţiunii.

Răspunde tuturora dl **O. Goga,** *exprimându-şi emoţia ce-l stăpâneşte în aceste momente. Ca nici odată— zice oratorul — nu m'am simţit mai mult la mine acasă, decât acum! Fiecare colţ de pământ, fiecare om îmi vorbesc de vremurile trecute.*

Sărbătoarea de azi nu e a mea; sânt şi eu un asistent ca şi dv. Ea e sărbătoarea naţiei întregi, pentru afirmarea celei mai mari credinţe, unitatea naţională, ce a stăpânit totdeauna poporul nostru.

Ce am scris eu, n'a fost decât afirmarea glasului sângelui. Am avut fericirea să mă nasc la Răşinarii plini de tradiţii, şi de pe vârful cărora se puteau vedea dincolo şi dincoace de Carpaţi, aşa că sentimentul integrităţii e consecinţa firească a credinţii plaiurilor şi oamenilor în mijlocul cărora am trăit.

Dv. ştiţi că şi azi mulţi duşmani caută să dărâme idealul împlinit. Se vorbeşte despre rectificarea graniţelor. Toate acestea rămân legende. Cine doreşte aceste lucruri, să poftească acì; noi suntem gata să întoarcem vizita acolo pe unde am mai fost, — nu ne temem de nimic, căci la temeria statului nostru e principiul etnic.

Mai avem mari lipsuri, e adevărat, inerente la orce clădire nouă. Mai e mult de lucru pentru închegarea sufletelor. Trebuie să spunem că crezul nostru naţional de eri e mărturisirea noastră de azi şi idealul nostru de mâne.

Biserica în poezia lui O. Goga

Sufletul maestrului iscusit, din Răşinarii tradiţiilor scumpe, vede în biserica noastră cel mai sacru aşezământ al omenirii, pe care îl îndrăgeşte nespus de mult. Deaceea o cântă aşa de des în poezia lui. Vom da câteva exemple.

1. Biserica în comparaţii:

Biserică vede 'n muzeul urban:

«E plin în jur de noi muzeul
Şi pare-un templu minunat,
In care mii de robi ai vieţii
Vin să se spele de păcat».
Mama.

Biserică zăreşte în pădurea rurală:

«In tăinuita brazilor răcoare
Ne-a surghiuit iubirea vinovată.
Cum stăm aşa subt bolta înstelată
Pădurea neagr'o catedrală pare.
In brazi.

Biserică'n nădejde:

«El va întrupa în strigăt de chemare
Cuvântul sfânt ce azi adăposteşte
In licăriri de tainice altare
Biserica nădăjduirii noastre».
Clăcaşii.

Biserică'n desnădejde:

«Dar s'a sfărmat... Şi-atât mă doare
Când vraja razelor senine
Aprinde-o candelă de veghe
Intr'o biserică'n ruine».
Noapte.

Biserică'n sfinţenia şi curăţenia vieţii:

«S'au deşteptat toţi demonii din mine.
S'au deşteptat în volbură nebună.
Un negru stol în suflet mi s'adună;
Cu râs nebun ei dănţuiesc în goană,
Imi sfarmă'n drum icoană de icoană.
Răzbat păgân în templul sfânt al vieţii,
De chipuri dragi îmi văduvesc pereţii.
Aşteptare.

2. Tainele bisericii

In mizeria păturii sărace vede suferinţa Mântuitorului de pe drumul Calvarului:

«El vede a vieţii nesfârşită pradă,
Asfaltu-i spune patima şi-amarul,
In faţa lui îşi plimbă întreg Calvarul
Intunecata veacului baladă».
Felinarul.

In jertfa sfintei Liturghii distinge jertfa sângeroasă a neamului pentru păstrarea fiinţei sale năpăstuite:

«Ascultă, Doamne, glasul rugii mele:
Când trupul tău lângă altar s'a frânge,
Adu aminte celor ce'ngenunche
Că trupul Tău e plămădit în sânge».
O Ţară ştiu.

In sfânta cuminecătură descopere dumnezeească mângâiere pentru bolnavii frământaţi de chinuri:

«Gândeşte-te că'n cruda lor arsură
Când simt aproape clipa de pe urmă
Bolnavii toţi cer cuminecătură».
Mă'ntorc din nou.

Legătura veşnică a nunţii o află între obidiţii român şi apa Oltului:

«Mărită fie dimineaţa
Ce-a săvârşit a noastră nuntă!»
Oltul.

3. Cărţile sfinte ale bisericii

In zâmbetul de bunătate a dăscălitei desluşeşte seninătatea sfintei Scripturi:

«E scrisă par'că'n zimbetele tale
Seninătatea slovei din scriptură».

In vorba ei cuminte află o întruchipare cucernică de Ceaslov:

«Căci văd aievea întrupat Ceaslovul
In vorba ta domoală şi cuminte».
Dăscăliţa.

Ceaslovul era, dealtcum, isvorul primenirii sufleteşti, din care se adăpau cu sete cărturarii trecutului:

«Osteniţi dorm ochelarii
Pe Ceaslovul de pe masă».
Pace.

4. Cultul bisericii

Praznic bisericesc distinge în zvonul codrului:

«Curat e duhul lumii tale
Căci Dumnezeu cel sfânt şi mare
Subt bolta ta înrourată
Işi ţine mândră sărbătoare
Tu-l prăznuieşti cu glas de clopot
Şi cu răsunet de chimvale
Pe celce-atâtea înţelesuri
Gătit-a strălucirii tale».
In codru.

Slujba bisericească a Invierii Domnului o admiră în răsăritul soarelui:

«Veniţi, veniţi în ceasul dimineţii,
Când subt clipirea bolţii îmbujorate

Din acest colţ de pământ, unde rasa e mai pură, trebue să pornească căldura pentru încălzirea acestui ideal.

Eu nu vreau să mă înalţ în Pantheon, ci voesc să rămân în praf şi noroi, alături de toţi aceia cari mai cred în izbânda deplinei închegări a neamului românesc.

Sufletul meu va duce lupta dreaptă până ce făclia ce a ridicat va cădea lângă cripta din Răşinari, unde dorm părinţii mei... —

O recitare a dlui căp. Şt. Constantinescu («Oltul») şi bucăţi executate de soli, coruri şi orchestră, au încheiat sărbătorirea din sala Thalia.

•

La ora 2 s'a dat o masă comună în saloanele Cercului militar-civil. Au toastat: I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului pentru M. S. Sa Regele. Suveranului i s'a trimis următoarea telegramă:

**«*Sărbătorind astăzi pe dl O. Goga, în prezenţa sărbătoritului, reprezentanţii tuturor instituţiunilor şi societăţilor din Sibiu îşi îndreaptă gândul către simbolul viu al unităţii noastre naţionale nezdruncinate, spre Regele Carol II, încredinţându-L de întreaga loialitate şi de cel mai profund devotament în serviciul patriei întregite.*

Nicolae, Mitrop. Ardealului».**

După aceasta au vorbit: primarul dl *Dr. Goritz*, care a înmânat dlui O. Goga diploma de cetăţean de onoare al Sibiului; dna *E. Tordoşianu*, în onoarea mamei poetului; dnii *Horia Petra-Petrescu* păr. protopop *E. Cioran* în numele Reuniunii mes. români; *I. Lupaş*, *Carapancea*, *Dr. Bucur* din Răşinari, *Gh. Bărbat* în numele foştilor colegi de şcoală, *D. Călugăru* în numele studenţimii, *R. Popescu* în numele societăţii «Şoimii», ear la urmă părintele protoiereu *Ioan Dăncilă*.

***O. Goga* aduce mulţumiri tuturor, ear la sfârşit mulţumeşte reprezentanţilor răşinăreni, promiţându-le că va urmă invitării ce i s'a făcut de-a veni în Mai la Răşinari.**

Dl şi dna Goga, în aceeaş zi, au părăsit oraşul cu trenul de Bucureşti.

Organizaţi Oastea Domnului

Meditaţie în catedrala din Sibiu

— Rostită de Prea Cuc. Sa părintele consilier arhiepiscopesc TRANDAFIR SCOROBEŢ, în 6 Martie 1932 —

Sfânta Evanghelie de azi ne zugrăveşte icoana Judecăţii din urmă. Această evanghelie exhatologică izbuteşte şi azi să stârnească în ascultători profunde simţeminte şi cugetări religioase din motivul că ne arată într'o formă simplă şi convingătoare: cine se mântueşte şi cine-şi pierde sufletul său. Omul modern s'a obişnuit să treacă prin frigoriferele raţiunii şi cele mai intime întrebări de conştiinţă.

Odinioară era altfel. La auzul acestei evanghelii se cutremura şi inima cea mai împietrită. Odinioară cuvântători inspiraţi de Dumnezeu, nemuritori misionari poeţi şi pictori celebri apelau la această evanghelie şi cu puterea ei opriau în loc caravanele păcătoşilor şi le îndreptau spre pocăinţă şi pe calea mântuirii de suflet.

Azi trăim în zodia secularizării vieţii. Din 16 ciasuri din zi abia câteva clipe le destinăm lui Dumnezeu şi grijii de suflet şi de-aici în colo ne luptăm în vârtejul grijilor acestei lumi. Din această cauză am pierdut senzul pentru ecoul eternităţii.

Omul modern, când rosteşte cuvântul suflet, e cuprins de un simţemânt vag şi leagă de acest cuvânt o idee nedefinită. Răul ce ne bântue nu e că nu putem cuprinde cu mintea noastră întreg adevărul despre suflet. Nici una din realităţile mari nu le putem pătrunde cu mintea noastră mărginită.

Misterul din lumea externă ne înconjoară şi purtăm în noi înşine misterul lăuntric. Dar nu misterul e de vină pentru relele noastre. Ci faptul că ne îndoim de existenţa sufletului, că nu purtăm grijă de el, că-l lăsăm să tânjească şi să peară.

Iar cel mai mare rău e că ducem o viaţă ca şi cum am fi fără suflet.

Odinioară lumea nu se îndoia de existenţa sufletului. Lumea de altă dată avea conştiinţa clară că sufletul e partea nemuritoare din fiinţa noastră şi elementul de divinitate, care încoronează personalitatea omenească.

Cei vechi credeau în fericirea eternă şi în osânda veşnică, ambele în funcţie de întrebuinţarea sufletului în această viaţă. Cei vechi aşteptau o zi de judecată, când însuşi Ziditorul decide soartea veşnică a sufletului omenesc.

Pentru cei vechi icoana judecăţii din urmă era vie şi activă, stârnind eroism moral şi pocăinţă adevărată. Cu toate că creştini adevăraţi n'au fost şi nici azi nu sunt decât o infimă minoritate.

Dar dela o vreme s'a ivit o schimbare însemnată. Icoana judecăţii din urmă nu s'a dovedit falsă, dar nu mai este reală. Lumea de azi nu se mai cutremură de muncile iadului.

De ar avea cineva taina graiului omenesc şi îngeresc şi totuşi cu anevoe emoţionează pe omul modern cu tortura iadului.

Unii socotesc că acest fenomen se datoreşte civilizaţiei fără suflet şi secularizări-i vieţii. Din aceste cauze am devenit surzi şi orbi în faţa realităţilor de dincolo şi chiar incapabili de adevărată viaţă religioasă.

Dar ceice judecă astfel stările sufleteşti de azi, nu sunt totuşi persimişti. Ei cred că şi oceanul vieţii sufleteşti are flux şi reflux şi speră într'o reacţiune şi într'o renaştere spirituală puternică în linia celor de demult. Ei aşteaptă să se ivească un mare profet cu o intuiţie a celor sufleteşti şi cu putere morală, care va aprinde jăratecul iadului, va scormoni tăciunii focului nestins şi ne va sili să ne proşternem la picioarele tronului de judecată al lui Dumnezeu.

Dar această profeţie n'o putem discuta, nici aspectele clare ale renaşterii ce va să vie.

Totuşi unele fenomene se mişcă în atmosfera vremii noastre.

Războiul mondial a creat o imensă literatură. Scrierile apărute într'o parte se traduc repede în toate limbile, încât formează patrimoniul comun al lumii de azi. Această literatură de război interesează şi ideologia religioasă. Iată câteva caracteistce ale acestei literaturi:

1. Ceice au descris ororile din zonele de moarte ale războiului, mărturisesc că luptătorii din tranşee au trăit aievea grozăviile iadului şi pentru ei nu există iad mai cumplit decât iadul tranşeelor.

2. O permanentizare a muncilor iadului o consideră incompatibilă cu concepţia Dumnezeului nostru atotbun, îndelung răbdător şi iertător.

3. Dar a rămas totuşi creştinilor de azi o oroare mai înspăimântătoare decât iadul şi muncile lui, oroarea de viaţa fără de Dumnezeu.

Iar aceasta nici nu e propriu zis viaţă ci negaţiunea ei. E însă viaţa fără ideal, fără avânt nobil, pustie de seninătate, viaţa de răsvrătire continuă în contra Dumnezeului binelui, a Dumnezeului adevărului şi a Dumnezeului frumuseţii.

Viaţa fără Dumnezeu este iadul în care se tăvăleşte multă lume de azi. Acest iad e vechi dar nu s'a învechit. Omul prin propriile puteri nu se poate smulge din acest iad.

S'a pogorât din cer Dumnezeu însuşi să dărâme acest iad. Pogorârea Lui în persoana Mântuitorului este începutul venirii lui continue să ne smulgă din iadul perzării. Sub scutul Lui, sub steagul Lui să ne înrolăm. Nu este altă scăpare decât la Hristos.

Prin El isbutim să coborâm în această vremelnică şi sbuciumată viaţă o rază de eternitate.

Să ne călăuzim de această rază spre mântuirea sufletelor noastre şi spre slava lui Dumnezeu, în veci! Amin.

Dela tribuna parlamentului. La îndemnul vorbelor dlui ministru de finanţe, — care declarase de pe banca ministerială că «dacă mai vorbeşte vre-un popă despre salarii, va amâna încă c'o lună plata lor», — preoţii şi învăţătorii parlamentari au pornit o acţiune comună, ca dela tribuna parlamentului să-şi apere drepturile, făcându-şi deplina datorie faţă de biserică şi şcoală. Dl ministru va înţelege, cât de mult a greşit împotriva acestor două aşezăminte?

Sărbătoreşte-al învierii praz ic
Biserica *de frunze 'nrourate*».
Cântăreţilor dela oraş.

Vecernia bisericii o aude în dumbravă:
«*Ca o* vecernie *domoală*
Se stinge zvonul din dumbravă».
Apostolul.

Troparele bisericei în freamătul ei:
«*Şi pare tânguiosul freamăt*
Un glas puternic de tropare».
In codru.

5. Vesminte bisericeşti

Zvon de patrafir îi pare freamătul codrului:
«*Azi lasă-ţi freamătul să-mi pară*
Un mulcom zvon de patrafire,
Ce blând asupra mea pogoară
Duioasa lor hirotonire».
Reântors.

Patrafir cu rouă luncii:
«*Ş'aştern bobiţele de rouă*
Pe'ntinsul luncii patrafir,
Din mân'a cerului Părinte
Se cerne preacuratul mir...»
Pe înserate.

6. Obiecte bisericeşti

Fum de tămâie îi pare ceaţa amurgului:
«*Sfios, amurgul toamnel mohorâte*
Işi mişcă 'ncet podoaba lui bolnavă
Ca din cădelniţi *fumul de tămâie*».
Dăscăliţa.

Jar de cădelniţă uitată visul ce moare:
«*Eu ştiu că visu-mi furtunatic*
S'a stinge biruit odată,
Ca o suflare de jăratic
Intr'o cădelniţă uitată».
Mors magna.

Glas de toacă din clopotniţă, ciocănitul gheunoaei:
«*S'aude toaca cum grăbită*
In fag o bate gheunoaea.
Domol purcede glas de schiă
Dela clopotniţa din deal,
Să povestească lumii jalea
Instrăinatului Ardeal».
Pe inserate.

Iar bardul care şi-a înstrunat cu atâta râvnă meştera sa liră pentru preamărirea Casei Domnului, strigă şi azi cu glas profetic ţării întregi:

— Păstraţi altarele vechi! Spălaţi-le de praf să strălucească şi mai tare. Şi vă închinaţi lor!...

Pr. *Aurel Nanu.*

Zile misionare

în capitala Alsaciei.

Creştinătatea apuseană a trecut de mult de epoca, în care trăia numai pentru ea însăşi. In deplina maturitate a poziţiilor sale superioare, răzimată pe aşezări şi instituţii, ce s'au cristalizat în veacuri lungi de credinţă, de frământări şi de activitate creştină, ea revarsă din prisosul comorilor ei spirituale, până departe, peste mări şi ţări, expansiuni de viaţă vie şi de iubire activă.

Este adevărat că în multe privinţe, această creştinătate, prin separarea ei de normele şi criteriile Bisericii adevărate, ***este departe de a reprezenta predania apostolică autentică; este însă tot atât de adevărat, că în ce priveşte*** real zările misionare, ***ea afirmă, în toată puterea şi splendoarea lor, adevăratele şi profundele înţelesuri ale idealurilor noui de viaţă, ce s'au coborât pe pământ odată cu Mântuitorul. Căci dacă creştinismul e mare prin armonia pe care o creiază în suflet, când îl mântueşte; dacă e regenerator în viaţa individuală şi creiator în cea socială; cu alte cuvinte, dacă este binefăcător în ceeace, cu un termen tehnic, namim*** misiunea internă, ***valoarea lui eternă, în universalismul şi dinamismul el salvator, apare, în legătură cu*** misiunea externă, ***într'o strălucire de nedescris. Fiecare entuziast — şi din mila lui Dumnezeu se mai găsesc — care poartă steagul şi iubirea creştină în pădurile de nepătruns din inima Africei, ca să dăm numai un exemplu, reeditează în timpul nostru*** gloria misionară a Sfinţilor Apostoli.

Iată de ce, zilele de 18, 19 şi 20 Februar a. c., în care Societatea de Misiuni din Paris a organizat la Strasbourg un congres misionar, au fost zile de deosebită sărbătoare pentru capitala Alsaciei. Ele au avut darul să mai reverse un suflu de idealism

In preajma postului mare

Postul, după mărturiile scripturistice, era respectat şi urmat cu mare cinste de poporul ales al Vechiului Testament, mai ales atunci când voiau să înlăture o pedeapsă a răsbunătorului Iehova.

Din legea veche e adoptat şi practicat de Mântuitorul însuşi. Dela El e adoptat şi de biserica noastră, care obligă pe credincioşii săi să-l ţină, prin a doua poruncă bisericească combinată cu a noua: Creştinul să ţină în fiecare an posturile hotărâte şi să nu facă nuntă în post (Mărturisirea ortodoxă, de Petru Movilă, partea I, întrebarea 87). Biserica deci obligă la post fără a face vre-un comentariu asupra poruncii ei. Şi e firesc să fie aşa atâta vreme cât însuşi Mântuitorul a dat primul exemplu. El însuşi, în pustie, posteşte patruzeci de zile, şi tot El este cel ce spune cum trebue să postim: «Când postiţi să nu vă luaţi o înfăţişare posomorâtă ca făţarnicii... ci tu când posteşti, unge-ţi capul şi spală-ţi faţa, ca să te arăţi că posteşti nu oamenilor, ci Tatălui tău... şi Tatăl tău, care este în ascuns, îţi va răsplăti ţie», (Matei 6. 16—18).

Dar, ce este postul?

Las să răspundă îndreptarul credinţei noastre «Mărturisirea ort.»: «Din credinţă se nasc, prin mijlocirea nădejdii şi inspirate de dragoste, următoarele fapte bune: rugăciunea, postul şi milostenia. Postul este abţinerea dela toate mâncările — sau în caz de neputinţă numai dela unele din ele — şi băuturile, cu scopul ca creştinul să se poată ruga cu mai multă căldură lui Dumnezeu şi să coboare asupră-i milostivirea Lui. Deasemenea, pentruca să poată omorî patimile trupului şi astfel să primească harul lui Dumnezeu». Şi, în continuare, «Mărturisirea ortodoxă» se raportă la dovezile scripturistice care vin în sprijinul acestei dispoziţii şi pe care noi le-am enumărat în parte.

Această abţinere dela mâncări şi băuturi e recomandată cu multă căldură de medici cu greutate. Numai cât aci trebue să facem o deosebire: Postul, instituit de Mântuitorul prin exemplul său şi prin biserică, are rost mult mai înalt. El e o pregătire pentru mari evenimente sufleteşti pe care o faci lepădându te de patimi şi spiritualizându-te. Perfecta sănătate care urmează unui post corect şi inteligent ţinut, pentru creştinul adevărat nu este scop anume şi singurul urmărit, ca bunăoară la cineva care urmează un «regim vegetarian». Pentru creştinul care posteşte din pietate, nu din recomandaţii medicale, ea este o consecinţă laterală a acestei înfrânări.

*

Sântem în preajma sfântului şi marelui post, premergătorul luminatei sărbători de bitruinţă a creştinătăţii: Invierea Domnului. Sub povara greutăţilor de toată ziua, bine este să se gândească creştinul şi la datoriile pe care le are pentru suflet; să caute după atâta orbecăire împăcarea cu Dumnezeu. Rânduiala bisericească hotăreşte ca fiecare creştin să se mărturisească şi să se împărtăşească cel puţin odată: la Paşti. Şi desigur că, pentru purificarea întinatului suflet, o încercare eroică din partea fiecăruia de a observă riguros postul cel mare ar fi cel mai nemerit exerciţiu spiritual.

Pentru deosebita însemnătate a sfântului şi marelui post, e bine să se ştie de toţi că «pentru aşezarea lui însuşi Mântuitorul a dat exemplu, dupăcum zice Scriptura: Şi postind patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, după aceea a flămânzit», (Matei 4. 2.)

Preoţii noştri, prin predici potrivite, au prilejul nemerit de a spori numărul acelora cari ţin posturile şi cari sânt astăzi îndeosebi bătrânii satelor.

E necesară această luminare a poporului asupra sfântului post maicuseamă că sectarii cari s'au cuibărit mai peste tot locul, nu-i respectă şi îndeamnă şi lumea să facă la fel, spunând că «nu e de nici un folos». Astfel de afirmaţiuni sânt răsturnate de însuşi Mântuitorul care a postit în pustiu atât cât ne cere nouă biserica să postim acum. Iar interpretarea arbitrară pe care sectanţii o dau locului dela Matei 15. 11: «Nu ce intră în gură spurcă pe om; ci ce iese din gură aceea spurcă pe om», o socotim ridicolă şi nefondată. Dealtfel chiar contextul acestui citat desveleşte falşitatea interpretării sectare, aşa încât nu merită să ne ocupăm de ea acì unde scriem pentru zidirea sufletească a celor neşovăelnici în dreapta credinţă.

In hotărârea de a purifica templul sufletului nostru pe care tot creştinul trebue să năzuiască a o luă şi a o îndeplini, înfrânarea dela poftirile patimilor, dela întinăciune şi îmbuibare trebue să fie doar începutul.

Rugăciunea şi milostenia le vor urmă.

Şi atunci, desigur că în noaptea sfântă ca odinioară lui Isus în pustie după ispitire când îngerii veniau şi-i slujau Lui, îngerul luminii va veni să aducă vestea slăvitei învieri celorce s'au învins pe ei înşişi.

Şi pentru aceştia, mărita şi universala bucurie va avea un rost, altul decât la cei cari slujesc numai pântecelui.

G. T. Marcu.

„Scandalul cu construcţia bisericii catedrale române din Mercurea Ciuc"

In ziarul «Curentul» dela 7 Martie a. c. a apărut sub titlul de mai sus un reportaj al corespodentului numitului ziar din Miercurea Ciuc, despre consfătuirea avută de subsemnatul cu conducătorii acelei parohii ortodoxe în cauza zidirii bisericii, reportaj redat complect denaturat şi neexact, care cuprinde afirmaţiuni pe cari nu le-am spus nici eu, nici alţi participanţi. Cred, că se vor fi mirat şi alţi participanţi, despre cele ce li-se atribuie unora. Desmint categoric afirmaţiunile ce mi se atribuie privitor la răspunderea şi vina ce ar avea Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu — cu construcţia bisericii. Nu am putut face aceste afirmaţiuni, pentrucă bine trebuie să ştie şi corespondentul ziarului dacă este de câţiva ani în Mercurea Ciuc, că nu Consiliul arhiepiscopesc, ci *Consiliul parohial, şi în special Comisia restrânsă de zidire, are toată vina şi răspunderea,* că zidirea bisericii este neterminată după 3 ani, abia la fundament, care a costat 3 milioane Lei, şi că parohia a suferit o pagubă de peste un milion şi jumătate Lei, — din cauza neglijenţei consiliului parohial. Acest lucru s'a constatat la cele două anchete făcute cu experţi şi procesele verbale luate cu acea ocazie şi cele ale consiliului parohial din timpul zidirii sunt cea mai eclatantă dovadă despre uşurinţa şi neglijenţa cu care s'a lucrat şi care a încurcat parohia în procese neterminate.

Acest lucru îl ştiu toţi cei din Mercurea Ciuc, cum şi dl Dr. A. Ţeţiu, fost membru al consiliului parohial în timpul zidirii, — deci cum vine Dsa şi alţii să arunce asupra Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, răspunderea ce cade numai şi numai asupra Consiliului parohial? In loc să ridice acuzări gratuite — ar trebui ca în cea mai deplină armonie şi înţelegere, lăsând la o parte orice consideraţiuni şi disensiuni personale şi fără să arunce vina unul asupra altuia, să se unească cu toţii frăţeşte şi să ducă la bun sfârşit lucrul început.

Sibiu, 8 Martie 1932.

Prot. *Virgil Nistor,*
consilier arhiepiscopesc.

Nr. 1955/1932.

Duminca Bolnavilor

Anul acesta se va prăsnui Dumineca Bolnavilor la 27 Martie a. c. Mizeria omenească în aceste zile face ca bolnavii să reclame şi mai stăruitor sprijinul moral şi material al credincioşilor noştri şi o solicitudine deosebită a sf. Biserici. Lipsa de lucru la oraşe şi lipsa de bani la ţară împiedecă pe bolnavi să-şi procure asistenţa medicală necesară.

Din această cauză îndemnăm On. preoţime să stărue de astă dată îndemnând credincioşii să contribue cu ajutoarele lor la alinarea suferinţelor celor bolnavi.

Recomandăm să recitiţi circulara noastră cu Nr. 964 din 16 Ianuar 1926, prin care am instituit Dumineca Bolnavilor precum şi circulara cu Nr. 1235, din 11 Februar 1931, prin care am arătpt importanţa acesteia ca factor spiritual şi pastoral de renaştere morală.

Ca şi în trecut se va proceda cu pregătirea bolnavilor din spitale pentru împărtăşirea cu sfânta cuminecătură în Dumineca Bol-

---

peste vechiul centru european, care oricât de legat ar fi de tradiţii de viaţă religioasă, totuşi nu este cu totul la adăpost de atâtea curente duşmane, care în zilele noastre suflă, mai mult şi mai tare ca oricând, otrava lor, dela toate răspântiile. Figurile, aspre de încordări lăudabile, ale misionarelor şi misionarilor, aduşi anume pentru a spune cuvântul credinţei şi experienţei lor, au adâncit convingeri şi au crescut avânturi, ca tot atâtea întrupări vii şi invincibile ale creştinismului triumfător. Este de înţeles că mai ales asupra noastră, a câtorva străini, veniţi pentru studii suplimentare din România, Grecia şi Iugoslavia, binecuvântarea congresului pomenit trebuia să lase o profundă impresie. Am socotit că nu e inutil dacă fac să se răspândească, pe calea slovei româneşti, câteva slabe ecouri *din darurile lui spirituale. Voiu reda comunicări şi schimburi de informaţii, după notiţele luate în fuga discuţiilor, fără ca pretenţiile mele să depăşiască pe acelea ale unui reporter, care dă din faptele diverse un sumar mai mult sau mai puţin trecut prin reflexiile lui proprii.*

Congresul s'a ţinut în sala mare a Eforiei bisericii Sf. Toma («chapitre Saint Thomas»). Altădată servind pentru unele din cursurile făcute în cadrul Facultăţii de teologie protestantă, această sală evocă, prin portretele cu care este împodobită, tot trecutul protestantismului alsacian. Atmosfera de adâncă pietate a creiat-o sala însăşi. Ea a fost însă intensificată prin rugăciunea de început, rugăciune caldă, pătrunzătoare şi emoţionantă, aşa cum numai misionarii pot s'o realizeze, pe care a pronunţat-o directorul Societăţii de Misiuni din Paris, M. Allégret, *preşedintele congresului.*

In şedinţa din ziua întâi, adică dela 18 Februar, în afară de M. Allégret, *care prin numeroase călătorii în câmpurile misionare cele mai îndepărtate, a putut să-şi dea seama la faţa locului de lacunele actualelor întreprinderi şi de eforturile ce trebue coordonate, s'au remarcat două tinere institutoare misionare,* Mlle Dubois (*din Mulhouse*), *care îşi are câmpul de activitate în Gabon, şi* Mlle de Ville d'Avray, *cu centrul de activitate în Cameroun.*

Mlle Dubois *reliefează marele mister al vieţii păgâne, mister care de altfel este păzit de indigeni cu grije şi cu gelozie, pedepsind cu moarte pe orcine ii-ar denunţa secretul. Ceeace ne frapează, la prima vedere, în legătură cu Gabonezii, este un curios simptom de matriarhat. Intreaga autoritate în familie o deţine soţia şi rudeniile ei. Este un spectacol puţin comun într'adevăr, de a vedea pe mamă conducând de pe scăunelul ei de lângă foc, prin porunci imperative, toate treburile familiei.*

Mlle de Ville d'Avray *face cu dovezi palpabile procesul civilizaţiei europene, în legătura cu acţiunea ei destructivă şi demoralizatoare în mijlocul triburilor de negri. Alcoolismul, indisciplina, desfrâul, crimele popularizate de jurnale şi de cinematograf, sânt tot atâtea plăgi, de care civilizaţia albilor, socotiţi la început ca zei, este responsabilă. Tânăra misionară rezumă rolul Misiunii într'o formulă frapantă: Să dăm negrilor libertatea lui Hristos şi să-i învăţăm să înţeleagă şi să suporte această libertate!*

Acest proces făcut civilizaţiei este ridicat de M. Allégret *pe un plan superior. Intr'o captivantă parabolă «colonială», el constată că civilizaţia a făcut cu negrii ceeace ar face un cultivator de portocale, care în loc să planteze şi să îngrijească portocali, ar cumpăra pur şi simplu din târg câteva coşuri de portocale pe care le-ar ataşa de câţiva arbori pădureţi, închipuindu-şi că are portocali. Nu se poate tăgădui un anumit progres dus*

navilor şi cu slujirea sfântului maslu.

La sf. liturghie se vor intercala ecteniile pentru bolnavi, iar predica ţinută se va trimite aici în decurs de opt zile dimpreună cu tabloul bolnavilor şi al ajutoarelor pentru bolnavi.

Sibiu, 8 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

A 60-a aniversare a dlui Dr. Al. Vaida-Voevod, — a omului de stat şi a diplomatului care şi-a pus calităţile preţioase în serviciul neamului în timpuri de sbucium şi de grea cumpănă, — a fost sărbătorită de curând la Cluj cu rar entuziasm. Vajnicul luptător al neamului a primit, la această ocazie, multe şi călduroase telegrame de felicitări, atât din ţară, cât şi din străinătate.

I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului a adresat dlui Vaida-Voevod următoarea telegramă:

«Cu ocazia împlinirii celor 60 de ani, rog primiţi, odată cu arhiereşti binecuvântări, caldele mele felicitări şi urări de sănătate şi viaţă îndelungată în slujba ţării şi a neamului».

„Deviza noastră este: Hristos, Regele şi Patria"

Aceste calde cuvinte ale studenţilor Academiei noastre teologice, către iubitul nostru Suveran, n'au numai semnificaţie omagială, ci sânt expresia vie a unei *confesiuni de credinţă* ce trăeşte intens în nădejdea fericirii de mâne a neamului românesc.

Această atitudine nu este numai o răscolire sufletească, pentru ceice păstrează sensibilitatea cuvenită faţă de tot ce este adevăr, frumos şi bine, dar serveşte de bun indiciu, că şcoala lor face parte dintr'un aşezământ spiritual, în care se munceşte cu râvnă apostolică, începând dela student şi până la chiriarh.

Viitorul unui neam trăieşte în sufletul tineretului; o generaţie înseamnă mănunchere de aspiraţii şi ideale, ce spintecă, cu lumină de fulger, zările de dincolo de sensibil; înseamnă un suflet colectiv, înzestrat cu puteri, înlesnind suişul spre desăvârşire şi fericire a neamului său; o generaţie înseamnă *viaţă vie* înseamnă credinţă, iubire, nădejde, — forţele de regenerare şi valorificare a vieţii unui popor.

Această atitudine mai are o semnificaţie, anume: tineretul nostru, în manifestările lui, nu are alt pivot, decât trecutul nostru de tradiţie şi cultură. Aci găseşte sinceritatea inspiraţiei, energia muncii şi curăţenia rugăciunii.

Drumul său este drumul unui *crez* ..

Dar afirmaţia puterii voastre sufleteşti, iubiţi tineri, poate va fi primită de unii cu bănuială: Nu şovăiţi şi mergeţi «uitând cele ce sânt în urma voastră». Căci de pe plaiurile rumenite de soare ale ţării coboară şi se înfrăţesc cu voi păraie de viaţă proaspetă, întinzând, între pământul şi cerul românesc, o clocotitoare revărsare spirituală.

Munciţi inspiraţi din intuiţia revelatoare a Golgotei. «Înrădăcinaţi şi clădiţi în Hristos, întăriţi în crediuţă şi prisosind în ea — după cum aţi învăţat — luaţi aminte să nu vă fure minţile cineva, cu filozofia deşartă după stihiile lumii — şi nu după Hristos». (Coloseni 2, 7—8)

Îmbrăcaţi-vă cu iubire faţă de Patria noastră, născută şi păstrată prin jertfa sângelui înaintaşilor, eroi şi mucenici.

Căci numai aşa veţi arătă că trăiţi şi lucraţi, în nădejdea măririi, Lui Hristos — Regelui şi Patriei.

Pr. *C. Zoican.*

INFORMAŢIUNI

A murit Aristide Briand bărbatul reprezentativ, care şi a cheltuit viaţa pentru a coborâ mai multă iubire şi înţelegere între popoarele lumii. Ţara noastră, căreia Briand în cursul marelui războiu i-a adus mari servicii, îi va păstra recunoştinţă neperitoare.

Pentru morţii dela Nistru. Societatea «Cultul Patriei», de sub preşedinţia dlui prof. univ. Marin Ştefănescu, a voit să dea expresie indignării şi îndurerării încercate de neamul românesc prin omorârea mişelească a atâtor români moldoveni la graniţa de răsărit, şi a luat iniţiativa organizării unor slujbe religioase pentru sufletele adormiţilor fraţi înstrăinaţi. Prin manifeste mişcătoare, societatea »Cultul Patriei» a chemat lumea bunilor români din capitală la *parastasul* pentru morţii dela Nistru la biserica Creţulescu din Calea Victoriei, Duminecă 6 Martie 1932. Manifestaţia însă a fost, în mod inexplicabil, interzisă, — în vreme ce la Chişinău se ţineau parastase pentru fraţii năpăstuiţi.

Producţiune corală-teatrală în Turnişor. Femeile ortodoxe române din fruntaşa comună Turnişor, de lângă Sibiu, organizate într'o societate caritativă numită: «Reuniunea femeilor române», sub conducerea priceputa a dnei Maria Topolog, lucrează de 15 ani cu râvnă pentru sporirea fondului societăţii menit scopurilor caritative şi religioase-culturale din parohie. Societatea a donat din fondurile sale suma de Lei: 20.000 pentru construireă «Casei culturale române» din localitate şi a procurat prapore, odăjdii ş. a., pentru sfânta biserică. — Duminecă în 21 Februar a dat o producţie corală-teatrală, cu binevoitorul concurs al societăţii corale: «Corul bărbătesc bisericesc», dirijat de preotul-profesor N. Topolog, neobositul organizator al manifestaţiilor culturale din comună. Programul compus din bucăţi corale religioase, patriotice şi poporale, a fost executat foarte corect. Auditorii, în bună parte sibieni, au rămas pe deplin satisfăcuţi. La sfârşit s'a reprezentat o piesă teatrală poporală jucată de diletanţi, şi bine primită de public. *x.*

Patru Dumineci economice pe an. Consistorul bisericii săseşti, ţinând seamă de greutăţile zilelor de astăzi, a luat măsuri că în toate comunele ce-i aparţin să se introducă 4 Dumineci economice pe an. Scopul acestor Dumineci de economie este: renunţare, totală sau parţială, la fumat şi la băutură alcoolică; ear cruţările în bani, făcute pe urma acestei renunţări, sânt menite alimentării fondului din comunele bisericeşti sărace sau şi pentru alte scopuri de interes obştesc. In comuna bisericească a Sibiului, forul chemat a stabilit ziua de 13 Martie ca *întâia* Duminecă economică. In această zi, credincioşi anume însărcinaţi vor veni la casele membrilor comunităţii bisericeşti ale saşilor sibieni spre a strânge economiile amintite. — Eată o măsură salutară din multe puncte de vedere.

ŞTIRI LOCALE

Invitare. Dela Reuniunea Română de muzică «Gh. Dima», Sibiu: Prin aceasta Vă învităm să binevoiţi a lua parte la Adunarea Generală, ce se va ţinea *Sâmbătă în 19 Martie 1932*, ora 18 în Sibiu, sala de muzică (Musikverein), str. General Moşoiu Nr. 2, cu următoarea ordine de zi: Raportul general, cenzurarea socotelilor şi darea absolutorului, statorirea bugetului pe anul 1931/2 eventuale propuneri, alegerea noului comitet, alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal al Adunării generale. — *Nicolae Colan*, preşedinte, *Alexe Odor*, secretar.

Şedinţă festivă organizează Duminecă, în 13 Martie 1932, ora 4 d. a., în sala teatrului, societăţile de lectură dela şcoala normală «A. Şaguna» secţiile de fete şi băeţi. Programa cuprinde: coruri, teatru, recitări. Bilete la cassa teatrului.

Reuniunea română de muzică «Gh. Dima» va da în sala Thalia, Sibiu, astăzi, Vineri, 11 Martie 1932, ora 8 seara, un concert poporal românesc, cu program din cele mai alese, sub conducerea dlui profesor N. Oancea. Bilete la «Foaia Poporului» şi seara la cassă.

Dela «Reuniunea culturală naţională a meseriaşilor români din Sibiu». Şedinţele literare începute în toamna anului 1931 s'au continuat şi în anul curent. Joi în 25 Februar şi în 3 Martie c. dl prim-medic judeţean Dr. Iosif Stoichiţă a ţinut două conferenţe de importanţă în sala mare a Reuniunii, despre boalele molipsitoare şi combaterea lor. Conferenţele au fost însoţite cu proiecţiuni de schiopticon. Frumoasele cunoştinţe medicale ale dlui Dr. I. Stoichiţă au fost împărtăşite numărosului public într'un mod curgător şi pe înţelesul tuturora, aşa că cei asistenţi s'au ales cu sfaturi şi cunoştinţe folositoare. Meseriaşii români, prin rostul dlui preşedinte al Reuniunii Em. Cioran, i-au mulţumit călduros conferenţiarului pentru instructivele şi folositoarele conferenţe, fiind frenetic aplaudat. — La ambele conferenţe au mai colaborat: *a*) dl Dr. H. P.-Petrescu, secretarul literar al «Astrei» care a cetit mai multe poezii proprii şi unele schiţe ale scriitorilor noştri, cari au plăcut mult publicului şi *b*) Corul Academiei teologice «Andreiane», condus de studentul Gheorghe Şoima, care a executat cu multă preciziune mai multe cântări, atât bisericeşti cât şi patriotice. De încheere s'au împărţit între participanţi, prin loterie, 50 broşuri din Biblioteca poporală a «Astrei» donate spre acest scop.

Laudă şi cinste se cuvine dlor conferenţiari Dr. I. Stoichiţă şi Dr. H. P.-Petrescu pentru conferenţele ţinute meseriaşilor noştri, cum şi Academiei teologice «Andreiane» care a încuviinţat participarea corului la şedinţele literare. Proxima şedinţă literară se ţine Joi seara la ora 8 în sala Reuniunii. *D.*

Organizaţi Reuniuni de femei

negrilor de civilizaţia europeană, dar trebue să mărturisim că ea a produs în sufletul indigen un haos. Disolaţia căminurilor şi desagregarea societăţilor sânt produsele unei civilizaţiuni, care e exclusiv materială. Numai o civilizaţie spiritualizată şi numai asistenţa religioasă vor permite acestor popoare să ocupe locul ce li se cuvine, în marea familie a umanităţii.

In şedinţa din ziua a doua (19 Februar), numărul de atracţie a fost conferinţa dlui Beaulieu, *vechiu misionar în Madagascar, care a vorbit despre* «Păgânismul aşa cum este el». *Cu înfăţişare energică şi cu cuvânt aspru şi sincer, luptătorul creştin din Madagascar începe prin a cita un cuvânt recent al lui* Gandhi, *care a spus că i se pare că nu locuitorii din celelalte continente, ci locuitorii din Europa trăesc cu picioarele în sus şi cu capul în jos, atât de paradoxală găseşte situaţia civilizaţiei moderne faţă cu primitivii din ţinuturile încă sălbatice. Gândul acesta îl duce chiar să se întrebe dacă nu cumva păgânismul s'a transportat în Europa, căci — afirmă conferenţiarul — păgânismul european modern nu e cu nimic mai pe jos decât păgânismul primitivilor.*

In Madagascar, animismul tradiţional care a închis spiritele şi mentalităţile, se arată în toate fazele vieţii umane. Doctrina metempsihozei acordă indigenilor o mare indiferenţă faţă de moarte, deşi nu de puţine ori dă naştere la crime pentru protecţia împotriva spiritelor. Alăturea de marile flageluri sociale, pe care Europenii le-au dus cu ei în mijlocul popoarelor păgâne, ceeace este deplorabil e desrădăcinarea vechilor tradiţii şi obiceiuri. Această desrădăcinare provoacă o criză sufletească şi socială cumplită, care face necesitatea propoveduirii Evangheliei şi mai imperioasă.

Important a fost, în această şedinţă schimbul de idei care a urmat după conferinţă. Chestiunile puse au dat ocazie raportorului să precizeze unele puncte. In aceste împrejurări am aflat că consumaţia vinului de palmieri dinainte de pătrunderea albilor nu poate fi comparată cu alcoolism, *pătruns odată cu comerţul albilor.*

Insfârşit, şedinţa din ziua a treia, 20 Februar M. Maitre, *care desfăşura o activitate deja lungă în câmpul misionar, ştiu să scoată bine în relief aportul colaboratorilor indigeni la opera misionară, atât în opera propoveduirii şi a formării adulţilor, cât şi pe terenul educaţiei tineretului.*

Mlle de Ville d'Avray *se exprimă în acelaş sens. Trebue să se acorde încredere colaboratorilor indigeni, cari, în majoritate, lucrează bine şi sânt actualmente indispensabili. Indigenii ajutori ai misionarilor sânt pregătiţi la şcoala normală misionară care a trebuit să se întemeieze. In acelaş spirit şi în aceeaşi ordine de idei,* Mlle Dubois *pătrunde în lucrul profund, care se face în legătură cu sufletul copiilor. Când sânt observaţi cu linişte, se constată adesea progrese enorme, cu toată neîncrederea lor naturală şi cu tot caracterul lor oficial. Progresul moral merge mână în mână cu cel intelectual. Nu de puţine ori, femei din Gabon au dat exemple minunate de devotament, fie într'o viaţă familiară exemplară, fie în munca de evanghelist, pe bază de calităţi de tact şi de discreţie, destul de rare printre negri. Sate întregi sânt conduse astfel cu îndemânare de către creştine, care dovedesc o spiritualitate ridicată. Se poate deci avea încredere în viitorul astfel pregătit de generaţiile care se ridică.* N. GROSU.

Un modest monument s'a inaugurat, în 28 Februar, cronicarului ardelean *Şincai*, în forma unui bust, ridicat la liceul «Gheorghe Şincai» din Bucureşti. — Bătrânul, care prin episcopul său Bob duşmănise, alături de unguri, pe înfocatul român Şincai, n'a reparat încă nedreptatea făcută, între zidurile sale, marelui cărturar.

„ALBINA“ institut de credit si de economii în SIBIU

Nr. 7329/932. [3] 1—1

CONVOCARE

Domnii acţionari ai istitutului de credit şi de economii „ALBINA“ sunt invitaţi în virtutea §-ului 19 din statutele societăţii la

a LIX-a adunare generală ordinară,

care se va ţinea în Sibiu, **Joi, în 31 Martie 1932, la ora 9 a. m.,** în sala „UNICUM“, etaj, strada Tribunei Nr. 6—8, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. *Deschiderea şi constituirea adunării generale;*
2. *Raportul general al Consiliului de administraţie, Bilanţul şi Contul Profit şi Pierdere pe anul 1931 şi Raportul Comitetului de cenzori;*
3. *Descărcarea Consiliului de administraţie şi a Comitetului de censori;*
4. *Distribuirea beneficiului net;*
5. *Fixarea preţului marcelor de prezenţă;*
6. *Intregirea consiliului de administraţie;*
7. *Alegerea Comitetului de cenzori.*

Domnii acţionari, cari voesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenţiaţi, în conformitate cu §§-ii 22, 23 şi 25 din statutele societăţii, trebue să depună acţiunile şi plentpotenţele cel mult până Luni, în 28 Martie a. c., la 6 ore p. m., la cassa Centralei noastre în Sibiu.

Depunerea acţiunilor, respective a plenipotenţelor în scopul indicat se poate face şi la filialele din Braşov, Bucureşti, Cluj, Dicio-Sânmărtin, Lugoj, Târgu-Mureş şi Timişoara, precum şi la băncile „Ardeleana“ din Orăştie, „Furnica“ din Făgăraş şi Banca Românească din Bucureşti, în acest caz însă cel mult până Joi 24 Martie a. c., la 12 ore.

SIBIU, 13 Februar 1932.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE.

Contul Bilanţ încheiat la 31 Decemvrie 1931

Activ			Pasiv		
Cassa în numerar	18.379.917·—		Capital societar		100.000.000·—
Disponibil la bănci	57.204.446·—		Fond general de rezervă	53.619.736·—	
Monete	2.180.014·—	77.764.377·—	Rezerve pentru creanţe dubioase	34.000.000·—	87.619.736·—
Cambii	313.288.247·—		Fondul Partenie Cosma	1.462.500.—	
Credite cambiale cu acoperire ipotecară	585.842.954·—		Fondul cultural	1.900.000·—	3.362.500·—
Avansuri pe efecte publice	211.829·—		Fondul de pensiuni al funcţionarilor institutului		22.187.802·—
Credite de Cont-Curent	555.937.092·—	1.455.280.122·—	Scrisuri fonciare eşite la sorţi în circulaţie		24.250·—
Imobilele institutului şi alte realităţi		37.798.838·—	Depozite spre fructificare	1.088.402.465·—	
Efecte publice	30.112.464·—		Depozite în Cont-Curent	48.243.692·—	1.136.646.157·—
Acţiuni diverse	46.270.118·—	76.382.582·—	Reescont la Banca Naţională	263.203.064·—	
Efectele fondului de pensiuni al funcţionarilor institutului		14.239.002·—	Giruri la Banca Naţională şi Creditul industrial	1.274.500·—	264.477.564·—
Efectele fondului Partenie Cosma		293·000·—	Lombard		3.619.834·—
Mobilier amortizat		—·—	Ordine de plată	4.391.207·—	
Diverse conturi debitoare		1.735.548·—	Dispoziţiuni Americane	554.550·—	4.945.757·—
			Dividendă neridicată		512.270·—
			Diverse conturi creditoare		14.079.558·—
			Dobânzi transitoare anticipate pe 1932		12.316.674·—
			Profit curat	28.208.742·—	
			minus dotaţiunea rezervelor pentru creanţe dubioase	14.507.375·—	13.701.367·—
		1.663.493.469·—			1.663.493.469·—
Conturi de ordine:			*Conturi de ordine:*		
Efecte, Cauţiuni şi Garanţii		993.632.665·—	Diverse Efecte, Cauţiuni şi Garanţii		993.632.665·—
		993.632.665·—			993.632.665·—

Profit şi Pierdere la 31 Decemvrie 1931

Debit			Credit		
Dobânzi după depuneri		104.424.665·—	Dobânzi şi comisioane	164.909.426·—	
Cheltueli:			Dobânzi dela efecte publice şi acţiuni diverse	4.814.910·—	172.724.336·—
Salare, Salare întregitoare, Indemnizaţie de chirie, Fond de pensii pentru complectarea de pensiuni	27.257.371·—		Chirii		1.931.492·—
Imprimate, registre, porto, diverse	5.787.460·—				
Jetoane	640.450·—				
Chirii	797.834·—				
Impozite	7.539.306·—	42.022.421·—			
Rezerve pentru creanţe dubioase	14.507.375·—				
Profit curat	13.701.367·—	28.208.742·—			
		174.655.828·—			174.655.828·—

SIBIU, la 31 Decemvrie 1931.

Dr. I. Beu m. p., prezidentul Consiliului de administraţie.
I. Vătăşianu m. p., director general.
C. Popp m. p., director executiv.
Ioan Rebega m. p., directorul contabilităţii, expert-contabil.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente şi le-am aflat în deplină regulă şi în consonanţă cu registrele institutului.

SIBIU, la 15 Februar 1932.

COMITETUL DE CENSORI:

Teodor V. Păcăţianu m. p. **Dr. Ioan Bunea** m. p. **Dr. Nicolae Schiau** m. p. Expert-contabil; **N. Mărculescu** m. p.

Raportul comitetului de censori.

Onorată Adunare generală!

Subsemnatul Comitet de cenzori, am examinat conturile „Bilanţ“ şi „Profit şi Pierdere“ pe 1931 ale institutului de credit şi de economii „ALBINA“ Sibiu şi le-am aflat în consonanţă cu registrele.

Referitor la împărţirea profitului net de Lei 13.701.367·—, ne alăturăm propunerii Consiliului de administraţie. pe care o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobând Bilanţul pe 1931 să daţi atât Consiliului de administraţie, cât şi Comitetului de censori descărcare pentru gestiunea lor pe anul 1931.

SIBIU, 15 Februar 1932.

COMITETUL DE CENSORI:

T. V. Păcăţianu m. p. **Dr. Ioan Bunea** m. p. **Dr. Nic. Schiau** m. p.

Reproducerea nu se onorează.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. **Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.**

Anul LXXX Sibiu, 19 Martie 1932 Nr. 23—24

Telegraful R[illegible] A

Organ naţional-b[illegible]

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inser[illegible] un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze **Administraţiei** ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Solidaritatea satelor?

S'a cerut, în coloanele acestui ziar, şi se cere mereu ca satele noastre să fie ferite de politicianismul otrăvitor de suflete.

Răvnitorii la mandate nu cruţă nimic din ceea ce le aduce popularitate. Împrăştie vorbe grele împotriva preoţilor şi a bisericii, numai să-şi ajungă scopul de-a fi aleşi.

Politicianilor de după răsboi li-a succes a sădi zizaniile în mai toate satele. Cu zizaniile de odată scade şi frica de Dumnezeu şi se încuibă în popor multe rele.

Se făcuse vorbă nu demult în camera ţării de masonerie. Şi noi, plebea, ce stăm departe de sferele sus puse, ne-am mirat de laudele ce se pot aduce celor ce destramă poporul...

De vitiul acesta sufere, în mare parte, pătura suprapusă. Intre cârmuitorii noştri sânt persoane, care numai după formă sânt români şi creştini, în realitate nici cu o faptă nu-şi arată creştinismul.

Poporul se întreabă: Cum de au ajuns în fruntea trebilor aşa persoane? Se întreabă poporul, când nu prea ştie că fiecare turmă e condusă de păstorul care îl merită.

Oamenii vrednici ne duc la limanul dorit, iar nemernicii ne dau de mal. Şi păstorii *noi* ni-i alegem. Căci alegerile la corpurile legiuitoare, ce sânt alta, decât alegerea păstorilor, cari ne dau guvern şi guvernul ne dă diregătorii!

Alegerile se fac pe partide. Mă ţin de un partid oarecare, îmi dau votul pentru candidaţii săi, fără a întreba: de corespunde ori nu chemării, şi merită sau nu merită locul la care aspiră, — îl votez, căci «disciplina» de partid e mai tare decât voinţa omului...

Va dăinui starea aceasta multă vreme? Se pare că un curent nou ce mişeşte acum, se va împuternici ca să stăpânească satele, cel puţin din părţile noastre.

Care e curentul ce se anunţă sfios? Titlul din fruntea şirelor de faţă ni-l arată. Lumea satelor, după atâtea amăgiri cu alegerile, îşi zice: Nu ne mai legăm de partide, ci alegem oameni de seamă, cinstiţi, morali; nu ne mai trebue gureşi, cu vorbele mari şi late, ca după alegeri să dispară şi să nu mai dăm faţă cu ei până la — alte nouă alegeri.

Cetitorul va fi întrebând: Cum se poate una ca aceasta, când listele de candidaţi se făuresc colo sus, fără a fi întrebat cineva, decât de formă?

Răspunsul îl dă tot mulţimea zicând, că va vota în viitor pe acel partid care îi prezintă candidaţi deplin cunoscuţi ca persoane de valoare morală şi intelectuală, pentru a conduce statul în tradiţia sa bună, nu cu experimentări de «înoire».

In mişcarea aceasta a satelor eu văd un fel de solidarizare a poporului, un duh nou, care începe a-şi face loc în opinia publică a provinciei.

Se va întări duhul acesta?

Dacă la temelie are pe Dumnezeul închinat de străbuni, şi dacă din conştiinţa cea bună a poporului şi-a luat naştere, va propăşi cu bună seamă.

Care e datorinţa noastră, a preoţilor? Sântem datori a ne feri de «politica» de până acum, nu din motivul că autoritatea bisericii ni-o cere, ci din convingerea noastră că numai pe această cale servim în adevăr poporul.

Lozincele mari n'aduc raiul pe pământ. Raiul ni-l aduc cei ce trăesc în creştinătate, şi morala creştină vor a o întrupă în popor: Numai de aceştia să alegem şi să-i trimitem acolo unde se făuresc legile şi, în mare parte, soartea noastră a tuturora.

Prot. *V. Gan.*

Intru pomenirea unui Voevod. Implinindu-se în curând 500 de ani dela moartea voevodului moldovean *Alelendru cel Bun*, — starețul mănăstirii Bistriţa, lângă Peatra, judeţul Neamţu, roagă instituţiile din toată ţara şi pe cărturari să găsească prilej pentru a comemora pe strămoşul lui Ştefan cel Mare. Mănăstirea e zidită în 1420 de Alexandru cel Bun, care e şi înmormântat acolo.

Curiozitate şi ridicol

«Şi iată un om bogat, numit Zaheu starostele vameşilor, căuta să vadă cine este Isus; dar nu putea din cauza mulţimii, căci era mic de statură. El alergă şi se urcă într'un dud pentru a-l vedea, căci trebuia să treacă pe acolo». (Luca 19, 2—5).

Bogatul Zaheu, urcat într'un dud din marginea drumului ce conducea paşii lui Isus, a deslegat odinioară multe limbi în cetatea Ierihonului. El face astăzi să se nască şi să se exprime aceste gânduri.

Voiă să vadă cine este Isus...

Curiozitate de om al dijmelor? Să vedem! Mai marele vameşilor, obişnuit a cântări mărfuri şi a număra bani, ştia de bună seamă să măsoare şi virtutea oamenilor, când îi fixa cu privirea lui pătrunzătoare. Atât de multe şi atât de variate erau aprecierile ce priveau pe Galileian, încât Zaheu voi să se conconvingă prin experienţă proprie. Adevăratul fond al caracterului profetului se va descoperi — gândea cu dreptate Zaheu — în mersul, vestmântul şi figura lui, în felul lui de a provoca, de a accepta, sau de a evita manifestaţiunile mulţimilor.

Curiozitate absolut morală. Zaheu nu avea nimic de solicitat dela Isus, nici favoarea unei vindecări ca Iair, nici lăudabile lămuriri cu privire la Impărăţia lui Dumnezeu, ca Nicodim. El voia însă să ştie dacă, în această lume, plină de toate păcatele, mai există un om integru; dacă, printre atâţia mincinoşi, ambiţioşi şi hipocriţi, mai este posibil să se întâlnească un drept. După ce se va lămuri, se va întoarce din nou la biroul lui de vameş, puţin mai cinic sau puţin mai indulgent, puţin mai lacom sau puţin mai scrupulos ca altădată.

Zahei ai zilelor noastre, căutători ai adevărului, spirite pătrunse de o grije desinteresată, sânteţi voi numeroşi? Mulţi sau puţini, existaţi, căci curiozitatea n'a murit în veacul nostru. Creştinii adevăraţi simpatizează cu voi şi se unesc cu voi, în căutarea spiritualului care adânceşte şi desăvârşeşte viaţa. Isus este el stăpânul clar văzător, care poate să ne conducă la fericire, sau un iluminat ale cărui propoveduiri sânt himere? Este el magul care varsă opiul misticismului său pentru a adormi suferinţele, sau medicul genial şi divin care toarnă în suflete o sănătate nouă? Pentru satisfacţia conştiinţei, creştinii adevăraţi, ca şi voi, Zahei din zilele noastre, nu se mulţumesc cu mărturii vagi, intelectuale numai; ei vor să fie pătrunşi adânc, sentimental şi personal, de puterea credinţii, în contactul cu Hristos, pe care vor să-l simtă aproape, vor să-l vadă.

Dar unde se poate vedea Isus?

Zaheu l-a văzut în stradă, foarte simplu, acolo unde alţii îl priveau fără să-l vadă, îl aclamau fără să-l urmeze, îl admirau fără a se pătrunde de nimic din propoveduirile lui. Să fie oare aşa de uşor? Fără îndoială!

Isus trece mereu pe drumurile vieţii noastre. Il găsim în bisericile ce se răspândesc până în cătunele cele mai îndepărtate, în Evanghelia sa atât de uşor de răsfoit, în lacrimile atâtor nenorociţi, în rugăciunea unei umile bunici, în suspinul nepotolit al unei generaţii neliniştite. El trece azi tot aşa de bun, tot aşa de real, ca atunci când a străbătut, într'o zi de primăvară, cetatea palmierilor.

Numai, noi sântem mici şi orizontul nostru este îngustat, dacă nu de mulţimi nenumărate, cel puţin de inconsecvenţa oamenilor pioşi, de atmosfera anticreştină şi ostilă din jurul nostru, de viciile multe şi variate ale societăţii moderne, pentru care atitudinile creştine nu mai au nici o valoare.

Zaheu alergă şi se urcă într'un dud, fără să ţină socoteală că demnitatea sa de înalt şi bogat funcţionar era pusă, în faţa lumii, într'o postură ridicolă. Dar, în aceeaş seară, Isus era oaspele casei sale.

Lumina interioară şi bucuria comuniunii cu Dumnezeu sânt haruri. Ele sânt cu toate acestea

rezervate îndrăzneților, cari știu să învingă obstacolele pentru a vedea pe Isus, pentru a se lăsa învăluiți de privirea sa, pentru a se așeza în focarul luminei sale. S'o spunem răspicat: trebue câte odată să acceptăm a părea ridicoli. Dar, dacă pentru «vitejiile» sportive curajul nu lipsește în timpul nostru, se întâmplă mult mai rar ca un om să învingă prejudecăți și tradiții, să înfrunte surâsul ironic al opiniunii, să se elibereze de codul așa zisului «om de viață».

Când, de exemplu, cineva nu se duce la o serată pentru a asista la o conferință religioasă; când, judecător sau profesor fiind, te aduni cu muncitorii la meditațiuni și rugăciuni; când, ca om de stat, te interesezi de biserică, iai parte la conferințele și congresele preoțești cu riscul de a fi «cinstit» prin ziare cu epitetul de bigot sau maniac, se găsesc destui creștini înfumurați ca să râdă. Râsul lor îi judecă însă pe ei înșiși. In ce ne privește, dacă acest ridicol este prețul cu care putem răscumpăra revelațiunea unui creștinism personal, consecvent, actual, viu, să nu ezităm! Să urcăm în dudul nostru și să privim pe Hristos, care trece. Vom uita îndrăzneala noastră și ironiile mulțimii, când Stăpânul va zice:

«Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia». *N. Grosu.*

Alte impozite indirecte. Proectul de lege pentru creiarea *Oficiului național de turism* este întâmpinat cu mari nemulțumiri în presă și partide. Pentru încurajarea (!) turisticei proectul pune taxe infinite asupra cetățenilor și a ori cărui vizitator al localităților noastre termale: nou timbru pe scrisori, taxă de 10 lei pe zi asupra fiecărui călător ș. a. In această formă, viitoarea lege, *va descuraja* turismul.

Nr. 2176/932 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Revenind asupra circularelor noastre Nr. 10.224/931, Nr. 261/932, Nr. 626/932 și Nr. 1615/932 se aduce la cunoștința Oficiilor noastre protopresbitecale și parohiale, că prin Jurnalul sonsiliului de miniștrii Nr. 128/932 r'a hotărât, ca începând din 16 Martie a. c. toată corespondența poștală oficială a autorităților de Stat, la cari aparține și Biserica noastră, să fie primită spre expediere de către oficiile poștale — *fără a se mai aplica timbre poștale speciale*, cari se retrag din circulație cu ziua mai sus amintită.

Pentru a putea fi primită la expediere, corespondența oficiilor protopresbiterale și parohiale va fi închisă în plicuri, cu antetul oficiului protopresbiteral sau parohial, va purta numărul oficial de expediere, iar pe verso va fi aplicat sigilul — și va fi predată oficiului poștal cu cartea de poștă.

Se atrage atențiunea, că gratuitatea corespondenței oficiale se poate întrebuința numai pentru chestiuni oficioase, cunoscând că autoritatea care va fi dovedită că procedează altfel, va pierde pentru totdeauna dreptul la gratuitate, iar persoanele vinovate vor fi pasibile de pedeapsă.

In fine dispunem, ca toate timbrele oficiale pe cari oficiile protopresbiterale și parohiale le vor avea la 16 Martie a. c., să se restituie imediat oficiului, poștal dela care au fost ridicate, cerând acestuia înapoierea chitanței ce a fost dată la primirea timbrelor; dacă chitanța nu se mai află în posesiunea oficiului se va cere o chitanță de primire, urmând ca astfel să fie descărcată partida cu valoarea timbrelor înapoiate.

Sibiu, 14 Martie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc

Studenții și misionarismul

Desigur că a sesiza în sânul creștinismului actual un fenomen cu caracter universal, cum este revenirea la spiritualismul creștin, nu este suficient.

Nu este deajuns nici să se dee buletine-comunicat, asupra mișcării religioase dintr'un anumit timp și loc, ci trebue ceva mai mult. Să fie angajate și aruncate pe câmpul luptelor pentru credință toate puterile capabile de muncă misionară ale unei biserici. Să fie întrebuințate toate energiile ce stau la îndemâna bisericii, știindu-se bine că șirul luptătorilor e inepuizabil. Pretutindeni vor putea fi descoperite noi resurse din care să se recruteze elemente ce au să promoveze fenomenul trezirii religioase și să sature setea de cele sfinte a celor desfăcuți de pământ, îndreptați cu gândul spre ceruri și redați astfel rostului înalt pe care-l are omul, de a face legătura între vremelnicie și veșnicie.

Dintre ceice pot fi utilizați cu folos pentru îndrumarea lumii spre Dumnezeu, desigur că tineretul nu poate fi trecut cu vederea. Nu ajunge să fie el inițiat într'o viață aleasă și creștinește trăită, cum s'a făcut la noi cu societățile tinerimii adulte «Sf. Gheorghe» cari au dat rezultate așa de frumoase, ci a folosi tineretul însuși ca un organ de propovăduire, ca un propovăduitor.

Acest lucru, — necesitând o educație religioasă serioasă pe care tineretul român în general, să recunoaștem, nu o are căci sântem abia la început, — nu este cu putință.

Există totuși o categorie a tineretului care poate fi utilizată pentru opere misionare, catehizare și propoveduire: studențimea. Și pentrucă nici studențimea nu este introdusă deplin în rostul unei opere de regenerare națională prin purificarea morală, rămân nucleele studenților teologi cari nu numai că sânt capabili de un astfel de lucru, dar sânt *chemați* să-l facă, pentru a se deprinde și a se isbi încă de pe băncile școalei de greutățile nemăsurat de mari care-i vor împiedeca în lucrul lor mai târziu în viață, oțelindu-i și pregătindu-i pentru a învinge în Hristos.

Acest lucru e de multă vreme în gândul a numeroși dascăli de teologie. Unii au și pornit în lume acțiuni frumoase în acest sens, cu învățăceii lor.

Sânt câțiva ani decând titularul catedrei de «Indrumări misionare» dela Facultatea de teologie din București, dl profesor V. G. Ispir, a luat dispoziția ca în cadrul orelor de seminar dela catedra dsale, studenții anului trei să iesă Duminecă de Duminecă la câte una din școalele primare ale capitalei și să facă o oră de catehizație cu elevii școalei, explicându-le evanghelia de rând și pregătindu-i pentru sfânta Liturghie, unde sânt conduși de studenții misionari. Subliniez faptul îmbucurător că directorii celor vreo zece școale primare, la care se face regulat școală duminecală, au arătat dela început o largă înțelegere a operei de însănătoșire morală pe care o urmăresc inițiatorii acestor școale duminecale (și cu ei atâția încă) și au pus la dispoziția studenților misionari pe elevii lor.

Funcționarea acestor școale e extrem de simplă.

Studenții din anul trei sânt împărțiți în grupe de 8—12 inși pentru fiecare școală. In fiecare Duminecă unul dintre ei face lecția de rând, iar ceilalți asistă. Planul lecției, numărul elevilor prezenți, al studenților asistenți și numele celui care a făcut lecția, sânt trecute pe niște buletine tip după cari, din două în două săptămâni, șeful echipei dresează un raport scris pe care-l citește înaintea colegilor și a profesorului respectiv. Foarte instructive

---

FOIȘOARA

„Cartea Bună"

— O veche tiparniță. — Dărnicia ei. — Starețiî mănăstirii Neamțu în corespondență cu persoane din Ardeal și Bucovina. — O scrisoare de-a lui Șaguna. — Alte amănunte. —

Dela mănăstirea veche moldovenească Neamțu, care în curs de *patru* veacuri a răspândit cărți bune între fiii bisericii noastre din toate provinciile, primim acum primul număr din *Cartea Bună*, revistă periodică, prin care tipografia Sfintei mănăstiri Neamțu îș vestește produsele.

Publicația ne arată că la început călugării nemțeni scriau cărțile cu mâna și le puneau la îndemâna poporului. Manuscrise de felul acesta se găsesc în biblioteca mănăstirii, precum și a Academiei Române. O minunată Evanghelie, scrisă pe pergament, se păstrează în muzeul din Oxford; a doua, la fel, ferecată în argint și aur de Ștefan cel Mare, este dusă la Moscova (în anul 1916).

După invenția tiparului, s'a înființat vechea tiparniță a mănăstirii Neamțu, unde au văzut apoi lumina zilei tot felul de cărți religioase și de cult: evanghelii, apostoli, ceasloave, minee, octoihuri, viețile sfinților, și nenumărate cărticele religioase.

Tiparnița dela Neamțu a înzestrat, cu cărțile sale, multe biserici din Ardeal și Bucovina, cum se poate constata din corespondența dintre starețiî mănăstirii cu ierarhi și particulari din fostele provincii subjugate.

Câteva crâmpee ni le ofere *Cartea Bună* amintită. Așa b. o. Arhimandritul *Neonil*, starețul de Neamț, scrie lui *Șaguna* al Ardealului:

«Inalt Preasfințite, Prin Domnul Baron C. Hurmuzachi am primit deosebită știință despre lipsa în care au ajuns sfintele lui Dumnezeu biserici de acolo din pricina întâmplarilor urmate (revoluția ungurească din 1848), după care iată că trimitem din partea mea și a soborului cinci rânduri cărți pentru cinci biserici... Asemenea mai trimitem și puțin sf. mir pentru sfântul botez și pentru sfințirea bisericilor».

Ear *Șaguna*, pe atunci episcop al Ardealului, răspunde arhimandritului *Neonil*, starețului dela Neamțu, următoarele:

«P. C Păr. Arhimandrit, — încă nu mi se stâmpărase inima de simțul cel dintâi de mulțumită și recunoștință către P. C. Voastră și întreg soborul. pentru darul cel frumos ce ați avut bunătatea a face cu mine și mult sărăcita mea biserică încă mai înainte: când iată bunătatea P. C. Voastre, purcezătoare din inimă adevărat nobilă, frățască, milostivă și pătrunsă de cuvântul Evangheliei, de nou străbătu înaintea mea. Schimonahul Gheorghie, trimisul P. C. Voastre, sosi la noi Duminecă, în 26 Februar a. c. cu un alt număr de cărți mai însemnat decât cel dintâi și cu Preaprețuita P. C. Voastre scrisoare... Cărțile acestea numeroase și mult vrednice, le-a adus Schimonahul Gheorghie întregi după izvod și nevătămate... Eu, pentru asemenea dar, nu sânt destoinic a vă mulțămi... Pe cât de neașteptată, pe atât de îmbucurătoare îmi este și arătarea P. C. Voastre în privința teascurilor de tipografie, făgăduite mie... Am primit și potcapul ce ați avut dragostea a-mi trimite; mult îmi place și forma și calitatea și lucru, care toate slujesc spre cinstea soborului și a fraților lucrători... Andrei Șaguna, Episcop Ardealului». —

Redacția ziarului nostru, cerând unele informații dela Sf. mănăstire Neamțu, cu raport la această *corespon-*

sânt comunicările ce se fac asupra celor întâlnite de studenţii misionari la şcoalele respective, precum şi completările totdeauna interesante ale profesorului. Rezultatele evidente ale acestor şcoale duminecale: o cunoaştere mai temeinică a învăţăturilor dumnezeeşti depuse în sfintele Evanghelii, o familiarizare înaintată cu cuvântul Scripturii şi desvoltarea unui interes cât mai viu pentru rugăciune şi cântările religioase.

Rezultatele urmărite pentru mai târziu: încreştinarea deplină a sufletelor fragede ale copiilor pe cari Mântuitorul i-a iubit atât; statornicirea şi perpetuarea unei vieţi mai bune şi mai puţin turburi pretutindeni pe unde vor merge ei, şi uşurarea sarcinii misionarilor de mai târziu cari, având de-a face atunci cu o lume dejà creştină, vor putea să îndrepteze lucrul lor acolo unde mai gem atâtea suflete în întunerecul necunoaşterii lui Hristos. Căci, dealtfel, aceasta n'ar fi decât o revenire la adevăratul rost al misionarului, acela de a duce lumina lui Hristos celor ce n'au cunoscut-o niciodată, iar nu aceea de a aprinde candele stinse în sufletele creştinilor cu credinţa amorţită.

E posibil? De ce nu? Sau cine ar putea să se îndoiască de înfăptuirea cât de târzie a acestor proiecte? E cunoscută zicătoarea plină de înţelepciune: «dacă vrei să ai oi bune, îngrijeşte bine de miei». Şi hotărât lucru că altoind în sufletul copilului credinţa în Dumnezeu, indirect ai asigurat încreştinarea în timp a unei sau unor întregi generaţii. Iată dece în alte ţari se dă educaţiei religioase a copilului o atenţiune deosebită. In Anglia bunăoară, copiii învaţă să citească corect pe Biblie. Se ştie ce înrâurire puternică pot avea copiii asupra propriilor lor părinţi. Mă gândesc desigur îndeosebi la familiile de muncitori din marile centre industriale, în care un copil ce din întâmplare a urmat la o şcoală religioasă de care Apusul este plin, a provocat adevărate convertiri în sufletele şi viaţa acelora cu cari vieţuiau.

Un caz din aceste numeroase «duioşii misionare» povesteà, la una din întrunirile de citire a rapoartelor noastre, un student misionar. Un tată, muncitor, nu rău la suflet dar cu sufletul părăginit, a venit la el purtând de mână pe fiul său şi i-a spus printre lacrimi, mulţumindu-i: «Fiul meu m'a învăţat să mă rog, să cred... să trăiesc altfel». Copilul său i-a adus lumina, scăparea, mântuirea.

Unde sânt oare apostolii să înţeleagă că astăzi copilaşii pe care-i duceau mamele de mână la Hristos să-i binecuvinteze, ei, binecuvântaţii lui de totdeauna, vor duce lumea la calea Lui!

Studenţii teologi de pretutindenea vor putea să nu fructifice cel mai fraged şi mai neînţelenit ogor, al sufletului de copil? Acolo semănătura lor va aduce rod însutit.

Porunca Mântuitorului, dată cândva apostolilor săi: «Lăsaţi copiii să vină la mine», astăzi nouă ne sună altfel: Aduceţi copiii la mine şi îmi veţi aduce atunci lumea întreagă.

Grigorie T. Marcu.

Să ne cunoaştem duşmanii

In vremile din preajma trecutului războiu se auzeau plângeri, în rândurile preoţimii, că scade credinţa poporului, că s'au stricat bunele obiceiuri din bătrâni, că sporesc cazurile de concubinaj cu copii ilegitimi, divorţuri şi alte rele.

Părea un preludiu al unor transformări în viaţa spirituală, care ne şopteau că nu e departe timpul, când pornirile unui nou crez, de import străin, vor da năvală asupra straturilor sociale, amăgindu-le cu concepţiile ideilor naturaliste.

Războiul a fermentat apoi otrava concepţiilor păgâne, turnându-le în sufletele maselor neînţelegătoare şi dându-ne tabloul anticreştinesc al vieţii sociale de azi.

Observând efectele, să cercetăm *canzele* care ameninţă opera creştinismului.

Ele, deşi multiple şi îndepărtate, pornesc la adecă dintr'un tăinuit isvor: dela sectă de oameni închegaţi în asociaţie zisă a masonilor.

Ce este această asociaţie ocultă? De unde vine şi cum ce urmăreşte?

Evenimentele, din ultimii 15 ani, vin în ajutorul cercetărilor, confirmând planul veritabil masonic: guvernarea lumii prin elementul iudaic.

Originea masoneriei e iudaică. Jidovii încă din timpul robiei lor babilonice, în contact cu chaldeii, au dat naştere în sânul lor unei secte de cărturari, numiţi: «*poporul-Dumnezeu*», în loc de «poporul ales». In sânul acestei secte s'a păstrat tradiţia veacuri de a rândul, dând naştere Talmudului cu divinizarea omului-evreu, singurul chemat de Dumnezeu a stăpâni celelalte popoare. Pentru a putea stăpâni lumea, trebuiau organizate asociaţii, cu acţiuni ramificate, având acelaş scop: resturnarea ordinei de stat şi sociale de pe glob prin distrugerea bisericii creştine, a familiei şi armatelor, cu federalizarea statelor sub sceptrul iudaismului.

Masoneria, împărţită în grupe, poartă numiri ca: «Federaţia Marei Logi a Angliei», «Marea Lojă Simbolică a Ungariei», «Marele Orient al Franţei», «Marea Lojă Naţională a României» etc.

Firma, după care se ascunde ca să fie recunoscută de state, este: «înfrăţirea popoarelor» prin «libera cugetare», «raţionalism», «laicitate», «umanitarism şi democratism».

Filosofia masonă e atee. Statul laic e statul ateu, din ale cărui şcoale s'a eliminat religia.

Loja României admite, între obiectele simbolice, şi biblia, pentru a deruta pe creştinii cari intră în lojă cu credinţa în Dumnezeu.

Realitatea zilnică ne dovedeşte însă că loja României este duşmană bisericii şi clerului.

După cum în ţările catolice, în Franţa, Spania şi Italia, masonii poartă războiu împotriva bisericii aproape de două veacuri, tot astfel pregătesc lupta împotriva ortodoxismului în ţările din orientul Europei.

In Franţa, opera culminează în legea separării bisericii de stat, din anul 1905, cu confişcarea averilor mănăstireşti.

La fel, conducătorii sovietici în Rusia, n'au făcut decât au copiat masoneria franceză, schimbând în ruină altare şi mănăstiri, universităţi şi spitale, şi omorând zeci de mii de preoţi, profesori, medici, ca pe ruinele vechei culturi creştine ortodoxe să se înalţe comunismul roşu cu teoriile masonice: «umanitarism şi înfrăţire», «raţionalism şi liberă cugetare».

Duşmanii ideii creştine activează la ordinele masonilor, sau ei înşişi sânt membri acestei organizaţii. Miniştri, gazetari, deputaţi, scriitori, capturaţi în organizaţie, cu greu se mai pot desface: interesele materiale îi prind în mreajă.

Inseşi guvernele se sprijinesc pe lojile masonice. Eată ce scrie un polonez, Roman Dmowski, în broşura sa: «Problema guvernării», apărută în Varşovia în 1927: «Intreagă Europa apelează azi la ajutorul organizaţiilor secrete. In majoritatea statelor, guvernele se razimă pe lojile masonice... unde se închee astăzi compromisele între taberele politice şi asociaţiile economice. In faptul că aceste organizaţii sânt clandestine, consistă marele pericol, deoarece guvernează tocmai acela cari nu-şi iau nici o răspundere şi despre cari opinia publică nu ştie nimic. Miniştri sânt, pe alocurea, numai oameni cari execută poruncile primite dela guvernul ocult. E nevoie ca poporul să se ridice din această situaţie».

La noi, în România, în fiecare an ne vin vizitatori străini, de regulă jidovi, cu planuri nouă de învăţământ, după normativele şcoalelor din apus: Eliminarea religiei din şcoale e punctul de atac, ea succesiv trebue scoasă din învăţământ. Aşa se pregăteşte terenul în generaţiile tinere spre îmbrăţişarea naturalismului cu separarea bisericii de stat.

Dacă întrebăm: prin ce mijloace a putut pătrunde elementul iudaic în sufletul maselor creştine pentru ca spiritul dizolvant să ocupe teren în toate domeniile vieţii, la noi şi la alte popoare, vom răspunde: Prin acele cetăţi din care îşi îndreaptă săgeţile asupra tuturor popoarelor: prin diplomaţia secretă, presă, literatură, finanţe, industria mare şi comerţ, pe care le deţin.

Prin puterea aurului lor au adus mizeria în Europa şi America de după războiu; prin presa lor au înrâurit opinia publică infiltrând în sufletul maselor ideile destructive. Astfel se subminează pe rând: guverne, funcţionărime, armată, biserică.

Dupăce au acaparat mijloacele de publicitate, au aruncat în lume un val de literatură tendenţioasă; monopolizând teatre şi cinematografe au devenit dictatorii opiniei publice.

Politica subversivă a rassei duşmane creştinismului a dat mână cu

---

denţa, a primit în 20 Februar 1932, dela Cabinetul P. S. Sale Episcopul *Nicodem*, stareţul sfintei mănăstiri, următoarea scrisoare:

Corespondenţa dintre stareţul de Neamţ, Neonil şi Andrei Baron de Şaguna, mitropolitul Ardealului, care e mai numeroasă decât cea arătată în «Cartea Bună», s'a produs între anii 1846 şi 1853.

Corespondenţa aceasta în mare parte se cuprinde într'un manuscript, în care e descrisă şi viaţa stareţului Neonil şi care e intitulat «Hronologie a Sfintei mănăstiri Neamţu». *Acest manuscript, la secularizare, a fost ridicat din mănăstire de ministerul cultelor. Astăzi el se află la Academia Română, secţia manuscriptelor.*

Unele din aceste scrisori au mai fost publicate, când s'a scris despre Neonil.

Cu toată consideraţiunea:

† Episcop **Nicodem.**

Revista *Cartea, Bună* descrie pe scurt, soarta de jale în care ajunse tiparniţa mănăstirii Neamţu, pusă în neputinţă de a-şi mai îndeplini chemarea, deposedată fiind de averile sale în întindere de peste 300.000 hectare, plus un spital ce avea în Tg. Neamţu, o mare fabrică de postav, mori, ferestrae, conace, acareturi de de pe la moşii s. a. vândute la licitaţie «în favoarea statului» pentru aproape 800 mii galbeni austriaci (peste un miliard de Lei), — preţul pare considerabil, însă e cu mult prea mic în raport cu valoarea reală a lucrurilor licitate. «Toate acestea s'au făcut în numele nevoilor materiale, ale *statului*, deşi din toate acestea foarte puţine au ajuns în vistieria lui».

Pierderea suferită de mănăstire mai sporeşte prin faptul, că i se ridică marea tipografie şi tot materialul şi este dus la Focşani, de acolo la Bucureşti, aici devine: imprimeria statului!

Starea de jale, în care e aruncată mănăstirea, când îş pierde şi pe cei mai harnici călugări, durează aproape 70 de ani.

După marele războiu al întregirii neamului, mănăstirea Neamţului izbuteşte în 1922 să-şi întemeeze o *nouă tipografie*, reluând astfel firul vechilor şi nobilelor sale îndeletniciri.

Sf. mănăstire Neamţu are în fruntea sa un distins conducător în persoana P. S. Sale Episcopului *Nicodem*, care înconjurat de cinci membri ai consiliului şi un director tipograf, a luat măsuri ca tipăriturile ieşite din teascurile imprimăriei dela Neamţu să se respândească aşa cum merită.

Cartea Bună conţine şi un catalog al cărţilor din editura Mănăstirii Neamţu, cărţi ce se găsesc în depozit la dispoziţia doritorilor.

Tipografia pune sub tipar şi cărţi mai mari, de cuprins bisericesc, la care se pot face abonamente, în condiţii arătate amănunţit în paginile revistei de care am vorbit.

Recomandăm revista atenţiunii preoţimii şi a tuturor celor ce caută cartea bună de cuprins religios creştinesc.

Ingereii mântuirii

— Iconiţă din vechea prigoană pentru credinţă [1] —

Mijeau sfioase zorile pe geana răsăritului...

Se deşteptau somnoroase florile din desmierdarea dulce a visului...

Cântau voioase priveghietorile utrenia prin biserica frunzişului...

Iar în Cozdrioara [2] toată ulicioara vâjâea ca moara...

O droaie de haiduci dibaci de munci întăriră două furci înaintea al-

[1] S. Dragomir, Ist. desrob. relig. II, p. 241.

[2] Sat lângă Dej.

organizaţiile de comunism extremist, cu secta adventiştilor, a studenţilor în biblie recrutaţi din sînul ei, ca să răstoarne puterea morală a bisericii, şi să înfrângă prestigiul clerului şi toată ordinea morală politică-socială.

Fapte învederate arată că şi la noi, în România, se urmează acţiunea pentru slăbirea statului, armatei, bisericii şi familiei. Prin o politică a intervenţiilor secrete sântem prezentaţi în afară ca un popor semibarbar.

Sânt cunoscute cazurile de ponegrire a ţării româneşti în Europa şi America de agenţii Logei.

Dacă în afară sântem discreditaţi, nu mai puţin sântem ameninţaţi în lăuntru cu nimicirea forţelor de cohesiune a elementului românesc alcătuitor de stat.

Masoneria a tăcut, dela începutul războiului şi până azi, paşi gigantici în realizarea punctului principal din programul său de activitate. Resturnarea tronurilor domnitoare se urmăreşte cu plan, pentru ca azi mâne să ne trezim cu o Europă republicanizată, ultima etapă până la federalizarea ei într'o republică internaţională sub hegemonia fiilor lui Izrail.

Pentru realizarea acestei ţinte, trebue reformat sufletul popoarelor creştine. Ateizarea neamurilor, slăbirea concepţiei creştine despre Dumnezeu, atacurile contra clerului şi bisericii, la toate popoarele, au acelaş scop: d strugerea bisericii şi familiei, şi înlocuirea creştinismului cu ateismul.

Ce va face România în faţa primejdiei? Şi ce va face biserica şi clerul ei în faţa realităţii faptelor zilnice ce se desfăşoară înaintea ochilor noştri, ca să ne punem la adăpost înainte de ceasul al 12-lea? Organizaţia masonă e forţă puternică şi periculoasă.

Dar, dacă în trecutul istoric am luptat faţă în faţă cu duşmanii neamului, acum avem un duşman ascuns şi viclean: trebue să-l cunoaştem deaproape, să-i observăm mişcările necurmat ca să ne putem apăra de atacuri:

Prin conferenţe publice, prin scrieri, la întruniri binevenite să deslusim intelectualilor din centre şi periferii pericolul ce se ridică. Să-i convingem că numai în cadrul ideologiei creştinismului ne putem conserva unitatea şi tăria fără a cădea pe povârnişul ruinii pe care au alunecat popoare mari europene.

Să ne cunoaştem exact duşmanii, cu toată şiretenia lor, ca să ştim din cotro ne vin loviturile şi cum să le întâmpinăm, ca să ne alegem cu succesul dorit.

Pr. *Iuliu Moldovan.*

Şeful partidului poporului e dl Oct. Goga

— Cum e întâmpinat —

In urma unui diferend între dl mareşal Averescu şi între dl O. Goga şi alţi fruntaşi ai partidului poporului, comitetul central executiv al acestui partid s'a întrunit în 12 Martie 1932 în Bucureşti, unde a fost convocat de dl O. Goga să se pronunţe dacă partidul poporului consimte să urmeze sau nu directiva pe care i-o dase şeful său, dl mareşal Averescu. Din 66 organizaţii au fost reprezentate 45 la şedinţă, prim preşedinţii respectivi. Erau de faţă 91 membri ai comitetului executiv din totalul de 142 membri.

Comitetul central executiv constată, că atitudinea dlui mareşal Averescu, în faţa problemelor capitale ale politicei generale, e în desacord cu ţara şi dăunătoare partidului, că într'o asemenea situaţie partidul este silit cu regret să se despartă de dl mareşal Averescu; în consecinţă, dl O. Goga, reprezentând expresiunea adevăratei gândiri a partidului, este proclamat preşedinte al partidului şi invitat să facă apel către ţară, ca să poată pune cât mai curând organismul politic, de sub conducerea sa, în situaţia de a premeni viaţa politică a ţării.

Congresul partidului, care va fi convocat în curând, are de stabilit noul program de muncă. —

Schimbarea de şefie este întâmpinată, din partea presei, cu foarte diferite sentimente.

Organele cu pretenţii de independenţă află indicaţii că noul şef de partid, dl O. Goga, va fi urmat de multe elemente valoroase care până acum n'au făcut politică militantă, şi că astfel se va putea realiza dorinţa Suveranului d'a se alcătui viitorul *guvern de concentrare*, neizbutit până acum.

Alte ziare, cele de partid, sânt lipsite, ca de obicei, de cuvinte prea binevoitoare în faţa protivnicului concurent, de care au oarecare temere.

Frontul etic

Sânt doar câteva zile, de când bătrânul, tăcutul şi liniştitul Sibiu a înregistrat câteva ore de frământări nobile, câteva ore de vădită sărbătoare a sufletului dornic după frumos, după tot ce este înălţător. Sânt orele răpite zilei de 6 Martie deodată cu sărbătorirea maestrului Oct. Goga.

Dar timpul se scurge, împărăţia uitării îşi ţese linţoliul ce-l va aşterne peste ziua de 6 Martie 1932, ear molcomul oraş al copilăriei lui Oct. Goga şi al culturii ardelene reintră în făgaşul vieţii obişnuite.

Ceva, da, «ceva», stăruie cu încăpăţinare să rămână mereu la iveală. Şi timpul nu-l poate învinge. «Ceva» acesta este o idee, *idee frumoasă, chintesenţa unei doctrine, enunţarea unui sistem de purificare a atmosferei îmbibate cu prea multă trascibilitate de spirit distructiv:* este ideea frontului etic.

De pe buzele ilustrului sărbătorit a sburat această împărechiere de cuvinte, tălmăitoare fidele ale lumii de gânduri ce trăieşte în conştiinţa curată a feciorului «de popă» din Răşinari. Ideea nu este nouă, dar este însemnat momentul în care s'a rostit. Ea este importantă din momentul în care se raportează la timpul de azi, la timpul de mizerie materială şi de desconcentrare a moralului, când necesitatea unui front de luptă se evidenţiază cu fiecare zi.

Frontul etic, *eată stavila ce poate sta în calea torentului tendinţelor de stărâmare a ordinei noastre tradiţionale. Prin el se afirmă prioritatea spiritului asupra vulgarităţii ce dă asalt spre conştiinţa omului modern...*

Criteriul valorilor morale poate deveni stăpân — a spus vorbitorul — numai când un front etic, bine susţinut, va culege laurii biruinţii.

Iată, dar, un element care continuă să trăiască — şi trebue să trăiască — în conştiinţa orcărui om de bine. Linţoliul uitării nu-l poate acoperi, aşa cum face cu alte amintiri — frumoase şi ele — din ziua de 6 Martie 1932. D. Călugăr.

„Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român Astra"

Comunicat

Pentru lămurirea opiniei publice cu privire la atacurile aduse de ziarul «Curentul» şi cari privesc neregulele dela loteria «Asociaţiunii», comitetul central în şedinţa din 27 Februarie 1932, a hotărât să se comunice presei următoarele:

Loteria Asociaţiunii, constituind una din problemele administrative ale acestei Socetăţi culturale, a fost încredinţată, la timpul său, funcţionarilor I. Banciu, cassier şi ajutorului de cassier C. Simtion. Pentruca tragerile să se facă în regulă, s'a numit o comisie a loteriei, care să supravegheze lucrările tragerilor. Tragerile s'au efectuat în ordine, publicându-se la timp numerele câştigătoare. Nu s'a ivit nici o reclamaţie publică, nici în timpul tragerilor şi nici după ultima tragere. Sumele intrate din vânzarea biletelor au fost folosite pentru acoperirea cheltuelilor avute cu administrarea şi propaganda pentru loterie, iar restul de Lei 447.100, a fost vărsat la fondul general.

Nu s'au publicat dări de seamă asupra acestei chestiuni, întrucât socotelile loteriei nu au fost şi nu sunt încă încheiate definitiv. Rapoartele cassierului Banciu au fost prezentate incomplect comitetului şi numai la repetitele insistenţe ale acestuia. S'a aşteptat ca — după ultima tragere — să se facă o socoteală exactă a loteriei. A coincidat această ultimă tragere cu descoperirea neregulelor din gestiunea fostului cassier-titular al Asociaţiunii şi cu plecarea din serviciul Asociaţiunii a celor 2 funcţionari susmenţionaţi.

La intervenţia comitetului de a se preda chestiunea loteriei, funcţionarul I. Banciu cu raportul său Nr. 3645/1929 a răspuns că nu se pot încheia încă exact socotelile, întrucât concesionarii nu răspund la provocarea ce li s'a făcut de a retrimite biletele nevândute.

Comitetul Asociaţiunii a dispus în cele din urmă ca, în prezenţa unor delegaţi ai săi, să se ia în primire de funcţionarii actuali, atât biletele rămase nevândute, cât şi arhiva aşa cum se găseşte.

O scurtă privire aruncată asupra numărului de bilete găsite în depozitul Asociaţiunii, asupra dovezilor privitoare la acele bilete, ce se găsesc la concesionari, cât şi a sumelor înscrise la venite şi cheltuieli de ceice au manipulat această arhivă

---

tarului cu sfânta masă a darului: să trântească 'n fundul iadului o pereche de creştini de legea veche.

Unul: num'un strop.

Altul: cât un plop.

Unul: albineţ cum îi coliea.

Altul: oacheş cum îi gliea.

Unul: însurăţel de şapte zile.

Altul: văduv cu doi copii şi cinci copile.

Unul: buiac ca un crai.

Altul: cu vatra fără de mălai.

Vina lor?

Vina tuturor dreptcredincioşilor!

Că's tari la căpătână ca boala bătrână!

Că-i poţi turti 'n ţărână, ca pe-o jivină, dar nu ţi se închină în lege străină!

Că de te-atingi de popii lor, răi de guşi şi furioşi ca nişte urşi, îţi zdrobesc fereşti şi uşi şi-i mântuesc şi din cătuşi!

Aşa îndrăsniră şi ăşti doi bătăuşi!

— Prindeţi-l întâi pe cel mai mic şi prăpădiţi-l repede ca pe-un nemernic!

Haiduci mulţi ca stupii îl năpădiră ca lupii.

— Alelei, voi pui de smei, cari trăiţi din prada sabiei, luaţi-mi desagii cu miile, casa cu moşiile, turma cu oiţele, dar cruţaţi-mi zilele!

— Nu ni-i dor de truda ta, ci-ţi lăcomim viaţa!

— Vătăşele de pe şea, dacă nu de mila mea, cruţă-mă pentru nevestica tinerea, să nu rămână, sărmănica, singurea!

Dar vătăşelul strigă în graiul lui ca gheaţa:

— Strângeţi-i mai repede aţa, să piară mai repede 'n el viaţa!

Flăcăul răcni atunci de se recî sufletul în haiduci:

— Trimite-ţi, Doamne, urgia, de înneacă împărăţia în care n'are margini blăstămăţia şi cu ea pradă şi fiarăle astea!

Pân'ai bate pălmile să stinse în furcile cele rele, însurăţelul cel de şapte zile.

— Apucaţi-l acum pe cel mai mare şi stingeţi-i şi blăstămata lui sufiare!

Câţiva haiduci iuţi ca ogarii îl grămădiră ca tâlharii.

— Alelei, haiduci voinici, lăsaţi-mă să plec de-aici la cei şapte copilaşi mici, cari mă strigă şi mă cheamă, că n'au săracii nici mamă!

— De fărădelegea ta nu te-a scăpa numai mama funia!

— Veniţi, dar, dragi copii, cari îţi rămânea pustii, veniţi toţi în juru tatii, să vă mai vadă ochii mei odată, să vă atingă buza mea de tată, c'apoi mă pleacă 'n lumea aialaltă...

Cei şapte copii ca şapte muguri trandafirii începură a plânge în glasurile lor arginţii.

Doi fecioraşi se repeziră atunci printre haiduci şi porniră să-i sărute mânile lui ferecate, mânile lui însângerate:

— Tată dragă, tată dulce, noi unde să ne ştim duce, că afară de tine n'avem nădejde la nime?...

Iar cele cinci copile prăbuşite în genunchi strigau înaintea afurisitelor de furci:

— Dacă omorâţi pe tata, iată stăm şi noi aci, gata, să ne spintecaţi beregata, că şi-aşa ne-aşteaptă moartea!...

Nu era nime în popor să nu plângă de mila lor.

Vătavul biruit de milă grăi pe urmă în silă:

— Pentru ăşti prunci eşti mântuit de furci! Dar de-i mai îndrăgi răscolile, te-aşteaptă spânzurătorile şi şi te-or mânca ciorile! *A. Nanu.*

lasă impresia că Asociaţiunea nu a suferit pagube materiale. Totuş, pentru o exactă clarificare şi un control al sumelor inregistrate, s'a decis o verificare a gestiunei loteriei de către un contabil expert. Această verificare este în curs. Intrucât se vor găsi nereguli sau pagube, ele se vor adăuga la casierul juridic al funcţionarilor ce sunt improcesuaţi.

Membrii comitetului nu se consideră vinovaţi şi nu pot fi făcuţi răspunzători de aceste neregule, întrucât ei sunt acei ce le-au descoperit, au luat măsuri ca Asociaţiunea să nu fie păgubită materialiceşte şi au dat în judecată pe funcţionarii bănuiţi.

Chiar colegii, cari au fost odinioară în comitet şi au luat parte mai activă în comisiile încredinţate cu supravegherea administrării bunurilor instituţiei, nu credem să poarte vre-o vină.

Pentru a pune capăt calomniilor apărute prin ziare, comitetul central a hotărât să roage pe dl prim-ministru N. Iorga ca să dispună trimitereă cât mai urgentă a unui verificator, care să supraverifice întreaga gestiune a Asociaţiunii în special a loteriei a fondurilor şi fundaţiunilor administrate de Asociaţiune (atacate în ultimul timp prin ziarul «Curentul») şi să se convingă de măsurile luate de conducătorii ei în această direcţiune. Dealtfel comitetul central a luat dispoziţii încă în şedinţa din 6 Februar a. c., deci înainte de orce alte iniţiative din partea vre-unei organizaţii a Asociaţiunii, să ţină o şedinţă plenară şi să propună o adunare generală extraordinară care să se ocupe în special cu această chestiune. Membrii comitetului central nu au nimic de ascuns şi cred că singură adunarea generală este în măsură să judece, atât activitatea lor, cu nimic retribuită, ci, dimpotrivă împreunată cu jertfe materiale şi de timp, cât şi dispoziţiile cu privire la aceste neregule, ce sunt atât de exploatate de unii interesaţi, rău voitori şi alţii, greşit informaţi.

Adunarea aceasta sperăm că va transa definitiv chestiunea neregulelor, luând totodată măsuri împotriva calomniatorilor.

In numele comitetului central:

vicepreşedinţi:

Dr. Gh. Preda m. p.

Nic. Togan m. p.

secretar:

Nicolae Băilă m. p.

Citiţi şi respândiţi ziarul

Telegraful Român

Societatea culturală „Sf. Gheorghe" din Agnita

Dintr'o corespondenţă, primită cu întârziere, publicăm următoarele:

Secţia muzicală a societăţii culturale «Sf. Gheorghe» din Agnita, ale cărei năzuinţe sânt bine apreciate pe valea Hârtibaciului, a înregistrat, cu ocazia sărbătorilor de sfârşit de an, o nouă isbândă pe terenul ce-l cultivă cu multă râvnă: Sub conducerea părintelui preot Emil Pora, a reprezentat piesa teatrală: «Fetiţa orfană» şi un bogat reportoriu muzical, pe scena teatrului local. Cu această ocazie s'a putut vedea ce succes se pot culege atunci, când munca este stăruitoare şi temeinică. Această societate a luat fiinţă abia de un an, şi are la efectivul ei câteva manifestări culturale bine reuşite. Din iniţiativa preotului nostru, care îş dă seamă de ce va să zică un cor instruit pentru culturalizarea mulţimii, a luat fiinţă, în Martie 1931, secţia muzicală o societăţii menţionate.

Activitatea părintelui nostru sufletesc este privită cu multă dragoste de toţi ceice înţeleg binefacerile culturii muzicale. Elementul românesc din Agnita, care nu rămâne astfel în urma societăţilor similare ale minorităţilor în mijlocul cărora trăeşte, are datoria morală să uşureze şi susţină cu tărie munca păstorului care caută, pe căile adevărului şi frumosului, să-şi servească biserica, lucrând pentru folosul obştesc. *Cor.*

Să fie „diplomaţie" la mijloc? In ziua de 6 Martie 1932, — când s'a sărbătorit la Sibiu, în cadrul unui festival plin de însufleţire, activitatea pilduitoare şi atât de multilaterală, a dlui O. Goga ajuns la vârsta de 50 de ani, — între felicitatori era şi reprezentantul mitropolitului Dr. Vasile Suciu dela Blaj: Prin rostul protopopului gr.-cat. Nicolae Togan, mitropolitul Blajului aducea adecă urări de bine şi mare laudă poetului şi luptătorului Octavian Goga.

In ziua de 12 Martie 1932, va să zică abia o săptămână mai târziu, oficiosul mitropoliei blăjene, *Unirea*, scrie următoarele:

«*Toată acţiunea poetico-politică a dlui Goga ne pare mult sgomot pentru nimic*»...

De-o parte Blajul preamăreşte cu graiul un scriitor şi luptător, — de altă parte acelaş Blaj spune în scris, că acţiunea poetico-politică a dlui Goga este egală cu «mult sgomot pentru nimic»...

Lumea ar vrea să ştie: în care din aceste două cazuri, când grăeşte Blajul, sau când scrie Blajul, avem să căutăm sinceritatea?

INFORMAŢIUNI

Semicentenar. Facultatea teologică din Bucureşti îşi serbează, în 2 Mai 1932, cincizeci de ani ai existenţei sale. Se va tipări, cu ocazia aceasta, un volum festiv comemorând faptul.

Admişi în învăţământul primar. Ministerul instrucţiunii admite ca absolvenţii şi licenţiaţii facultăţilor să intre în învăţământul primar. Ei vor fi obligaţi la practică pedagogică şase luni pe lângă o şcoală normală; ear la examen de diplomă vor fi supuşi odată cu absolvenţii şcoalelor normale. Absolvenţii de licee, sau bacalaureaţii, pot intra şi ei în învăţământul primar ca învăţători ajutori, ear după terminarea stagiului de-un an se admit la examenul de învăţător.

Port naţional în şcoale. Ministerul instrucţiunii, întrebat fiind dacă portul naţional e obligator pentru elevii şi elevele şcolelor normale, a hotărât că acest port poate fi recomandat, fără caracter de obligativitate, ca vestmânt de sărbătoare, păstrându-se la costumele naţionale nota specifică regiunii unde se află şcoala.

Păcat de osteneală. In vreme de earnă, în anul acesta neobişnuit de aspră şi lungă, artişti de valoare ai teatrelor din capitală fac drumul dela Bucureşti la Sibiu, şi apoi mai departe, ca să joace piese din reportorii *străine*, drame şi comedii sentimentale şi nebuloase, ca b. o. Maman Colibri, Moartea în Vacanţă ş. a., alese cu prea puţin simţ critic. Astfel de reprezentaţii, deşi jucate de mari actori, rămân totuşi păpuşerîi, bune poate pentru galerie sau pentru şcolarii neastâmpăraţi din clasele inferioare ale şcoalelor. Provincia aşteaptă alt ceva dela capitală.

ŞTIRI LOCALE

Festival. In sala prefecturii judeţului Sibiu, se dă Duminecă, 20 Martie 1932, ora 11½ un *festival religios*, organizat de «Societatea naţională a femeilor ortodoxe române, secţia Sibiu». Va vorbi protoiereul militar I. Dăncilă despre *Mila creştină*. Va cânta: Corul Academiei teologice «Andreiane» sub conducerea dlui prof. N. Oancea. — Intrarea benevolă. Venitul: pentru şomeri.

Convocare. Direcţiunea liceului «Gh. Lazăr» din Sibiu, roagă pe toţi membrii adunării generale a comitetului şcolar al liceului, să binevoiască a participa la şedinţa adunării, ce se va ţinea Duminecă în 3 April 1932, ora 11 a. m. în sala prof. a liceului, pentru alegerea unui nou comitet şcolar. Intrucât în 3 April a. c. nu se vor întruni membri în numărul cerut de regulament, adunarea se va ţinea în Dumineca viitoare, 10 April a. c. ora 11 a. m. cu orce număr de membri prezenţi. *Direcţiunea.*

Recrutarea tinerilor născuţi în anul 1911, precum şi a celor amânaţi de consiliul de recrutare a cl. 1931 şi 1932, din oraşul Sibiu, se începe în 29 Martie 1932. In 2 April: înscrierea şi recrutarea teologilor şi elevilor. Informaţiuni se dau la primăria municipiului Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 2, camera Nr. 17.

Colectă pentru şomeri. In urma stărilor economice grele de azi, a rămas fără de lucru şi în oraşul nostru un număr mare de muncitori. Municipiul a făcut, ce i-a stat în putinţa, pentru ameliorarea stării grele a acestora. Azi nu-i mai este posibil să-i ajute, din cauza mijloacelor restrinse ce îi stau la dispoziţie. Se face dar apel la bunăvoinţa populaţiei din oraş, să vie în ajutor cu bani, haine şi albituri pentru şomeri ajunşi în mizerie. Colecta se face prin o comisiune.

Meditaţii*

Văzut-am pe Satana ca un fulger din cer căzând.
(Luca 10, 17).

Aruncând o privire în istoria religiunilor, vedem că la toate popoarele, fără excepţii, alături de zeităţile bune, sânt aşezate zeităţi rele; cele dintâi stăpânind şi petrecând în lumină, iar duhurile rele în întunerec. Intre ele luptă.

Aşa la Zoroastru în religiune persistă, asemenea în mitologia egipteană, precum şi în politeismul greco-român şi la evrei. Şi este interesant că la începutul Noului Testament chiar, în momentul când Hristos se pregătea pentru a-şi începe misiunea, cel rău, deavolul, îi stă în faţă.

Precum în religiunile vechi amintite, cele două principii, erau prezentate în continuă luptă, ceva asemănător se petrece între Hristos şi diavol. — Din convorbirea ce-a avut loc între ei, nu par a şi fi streini.

Diavolul numeşte pe Hristos foarte potrivit, Fiul lui Dumnezeu, aceasta la începuf până când Mântuitorul încă nu era cunoscut în această calitate ca atare. Cel rău se mai dovedeşte şi cunoscător al scripturilor, întrucât apelează la Isus, bazându-se pe texte din Sf. Scriptură. Asemenea Hristos, pare a se adresa unui cunoscut, îi numeşte pe nume, Satana şi-l trimite dela Sine. — Pe oameni îi învaţă să se roage lui Dumnezeu, ca să-i mântuiască de cel rău. — Din biografia lui Satan, ca dată din Scriptură, avem locul din Luca 10. 17: Văzut-am pe Satana ca un fulger din cer căzând.

Despre existenţa diavolului în decursul N. Testament se vorbeşte mereu şi în Apocalipsă mai ales, dar despre originea lui, doar textul amintit, ne lasă să întrevedem ceva. Isprăvile lui sânt multe; în legătură cu oamenii dela căderea în păcat a protopărinţilor noştri şi toate relele de atunci şi până astăzi, el le-a pricinuit.

Dar cine este cel ce întruchipează personal răul? — Este celce căzuse ca un fulger din cer, din împărăţia binelui. Luceafărul cel căzut, acesta este Satan.

Purtător de lumină odinioară prin mândrie însă s'a răsvrătit împotriva Creatorului chiar, vrând să ee a emenea Lui, dar drept pedeapsă, a fost lovit de fulger şi doborât în întunerec, al cărui stăpân devine şi tatăl minciunii. De atunci, prin mândrie, cearcă să răsvrătească mereu pe fiii oamenilor şi pe mulţi îi poartă cu minciuna, cu Fiul lui Dumnezeu însă orcât de mare i-a fost mesteşugul, cu care s'a apropiat de El, n'a isbutit.— Să ne rugăm lui Hristos că în ispită să ne întărească şi pe noi.

Al treilea fapt...

La sărbătorirea dela Academia Română a nonagenarilor Iacob Negruzzi şi Mihail Şuţu, în Decemvrie 1931, dl Octavian Goga, academicianul, punea pe seama celor trei Regi ai românilor, *trei fapte mari*, care pentru realizarea lor au cerut şi cer decenii: Carol şi Neatârnarea, Ferdinand şi Isbăvirea, *Carol II şi Contopirea.*

In finalul acestei minunate sinteze a unui important capitol de istorie naţională: triumful şi roadele regalităţii, îşi găseşte românismul de astăzi făgaşul în care trebue să stee şi pe care trebue să meargă pentru a se ajunge la înfăptuirea marelui proces al contopirii sufleteşti a neamului, a cărui magistrală definire îi revine dlui Octavian Goga.

Zilele acestea, când partidul i-a încredinţat destinele lui, dl Octavian Goga a mărturisit de nou acest ideal: «Unificarea sufletească a provinciilor a fost pentru mine un crez care s'a codificat prin lupta dusă împotriva tendinţelor regionaliste»... «Din această clipă (de când Ardealul a fost eliberat) toată lupta mea a fost îndreptată pentru contopirea definitivă a sufletului şi aspiraţiilor acestui neam»!

Fie ca aceste afirmaţiuni care aparţin sărbătoritului ţării întregi, să facă să avem ochii deschişi asupra adevărului crud, că încă mai sânt: «regăţeni» şi «ardeleni», şi «bănăţeni» şi «basarabeni» — desigur într'o accepţiune nefericită a cuvântului, alta decât cea care făcea pe-un frate din ţara mamă să plângă pe cel înstrăinat, şi invers...

Stâncile Carpaţilor vor fi atunci un adevărat reazim al românismului din ambele lor laturi, o veritabilă «coloană vertebrală» a României din viitor... *Gr. T. M.*

Nr. 7/1922. (4) 1—1

Concurs

Consiliul parohial ortodox român din comuna Mănăstireni, judeţul Cluj, prin aceasta dă în întreprindere pe cale de licitaţie cu oferte închise şi sigilate pictarea iconostasului, precum şi a întregului interior al bisericii celei nouă din comuna Mănăstireni.

Concurenţii sânt invitaţi ca până la *24 April a. c.* ora 12 să-şi înainteze oficiului parohial planuri de pictură şi oferte pentru fiecare plan aparte, precum şi dovezi despre eventualele lucrări efectuate până în prezent.

Concurenţii vor depune un vadiu, numerar, hârtii de valoare, libele de bancă acceptabile, sau imobile libere de sarcini, de cel puţin 10% asupra preţului din deviz.

Consiliul parohial îşi rezervă dreptul de a încredinţa lucrarea fără considerare la preţ şi condiţii aceluia dintre ofertanţi căruia va crede de cuviinţă.

Ofertele înaintate pentru concurenţi sunt obligatorii din momentul înaintării, iar pentru biserică după aprobarea în mod definitiv de către consiliul parohial şi forurile în drept.

Planurile ne acceptate vor fi restituite concurenţilor, iar cel acceptat va rămânea în proprietatea bisericii.

Epitropia nu supoartă nici un fel de spese sub nici un titlu.

Condiţiunile de plată:

Epitropia va achita antreprenorului:

După recepţionarea picturei iconostasului 50%;

După recepţionarea picturei a una a doua din interiorul bisericei 25% din suma angajată, iar restul imediat după recepţionarea întregei lucrări de pictură împreună cu vadiul depus.

Lucrările se vor începe după aprobarea definitivă în termin de 15 zile, iar în ce priveşte terminarea se va nota în ofertă de către concurenţi.

Mănăstireni, 11 Martie 1932.

Preot ort.-rom.: **Nicolae Cosma**

Epitrop: **Gavril Zirbo**

Am văzut:

Aurel Munteanu
protopop.

Nr. 41/1932 prot. (10) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Valdei**, protopresbiteratul Orăştiei, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în numita parohie sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.

2. Casă parohială. — Parohia dispunând de suma necesară pentru cumpărarea unei case parohiale, până la cumpărare pune la dispoziţia viitorului paroh o casă închiriată.

3. 10 (zece) jugăre arător primite prin reforma agrară.

4. Sesiunea veche: arător 1 jug. şi 505 stânjini □; grădină 489 st. □ şi livadă 2 jug. 463 st. □ (adecă încă 4 jugăre, de tot 14 jugăre).

5. Stole obişnuite.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare, oficiului protopopesc al Orăştiei, în termenul de mai sus, şi e de dorit să se prezinte în biserică într'o Duminecă sau sărbătoare, spre a se face cunoscuţi parohienilor.

Orăştie, la 14 Februar 1932.

Oficiul protopresbiteral ortodox rom. din Orăştie, în înţelegere cu consiliul parohial din Vaidei.

Ioan Moţa
administrator protopopesc.

Nr. 52/1932. (11) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a doua din **Ţintari**, parohie de clasa I, protopopiatul Braşovului, se publică prin aceasta concurs cu termin de 30 de zile, dela prima publicare a ei, în Telegraful Român.

Retribuţiunile acestui post de paroh sânt:

1. Întregirea dotaţiunii de stat conform coalei B.

2. Sesiune parohială de 14 jug. 860 st. p. arătură şi fânaţ.

3. Câte o ferdelă de bucate în natură, sau contravaloarea ei în bani, dela fiecare familie, iar dela jumătăţile de familie câte o jumătate de ferdelă.

4. Stola parohială stabilită prin hotărârea adunării protopopeşti grupa B. Nr. 219/1926, aprobată de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare, de pregătire eventual de serviciu prestat deja, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, în timpul terminului fixat de concurs.

Concureţii vor binevoi a se prezenta în parohie, Duminecă ori sărbătoarea, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Din şedinţa Consiliului parohial, ţinută la 30 Ianuar, în înţelegere cu oficiul protopopesc.

Braşov, în 29 Ianuar 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Dicţionarul
enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»

Partea I

Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi
de
I.-Aurel Candrea
profesor la Facultatea de litere din Bucureşti

Partea II

Dicţionarul istoriei şi geografiei universale
de
Gh. Adamescu
profesor, membru corespondent al Academiei Române

Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea
din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal
de
Vasile V. Drăgan
licenţiat în ştiinţe de stat
cu prefaţa de
Dr. N. Stoenescu
conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

---

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă
profesor la Academia teologică

	Lei
1. Tâlcuirea sfintei Liturghii	legată 15
2. Tâlcuirea sfintelor Taine	„ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese postale Lei 10·— în plus.

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la adminstraţia ziarului :

Telegraful Român

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală
şi
Statistica bisericească
de
Euseviu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere
de
Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 130·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale
pentru cor de bărbaţi, de:
Antoniu Sequens
Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

ATLAS
pentru
Istoria Bisericii Universale
întocmit sub
Indrumările dlui Teodor M. Popescu
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti
de
Pr. Marin Popa-Nemoiu
cu colaborare dlui
Ion M. Popescu-Romanaţi
studenţi

Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului
Indreptar cultural
de
Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**
Preţul Lei 100·— plus spese poştale Lei 15·—

Au apărut:

Manuale de limba română
de **E. HODOŞ**

I. Carte de citire şi Gramatică
pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noţiuni de Stilistică şi Poetică şi Carte de citire
(pentru Istoria Literaturii); şi

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe
cursuri universitare
de
Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi
Prelucrate, complectate şi editate
de
Prof. Dr. Teodor Tarnavschi
şi acum din nou editate şi complectate
de
Dr. în teologie şi filozofie
Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu
pe protopopiate
întocmită de
Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura

Seminţe creştine
sădite
în ogorul românesc
de
Pr. Ic. I. Mălăescu
Tomul III
Preţul Lei 125 + spese Lei 20

Sectele din România
de
Arhiereul Grigorie L. Botoşăneanu
Preţul Lei 30 + spese Lei 15

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare

Vieţile Sfinţilor
în limba moldovenească
întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale
Sf. Dimitrie al Rostovului
tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor
Luna Mai (1—15)
Cartea întâia
Preţul Lei 225.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 26 Martie 1932 Nr. 25—26

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Morala generației noastre

Unul din caracterele epocii de după războiu, a cărui semnalare a devenit chiar banală din cauza generalității lui, este cunoscuta, universala, anarhica dorință de plăceri, după care se aleargă, fără nici un criteriu de moralitate, cu o frenezie de nedescris. Psihoza a pus stăpânire pe toate vârstele, a înebunit toate clasele sociale, și mai ales tinerimea nu i-a scăpat. Ori cine știe și ori cine poate observa când privește în jur, că idealul, idolul de aur al tinerimii din zilele noastre, este să guste cu tot sentimentul intensificat la paroxism, până la fund, cupa cu toate plăcerile.

Ar fi lung să încercăm o analiză a cauzelor până în cele mai mici detalii ale lor. Educația neglijată, copilăria petrecută de obicei fără de veghea unei autorități severe și creștine, precum și — nu de puține ori — exemplul celor mai mari, furați și ei de vârtejul nebun al plăcerilor, sânt lucruri arhicunoscute.

Am putea să spunem, ținând seama de marea majoritate, că întreaga tinerime contemporană îngenunche astăzi la altare evdemoniste și utilitariste. Cei cari au reacționat la timp și, ajutați de inima lor tânără încă neprofanată, au știut să reziste, sânt o minoritate. Ei ridică pe ici pe colo, de unde a căzut frânt, steagul alb al generozității și al idealismului, ca o mărturie a unei renașteri ce desigur va să vie. Mulțimea însă se lasă antrenată de fantomele sclipitoare dar mincinoase, care fac fala acestui veac.

De bună seamă, nimic nu se face în gol, și orce atitudine de viață, fie ea cât de absurdă, își creiază un fundament de justificare științifică. Filosofia, cu principiile ei atât de maleabile, este pusă la contribuție; la nevoe se adaugă puțin cinism, și sistemul de morală modernă e gata.

Sânt în deobște cunoscute teoriile morale care vin, la cei mai mulți dintre camarazii noștri, în sprijinul atitudinilor nesănătoase semnalate mai sus. In primul rând ***un individualism absolut.*** Fiecare își face din sine însuși, dar absolut numai din sine însuși, idealul și câmpul său de activitate. Să mai poftească deci cineva și să le mai reproșeze că duc o existență fără nici o țintă. Obiectivul lor e bine, e clar precizat: ei înșiși, ***absolut numai ei înșiși.***

Trebue, de altfel, să facem pentru unii concesiunea și să recunoaștem că au ridicat acest ideal la o înălțime demnă de toată considerațiunea. Ei n'au adoptat o atitudine de ***farniente***, ci se consacră eforturilor unei ascensiuni continue și, dintr'un punct de vedere, lăudabile. Străduințele lor tind la desfășurarea armonică a ființei lor, corp, sensibilitate, uitând însă prea adesea sufletul. Cultură fizică, cultură intelectuală, cultură artistică și estetică. Iată la ce se reduce la ei ***cultura spirituală.*** Dar ei păstrează, pentru fiecare din aceste laturi ale educației universale, credință de adevăr suprem și zel de entuziast. Sânt fără încetare în căutarea unui progres către o perfecțiune, concepută ca o desfășurare totdeauna mai bogată a personalității. A se întrece mereu pe sine însuși, a nu fi niciodată mulțumit de starea prezentă, — iată crezul zilei pentru cei mai buni.

Eforturile acestea spre mai bine, în ce au ele superior, în ce se dovedesc constructive de valori culturale-spirituale, merită laudă și adeziune. Biserica și cei ce simt creștinește le aprobă, le încurajează și le patronează. Că tineri cari se deșteaptă la viața superioară a spiritului, cari mai ales au conștiința și răspunderea formării personalității lor, ajung să considere această personalitate ca ceeace au ei mai scump, și încep s'o cultive cu o grijă scrupuloasă, — nimic mai normal, nimic mai legitim. Nu ***spiritualismul creștin***, care sufere în zilele noastre de lipsa ***oamenilor adevărați***, va combate și va înăbuși aceste elanuri, în ele însile înalte. Dar unde eroarea ***moralei generației noastre*** începe, este în momentul în care se alunecă pe nesimțite dela atenție la adorare, când obiectul atâtor solicitudini este ridicat la rangul de ***zeu*** și când este ușor de cedat chiar și unor credințe din filosofia lui Nietzsche, sau din romanele lui Gide. Să băgăm de seamă! Aceste credințe sânt seducătoare prin lirismul cu care sânt învăluite și ele se pot strecura înainte ca o sănătoasă educație morală să-și impună corectivele ei luminoase.

Consecințele, unor concepțiuni astfel înțelese sânt mai grave decât le arată aparențele. Mai întâi o anumită lașitate în fața vieții. Sub pretextul, în aparență verosimil, al liberei desfășurări a întregii ființe psiho-fizice, se ajunge

FOIȘOARA

Preotul

după A. de Lamartine.

In cel mai ascuns bârlog, în creerul munților, în fundul văilor, pe întinsul câmpiilor, unde se vede licărind viața unui sat, este un om al tuturor; pentrucă este tuturor părinte sufletesc; el este de sus chemat ca martor, ca sfătuitor și ca împuternicit în cele mai solemne acte ale vieții; fără care nu se poate naște, nici muri; care ia pe prunc dela sânul mamei sale și nu-l lasă decât la mormânt; care binecuvântează și sfințește leagănul, patul conjugal, patul morții și sicriul; un om pe care copiii obișnuesc a-l iubi, a-l venera și a se teme de el; pe care chiar și necunoscuții îi numesc ***părinte***; la picioarele căruia creștinii depun mărturisirile lor cele mai intime, lacrimile cele mai secrete, un om care prin starea sa este mângâitorul tuturor mizeriilor sufletului și ale trupului. Acest om este preotul. El este ministrul religiunei lui Hristos, însărcinat de a conserva învățătura sa, de a răspândi morala sa, și de-a împărtăși binefacerile sale turmei ce i s'a încredințat. Din aceste trei aspecte sacerdotale rees trei calități sub care va fi primit preotul adică: ca preot, ca moralist și ca administrator spiritual al învățăturei lui Hristos în comună.

Din toate acestea decurg trei sublime datorii de îndeplinit pentru a fi demn de măreția funcțiunilor sale pământești și a se bucura de stima și venerarea credincioșilor.

Ca păstrător al învățăturei creștine, preotul are datoria de a păstra neschimbată această învățătură dumnezeească și misterioasă prin natura sa, impusă prin revelație, primită prin credință, ea nu primește critică. Cu toate acestea, aici chiar înalta pregătire a preotului poate influența în mod folositor asupra religiei poporului ce el învață.

O mulțime de credințe banale, unele superstiții populare s'au amestecat în secolii întunecați și plini de ignoranța cu înalta credință a curatei învățături creștinești. Superstiția este abuzul credinței; de datoria preotului, ministrul luminat al unei religiuni de la care a venit toată lumina, este de-a înlătura aceste umbre care întunecă sfințenia ei. Datoria preotului este de a desființa aceste abuzuri ale credinței și de a reduce toate credințele superstițioase la misterioasa simplicitate a dogmei dumnezeești, adevărul nu are niciodată nevoe de rătăcire, și umbrele nu adaug nimic la lumină.

Ca moralist, opera preotului este mai frumoasă încă. Creștinismul fiind o filosofie dumnezeească este scrisă în două chipuri: ca istorie, în viața și moartea lu Hristos; ca percepte, în sublimele învățături ce el a dat lumei. Aceste două cuvinte, perceptul și exemplul, sunt cuprinse în Sf. Evanghelie. Preotul trebue a o avea totdeauna în mână, sub ochi și'n inimă. Un bun preot este un comentar viu al acestei cărți dumnezeești. Nu este adevăr moral sau politic care să nu fie în germene într'un verset din Evanghelie; toate filosofiile moderne au comentat un verset, dar l-au uitat pe urmă; filantropia este născută din primul percept, caritatea. Libertatea a mers în lume pe urmele sale; egalitatea politică e născută din recunoașterea ce Evanghelia ne-a îndemnat a face din egalitatea noastră. Legile s'au îndulcit, obiceiurile omenești s'au abolit, lanțurile au căzut, femeia a recăpătat respectul în inima bărbatului. Intreaga omenire actuală cu legile sale, cu instituțiile sale, cu speranțele sale nu e decât cuvântul evanghelic mai mult sau mai puțin întrupat în civilizația modernă.

la justificarea oricărei dorinţe, oricărei tendinţe interioare. Nici un efort de auto-disciplină, nici o cenzură a propriilor noastre gânduri şi porniri intime, nu mai intervine. Se uită prea adesea foarte repede că un pom nealtoit nu se încarcă niciodată decât cu fructe amare. Un moment numai de reflexiune, o clipă numei de examen, făcut în ceasurile în care luăm viaţa în serios, sânt de ajuns, pentru fiecare din noi, ca să ne convingem de necesitatea acestui control perpetuu asupra vieţii noastre sufleteşti şi de severitatea neînduplecată, necesară faţă de noi înşine.

Căci *morala generaţiei noastre* merge mai departe. Pentru că orce desfăşurare a unei părţi din fiinţa noastră ne aduce o plăcere, orce plăcere devine de dorit, în afară de criteriile ce trag linia de demarcaţie între bun şi rău. Urmează o atitudine de aşteptare în faţa cursului evenimentelor, pentru a primì dela fiecare din ele o fericire. Cu un cuvânt, nu se mai caută deloc a dominà viaţa, ci se consimte fără vitejie a fi stăpânit totdeauna de ea. Pentru plăcerea cu orce preţ, se ajunge la această regulă pe care o împrumut dela unul din pontifii acestei filosofii: «*Trebue să acţionezi fără să judeci dacă acţiunea e bună sau rea. Trebue să iubeşti fără să te neliniştesti dacă este bine sau rău*». Iată aberaţia conştiinţei la care ne aduce un atare individualism: *negarea oricărei valori morale!*

Acestea pentru morala personală. Ce consecinţe decurg pentru morala socială? De fapt, pe baza acestor concepţii, nici nu poate fi vorba de morală socială. Egoismul, care decurge în chip logic din ele şi care caracterizează viaţa generaţiei noastre, exclude iubirea activă pusă în serviciul fericirii altora, exclude expansiunile altruiste, ce se dăruesc în slujba societăţii şi a umanităţii. Pentru adepţii moralei generaţiei noastre, idealul e legat numai de această viaţă, iar fericirea constă în plăcerea de toate clipele. A lucra pentru fericirea aproapelui însemnează a nimici-o pe a lor, însemnează a se îndepărta voluntar dela adevăratul lor scop. Alegerea e făcută pentru ei: *cu atât mai rău pentru ceilalţi.*

Este egoismul brutal şi fatal, consecinţă logică a teoriilor ce justifică atitudinile majorităţii tinerilor din zilele noastre. In fond, pentru ei umanitatea nu există, căci ei n'o cunosc ca un singur corp, nici ca o familie de fraţi, ci ca un agregat de străini, aşezaţi cot la cot, fără nici un sentiment ca să-i unească, lucrând fiecare pentru sine fără grija vecinului. Nenorocire celor slabi, celor ce nu pot să asigure fericirea lor prin ei înşişi!

Ce orbire spirituală şi ce învârtoşare a inimii trebue pentru a putea fi fericit în aceste condiţiuni, când aproape de noi alţii sufer. Fără îndoială, datoriile noastre către noi înşine sânt imperioase. Trebue să lucrăm cu toate puterile noastre la perfecţiunea personală în toate domeniile; trebue să tindem a deveuì în modul cel mai complet posibil un «om». Acest lucru n'avem dreptul să-l uităm. Tot aşa însă n'avem dreptul să uităm legea iubirii pe care Mântuitorul ni-a lăsat-o: «Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi». Nu-i aşa că numai în această iubire, *realizată neobosit în acte cotidiane*, se va desfăşura în modul cel mai complet personalitatea noastră? Nu-i aşa că numai când vom înţelege ceeace este iubirea de umanitate şi când vrăjiţi de ea vom dăruì, în numele ei, o parte din sufletul nostru, din viaţa noastră întreagă; nu-i aşa că numai atunci ne vom ridica noi înşine mai aproape de idealul nostru de perfecţiune, Domnul nostru Isus Hristos?

A întreba, este a răspunde.

Strasbourg, în Martie. 1932. *N. Grosu.*

Avuţia care nu fericeşte

Krueger, celebrul miliardar suedez regele chibriturilor, creditorul statelor, s'a sinucis clătinând în prăbuşirea lui situaţia financiară a câtorva state din occident şi pe cea a câtorva mari bănci şi intreprinderi industriale. Unul dintre giganţii cari susţin pe umerii lor edificiul sgârienouri al capitalismului de azi, cade strivit tocmai de greutatea colosului sub care stă. Câtăva vreme banii au curs de pe tot globul în cassa întreprinzătorului suedez, pentru a fi transformaţi mereu în noui uzine şi noui produse cari să momească şi mai mulţi bani. Nesaţiul capitalismului creştea pe măsură ce înghiţea mai mult. Tindea să acapareze totul. Tindea la bogăţie infinită. Dar lumea nu mai avea pe ce să cumpere produsele lui. Atunci i-a avansat împrumuturi. Iată însă că banii împrumutaţi nu se mai pot întoarce; ei trebue să satisfacă necazuri şi mai grele. Dar lucrătorii uzinelor trebuesc plătiţi, uzinele trebuesc întreţinute şi bani nu vin. Disperarea şi ruşinea mână pe marele financiar, căruia cu puţin timp înainte i se deschideau perspectivele unei stăpâniri peste întreaga lume, la actul nebun al sinuciderii.

De câte ori n'auzim de sinucideri de-ale marilor bogătaşi? Şi totuş, cât de mult crede omul sărac că dacă s'ar îmbogăţì ar ajunge la fericire? Cu toate asigurările pe cari le dau cei bogaţi că nu sânt fericiţi, cu toate probele despre nefericirea celor mai mulţi dintre ei, omul sărac tot crede că sărăcia îl face nefericit. Cât de puţini sânt aceia cari sânt reali pătrunşi de ceeace de altfel se afirmă de toată lumea, că fericirea vine dintr'un izvor cu totul de altă natură decât din bunurile materiale.

Sufletul nu poate fi satisfăcut cu bunuri materiale. Intre aceste două categorii de lucruri există o incompatibilitate dela natură. Sufletul caută ceeace-i netrecător, ceeace-i fără fund în înţelesul şi în puterea de-a face bun; sufletul nu şi găseşte cuprinsul şi obiectul care să-l fericească decât în ceeace poate da hrană şi impuls veşnic tendinţelor sale de progres fără sfârşit. Ce-i material se exclude aşadar dela început din câmpul motivelor cari pot da fericire sufletească. Inzadar a căutat capitalismul modern să răspundă acestei flămânziri după infinit a sufletului cu acumularea de tot mai multe şi mai multe bunuri materiale. Lucrurile materiale au totuşi un sfârşit. Şi sunt trecătoare. Şi din ele nu-şi poate extrage sufletul hrană veşnică. Ele sunt pentru trup. Şi trupul are trebuinţe atât de limitate.

Aceasta, ca să nu mai vorbim şi de aspectul social al capitalismului, care ne arată că o acumulare de bunuri materiale nenumărate nu e posibilă decât la foarte puţini şi că un capitalism din care lipseşte duhul evanghelic care să-i modereze tendinţele de-a acapara pe seama câtorva bancheri toată bogăţia lumii făcând întreagă omenirea sclavă şi săracă, ajunge chiar fără nici o reacţiune a sufletului la un punct mort, la eşec. *D.*

Evanghelia ne opreşte totdeauna de-a rămânea în rău şi ne îndeamnă totdeauna de-a rămâne în bine. Preotul are deci toată morala, toată raţiunea, toată civilizaţia, toată politica în mâna sa, când el ţine această carte. El n'are decât a o deschide, decât a o ceti, şi va vărsa în jurul său tezaurul de lumină şi de perfecţiune a cărui cheie Providenţa i-a dat.

Insă învăţământul său, ca şi al lui Hristos, trebue să fie prin viaţă şi cuvânt. Biserica l-a pus acolo mai mult ca exemplu decât ca oracol; cuvântul poate să i lipsească dacă natura i-a refuzat darul; însă cuvântul care se înţelege de toţi este *viaţa*. Nici o limbă omenească nu e atât de eloquentă şi atât de convingătoare ca a virtuţii. Preotul este administratorul spiritual al binefacerilor caritătei şi învăţăturei dumnezeeşti. El are a face cu oamenii, el trebue să-i cunoască, el se atinge de pasiunile omeneşti, el trebue să aibă mână delicată plină de prudenţă şi de măsură. El are în administrarea sa greşelile, căinţele, mizeriile, necesităţile, slăbiciunele omeneşti, el trebue să aibă inimă bogată, plină de îngăduire, de milostenie, de blândeţe, de compătimire, de caritate şi iertare. Uşa lui trebue să fie deschisă ori cui, candela sa aprinsă totdeauna, toiagul său la îndemână, el nu trebue să cunoască anotimpuri, nici distanţe, nici molimă, nici soare, nici zăpadă, când este vorba a duce bolnavului untul de lemn, iertarea vinovatului şi pre Dumnezeu în Sf. Impărtăşanie muribundului. El nu trebue să aibă înaintea lui Dumnezeu, nici bogat, nici sărac, nici mic, nici mare, ci oameni, adică fraţi în necazuri şi 'n sperante.

Preotul mai are raporturi administrative cu guvernul, cu autoritatea comunală, cu epitropia. Raporturile sale cu guvernul sunt simple, el îi datoreşte tot cât cetăţeanul, nici mai mult nici mai puţin, ascultare în lucrurile drepte. El nu trebue să fie pentru vre-o formă de guvernamânt, căci formele se modifică, puterile se schimbă, oamenii cad dela putere pe rând, sunt lucruri omeneşti, trecătoare' nestatornice ca şi omul care le conduce. Numai adevărul dumnezeesc rămâne în veac ca şi Creeatorul lui. Preotul este singurul cetăţean care trebue să se abţie din luptele josnice ale partidelor care despart oamenii, căci el este mai înainte cetăţean al împăcării eterne. In legătură cu autoritatea comunală, preotul nu trebue să căute influenţa, nici să lupte cu autoritate în comună, căci autoritatea începe şi se termină la pragul bisericii, la picioarele altarului său, la uşa săracului şi a bolnavului, lângă patul muribundului, acolo el este al lui Dumnezeu, aiurea oriunde, este cel mai smerit şi neînsemnat dintre oameni.

Cu epitropia bisericii, datoriile sale se mărginesc la buna orânduială şi la economia ce permite sărăcia parohiei sale. Simplicitatea, curăţenia, bunavoinţă în obiectele ce servesc cultului, este tot ce trebue să ceară preotul. Adese ori sărăcia altarului are ceva mişcător care îndulceşte inima prin contrast mult mai mult decât podoabele de mătasă şi candelabrele de aur. Potirul de cositor face a pleca tot atâtea frunţi ca şi vasele de argint şi aur. Luxul creştinismului sânt faptele sale, şi adevărata podoabă a altarului sunt perii capului preotului albit în rugăciune şi virtute şi a credincioşilor îngenuncheaţi înaintea lui Dumnezeu.

Ca om, preotul retras în modesta sa locuinţă, la umbra bisericii sale el trebue să iasă rare ori de acolo. Ii e îngăduit să aibă o vie, o grădină, o livadă, cu animale casnice pentru folosul şi susţinerea modestei lui familii. Din acest azil al păcii şi tăcerii rare ori se cade a ieşì şi numai în ocaziuni solemne a atinge buzele sale de cupa unui ospitalităţi bogate. Dar în cercetările sale pioase, când se găseşte în mijlocul credincioşilor, la nuntă sau botez, se cade a şedea la masa plugarului şi a mânca cu dânsul pânea modestă. Restul vieţii la altar şi printre capii viitorii susţinători ai bisericii pe cari să-i înveţe catehismul, acel alfabet al înţelepciunei dumnezeeşti; în studii serioase, între cărţi, acolo este puterea preotului.

Vechi drepturi

Constatarea averilor românești la composesoratele din Ardeal

La composesoratele de pădure și pășune din Ardeal, — așezăminte asemănătoare obștiilor pentru răzeși și moșneni din vechiul regat, — au drepturi și bisericile și școalele confesionale din Ardeal. Aceste drepturi își au originea în felul de alcătuire a composesoratelor.

În timpul sistemului urbarial din Ardeal, s'a dispus prin ordonanța publică urbarială (Urbériny Itparancs) din anul 1836, ca din pădurile nobilului să se desfacă părți menite exclusiv pentru trebuințele de lemne ale iobagilor.

Această ordonanță înzestrează cu fâșii de pădure fiecare confesiune creștină din Ardeal.

Astfel, în comunele locuite de creștini români, au dobândit drepturi la composesoratale de pădure *și bisericile* românești.

Prin legile din anii 1871, 1894 și 1898, composesoratele s'au organizat.

Pe la 1900 drepturile lor erau periclitate, în deosebi în comunele din Săcuime, — din cauza ostilității autorităților ungare față de bisericile românești, precum și în urma situației nehotărâte în care se aflau atunci composesoratele.

Judecătoriile din Ardeal refuzau să recunoască composesoratele ca persoane juridice. Astfel situația de fapt a proprietarilor nu corespundea cu situația de drept înscrisă în cartea funduară.

Războiul mondial a contribuit apoi ca transcrierea drepturilor de competință la composesorate să nu fie ținută în evidență.

Acestor stări nenorocite a voit să le pună capăt guvernul român, când ministerul agriculturii și domeniilor cu ordinul circular Nr. 8178 din 16 Ianuar 1931, și ministerul justiției cu ordinul 6893 din 30 Ianuar 1931 au dispus, ca judecătoriile din Ardeal să procedă la stabilirea drepturilor în competință la composesoratele de pădure și pășune.

La stabilirea lucrărilor judecătorii procedează conform dispozițiunilor din codul silvic român.

Importanța capitală a lucrărilor stă în faptul că judecătorul, în stabilirea drepturilor conform art. 29 din codul silvic, prin derogare dela dispozițiunile codului și procedurii civile, are latitudinea de a stabili drepturile fiecăruia dintre coproprietari, — uzând la nevoie și de obiceiul locului.

Scopul urmărit este: a aduce deplină lumină în situația de drepturi ale proprietarilor, pentrucă în multe cărți funduare sânt rămase drepturi netranscrise, în altele sânt transcrise drepturi înstrăinate fără aprobarea ministerului, cum cere legea.

Conform normelor existente în Ardeal, un proprietar posesor al imobilului de fapt, care însă nu este înregistrat ca proprietar în cartea funduară, — se va putea induce în registrul acesta numai prin așa numita procedură pentru inducerea dreptului de proprietate în baza posesiei faptice.

Conform dispozițiunilor codului silvic român, judecătorul este în drept, după examinarea titlurilor, a stabili dreptul de proprietate a fiecăruia, nefiind necesară procedura de mai sus. Eată avantajiile dispozițiunilor codului silvic român pentru proprietari în constatarea drepturilor lor.

Ordonanțele ministeriale sânt și de importanță națională. Este vorba de constatarea averilor românești ce le au bisericile noastre la composesoratele de pădure și pășune din județele Ciuc, Odorhei și Treiscaune.

Mitropoliile din Sibiu și Blaj aveau în anii 1900 în județele amintite cu mult mai multe parohii de cum au astăzi. Parohiile fiind, în dominația ungară, desființate, încetează și drepturile lor la composesorate.

Când am funcționat în Săcuime, am constatat că în multe comune în care pe vremuri au existat biserici românești, și azi la composesoratele respective sânt înregistrate drepturile bisericilor românești; — acest fapt îi atribui împrejurării norocoase, că preoții români din partea locului și-au apărat conștienți drepturile.

Sânt ferm convins că, la composesoratele din multe comune, și azi sânt înregistrate drepturile lor de competință.

Se impune dar mitropoliilor din Sibiu și Blaj să îndrume pe reprezentanții bisericilor românești din județele Ciuc, Odorhei și Treiscaune, să-și reclame și apere competințele și averile bisericilor și ale preoților, la judecătoriile respective, înaintea comisiunilor înființate pentru stabilirea drepturilor în competințe, conform art. 29 din codul silvic.

Ear dacă ministerul agriculturii și domeniilor a dat ordin bine primit, fiecare coproprietar de composesorat are datoria ca în executarea ordinului să pună la dispoziția comisiunilor, instituite conform art. 29 din codul silvic român, — cheltuelile necesare, ear comisiunile să-și poată înfăptui cât mai curând lucrarea legală și patriotică.

Iosif Jivan
judecător-șef în Gherla, județul Someș.

Desmințirea știrii dlui Sever Dan

— Din loc competent —

Ziarul *Patria* din Cluj publicase, în 27 Februar a. c., știrea dlui Sever Dan, de care ne-am ocupat în Nrul din 5 Martie 1932 al ziarului nostru, arătând pe ce temeiuri șubrede se clădise întreg comunicatul dlui Sever Dan, care afirmă că:

«Dl Goldiș a fost la Palat cu M(aniu?) *și cu Ignatie Papp pentru a zădărnici confirmarea lui Bălan ca Mitropolit».*

Acum primim chiar dela dl V. Goldiș următoarea scrisoare:

«TELEGRAFUL ROMÂN»
SIBIU

Rog să desmințiți în chipul cel mai hotărât afirmațiunea, că eu aș fi fost vreodată la Palat «pentru a zădărnici confirmarea lui Bălan ca Mitropolit».

Doar știe toată lumea, că dimpotrivă eu am fost cel mai convins și cel mai ardent propagandist pentru alegerea de Mitropolit a Inalt Prea Sfinției Sale Dr. Nicolae Bălan, și asta rămâne una dintre cele mai scumpe și mai frumoase amintiri ale vieții mele.

Purkersdorf, 15 Martie 1932.

V. GOLDIȘ.

Bună idee, și greșit proect

Țara noastră, înzestrată de Dumnezeu cu frumusețí și bogății unice pe întreg rotogolul pământului, ar putea ușor să reție, în minunatele sale ținuturi muntoase și în localitățile balneo-climaterice, pe numeroșii vilegiaturiști cari vară de vară cheltuesc nu milioane, ci miliarde peste graniță.

Prin propagandă cuminte și stăruitoare, susținuta de proprietarii interesați ai acestor localități, și sprijinită de autoritățile statului și ale comunelor, banii românești ar ieși mai cu modestie din țară, ear banii străini ar intra la noi mai puțin sfioși, știind cum să-i atragem.

Astfel, ideea unui *oficiu de turism* nu poate să fie decât una dintre cele mai nimerite, care ar aduce mari foloase locuitorilor și țării întregi.

Românii cheltuesc astăzi cam cinci miliarde de lei pentru «căutarea sănătății» afară din țară, unde găsesc confort și ieftinătate mai mare decât în localitățile de acasă, cu hotelieri și restauratori hrăpăreți și cu autorități care se preocupă în deobște prea puțin de bunătatea drumurilor, clădirilor, instalațiilor din locurile de vilegiatură.

Un oficiu de turism, — n'ar fi nevoie să fie «național» după felul întreprinderilor cu diurne și jetoane, — va avea datoria să îndrepteze aceste neajunsuri, scăzând din sarcinile atât de cunoscute și înlesnind accesul vizitatorilor.

Proectul depus în parlament, pentru înființarea oficiului de turism, este dintru început total greșit.

Cum să sporești numărul vizitatorilor, români și străini, cari își caută sănătate și distracție la noi, vestindu-i că, în loc să *reduci* prețurile în raport cu confortul oferit la stațiunile românești, — în mizeriile de astăzi îi supui la taxe nouă?!

În acest chip, cu timbre și cu taxe de tot felul, se compromite «oficiul» înainte d'a se fi născut.

Pe urma afacerilor «naționale», cu biruri de sute de milioane înghițite în cea mai mare parte de interese personale, rămânem pe loc: sărăciți în țara bogată.

Consiliul legislativ, de alt fel, nu aprobă afacerea oficiului național de turism și spune lămurit că:

Ortodoxul

— Schiță —

După slujba din Dumineca ortodoxiei credincioșii se risipiră ca o negură din fața catedralei. Alunecau în pâlcuri-pâlcuri pe străzile orașului înviorat, ca valurile unui râu cu mersul potolit. Pe drum își tălmăceau în graiuri chibzuite obida sufletului lor mâhnit.

— Azi ar trebui să fremete ortodoxia prin munți și prin câmpii, cum freamătă codrul frământat de vijelie! spunea un pensionar.

— De ce, moșule? îl întreabă un tinerel chitit.

— Că-i ziua ei, neposte.

— Da la ce ne-ar folosi freamătul ei, moșule?

— Să ne deștepte sufletul sufletului nostru, dragă, care doarme, ca mort și nu simte potopul iadului ce amenință să ne 'nghită!.. Sărmanii noștri frați de sânge și de lege pier împușcați ca niște câni turbați pe râpele însângerate ale Nistrului și noi abia avem iertare să ne rugăm pentru odihna lor de veci![1]... Dajdierii străbat în sfintele altare și ne zălogesc scumpele odoare![2]... Copiii noștri din școale sânt opriți în zilele de lucru dela sfânta cuminecătură... De-aceea trebue să fremete azi ortodoxia, să ne deștepte din somnul nepăsării, căci de nu: ne prăpădim!

Pensionarul păși încet, însoțit de nepotul său și de-o nepoțică drăgălașă, cu ochi de rouă și cu obraji trandafirii. Se opri în fața unei vitrine bogate 'n cărțile mai nouă.

— Uitați-vă, la comoara cărților de-aci! Ce coperte atrăgătoare! Ce titluri ispititoare! Ce desenuri ademenitoare!... Și câți autori, atâtea păreri! Și o părere se bate 'n cap cu altă părere!... Iar ortodoxia?... Are dogme!... Dogme tari ca legile țăriei și sigure ca drumul soarelui pe albastrul bolții!... Pe calea lor nu te poți rătăci!... Dar pe potecurile întortochiate ale părerilor bătătușe te pierzi ca 'n desișul codrului încălcit!...

— Bine, moșule, o fi ea, dogma, așa de sigură, dar și știința îți dă încrederea în lupta vieții, îi răspunse nepotica.

— Încredere?... Tu dragă ești studentă la știință, și unde îți-e încrederea?... Nu spui că tremuri de câte ori treci seara pe lângă cimitirul cel bătrân?... Asta-i încredere?... La făclia dogmei însă, mergi fără teamă ca pe drum drept de granit!... Și mergi cu spinare de oțel! Iar nu încovoiat ca trestia bălților!...

Prin fața lor trecu un preot cuvios cu Ceaslovul subsuoară.

— Ortodoxia este dragostea de frumusețe duhovnicească! Îndumnezeirea duhului prin fiuviul harului de sus, care ni se pogoară prin ruga preoților. Ei ne deschid nouă poarta mântuirii cu cheile sfintelor taine, grăi pensionarul, nepoților.

— Eu, drept să spun, nu prea savurez dulceața sfintelor taine, moșule. Nu m'am mai spovedit de când am scăpat din liceu. Și, chiar și-atunci,

[1] În București credincioșii veniți la parastas, au fost împrăștiați cu sergenții.

[2] În Bucovina au fost sechestrate Sf. Evanghelie și sfântul potir.

Iată în scurt viața sa, plăcerile sale. De mulțimea anilor periî capului albesc, mâinile sale tremură înălțând potirul, vocea sa numai umple ca odinioară altarul, dar răsună în inima turmei sale; el moare, departe de locul nașterei sale, iar o peatră adeseori fără nume arată locul său în mijlocul turmei sale în cimitir. Iată o viață petrecută în cele de sus, iar jos un om uitat pentru totdeauna. El s'a dus în eternitate unde era dinainte rânduit, el a servit ca o verigă aurită și de mult preț la imensul lanț al credinții și virtuții, și a lăsat testament sufletesc, urmașilor săi, o credință, o lege și un Dumnezeu.

(Din «Căminul»). Pr. *Gh. Cârnaru.*

Analele Asociației clerului. Au apărut: *Actele* Congresului al 11-lea misionar, al Asociației «Andrei Șaguna» a clerului mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, ținut în Alba-Iulia în zilele de 24 și 25 Noemvrie 1931, publicate de Biroul Asociației clerului. Sibiu, 1932. Tip. arhidiecezană.

«Intr'adevăr, perceperea de taxe pe vizitatori, pe vehicule, pe medici etc., sânt de natură să scumpească simţitor viaţa în staţiunile noastre balneare şi climaterice şi să îndepărteze în loc să atragă pe vizitatori. Contribuabilul, covârşit de fiscalitatea grea la care este supus, va fi pus în imposibilitate de a-şi căuta sănătatea, sau de a-şi oferi plăcerea unei vilegiaturi care va implica înainte de toate impozite suplimentare pe care va fi obligat a le plăti, direct sau indirect. Venituri mai mici şi buget mai restrâns ar servi poate mai bine scopul prezentului proect de lege».

Se vor lua în considerare aceste observaţii?

În seria de conferenţe, organizate de societatea din Bucureşti, Tinerimea Română, a conferenţiat Miercurea trecută, păr. *Ion Lupaş*, profesor universitar, despre *mitropolitul Andrei Şaguna şi problema ortodoxismului.*

Adresându-se auditorului format din preoţi, ofiţeri, profesori, studenţi şi elevi, conferenţiarul caracterizează activitatea lui Şaguna, închinată bisericii şi neamului, arătând trăsăturile personalităţii marelui arhiereu: credinţa lui puternică, străduinţa în muncă, prisosul sufletesc creator şi contopirea individualităţii lui cu fiinţa colectivă a naţiunii. Deşi de origine depărtată: român macedonean, deşi studiase în şcoale străine, totuş Şaguna a ştiut să se integreze în spiritul şi mentalitatea românilor ardeleni.

In încheere, păr. Lupaş spune că pentru conducătorii noştri sufleteşti, Şaguna rămâne pildă de urmat; răspunsul dat de el ministrului Leo Thun dovedeşte mândria caracterului său, dar şi spiritul de toleranţă al ortodoxismului. Rolul conducătorilor stă în credinţa nestrămutată în Dumnezeu şi în popor, noţiuni pe care Şaguna nici odată nu le-a despărţit.

Preşedintele societăţii Tinerimea Română, dl Nae Dumitrescu, a mulţumit părintelui Lupaş, relevând însemnătatea ecoului binefăcător al unei astfel de contribuţii de ordin cultural şi moral creştinesc.

Nr. 2442/932

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Având în vedere că anul acesta începe o nouă perioadă de şase ani pentru corporaţiunile bisericeşti, invităm oficiile protopopeşti să întrunească de urgenţă adunarea protopopească pentru verificarea gestiunei pe 1931. Totodată se atrage atenţiunea P. On. oficii să se conformeze strict circularei cu Nr. 4673 din Iunie 1931 la întocmirea rapoartelor către adunările protopopeşti. Raportul general şi actele adunărilor protopopeşti vor fi înaintate de urgenţă consiliului arhiepiscopesc în vederea pregătirii dărilor de seamă către adunarea eparhială proximă.

Sibiu, 22 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

„Reuniunea culturală naţională a meseriaşilor români din Sibiu"

Convocare

Membrii «Reuniunii culturale naţionale a meseriaşilor români din Sibiu» se convoacă la

Adunarea generală ordinară

care se va ţinea *Duminecă în 3 April 1932* la ora 2½ d. a. în localul Reuniunii din strada Brukenthal Nr. 17 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenţi.
3. Raportul general al comitetului şi raportul despre încheierea socotelilor pe anii 1930—1931.
4. Luarea la cunoştinţă a raportului general, aprobarea socotelilor şi darea absolutoriului comitetului.
5. Completarea comitetului pe restul perioadei de 1 an.
6. Eventuale propuneri.

In presimţa adunării generale (Sâmbătă în 2 April 1932) la ora 7½ seara va avea loc în localul Reuniunii o consfătuire pentru alegerea comisiei de verificare a Raportului general şi a Raportului cassei. Este de dorit să participe la această consfătuire cât mai mulţi membri.

Sibiu, 20 Martie 1932.

Prot. **Em. Cioran** prezident. **Ştefan Duca** secretar.

NB. Intrucât nu se prezintă membri în număr suficient după statute la ora 2½ d. a., adunarea generală se ţine cu ori câţi membri prezenţi ar fi în aceeaşi zi şi în acelaş local la ora 3 d. a.

Propunerile din afară trebue trimise comitetului Reuniunii cel puţin cu cinci zile înainte de adunarea generală.

Meditaţii*

Celce se îndoieşte, este asemenea cu valul mării.
Ecl. 1, 7.

Apostolul Iacob denunţă aici şovăirea, îndoiala, ca pe o pricină serioasă de slăbiciune. In toate domeniile omul nehotărât nu produce de fapt nimic mare, nimic fecund. Împrăştie şi cheltuieşte totul: timp, putere şi vigoare în dibuiri sterile.

Adevărata viaţă dimpotrivă este făcută din hotărâri ferme şi bine-lămurite, binedistincte. La creştini mai ales, nehotărârea nu-şi are nici-o logică. In această calitate, ştim unde trebuie să mergem, ceeace avem de făcut este clar înaintea ochilor noştri şi drept consecinţă, nedumeririle sunt împrăştiate. Sânt însă cazuri, când sacrificiul cerut creştinului este atât de mare, încât îi trebuie un adevărat eroism pentru a alunga orce ezitare.

Intr'adevăr, lumina Evangheliei este atât de clară, încât o conştiinţă creştină nu se poate înşela nici un moment, are, cu alte cuvinte, certitudinea că umblând în lumina lui Hristos, ajunge acolo unde fiecare suflet este chemat să ajungă la mântuire.

Şi totuşi, cu toate că vedem atât de bine drumul ce avem de urmat, ne îndoim aşa de des şi ne oprim mereu în loc.

Pentru conştiinţa creştină, atitudinea îndoielnică şi sceptică a lumii păgâne în faţa vieţii, imaginată plastic în atitudinea eroului mitic Hercule la răspântii, este rezolvată cu prisosinţă, în persoana şi învăţătura Mântuitorului Hristos.

Mai mult, hotărârea creştină are sprijin puternic în tradiţia bisericii ortodoxe, ai cărei cei mai aleşi fii, cetele de apostoli, mari dascăli, sfinţii martiri şi mucenici au urmat cu atâta hotărâre drumul făurit pentru toate veacurile de Isus Hristos.

De un ilogicism tragic, este situaţia de nehotărâre a preoţilor, celor ce propoveduim adevărul şi calea spre el. De ce mai stăm la îndoială, odată ce vedem atât de clar drumul ce avem de urmat? Să ne rugăm lui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru ca să împrăştie din sufletul nostru toată nehotărârea şi astfel, slobozi de legături, să-i putem urma.

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Conferinţă episcopească. *Marţi, 22 Martie, a avut loc la Cluj o conferinţă a episcopatului ortodox din Mitropolia Ardealului. Au participat: I. P. S. Sa Mitropolitul* Nicolae *şi PP. SS. LL. Episcopii*: Roman *al Oradii,* Nicolae *al Clujului şi* Grigorie *al Aradului. La conferinţă s'au discutat şi soluţionat diferite probleme de ordin pastoral privitoare la buna îndrumare a clerului şi poporului credincios.*

Cu acest prilej s'a alcătuit şi o adresă către Ministerul de Finanţe, în care s'a cerut achitarea urgentă a salariilor preoţeşti. A doua zi I. P. S. Mitropolit Nicolae a plecat la Bucureşti pentru a prezenta această adresă Domnului Ministru de Finanţe.

P. S. Episcop Iosif al Caransebeşului fiind suferind n'a putut participa la conferinţă. A trimis însă printr'un curier special o scrisoare, prin care declară că aderă la toate hotărârile ce se vor lua.

---

mai mult de sine şi din obişnuinţă! grăi nepoţelul.

— Tu eşti, după cât observ, ortodox de obişnuinţă, dragă nepoate. Ce mult m'aş bucura eu dacă te-aş vedea ortodox de conştiinţă!... Tu eşti ortodox pasiv!... Ce mult m'aş bucura eu dacă te-aş vedea ortodox activ!... Ortodox ce-şi desăvârşeşte sufletul său sub ploaia razelor harice, cum îşi desface crinul podoaba floarei subt ploaia de lumină!

— Harul ăla-i cam mistic, moşule, şi de-aceea nu mă spovedesc eu!

— Nu te spovedeşti? Şi nu te-ai spovedit de-atâta vreme?... Nu-i adevărat! Mi-ai spus doar de câteva ori contrarul!

— Eu?... Nu se poate!

— Ba se poate. Gândeşte-te numai bine.

— Nu-mi aduc aminte să fi spus şi nu-mi aduc aminte să mă fi spovedit acum de curând.

— Şi totuş te-ai spovedit, dragă nepoate, totuş ţi-ai destăinuit cele mai tainice intimităţi ale sufletului tău, ce i drept, nu subt patrafir de preot şi nu în faţa sfântului altar, — ci în camera de hotel a cutărui şi cutărui: prezicător de viitor! Tu mi-ai spus.

Cei trei plecară iar. Vremea liniştită ca o conştiinţă împăcată.

— Ortodoxia e tăcerea inimii, ca această minunată tăcere a firii. Cum s'a potolit furtună semănătoare de nămeţi!... Subt harul ortodoxiei aşa trebue să amuţească mugetele tuturor patimilor turbate din cuprinsul inimii! Şi'n locul lor să s'aştearnă mireasma tăcerii sfinte, în care duhul priveghează cu trezvie şi se înalţă lin spre înălţimea senină a Tatălui din ceruri, dela care vine toată darea cea bună şi tot darul cel adevărat.

— Moşule, vine darul şi de sus, dar vine şi prin munca omului, observă nepoţica.

— Una zici, tu, dragă, dar alta faci. O, nenorocită de tine! Nu te încrezi în munca ta, cu toată preamărirea ei! Vreai dovadă? Uite-o! E la grumazul tău! Acel trifoi cu patru foi! Dela el aştepţi să-ţi aducă norocirea!... Căci iconiţa Maicii Domnului ai pus-o la o parte de când urmezi ştiinţele naturale!... O, dar de nu-ţi vei dobândi fericirea din credinţa sfântă a strămoşilor tăi cucernici şi prin truda muncii tale cinstite — nu vei dobândi-o la nici un caz prin darul acestei bucăţele de metal strălucitor!...

In povestea lor duhovnicească ajunseră în faţa unei prăvălii. Moşul îşi oprì şi-aici nepoţii.

— Vedeţi potcoava asta de pe prag?... Sărmani oameni rătăciţi!... Cât de mult îi întunecă înţelepciunea veacului de acum!... Ii momeşte să-şi izgonească sfânta cruce din sanctuarul căsii lor, da 'n schimb nu le lasă nimic în locul ei!... Şi bieţii îşi leagă nădejdea de-o bucăţică de fier netrebnic!...

Sosiră în faţa unui chioşc de ziare. Litere cât pumnul vesteau conţinuturi felurite. In ele clocotea viforul prădalnic al urii pârjolitoare şi slavoslogia înaripată a păcatului în diferitele lui forme.

— Ortodoxia, dragii mei, e frăţietate fără graniţe! Temeiul ei e o prăpastie de smerenie! Sângele ei e: iubirea! Respiraţia ei e: rugăciunea!... Când se va ivì primăvara înfloririi ei minunate, — se va stânge pârjolul urii şi va seca toată marea păcatului!...

Se îndreptară spre casă. Intâlniră un biet orb bătrân, ce-şi pipăea cu ciomagul drumul întunecat.

— Aşa este tot omul care-şi pierde lumina dogmelor dumnezeeşti şi îşi pipăie drumul vieţii cu togiagul părerilor omeneşti.

Mai încolo zăcea aruncat în un colţ de stradă un copac scos din pământ.

— Aşa se va usca tot pământeanul, care nu se hrăneşte cu mâncarea dumnezeească a sfintelor taine, ca acest copac uriaş, care nu mai suge seva primenitoare a pământului.

In poarta lor o mamă tânără îşi strângea la pieptul cald puişorul ei cel drag.

— De va sărì âst prunc din braţele maicii sale, va pierì! De veţi îndrăgì şi voi sânul cald al sfintei ortodoxii, vă aşteaptă: orbecarea şi păcatul şi osânda!... *A. Nanu.*

INFORMAȚIUNI

Pensiile și salariile neplătite cu lunile. Neprimindu-și pensiile pentru mai multe luni, pensionarii din nordul Ardealului au pornit o acțiune în sensul să facă proces statului, ca să li se plătească și *dobândă* la pensiile întârziate. — Cât pentru salarii, dl ministru de finanțe a făcut de curând în cameră promisiunea că în cursul lui *Martie* 1932 se vor achita *toate* salariile restante pe anul 1932. E vremea supremă să fie achitate!

Dreptul de vot al femeilor. Primim dela dna Alexandrina Gr. Cantacuzino, președinta grupării femeilor române, un apel în legătură cu proectul de lege electoral, privitor la drepturile femeilor de a fi, în anumite condițiuni, *alegătoare* și *alese* la cameră și senat. In considerare că noul proect îndepărtează earăș pe femei dela sfat și dela munca obștească, apelul se adresează către femeile române, chemându-le ca, strâns unite în cuget și simțire, să ceară drepturile cetățenești recunoscute de constituție.

Hirotoniri. In ultimul timp I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a hirotonit întru presbiterri pe următorii absolvenți ai Academiei teologice Andreiane: Ioan Costovici pentru parohia Valea Sângeorgiu, Chirion Păcurariu pentru parohia Richișul, Ilie Geleriu pentru parohia Spring, Ieronim Suciu pentru Dealul frumos și Nicolae Pampu profesor de religie în Sibiu.

Consiliul parohial din Orăștie prezidat de părintele I. Mota, în 19 Martie, a luat cu mulțămire la cunoștință, cum ni se scrie, comunicarea învățătorului dirigent în pensiune, Ion Brangă, cu privire la fondurile înființate de dânsul cu câțiva ani înainte, în favoarea corului bisericesc, pe care le pune la dispoziția consiliului parohial. Dl Dr. Eugen Munteanu a propus și consiliul a admis, ca pentru ședința viitoare să se pună la ordinea zilei: chestiunea formării de diferite comitete parohiale, în scopul întăririi și apărării credinței în vederea propagandei sectare. La dorința generală, profesorii vor ține conferințe religioase în toate Duminecile marelui post în care am intrat.

Alte sinucideri. Alergarea nechibzuită după aur și earăș aur cere jertfe nouă. Sinuciderea «regelui chibriturilor», din zilele trecute, e urmată de-a altor trei financiari din străinătate, cari sătui de viață și-au pus sfârșit zilelor, după ce au trăit pentru a-și îngrămădi și a pierde bogății peritoare. Este o priveliște plină de jale și de — învățătură.

Intregire. Ni se comunică: Intre membrii consiliului protopopesc din Orăștie este ales, pe lângă cei arătați în numărul 19 al acestui ziar a. c., și păr. *Dr. Aurel Baciu*, preot în Orăștioara.

Cercul studențesc sibian din București, în adunarea generală din 28 Februar a. c., și-a ales următorul comitet: președinte Moldoveanu Toma, vicepreședinte Roman Adam, secretar general Albu Ioan, casier Ilea Ioan, secretar de ședințe Lupe Ioan, bibliotecar Salomie Ghorghe, membri în comitet: Lungu Nicolae, Tschurl Wulf, Cazan Ioan, cenzori: Stela Gâlea, Popa Constantin, Corcodel V.

Ouă încondeiate. Ministerul instrucțiunii a dispus organizarea unei expoziții școlare de ouă încondeiate, ce se va deschide în 22 April 1932 în capitală (sala dela «Cartea Românească»). Școalele de menaj și profesionale de fete vor trimite, în acest scop, câte 15—20 ouă încondeiate cu motive românești specifice regiunii unde se găsește școala.

Călătorii cari nu și-au putut scoate bilete de tren și avisează pe conductorul respectiv, arătând cu martori stația unde s'au urcat, vor plăti taxele tarifare, plus suplimentul de 20, 40 sau 60 lei, după clase.

ȘTIRI LOCALE

Dumineca ortodoxiei. Prima Duminecă din Paresimi s'a prăznuit în orașul nostru cu deosebită solemnitate. La finea sf. liturgii, din inițiativa Societății ortodoxe a femeilor române secția Sibiu împlinind un act de pietate creștinească, preoțimea catedralei a oficiat un parastas pentru sufletele celor 40 moldoveni masacrați de bolșevici la Nistru în noaptea zilei de 23 Februarie pe când voiau să scape din iadul bolșevic trecând în România.

După eșirea din sfânta biserică, la ora 11½ tot numita Societate a aranjat un *festival religios* în sala cea mare a Prefecturii. Festivalul s'a început cu o frumoasă cântare religioasă executată de Corul Academiei teologice. Părintele protoiereu militar I. Dăncilă a desfășurat o interesantă și temeinică conferință despre mila creștină bazat pe diferite citate din Sf. Scriptură. Inălțătoarea festivitate aranjată în favorul șomerilor s'a încheiat cu «Rugăciunea» cântată de același Cor.

Au onorat cu prezența lor această manifestare un numeros și select public în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul nostru.

Conferință. Duminecă în 20 l. c. dl prof. G. Lungulescu și-a desfășurat, în cadrele Asociațiunii, subiectul conferenței: «Scriitorii Ardeleni cari au contribuit la desvoltarea conștiinței naționale». Conferențiarul a căutat să redea în icoane vii, trecutul nostru de glorioase amintiri, plămădite în vârtejurile furtunilor, ce s'au abătut asupra neamului românesc, începând dela daci și romani și invocând, ca argumente istorice, părerile marilor cărturari, străini de noi, despre neamul românesc. Conferențiarul ne perindă înaintea sufletului icoanele cărturarilor și marilor români, între cari și icoana lui Gh. Lazăr, dascălul dela Avrig redându-ni-l ca pe cel mai desăvârșit apostol al conștiinței naționale. Călduroase aplauze au acoperit expunerile interesante ale dlui profesor G. Lungulescu.

CARȚI ȘI REVISTE

Revista Teologică, apare lunar sub patronajul I. P. S. mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260 Lei. Redactor: prof. Nicolae Colan. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, Str. Mitropoliei 24—28. — Nrul 2—3 din 1932 conține: Pr. Il. V. Felea: Creștinismul în fața științei și a vieții moderne. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul și cultura modernă. Emil E. Cioran: Structura cunoașterei religioase. Trandafir Scorobeț: Istoria și doctrina bisericii anglicane. Pr. A. C. Cosma: Dumnezeu în natură. C. Călugăr: Preocupări studențești. Grig. T. Marcu și N. C.: Mișcarea literară: Bhagavad Gita. Priviri istorice asupra învățăturii și duhului «Bisericii ortodoxe». Binecuvântarea Domnului. Grig. T. Marcu și Neculce: Cronică: Episcopul Gibraltarului. Campania împotriva «Astrei». Alegerile eparhiale. N. C. și Pr. S. C.: Note și Informații.

Ființa și necesitatea misionarismului, de *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, episcopul Aradului. Biblioteca preotului ortodox Nr. 5. Tiparul tipografiei Diecezane din Arad. Prețul 10 lei. — P. S. Sa episcopul Aradului a organizat în Februar a. c., un curs misionar pentru preoții Eparhiei Aradului; la acest curs P. S. Sa a ținut două lecții introductive, pe care le publică în broșura de față. Cu competența sa recunoscută de Episcop misionar, P. S. Sa dă directive asupra activității preoțimii pentru trezirea înviorarea și redeșteptarea vieții creștine și trasează liniamentele generale pentru profilaxia împotriva contagiunii eretice și pentru formarea cadrelor de credincioși conștienți și devotați bisericii. Recomandăm această broșură de folos nu numai pentru preoții misionari, ci pentru toți păstorii de suflete. Se poate comanda la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Poșta redacțiunii

«Din cazuistica timpurilor actuale». Arătați cazuri precise, pentru a se lua măsuri.

Pr. *V. P.* în *Bl.* Publicând «cazul», i-am face o reclamă nemeritată. Poate, în altă formă.

La comemorarea lui Goethe

— Sentimentul religios în scrierile sale —

In 22 Martie 1932 s'au împlinit o sută de ani dela moartea celui mai mare poet german, *Goethe.*

Intreaga lume culturală a sărbătorit pe strălucitul cugetător, poet și filosof, în conferențe, festivaluri, pagini închinate memoriei lui, prezentând, sub cele mai diferite aspecte, personalitatea atât de complexă a măestrului dela Weimar, răsfățat de fire și de oameni.

Laturea religioasă a personalității sale este pusă asemenea la contribuție.

S'au spicuit, din operele sale, numeroase șiruri, din care se constată că, pentru Goethe, existența lui Dumnezeu este o realitate.

Reținem, din aceste șiruri, care dovedesc sentimentul religios al autorului, următoarele (din Faust I, în traducerea de Ion Gorun, pag. 175, ed. IV.):

«Cin' poate să-l numească? Și să mărturisească: Intr'însul cred, Și cine, de simțește, Să spună nebunește: In el, nu cred! Atot cuprinzătorul, De viață dătătorul, Nu 'mbrățișează el și nu ne ține, Pe amândoi, și chiar pe sine? Nu se bolțește cerul asupra noastră? Nu stă pământul tare-acî sub noi? Și blânde, scânteind pe cer, Eterne stele nu răsar? Noi ochi în ochi nu ne privim? Și toate nu se grămădesc în capul tău, în mintea ta, Și 'n taină-eternă nu plutește Văzut nevăzut pe lângă noi? Cu acestea-ți umple inima din plin, Și de te-a fericit, ce simți, O, zi-i atuncea or-cum vrei, Zi-i fericire! amor! inimă! Dumnezeu! Eu să l numesc nu pot! Simțire este tot; Numele i numai ca să sune: E fum, pe razele cerești, o ceață.»

Ochii Domnului peste cele ce îl iubesc pe el, scut ală puternică și întărire vârtoasă. (*Sirah 34, 17*).

Plăcut este Domnului când te depărtezi de răutate, și jertfă de curățenie este când te depărtezi de strâmbătate. (*Sirah 35, 4*).

Despre educația tineretului*

(1)

Dacă azi se vorbește mai mult ca oricând despre pedagogia religioasă, acest fapt nu înseamnă nici decum, că noi trăim o epocă profund religioasă. Din contra, acesta este semnul unui veac în care religia se află în situație de apărare.

In mijlocul vieții de azi organizată pe bază tehnică-științifică, — religia apare ca un vechi zid de cetate, pe care omul modern, din pietate, îl lasă neatins, însă nu-i mai recunoaște nici un raport *viu* față de cerințele civilizației progresive.

Dacă toate așteptările concepției de viață modernă ar fi îndreptățite, toate strădaniile unei pedagogii religioese ar fi zadarnice. Insă, în fața curentului negativ și distrugător, apare tot mai impunătoare o mișcare religioasă constructivă, de către conducătorii căreia negarea unei lumi spirituale independente este caracterizată ca o părere grăbită și lipsită de orce baze serioase.

O educație religioasă, care, în mijlocul unui veac ca al nostru, — vrea să crească creștini adevărați și conștii de menirea lor, trebuie să stârpească din rădăcină buruiana necredinței. Aceasta a crescut și s'a întărit în inima multor creștini, cari atunci, când e vorba să facă față puterilor reale ale vieții, mai degrabă strigă pe Varava decât pe Hristos. Realitatea unei ființe și a unei vieți dumnezeești o vom putea apropia de omul zilelor noastre numai atunci, când vom reuși să-l convingem ca el împreună cu Sf. Ioan Gură-de-Aur, *să trăiască*, să *simțească* pe *Hristos* cel răstignit ca pe o *«mântuire proprie din toate necazurile»*. Să-i arătăm cum *legea iubirii*, care numai dela El pornește și care se ridică deasupra egoismului, biruie cu ușurință teama și animalismul luptei pentru existență și întemeiază o comunitate intimă între oameni. Să sădim deci în conștiința generației tinere puterea lui Hristos asupra vieții reale.

Pr. *Dr. N. Terchilă.*

* Förster: Jugendlehre.
„ Jugendführung.
„ Erziehung u. Selbsterziehung.
Kabesch: Wie lehren wir Evanghelium.

A apărut:

Biserica Neamului

şi drepturile ei

Discurs rostit la discuţia generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în şedinţa dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop şi Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini Preţul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Cărţi acum apărute:

Sinodul III Ecumenic
din Efes (431)
de
Pr. Ioan Mihălcescu
profesor la Facultatea Teologică, Bucureşti
Preţul Lei 65·—

Priviri istorice
asupra învăţăturii şi duhului bisericii ortodoxe
de
Alexandru de Sturdza
boer moldovean, Consilier de stat

Traducere din limba franceză şi cea germană
de
I. I. Beleuţă
profesor la Academia Teologică „Andreiană", Sibiu
Preţul Lei 60·—

Contribuţii
la Revizuirea Liturghierului român
de
Pr. Petre Vintilescu
profesor la Facultatea de Teologie, Bucureşti
Preţul Lei 100·—

Şcoala Exegetică Biblică
din Antiohia
de
Pr. Dr. Mihail Bulacu
docent universitar
Preţul Lei 60·—

Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu contra ramburs.

VIOLINE
Viole
Mandoline
Ghitare
Arcuşe
Coarde de tot felul
Scaune pt. violine
Diapasoane
Surdine
Sacâz
Cutii pentru violine
Pupitre pentru note
etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu preţurile cele mai moderate.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

şi

Statistica bisericească
de
Eusevіu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere
de
Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de: —
Antoniu Sequens
Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

ATLAS
pentru
Istoria Bisericii Universale
întocmit sub
Indrumările dlui Teodor M. Popescu
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti
de
Pr. Marin Popa-Nemoiu
cu colaborarea dlui
Ion M. Popescu-Romanaţi
studenţi
Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului
Indreptar cultural
de
Gh. D. Mugur şi V. Voiculescu
Preţul Lei 100·— plus spese poştale Lei 15·—

Au apărut:

Manuale de limba română
de **E. HODOŞ**

I. Carte de citire şi Gramatică
pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noţiuni de Stilistică şi Poetică şi Carte de citire
(pentru Istoria Literaturii); şi

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe
cursuri universitare
de
Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi
Prelucrate, complectate şi editate
de
Prof. Dr. Teodor Tarnavschi
şi acum din nou editate şi complectate
de
Dr. în teologie şi filozofie
Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică
Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu
pe protopopiate
întocmită de
Dr. CORNEL POPESCU
protopop
Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura

Seminţe creştine
sădite
în ogorul românesc
de
Pr. Ic. I. Mălăescu
Tomul III
Preţul Lei 125 + spese Lei 20

Sectele din România
de
Arhiereul Grigorie L. Botoşăneanu
Preţul Lei 30 + spese Lei 15

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare

Vieţile Sfinţilor
în limba moldovenească
întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale
Sf. Dimitrie al Rostovului
tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor
Luna Mai (1—15)
Cartea întâia
Preţul Lei 225.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Dicţionarul
enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»
Partea I
Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi
de
I.-Aurel Candrea
profesor la Facultatea de litere din Bucureşti
Partea II
Dicţionarul istoriei şi geografiei universale
de
Gh. Adamescu
profesor, membru corespondent al Academiei Române
Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea
din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal
de
Vasile V. Drăgan
licenţiat în ştiinţe de stat
cu prefaţa de
Dr. N. Stoenescu
conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

---

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă
profesor la Academia teologică

1. **Tâlcuirea sfintei Liturghii** legată 15 Lei
2. **Tâlcuirea sfintelor Taine** „ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese postale Lei 10·— în plus.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale
de
AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. **„Tatăl-Nostru"** 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. **„Plângerile lui Ieremia"...** Lei 25
3. **„Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"** Lei 17
4. **„Cântarea Cântărilor"** Lei 28

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ.* Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 2 April 1932 Nr. 27—28

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Criza și pacea

I

In viața lumii și în graiul oamenilor găsim astăzi îndeosebi întrebuințate două vorbe, prin care se înfățișează durerea veacului nostru. Două vorbe, devenite obișnuite, care ascund însă probleme grave și muncesc pe toți oamenii aleși ai lumii de astăzi, teate statele și toate forțele culturii și civilizației moderne: *criza* și *pacea*, sau dezarmarea în vederea păcii.

Criza este plânsul epocii noastre. In ea se cuprind lipsurile, nenorocirile și ostenelile mulțimilor. Se plâng satele, orașele, neamurile și statele. Din toate părțile auzim aceeași plângere: criză și earăș criză... Această plângere e cu atât mai dureroasă, cu cât lipsa se arată în mijlocul celor mai mari bogății și belșuguri. Lângă coliba, de mizerie și sărăcie, se înalță palatul cu bogățiile și strălucirile pământului. Faptul este și mai tragic, de când sinuciderile milionarilor și miliardarilor, nesățioși de câștiguri, pare că întrec pe ale plebeilor, cari își pun capăt vieții din cauza foamei.

Desarmarea e socotită drept remediu de vindecare a crizei. Spun diplomații că suferința, — criza, — vine din cauza războiului trecut și a pregătirilor pentru un viitor război. Deci, ca să ajungem la timpuri mai bune, statele să nu se mai pregătească de război, ci să desarmeze. Să facă — ceeace spunea profetul Isaia (2, 4), din sulițí seceri, și din săbii fere de plug. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât pentru înarmări se risipesc sume enorme, sute de miliarde. Se zice că în 1931 s'ar fi cheltuit în acest scop suma de 103 miliarde franci — în toate țările, sumă cu care de sigur s'ar fi putut lecui rănile, durerile, și toate lipsurile și toată sărăcia omenirii.

Dar, judecata dreaptă nu s'a oprit numai aici, ci a mers mai departe, să afle cauze și mai adânci. Și a zis: dacă alăturea de marea sărăcie și de marea criză materială există și belșug și bogății enorme, — și dacă sânt state care vrând-nevrând trebue să-și apere, față de forța armată a dușmanilor, dreptul la viață prin puterea armelor, atunci există o criză mai periculoasă și mai profundă: criza *morală*, — și există o desarmare care condiționează pe cea materială: desarmarea morală.

Aceasta este concluzia la care au ajuns bărbații cei mai cuminți și mai conștienți de răspunderile lor în fața oamenilor și a lui Dumnezeu. Cine a urmărit cuvântările și discursurile marilor diplomați și delegați la conferența desarmării dela Geneva din zilele acestea, desigur a putut constata că, aproape fiecare orator ajungea la aceeași concluzie: deasupra crizei materiale există cea mai mare și mai periculoasă *criză morală și de conștiință*, — ear la baza desarmării materiale trebue pusă desarmarea morală, desarmarea sinceră de planurile ascunse de război, *creștinarea*, spune într'un cuvânt biserica, îmbunătățirea omului, perfecționarea lui sufletească, îmblânzirea moravurilor, întroducerea Evangheliei Mântuitorului Hristos în relațiunile internaționale dintre popoare, ca și în legăturile personale dintre fiecare om în parte.

Așa încât, deasupra tuturor relelor se ridică astăzi în toată lumea un *strigăt de reformă a vieții morale*, un apel de stăruitoare chemare la pocăință, la convertirea și renașterea vieții morale. Discuțiile dela Geneva au fost interpretul acestui strigăt și apel.

Cum întâmpinăm noi acest strigăt și apel universal? Ce ecou are apelul și strigătul în conștiința și în viața noastră a tuturor și care ar fi mijloacele și programul îndreptării și isbăvirii?...

II

Cum întâmpinăm noi, clerul și poporul, strigătul și apelul omenirii după o reformă a vieții morale? Căci răul cel mare, criza, nu este altceva decât adunarea păcatelor și relelor care sânt în noi și între noi, și pe care le poate lecui fiecare om în parte.

Biserica nu vine cu planuri senzaționale de reformă. Preceptele ei sânt simple, în aparență, dar sânt miraculoase în efectele lor. Deci trebue să spunem, că în fața apelului și strigătului omenirii după o reformă a vieții morale, *creștinii* trebue să răspundă prin: *post și rugăciune*: Două căi, neînsemnate în înfățișarea lor, însă mari și binecuvântate în aplicarea lor ortodoxă.

Mulțimea și felul fărădelegilor care otrăvesc astăzi viața, liniștea și fericirea omenirii, nu se pot tămădui, decât întâi de toate prin post și rugăciune.

Mântuitorul nostu Isus Hristos, în ajunul mântuitoarei sale activități, a postit patruzeci de zile și s'a rugat o bună parte din crâmpeiul vieții sale pământești. Sf. apostol Pavel, creștinătorul Europei și Aziei-mici, după convertirea din calea Damascului, a petrecut în pustia Arabiei trei ani, care timp a fost, pentru el, o adâncă examinare a conștiinței sale prin post și rugăciune. Atâtea exemple avem dela sfinți și mucenici și dela toți bunii creștini, cari prin post și rugăciune au ajuns la desăvârșirea vieții. — Grecia zilelor noastre a decretat *oficial* trei zile de post pe săptămână.

Din cele mai vechi timpuri și până astăzi, biserica a rânduit anumite timpuri de post și rugăciune mai stăruitoare, urmărind prin aceasta un important lucru

FOIȘOARA

Se desprimăvărează...

In spiritul său de indiferență pentru toți ceice ne zvârcolim neputincioși sub călcâiul nemilos al crizei, earna a durat cu încăpățînare până mai ieri. Și s'a ținut voinicește, din toate puterile. Frig, frig. Peste tot și la toți: Frig în atmosferă, — frig în suflete. Mai ales în suflete...

Dar, bulbul de aur săgetează cu raze pământul... și oamenii. Cu raze dulci și calde și tot mai puternice. Pe alocurea să văd pete mari și negre: pământul. Zăpada piere, păraiele curg din mare belșug, frigul se duce, earna capitulează. Natura începe să renască o nouă viață: de cantec, de veselie, de câmp cu flori și verdeață.

Natura... Numai ea renaște. Pe la noi, prin suflete? Earnă în toi. — La noi nu se desprimăvărează... La noi... la oameni. Ne-am încercuit sufletul. L-am zăvorât ca nu cumva să pătrundă în el raza din soarele dragostei pentru frați.

Cei mici se sfâșie în dureri și mizerii, cei mari se gâlcevesc pentru lucruri trecătoare. Orgoliul și deșertăciunea chiue de veselie că și-au găsit loc de trai prin ținuturi de huzură. — Plânge gloata, cântă vanitățile. Cer și se roagă acei cari au muncit la casa neamului; îi sfidează dărâmătorii zidurilor ridicate prin «lutul plămădit în suferință». La noi și pe alte meleaguri.

Doritorii de satisfacții efemere își dispută capacitatea și dreptul de a fericì cu sila pe bieții cetățeni. Ii cresc în speranțe, care au și ele un merit: se prelungesc la infinit... și rămân — promisiuni.

Dar zis-a Apostolul: «Toate limbile omenești și îngerești de le-aș vorbì, dacă nu am dragoste, m'am făcut aramă sunătoare și chimbal gălăgios». (1 Cor. 13, 1).

A fugit... omenescul dintre noi... din noi. Sporește celălalt pol: animalitatea. — Și cu ea frigul prin suflete. E 'nzadar. Nu se desprimăvărează. Noi nu renaștem cu natura. Nu este căldură care să topească gheața din sufletul nostru. N'o primim! Respingem cu îndărătnicie lumina.

Ignorăm cele două milenii ce s'au scurs dela ziua supremului sacrificiu: Și totuși, am avea de unde împrumuta lumina și căldură.

Nu se desprimăvărează, dar...

Tu, Doamne, poți aduce primăvara și pe la noi. O dorim! Dar nu ne cunoaștem dorința de bine și nu ni-o putem întări singuri.

D. Călugăr.

Ear de este cineva dintru voi lipsit de înțelepciune, să ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor din destul, și nu înfruntează; și i se va da lui.

Ear să ceară cu credință, nimic îndoindu-se. Pentrucă cel ce se îndoește, asemenea este ca valul mării care de vânturi se aruncă și se învălueste.

Iacov, 1, 5, 6.

pentru viaţa noastră: ***cunoaşterea şi stăpânirea*** de noi înşine.

Nimic nu ne ajută să ne cunoaştem şi să ne stăpânim mai bine, ca evlavia din timpul rugăciunii şi cumpătarea din vremea postului.

Rugăciunea şi postul ne mai potolesc patimile, ne îndreaptă spre pocăinţă şi convertire. Postul şi rugăciunea ne ajută să ne cunoaştem lipsurile sufleteşti, să ne stăpânim poftele rele şi să biruim ispitele care, după expresia Mântuitorului Hristos, nu pot fi scoase din sufletul nostru decât prin post şi rugăciune.

Neamul poftelor şi a patimilor nu se poate stăpâni, decât prin post şi rugăciune.

Când vorbim de post, nu ne gândim întâi la cumpătare în mâncare, beutură, lux, etc. Postul nu este numai o chestiune de mâncare şi beutură. Mai presus de aceasta ***formă*** a postului, Sf. Scriptură ne vorbeşte despre un post sufletesc, moral, în strânsă legătură cu curăţenia vieţii şi a conştiinţei. (Pentru documentare să se cetească: Isaia, cap. 58, Matei 6, 16—18, şi 15, 11, 17—20).

Biserica şi Sf. Părinţi, când au aşezat rânduiala posturilor, au scutit pe cei slabi şi bolnavi de sarcina postului. Aşa că nu toată lumea e obligată la postul material, dar toată lumea e obligată, fără excepţii, la ***postul faptelor şi a cugetelor rele.*** Deci, atât Sf. Scriptură, cât şi Sf. Tradiţiune, fac din post o înaltă problemă de viaţă, de curăţenie şi de conştiinţă. Faptele şi vorbele rele spurcă pe om, nu mâncările, (Matei 15, 11, Gal. 5, 19—21). De aceea postut şi rugăciunea trebue să fie întâi de toate un mijloc de pocăinţă şi de înfrânare, un drum de convertire din omul cel vechi un ***om nou*** (cf. Efes. 4, 22—32), drumul creştinului spre desăvârşirea vieţii morale şi religioase.

Iată cam în ce chip ar trebui să răspundem la strigătul şi apelul omenirii după o reformă a vieţii morale. Intâi de toate o reformă, o restaurare a vieţii religioase, prin post şi cumpătare, rugăciune, căinţă şi îndreptare din calea fărădelegii. Căci relele mari nu sânt decât o urmare firească, o sumă a relelor şi crizelor mici. Criza morală e belşugul fărădelegilor şi o bogăţie a păcatelor, deci o lipsă a faptelor morale. Numai desarmarea viţiului şi a păcatului din om şi înlocuirea lor cu virtuţi şi fapte bune, aduce sfârşitul crizei. Cine a făcut acest lucru, colaborează real şi efectiv la opera desarmării morale şi a lecuirii crizei morale.

Acest lucru îl putem începe încă astăzi şi să-l continuăm nu numai în vremea zilelor şi a săptămânilor de post şi rugăciune, ci tot anul şi toată viaţa noastră, pentru o mai sinceră şi reală cunoaştere şi stăpânire de noi înşine.

Pr. *Il. V. Felea.*

Catolicism ori naţionalism?

Cu prilejul discutării la senat a statului catolic ardelean, dl N. Iorga a rostit o lungă cuvântare în care, pe lângă alte multe chestiuni atinse într'un fel ce nu-l vom judeca acum, a spus şi câteva lucruri despre catolicism şi uniaţie, direct contrazicătnare.

Despre Biserica catolică a spus dl Iorga că «este o Biserică universală»; că «naţionalism în ea nu se poate face; este contra pincipiilor acestei Biserici». Bisericii unite îi cere însă dl Iorga să fie «românească», nu «greco-catolică».

Ceeace a spus dnul Iorga despre catolicism este prea adevărat. Internaţionalismul lui care tinde la reducerea specificului naţional într'o massă uniformă universală şi care face d ntr'un popor victimă sau asupritor al altuia totdeauna din motive de oportunitate, este ilustrat cu prisosinţă de interminabila serie de conflicte pe cari le-a avut şi le are Biserica catolică pe această temă în toate ţările. O gravă alterare a spiritului evanghelic, realizată sub imperiul anumitor împrejurări istorice, a imprimat catolicismului o totală neputinţă de-a aprecia valoarea individului şi a naţiunii, valoarea acestora nu prin posibilitatea de-a le reduce la o formulă comună, ci în sine catolicismul exterminează specificul particular atât în planul spiritual cât şi cel administrativ-bisericesc. Unitatea şi universalitatea în catolicism se realizează printr'o smulgere sau disolvare, pe cât se poate face, a dispoziţiilor şi însuşirilor psihice particulare şi prin plantarea unui fel de-a fi comun, făurit odinioară la Roma dintr'un aliaj în care a intrat prea puţin creştinism. In vreme ce în ortodoxie unitatea e concepută realist, ca una ce se realizează sobornicește, ca o armonie în care vin să se topească acordurile pe cari le stârneşte în inima fiecăruia atingerile Harului divin, în catolicism nu există o conştiinţă a Bisericii care să colaboreze cu Duhul sfânt în formularea şi clarificarea adevărurilor şi atitudinelor, ci totul se primeşte, se impune dela unul singur. Pe cât este de mult în catolicism o misiune esenţială religioasă înăbuşirea naţionalului pentru realizarea universalului — tot pe atât este de mult în ortodoxie o misiune esenţială religioasă cultivarea şi desvoltarea la maximum, în senz moral şi ontologic, a tuturor dispoziţiilor şi însuşirilor naţionale. Ortodoxia este convinsă că serveşte mai mult lui Dumnezeu colaborând cu El la desvoltarea deplină a tuturor mugurilor puşi de El în creaţiune.

Deosebirea între catolicism şi ortodoxie e considerabilă.

Dar dacă aşa este catolicismul şi dacă dl Iorga îşi dă seama de aceasta, cum mai poate cere Bisericii unite să fie «românească»? Din două una sau: avem aci o contrazicere, ceeace nu e de crezut, sau dl Iorga cere uniaţiei să înceteze de-a mai fi catolică.

Dilema aceasta este de altfel caracteristică fenomenului religios hibrid care este uniaţia. Căci în vreme ce vrea să fie cât mai mult catolică, afirmă că este naţională. Ori este atât de imposibil să fii şi una şi alta, încât numai pe măsură ce sacrifici din una, poţi să fii şi din alta. Cu cât vrei să fii mai mult catolic, cu atât eşti mai puţin fiu devotat al neamului tău, şi viceversa. Dilema este dealtfel proprie tuturor catolicilor. Şi este ilustrată în tot catolismul din trecut şi de azi.

Aşa încât numai prin compromis le poţi împăca pe amândouă. Cine însă nu se pretează la un astfel de compromis, repudiază sau pe una, sau pe alta.

Diorates.

Vechi drepturi

Constatarea averilor românești la composesoratele din Ardeal*

In articolul meu precedent am arătat că, prin ordinul ministerului de domenii 8178/1931, — în care s'a dispus judecătoriilor din Ardeal, să se constate la aşezemintele composesoratelor din Ardeal drepturile (competinţele fiecărui membru), — este bine venită ocazia ca prin procedura făcută înaintea comisiei să se stabilească competinţele nu numai ale fiecărui membru la composesorat, ci şi competinţele pe care le au ***bisericile*** noastre din Săcuime la aceste composesorate.

Ministerul de domenii a făcut prin circulara sa un început norocos să reglementeze o chestiune atât de importantă.

Sub regimul maghiar, legea din 1894, privitoare la organizarea composesoratelor, li-a dat o formă primitivă şi slabă. Din anul 1900 până în 1914 composesoratele şi-au păstrat situaţia defectuoasă în ce priveşte asigurarea drepturilor membrilor şi reprezentarea composesoratului faţă de a treia persoană.

* A se vedea Nrul precedent. *N. R.*

Mucenicii dela Nistru

In ţintirim cu cruci cernite
De vânturi multe şi de ploaie
Creştini cu feţele stâlcite
Căznesc ca'n crâncenă bătaie.

Sânt storşi de foame şi de sete.
Şi robotesc cu încordare!...
Un codru des de baionete
Veghează 'n urmă 'n nerăbdare.

Cu braţele lor schilăvite
Creştinii prăvălesc pământul
Şi'n ţintirim cu cruci cernite
Sărmanii îşi deschid mormântul.

In ochii lor pluteşte-amarul.
Li-e moartă toată mângâierea.
In grai le arde crud, ca jarul,
Şi zbuciumul greu şi durerea:

— «Noi n'avem azi un bruş de glie;
Noi n'avem azi nici prânz, nici cină.
Noi toţi scurmăm, ca slugi, moşie
Şi breazdă maşteră, streină...

Noi nu avem un miez de pâne,
Şi-o buturugă 'n ger de earnă!
Noi stăm la vetrele bătrâne
Flămânzi şi goi şi plini de rană...

Noi nu mai ştim de sărbătoare,
Şi de molitve şi cazanii;
Căci strămoşeştile altare
Ne sânt zdrobite de dihanii!...

Iar preoţii trântiţi în lanţuri,
Striviţi de lacoma căţuşă;
Zac patrafirele prin şanţuri,
Şi evanghelia-i cenuşă!...

Noi vrut-am toţi să se sfârşească
Urgia asta păgânească!..
Şi soare nou să ne mijească
Peste gheena diavolească...

Dar copleşiţi de aspră ură
Tâlharii răstăţaţi în bine
Au scos, ca din pământ, strânsură
De blestemate limbi streine,

Cu puşti povarnic încărcate,
Cu suliţi ruginite 'n sânge,
Cu arme prin bătăi purtate
Şi meştere-a zdrobi şi frânge.

Să-şi verse focul răzbunării
Din sufletele lor duşmane,
Asupra fiilor pierzării:
Creştini cu cruci şi cu icoane»...

Un semn. Călăii iuţi ca vântul
Incarcă la mitraliere
Creştinii 'ncercuesc mormântal
In jalnică îngenunchiere.

— «Părinte, bunule Părinte,
Priveşte făr'delegea mare,
Ne-aruncă fiarăle 'n morminte,
Pogoară-ţi sfânta răzbunare!

Noi le-am udat moşia grasă
Cu sângele nostru, ca leii,
Iar ei în gropniţi ne îndeasă...
Ne pusca... Ca pe câni... Mişeii!»...

Călăii aţintesc în piepturi.
Şi trag în piepturile late.
Creştinii cad ca nişte vreascuri
In gropile de ei săpate...

A. Nanu.

Expoziţia internaţională a copilului se va ţinea în luna Mai la Bucureşti (Parcul Carol). Participând toate ţările, fiecare şcoală va prezinta tot ce are mai ales, atât dela tineri, cât şi dela fete, după îndrumările conducătorilor. — Revista ***Tinerimea Creştină***, (Bucureşti VI, strada Sfântul Eleftierie Nr. 15), roagă tinerimea noastră şcolară să răspundă, sub adresa aceasta, — ***fără a iscăli şi fără a arăta numele şcoalei,*** — la mai multe chestiuni, între care: 1. Câţi ani ai? 2 Trăesc părinţii tăi şi sânt religioşi? 3. Mergi la biserică regulat, rar, sau de loc? 4. Ce cărţi citeşti? Ce calităţi sufleteri aplici în viaţă? 6. Ce greşeli îţi pătează viaţa morală? 7. Care materie de învăţământ îţi place mai mult, şi care mai puţin? 8. Care e idealul vieţii tale?...

Situaţia s'a continuat şi după războiu şi s'a prelungit până în 1923, — când dispoziţiile codului silvic român s'au întins asupra întregului teritor al ţării. — Până atunci autorităţile administrative au exercitat controlul administrativ asupra composesoratelor.

Aşezămintele de moşneni şi răzeşi în devălmăşie din vechiul regat sânt asemănătoare instituţiunilor de composesorate de pădure şi păşune din Ardeal.

Codul silvic român din 1910 prin art. 29—36 a regulamentat într'o câtva instituţia codevălmăşiei din vechiul regat, fixându-se dispoziţii cu privire la stabilirea drepturilor în competinţa între moşneni (membri). Aceste dispoziţii s'au întins şi asupra teritorului Ardealului, pentru a stabili competinţele fiecărui membru la composesorate.

Cum s'a arătat în articolul meu trecut, stabilirea competinţelor pune baze solide la organizarea composesoratelor, *ear pentru această instituţie se impune o lege.* Până atunci însă să se stabilească competinţele fiecărui membru, precum şi competinţele bisericilor noastre din săcuime.

Legea asigură stabilirii drepturilor cea mai largă publicitate, prin faptul că se întiinţează şi preoţii şi învăţătorii din comună, — să aducă la cunoştinţa sătenilor şi să le tălmăcească importanţa lucrărilor.

Voi arăta acum, în reznmat, conţinutul dispoziţiilor art. 29 până la 36 din codul silvic, pentru stabilirea dreptului de proprietate a membrilor din composesorat:

Potrivit art. 29, stabilirea drepturilor se rapoartă la pădurile ce stăpânesc, şi la pădurile, fâneţele şi locurile de arătură aflătoare în poienile şi locurile goale din interiorul sau dinprejurul peremetrului pădurilor lor, (deci în apropierea pădurilor lor), precum şi la golurile de munte destinate păşunatului. Pentru aceasta stabilire se institue o comisiune compusă din judecătorul de ocol, din administratorul plăsii (primpretorul plasei) şi din controlorul fişcal al locului unde este situată proprietatea. Comisiunea va fi prezidată de judecătorul de ocol.

In art. 30 se prevede că comisiunea, după ce este în posesia datelor privitoare la instituţiunea de composesorat din cutare comună, să se deplaseze în comuna şi localul primăriei; înainte de a se deplasa comisiunea, în termin de 15 zile judecătorul de ocol este dator a trimite citaţie comunei, avizând despre descinderea comisiunii. Despre descinderea comisiunii se trimite citaţie pe lângă o adresă şi parohului, directorului şcolii, şi notarului comunei unde e situat imobilul. Notarul o va afişa citaţia îndată la uşa primăriei, *ear preotul o va ceti în biserica în prima Duminecă dela primire* şi va trimite îndată judecătorului de ocol adeverinţă de primire în care se va menţiona ziua când o cetit-o în biserică. Invăţătorul va trimite de asemenea adeverinţa dd primire şi va căuta să răspândească printre coproprietari această înştiinţare. La ziua fixată, comisiunea în asistenţa notarului, care va servi ca secretar al ei, va asculta pe toţi coproprietarii şi membrii cari se vor prezenta, va examina titlurile, răfuielile dintre ei, hotărniciile şi planurile prezentate de fiecare, va descinde la imobil, *va face măsurătoarea prin ingineri, de va fi nevoia*, va lua orce informaţiuni şi va face orce investigaţiuni cu privire la obiceiurile locale, la drepturi de posesiunea lor, va asculta martori, va cerceta orce acte ce i s'ar prezenta, vă statua cu privire la drepturile celor ce nu s'ar prezenta, şi, *prin derogare dela dispoziţiile codului şi procedurii civile*, va stabili drepturile privitoare la averile dotate, la acele ale minorilor, interzişilor, persoanelor de sub consiliu judiciar şi absenţilor, chiar când aceştia nu ar avea reprezentanţi legali, sau când ar fi lipsă, judecătorul putând chiar la faţa locului să numească reprezentanţi legali minorilor şi incapabililor şi uzà de toate mijloacele, pentru a constata existenţa şi proporţia unor asemenea drepturi; va primi pe soţi ca reprezentanţi de drept pentru părţile dotate şi parafenale, — cu un cuvânt comisiunea va uza de puterile cele mai largi pentru a stabili drepturile fiecărui din devălmaşi, fără a fi nevoie pentru femeile măritate de autorizaţia soţului, pentru minori şi ceilalţi incapabili de indeplinirea formalităţilor de autorizare cerute de codul şi procedura civilă.

Dacă lucrarea nu se va terminà într'o zi, va continua fără întrerupere în zilele următoare, până la terminare.

Asupra intregii operaţiuni, comisia va da o decisiune semnată de toţi membrii prezenţi, putând lucra chiar cu doi membri, dintre cari judecătorul de ocol trebuie să fie prezent neapărat. Pe lângă decisiunea sa, comisia va dresa o tabelă, care va face parte integrantă din deciziune şi care va cuprinde: numele composesoratului, numele membrilor lui, calitatea lor de sânt majori, minori sau incapabili, numele imobilului, natura şi intinderea lui aproximativă şi proporţiunea dreptului fiecăruia în imobil.

Decisiunea comisiunii şi tabela care o însoţeşte, se vor afişa îndată de judecătorul de ocol la uşa primăriei respective, şi până în trei zile dela pronunţarea lor şi la uşa judecătoriei. Această afişare se va constata prin dresare de proces verbal semnat, pentru afişare la comună, de membrii comisiunii prezenţi la darea decisiunii şi de notar, pentru afişare la judecătorie de judecător sau stagiar şi de grefier.

Pentru fiecare imobil judecătorul de ocol va ţinea un dosar separat. El e dator a da còpii, orcărui i-ar cere, de pe decizia comisiunii şi tabela.

(Un articol final urmează).

Iosif Jivan
judecător-şef în Gherla, judeţul Someş.

Mitropolitul Andrei Şaguna şi Poporul

— Spicuiri şi suggestii dela o conferinţă a dlui Lupaş —

In ce rezidă durabilitatea operei creatoare a Marelui adormit dela Răşinari?

La această întrebare, — ce nu este străină celor cari văd roadele bogate ale aşezămintelor şaguniene şi, şi le însuşesc, asigurând astfel o continuitate de gândire şi realizări cu care biserica ortodoxă ardeleană se poate mândrì oricând, — păr. prot. *I. Lupaş*, profesor universitar, a dat un răspuns care a avut darul să mulţumească pe cei ce l-au ascultat conferenţiind, la 16 Martie a. c. în capitală.

Invitat de societatea Tinerimea Română să-şi înscrie un subiect de conferinţă în ciclul rezervat marilor figuri ale istoriei culturii româneşti, păr. Lupaş a vorbit despre «Mitropolitul Andrei Şaguna şi problema ortodoxismului».

Conferinţa ar merita să fie redată în întregime. Sânt puţini conferenţiarii cari pot să evoce personalitatea Marelui Arhiereu cu competenţa pe care păr. Lupaş a dovedit-o deatâteaori, ca mare admirator al operei lui Şaguna, — un veritabil «şagunian», — aşa cum este D-sa.

Păr. Lupaş, a demonstrat că: cheia succesului şi a durabilităţii aşezămintelor lui Şaguna stă în *contopirea deplină şi desăvârşită a personalităţii sale covârşitoare cu sufletul poporului românesc.*

La primul contact cu acest popor, energiile pe care personalitatea sa excepţională le găsduia, s'au deslănţuit cu puterea unui torent ce nu cunoaşte obstacole.

Cuvântul său, plin de vrajă, de câteori n'a mângâiat poporul de iobagi, la care a venit să-l deştepte şi să-l ducă la mântuirea naţională, aşa cum însuşi a mărturisit-o, la Carloviţ, când a fost sfinţit într'un arhiereu.

Toată viaţa lui n'a luat o hotărâre până ce nu pregătea mai întâi poporul, pentru ca ei înşuşi să înţeleagă pasul ce se face.

Şaguna devine figura cea mai proeminentă a primei faze a revoluţiei dela 1848: cea a revendicărilor paşnice.

Din aceeaşi dragoste pentru popor, care-l asculta cu încredere, respinge propunerea guvernatorului împărătesc de a accepta întrunirea a două adunări a românilor grupaţi pe cele două confesiuni religioase, evitând astfel o slăbire a forţelor pe care le reprezentă românismul din Ardeal.

El are tăria de a-şi călca pe inimă, uitând deosebirile dintre Blaj şi Sibiu, pentru cauză măreaţă a celor 40.000 de români adunaţi pe Câmpia Libertăţii. Ca un arhanghel, rezervat de Dumnezeire pentru vremuri hotărâtoare în viaţa neamului său, Şaguna prezidează adunarea de pe câmpia istorică, stăruind apoi cu râvnă, ce nu cunoştea odihnă, pentru împlinirea revendicărilor poporului său.

In toiul revoluţiei, când Kossuth dorea să ajungă la oarecare înţelegere cu românii, Kossuth promite iertare tuturor,cu excepţia lui Şaguna: Erà, în această ofertă, tot politica asupritorilor de totdeauna: «Bate-voi păstorul şi se vor împrăştia oile». Erà dureroasa recunoaştere, pentru revoluţionarul ungur a covârşitoarei înrâuriri pe care Şaguna o avea asupra poporului românesc, căruia îi cerea, — în schimbul «păcii» sufletul lui, puterea lui, pe însuşi Şaguna...

In timpul absolutismului, Marele Vlădică îşi rânduieşte gospodăria bisericii sale.

Cu acelaş tact deosebit, cu aceeaşi fină înţelegere a sufletului românesc, el isbuteşte să trezească în popor dorinţa de a jertfi pentru înaintarea şi luminarea lui. Aşa se face că în 10—12 ani Ardealul întreg e împodobit cu şcoli răsărite din daniile credincioşilor, făcute la îndemnul păstorului lor. Iar când împăratul Francisc Iosif, pentru consideraţia deosebită ce purta Mitropolitului Andrei, îl invită să intre în parlamentul dela Sibiu ca senator de drept (sau regalist), — Şaguna declină înalta fa-

Despre educaţia tineretului

(2)

Scopul educaţiei ar fi deci a ajuta noaua generaţie la *o apreciere justă* a bunurilor vieţii. Educatorul trebue să conducă pe tinăr la un punct culminant, pe care ridicându-se acesta, se va putea smulge din haosul părerilor rătăcite; să ajute pe omul tinăr să iasă din letargia vieţii fără de nici un scop sau din acea a tendinţelor eronate. Ridicându-l pe culmea luminată a bunului creştin, să deştepte în el conştiinţa clară a menirii lui şi astfel să-l scoată din puterea instinctelor veşnic schimbăcioase. Munca aceasta a educatorului *se numeşte formare de caracter.* —

Care este *fiinţa caracterului desăvârşit în înţeles creştinesc?* Aceasta este întrebarea, care ne va preocupa în cele ce urmează, fiindcă acesta este scopul suprem al educaţiei religioase-creştine.

Cuvântul «caracter» este de origine grecească şi înseamnă *chip cioplit*, statue; aceasta numire exprimă în mod foarte plastic conţinutul noţiunii «caracter». Şi anume, precum *trăsăturile materiei* sculptate rămân neschimbate sub influenţa tuturor intemperiilor, aşa şi trăsăturile *sufleteşti ale omului de caracter* neschimbate rămân în orce împrejurări. In înţelesul acesta obişnuim a zice: Acest om are caracter. Prin aceasta înţelegem, că în mijlocul acestei lumi trecătoare şi nestatornice a apărut ceva statornic, intangibil, o personalitate, care nu se lasă determinată de impresiunile externe, ci lucrează din cetăţuea de granit a covingerilor spirituale, cărora le păstrează fidelitate până la moarte.

Deci această *neatârnare a personalităţii* faţă de lumea externă este primul semn, prima trasătură pentru acela ce se numeşte în înţeles pozitiv *caracter.*

Chiar din timpurile cele mai vechi în filosofia platonică aflăm încercări consecvente pentru formarea caracterului în înţelesul de mai sus. Aceasta se ocupă cu caracterul, emanciparea personalităţii de lumea externă, mai mult decât cu metafizica. Plato desvălue sufletul până la sâmburele lui cel mai intern ca să-l păzească de o contopire fără de caracter cu lucrurile cele pământeşti şi de o dictatură a simţurilor. Acest scop îl ajunge astfel, că-i aminteşte sufletului originea lui superioară, făcându-l astfel să simţească mai intens contactul său înăscut cu lumea spirituală: «Desleagă-te de toate amăgirile simţurilor, ascultă numai de tine însuţi, fi credincios numai ţie însuţi». Cine nu observă în aceste cuvinte crearea caracterului, care «se află în consimţământ cu sine însuşi», adică în emanciparea spirituală a personalităţi.

Din punct de vedere psihologic este indiscutabil faptul, că o emancipare spirituală a personalităţii se va putea întemeia numai pe *adevăruri veşnice.* Acestea pot ridica pe om deasupra celor trecătoare, fiindcă şi ele stau deasupra capriciilor vremelnice şi rădăcinile lor neperitoare se alimentează din experienţa sufletului despre cel veşnic. Numai pe terenul veşniciei poţi rezista în faţa celor trecătoare, numai adevărul supra omenesc ne va mântuì de rătăcirile omeneşti.

Acest lucru ni-l lămureşte şi *filosofia lui Socrate.* Cu drept cuvânt se numeşte apologia lui cea mai bărbătească opera o literaturii mondiale. Această bărbăţie intangibilă, aceasta nestrămutare a convingerii s'a bazat numai pe faptul, că el în adâncul sufletului său a aflat legătura cu Cel

voare ce i se făcea, optând pentru scaunul Săliştii unde fusese ales de popor, şi spunând că *nu poate să înşele încrederea poporului său care în toate momentele grele s'a lipit cu încredere de dânsul.*

Viaţa lui, împletită cu viaţa poporului românesc din Împărăţia Austro-Ungariei, e lung şirag de mărturii ce pot fi aduse în sprijinul conlucrării şi a dragostei dintre Marele Arhiereu şi păstoriţii săi. —

Aşa cum se prezintă dinasticismul său, el e un câştig mai mult pentru popor; căci de el se ajută, ca să înfăptuiască binele ce-l avea mereu în vedere pentru propăşirea fiilor săi.

«Şaguna a trebuit să poarte lupta pe 4—5 fronturi, deaceea a fost dinastic», spunea păr. Lupaş. Şaguna a fost dinastic, pentrucă iubea poporul şi voia să-i servească interesele, aşa cum a făcut toată viaţa.

A fost asemănat cu Sf. Ciprian, care în tot cursul sfintei lui păstoriri s'a consultat cu poporul. In această conlucrare dintre Marele Arhiereu şi poporul său, strâns uniţi prin tencuiala unei dragoste dornice de bine, rezidă trăinicia creaţiunilor slăvitului Mitropolit Andrei. —

Fericitul «dătător de legi şi datinii şi descălecător alături de Basarabi»... aproape de moarte a putut să spună: *«Episcopul este mirele poporului»* — gândindu-se desigur la Sf. Părinţi cari numeau pe episcop mirele bisericii — şi: *«Poporul meu, tată gloria mea»*.

Slujba lui era sfârşită. *Minunea cea mare se înfăptuise: într'un stat duşman înverşunat al al ortodocsiei, biserica ardeleană, redobândindu-şi titlul de mitropolie, capătă, prin fericitul ei păstor, cea mai solidă organizaţie.*

Această organizaţie bisericească, era fructul ostenelelor unui geniu creator, în colaborare cu turma căreia îi era destinată.

Multe şi preţioase lucruri a mai spus păr. Lupaş. Ceeace am însemnat aici e numai o faţă a conferinţei asupra Mitropolitului Şaguna şi problema ortodoxiei.

Despre opera lui s'a scris mult. Socotim însă că nu este o «zăbavă fără de folos», să notăm ceeace se vorbeşte orcând şi orunde despre ctitorul actualei mitropolii ortodoxe a Ardealului, la şcoala căruia au crescut preoţii noştri şi din înţelepciunea căruia râvnim şi căutăm să ne însuşim câte o fărâmă toţi slujitorii de mâne ai bisericii sale.

Mai ales partea a doua a expunerii dlui Lupaş a fost subliniată de aplauze semnificative, când conferenţiarul a spus, ce ar fi făcut Şaguna în România întregită, dacă i-ar fi fost dat să conducă destinele ortodoxiei româneşti. Numerosul auditor a dovedit că şi în publicul capitalei — oricât de indiferent la aparenţă vibrează coarda sentimentelor religioase-ortodoxe, când se găseşte cine s'o pună în mişcare cu discreţiune şi cu iscusinţă.

Gr. T. Marcu.

Calomniator condamnat

In multe ziare, şi în special în ziarul Dimineaţa din 19 Martie c., a apărut un articol sub titlul: «Preot acuzat de grave nereguli şi falsuri; procesul fraudelor dela comitetul şcolar din Budila-Braşov». —

In acest articol se trăgea atenţia cetitorilor asupra desbaterii procesului.

Cetind din întâmplare ziarul, şi ca unul care cunoaştem de-o seriozitate şi corectitate exemplară pe părintele Curcubătă încă de pe băncile şcoalei, mai cetind activitatea şi propaganda lui culturală din rapoartele »Astrei» Braşov şi Sibiu, de curiozitate m'am prezentat în 19 Martie c. la tribunalul Braşov, să iau parte la acest proces intentat de învăţătorul Gh. Ivinţa din Budila contra preotului Curcubătă, fostului înv. Ioan V. Dincă şi dra Stănicel, toţi membrii comitetului şcolar.

Contrar vâlvei făcute de ziarul Dimineaţa de mai multă vreme şi conform adevărului, tribunalul Braşov în ziua de 22 Martie a. c. sub Nr. 1916/931, S. I. p. a dat sentinţa, prin care a respins acţiunea înv. Gh. Ivinţa, măi dându-i pedeapsă pecuniară Lei 1000 şi cheltueli de judecată Lei 6000.

Iată deci interesul cel mult aşteptat de presa din Sărindar prin ziarul lor!

Nu înţeleg cum conducătorii numitului ziar n'au învăţat nimic din lămurirea dată ziarului Dimineaţa de foaia «Carpaţii» în numărul său din 31 Ianuar 1932, şi dacă nu, le spun eu din nou: toate acuzele aduse de ziarul Dimineaţa şi altele, celor 3 membri din comitetul şcolar din Budila, vin dela favoritul lor Gh. Ivinţa, care pentru purtarea lui nedeamnă a fo t pedepsit în mai multe rânduri, atât de justiţie cât şi de forurile şcolare, cari mai în urmă cu Nr. 5959/1932, al ministerului instrucţiunii i-au dat pedeapsa «Cenzura cu luarea salarului pe 20 zile», care sumă de Lei 2028 i s'a reţinut din salarul pe luna Ianuar c. fiind înlocuit şi din calitatea de director al şcoalei primare din comuna Budila.

Asistent

Pagina pastorală

La Dumineca a 2-a din paresimi

Cuvântare rostită în Catedrală.

(Evrei 1, 10—12)

«Intru început tu Doamne ai întemeiat pământul, şi lucrurile mânilor tale sunt cerurile; acestea vor peri, iar tu rămâi; şi toate ca o haină se vor învechi şi ca pe un vestmânt le vei învăli şi se vor schimba, tu însă eşti (rămâi) acelaş şi anii tăi nu se voi împuţina».

Fraţi creştini, — Această puternică şi mişcătoare mărturisire de care se foloseşte sfântul apostol Pavel în epistola către evrei, (luată din Psalmul 101, 26) este menită ne călăuzi şi pe noi în faţa marelui fapt al creaţiunii, ne facem să ne ducem cu gândul la început, ne dă prilejul să ne oprim o clipă şi plini de reculegere să aducem omagiile cuvenite Creatorului divin, care în etern rămâne Acelaş şi anii căruia nu se vor împuţina.

Infăţişările sânt împreunate totdeauna cu emoţii chiar şi în viaţa de toate zilele. Doi prieteni se întâlnesc după o lungă despărţire, câte nu se petrec oare în sufletul lor în momentul întâlnirii, câte nu au să-şi spună? Sau ce nu se petrece în inima unei mame la revederea fiului ei după o călătorie îndelungată, sau după un război? Sau, mai mult, între doi duşmani când ajung faţă în faţă, se petrece asemenea ceva. Şi când ne gândim că viaţa noastră constă dintr'o continuă întâlnire, perpetuă înfăţişare, cu părinţi şi fraţi, cu fiinţe la care ţinem mult şi cu necunoscuţi, cu prieteni şi duşmani... — *O continuă umblare şi mişcare fiind viaţa omului*, aceasta nu însemnează că ajunge prin toate părţile, orcât de perfecţionate mijloace de locomoţiune ne pune la dispoziţie propăşirea tehnică de azi, — nici că am ajunge să ne întâlnim cu toată lumea. Pe de altă parte faptul că nu putem întâlni pe anumiţi indivizi, nu ne îndreptăţeşte să credem că acei indivizi nu există.

Iată deci din aceste consideraţiuni fără pretenţie, dar de o logică strânsă, suntem forţaţi să recunoaştem insuficienţa noastră de a cuprinde fie şi numai o parte din marele complex al vieţii, şi, *pentru orientarea noastră cât de mult împrumutăm unul dela celalalt, crezându-ne reciproc pe cuvânt.*

Această insuficienţă omenească, socotesc că se poate accentua cu tot dreptul şi de ea au dat dovadă până şi caracterele cele mari şi cei mai ilustri reprezentanţi ai umanităţii. — *Un Alexandru cel Mare*, care din Macedonia şi Grecia, trecând într'un sublim avânt şi plin de glorie peste Asia mică, a ajuns *să lege Nilul cu Tigrul şi Eufratul*, oprindu-se abia la apele Indus ului, s'a stins de-odată la etatea de 33 de ani, şi odată cu moartea lui vastul imperiu pe care l-a întemeiat s'a fărâmiţat.

Hanibal, unul dintre cei mai înverşunaţi apărători de patrie, dupăce a înfruntat Alpii şi-apoi nişte Alpi şi mai periculoşi, cei ai trufiei romane, de frica acestora a ajuns să şi facă singur moartea.

Napoleon I cel mai mare căpitan al lumii, a fost purtat până la culmi orbitoare de glorie, — care însă l-a perdut şi l-a făcut să cunoască amarnice umiliri. Stăpânul Europei a murit părăsit în exilul său.

Iubiţi creştini, dacă şi astfel de bărbaţi, cari au biruit lumea, n'au putut rezista până la sfârşit, biruiţi fiind de insuficienţă, ce să mai zicem de ceice nu mai ies din comun? Dar pentru a ne da seama de insuficienţa omenească, ajunge să aruncăm o privire în jurul nostru numai, în societatea în care ne mişcăm. — Câte eforturi nu se fac pentru îmbunătăţirea vieţii, pentru stabilirea unui echilibru normal în viaţă pentru realizarea păcii între popoare! Cu prilejul conf ictului Chino-Japonez cât de mult nu s'a dovedit insuficienţa omenească, chiar şi atunci când aleşii tuturor naţiunilor, prin urmare *elita societăţii omeneşti*, s'au adunat pentru a aduce pace. Şi ce ironie crudă, *Aristide Briand*, cel mai ilustru reprezentant al ideii de pace, care-şi făcuse o problemă de viaţă din a lupta pentru înfrăţirea popoarelor, moare în bubuitul tunurilor şi'n sgomotul prăpădului din extremul Orient.

Iată, iubiţii mei fraţi, ce pot silinţele omeneşti, iată truda omului cum se cheltueşte!

Şi dacă am lua lucrurile, pentru

Veşnic şi prin aceasta a putut rezista în faţa lucrurilor vremelnice.

Suprema lui putere personală şi convingere apare totdeauna în legătură cu mărturisirea lui despre nemurirea sufletului. El face binele nu numai ca să fie în conformitate cu adevărul social, ci în rândul prim pentru mântuirea sufletului, pentru pentru viaţa de veci. In faţa acestei convingeri se zdrobeşte toată puterea morţii şi teama de lovitura sorţii. Personalitatea şi-a primit libertatea ei desăvârşită. Libertate în acest înţeles personal înseamă caracter, înseamnă desăvârşită intangibilitate în faţa lucrurilor lumeşti.

Această tărie sufletească a lui Socrate ni se prezintă în mod grandios în faţa lipsei de caracter a duşmanilor săi sofişti. Aceste intelecte desrădăcinate sânt aruncate încoace şi încolo de capriciile, de instinctele lor, de impresiile externe. El nu cunosc nici un adevăr imutabil şi azi aleargă după moda aceasta, mâne după cealaltă, pentrucă cu mintea lor omenească n'au pătruns până la Cel veşnic şi interesul lor se bazează numai pe lumea schimbăcioasă.

In cele precedente am tratat laturea bărbătească a caracterului, elementul rezistenţei neclintite în faţa instinctelor personale, a sorţii şi a societăţii omeneşti. Aceasta este laturea culturii interne, care a fost desvoltată mai 'nainte de toate în anticitate şi care caracterizează toate personalităţile mari din acea epocă. In timpul mai nou, această laturea caracterului în mod unilateral a fost considerată din partea lui Nitzsche ca scop adevărat pentru educarea voinţei. Insă dacă ne ocupăm mai deaproape cu scopurile omeneşti şi în special cu condiţiile adevărate ale eliberării personale, vom constata că *acest element al caracterului nu va putea forma singur conţinutul idealului moral.* Puteri sufleteşti de mare importanţă rămân ne eliberate. Caracterele formate în această şcoală nu pot corespunde cerinţelor unei culturi sociale mai complicate. Şi în fine, suprema mântuire internă a omului din cătuşele «eului» inferior nu se poate realiza fără acel element al sufletului, care duce pe om la lepădarea de sine şi devotament.

Acest element al sufletului este *iubirea ideală*, şi se numeşte elementul femeesc al caracterului.

In viaţă întâmpinăm des cazuri, în care dragostea adevărată ne porunceşte să nu îndeplinim dorinţa acelui pe care-l iubim; aici aflăm împreună aceşti doi factori: Putere şi iubire Deci caracterul ideal invoalvă în sine atât un element psihic bărtesc, cât şi unul femeesc. Intregirea rec'procă, a acestor elemente produce caracterul universal potrivit tuturor condiţiunilor vieţii. In caracterul ideal se află contopite următoarele contraste: devotament, independenţă, putere şi iubire, — tărie şi acomodare, — energie şi gingăşie. Dar că aceste însuşiri aici indicate forte rar se întâlnesc şi se întregesc în un caracter, putem constata îndată ce ne observăm pe noi înşine sau pe alţii. In cele mai multe cazuri stăpâneşte în mod unilateral: sau elementul bărbătesc, sau cel femeesc.

Sânt omeni de-o voinţă puternică, ei însă nu pot fi purtătorii unei culturi, fiindcă posed în mod unilaterai voinţa, au prea puţină dragoste, sânt firi înţepenite, izolate, cărora le lipseşte ori ce facultate de a respecta dreptul şi sentimentele altora. Această lipsă devine blestămul întregei lor activităţi, or cât de orbitor pentru cei din jur ar fi succesul lor momentan şi oricât ar acoperi urmările tragice ale unilateralităţii lor. Căci în

a le judeca în ordine economică şi financiară, eşecul încercărilor omeneşti ne apare şi mai real şi mai trist.

Milioane de şomeri din ţările apusene şi deia noi se ridică cu glas de tunet împotriva socotelilor economiştilor din zilele noastre; prăbuşirea sau urcarea neaşteptată a anumitor valute, sunt tot atâtea simptome morbide care au provocat atâtea falimente.

Dar un caz tipic în această privinţă avem în sinuciderea marelui financiar Ivar Kreuger, petrecută mai zilele trecute. Un miliardar îşi pune capăt zilelor în floarea bărbăţiei, pentru ce? — Pentrucă dându-şi seama de insuficienţa forţelor sale, n'a mai fost în stare să iese din socotelile sale. — Economistul englez Keynes, într'o conferenţă din 15 Martie 1932, vorbind despre rezolvarea marilor probleme financiare care preocupă azi lumea întreagă, a amintit şi cazul Kreuger şi a zis: «Avem exemplul teribil al neputinţei individzilor. Ivar Kreuger a fost cea mai mare inteligenţă financiară constructivă a timpului. Activitatea lui s'a desfăşurat în direcţia interesului general. În haosul de după războiu Iv. Kreuger a luat asupra sa misiunea de a lega ţările care au multe capitaluri, cu acelea care au trebuinţă disperată de capitaluri. El a clădit pe o temelie solidă. A luat garanţiile cele mai bune ce se pot imagina, şi totuş *s'a prăbuşit*. — Moartea lui tragică este o dovadă că nu mai există astăzi om în stare să topească gheţarii, în cari este prinsă lumea şi s'o readucă la o viaţă normală».

Am enumerat aici aceste fapte, menite să ne deschidă ochii, să ne strige în urechi relativitatea străduinţelor omeneşti, astăzi mai ales când străbatem timpuri de criză atât de amară şi când suntem nevoiţi să apelăm la ajutor.

Iată-ne în pragul disperării, rătăcim pe marginea prăpastiei, suntem cu toţii de acord în a renunoaşte, că fără o întorsătură neprevăzută, fără o lovitură de forţă, nu vom putea fi salvaţi.

Sărmană societate de astăzi ţi-ai pierdut sufletul, şi-acum strigi după ajutor şi nu ştii de unde are să-ţi vină. Dar iată te învaţă psalmistul: «ajutorul meu dela Domnul cel ce a făcut cerul şi pământul». Durere însă pentru conştiinţele multora aceste cuvinte nu spun aproape nimic, precum nici cele din mărturisirea lui Pavel: «Intru început tu Doamne ai întemeiat pământul şi lucrul mânilor tale sunt cerurile, acestea vor trece şi ca o haină se vor învechi, iar tu rămâi în veac». — După ce ne dăm seama de această necredinţă, toate relele sociale ni le explicăm foarte uşor.

Când omul s'a emancipat de sub tutela religioasă şi pretinde a-şi face datoria din sentiment umanitar, iar nu din respectul faţă de Dumnezeu, atunci societatea ajunge acolo unde aste astăzi. Trăieşte fiecare pentru sine, se înconjoară cu ziduri groase ca să nu poată fi stingherit de nimenea în tihna sa, şi-apoi odată la adăpost, piară lumea! Eu să trăesc! Iată cât este de relativ glasul conştiinţei umane, când ea nu vrea să se lase controlată şi normată de voinţa divină.

Da, iubiţii mai fraţi, fără Dumnezeu am ajuns ca în Ţara Românească, în anul 1931, furturile descoperite să se ridice la sume fantastice.

Sărmană ţară, unde-ţi sunt fiii credincioşi? Sufletul ni se umple de amărăciune şi înţelegem că în felul acesta nu se poate continua.

Pentru ca să fim salvaţi, trebue să relnăm legătura cu cerul! Şi mai ales să ne întoarcem spre Acela care a creat Universul! — Destul am clădit pe teorii filosofice, ştiinţifice, economice, sociale, financiare etc. şi iată unde am ajuns; este timpul suprem să ne convertim: *Se impune categoric o conversiune morală, o conversiune religioasă.* — Ceeace nu este un lucru tocmai greu; ajunge doar să ne recunoaştem insuficienţa şi mizeria în care ne sbatem. Căci în ce constă sâmburile religiei, miezul cinstirii lui Dumnezeu? Tocmai în recunoaşterea, nesfârşitei, nemăsuratei înălţimi şi a maiestăţii absolute a lui Dumnezeu; pe de altă parte recunoaşterea propriei şi desăvârşitei noastre atârnări de Dumnezeu care este **marele** stăpân al totului, creatorul tuturor, făcător al firii neînsufleţite şi al omului. Tot ce avem este dela El. Suntem nişte biete fiinţe dependente. Ochiul meu atât de minunat în construcţia lui şi raza de soare care-l mângâie, sunt opera Sa. Fiecare răsuflare, fiecare bătaie a inimii, svâcnirea sângelui şi mai înainte de toate preţiosul şi nemuritorul meu suflet este întreg şi cu desăvârşire opera şi proprietatea lui Dumnezeu. Viaţa lui Dumnezeu vibrează în toate şi dacă natura neînsufleţită prin armonia ei cântă imnul dragostei Creatorului, de ce noi fiinţele raţionale n'am şti să aflăm acest singur drum care duce la Dumnezeu: dragostea, suprema descoperire a Tatălui ceresc!

Să ne întoarcem, iubiţii mei fraţi, la Părintele nostru ceresc, destul rătăcit-am doar şi-am păcătuit fără El. Prin Isus Hristos, Fiul său, ştim doar că ne aşteaptă, nu este nevoie să facem un apel de forţă pentru a fi primiţi, cum a făcut slăbănogul din evanghelia de azi, fiind coborât prin acoperişul casei înaintea Mântuitorului. Uşa spre Domnul ne stă larg deschisă, să intrăm şi ni se va întâmpla ca slăbănogului, vom fi vindecaţi şi împărtăşi cu bucurie şi pace, şi astfel dorirea nemărginită a sufletului nostru ne vom vedea-o potolită, şi împreună cu psalmistul vom mărturisi: «Strigaţi lui Dumnezeu tot pământul, slujiţi Domnului întru veselie, intraţi înaintea lui cu bucurie!

«Cunoaşteţi că Domnul, acesta este Dumnezeul nostru, el ne-a făcut pe noi, şi nu noi.

«Iar noi, norodul lui şi oile păşunei lui, intraţi în porţile lui întru mărturisire, în curţile lui întru laude; mărturisiţi-vă lui, lăudaţi numele lui, că bun este Domnul, în veac este mila lui şi adevărul lui în neam şi 'n neam». (Ps. 99). Pr. *Gh. Secaş.*

viaţa omenească nu există succese durabile, care să poată fi obţinute în contul bunătăţii şi a conştienţiozităţii. Orce rezultat aparent al oamenilor brutali se va răzbuna cu atât mai greu cu cât acesta este mai strălucitor şi cu cât mai mult slăbeşte el puterile morale, care singure pot făuri o legătură sinceră între oameni şi sânt în stare să pună baze reale pentru progresul culturii sociale.

Dacă obvervăm acele caractere cari de obicei ni se prezintă ca nişte adevărate caractere bărbăteşti, adică nişte firi care întrerupează în sine elementul unei energii conştiente, al unei tării neclintite, al unei statornicii în faţa vieţii şi a sorţii, în cazul acesta ni se va părea că elementul bărbătesc exclude pe cel femeesc, că desvoltarea unuia e posibilă numai prin excluderea celuilalt. Firilor expresiv bărbăteşti se atribue o oareşcare dârzenie, o îngâmfare şi dispreţ de oameni, tăria lor este împreunată cu încăpăţinarea, energia lor cu desconsiderarea, statornicia lor cu răceală, cu apatie. Tocmai în caracrerele din anticitate este foarte evidentă această unilateralitate. Aşa, de exemplu, în sufletul lui Socrate ori cât am admira tăria lui sufletească, îi lipseşte trăsătura adâncă a dragostei. Cuvântul «mielul lui Dumnezeu» nu ni-ar veni pe buze în faţa morţii lui de martir. În hotărârea lui de a muri nu se amestecă aceea nemărginită milă de oameni, care tinde să deslege cătuşile firii printr'un răpitor exemplu al biruinţei, pe el nu-l «doare» de popor — el nu simte ură, dar nici iubire faţă de popor. Cuvintele: «Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac» nu ni le-am putea închipui pronunţate de el. Pr. *Dr. N Terchilă.*

Reclama este sufletul comerţului

INFORMAŢIUNI

Ştire personală. I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului a plecat cu trenul de Marţi la Bucureşti, pentru a lua parte la sesiunea ordinară a Sfântului Sinod, convocată pentru Miercuri 30 Martie 1932.

Sgomot subteran. Din Alba-Iulia se anunţă, că în comuna *Acmar* şi împrejurime se aude sgomot şi bubuit subteran, care se repetă tot mai des în zilele din urmă neliniştind locuitorii. Preotul local a cerut să se trimită experţi la faţa locului spre a cerceta cauzele acestui sgomot subteran. Se presupune, că în partea locului ar exista un vulcan stâns, care a început să se manifesteze din nou. Se ştie, că în apropierea numitei comune se află băile Geoagiului, cu izvoare sulfurice.

Când dă „lămurire". *Unirea*, să-i zicem «semioficiosul» mitropoliei blăjene (de titlul, «*oficiosul*» mitropoliei, se lapădă deocamdată), vrea să lămurească judecata de «*mult sgomot pentru nimica*», ce o rostise asupra acţiunii recente politice a dlui O. Goga, spunând că aceasta sentinţa *nu* este judecata «Blajului oficial»... Prin urmare: Blajul oficial este *pentru* dl Goga, ear celalalt Blaj *contra* dlui Goga.

INDREPTARE. In foişoara Nrului trecut, pagina 4, în şirul al 4-lea din urmă, a se ceti: «De *nu* veţi îndrăgi» (în loc de cuvintele: «De veţi îndrăgi»).

ŞTIRI LOCALE

Conferenţe. In sala prefecturii a vorbit Vineri seara profesorul universitar, dl *G Oprescu*, despre arta română în Oltenia. Conferenţiarul lămureşte deosebitele înrâuriri şi curente străine în arta poporului nostru, şi arată darurile artistice cu care sânt în deosebi înzestraţi românii satelor din Oltenia. Drept dovadă urmează proecţiunile luminoase de: scoarţe, ţesături, ceramică, sculpturi în lemn, cu explicările necesare. A fost o instructivă şi bine primită expunere. — In următoarea conferenţă, ţinută Duminecă, a vorbit dl *A. Oţetea*, conferenţiar la universitatea din Iaşi, despre: Criza engleză şi repercusiunile ei internaţionale, — o prelegere ascultată cu deosebit interes de numerosul aditor, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae şi alţi distinşi membri ai societăţii sibiene.

Adunarea generală extraordinară a «Cultului Patriei», secţia Sibiu, este convocată pentru luni 4 April a. c. ora 16 în saloanele Cercului militar-civil-Sibiu.

Poşta redacţiunii

«*Mai este mult până departe*». Cuprins nebulos, formă defectuoasă. Mai încercaţi.

Meditaţii*

Toate râurile curg în mrae şi marea nu se umple; şi de unde au venit, acolo se întorc ca să vină iar. Iacov 1, 6.

Tot ce este sub soare, e sortit prefacerii, schimbării. Timpul nu cunoaşte odihnă. Pământul nostru este un glob care se învârte şi chiar măiestuosul soare un astru, care îşi îndeplineşte şi el rotaţia în jurul unui astru central şi mai mare. Fluxul şi refluxul mişcă **oceanul**, care în mişcarea-i uriaşă geme tânguitor. Vânturi răscoiesc în toate direcţiunile văzduhul; ploaie, ger şi căldură prefac stâncile în praf.

Oamenii se nasc şi mor: totul din orânduirea firească. din spectacolele naturii aduce sufletului nostru nelinişte, tânguiri şi grijd. — Ceice sânt prieteni însă ai lui Isus, în veci acelaş, mereu neschimbat, cât de mare le este bucuria când se pot gândi la moştenirea lor care nici când nu se va veşteji. Marea lor de fericire rămâne pururea plină, pentrucă Dumnezeu însuşi toarnă în ea râuri din veşnicul său har. Dincolo de nouri să căutăm o cetate stătătoare şi nu vom căuta înzadar.

Locul citit din Eclisiast, ne poate îndemna la recunoştinţă. Marele Ocean primeşte de fapt multe ape, dar şi împrăştie la daruri cu mărinimie. Ceeace i aduc râurile el dă pământului înapoi în formă de nori şi ploaie.

Un om, care primeşte numai şi nimic nu întoarce, nu se potriveşte cu orânduirea lumii acesteia. A împărtăşi altora însemnează a semăna în folosul nostru. Cine este econom atât de bun, care-şi dăruieşte bucuros averea pentru Domnul său, acela va primi şi mai mult. Prieteni ai Mântuitorului, întoarcem noi oare Domnului, cu măsura binecnvântării cu care am luat?

Ţie mai ales, ţi-a fost mult încredinţat, ce fructe a adus. Ai făcut totul nu puteai face mai mul? — A fi egoist, este a fi neliniştit. Să ne închipuim numai, că marea nu ar întoarce nimic din bogăţia apelor sale; genul omenesc întreg şi întreaga fire, ar fi menită peirii.

Doamne fereşte, ca cineva, să cadă în mrejele vieţuirii pentru sine numai, atât de puţin nobilă şi stricăcioasă. Mântuitorul nostru Isus Hristos nu a trăit sie-şi. Tot darul şi toate plinirea a fost în El, dar din plinirea Lui noi am luat toţi: dar pentru dar.

Mântuitorule Bune, fie ca de acuma înainte să nu mai vieţuim nouă, ci Ţie Stăpânului nostru.

Pr. *Gh. Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Prețul Lei 300·—, plus spese poștale Lei 20·—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu
Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoșăneanu
Prețul Lei 120·—, plus spese poștale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.
Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de

Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali
de
Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din București.
Prețul Lei 440·—, plus spese poștale Lei 20·—

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism și o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic
de
ONISIFOR GHIBU
profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoțit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desființarea Statului Catolic

Prețul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimițându-se prețul plus spesele postale prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profețiile mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici și îndrumări omiletice
de
Preotul Gheorghe Secaș
Prețul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului"

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder,** din limba germană
de
Ioan Moșoiu
profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

In zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Inalt Regent

OMUL și FAPTELE

Contribuțiuni la studiul istoriei bisericei române ortodoxe contimporane
de
ION RUSU ABRUDEANU
Volumul I

Prețul Lei 500·—, plus spese postale Lei 20·—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Picolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș.** Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbați, de:
Dumitru Cunțan
Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți
ale
Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400·—. La comande se alătură Lei 20·— pentru spese poștale.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot și lecții de înot

Pentru bărbați:

Luni:	închis
Marți:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marți:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marți:	dela 1½—7½ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbați:

Băi de abur și de aier cald

Luni:	închis
Marți:	dela 1½—7½ ore seara prețuri urcate
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela 1½—5 p. m., dela 5—7½ ore seara prețuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. prețuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marți:	dela 8—10 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. și dela 1½—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur și de aier cald

Luni:	închis
Marți:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela 1½—7½ ore seara prețuri urcate
Vineri:	dela 1½—5 ore p. m. dela 5—7½ ore seara prețuri reduse
Sâmbătă:	închis
Dumineçă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marți:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. și dela 1½—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marți:	dela 8—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. și dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 9 April 1932 Nr. 29—30

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

In fața nedreptăților

Anumite ziare și reviste din capitală își fac o deosebită plăcere de a trata din când în când cu o vădită tendință chestiunea salariilor preoțimei de mir și ale consilierilor dela centrele eparhiale ortodoxe, urmărindu-se un scop bine determinat. Din felul cum se tratează unilateral această chestiune este evident, că se tinde spre discreditarea ierarhilor și a consilierilor ortodocși în ochii preoțimei, prezentându-i de egoiști și de oameni, cari se îngrijesc să-și mărească retribuțiunile proprii, prin scurtarea preoțimei. Prin aceasta voiesc să țeasă intrigi și să asmuță preoțimea contra mai marilor ei, pe motiv, că pe când preoților se reduc salariile în mod considerabil, pe atunci celor dela centrele eparhiale, în special ale consilierilor, li se dau pe nedrept salarii prea urcate, și aceasta din banii rupți din salariile preoților. Se afirmă apoi, că vlădicii și consilierii au stăruit cu ocazia votării bugetului pe 1932 să se ia acești bani din sărmanele salarii ale preoților și să li se dea lor, apoi că tot acești consilieri și-au asigurat gradații, deși după lege nu ar avea drept la ele. Mai spun, că calculul lefurilor fiecărui cleric nu l-a făcut Ministerul Cultelor, ci Eforia Bisericei ortodocse, în baza art. 24 al Legii de organizare a Bisericei ort. și că tot Eforia a făcut repartizarea acestor sume pe funcțiuni etc.

Vom răspunde la toate.

Cu toate că acești domni știu bine că lucrurile stau cu totul altfel, totuși spre a-și ajunge scopul scriu astfel, ca să producă în sufletul preoțimei o stare de spirit ostilă față de ierarhia bisericească și față de centrele eparhiale. Ei voiesc să turbure armonia sufletească dintre turmă și păstor, conduși de lozinca „bate-voi păstorul și se va risipi turma", ca apoi infiltrând anarhia în suflete să-i aducă la acțiuni, cari nu cadrează cu chemarea de propoveduitori ai Evangheliei lui Hristos între oameni. Și dacă cei lesne crezători vor lua de bune toate câte le cetesc, ușor se poate să-și peardă echilibrul sufletesc necesar la o acțiune rodnică pe teren religios-moral.

Este doar știut, că nici ierarhii nici consilierii ortodocși nu au cerut decât dreptul ce li se cuvine după lege, pe seama lor și a preoțimei. Este adevărat, că în bugetul pe 1931 nu s'au acordat gradații consilierilor, prin ceea ce li s'a făcut o mare nedreptate, contrar dispozițiilor categorice ale legii. S'a șters în mod arbitrar un drept prevăzut în Legea de Armonizare din 1927, Anexa VII, tabloul B. numerii 15, 17, 19, 21, care lege s'a aplicat până în 1930 la toate cultele, iară în Ardeal era un drept câștigat de 50 de ani și mai bine. La intervenția unor anumite persoane ostile centrelor eparhiale s'au șters gradațiile consilierilor ortodocși, pe când consilierilor (canonicilor) bisericei gr. cat. și rom. cat. li s'au menținut. In 1932 s'a reparat numai nedreptatea făcută în 1931 și altceva nimic mai mult.

Deși acele ziare știu foarte bine, că statul nu a pus la dispoziția Eforiei ajutorul global conform legii și deși știu, că în bugetul pe 1932 sumele prevăzute pe seama cultelor s'au dat cu state — iară nu global — cum se poate vedea din bugetul tipărit, totuși afirmă cu mult cinism că «repartizarea sumei s'a făcut de Eforia Bisericei ortodoxe». Deci încă un neadevăr.

Nu e adevărată nici afirmația, că consilierii ortodocși ar avea și alte servicii retribuite. In Ardeal cel puțin nu au nici o slujbă (în alte eparhii nu știu cum va fi situația), decât numai slujbe onorifice, împreunate cu multe îndatoriri și răspundere. De când Bisericei ortodoxe i s'au făcut reduceri de personal așa de dureroase — în special la centrele eparhiale — consilierii ca sfetnici ai erarhilor au de îndeplinit o muncă intensă pentru conducerea treburilor atât de complexe și multiple pentru îndrumarea vieții religioase-morale, în fața influențelor curentelor distructive și păgubitoare vieții și siguranței statului. Biserica nu se poate lipsi de acești consilieri, căci problemele de păstorire ale bisericei sunt așa de multiple — în timpul de desagregare sufletească de astăzi, — încât numărul lor ar trebui înmulțit, iară nu redus. La centrele eparhiale din Ardeal se simte lipsa puterilor de muncă necesare pentru o activitate normală și conformă cu cerințele de păstorire cerută de ziua de astăzi. Salarul ce li s'a atribuit este un drept justificat și legal pentru a trăi conform poziției lor sociale.

Este dureroasă reducerea salariilor preoțimei la sume așa de derizorii, și trebuesc făcute toate sforțările pentru îmbunătățirea salariilor acestei preoțimi tratată atât de maștер de toți guvernanții, și în special din partea Dlui ministru de finanțe.

Este adevărat, că salariile

FOIȘOARA

Din vecinătatea ortodoxă

Intrucât zilele acestea urmează a se lua iarăș în discuție și probabil a se vota în sfârșit legea învățământului teologic pe baza nouii organizări, credem că nu e de prisos a aduce din vecinătatea ortodoxă câteva date din cadrul acelorași preocupări. In

Grecia

s'a legiferat pe baze noui tocmai la sfârșitul anului expirat învățământul teologic. Deși școlile teologice de sub conducerea bisericii grecești n'au caracter superior (universitar) cu toate acestea programul de studii este aproape identic cu cel al facultății din Atena. Durata studiilor este în seminarii de 5 ani. In școli se poate intra cu gimnaziul sau în baza școlii de învățători.

Iată programul orar al învățământului (teologie):

MATERIA	Cursul (anul) I.	II.	III.	IV.	V.
Franceza și *oratorii bisericii franceze* (ore)	4	4	3	2	—
Psihologia	—	—	—	2	—
Enciclopedia teologiei	—	—	1	—	—
Istoria Vech. și N. Testament	1	—	—	—	—
Geografia sfântă	1	—	—	—	—
Introducere în c.N.Testament	1	—	—	—	—
„ „ „ V. „	—	2	—	—	—
Comentar la N. T. (Fapte)	—	1	—	—	—
„ „ „ „(Sinopticii)	—	—	2	—	—
„ „ „ „ (Ev. Ioan)	—	—	—	—	2
„ „ „ „(Ep. Pavel)	—	—	—	2	—
Comentar la Vechiul Testament (Facere, Eșire, Psalmi, Proverbe, părți alese)	—	—	—	2	—
Comentar la V. T. (Profeții)	—	—	—	—	2
Istoria bisericească p. I.	—	—	—	2	—
Istoria bisericii p. II.	—	—	—	—	2
Catheză	—	—	2	—	—
Dogmatică p. I.	—	—	—	2	—
Dogmatică p. II.	—	—	—	—	2
Apologetică și *Polemică*	—	—	—	—	3
Simbolică	—	—	—	—	1
Patrologia	—	—	—	—	2
Părinți ai bisericii	—	—	1	—	—
Hrisostom «*Despre preoție*»	—	2	—	—	—
Retorică bisericească p. I.	—	—	2	—	—
Retorică bisericească p. II.	—	—	—	2	—
Exerciții omiletice	—	—	—	—	2
Pastorală	—	—	—	—	1
Catihetică	—	—	—	—	1
Practică pt serviciu bisericesc	—	—	—	—	1
Drept bisericesc p. I.	—	—	—	1	—
Drept bisericesc p. II.	—	—	—	—	1
Liturgică	—	1	—	—	—
Introducere în filosofie	—	—	—	—	5
Deci materii teol. Total ore:	7	10	11	15	25

Sârbia

In statul vecinilor sârbi școlile teologice sânt înființate de biserică în înțelegere cu consiliul patriarhal. Ele sânt conduse direct de biserică. Forțele didactice sânt instituite de autoritatea bisericească. Cu mijloacele materiale contribue statul în bogată măsură. Sumele necesare bisericii sânt vărsate direct în «cassa» bisericii. Statul s'a obligat a contribui la îmbunătățirea stării materiale a bisericii, iar biserica este liberă a-și înființa instituții de caracter religios, școli de pictură bisericească, de cântare și muzică, școli iconografice, precum și alte institute cu caracter filantropic. O preocupare mai recentă este în biserica sârbă codificarea dreptului bisericesc, iar din legiuirile mai de de seamă desprindem cea prin care se recunoaște deplină autonomie (spirituală) bisericii sârbo-ortodoxe.

Bulgaria

Grija pe care statul bulgar o poartă păstorilor de suflete, o dovedește îndeajuns următorul tablou: Numărul preoților ortodocși este în Bulgaria 2275, la un număr de 4 milioane și jumătate credincioși. Dintre preoți, deși 766 au pregătire elementară (moraliști) și formează la salarizare categoria III, primesc totuș un salar începător de 2000—2900 leva lunar; categoria II-a o formează cei cu studii medii, cari iau un salar începător de 2500—3000 leva lunar; iar categoria I-a o formează cei cu studii universitare cu 3000—4000 leva lunar. In timpul din urmă se depune mult efort pentruca biserica să-și creeze o bancă proprie, iar statul făgăduește sprijinul necesar. Mai recent biserica a început să ia un avânt

preoţimei s'au redus în mod considerabil prin aplicarea celor două curbe speciale, dar aceasta nu s'a făcut — cum spun cei ce vreau să bage zizanie — la cererea centrelor eparhiale ca să întregească salariile ierahilor şi ale consilierilor, deoarece e clar şi limpede, ca pe când diferinţa dintre salarul preoţilor din 1931 şi 1932 face o sumă ce trece peste 100 milioane, atunci sporul acordat la gradaţiile consilierilor pe 1932 faţă de anul 1931 este de circa 5 milioane. Repartizată această sumă pe cele 17 eparhii ortodoxe revin asupra unei eparhii circa 300.000 Lei. Admitem, că această sumă s'ar fi reţinut din reducerea făcută la salarile preoţilor, şi în acest caz nu s'ar ajunge la suma aşa de mare, cum este diferinţa dintre salariile preoţimei din 1931 şi 1932.

De pildă suma aceasta repartizată la cele 741 parohii din Arhiepiscopia ortodoxă a Sibiului, ar reveni o reducere de circa 400 Lei anual de fiecare preot sau *33 Lei lunar*. Diferinţa de salar a unui preot faţă de anul 1931 este de circa 2—3000 Lei, deci aceasta nu poate rezulta din gradaţiile la leafa consilierilor.

Nedreptatea cea mare ce se face preoţimei este, că aceste două curbe speciale se aplică *numai* ei, şi nu şi celorlalţi slujbaşi ai statului.

Ceea ce este mai suprinzător în atitudinea numitelor ziare este faptul, că se ocupă numai de situaţia consilierilor Bisericei ortodoxe, nu însă şi de a celorlalte culte. Intenţia de a critica şi ataca Biserica ortodoxă este deci evidentă.

De ce nu se arată, că pe când la eparhiile ortodoxe personalul dela centru s'a redus aproape la jumătate, aşa încât s'au desorganizat serviciile, atunci la celelalte culte reducerile de personal au fost minime, încât azi au un personal mult mai numeros. Pe când la ortodocşi au rămas câte 3 consilieri de eparhie, atunci la greco-catolici şi romano-cat. au rămas câte 10 şi 6 consilieri (canonici), cari toţi au aceiaşi leafă cu gradaţii ca şi în 1931, deşi fiind celibatari, nu au greutăţile familiare ca cei ortodocşi, cari sunt căsătoriţi. De ce se contestă dreptul la gradaţii, — prevăzut în lege — al consilierilor ortodocşi, iară al celor gr.-cat. şi rom.-cat. nu? Din cauza canonicilor uniţi prea mulţi s'au redus salariile preoţilor uniţi în proporţie mai mare ca al celor ortodocşi, pentrucă din suma repartizată bisericei unite în proporţia sufletelor s'a dat prea mult centrelor eparhiale. Aceste centre nu au voit să facă reduceri de personal aşa de mari ca Biserica ortodoxă, ceea ce a adus cu sine, ca personalul centrelor eparhiale unite să consume sume mult mai considerabile decât cel dela eparhiile ortodoxe. Salariile personalului dela cele 5 centre eparhiale unite, — luate în bugetul pe 1932 fac în total 8.686.477 Lei, — deci mai mult de a opta parte din întreg bugetul bisericei unite. Din această sumă salariile celor 31 canonici fac 5.358.200 Lei, — cam a şasa parte din salariile celor circa 1530 preoţi uniţi. Dacă biserica unită şi celelalte culte neortodoxe făceau reduceri de personal suficiente, nu se ajungea la salarii aşa de reduse la preoţi. Şi că este aşa, ne-o spune textual raportorul legii curbei speciale în expunerea de motive: «această lege se aduce din cauză, că cultul unit şi cele minoritare nu au făcut reduceri de personal suficiente».

Este deci foarte limpede, că cultele neortodoxe prin atitudinea lor au contribuit în primul rând la reducerea aşa de simţitoare a salariilor bietei preoţimi. Deşi acest lucru este bine cunoscut ziarelor numite, cu toate acestea se ocupă cu vădită pasiune de intrigi pentru destrămarea înţelegerii dintre ierarhii şi preoţii Bisericei ortodoxe, paremi-se pentru a face jocul celorlalte culte, în situaţie mai privilegiată.

Am scris aceste şire pentru a atrage atenţiunea celor interesaţi, spre a nu da crezământ glasurilor de sirenă al ziarelor, cari şi-au făcut o meserie de a ataca cu orce prilej instituţia Bisericei ortodoxe, pentru a o discredita în ochii credincioşilor şi slujitorilor ei şi pentru a o abate dela calea ei bine determinată de întemeietorul ei Isus Hristos.

Cine are urechi de auzit să audă.

Cele două surse ale moralei şi ale religiunii

(1)

In marginea unei cărţi de Bergson

Marele reprezentant actual al filosofiei intuiţioniste, autorul vestitei lucrări, «*Le problème de Dieu*», continuatorul lui Henri Bergson la Collège de France, Edouard Le Roy, anunţase cândva, acum câţiva ani, o carte, în care puternicul său înaintaş avea să precizeze consecinţele sistemului său filosofic pe teren religios şi moral. Această carte a apărut.[1] Ea este de un interes pasionant nu numai pentru cercurile cu preocupări filosofice şi metafizice independente, ci şi pentru orcine caută să adâncească credinţa noastră străbună, să şi-o reprezinte, să o formuleze şi s'o prezinte în lume cu principii şi metode din larga mişcare culturală a timpului.

Filosofia bergsoniană în general aduce, după părerea mea, puternice confirmări ştiinţifice creştinismului. Totuşi catolicii o combat ca pe una care se opune filosofiei tomiste, filosofie ce în biserica romano-catolică are caracter de dogmă. Protestanţii dimpotrivă iubesc filosofia bergsoniană, o socotesc ca pe un fruct ieşit din ideilei Reformei şi o pun, unde simt trebuinţa, în slujba teologiei lor. Profesorul de teologie sistematică protestantă dela Universitatea din Strasbourg, *Fernand Ménegoz*, a scris chiar anul trecut *Réflexions sur la problème de Dieu*, à propos de cartea lui Edouard Le Roy, pe care am amintit-o; el face o captivantă analiză a diferitelor atitudini bergsoniene, ce coincid perfect cu atitudinile creştine şi le întăresc. Cu toate acestea nici pentru protestanţi, filosofia deveniirii a lui Bergson nu are preţul care era de aşteptat să-l aibă. Nu are de exemplu valoarea pe care a avut-o pentru ei, până mai ieri, kantismul. (Se ştie că teologia protestantă a fost înfeodată mai mult de o sută de de ani filosofiei lui Kant. Din această cauză, ea a căzut în antropocentrism şi iluzionism, contra cărora s'a reacţionat viguros în ultimul timp, mai ales prin sistemul lui Karl Barth). Aceasta din pricină că principiile religioase, pe care bergsonismul le aduce, intraseră de mult în teologia protestantă prin acel părinte al ei, care a fost Schleiermacher. Din acest punct de vedere, am putea spune că după Schleiermacher, Bergson a venit pentru protestanţi *post festum*.

Foarte pe scurt, acestea mi se pare că sânt poziţiile celor două mari confesiuni apusene în faţa filosofiei lui Bergson. Din punct de vedere al ortodoxiei noastre, ce am putea să spunem?

Imi aduc aminte că pe când eram elev al seminarului Sf. Andrei din Galaţi, părintele profesor Alexandru N. Constantinescu, actualmente la Bucureşti, încerca uneori, în lecţiile de Dogmatică şi Apologetică, să aducă în sprijin şi unele elemente din filosofia bergsoniană. Intr'adevăr, alăturea de Poincaré şi de Boutroux, Bergson a dat o lovitură de moarte materialismului ştiinţific,

[1] Le Deux sources dela morale et de la religion, par H. Bergson, Paris, Alcan.

nou. In urma stăruinţei mitropolitului din Sofia apare publicaţia periodică «Creştinism şi filosefie» cu scopul de-a dovedi că creştinismul posede forţe inepuizabile. Dintre studiile apărute deja, amintim:

1. Materialismul ca teorie cosmică,
2. Dostoievski şi Evanghelia,
3. Ortodoxia şi bolşevismul,
4. Scopul vieţii,
5. Marxismul şi religia
6. Nitzsche ca filosof, poet şi şarlatan,
7. Ştiinţa şi credinţa în filosofia contimporană,
8. Religia naturaliştilor,
9. Carol Marx ca om credincios.

Amintim în afară de acestea dintre ultimele lucrări mai de seamă: «Dreptul matrimonial sovietic» studiu datorit distinsului profesor universitar Tankoff.

Polonia

Biserica ortodoxă din Polonia sufere încă urmările prozelitismului îndrăzneţ al romano-apusenilor. Aproape 50% dintre profesorii şcoalelor privesc cu răceală spre elevii lor ortodocşi, iar uneori elevii sânt ispitiţi a-şi săvârşi rugăciunea de dimineaţa după rânduiala apuseană. Uneori sânt obligaţi chiar, a cerceta capela catolică. Spre curmarea acestor nereguli a fost necesară intervenţia căpeteniei bisericii ortodoxe — dupăcum ne informează Ekklissia. Facultatea de teologie din Varşovia are aproape 200 elevi, iar numărul catedrelor este 9. Deşi facultatea funcţionează în cadrul unei universităţi eterodoxe, este totuşi sub supravegherea imediată a căpeteniei bisericii ortodoxe din Polonia.

Prof. *N. Neaga.*

Noi n'am avut copilărie...

Povestesc aşa vremile ce s'au dus. Ţes faptele de azi povestea mai departe. Povestea este limpede. Ca toate poveştile. Numai cât, povestea noastră este adevăr — curat şi crud. Crâmpee dulci nu sânt ţesute 'n ea. Nici împăraţi şi smei, nici zine. In pânze stă brodat un chip de om. Omul încercărilor. Eroul din poveste. Tabloul unei generaţii... a celor cari n'am avut copilărie.

Când — spun copiii — barza ne-a făcut cadou părinţilor, ori când aceştia pescuitu-ne-au din apa râului din sat, în zări se încingea furtună. In zile de zbucium, cu nori şi ceaţă, în zilele de toamnă posomorâtă şi galbenă, atunci ne-am născut. Măicuţele ne-au înfăşiat în dragoste. Căldură ni-au împrumutat din sufletul lor cald. Ca măicuţele... Dar nu ne-au legănat, nici nani, nani n'au cântat la căpătâiul nostru. Poveşti străbune, cânt de leagăn, nu ne-au petrecut în raiul somnului nevinovat... Căci n'a fost vreme de poveşti şi de cântat. Abia de-au prins să ne aşeze 'n leagăn, când norii, grămădiţi de-acum deasupra casei, ameninţau pământul cu prăpăd de foc şi apa. Aşa a fost...

O dungă roşie a sfăşiat văzduhul. Pământul s'a clătit din temelii. Potop de foc prin ţări şi peste neamuri. A isbucnit furtuna. Cum n'a mai fost... Şuvoiul apelor a smuls din cale totul. Numai pe noi nu ne-a clătit din loc. Pe noi şi pe măicuţele. Aşa ne fu urzita. Dar stâlpii casei au fost duşi departe, prin ţări cu câmpuri de bătaie. Noi... singuri, singurei... acasă.

Cu plugul şi cu sapa 'n timp de vară, războindu-se cu greul vieţii peste earnă, înghenunchiate la icoana Făcătoarei de minuni în revărsat de zori şi în amurgul serilor, numai de noi nu se puteau griji măicuţele îndoliate. Când întindeau mâni trudite, să aline leagănul ce ascundea trupuşorul nostru, mişcarea se încremenea pe la mijloc de drum. Apoi scoţând din sânul lor hârtii mototolite, ceteau «scrisoare de pe fronturi». Dela tata... Şi slovenind de zeci de ori aceleaşi şire, ticluite 'n abur[illegible] sângelui, lacrimile şerpuiau pe[illegible]

prin critica făcută ştiinţelor exacte, arătând valoarea lor relativă. Dar întru cât bergsonismul poate întări şi documenta ştiinţific concepţiile creştine ortodoxe, las să se vadă din analiza cărţii pe care am anunţat-o, deoarece prea multele consideraţiuni preliminare, deşi nu sânt inutile, riscă totuş să strice armonia unei expuneri, în care sântem ţinuţi să nu ne depărtăm niciodată de titlul indicat.

«Les deux sources de la morale et de la religion», ultima şi frumoasa care a lui Bergson, captivează în primul rând prin farmecul stilului ei. Regăseşti în ea splendoarea originală, suflul inalterat, propriu şi cărţilor lui anterioare: *Essai sur les données immédiates de la conscience, Matière et Mémoire, Evolution créatrice, Energie spirituelle.* Filosoful rămâne el însuşi. El e nutrit mai mult ca orcând de erudiţie, dar de o erudiţie asimilată, trecută minuţios prin filtrul discernământului său, de o erudiţte care l-a îmbogăţit fără să-l facă mai puţin personal.

Care sânt deci, în ochii lui Bergson, aceste două surse ale realului pe teren religios şi moral? Considerăm în primul rând cele două surse ale moralei. Una, mai aparentă dar mai puţin intimă, se anunţă socială. Formată dintr'o «massă de obligaţiuni parţiale», obligaţiunea, care emană dela societate, se impune în mod natural la toţi, fără să violenteze pe nimeni. Dacă ea are influenţă asupra eului individual, este pentru că acest eu este şi social, chiar de ar fi vorba de «Robinson în insula sa». Supunându-se exigenţelor societăţii, eul individual se satisface, într'o anumită măsură, pe sine însuşi. Dar numai într'o anumită măsură; de unde urmează caracterul de presiune, pe care îl implică obligaţiunea.

Această presiune de altfel nu exclude alte obligaţiuni particulare şi cu atât mai puţin libertatea. Ea nu este o necesitate fizică, ci e obligaţiune morală. Bine înţeles, noţiunea de morală intră aici în înţelesul incomplet şi relativ al ei. Căci izvorul acestei obligaţiuni cu epitetul de morală sânt societăţile restrânse şi închise. Această concluzie o scoate Bergson din introspecţiunea individuală şi din psihologia concretă a trecutului omenesc.

S'ar părea că ne găsim în morala şcoalei sociologice a lui Emile Durkheim. Ni se spune precis că obligaţiunea morală, în sine iraţională, purcede dintr'o presiune, pe care grupurile sociale o exercită asupra membrilor care le formează. Dar în timp ce pentru Durkheim, întregul cuprins al moralei omeneşti este de origine socială, Bergson învaţă dimpotrivă că morala completă şi absolută, adevărata morală, emană în fond dela o a doua sursă, vine mult de mai sus, anume din iubirea divină. Ea nu este întru nimic presiune suferită din partea unei societăţi închise, ci răspuns iubitor al oamenilor la chemarea Dumnezeului iubirii; ea este morala iubirii de Dumnezeu şi de aproapele. «Religiunea exprimă acest adevăr în felul ei spunând că noi iubim pe ceilalţi oameni în Dumnezeu. Marii mistici declară că au sentimentul unui curent care merge dela sufletul lor la Dumnezeu şi se întoarce dela Dumnezeu la neamul omenesc», (p. 50).

(Sfârşitul urmează) *N. Grosu.*

Nr. 2930

Comunicat

Se aduce la cunoştinţa tuturor oficiilor protopopeşti, parohiale şi a profesorilor de religie şi catiheţilor ortodocşi din învăţământul secundar, normal şi profesional din cuprinsul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, că împărtăşirea cu sfânta cuminecătură a elevilor şi elevelor se va săvârşi într'o zi de peste săptămână, anume destinată acestui act sacramental în cadrele unei liturgii speciale pentru elevi cu participarea On. corp profesoral de religie ortodoxă şi cu îndeplinirea exerciţiilor spirituale, prescrise de rânduelile bisericeşti.

In ziua destinată cuminecării elevilor şi a elevelor, nu se vor ţinea prelegeri.

On. Minister al Instrucţiunii publice a aprobat acest aranjament prin adresa cu Nr. 48.502 din 4 April a. c., dând ordin tuturor şcoalelor în acest senz, la intervenţia cu Nr. 2519 din 29 Martie a. c. a I. P. S. Mitropolit Nicolae.

Sibiu, 6 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Sf. Sinod

In 30 Martie c. s'a deschis sesiunea ordinară a Sf. Sinod. La ora 10 s'a celebrat serviciul divin în catedrală. După aceasta membrii s'au întrunit în palatul patriarhiei, sub preşedinţia I. P. S. Sale patriarhului Miron. Ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor, dl prof. N. Iorga, citeşte mesajul de deschidere a sesiunii.

Se procedează apoi la alegerea comisiunilor, cărora li se repartisează lucrările curente.

Se ia în discuţie proectul de lege pentru reorganizarea învăţământului teologic. Discuţiile se continuă după ameazi, precum şi în ziua a doua, în 31 Martie, când s'a examinat chestiunea privitoare la profesorii dela seminarii şi academii teologice; s'a admis ca recrutarea profesorilor să se facă prin concurs, la ambele categorii de şcoale.

Terminând examinarea proectului de reorganizare a învăţământului teologic, Sf. Sinod şi-a prorogat sesiunea.

Proectul se înaintează ministerului instrucţiunii şi cultelor spre a fi depus în parlament.

Citiţi şi respândiţi ziarul

Telegraful Român

Dela „Reuniunea meseriaşilor români din Sibiu“

Joi, în 31 Martie c., s'a ţinut în sala festivă a Reuniunii a treia şedinţă literară din anul curent. Conferenţiar a fost dnul Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice «Andreiane», vorbind peste o oră despre însemnătatea sărbătoririi ce vine: a Invierii Domnului Isus Hristos în legătură cu reînvierea sentimentului naţional românesc şi a bunelor obiceiuri din trecut, cari au contribuit în măsură foarte mare la pregătirea sufletelor pentru evenimentul fericit din 1918: întregirea neamului românesc şi realizarea idealului naţional, pentru care s'au adus atâtea jertfe, s'au suportat pedepse, temniţe şi martiraţuri din partea generaţiilor apuse, ducând lupta neîntreruptă şi dârză şi cu un idealism, care azi a dispărut. Conferenţa a fost ascultată cu încordare din partea numerosului public, în majoritate tinerime de ambele sexe, şi răsplătită cu frenetice aplauze. — La urmă s'au distribuit, prin loterie, 20 cărticele bune între participanţi.

— Duminecă, în 3 April c., a avut loc adunarea generală ordinară a Reuniunii la ora 3½ d. a. Adunarea a fost deschisă şi condusă de prezidentul Em. Cioran, protopop. După cuvântul de deschidere, secretarul Reuniunii a cetit vastul Raport general despre activitatea anilor 1930—31 şi Darea de seamă a situaţiunii financiare cu 31 Decemvrie 1931. Raportul general şi darea de seamă a fondurilor s'au luat la cunoştinţă cu aprobare din partea membrilor prezenţi, dându-se comitetului absolutorul şi votându-i-se comitetului mulţumită protocolară pentru activitatea depusă. Din raportul general reese că vechea reuniune a meseriaşilor noştri români se află în plină activitate pe care o continuă în cadrele trase de foştii vrednici înaintaşi; tot asemenea şi starea financiară este mulţumitoare, sporind averea în aceşti 2 ani cu peste 80.000 lei. Dupăce s'a dat expresie condoleanţei pentru membrii răpoaaţi, s'a întregit comitetul pe restul duratei de un an, iar la ora 5 dl prezident mulţumind membrilor prezenţi pentru participare şi pentru interesul arătat la cele prezentate adunării generale, cum şi pentru disciplina şi ordinea observată, — închide adunarea.

Felicităm pe neobosiţii conducători şi conlucrători ai acestei vrednice şi vechi reuniuni, dorind a avea cât mai multe asemenea societăţi în toate oraşele ţării. *D.*

---

zbârcite de necazuri şi dureri... De-atunci, se vede, jalea s'a'nfrăţit cu noi, ne-a fulguit şi alungat copilăria...

Iar când ne-am ridicat cât masa din mijlocul casei, atunci în locul hoinărelii prin ogradă şi prin praful uliţei, ne-am înjugat la muncă... n'aveam timp de joc.

Dar... se risipi furtuna. Era tocmai în vremea când dascălul din sat se năzuia să ne coboare în taina slovei. Am învăţat, cum am putut. Şi anii au trecut pe nebăgate 'n seamă. Dar, fără copilărie. «Ziua păcii» n'a fost ziua bucuriei pentru toţi. Pentru mulţi din noi n'a fost. Căci abia acum am priceput de ce se veştejiau măicuţele în plâns. Cei aşteptaţi n'au mai sosit! Cei cari ar fi putut oblădui copilăria noastră, cei cari ar fi putut-o re'nvia, dormiau de veci pe câmpuri de bătae...

Dar nu ne-am lăsat învinşi de greul vieţii. Ne-am dus prin şcoli, pe la oraşe. Ca să 'nvăţăm. Ce gând frumos! Ne-am pătruns de el...

Dar, n'am prea învăţat. N'am putut să învăţăm prea mult. Căci fiecare pas ne era spionat de greutatea zilelor. Ne temeam de ziua care vine, contemplând-o în cea de azi şi 'n sălbătăcia celor cari s'au dus. Şi-adesea ne gândeam la pâne: «Pânea noastră cea de toate zilele». In mijlocul orelor de studiu, pe străzi la 'ntoarcerea spre casă, ni se 'ncreţeau frunţile de griji... pentru pâne! Preocupări de bătrâneţe!.. Şi 'n faţa ochilor adesea se înfăţişa cuvântul: foame. Pe timp frumos, cu soare mult, cu libertate, cu îmbieri la veselie, cum nu ne-am fi jucat copilăreşte?! Dar nu puteam. Cine ni-ar fi dat cele de trai? In loc de joc, munceam. Mai adesea, pentru pâne...

Din povestea vieţii noastre ştim: noi n'am avut copilărie. *D. Călugăr.*

Cărţi publicate, în timpul din urmă, de foşti călugări ai mănăstirilor noastre, — nu-i mai pomenim cu numele, — pierd din vedere binele de nepreţuit pe care îl face credinţa propoveduită de cei mai modeşti slujitori ai altarelor, prezentaţi, în aceste cărţi, ca figuri ridicole.

Faptul a produs resentiment nu numai în cercurile direct interesate, ci şi între mirenii preocupaţi de soartea bisericii noastre.

Eată o vrednică manifestare a acestui resentiment:

«Ori care om cinstit, — scrie de curând un confrate din capitală, — trebue să regrete atacurile aduse bisericii ţării, chiar când între slujitorii ei sânt şi «oameni» cari greşesc. Scriitorul călugăr care va fi judecat de mai marii săi pentru cele scrise în volumele sale cu tiraj mare, nu poate fi simpatic opiniei româneşti fiindcă lovind în slujitori, jigneşti pe stăpân, — e lege omenească, şi legile acestea au şi ele rădăcini mai profunde decât socotim noi cei veşnic grăbiţi.

«Sânt destule cărări pentru a reclama şi a produce reforme, nu e nevoe să dăm mulţimii subiect de râs şi glume, găsind că unii slujitori nu respectă îndeajuns Casa Stăpânului. Căci misterele religioase sânt puterea de rezistenţă a noroadelor: fără credinţă într'o pace şi odihnă cinstit câştigată, lanurile şi ogoarele acestui pământ n'ar mai fi din greu răscolite pentru pânea noastră cea de toate zilele»...

Cei vizaţi vor înţelege oare că n'avem trebuinţă de o literatură care, în sinceritatea sa superficială, devine brutală şi periculoasă?

Organizaţi Oastea Domnului

Ştiri din protopopiatul Sf. Gheorghe

— Conferenţe religioase. — Adunarea protopopească. — Conferenţa preoţească. —

Cu începutul Postului mare s'au inaugurat şi anul acesta conferenţele religioase, împreunate cu festivale. In fiecare Sâmbătă se ţin la ora 6 seara în biserică, cu concursul şcoalei normale de fete. Dna directoare Eugenia Vasilescu, femee înţelegătoare şi cu mult simţ religios, dă cel mai călduros sprijin, ca aceste manifestări cucernice să fie încoronate cu deosebit succes. Dna directoare alege din revista religioasă «Fântâna Darurilor» versurile religioase de recitat, precum şi bucăţile potrivite de citit. — Corul elevelor, condus de dşoara profesoară de muzică Olimpia Dumbravă, sau, în absenţa sa, de dna subdirectoare Benghea, la fiecare conferenţă cântă câte 3 cântări religioase. După prima cântare-rugăciune urmează conferenţă, după aceasta recitarea de versuri religioase, din partea unei eleve dela şcoala normală. Vine o cântare bisericească a corului, după care o bucată religioasă, citită de o elevă a şcoalei normale, terminându-se ear cu o cântare bisericească. — Inainte de festival, se slujeşte vecernia. Prima conferenţă a ţinut-o păr. protopop Aurel Nistor, vorbind despre puterea credinţei. —

Adunarea protopopească e convocată pe ziua de 12 April în biserica din Sf. Gheorghe. —

Conferenţa preoţească, adecă adunarea de primăvară a despărţământului Asociaţiei clerului, e convocată pe Luni 11 şi Marţi 12 April. Meditaţia pentru mărturisire o pregăteşte preotul Aurel Radu, Hăghig, ear cea pentru cuminecare diaconul Ioan Şoşu din Băcel. *Coresp.*

Ioan Popovici-Deseanu, viaţa şi activitatea sa, conferinţă, de Ed. I. Găvănescu, profesor. Arad. 1932. Tip. diecezană. — O broşură, apărută ca Nr. 1, din Biblioteca Ateneului popular din Arad, ca pios omagiu adus memoriei fostului fruntaş arădan şi vajnic luptător pe teren politic, naţional şi bisericesc, I. P. Deseanu, dela a cărui naştere s'a împlinit în 1931 o sută de ani. Preţul broşurii, de 35 pagini, 25 Lei. Se vinde la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Pagina pastorală

Stăpânul şi Sluga

— Cuvânt pentru Dumineca V din postul mare —

> Nu ştiţi ce cereţi... Celce voeşte să fie mai mare între voi, să fie slujitorul vostru, şi care va vrea să fie întâi, să fie slugă tuturor.
> (Marcu: 10, 38, 43—44).

Un preot, vorbind ascultătorilor săi despre falimentul materialismului, spunea că arginţii lui Iuda şi materia *arde* pe sufletul omenirii de astăzi, fiindcă-i lipseşte orientarea cuvântului lui Dumnezeu şi lipseşte cârmaciul, Mântuitorul Hristos, dela cârma vieţii noastre.

Astăzi avem prilejul să vorbim despre unul din cuvintele lui Dumnezeu, ca să putem trece de pe planul materialist al vieţii, pe plauul vieţii creştine şi adevărate.

Apropiindu-se sărbătoarea Paştilor, Mântuitorul, împreună cu ucenicii Săi, a luat ca de obicei drumul Ierusalimului. De astădată mergea pentru ultima dată. Toţi erau trişti. Isus mergea înainte, veneau apoi ucenici,i «cuprinşi de teamă», de-o neînţeleasă spaimă. Cu toţii aveau presimţiri triste.

La un moment dat, Isus se întoarce spre ucenici, le surprinde tristeţea şi le grăeşte: «Iată ne suim în Ierusalim, ear fiul omului va fi vândut arhiereilor şi cărturarilor şi-l vor osândî la moarte şi-l vor da în mâna păgânilor. Şi aceştia îi vor batjocori şi-l vor scuipa şi-l vor biciui şi-l vor omorâ, dar după trei zile va învia», (Marcu, 10, 33—34).

Pentru a treia oară şi pentru ultima dată spunea El acest lucru ucenicilor. Nici de astădată n'a fost înţeles. Au pornit mai departe. Isus în frunte, ucenicii în urmă. Toată istoria patimilor şi a suferinţelor trecea acum prin sufletul Stăpânului nostru: vinderea, judecata, batjocura, bătaia, crucea, răstignirea, Golgota...

Iar ucenicii?... Rupseră tăcerea şi se priceau cu gânduri de mărire lumească. Ei s'au fost convins că Isus este Mesia. A făcut minuni în faţa lor. Aveau însă credinţa greşită, ca toţi evreii, că Mesia va fi un om puternic, împărat mare, care va subjuga împărăţiile pământului, ear ei vor face pe stăpânii.

Învăţăceii Iacob şi Ioan, grăbindu-şi paşii, s'au apropiat de Isus şi i-au cerut ca pe unul să-l aşeze deadreapta, pe altul deastânga în mărirea sa. Dar El li-a răspuns: «Nu ştiţi ce cereţi»... După un scurt dialog Mântuitorul cheamă la sine pe toţi învăţăceii şi le grăeşte: «Ştiţi că cei ce se socotesc domnitori peste popoare, au asupra lor putere şi mai marii lor le stăpânesc. Dar între voi nu trebue să fie astfel; ci care va vrea să fie mare, va fi slujitorul vostru, şi care va vrea să fie întâi, va fi tuturor slugă. Că şi fiul omului n'a venit ca să i se slujească, ci ca să slujească şi să-şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi». (Marcu, 10, 42—45).

Consternare pentru ucenici. Cum? Cel care vrea să fie primul, să fie ultimul? cel care vrea să fie mai mare, să fie tuturora slugă? *Aceasta* e împărăţia Mesiei? Nu sânt ei săraci, nu sânt ei supuşi, nu sânt ei blânzi, nu sânt ei prigoniţi şi umiliţi? Până când tot aşa?...

Până la Inviere şi până la Pogorârea Sf. Duh au rămas ucenicii tot zăbavnici cu inima a crede şi cu mintea departe de-a înţelege Scripturile sfinte şi cuvintele Învăţătorului. Până atunci ei s'au mişcat pe planul material al lumii. Lângă crucea de pe Golgota nu a rămas decât un singur ucenic, ear Petru s'a lăpădat de trei ori de Isus. Numai întăriţi de minunea învierii şi iluminaţi de puterea limbilor de foc, au intrat în misiunea de *Apostoli*, cari, prin cuvântul şi viaţa lor devotată adevărului veşnic, au răspândit învăţătura creştină până la marginile pământului. Numai după Inviere şi după Rusalii au înţeles ei ce înseamnă a fi *primul* între oameni şi ce înseamnă a fi *slugă* tuturor oamenilor. —

Materialiştii află un motiv de slăbiciune pentru Creştinism, atunci când îndeamnă pe oameni să fie blânzi şi umiliţi şi să fie cu iertare şi cu împăcăciune unii faţă de alţii. Creştinismul învaţă pe om să fie slugă. De aceea — zic ei — nu-i bun creştinismul. Omului îi şade bine să fie stăpân, să fie viteaz şi tare, să deie năvală înainte, pe cei slabi să-i calce în picioare. Cel îndrăzneţ şi tare să trăiască, cel slab să peară sau să fie slugă.

Dar creştinismul nu este o religie a slăbiciunii, nici a slujirii rău înţelese, sau a umilinţii fără de nici un capăt. Creştinismul nu este religia celor slabi. Din contră. Creştinismul este religia celor tari, este religia forţei, a forţei celei adevărate, a *forţei sufleteşti*, faţă de care forţa materială rămâne în veşnică inferioritate. Creştinismul e religia omului activ, a personalităţii creatoare şi libere, a personalităţii care tinde spre lumină şi spre asemănarea cu Personalitatea supremă, cu Dumnezeu, conform imperativului evanghelic: «Fiţi desăvârşiţi, pecum şi Tatăl vostru cel din ceriuri este desăvârşit» (Matei, 5, 48). Creştinismul e religia curăţeniei şi a muncii pozitive şi constructive, a *muncii de perfecţionare.* Numai popoarele creştine cunosc acest fel de muncă. «Cel ce nu lucrează, să nu mânânce», iar cel ce nu-şi arată vrednicia sporindu-şi darurile fireşti, talanţii cu cari l a înzestrat Dumnezeu, este o slugă leneşă şi vicleană, care se aruncă în întunerecul cel mai din afară...

Creştinul este luptător, bun ostaş al lui Hristos, el luptă cu credinţă, cu nădejde şi cu dragoste, împotriva stăpânitorilor întunerecului veacului acestuia şi împotriva duhurilor răutăţii. Cu ce fel de arme? Cu armele lui Dumnezeu: cu adevărul, dreptatea, dragostea, credinţa şi rugăciunea, — cu evanghelia păcii şi cu sabia Duhului, care-i cuvântul lui Dumnezeu (cf. Ef. 6). Prin astfel de arme luptă creştinul şi arată cu îndrăzneală taina Evangheliei.

Este adevărat că Creştinismul vorbeşte şi de umilinţă, de blândeţe, de iertare, de milă şi de alte sentimente nobile, care trebue să împodobească chipul unui creştin desăvârşit. Insă aceste virtuţi alese nu tradează slăbiciune, ci putere sufletească, o tărie care izvoreşte dintr'o sinceră şi serioasă *cunoaştere de sine*, care lipseşte cu desăvârşire trufaşilor.

Cu ruga de seară...

Cu ruga de seară... miros de tămâe
In sufletu-mi rece deacum să-mi rămâe
Şi'n candela stânsă s'aprind o tăclie
Ş'o rugă smerită în vremea târzie.

Apoi în genunchi, cu ochii în lacrimi
Să plâng cu amar pe rugul de patimi.
Şi lacrima-mi clară ca bobii de rouă
Să-mi picure 'n suflet viaţa cea nouă.

Ca lespedea rece mi-e sufletul trist
Când nu am aproape de mine pe Crist.
In vremea ispitei mi-e şoapta mea stinsă
Şi 'ntreaga tăptură în rugă cuprinsă.

. . . . . .

Cu ruga de seară, miros de tămâe
In sufletu mi cald deacum să-mi rămâe.

Nic. Nicoară-Dobârceanu.

Despre educaţia tineretului

(3)

Socrate ne este prezentat ca un caracter sublim şi puternic, pentrucă şi-a golit paharul morţii în cea mai desăvârşită linişte, iar înaintea sfârşitului său nu a esclamat: «Părinte, dacă aşa este voia Ta, treacă dela mine păharul acesta». Nici n'a zis: «Sufletul meu amărât este până la moarte.» Dar tocmai aceasta este taina mărimii lui Hristos, că El împreună în Sine ambele lumi. Sufletul Lui are rădăcini puternice în Cel Veşnic şi se coboară totodată adânc şi în lumea omenească. Participă la cele omeneşti, sufere, gustă întregul conţinut al vieţii şi totuş se ridică deasupra ei.

Prin aceasta sublimă şi mult cuprinzătoare viaţa este ei în stare să săvârşească ceace nu a putut Socrate: să formeze suflete care se cristalizează cu desăvârşire în dragoste; care se coboară adânc în viaţă şi totuşi rămân de o tărie durabilă. Este uşor să rămâi tare, dacă te izolezi în răceala marmorei, dacă rămâi străin de adevărata viaţă omenească, de zbuciumul sentimenţelor. Vrei să fi curajos, dar nu intri în valuri, ca să nu te îneci.

Şi caracterele mari ale stoicismului ne prezintă în faţa vieţii şi a oamenilor o independenţă spirituală vrednică de admirat, însă le lipseşte cu desăvârşire or ce sentiment covârşitor; ei trăesc în o amorţeală apatică şi se tem că compătimirea moaie pe om; stăpânirea de sine a a înţeleptului este puternica lor cetate, din care privesc cu mândrie şi cu răceală spre alergarea nebună a oamenilor.

Insă problema arzătoare a existenţei omeneşti nu primeşte nici un desnodământ prin această atitudine. Din contră, ea poartă în sine o teamă şi o slabiciune faţă de nevoile mari ale societăţi omeneşti. Omul nu îndrăsneşte să arate o compătimire vie, temându-se că în aceasta se pierde pe sine. Dar astfel ocoleşte însaşi problema. Să fii indepedent de oameni, şi totuşi să te simţi strâns legat de ei, aceasta este adevăratul scop al culturii interne. Ea singură este creată pentru cerinţele vieţii. Numai prin ea se desvoaltă într'un sănătos echilibru toate puterile sufleteşti şi pe noi ne păzeşte atât de-o bolnavă izolare. Cât şi de-o sclăvie socială.

Astfel am fi zugrăvit pericolul desvoltării unilaterale a elementului psihic bărbătesc. Cealaltă tot aşa de periculoasă unilateralitate ni-o preprezintă firile moi. Sânt suflete pline de dragoste, compătimire, cărora însă le lipseşte elementul independenţei personale şi a voinţei neînduplecate. Prin înclinarea lor spre o coborâre la nevoile semenilor şi prin dorinţa

Nu orcine poate fi bun şi blând. Brutal, mai uşor.

In evanghelia Duminecii de astăzi, Mântuitorul prevede drumul crucii şi proroceşte tot ce avea să se întâmple cu El. A şovăit El o clipă, s'a dat înapoi din calea suferinţii?.. A stat în faţa fariseilor, i-a mustrat aspru şi a învăţat totdeauna în public, — dar s'a înfricoşat El vreodată?... In grădina Getsimani a ieşit El înaintea celor peste o mie de slugi şi soldaţi înarmaţi cu săbii şi suliţi, şi cu o sfântă şi cerească bărbăţie i-a întrebat: «Pe cine căutaţi»? Când i-au răspuns că «pe Isus Nazarineanul», — El li-a zis: «Eu sânt»! Şi a repetat: «Nu v'am spus, că *Eu sânt*»! — In faţa arhiereilor Ana şi Caiafa, în faţa lui Pilat şi Irod, în faţa soldaţilor sau a crucii, sau pe cruce, — a şovăit El, s'a tânguit, a cerşit ceva? Totdeauna şi-a păstrat maiestoasa şi divina înfăţişare şi nu s'a trufit, nu s'a plâns, niciodată.

In istoria bisericii creştine găsim atâtea exemple de mucenicie de bunăvoie şi de tărie de caracter, pe care nu o mai aflăm în altă religie sau putere lumească. Mucenicia creştină, în trecut şi în prezent, este dovadă că bărfitorii legii creştine nu pot adeveri nimic, nici nu pot coborâ ceva din autoritatea şi frumuseţea adevărului creştin.

Acest adevăr, referindu-ne la evanghelia de astăzi, ne spune, că atunci când cineva cere mărire lumească, nu ştie ce cere, pentrucă pofteşte o mărire deşartă. O mărire care deosebeşte pe unii oameni de alţii, este distincţie care prea adeseori trufeşte. Şi acest lucru nu se potriveşte cu Duhul şi cu litera Sf. Scripturi, după care toţi oamenii sânt egali, fii ai aceluiaşi Părinte ceresc şi fraţi întreolaltă.

Mărirea trebue să se bazeze pe meritul personal arătat în *slujirea aproapelui*.

Singura distinaţie justificată, singurul motiv de întâietate, este slujirea celor mulţi, chemarea de slujire a celor mulţi.

Cu cât vrei să fii mai mare, cu atât trebue să slujeşti şi să povăţuieşti mai pe mulţi, — şi cu cât vrei să fii mai întâi, cu atâta trebue să te laşi mai în urma celor pe cari i-ai slujit şi ajutat. Gradul de întâietate şi de mărire se măsoară după vrednicia personală, pe care ţi-ai arătat-o servind pe alţii. Tu vei fi ultimul în ordinea celor cari trebue slujiţi. Cu cât e mai mare numărul celor pe cari i-ai slujit înaintea ta, cu atâta vei avea mai multe motive de întâietate faţă de toţi aceia în slujba cărora ai stat. Aşa e omeneşte şi mai ales creştineşte. Totdeauna primul, şi cel mai mare, trebue să rămână ultimul şi să fie slugă tuturor.

Cum să slujim pe aproapele? Aşa cum a slujit Mântuitorul nostru omenirea. El s'a jertfit pe cruce pentru noi şi pentru păcatele noastre. Pe bolnavi să-i servim ca samarineanul milostiv; pe săraci şi lipsiţi ca Sf. Pavel care colectă pentru înfometaţii din Ierusalim prin toată Grecia şi Macedonia, — şi pe toţi oamenii să-i servim aşa precum ne-a slujit Hristos, şi aşa precum slujeşte un părinte adevărat pe fiii săi.

Aici se ascunde secretul adevăratei personalităţi creştine şi principiul gradelor din ierarhia socială. Numai purtând sarcinile unii altora, plinim legea lui Hristos, — şi fericită va fi omenirea, care în aspiraţiile sale religioase, morale şi culturale, se razimă pe astfel de bărbaţi integri, cari înainte de-a ajunge la mărire au fost slugile tuturor şi cari nu râvnesc mărirea decât cu condiţia de a fi ultimii cari profită pe urma slujbei lor. Acolo e fericirea şi binecuvântarea lui Dumnezeu.

*

Toate acestea lucruri par departe de noi, poate visuri. Totuşi ele sânt absolut necesare, ca pânea, ca apa, ca aerul. Sânt condiţii de viaţă. Ni le cere viaţa adevărată, viaţa după Evanghelie şi viaţa noastră de toate zilele, pe care o vrem mai bună, mai curată, mai după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu.

Când cereţi dar mărire lumească, nu ştiţi ce cereţi: Celce vrea să fie primul, să slujească şi pe ultimul; şi cel ce vrea să fie mai mare, să nu se depărteze de cei mai mici.

Fericiţi *veţi fi*, de veţi face aşa.

Pr. *Il. V. Felea.*

---

de a rămânea în armonie cu comunitatea, sânt expuşi neîncetat pericolului de a deveni lipsiţi de caracter. Pe ei îi absorb cu desăvârşire dorinţele, părerile, capriciile mediului înconjurător. Fiindcă le lipseşte marele principiu al independenţei moralespirituale faţă de instinctul lor altruist dar orb, cad jertfă compătimirii lor necontrolate. Prin aceasta compătimire devin supuşi în faţa dorinţelor semenilor suferinzi, în loc să se sprijinească pe o bază solidă şi de aici să-i ajute întru eliberarea lor din robia necazurilor. Aici zace cel mai mare pericol pentru multe suflete femeeşti cu înclinări caritative. Şi în alegerea dragostei lor sânt adeseori seduse în rătăciri tragice de către o compătimire nestăpânită. In general, cu cât mai fină este structura unei firi, cu atât mai mult este periclitată independenţa ei în urma unei vii participări interne la situaţiile străine.

Pr. *Dr. N. Terchilă.*

Meditaţii*

Deci voi aşa să vă rugaţi: Tatăl nostru carele eşti în ceruri.
Matei 6, 9—13.

Rugăciunea aceasta începe cum trebue să înceapă fiecare rugăciune adevărată, cu duhul înfierii: «Tatăl nostru». Nici o rugăciune nu va fi bineplăcută lui Dumnezeu, dacă în ea nu putem zice: «Scula-mă-voi şi mă voi întoarce la tatăl meu». Acest duh al aşezării de fii, sesizează repede pe Tatăl, «care eşti în ceruri», şi se înalţă în smerită rugăciune: «Sfinţească-se numele tău». — Copilul care şopteşte: Abba, Părinte, devine asemenea înfricoşatelor cete ale Cherubimilor, care se înalţă cântând şi strigând cântare de biruinţă: «Sfânt, Sfânt, Sfânt». — Dela această închinare, până la duhul larg al dragostei, numai un pas mai este, care rodeşte obişnuit tocmai din o abdicaţie completă îmbinată cu rugăciunea: «Vie împărăţia Ta, fie voia Ta, precum în car aşa şi pe pământ». După aceasta, urmează minunata expresiune, a dependenţei de Dumnezeu şi a încrederii în El: «Pânea noastră cea spre fiinţă, dă-ni-o nouă astăzi». — Iar dacă ne vom examina bine lăsându-ne călăuziţi şi luminaţi de sfântul Duh, vom descoperi că nu depindem numai de Dumnezeu, dar suntem şi păcătoşi: «Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri». Şi după ce ne-am făcut iertării părtaşi, după ce prin dreptatea lui Hristos am fost socotiţi şi noi ca atare şi vrednici de iubirea lui Dumnezeu, ne rugăm cu umilinţă, ca să fim păziţi aşa: «Şi nu ne duce pe noi în ispită». — După o mărturisire bună şi după o împărtăşire, fiind socotiţi ca iertaţi, căutăm ca să nu mai greşim din nou; îndreptarea înaintea lui Dumnezeu, naşte în noi dorul arzător după sfinţenie. — «Şi ne iartă nouă greşalele noastre», însemnează un apel de justificare; «şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântueşte de cel rău», o cerere pentru a ne sfinţi. — Stimulare în bine şi mântuire de rău. Ca o încununare a rugăciunii domneşti, avem o splendidă şi plină de biruinţă doxologie: «Că a ta este împărăţia şi puterea şi mărirea în veci. Amin».

Ne bucurăm că împăratul nostru stăpâneşte în împărăţia proniei, că mila lui se întinde până la marginile pământului, iar stăpânirea lui va dăinui în etern.

In felul acesta, rugăciune aceasta scurtă, prototip al tuturor rugăciunilor, ne duce sufletul sus, în comuniunea cerescului nostru Stăpân. — Doamne, învaţă-ne să ne rugăm.

Pr. *Gh Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

INFORMAŢIUNI

Alegeri de preot. In parohiile *Petrila Poeni* şi *Petrila Lunca din sus*, din protopopiatul Jiu, s'au făcut alegeri de paroh. In prima a fost ales păr. *C. Zoican*, profesor de religie în Petroşani, colaborator al ziarului nostru, — iar într'a doua dl *Eusebiu Oprean*, absolvent al Academiei teologice. Alegerile, conduse de prot. *I. Duma*, au decurs în ordine desăvârşită şi în mijlocul unei însufleţiri, care îndatorează pe noii aleşi la realizarea multor speranţe. Să le ajute Dumnezeu!

In stil bizantin. Societatea compozitorilor români a organizat Duminecă, în 27 Martie 1932 la biserica «Popa Rusu» din Bucureşti, prima audiţie a liturghiei corale în stil bizantin. S'au executat cântări liturghice de: Anastasescu, Chirescu, Kiriac şi Cucu, dându-se probă de ceea ce poate fi liturghia corală în acest stil, ce respectă tradiţia muzicală. «Această prezentare corală, raportează un ziar din capitală, a avut darul unei senine suavităţi şi a unei propulsiuni spre înălţare, spre spiritualizare, din cele mai alese. Părea că ne aduce aminte de cândva, — aveam impresia că sântem transportaţi, în timp, spre nişte vremi defuncte ale trecutului nostru»... Incercarea, vrednică de laudă a societăţii compozitorilor români, merită să fie continuată şi în alte locuri.

Românii transnistrieni încearcă zi de zi să fugă în ţara noastră. In cete de zeci de oameni, familii întregi, se apropie de gheaţa Nistrului. Dar, până să ajungă la noi, cei mai mulţi mor împuşcaţi de bolşevici. De curând au fost omorâţi de gloanţe vreo două sute, între cari şi câţiva preoţi. Au scăpat cu viaţă vreo 60 de oameni.

Nou ziar. In Bucureşti (Calea Rahovei 101) a apărut, cu ziua de 24 Martie, gazeta săptămânală independentă, politică şi de informaţii, sub conducerea unui comitet, *Femeea Politică*, pentru a îndruma femeea română în marile frământări sociale de astăzi şi a o pregăti pentru apropiatul viitor. Primul număr publică articole de: Elena Văcărescu, Alexandrina Cantacuzino, I. Pitar, P. B. Marian ş. a. Abonamentul 250 lei anual.

Vagonul pentru demonstraţii de apărare aero-chimică, plecând din capitală a sosit şi în gara Sibiu. Rostul propagandei, organizate de Liga apărării aero-chimice, este a pregăti locuitorii împotriva unor eventuale atacuri duşmane cu gaze. Vagonul a fost vizitat Vineri, Sâmbătă şi Duminecă de populaţia oraşului şi judeţului Sibiu.

Adunare generală. Primim: «Asociaţia pensionarilor civili din judeţul Sibiu», constituită în Mai 1931, a ţinut prima sa adunare generală anuală, Mercuri în 30 Martie 1932, la ora 4 d. m. în sala cea mare a prefecturii judeţului Sibiu. Adunarea a fost bine cercetată. Numărul membrilor de prezent e peste 300. Societatea are şi *Fond de înmormântare* în care sânt înscrişi peste 150 membri. Din partea Secretariatului şi a Casieriei societăţii s'au prezentat adunării diferite rapoarte, în baza cărora s'a dat descărcare Consiliului de administraţie şi Casieriei pe gestiunea anului 1931 şi s'a votat bugetul pentru 1932. S'a luat act cu plăcere, că Asociaţia pensionarilor civili a fost înregistrată la tribunalul din Sibiu ca persoană juridică. A produs multă mâhnire însă, faptul, că din 1 Ianuar încoace s'au redus pensiile în mod înspăimântător şi se distribue cu mari întârzieri. Consiliul de administraţie s'a reîntregit pe un nou period, prin alegerea următorilor membri, cu aclamaţie, dnii: Dr. Brukner, Dörr, Gherghel George, Popescu Ioan, Petkovsky şi Dr. Vecerdea Nicolae. Insfârşit s'a făcut apel să se înscrie în sinul Asociaţiei cât mai mulţi pensionari, în interes propriu. — Sediul Asociaţiei este în palatul Prefecturii jud. Sibiu, Str. Şaguna Nr. 10. Ore de birou: Luni, Joi şi Sâmbătă, dela 4—6 d. m.

Din Măeruş-Braşov, ni se scrie: Din iniţiativa şi sub conducerea preotului Andrei Badiu, ajutat de înv. dir. Gh. Ţiţeia şi cu concursul studenţilor Gh. Măeruşanu şi Valer Ţiţeiu, se organizează în fiecare Sâmbătă seara câte o şezătoare culturală-artistică. In aceste şezători se ţin sătenilor noştri conferenţe de educaţie religioasă şi morală, socială, din istoria şi geografia poporului românesc, se citesc cărţi de literatură, li se dau sfaturi felurite, se fac coruri şi recitări. De partea artistică se ocupă în mod lăudabil învăţătorul dir. Gh. Ţiţeia. Poporul participă în număr considerabil. Activitatea culturală, condusă de păr. A. Badiu, este o pildă frumoasă, demnă de urmat şi în alte părţi, cu aceleaşi bune roade ca aici. *Gh. M.*

In Institutul de surdo-muţi ai statului, în Cluj, se primesc copii surdo-muţi (băeţi şi fetiţe) apţi pentru învăţământ, dela vârsta de 6—10 ani împliniţi. Cererile timbrate, însoţite de actul de naştere al copilului, se vor înainta Direcţiunii institutului, până la data de 10 Mai 1932.

In cursul lunii acesteia, direcţia poştelor, ţinând seamă că în anul curent se împlinesc 500 de ani dela moartea voevodului Alexandru cel Bun, — celce a înzestrat ţara cu mănăstiri, biserici, şcoale ş. a., — va emite un timbru comemorativ care poartă chipul domnitorului moldovean.

Poşta redacţiunii

«*Intâmpinare*». Nu e pentru noi.

Nr. 53/1932. (12) 1—3

Concurs

In temeiul ordinului Nr. 699/932 Plen. al Prea Ven. Consiliul arhiepiscopesc, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia lui publicare în Telegraful Român pentru întregirea postului de protopresbiter ortodox român al tractului protopopesc **Hunedoara**.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Locuinţă corespunzătoare.

b) Jumătate din toate veniturile parohiale din parohia centrală Hunedoara. (Cealaltă jumătate a veniturilor revine capelanului protopopesc permanent, în conformitate cu ord. Prea Ven. Cons. arh. Nr. 3191 din 11 Iunie 1929).

c) Salarul de paroh dela stat.

d) Salarul protopopesc dela stat şi diurnele pentru vizitaţiunile canonice în protopopiat.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs, însoţite de documentele prevăzute de lege, în termenul indicat, Prea Ven. Consiliu arhiep. ortodox-român din Sibiu.

Hunedoara, din şedinţa consiliului protopopesc, ţinută în 23 Februar 1932.

Preşedintele Cons. protopopesc:
Prot. **Ion Duma**
adm. prot.

Notar:
Constantin Dăncilă
paroh Mănierău.

„Aprobat"

Nr. 1715.

Sibiu, din şedinţa plenară a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 28 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopiel ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit

Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Dela Librăria Arhidecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

ANUNŢ

Tuturor oficiilor protopopeşti şi parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispoziţiile testamentare ale fericitului mitropolit Şaguna precum şi regulamentele pentru administrarea Librăriei şi Tipografiei arhidiecezane, atragem atenţiunea oficiilor parohiale şi protopopeşti ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate şi tipărituri oficiale precum şi obiecte rituale şi cărţi bisericeşti să se procure dela Tipografia şi Librăria arhidiecezană.

Aceste aşezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale şi protopopeşti.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism şi o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU
profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoţit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desfiinţarea Statului Catolic

Preţul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimiţându-se preţul plus spesele postale prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broşura:

„Profeţii mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucţiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanţa lor mesianică. Preţul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici şi îndrumări omiletice
de
Preotul Gheorghe Secaş
Preţul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului"

Scurte meditaţii pentru preoţi, prelucrate după **A. Huonder,** din limba germană

de

Ioan Moşoiu
profesor la liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Preţul Lei: 80.

In zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă şi preţioasă, tuturor preoţilor din arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat şi oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Inalt Prea Sfinţia Sa Patriarhul României
DR. MIRON CRISTEA
Inalt Regent

OMUL şi FAPTELE

Contribuţiuni la studiul istoriei bisericei române ortodoxe contimporane

de

ION RUSU ABRUDEANU
Volumul I

Preţul Lei 500·—, plus spese postale Lei 20·—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Picolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanţa Hodoş.** Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Preţul 40 lei, şi porto 12 lei trimis recomandat.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:
Dumitru Cunţan
Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărţi ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuţi. Preţul Lei 400·—. La comande se alătură Lei 20·— pentru spese poştale.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot şi lecţii de înot

Pentru bărbaţi:

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marţi:	dela 1½—7½ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbaţi:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	dela 1½—7½ ore seara preţuri urcate
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela 1½—5 p. m., dela 5—7½ ore seara preţuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. preţuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela 1½—7½ ore seara preţuri urcate
Vineri:	dela 1½—5 ore p. m. dela 5—7½ ore seara preţuri reduse
Sâmbătă:	închis
Dumineçă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX — Sibiu, 16 April 1932 — Nr. 31—32

BIBLIOTECA CENTRALĂ ... SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Telegraful

Organ naţional-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Imixtiune nepermisă

Zilele trecute dl I. Mihalache a propus camerei un proect de lege pentru modificarea unor dispoziţii din Legea de organizare a Bisericii, în senzul ca alegerile pentru Adunările eparhiale să nu mai fie prezidate de preotul fiecărei parohii, ci de câte un magistrat ortodox, iar în Adunările eparhiale să nu mai poată întra protopopii, revizorii eclesiastici şi referenţii consistoriali. Tot în acel proect se prevede disolvarea actualelor Adunări eparhiale şi alegerea altora.

Intenţia proectului ar fi chipurile să înlăture influinţa politicianismului în viaţa Bisericii. Nu ştim, uită dl Mihalache şi toţi câţi s'au gândit un moment la transformarea acestui proect în lege pe cale parlamentară, sau numai se fac că uită, că printr'o astfel de procedură se realizează tocmai contrarul: se intensifică şi mai mult această influinţă? Căci însaşi transformarea unei legi bisericeşti pe cale parlamentară creiază un precedent care pune Biserica la discreţia succesivelor parlamente, fiecare cu altă culoare politică. E adevărat apoi că în actualele Adunări eparhiale în vechiul regat au intrat cu deosebire membrii unui anume partid politic, dar cine garantează că dacă prezidează magistraţii nu va mai intra acelaş partid sau altul în majoritate, când avem atâta experienţă de felul cum se fac alegerile pentru parlament, cari se fac tot cu magistraţi. In definitiv pretenţia de-a disolva Adunările eparhiale prin parlament, de-a modifica legile bisericeşti pe aceeaş cale, de-a supune vre-unul din momentele vieţii bisericeşti sub autoritatea vre-unui element care nu face parte din ea, în cazul nostru magistraţilor, se loveşte de autonomia Bisericii şi de legile ei. Art. 37 din statutul Bisericii prevede că modificările Legii de organizare a Bisericii sunt de atribuţiunea Congresului naţional-bisericesc.

Impotriva politicianismului Biserica luptă din răsputeri. Cine e însă de vină dacă otrava politicianistă, care a inundat toată societatea românească, se lasă atât de greu şi numai treptat biruită? In orce caz maximum de succes în această luptă îl poate realiza Biserica numai fiind autonomă. Ştirbind autonomia Bisericii nu mai e nici o nădejde de-a slăbi influinţa politicianistă.

Dnul I. Mihalache vrea să scoată pe Satana prin Belzebub. E greşită metoda. Şi poate voluntar.

De aceea Sf. Sinod, care a ţinut şedinţe Luni şi Marţi, 11—12 April, şi la cărui şedinţă de deschidere a luat parte şi dl Iorga declarând, spre satisfacţia generală, că nu se gândeşte să treacă prin parlament proectul până nu are asentimentul Sf. Sinod, a stabilit cu tot dreptul că propunerea de modificare nu e de competenţa autorităţii laice, ci de-a congresului naţional-bisericesc. Tot Sf. Sinod a mai hotărât să ceară propuneri dela cele 5 mitropolii, în ce senz ar fi de dorit să se îmbunătăţească procedura electorală pentru Adunările eparhiale.

Nr. 3210.

Notificare oficială

Discul dela Florii pentru fondul de pensie, şi discul dela sărbătorile Invierii Domnului pentru Internatul arhidiecezan, se vor purta şi în anul acesta în conformitate cu ordinele noastre Nr. 2962 şi 2963 din 1931.

Sumele încassate se vor trimite oficiului nostru de cassă prin oficiile protopopeşti până la 20 Mai a. c.

Sibiu, 14 April 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Facultate de teologie catolică în Bucureşti?

Consecvenţi în metoda uzitată de-a intra pe furiş, emisarii Vaticanului şi-au strecurat, când lumea era mai puţin prezentă şi mai puţin atentă, la ora 1 noaptea, un amendament la legea învăţământului universitar, pentru înfiinţarea unei Facultăţi de teologie catolică în cadrul Universităţii din Bucureşti. La protestele de-a doua zi, când s'a aflat fapta, dl Iorga a răspuns cu argumentul toleranţei şi cu pilda «colegului său german» şi «a părintelui Coltor» cari nu numai că nu reacţionează, ci au pe faţa lor toată bucuria pentru Facultatea catolică! Ba, alunecat pe panta bogatelizării senzibilităţii ortodoxe a acestui neam, de care i se vorbise, dl primministru se arată chiar mândru că a mai înfăptuit o mare reformă pe care n'a mai putut-o înfăptui nimeni în această biată ţară.

Aceasta la Cameră.

Căci a doua zi, răspunzând rectorului Universităţii din capitală, care protestase în numele Senatului universitar împotriva acestui amendament, dl primministru nu mai ştie nimic că ar fi încuviinţat o astfel de Facultate pe lângă Universitate: «In ce priveşte o Facultate catolică, ea există de fapt de multe decenii în Blaj (sic!). Am socotit numai că ea poate fi mutată într'un centru ca Bucureştii *şi prin nimic n'am arătat că voesc să fie legată de Universitate*».

Dar să lăsăm acestea şi să întrebăm pe dl primministru: ce motiv serios pledează pentru o Facultate catolică pe lângă Universitatea din Bucureşti? Universitatea are misiunea să desvoalte energiile creatoare ale unui neam în toate diferitele ramuri ale vieţii. Spre aceasta în ea trebue să domine un spirit care se identifică cu aspiraţiile, cu fiinţa, cu puterile specifice ale unui neam. Intr'o Universitate trebue să domine şi să se manifeste pe planul înalt al concepţiei de viaţă însaşi naţiunea. Cu ce poate contribuì acum o Facultate catolică la această misiune, când rostul ei precis este acela de-a încerca o alterare a fiinţii noastre etnice, o deviare din drumul dictat de înaltele noastre destine.

Senzibilitatea ortodoxă a acestui neam, de care Vi s'a vorbit la cameră şi Dvoastră aţi bagatelizat-o, există, dle primministru! Şi nu vă dorim s'ajungeţi să-i simţiţi toată intensitatea, în asemenea chestiuni.

Pe urma experienţelor

Se scrie mereu despre politicianismul nenorocit şi otrăvitor de sufletele credincioşilor noştri.

Partidele politice, în năzuinţa de a-şi spori numărul partizanilor, au supralicitat totul. Promisiuni una mai îndrăzneaţă decât alta sânt aruncate cu uşurinţă în lumea satelor, clătinând orientarea lor în ceea ce au ele mai sfânt şi mai nobil.

Preoţimea noastră, dornică de a vedeà cât mai repede întărit statul, a stat la o parte uitându-se uluită cum se face «politică» la noi...

Atacul politician s'a îndreptat atunci contra preoţilor, în scop de a a scoate pe credincioşi de sub influinţa preotului şi, pe cât se poate, a-l discredita.

Unii preoţi s'au înscris şi ei în diferite partide, după lozinca vremii: «toţi sântem siliţi să facem politică».

Ce a câştigat preoţimea din sprijinirea diferiţilor politiciani?

Răspund: Nimic, absolut nimic, nici pentru sine, nici pentru obşte!

Preoţimea e neplătită de luni de zile, salarul ei este redus, penziunea o bagatelă, încât preotesele ajung să cerşească...

Cu ce s'a ales instituţia pe care o servim: biserica? S'a ales cu: Legea cultelor, Concordatul, legea matricolei civile, desfiinţarea ministerului de culte, legea învăţământului religios în şcoalele de toate categoriile, bugetele din 1928—1932...

Eată atâtea făptuiri în care biserica dominantă a fost nedreptăţită.

Zadarnice au fost până acum protestele bisericii, zadarnice congresele preoţilor, — lucrurile nu se schimbă spre bine.

Astfel continuând, avem impresia că biserica merge către separare de stat, — cum azi dictează lojile masonice.

Ce e de făcut?

Aş socoti că, mai întâi, toţi preoţii, toţi slujitorii altarului creştin şi românesc, dela cel mai mic până la cel mai mare, solidarizându-se, să iasă din partidele unde au fost

atraşi; ear ierarhii bisericii, lângă cari să stee strâns unită preoţimea de pe întreg cuprinsul ţării, să pretindă din nou guvernelor, restabilirea drepturilor desconsiderate. Asociaţia clerului la rândul său să compună amănunţite tablouri despre toate nedreptăţile, suferite 14 ani, de biserică şi preoţime dela guvernele ţării întregite.

Ori cât de mult s'a agitat, în ultimii ani, lumea în contra slujitorilor altarului, noi ştim că poporul nostru ţine la preotul vrednic ca la părintele lui care-i voeşte numai binele mai ales în vremuri ca cele de astăzi.

Pr. *Dionisie Bucur.*

Cele două surse ale moralei şi ale religiunii

(2)

Deci această morală dinamică a iubirii, care se comunică prin exemplul lui Hristos şi al sfinţilor, purcede din Dumnezeu însuşi. «Morala Evangheliei este în mod esenţial aceea a sufletului deschis... Acesta este înţelelesul profund al opoziţiunilor care se succed în Predica de pe munte: Vi s'a spus să... Şi eu vă spun să... De o parte închiderea, de alta deschiderea. Morala curentă nu este distrusă; dar ea se prezintă ca un moment dealungul unui progres. Nu se renunţă la vechea metodă, dar ea este integrată într'o metodă mai generală, cum se întâmplă când dinamicul absoarbe în el staticul, devenit un caz particular» (p. 57).

Examinând istoria umană, Bergson dintr'o trăsătură dreaptă şi fermă, subliniază transcendenţa creştină astfel: «Inaintea creştinismului a fost stoicismul: diferiţi filozofi proclamară că toţi oamenii sunt fraţi, şi că înţeleptul este cetăţean al lumii. Dar aceste formule erau acelea ale unui ideal conceput, şi conceput poate ca irealizabil. Nu vedem ca cineva dintre marii stoici, nici chiar acela care fu împărat, să fi judecat posibil de a suprima barriera între omul liber şi între sclav, între cetăţeanul roman şi între barbar. Trebuì să se aştepte până la creştinism, pentru ca ideea de fraternitate universală, care implică egalitatea drepturilor şi inviolabilitatea persoanei, să devie activă» (p. 77). Pentru ce această superioritate de esenţă a moralei creştine? Pentru că în loc de a emana din concepţiuni abstracte şi în loc de a rămânea captivă unor astfel de concepţiuni, ea derivă din Iubirea divină şi se propagă prin scânteele acestei iubiri care se întrupează şi fructifică în adevăraţii mistici (p. 101). Iată care este pentru Bergson a doua sursă a moralei. A moralei complete, sau mai precis absolute; a moralei fructificate de progrese infinite — pentru că ea scoţându-şi din Dumnezeu flacăra o creşte mereu în contactul dinamic cu sfinţii.

Această morală pe care Bergson o numeşte completă şi absolută, despre care el spune că emană din iubirea divină, că se propagă sub acţiunea eroilor iubirii umane şi creştine, că-şi găseşte idealul în Predica după munte şi în viaţa lui Hristos evanghelic, această morală progresivă în dreptatea «fără încetare lărgită prin iubire» (p. 85), este ea raţională? Da. Este ea obligatorie? Nn este în sensul durkheimian de constrângere sau de presiune socială, dar ea este, în măsura în care poate să fie, un elan de dragoste, care se deschide liber, spontan şi generos la influenţa superioară a sfinţilor şi la acţiunea suverană a lui Dumnezeu, care este dragoste.

Iată deci că morala bergsoniană se afirmă religioasă, se pune în legătură cu Dumnezeul concret al Sf. Scripturi şi al sfinţilor. Omul care a inventat un nou fel de a filosofa, rămâne şi aici fidel metodei sale concrete. Ca în toată filosofia sa, nici aici nu se mulţumeşte cu noţiuni statice. Şi cu drept cuvânt. Căci a se mulţumì cu ele şi a se închide în ele, fără a le readâncì în experienţa vie, mereu în devenire, în legătură cu care s'au format, însemnează a se pierde în discuţii din afara realului. Lucrurile nu stau altfel nici în legătură cu cunoştinţa noastră ddspre Dumnezeu. Ea de asemenea se poate şi trebue să fie luată dintr'o experienţă umană, adică din experienţa individuală şi din cea pe care ni-o pune la îndemână istoria. Dacă, oricum, există în lume o viaţă religioasă în adevăr dinamică; dacă există, cum se exprimă Bergson, o experienţă mistică, o experienţă practică a Iubirii divine, un cult care nu vizează pe zei, ci pe Dumnezeu însuşi; dacă există sfinţi cari se simt transformaţi necontenit de Dumnezeu, activând pentru el, iubindu-l, şi iubind în el «întreaga umanitate cu o iubire divină» (p. 294); în scurt, dacă există mistici veritabili, acest fapt concret al misticismului trăit «trebue să pună la îndemână mijlocul de a pune şi deslega experimental problema existenţei şi naturii lui Dumnezeu» (p. 267).

Gândirea lui Bergson e clară şi afirmaţiunea lui legitimă. Căci el nu atribue criteriile experienţei şi vieţii religioase omului luat în singura sa natură abstractă, ci oamenilor concreţi ai istoriei. El nu cade deci nici în ontologism, nici în panteism.

Punând în legătură cu Dumnezeul adevărat singura morală care în definitiv contează, adecă morala completă şi absolută a *sufletului deschis*, precum şi singura religiune care răspunde aspiraţiilor fundamentale ale omului, adică aceea care este dinamică şi mistică, marele filosof Bergson încoronează opera sa filosofică în chipul cel mai strălucit. Cartea, în marginea căreia am notat aceste modeste reflexii, este un cap de operă impunătoare în toată puterea cuvântului.

N. Grosu.

Curentul reacţionar în şcoala Ungariei

— Insemnare şi rugare —

Impilatorii milenari ai neamului românesc se străduiesc necurmat să ajungă iar la pierduta lor tiranie despotică, de care i-a lipsit dreptatea vremii răzbunătoare. In acest scop ei, prin scrisul strein şi cel maghiar, îşi aruncă tot noroiul sufletului lor pătimaş, asupra noastră, înfăţişându-ne în lumina celor mai hâdoase spurcăciuni sufleteşti, iar calităţile lor exagerându-le iperbolic. Se folosesc de toate mijloacele posibile pentru intensificarea bolnăvicioasă a curentului revizionist şi a ideii revanşiste. Voi însemna câteva exemple din viaţa şcolară maghiară:

1. *Universitate.* Studenţii tuturor facultăţilor maghiare sânt obligaţi a audia un curs comun, despre pierderile teritoriale ale Ungariei istorice şi datoria recuceririi. La universitatea din Budapesta acest curs îl face profesorul clujan *Eugen Cholnoky*, acela care scria despre România în *Buletinul geografic maghiar*, că este un stat asiatic şi despre ofiţerul român că, cu toată uniforma lui de împrumut francez şi cizme elegante de lac, — totuş este un analfabet.

Pe urma acestui curs se cere fiecărui sudent să facă o declaraţie — jurământ, în înţelesul căruia, fiecare din ei, fie că va fi preot, ori profesor, ori advocat, ori medic, se obligă să lupte toată viaţa, fără încetare, pentru refacerea Ungariei istorice.

Cât de necesar ar fi un astfel de curs al câştigului teritorial şi naţional prin înfăptuirea României — şi la noi! Şi cât de utilă ar fi fortificarea conştiinţei româneşti a tinerelor generaţii, şi pregătirea lor conştientă pentru apărarea patrimoniului strămoşesc.

2 *Şcoala secundară.* Pregătirea sufletească pentru reînoirea trecutului glorios este ideea centru în învăţământul secundar ungar. Fiecare lecţie trebue să fie îmbibată de acest spirit Chiar problemele aritmetice şi geometrice trebue să servească acest ideal. Societăţile de lectură şi cerce-

FOIŞOARA

De ce plângi?

De ce plângi? (Ioan 20, 15).
De ce sânteţi trişti? (Luca 24, 17).
De ce sânteţi neliniştiţi? (Luca 24, 38).
Sânt viu, în vecii vecilor, zice Isus.

Mă îndrept, în rândurile ce urmează, către cei ce plâng. Sânt atâţia! Aparţin claselor sociale de toate condiţiile.

De obicei, ceice plâng îş pun întrebări numeroase şi pline de amărăciune.

Înţeleg întrebările lor: mi le-am pus şi eu; înţeleg lacrimile lor: le-am vărsat şi eu.

Cer o favoare: să mă strecor smerit aproape de voi, să plâng împreună cu voi, şi să vă arăt pe Stăpânul şi Mântuitorul vostru, pe Acela care după ce plânsese în faţa mormântului lui Lazăr, a cutezat să pătrundă în această întunecoasă vale a plângerii şi s'o lumineze.

Fiecare Duminecă, a unei săptămâni de muncă, trebue să-ţi aducă aminte că Mântuitorul lumii a spulberat moartea şi vrea să te ridici, tu şi iubiţii tăi, către înălţimile unei vieţi superioare în Hristos.

O zi, începută în lacrimi de durere chinuitoare, poate să se sfârşească cu totul dimpotrivă.

De ce sânteţi trişti? ne întreabă Isus, cum întrebase pe cei 12 Apostoli cari se îndreptau seara spre cetatea Emaus, şi cari îl credeau îngropat în mormânt, în vreme ce El mergea *alături de ei*, revărsând viaţă.

De ce sânteţi neliniştiţi? ne întreabă Hristos, cum întrebase pe cei 10 apostoli întruniţi în aceeaş seară la Ierusalim, în momentul când se întorceau cei doi învăţăcei din Emaus, anunţând cu bucurie noua veste despre Stăpânul lor. Erau acolo apostolul Petru şi cei pe care Isus îl iubea mai mult, credinciosul Ioan, dar erau prea trişti, ca să poată crede vestea minunată. Isus, arătându-li-se, i-a înfricoşat. Pacea pe care Isus li-o dorea, ei n'o aveau, ci dimpotrivă, erau profund întristaţi.

Isus trebuia să mângâie, să dumerească pe cei cărora li se arăta. Toţi sânt în tristeţe şi nelinişte. Isus credea c'o să găsească mai multă credinţă, mai multă încredere. Li-a dat doar probe despre adevărul spuselor sale...

Dacă Hristos care ne vrea fericirea, este viu, pentru ce să plângem? Pentru ce să fim trişti?

Calea pentru ajungerea mângâierii este să ne străduim a ne pune în contact cu Invierea Domnului. Ceice face acest lucru, trebue să cunoască întâi cauzele tristeţii sale, pentru ca să vadă că Hristos cel veşnic viu îl consolează. —

Sânt, cred, trei izvoare principale ale râului de lacrimi şi dureri din lume: *Viaţa*, *Păcatul*, *Moartea*.

Viaţa, cu sarcinile ei grele, de care ne lovim cu toţii, viaţa ne întristează, decepţiile ne fac rău, pare că uneori ne doboară.

In epoca tinereţii sufletul este plin de iluzii. Dar... în curând sufletul nu găseşte în jurul său ecoul pe care-l spera. Se isbeşte de intenţii rele, aspre şi nedrepte, şi se alege cu rane care nimic nu le-a putut vindeca.

Viaţa, fără Dumnezeu, este o cauză a acestei turburări, pentru orcine. Ea duce la nimicirea fiinţei. La ce să trăim? La ce să lucrăm, la ce să iubim, la ce să suferim?

Pentru ce să întemeem familie? Pentru ce să ne apropiem unii de alţii, când, dintr'un moment într'altul, viaţa noastră dispare în abis? Se deschide ca floarea dimineaţa, ca s'o vestejească soarele. —

tăşia sânt puse esclusiv în slujba ideii reînfăptuirii Ungariei istorice. Ministerul instrucţiunii obligă direcţiunile şcolare să pună la îndemâna elevilor toate publicaţiile iredentiste. Fiecare elev secundar cunoaşte fascicolele periodice ale lui *Szilics*: «*Pentru Ungaria Mare*» şi se entusiasmează din cetirea crestomatiei poetice iredente: «*Strămoşeşti ogoare magheare*», publicată de *Dr. B. Szentpèteri.* Chiar şi distinsul scriitor religios *Dr. Toth Tihomir*, profesor la Facultatea teologică din Budapesta, îndrumă elevii săi — în cartea: *Bărbăţia curată* — la neprihănită curăţenie trupească, pentruca sporindu-şi prin înfrânare energiile trupeşti, să poată uşor înfige iar tricolorul maghiar pe coama Carpaţilor. Nici jocurile elevilor nu sânt scutite de influenţa spiritului reacţionar. Un joc răspândit este, «*Călătorie prin ţara Sfântului Ştefan*».

Sărbătorile naţionale sânt eminente prilejuri pentru lansarea dorului nedormit al sufletului lor neîmpăcat. Au programe selecte pentru ţara întreagă. La 15 Martie, 6 Octomvrie, la ziua eroilor şi ziua libertăţii, tot sufletul de elev maghiar se înalţă în delirul reînvierii naţionale de demult. Acest sufiu umple şi inaugurarea şi încheerea anului şcolar. Programa acestor solemnităţi şcolare e foarte bogată şi se stabileşte de sus. Tot aşa Sărbătoarea pomilor şi paserilor este chemată să sporească dragostea elevilor pentru pământul care astăzi e scos de sub stăpânirea sabiei maghiare.

Şi sărbătorile religioase sânt momente de primenire iredentă. Piesa teatrală a scriitorului *I Bartunek*, cu titlul: *Crăciunul trădătorului*, e pretutindenea interpretată de tineretul şcolar şi prin ea se aprinde mai mult ura maghiară împotriva acelor maghiari cari şi-au oferit serviciile credincioase statelor succesorale. Tot aşa de îndrăgită este piesa «*Mântuitorul maghiarilor*», scrisă pentru întărirea nădejdii în Mesia unguresc, care trebuie să vină. *Doamna Olexy* are în acelaş spirit o piesă de *Anul nou. E. Szombath* în piesa «*Carpaţii*» strigă alarmant că de nu se vor avânta urmaşii lui Arpad să pună stăpânire pe cetatea măreaţă a Carpaţilor, vor porni Carpaţii să-i îngroape de vii pe strănepoţii nedemni şi nemernici. *Szende E.* îmbărbătează în altă piesă tineretul şcolar să nu desnădăjduească nici de cum, căci «*Tot se face ziuă*» şi tot urmează după umilinţă înălţare. «*Visul învăţătorului*», de *I. Bartunek* înfăţişează viziunea grandioasă a Ungariei reînviate. *E. Gorlczky* în «*Focul sacru*» le vorbeşte elevelor secundare, că visul ceresc al întregirii Ungariei schilave, cu membrele ciopârtite de smeii criminali, numai aşa se va putea înfăptui, dacă fiecare elevă maghiară va deveni o harnică vestală a îngrijirii conştiinţei iredente. *E. Lèvai* pune pe scenă pe «*Refugiaţii mititei*», din ţinuturile alipite şi scoate de pe buzele copiilor dorul după vetrele părăsite şi apelul acestora către fraţii mai mari să le recâştige moşia «furată», iar *I. Nagy* prezintă o cohortă de tineri oţeliţi cari îmbracă voioşi armura răzbunării şi strigă furtunatic lumii: «*Noi plecăm acasă*».

Pe lângă aceste creaţii teatrale ale iredentei maghiare neastâmpărate, vei mai găsi în orcare bibliotecă şcolară o seamă de mici scenete, potrivite pentru îndârjirea sufletuiui tinăr în încăpăţinarea de a răsturna ce este azi, şi a clădi, cu orce mijloace, viitorul de aur al rassei turanice răstignite. *Elena Fekete* vesteşte «*Profeţia*» că va învia Ungaria în curând ca Lazăr din mormânt. Fr. Paulovics aude «Vaierul sfârşitului» când cei cari râdeau şi saltau bizuitori, îşi prohodesc stăpânirea ce apune. I. Varga cere ungurimei să se bucure, căci se apropie «Zorile». Ema Tóh-Zalai înfăţişează «Eroii maghiari», cari s'au stins în trecut pentru întregitatea Ungariei istorice şi cari strigă din mormânturi generaţiei actuale să-şi facă datoria. Iar în «Poveştile măicuţii» se arată pătimirea fraţilor nenorociţi cari îndură mucenicește greul stăpânirilor streine. «Sandu se face bine» alui I. Varga ne dă icoana zbuciumului sufletesc a unui tinăr care se luptă strajnic cu boala cumplită şi o biruieşte, ca să se poată jertfi pentru renaşterea glorioasă a neamului. Iar Kucsera în «Trecut — prezent — viitor» trece prin faţa tineretului maiestoasa trilogie a epopeei eroice maghiare.

3. *Şcoala primară.* Acelaş spirit reacţionar caracterizează şcoala primară maghiară. Făcând abstracţie de manualele jignitoare şi otrăvitoare, lectura particulară este incendiară. I. Màrton, în «Amintire din Trianon», îşi bate joc vulgar de acest tratat ratificat de reprezentanţa naţiunei maghiare şi îl ridicalizează josnic în faţa micilor odrasle nevinovate ale şcoalei primare. «Deşteaptă-te, maghiare, căci patria te cheamă» e adaptarea pentru scena revanşiistă a cunoscutei poezii a lui Alexandru Petőfi, în care se cerea imperativ prinderea armei pentru cucerirea libertăţii în 1848. «Tricolor de pe pălărie», care fâlfâie domol şi jalnic, să fâlfâie de nou vijelios şi mândru pe fruntea Carpaţilor. «Muşcata sfântă», când va creşte ea de nou în pământul răpit de mâni prădalnice? «Cântecul lui Kossuth» cheamă regimentele de azi ale Ungariei mutilate la nunta desrobirii. «Cântecul cocoşului» anunţă că în curând va bate ceasul izbăvirii sfinte.

Această însemnare s'ar putea prelungi mult cu produsele abundente ale teascurilor iredente maghiare,— dar voi da loc rugării mele: Să nu mai otrăvească şi sufletul tineretului maghiar din cuprinsul României. Cer aceasta ştiind, cumcă voiajori maghiari răspândesc catalogele literaturii iredentiste şi pe la noi, şi chiar unii funcţionari maghiari din slujba statului român se lasă momiţi de ispita acestor cataloage. Iar o altă rugare a mea este să se încurajeze şi la noi desvoltarea unei literaturi şcolare, chemată să învioreze conştiinţa naţională a generaţiei tinere şi s'o pregătească pentru apărarea victorioasă a pământului strămoşesc — împotriva tuturor vrăşmaşilor, mai ales a celor dela Tisa.

Prof. *Aurel Nana.*

Să înfiinţăm Sfaturi sătești

Între multele rele ce bântuie în lumea noastră dela sate, unul dintre cele mai mari este de bunăseamă acela al multelor procese şi judecăţi de tot felul. Sântem, se pare, de o fire certăreaţă... La cel mai mic atac reacţionăm, şi deaici — procese, cele mai multe pentru o vorbă nechibzuită sau pentru lucruri de nimic, cum ar fi o brazdă de pământ, pentru care ne judecăm până ce, de multeori, nu ne plătim cu tot rodul muncii noastre sau cu toată averea, fără să mai ţinem seama de paguba cea mare prin risipa banilor în aceste vremuri de criză.

Procesele, de altă parte, se ştie că nu liniştesc pe cei împricinaţi, din contră-i învrăjbesc de multeori pentru totdeauna.

Pe lângă firea noastră, cauza atâtor procese sânt şi dnii advocaţi înşişi: Cei mai mulţi, în loc să arete celui înfierbântat urmările rele ale judecăţii, — *aceasta* ar fi adevărata chemare a advocaţilor, — îl înfierbântă mai tare, arătându-i câştigu-l faţă de contrar.

Mântuitorul a zis: «Pace vouă», şi «pacea mea las vouă», iar noi ne rugăm în toate slujbele noastre pentru pacea a toată lumea.

Iată una dintre problemele bisericii şi preotului: Împăcarea celor învrăjbiţi, — împăcarea lor înainte de a se împrocesua.

Socotesc că această problemă s'ar putea soluţiona prin Oastea Domnului, dar Oastea Domnului nu există în toate satele şi, unde există, nu-şi are înscrişi pe toţi locuitorii. Deaceea ea se poate soluţiona prin Consiliile parohiale, — iar acolo unde sânt mai multe confesiuni, prin aşa numitale *sfaturi săteşti* sau *sfaturi ale bătrânilor.*

La iniţiativa preotului să se înfiinţeze o asociaţie a celor ce vor să înconjoare procesele. Statutele să oblige pe asociaţi prin cuvânt, că nu vor merge la proces sau la advocat, orcare ar fi litigiul dintre ei, înainte de a transpune cauza la asociaţie.

Asociaţia va fi condusă de un sfat compus din: preot, învăţător, notar, primar şi încă cinci membri, dintre fruntaşii cei mai cuminţi, cei cu mai multă autoritate morală ai satului. Acesta ar fi sfatul păcii, un fel de ligă a satului, având putere morală.

Este cert că acest sfat al păcii, compus din ce are satul mai bun şi cunoscând pe cei împricinaţi, va şti să dea după împrejurări cele mai po-

Organizaţi Oastea Domnului

Care este scopul silinţelor omeneşti? Filozofii caută să-l explice, dar nu li-a reuşit, căci, în afară de Dumnezeu, totul este deşertăciune.

Înţelepciunea antică scrie: «Deşertăciunea deşertăciunilor, toate sânt deşertăciuni şi vânare de vânt», (Eccles. 1, 2 şi 2, 26). Cum să nu fie sufletul trist, când stă pe loc, după ani de muncă şi suferinţe? —

Izvorul al doilea, mai amar şi mai bogat este: *păcatul.* Chiar omul care nu caută decât să se ameţească prin muncă sau plăcere, trebue să mărturisească, dacă-i sincer, că nu-i liniştit în adâncul fiinţei sale. Este în el, o tăcută nemulţumire cu sine şi cu alţii. Sânt oameni foarte cinstiţi, cari se bucură de bună reputaţie, dar sânt cu toate astea nevoiţi, să spună că nu şi-au făcut pe deplin datoria. Omul păcătueşte: El care se laudă că-i liber, este totuşi rob al patimilor. Inima sa este un câmp de bătălie. În afară liniştit, înlăuntru se dau lupte, care aproape în fiecare zi se termină cu înfrângerea binelui şi victoria răului. Această viaţă în păcate este cauză de suferinţe. Om nenorocit! — scrie Pavel — «Cine mă va isbăvi de trupul morţii acesteia? (Rom. 7, 24) —

În sfârşit, al treilea izvor de amărăciune pentru om — *moartea* — nu este decât sfârşitul logic al vieţii pline de păcat: «pentrucă simbria păcatului este moartea» (Rom. 6, 23). Ea ne va înghiţi, cu aceeaş necesitate, şi pe noi.

Când stau pe amvon înaintea massei de credincioşi, tremur gândind că, peste un timp oarecare, toţi ceice fac parte din această adunare, vor fi pierduţi în prăpastia veşnic deschisă, ca să sporească grămada pulberii făcute de generaţiile trecute. Cum să nu fim profund tulburaţi în faţa acestei perspective?...

În dosul acestor cauze ale tristeţii, mai e şi alta, care le rezumă pe toate, — *pierderea legăturii sufletului omenesc cu Ziditorul.*

Sufletul omenesc, bucurându-se de posedarea conştiinţei, vrea să trăească în libertate şi este ispitit să rupă legătura cu Creatorul, dela care emană; — în felul acesta nenorocirea a început, şi ea nu este altceva decât marşul fatal spre moarte.

Dar totul se schimbă, când apare figura lui Hristos celui viu, prezenţa căruia este suficientă să transforme viaţa, cum soarele transformă natura, cu lumina şi căldura lui. —

Pentru ce să plângem? Pentru ce să fim trişti? *Hristos este viu,* în vecii veciior!

Prin urmare, moartea şi-a găsit biruitorul. Iubiţii noştri, cari şi-au pus încrederea în El, nu sânt pierduţi, trăesc mai departe. Nu-şi pun încrederea în mânile celor cari au greşit, ci în ale «Păstorului bun, care viaţa şi-o pune pentru oile sale, ca să aibă viaţă şi belşug», (Ioan 10, 10—11).

Muntele cel înalt, a zis Stăpânul, să fie ţinta vieţii voastre. Nu mai căutaţi deci printre morţi pe ceice sânt vii.

Vizitând mormântul acelora pe care îi iubiţi, nu vă ţineţi ochii în pământ, ci ridicaţi-i în sus, priviţi, şi nu întârziaţi să le descoperiţi învierea.

Şi dacă aştepţi cu groază sosirea morţii, lasă-ţi temerile, ele nu sânt justificate; întrând — zice Isus — în valea plângerii, n'o vei trece singur, te voi însoţi, cum face un tată cu copilul căruia i-e frică.

Hristos este viu! Păcatul este învins. Capul vechiului şarpe s'a zdrobit. Sântem drepţi înaintea lui Dumnezeu. Nu avem să ne temem de judecata Lui, fiindcă Învierea s'a făcut răspunzătoare pentru noi. Mormântul greşelilor noastre a fost deschis, peatra s'a rostogolit, ieşim victorioşi, şi cu Hristos cel viu începem nouă viaţă, de sfinţenie şi dragoste.

Viaţa *merită* osteneală s'o trăeşti. Viaţa e frumoasă, fiindcă poate fi consacrată Mântuitorului.

trivite mijloace de împăcare; pe calea aceasta s'ar aplana neînţelegerile în cele mai dese cazuri.

In comuna noastră Lisa s'a înfiinţat această asociaţie şi a fost primită cu căldură de către toţi. Avem nădejde, că în scurtă vreme i se vor vedea rodurile binefăcătoare.

Socotim că este şi aceasta o mişcare ce merită să fie pornită în toate parohiile. S'ar contribui astfel la împăcarea diferitelor neînţelegeri şi la întărirea şi înaintarea morală a satelor de pretutindeni.

Pr. *Al. Popa.*

Nou partid. In 10 l. c. s'a ţinut la Bucureşti întâiul congres al partidului de sub conducerea dlui O. Goga.

După ce congresul a ratificat prin aclamaţii alegerea dlui Goga ca preşedinte al partidului poporului, noul ales a făcut, în cuvântarea sa, o scurtă expunere a situaţiei actuale în care se află partidele şi a anunţat programul în care înţelege să lucreze partidul său.

Cu raport la biserică, programul spune următoarele:

Problema religioasă va trebui repusă în preocupările esenţiale ale vieţii noastre de stat. Se va reînfiinţa ministerul cultelor şi artelor.

La sfârşit s'a citit moţiunea, care decide ca pe viitor partidul să poarte numele de: *partidul naţional-agrar*, preşedintele său fiind autorizat să ia dispoziţiile privitoare la organizarea noului partid.

Pripăşiţii clerului unit. Episcopia unită a Lugojului desfăşură un zel deosebit în premenirea clerului său. Oameni fără căpătâi, naufragiaţii şcoalelor medii şi indivizi cari nu se pot feri ca şoferi şi în alte profesiuni, cari fug de armată, găsesc adăpost la episcopia unită din Lugoj, care în câteva săptămâni îi pregăteşte pentru slujba preoţească. Astfel s'a întâmplat de curând în părţile Geoagiului, comuna Balşa, unde episcopia unită a câştigat la unaţie un cârciumar, iar pe fiul cârciumarului de profesie şofer l-a dus la Lugoj să-l «pregătească» de misionar. Scăpătaţii satului s'au grăbit să treacă la unaţie, amăgiţi de promisiunea că li se va zidi biserică şi vor primi pământ. Vânarea după suflete pe astfel de căi evidenţiază lozinca iezuită: Scopul scuză mijloacele. Numai cât Mântuitorul a spus cuvântul: Vai lumii de sminteală, dar mai ales de acela prin care vine sminteala!

Alcoolismul în judeţul Sibiu

— Cârciumile se împuţinează, dar alcoolismul creşte —

Dela Serviciul sanitar judeţean Sibiu primim la redacţie *raportul* asupra stării sanitare a judeţului Sibiu în anul 1931, întocmit cu toată îngrijirea şi priceperea necesară de medicul primar judeţean, dl Dr. I. Stoichiţa.

Raportul arată, că pe lângă toate greutăţile economice ale anului expirat, serviciul sanitar judeţean se găseşte în linie de progres pe terenul îmbunătăţirii în mersul sănătăţii locuitorilor. La sfârşitul raportului se fac apoi câteva *propuneri* pentru asigurarea unui progres şi mai înverderat în anul 1932.

Expunerile, luminoase şi convingătoare, din paginile acestei publicaţii, merită să fie cunoscute în cercuri cât mai largi.

Eată, între altele cum se înfăţişează chestiunea *alcoolismului* în judeţul Sibiu:

Consumarea de băuturi spirtoase, îndeosebi consumul de rachiu şi bere, s'a redus considerabil în decursul anului 1931, în urma grelei crize economice şi financiare. Cârciumele au început să se închidă una după alta, şi avem sate în judeţul Sibiu, unde nu mai există *nici un singur local pentru vinderea de băuturi spirtoase.*

Cu toată aparenţa aceasta de ameliorare a plăgii alcoolismului, în realitate avem convingerea că s'au consumat mai multe băuturi spirtoase, decât în anii precedenţi. Şi anume, pe de o parte din cauza catastrofalei scăderi a preţului vinului, producătorii cari în judeţul Sibiu produc în medie circa 1000 hectolitri, neputându-şi desface produsul în mod rentabil, s'au dedat la obiceiul de a-şi consuma în familie vinul produs, aşa cum se întâmplă de altfel şi cu alte produse agricole. Astfel, în comunele unde a fost o bună recoltă de vin, cazurile de alcoolism *au sporit* într'o proporţie înspăimântătoare, acest fenomen fiind observat de altfel de către toţi conducătorii acestor sate.

Un alt izvor, care a contribuit la înmulţirea numărului de băutori, a fost răspândirea cunoştinţelor de preparare a rachiului din tot felul de fructe, prin mijloace primitive locale. Prin această răspândire, azi aproape fiecare gospodar, care dispune de câţiva pomi roditori în grădina sa, fierbe rachiu de mere, sau de alte fructe, şi tot el cu familia sa îl şi consumă.

Astfel stând lucrurile, un control sau o verificare a cantităţilor de băuturi spirtoase, consumate de populaţia judeţului Sibiu în anul 1931, este o imposibilitate, deoarce cifrele care le avem dela cârciumi, sânt foarte departe de a reprezenta realitatea.

Numărul alcoolicilor, cunoscuţi şi ţinuţi în evidenţă de către serviciile noastre sanitare rurale, este de *123 cazuri*, faţă de 119 cazuri câte s'au înregistrat în anul precedent. Notăm că aceste cazuri cuprind numai pe beţivii patentaţi, cunoscuţi ca atare de întreaga comună.

Plaga alcoolismului este cu mult mai periculoasă pentru vigoarea noastră naţională, decât se crede de comun; câtă vreme însă *interesele fiscale se contrazic cu cele sanitare, şi sânt ocrotite faţă de cele din urmă*, despre o combatere raţională a acestei plăgi redutabile, nu poate fi vorba.

Un „protopop, paroh, catolic, român" în ţara Haţegului

Zilele trecute, mai multe gazete, din capitală şi provincie, respândiseră faima despre iniţiativa pornită în scopul unificării celor două biserici: ortodoxă română şi greco-catolică română.

Iniţiatorul unificării era un oarecare *Petru V. Şireagu*, «prot. par. cat. rom. preşedintele reuniunii preoţilor rom. cat. şi ortodocşi din ţara Haţegului, judeţul Hunedoara», care într'un «Apel-rugare» (redactat într'o limbă certată rău cu gramatica) şi adresat capilor bisericilor române din toată ţara, îi invită să se întrunească, într'o zi anumită, la Blaj, şi să facă «unirea confesională».

Neştiind cine este «protopopul paroh catolic român», Petru V. Şireagu, n'am dat atenţiune sfinţiei sale, căruia unele ziare s'au grăbit să-i facă reclamă gratuită.

Acum aflăm, din cele publicate în organul oficial al eparhiei Clujului, *Renaşterea* Nr. 13 a. c. pagina 2 şi 3, că autorul apelului-rugare, în chestiunea unificării îşi are *dosarul* la Consiliul eprahial din Cluj.

Din acest dosar resultă că Petru V. Şireagu fusese în 1922 şef al ocolului silvic în Zălau; avea câteva clase de liceu şi preparandie, şi funcţionase la mai multe şcoale. S'a făcut apoi ortodox şi, pe «cale extraordinară» şi după multă insistenţă, e hirotonit pentru parohia Sâniacob (Luduş). Aci nu se poartă cum se cade şi trece în altă parohie. Aici conflicte nouă cu enoriaşii şi cu protopopul. După zece luni de preoţie, o anchetă a consistorului din Cluj îl pedepseşte «cu dimitere din serviciu» şi amendă. Ca să se îndrepteze, e trimis administrator parohial în alt loc; conflictele însă urmează mai departe. In vremea când se ridică împotriva lui o serie de arătări, intră în tratative cu episcopul greco-catolic dela Gherla, şi în Iulie 1924 anunţă episcopului ortodox dela Cluj, că *«am fost primit în şirul Ven. Cler român unit al ep. Gherla»*.

Petru V. Şireagu fu, fireşte, suspendat imediat.

Ajuns acum paroh greco-catolic în Sâg, judeţul Sălaj, abea după două luni, în Octomvrie 1924, «umilit şi pocăit» cere graţiere şi reprimire în eparhia ortodoxă a Clujului, pentru motivul *«că a fost înşelat de fariseii dela Gherla»*, — de fapt Petru V. Şireagu rămase şi pe acolo tot cel vechi: nesupus, neglijent în oficiu şi provocator.

Cererea, de a fi reprimit la Cluj, i s'a refuzat. De atunci — sfârşeşte foaia, după care am dat în resumat aceste notiţe — i-am pierdut urma, ca astăzi, să reapară ca «protopop, paroh, catolic, român» în ţara Haţegului şi purtător neautorizat al steagului «revenirii la unitatea credinţei».

Alături de catolicii unguri... Din Beiuş se vesteşte ziarelor, că la sărbătorile Paştilor romano-catolice din acest an, călugării assompţionişti, aduşi acolo de biserica unită, au pus tinerimea şcolară română *unită* să participe cu lumini aprinse la cortegiul credincioşilor catolici unguri. Astfel şcolarii români uniţi sânt deprinşi de timpuriu să se simtă mai aproape de colegii lor *unguri*, şi cât mai departe de cei români ortodocşi...

Nu-i nimic de puţină importanţă pentru fiul lui Dumnezeu. Totul e important, totul e mare, fiindcă totul este divin.

Grijile şi greutăţile prea mari Isus ni le poate înlătura: Aproape de El, lacrimile încetează, şi isbucneşte bucuria.

Fă o mărturisire de credinţă, un act de ascultare şi de voinţă. Nu te îndoi. El te cheamă, răspunde-i: Eşti Stăpânul meu!

Mijlocul de-a cunoaşte mângâierea, este a face actul de alipire şi de credinţă în Acela care ne iubeşte şi niciodată nu ne uită.

Ştiu: veţi spune că nu vedeţi nimic, nu auziţi nimic, nu pricepeţi nimic, şi că într'o asemenea situaţie trebue să vă păziţi cu grijă de visuri şi de iluzii! Ziceţi, dacă am putea, ca primii discipoli, să vedem, să pricepem învierea, nu ni-ar veni greu să credem, dar... Este un dar: Vă înţeleg, esitaţi, înainte de-a crede.

Dar, bunule credincios, chiar când simţurile te-ar împiedeca să crezi că Hristos a înviat, când înşişi profeţii mincinoşi ar veni să confirme negaţiunile tale, căutând să te convingă că vestea bună a evangheliei se întemeiază pe iluzie, — să nu-i asculţi, fiindcă dacă ei ar spune adevărul, Hristos te-a înşelat. Prin urmare, în cazul acesta Hristos ar fi mort în vecii vecilor, şi atunci ai avea dreptul să plângi şi să fi trist şi neliniştit; — dar eată, ţi se lămureşte că n'ai motiv să plângi, să fii trist sau neliniştit, pentrucă Mântuitorul tău, care a murit pentru tine, este mereu viu, pentru tine, în vecii vecilor.

(După autori străini).

Ştefan Corpadea.

Fiule! Viaţă cerşetoare să nu trăeşti, mai bine să mori decât să cerşi.

In gura celui fără de ruşine, dulce va fi cerşirea; ear în pântecele lui ca focul va arde. (*Sirah 40, 31, 34*).

Stihuri

I

Tot ce năzueşte spre sfere mai senine
Şi 'n faţă noi puteri ni-aruncă,
S'atingem ţinta sigură prin muncă,
E idealul, ce 'ntreaga fiinţă susţine.

E candela ce însufleţeşte latul,
E Duhul cald ce se avântă,
E imnul ce ades se cântă
Cutreerând adânc necunoscutul.

O rază de nădejde de tine înţeleasă,
De ţi stăpâneşte firea,
Incearcă să 'nţelegi c'a ta e mântuirea,
Ce la lumina vremii deacuma o să-ţi iasă

Când ţinta ta începe să 'nvie,
Prin fumul de deşertăciune
Lucrează 'n sufletu ţi precum al pune
In zori de zi unei clădiri o temelie.

O ţintă 'n mlezul temeliei se ascunde
Şi 'n munca ta încununată,
O ţintă nouă 'n cale ţi s'arată,
Când mintea ta mai ager vă pătrunde.

II

Mai sânt şi clipe, când te 'nvinge
Ilusia tristă de zădărnicie,
Când calda şi puternica făclie
A ţintei tale-ţi pare că se stinge.

Ea totuşi limpede-ţi va sta în faţă,
Ear dacă 'n umbră e câteodată,
E că vederea ta e întunecată
De lungul sbucium din viaţă.

Chiar de-i rătăcită calea unei ţinte,
Slujeşti chemărilor divine,
Ce sub scutul lor te ţine
Purtându-te pe aripi înainte.

Şi când, slăbit de lungă luptă,
Azi vezi deşertăciune 'n orce faptă,
Nu te ispiti, căci eară te aşteaptă
Puterile la muncă ne'ntreruptă.

Tu cată 'n viaţă să'nţelegi,
Ce ascunde întreg necunoscutul,
C'atâta ţi este doar avutul:
O taină 'n lume să desleagi.

Nic. Nicoară-Dobârceanu.

Meditaţii*

Iar Ionatan, Fiul lui Saul, iubea pe David foarte.
1 Imp. 19, 1.

La ceeace sântem martori în fiecare zi, sânt prietenii care încetează, legături care se rup. — Pentru ce?

Să examinăm de aproape lucrul şi vom vedea, că nu a fost vorba nici de relaţiuni, nici de prietenie în adevăratul înţeles al cuvântului, în înţelesul adânc şi creştin al lui. Să privim la fipul dragostei, la afecţiunea morală de pe pământ; putem lua, de exemplu, dragostea unei mame creştine pentru fiul său. Doar despre ea se poate spune, mi se pare: iubeşte.

A înceta dea-şi iubi copilul, ar fi pentru ea, a înceta din viaţă; asemenea ea-l iubeşte în toată vremea.

Fie că acest fiu se îmbolnăveşte, sau se diformează; fie că ajunge la răspântii sufleteşti sau decade şi se perde, mereu ea îl iubeşte. — Se pare dimpotrivă, că dragostea ei augmentează în raport cu uriciunile şi degradările la care se dedă fiul.

Iată dragostea cea adevăretă; ea nu calculează şi nu-şi măsoară sacrificiile, ci iubeşte.

Astfel de dragoste a legat şi pe cei doi prieteni Ionatan şi David: iar Ionatan, fiul lui Saul, iubea pe David foarte (1. Împăraţi 19, 1).

Şi totuşi cu cât nu întrece dragostea lui Dumnezeu, faţă de lume, şi aceste iubiri adevărate, de care am vorbit. Dragostea lui Dumnezeu, manifestată nouă prin Isus Hristos nu poate fi oprită de nimic, nici de păcat, Isus Hristos iartă totul, nici de moarte, — Dumnezeu înviază.

Dacă în afecţiunile noastre, se petrec schimbări şi rupturi chiar, aceasta se întâmplă, pentrucă inimile ne sunt reci. — Credem că iubim pe ceilalţi şi, la urma urmelor, sântem egoişti.

Din duhul dragostei să împrumutăm dela Mântuitorul, rugându-L să hărăzească inimii noastre focul sacru al dragostei cereşti.

După ce oragostea noastră va fi câştigat calitatea dragostei, care vine de sus, ea va avea aceleaşi proprietăţi cu dragostea cerească; pe cine iubim, îl vom iubi în Domnul şi-l vom iubi mereu; legăturile noastre de afecţiune, nu vor mai fi de-o zi şi prietenii noştri ne vor fi prieteni în veci.

De astfel de prieteni avem nevoie; fie ca Dumnezeu să ni le hărăzească.

Pr. *Gh Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Note Medicale

Tuberculoza pulmonară

Tuberculoză (boală seacă, oftică) este boală infecto-contagioasă (otrăveşte corpul şi se ia dela un om la altul). Ea este produsă de un microb (sămânţă de boală) descoperit de Koch în anul 1882.

In cele mai dese cazuri microbul se aşază în plămânul omului sănătos, introdus odată cu praful şi aerul infectat. Acolo se cuibăreşte şi începe să se înmulţească făcând nişte găuri mari, numite caverne, până mănâncă întreg plămânul.

Cel atins de această boală simte la început o slăbire a puterilor, iar greutatea corpului scade; pofta de mâncare piere încetul cu încetul. Bolnavul tuşeşte fără să dea afară ceva, iar după amiază, pela ora 5—6, simte că are fierbinţeli, care măsurate cu termometru nu trec de 37.3.—37.5. Uneorii, din când în când, scuipatul este amestecat cu sânge (hemoptizii). Acestea sânt semnele unei tuberculose, la început. In această perioadă, dacă bolnavul se arată la medic, vindecarea este posibilă, chiar sigură. In caz contrar, urmează faza a doua, când sputa şi tusea se înteţesc, temperatura după amiază creşte la 37.8—38.2, iar slăbirea corpului şi a puterilor se accentuiază mai mult. Pofta de mâncare este lipsă. In această perioadă plămânii sânt găuriţi şi mâncaţi de microbi. Ajutorul medicului este neputincios. Boala se poate lua şi de persoanele din jurul bolnavului prin microbii ce se împrăştie prin scuipatul său.

Ce trebue să facem? In perioada dela început se consultă imediat medicul. Se izolează bolnavul punându-se să locuiască singur într'o cameră. Se lasă în repaus, să nu muncească, i se dă mâncare bună şi din belşug. Se recomandă a se transpune într'o localitate de munte, unde aerul este mai curat, sau într'un sanatoriu.

In a doua fază se izolează bolnavul. Sputa se strânge într'un vas cu soluţie fenicată 4% sau lapte de de var. Albiturile, batistele, tacâmurile, farfuriile şi de tot ce se serveşte bolnavul, trebue fiert în leşie tare şi separat de a celorlalţi din casă.

Dacă nenorocirea face ca să pierdem bolnavul, toate hainele păturile, perinele şi tot de ce s'a servit el, se vor arde. Dr. *I. Dumitraşcu.*

INFORMAŢIUNI

Ştire personală. I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului a fost primit Marţi, în 5 April, de Majestatea Sa *Regele* în audienţă la palatul regal, ear cu trenul de Sâmbătă, în 9 April, s'a înapoiat la reşedinţa Sa.

Decorat. Părintele protoiereu-militar, Ioan Dăncilă, din Sibiu a fost decorat cu medalia «bene merenti», pentru merite.

Inundaţiile din ţară şi în deosebi în părţile ardeleneşti ale ţării, au luat în primăvara aceasta proporţii uriaşe necunoscute până acum. Pagubele sânt, peste tot locul, foarte mari. Un proect de lege al guvernului cere deschiderea unui credit extraordinar de 8 milioane lei, — având în vedere situaţia de azi a tezaurului, — în scop de a se împărţi ajutoare sau despăgubiri locuitorilor cari au pătimit prin inundaţii. Va veni, la rândul său, şi iniţiativa particulară.

Ora de vară. Pentru intervalul dintre lunile April şi Octomvrie, ale fiecărui an, se introduce, prin decret regal, ora de vară. In fiecare an, în noaptea cuprinsă între prima Sâmbătă şi Duminecă a lunii April, ora 24 se schimbă instantaneu în ora 1; ear în noaptea ce precede prima Duminecă din Octomvrie, ora 1 se schimbă instantaneu în ora 24. — Excepţional, pentru anul curent 1932, intervalul menţionat va curge dela 21 Mai, ora 24, până la 2 Octomvrie ora 1.

Locuitorii Palestinei, conform recensământului din 1931, sânt: creştini 90.607; musulmani 759.952; jidovi 175.006; de alte religii 9.589; — în total 1.053.154. — *Ierusalimul* are: creştini 19.180; musulmani 19.735; jidovi 51.416; cu totul 90.351 locuitori.

ŞTIRI LOCALE

Dela Primăria Municipiului Sibiu. Din cauza apropiatelor sărbători, s'a fixat târgul de ţară în Sibiu după cum urmează: Târg de oi în 26 April; de vite de prăsilă în 26 April; de vite cornute în 27 şi 28 April; de cai în 30 April; târg de mărfuri în 4 Maiu 1932.

Mijlocire de muncă pentru şomeri. Populaţiunea este rugată a însărcina cu executarea de lucrări de grădină, şi alte lucrări mai mici, şomerii. Dnii industriaşi (maestri constructori) şi comercianţi sânt rugaţi, la luare în serviciu de personal nou, să angajeze şomeri. Mijlocirea de muncă se face în strada Mitropoliei 4, parter, uşa 36, (Primăria, Biroul şomerilor). —

Comitetul.

CARŢI ŞI REVISTE

Revista Teologică, apare lunar sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260 lei. Redactor: prof. Nicolae Colan. Redacţia şi administraţia: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. — Nrul 4 din 1932 cuprinde: Pr. Aurel Radu: In perspectiva noului sinod ecumenic. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul şi cultura modernă. Nic. Belea: Sf. Pavel, eroul suferinţei. Pr. A. C. Cosma: Dumnezeu în natură. Pr. Gh. Secaş: Două manuscrise. Pr. Il. N. Felea, Prof. N. Neaga şi D. Călugăr: Mişcarea literară: Esenţa şi rolul credinţei în teologie. Monogenismul Biblic. Papucii lui Mahmud. Pr. Gh. Secaş şi Neculce: Cronică: «Ecclesia Delenda est». Dumineca ortodoxiei. Biocul preoţilor şi învăţătorilor parlamentari. N. N. şi I. D.: Note şi Informaţii.

Poşta redacţiunii

«Criza zilelor noastre» de ce s'o facem mai mare decât este?

«Israile... încotro»? Nu merge. Altele.

Despre educaţia tineretului

(4)

O astfel de fire poate uşor cădea în infidelitate, care se naşte dintr'o prea mare consideraţie pentru sentimentele altora, iar pe noi ne poate alunga într'o trădare a convingerilor proprii. Ori care dintre noi poate observa, că în societate este expus pericolului de a deveni necredincios faţă de convingerile proprii. De câte ori nu minţim de dragul cuiva. De fapt simpla iubire a deaproapelui uşor face din om un sclav al capriciilor şi al slăbiciunilor străine, dacă aceasta nu este îndreptată spre ceva mai înalt, ca de acolo să ne apere de fapte mioape şi slabe. Celce vrea să reformeze viaţa, celce vrea de fapt să ajute oamenilor, acela să nu se lase influenţat de compătimire neînţeleaptă pentru nevoi aparente, să nu se lase răpit de afecţiunile celor la aparenţă loviţi de soarte, ci să-şi îndrepte voinţa spre necesităţi mai înalte. Aceasta însă nu înseamnă să dispreţuim compătimirea. Nu prin desconsiderarea sau excluderea milei vom putea rezolva această grea problemă, ci astfel, că acela care doreşte să ajute, să iubească pe deaproapele său, acela să se întărească într'un adevăr mai înalt, întru care toate nevoile şi scopurile vieţii omeneşti sunt sistematizate după valoarea lor şi subordonate bunului suprem. Numai în forma aceasta vom putem împreuna independenţa personală şi asistenţa socială. —

Puterea extraordinară educativă a creştinismului zace într'aceea că focul lui minunat a contopit în sufletul omenesc însuşiri până acum nefmpreunate. Astfel şi pe cele două elemente sufleteşti care par a se exclude una pe alta, a ştiut să le unească în sufletul primitor aşa, că acestea se aprofundează şi se întăresc reciproc. Creştinismul a introdus în iubire eroismul, care se validita numai pe câmpul de luptă. Prin aceasta a creat *iubirea eroică*. El a legat elementul cel mai gingaş, cu cel mai puternic, el a împreunat bunătatea cu voinţa stăpânitoare de lume şi prin aceasta a făcut bunătatea stăpânitoare de lume. Aceasta însă nu s'a întâmplat aşa că din femee a devenit femee-bărbat, ci în senzul în care vorbeşte Fer. Augustin despre mama sa: «O femee gingaşă, însă bărbătească prin credinţa ei». Creştinismul a împreunat dragostea şi tăria de caracter prin aceea că a împrumutat iubirei caracter şi din simplu sentiment nestatornic a prefăcut-o într'o putere conştientă de o valoare universală. Creştinismul a legat una de alta independenţa şi lepădarea de sine într'o formă absolut nouă. El n'a făcut din ele o semi-independenţă şi o semi-lepădare de sine, ci el a insuflat în lepădarea de sine Duhul puterii, al consecvenţei şi al persistenţei, formând astfel neclintita şi nerătăcita lepădare de sine. Din o asemenea împreunare a puterilor sufleteşti până acum despărţite s'au născut acele puternice caractere femeeşti, ale martirelor, care cu o linişte cerească mergeau la moarte. In paşii martirelor răsună paşii legiunilor romane, — în elementul cel mai gingaş a pătruns cel de fier împrumutând puterii gingaşe sufleteşti o tărie neînfrânată în mijlocul brutalităţii crude a lumii. Pe tablourile pictorilor mari aflăm foarte des reprezentată «Incoronarea Prea Curatei Fecioare de către Hristos». Să cercetăm mai de aproape acest tablou şi să ne întrebăm: ce are acesta să ne spună fiecăruia dintre noi, şi care adevăr sufletesc este luminat aici?

Pr. *Dr. N. Terchilă.*

Vinul şi muzica veselesc inima, şi mai mult decât amândouă iubirea înţelepciunii.

Fluerul şi harfa îndulcesc cântarea, şi decât amândouă acestea mai mult limba cea dulce. (*Sirah 40, 22, 23*).

„LUCEAFARUL", cassă de economii, societate pe acţii în POPLACA

Convocare

Domnii acţionari ai cassei de economii „LUCEAFĂRUL", societate pe acţii în Poplaca, se convoacă prin aceasta la

a XVIII-a adunare generală ordinară

pe Duminecă 24 April 1932, la ora 2 p. m. la casa institutului în Poplaca, cu următoarea

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea şi constituirea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de administraţie, raportul Comitetului de censori, Bilanţul şi Contul Profit şi Perdere pe 1931 şi darea absolutorului pentru Consiliul de administraţie şi Comitetul de censori.
3. Distribuirea profitului curat.
4. Alegerea Consiliului de censori.
5. Eventuale propuneri.

NOTĂ. Acei domni acţionari, cari voesc a participa cu vot la adunarea generală, sunt poftiţi a-şi depune înainte de adunare acţiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora pe cari îi reprezintă, precum şi documentele de plenipotenţă, la casa institutului în Poplaca.

Poplaca, la 25 Martie 1932.

DIRECŢIUNEA.

Contul Profit şi Pierdere

Activa		Pasiva	
Cassa	10.107·—	Capital	10.000·—
Escont	423.826·—	Fond de reservă	186.468·—
Imprumuturi pe obligaţiuni	808.804·—	Fond cultural	6.846·—
Mobiliar	25·—	30% Rezerve speciale pt. creanţe dubioase	31.000·—
		Depuneri	955.547·—
		Dividende neridicate	4.585·—
		Impozite restante	18.777·—
		Interese anticipate	15.960·—
		Profit curat	13.579·—
	1.242.762·—		1.242.762·—

Contul Bilanţ la 31 Decemvrie 1931.

Cheltueli		Venite	
Interese de depuneri	74.260·—	Interese	108.385·—
Salare	15.000.—	Proviziuni	23.150·—
Spese	10.296·—		
Chirie	2.400·—		
Impozite	16.000·—		
Profit curat	13.579.—		
	131.535·—		131.535·—

Poplaca, la 31 Decemvrie 1931.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: [5] 1—1

Georgiu Modran, preşed. **Oprea Olariu** **Ioan Neagu** **Petru Avram** **Dr. I. Bucur** **Maniu Surdu**

Subsemnaţii cenzori examinând conturile prezente le-am aflat în deplină consonanţă cu registrele societăţii

Poplaca, la 25 Martie 1932.

Ioan Surdu **Radu Neagu** **Ioan Vlad** **Oprea Surdu** **Ioan Olariu** **Toma Modran**

Nr. 107/932. (13) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de şef de serviciu clasa III, la Consistorul mitropolitan se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Retribuţiunile împreunate cu acest post sânt cele prevăzute în bugetul de cheltueli ale statului.

Dela concurenţi se cere să aibă pregătire teologică.

Sibiu, 12 April 1932.

Consiliul mitropolitan

Nr. 523/193. (12) 1—3

Concurs

In temeiul ordinului Nr. 699/932 Plen. al Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia lui publicare în Telegraful Român pentru întregirea postului de protopresbiter ortodox român al tractului protopopesc **Hunedoara.**

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Locuinţă corespunzătoare.

b) Jumătate din toate veniturile parohiale din parohia centrală Hunedoara. (Cealaltă jumătate a veniturilor revine capelanului protopopesc permanent, în conformitate cu ord. Prea Ven. Cons. arh. Nr. 3191 din 11 Iunie 1929).

c) Salarul de paroh dela stat.

d) Salarul protopopesc dela stat şi diurnele pentru vizitaţiunile canonice în protopopiat.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs, însoţite de documentele prevăzute de lege, în termenul indicat, Prea Ven. Consiliu arhiep. ortodox-român din Sibiu.

Hunedoara, din şedinţa consiliului protopopesc, ţinută în 23 Februar 1932.

Preşedintele Cons. protopopesc:

Prot. **Ion Duma**
adm. prot.

Notar:

Constantin Dăncilă
paroh Mănierău.

„Aprobat"

Nr. 1715.

Sibiu, din şedinţa plenară a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 28 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit

Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza

In pământul făgăduinţii

de

Gala Galaction

Preţul 80 lei, plus spese poştale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

---

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărţi ale Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

A apărut în Biblioteca
La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri şi fraude
de
Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preţul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS de Indrumări misionare

pentru folosirea studenţilor în teologie, preoţilor parohi şi misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti.

Preţul Lei 440·—, plus spese poştale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză
de
A. şi L. Moisescu-Villea
Preţul Lei 70·—, plus spese poştale 10— Lei.

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notiţe despre întâmplarile contimporane

de **Ioan cav. de Puşcariu.** Preţul Lei 100, plus spese de poştă Lei 15

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericeşti „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. **Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.**

Anul LXXX Sibiu, 23 April 1932 Nr. 33—34

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Sf. biserică din Brașov Cetate cu hramul Sfintei Treimi

— Ce eră în trecut? — Ce ajunge astăzi? — Un Protocol. —

I

Trecutul, nu tocmai depărtat al bisericii greco-române din cetatea Brașovului, cu hramul Sftei Treimi, este destul de cunoscut.

O schiță, în câteva linii, a acestui trecut, în împrejurările actuale nu va fi totuș de prisos.

Se știe anume, că românii Ardealului n'aveau pe vremuri dreptul de a-și clădi biserici în cetățile săsești ardelene. Acest drept îl obțin abia către sfârșitul veacului al 18-lea prin edictul de toleranță (din 1781) al împăratului Iosif II.

Grecii din Brașov, negustori, supuși otomani, organizați în așa zisa «companie grecească», alcătuită însă nu numai din greci, ci și din români, bulgari și sârbi, izbutiseră înaintea edictului de toleranță să-și întreție o capelă grecească, cu preot grec, în orașul intern al Brașovului, unde românii indigeni nu puteau pătrunde cu biserica lor. Preotul grec al capelei din Brașov eră supus, în cele spirituale și disciplinare, episcopului român dela Sibiu.

Negustorii indigeni, greci și români, din orașul intern al Brașovului, fac pe la sfârșitul veacului al 18-lea o colectă spre a ridică o biserică ortodoxă. La colectă contribue, români și greci, cu suma de peste 15 mii florini, din care singur românul Hagi Nica da 6300 florini.*) După nu puține piedeci, magistratul brașovean dă concesiune, în lunie 1786, d'a se zidì biserică pentru creștinii ortodocși din cetatea internă a Brașovului, dar cu restrângere s'o zidească în fund de grădină, fără clopote și fără toacă...

Din inițiativa episcopului Nichitici dela Sibiu, care a sfințit biserica și care găsea de prisos capela de până atunci, s'a făcut între cetățenii români și greci și între compania grecească (stătătoare din greci și români de supușenie străină) o *convenție* în 1788, în înțelesul căreia companiștii împreună cu fundatorii bisericii cetățenești a sfintei Treimi formează o singură comunitate bisericească.

Murind episcopul Nichitici, grecii companiști lucrează cu stăruință în scop de-a da la o parte pe români din biserica Sftei Treimi. Restaurarea privilegiilor celor trei națiuni și ale celor patru confesiuni recepte, — îndată după moartea împăratului Iosif II, — sânt exploatate și de compania grecească, pentru a cere ca biserica Sftei Treimi din Brașov cetate să i se atribue exclusiv, ear preotul român și limba română să se scoată cu totul din acea biserică.

Cu toate acestea, în 1806 avem earăș preot român indigen, ales acolo cu majoritate de voturi românești. Acest preot era Nicolae Pannovici, care pe lângă toate greutățile ce i le făceau grecii, a slujit în limba română la acest altar, până când în anul 1820 fu promovat de protopop.

Plecând Pannovici dela Brașov, grecii sporiți prin refugiații eteriști dela 1921 devin majoritate și-și introduc preot grec; totodată — sprijiniți foarte probabil de autoritățile săsești — pun mâna pe averile bisericii.

Intre refugiații la Brașov eră și banul Grigore Brâncoveanu, care în anul 1823 dărueste bisericii amintite domeniile lui din Poiana Mărului și Sâmbăta de sus.

Urmează șirul de reclamări ale românilor împotriva grecilor, în anii 1834, 1837 și 1847, — pentruca anii revoluției 1848 și 49 se găsească pe români retrași într'o modestă capelă în casele lui Bogici în Piața grâului, rezervându-și însă dreptul lor la biserica de unde au fost înlăturați cu forța.

In vremea absolutismului austriac luptele nu încetează. In 1868 Șaguna izbutește se restitue ordinea pe baza parității: se introduc atunci la biserica Sftei Treimi: de preot român Bartolomeu Baiulescu, și de preot grec George Dositei, totașa curatorii sânt greci și români în număr egal.

După moartea lui Șaguna, și cu schimbarea situației politice în Ungaria, grecii dela Brașov încep un proces de mai mulți ani. Procesul se termină prin sentința tribunalului din Budapesta la anul 1886, — aprobată din partea forurilor supreme ungare, — în puterea căreia românii din Brașov cetate sânt înlăturați din biserica zidită de ei și deposedați de averea și fondurile aparținătoare bisericii Sftei Treimi, — și totodată biserica, scoasă de sub jurisdicțiunea ierarhiei române dela Sibiu, se încorporează celei sârbești dela Buda!

Grecii brașoveni dobândiră procesul, — dar numărul lor se reduce an de an, ca să ajungă la abea câteva familii.

*) Toate aceste date, privitoare la trecut, se găsesc în: I. Pușcariu, Note despre întâmplările contimporane, Sibiu, 1913, pag. 140 ș. u.

FOIȘOARA

Adevăr și dreptate

Monitorul dela Blaj, Unirea, începând cu numărul său din 19 Martie 1932 și până la cel mai nou 16 April (Nr. 12, 14, 15 și 16), întreține o campanie plină de atacuri violente și nedemne la adresa părintelui secretar general dela ministerul cultelor, Dr. Aurel Crăciunescu.

Este o adevărată risipă de trudă monseniorală, în cărtire și în expresii necumpănite, în care foaia mitropoliei dela Blaj ține să-și afirme competența.

Preotul, secretar general dela ministerul cultelor, este pentru *Unirea*: om obraznic, bucătarul șef al cazanului Satanei care fierbe la ministerul cultelor și lungește suferințele preoților uniți repartizând cu nedreptate (?) fondul de 30 milioane pentru cultele țării, și cu misiunea de a șicana ca om de rea credință biserica greco-catolică; este în sfârșit omul brutal, exponentul Sibiului, o ființă mârșavă,... și celelalte, de acelaș fel.

In fața acestei campanii blăjănești, s'a ridicat păr. deputat de Bihor, Icon-stavr. Ștefan *Munteanu* și în foaia dela Oradea *Legea Românească* dă Unirii un răspuns documentat, restabilind starea de fapt în «povestea celor 30 de milioane», încurcate și motroșite tocmai de monseniorii și clarisimii de pe Târnave.

Ori care cititor, cu simțământ de obiectivitate, va trebui să dea dreptate expunerilor lămuritoare ale părintelui deputat de Bihor, care sub titlul de «Adevăr și dreptate» scrie următoarele:

«Unirea» dela Blaj (Nr. 12 din 19 Martie 1932) se năpustește cu o furie turbată asupra Ministerului Cultelor și îndeosebi asupra Părintelui Secretar General Aurel Crăciunescu, pe care îl face «bucătarul-șef al cazanului satanei, care fierbe la Ministerul Cultelor, spre rușinea Țării». Păcatul de neiertat la Păr. Secretar General ar fi îndrăsneala «că s'a apucat să repartizeze cele 30 milioane date de Consiliul de Miniștri pentru întregirea dreaptă a salariilor preoților uniți conform regulamentului luat de Guvern în fața Țării și garantat de cuvântul Regelui, tuturor Cultelor după o cheie stabilită de înalta lui înțelepciune și în contra dispozițiilor clare ale Guvernului».

Păcat greu, păcat strigător la cer, vor striga frații din cealaltă stranâ atât de obișnuiți cu «întâietatea» sub toate guvernele, iar bieții ortodocși de atâtea ori înșelați și păcăliți nu vor ști ce să creadă: într'adevăr e vorba aici de 30 milioane Lei românești sau de 30 arginți «cari merg la orce negustor?».

Povestea milioanelor

Ca unul care am avut prilejul să cunosc cum s'a zămislit viteiul de aur al faimoaselor milioane și să-i urmăresc creșterea până a ajuns bun de junghiat și de aruncat — vorba «Unirii» — în «cazanul Satanei», îi voiu spune aci, fără părtinire, povestea adevărată pentru ca cei de bună credință și de o parte și de alta să vadă și să cunoască adevărul adevărat și să judece de partea cui este dreptatea.

Era pe vremea când Comisia bugetară a Camerei discuta bugetul Ministerului Cultelor, primul buget întocmit pe temeiul principiului proporționalității atât de stăruitor revendicat de către Biserica ortodoxă. Bisericii unite, care între toate cultele are cea mai dosvoltată și mai luxoasă organizațiune, nu-i era pe plac acest principiu, deoarece aplicarea lui dreaptă înseamnă pentru biserica unită pierderea privelegiilor dobândite sub vechea stăpânire, consfințite de către Consiliul Dirigent și menținute în ciuda legii de către toate guvernele românești.

Cum lucrează uniții

Pentru răsturnarea acestul principiu legal și mai cu seamă drept și echitabil, uniții și-au concentrat toate

Enoriaşii, câţi au mai rămas la biserica Sf. Treime din Braşov cetate, după alipirea Ardealului la vechea Românie, se adresaază către I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* dela Sibiu, rugându-l stăruitor să fie reprimiţi sub jurisdicţiunea Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, recunoscându-li-se de preot arhimandritul Fotie.

La rugarea eforiei dela biserica des pomenită s'a răspuns cu adresa Consiliului arhiepiscopesc din 4 Decemvrie 1924 Nr. 11.081, prin care, cu ziua aceasta biserica Sftei Treimi din Braşov Cetate este declarată intrată în legătura canonică a Arhiepiscopiei noastre.

Adresa este următoarea:

Onoratei Eforii a bisericii din Braşov Cetate cu hramul Sf. Treimi, Braşov. — La cererea Onoratei Eforii din 29 Noemvrie 1921 pentru reprimirea bisericii din Braşov Cetate cu hramul Sfintei Treimi în legăturile canonice cu arhidieceza noastră, — Vă aducem la cunoştinţă că luând cu plăcere act de dorinţa Domniei Voastre vă îndeplinim cererea şi vă primim de nou sub scutul nostru, renoind legătura canonică care a fost dela zidirea acelei sfinte biserici, ridicată din adevărată pietate creştinească, în perfectă înţelegere din partea negustătorilor greci şi români la finea secolului al XVIII-lea şi care legătură a fost ruptă în decursul timpului numai în urma intrigilor puse la cale de duşmanii ortodoxiei. Sântem siguri, că interesele ortodoxiei, prosperarea bisericii şi toate celelalte chestiuni religioase şi naţionale ale credincioşilor dela biserica din Braşov-Cetate cu hramul Sfintei Treimi, vor fi ca mult mai bine ocrotite, decum au fost sub dominaţiunea străină. **Cu ziua de astăzi deci Vă declarăm de intraţi în legătura canonică cu noi,** *cu toate consecinţele, drepturi şi datorinţe cari resultă din această legătură. Cu binecuvântarea arhierească am rămas al Vostru de tot binele voitor: — Dat în reşedinţa noastră arhiepiscopească mitropolitană din Sibiu, în anul mântuirii 1924, la 4 Decemvrie, iar al păstoririi Noastre al cincilea, — (ss) NICOLAE.*

Cu ocazia vizitaţiei canonice făcute de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului la Braşov, în 5—10 Decemvrie 1924, în ziua de 9 Decemvrie la ora 9½ înaltul prelat, asistat de arhimandritul Fotie Gheorghiades, de consilieri şi altă preoţime din Braşov, a celebrat sf. liturghie în biserica grecească din cetate, alternativ în limbile română şi grecească, ear în predica dela sfârşitul sfintei liturghii I. P. S. Sa a dat expresie bucuriei sale, că această biserică revine la matcă şi declară credincioşilor că îi primeşte bucuros în comunitatea canonică a Arhiepiscopiei de Alba-Iulia şi Sibiu, ear pe I. P. C. arhimandrit *Fotie* îl întăreşte de paroh al acestei sfinte biserici şi-i predă singhelia arhierească.

Din ziua aceea biserica numită a stat din nou în legătură canonică cu arhidieceza noastră.

Acesta este *trecutul*, mai depărtat şi mai apropiat, al sftei biserici din Braşov Cetate cu hramul Sftei Treimi.

Să-i vedem *prezentul*.

II

In 11 August 1931 este semnată la Bucureşti: convenţiunea de comerţ şi navigaţie, de stabilire, şi veterinară, între România şi Grecia, împreună cu mai multe acte anexe, între care este şi un «*Protocol relativ la bisericile şi şcolile greceşti în România*». Convenţiunea e pusă în vigoare în mod provizoriu pe ziua de 1 Septemvrie 1931, sub rezerva ratificării ulterioare a corpurilor legiuitoare.

Consiliul legislativ, în şedinţa sa dela 8 Decemvrie 1931, luând în examinare textele convenţiilor şi anexelor lor, arată că nu conţin dispoziţii contrare constituţiei şi altor legi în vigoare, «*afară de aceea din Protocolul referitor la recunoaşterea bisericilor greceşti din România, de oarece această recunoaştere, acordată direct prin convenţiune,* **e făcută prin derogare dela legea internă din 6 Februar 1924 asupra persoanelor juridice"...** (Monitorul Oficial, Nr. 47 din 1932, pag. 1515).

Acest Protocol cuprinde anexată o *listă* a «bisericilor greceşti în România, cărora le este recunoscută personalitatea juridică cu indicaţiunea şcoalelor care depind de aceste biserici şi a bunurilor ce le aparţin». (M. O. pag. 1509).

Lista menţionată citează cu totul *zece* biserici de acest fel: din Brăila, Galaţi, Calafat, Mangalia, Constanţa, Tulcea, Sulina, Giurgiu, *Braşov*, şi Bazargic, — cu averi considerabile.

La cea dela Braşov se citează:

«Biserica Sfintei Treime — Aghia Trias — din Braşov. Această biserică posedă: 1. Un imobil urban, aflat în strada Târgul Cailor Nr. 12. — 2. O casă cu 2 etaje şi grădină, aflată în strada Caterina Nr. 10».

Protocolul, — deşi face parte a convenţiei şi actelor semnate de preşedintele consiliului de miniştri N. Iorga, ca ministru adinterim la externe, şi de Const. Collas ministrul plenipotenţiar al republicei elene la Bucureşti, — totuş, în ce priveşte data, este independent de ele: protocolul asigură bisericilor greceşti stabilitatea pentru totdeauna, le acordă — chiar împotriva legii dela 1924 — toate drepturile ca persoane morale şi juridice. —

Biserica Sfintei Treimi din Braşov Cetate a fost construită şi îmbogăţită cu banii românilor, ear bunurile sale sânt danii făcute tot de români.

In cartea «Istoria românilor din Ardeal şi Ungaria», apărută în 1915, autorul ei, dl prof. N. Iorga, recunoaşte că «bisericile cele mai însemnate pe care le au românii în oraşele ardelene, pleacă dela Compania grecească de pe vremuri, *dela acela carl îş ziceau greci numai cu numele*», şi aminteşte de biserica românească din Pesta care ni-a fost răpită de curând, şi de biserica din cetatea Braşovului a Sftei Treimi, care «s'a dat altor greci, cu preot, dascăl şi învăţător, şi deci nu are nici credincioşi, nici şcolari, deşi poseda şi o bibliotecă foarte frumoasă, lăsată de banul Grigore Brancoveanu»...

Şi, cu toate acestea, dl prim-ministru, semnând Protocolul, n'a luat în seamă drepturile românilor şi ale arhiepiscopiei noastre asupra bisericii Sftei Treimi din Braşov Cetate. Actele ei de fundaţiune dovedesc, că a fost zidită şi susţinută cu bani româneşti.

In desbaterile senatului, din şedinţa dela 28 Martie 1932, s'au găsit voci care au protestat cu drept cuvânt împotriva încălcării de drepturi, — încălcare săvârşită prin dispoziţiile Protocolului des pomenit, — totuş, în cele din urmă, maturul corp a aprobat proectul de lege cu 71 bile albe, — din 92 votanţi 21 au fost contra.

*

Astfel, după-ce conducătorii bisericii noastre ardelene izbutiseră în sfârşit să ajungă la bună înţelegere cu enoriaşii bisericii Sftei Treimi din Braşov Cetate, a trebuit să vie stăpânirea română, care, nesocotind legătura canonică încheiată, a acordat, prin anexa unei convenţii comerciale, *privilegii* în paguba bise-

---

forţele şi au întrebuinţat toate căile şi toate mijloacele pe care numai ei le cunosc şi numai ei le au la îndemână. Porneau şoapte din conventiculele secrete, svâcneau ameninţări cu dimisii de ierarhi şi cu tulburarea norodului, se făceau presiuni şi intimidări şi, când toate au dat greş, au recurs la un mijloc care avea să le aducă izbânda: impresionarea. Au adus dela Blaj la Bucureşti pe venerabilul bătrân, Mitropolitul Vasile. L-au adus cu scaunul de boală[1] şi l-au purtat pela Impăratul şi au purtat pela el pe toţi fruntaşii pe cari schisma orientală i-a dat vieţii publice româneşti. Bunii credincioşi ai Inalt Preasfinţitului dela Blaj făceau de gardă, zi şi noapte cu rândul, la locuinţa din Bucureşti a Inalt Preasfinţitului. Se spunea, că însuşi dl Nicolae Iorga, prim-ministrul Ţării, când a vizitat pe Mitropolitul Blajului, a fost impresionat de mulţimea ce aştepta în sală să-i vină rândul să vadă faţa Papei din Roma mică. Insuşi dl C. Argetoianu, ministrul finanţelor, a ţinut să-l vadă pe şeful Bisericii Unite, şi cu prilejul acestei vizite s'a născut legenda milioanelor, care obsedează pe bătrâna «Unirea».

[1] I. P. Sf. Sa, pe urma unei operaţii ce a suferit-o în anii trecuţi, nu poate umbla. N. Red.

Cine e nedreptăţit?

Fără să fi ştiut de vizita dlui C. Argetoianu la Mitropolitul Blajului, în ziua aceea ne-am dus, Păr. D. Man, deputat şi profesor la Academia Teologică Unită din Cluj, şi cu mine, la dl N. Iorga, prim-ministru şi ministru al Cultelor, să-i reamintim şi să-l rugăm din nou ca după promisiunea făcută de Domnia-Sa cu o zi înainte în Comisia bugetară a Camerei, să aplice profesorilor de teologie din Ardeal, în privinţa salarizării, acelaş tratament ca şi profesorilor dela Seminarii şi dela Facultăţile teologice. In cursul convorbirii noastre cu dl prim-ministru intră în vorbă şi dl C. Argetoianu care şedea lângă dl N. Iorga şi spune, că a văzut pe Părintele Mitropolit Suciu şi i-a promis că-i dă 25—30 milioane pentru îmbunătăţirea salariului acelor preoţi cari luptă cu greutăţi materiale mai mari. Atunci dl prim ministru adresându-ni-se nouă, Păr. D. Man şi mie, ne spune textual: «din fondul acesta, pe care-l dă dl Ministru al Finanţelor, vă voi da întâi vouă, profesorilor de teologie din Ardeal, pentrucă fondul acesta eu am să-l repartizez». Ii mulţumim şi la despărţire îmi spune, ca în ziua următoare, zi de Sâmbătă, să mă duc la Minister împreună cu Păr. Secretar General A. Crăciunescu, ca să-i dee instrucţii cum să întocmească statele de plată ale profesorilor de teologie. In ziua următoare ne-am prezentat la dl Prim-ministru, care când m'a văzut mi-a adresat următoarele cuvinte: «Voi, Ardelenii, sunteţi tot neîncrezători faţă de mine. Ceeace v'am dat acuma este nimic; aveţi însă să-mi mulţumiţi mie pentru principiul proporţionalităţii, pe care eu vi-l-am dat şi pe care îl voiu susţinea până la capăt». Aceste cuvinte au fost rostite cu atâta hotărâre, încât n'am mai scos nici un cuvânt.

Păr. secretar general n'a făcut altceva, decât a executat întocmai dispoziţiile pe care le luase atât de hotărât şeful său. In vederea milioanelor făgăduite de dl C. Argetoianu şi revendicate de dl Prim-ministru pentru întreg Ministerul său, pentruca hotărârea luată de dl Prim-ministru să se poată executa numai decât şi până ce ministerul cultelor va intra în posesiunea fondului făgăduit de ministerul finanţelor, s'a luat din salariile parohilor tuturor cultelor sumele necesare pentru întregirea salariilor Clerului înalt, Canonicilor, Consilierilor eparhiali, şi profesorilor de teologie ale tuturor Cultelor, rămânând ca atunci când fondul va fi vărsat la ministerul cultelor, să se restituie preoţilor sumele luate dela ei. Această reducere era a 5-a ce s'a făcut salariilor preoţeşti. In sfârşit, spre mirarea scepticilor, minunea s'a făcut. Dl C. Argetoianu, ministrul de finanţe, de data aceasta şi-a ţinut promisiunea.

ricii şi a neamului românesc. Protocolul greco-român, votat acum de parlament, confirmă distrugerea unor vechi ctitorii româneşti, ear de altă parte asigură grecilor intraţi în ţară, — precum şi celor cari vor mai intrà, — avantajii neaşteptate, într'o vreme când schiturile şi mănăstirile noastre dela Muntele Athos, precum şi bisericile şi şcolile româneşti din Macedonia sânt mereu nedreptăţite şi prigonite, cu toate intervenirile ce se fac...

Mitropolia ortodoxă nici n'a fost măcar avizată despre ceeace se plănuia cu biserica din Braşov.

Literatura religioasă poporală

Poate că nimic nu e atât de determinant în formarea şi desvoltarea spiritului unui popor ca literatura religioasă pe care o ceteşte. E adevărat că şcoala primară varsă în popor multe cunoştinţe, dar dată fiind vârsta fragedă a copiilor şi pozitivismul cunoştinţelor ce li se împărtăşeşte, acestea, când nu sunt înecate ulterior de noianul obiceiurilor satului, nu pot fi izvorul unei concepţii integrale despre viaţă. Iar poporul ca şi intelectualii, ba poate mai mult ca aceştia, trăeşte printr'o filosofie a vieţii, care îi fixează atitudinea, mai mult sau mai puţin aceeaş, faţă de toate împrejurările în care-l duce soartea. E adevărat iarăşi că astăzi se mai adaugă la factorii cari pot contribui la cultivarea spiritului poporal încă o sumedenie de ziare, de conferinţe culturale şi de discursuri demagogic-politice; dar, cu toate variatele cunoştinţe şi îndemnuri ce curg în lumea satului prin acestea, totuşi, dacă nu se mărginesc la domeniul pur practic, ele mai mult strică decât folosesc. Efectul lor e dizolvant atât pe planul social cât şi pe cel individual, date fiind deosebirile de vederi asupra unora şi aceloraşi lucruri, pasiunile, nu totdeauna nobile, de cari se leagă toată această acţiune de a atrage satul pe o parte sau pe alta.

Singură Biserica este aceea care e în stare, precum a fost şi până acum, să formeze şi să întreţină o concepţie de viaţă în popor, cu rost unificator atât în viaţa individului cât şi a naţiunii. Pentrucă, în primul rând, singură Biserica are ca temă principală, şi exclusivă chiar, propovăduirea ultimelor adevăruri despre rostul lumii şi al omului, iar în al doilea rând, fiindcă e aceeaş în tot cuprinsul ţării şi propagă aceleaşi adevăruri, după aceleaşi metode. Unitatea spirituală a neamului şi ancorarea lui într'o concepţie înaltă despre viaţă, sunt lucruri ce stau şi cad deodată cu Biserica.

Iar un mijloc foarte important prin care cultivă Biserica sufletul poporului e cartea pe care o pune în mâna credinciosului. Predicile sunt importante şi ele când s'ar înşira după un plan mai dinainte stabilit, ca să poată fi explicate toate învăţăturile creştine, dar dându-i-se fiecăruia extensiunea ce-i revine în raport cu celelalte. Dar nu numai că aceasta nu se face, dar chiar predicile singulare sunt de obicei improvizaţii fără un cuprins substanţial şi bine ordonat ca să poată fi uşor ţinute minte lucrurile ce se spun.

Mai putem adăuga, că oricum ar fi predica, prin faptul că e cuvânt vorbit şi nu scris, învăţăturile din ea nu se aşează atât de durabil şi de clar în sufletul credinciosului. Valoarea ei, foarte apreciabilă din punct de vedere emotiv, poate fi tot atât de apreciabilă şi pentru minte numai când ascultătorul e familiarizat cu şema generală a întregei învăţături bisericeşti.

Dar cartea rămâne în casă. Şi omul o ceteşte pe îndelete. Şi cum are destul de puţine cărţi, ţine minte aproape pe de-a rostul pe fiecare. Ba, de multeori, când nu are ce face şi neavând prea multe, le receteşte. Iar gândurile lui se întraripează clădind printre rânduri lumi întregi. Dacă a citit-o odată tata, o ceteşte altădată copilul, a treia oară mama. Şi fiecare nouă cetire prinde în plasa ideilor din carte casa întreagă. Cetirea cărţii într'o casă din sat e o împreună-cetire, o cetire sobornicească. Copilul întreabă pe mamă de cutare gând ce-i vine când ceteşte, iar mama şi-aduce aminte cu această ocazie de tot cuprinsul cărţii şi i se desfăşoară în minte. Mai ales iarna, zile întregi casa stă sub zodia unei cărţi. Dar nu numai casa e atrasă în plasa unei cărţi, ci ea suflă ca vântul şi pe afară. Copiii spun prietinilor de cartea lor frumoasă şi de lucrurile din ea. Plugarii nu vorbesc numai de ogoare, de vite şi de târguri, ci dacă merg mai mult pe un drum, vine vorba domol şi la gânduri despre lume, despre viaţă. Unul spune altuia ce-a auzit dela cutare om învăţat, ce-a cetit, şi adaugă: «aşa o fi, că şi mie mi s'a părut tot aşa».

Ce cărţi vom pune însă în mâna plugarului? Iată o întrebare pe care trebue s'o privească cu toată seriozitatea conducerea bisericească. Cărţile destinate poporului trebuesc toate supuse unei examinări din partea autorităţii bisericeşti. Nimic mai primejdios decât insuficienţa grije de acest lucru.

De două lucruri trebue să ne călăuzim la alegerea cărţilor pentru popor: întâi, prin ele să transpire duhul Bisericii noastre; al doilea, cuprinsul lor moral-religios să fie concretizat dacă nu întreg în povestiri, apoi desigur cea mai mare parte.

Duhul Bisericii noastre transpiră prin toate acele cărţi prin cari se perindă ca într'un panoptic toată lumea ideilor noastre creştine: Dumnezeu, Isus Hristos, Maica Domnului, Tainele, apostolii, sfinţii, icoanele, pustnicii, raiul, iadul, minunea, virtutea smereniei, lupta cu păcatul, dragostea pentru toţi oamenii, fie ei cât de păcătoşi. Lumea aceasta este atât de organic una, încât nu e povestire religioasă tradiţională din care să lipsească o cât de mică parte din ea.

Sunt lipsite de duhul Bisericii noastre cărţile cari trădează nu dispreţ, dar măcar indiferenţă faţă de vre-unul din elementele concepţiei ortodoxe. Cu atât mai mult trebue să ne ferim de-a face sistem dintr'un astfel de uz. Din conştiinţa religioasă a poporului se poate şterge în felul acesta, treptat, veneraţia faţă de ceeace nu i se mai vorbeşte. Şi aceasta aduce cu sine transformarea radicală a mentalităţii religioase a poporului şi apoi opoziţia conştientă faţă de aceste adevăruri. Sunt lipsite de duhul Bisericii cărţile certăreţe, cari întărâtă la sfadă cu ceilalţi oameni, sau exaltează mândria că eşti mai bun ca alţii şi dorinţa de-a fi afişat. Cred că în toată literatura religioasă a noastră din trecut nimic nu s'a scos mai mult la iveală ca măreţia smereniei: toţi sfinţii, toţi pustnicii sânt zugrăviţi ca oameni ce tremurau în fiecare moment la gândul că sânt păcătoşi, că sânt mai prejos chiar de păcătoşii notorici, că aşteaptă cu frică şi cu cutremur *înfricoşatul* judeţ al lui Hristos; când fac un bine, îl fac pe ascuns, când îi lauzi, te ocolesc. Smerenia

---

Cum s'a făcut repartizarea?

Păr. Secretar general dela Culte se găsea în faţa alor două fapte: principiul proporţionalităţii care trebuie să rămână intangibil, pentru că altfel răsturnarea lui în favorul unui singur cult, în cazul de faţă în favorul cultului unit, ar fi însemnat nedreptăţirea tuturor celorlalte culte şi îndeosebi a cultului ortodox, cel mai numeros şi cel mai avizat la ajutorul Statului, şi în al doilea rând scurtarea tuturor preoţilor de parohie în drepturile lor prin întregirea salariilor categoriilor de eclesiastici amintite mai sus. Şi atunci Păr. Secretar general dela Culte, menţinându-se pe temeiul legal al principiului proporţionalităţii şi pe temeiul dreptăţii şi echităţii faţă de clerul parohial, a repartizat fondul de 30 milioane între toate cultele restituind fiecărui cult sumele ce i s'au luat.

Aşa cultului ortodox i-a dat 12 milioane, celui unit un milion, şi celorlalte culte atâta cât li s'a luat. Ba, a mers mai departe, pentru ce nu trebuia să fie ocărât şi batjocorit de către organul oficial al clerului şi poporului unit, a făcut un dar de 10 milioane preoţilor uniţi, pentruca cei loviţi mai greu de proporţionalitate să primească o îmbunătăţire a salariilor. *Biserica unită astfel în loc de un milion va primi 11 milioane din fondul de 30 de milioane.* Acesta este adevărul şi aceasta este nedreptatea pe care preotul ortodox, care este Păr. Secretar general, a făcut-o fraţilor săi preoţi uniţi şi pentru care Unirea îi înjură ca la uşa cortului. Oare dacă la ministrul Cultelor s'ar fi găsit în momentul acela un Secretar general din cealaltă strană, ar fi făcut şi el nedreptatea de a da clerului ortodox un dar de 10 milioane în paguba clerului bisericii sale? Era oare creştinesc şi drept ca preoţii ortodocşi să rămână păgubiţi cu 12 milioane, iar preoţii uniţi să primească un dar de 30 de milioane? Principiul proporţionalităţii faţă de cele patru reduceri cari au fost aplicate salariilor preoţilor ortodocşi, rămâne un drept câştigat, dar fără efecte simţitoare, căci salariile preoţilor ortodocşi împătrit ciopârtite sânt şi rămân tot salarii de mizerie.

Patrimoniul sacru

In vreme ce preoţimea ortodoxă e nevoită să se împace cu sărăcia, preoţimea unită are la îndemână mijloace prin care se poate recompensa pentru pierderile ce le-a suferit, ca şi preoţimea celorlalte culte, prin aplicarea dreaptă a principiului proporţionalităţii şi a reducerilor ajutoarelor dela stat.

Dece nu înfiinţează Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit al Blajului Patrimoniul sacru, al cărui preşedinte este în temeiul Concordatului, şi dece lasă să se irosească veniturile de zeci de milioane ale acestui Patrimoniu în diferitele eparhii? Numai Inalt Prea Sfinţitul Valeriu Traian Frenţiu dela Oradea — ştie toată lumea — încasează anual cupoane în valoare de cca 8 milioane. In nici o ţară din lume statul, nici cel mai catolic, nu plăteşte canonicii catolici.

Numai Ţara Românească a plătit şi plăteşte şi astăzi, cu toată mizeria financiară în care se sbate, între 6—10 canonici uniţi de eparhie şi tot atâţia canonici romano-catolici, cu multe milioane. Socotiţi milioanele cheltuite cu întreţinerea numărului prisositor de canonici, apoi alte milioane pe care le primesc protopopii uniţi fără circumscripţie şi preoţii uniţi fără credincioşi, şi gândiţi-vă că toate aceste milioane sânt luate dela preoţii uniţi, nu celibi, ci împovăraţi cu familii grele, care acolo la sate duc jugul greu al unei misiuni de mare răspundere înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor, şi dacă sânteţi de bună credinţă veţi admite că nu principiul proporţionalităţii este isvorul presupusei nedreptăţi ce s'ar fi făcut clerului unit, ci mai mult cauzele de mai sus nedreptăţesc acest cler.

„Să vină articolul unic!"

De aceea, pentru ca să se pună odată capăt insinuărilor şi incriminărilor ce-şi aruncă în faţă fraţii din cele două strane ale bisericii naţio-

e nota dominantă a literaturii care a format admirabilul caracter al poporului nostru; în ea strălucesc concentrate şi topite toate virtuţile, cari sânt în realitate virtuţi şi nu numai la aparenţă. Nimic nu e mai blamat în aceste cărţi ca aroganţa sau făţărnicia. Intr'adevăr, inspiraţi de Dumnezeu au fost scriitorii aceia, cari au reuşit să dea atâta puritate şi înălţime morală cărţilor lor.

In al doilea rând, învăţăturile religios-morale trebuesc concretizate în figuri personale şi încadrate în povestiri. Doar toţi ştim că plugarul îşi exprimă gândul, plasticizându-l într'o povestire şi învaţă mai uşor din povestire. O descriere abstractă a gândurilor el nu obişnueşte şi nici nu i se pare cu *tâlc* o astfel de descriere. Tot ce-i mai înalt exprimă în povestire şi găseşte în povestire. Numai despre lucrurile pozitive şi numai când se ceartă, nu apelează la povestire. Deaceea orce carte religioasă dacă nu e măcar intercalată cu povestiri, nu e atât de potrivită, pentru motivul că nu se alege omul cu ceva clar şi nu o ţine uşor minte.

Astăzi se împrăştie mai mult o literatură religioasă de comentarii, în care nu prea găsim din elementele lumii de idei cari fac podoaba concepţiei bisericeşti. Tot orizontul e prea exclusiv acoperit de Biblie, încât nu mai vezi nimic în dosul ei; nu mai vezi lumea la care ea e doar una din călăuze; nu mai vezi Biblia spirituală, lumea de care vorbeşte, ci Biblia carte, Biblia cuvânt.

Deaceea ne bucurăm că putem saluta o nouă carte de învăţătură bisericească pentru popor. E a doua carte a prof. Dr. N. Terchilă «Tâlcuirea sf. Taine». Impreună cu «Tâlcuirea sfintei Liturghii» şi, cum ar fi bine, cu o «Tâlcuire a credinţii ortodoxe», ar constitui o treime ce n'ar trebui să lipsească din casa nici unui credincios. Ne trebue credincioşi luminaţi, cari să cunoască şi să fie convinşi de frumuseţea şi de adevărul învăţăturii bisericeşti. Numai aşa pot rezista sectelor, cari sunt mult ajutate în propaganda lor de ignoranţa credincioşilor.

Diacon *Dr. D. Stăniloaie.*

Congresul societăţii femeilor ortodoxe române în capitală

Congresul, ţinut în 16 şi 17 April 1932 la Bucureşti, sub preşedinţia dnei *Alexandrina Gr. Cantacuzino*, a fost o impunătoare afirmare a ortodoxiei şi a sentimentului de conservare naţională.

Peste 250 delegate, din cele mai îndepărtate regiuni ale ţării, dela Chişinăul Basarabiei până la Mehadia Banatului, dela Craiova, Sibiu, Cluj, chiar dela *Beiuş* şi dela *Blaj*, şi dela celelalte organizaţii provinciale, au sosit ca reprezentante ale acestei însemnate organizaţii femeieşti, dând frumoase dovezi de solidaritatea de care sânt inspirate şi de iniţiativele de care sânt capabile întru împlinirea scopurilor urmărite de societate, — (ar putea sluji ca pilde instructive şi pentru sexul cel «tare»).

*

Adunarea s'a deschis prin cuvântul însufleţit rostit de dna Cantacuzino, care a spus, despre ortodoxism, următoarele:

Ortodoxismul nostru este o mărturisire de credinţă de fiece clipă, nu numai pentru biserica noastră, dar faţă de Stat, de ţară, de neam. Ortodoxismul nostru este păstrător de datini, el ne învaţă cucernicia, şi înţelege că omenia, bunăcuviinţa, cinstea privată şi publică să fie la temelia aşezării noastre sociale şi publice. Ortodoxismul nostru cere slujitori neprihăniţi în serviciul unui ideal programatic, concret, care să zămislească oameni întregi închinaţi binelui obştesc. Ortodoxismul nostru nu cunoaşte patimi, ispite, nu vrea să fie târât în prejudecăţi, în urile seculare; însă el cere ca România întregită, biserica naţională să câştige înrâurirea de odinioară, stăpânind sufletele şi salvându-le din letargia în care au căzut. Ne trebue conştiinţe treze, căci mari sânt încercările ce ne aşteaptă; grozave sânt răspunderile ce ne apasă, şi numai printr'o evanghelizare a poporului întreg, putem scăpa de zbuciumul groaznic în care am intrat. Deaceea, adunarea generală şi congresul din anul acesta iau o înfăţişare deosebită; deasupra problemelor materiale, care desigur ne îngrijorează, deasupra preocupărilor personale, deasupra chestiunilor administrative, care cer toată atenţia noastră, deasupra tuturor acestor probleme importante, se ridică nevoile obşteşti. Lozinca zilei de astăzi este: chibzuinţă, înţelepciune, iubire, răbdare.

Cu această nădejde, declară adunarea deschisă.

*

Şedinţa din ziua a doua a fost prezidată de I. P. S. Sa patriarhul Miron, asistat de dna Alexandrina Cantacuzino. Din partea ministerului cultelor a asistat secretarul general, păr. Dr. A. Crăciunescu. Au luat cuvântul atât I. P. S. Sa, cât şi alţi congresişti şi reprezentanţi ai autorităţilor. Dl N. Colan, rectorul Academiei teologice Andreiane din Sibiu, a vorbit din partea I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului.

O dare de seamă amănunţită a dnei prezidente Cantacuzino a înfăţişat activitatea societăţii în anul precedent, aducând laude filialelor din provincie pentru munca desinteresată ce au desfăşurat.

Adunarea generală, constatând progresul realizat şi dând descărcarea gestiunii comitetului, a fost închisă în mijlocul unei călduroase ovaţii la adresa conducătorilor săi.

Disolvarea asociaţiei „Cultul Patriei". Un jurnal al consiliului de miniştri, apărut de curând în *Monitorul Oficial*, dă o decizie prin care disolvă societatea «Cultul Patriei», pentru motivul că, s'a abătut dela statute.

Organizaţi Reuniuni de femei

onale, să vină odată constatarea averilor fiecărui cult, aşteptată de ani de zile, pentru care s'au făcut deja lucrări ce au costat sute de mii de Lei. Dl Prof. N. Iorga, ministrul cultelor, să binevoiască a aduce în parlament articolul unic pe care îl are întocmit şi pe care l-a făgăduit şi aici, apoi să se prevadă sancţiuni pentru tăinuitorii şi falşificatorii stării averilor bisericeşti. Să înceapă numai decât lucrarea pentru constatarea acestor averi, pentrucă datele furnizate până acî asupra averilor sânt falşe. Numai dupăce se va fi făcut această lucrare, se va vedea cine este nedreptăţitul şi cine este profitorul. Cunoaşterea stării materiale a fiecărui cult e condiţiune indispensabilă pentru repartizarea dreaptă între culte a ajutorului dela Stat, care la rândul ei va înstăpâni armonia şi pacea inter-confesională în ţara românească.

(Legea Românească — Nr. 8).

Icon. stavr. Şt. Munteanu
deputat de Bihor.

Isus şi Pilat

Isus înaintea lui Pilat! Sau, mai exact, Pilat înaintea lui Isus.

Ce contrast!

Eată, în plină ciocnire, două puteri... Una, materială, administrativă, militară, plină de glorie, formidabilă, sfidând lumea; cealaltă, maestatea sufletului, dezarmată, care nu se gândea decât la binefaceri pentru cetăţeni, milostivă, huiduită...

Intre aceste două împărăţii ce conflict! Intre aceşti doi oameni, cari le reprezintă, ce abis!

Unul rece, decorativ, cu o căutătură îndrăzneaţă, celalalt cu totul cutremurat, cu ochii dilataţi de crudele emoţii ale nopţii trecute, cu părul în disordine, cu faţa învineţită de lovituri...

Primul e guvernorul, devenit judecător; al doilea, în picioare, e acuzatul, presupus culpabil, sărac iudeu, dispreţuit de romani, sau mai bine, sărac galilean, urât de jidovi...

Ce duel neegal! Nu sânt doi adversari, va zice un oarecare admirator al forţei, ci învinsul înaintea învingătorului... Intr'adevăr aşa e; căci singur învingătorul e Isus Hristos! El merge să moară, ear trei secole mai târziu, ultimul împărat păgân, va trebui să murmure: «O, Galileene, ai biruit»!

Ce împărăţie! In sala mică şi rece, înaintea acestui procurator, care are aerul de a-l contempla din înălţimea celor şapte coline ale Romei, şi din cei opt secoli ai ei de existenţă, departe de palmieri şi osanale, la doi paşi de mulţimea sbierătoare, care voia moartea Sa, în această părăsire şi în această isgonire, Isus ridică în slavă maiestăţile spirituale, bărbăţia, sfinţenia, credinţa... tot ceeace se poate numi Alpii sufletului omenesc, mult mai înalţi decât piramidele măreţe ale cărnii!

Hristos a învins pe Pilat.

Puterea care făcuse odată să tremure lumea s'a sfârşit, lăsând după sine un nume mare, care înseamă forţă, ruine impunătoare, regule de drept sănătoase, o limbă hotărâtă şi concisă, capodoperă ale elocinţei, istorie şi poezie. Ea a trecut, când n'a mai avut virtutea de a susţinea forţa sa, întocmai ca stejarul gigantic, care nu mai poate domina pădurea când seva lui a secat...

Cu viaţa socială otrăvită de lene, nedreptate şi de duşmănie, cu viaţa morală terfelită, care a făcut din imperiu o mlaştină largă unde răsar, ici şi colo, ca florile palide din toamnă, virtuţile câtorva stoicieni, ultimele rămăşiţe ale înţelepciunii păgâne, Roma n'a mai putut birui concurenţa vitală a comunităţilor creştine... Fără violenţă, spiritul lui Hristos a ieşit din umbră, şi când sub loviturile din zi în zi mai violente ale invaziilor barbare, colosul roman a căzut, El, Isus Hristos a persistat..

Şi va persista, totdeauna, căci cuvântul său e însăş vocea raţiunii care-ţi dictează condiţiile adevărate ale vieţii normale a osmenilor; ea este rugăciunea ferbinte a Sfântului, care ştie că fericirea e nedespărţită de sfinţenie, e ordinul mântuitor al marelui Medic, care ştie că adevăratele remedii ,pentru a tămădui sufle-

Pe potecile înoirii...

In frământările sociale de astăzi, cred unii că îndreptarea economică-financiară ar fi adevărata rază a mântuirii.

Alţii văd remediere în noua aşezare a raporturilor între cetăţeni şi stat.

Mai puţin par a fi ceice stăruesc pentru refacerea vieţii morale creştine, spre a ieşi din stările de jale, în care ne sbatem.

Noi, slujitorii altarelor, şi cu noi toţi ceice cred şi activează creştineşte, o repetăm, că numai prefacerea sufletească generală e cheea mântuirii în orce vremuri grele.

Intre împrejurări mult mai critice, sfântul apostol Pavel n'a cerut alte reforme, decât un lucru simplu: «*om nou*».

O înoire a gândirii, deşteptarea înaltelor sentimente de adevăr, dreptate, iubire, ne cere înţeleptul apostol.

Cu *acest* om a îndrăznit şi a biruit.

Sântem noi oare o lume veche, retrogradă cari nu ţinem seamă de înoirile corespunzătoare epocei?

Nu progresăm pe toate terenele vieţii? — Din contră, admitem, progresăm; — durere însă, progresul este mai mult cantitativ decât calitativ...

Ear ca să progresăm şi calitativ, n'avem să plecăm dela ipoteze la datoria de oameni şi creştini, ci vom căuta puterea pe drumul datoriei, mânecând dela fiinţa supremă ce revarsă perfecţiunea şi puterea cu care omul întrece natura.

Stând pe această culme a vieţii, credeul nostru îşi are focarul în sufletul nostru. Voinţa aici e credinţă, religia nu e încadrată într'un catehism, ci e trăită în forme active.

Doctrina lui Isus nu este o simplă înmanuare de bunuri. Ea a fost şi este interes şi luptă pentru oameni. Ea nu e solemnitatea unei împărţiri de premii unor asistenţi pasivi, ci e sbuciumul continuu în care omenirea luptă, cu căderi şi ridicări, ca să facă util adevărul dat de Creator.

Isus, în activitatea Sa, a făcut şi exerciţii mistice: 40 zile în pustie în rugăciune şi post, retragerea în grădina Getsimani, la poale şi vârf de munte, la ţărm de mare, cu mulţimea ce-l urmă învăţând. De multeori îşi ridica ochii spre ceriuri, — tot atâtea exerciţii prin care menţinea legătura între El şi Tatăl.

Activitatea exterioară a Mântuitorului şi a urmaşilor săi este pozitivă.

vism mistic pornit din lăuntru în afară, nu invers, dat fiind că «împărăţia lui Dumnezeu în sufletul nostru este». Şi dacă din cer a intrat cerescul în lutul nostru, în mod logic El lucrează în colaborare cu noi, şi noi cu El.

Să ne întoarcem deci în noi înşine. Să facem sforţarea necesară regăsirii divinităţii printr'o demnă intuiţie a sufletului nostru, — şi «toate celelalte ni se vor adauge nouă».

Pr. *A. Ştefan.*

Jelania fraţilor

A fost o vreme, nu prea îndepărtată, când «telefoniştii» noştri dela Blaj erau mulţumiţi foarte cu soartea pe care le-a hărăzit-o România mare. Şi aveau tot dreptul să fie, fiindcă România mare nu le amputase nimic din privilegiile moştenite dela patronii habsburgi de până la anul izbăvirii 1918. Câtă vreme ortodocşii ăştia bizantini, adică noi, eram foarte nemulţumiţi pentru nedreptatea cu care statul românesc ţinea să răsplătească Bisericii neamului jertfa curată a celor opt sute de mii de fii ai ei. Şi ne strigam nedreptatea, ca să audă ţara toată (la Liga naţiunilor nu ne-am dus cu durerile noastre niciodată). Ţara însă nu prea auzea. Adecă nu prea auzeau guvernele ţării. Nici fraţii noştri uniaţi nu prea auzeau. Nici n'aveau interes s'audă.

S'a întâmplat însă că a venit la cârma ţării un guvern care a făcut dreptate. Nu ridicându-ne pe noi la situaţia privilegiată a cultelor minoritare, ci coborând aceste culte la nivelul năcăjitei noastre existenţe. Dreptate crudă, dar dreptate.

Prin aplicarea principiului proporţionalităţi la *bugetul cultelor*, Statul a atins cea mai sensibilă coardă — ca să zicem aşa — a sufletului fraţilor noştri uniţi. Au fost atinşi la pungă. Li s'a mai retezat din privilegiile în cari se simţeau aşa de bine.

Situaţia privilegiată li se părea normală. Situaţia de dreptate în care au fost puşi recent, li se pare anormală.

De-aci nainte nu le va mai plăti statul preot pentru parohii cu trei credincioşi, nici protopop cu trei parohii, nici vlădici pentru trei protopopiate, nici canonici, cari în lipsă de altă treabă mai bisericească, să facă politică.

De aceea fraţii noştri din mica romă plâng şi se tânguiesc. Telefonul «Unirii» sună a jale cumplită.

Indignarea — că dumnealor se şi indignează — şi-o revarsă asupra statului şi asupra Bisericii ortodoxe. Mai ales asupra Bisericii ortodoxe. Ea este doar marea vinovată, care a îndrăsnit să ceară dreptate, şi să nu mai fie batjocorită şi în România nouă, pe care *ea* a zidit-o, cu jertfa fiilor săi.

De altfel, după fraţii noştri din Blaj. ea este vinovată pentru toate nenorocirile şi năcazurile veacului. Ea a adus bolşevismul, ea a pus la cale atentatul dela Bia-Torbágy, ea a scăzut preţul cerealelor, ea a produs erupţia vulcanilor din America de sud, ea a surpat guvernul canonicilor, ea a stârnit deficitele bugetare, ea a chemat revărsările de ape, şi ea produce permanentele deranjuri ale telefonului «Unirii».

Pentru aceste şi multe alte răutăţi pe care le deslănţue ortodoxia românească, după părerea îndureraţilor noştri canonici sau semi-canonici de pe Târnave, — ea este vrednică de toată ocara. Câtă vreme dumnealor, pentru cruda dreptate ce sunt siliţi să o îndure de aci nainte, sunt vrednici de toată mila creştinească. Mai ales că după o aşa de cumplită cădere din domnie, Statul nu e lăsat să-i consoleze măcar cu mutarea «facultăţii catolice» (!) dela Blaj la Bucureşti...

Înţelegem jelania fraţilor noştri. Să se consoleze însă cu vechea înţelepciune: Suferinţa purifică. Li-o spunem frăţeşte, dintr'o foarte îndelungată experienţă a noastră. *Dinu Pajură.*

Ar fi şi vremea

Ziarele aduc vestea că numeroşi deputaţi au prezentat Camerei un proect de lege pentru denunţarea concordatului ce există între Statul român şi Vatican. Faptul s'ar datora piedecilor pe care le întimpină Statul român din partea Vaticanului cu privire la soluţionarea problemei Statului catolic.

Ar fi şi vremea să se pună capăt situaţiei umilitoare în care a intrat Statul român prin încheierea acelui concordat. Suveranitatea lui nu mai poate admite, ca ori de câte ori e vorba de normarea unor raporturi politico-civile între el şi supuşii lui, să intervină cu dreptul supremului arbitru un factor străin. Cu atât mai mult, cu cât această umilire se resimte la noi dublu, având în vedere că reprezintă o populaţie în covârşitoare majoritate ortodoxă. Să nu uităm că, pentru minoritarii din România, Vaticanul e o altă Genevă la care nu mai contenesc cu pârile la aparenţă de natură religioasă, în realitate de natură naţională, şi că Vaticanul le dă dreptate deşi cunoaşte ipocrizia. Şi apoi, să nu ne îmbulzim înaintea Franţei cu omagiul unui concordat la Vatican.

Dealtfel concordatul a început să devină tot mai primejdios. Ordinele religioase catolice se dedau la o activitate nefastă pentru Statul român. Concordatul a silit Statul român să înfiinţeze încă o episcopie unită tocmai în vremea celei mai crunte crize. Iată acum cer facultate catolică în Bucureşti! Cetiţi ameninţările presei şi adunărilor unite la adresa Statului român: că vor face să răsune în lumea civilizată maniera cu care e tratată biserica unită de Stat, că vor face ca acest Stat să simtă drastic forţa unaţiei etc.

E vremea ca Statul român să-şi reia cu demnitate şi cu energie drepturile şi atribuţiunile suveranităţii sale.

Societatea rom. de înmormântare din Sibiu

Convocare

Membrii societăţii române de înmormântare din Sibiu sânt rugaţi a se întruni în *adunarea generală ordinară* Duminecă la 24 April 1932 la ora 11 dimineaţa în sala festivă a Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu, strada Brukenthal 17.

Ordinea de zi: Raportul general, aprobarea bilanţului şi a inventarului pe anul 1931, cum şi a bugetului pe anul 1932.

Sibiu, la 14 April 1932.

T. Popovici
dir.-preşedinte.

INFORMAŢIUNI

Vacanţa şcolară de sfintele sărbători ale Paştilor, începe în seara zilei de 22 April şi durează până Luni în 9 Mai.

† Pr. Adam Groza fost paroh ortodox român în Băcia şi Coşteiul mare, deputat sinodal, asesor consistorial, senator al Lugojului etc., după scurte suferinţe, a trecut la cele veşnice în 10 April 1932, în etate de 74 ani, şi a fost înmormântat în Băcia în 12 April, deplâns de fiii săi Dr. Petru Groza fost ministru, Liviu Groza director de bancă în Deva, Dr. Victor Groza medic în Tg.-Mureş, şi de numeroase rudenii, prieteni şi cunoscuţi. De numele decedatului, care şi-a făcut studiile teologice în seminarul Andreian din Sibiu, sânt legate: construirea frumoasei biserici

tele bolnave, sânt abnegaţia şi credinţa... E revelaţia lui Dumnezeu însuş care s'a coborât pe pământ să mântuiască pe oameni.

Atâta timp, cât vor fi oameni de călăuzit şi de fortificat, Hristos va avea locul său fixat printre ei şi le va fi spre tămăduire, de-L vor asculta...

(Din l. franceză). *Vasile Coman.*

Sfântul Gheorghe

— Iconiţă —

Sfântul Gheorghe, purtătorul de biruinţă, era un tinăr ostaş din slujba împăratului.

Mlădiţă aleasă din trupină vrednică.

Avea un chip frumos, ca de înger, şi doi ochi mai limpezi decât seninul cerului.

— Ştii de ce, tinere?

Căci chipul lui oglindea frumuseţea, iar ochii săi răsfrângeau limpezimea sufletului său neprihănit...

Avea şi-un trup vânjos ca un copac trunchios şi-un braţ cumplit ca o gheoagă de oţel călit.

— Ştii de ce?

Căci trupul lui nu era istovit de patimi şi braţul său nu era pângărit de păcate!...

Dar podoabele sfântului Gheorghe nu erau podoabele lutului, ci podoabele duhului.

— Ştii care?

Făclia credinţii: prin noaptea tăgadei!

— Tu ai vreo rază măcar?

Para iubirii: prin gheţarul urii!

— Tu simţi valul ei călduţ?

Funia nădejdii: prin păinjenişul îndoielii!

— Tu simţi în suflet firicelul încrederii?

Untdelemnul bunătăţii: prin marea de fiere a răutăţii!

— Rourată-i oare cu el şi inima ta?

Aurul milostivirii: prin bolovanii sălbătăciei!

— Porţi şi tu ceva din el?

Floarea smereniei: prin mărăcinişul trufiei!

— Incolţit-a şi 'n grădina fiinţei tale?

Iezerul curăţeniei: prin bălţile destrăbălării!

— Il cunoşti oare şi tu?

Sabia curajului: prin trestiişul moliciunii!

— Incercat-ai şi tu vrerea sfântă?

Ce mari, ce maiestoase, ce minunate sânt podoabele sfântului Gheorghe!...

— Vrei şi tu să le ai?

Urmează-l!

— Cum?

Aprinde şi tu mereu easca sufletului tău din jarul duhului lui Dumnezeu! *A. Nanu.*

Spre a veni în ajutorul credincioşilor din comunele de pe cursul Murăşului şi Crişului alb, în eparhia Aradului, unde revărsarea apelor din primăvara aceasta au produs mari nenorociri, P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului a lansat un apel către toţi fiii săi duhovniceşti din eparhie, cerându-le milostenii aducătoare de mângâeri şi ajutoare pentru sinistraţi.

Lacrimă

— Pe mormântul tinerului cleric I. Benţia —

O fâşie de hârtie, cu dungile cernite, ni-a adus dureroasa veste că cel care ni-a fost scump coleg şi prieten, după îndelungate suferinţe, a adormit în Domnul...

Câte amintiri dulci ni-au evocat aceste cernite dungi! Înainte cu zece ani, şedeam alături pe aceleaşi bănci!

Amintiri vânturate! Pe ruina voastră picurăm de acum încolo strop fierbinte, din roua ochilor noştri. Şi am dorî, ca lacrima sincerei noastre dureri să-ţi încălzească îngheţatul locaş de veci şi să-ţi mângâie sufletu-ţi obidit cu care te-ai despărţit de munca, ce-ţi era atât de dragă...

Noi, colegii tăi, slujbaşi ai sfintelor altare, înălţăm rugăciuni sfinte, ca să-ţi fie odihna uşoară şi somnul lui în veşnica împărăţie a Domnului.

Pr. *Asache Marcovici.*

a şcoalei confesionale, caselor parohiale şi a casei culturale din fruntaşa comună Coşteiul mare, eparhia Aradului, unde păstorise 38 de ani. A fost neobosit organizator de cursuri pentru săteni, ţinându-le instructive prelegeri şi îndemnându-i la viaţă creştinească şi muncă raţională. Comuna Cuşteiu sub păstorirea defunctului a ajuns la o stare înfloritoare, morală şi materială. De aceea corul bisericesc de acolo s'au grăbit la înmormântare, executând cântările funebrale cu multă înduioşare. Prohodul a fost oficiat de păr. adm. prot. Ioan Moţa asistat de 10 preoţi. La finea slujbei părintele Moţa în o remarcabilă vorbire a scos în relief distinsele calităţi a-le defunctului. Domnul să-i primească între aleşii săi!

Vagoane cu paturi, pentru călătorii cu bilete de clasa a treia, vor circulà începând cu ziua de 1 Mai, la trenurile pe distanţa Bucureşti—Sibiu, şi Bucureşti—Oradea. Vagoane de dormit de clasa a treia se vor introduce şi pentru alte distanţe.

Automobile-biserici se găsesc în Anglia în număr de 400, care merg la ţară în fiecare Duminecă, ear preotul lor face slujba religioasă, ţine predică şi se interesează de trebuinţele sufleteşti ale credincioşilor.

ŞTIRI LOCALE

Răscumpărarea zilei onomastice. Dl Dr. Gheorghe Măcelar, advocat, îşi rescumpără felicitările de ziua onomastică cu Lei 200 — dăruiţi Fondului Nicolae Cristea pentru monumentele bărbaţilor binemeritaţi ai clasei de mijloc.

— Păr. Dr. George Proca şi-a răscumpărat felicitările de ziua onomastică, contribuind la Fondul orfelinatului cu suma de Lei 300.

— Dl George Poponea, conducătorul Tipografiei arhidiecezane, îşi rescumpără felicitările de ziua onomastică cu Lei 100, — dăruiţi Fondului Aurel Vlaicu pentru distribuirea de stipendii tinerilor meseriaşi. — Pentru prinos mulţumeşte: *Comitetul.*

Parastas. Membrii corului bisericesc al «Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu» va pune parastas Duminecă în 24 Aprilie c. în catedrală, după terminarea sf. Liturghii, în amintirea preafericiţilor preşedinţi ai Reuniunii şi ai membrilor corului răposaţi. *Membrii corului.*

Nr. 127/1932 (15) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a din Băraşti, protopopiatul Haţeg, se publică concurs din nou cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Telegraful Român".

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesia parohială 11 jugăre; 6 jug. fânaţ sesie veche, iar 5 jug. arător sesia primită prin reforma agrară.
3. Una măsură (30 litri) porumb nesfărâmat de fiecare casă şi
4. Stola obişnuită în tract.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc al Haţegului şi candidaţi se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 18 Februarie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Ieronim Ciocan
protopop.

Nr. 72/1932 (14) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de cantor bisericesc în parohia ort. rom Idiciu jud. Târnava Mică, publicăm concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariţie în acest ziar.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Două jug. sesiune cantorală, pământ bun arător.
2. Venitul stolar obişnuit în comună.
3. Una delniţă de lemne.

Cei ce doresc să ocupe acest post, să înainteze cererile de concurs cu documentele necesare, în termenul scris mai sus, oficiului parohial Idiciu, având a se prezenta în biserică, pentru a-şi arăta abilitatea în cântare şi tipic.

Idiciu, la 1 April 1932.

Oficiul parohial în înţelegere cu consiliul parohial.

Iosif Gh. Roman,
paroh.

Spitalul de boli mintale, Sibiu

Nr. 867—1932. (7) 1—2

Concurs

La spitalul de boli mintale Sibiu se caută un **şef bucătar** (bărbat) care să fie bine iniţiat şi la prepararea prăjiturilor.

Reflectanţii vor trebui să facă câteva zile fiert de probă înainte de a-şi înainta cererile.

Cererile se vor înainta la acest spital până la 10 Mai 1932, unde se pot vedea şi condiţiile de angajare.

Medic-primar, director superior,
inspector general sanitar:
Dr. Preda.

Administrator:
Moşoiu.

Nr. 129/1932 (17) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa treia Jieţ-Popi, protopresbiteratul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui apariţie în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu postul de paroh în parohia Jieţ-Popi sânt:

1. Adăul obişnuit în tract, după fiecare fum.
2. Trei stânjini de lemne de foc, transportaţi la locuinţa parohului.
3. Stola.

Cererile de concurs, însoţite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. Jiu, în Petroşani, în răstimpul fixat. Concurenţii, după prealabila învoire a protopopului, se vor prezenta într'una din cele două biserici ale parohiei pentru a cânta, predica, servì şi a face cunoştinţă cu enoriaşii.

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu în înţelegere cu consiliul parohial din Jieţ Popi.

Petroşani, 11 Martie 1932.

Ion Duma,
protopop.

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la adminstraţia ziarului :

Telegraful Român

Nr. 107/932. (13) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de şef de serviciu clasa III, la Consistorul mitropolitan se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Retribuţiunile împreunate cu acest post sânt cele prevăzute în bugetul de cheltueli ale statului.

Dela concurenţi se cere să aibă pregătire teologică.

Sibiu, 12 April 1932.

Consiliul mitropolitan

Nr. 523/193. (12) 3—3

Concurs

In temeiul ordinului Nr. 699/932 Plen. al Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia lui publicare în Telegraful Român pentru întregirea postului de protopresbiter ortodox român al tractului protopopesc Hunedoara.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Locuinţă corespunzătoare.

b) Jumătate din toate veniturile parohiale din parohia centrală Hunedoara. (Cealaltă jumătate a veniturilor revine capelanului protopopesc permanent, în conformitate cu ord. Prea Ven. Cons. arh. Nr. 3191 din 11 Iunie 1929).

c) Salarul de paroh dela stat.

d) Salarul protopopesc dela stat şi diurnele pentru vizitaţiunile canonice în protopopiat.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs, însoţite de documentele prevăzute de lege, în termenul indicat, Prea Ven. Consiliu arhiep. ortodox-român din Sibiu.

Hunedoara, din şedinţa consiliului protopopesc, ţinută în 23 Februar 1932.

Preşedintele Cons. protopopesc:
Prot. **Ion Duma**
adm. prot.

Notar:
Constantin Dăncilă
paroh Mănierău.

„Aprobat"
Nr. 1715.

Sibiu, din şedinţa plenară a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 28 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia şi Sibiu.

„PLUGARIUL", institut de credit şi economii s. p. a. în SĂCĂDATE

Convocare

(6) 1—1

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economii „PLUGARIUL" sunt învitaţi la

Adunarea generală

care se va ţinea în Săcădate în *2 Mai* [a doua zi de Paşti] în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea şi constituirea adunării generale.
2. Raportul direcţiunei şi consiliului de censori privitor la gestiunea anului 1931 şi darea absolutoriului.
3. Decidere asupra profitului net realizat în 1931.
4. Alegerea direcţiunei pe un nou period de 5 ani.
5. Alegerea Consiliului de censori pe un nou period de 3 ani.

DIRECŢIUNEA.

Contul Bilanţ la 31 Decemvrie 1931

Activa		Pasiva	
Cassa	11.814.—	Capital	100.000.—
Imprumuturi	787.451.—	Fond de reservă	32.000.—
Efecte	2.500.—	Fond special de reservă	5.310.—
Mobiliar	100.—	Fond de binefaceri	1.145.—
Interese transitorii	11.650.—	Depuneri spre fructificare	666.320.—
		Diverşi	1.175.—
		Dividende neridicate	1.080.—
		Profit net	6.585.—
	813.515.—		813.515.—

Contul Profit şi Pierdere

Debit		Credit	
Interese de depuneri	49.339.—	Interese dela împrumuturi	83.473.—
Spese de administraţie	6.351.—		
Salare	6.000.—		
Impozite	15.198.—		
Profit net	6.585.—		
	83.473.—		83.473.—

Săcădate la 31 Decemvrie 1931.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:

Toma Mohora m. p., preşed. **Ioan Iordachie** m. p. **Ioan Stanciu** m. p.
Ioan Petca m. p. **Ioachim Moisin** m. p. **Ilie Maxin** m. p.

Subsemnatul comitet de censori am examinat conturile prezente şi le-am aflat în ordine şi în consonanţă cu registrele societăţii.

Săcădate, la 7 Aprilie 1932.

Ioan Petrişor m. p., preşed. **I. Roman** m. p. **I. Berghia** m. p. **Constantin Stefan** m. p.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. **Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.**

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul LXXX — Sibiu, 1 Mai 1932 — Nr. 35—36

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Telegraful

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nr. 3565/1932 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș.

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos

„De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu".
Ioan 3, 3.

Cu sufletele pline de evlavie primim, iubiții mei fii sufletești, luminata sărbătoare a Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, mulțumind lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să o ajungem și în anul acesta și să o prăznuim cu bucurie.

Ea ne aduce solia care s'a desprins dela groapa cea goală în dimineața Invierii — solia de biruință a adevărului asupra minciunii, a luminii asupra întunerecului, a vieții asupra morții, — și covârșiți de credința cu care o primim, simțemintele noastre se revarsă în cântarea: *„Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le".*

Chemări sfinte ne face maica Biserică, întemeiată și ea pe credința în Invierea Domnului, în această măreață zi de praznic: *„Să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos... Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să îmbrățișăm. Să zicem: fraților! și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Inviere!.... Veniți să bem beutură nouă.... din izvorul nestricăciunii, din Hristos... Prăznuim omorârea morții, sfărmarea iadului și începătura altei vieți, veșnice... Că din moarte la viață și de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi... Pastile cele ce sfințesc pe toți credincioșii".*

Glasul pătrunzătoarelor cântări cu cari preamărim Invierea Domnului ne chiamă astăzi *la o viață nouă* și ne îndeamnă să o primim în sufletele noastre deodată cu Hristos-Domnul care a câștigat-o pentru noi prin jertfa Sa de pe cruce și prin învierea Sa cea de-a treia zi din groapă. E viața *„omului celui nou"* despre care ne spune sf. apostol Pavel că „după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului" (Efeseni 4, 22—24). E viața cea trăită după voia lui Dumnezeu, în care se descopăr adevăratele rosturi ale traiului nostru pe pământ. E viața de fii împăcați cu Dumnezeu și moștenitori ai împărăției celei veșnice. E viața clădită pe credință, pe iubire și pe nădejde. E, în sfârșit, viața de care are mai mare nevoie omenirea de astăzi frământată de atâta zbucium, de atâtea lupte și griji apăsătoare, fără să poată ieși la un liman mai bun.

Oare care să fie pricina pentru care nu se poate săluiască în lumea de astăzi o viață mai bună? Va zice cineva că astăzi nu se muncește destul, de aceea nu se poate îndrepta viața. Dar știm bine că astăzi se muncește atât de mult, încât roadele muncii aproape n'au căutare și se vând pe un preț de nimic. In alte țări milioane de oameni cu brațe vânjoase ar vrea să lucreze și nu capătă lucru. Intr'adevăr timpului nostru nu i se poate aduce învinuirea că nu vrea să muncească. Dar va zice altul, că viața nu-i bună fiindcă n'ar fi legi și întocmiri bune în lume. O, dar când și-au dat mai multă trudă oamenii cu judecată și parlamente întregi, sfaturi de trimiși ai tuturor țărilor și popoarelor, ca să aducă legi, să facă rânduieli bune și întocmiri folositoare, ca în zilele noastre?! Când au făcut bărbații învățați mai multe născociri, care de care mai minunată, ca tocmai astăzi?! Innoiri peste înnoiri se pun la încercare în agricultură, în școli, în comunicație, în finanțe și pe toate tărâmurile largi ale vieții omenești. Și cu toate acestea carul unei vieți mai bune stă împotmolit în tot felul de greutăți și nu se poate urni din loc. Trece an după an și nădejdile și așteptările noastre că va sosi totuși o viață mai bună, nu se împlinesc.

Oare care să fie cauza acestei neputințe în care se zbat, ca peștele pe mal, oamenii și popoarele zilelor noastre? Iubiții mei fii sufletești, eu nu văd altă cauză decât aceea, că oamenii cearcă să înnoiască viața tot numai în înfățișările și în întocmirile ei cele din afară, dar nu se gândesc, ori se gândesc prea puțin, să înnoiască și cele dinlăuntru ale lor, să-și primenească sufletele lor, să-și curățească simțirile, să-și schimbe gândurile, să-și îndrepteze viața lor. Ei spală tot numai cele din afară ale blidului și păharului, iar cele dinlăuntru ale lor le lasă pline de necurățenie, de răutăți, de păcate, de fărădelegi, de nedreptăți, de ură, de pizmă, de hulă, cari fac viața rea și o otrăvesc cu otrava lor. Este doar limpede ca lumina soarelui că o viață mai bună poate sosi în lume numai prin oameni mai buni. Impărăția lui Dumnezeu se poate coborî între oameni numai prin fiii lui Dumnezeu. Unde aceștia nu se arată, acolo întârzie împărăția lui Dumnezeu și viața cea bună.

Iată de ce chemarea spre o viață nouă, care ni se face prin glasul cântărilor bisericești și prin atmosfera de sărbătoare a praznicului Invierii Domnului, are o însemnătate atât de profundă și o legătură atât de strânsă cu nevoile cele mai arzătoare ale zilelor noastre. Iată de ce sunt atât de prețioase și pentru noi cuvintele pe cari le-a trimis sf. apostol Pavel Romanilor *„Dupăcum Hristos a înviat din morți prin mărirea Tatălui, așa și noi întru înnoirea vieții să umblăm"* (Romani 6, 4). Și pentru aceasta nu-i destul să primim numai anumite învățături și să facem anumite fapte, ci trebue ca în însași ființa omului să se petreacă o schimbare, trebue să se coboare o putere covârșitoare asupra noastră și să ne înoiască. Aceasta ni-o spune Mântuitorul în cuvintele ce le-a rostit către Nicodim, care venise noaptea să-l vadă: *„De nu se va naște cineva de sus, nu va vedea împărăția lui Dumnezeu"* (Ioan 3, 3). Omul singur nu poate să se mântuiască pe sine. Ori cât de mult și prin orice mijloace ar încerca acest lucru. Viața cea nouă e o țâșnire de puteri dumnezeești în om. E o faptă a lui Dumnezeu. Un dar al Lui. Din izvorul vieții trebue să se coboare și picătura de viață în stare să înoiască ființa omenească. Deschizându-și vistieriile bunătății sale nemărginite, Dumnezeu se dăruiește pe sine oamenilor. Căci numai iubirea cea veșnică poate să nască fii ai lui Dumnezeu și numai prin „baia nașterii a doua și a înoirii Duhului sfânt" (Tit 3, 4—7) putem deveni moștenitori ai vieții celei veșnice. Dar ceeace putem și trebue să facem și noi oamenii, ca să ne mântuim, este: să ne dorim după viața cea nouă, să ne ținem sufletele deschise pentru primirea ei, să ne punem cu toată cugetarea și voința, cu toată zestrea noastră religioasă-morală, la dispoziția lui Dumnezeu și a darului său celui sfințitor. Fără de aceasta nu putem fi mântuiți. Dar vreau să repetesc încă odată, că tot răsadul nou din sufletul care a primit pe Hristos, toată credința, toată iubirea arătată în fapte, toată căința și îndreptarea au răsărit din darul dumnezeesc și au fost udate cu sângele Mântuitorului. Nici

o clipă n'ar putea să dăinuiască dacă le-ar lipsi acel dar. Mai presus de toate minunile şi prorociile stă această minune săvârşită de Duhul sfânt: Făptura cea nouă! Viaţa lui Hristos în om!

E o taină a credinţii aceasta. Dar omul e dator să lucreze împreună cu darul dumnezeesc ca să dobândească viaţa cea nouă. Unul să rupă cu Mamona care-l stăpâneşte, altul să iasă de sub jugul beţiei, al treilea să se smulgă din mreja patimilor în care e prins, al patrulea să lapede minciuna şi aşa mai departe. Prin aceste chemări la luptă se apropie de conştiinţa noastră şi ne atinge Duhul cel Sfânt, care vrea să ne înnoiască. De el să ascultaţi! Naşterea din părinţii noştri a fost un dar pe care noi nu l-am putut dori, nici cere. Dar naşterea întru făpturi nouă, întru fii ai lui Hristos — aceasta nu se poate întâmpla fără dorinţa şi voinţa noastră. Dacă tu nu o voeşti, harului sfinţitor şi împărăţiei lui Dumnezeu i-ai închis drumul care duce în sufletul tău. Dacă tu te doreşti după ea, i-ai deschis drumul. Toate celelalte sunt lucrul lui Dumnezeu. „Duhul unde voeşte suflă şi glasul lui auzi, dar nu ştii de unde vine şi unde merge; aşa este tot care este născut din Duhul“ (Ioan 3, 8). Dumnezeu ne îmbie darul său în toată bună vremea. Şi n'avem noi altă dorinţă, căreia să-i fie mai cu drag şi mai din belşug făgăduită împlinirea, ca dorinţa fierbinte după darul Duhului Sfânt. Pentru aceasta a venit în lume Hristos-Domnul. Prin patimile, prin moartea pe cruce şi prin strălucita Sa înviere ne dă chezăşie, că ne împlineşte dorinţa. Prin urmare la Mântuitorul şi numai la El putem găsi viaţa cea nouă de care fiecare suflet are nevoie, de care ţara şi neamul nostru au nevoie, de care omenirea întreagă are astăzi nevoie.

Imi închei, iubiţii mei, cuvântul de învăţătură pe care Vi l-am dat cu părintească iubire în această zi de praznic a Invierii Domnului, sfătuindu-Vă să Vă deschideţi larg sufletele Voastre ca să primiţi pe Hristos cel înviat din morţi pentruca deodată cu darul şi cu adevărul Lui să se sălăşluiască înlăuntrul Vostru viaţa cea nouă, viaţa cea bună, viaţa care singură merită acest nume. Hristos cu voi în toate zilele vieţii Voastre.

Dorind ca aceste sărbători ale Sf. Paşti să le petreceţi cu sănătate şi cu duhovnicească mulţumire şi să le ajungeţi întru mulţi ani, deodată cu arhierească Noastră binecuvântare, Vă trimit vestea cea bună a biruinţii creştineşti: *Hristos a înviat!*

Sibiu, din reşedinţa Noastră arhiepiscopească-mitropolitană, la sărbătorile Invierii Domnului din anul 1932

Al vostru al tuturor
de tot binele voitor:
[ss] **Nicolae,**
Arhiepiscop şi Mitropolit.

Nr. 3441/932 Pres.

Circulară

către iubitul nostru cler şi popor din de Dumnezeu păzita arhiepiscopie ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu, şi mai vârtos către clerul şi poporul din protopopiatele Avrig, Făgăraş, Olt şi Agnita

«Cât sânt de iubite lăcaşurile Tale Doamne al puterilor, Doreşte şi se sfârşeşte sufletul meu spre curţile Domnului».
Psalm 83, 1.

Cu mare bucurie vestim iubitului nostru cler şi popor, că Prea milostivul Dumnezeu şi osârdia jertfelnică a credincioşilor noştri din toate părţile ţării ne-a ajutat să rezidim vechea bisericuţă a Mănăstirii brâncoveneşti din Sâmbăta de sus şi să durăm a doua oară locaş de închinare smerită Dumnezeului părinţilor noştri şi razim puternic credinţii şi mântuirii sufletelor noastre.

Pelerinagiile din trecut la la acest sfânt locaş alcătuiesc o tradiţie frumoasă şi plăcută lui Dumnezeu, întrucât an de an în Vinerea «Izvorului Tămăduirii» din săptămâna luminată, credincioşii noştri în frunte cu duhovniceştii lor păstori purcedeau cu osârdie la acest loc sfinţit şi în taina lui îşi reculegeau sufletele.

Vrând să ducem mai departe această de roduri sufleteşti îmbelşugată tradiţie, s'o adâncim şi s'o lărgim, anul acesta la 6 Mai vom fi de faţă şi Noi împreună cu întreg Consiliul nostru eparhial la pelerinajul dela Sfânta Mănăstire a cucernicului Voevod «Brâncoveanu Constantin, boier vechiu şi Domn creştin». Intr'o frăţească unire a sufletelor vom aduce — cler şi popor — cea mai caldă mulţumire Stăpânului vieţii noastre, pentru toate binefacerile ce le-a vărsat asupra noastră, ajutându-ne să ne zidim ţară nouă. Şi împreună vom ruga pe Cel Prea Inalt să ne izbăvească de cumplitele încercări ale vremii, povăţuindu-ne străduniile pe căile luminate ale vieţii celei veşnice. Impreună ne vom ruga fierbinte, ca bunul Dumnezeu să întărească sfânta noastră biserică, cetatea nebiruită a sufletului nostru creştinesc şi românesc şi să o ferească de loviriile vrăşmaşilor necredincioşi.

Clipele de reculegere din preajma sfântului locaş ne vor sporì credinţa şi vârtutea, pe care întreagă o vom pune în slujba neamului nostru dreptcredincios şi în slujba ţării.

Pentru aceste binecuvântate pricini îndrumăm pe Prea Cucernicii noştri preoţi să facă chemare călduroasă şi plină de bucurie către toţi credincioşii lor, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, ca venind în amintita zi de 6 Mai la praznicul sufletesc dela Sâmbăta de sus să bea cât mai mulţi din izvorul tămăduirii, al rugăciunilor ce se vor înălţa acolo spre slava lui Dumnezeu şi spre mântuirea sufletelor. Ne vom bucura în chip deosebit văzând prezenţa la acest praznic a credincioşilor noştri închegaţi în alcătuiri religioase (Reuniunile de femei, Societatea «Sfântul Gheorghe», «Oastea Domnului», etc.) cu prapori şi icoane şi în frunte cu Prea Cucernicii lor preoţi.

Chipul cum vor face închinătorii călătoria cucernică la sf. Mănăstire din Sâmbăta de sus (cu trenul, cu căruţele, călări, sau pe jos) îl vor oblici P. C. Preoţi împreună cu Consiliile parohiale. Li se atrage însă deosebita luare aminte, că toţi închinătorii vor trebuì să fie la sf. Mănăstire în amintita zi a praznicului, dimineaţa la ceasurile nouă, când va începe sfânta slujbă. Tot P. C. Preoţi le vor pune în vedere pelerinilor să se îngrijească de hrana trebuincioasă pentru acest drum de închinare şi ne vor prezenta acolo listele cu numele tuturor închinătorilor de faţă, pentru a putea fi pomeniţi la

FOIŞOARA

Simbolismul ouălor în Vechiul Testament

Deşi despre ouă nu se face menţiune prea deasă în cărţile Sfintei Scripturi, totuşi în simbolismul biblic ele ocupă loc de frunte. In Vechiul Testament se amintesc ouăle de struţ şi de viperă, şi în genere se face întrebuinţare în scrisul biblic de ouăle de pasăre. De ouăle de găină nu se face caz în Vechiul Testament, probabil fiindcă găina nu era cunoscută poporului biblic. Mai târziu ouăle ocupă loc important în alimentaţia Evreilor, dovadă ne este Talmudul, care dedică pagini întregi (peste 60) unor chestiuni în legătură cu consumarea ouălor. Astfel, fiind vorba despre respectul repausului sabatic, se discută ori de oul produs în zi de sărbătoare se poate mânca sau ba. Unii rabini susţin că oul ouat în zi de sabat se poate mânca, însă cel ouat într'o zi de sărbătoare căreia îi premerge o zi de sabat, nu poate fi consumat, fără a viola respectul repausului, întrucât oul s'a format în pântecele găinii tocmai în ziua premergătoare, deci în ziua de sabat, alţii susţin contrarul. Pentru a se pune capăt discuţiilor, în jurul mărunţişurilor de felul acesta, s'a interzis apoi în genere consumarea ouălor.

Intâia indicaţie a Vechiului Testament despre ouă, o aflăm în capitolul XXII din a 5-a carte a lui Moise. Aici legiuitorul reglementează anumite datorinţe caritative ale individului. Pentruca să îndulcească natura furioasă a cetăţeanului din statul teocratic, prevede legiuitorul anumite precepte, cu scop de-a facilita calea spre aplicarea principiilor caritative: «De vei afla vre-un cuib de pasăre înaintea feţii tale în cale, sau în vr-un copac, sau pe pământ cu pui sau *cu ouă* şi muma lor şezând peste pui sau *peste ouă*, să nu prinzi pre mumă... ci pre mumă s'o slobozi, ca să fie bine ţie şi să trăeşti zile multe». Atari dispoziţii, utile pentru om şi animal, decretează multe Vechiul Testament. Astfel mă gândesc la Levitic XXII, 28, unde se interzice ca vaca şi oaia să fie sacrificate în aceeaş zi cu fătul lor. După Iob XXXIX, 14, struţul e un simbol al cruzimii din pricină că pasărea aceasta nu-şi ia osteneala de-a pregăti un cuib pe seama ouălor ei, ci depune ouăle în uscăciunea nisipului din stepă şi fuge, şi le lasă în seama sorţii, şi «uită că piciorul le va risipì şi fiarăle câmpului le vor călca, nu i se face milă de fiii săi, ca şi cum n'ar fi ai săi». Isaia ironizează pe Asirieni, cari se mândreau că prin înţelepciunea minţii lor vor lua hotarele neamurilor, vor prăda puterea lor şi vor clătì cetăţile în care locuesc, şi toată lumea cu o mână o vor lua ca un cuib, şi ca nişte *ouă* părăsite le vor ridica. Intr'alt loc al cărţii sale Isaia condamna atitudinea incorectă a poporului său, iar pentru a arăta că cuvântul şi fapta lor sânt criminale, planurile dăunătoare, iar opera lor deşertăciune, zice: «mâinile lor sânt pline de sânge, ouă de aspidă au spart şi pânză de paianjen ţes». Aspida este o specie periculoasă de şarpe. Inţepătura acestuia este adesea mortală. Păcătoşii şi necredincioşii se aseamănă de multeori cu aspidele, în Vechiul Testament. Astfel compară şi Isaia, conduita condamnabilă a păcătoşilor, cu oul de aspidă, care în cazul de faţă este simbolul răutăţii criminale.

Ieremia aseamănă omul, care strânge bunuri nedrepte, c'o potârniche care clocește ouă pe care nu le-a ouat. Soiul de potârnichi care se întâlneşte în regiunile Palestinei, depune multe ouă, însă foarte rar le şi clocește pe acelea, pe de altă parte acest soi de pasăre clocește bucuros

sfintele slujbe. Listele acestea se vor păstra ca documente istorice cu privire la cel dintâi pelerinaj la rezidita Mănăstire brâncovenească, pelerinaj făcut în anul al 1932 dela mântuirea neamului omenesc, iar dela izbăvirea naţională a Ardealului şi dela întregirea scumpei noastre patrii, al patrusprezecelea.

Sibiu, 22 April 1932.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor

Nicolae
arhiepiscop şi mitropolit

Dogma Invierii

Ar fi interesante rezultatele unei anchete asupra credinţei în învierea morţilor. Câţi oameni cred astăzi în nemurire? S'ar constata mai ales marele procent al oamenilor indiferenţi, cari nu se întreabă şi nu caută răspuns la întrebarea: Ce urmează după moarte?! Această apatie religioasă se observă îndeosebi la clasa suprapusă...

Din nepăsarea tristă, îi este dat societăţii contimporane să tragă urâte concluzii practice, asupra moralităţii publice. Cine nu mai crede în înviere şi este indiferent faţă de continuitatea vieţii şi după moarte, uşor face compromis cu orce faptă imorală. Cine nu mai are credinţă, nu mai are nici frână morală. Aceasta este logica şi — lecţia vieţii noastre sociale.

Problema răspunderii este o problemă a învierii. In consecinţă, nu rigoarea legilor va aduce mult dorita sănătate morală a omenirii, deoarece observăm că pe măsură ce parlamentele fabrică mari cantităţi de legi, simţul moralităţii scade şi împreună cu el şi autoritatea şi respectul legilor.

In faţa acestei evoluţii spre anarhie, dela sine se impune o trezire şi o întărire a sentimentului de răspundere nu din-afară, ci dinlăuntru-afară. Nu legiferări externe, ci conştiinţe curate, — *acestea* vor face şi mânile curate.

Formarea unei superioare conştiinţe a răspunderii, este condiţionată de restabilirea dogmei învierii cu toate consecinţele religioase şi morale care decurg din ea. Dacă credinţa în înviere nu este în stare să pună stavilă pornirilor necinstite, toate legile cu tribunalele din lume nu mai au nici o putere de îmbunătăţire a omului.

Dar nu cumva această dogmă este lipsită de temelia adevărului? Nu cumva este perimată, ca teoriile transformiste? Căci sânt oameni cari cugetă şi grăesc şi în felul acesta. Că adecă noi vestim în lume «credinţe deşarte» şi nimic mai mult.

Se ştie că în ultima convorbire dintre T. Edison şi H. Ford, acest din urmă a întrebat: Care este cel mai mare adevăr pe care l-a descoperit celebrul inventator în ultimii cincizeci de ani ai vieţii sale? Şi Edison a răspuns: adevărul despre *nemurirea sufletului.* Un geniu de mărimea lui Edison, care a trăit peste optzeci de ani şi a făcut descoperiri epocale în ştiinţă, mărturişeşte, că cea mai mare descoperire, a sa personală, este nemurirea sufletului. Şi se spune, că nemuritorul savant, în ultimii ani ai vieţii sale, perfect lucide până la sfârşit, lucra să descopere un aparat, care să arate şi să dovedească ceeace nu se poate vedea: existenţa personală a sufletului după moarte.

Deci nu un preot constată şi se convinge de nemurire şi înviere, ci un bărbat de ştiinţă proclamă şi susţine acest vechi adevăr.

Până în vremea noastră religia a vorbit de supravieţuirea sufletului nostru liber şi nemuritor. Acum vine rândul ştiinţei ca ea să confirme ceeace până acum proclama o credinţă universală. Nu va trece mult timp, până când ştiinţa va abandona complet «erezziile ştiinţifice» şi va restabili prin puterea ei dogmele religiei, între care va lumina mai ales marea şi mistica dogmă a învierii.

Dar, până atunci rămâne în grija şi răspunderea învăţăceilor lui Isus, Invăţătorul nostru, ca să facă să strălucească această dogmă în conştiinţa tuturor cu convingerea sfântă, că aiăturea de dogma Sfintei Treimi şi a divinităţii Mântuitorului, ea constitue dogma de bază a religiei creştine ortodoxe.

Ear, din prilejul Invierii Domnului, dorim din tot sufletul, ca această dogmă adâncă să nu rămână numai la temelia creştinismului, ci să devină principiul vieţii noastre morale.

Pr. *Il. V. Felea.*

Guvernul şi conducătorii politici ai saşilor

— Atitudinea lor. — Tot privilegii! — Un indesirabil. —

Directorul politic al ziarului *Neamul Românesc,* dl prof. N. Iorga, a atins de curând, în fruntea organului său (Nr. 91 din 18 April 1932), atitudinea partidului german şi a foii lui oficioase, *Tageblatt,* din Sibiu.

In acest cuvânt se constată, că partidul dlui Hans Otto Roth, cu toate avantagiile simţitoare ce şi le-a rezervat faţă de guvern, n'a avut, în foaia oficioasă săsească dela Sibiu, «*un cuvânt bun pentru nici unul din membrii cabinetului*», deşi saşii au fost «*necontenit ajutaţi de câte ori au deschis gura*». Neamul Românesc se întreabă prin urmare: «*Ori pentru acest grup politic* — al saşilor — *ajunge ca să fii urât, să fii un guvern român?*» Şi spune, ca încheere, că: «*Germanii înţelepţi au cuvântul*».

Cei dintâi cari răspund, sânt confraţii dela *Tageblatt* a căror înţelepciune de critică «pozitivă şi nepreocupată», cum şi-o numesc, culminează în repetarea jăluirilor de atâtea ori înoite, că — între altele — guvernul a redus în buget congrua preoţilor punând sarcini nouă comunităţilor bisericii *săseşti,* — (când *celelalte* biserici supoartă aceleaşi sarcini, şi în parte chiar mai grele!).. Şi că — eternul cântec — *universitatea săsească* (un fel de rămăşiţă medievală), împreună cu *nedreptăţile(?) reformei agrare* au rămas şi sub guvernul dlui N. Iorga *nesoluţionate şi neispăşite* («ungelöst und ungesühnt»), scrie *Tageblatt* din 21 April 1932; ear scrisul său, declară oficiosul sibian, oglindeşte opinia publică a poporului săsesc în formă cu mult *mai moderată,* decât e în realitate: (dacă ar fi aşa, cu atât mai rău, pentru partid şi popor).

Vedem însă din aceste afirmaţii o mentalitate incapabilă de modificare, la aceşti domni conducători. In virtutea cărei dreptăţi se cer ajutoare nouă pentru bisericile săseşti care, în comparaţie cu sărăcia numeroaselor parohii ortodoxe, sânt bine situate? In virtutea cărei dreptăţi se cere un fel de restaurare a «*universităţii săseşti*», cu «fundul règiu» şi cu bunătăţile lor pentru unii puţini, dar cu răutăţile lor pentru alţii cari sânt mulţi?

Neamul Românesc a crezut, că şefii saşilor noştri şi foaia lor sânt nemulţămiţi de *guvernele* româneşti, — ceea ce ni se pare greşit: sfera nemulţămirii conducătorilor acestora este cevaş mai largă — şi ea trebue căutată în întreaga lor mentalitate din trecut şi de astăzi.

Guvernul, în deosebi cel actual, *i-a ajutat,* «de câte ori şi-au deschis gura». Oficiosul lor a răspuns aşa, cum guvernul nu se aşteptă, de sigur: ministeriul este adecă poftit la «*ispăşirea*» păcatelor săvârşite faţă de biserica şi poporul săsesc!...

---

ouă străine. Dacă se întâmplă ca aceste ouă să producă pui, puii nefiind potârnichi, vor părăsi mai târziu pe mama lor maşteră. Intocmai, se întâmplă şi cu omul, care pe căi lăturalnice acumulează proprietăţi, dela semenii cei mai slabi ai săi: Deaceea cu dreptul zice Ieremia:

> «Precum potârnichea clocește ouă fără să scoată pui, aşa cel ce adună avuţia sa cu nedreptate, la jumătatea zilelor lui o va pierde».

Sensul asemănării este: Cine strânge c'o mână vicleană, sărăceşte.

Mai târziu oul închipue orce lucru bun. De exemplu la Luca XI, 11—12: «Cine este tatăl acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său pâne, să-i dea o peatră?... Sau dacă cere un *ou*, să-i de-a o scorpie?»

In tradiţia creştină oul închipue desfătare, bucurie, veselie.

Prof. *Nicolae Neaga.*

Luminările pe morminte

In Sâmbăta Paştilor, — aşa e datina în sat la noi din moşi-strămoşi — până nu mijesc zorile, căsuţele frumos spoite pentru sărbători se luminează discret. Un dangăt de clopot porneşte plângător în văzduhul încă acoperit de întuneric, şi sătenii, purtând în mâni luminiţe sfioase de ceară, se îndreaptă pâlcuri-pâlcuri, prin aerul rece al nopţii, spre bisericuţa din deal.

E «încunjuratul bisericii»... şi slujba odată sfârşită, se împrăştie cu toţii pe la morminte şi aprind luminări la căpătâiul celor adormiţi. Aşa e datina. Aşa ne-am pomenit.

Şi acum stărue încă în mintea mea amintirea acestei slujbe impresionante.

Şi acum parecă simt senzaţia deşteptătoare a câtorva stropi de apă rece ce-mi alungau în grabă somnul de pe obrajii calzi de copil, şi tot în grabă mare alergam atârnat de mâna mamii ca să nu întârziem dela o slujbă ce nu se mai poate vedea a doua oară într'un an.

Şi acum, când anii au pus distanţă între copilăria plină de soare şi actualul cu nori şi semne de furtună, fiorul tainic ce mă cutremura atunci se întoarce la mine cu aceeaşi putere de cutremur. Il recunosc şi.. mă las în neştire pradă lui, vrând parcă să adoarmă mintea, să se aştearnă răgazul peste neastâmpărul semnelor de întrebare. Şi... simt că descătuşarea din vâltoarea năvalnicei vieţi cotidiane e deplină, e totală, e liberatoare.

Tot sbuciumul, cu care natura hrăneşte un suflet ce răscoleşte şi caută alte zări cu altă lumină, rămâne departe; parc'ar fi al unei lumi din domeniul amintirilor.

In pâlpăirea misterioasă a luminiţelor ce acum ard singurele pe mormintele earăşi pustii, sufletul, reintors la simplicitatea lui dintru 'nceput, cunoaşte vraja cufundării în eternitate.

Sfioase, ca nişte licurici într'o pădure de cruci, luminărèlele povestesc poveşti de lacrimi şi suferinţe celorce sălăşluesc departe de orce durere şi întristare şi suspin... Ele aprind cu anticipaţie, la căpătâiul lor, nădejdea învierii ce va birui odată moartea, risipind peste lume un soare nou şi o nouă viaţă. Ele spun cetăţenilor cerului că oamenii pământului sânt cu candelele gata de aprins, atunci când Salvatorul va ieşi şi pentru ei biruitor din groapa care nu i-a fost într-u nimic mai caldă decât înghetul înfiorător al sălaşului lor trupesc.

Pe-ici, pe colo, câte o luminărică, primită ca jertfa lui Abel, adoarme cu cei morţi.

Ear zorile, încet şi statornic, pătrund pe uliţe, împreunând lumina sfioaselor străji din cimitir cu lumina lor dulce.

Cerul împrăştie earăş stăpânirea luminii peste pământul odihnit de întunericul şi liniştea nopţii.

Cine conduce foaia, care zoreşte focul? — Ea e semnată de unul dintre luptătorii saşi, ca «Hauptschriftleiter».

— Şi cine e domnul?

— Inainte de războiu, şi în decursul lui, a condus organul politic săsesc, în care a publicat articole *model de ostilitate* împotriva românilor din România veche şi din Ardeal. Refugiat la Budapesta, şi-a tipărit foaia sub ocrotirea arhişoviniştilor dela ziarul Pester Lloyd, cu acelaş fel de articole, şi de aceeaş inteligenţă, combătând valahimea. După războiu, şi după sprijinul acordat iniţiativei — eşuate — a lui Iászi Oszkár la Arad, de a salva ceva din vechea Ungarie în paguba României, refugiatul dela Budapesta a trecut la foaia săsească din Braşov, ear mai anul trecut a revenit la cea din Sibiu. Ce fel de capital politic putea aduce dl Hauptschriftleiter acolo unde şi-a redobândit terenul de lucrare?

In timpul guvernelor maghiare prea fusese «bun patriot», — ear vechea mentalitate vedem că nu se modifică: redactorul şef dela Sibiu rămâne credincios firii şi apucăturilor avute, predicând astăzi ceea ce predicase ieri, — cu atât mai vârtos, când ţara noastră, îngăduitoare până la exagerare, nu l-a declarat — cum de mult o binemeritase — *de persoană indesirabilă*, care prin activitatea sa politică înăspreşte raporturile dela popor la popor.

Cererile naţionale, bisericeşti şi şcolare ale saşilor cu asemenea conducător, — care se vede că are autoritate şi influinţă în mijlocul lor, — nu se pot adapta la nevoile ţării româneşti.

Vor fi existând între «germanii înţelepţi», — invitaţi de Neamul Românesc să-şi spună cuvântul, — şi fruntaşi de aceia cari mai ţin să poarte vechiul atribut de «prudenţi şi circumspecţi», rămâne de văzut.

Adresa conferenţei episcopeşti dela Cluj către ministerul de finanţe

Am amintit (în Nr. 26 din a. c.) despre conferenţa episcopatului ortodox din mitropolia Ardealului, ţinută la Cluj, în 22 Martie 1932.

Cu acest prilej s'a alcătuit şi o adresă către ministerul de finanţe, în chestiunea achitării urgente a salariilor preoţeşti.

A doua zi I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului a plecat la Bucureşti şi a prezentat domnului ministru de finanţe adresa episcopatului nostru.

Adresa este următoarea:

«Avem onoare a Vă atrage din nou atenţia asupra cumplitelor lipsuri în care se sbate preoţimea noastră din pricina întârzierii fără precedent cu care i se achită prea modestele ei salarii.

In trecut, această preoţime îşi avea asigurată existenţa materială, modestă desigur, din dărnicia poporului credincios. Astăzi însă, poporul credincios este sărăcit şi el — şi 'n criza cruntă în care se găseşte nu mai contribue aproape cu nimiç la susţinerea păstorilor săi duhovniceşti. Din pricina aceasta preoţii sânt avizaţi exclusiv la ajutorul material al statului.

Ori, acest ajutor nu-l primesc nici măcar cu o relativă regularitate. Credem că nu există nici o categorie de slujbaşi ai ţării, cari să fie mai în urmă cu plata salariilor decât preoţii.

Tratamentul vitreg de care e învrednicită preoţimea, este cu atât mai jignitor, cu cât acest tratament se aplică la cei mai conştienţi şi mai devotaţi paznici şi propoveduitori ai bunei înţelegeri şi ai ordinei în viaţa obştească.

Ingrijoraţi de nenumăratele plângeri, pe cât de drepte, pe atât de impresionante, ce ne vin zilnic dela preoţii noştri sugrumaţi de mizerie, Vă rugăm cu insistenţă, Domnule Ministru, să binevoiţi a dispune achitarea cât mai neîntârziată a neînsemnatelor salarii preoţeşti, dând astfel, acestor modeşti şi devotaţi slujitori ai Bisericii şi Statului românesc, putinţa de a-şi împlini superioara lor chemare în mijlocul poporului credincios.

Nădăjduim că cuvântul nostru de îngrijorare va găsi în sufletul dvoastră înţelegător răsunetul cuvenit, iar preoţimea noastră va fi scoasă din zbuciumul cumplit în care se găseşte şi care nu poate fi decât spre paguba vieţii duhovniceşti şi sociale a neamului nostru».

Religia luminii

Paştile! Târzii, ca primăvara târzie a anului acestuia, dar pline de flori şi de soarele lui Florar.

Se pare că natura însăşi se asociază la prăznuirea măreţelor sărbători ale creştinătăţii, creindu-le o atmosferă ce complectează prăznuirea.

Intinderile albe de zăpadă, care strălucesc în razele soarelui palid de earnă, nu tălmăcesc oare toată pacea şi graţia dela Crăciunul vestitor al întrupării Răscumpărătorului? Tot aşa, zilele înnourate şi umede ale unui început de primăvară nu coboară în suflete odihna apăsătoare din preajma marilor primeniri, nu amintesc fiecărui muritor de simfonia durerii, de tragedia din săptămâna patimilor: pregătitoarea Răscumpărării? Şi, în urmă, splendidul răsărit de soare de pe cerul credinţei, superba renaştere şi desţelenire a arselor ogoare sufleteşti: Răscumpărarea însăşi, vestită de un sol ceresc al Celui înviat, şi atâtea simboale ale Invierii, nu se împletesc aşa de potrivit cu farmecul naturii înviate, cu vraja soarelui de primăvară ce-şi coboară căldura peste lume, deschizând mugurii şi înveselind inimile? —

Praznic al biruinţei şi bucuriei, Invierea, în zilele noastre proslăveşte îndeosebi triumful luminii.

Sărbătoarea Invierii, descreţind frunţile va pune, în local întristării, seninătatea ce aduce aminte de strălucirea îngerului de pe peatra mormântului.

Eată de ce, acum când slăvita Inviere toarnă lumină în lume, aflăm prilejul nimerit să punem, sub formă de întrebare, o afirmaţie eronată şi des întâlnită la o seamă din detractorii creştinismului.

Este creştinismul o religie obscurantistă? Propovăduieşte el întunericul?

Să lăsăm să-i răspundă sărbătoarea Invierii.

Sf. Evanghelist Ioan, îndrăgostit de lumină, în care vede pe Hristos însuşi, întrebuinţează de nenumărate ori acest cuvânt în Evanghelia şi epistolele sale. Inălţătoarele cuvinte din rânduiala primei zile de Paşti, decretează odată pentru totdeauna că: **Hristos este lumina... şi lumina aceasta este lumina cea adevărată care luminează pe tot omul ce vine în lume** *(Ioan 1. 9).*

Despre lumină a mărturisit şcoala profeţilor. Lumina a vestit-o ascetul dela râul Iordan; lumină a fost petrecerea pe pământ a Celui ce era Lumină şi curăţie, care tot la lumină se reduce, respiră dintr'o viaţă trăită în învăţătura lui Hristos-Lumina. Aşa încât, cu tot dreptul putem spune că **creştinismul e religia luminii, care luminează neîncetat în lume.**

Că «obscurantismul», atribuit religiei creştine, a fost scos din fanatismul cu care poporul ţine la el dupăce şi l-a însuşit, aceasta e altă chestiune şi, o nouă greşală pe răboj. E ştiut din istoria bisericii, că poporul dela sate a fost cel din urmă care a îmbrăţişat creştinismul, primii prozeliţi ai lui fiind orăşenii, cari erau mai în drumul apostolilor şi mai puţin anchilozaţi în fanatismul religios.

Dar gândul nostru nu este să facem lecţie de apologetică, ci doar nişte palide consideraţiuni asupra bogăţiei de dovezi palpabile care toate pledează pentru lumina ce se desprinde din însaşi fiinţa creştinismului, «regeneratorul de totdeauna al popoarelor, descoperitor de idealuri şi făuritor de personalităţi».

Sărbătoarea Invierii, triumful luminii, am vrea să cuprindă cu razele ei fiecare suflet; să ducă în toate conştiinţele turburate alinarea şi solia biruitoarei lumini asupra întunericului;

Se face ziuă.

Un amurg şi-o noapte ne mai despart încă... şi cu zorile mai pline de-o strălucire sărbătorească în care par'că mişună noian de puteri nevăzute, ritm de tropare: «Hristos a înviat din morţi, cu moartea pre moarte călcând, şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le»... risipesc simfonia tăcerii de peste satul ce se trezeşte.

*

Cufundat în căutarea unor coarde înmărmurite pe care le vreau vibrând şi dându-mi emoţiile de odinioară în toată măreţia simplicităţii lor, aştept, cu cutremur, un al doilea dangăt de clopot, în noaptea ce vine...

Şi-o fărâmă de aducere aminte ce mă înfrăţeşte earăş cu imperiul gândurilor din care mă voiam smuls pentru slăvită sărbătoare, îmi aduce pe aripile ei o ştearsă consolare, prinsă cu măestrie de un cântăreţ de pătimiri în nişte cuvinte ca acestea:

— «Mâne sânt Paştile, şi-mi trebue să văd doi ochi de ţăran ca să pot citi în ei farmecul adânc al Invierii». *Sabin Sibianu.*

Rugăciune

Redă-mi zâmbirea, Doamne,
In sufletu-mi trudit,
Şi 'nalţă-mă din noapte,
De Tine ocrotit.

Cu mâna Ta de dar
Alină-mi suferinţa,
Impărtăşte ispita
Ce-mi paşte azi fiinţa.

Din ruga mea să fac
Un cântec ce nu moare,
Să-mi tremure pe buze
Şi 'n strune de vioare.

. . . . . .

Redă-mi zâmbirea, Doamne,
In suflet schinjuit,
Şi 'nalţă-mă din noapte,
De Tine ocrotit.

Nic. Nicoară-Dobârceanu.

Sânt Paştile...

Invie firea... In covorul verde al câmpiilor răsare firicel lângă firicel din pulberea pământului desmorţită de sub îngheţul iernei. Pustiul codrilor s'a topit deodată cu omătul, sub vraja frunzişului fraged, la sufiul cald al primăverii. Văzduhul e plin de zbor şi ciripit...

Totul, pe faţa rotoveiului pământ, ne vorbeşte de viaţă nouă, pe care Tu, Doamne, ai dăruit-o lumii. Făptura întreagă îţi înalţă imnuri de laudă, preamărindu-ţi numele sfânt.

Totul era mort în împărăţia naturii Tale măreţe. Totul ce e astăzi viu, a răsărit din mormântul iernei, la nouă viaţa, prin graţia bunătăţii Tale.

Viaţa, marea taină, ce nu se fabrică nici în maşinile tehnicei, nici în laboratoriile ştiinţei, îşi are izvorul în Tine singur, care însuş eşti viaţa.

Omul, întunecat prin sine însuş, care încearcă să arunce asupra fiinţei Tale vălul tăgadei, îţi dă mereu alte înfăţişări. Te caută unde nu te va afla şi unde nu te poate simţi.

Dar teoriile cauzelor ultime de existenţă şi viaţă se dărâmă şi se îngroapă; ear Tu, Doamne, rămâi acelaş început şi aceeaş ultimă cauză a vieţii, pretutindeni şi pentru totdeuna.

După cum din sământa îngropată răsare în fiecare primăvară nouă viaţă, tot aşa răsare în primăvara venirei Tale din mormânt noua viaţă a celor credincioşi.

Cugetele deşarte, teoriile îndrăzneţe ale creerului omenesc, pier spulberate, rând pe rând, ca fumul în văzduh, rămânând Duhul Tău, purtat deasupra nimicniciei şi deşertăciunii.

Noi vrem să fim, Doamne, aşa cum ai spus pe munte: Săraci, blânzi, milostivi şi prigoniţi pentru dreptate, ca să înviem la viaţă nouă şi să-Ţi vedem Impărăţia!

Aşa cugetăm, aşa lucrăm: Intru

să dee tuturor putința descătușării de patimile pământului, împreunând mâinile pentru rugăciune și plecând genunchii înaintea altarului, la solemna chemare a bisericii din noaptea Învierii:

Veniți, de luați lumină!

Grigorie T. Marcu.

Cuvinte arhierești

— La Invierea Domnului —

I

...După iarna lungă și grea, după potopul de ape ce s'a revărsat asupra cuprinsului țării în primăvara aceasta, se cuvine să ne refacem sufletește și să credem, că această pedeapsă cu care am fost încercați, e glas de chemare către Dumnezeu și către căile care ne duc spre El.

Cum vedeți, încercarea ne-a atins pe toți deopotrivă, pe domnii din palate, ca și pe muncitorii nevoiași din colibe; celor cu avere, pagubă simțitoare; celor cu munca brațelor, plată puțină; celor cu câștiguri, scădere peste așteptare.

Au fost loviți în belșugul lor bogații, învățații și neînvățații; au fost loviți în sărăcia lor săracii, lipsiți de sprijinul trebuitor vieții de fiecare zi. Cât suspin, câtă jale și lacrimi nu s'au vărsat din partea celor ce au suferit greu, din partea celor înfrânți de greutatea poverilor!

In aceste momente, de grea cumpănă, trebue să ne mângâiem cu cuvintele mult grăitoare: «Cele bune și cele rele, viața și moartea, sărăcia și avuția dela Domnul sânt. Darul Domnului la cei binecredincioși rămâne și bunăvoința lui în veac bine va sporî», (Sirah 11, 16, 17).

Așa vorbesc cărțile cele sfinte, iar cine cugetă altfel, însutit va suferî urmările rătăcirei și ale nesocotinței sale.

Am înțeles și cetit, că mulți din cei greu loviți în avutul lor, și-au pierdut cumpătul și nădejdea, n'au înțeles că Domnul care dă, El poate și lua, căci ale Lui sânt toate, și și-au pus capăt zilelor.

Ce să zicem despre acest soi de oameni, decât că ei nici odată n'au avut credință în Dumnezeu.

Gândul lor și inima lor au fost strâns legate de cele pământești. Dumnezeul lor, n'a fost Dumnezeul cel adevărat, Părintele tuturor celor văzute și nevăzute, ci Mamon, Dumnezeul închipuit al banului, al tuturor lucrurilor vestede și trecătoare; ear credința în Mamon l-a adus la cădere.

In loc de mângâere și sprijin în clipe de grea cumpănă, credința și dragostea nebună în bani, li-a pricinuit durere, desnădejde și peire. Cine dintre oameni, a suferit patimi și moarte înfrozitoare ca Isus?

Cine a suferit dela oameni atâta hulă și ocară? Numai El, le-a suferit toate cu răbdare și fără cârtire. Chinurile și suferințele au fost grele încercări pentru viața Lui de om pământean, dar credința Sa fără margini în biruința asupra uneltirilor omenești L-au învrednicit să treacă ușor peste toate și să învie din morți a treia zi după coborârea în mormânt.

Pilda răbdării și credinței Fiului lui Dumnezeu, va rămânea pururea cea mai strălucită dovadă, că numai prin dureri și suferințe se poate ajunge la limanul dorit.

Acest adevăr l-au înțeles de minune urmașii Lui, vrednicii mucenici ai bisericii, și în urma supunerii și răbdărilor lor fără seamăn, au dobândit cea mai desăvârșită răsplată la Dumnezeu și la oameni.

Astfel și sbuciumul nostru și feluritele necazuri să le suportăm fiecare cu răbdare și înțelegere...

In toate părțile lumii, oamenii se luptă cu mari greutăți, în unele chiar și mai greu ca la noi. Mii de brațe de muncă stau încrucișate, pentrucă nu găsesc întrebuințare. Grija pentru aceștia este și mai înspăimântătoare. Fabricile s'au închis, și mulți frați de-ai noștri ar veni bucuros la vatra părinților, dacă ar avea putința de reîntoarcere.

Aceștia toți, dar toți vor fi avizați la ajutorul celor de acasă, și de aceea folosesc prilejul sfintei Învieri ca să Vă îndemn să fiți buni și îndurători unii față de alții, ca frații.

Orce urmă de dușmănie să piară din cugetele și inimile voastre, pentru a vă putea fi de folos în ceasurile grele și de urgie unul altuia. Ce frumos ne învață biserica: «Ziua Învierii să ne luminăm cu prăznuirea, și unul pe altul să îmbrățișăm și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi, iertând toate pentru Înviere».

(*Din pastorala P. S. Sale Episcopului NICOLAE al Clujului*).

II

Ce poate fi mai plăcut și mai binefăcător pentru ochii noștri trupești, îngreuiați de întunecime, după îndelungate zile posomorâte, apăsătoare și cu cerul întunecat, ca ivirea soarelui, la a cărui lumină și căldură ochii se desmorțesc și dorul de viață prinde noui puteri?

Așa este și cu viața sufletească. Ceeace este soarele pentru ochii trupești, aceea e Invierea Domnului pentru viața noastră sufletească. Precum lumina soarelui alungă întunecimea norilor, așa bucuria Sfintei Învieri alungă din sufletele creștine desnădejdea. După zile grele de încercare, după sbuciumări și îndoeli îngrijorătoare, praznicul Învierii Domnului de azi ca un soare luminos vine să ne deștepte la noui nădejdi de viață.

Precum însă numai ochii sănătoși se pot bucura de lumina soarelui, așa și de bucuria acestui praznic nu au parte decât acei credincioși, cari au ochii sufletești deschiși. Numai aceia se pot cu adevărat bucura de Invierea Domnului, cari au luat parte în sufletul lor la patimile Lui...

..In stema țării noastre stau scrise 3 cuvinte pe care tot cetățeanul trebue să le cunoască și să gândească asupra lor înainte de a făptui ceva. E scris: «Nimic fără Dumnezeu». Acesta e un legământ că țara noastră va recunoaște totdeauna ca stăpân pe Dumnezeu, și voința Lui cea sfântă ca lege. Așa a și fost până la unirea tuturor românilor într'o țară. Vechiul Regat era țara presărată cu cele mai multe biserici și mănăstiri, tot atâtea cititorii ale domnitorilor români de pe vremuri.

De 13 ani, însă de când patriamamă a adunat în jurul ei pe toți românii, s'au strecurat și multe frământări străine în țara noastră. In ogorul țării au început să răsară și semințe străine, aduse de vânt, ca viermii ce rod la rădăcina plantei au început să roadă curente dușmănoase la temelia țării și a bisericii. Oameni străini de sângele și sufletul nostru, cutreeră satele și folosindu-se în mod fățarnic de nemulțămirea isvorâtă din greutățile trecătoare ale traiului de azi, îndeamnă la răsturnarea alcătuirii de stat. Pe ușa deschisă de ei vin apoi cete nenumărate de apostoli mincinoși, răspândind tot felul de rătăciri religioase, unele mai grosolane ca altele...

Jidovii necredincioși au prăvălit peatră grea pe mormântul Mântuitorului nostru și au pecetluit-o, ca biruința lor asupra Celui drept să fie cu atât mai tare. Câți necredincioși nu prăvălesc și azi stânci grele în calea bisericii și lespezi urlașe pe mormântul Domnului!

Invierea Lui glorioasă însă e o veșnică dovadă că adevărul niciodată nu piere, pentrucă Dumnezeu totdeauna îl scoate la biruință...

Ceeace ne lipsește nouă mai mult astăzi, este pacea și liniștea sufletească și încrederea într'un viitor mai bun. Acestea sânt bunuri pe care numai credința în Dumnezeu ni le poate da.

Starea noastră sufletească de azi se aseamănă cu aceea a apostolilor după răstignirea Domnului. Mântuitorul însă nu și-a lăsat ucenicii pradă întristării, ci «când s'a înserat, — în ziua aceea a Invierii — acolo unde se adunaseră ucenicii și stăteau cu ușile încuiate, de frica iudeilor, a venit Isus, a stat în mijlocul lor și li-a zis: Pace vouă»! (Ioan 20, 19) La auzul acestor dumnezeești cuvinte, sufletele amorțite au înviat la o nouă viață.

Și eu, părintele vostru sufletesc, rog pe Stăpânul nostru Isus Hristos să vă dăruiască această pace sufletească, și «pacea lui Dumnezeu, care covârșește orce minte, va păzi inimile voastre și cugetele voastre în Hristos Isus». (Filip. 4, 7).

(*Din pastorala P. S. Sale Episcopului ROMAN al Orăzii*).

In apărare

Primim următoarele:

Onor. Redacție, — După alegerea consiliului parohial al bisericii din Satulung Sf. Adormire, s'a pornit o campanie de ponegrire contra parohului local Z. Popovici. Această campanie nu s'a mărginit la arătările făcute autorităților bisericești, singure chemate a judeca vinovăția sau nevinovăția preotului, ci au publicat în ziarul «Dimineața» un articol frivol, batjocorind și obiceiurile creștinești locale:

Față de aceste atacuri, preoțimea tractului Brașov înfierează atitudinea ziarului numit, votând următoarea moțiune...

Conferința preoțească întrunită azi în 21 April 1932 la biserica Sf. Nicolae sub presidiul P. O. D. Prot. Dr. Iosif Blaga, luând în discuțiune cazul On. D. paroh Z. Popovici din Satulung Sf. Adormire, precum și articolul injurios apărut în ziarul «Dimineața», prin care se trage în noroi cinstea și demnitatea dânsului, înfierează cu indignare ieșirea numitului ziar contra preotului Z. Popovici, pe care îl ține de un vrednic, cinstit și neobosit muncitor în via Domnului. — Brașov, 21 April 1932. — Președinte: (ss) Dr. I. Blaga; Secretar: (ss) Silvestru Garcea.

*

— De altfel, justiția încă va avea să-și spună cuvântul în chestiune.

Coresp.

---

ale Tale, arătându-Te pe Tine lumii ca Dumnezeu al vieții, trăind viu între noi.

Bunii credincioși să fie treziți la nouă viață prin nemărginita Ta putere, Doamne, care trăești în cer și pe pământ!

Numai Tu singur poți să ridici din erori și suferințe viața acestei lumi sbuciumate.

Iți cerem un dar: Mila Ta, dă-ni-o Doamne! Pr. *A. Marcovici.*

Așa grăit-a Domnul...

S'a întâmplat în seara zilei celor dintâi Paști. Invățăceii — afară de nenorocitul Iuda și necredinciosul Toma — erau adunați în sala cinei Domnului. Au închis cu grijă ușa, — doar pe Păstorul cel bun îl chinuiră cumplit, și setea de răsbunare în orce clipă se putea revărsa și asupra turmei... Intrebări timide se încrucișau; abia puteau crede știrile răspândite în urmă.

— Ce o să fie acum?...

Această idee îi preocupa.

Deodată se ivește înaintea lor Mântuitorul înviat și le zice lor: «Luați Duh Sfânt: cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate; cărora le veți ține, vor fi ținute», (Ioan 20, 22, 23).

Hristos grăește nu despre durerile îndurate, nici despre moartea biruită, ci despre Duhul Sfânt, pe care se pregătește să-l trimită ucenicilor Săi.

In prima clipă a revederii, pentruce a grăit Domnul așa?

Pentrucă a citit în sufletul oamenilor surprinși: Când acești oameni văzură pe Domnul, în sufletul lor scăpără ideea că acum trebue să se întâmple neapărat lucru nemai auzit: Mânile străpunse de piroane se vor ridica și vor strivi pe dușmanii cari au cutezat să se răsvrătească împotriva Fiului Preasfânt al lui Dumnezeu.

Au așteptat ca, de pe buzele Invățătorului, să răsune alarmă pentru împărăția mesianică, despre care li-a vorbit. Invățătorul acum se va răsbuna asupra lui Caiafa, Pilat și Irod, precum și a mercenarilor, cari strigau: «Răstignește-L!». Se vor deschide porțile lui Izrael, ca toate popoarele pământului să poată intra în împărăția păcii mesianice...

..Și Domnul a grăit învățăceilor Săi. Dar, n'a rostit nici un cuvânt de răsbunare, nici o vorbă de răsboi, — răspunsul îl dete la ceeace a citit în sufletul lor. El însuș s'a cugetat la împărăția păcii mesianice; dar împărăția aceea, Duhul Sfânt o va întemeia în sufletul popoarelor lumii, și menirea acelei împărății va să fie, ca prin puterea depusă în mânile umane să fie stârpit răul.

A frânge puterea păcatului pe pământ: Aceasta a voit-o înviatul Hristos.

In primele Sale cuvinte, adresate ucenicilor, s'a manifestat concepția înaltă: așa răsplătește Hristos pe adversarii și vrăjmașii Săi pentru toate câte au făptuit în contra Lui.

«Cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate», — cuvintele acestea, și la noi se referă. Nu L-am trădat oare și noi pe Mântuitorul? Câte păcate, câte necuviințe, câtă indiferență, se comit zi de zi!

Tu, Doamne, îți ridici însă mânile, nu pentru lovitură, ci pentru iertare...

Tu nu ai decât o singură dorință: ca tuturor oamenilor să le poți spune: *Pace vouă!*

Te întorci din infern, Te ridici din mormânt și arăți, că o singură cărare duce la cer, și numai un zăvor ne poate despărți de tine: păcatul!

Dumnezeule, ajută-ne, să frângem acest zăvor! Pr. *T.*

„Şcoala exegetică biblică din Antiohia"

Antiohia este, după cum ne informează Faptele Apostolilor cap. XI 26, localitatea unde pentru întâiadată discipolilor lui Isus Hristos li s'a dat numele de «Creştini», nume pe care îl poartă de atunci toţi partizanii învăţăturii Mântuitorului; Antiohia este localitatea unde Dzeescul Pavel culege multe şi frumoase roade ale misionarismului său. Dela început, Antiohenii sânt creştini de sinceră convingere, căci din mijlocul lor pleacă cele mai bogate daruri materiale pe seama creştinilor — ludei, ameninţaţi prin foametea de sub cesarul Claudiu; în multiplele sinoade s'au desbătut aici nenumărate probleme de importanţă pentru organizarea uniformă a bisericii ortodoxe; nu puţin contribuî la înălţarea acestei metropole Patriarhatul al 4-lea care-şi are reşedinţa în această citadelă antică; dar printre cauzele hotărâtoare care au contribuit la prestigiul ecumenic al Antiohiei este fără nici un pic de îndoială «Şcoala-antioheană», vechiul centru de cultură ortodoxă.

Sub titlul «Şcoala exegetică biblică din Antiohia», Preotul Dr. Mihail Bulacu, docent universitar în Bucureşti, actualizează chestiuni de importanţă din trecutul falnicului focar cultural al orientului îndepărtat. Profesorul Bulacu a publicat între anii 1928—1930 studiile:

1. Şcoala catehetică patristică,
2. Voroava lui Simion Tesalonicеanul,
3. Omilia exegetică biblică,
4. Lucrarea creştină socială în parohie, cari au avut un bun succes în lumea teologică. — Lucrarea de faţă concepută dintr'un punct de vedere independent este precedată de-o lungă introducere de caracter polemic: Exegeza biblică nu se poate face *fără aprofundarea disciplinelor înrudite*, «cunoaşterea limbilor în care s'au scris cărţile sfintei Scripturi, arheologia biblică, introducerea în Sf. Scriptură, istoria şi teologia biblică sunt discipline, de care nu se poate dispensa exegetul». Deci nu orice cititor poate să înţeleagă singur sf. Scriptură fără a avea o pregătire specială. Înţelesul cuprinsului Sf. Scripturi nu rezultă în mod automat, întocmai precum nu poate cineva citî necunoscând încă literele alfabetului, iar maxima protestantă «Scriptura Scripturae interpres» este deci eronată.

Adevărul revelat al Sfintei Scripturi nu poate fi decât unul, iar interpretarea făcută de orce cizmar, zidar, ori alt meseriaş nu poate avea aceeaş însemnătate ca interpretarea Sfinţilor Părinţi Vasile, Ioan Gură de aur, cum admite libertinajul exegetic al fracţiunilor protestante.

Canoanele ecumenice ale bisericii ortodoxe ţinând seama de doctrina Sfinţilor Părinţi rămân pietri de temelie la tâlcuirea Sfintei Scripturi.

Materialul părţii principale şi-l grupează autorul în 4 capitole:

I. Geneza şcoalei biblice din Antiohia,

II. Cunoştinţele utilizate de exegeza antiohiană,

III. Exegeza biblică antiohiană,

IV. Urmările şcoalei biblice din Antiohia în domeniul exegetic.

Istoricul chestiunii prezintă într'adevăr un interes neobişnuit şi merită să fie rezumat: Şcoala din Antiohia prinde putere de afirmare către sfârşitul veacului al treilea. Se deosebesc trei perioade în istoria şcoalei din Antiohia:

1. Dela întemeere până la 370 cu reprezentanţii mai de seamă: Lucian, Eustatie, Meletie, Flavian, şi Ciril din Ierusalim;

2. dela 370 (Diodor) la 450 (Theodoret) cu reprezentanţii: Diodor, Evgarius, Ioan Hrisostom, Teodor al Antiohiei, Nestorie, Theodoret etc.;

3. dela 450 cu reprezentanţii: Marcu, Nilus, Cassian, Proclu, Vasile etc.

Centrul de preocupare al acestei şcoli îi formează laturea exegetică biblică. Deaceea în prelegerile pe cari Sfântul Ioan Hrisostom le ţinea neofiţilor săi accentua într'una neîntrecuta utilitate a cetirii Sfintei Scripturi. «Socotindu-i în anotimpul primăverii lor sufleteşti, cobora cu ei împreună, după cum îi instruia în chip intuitiv, în livada divină a Sfintelor Scripturi. Aci în boschetele aşa de frumos împodobite ale acestui paradis, sufletul său şi al discipolilor se animau de sentimentul curatei bucurii şi mângâeri creştine. Despre această grădină a Scripturilor el spunea că se întinde din orient până în occident. Cu acest prilej Sf. Ioan îi îndemna să nu se mulţumească numai cu explicările făcute în cele câteva ore, ci fiecare mergând la sine acasă, să ia în mână mănunchiul Sfintelor Scripturi».

Un aderent a principiilor acestei şcoli a fost *Adrian* monahul, care are meritul de-a fi introdus în limbajul teologic expresia isagogie (εἰσαγωγή), iar *Lucian* este autorul unei revizuiri a Septuagintei. Ca izvoare auxiliare la interpretarea Sfintei Scripturi folosea şcoala antiohiană; arheologia biblică, istoria biblică şi creştinească, tradiţia, căci viaţa, moravurile poporului biblic, naţiunile învecinate ţării sfinte, geografia Palestinei, — sinoadele ecumenice sunt cunoştinţi indispensabile exegezei biblice. Un principiu al şcoalei antiohene aplicat în exegeza biblică este: *moderaţiunea*, prin care s'au înlăturat multe extreme şi controverse în decursul timpului. În privinţa sensului, şcoala antiohiană apreciază sensul literal al Sfintei Scripturi: «astfel şcoala antiohiană are meritul de a afirma că *exegetul trebue să caute a cerceta în primul rând sensul literal — istoric — gramatical în Sfânta Scriptură, şi numai după aceea să interpretăm textul alegoric, acolo unde sensul alegoric există*». «Alegoria este întâlnită şi ea la Antiohieni nu numai ca simplu trop, referindu-se deci numai la cuvintele izolate... ci şi la o extindere mai mare de text» (63). Tropii îi întâlnim în mod abundent în lucrarea εἰσαγωγή... a lui Adrian. Deşi Antiohienii apreciază sensul literal, nu exclud nici pe cel tipic (Adam tip al Mântuitorului). Contextul iarăşi, este mult apreciat de exegeza şcoalei. De vreme ce ereticii uzează de regulă frânturi de texte, cu scop tendenţios, Antiohienii ţin totdeauna seamă la interpretarea unui vers de restul textului şi nu fac greşala botanistului, «care spre a-şi instrui elevii asupra unui pom, în loc să-i ducă într'o grădină să vadă pomul întreg cum se înfăţişează, le arată numai câte-o rămurică uscată şi aceea lipsită de frunze» (75).

Fără îndoială au fost adepţi ai şcolii cari au căzut victimă direcţiunii extremiste către care au tins. Amintim pe Teodor de Mopsuestia, care în urma erorilor sale prin falsa interpretare a sfintei Scripturi (de ex. admiţând interpretarea istorică a Cântării Cântărilor) a fost condamnat de sinodul dela 553 din Constantinopol. «Teodor aplică peste tot sensul literal sau istoric gramatical, chiar când era cazul de vorbirea figurată în Sf. Scripturi» (78).

Datorită metodei sănătoase, şcoala antiohiană a influinţat mult scrisul ulterior, încât autori ca Kihn o numesc cu tot dreptul «şcoala model».

Principiile exegetice ale şcoalei sânt aproape cele reclamate de cea mai proaspătă dintre Ermineuticele biblice. Aceste principii care au fost pavăză spirituală a bisericii în decursul timpului, mai ales astăzi trebue reînviate, pentru a ne fi zid de apărare a ortodoxiei în contra strălucirii temporale a Romei papistaşe şi în contra fărmiturilor protestantismului apusean.

Cartea, vrednică de-o cât mai largă popularizare, poate fi o potrivită introducere la tâlcuirea pe româneşte a operelor marilor bărbaţi antioheni.

Prof. *N. Neaga.*

Într'o întâmpinare, — în chestiunea revenirii la unitate de credinţă, — ce ni-o trimite preotul greco-catolic Petru V. Şireagu, se afirmă că acest preot (şi nu protopop), simţindu-se «calomniat» în articolul publicat despre persoana sa în foaia «Renaşterea», — şi *în resumat* reprodus şî de noi, — a pornit proces de presă împotriva articolului. E liber să-l pornească; — dar nu putem satisface rugarea numitului preot de a-i publica întâmpinarea în întregime, din motivul că ea este ţinută într'un ton *care nu cadrează cu ceeace urmăreă* numitul preot.

„Ţara de peste veac"

— Un volum de poezii, datorit dlui NICHIFOR CRAINIC, a apărut în editura „Cartea Românească", Bucureşti, preţul 50 lei. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu —

(=) Religia creştină devine, zi de zi, tot mai înadins o problemă a vremii. Scriitori de seamă şi poeţi sânt preocupaţi, în timpul mai nou, în lucrările lor, de realitatea ideilor creştinismului.

Ni s'a dat astfel să citim versuri şi povestiri turnate într'o minunată formă despre viaţa şi învăţăturile Mântuitorului nostru Isus Hristos, despre sfinţii părinţi, despre atingerea cu dumnezeirea etc.

Nota adânc creştinească răsare şi din volumele de poezii ale dlui Nichifor Crainic. Volumul său mai nou, «*Ţara de peste veac*» va fi citit, de bunii noştri creştini, cu multă plăcere şi cu mare folos sufletesc.

Nu este nimic tendenţios, nimic banal, nimic exagerat în transfigurarea poetică a religiosităţii din scrisul acestui mare talent de poet creştin. Răsărit din pământul, în care am crescut cu toţii, cei obidiţi şi prigoniţi pentru dreptate, poetul izbuteşte să împrumute fiecărui vers expresia necesară într'o lumină nouă şi surprinzătoare.

Celce se adânceşte cât de cât în citirea acestui mănunchi de poezii, fie chiar un puţin credincios, va trebui să găsuească în sine: *Nu-i viaţă fără Dumnezeu.*

*

Citiţi b. o. versurile despre tăria omului care ţine piept tuturor izbirilor sorţii şi nu pierde nădejdea niciodată:

M'am împărţit prietenilor mei
In clipele de aur şi de scrum,
Prin mine să-i îmbun şi eu prin ei.
Şi 'n sus, pe drumul ţără căpătâi,
Prin colţi de stâncă paşii mei călcară
Ş'avui ades prăpăstii sub călcâi.
Şi trăsnetul mi-a doborât înalţii
Stejari ai năzuinţii,
Dar, din nădejdea mea, sbucnirâ alţii.
In viaţă crezul meu e ca un stei)*
Or cât de greu ciocanul sorţii cade,
Nu-l sfarmă, ci doar scapără scântei.
Când ce clădeam s'a dărâmat, am reclădit;
N'am izbutit ca Meşterul Manole,
Dar am zidit mereu: eu am trăit. —
De bezna ta, o moarte, nu mă tem,
Eu am trăit, —
Şi ştiu că va să vii. Deci nu te chem.
Tu, paraclisierul nătmit
Ce stânge candelabrele 'n altare,
Când liturghia vieţii s'a sfârşit,
Eu am trăit.

*

Ce este Omul Nou?

In «Fântânile trecutului» îi întâlnim următoarea figură plină de duh:

Fântâni la drumul vechi de ţară,
Aşezăminte strămoşeşti
Ce adânciţi lumini cereşti
In apa clară;
Bătrâne danii din străbuni,
Mulţimea, veşnic crezătoare,
Vă soarbe apa făcătoare
De — minuni.
Ce brusc redeşteptat ecou
Mă uluie din când în când
Pe urma gloatelor de rând?
Sânt Omul-Nou:
Mă 'nchin la sori nerăsăriţi,
Ear murgu-mi paşte
Pe câmpii încă nenverziţi.
Sub talpa-mi zac duşmanii striviţi
Mai înainte de-a se naşte.
Cuvântul meu e profeţie:
Bolteşte noul firmanent,
Vestind a treia Impărăţie
Şi al treilea Testament.
Pictez icoane noi — de sfinţi
Ce vor să vie,
Izbesc în stâncile ferbinţi
Ş' aştept — o nouă apă vie.
Dar arşiţa şi praful greu
Cu jar m'adapă...
...Şi-mi plec pe vechea voastră apă
Armura secolului meu.
Dar când din unda liniştită
Vreau chipul nou să mi-l adun,
Din fund, sub casca-mi oglindită,
Zâmbeşte galeş — un străbun.

*) Peatră.

Citiţi şi răspândiţi ziarul

Telegraful Român

Cuvânt pentru năpăstuiţi

Masacrul, deslănţuit în ultimul timp la Nistru, a dat acestui râu numele de *râul de sânge*.

Situaţia jalnică în care se găsesc românii din «Republica moldovenească», înfiinţată cu scop de-a arăta lumii «raiul» pământesc, i-a silit să încerce trecerea Nistrului la fraţi, cu riscul vieţii.

Mărturiile acestor refugiaţi grăesc despre adevărata şi cruda realitate din acel «rai».

Nistrul nu mai desparte în ochii lumii două popoare; el desparte două lumi absolut deosebite: deoparte barbarie organizată şi teroare în contra sentimentului religios, de alta o lume creştină gata de jertfă.

Misiunea îndeplinită de Geo London (în o serie de articole în «Journal»), a făcut lumină asupra lucrurilor ce se petrec în Rusia, ear dorinţa unuia dintre ziarele străine, e: «Am dori», zice el, «ca la malurile acestui fluviu, obişnuit cu grozăvii, să se ţină o conferenţă a Societăţii Naţiunilor»: de pe piedestalul acestui pământ, prin suferinţă creştin şi propovăduitor al păcii, să înfiereze nelegiuirea ce se petrece dincolo de mai...

Aşa a vorbit străinătatea.

Din gura copilului, care în miez de noapte a trecut să ducă pâne părinţilor săi flămânzi, ne-am dat seamă, cu toţii despre chinul amarnic îndurat de atâtea fiinţe nevinovate.

Copilul venise să ducă pânea ca hrană a vieţii pământeşti, — dar a venit să ducă şi «pânea vieţii veşnice», raza luminii, părinţilor şi fraţilor înfometaţi. —

Timpul ce-l petrecem acum, destinat cultivării virtuţilor, să ne ducă cu gândul la aceşti fraţi. Starea în care tânjesc cei aproape un milion de români de peste râu, prezentată poporului nostru, nu poate fi decât puternic motiv de încredere în Dumnezeu, de rugăciune pentru fraţi şi de caritate pentru cei refugiaţi.

Acestor refugiaţi, rămaşi unii fără părinţi, biserica le e mamă ocrotitoare, în primul rând.

Prin suferinţă, ei au păstrat toată credinţa. Ear jertfa celor căzuţi va fi prinosul unei reînvieri sufleteşti şi dincolo de Nistru. Martiriul lor să fie prevestirea unei alte epoci.

Fă, Doamne, ca odată cu învierea Ta din morţi, să învie şi lumea de peste Nistru. Duhul Tău să se pogoare în sufletele lor şi, împreună cu noi, *să mărească slăvită învierea Ta!*

Vasile Coman.

Vechi drepturi

Constatarea averilor româneşti la composesoratele din Ardeal*

III (Articol final)

In termen de două luni, dela afişarea deciziunii comisiunii la uşa judecătoriei, or cine ar pretinde drepturi asupra acelui imobil, ca făcând parte din obşte, fie că a fost sau nu prezent înaintea comisiunii, are dreptul de a face apel în conta deciziunii comisiunii la tribunalul judeţului de care depinde judecătoria.

Femeea măritată poate face apel, fără autorizaţia soţului; soţul poate face apel, fără mandat, pentru drepturile parafenale ale soţiei; reprezentanţii legali ai minorilor şi interzişilor, fără autorizarea consiliului de familie. Pentru cei puşi în consiliu judiciar, pot face apel ei sau consilierul lor judiciar. Pentru minori şi interzişi are dreptul de a face apel, în termenul de mai sus, primarul comunei, notarul, preotul, învăţătorul, procurorul tribunalului, minorul mai mare de 14 ani şi or ce altă persoană.

In petiţia de apel se va arăta numele obştei, domiciliul apelantului. acela al obştei, calitatea în care face apelul, numele şi situaţia imobilului, data deciziunii apelate, iar apelul va fi însoţit de o copie.

Tribunalul, îndată ce va primi un apel, va cere dosarul dela judecătorie.

Nu va fixa termenul la nici un apel, până când din dosarul judecătoriei nu va constata că a expirat termenul de apel. Atunci va forma un singur dosar pentru toate apelurile făcute contra deciziunii comisiunii, pe cari din oficiu le va declara conexe printr'un proces verbal şi va fixa o singură zi de judecată. Pentru ziua aceea se va scoate o singură citaţie pe numele obştei, care va servi de chemare la înfăţişare, atât pentru apelanţi, cât şi pentru obşte. Citaţia se va face după regulile prevăzute la art. 75 alin. 11. proc. civilă.

Dacă judecata se va amâna la ziua fixată pentru cauze legale, sau ar fi nevoe de cercetări locale ori expertize, totuşi preşedintele tribunalului e dator a fixa termenele de înfăţişare şi a face ca toate lucrurile preparatorii să fie făcute la timp, pentru ca sentinţa tribunalului să fie pronunţată până la maximum trei luni socotite din ziua expirării termenului de apel, sub sancţiunea, în caz de abatere, de pedepse disciplinare.

Apelurile de asemenea natură se vor fixa chiar în zilele în care tribunalul, după regulamentul său, nu judecă apeluri: ele se vor cerceta cu precădere înaintea tuturor proceselor din acea zi şi, dacă nu va termina într'o zi, se va continua fără întrerupere în zilele următoare până la terminare. Tribunalul va judeca cel puţin cu doi judecători. Ministerul public va pune concluziuni.

Tribunalul, apreciind toate titlurile prezentate şi dovezile făcute, va pronunţa sentinţa.

Sentinţa se va redacta de un judecător.

Sentinţa tribunalului e definitivă, dar cu drept de recurs în Casaţie în termen de 15 zile dela pronunţare, chiar în cazul când a fost dată în lipsă. Curtea de casaţie va judeca până într'o lună, cu precădere înaintea tuturor proceselor dela ordinea zilei. Recursul suspendă executarea.

Tribunalul, pe baza sentinţei ce ar pronunţa, va forma până în cinci zile dela pronunţare o nouă tabelă definitivă, care va cuprinde enunţările tabelei comisiunii, şi care se va semna de completul care a luat parte la judecată.

Iată procedura, prevăzută de lege, înaintea comisiunii de ocol pentru constatarea drepturilor în competinţa la composesorate.

Ţin să subliniez că procedura înaintea comisiunii se face din oficiu, — membrii composesoratului cari se adresează comisiunii sânt scutiţi de a plăti taxe sau cheltueli, întrucât potrivit ordonanţei 8178/1931 a ministerului de domenii *plata cheltuelilor referitoare la diurna şi deplasarea comisianil impuse de art. 29 Cod. Silvic*, se face de ministerul de domenii şi agriculturii, direcţia silvică, pe baza actelor justificative ce se vor prezenta. Rezultă deci că ministerul de domenii, şi prin aceasta a căutat să protejeze şi încurajeze acţiunea membrilor în năzuinţa de a-şi reclama şi clarifica drepturile. —

Am făcut această expunere pentru a face cunoscute unele dispoziţii care interesează pe preoţii şi învăţătorii mai ales din regiunile săcueşti pentru ca ei, la rândul lor, să ştie să apere şi ocrotească bunurile bisericilor, şcoalelor şi credincioşilor, şi astfel să pună baze solide economiei noastre si avuţiei naţionale, ear credinţa noastră strămoşească să prindă puteri şi mai mari.

Iosif Jivan
judecător-şef în Gherla, judeţul Someş.

* A se vedea Nr. 25, 27.

Sfintele Paşti

Sărbătoare care înviorează sufletele, descoperindu-le orizonturi necunoscute, este fără îndoială: ziua învierii.

Sărbătoarea fusese întemeiată întâi de către poporul lui Izrael în amintirea eliberării din sclăvia Egiptului. Cuvântul *Paşti* însemnează *eliberare*.

Noi, creştinii, sărbăm cu Invierea Domnului nostru Isus Hristos, eliberarea noastră de sub sclăvia morţii prin strălucita-i Inviere.

Sânt aproape două mii de ani, de când Răscumpărătorul şi-a revărsat lumina asupra lumii... prin Inviere.

Sânt aproape douăzeci de veacuri de când răsună de pe buzele creştinismului, an de an: *Hristos a înviat!*

Ce bogăţie sufletească stă ascunsă în cuvintele străbune: *Hristos a înviat!*

Bucurie duioasă cuprinde sufletul la afirmaţia ca prin Invierea Domnului omul s'a liberat de blestemul păcatului, sub care zăcuse.

In somptuoasele palate, ca şi în căsuţele celor desmoşteniţi de soartă, tradiţionalul *Hristos a înviat!* duce faima evenimentului întâmplat cândva pe pământ, făcând să i se răspundă cu deplină încredere: *Adevărat, a înviat!*

Mormântul deschis este o mină de comori cereşti. Fără de Hristos, moartea-i înspăimântătoare. Dar cine cunoaşte pe Isus, pe biruitorul morţii, pentru acela moartea şi-a pierdut groaza: el poată să adoarmă liniştit, ca întâiul martir al creştinismului, Arhidiaconul Stefan, subt loviturile pietrilor!...

Cunoaşteţi voi pe viul Isus? Dacă, dă: urmaţi-i. Pr. *T.*

Organizaţi Oastea Domnului

Tinerimea Creştină, revistă lunară condusă de prof. univ. Dr. H. Rovenţa şi Pr. Dr. M. Bulacu, docent univ., a apărut de sărbători cu bogat material: articole, versuri, cronici şi numeroase clişeie. Abonamentul anual 70 Lei. Redacţia: Bucureşti (VI), strada Sf. Elefterie Nr. 15.

INFORMAŢIUNI

La praznicul prea luminat al Invierii Domnului nostru şi Dătătorului de viaţă Isus Hristos adresăm cititorilor noştri creştinescul: Hristos a înviat!

Salariile preoţeşti. Aducem la cunoştinţă On. preoţimi că, la repetitele intervenţii ale I. P. Sf. nostru mitropolit *Nicolae*, a sosit la cassa consistorială salarul abia pe luna Septemvrie 1931. On. of. de cassă a şi început a-l expedia prin mandat postal.

† **Aurel Isac.** In Cluj a încetat din viaţă, Vinerea trecută, bătrânul advocat şi fruntaş al vieţii publice, Aurel Isac, în etate de 86 ani. A fost unul din apărătorii celor acuzaţi în procesul memorandului. In cursul lungii sale vieţi s'a distins ca neînfricat luptător pentru drepturile poporului din care s'a ridicat. Odihnească în pace!

Primării care emit monetă. In comuna Gheorgheni Ciuc, şi mai de curând în municipiul Clujului, având în vedere lipsa de numerar pe pieţele noastre, a început să se studieze problema emiterii unui fel de valută specială, reprezentată prin *bonuri*, garantate de comună, şi care vor avea valoare numai pe teritorul comunei emiţătoare. Cu asemenea bonuri s'ar plăti, în parte, salariile funcţionarilor şi anumiţi furnizori. Municipiul Clujului poate emite bonuri în valoare cam de 30 milioane. Ministerul de interne, căruia i s'au înaintat rapoarte spre aprobare, va hotărâ.

Clerul din Ucraina a trimis preşedintelui conferenţei de desarmare în Geneva o scrisoare, unde arată că guvernul sovietic al Rusiei prigoneşte cumplit biserica şi pe slujitorii ei. Se constată totodată în scrisoarea clerului, că sovietele se trudesc în fel şi chip să resvrătească sufletele tineretului, pentru a-i pregăti în vederea viitorului război, pregătit de bolşevici împotriva Europei.

STIRI LOCALE

Se convoacă toţi On. părinţi, tutori şi binefăcători din Circ. şcoalei primare de stat Nr. 1 băieţi din Sibiu, la adunarea generală ce se va ţinea *Duminecă în 15 Mai a. c. ora 11 a. m. în sala festivă a şcoalei*. Dacă numărul cerut 1/3 din totalul membrilor nu va fi prezenţi la această întrunire, adunarea generală se va ţinea în Dumineca următoare (22 Mai ora 11 a. m.), cu aceeaş ordine de zi, fără privire la numărul membrilor prezenţi.

CARŢI ŞI REVISTE

Anuarul VII al Liceului de stat «Gheorghe Lazăr» din Sibiu, 1930—1931, publicat de Dr. I. Bunea, director. Cuprinsul: Sărbătorirea dlui I. Iorga, cuvânt rostit de director la încheerea anului şcolar; Făt-Frumos, poezie citită de autorul ei, prof. I. U. Soricu, în 8 Iunie, în sala liceului; Despre literatura documentară, de prof. Al. Dima; Date şcolare. — Intre momentele însemnate din viaţa liceului se aminteşte şi terminarea şi punerea în funcţie a *internatului*, în care pot fi primiţi peste 300 de elevi în condiţii igienice ireproşabile. Se recomandă părinţilor, să-şi trimită cu toată încrederea copiii în acest institut de bună educaţie, atât morală, cât şi corporală. Taxele de întreţinere, moderate de alt fel, vor fi cu timpul şi mai mult reduse. Numărul elevilor regulaţi, a fost în acest an 518, între cari ortodocşi 413.

Poşta redacţiunii

«*Comemorarea*» *dela 31 Martie.* Prea târziu.
«*Spovedania*». Poate în alt număr.

Banca agricolă și Cassă de economii s. a. Avrig, jud. Sibiu

Convocare

Domnii acționari ai Băncii agricolă și Cassă de economii s. a. din Avrig, sunt invitați, în virtutea § 10 din statutele societății, la a

XXVIII-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Avrig, *Sâmbătă în 14 Mai 1932, la ora 7 p. m.*, în edificiul băncii.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Perdere pe 1931 și raportul Comitetului de censori.
3. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de censori.
4. Distribuirea profitului net.
5. Fixarea marcelor de prezență.
6. Alegerea resp. intregirea Consiliului de administrație cu mandat pe trei ani.
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, conform § 13 din statute, sunt rugați a-și depune acțiile și eventual plenipotențele cel mai târziu până în 13 Mai 1932 la cassa societății în Avrig sau la sucursala Sibiu.

Avrig, la 25 April 1932.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1931

Activa		Pasiva	
Cassa	476.636·—	Capital	1.076.495·—
Diverse și disponibil	604.751·73	Fond de rezervă	80.001·—
Valute & Monete	5.825·25	Fond de pensiuni	8.000·—
Imprumuturi cambiale	3.984.727·50	Fond filantropic	9.039.87
Imprumuturi ipotecare	1.506.605·75	Fond pt. creanțe dubioase	32.294·—
Imprumuturi pe obligațiuni	39.618,72	Depuneri spre fructificare	10.982.408·—
Imprumuturi pe gaj și Cont-Crt.	5.031.542·92	Dividendă	6.063·—
Realități	370.635·—	Interese trans. anticip.	43.600·—
Mobiliar	83.608·—	Profit net	64·589·—
Efecte	2.750·—	Dotația fond. pt. creanțe dub.	32.294·— 32.295·—
Debitori transitori	163.495·—		
	12.270.195·87		12.270.195·87

Contul Profit și Pierdere

Cheltueli		Venite	
Dobânzi după depuneri	656.944·—	Dobânzi	1.008.067·—
Spese generale	238.910·40	Proviziuni	166.578·40
Impozite	214.202·—		
Dotația fond. dubioase	32.294·—		
Profit net	32.295·—		
	1.174.645·40		1.174.645·40

Avrig, la 31 Decemvrie 1931.

[8] 1—1

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. **I. Schitea**, președinte. ss. **G. Grancea.** ss. **I. David.** ss. **Gh. Maxim.** ss. **M. Stoica.**
ss. **V. Chialda.** ss. **A. Sfetea**, expert-contabil.

CONSILIUL DE CENZORI:

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și consonanță cu registrele.

Avrig, la 25 Aprilie 1932.

ss. **Grigore Chialda**, președinte. ss. **Dr. Gh. Foica.** ss. **N. Ursu.** ss. **Gh. Mareș.** ss. **N. C. Vasu.**

Nr. 127/1932 [15] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a din Bărăști, protopopiatul Hațeg, se publică concurs din nou cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Telegraful Român".

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.

2. Sesia parohială 11 jugăre; 6 jug. fânaț sesie veche, iar 5 jug. arător sesia primită prin reforma agrară.

3. Una măsură (30 litri) porumb nesfărâmat de fiecare casă și

4. Stola obișnuită în tract.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc al Hațegului și candidați se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Hațeg, 18 Februarie 1932.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Ieronim Ciocan
protopop.

Nr. 72/1932 [14] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de cantor bisericesc în parohia ort. rom. Idiciu jud. Târnava Mică, publicăm concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariție în acest ziar.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Două jug. sesiune cantorală, pământ bun arător.

2. Venitul stolar obișnuit în comună.

3. Una delniță de lemne.

Cei ce doresc să ocupe acest post, să înainteze cererile de concurs cu documentele necesare, în termenul scris mai sus, oficiului parohial Idiciu, având a se prezenta în biserică, pentru a-și arăta abilitatea în cântare și tipic.

Idiciu, la 1 April 1932.

Oficiul parohial în înțelegere cu consiliul parohial.

Iosif Gh. Roman,
paroh.

Spitalul de boli mintale, Sibiu

Nr. 867—1932. (7) 2—2

Concurs

La spitalul de boli mintale Sibiu se caută un șef bucătar (bărbat) care să fie bine inițiat și la prepararea prăjiturilor.

Reflectanții vor trebui să facă câteva zile fiert de probă înainte de a-și înainta cererile.

Cererile se vor înainta la acest spital până la 10 Mai 1932, unde se pot vedea și condițiile de angajare.

Medic-primar, director superior, inspector general sanitar:
Dr. Preda.

Administrator:
Moșoiu.

Nr. 129/1932 [17] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa treia Jieț-Popi, protopresbiteratul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui apariție în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu postul de paroh în parohia Jieț-Popi sânt:

1. Adăul obișnuit în tract, după fiecare fum.

2. Trei stânjini de lemne de foc, transportați la locuința parohului.

3. Stola.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. Jiu, în Petroșani, în răstimpul fixat. Concurenții, după prealabila învoire a protopopului, se vor prezenta într'una din cele două biserici ale parohiei pentru a cânta, predica, servì și a face cunoștință cu enoriașii.

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu în înțelegere cu consiliul parohial din Jieț Popi.

Petroșani, 11 Martie 1932.

Ion Duma,
protopop.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, : la adminstrația ziarului :

Telegraful Român

Nr. 107/932. (13) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de șef de serviciu clasa III, la Consistorul mitropolitan se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt cele prevăzute în bugetul de cheltueli ale statului.

Dela concurenți se cere să aibă pregătire teologică.

Sibiu, 12 April 1932.

Consiliul mitropolitan

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea
în sfintele cărți ale
Testamentului nou
de
Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Citiți

MEMORIILE
Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Prețul Lei 300·—, plus spese poștale Lei 20·—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal
în secolul XVIII
de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române
Vol. II
cu 75 documente anexate.
Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Anunțuri și reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 7 Mai 1932 Nr. 37

BIBLIOTECA CENTRALA „Astra" SIBIIU

Telegraful Român

Organ național

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Semănători

Există anumite personalități, care întrupează într'un tot armonic, într'o simfonie superioară și fericită, daruri umane, culturale și spirituale, ce se găsesc rar în media comună a muritorilor. Ei radiază în jurul lor totdeauna pacea, bucuria, regenerarea. In contactul cu ele, tristețele încetează, timiditățile se topesc, lăsând loc să se creeze o atmosferă caldă, binefăcătoare. Sânt sămănătorii bucuriei.

Sânt însă și alte persoane, care răspândesc tristeța, descurajare, prezența lor neaducând decât un surplus de trudă. Ele provoacă căderi, în loc să stimuleze renașteri, ele deprimă în loc să entuziasmeze. Sânt sămănătorii tristeții.

Din viața fiecăruia din noi, se degajează, cu sau fără voia noastră, una din aceste două influențe. Sântem cu toții sămănători, fie că risipim în brazda vieții boabele de aur ale credinții și ale iubirii, fie că lăsăm să cadă în urma noastră neghina sceptismului și a deprimării. Un lucru însă se impune singur: ***Cel ce mărturisește și urmează pe Hristos Mântuitorul, trebue să fie un sămănător de bucurie... și de viață.***

*

In Predica de pe Munte, Mântuitorul descrie mai întâi, în forma acelor dumnezeești fericiri, caracterul ideal al cetățenilor Impărăției lui Dumnezeu. Spiritul de simplitate, umilință, bunătatea fără de hotar, căutarea primordială a bunului superior al spiritualității, iertarea, curățenia de suflet, pacea, dăruirea desinteresată în slujba oamenilor mergând până la sacrificiu, sânt, în concepția revelațiunii noui, tot atâtea note ce trebue să marcheze personalitatea reprezentantului ideal al crezului și al vieții creștine.

Imediat după aceea, Invățătorul înfățișează vocațiunea ucenicului, funcțiunea lui în Impărăția lui Dumnezeu, misiunea lui în lume: «Voi sânteți sarea pământului. Voi sânteți lumina lumii». Din descrierea modului în care se face acțiunea binefăcătoare a celor două elemente cu proprietăți de conservare, reiese că totul se face în mod natural, fără cel mai mic efort. «O cetate, situată deasupra unui munte, nu poate să fie ascunsă. Lumina nu se aprinde ca să fie pusă sub obroc, ci ca să lumineze. Așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor».

In acelaș timp, acțiunea binefăcătoare a ucenicilor lui Hristos în lume, nu este atât o acțiune căutată, voită, meditată mai dinainte, cât mai ales o acțiune naturală, spontană și, prin acest fapt, și mai mult eficace.

Se fac adesea eforturi disperate pentru câștigarea sufletelor pentru Hristos, pentru a întemeia tot mai efectiv Impărăția lui Dumnezeu pe pământ. Dacă am fi însă adevărați ucenici, acțiunea noastră naturală, spontană, ar propovăduì, ar răspândì idealul creștin, prin ea însăși, aproape dela sine.

Fără îndoială, trebue să lucrăm, trebue să activăm. Insă, înainte de toate, ***trebue să fim.*** Numai cu această condiție pot ucenicii lui Hristos să-și împlinească misiunea, contribuind tot mai mult la întemeerea împărăției iubirii.

Nimeni n'ar putea să tăgăduiască influența prodigioasă pe care ar exercita-o asupra mersului majestos al lumii câteva zeci de mii de creștini convertiți integral la spiritul fericirilor, și aceasta ori care ar fi poziționea lor socială.

Dar avem noi spiritul simplității? Sântem noi atașați mai mult de idealul Impărăției lui Dumnezeu, și mai puțin de bogății și de huzurul personal? Sântem noi dintre aceia cari merg cu umilință în fața lui Dumnezeu și știu să se umilească în fața fraților lor, oamenii? Posedăm noi bunătatea aceea inspirată, care a făcut pe sf. Apostol Pavel să înalțe celei mai mari virtuți cunoscutul imn: Dragostea îndelung rabdă, ea este plină de bunătate... ea nu caută niciodată interesul ei..., este iertătoare crede totul, speră totul, suportă totul?

Avem noi, ca obiect al cercetărilor noastre principale, propriul nostru interes, sau împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, bunurile spirituale, bunurile superioare ale vieții, care se identifică atât de adesea cu binele altora?

Știm noi să iertăm, pentru a obține a, la rândul nostru, iertarea lui Dumnezeu? Sântem noi într'adevăr curați în inimile, în cuvintele în gândurile, ca și în acțiunile noastre?

Sântem noi făcători de pace?

Idealul vieții noastre este el de a servì, chiar până la dăruirea completă de sine, până la sacrificiu?

O, dacă ar fi așa! Viețile noastre ar radia, în jurul lor, bucuria, blândețea, pacea neprihănirea,— și contagiunea atitudinilor drepte și imaculate ar câștiga lumea la picioarele Mântuitorului.

Am fi sămănători de viață, sămănători de nădejde, deschizători de orizonturi nouă și senine.

N. Grosu.

Pelerinajul la Mănăstirea Brâncovenească

Avem informația că pentru pelerinajul din 6 Mai a. c. se fac pregătiri asidue în toată țara Oltului.

Din fiecare parohie pleacă preotul cu închinătorii tineri și bătrâni.

Autoritățile județene arată cel mai mare interes pentru această manifestație sufletească.

Din Sibiu participă la pelerinaj Inalt Prea Sfințitul Mitropolit *Nicolae*, cu P. Sf. arhiereu Vasile și clerul Mitropoliei și al Arhiepiscopiei.

Inalții arhipăstori vor pleca din ajunul prasnicului.

Public ales și fruntașii vieții bisericești din județele vecine și-au anunțat sosirea la Sâmbăta de sus.

Cu toată vremea schimbăcioasă a primăverii, închinătorii sânt însufleți să ia parte în număr imposant la acest pelerinaj.

In numărul proxim vom publica o corespondență amănunțită despre acest act religios.

Cuvinte arhierești

— La Invierea Domnului —

III

...Aceasta e zi de biruință a Mântuitorului asupra dușmanului, asupra șerpelui dela început, a diavolului. E zi de bucurie și de preamărire a Mântuitorului. De aceea și zice Isus «Bucurați-vă, nu vă temeți».

Indulcească deci, ziua Invierii Domnului, pe care o serbăm astăzi, viața noastră plină de neajunsuri și grele încercări, precum pe sfinții apostoli și învățăcei ai Domnului, cuprinși de durere și frică, i-a îndulcit și îmbucurat vestea adusă de evlavioasele femei, că: a înviat Domnul! —

Dară bucurându-ne și veselindu-ne duhovnicește în sufletul nostru, nu va fi fără de folos să vă atrag, iubiții mei, luarea aminte asupra a două păcate satanice, cu care ne întâlnim în istoria mântuirii neamului omenesc.

Unul ni se arată la început, care a pricinuit căderea în păcat a protopărinților, și altul îl întâmpinăm la sfârșitul vieții pământești a Mântuitorului.

Dumnezeu a așezat pe om în rai, în stare de nevinovăție și cu menirea de a fi fericit, pe lângă unica condițiune, ca să nu mănânce din pomul oprit. Diavelul, dintru început înger luminat, pedepsit de Dumnezeu pentru îngâmfarea și mândria sa, nu putea să vadă fericirea omului și, astfel în chipul șerpelui a ademenit pe Adam și Eva, ca să nu asculte de porunca lui Dumnezeu, ci să mănânce din pomul oprit, căci atunci vor fi ca și Dumnezeu. Prin minciună li-a oltuit și lor păcatul mândriei...

Dară, Dumnezeu în îndurarea Sa a făgăduit protopărinților noștri Mântuitor; iară diavolului i-a pus în vedere zdrobirea capului prin Mântuitorul făgăduit.

Deci, păcatul mândriei a fost instrumentul cu care diavolul a nimicit vremelinc fericirea protopărinților și a urmașilor lor.

Și diavolul, care în chip de șerpe a ademenit la păcat pe protopărinți, acuma a intrat Iuda, care s'a numărat între învățăceii Mântuitorului, și cu păcatul iubirei de argint, pe care l-a oltuit în inima acestui învățăcel fățarnic, a dat în mâna vrăjmașilor pe Isus, învățătorul său, socotind diavolul, că prin omorârea lui Isus, să va zădărnici economi amântuirei oamenilor din cătușele păcatului strămoșesc.

Mândria, deci, și iubirea de argint, aceste două păcate de moarte, păcate diavolești, au fost instrumentele diavolului, cu care s'a silit să se opună voinței lui Dumnezeu, să împiedece fericirea neamului omenesc, pentru care bunul Dumnezeu l-a creat.

Decât, împotrivirea diavolului n'a putut să împiedece bunătatea lui Dumnezeu, şi să producă pierderea neamului omenesc, căci Isus, prin moartea Sa pe cruce, a spălat păcatul strămoşesc. El a sângerat pe cruce, şi scump sângele Său a devenit isvorul nesăcat şi îmbelşugat al graţiei dumnezeeşti, care s'a revărsat asupra celor ce au crezut în El, şi asupra noastră, cari ne-am învrednicit a-i deveni învăţăcei prin faptul, că intrând prin sfântul Botez în sânul bisericei, am crezut într'însul, primind învăţăturile Lui prin cuvintele sfinţilor apostoli, păstrate până astăzi nevătămate în sfânta Sa biserică, prin predania sfinţilor Părinţi şi a păstorilor bisericeşti.

Şi El, Care fiind pe pământ în trupul omenesc, s'a rugat pentru noi, acum şezând deadreapta Tatălui ceresc, nu ne va părăsi, întrucât crezând în El, vom vieţui după învăţăturile Lui primite prin sfinţii apostoli.

(*Din pastorala P. S. Sale Episcopului IOSIF al Caransebeşului*).

IV

...De atâtea ori V'am îndemnat să lăsaţi tineretul ca să meargă pe calea binelui, arătată de Sfânta noastră maică biserică. Vă îndemn şi acum, să grijiţi de creşterea tinereretului, ferindu-l de ură şi desbinare, de societatea rea, de alcoolism şi plăcerile trupeşti. Voi, părinţii, să daţi neamului şi bisericii copii ascultători şi recunoscători, curaţi la trup şi suflet. Să-i îndemnaţi a se înscrie în societatea Sf. Gheorghe a tineretului şi să fie supuşi poruncilor dumnezeeşti şi bisericeşti, care se vestesc din sfintele biserici. Să se adune în jurul sfintelor altare strămoşeşti, iar nu să facă desbinări de care râde diavolul şi de care se bucură vrăşmaşii toţi ai neamului nostru.

Când cineva seamănă grâu, alege seminţele cele mai bune şi mai roditoare. Acelaş lucru îl face Sfânta biserică sămănând în sufletele tinerilor sămânţa faptelor şi gândurilor bune şi curate, care sânt: cinstirea de Dumnezeu, iubirea de părinţi, munca cinstită şi alte virtuţi alese.

In fruntea scumpei noastre ţări avem un Rege tinăr, pe Maiestatea Sa Regele nostru Carol al II-lea, care a spus, când s'a suit pe tron, că doreşte să fie regele culturii româneşti. Mare bucurie va avea şi prea iubitul nostru Rege, dacă tronul Ţării Româneşti va fi împrejmuit de tineri creştini, cari să jure credinţă, până la moarte, drapelului, bisericii şi neamului.

Mai ales tinerii şi toţi cei cu inimă curată să cânte în această sfântă şi mărită zi:

«Ziua Invierii, popoarelor, să ne luminăm, Paştile Domnului, Paştile; că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeum, ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruinţă».

(*Din pastorala P. S. Sale Episcopului GRIGORIE al Aradului*).

Serviciile divine în catedrala mitropoliei

Săptămâna patimilor

Incă din Dumineca Floriilor în biserica noastră catedrală s'au oficiat după rânduiala bisericii, deniile, la cari au luat parte numeroşi credincioşi. In această săptămână s'au spovedit şi cuminecat mulţime de credincioşi din oraşul nostru şi din comunele învecinate; elevii dela diferitele institute de învăţământ precum şi soldaţii din garnizoană au fost împărtăşiţi în săptămânile anterioare.

Incepând de Joi seara toate serviciile divine au fost oficiate de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, asistat de cons. mitropolitani şi arhiepiscopeşti şi de preoţii catedralei. După cetirea Evangheliei a zecea, părintele Gh. Secaş a ţinut o mişcătoare predică.

Vineri la 4 p. m. s'a oficiat vecernia cu luarea Mântuitorului de pe cruce. La cântarea: «Pe tine celace te îmbraci cu lumina ca cu o haină»; preoţii au ridicat de pe sfântul prestol epitaful şi împreună cu sfânta Evanghelie şi cruce le-au dus pe masa din mijlocul bisericii, care închipueşte mormântul Domnului, în sunetul jalnicei cântări: «Iosif cel cu bun chip»..

Vineri seara la ora 6½ s'a celebrat utrenia şi prohodul. Credincioşii din biserica arhiplină, ascultau cuprinşi de duioşie frumoasele tropare ale celor 3 stări dela Mormântul Domnului: «Viaţa în mormânt»... «Cade-se să te mărim pe Tine»... şi «Neamurile toate»... După terminarea cântărilor, rectorul Academiei teologice N. Colan, a rostit o emoţionantă cuvântare. A urmat apoi ridicarea sfântului aer şi înconjurarea bisericii, mergând înainte corul, preoţimea cu aerul, I. P. S. Sa, apoi dl General V. Economu, Comandantul Corpului VII Armată, cu ofiţerii din gornizoană, reprezentanţii autorităţilor civile şi o mulţime de credincioşi.

In timpul ocolirii bisericii, corul a intonat «Sfinte Dumnezeule» în sunetul clopotelor; iar trupa a dat onorurile.

Serviciul de Joi seara al patimilor şi cel de Vineri al prohodului Domnului au fost adevărate manifestaţii de credinţă, dragoste şi pietate creştinească.

Slujba Invierii

Praznicul Invierii Domnului s'a serbat şi în anul acesta cu toată solemnitatea.

Atât la Inviere, la ora 4 dimineaţa, cât şi la liturgie a pontificat I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, asistat de preoţimea din centru.

La Inviere, o companie din reg. 90 infanterie în frunte cu drapelul şi muzica, a fost postată înaintea catedralei, dând onorurile militare.

Eşind I. P. S. Sa din altar rosti în mod solemn cuvintele: «Veniţi de luaţi lumină» şi dela lumina I. P. S. Sale şi-au aprins toţi credincioşii luminile.

S'a început apoi serviciul divin, cu încunjurarea de 3 ori a catedralei, cântând corul mitropolitan acompaniat de muzica militară: «Invierea Ta Hristoase». I. P. S. Sa citi în faţa intrării principale sfânta Evanghelie; iar apoi a cântat «Hristos a înviat» vestind tuturora, înălţătorul moment al Invierii.

I. P. S. Sa urcă treptele catedrale urmat de cler şi credincioşi şi ajuns înaintea uşii bisericii, rosteşte cu voce înaltă: «Deschideţi boeri porţile cele veşnice, ca să intre împăratul măririi»! Acestei alocaţiuni, i-a urmat întrebarea din biserică: «Cine este acela Impăratul măririi?» I. P. S. Sa: «Domnul cel tare şi puternic, Domnul cel tare în războaie, Domnul puterilor, acesta este Impăratul măririi!»

După ce de trei ori s'au repetat întrebările, uşile s'au deschis şi convoiul a intrat în biserică.

S'a celebrat apoi frumoasa slujbă a utreniei, la finea căreia I. P. S. Sa, în sărbătoreşti cuvinte a făcut apoteoza Invierii Domnului. *A înviat Domnul*, exclamă I. P. S. Sa, pentru noi, deschizându-ne calea spre mântuire şi fericire. Invierea Domnului, este baza credinţei, că Dumnezeu ne poate învia spre o viaţă nouă şi este totodată întărirea nădejdii noastre pentruca să sperăm în Dumnezeu, care doreşte ca şi noi să înviem spre o nouă viaţă.

La serviciul divin de dimineaţă a luat parte dl General Virgil Economu dimpreună cu dnii Generali şi ofiţeri aflători în garnizoană, şefii autorităţilor civile şi unmare număr de credincioşi.

La finea slujbei I. P. S. Sa şi preoţimea celebrantă a împărţit credincioşilor sfintele paşti.

La ora 9 jumate I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* a fost condus din partea preoţimii, în catedrală cu obisnuita ceremonie.

Inalt Prea Sfinţia Sa Mitropolitul asistat de 8 preoţi şi 4 diaconi a celebrat sfânta liturgie.

La finea sfintei liturgii I. P. S. Sa a rostit magistrala pastorală, trimisă din prilejul marelui praznic tuturor parohiilor din arhiepiscopie, ascultată fiind de mulţimea de credincioşi cu deosebită luare aminte. La sfânta liturgie au participat dnii ofiţeri ai garnizoanei, împreună cu mulţi credincioşi, între cari s'a remarcat întreaga intelectualitate a oraşului nostru.

Se apropie de ora 12 când I. P. S. Sa a fost condus la reşedinţă cu aceiaşi ceremonie cu care a şi fost adus.

Suspendare, sau suprimare? Sânt trecute şase săptămâni, de când s'a suspendat apariţia ziarului *Calendarul* din Bucureşti. De atunci, din 24 Martie 1932, şi până astăzi nu este îngăduit acestui ziar să-şi reia apariţia, deşi până acum nu s'a descoperit nici o probă care să dovedească vre-un act subversiv al redactorilor săi. Dacă legile noastre nu permit suspendarea şi suprimarea de ziare în timpuri normale, n'ar fi oare vremea ca, intrând în legalitatea, suspendarea numitului ziar să înceteze şi să nu se transforme în suprimare?

Chestiunea «statului catolic» ardelean sau a «statusului» este pusă din nou la ordinea zilei. Guvernul român are intenţia, cum vestesc ziarele, să trimită la Roma pe dl Valer Pop, ministrul justiţiei, *«să trateze cu Vaticanul»*.

Tratativele, în această direcţie, sânt lipsite de rost, în considerare că este vorba de lucruri *interne* ale statului român, de care este dependent «statul catolic» ardelean, aşa cum fusese dependent mai înainte de statul ungar controlându-i-se toată activitatea şi gestiunea. De fapt şi de drept, toate bunurile «statului catolic» au aparţinut statului ungar; după încheerea păcii, aceleaşi bunuri intră în proprietatea statului român, care n'a renunţat la ele, ear «statul catolic» şi le-a însuşit prin abuz.

Ministerul nostru, al cultelor, în adresa din 18 Iulie 1931 către ministrul acreditat pe lângă Vatican, recunoaşteà *«caracterul cu totul primejdios din punctul de vedere al siguranţei statului român»* al «statului catolic» din Ardeal; ear în 25 Februar 1932, în adresa către universitatea din Cluj, dispunea: *rectificarea intabulării abuzive din 1898 ale unor bunuri ce aparţin de drept acestei universităţi, făcută atunci de statul catolic maghiar, şi trecerea acelor bunuri în administraţia organelor statului român, în calitate de legitim posesor al bunurilor ce au aparţinut Ungariei dinainte de 1918.*

In urma acestei dispoziţii judecătoria urbană din Cluj, prin hotărârile sale (din 24 Martie şi 8 Aprii 1932) a făcut în Cartea funduară rectificările cuvenite în favoarea statului român, — care va trebui să intre în posesiunea tuturor acelor bunuri, ce în condiţii anormale şi ilegale sânt în posesiunea şi administraţia «statului catolic» maghiar din Ardeal.

Fiind astfel situaţia, lumea cu bună judecată se întreabă: La ce negocieri cu Vaticanul în chestia «statului catolic» din Ardeal?

FOISOARA

„Tămâioare"

Nu e timp îndelungat decând a ieşit de sub teascurile tiparniţei sibiene volumaşul încărcat c'o bogată inspiraţie poetică: «*Tămâioare*». In scrisu-i miezos, Z. Sandu, (N. Regman) desvălue o nouă podoabă a sufletului său. Sânt scurte inspiraţii în proză, duioase de cele mai multeori. Un bun apologet al virtuţilor străbune, le lasă să răsară adesea în bogatul cerc al gândurilor sale: «Credinţe... desprinse parcă din bolta cerului îi înfloresc sutletul. Vede chipul Domnului, aşa cum l-a cunoscut în biserieuţa, umbrită de fumul tămâii, din Cornesti,... dascălul Pintea vorbeşte norodului despre urgia duşmanului, care ne-a furat dreptatea şi acum vrea să ne fure şi graiul... Se trudeşte să aprindă nădejdi nouă în ochii celor rătăciţi, pentru a umplea văzduhul cu porunca Domnului,... a să vârşi binele pentru frumuseţa lui, pentru fericirea ce va răsări ca răsplată în câmpiile eternităţii... Ca o ciocârlie, îndrăgostită de soare, poetul să înalţă în văzduhuri, pentru a lăuda cu cântarea sa truda câmpurilor şi a mângâia dorurile plugarilor»...

Freamătul codrului, murmurul apelor, şoapiele umbrelor îndrăgostite, mireazma fânului tânăr, vâlcele şi ulicioare, flori şi pârâişe îmbracă în nesaţioasă frumuseţă frânturile rupte din sufletul poetului Z. Sandu.

Prof. N. N.

Revista Teologică apare lunar sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Abonament pe un an: 260 Lei. Redactor: prof. Nicolae Colan. Redacţia şi administraţia: Academia Teologică, Sibiu, Str. Mitropoliei 24—28. Nr. 5 din 1932 cuprinde: Prof. Nicolae Neaga: Invierea morţilor în Vechiul Testament. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul şi cultura modernă. Prot. Emilian Cioran: Un capitol de pastorală practică. Pr. A. C. Cosma: Dumnezeu în natură. Prof. Dr. I. Hradil: In faţa Sfântului potir. D. Călugăr: Preocupări studenţeşti. Dr. D. Stăniloae şi N. B.: Mişcarea literară: Theologie des Christlichen Ostens. Tâlcuirea sfintelor taine. Biserica şi tineretul. Niculce: Cronică: Congresul societăţii femeilor ortodoxe ormâne. Pe uşa din dos. N. C.: Note şi Informaţii.

Interpelare cu privire la avansările de generali în armată — cazul generalului Burileanu — discurs rostit în şedinţa camerii deputaţilor din 5 Februar 1932, de prof. Dr. *Şt. Bogdan*, fost senator, deputat. Bucureşti, 1932. — O broşură de 32 pagini.

Desţelenire de drumuri nouă

— Făptuiri şi hotărâri în Arhiepiscopia noastră —

1. Fabrica de luminări

Cucernica preoţime şi poporul credincios din Arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu a primit cu vădită şi îndreptăţită bucurie ştirea despre împlinirea unei vechi dorinţe a obştei creştineşti: înfiinţarea în Sibiu a unei fabrici de luminări de ceară, proprii a Arhiepiscopiei, scutind astfel toate bisericile noastre de a mai întrebuinţa luminări de provenienţă străină.

Fabrica din Sibiu a Arhiepiscopiei, intrând acum în funcţiune, va putea furniza, în condiţii superioare, tuturor bisericilor din cuprinsul Arhiepiscopiei, lumini de ceară curată de albine, aşa cum rânduieşte biserica şi evlavia creştină.

Ordinul lămuritor dat în această privinţă (Circul. Nrul 2924/1932 Epitr.) se va citi cu luare aminte pentru a putea fi executat întocmai de către toate oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopie.

2. Raport în persoană la centru

Cu începere din anul acesta s'a introdus sistemul ca P. C. părinţi protopopi să raporteze personal despre situaţia protopopiatului şi a fiecărei parohii, ca împreună cu Arhiepiscopul şi cu referenţii Consiliului arhiepiscopesc să se studieze măsurile necesare în vederea unui progres mai înteţit al vieţii bisericeşti (Circ. Nr. 876/1932 Plen.).

3. Pentru hirotonire

Actul sacru al hirotoniei primeşte o nouă şi deosebită atenţiune: candidaţii de hirotonie vor fi chemaţi în grupuri de câte 4—5 inşi la centrul eparhial cu o săptămână înainte, spre *pregătire* în capelă, sub conducerea directă a chiriarhului şi a delegaţilor săi speciali. După această pregătire spirituală, candidaţilor li se dă darul preoţiei şi sânt admişi la îndeplinirea sfintelor slujbe timp de o săptămână sub supravegherea preoţimii catedralei noastre şi dându-li-se îndrumările practice indispensabile. Candidaţii la hirotonie vor avea să stea cel puţin două săptămâni, găzduiţi într'o cameră amenajată la Academia teologică. (Circ. Nr. 3295/1932 Pres.)

4 Cărţi şi reviste bisericeşti

Pentru înzestrarea *bibliotecilor parohiale*, a căror stare va fi în deosebi cercetată şi cu prilejul vizitaţiilor canonice, se recomandă să se cumpere — din sumele preliminate în bugetele parohiilor pentru bibliotecă — în anul curent şi în cei viitori cu preferinţă cărţi de ştiinţă teologică. Împlinindu-se zece ani dela înfiinţarea bibliotecilor parohiale, fiecare preot va avea să înainteze până *cel mai târziu la 15 Octomvrie 1932* un conspect cu titlul tuturor cărţilor aflătoare în biblioteca parohială, arătându-se şi preţul fiecăreia.

Se atrage luarea aminte asupra următoarelor publicaţii:

1. *Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în sec. 18 lea*, de Dr. S. Dragomir. Două volume, care trebue să se găsească în *fiecare* bibliotecă parohială;

2 *Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene*, de Hristu Andrutsos, traducere autorizată, de Dr. D. Stăniloae;

3. *Misiuni religioase pentru popor*, cu material de predică, cuvântări, alocuţii, de Arhim. Policarp P. Morusca.

Preoţimea este sfătuită să dee tot sprijinul presei bune ce o avem, pusă în slujba idealului de viaţă al evangheliei. In acest scop se tipăresc în Tipografia întemeiată de Saguna: *Revista Teologică*, *Telegraful Român*, *Lumina Satelor*, ear în tipografia proprie *Oastea Domnului*.

Răspândirea gazetelor bune, scrise pentru popor, se impune cu atât mai mult, cu cât au început să se lăţească şi la sate publicaţiile lipsite de hrana sănătoasă sufletească şi primejdioase pentru ceice le citesc. (Circ. Nr. 3486/1932 Pr.).

5. Săracii şi şomerii

Organele bisericeşti dela oraşe au fost invitate să intervie la forurile administrative şi să le dea mână de ajutor în acţiunea de ocrotire a muncitorilor fără lucru şi a celor oropsiţi. (Circ. Nr. 1311/1932 Bis.).

6. Clădirile şcolare confesionale

In urma necesităţii de-a avea case parohiale în cât mai multe parohii, organele parohiale sânt invitate ca acolo unde se poate, edificiile şcoalelor noastre confesionale să fie decretate de case parohiale.

Cât pentru edificiile şcoalelor noastre confesionale, folosite astăzi de şcoala de stat, organele parohiale să ceară chirie corespunzătoare dela comitetele şcolare, încheind contract de chirie. Eventualul refuz se va aduce le cunoştinţa Consiliului arhiepiscopesc. (Circ. Nr. 9998/1931 Şcol.).

7. Alte dispoziţii

Consiliul arhiepiscopesc a stabilit *diurnele* personalului bisericesc (ord. Nr. 3066/1931), şi a luat măsuri cu privire la *desfacerea* căsătoriilor bisericeşti (ord. Nr. 3246/1932 Bis.).

Preoţimea în „politică“

S'a scris mult în chestia aceasta şi s'a emis, în general, părerea că preoţimea să nu facă politică de partid. Se înţelege de ce: Politicianismul a pătruns atât de adânc în toată ţara, încât aproape nu este cătun, în care să nu fie 2—3 partide politice.

Preotul, intrat şi el în hora aceasta, caută să facă pe voia şefilor politici şi să combată pe potrivnici. Pacostea e gata: Preotul respectiv nu mai e considerat de persoană imparţială, şi e duşmănit de toţi ceice aparţin altor partide. Şi, cum la noi luptele sânt vehemente, duşmănia de regulă se resfrânge şi asupra bisericii. Sufere astfel instituţia, care şi aşa are azi destui adversari.

Mai e însă un motiv ponderos care cere preoţilor să stee departe de politica aceasta.

In cei 13—14 ani de viaţă românească ce i-am trăit în România nouă, toate partidele politice s'au perindat la cârmă, lăsând în urma lor stări ce nu prea încântă poporul. Lumea satelor nu se poate împrietenî cu gândul: de ce se trec cu vederea şi nu se pedepsesc grabnic şi simţitor atâtea abuzuri ce se comit? Unii fură milioane pe la diferitele instituţii, şi nu li se aplică pedeapsă, ori dacă li se aplică, pedepsele sânt minimale; alţii fac acorduri dăunătoare ţării, fără a fi obligaţi să răspundă de actele lor, ci tot în bietul stat se descarcă poverile.

Chiar legea conversiunii datoriilor, uşurătoare de sarcini, nu mulţămeşte pe ţărani.

Mai folositoare era conversiunea, dacă da termine de plătire nu 30, ci 5—10 ani, ca datoraşii să se reculeagă şi ei, şi *nici creditorii să nu sufere* daunele ce le sânt puse în perspectivă. Şi folositoare era conversiunea când venea ca milă din partea statului pe seama cetăţenilor *în adevăr strâmtoraţi*. Statul putea zice: Voi plăti eu partea cutare din datoriile făcute de cutare soi de plugari, înlăturând persoanele care nu simt această trebuinţă, cum sânt b. o. persoanele necăsătorite şi fără familie. Conversiunea greşeşte apoi, când lasă la o parte consideraţiile morale şi religioase, aducând favoruri elementelor stricate din popor, — după cuvintele Evangheliei, că «din ce are i se va mai da, şi celui ce nu are şi ce i se pare că are lua-i-se-va».

Concluzia obştei e: Nu ne mai încredem în nime din ceice vin cu vorbe mari între noi, — şi le vom răspunde la vreme.

S'a lăţit adecă vestea de undeva, că vom avea alegeri nouă în timp scurt. Preoţii cari ar stărui deci pentru un partid ori altul, în loc se ajute ceva cauzei, îşi vor aprinde paie în cap şi vor strica bisericii şi cauzei comune. De aceea să fim luători aminte, până ce nu e prea târziu. Am zis. Prot. *Vasile Gan*.

INFORMAŢIUNI

Suveranul ajută pe suferinzi. M. S. Regele a vizitat localităţile din judeţul Arad şi alte părţi ale ţării, devastate de inundaţii, şi a distribuit, din caseta sa particulară, ajutoare în valoare de şasesutemii lei. Acest sprijin alinător, dat în preajma sfintelor sărbători ale Invierii, a impresionat adânc sufletele credincioşilor suferinzi.

Anul şcolar. Ministerul instrucţiunii face cunoscut, că închiderea anului şcolar se va face la 1 Iunie. Rămân deschise liceele unde se vor ţinea examene de bacalaureat, şi şcoalele normale unde se vor ţinea examene de capacitate.

Cursurile de vară ale universităţii populare «N. Iorga» din Vălenii de Munte se deschid în 15 Iulie. La cursuri, care durează până în 15 August, pot participa absolvenţii şi absolventele de şcoale secundare. După terminarea cursurilor se face o excursie în Italia.

† **Nicolae Dregan** fost sub-administrator financiar, a încetat subit din viaţă Luni a doua zi de Sf. Paşti, 2 Mai 1932, în al 51-lea an al vieţii. Rămăşiţele sale pământeşti s'au înmormântat în 4 Mai în cimitirul orăşenesc din Sibiu. Odihnească în pace!

Emiterea bonurilor oprită. Un ordin circular al ministerului de interne interzice comunelor să emită bonuri menite să aibă puterea circulatorie şi să înlocuească astfel moneta naţională.

ŞTIRI LOCALE

Societatea pentru ajutorarea bolnavilor mintali îş ţine adunarea generală Joi în 12 Mai 1932, ora 11 a. m. în sala de lectură a Asociaţiunii «Astra». In caz că nu se va întruni numărul de membri prevăzuţi de statute, adunarea se ţine în aceeaş zi la ora 11 30 cu orcâţi membri se vor găsi.

Tabloul despre mărfurile şi lucrurile preţioase, ce se vând în licitaţiune, pe ziua de 17 Mai c. şi zilele următoare, la casa de amanet din Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 19, se poate vedea la autoritatea industrială I instanţă, str. Mitropoliei Nr. 4, uşa 28, între ora 9 şi 12 a. m.

CARŢI ŞI REVISTE

Ţara Bârsei. A apărut Nr. 3, pentru Mai-Iunie 1932, al acestei publicaţii, cu pagini interesante şi instructive, semnate de: I. Lupaş, G. Maxim-Burdujanu, A. A. Murăşanu, Axente Banciu, C. Bardoşi, Ecaterina Pitiş ş. a. — Revista braşoveană continuă, şi în al patrulea an de existenţă, să fie o expresie a scrisului nu numai *din* şi *despre* ţara Bârsei, ci în genere o manifestare cât mai îngrijită a scrisului românesc. Este o lucrare demnă de toată lauda şi de tot sprijinul material al cititorilor. Şi totuşi, revista e necesitată se publice, în pagina dela sfârşit, o listă cu nume de persoane şi de instituţii care abonează, dar «uită» cu anii să plătească abonamentul: e pacostea restanţierilor, cunoscută bine în presa noastră, — care are sârguincioşi cititori dar «cu urechea toacă» dacă-i vorba de plată. Până când?

Meditaţii*

De va greşi cineva, voi cei duhovniceşti îndreptaţi-l cu duhul blândeţelor. Gal. 6, 1.

A face observaţiuni, a îndrepta este în unele cazuri o datorie. Un prieten, un fiu se rătăceşte, apucă pe o cale greşită, cum să nu-i spui în acest caz şi să-i strigi: grijeşte, reculege-te, schimbă calea. — Şi totuşi, această îndatorire este foarte delicată. Nimănu-i nu-i plac observaţiunile. — De altfel această îndatorire chiar de-a certa, de-a admonesta, este ca o armă cu două tăişuri: poate face bine îndreptând, sau dă proporţii răutăţii şi greşelii, prin spiritul de opoziţie, de revoltă. Cel ce este chemat să certe, să-şi aducă aminte, învăţând dela apostolul Pavel, că indispensabila condiţiune pentru a reuşi este: duhul blândeţelor. Glasul potolit şi dulce îndreaptă în dublă măsură.

Cele mai multe persoane pentru a îndruma şi certa, recurg la invective, la mustrare aspră; nu fac deosebire între păcătos şi rău ca atare, şi cred că vor reuşi, cu cât se vor folosî de-o procedură mai drastică cu cât vor lovî mai crud şi în păcat, şi în păcătos. Această metodă brutală nu cadrează cu spiritul creştin, şi în cele mai multe cazuri nu reuşeşte.

Să nu ne folosim deci de ea, mai ales preoţii, ci să recurgem mai ales la duhul blândeţelor.

Să folosim metoda pe care o mamă bună o foloseşte faţă de copiii săi. Ea este aceea care are mai mult ocaziunea să admonieze şi să certe. Face însă acest lucru după inspiraţia inimii sale. Se apropie de fiul său căzut, cu ochii plini de lacrimi. Şi adeseori se mulţumeşte să-l privească numai, fără a-i spune nici o vorbă; şi-aceasta ajunge de multeori pentru ca minunea să se opereze, ca cel rătăcit să se îndrepteze. Sau, dacă vorbeşte, ea află în inima sa de mamă accentele cele mai dulci, încât auzindu-le, inima cea mai întărâtată se moaie şi se întoarce.

Dar, să privim la Mântuitorul de ce metodă s'a folosit. El, pentru a îndrepta şi certa pe oameni, zice:

«Veniţi la mine, că sânt blând şi smerit cu inima». «De şaptezeci deori câte şapte să iertaţi unul altuia», Chiar şi atuncia când loveşte crud, rămâne cu noi şi ne mângâie prin prezenţa sa.

Să luăm deci exemplu de mustrare, s'o facem cu duhul blândeţelor, şi-apoi inima care nu se lasă pătrunsă nici de acest duh, să ştiţi că s'a lepădat de Hristos. Pr. *Gh. Secaş*.

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Nr. 127/1932 (15) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a din Bărăşti, protopopiatul Haţeg, se publică concurs din nou cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Telegraful Român".

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesia parohială 11 jugăre; 6 jug. fânaţ sesie veche, iar 5 jug. arător sesia primită prin reforma agrară.
3. Una măsură (30 litri) porumb nesfărâmat de fiecare casă şi
4. Stola obişnuită în tract.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc al Haţegului şi candidaţi se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 18 Februarie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Ieronim Ciocan
protopop.

Nr. 72/1932 (14) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de cantor bisericesc în parohia ort. rom. Idiciu jud. Târnava Mică, publicăm concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariţie în acest ziar.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Două jug. sesiune cantorală, pământ bun arător.
2. Venitul stolar obişnuit în comună.
3. Una delniţă de lemne.

Cei ce doresc să ocupe acest post, să înainteze cererile de concurs cu documentele necesare, în termenul scris mai sus, oficiului parohial Idiciu, având a se prezenta în biserică, pentru a-şi arăta abilitatea în cântare şi tipic.

Idiciu, la 1 April 1932.

Oficiul parohial în înţelegere cu consiliul parohial.

Iosif Gh. Roman,
paroh.

Nr. 129/1932 (17) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa treia Jieţ-Popi, protopresbiteratul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui apariţie în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu postul de paroh în parohia Jieţ-Popi sânt:

1. Adăul obişnuit în tract, după fiecare fum.
2. Trei stânjini de lemne de foc, transportaţi la locuinţa parohului.
3. Stola.

Cererile de concurs, însoţite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. Jiu, în Petroşani, în răstimpul fixat. Concurenţi, după prealabila învoire a protopopului, se vor prezenta într'una din cele două biserici ale parohiei pentru a cânta, predica, servi şi a face cunoştinţă cu enoriaşii.

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu în înţelegere cu consiliul parohial din Jieţ Popi.

Petroşani, 11 Martie 1932.

Ion Duma,
protopop.

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit

Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea
în sfintele cărţi ale
Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Citiţi

MEMORIILE
Arhiepiscopului şi Mitropolitului
Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu
Preţul: 25 Lei

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cei puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal
în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II
cu 75 documente anexate.
Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului
traducere din limba franceză
de
A. şi L. Moisescu-Villea
Preţul Lei 70·—, plus spese poştale 10— Lei.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte
studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

A APĂRUT:
Scrisori către Simforoza
În pământul făgăduinţii
de
Gala Galaction

Preţul 80 lei, plus spese poştale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

---

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice	ed. IX	Lei 22
Istorioare bisericeşti	„ V	„ 20
Catehism	„ V	„ 20

A apărut în Biblioteca
La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX
Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?
(Banat)
Demascarea unor siluiri şi fraude
de
Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.
Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de
Îndrumări misionare
pentru folosirea studenţilor în teologie, preoţilor parohi şi misionarilor eparhiali
de
Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti.
Preţul Lei 440·—, plus spese poştale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notiţe despre întâmplarile contimporane

de Ioan cav. de Puşcariu. Preţul Lei 100, plus spese de poştă Lei 15

Reclama este sufletul comerţului

A apărut
şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Monografia
comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.
de
VASILIE SFETEA
paroh.
Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

La Librăria Arhidiecezana, Sibiu, se găseşte de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de ZOTTI HODOŞ. *Partea I completă*, cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:

In partea I A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul 20 Lei;

In partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, îngheţate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: 20 Lei.

Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult

Călăuza agricolă

de prof. **D. Comşa,** hotărât cea mai de seamă, practică, îndemânatecă şi populară între cărţile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpaţi, meritâ răspândire în cercuri cât mai largi.

Preţul unui exemplar tomul I **Economia câmpului** e 90 lei, tomul II **Pomăritul** şi **Vieritul** 50 lei şi tomul III **Legumăritul** şi **Florăritul** 60 lei. Tus-trele tomurile, broşate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei şi taxa poştală cu recomandaţie 20 lei.

Comenzile adresate Librăriei Arhidiecezane se execută prompt, având a trimite preţul de mai nainte sau cu ramburs.

La Librăria Arhidiecezana se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditaţii pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi
de
Dr. IOSIF HRADIL
profesor de teologie
Preţul Lei 25·—, plus spese poştale Lei 10.—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viaţa lui Isus
de
Giovanni Papini
în româneşte de
ALEXANDRU MARCU
Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte
pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

Redactor responsabil: Dr. George Proca. **Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.**

Anul LXXX Sibiu, 14 Mai 1932 Nr. 38—39

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nr. 3910/1932 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu şi mitropolit al românilor ortodocşi din Ardeal, Bănat, Crişana şi Maramureş.

Iubitului cler şi popor: Har şi milă dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Isus Hristos

In temeiul articolelor 132 şi 134 din Statutul pentru organizarea bisericei ortodoxe române, convocăm şi declarăm convocată **Adunarea eparhială** a Arhiepiscopiei noastre în sesiune ordinară pe ziua de **29 Mai** a. c., **Dumineca Samarinencei,** ora 9 dimineaţa, în biserica catedrală din Sibiu, când se va oficia slujba religioasă, apoi va avea loc deschiderea adunării în localul designat spre acest scop.

Dat în Sibiu, la 11 Mai 1932.

[ss] Nicolae,
Arhiepiscop şi Mitropolit.

Pelerinajul la mănăstirea Brâncovenească

Favorizaţi de o strălucită zi de primăvară, pelerinii dela Sâmbăta de sus au trăit o zi neuitată.

Soborul slujitorilor, în frunte cu I. P. S. Mitropolit *Nicolae* şi cu P. S. Vicar Vasile, a fost alcătuit din 32 preoţi, printre cari părinţii protopopi: din Avrig, Făgăraş, Braşov, Bran, şi consilierii mitropolitani şi arhiepiscopeşti. Alţi 25 preoţi pelerini s'au rugat împreună cu publicul închinător, de oarece la altarul improvizat înaintea mănăstirii nu mai era loc pentru toţi preoţii. Numărul închinătorilor, sosiţi până la momentul hirotoniei întru preot a profesorului I. Vinţan, trecuse de patru mii, şi alţi închinători peste o mie au mai sosit pe jos şi cu căruţe pe la sfinţirea apei şi la slujirea Sfântului maslu.

Pentru predică s'a pregătit o tribună ridicată, de unde glasul Arhipăstorului domina miile de ascultători. Subiectul predicei arhiereşti a fost ***semnificaţia Învierii Domnului*** cu referire la viaţa individului, a familiei, a societăţii, din zilele de azi şi cu împletirea măeastră a istoriei naţionale.

Anunţând On. cetitori, că se pregăteşte o broşură de propagandă despre acest prim pelerinaj arhidiecezan la Sâmbăta de sus, ne mărginim de astădată să arătăm semnificaţia şi valoarea acestui măreţ act religios.

E mai întâi de remarcat ***fericita dispoziţia sufletească*** în rândurile tuturor pelerinilor, de a primi şi fructifica *Duhul Paştilor*, care transformă iarna sufletelor într'o primăvară plină de bucurie duhovnicească. Prezenţa tainică a Mântuitorului Inviat aprinde luminile sufletelor şi sădeşte în inimi o bucurie spontană, capabilă de cele mai înalte potenţialităţi de regenerare religioasă.

Această ***fericită dispoziţie sufletească*** a închinătorilor s'a produs pe urma întâlnirii: a închinătorilor dela oraş cu închinătorii dela ţară în jurul Venerabilului nostru arhipăstor. E profunda solidaritate sufletească între sat şi oraş în jurul vetrei sufleteşti a Legii strămoşeşti, care e cea mai nobilă moştenire a trecutului, secretul tuturor biruinţelor noastre din trecut şi condiţia principală a succeselor în lupta vieţii de azi şi din viitor. Această solidaritate sufletească trebue cultivată şi manifestată în vreme cu prilej, şi e o mângâiere pentru toţi că Sf. Biserică strămoşească creiază aceste prilejuri de manifestare a solidarităţii sufleteşti.

Dar şi motive de ordin psihologic religios au contribuit la statornicirea Duhului Paştilor. Sufletul omenesc prin rugăciune îşi redobândeşte elanul mistic creator.

Precum ochiul sănătos se desfătează de lumină, tot astfel rugăciunea aprinde flacăra, care pâlpâie înlăuntrul nostru şi-i dă tărie, radiază lumină şi căldură în sufletul propriu, care se transmite ca o undă nevăzută dela închinător la închinător.

Şi, privind codrii seculari din jurul mănăstirii, parecă-ţi spun cum se îmbrăţişează arborii codrilor cu milioanele de braţe ale ramurilor şi se apără când vijeliile urlă şi se sbuciumă, iar codrii se leagănă, dar nu se prăbuşesc, tot astfel valurile nevoilor strâng la olaltă sufletele în rugăciune şi înfruntă primejdiile şi loviturile sorţii.

Orice rugăciune rostită din adâncul sufletului este o rădăcină nouă a pomului vieţii omneşti. De aceea nu înzadar se spune în scriptură, că omul cel mai puternic e celce se roagă, pentru care rugăciunea este elementul de respiraţie şi de primenire su-

FOIŞOARA

Carol I. intrând în Ţară

— De zece Mai —

In zori.

Dunărea fierbea cumplit printre stâncile sure ale porţilor de fier.

Valurile ei răsvrătite vuiau sălbatic şi isbeau furioase în trupul vaporaşului săltăreţ, care se strecora prin albia înspumată ca printr'un uriaş gâtlej deschis.

Un călător străin sorbea cu toată căldura sufletului său tinesesc din miresmele dimineţii trandafirii şi din măreţia clisurii robitoare.

Era principele Carol de Hohenzollern. Venea să-şi urce tronul.

Cu ochii ţintă la o lespede de cremene, cu scrisoare adânc scobită, întrebă el pe vecinul său mai vârstnic:

— Ce vestesc răbojurile din stâncă?

— Biruinţa împăratului Traian asupra Dacilor, Sire, îi răspunse cu înţeles Ion C. Brătianu.

— Ce vechime au slovele?

— Ca supuşii Măriei Tale...

Un val uşor de lumină veselă alunecă în treacăt peste faţa Domnitorului. Vraja pitorescului cuceritor prinse a-l desmierda din nou, ca pe un copil iubit.

In uimirea lui nemărginită, ca de vis ceresc, începu a spune ortacului de drum:

— Intrece chiar şi valea Rinului!...

— Măria Ta, nici Indusul, nici Brahmaputra, nici Amazoanele nu se pot mândri c'o podoabă mai minunată ca Dunărea Ţării Româneşti.

— Ce maiestoase sânt creştele munţilor!...

— Da, Sire, sânt mai zâmbitoare decât piscurile senine ale Bavariei.

— Ce falnic codrul de pe culmel...

— Mai voinic decât brazii Pădurii-Negre.

Ajunşi la luminiş, şireagurile dealurilor se sărutau sfioase cu câmpia netedă.

— Ce trunchioşi sânt copacii de pe umerii de dealuri!...

— Mai zdraveni decât fagii Balticei.

— Ce trufaşi gorunii de pe coaste!...

— Mai vârtoşi decât stejarii Elbei.

Masa nesfârşită a câmpiei îşi scălda în tihnă comoara de smaragd în baia razelor de soare.

— E o grădină roditoare!...

— Un colţ de rai, Maria Ta.

— Ţara mea de naştere pare în faţa ei un făt vitreg al naturii...

— Nici Sicilia cea mănoasă şi nici Egiptul cel cu belşug nu întrec glia Măriei Tale.

Un sătuleţ deşirat, ca o râmă boleacă, răsări în bătaia privirii lor.

Işi descoperea cu sfială sărăcia colibelor sale spetite.

— Sânt aşezăminte româneşti?

— Da, Măria Ta.

— Cum s'au putut nemernicii aşa mlădiţele romane?

— Prin lăcomia ginţilor de pradă Sire. Căci dela Goţi la Semilună toate liftele s'au îngrăşat din viaga şi sudoarea noastră...

— Ai dreptate, domnule Brătianu. Asta-i poarta Răsăritului...

— Calea răutăţilor, Măria Ta...

Cum surprinse însă, cu privirea, frumosul lăcaş de închinare, cu larga-i cupolă strălucitoare, i se încinseră iar în raze aurii ochii lui limpezi.

— Un mărgăritar printre ruine.

— Jertfa credinţii, Măria Ta.

— Nihil sine Deo!

— Omnia cum Deo, Măria Ta!

— Aşa. Cu credinţa 'n Dumnezeu învie neamurile.

— Prin credinţa va învia şi mina

fletească. In actul rugăciunii e desvelirea sufletului şi exerciţiul lui în prezenţa lui Dumnezeu. Cererile, dorinţele şi năzuinţele răsar în rugăciune şi înfloresc sufletul.

Cea mai statornică şi suprema dorinţă a credinciosului trebue să fie mântuirea sufletului. Iar aceasta se obţine la picioarele Mântuitorului, în supunere de bună voie, întorcându-se în corabia de mântuire a bisericii Lui şi supunându-ne disciplinei ei.

A fi creştin nu e lucru uşor, şi mai ales nu e uşor azi când atâtea ape ale corupţiei inundă viaţa omenească.

Duhul Sfânt renaşte pe individ, dar acţiunea lui e organică, colectivă.

Semnificaţia anuală a pelerinajului are să ne trezească conştiinţa că în marea familie a lui Hristos pe pământ trebue să întărim zidul de apărare în jurul sufletului obştesc şi sămânţa bunurilor eterne să nu o coplesească buruienile corupţiei.

Pelerinajul eparhial e chemat să înalţe ochii sufletelor către luminile veşnice din înălţime, ca strălucirea lor să nu se steargă din noi dealungul coborâşului şi suişului vieţii de toate zilele.

Din acest pelerinaj întrevedem posibilităţi admirabile de a dobândi un nou factor religios de educaţie morală şi de regenerare. —

Toţi închinătorii s'au împrăştiat dela Mânăstire cu înaltă satisfacţie şi cu mană sufletească regeneratoare. *T. S.*

Limbă „românească". Intro şcoală romano-catolică din Odorhei, călugăriţele trimit publicului următoarea *Invitare* (documentul e publicat în foaia *Secuimea* din 7 Mai a. c.):

«Invitarea. In ziua de 24 şi 25 Aprilie a. c. cu începere la ora 5 d. m. cu ocazie de «Ziua de sărbătoară a părinţilor» în sala mare a mânăstirei va aranja o serbară cu următorul program La sărbare părinţi şi On. public este invitat. Taxa de intrare nu este».

Ce vor fi învăţând româneşte elevele acelei şcoale cu asemenea călugăriţe?

La zece Mai

Praznicul naţional de zece Mai ne aduce aminte, an de an, înfăptuirile măreţe din trecutul istoric al neamului românesc, înfăptuiri împreunate cu duhul de jertfă al generaţiilor eroice, începând dela unirea *Munteniei şi a Moldovei, trecând la urcarea pe tron a prinţului din casa Hohenzollern care ni-a adus independenţa şi regalitatea, şi sfârşind cu realizarea visului de întregire naţională a românilor.*

Increderea şi nădejdile noastre, pentru zilele ce vin, se concentrează în jurul Tronului, lângă M. Sa Regele Carol II, *chemat să întărească tot ce am dobândit până azi prin jertfe multe şi mari, prin înţelepciune şi bărbăţie, prin dragoste de moşie şi de lege strămoşească.*

Sfetnicii Săi, dela posturi cu răspundere, de astăzi şi de mâne, sprijiniţi de cumineenia obştei, şi combătuţi mai puţin pătimaş, în goana după putere a celor trecuţi în opoziţie, — vor avea putinţa de-a lucra cu folos mai învederat în scopul îmbunătăţirii situaţiei economice şi financiare *a statului. Cât pentru situaţia* morală, *în vremuri de grea cumpănă ca cele actuale, cu ispitele demagogiei ce roieşte nesupărată în atâtea părţi, drumul mântuitor trebue căutat în legătură strânsă cu activitatea desfăşurată de slujitorii altarelor noastre. Dacă* aceştia *sânt stingheriţi sau nesocotiţi în mişcările vieţii publice, refacerea morală a societăţii se aşteaptă zădarnic.*

Un praznic, ca cel de astăzi, este totdeauna prielnic pentru serioase meditaţii, de care n'ar trebui să ne dispenzăm niciodată în căutarea mai binelui. Aşa cere dreptatea şi adevărul.

*

Despre sărbătorirea zilei în Sibiu, raportăm următoarele:

Serviciul divin

In ziua de 10 Mai serviciul divin în catedrala noastră s'a săvârşit la ora 10·30 din partea P. S. Sale arhiereului Vasile, asistat de preoţimea catedralei.

Au participat I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, toţi ofiţerii din garnizoană în frunte cu dl General *V. Economu*, Comandantul Corpului VII al Armatei, şefii autorităţilor civile în frunte cu dl prefect Dr. Dumitru Borcia şi un mare număr de credincioşi.

Cuvântarea ocazională a fost rostită de protoiereul militar Ion Dăncilă.

In faţa catedralei erau postaţi o companie de onoare a Regimentului 90 infanterie, cu drapelul şi muzica militară.

După terminarea serviciului divin Dl General Comandant a ieşit din catedrală şi adresându-se trupei rosti cuvintele: *Trăiască Maiestatea Sa Regele Carol II;* soldaţii au aclamat îndelung pe Maiestatea Sa.

Defilarea

Pe un timp admirabil, a urmat defilarea trupelor în piaţa Ferdinand, privită de autorităţi şi oaspeţii invitaţi din 3 tribune împodobite cu verdeaţă şi drapele naţionale, iar mii de cetăţeni cari au admirat ofiţerii şi ostaşii trupelor din garnizoana sibiană erau postaţi pe trotoar.

Recepţiuni

Recepţiunile, în sala mare a Prefecturii judeţene, s'au făcut din partea Dlui General Economu şi a Dlui prefect Dr. Borcia.

Prima deputaţiune a fost a bisericii noastre, condusă de P. S. Sa arhiereul Vasile, înconjurat de consilierii mitropoliei şi arhiepiscopiei noastre. P. S. Sa arată marea bucurie a bisericii noastre ardelene din prilejul praznicului de 10 Mai şi accentuiază iubirea de lege şi de neam a poporului nostru românesc, biserica noastră identificându se totdeauna cu aspiraţiunile şi idealurile neamului; de acea, după căderea lanţurilor de robie, biserica împărtăşeşte bucuria praznicului de azi. Roagă pe bunul Dumnezeu să ne ocrotească Ţara, şi pe Maiestatea Sa Regele Carol II, şi să ajute înaltului guvern să-şi poată îndeplini greaua şi înalta misiune.

S'au prezentat apoi, rând pe rând, celelalte confesiuni din oraşul nostru; reprezentanţii armatei, corpul didactic, reprezentanţii administraţiei şi justiţiei, etc.

Tuturora li-a răspuns dnii Gen. Economu şi prefectul Dr. D. Borcia.

Seara a avut loc din partea armatei un conduct cu torţe pe străzile principale ale oraşului. Timpul frumos a durat ziua întreagă.

Misionarismul

In faţa culturii tot mai mult laicizate, care nu se mulţumeşte să meargă alături de cultura creştină, ci vrea să o înghiţă pe de-a 'ntregul, misionarismul bisericii este o condiţie de viaţă a ei.

Dacă ai spune celui mai simplu om, că e orb, că este inconştient şi nu ştie singur ce vrea, ar însemna să-i aduci grea ofensă; dar ceea ce nu se îngăduie faţă de orcare muritor, se aprobă în măsură largă faţă de suprema putere şi suprema înţelepciune, care este Dumnezeu.

Toate puterile sufleteşti de pe faţa pământului ştiu ce vor, dar absoluta putere care conduce lumea aceasta, numai ea singură ar lucra fără plan, fără voinţă înţeleaptă şi fără scop bine determinat.. E acelaş lucru ca şi când ai afirma că o mică rotiţă dintr'un motor uriaş se învârte încoace şi încolo cu înţeles şi cu scop precis, dar motorul întreg lucrează la întâmplare şi nu e condus de nimenea, — singur s'a alcătuit şi din cine ştie ce motiv nebulos s'a pus în mişcare.

Adevărul este însă uşor de dovedit: cutare rotilă de aceea se mişcă după anumit plan, fiindcă face parte din mehanismul bine conceput şi bine alcătuit şi cu o mişcare cu rost şi cu scop.

Cultura creştină nici odată nu a avut dispreţ faţă de cultura laică, nici nu a văzut într'însa un duşman; dincontră, a privit o ca o parte din marea şi nemărginita ştiinţă dumnezeească; o rotilă mică deci e ştiinţa omenească în funcţiune de înţelepciunea fără margini a lui Dumnezeu.

Dar, la rândul său, nici ştiinţa omenească, or cât ar fi de strălucită, nu se poate pune în contradicţie cu atotştiinţa lui Dumnezeu, aşa cum ar vrea să o pună unii dintre oameni.

Misionarismul bisericii noastre, trebuie să ducă lupta adeverind că cultura creştină nu este ceva ce şi-a trăit traiul, ci este inspiratoarea şi ajutătoarea culturii laice.

Mulţi oameni, în acelaş timp slujesc şi altarul, şi ştiinţa omenească, — fără să fie simţit în sufletele lor un conflict; — lucrul e de înţeles, fiindcă cultura omenească nu poate izvorâ, decât din darurile lui Dumnezeu.

Misionarismul bisericii îl putem împărţi în *trei* părţi. Prima lui ramură este opera de: luminare a grosului creştinilor. Cultura laică încearcă să îndepărteze pe oameni în mod nefiresc dela Dumnezeu şi face

---

cea de aur, care este: Ţara Măriei Tale...

Pe ţărmul râpos câtiva ţărani înveşmântaţi în tundre lungi îşi păşteau boulenii subţiaţi şi povesteau în linişte, proptiţi pe ciomegele lor noduroase.

— Par'că poartă togă romană.

— Da, Sire. Ţundra română aduce mult cu toga romană a Cezarilor...

— Şi opincuţa cu sandala.

— Da, Măria Ta, cu sandala romană dela curtea lui Agust...

Pe lunca largă un mănunchi de flăcăi spătoşi îşi purtau, cu voie bună, coasele lucitoare prin earba până în brâu de mare. Prăvăleau cu uşurinţă brazde groase 'n urma lor.

— Buni de oaste!

— Ca legionarii, Măria Ta.

— Buni de lupte!

— Pentru neatârnare, Sire.

— Buni de biruinţă!

— Pentru slava Ţării şi a Domnitorului...

Un pâlc de fete rumene, ca cerul răsăritului, stăruiau în paşi de căprioare pe-o cărăruie dinspre o cişmea.

Ciripeau în glasuri vesele taine de-ale dorului.

— Ce făpturi încântătoare!...

— De tip italian, Măria Ta.

— Ce grai dulce 'n gura lor!...

— De elocvenţă romană, Sire.

— Ce ulcioare drăguţe 'n mânile lor!...

— Ca amforele romane de formă etruscă...

Vaporaşul plutea din ce în ce mai lin. Se opri în port la severin.

— E cam vechi.

— Ca turnul lui Sever, Măria Ta.

— Şi cam slab chivernisit.

— Ca Ţara, care Te aşteaptă ca pe Mântuitorul ei mult dorit...

— Dar bun de desvoltare.

— Ca Ţara pentru neatârnare...

— Potrivit spre înflorire.

— Ca Ţara spre mărire...

Uşa se crăpă încet.

Domnul păşi cu mândrie pe pământul Ţării Sale, să-l binecuvinteze blând ca părinte, să-l răscumpere vitejeşte ca principe, şi să-l cârmuiască înţelept ca Rege...

...Şi Dumnezeul milelor, cu razele iubirii Sale de neamuri, a crescut în curgerea vremii floarea credinţii Domnitorului şi-i învrednici să-şi vadă întruchiparea visului său fericit. *A. Nanu.*

Deci lepădând toată răutatea şi tot vicleşugul şi făţărniciile şi pismele şi toate clevetirile, — ca nişte prunci de curând născuţi să iubiţi laptele cel cuvântător şi fără de vicleşug, ca printr'însul să creşteţi spre mântuire. *1 Petru 2, 1—2.*

Clopotele. La început, biserica creştină se servea numai de toacă, spre a face cunoscut poporului începutul rugăciunilor. In unele biserici din Egipt, mai ales în mânăstiri, se suna din trâmbiţă, ca în vechiul cult evreesc. In veacul al IV-lea în biserica apuseană s'au introdus şi clopotele, de către Paulin, episcopul din Nola, în biserica sa din Campania (Italia) de unde sa şi numit clopotul în latineşte «Campana». In veacul al nouălea s'au introdus clopotele în biserica răsăriteană, întâia oară în biserica sfintei Sofii din Constantinopol, la anul 852. Biserica aceasta, credincioasă vechei tradiţiuni, a menţinut şi toaca.

Până astăzi se credea că cel mai mare clopot este la catedrala Ivan Veleki din Moscova; acum s'a aflat că templul lui Buda, din Tokio, posedă cel mai mare clopot din lume şi cântăreşte 680 de mii de chilograme şi e de trei ori mai mare decât tovarăşul lui dela Moscova.

celaş lucru ca grădinarul care taie idăcinile pomului cu gândul să-l ică mai frumos şi mai sănătos.

Misionarismul bisericii trebue să propie pe oameni de Dumnezeu ca e unicul isvor al vieţii şi puterilor lor.

Cuvintele înţelepte şi frumos puse au influenţa nespus de mare asupra oamenilor. Propovăduirea cu oată intensitatea a cuvântului dum nezeesc, pe înţelesul oamenilor, iş are totdeauna roadele binecuvântate.

A doua ramură importantă a misionarismului trebue să fie: moralizarea.

Oamenii, cufundaţi în grijile lumeşti, s'au desvăţat să judece asupra urmării faptelor lor.

Partea cea mai mare dintre oameni numai atunci recunoaşte că a greşit, când de obicei e prea târziu.

Moralizarea misionarismului trebue să fie profilactică, să atragă *înainte* atenţiunea: care este sfârşitul inevitabil al greşelilor şi păcatelor.

Oamenii, în faţa unei moralizări suferinde, surâd ironic; — dar, în faţa moralizării temeinice, se pleacă.

Misionarismul nu poate face moralizare de mântuea'ă, — el trebue să se pogoare până în tainele adânci ale sufletului.

Păcatele şi greşelile se săvârşesc de oameni în conflictele de toate zilele pentru trai — misionarismul trebue să popularizeze marele adevăr, că legile sufleteşti sânt aspre şi neîndurătoare, şi că pedepsele funcţionează şi aici pe pământ şi ele macină indivizi, familii, societăţi şi popoare întregi, care li se opun.

Misionarismul are să arate că moralizarea nu vine dela oameni cu puteri slabe, ci dela legile puternice, care le-a aşezat Dumnezeu în lume şi după care o conduce.

Ramura a treia, totodată coroana misionarismului, este: iubirea constructivă.

Omul căzut între tâlhari, desbrăcat şi bătut, s'a îndreptat nu numai cu recunoştinţa sa, dar cu întreg sufletul către acela care i a dat primul ajutor.

Misionarismul luminător şi moralizător este incomplet; numai *faptele* de ajutorare îi dau plenitudinea.

Ştiinţa omenească a ridicat clinici şi laboratoare, şi le-a pus în slujba omenimii; — asemenea şi biserica trebue să-şi creeze instituţii, unde să pună la dispoziţia omenimii idealismul şi iubirea ei în forma văzută.

Viitorii preoţi ai noştri, dar şi cei actuali, vor trebui pregătiţi ca să fie capabili să dee «primul ajutor» pe orce teren al chemării omeneşti.

Într'o revistă străină cetesc următorul caz:

«Intr'un orăşel este o adunare de liber cugetători. Oratorul varsă foc şi pară contru bisericii şi a preoţimii. După ce oratorul îşi termină discursul şi îş şterge sudorile pe frunte, preşidentul adunării pune întrebarea: Doreşte cineva să ia cuvântul contra? Linişte şi ear linişte. Deodată se ridică un muncitor tinăr şi spune: Soţia mea şi copilul meu au fost bolnavi de difterie; o călugăriţă i-a îngrijit: Călugăriţa a murit, dar soţia şi copilul meu trăesc. — Muncitorii atunci s'au ridicat în picioare şi au aplaudat, ear liber cugetătorul a rămai cam plouat».

Misionarismul nostru este dator să înceapă să dea «primul ajutor» acum în cadre modeste, în viitor cu ajutorul lui Dumnezeu în cadre mai largi.

Să studiem dar cu osârdie cea mai ducătoare la scop ca desciplină teologică: «Primul ajutor».

Misionarismul nostru cu fapta se ridică, ear numai cu vorba cade ca ceva vremelnic.

Prot. *Dr. Ştefan Ciorolanu.*

Preşedintele Republicei franceze, *Paul Doumer*, care a ajuns, înainte cu un an, la cea mai înaltă funcţiune a Franţei, prin calităţile lui de om muncitor, cinstit, energic şi totuşi blând, a căzut jertfa unui odios atentat şi a încetat din viaţă în dimineaţa zilei de 7 Mai 1932.

Atentatorul, un rus emigrant, doctor în medicină, stabilit de doi ani la Paris, părând a fi nebun, e examinat de medici specialişti, pentru a stabili dacă e în adevăr iresponsabil, sau numai simulează nebunia.

Dl prim-ministru al ţării noastre, prof. N. Iorga, luând cunoştinţă de atentat, a expediat următoarea telegramă:

Dlui A. Tardieu, preşedintele consiliului de miniştri francez, — Aflu cu sentimentul cel mai adânc de durere şi de indignare oribila crimă săvârşită contra şefului venerat al statului francez, de una din acele fiinţe ignobile care desonorează umanitatea.

Ştirea morţii preşedintelui Doumer al Republicei franceze, a omului cu viaţă de model, a fost primită cu mare consternare în toată România de astăzi.

Adunarea naţională franceză, întrunită la 10 Mai 1932, a ales nou preşedinte al republicei pe dl *Albert Lebrun*, fost preşedinte al senatului.

Problema bisericească orientală

— *Das kirliche Ostproblem der Gegenwart*, Ein Vortrag von *Dr.* Dr. Hans Koch, Privatdocent für Kirchengeschichte in Wien, Wichern-Verlag, Berlin-Spandau (1931) pg 28. —

Docent al facultăţii teologice-evanghelice a universităţii din Viena, Dr. Hans Koch, a ţinut conferenţa aceasta, despre problema bisericească orientală, în August 1930 într'o şedinţă a comitetului Uniunii internaţionale pentru misiune internă, în Upsala (Suedia). In anul următor, 1931, conferenţa a apărut în prima ediţie şi în formă amplificată ca a treia broşură a «Centralei apologetice» din Germania.

In *trei* capitole, autorul precisează problema orientală: în primul capitol, şi în prima linie, ca o cauză aparţinătoare bisericii *ortodoxe*; în al doilea capitol ca o grijă destul de gravă pentru *biserica Romei*; şi în sfârşit, în al treilea capitol, ca o temă împovărătoare pentru *protestantism.*

Expunerile, scurte şi cuprinzătoare, — întemeiate pe un vast material de izvoare germane, franceze engleze, — se pot citi cu interes de toţi doritorii de-a cunoaşte mai dinadins problema orientală în raport cu: biserica ortodoxă, cu biserica romano-catolică, şi cu cea protestantă, — toate acestea în legătură cu stările actuale din Rusia.

Reţinem, de astădată, în resumat, pentru cititorii noştri, expunerile din *al doilea* capitol, *problema orientală şi biserica Romei*:

Catolicismul roman poartă în Rusia o luptă defensivă şi ofensivă, în năzuinţa fierbinte de a recâştigà *«pierdutele biserici ale orientului»*, în trecutul depărtat ca şi astăzi, în scop de a pregăti drumurile ce duc la uniune cu Vaticanul.

Pe cât de unitar este *scopul* urmărit de Curia romană, pe atât de variate au fost până acum *drumurile* alese întru atingerea lui. Abea în veacul trecut se arată o pregătire sistematică, înrâurită apoi prin evenimentele marelui războiu din veacul nostru şi prin desmembrarea bisericii slave răsăritene în timpul revoluţiei. Problema orientală se iveşte astfel pentru biserica Romei ca o posibilitate de-a redobândi bisericile slave din răsărit şi prin aceasta d'a realiza, parţial cel puţin, vechiul plan al uniunii.

1. Măsurile pregătitoare spre înfăptuirea acestui plan gigantic sânt învederate, şi le găsesc întâi în creiarea unui corespunzător *aparat* al Romei papale. Aparţin aparatului:

a. Aşa numita *congregatio pro ecclesia orientali*, întemeiată de Benedict XV. în 1 Mai 1917 în locul aşa zisei *sectio pro negotiis ritus orientalis* dela 1862, care făcuse parte din *congregatio de propaganda fide.* Preşedinţia congregaţiei nuoi a luat-o asupra sa însuşi Benedict XV, în vreme ce congregaţiile celelalte, 11 la număr, sânt conduse, afară de două, din partea cardinalilor.

b. *Pontificium institutum orientalium studiorum*, întemeiat în 15 Octomvrie 1917 ca înaltă şcoală, cu sediul în Roma, pentru viitori misionari în mijlocul bisericilor orientale. Se învaţă, începând cu anul 1918, înainte de toate dogmatică comparativă (cu două catedre), patrologie orientală, liturghii, drept bisericesc, istorie bisericească, arheologie, precum şi limbi şi culturi orientale. Institutul stă, dela 1922, în administraţia exclusivă a ordinului iezuiţilor şi publică, dela Paştile din 1923, o serie de scrieri ştiinţifice *«Orientalia christiana»* în mai multe limbi, cu lucrări foarte remarcabile din domeniul dogmaticei comparative, cunoaşterea confesiunilor şi istoria bisericească. Enciclica lui Pius XI. *rerum orientalium* din 8 Septemvrie 1928 cere episco-

Despre educaţia tineretului

(5)

Abstrăgând dela înţelesul profund religios putem răspunde: Puterea supremă, voinţa care a biruit lumea încoronează elementul psihic veşnic femeesc, îl primeşte în ceriul ilealului făcând din el o putere conducătoare a sufletului. De acolo se oboară peste dragostea pământească convingerea, că ea, dragostea, este una cu Cuvântul lui Dumnezeu, că puterea adevărată şi bunătatea nu sunt contraste cari se exclud, ci că puterea adevărată se descopere în bunătate. Acolo unde nu este bunătate nu poate fi vorba de-o putere până de viaţă. Hristos încoronează pe Fecioara Maria. El înalţă suprema puere sufletească a femeii din îndoial la o siguranţă neclintită a conştiei proprii. In locul luptei false peru existenţă îi împrumută cea mai profundă încredere în dreptul ei, îi prezintă legea desăvârşirii proprii, şi prin aceasta o desface de lume şi de toate impresiile ei tulburătoare şi amăgitoare. In focul acestei inspiraţii în sufletul femeii nobile încep să apară puterile dragostei naturale şi să se desvoalte până la o putere şi desăvârşire supraomenească. Fără îndoială a avut şi anticitatea femei tari, amazoane, însă numai femei, cari au fost eroice în domeniul bărbătesc. Acestea însă n'au fost femei, în cari dragostea s'a prefăcut în credinţă atoată biruitoare, în o cunoştinţă a scopului vieţii, în o putere de viaţă atotstăpânitoare. Ce deosebire este între sufletul femeii de dinainte şi de după Hristos!

Mântuitorul ni-a descoperit dragostea ca forma supremă a forţei. De aceea abia dela El a primit femeia puterea cea mare a dragostei. Este de mare importanţă faptul, că dragostea nu a pătruns în centrul vieţii prin o mişcare femeiască, nici prin o revoluţie a femeii împotriva unilateralităţii idealului cultural-bărbătesc. Viaţa atotbiruitoare a trebuit să sfinţească dragostea înainte de a fi primit femeia îndrăsneală la firea ei proprie. Eroul suprem a trebuit mai întâi să se unească cu dragostea supremă înainte de a fi putut dragostea să devină eroică şi din slăbiciune femeiască să se transformeze într'o putere neînfrântă. Precum Eva a fost creată din coasta bărbatului său, aşa s'a născut (dragostea ideală) din sufletul bărbatului. Ea a apărut dela sine ca o floare supremă a puterii eroice, când aceasta şi-a ajuns culmea desvoltării sale. Femeia a avut absolută nevoie de această preamărire şi realizare de către bărbat a celei mai ascunse taine a ei înainte de a fi îndrăsnit să fie ea ceeace este. Deaceea «Iphigenia» lui Goethe cu eroica ei credinţă în propria-i conştinţă femeiască, nu este o figură păgânească ci absolut creştină. Tocmai prin ea putem arunca o lumină puternică în sufletul adevăratei femei creştine, în care se împreună forţă şi umanitate. Ea întreabă: «Au numai bărbatul are drept la fapte neperitoare?» Însă fapta ei neperitoare nu constă în urmărirea eroismului bărbătesc, ci în statornicia neclintită a propriului ei sentiment profund. Bărbatul, apare faţă de ea ca omul fără de caracter, care se târguieşte cu viaţa, care este determinat de exterior nu de interior. «Iphigenia» este cel mai frumos tablou al femeii emancipate. Aceasta emancipare constă în aceea, că femeia are îndrăsneală să fie credincioasă cu ea însăş. Ea arată în firea ei femeiască aceeaş putere şi consecvenţă, pe care trebue să-o dovedească bărbatul pe pragul desăvârşirii sale supreme.

Dar ceeace reprezintă «Iphigenia» în mod simbolic, au realizat în viaţ

pilor să trimită la Roma aspiranți potriviți pentru misionarism și să înființeze la facultățile teologice catedre de *teologie orientală*, cum se și găsesc la Paris, Lille, Londra și Louvain (Belgia).

c. *Pregătirea viitoarei misiuni orientale prin ordinele călugărești ale Romei.* Aceste ordine au înființat, tocmai în anii din urmă, ramure speciale cu «ritul unit oriental», b. o. în 1924—1926 câte un convent oriental de benedectini în Belgia și Olanda, o descălecare de benedictine în Anglia, (adăogăm că nici Ardealul nostru n'a fost scutit de asemenea atențiune din partea Vaticanului. *Red.*).

d. *Intruniri pentru uniune.* Se țin cu ocazia congreselor euharistice, care au o secție «pentru studiul credinței, al istoriei și riturilor bisericilor orientale cu deosebită considerare a euharistiei», sau se convoacă din caz în caz congrese, ca b. o. în 1924 la Laibach, sau în 1926 la Viena, «pentru examinarea problemei reunirii bisericilor răsăritene cu biserica catolică». —

Metoda de procedare: chestiunile delicate dogmatice și politice nu sânt resolvite direct din partea Curiei romane, ci prin mijlocire binevoitoare.

Curia romană declarase încă dela 1669, că: «deosebirea de rituri este deplin compatibilă cu unitatea credinței», — însă, declarația făcută n'a fost pusă în practică, ba în anul 1775 s'a vorbit despre «stârpirea învățăturilor rătăcite, în care au putut să cadă orientalii», — ceeace a contribuit firește la sporirea străvechei neîncrederi a celor dela răsărit.

Această neîncredere avea să fie înlăturată prin înoite declarații: «Noi dorim reconcilierea și unirea cu biserica», scrie Leo XIII. în 20 Iunie 1894 în enciclica sa către disidenții orientului, «noi dorim o uniune deplină și completă; dar uniunea aceasta nu însemnează decât concordanță între dogme: nu mai încape îndoeală, că nici noi, nici urmașii noștri, nu vom desființa nici privilegiile patriarhilor voștri, nici datinile religioase ale fiecărei biserici...» Dintr'un anumit punct de vedere, Pius XI. merge și mai departe, când recunoaște: «...Noi trebue să ne lăpădăm de concepțiile noastre false dobândite în cursul veacurilor cu raport la credința și instituțiile bisericilor orientale...»

După teoreticele declarațiuni urmară curând făptuiri practice: mai întâi o îndulcire în terminologie, când orientalii nu mai sânt numiți «schismatici», «eretici» sau «necredincioși», ci, în deosebi dela Benedict XV încoace, intenționat poartă numirea de «*orientales separati*», «*filii alieni*» sau simplu «*orthodoxi*». Paralel înaintează accentuarea întețită a interesului Romei pentru liturghia orientală: Pius X. a destinat în Roma două biserici pentru ritul răsăritean și a început se împartă, în mod demonstrativ, binecuvântările sale papale și în limba grecească... Punct culminant, în această practică, îl formează împrejurarea, că din prilejul aniversării de 16 veacuri a consiliului niceean, în 15 Noemvrie 1925, la Roma, Pius XI. în mod oficial a participat activ la sfânta cumînecătură după ritul oriental...

2. După toate aceste scoateri la iveală, se naște firește întrebarea: cât face *resultatul* acestor măsuri?

Tocmai deosebit de mare nu pare să fie; înșiși apologeții cei mai romantici ai uniunii cu Roma nu cunosc decât cel mult convertiri isolate de-ale emigranților ruși, sau de-ale indivizilor localnici. Cauzele acestei precauțiuni ortodoxe se explică nu numai prin neîncrederea istorică și împovărările multe ale trecutului, ci și prin unele noui greșeli ale Romei, atât pe terenul bisericilor «unite» cu Roma, cât și pe terenul aprig al politicei. Căci, pe lângă toată «părinteasca» sa ocrotire pentru liturghie și rit, Curia romană n'a putut evita o ciocnire în teritoriile unde practica poporului este în deosebi sensibilă.

Așa b. o. în teritoriul uniților din Ucraina, în dieceza Lemberg, contrar textului preciz al pactului de uniune dela 1596, căsătoria preoților este pe încetul înlăturată, ear la rugarea de ajutor a comunelor amenințate se răspunde cu pretextul strașnic că celibatul nu este cerut direct din partea Curiei, ci din partea episcopilor localnici — (crescuți la Roma).

Strășnicii asămănătoare conține un alt mijloc, ce stă la dispoziția Romei pentru uniunea sa politică în Europa răsăritului: *Concordatele.* Ca trei bastioane, la porțile, Rusiei, se înalță contractele încheiate de Curie cu Letonia (1922), cu Polonia (1925) și cu Lituania (1927), — (al *patrulea* bastion, acesta nu la porțile, ci înlăuntrul *României*, s'a ridicat tot în 1927. *Red.*); s'au creiat două arhiepiscopii nouă (în Riga și Kovno)... Dar speranțele nou răsărite ale amicilor uniunii sânt supuse la grea probă prin felul deosebit în care sânt tratate b. o. episcopatele romano-catolice și cele unite în Polonia. Episcopii catolici de aici au început în 1929 o acțiune de «revendicare» cu privire la nu mai puțin de 724 parohii ortodoxe, biserici și capele, cerând pe cale judecătorească exproprierea lor spre a fi atribuite administrației romano-catolice. Aceasta ar fi o măsură care ne aduce aminte de edictul restituțiunii în Germania dela anul 1629, și care dintr'o lovitură ar răpi a treia parte din posesiunile bisericii ortodoxe autocefale a Poloniei.

In acest chip grijește în parte însaș biserica Romei, ca planurile sale de uniune să nu se înfăptuiască prea de vreme. Situația actuală a lucrurilor n'a descris-o nimeni mai nimerit, decât cunoscutul filosof al religiei Sergiu *Bulgacov*, în răspunsul său dela Paris, în 25 Iulie 1924, către al patrulea convent de uniune la Velehrad, când spunea, că în numele actualilor teologi emigranți respinge orce gând de uniune, indicând ca piedeci principale, în calea reunirii bisericilor despărțite, dogma despre infalibilitatea papei, precum și prozelitismul plin de râvnă al Romei.

Asemenea, congresul uniunii din 1926, la Viena, s'a mărginit la constatarea că uniunea bisericească «este posibilă, dar nu este probabilă», ear teologul catolic dela Breslau, F. *Haase* a accentuat atunci, întocmai ca Soloviev mai târziu: «Adevărata unire a bisericilor nu se poate realiza cu mijloace omenești, ea se poate îndeplini numai prin providența divină în forma unei minuni. Credem și știm că această minunată unire adevărată a tuturor creștinilor, într'o turmă cu *un* păstor, va urmă cu adevărat la sfârșitul vremurilor».

Natural, pentru planurile Curiei toate aceste considerații sceptice sânt numai apariție trecătoare; Roma papală lucrează și va lucra mai departe.

(In orce caz însă drumul spre Vatican al rușilor nu este atât de «*bătătorit*», pe cât vrea să-l prezinte astăzi monitorul de pe Târnave al «uniților» noștri. *Red.*).

---

ior femeile sfinte ale bisericii creștine. Iar o figură cum este «Iphigenia» a fost și ea inspirată în mod mijlocit sau nemijlocit de idealul feminității creat de creștinism. In fața femeii sf. pe tablourile marilor pictori (Raffael sf. Agatha) se reflectează în o armonie nepătrunză gingășia și tăria în toate trăsăturile. Astfel au fost aceste femei. In fața lor înțelegem atacul lui Nietzsche împotriva iubirii deaproapelui din timpul nostru, care s'a cufundat de nou la naturalitate și nu mai are nimic din integritatea eroică și consecvența marilor caractere creștinești. Fără de creștinism caritatea este lipsită de acel stil mare, care se manifestează în domurile gotice în care și cel mai mic ornament este un mijloc de exprimare a ideii fundamentale atotpătrunzătoare.

Din cele spuse îmi permit a trage următoarea concluzie: Scopul educației, precum am spus, este formarea caracterului. Caracterul desăvârșit este cel propoveduit de creștinism, care a știut împreună într'o armonie desăvârșită elemente psihice, ce până la el n'au încăput unul lângă altul, și din aceasta cauză omenirea, în căutarea idealului, a rătăcit în unilateralități, căzând din o extremitate în alta. Creștinismul a deșteptat în sufletul bărbatului elementul psihic femeesc făcând bărbatul și mai bărbat prin — iubirea umilită. — El a înălțat gingășia prin tărie și tăria prin gingășie. El a condus pe om dela puterea aparentă, la forță adevărată. Impreunarea aceasta miraculoasă a elementelor contrare într'un aliaj de o tărie desăvârșită s'a putut realiza în căldura focului sfânt a iubirii dumnezeești adus din cer oamenilor de către Dumnezeul iubirii, de către Hristos. Educația tineretului trebue să năzuiască într'acolo, să într'oducă, cu orce preț în sufletul fraged și primitor al generației celei noui focul sfânt al iubirii creștinești, în căldura căruia se va făuri caracterul creștinesc, acel caracter puternic de care are nevoie țara noastră azi mai mult ca oricând. Când vom avea numai un singur caracter creștinesc în înțelesul strict al cuvântului care, — dacă vorbește creștinește, să aibă tăria de a și lucra așa, toți fiii de seamă ai țării noastre se vor grupa în jurul lui, și România întreagă din întunerecul morții unde vreau să o sugrume dușmani ei, va ieși la lumina vieții pentru care a fost creiată.

Pr. Dr. *Nicolae Terchilă.*

Anuarul liceului de fete «Regina Maria» din Cluj, pe anul școlar 1930—1931, publicat de Nicolae Bogdan, directorul liceului, Cluj, inst. «Ardealul», 1932.

O nouă jignire...

— Tot din Maramureș —

E încă proaspătă, în memoria cititorilor, profanarea dela Sarăsăul maramureșan, unde dl primar cu dl notar și cu sf. sa preotul greco-catolic au aruncat și împrăștiat, la capătul comunei, lucrurile sfinte ale capelei ortodoxe din localitate: Acum se vestește o nouă ispravă, la care s'au dedat santinelele Romei papistașe, încurajate în acțiunea lor în deosebi prin *pastorala de Paști* din acest an a episcopului greco-catolic dela Baia Mare, care a ținut să grăească de rău pe frații săi ortodocși și cu prilejul marei sărbători a păcii și a iubirii între oameni.

Bucuria Invierii Domnului, a fost însoțită de un prilej de amărăciune sufletească pentru populația Maramureșului încercat. Iată știrea pe care ni-o aduc zarele cu data de 6 Mai:

Profesorul Dimitrie Simon, fost vreme de 9 ani director al școalei normale din Sighet, a sosit zilele trecute în Maramureș ca invitat al consiliului parohial ortodox.

Acest profesor a ajutat la întemeierea parohiei și a capelei ortodoxe din Sighet, și luptă și în prezent pentru zidirea unei biserici ortodoxe în acest oraș, plin de locașurile altor confesiuni.

In noaptea Invierii corul condus de d-na profesoară E. Jurca, de confesiune ortodoxă, a cântat la serviciul divin oficiat în capela ortodoxă.

Văzând că, pe lângă persoane ortodoxe, figurau în acest cor mulți greco-catolici, ortodoxii și profesorul numit au socotit că nu greșesc, dacă vor cânta cu acelaș cor și în biserica greco-catolică, la serviciul oficiat în Dumineca Paștilor, la 9 dimineața. Gestul acesta a găsit aprobarea tu-

Pace și fericire...

In nestatornicia vremurilor de astăzi lumea râvnește la pace și fericire.

Cum ajungem să dobândim fericirea și pacea? De cine depind ele?

Banul și vremelnicele izbânzi nu ne asigură fericire și pace.

Plutarh spunea:

Scriind biografii, am început să găsesc plăcere și să mă bucur de le eu însumi. Privind ca într'o oglindă viețile strălucite de care mă ocupam, am căutat să-mi orânduesc viața după a eroilor mei; când societatea ni prezinta spectacole josnice, le alungam din minte, îndreptându-mi atențiunea spre marile modele». —

Oamenii privesc pacea și fericirea ca cele mai mari binefaceri; dar ei le caută mai ales în bogăție și putere

turor coriștilor: doamne și d-șoare din societatea sigheteană, ofițeri, profesori, elevi etc.

In timp ce profesorul Simon se cobora din podul de cor, se repede la el cu pumnii ridicați dl advocat Florent Mihályi, decanul baroului, strigându-i: «Cine ți-a dat voie, să intri în biserica noastră și să cânți în cor? Ai venit pentru progagandă ortodoxă?» — Nu mai pomenim cuvintele injurioase ce i-au fost adresate profesorului ortodox din partea numitului advocat, în stupefacția creștinilor adunați cu acea ocazie.

La aceste amenințări s'a asociat și una din fiicele dlui Florent, care mai conduce și «Agrul» din Maramureș, — precum și un agent al său zicând: «Mergi la ortodocși, la Craiova, nu aici»...

Aducând la cunoștința publicului pornirea fraților noștri uniați, să sperăm că autoritățile chemate vor renunță la îngăduința lor de până acum, și făcând cercetări vor spulbera, din arsenalul misionarismului dușmănos ortodoxiei, porniri nesocotite de felul acestora. Prof. *Nicolae Neaga.*

„Ucenicii lui Fotie"

Știți ce fac copiii când se supără pe tovarășii lor de joacă sau de gâlceavă: le aruncă o vorbă de ocară, o poreclă — și fug.

Frații noștri uniați fac la fel când se supără. Și se supără des. Mai ales în timpul din urmă. Ori decâteori li se spune adevărul gol goluț. Ori decâteori se ridică o problemă la care sânt constrânși să răspundă. Ori decâteori le zicem pe nume: papistași.

Adevărul nu-l pot răsturna. La întrebări delicate nu răspund. Ci se retrag în dosul «Telefonului» lor provincial, de unde strigă: «ucenicii lui Fotie», «descendenții lui Fotie», «frați întru Fotie». Probabil, câte-odată scot și limba. Așa fac și copiii. Așa fac și — știu ei cine. Noroc însă că televiziunea n'a ajuns încă până la Blaj — ca să-i vadă lumea.

Oricât de puțină istorie ar ști supărații noștri frați din mica romă și oricât de puțin i-ar ajuta provinciala lor glagorie, ei știu că Fotie n'a fost un întemeietor de religie; prin urmare oricât de «bizantini» am fi, nu putem fi ucenicii lui. Nici descendenții, nici frații lui — decât în ordine duhovnicească.

Dar vedeți, oamenii își cunosc situația și li-o împrumută — inconștient — și altora. Frații noștri dela Blaj se simt ucenicii papei (mai mult decât ai lui Hristos), se simt descendenții lui Ignațiu (nu ai celui din Constantinopol, ci ai celui din Spania — ori ai amândurora!) și frați întru Bucov, Glattfelder, Marmaggi, etc. De aceea s'au dedat să judece și pe alții cu aceeaș mentalitate: de agenți de simbriași ai catolicismului. Așa au fost înaintașii lor, cari au întemeiat unația și'n această ipostasă vor să se mențină telefoniștii «Unirii» târnăvene. Ca să primească notă mare dela papa și — dacă se poate — și ceva parale...

Noi le cunoaștem meteahna de multă vreme. De aceea zimbim compătimitor, oridecâteori scot limba numindu-ne «ucenicii lui Fotie». Situația o să li se agraveze însă, când televiziunea va fi introdusă și la Blaj. C'o să-i vază lumea, așa cum sânt, și-o să se topiască de râs.

Dinu Pajură.

Moartea unui bun credincios din Secuime

La Duminecа Floriilor s'a săvârșit înmormântarea fruntașului nostru credincios și primar comunal: Nicolae Szigyártó din Porumbenii-Mari, jud. Odorhei. Serviciul funebral l-au îndeplinit preoții: Nanu Aurel, profesor la Școala normală «Andrei Șaguna» din Sibiu și Sârbu Iosif din localitate. Răspunsurile le-a dat corul «Doina» din Odorhei, sub conducerea advocatului Mihail Constantinescu. Iar muzica militară a batalionului de jandarmi din Odorhei, sub dirijarea sublocotenentului Rădulescu a intonat imnuri funebrale. Parentarea defunctului au făcut-o: preotul Nanu, prin zugrăvirea personalității lui cu adevărat române și ortodoxe; preot Sârbu, prin luarea iertăciunilor; subprefectul Dr. Sever Pop, înfățișându-l ca pilda bunului primar de azi; notarul comunal, caracterizându-l de părinte adevărat al comunei și profesorul Dr. Radu Gaberden, prezentându-l ca stâlpul central al ortodoxiei române din Porumbenii-mari, copleșite de norii maghiarizării și bântuite de grindina calvinizării. Administratorul financiar Dumitru Râpeanu, în fruntea altor funcționari, a asistat cu evlavie la acest bine meritat onor final.

Această înmormântare a luat proporțiile unei serbări religioase naționale, cum întreagă viața lui de 72 ani a stat în slujba bisericii și a neamului său. Căci Nicolae Szigyártó a fost un:

Bun creștin. Nelipsit dela biserică. Intâiul la venire și cel din urmă la plecare. Iar în timpul boalei sale de două luni, când era încătușat la pat — își ruga zilnic pe cei doi nepoței de școală *să-i cânte câteva cântece dela Sf. Liturghie.*

Bun ortodox. Prin testament a lăsat un pământ din marginea satului, pe seama bisericii ortodoxe, ca din venitul său să se procure luminările necesare, *«să ție pururea luminată biserica sa».*

Bun român. Adversarii lui unguri îl aflau demn de-a fi *spânzurat de limbă*, pentru ținuta lui românească.

Cine își trăește viața în razele privirii lui Dumnezeu, ca Nicolae Szigyártó, este vrednic și să se împărtășească de cinstea unei astfel de înmormântări.

Odihnească în pace! Iar pomenirea lui să fie pildă călăuzitoare și pentru alții!

Un creștin din Odorhei.

INFORMAȚIUNI

Timbrele mobile cu efigia Regelui Ferdinand I mai sânt valabile până la 1 Iunie 1932. De atunci încolo se pot schimba cu timbre din noua emisiune, dar numai până la 1 August 1932.

Înțeleg și alții. Ziarul sibian săsesc *Selbsthilfe*, în nrul dela 30 April a. c., scrie despre *Kronstaedter Zeitung* ceea ce spuneam noi, într'un număr recent, despre *Tageblatt* din Sibiu. Ziarul săsesc dela Brașov — scrie Selbsthilfe — «a avut, timp de un deceniu, ocaziunea să producă o apropiere între noi — sașii — și poporul român. N'a voit, sau n'a putut s'o facă. Constatăm că Kronstaedter Zeitung a publicat informații, ca fond și formă, într'un fel care ar face onoare orcărui ziar-revolver și astfel să producă din nou neîncredere și să distrugă ceea ce clădesc alții...»

Adunare. Comitetul despărțământului *Brad* din județul Hunedoara (fost al Zarandului), al Asociațiunii culturale din Sibiu, convoacă pe membrii săi, și pe toții iubitorii de cultură română creștină, la adunarea generală pe ziua de *15 Mai* 1932, Duminecă, la ora 11 a. m. în liceul nostru românesc din Brad.

Chestiunea bonurilor comunale încă nu s'a terminat. După ce Banca națională s'a opus emiterii unor astfel de bonuri cu valoare de monetă locală, primăria municipiului Cluj va convoca, în cursul lunii lui Mai, un congres al orașelor ardelene pentru a discuta chestiunea bonurilor comunale și a lua o atitudine unitară a tuturor primăriilor în chestia asanării financiare a comunelor urbane din Ardeal și Bănat.

† **Virgil Zevoianu** a adormit în Domnul la 5 Mai 1932, în etate de 24 ani, deplâns de o mamă văduvă și de numeroase rudenii. Rămășițele sale pământești s'au înmormântat în 7 Mai, după ritul ortodox în Teliuc, județul Hunedoara. Odihnească în pace!

«Revizuirea» în poezie. Herzeg Ferencz, renegatul șvab, care fusese mai înainte Franz Herzog, a publicat zilele acestea într'o gazetă maghiară un concurs pentru cântecul revizuirii tratatului dela Trianon, oferind celei mai reușite poezii un premiu de 1000 pengö. Se crede că viitorul cântec revizionist, premiat de dl Herzeg-Herzog, se va cânta apoi pe o melodie potrivită de marș funebru.

Țara bibliilor, Anglia, a vândut anul trecut, cititorilor englezi, *trei sute de mii* exemplare de biblii.

Salvator dela moarte. Un fost preot american, Dr. Waren, a întemeiat o ligă pentru salvarea vieții candidaților la sinucidere. In urma cercetărilor sale, fostul preot stabilește că ziua când se întâmplă cele mai multe sinucideri este ziua de *Marți:* Duminecă studiază șomerii anunțurile de posturi vacante, Luni aleargă după ele; ear Marți, convinși de zădărnicia alergării, hotărâsc să-și pună capăt vieții. Drul Waren, om de 64 ani, afirmă că a salvat dela moarte 25 mii de vieți omenești.

De unde sânt banii de argint. Un ziar basarabean află următoarea întâmplare: In Rusia comunistă umblă banii de argint cu semnul secerii, al ciocanului și al stelei. La piață, în urma unei cumpărături, o bătrână primește rest o monetă de 15 copeici. O luă în mână, se uită la ea cu multă cucernicie și-și făcu semnul crucii.

— Ce, ți-ai pierdut mințile? zise cineva dintre comuniștii cari se aflau întâmplător lângă ea. Vezi că moneta are stea pe ea. Banii aceștia sânt sovietici!

— Banii sânt sovietici — știu bine — dar sânt făcuți din crucile și potirele de argint, furate de prin bisericile sfinte, ce au fost ridicate cu munca noastră și cu credința în Dumnezeu. Și bătrâna își mai făcu odată cruce...

CARȚI ȘI REVISTE

Pentru Tron și Țară. P. S. Grigorie, episcopul Aradului, a tipărit de curând o nouă lucrare, sub titlul: Pentru Tron și Țară, zece cuvântări la ziua M. Sale Regelui nostru Carol al II lea. Lucrarea aceasta, de 54 pagini, format cvart, este precedată de o prefață a dlui prim-ministru Nicolae Iorga. Apariția ei, într'un timp când ideea de autoritate este amenințată, are o deosebită însemnătate. M. Sa Regele nostru Carol al II-lea este o nădejde neadormită a neamului și a viitorului României, iar aceste cuvântări au scopul de a fortifica și mai mult nădejdile neamului în Regele său iubit. Prin publicarea acestor cuvântări se înlesnește munca ziditoare a preoților și a altor cuvântători în cimentarea dragostei de Tron și Țară. Recomandăm călduros această carte spre a fi utilizată cu folos de către preoți, profesori, învățători etc. Prețul 20 lei. Se poate comanda la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Poșta redacțiunii

«*Sfânta Pelagia*» și celelalte nu le putem întrebuința.

S'ar putea spune, despre cei mai mulți dintre noi, ceeace Mântuitorul zicea despre Ierusalim: De-ai fi cunoscut și tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce sânt către pacea ta! Ear acum s'au ascuns de către ochii tăi (Luca 19, 42).

Viața este o carte cu pagini și capitole care nu-s ușor de citit.

Să fii deci pregătit totdeauna pentru diferitele ei faze: succese și lovituri, izbânzi și înșelăciuni, teamă și nădejde, sănătate și boală, bucurii și dureri, amintiri fericite, și zadarnice regrete.

Să nu pierzi din vedere că prima condiție a fericirii este *stăpânirea de sine.*

S'a zis, cu drept cuvânt, că oamenii sânt conduși de rațiune și de pasiune. Pasiunea este stăpână capricioasă, care-și mână sclavii spre nebănuite dezastre.

Omul care este stăpân pe sine, poate să devie stăpânul altora; ear omul pătimaș este neputincios în fața celui cu sânge rece.

Seneca a spus că «mânia este ca ploaia, care se sparge acolo unde cade».

«Democrit râdea, — zice Seneca, — și Heraclit plângea de prostia oamenilor, dar nimenea n'a auzit vorbindu-se de un filosof mânios».

Fiecare dintre noi, poate să se învingă, dacă în adevăr voește. Oameni de stat, artiști, filozofi, nu putem să fim cu toții; — dar ceeace este important pentru noi, e că putem în orce caz să fim *oameni de bine.*

«Să fim mai buni sau mai răi, depinde de noi, zice Joubert, restul de Dumnezeu».

Ne rugăm să nu fim duși în ispită, dar de nouăzeci și nouă de ori la sută, sântem *noi* ispititorii. —

Alt drum, care duce la pace și fericire, este *munca și meditația.*

Munca odată sfârșită, omul poate să se odihnească și să mediteze.

Este bine și folositor să lucrezi șase zile deadreptul; a șaptea zi este sfințită. Sufletul omului, în această zi, are să se ridice deasupra celor pământești, animat de sentimente de cucernicie și bunătate:

Câți oameni, câți tineri spun plictisiți: «N'am nimic de făcut».

Eroare! Avem cu toții o ocupație, chiar o poruncă: *desăvârșirea noastră morală.*

Cum s'o înfăptuim? Nu e greu: muncind, mai mult decât până acum, pentru fericirea *altora.*

De câteori, în zi, vă preocupă acest gând?

Răspunsul îl dați în taina sufletului vostru.

(După autor englez).

Pr. *Ion Lascu.*

„FRUMOASA“ Intreprindere industrială de lemne s. a. din PETREŞTI

Convocare

Domnii acţionari ai s. a. «FRUMOASA» intreprindere industrială de lemne din Petreşti prin aceasta se convoacă la a

VIII-a adunare generală ordinară

care va avea loc la sediul societăţii în Petreşti în ziua de *31 Mai 1932, la ora 3 p. m.*, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Bilanţul pe anul 1931, raportul consiliului de administraţie şi al comitetului de cenzori, darea absolutorului.
3. Distribuirea profitului net.
4. Fixarea jetoanelor.
5. Alegerea întregului consiliu de administraţie şi a comitetului de cenzori.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acţionari, cari vor să participe la adunarea generală, sunt invitaţi a depune acţiile la cassieria societăţii din Petreşti, cel puţin cu 3 zile înainte de adunare.

Petreşti, la 20 April 1932.

Consiliul de administraţie.

Contul Bilanţ la 31 Decemvrie 1931

Activa		Pasiva	
Cassa în numerar	209 819·—	Capital societar	900.000·—
Fabrica de cherestea şi instalaţiuni	784.485·	Fond de rezervă	103.024·—
Imobile	100.000·—	Rezerva specială pentru creanţe dubioase	154.828·—
Inventar	1·—	Cont transitoriu	61.136·—
Marfa fasonată conform inventarului	3.128.052·—	Efecte	2.178.750·—
Lemne de foc conform inventarului	76.615·—	Creditori	13.621.508·—
Lemn rotund conform inventarului	4.630.119·—	Beneficiu net	16.101·—
Materiale de uzine	82.852·—		
Efecte	282.005·—		
Debitori	7.741.399·		
	17.035.347·—		17.035.347·—

Contul Profit şi Pierdere

Cheltueli		Venite	
Cheltueli generale, salarii, impozite	985.262·—	Beneficiu brut la marfă	1.156.191·—
Abscrieri	154.828·—		
Beneficiu net	16.101·—		
	1.156.191·—		1.156 191·—

Petreşti, la 31 Decemvrie 1931. Pentru contabilitate: **Toma Preiss** m. p.

DIRECŢIUNEA:

August Höcker m. p., preşedinte. **Victor Herzfeld** m. p. **Dr. Aurel Muntean** m. p. **Dr. G. Măcelar** m. p. **Dr. Lionel Blaga** m. p. **Dr. Ion Oniţiu** m. p. **Dr. Emanuil Stern** m. p. **Dr. Petru Nicolaus** m. p.

Verificat şi găsit conform cu registrele.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Petreşti, la 26 April 1932.

Ioan Rebega m. p., preşedinte. **Aurel Bojitia** m. p. **Juliu Gazdik** m. p.

[9] 1—1

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit

Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărţi ale Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu

Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană“

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză
de
A. şi L. Moisescu-Villea

Preţul Lei 70·—, plus spese poştale 10— Lei.

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preţul: 25 Lei

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza

In pământul făgăduinţii

de

Gala Galaction

Preţul 80 lei, plus spese poştale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

---

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice	ed. IX	Lei 22
Istorioare bisericeşti	„ V	„ 20
Catehism	„ V	„ 20

A apărut în Biblioteca
La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri şi fraude

de

Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS de Indrumări misionare

pentru folosirea studenţilor în teologie, preoţilor parohi şi misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti.

Preţul Lei 440·—, plus spese poştale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notiţe despre întâmplarile contimporane

de Ioan cav. de Puşcariu. Preţul Lei 100, plus spese de postă Lei 15

A apărut
şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Monografia

comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.

de

VASILIE SFETEA
paroh.

Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viaţa lui Isus

de

Giovanni Papini

în româneşte de
ALEXANDRU MARCU

Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. **Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.**

Anul LXXX Sibiu, 21 Mai 1932 Nr. 40—41

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Ziua biruinții

(=) Dacă stăruim asupra felului cum, în anul acesta, — poate mai cu prisosință decât în anii trecuți, — au fost cinstite sărbătorile Invierii Domnului, e că voim *să* constatăm o îndreptare spre bine, o întoarcere nesovăită înapoi la Hristos, nu numai din partea massei credincioase, ci și a cârmuitorilor ei.

Epoca noastră vede loviturile ce se aplică bisericii. Opinia publică stă adese nedumerită în fața acestor lovituri, care urmăresc scopul de-a înfrânge toată puterea de rezistență a bisericii și a slujitorilor ei.

Dar, suferințele și durerile, necazurile și nenorocirile, care ne ating *pe toți* de-opotrivă, au darul să aducă dreapta înțelegere pentru ceeace se cheamă religie creștinească.

Forța ei spirituală se înalță d'asupra tuturor încercărilor materialiste de-a hrăni cu săminte antireligioase sufletele credincioșilor, prezentându-le Sfânta Inviere ca o simplă «*sărbătoare a primăverii*» și nimic mai mult.

In catedrala dela Sibiu, a mitropoliei Ardealului, o lume imensă de credincioși a ascultat, cucernică și cuminte, în tot decursul săptămânii Patimilor și la luminoasa zi a Invierii Mântuitorului, impresionantele servicii dumnezeești.

Lipsurile, crizele, morale și materiale, pe care omul singur, cu mijloacele sale vremelnice, nu le poate înlătura, au trezit în inimile asistenților rostul neînlocuibil al Evangheliei Domnului, atât în mijlocul poporului de rând, cât și — mai des — în al *intelectualilor*.

Acești din urmă, factorii culturali prin excelență, s'au apropiat în număr covârșitor «*să primească lumină*» din luminările acelea, de astă dată mult mai numeroase, de ceară sfințită, — după obicei și credință din străbuni. Farmecul prazniculuí măreț s'a simțit astfel la întreaga obște, ear imnurile de slavă, — rostite către Acela care a propovăduit între oameni: dragoste, dreptate și adevăr, și care s'a răstignit pentru aceste bunuri de căpetenie, înviind pentru noi toți, — au descrețit frunțile îngrijorate și au coborât în sufletele primenite încrederea și nădejdea nevestejită a celor ce cu dragoste se apropie de Domnul și Mântuitorul Isus Hristos.

Intrând în slujba Aceluia care, prin biserica Sa, veghează și îndrumă necurmat, pentru binele tuturora, ni se dă neîncetat putința renașterii sufletești și ni se deschid căi nouă în mersul spre culmile idealului unde ținem.

De aceea ziua învierii a fost cu adevărat ziua biruinții Domnului.

Dar, puterea Lui iese biruitoare și în țara aceea de martiri, unde credincioșii sânt astăzi despoiați de biserici și lipsiți, în cea mai mare parte, și de preoți. Hristos este și acolo în mijlocul lor, marea sărbătoare se prăznuește cu riscul vieții materiale, icoanele sfinte sânt venerate mai mult ca ori când, dacă nu pe față, pe ascuns, — uneori de către înșiși prigonitorii lor.

Vorbim mereu de bolșevism și de fascism, ear popoarele se sbuciumă, și stăpânirile nu știu încotro să apuce, în năzuința ca situația de nemulțămire să se îndrepteze și omenimea să nu se mai frământe zadarnic.

Cine și cum va aduce rânduială în această cumplită amestecătură a lumii?

Ni-o spune Ziua biruinții,—ni-o spune acum și în fiecare an, și ne dă temelia pe care avem de clădit binele ce ne trebue.

Corespondență din Capitală

Invățământul religios în școalele primare

In sesiunea încheiată înainte de Paști, parlamentul a reglementat pe bază de lege învățământul religios-moral în școalele primare decretându-l obligatoriu. Materia de studii și programa de învățământ religios vor fi alcătuite de Sf Sinod — pentru biserica ortodoxă; ear pentru celelalte confesiuni de autoritățile bisericești respective — în înțelegere cu ministerul instrucțiunii. El se va preda în localul școalei primare, în două ore pe săptămână pentru fiecare clasă, de către preotul parohiei, în mod gratuit.

Acestea sânt dispozițiile legii. Și, sânt bune, din mai mult considerațiuni.

Prin trecerea învățământului religios moral din școalele primare sub directa sa supraveghere, biserica dobândește împlinirea unei dorințe des repetată în vremea din urmă. Modificarea art. 61 din legea învățământului primar, în sensul celor arătate mai sus, îi lasă libertatea și posibilitatea de a întreprinde opera de refacere morală pe care o are de împlinit în viața neamului nostru chiar dela isvor.

Totdeauna marile prăbușiri au fost pregătite cu o perseverență dia-

FOIȘOARA

Mânăstirea Sâmbetii

— Intru pomenirea voevodului mucenic: Constantin Brâncoveanu —

Anul 1653.

In ziua de Constantin și Ileana.

Soreau colțișorii firicelelor de earbă pe sprâncenele de răzoare și floricelele sfioase prin grădiniile din Brâncoveni.

Biserica lui Matei Basarab se scălda în baea razelor de soare primăvăratic.

Bătrânul boier cucernic, Preda Brâncoveanul, marele vornic al Țării, ținuse strana la sfânta Liturghie și acum își ospăta cu pește și cu vin curtenii și sătenii de pe moșia lui vestită, danie domnească făcută de Vodă Matei nepoatei sale unice, jupâneasa vornicului.

Supușii urară ani mulți cu sănătate stăpânului lor bun, iar frumoasei sale fete Stanca, logodită c'un brad de boier fruntaș, îi poftiră nuntă veselă și-un coconaș frumușel, pe care să-l boteze Constantin, și mare și bun să fie ca vestitul împărat creștin.

Ospătarea evlavioasă o întrerupse un călăreț strein, care răsări plin de colb în fața vornicului.

— Sănătate dela Craiul ardelean!

— Mulț ani să trăească!

— Ce vești?

— Și bune, și rele! Dar dela Dumnezeu, și praf de pușcă dela oameni!

— Cum?

— Lupu-Vodă din Moldova nu se mai astâmpără! Clevetește, uneltește și pururea ne neliniștește. De-aceea Măria sa, Craiul nostru Gheorghe Rákóczi vrea să-l izgonească din scaunul domniei. Logofătul Lupului, Gheorghe Ștefan, ascultă cuvântul nostru. Ostea ne stă gata. Numai chetuiala nu ne prea ajunge. Am venit pentru a cerca un împrumut...

— Împrumut?

— Așa. Că noi știeam că la Brâncoveni nimic nu lipsește...

— Ne gătim și noi de luptă.

— Știu prea bine, dar din belșugul mare ne-ajunge și nouă.

— Cât de mare să fie împrumutul?

— Măcar două mii de galbeni.

— Cu ce-i chezășuiți?

— Cu moșia mare a Sâmbeteide sus, din Țara Făgărașului.

— Ai adus zapis de zălogire?

— Poftim!

Și moșia zălogită de Gheorghe Rákóczi cel tinăr rămase de uric în mânile Brâncovenilor.

*

Anul 1658.

Toamna.

Se scuturau în tânguire domoală frunzele bolnave ale copacilor și se îmbraca firea potolită în haină roșcată, de rugină.

Noul Domn al Țării, grecul Mihnea, de-odată cu schimbarea firii își schimbă și el numele în Mihai-Vodă. Își schimbă și portul și graiul și viața după portul și graiul și viața lui Mihai Viteazul.

Îi plăceau:

— Căciulă mândră cu penaj, ca alui Mihai!

— Cal alb ca spuma laptelui, cum avea Mihai, biruitorul dela Șelimbăr, când a intrat cu slavă în cetatea Bălgradului.

— Să prăpădească turcimea ca Mihai la Călugăreni!...

Intr'o dimineață ceșoasă își strânse în divanul din Târgoviște boierii, unde le grăi:

Pohta mea ce cu foc pohtesc, ca și slăvitul între voevozi: Mihai-Vodă Viteazul, este: să văd Ardealul

bolică — în timp — ruinând sufletele celor mici şi asigurând astfel izbânda răutăţii dealungul mai multor generaţii. Vecinii dela Nistru, după ce s'au convins că e zadarnic să încerce a smulge pe Dumnezeu din sufletele celor crescuţi în frica Lui, au dat asalt sufletelor fragede ale copiilor şi tineretului, *înveninându-le. Iar conflictul, nu tocmai vechi dintre facism şi papalitate, pe chestiunea orientării ce trebue să se dee tineretului italian, a demonstrat încă odată că cine stăpâneşte tineretul, are viitorul. Această dominaţie a viitorului a căutat să şi-o asigure fascismul biruitor în conflictul amintit, inoculând generaţiilor viitoare ideologia lui. Pretutindeni şi în toate vremurile — astăzi mai pronunţat decât în trecut — s'au manifestat pregătirile febrile a anumitor grupări sociale de a-şi asigura vitalitatea, acaparând tineretul şi crescându-l în vederile şi convingerile lor.*

Desigur că pregătirea marilor primeniri, tot cu cei mici trebue să înceapă. Şi aici trebue să vedem câştigul mare pe care biserica noastră poate să-l aibă pe urma legii acesteia. Căci organele sale lucrative în lume, preoţii, sânt chemaţi — legea spune «obligaţi» — să catehizeze şi să propovăduiască Evanghelia dela catedră. Se cere preoţimii o jertfă. Şi o va face — gratuit, aşa cum prevede legea că are să fie predat învăţământul religios-moral în şcoalele primare. Căci nu putem concepe cu mintea ca un slujitor al altarului să nu fie bucuros de noua perspectivă ce i se deschide pentru a umplea bisericile goale şi a spori numărul cetăţenilor împărăţiei Cerurilor. Dimpotrivă. Sântem încrezători până la sfârşit în entusiasmul cu care preoţimea noastră îşi va oferi luminile ei, conştient şi devotat, luminării şi încălzirii sufletelor generaţiilor care se ridică.

Această încredere în puterile şi spiritul de jertfă al preoţimii noastre care, în ciuda tuturor cobitorilor de rău posedă energii ce activează în lume cu mare folos, ne face să privim cu îngăduinţă repetatele insinuări ce se fac la adresa slujitorilor bisericii, de către un sinedriu semănător de descurajare. Căci, pătimaş şi răutăcios cum se arată oridecâteori desbate — cu competenţa i aproximativă desigur — o problemă religioasă sau o chestiune bisericească la rubrica săptămânală a unui cotidian combatant, un gazetar de viţă nouă care se prăpădeşte de dragul(?) bisericii, se grăbeşte să anticipeze insuccesul cu care va fi încununată această reformă a învăţământului primar religios, aruncând vină grea asupra unei părţi a preoţimii, din sânul căreia se recrutează noii cateheţi. Vina aceasta n'o reproducem şi o respingem. —

Preoţimea din capitală, în săptămâna trecută, a fost invitată de şeful bisericii la o consfătuire, în vederea aplicării cu folos a dispoziţiilor nouei legi. Aşadar, interesul pentru ea există. Iar dacă rezultatele nu vor fi dela început cele aşteptate, nu trebue să disperăm. Lipsuri, cei chemaţi să catehizeze copiii de şcoală primară, vor avea. Deocamdată prevedem una singură, desigur de mare importanţă: pregătirea insuficientă în materie de catehizare a preoţimii. Un preot distins poate să fie un foarte puţin bun catehet, în afară de cazul când are în structura sa sufletească predispoziţii speciale pentru această delicată misiune. Această lipsă, cum s'a exprimat cu toată competenţa un domn profesor universitar, o va împlini în viitor atenţiunea deosebită ce se dă Teologiei practice în general, — în cazul nostru: Catheticei în special, care până mai anii trecuţi nici nu figura în programele învăţământului teologic de toate categoriile.

Până atunci, biserica va inaugura, cu puteri sporite, cruciada pentru dobândirea celor mici şi cu ei a generaţiilor viitorului, suplinind lipsurile mijloacelor de isbândă cu entusiasmul ce încălzeşte orce iniţiativă nouă. La vreme experienţele începutului şi o pregătire catehetică conştiincioasă a preoţimii vor putea să asigure definitiv dobândirea celor aşteptate. Şi iată ce aşteptăm: Catehetul să-şi reia locul uzurpat, în mintea şi inima fragedă a şcolarului de către profesorul de filosofie, căruia îi este încredinţată educaţia copiilor după legiuirile mai nouă; ear duhovnicul să se substitue proaspetei noutăţi care este doctorul psihanalitic.

Pentru sănătatea trupească a celor mici

Noile dispoziţii ale legii învăţământului primar religios menite să îndrumeze spre biserică şi Evanghelie pe copiii de astăzi, pentru sănătatea morală a cărora conducerea bisericească arată îndeosebi acum o grijă pronunţată, coincid cu o măsură de însănătoşare trupească pornită din iniţiativa elementului laic, care completează pe cea dintâi şi ne face să prevedem un viitor mai fericit pentru generaţiile de mâne decât cel de care s'au împărtăşit înaintaşii lor.

O seamă de intelectuali din elita capitalei, constituiţi în «Comitetul naţional al laptelui» au organizat o «săptămână a laptelui» împreunată cu o expoziţie de produse lactice la a cărei solemnă inaugurare însuşi Suveranul şi-a exprimat dorinţa de a lua parte. Concursul autorităţilor — ministerele Sănătăţii, Agriculturii şi Internelor, precum şi primăria municipiului Bucureşti — organizatorii îl au întreg. Din vreme s'a desfăşurat o propagandă intensă pentru lămurirea rostului acestei iniţiative.

Punctul central îl constitue tot grijea deosebită ce se poartă copiilor, pe cari îi vrem sănătoşi, la suflet şi trup, deopotrivă. Broşurile de propagandă răspândite cu generozitate de organizatorii acestei manifestaţii care ne pune în rând cu Apusul, accentuiază tocmai importanţa covârşitoare pe care o are laptele în alimentaţia copiilor. O iniţiativă în genul acesta, în ţara noastră este o noutate, îmbucurătoare de sigur. Căci ceeace s'a făcut la noi pentru copii, s'a făcut puţin. Epoziţia internaţională a copilului, anunţată pentru luna aceasta, în Bucureşti şi — după informaţiile pe care le am — amânată, ne-a făcut să ne dăm seama că oricâtă trudă a desfăşurat societatea Principele Mircea pentru protecţia copilului privitor la creşterea morală şi trupească a oamenilor de mâne, încă nu s'a pătruns lumea din destul de desele ei apeluri îndreptate către părinţii şi educatorii copiilor neamului.

Intr'una din şcoalele primare ale capitalei, la care studenţii teologi facem lecţii duminecale, am văzut atârnate la loc de cinste, pe coridoare şi în sălile de clasă, «Apel către părinţi şi educatori» şi «Rugămintea sugacilor către mamele din Românialamare», ambele redactate de societatea Principele Mircea. Amintindu-mi că le-am văzut undeva, cine ştie unde, le-am recitit şi am văzut că cuprinsul lor pe cât e de simplu, pe atât este de important. In misiunea orcărei mame şi orcărei educator, ele sânt un preţios îndreptar. Ele cer celor însărcinaţi cu creşterea copiilor să înţeleagă că micile fiinţe trebue să alerge, să râdă, să se joace, să fie voinici sufleteşte şi să cerceteze natura, căci din lucrul mânilor Sale vor cunoaşte mai bine pe Dumnezeu. Ele cer mamelor de pretutindenea să-şi alăpteze singure copiii, aşa cum a rânduit Dumnezeu.

Din coloanele duhovniceşti ale acestei tribune religioase, decretăm şi noi săptămâna laptelui ca o prea delicată şi de loc banală grijă, ce evidenţiază admirabil atenţiunea ce trebue să se dee şi sănătăţii trupeşti a generaţiilor de viitor.

Căci numai reuşita sinteză: suflet sănătos în corp sănătos *poate să dee oameni întregi de cari vremurile tot mai grele ce le trăim, au tot mai multă trebuinţă.* Grigorie T. Marcu.

Să ne cunoaştem şi să preţuim vecinii. Reprezentanţi ai vieţii publice din Bulgaria, în număr de 40 intelectuali, au sosit săptămâna trecută în capitala ţării româneşti, pentru a întregi lucrarea începută înainte cu o lună la Sofia, unde s'a pus baza unei *asociaţii româno-bulgare.* Renoind tradiţia de prietenie şi de colaborare între cele două popoare, le asigurăm prosperitatea. Sânt multe interese, care ne leagă de vecinii noştri de peste Dunăre. Să ne cunoaştem mai bine unii pe alţii şi, înţelegându-ne, vom şti să ne respectăm şi să ne preţuim mai mult.

şi Moldova legate cu Ţara Românească!... Vreau moarte Turcilor!... Vă gătiţi dar armele!...

Mare vornic Preda Brâncoveanul ardea şi el de dorul inimii fraţilor într'o «ţară a tuturor românilor», dar mintea lui trează pricepea să sabia turcului e iute şi lungă şi braţul ce-o poartă încă nu-i slăbit. De-aceea încercă a îndupleca pe tinărul domn să mai zăbovească încă puţin cu înfăptuirea gândului.

Falşul Mihai însă se zburli grozav ca o furtună şi trânti osânda morţii asupra capului cinstit al cucernicului mare vornic, Preda din neamul Brâncovenilor.

Gâdele sârb Dica îi ridică prin sabie viaţa înaintea treptelor tronului din Târgovişte, pe cari le va urca peste treizeci de ani, cu mărire, nepotaşul său Constantin, care era acum numai de patru ani împliniţi şi singur moştean al moşiilor din Brâncoveni şi Sâmbăta.

*

Anul 1678.

Ţara îşi capătă iar gospodar nou în persoana alesului vlăstar împărătesc: Şerban Cantacuzino, tipăritorul Cărţii sfinte şi luptătorul dela Viena.

Constantin, nepotul lui Preda Brâncoveanul, era acum de 24 de ani. Frumos la chip, ca un arhanghel, evlavios ca un sfânt, voinic la război ca un Machedon şi bogat ca un împărat. Se însurase. Îşi luase de soţie pe Marica, nepoata blândului voevod Antonie din Popeşti. Pentru mintea lui deschisă Vodă Şerban îi trimise capuchehaia la Ţarigrad, unde după scurtă vreme cuvântul lui era mult ascultat.

Craiul Mihail Apafi din Ardeal, meşter de joc şi de pahar, dar slab de cârmă, ca o muiere, ca să se pună bine cu el, făcu danie lui Constantin Brâncovennul moşia dela Sâmbăta de sus, pe care el o folosia şi pân' acum ca moşie zălogită. Dar cu toată dania lui crăească, Brâncoveannl nu-i putu ierta prigoana legii dreptcredincioase din Ardeal şi defăimarea seminţei româneşti de aici, cum făcuse cu fruntaşul boier Nolăţi, căruia când românul se apleacă să-i sărute poala veşmântului său strălucit — îi scuipă cu dispreţ creştetul său chelit de bătrâneţe...

*

Anul 1697.

Constantin Brâncoveanul domnea de nouă ani în Casa domnească, unde pierise subt sabie vrăşmaşă cucernicul său moş: Preda Brâncoveanul. Bunătatea şi evlavia lui umpluse Ţara, iar de faima şi strălucirea lui era plină toată lumea.

(Urmează). *A. Nanu.*

Ochii Domnului peste cei ce îl iubesc pe el, scutează puternică şi întărire vârtoasă. (*Sirah 34, 17*).

Plăcut este Domnului când te depărtezi de răutate, şi iertfă de curăţenie este când te depărtezi de strâmbătate (*Sirah 35, 4*).

In curţile Casei Domnului

In curţile Casei Domnului astăzi sălăşlueşte jalea şi pustiul. Nu mai recunosc nimic din trecutul plin de măreţie, a cărui evocare mă doare cumplit. Doar tufele de liliac şi închipuite umbre de voevozi ce-şi împlinesc legământul cu pământul, par a mai da viaţă acestei oaze înfrunzite, în nopţile senine de Mai şi primăvară. Ele doar mai dau grai — un grai misterios, înfiorător — slăvitelor împrejurimi de ctitorie domnească, în preajma cărora îmi plimb ca o epavă rătăcită după furtună — poate pentru cea din urmă oară — amintirile pline de vraja unor vremi peste care s'a aşternut ruina.

*

Aci am venit să învăţ să Te caut, Doamne. Şi călător pribeag şi plin de noroc, Te-am găsit, pe Tine, Doamne; şi am învăţat să Te cunosc, fără a Te cunoaşte vreodată deplin —

Pe alt drum...

In anii ce urmară după marele războiu, piaţa literară fu inundată cu romane fascicolare ce se lăţeau în vitrinele librăriilor, purtând coperte care ţineau să tradeze cuprinsul îmbibat cu senzualism şi imoralitate al publicaţiei.

Reclama însoţitoare, alimentată de profitori lipsiţi de orce scrupul al conştiinţei, şi-a acaparat cititorii mai ales din lumea celor tineri. Ear această «literatură», cu eroii săi superficiali, cu un complex de idei bolnave, cu debutanţi în crime, cu oameni cari nu sânt în stare să-şi facă cea mai obscură concepţie despre realitatea imediată, cu atât mai puţin despre o realitate transcendentală, această literatură, cu o spiritualitate atât de palidă, nu putea să creeze decât o mentalitate similară cu aceea, care o propoveduia printre rânduri.

Cuprinsă în acest şuvoi de uşurinţă, generaţia ultimului deceniu dovedi o ignoranţă progresivă faţă de ceeace este cu adevărat literatură, şi mai ales faţă de literatura religioasă. In locul unei concepţii serioase asupra existenţii, ea îşi făuri o concepţie utopică.

Dar, utopia nu poate creia un element propriu spiritului uman. Ea nu fascinează, decât până în momentul când acei cari cred în ea, se conving de piedestalul şubred pe care se razimă. Şi, idealurile utopice ale acestei generaţii rău păcălite, au început să se clatine: Azi literatura uşuratică nu are acelaş tiraj, aderenţii ei s'au împuţinat la număr din momentul în care i-au observat netemeinicia. Generaţia mai nouă începe să intre în drumul cel bun prin faptul că îşi manifestă tot mai evident dorul ei după o literatură serioasă, — cărţile bune se caută şi se citesc tot mai mult.

Această convertire spirituală şi morală nu poate să fie decât încurajată. Ea este de cel mai bun augur.

D. Călugăr.

Citiţi şi răspândiţi ziarul
Telegraful Român

Din protopopiatul Oituz

Pentru împrospătarea, fortificarea şi înnoirea metodelor de evanghelizare în mijlocul poporului, asupra căruia suflă atâtea vânturi protivnice, preoţimea din protopopiatul Oituz s'a întrunit în conferenţă în oraşul Târgul-săcuesc, sediul protopopiatului, în zilele de 13 şi 14 April a. c.

In ziua întâi, după săvârşirea serviciului divin, s'a deschis adunarea protopopească prin cuvântul P. C. păr. protopop. S. Rafiroiu, care cetind raportul general asupra protopopiatului, dă preţioase îndrumări de conlucrare armonică între preoţi şi mireni.

După masă, s'a deschis, prin preşedintele despărţământului, conferenţa şi s'a cetit darea de seamă, asupra activităţii despărţământului şi a preoţimei în cadrul cercurilor pastorale în 1931.

La ora 7 seara, în sf. biserică, la sfârşitul deniei, a predicat tînărul preot local Ioan I. Rafiroiu.

In ziua de 14 April s'a făcut mărturisirea şi împărtăşirea preoţilor. Meditaţia pentru sfânta Cuminecătură a ţinut-o păr. Nicanor Filip.

In aceeaş zi după masă Pr. Er. Ticuşan îşi ceteşte conferenţa: Iniţiative de organizare pentru promovarea vieţii religioase şi culturale în cuprinsul despărţământului şi pentru propăşirea Asociaţiei clerului».

Ca program de muncă, recomandă:

1. Educaţia religioasă-morală a elevilor de curs primar făcută cu pricepere şi devotament de către preoţi în câte 2 ore pe săptămână de fiecare clasă. Sâmbăta între 4—6 se vor ţinea meditaţii şi cetiri religioase-morale, apoi conducerea elevilor la vecernie, unde vor ceti psalmii vor rosti rugăciunile şi vor cânta. La urmă se va ceti şi explică un text evanghelic mai uşor, sau vreo rugăciune, sau o cântare;

2. In societatea tineretului, fondul principal să se pună pe o bună îndrumare religioasă iar partea distractivă şi materială să se lase pe planul al doilea;

3. Chemarea şi gruparea intelectualilor satelor într'o conlucrare armonică în mijlocul poporului;

4. Cercurile pastorale să fie puse pe adevărate baze. Pentru anul acesta recomandă explicarea sf. liturghii cu lucrările simbolice;

5 Conlucrarea preoteselor, întrunite într'o asociaţie. In greaua operă de regenerare a vieţii morale, pe calea aceasta.

Tot cu ocazia acestei conferenţe s'a făcut inaugurarea casei protopopeşti, care face cinste preoţimii şi bisericii din aceste părţi, fiind zidită de Consiliul arhiepiscopiei noastre.

Pr. *Er. T.*

Nr. 4268/1932.

Circulară

In folosul societăţii „Principele Mircea"

Societatea «Principele Mircea», pentru protecţia copilului în România, organisează în anul acesta «Săptămâna Copilului» între 22—29 Mai.

Biserica, având datoria de a încuraja iniţiativele laudabile, cum este aceasta a Societăţii amintite, dispunem ca în ziua de Duminecă 29 Mai 1932 în toate bisericile din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre preoţii să ţină predici, prin care să se arate credincioşilor scopul societăţii, necesitatea şi însemnătatea operei de asistenţă socială a copilului, îndemnându-i să dea tot sprijinul Societăţii «Principele Mircea».

Sibiu, 20 Mai 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Fundaţiunea Gojdu. Delegaţia României şi delegaţia Ungariei s'au întrunit, până în prezent, de mai multe ori fără să ajungă la deplină învoială în chestiunea averii fundaţiei Gojdu, care constă, în cea mai mare parte, din imobile aflătoare în Budapesta.

Negocierile suspendate reîncep la 23 Mai 1932, când delegaţiile României şi Ungariei se vor întruni, cu nou material documentar, la Bucureşti. Delegaţia română se compune din dnii: I. Lapedatu dela Banca naţională, Raicoviceanu consilier juridic al ministerului de externe, şi V. Moldovanu fost subsecretar de stat.

De Ziua Mamei

— Chemarea Uniunei femeilor române —

Serbăm anul acesta a cincea oară această însemnată zi închinată Mamelor, ziua în care mama va trebui să fie slăvită de odraslele ei, aducând prinosul lor de recunoştinţă acestei scumpe păzitoare a familiei.

Această fiinţă, care este o comoară de devotament, ocroteşte pe copiii săi dela naştere până la ultima lor răsuflare, fiind gata de orce jertfă, căci poartă toate suferinţele şi grijile lor, cu aceeaş iubire nemărginită şi desinteresată, care luminează viaţa familiară.

Copii, grăbiţi-vă să-i arătaţi iubirea şi recunoştinţa voastră, răzămându-vă la sânul ei şi dovedindu-i prin grai şi prin un mic semn de atenţiune adorarea ce o aveţi pentru ea!

Iar toţi acei ce nu mai aveţi această scumpă păzitoare a vieţei, veţi găsi un moment de reculegere când veţi ridica ochii spre înălţimea infinită rugându-vă pentru sufletul ei.

Rugăm Societăţile să dea însemnătate acestei zile organizând Şezători pentru tinerime, în care să se propovăduească cultul iubirei de Mamă.

Rugăm toate Direcţiunile şcolare a pregăti tinerimea din punct de vedere al educaţiei pedagogice pentru cultul acestei zile, pentru unica recompensă a acestei fiinţe cu iubirea sublimă.

Prezidenta U. F. R.
Maria B. Baiulescu

•

Ziua Mamei în Sibiu

Societatea ortodoxă naţională a femeilor române, filiala Sibiu, va sărbători Duminecă, 22 Mai ora 11, în sala Prefecturii Ziua Mamei.

In cadrul programului vor cânta şi recita fetiţele dela şcoala primară «Regina Maria» şi vor citi din lucrările lor despre mamă eleve dela liceul de fete «Domniţa Ileana» din Sibiu.

Dl prof. A. Dima va conferenţia despre: «Sentimentul matern în lirica noastră».

Intrarea liberă.

---

căci izvor eşti de cunoştinţe, Doamne.

Acî te-am simţit mereu aproape de mine, odihnindu-mi tâmplele obosite pe braţe străvezii de nesomn — în nopţi de vegheri îndelungate şi căutări înfrigurate.

Acî, Doamne, sufletul meu, după lauda de seară, în nopţi pline de argintul unei luni de primăvară, venea să Te găsească, să Te vadă, să Te înţeleagă, îndreptând braţele obosite şi chipul transfigurat de primenirea rugăciunii, către cerul scaun măririi Tale.

Acî, între flori risipitoare de miresme îmbătătoare, în zile ce erau tot ale lunei Florilor, în înflorire de natură înflorită, am simţit, Doamne, cum înfloreşte sufletul meu.

Acî, în bătaia lunii feerice, la umbra păduroaselor tufe de liliac, au înflorit gânduri de proslăvire a iconomiei Tale. Acî,... a plesnit un mugur fraged, abia învolt, răsădit dintr'o luncă plină de soare şi bucurie într'o insulă a păcii ca aceasta — şi a crescut, risipindu-se, sfios şi înfrigurat spre seninul slavei Tale, dornic să îmbrăţişeze cerul — tainele supranaturalului.

In curţile Casei Tale, Doamne, mugurul de ieri, floarea de astăzi, năzuia să fie — cu voia Ta — fructul de mâne.

Şi tu n'ai voit-o aşa curând!

•

Ostenit de truda sfâşietoare ce-am purtat-o mucenicește, Te caut şi acum — Doamne — şi nu Te mai găsesc.

Fără Spiritul Tău, ce-l simţeam plutind în jurul meu când mă desfăceam ostenit din strânsoarea zilei, Casa Ta pare aşa de tristă; curţile Casei Tale — atât de părăsite,... atât de pustii. Chiar prietenoasele tufe de liliac închipuesc în noapte vedenii fioroase. Parcă nici luna nu mai luceşte în argintul ei din trecuta lună a Florilor.

Pe aleele albe şi strălucitoare în înserarea serii târzii, ce-au purtat povara curată a atâtor gânduri creatoare de lumină — astăzi se plimbă singurătatea. Iar siluetele pomilor în floare, ce desenează graţioase ondulaţii de umbre pe albul pal al şerpuitoarelor cărări, parcă şoptesc ameninţare.

Unde eşti, Doamne?

Te caut pe Tine şi liniştea mea. Pe Tine Te ştiu că vezi, cum ştiu că liniştea mea a murit. Unde eşti, Doamne? Ai plecat aiurea... mai aproape de ai Tăi? Eu ştiu că Tu, Doamne, nu părăseşti pe celce s'a încredinţat Ţie. Ştiu că veghezi deacolo unde eşti mai aproape de ai Tăi, şi asupra lui.

Peste ruinele unui trecut încălzit de apropierea Ta, mă vrei, Doamne o rămăşiţă?

Nu! In mânile ce le împreunam mereu pentru rugăciune, lăudându-Te de multe ori în zi, am prins vârtos toiagul nădejdii, făcându-l reazim a ceeace mi-a mai rămas. Şi, mi-a rămas mult, Doamne, pentru ca să Te pot găsi şi să mă risipesc la picioarele Tale, făcând lucrul Tău. Mi-a rămas entusiasmul tinerese şi viforos al celor douăzeci de primăveri ce mi-au împodobit viaţa. Cu el şi cu dorinţa de a Te dobândi, plec să Te caut, acolo unde Te-ai refugiat, Doamne, să ne plângi răutăţile şi să ne povăţuieşti.

Ca biblicul Iov, mă consolez cu resemnarea convinsului şi plec murmurând cuvinte de consolare: Domnul a dat, Domnul a luat, Fie numele Domnului binecuvântat... plec să Te caut, Doamne, acolo unde sălăşlueşti.

La capătul drumului meu, mă voi găsi iarăş *«mai aproape de Tine, Doamne, mai aproape de Tine;* căci... aşa *ne-ai făcut: după Tine, Doamne; şi nelinişlit este sufletul nostru până ce se va odihni întru Tine.*

Sabin Sibianu.

Tratative nouă cu Vaticanul

Chestiunea «statului catolic» din Ardeal, considerată de Vatican «ca una din cele mai complicate şi delicate din câte are la ordinea zilei», poate găsi *o solutiune amiabilă la* **Bucureşti,** *cu concursul Nunţiaturii», ceea ce «ar fi privită la Roma cu o deosebită satisfacţiune»*, aşa raportează, în anul acesta, ministrul nostru pe lângă Vatican în raportul său către dl prim-ministru (Nr. 81 din 1932).

Când la Vatican se vorbeşte despre *Bucureşti* ca loc potrivit de aranjare a chestiei statului catolic, guvernul nostru totuş trimite, în acest scop, pe dl Valer Pop, ministrul justiţiei să trateze *la Roma* o chestiune cu totul *internă* a statului român. Faptul constitue învederat o gravă prejudiciere a suveranităţii statului nostru.

De aceea, preşedintele comisiunii istorico-juridice pentru studiul problemei statului catolic şi delegatul special al guvernului pe lângă Vatican în chestia statului catolic, dl profesor Onisifor Ghibu, se simte îndemnat a declara, într'unul din ziarele capitalei: «am impresia că conducătorii noştri de stat, derutaţi de abilităţile ungurilor iredentişti din fruntea statului catolic şi de unele organe complet lipsite de patriotism, s'au lăsat împinşi pe un povârniş care e menit să compromită nu numai prestigiul statului român, dar şi unitatea şi siguranţa lui».

Dl prof. *O. Ghibu*, care are deplină şi recunoscută competenţă în această materie dela ordinea zilei, îş continuă, expunerile, obiective şi documentate, şi în al doilea articol, constatând că:

Guvernele noastre de până acum au recunoscut nu odată, că statul catolic este *ilegal*, că e o instituţie *absolut primejdioasă ţării;*

Comisiunea istorico-juridică, instituită de guvernul actual pentru studierea problemei statului catolic şi pentru preconizarea măsurilor ce trebue luate în vederea lichidării ei, a prezentat guvernului un vast studiu conchizând, că statul catolic este organizaţie ilegală, anticanonică şi primejdioasă; ca el a uzurpat, prin fraudă, averi publice care îi revin statului şi că, drept urmare, el trebue să înceteze de-a mai exista, ear averile să se dea în administrarea organelor legale şi canonice. Guvernul a acceptat propunerile comisiunii, declarând că, în baza dreptului său indiscutabil şi a suveranităţii statului, poate lua măsuri fără a mai ţinea cont de nimeni. Dintr'o deosebită deferenţă faţă de Vatican, i s'au comunicat prealabil din partea guvernului măsurile în chestiune.

Ministerul cultelor (prin adresa din 25 Febr. 1932) către universitatea din Cluj a dispus rectificarea întabulării abuzive ale unor bunuri ce aparţin de drept acestei universităţi şi trecerea lor în administrarea organelor statului român. Judecătoria urbană din Cluj a şi făcut, conform hotărârii guvernului, rectificările cuvenite în favoarea statului român.

Dar, desfăşurării naturale a lucrurilor, i s'a substituit — cum arată autorul articolului — o metodă subversivă. Dl *Dr. V. Pop*, ministrul justiţiei, care până acum lucrase timp îndelungat mână în mână cu preşedintele comisiunii istorico-juridice amintite, a primit deodată delegaţia (dată de dl prim-ministru) de-a merge la Roma şi a începe *tratative* cu Vaticanul. Ministrul justiţiei, în loc să lase curs liber justiţiei, pe răspunderea organelor respective, *a oprit* acest curs şi a tratat săptămâni de-a rândul cu conducătorii ilegali ai statului catolic, asigurându-le şi pe mai departe stăpânirea averilor uzurpate dela stat, în dezacord cu toate notărârile organelor vieţii de stat român.

Acum dl ministru al justiţiei Pop, pleacă la Roma, ear ungurii noştri, dela statul catolic, văd în persoana sa pe salvatorul lor.

In timp ce domnul ministru al justiţiei călătoreşte către Vatican, ministerul de culte comunică episcopului dela Alba-Iulia (cu date de 14 Mai 1932), că statul catolic a ajuns în posesiunea bunurilor sale «prin mijloace deolosive nepermise» prin «mistificare» şi «abuz» şi că transcrierea lor pe numele statului român însemnează trecerea pe numele «adevărului proprietar». Aceeaş adresă declară categoric că acesstă chestiune a proprietăţii (bunurilor statului catolic) fiind o «problemă de ordin pur juridic, nu se poate tranşa pe cale diplomatică, ci numai *pe cale judecătorească*, după legile ţării, de către instanţele legale»...

•

In faţa acestei situaţii, care prezintă neamul şi statul român într'o lumină foarte îndoelnică, opinia publică se întreabă: ce rost pot avea tratativele cu Vaticanul în chestiunea statului catolic?

Oficiosul guvernului, *Neamul Românesc*, răspunde totuşi că: «resultatele acestor tratative vor demonstra, că demnitatea şi interesele permanente ale ţării au fost apărate şi salvgardate»...

Deocamdată nu se cunoaşte punctul de vedere adoptat de guvern şi nici baza pe care se tratează proectatul acord.

O nedumerire avem: Cum va putea dl Ministru Valer Pop să susţină ca tărie şi independenţă interesele statului român în faţa Scaunului papal, câtă vreme D-sa este preşedintele «Argru» lui care este o organizaţie la dispoziţia Scaunului papal?!

Sf. Sinod

Membrii Sftului Sinod s'au întrunit Luni dimineaţa sub preşedinţia I. P. S. Sale patriarhului Miron în palatul sinodal dela biserica Antim.

S'au luat în discuţiune chestiunile care urmează să formeze obiectul apropiatului prosinod ce se va ţinea în vechea mânăstire Vatoped dela Sf. Munte cu participarea reprezentanţilor tuturor bisericilor creştine ortodoxe.

Acest prosinod pregăteşte chestiunile cari vor fi hotărâte la marele sinod ecumenic panortodox.

Statutele Reuniunii ort. a femeilor române

Cap. I. Numele şi scopul Reuniunii

ART. 1. In baza art. 27 combinat cu art. 52 şi 53 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române se înfiinţează în comuna . . . . . Reuniunea ortodoxă a femeilor române ca instituţie religioasă auxiliară, aparţinătoare Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

Reuniunea femeilor are patroană pe . . . . . .

ART. 2. Scopul Reuniunii este de a conlucra cu organele parohiale spre desvoltarea şi întărirea spiritului creştin ortodox în societate şi a înălţa prestigiul femeii şi al familiei creştine, oferind femeilor un larg câmp de activitate şi de influinţă spre consolidarea naţională, socială şi economică a societăţii în cadrele vieţii parohiale.

Cap. II. Mijloacele

ART. 3. Pentru atingerea scopului fixat sunt:

1. *Cultivarea rugăciunii de toate zilele.*
2. *Participarea regulată la serviciile publice religioase.*
3. *Impărtăşirea cu sfintele Taine.*
4. *Păstrarea sfinţeniei căsătoriei.*
5. *Cultivarea simţului de răspundere morală a mamelor, soţiilor şi a fecioarelor.*
6. *Cumpătarea şi decenţa în vorbe şi fapte.*
7. *Răspândirea culturii religioase şi a obiceiurilor strămoşeşti în societate.*
8. *Combaterea luxului, a modelor extravagante, a distracţiilor vulgare, a literaturii indecente şi imorale.*
9. *Formarea de cercuri familiare şi vecinătăţi pentru citiri biblice şi cultivarea bunelor moravuri creştine şi naţionale.*
10. *Aranjarea şi participarea la serate, şezători şi conferenţe publice de caracter educativ.*
11. *Participarea la conferenţele şi cursurile şcolii de Dumineca în parohie.*
12. *Participarea la corul bisericesc din parohie*
13. *Aranjarea de întruniri pentru distracţii potrivite pe seama celor lipsiţi de societate.*
14. *Incurajarea personalului de serviciu de a cerceta sfânta biserică, a se mărturisi, cuminecă şi a-l introduce în deprinderi alese.*
15. *Observarea şi respectarea răpausului duminecal.*
16. *Srijinirea acţiunilor obşteşti pentru educaţia religioasă a elevilor de şcoală.*
17. *Participarea la acţiunile obşteşti pentru întărirea ordinei sociale, a respectării legilor ţării, pentru promovarea păcii şi a armoniei între cetăţeni, fără considerare de limbă, lege, clasă socială şi convingeri politice.*
18. *Sprijinirea organelor de stat şi bisericeşti să-şi poată îndeplini chemarea spre binele tuturora.*
19. *Cultivarea caritătii creştine prin săvârşirea faptelor milii trupeşti şi sufleteşti.*
20. *Cercetarea şi ajutorarea orfanilor, văduvelor, săracilor, leuzelor, bolnavilor şi a străinilor din localitate.*
21. *Asistenţa celor cuprinşi de vifii şi de patimi prin intervenţie personală şi prin acordarea de sprijin moral şi material.*
22. *Strângerea de ofrande şi împărţirea de daruri, iconiţe, cărţi religioase pe seama celor nevoiaşi, la serbători mari şi la zile de bucurie.*
23. *Sprijinirea acţiunilor pentru convertirea sectarilor, reformarea*

Sadhu-Sundar-Singh

Viaţa viitoare

1. Credinţa în viaţa viitoare a existat la poate popoarele şi în toate timpurile.. Dorinţele implică îndeplinire. Setea implică existenţa apei, şi foamea a hranei.

2. Aşa dar, avem unele aspiraţii, dorinţe nobile ale sufletului, care nu pot fi satisfăcute în lumea aceasta Deaceea trebue să fie o lume spirituală acolo, unde dorinţele acestea pot fi împlinite.

3. Sufletul adevărat doreşte a mulţumi pe Dumnezeu, Care a creiat sufletul. Fiindcă Dumnezeu a creiat pe om după asemănarea Sa, omu are în el ceva asămănător naturei divine. Aceea ce caută, e în legea fiinţei sale. Şi când noi ne avem începătura dela Fiinţa Eternă, nu trebue să ne mulţumim numai s'o cunoaştem, ci şi să avem viaţa viitoare într'însa.

(Din engleză). Pr. *Ionel Rafiroiu*

Spovedania

De-un şir de ani, pe prispa unei vechi biserici, cerea pomană la aceeaş oră din zi, un bătrân cerşetor. Trecătorii cunoşteau bine pe moş Dositei. Stătea acolo aproape mut, răspunzând cu-o uşoară înclinare darului ce i se 'ntindea din când în când.

In biserică îşi citea un tinăr preot sfânta rugă. De câteori urcă dimineaţa treptele, întindea obolul, 2—3 lei, bătrânului oropsit. Această danie, din straja dimineţii, devenise o trebuinţă a vieţii pentru *Pavel* preotul. Coborâtor al unei vechi familii înstărite, îmbrăţişase cariera preoţiei, ca mai uşor să poată împărţi din averea moştenită celor ce n'au.

Intr'una din zile, cerşetorul lipseà dela loc. A doua şi a treia-zi tot aşa. Această împrejurare puse pe gânduri sufletul preotului, care bănui o nenorocire întâmplată cerşetorului In z'ua următoare, la răsărit de soare îşi termină ruga şi porni în oraş, întrebând de locuinţa lui Dositei. O găsi pe la periferie, departe. Mânat de dorul d'a veni în ajutor, tinărul preot se ivi în prag, bătu la uşă şi intrând zări pe-o saltea săracă, în pat de brad, pe cerşitorul căutat. Galben ca ceara, cu ochii 'nfundaţi în orbite, cu mintea spre vremuri apuse, zăcea acolo Dositei.

De-odată tresări, se opinti să se ridice, înzadar.

— Vai, Sfinţia ta, părinte»! — rosti el recunoscând pe cel sosit: «M'aţi cercetat, eată o faptă pe care eu, nenorocitul, n'o merit.

— Cum poţi să vorbeşti aşa? nu ştii că noi păstorii sufleteşti sântem prietenii săracilor şi ai nenorociţilor, cu atât ales ai bolnavilor? apoi — adause cu blândeţe — mi se pare sântem de mult cunoscuţi...

— Părinte, dac'ai şti! dacă m'ai cunoaşte — zise oftând bătrânul — nu-m'aţi învrednici de-atâta bunătate.. sânt nenorocit, de Dumnezeu şi de oameni afurisit!

— Cum, de te laşi pradă la astfel de gânduri? Dumnezeu este bunătate, iubire şi milostivire. Ai uitat că El iartă celor ce se căesc! Ai pe suflet un păcat?

— Da, părinte am! mă mustră conştiinţa, încerc s'o împac... zadarnic, — răspunse bătrânul, şi ridicându-şi capul îşi propti trupul slăbit cu mânile 'n tremur. — Da, mă cutremur... De treizeci de ani remuşcări grozave mă înnecă... aş spune, şi mi-i teamă, mă cutremur...

— Fiul meu, de Dumnezeu nu te teme, nici te ruşina, El ne iartă... Mărturiseşte... îndrăzneşte. El e aici în chip nevăzut, ascultă cu mine la tine!

— E prea târziu, — şopti cerşetorul

Preotul bănui o taină într'un suflet chinuit. Căzu în genunchi la căpătâi de pat, şi se rugă mult. Deodată mişreagul începù:

criminalilor infantili, a delicvenţilor şi a femeilor perdute.
24. *Participarea la opera pentru combaterea alcoolismului, a plăgilor morale: concubinaj, divorţ, avort, părăsirea copiilor, neascultarea de părinţi.*
25. *Curăţirea şi înfrumseţarea sfintei biserici şi procurarea de ornate şi vase sfinte.*
26. *Ingrijirea de morminte şi înfrumseţarea cimiterelor cu flori şi cu plantaţii.*
27. *Prăznuirea Duminecii mamelor.*
28. *Prăznuirea Zilei copilului.*
29. *Participarea la Dumineca Bolnavilor.*
30. *Prăznuirea patroanei Reuniunii.*

Cap. III. Membrii Reuniunii

ART. 4. Membrii Reuniunii sunt femei majore, nepătate, din parohie, care declară că se vor conforma acestor statute şi vor plăti taxa anuală stabilită de adunarea generală.

Cele ce nu plătesc taxa anuală, sunt membre auxiliare.

Bărbaţii, cari sprijinesc Reuniunea, sunt membri auxiliari.

Cap. IV. Averea Reuniunii

ART. 5. Averea Reuniunii constă din:
1. *Cotizaţiile membrilor.*
2. *Beneficiile serbărilor, conferenţelor religioase.*
3. *Colecte şi donaţiuni.*

Cap. V. Conducerea

ART. 6. Reuniunea se conduce de către un comitet:
1. *Directorul Reuniunii e parohul, conducătorul oficiului parohial pentru îndrumarea spirituală şi culturală.*
2. *Pentru afacerile administrstive e comitetul Reuniunii constătător din atâtea membre, ca şi consiliul parohial. Comitetul îşi alege din sânul său prezidentă, vice-prezidentă, cassieră şi o comisie de control din trei membre.*
3. *Comitetul îl alege adunarea generală pe timp de şase ani şi-l confirmă adunarea parohială în şedinţă ordinară.*
4. *Comitetul Reuniunii se întruneşte de câteori se iveşte necesitatea şi se convoacă de directorul paroh şi de prezidentă. Despre fiecare întrunire se ia proces verbal. Secretară este o membră din comisia de control.*
5. *Comitetul va da seamă de activitatea sa şi a Reuniunii. printr'un raport către adunarea generală a Reuniunii şi către adunarea parohială. Acest raport cu deciziunile luate se va înainta Oficiului protopopesc în fiecare an.*

Cap. VI. Adunarea generală

ART. 7. Adunarea generală a Reuniunii se întruneşte odată pe an în Ianuar. Se convoacă de către director şi prezidentă cu 15 zile înainte de întrunire. Desbate raportul comitetului asupra gestiunei anuale, controlează averea, cheltuelile şi dă descărcare comitetului, discută propunerile eventuale cu privire la bunul mers al Reuniunii.

Adunări extraordinare se pot convoca oricând la cererea în scris a unei treimi din numărul membrelor active.

In adunările generale şi extraordinare nu se vor putea discuta alte chestiuni decât cele cuprinse în ordinea de zi.

Cap. VII. Supravegherea

ART. 8. Protopopul concernent este inspectorul Reuniunilor din parohiile şi comunele protopopiatului şi delegatul Consiliului arhiepiscopesc pentru stimularea la lucru a Reuniunilor în înţelesul Statutului.

Despre activitatea Reuniunilor din protopopiat, protopopul va face raport adunării protopopeşti. Acest raport se va transpune Consiliului arhiepiscopesc spre cele legale.

ART. 9. Inspectorul protopopesc îş poate alcătui un comitet districtual, constătător din prezidentele Reuniunilor parohiale, care s'au distins printr'o activitate remarcabilă. Menirea acestui comitet este de a unifica activitatea Reuniunilor parohiale, a colabora împreună şi a se sprijini reciproc în desfăşurarea activităţii, prescrise în Statut.

ART. 10. Forul suprem al Reuniunilor parohiale este Consiliul arhiepiscopesc, — Secţia culturală (conform art. 144 b) e).

Cap. VIII. Dispoziţii tranzitorii

ART. 11. Toate Reuniunile de femei existente în Arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu sunt obligate în decurs de un an de zile dela aprobarea şi promulgarea prezentului Statut a se conforma dispoziţiilor lui.

Aceste Statute s'au prezentat Adunării eparhiale din sesiunea anului 1932 spre cele legale.

INFORMAŢIUNI

Ştire personală. I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului a plecat în 16 l. c. la Bucureşti, spre a participa la şedinţele Sfântului Sinod. I. P. S. Sa s'a întors în 20 l. c. la rezidenţa Sa.

Profesorul Rist în Sibiu. Viceguvernorul băncii de Franţa şi profesor universitar, dl Charles Rist, însoţit de dnii: Ion Lapedatu, fost ministru de finanţe, directorii financiari Tăutu şi Barbu, şi experţii francezi, au sosit Vinerea trecută la Sibiu, unde au fost primiţi de dnii: Dr. Borcea prefectul judeţului, inspectorul Barbu şi administratorul financiar Cioranu. Oaspeţii au vizitat Banca naţională, s'au interesat de viaţa economică din Ardeal şi au verificat gestiunea administraţiei financiare, declarându-se satisfăcuţi de cele constatate. Administratorul Cioran a arătat dlui Rist şi însoţitorilor săi, că ceea ce s'a creiat în judeţul Sibiului, se datoreşte mai ales hărniciei şi cinstei locuitorilor lui sârguincioşi şi iubitori de propăşire. Oaspeţii, spunând că România are posibilitate de plată în viitor, dacă viaţa economică va fi înviorată, au mulţămit pentru lămuririle primite.

Religia şi femeea. E fapt incontestabil, că femeia are o predispoziţie mai accesibilă perceperii şi desvoltării sentimentelor religioase decât bărbatul. Femeile, cu titluri universitare şi cu aplicare spre scris şi oratorie, înclină mai întotdeauna, în preocupările lor spirituale, spre filosofia religioasă. Astfel zilele trecute dna Aurelia Burski, profesoară de filosofie, a vorbit în Bucureşti, într'un ciclu de conferinţe, c'o convingere însufleţită, despre «Isus în şcoala românească». Conferenţiara nu este mulţumită cu ceeace astăzi se realizează în şcoală. Religia trebue scoasă, susţine conferenţiara, dintre materiile rigide ale învăţământului şi ridicată la principiu de program.

Cinstirea scriitorilor răposaţi, a fost un elogiu adus de capitala ţării nemuritorilor creatori de drumuri spirituale. Eleve şi elevi, dascăli şi profesori, şi alţi intelectuali s'au strâns la iniţiativa ateneului «Iacob Negruzzi» pentru a se închina memoriei neuitaţilor: Eminescu, Vlahuţă, Coşbuc, Iosif, Pârvan, I. Negruzzi şi altor suflete alese ale neamului recunoscător, Impresionanta solemnitate religioasă a fost urmată de pelerinaj la locul de odihnă a dispăruţilor.

Activitate culturală. La *Sadu* şi la *Tălmăcel*, comune în judeţul Sibiu, s'au ţinut Duminecă, în 15 Mai a. c., prelegeri poporale, organizate din partea despărţământului sibian al Asociaţiunii culturale, şi cercetate de un mare număr de săteni. Au vorbit, cu aceste prilejuri dnii: P. Petrescu, inspector şcolar, Gh. Laţea, consilier agricol, I. Dragomir, revizor şcolar, Gh. Maior, protoiereu profesor, D. Spinei, directorul camerei agricole, Tr. Nicola, învăţător, şi preoţii din comune. Coruri, conduse de Pr. N. Topolog, şi de învăţătorimea localnică, au executat cântări religioase, naţionale şi poporale.

Premiul naţional de literatură, (100.000 lei) se va acorda şi în anul acesta. Autorii, doritori să concureze la obţinerea premiului, vor prezinta cererile, însoţite de 12 exemplare din lucrarea supusă premierii, la direcţia învăţământului superior din ministerul instrucţiunii, cel mai târziu în 25 Iunie 1932.

Anul şcolar, la şcoalele secundare, iş închee prelegerile în ultimele zile din Mai. Intre 1—7 Iunie elevii cl. I—III şi V—VII vor vizita muzeele, monumentele istorice, bibliotecile, fabricile, instalaţiile industriale din localitate sau împrejurimi, şi vor face excursii după program, stabilit de direcţiune. In ziua de 8 Iunie se ţine serbarea dă sfârşit de an cu împărţirea premiilor.

In Statele Unite care se mândresc cu libertăţile lor, au fost ucise, cum constată un profesor universitar din Birmingham, 12 mii persoane în cursul anului trecut. Banditul american se ofere, pentru câţiva dolari, se comită un omor în ori care din marile oraşe americane. Bancherii din Cansas City se folosesc de tancuri pentru transportul banilor, spre a pune la adăpost pe funcţionarii lor.

Ora de vară. Reamintim că, potrivit jurnalului consiliului de miniştri dela 2 April a. c., ora 24 a zilei de *21 Mai* 1932 devine instantaneu *ora 1*, ear ora 1 a zilei de 2 Octomvrie 1932 va deveni *ora 24*.

ŞTIRI LOCALE

Concert şi teatru. Reuniunea culturală naţională a meseriaşilor români din Sibiu invită la concertul împreunat cu reprezentaţiune teatrală, ce se va da Duminecă, la 22 Mai 1932 în sala «Unicum». Inceputul la 8½ ore seara. Dirigentul corului: dl Ioan Stanciu. Preţuri obişnuite. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea Centurei meseriaşilor de cercetaşi şi a şomerilor.

Concert în parcul *Sub arini* dă orchestra oraşului Sibiu, Sâmbătă, în 21 Mai a. c., ora 5 d. a. Aceeaş orchestră concertează: Luni în 23 l. c. în *Promenada de jos*, Miercuri în 25 l. c. tot acolo, ear Sâmbătă în 28 l. c. în parcul *Sub arini*, — totdeauna la ora 5 d. a. Fiecare program conţine şi cântări româneşti.

Ajutorarea şomerilor. Municipiul face apel la bunăvoinţa populaţiei din acest oraş de a veni în ajutorul şomerilor cu bani, haine şi albituri. Să ajutăm, pe şomeri ajunşi în nevoie! Comisiunea pentru ajutorarea şomerilor este încredinţată cu preluarea banilor şi a vestmintelor.

— Eram paznic la castel. Stăpânii mei erau o familie bogată... plină de bunătate şi milă. Boerul, doamna, fiicele şi fiul mă iubeau, cum mama-şi iubeşte copilul. Lor le datoram tot ce aveam. Izbucni revoluţia. Răsculaţii îi căutară să-i ucidă. Nu-i aflară. Erau ascunşi. Unde? ştiam numai eu, — ear eu... i-am denunţat... pentru bani. Târâţi la judecată fură omorâţi, patru inşi, — şi rămase un mic copil, de-i ziceau *Pavel*...

Tinărul preot fu cuprins de groază nespusă.

— Părinte, — urmă cerşitorul care nu observă nimic — e grozav! — Am asistat ş'am ascultat rostirea sentinţei, şi ochii-mi zăriră cum, puşi la zid, fură împuşcaţi... De atunci bat potecile lui Cain, nu aflu nicăiri stare. Plâng, glâng, şi chipurile lor stau înaintea mea, pururea. Uite-i... îi văd colo, colo, părinte, după perdea, — şi bătrânul tremurând arăta spre o icoană acoperită.

— Dumnezeule, îndură-te spre, mine, ticălosul! Părinte ai milă... am tăinuit păcatul.

Duhovnicul, palid, stătù în genunche şi aşteptă. Bătrânul tăcu. Atunci preotul se ridică liniştit, îşi făcu o cruce şi trase la o parte perdeaua: pe părete o icoană cu 4 portrete. Un strigăt sfâşietor... şi cerşitorul se răsturnă pe-aşternutu-i sărac.

Preotul se lăsă din nou în genunchi şi plânse, plâns de copil. Apoi, după câteva clipe, revenindu-şi, urmă:

— Aş vrea să-ţi aud spovedania întreagă, să-ţi dau deslegare. Indrăzneşte... Isus îţi trimite iertare.

Bătrânul, în şoapte, spuse tot ce-avea pe suflet. După spovedanie preotul îi zise:

— Dumnezeul iubirii şi al milostivirii te iartă. Pentru a Lui iubire de oameni te-am iertat şi eu. Primeşte sfânta împărtăşanie.

Bătrânul Dositei, cu totul frânt, sărută mâna preotului şi-şi închise ochii — pe vecie.

Preotul, rămas la căpătâi, lângă mort, îngenunchiă adânc întristat: feţele din icoană care au fost date morţii, în schimbul pământeştilor comori, erau: Tatăl, mama şi două din surorile lui.

(Tâlcuire din autor străin).

Pr. *A. Ştefan.*

Un animator de idei creştine, este «Revista pentru moralizarea deţinuţilor». In acest vestitor, cei amărâţi sufleteşte găsesc prilejul ca să le pătrundă în inimă cuvântul vieţii veşnice. Ideile moralei lui Isus Hristos sânt respândite în articole semnate de N. Iorga, Gala Galaction, V. Militaru s. a.

Organizaţi
Oastea Domnului

Nr. 148/1932 (18) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Țapu** cu filiala **Micăsasa**, protopopiatul Mediașului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială 12 jugăre arător.
3. Casă parohială cu dependențe și grădină $^1/_2$ jugăr.
4. Câte o ferdelă de bucate și câte una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola, conform hotărârii adunării protopopești din 14 Aprilie 1932.

Reflectanții își vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului oficiu protopopesc și se vor prezenta și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Mediaș, 4 Mai 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Mediaș în înțelegere cu consiliul parohial respectiv.

Ioan Crăciun
protopop

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditații pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL
profesor de teologie

Prețul Lei 25·—, plus spese poștale Lei 10.—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea
în sfintele cărți ale

Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluș, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 450·—

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism și o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU
profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoțit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desființarea Statului Catolic

Prețul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimițându-se prețul plus spesele postale prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profețiile mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici și îndrumări omiletice

de

Preotul Gheorghe Secaș

Prețul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului"

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder,** din limba germană

de

Ioan Moșoiu
profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Inalt Regent

OMUL și FAPTELE

Contribuțiuni la studiul istoriei bisericei române ortodoxe contimporane

de

ION RUSU ABRUDEANU

Volumul I

Prețul Lei 500·—, plus spese postale Lei 20·—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Picolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș.** Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400·—. La comande se alătură Lei 20·— pentru spese poștale.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot și lecții de înot

Pentru bărbați:

Luni:	închis
Marți:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marți:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marți:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. și dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. și dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbați:

Băi de abur și de aier cald

Luni:	închis
Marți:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara prețuri urcate
Mercuri:	dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela $1^1/_2$—5 p. m., dela 5—$7^1/_2$ ore seara prețuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. prețuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marți:	dela 8—10 ore a. m. și dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. și dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. și dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. și dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. și dela $1^1/_2$—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur și de aier cald

Luni:	închis
Marți:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela $1^1/^2$—$7^1/_2$ ore seara prețuri urcate
Vineri:	dela $1^1/_2$—5 ore p. m. dela 5—$7^1/_2$ ore seara prețuri reduse
Sâmbătă:	închis
Dumineçă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marți:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. și dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. și dela $1^1/_2$—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. și dela 4—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marți:	dela 8—12 ore a. m. și dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. și dela $1^1/_2$—$7^1/_1$ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. și dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. și dela $1^1/^4$—$7^1/_2$ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. și dela $1^1/_2$—$7^1/_2$ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 28 Mai 1932 Nr. 42—43

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Telegraful

Organ naţional-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Consultarea Eparhiei

Dumineca viitoare se întrunesc la Sibiu reprezentanţii clerului şi ai poporului în adunarea eparhială.

Constituţia noastră bisericească nu este invenţia personală a Marelui Andrei, organizatorul bisericii noastre din veacul trecut. In primul veac creştin, un sfânt Părinte apostolesc formulase ordinea constituţională astfel: «*Să mulţămească fiecare lui Dumnezeu... că slujba să nu treacă dincolo de hotarele stabilite*». Biserica lui Hristos este o societate de ordine, care n'a avut trebuinţă să imiteze oganizaţiile pământeşti. Această ordine exista şi în viaţa poporului ales, la care cele mai importante funcţiuni erau rezervate Marelui Arhiereu, dar în acelaş timp preoţimea îndeplinea funcţiuni speciale, iar drepturi şi obligaţiuni aveau şi mirenii.

Mântuitorul Hristos a declarat că: n'a venit să strice Legea şi Proorocii, ci să le împlinească.

Datoria de a păzi hotarele legale este condiţia de progres a unui organism sănătos.

Trei factori sunt chemaţi să colaboreze în viaţa bisericii. Ierarhul, clerul şi poporul.

Răspunderea principală pentru îndrumarea vieţii în biserică o are Ierarhul. Clerul şi poporul au datorinţa de a sprijini pe Ierarh în opera sa pentru înălţarea prestigiului bisericii.

Rolul clerului în era constituţională de la Marele Şaguna încoace n'a ieşit în relief, precum s'ar fi cuvenit; ear mirenii, cari reprezintau două terţialităţi faţă de membrii clericali, ar fi putut exercita o influinţă şi mai însemnată, dacă ar fi fost îndrumaţi să se îndeletnicească mai mult cu studiul aşezămintelor bisericeşti şi al rosturilor lor. Desigur aportul mirenilor luminaţi în lupta de apărare a bisericii şi a şcolii a fost de cel mai mare preţ, — însă un suflu de laicizare s'a resimţit totdeauna în viaţa noastră bisericească.

De o vreme încoace importanţa clerului se evidenţiază an de an, graţie pregătirii lui din ce în ce mai îngrijite.

Conferenţele preoţeşti şi congresele Asociaţiei Clerului sunt mijloacele Ierarhului de a-şi consulta clerul.

Aceste congrese nu ştirbesc vaza şi autoritatea Ierarhului. Conferenţele şi congresele preoţeşti sunt organe consultative, iar nu legislative. Ierarhul poate lucra şi fără acestea, dar consultându-i şi cunoscându-le părerea, dorinţa şi opiniile lor, opera Ierarhului are mai mare amploare şi prestigiu.

Iar în ceeace priveşte pe mireni, rolul acestora încă începe a dobândi un înţeles mai adânc.

Acest rol nu se mărgineşte numai la chestiuni de ordin cultural, legislativ şi financiar, ci şi la chestiuni spirituale.

In sesiunea, care se deschide peste trei zile, chestiile duhovniceşti nu vor lipsì. Vor sta la loc de frunte.

Biserica prin reprezentanţii ei e chemată să ia atitudine faţă de ele, care să fie dătătoare de măsură pentru toată suflarea.

Şi această lucrare duhovnicească se va desfăşura sub crugul libertăţii adevărate, care este expresia participării Duhului sfânt.

Înţeleapta maximă de odinioară să stăpânească adunările eparhiale: *In necessariis unitas, in non necessariis libertas, in utriusque caritas!* *T. S.*

E momentul faptei

Valul mizeriei urcă înfricoşat înmulţindu-şi victimele zi de zi chiar şi printre clasele sociale cari se socoteau mai în afară de pericol. Salariaţi ai statului şi profesionişti liberi, muncitori şi comercianţi, cu frumoase venituri acum câtva timp, se văd în tot mai mare primejdie de-a nu mai avea pâne pentru ei şi pentru copii.

Fără îndoială că nădejdea nu ne părăseşte nici un moment. Dimpotrivă, cu cât ne înfundăm mai adânc în impasul economic-financiar de azi, cu atât se conturează mai mult soluţiile de ieşire din el, şi ne obişnuim cu ideea de-a lua hotărârile cele mai radicale. Afară de aceasta, dacă n'ar creşte încă criza de azi, ci ar începe să se domolească, ea ar fi rămas fără efect în ordinea morală a lumii. Şi ni se pare că e evident pentru cei mai mulţi că criza actuală nu se lasă stinsă decât printr'o mai morală aşezare a lucrurilor, a raporturilor dintre oameni, că e instrumentul aspru al lui Dumnezeu de-a înoi viaţa lumii, deschizându-i şi mai largi şi mai frumoase perspective de progres.

FOIŞOARA

(2)

Mânăstirea Sâmbetii

— Intru pomenirea voevodului mucenic: Constantin Brâncoveanu —

Pe vremea Rusaliilor, când toată firea innota în o mare de verdeaţă, voevodul Constantin, însoţit de câţiva boieri fruntaşi şi de călugărul Visarion, trecu peste Carpaţi, să aleagă locul pentru altarul ctitoriei lui alese, a frumoasei biserici de zid din Făgăraş. De acolo cutrieră întinderea Ţării Oltului şi trase, să găzduiască la moşia sa mare din partea Sâmbetii de sus.

Ochii voevodului şi-ai boierilor se desmierdau ca'n vraja minunii la priveliştea încântătoare, ce le răsări înainte.

Muntele îşi spăla picioarele în apa Oltului...

Îşi învelea umerii stâncoşi şi coapsele încremenite în covorul mătăsos al codrilor falnici...

Îşi împodobea creştetul cărunt cu crinul omătului şi cu luceafărul ceriului...

— Castelul maiestos printre colibile din jur pare un Goliat între copii! începu un boier.

— Nici curţile Habsburgului nu pot avea cirezi mai mândre decât această curte minunată! porni un alt boier.

— Grădina largă pare un rai scăldat în floare! urmă iar altul.

— Ce strajnică-i şi moara de pe râul Sâmbteii! luă aminte unul.

— Roata ei cum se învârteşte mereu şi cum împrăştie în şopot lin mărgăritare de apă limpede din iruga de oglindă — îmi pare că slăveşte domol pe Domnul ceriului şi al pământului, pentru belşugul de măciniş! spuse cu evlavie părintele Visarion.

— Cum stau turmele, ispravnice? întreabă voevodul pe mai marele moşiei lui.

— In spor frumos, Măria Ta. Se văd strungile lor pe Lazul Stânei.

— Strungile alea îmi par braţe încleştate de mame iubitoare, care îşi strâng la pieptul cald odraslele plăpânde, să nu li le răpească haita păgânească, haita ienicerească! grăi un boier inimos.

— Cum merg joagările?

— Poeana Fierăstrăului e plină de scânduri dumicate din trunchii de pe culmile Braniştei.

— Ca Ţara turcului de oase rupte din trunchiului neamului! adause un alt boier cu suflet aprins.

— Mai fac treabă piuele?

— Răsună de ele Poeana Isvorului! Albesc mereu la valuri lungi de pănură deasă.

— Ca bunii creştini, cari îşi albesc în apa pocăinţii pânza sufletului lor prihănit cu prihana acestei lumi ispititoare! vorbì călugărul Visarion.

— Dar stupinile?

— Forfoteşte toată Rariştea Comandei de leghioanele albinelor! Şi mierea lor ca mirul!

— Aşa forfotesc şi viespii prădăciunii prin rariştile neamului din pământul Ardealului! observă un boier făgărăşan.

— Pescăriile?

— Părâul Lemnelor e căptuşit cu păstravi!

— Ca Ardealul cu vrăşmaşi! adusese iar făgărăşanul.

— Vânatul?

— Piatra Roşie-i numai patria urşilor şi cerbilor şi căprioarelor!

— Ca Ardealul: patria vânătorilor de sânge românesc! urmă făgărăşanul tulburat.

— Şi patria vânătorilor de suflete dreptcredincioase! îi luă vorba

Iată conversiunea argricolă! Ce este dacă nu o fărâmă, desigur imperfectă, din soluţiile de viitor din ordinea viitoare, o soluţie care s'a născut din convingerea tuturor că prăbuşirea unei categorii sociale atrage prăbuşirea şi a celorlalte, o soluţie care traduce prin necesitate în faptă ideea de dreptate şi de dragoste dintre oameni. Ce însemnează silinţa tuturor ţărilor de a îngriji de şomerii lor, decât aceeaş convingere că nenorocirea unuia atrage cu sine şi nenorocirea celorlalţi, şi că liniştea şi bunăstarea nu se pot întemeia în viitor decât pe nivelarea prea marilor diferenţe ce există în starea materială dela om la om, pe graba de-a nu lăsa pe aproapele să ajungă la sapă de lemn. Astăzi se proclamă falimentul liberalismului şi se inaugurează o tot mai radicală economie dirijată de societate. Nu e aici convingerea că a lăsa pe unul să adune aurul lumii, iar pe altul să crepe de foame, însemnează a-l aduce şi pe cel cu aurul în situaţia celui muritor de foame? Nici când nu s'a manifestat atât de eclatant în conştiinţa lumii faptul, că soartea tuturor ne este una, că binele şi răul nu e bine şi rău individual, ci pentru toţi.

Explice teoreticeanii ştiinţelor economice şi politice cum vor criza actuală. Pentru noi e mult grăitor faptul că de unde în trecut neegalităţile sociale nu turburau prea mult fericirea bogaţilor şi ordinea lumii, azi sunt împinşi toţi, fără voia lor, de-o forţă uriaşe, în solidaritatea cu cei nepăstuiţi. A apelat Dumnezeu destul la bunăvoinţa noastră să avem grijă de aproapele, să nu asurzim la banchetul pe care nu-l întrerupem nici un moment; azi vede că e înzadar apelul; azi ne sileşte. Mărire înţelepciunii şi hotărârii Lui!

Aceasta fiind ordinea spre care vrând nevrând trebue să meargă lumea, noi n'avem decât să ne bucurăm că împărăţia lui Dumnezeu face un mare pas înainte printre oameni. Dar nu putem sta pasivi la acest proces. Mai ales că, până la ieşire din greutăţile de azi. ameninţă să cadă multe victime pradă mizeriei. Cuvântul nostru să ţintească azi mai mult ca oricând trezirea faptei de ajutor. Predica noastră şi sfatul nostru, exemplul şi sforţările noastre, să fie considerate lucru nedeplin atâta timp cât n'am reuşit să deschidem o inimă şi-o mână pentru a salva un om. Fiecare din slujitorii altarului să-şi pună la contribuţie toată ingeniozitatea şi tot zelul ca să găsească o cale de-a face pe cel care are, să dea şi celui ce n'are. In parohii sunt oameni pioşi cari la apelul inzistent al preotului pot aduce la altar darul lor, care să fie împărţit la alţii. Preotul trebue să devină azi mai mult ca oricând nu numai un transmiţător al Harului de sus, ci şi un transmiţător de binefaceri dela parohian la parohian. In felul acesta încălzim şi sufletul celui ce dă, şi al celui ce primeşte. In felul acesta biserica poate juca rolul cel mai activ în uşurarea durerilor de azi şi în pregătirea sufletelor pentru trecerea în ordinea socială viitoare, care e singura ieşire din criză. Azi nu mai poate fi nimeni «chimval răsunător».

Dr. D. Stăniloae.

Membrii adunării eparhiale

pe teritoriul Arhiepiscopiei ortodoxe rom. de Alba-Iulia şi Sibiu pe periodul 1932—1938

I. Cerc. Sibiu: din cler: Emilian Cioran; mireni: Octavian Goga fost ministru Bucureşti, Dr. E. Piso advocat Sibiu.

II. Cerc. Sălişte: din cler: Dr. Dumitru Borcia protopresbiter în Sălişte; mireni: Dr. Nicolae Comşa medic în Sibiu, Ioan Simian mare industriaş Sibiu.

III. Cerc. Mercurea: din cler: Avram Pecurariu protopresbiter în Mercurea; mireni: Pantelemon Bratu protopretor Mercurea, Dr. A. Creţu advocat Mercurea.

IV. Cerc. Sebeş: din cler: Sergiu Medean protopresbiter î. p. Sebeş; mireni: Dr. Simion Vulcu advocat Sebeş, Dr. Ioan Cuşuta advocat Sebeş.

V. Cerc. Blaj: din cler: Trandafir Scorobeţ consilier arhiepiscopesc Sibiu; mireni: Al. Lucescu inspector general în Ministerul de interne Bucureşti, Alex. Tatulescu notar public Diciosânmărtin.

VI. Cerc. Orăştie: din cler: Ion Moţa administrator-protopopesc Orăştie; mireni: Dr. Aurel Vlad fost ministru, advocat Orăştie, Aron Demian director de liceu Orăştie.

VII. Cerc. Deva: din cler: Dr. G. Proca consilier arhiep. Sibiu; mireni: Dr. Petru Groza fost ministru Deva, Aurel Filimon advocat Deva.

VIII. Cerc. Haţeg: din cler: Ioan Duma protopresbiter Petroşani; mireni: Ios. Iancu inspector general de mine Bucureşti, Dr. Toma Vasinca notar public Haţeg.

IX. Cerc. Hunedoara: din cler: Dr. V. Oană protopresbiter Sebeş; mireni: Dr. G. Dubleşiu advocat Hunedoara, Dr. Gh. Dănilă notar public Hunedoara.

X. Cerc. Ilia: din cler: Iosif Morariu protopresbiter Dobra; mireni: Simion Olariu director de bancă Ilia, Dr. Vasile Şuiaga advocat Deva.

XI. Cerc. Geoagiu: din cler: V. Goron protopresbiter Geoagiu; mireni: Dr. I. Jantea notar public Geoagiu, Dr. I. Indrieş advocat Geoagiu.

XII. Cerc. Zarand: din cler: I. Indreiu protopresbiter Brad; mireni: I. Gigurtu directorul societăţii «Mica» Brad, Ioan Ghişe dir. de bancă Brad.

XIII. Cerc. Mediaş: din cler: I. Crăciun protopresbiter Mediaş; mireni: Dr. Ilarion Holom advocat Dumbrăveni, Dr. V. Ştirbeţiu advocat Sighişoara.

XIV. Cerc. Sighişoara: din cler: Emilian Stoica protopresbiter Sighişoara; mireni: H. Teculescu directorul liceului Sighişoara, Aurel Popa prof. de liceu Oradea mare.

XV. Cerc. Treiscaune: din cler: Aurel Nistor protopresbiter Sfântul Gheorghe; mireni: Dr. Ioan Popa primar Sf. Gheorghe, Dr. Vinc. Rauca Răuceanu advocat Sf. Gheorghe.

XVI. Cerc. Braşov: din cler: Dr. Iosif Blaga protopresbiter Braşov; mireni: N. Baboie profesor Braşov, Dr. V. Glăjanu advocat Braşov.

XVII. Cerc. Bran: din cler: V. Stoicanea protopresbiter Zărneşti; mireni: Ioan Ionică director de fabrică Braşov, Ioan Moşoiu directorul liceului «A. Şaguna» Braşov.

XVIII. Cerc. Făgăraş: din cler: Nicolae Borzea protopresbiter Făgăraş; mireni: Dr. D. Francu vice-prefect Făgăraş, G. Dragoş director şcolar Făgăraş.

XIX Cerc. Avrig: din cler: Ioan Cândea protopresbiter Avrig; mireni: Nicolae Colan Rectorul Academiei teologice Sibiu, Dr. Victor Stanciu prof. univ. Cluj.

XX. Cerc. Agnita: din cler: Dr. Andrei Gâlea consilier arhiepiscopesc Sibiu; mireni: Victor Păcală insp. înv. Bucureşti, Dr. Romul Curta advocat Agnita.

Nu ne pot suferi

Comentând o circulară a Consiliului eparhial ortodox român din Cluj, un ziar din capitală încheie cu concluzia care pentru unii fraţi şi confraţi din vechiul regat a devenit o chinuitoare obsesie şi un motiv de veşnică acuză împotriva noastră: «Lipsa, totală, de contact cu duhul ortodoxiei, a clerului ardelean».

Am zis că învinuirea nu este nouă. Ea se repetă destul de des. A ajuns chiar un sistem: Dacă clerul din Ardeal predică, e protestantizant. Dacă face politică bisericească, e clericalist. Dacă apără autonomia bisericească, înseamnează că doreşte separarea bisericii de stat. Dacă ierarhii îşi reclamă autoritatea ce le revine în virtutea canoanelor, — asta-i cesaropapism. Orce face clerul ardelean, îşi atrage din partea unor fraţi (nu din partea tuturora; şi asta-i mângâierea noastră) învinuirea, că e protestantizant, că e catolicizant, că e clericalist, că e aşa şi pe dincolea.

Noi sântem mult prea modeşti ca să nu recunoaştem metehnele clerului nostru şi lipsurile lui. Până la războiul întregirii noastre naţionale, am trăit în robie politică şi culturală. Toată străduinţa clerului nostru s'a îndreptat către povăţuirea poporului credincios pe căile rezistenţei naţionale împotriva asupritorilor de altă lege şi de alt neam. Toate eforturile acestui cler au fost puse în slujba biruinţei celei mari care avea să vină. Eforturi pecetluite cu suferinţe fără număr şi cu jertfe de vieţi preoţeşti. Ca toţi să fim una precum suntem astăzi. Ca ziarul «Cuvântul» şi celelalte ziare din Bucureşti să poată fi citite şi în Ardeal.

In asemenea împrejurări, firesc, clerul ardelean n'avea suficient răgaz să adâncească problemele teologice, să aibă un permanent şi intim contact cu «duhul ortodoxiei», aşa cum l-a putut avea clerul din vechiul regat.

---

cuviosul Visarion. Mai ieri ne-au răpus calvinii în cazne sălbatice pe vlădica Sava Brâncoveanu, iar azi s'au gătit papistaşii cei vicleni să ne vâneze pe vlădica Teofil de-aici! Şi despre vlădica rău se sună... C'ar fi gata să-şi lase legea... Dar îl mai opreşte frica de popor!..

— Bine, ispravnice. Bine mi-ai chivernisit avuţia. Te-oi învrednici şi eu de bună răsplată. Spune-mi acum, ce mai lipseşte la moşia mea?

— Nimic, Măria Ta.

— Nici visul nu poate fi mai mândru! strigă un mare boier.

— Gură de rau! Şi ce-i poate lipsi raiului? aduse altul.

— Numai sănătate şi viaţă lungă, Măria Ta! mai împlini altul.

— Dar astea's dela Dumnezeu! se amestecă în vorbă părintele Visarion.

— Cu adevărat cuvioase, îi răspunse voevodul.

— Şi partea lui Dumnezeu lipseşte de aici, Măria Ta!...

— Cum, părinte Visarioane?

— Unde-i atâta dar şi atâta binecuvântare, — nu trebuie să lipsească nici lăcaşul de închinare!...

— Adevăr grăieşti, părinte şi eată-mă gata de-a da cu smerenie lui Dumnezeu ceeace este a lui Dumnezeu!

— Slăvit să fie Domnul şi slăvit fie robul său: Măria Sa, Domnitorul nostru Constantin, pentru sufletul său cel creştin! strigă însufleţit Visarion.

— Alege locul lăcaşului preasfânt, şi 'n săptămâna viitoare se 'ncepe zidirea.

— Domnul Vă binecuvânteze.

— Amin.

— Acum, Ispravnice, spune-mi, cum se numeşte culmea aceea măreaţă, care străjueşte zarea răsăritului, cum străjueşte Arhanghelul sfânta poartă a raiului?

— Piciora.

— Dar uriaşul din apus, pe căpăţina căruia se stâng cele din urmă raze ale asfinţitului?

— Moţu.

— Iar plaiul care leagă Moţu cu Piciora, ca o sfântă legătură de taină?

— Poeana Braniştei.

— Poeana mănăstirii se va chiema deacum, căci aici se va înălţa sfântul lăcaş de închinare!

— Aşa să fie, părinte Visarioane. Vei rămânea ziditor şi stareţ al lăcaşul dumnezeesc.

*

La anul 1714.

In ziua de Blagoveştenie.

In clopotniţa sfântă a Sâmbetii plângeau amar toate clopotele mănăstirii.

— Cum? Plângere la bunăvestire? Atunci se bucură şi se veseleşte lumea!

— Şi totuş la astă Blagoveştenie plângeau în suspin adânc şi clopoţele şi cei cinci călugări cucernici de sub stareţia cuviosului părinte Visarion.

— Poate pentrucă era în Săptămâna Patimilor. Poate pentrucă Fiul lui Dumnezeu în astă săptămână a pătimit ca un muritor: bătăi şi scuipări şi cruce şi suliţă şi moarte, pentru noi şi pentru mântuirea sufletelor noastre!...

— Şi pentru asta şi pentru altceva...

— Anume?...

— In Mercurea-Mare s'a dat în mânile Imbrohorului turcesc Constantin-Vodă cu toată casa lui, de către supuşii lui vrăşmaşi... In Joia-Mare pus-au mărturii mincinoase să mărturisească împotriva stăpânului lor... Şi l-au pornit la drumul pierzării... Zăcut-a el şi zăcuta-au căsenii lui în temniţa cu şapte turnuri din marginea Ţărigradului, până 'n ziua de Sfântă-Măria-Mare. Atunci Sultanul ţinu divan pe ţărmul Bosforului.

— Să vină Constantin Brânco-

Ortodoxia şi a păstrat o totaşi. Ea l-a povăţuit doar în toate acţiunile lui înţelepte şi biruitoare

Dar atunci, a generaliza greşeli izolate cari se pot face oriunde şi oricând, a întoarce pe dos orce iniţiativă şi orice gest bisericesc de dincoace de Carpaţi, pentru a ajunge la refrenul nefrăţesc şi nedrept: că clerul din Ardeal e protestantizant e catolicizant ş. m. d însemnează sau inconştienţă sau interesată, deci cu atât mai culpabilă, răutate. Înseamnează, în definitiv, că unii fraţi din vechiul regat, de o vreme încoace, nu ne mai pot suferi. O spunem cu durere, dar trebue s'o spunem

Le cunoaştem şi motivele acestei atitudini. Dumnealor nu se împacă cu legea de organizare a Bisericii ortodoxe române. Să le fie de bine. Dar cine i-a silit s'o primească? Ardealul nu li a impus-o. Nici nu o putea face. Acum, fiindcă legea nu le place, o aplică după tiparul năravurilor politice, ca să-i «dovedească» metehnele şi să o compromită. Şi simultan ne acuză pe noi că le-am protestantizat Biserica. E trist şi profund de nedrept.

Geneza acuzelor necurmate mai trebue căutată în faptul, că câţiva ardeleni sânt episcopi în vechiul regat. Dar, mă rog, cine i-a trimis? Ardealul, nu. Căci nici n'o putea face. In această privinţă Preotul bătrân *are dreptate când scrie în «Legea Românească» din Oradea (1 Martie 1932): «Alegerea episcopului ardelean Miron Cristea în scaunul de Mitropolit Primat a fost un omagiu adus clerului ardelean de către Coroană şi ţara întregită. Părinţii Tritean, Teculescu, Duma erau parlamentari. Corpurile legiuitoare electorale s'au fixat asupra lor din iniţiativa guvernelor de pe vremea aceea; noi ardelenii n'avem nici un merit ori nemerit în alegerea lor».*

Pentru care pricină, o spunem a nu ştiu câta oară, nu ni se cuvine:

«Ni cet excès d'honneur,
Ni cette indignitè».

Organizaţi Oastea Domnului

Biserica romano-catolică să devie biserică de stat — în România

Aşa cerea, zilele trecute, într'un articol al ziarului *Curentul* (dela 15 Mai a. c.) profesorul Dr. Octavian Prie, fost vicepreşedinte al camerii deputaţilor.

Interesele mari ale neamului românesc, crede dl O. Prie, pretind *«ca biserica romano- catolică din România să devină biserică de stat, în ordinea constituţională o treia biserică românească»*.

Pe ce temei se cere o deslegare, pe calea aceasta, a problemei catolice în România?

Pe temeiul calităţilor catolicismului apusean d'a se şti *acomodà* tuturor cursurilor nouă în politica statelor. In favoarea tezei sale, autorul articolului din *Curentul* înşiră următoarele argumente:

In anul 1848, când faţă de Austria s'a proclamat Ungaria independentă, cea dintâi care s'a acomodat cursului nou şi s'a ataşat statului unguresc, a fost biserica romano-catolică;

după căderea regimului unguresc din 1849 şi introducerea absolutismului austriac, biserica romano-catolică şi-a schimbat şi ea atitudinea si s'a pus în serviciul sistemului german al Austriei;

cu anul 1867 începe din nou èra ungurească, şi deodată cu aceasta şi automaghiarizarea bisercii romano-catolice, făcând statului serviciul de maghiarizare în largă măsură;

evident dar — pentru dl O. Prie — că biserica romano-catolică din România, în frunte cu cea din Ardeal, în interesul prosperării sale viitoare pe pământ românesc, nu va putea să inaugureze pentru sine altă istorie, decât aceea pe care şi-a croit-o în împărăţia habsburgică...

Procesul, va să zică, este simplu şi firesc: biserica romano catolică, în puterea îscusinţei sale extraordinare de grabnică acomodare (în mai puţin de 20 de ani, dela 1848—1867, *trei* «acomodări»!), ar deveni biserică de stat, — nu numai «a treia» biserică «românească», dar în acelaş timp *unica biserică de stat* în România.

Nu e tocmai de mult, de când diplomaţia catolică, servindu-se de biserica greco-catolică română, a izbutit să coboare biserica ortodoxă din situaţia ei străveche de biserică de stat la starea ce o arată art. 22 din constituţia dela 1923: *«Biserică dominantă în stat»*, spre esenţială dosebire de constituţia dela 1866, când se recunoscuse caracterul ortodox al statului român, declarându-se religia ortodoxă *religie de stat*. — Catolicismul este aderent al tezei şi mai ales al situaţiunei de fapt cuprinsă în teza *«biserică de stat»*, dar numai când o reclamă pentru sine; o combate însă vehement, când se aplică altora, cum a făcut şi în statul nostru, iar guvernanţii de pe vremuri n'au fost destoinici să înţeleagă viclenia şi duplicitatea diplomaţiei papiste.

Reparaţia greşelilor politice săvârşite s'ar amâna şi mai mult prin viitoarea «acomodare» a catolicismului cosmopolit, care înseamnează primejduirea fiinţei statului nostru naţional, strâns legat de biserica sa ortodoxă.

Ceice voiesc să contribue la întărirea, nu la slăbirea, vieţii noastre naţionale prin ajutorul bisericii, n'au decât să revie la concepţia tradiţională, restatornicind caracterul oficial ortodox al statului român.

Numai în *acest* senz se poate admite o revizuire a constituţiei dela 1923.

O apropiere sinceră şi colaborare durabilă între statul *naţional* român şi catolicismul *internaţional* constitue, întâi de toate, perfectă contrazicere. Ear timpurile medievale au apus, ca să nu mai răsară nici chiar în mult râvnita noastră ţară, unde se afirmă că «toate sânt cu putinţă»... până la un punct.

Statul catolic din Ardeal şi schimbările frauduloase în cărţile funduare

Cu raport la rectificările, în cărţile funduare, ale averilor imobiliare aparţinând statului catolic ardelean, reţinem — după lămuriri date din partea ministerului de instrucţie şi culte — următoarele:

Dela 1898 status-ul catolic a introdus în cărţile funduare, pe numele său, *trei* fonduri ce erau separate şi independente de status: fondul de bursă, fondul religionar, şi fondul de învăţământ, — ceea ce constitue o fraudă.

Statul român, cerând aceste rectificări, nu ia în folosul său nici un ban, însă voeşte ca fondurile să-şi păstreze destinaţia lor şi să fie folosite potrivit voinţei celor ce au donat, prin testament, aceste fonduri.

Sânt susţinuţi din fondul statusului catolic o sumă de studenţi, cetăţeni români, de origine maghiară, în universităţile străine.

Aceşti studenţi — la Seghedin de pildă — au în păstrarea lor o cupă de aur *plină cu ţărână din Ardeal*.

Când au fost trimişi în străinătate, au fost puşi să jure că nu vor avea odihnă până ce întreg pământul, simbolizat în cupa de aur, nu va fi readus Ungariei. —

Judecătoriile din Ardeal, potrivit hotărârii ministerului de instrucţie, continuă în prezent revizuirea cărţilor funduare ale status-ului catolic dela 1898 numai în ce priveşte introducerile frauduloase despre care e vorbă.

Statutele Casei culturale

Cap. I. Scopul şi Patronul Casei culturale

ART. 1. Parohienii din comuna . . . . . se însoţesc a susţine (înfiinţa sau închiria) un local corăspunzător, ca centru de întrunire obştească spre a înfăptui şi aplica frăţietatea propovăduită de sfânta noastră Biserică, sub patronajul parohiei ortodoxe din localitate.

ART. 2. Alt scop practic al Casei culturale este de a pregăti pe membrii ei şi a premerge cu exemplu bun în faţa tuturor locuitorilor din localitate, ca să poată contribui efectiv la îmbunătăţirea stării religioase-morale, sociale şi economice locale şi a înlătura relele interne şi neajunsurile vieţii.

ART. 3. Patronul Casei culturale este I. P. S. mitropolit Nicolae, arhiepiscopul ortodox din Sibiu.

Cap. II. Mijloacele

Pentru atingerea scopului Casei culturale sunt:

1. *Membrii Casei culturale recunosc învăţătura sfintei Biserici ortodoxe ca normă a vieţii individuale, familiare şi obşteşti spre dobândirea fericirii vremelnice şi veşnice.*
2. *Respectarea răpausului duminecal şi întrebuinţarea lui în scopurile fixate în aceste Statute.*
3. *Participarea la misiunile poporale.*
4. *Aranjarea de „citiri biblice" sub conducerea preotului.*

---

veanul, ghiaurul Valahiei.

Temniţerii înfăţişară un chip de om înalt, uscat, cu barba mare şi şi încâlcită şi cu trupul copleşit de rană, pricinuită de bătăile nenumărate.

— Cum te mai simţi, Prinţ de de aur?... La noi nu-i aşa de bine ca 'n castelul Sâmbetii!... Dar mătănii ai putut face mai multe ca 'n biserica mănăstirii dela piciorul Moţului!.. Văd că te-ai bătut de pietre până te-ai sângerat de-a binelea!... Bucură-te şi te veseleşte, că plata-ţi mare va fi în ceriuri!... Şi ţi-o primeşti îndată... Gâdele aşteaptă, gata...

— Moarte ghiaurului! răcnea turcimea înfuriată.

— Să peară trădătorul! urla gloata turbată.

Sultanul făcu semn de potolire.

— Să vină prinţişorii!

Temniţerii aduseră patru feciori ca patru brazi, cu feţelele supte de chinurile temniţei, dar cu trupurile pline de vigoare.

— Care-i mai în vrâstă?

— Eu.

— Cum te cheamă?

— Ca pe tatăl meu.

— Tu eşti prinţul Vienei?

— Al Ţării Româneşti!

— Unchiul tău, stolnicul Constantin Cantacuzino mi-a trimis un teanc de hrisoave. Printre ele am dat şi de diploma asta. Citeşte cine o iscăleşte!

— Leopold Impăratul Austriei.

— Şi cui îi sună?

— Lui Constantin, fiul Brâncoveanului...

— Mai departe!...

— Principe austriac...

— Cum? Tatăl tău supusul meu, iar tu principe austriac?... Nemernici lor! Vă cutropesc!

Sultanul scrâşnea din dinţii lui mari şi răcnia îngrozitor. Iar privitorii strigau din toate puterile să stârpească pe ghiauri.

— Care-i al doilea?

— Eu.

— Cum te cheamă?

— Ştefan.

— Tu eşti cneazul Moscovei?

— Nu.

— Vino mai aproape!.. Citeşte aici!...

— Petru al Rusiei.

— Iar aici?

— Ştefan Brâncoveanul, cneazul Moscovei.

— Pui de năpârcă! Te sugrum îndată! V'am încălzit, şi voi aţi vrut să mă răpuneţi:...

Mulţimea urla tot mai turbată. Ameninţa cumplit. Abia o potoli sultanul cu privirea lui încruntată.

— Care-i al treilea?

— Eu, cu numele Radu.

— Tu eşti mire.

— Da.

— Mireasa ţi-e mlădiţă cantemirească.

— Fireşte, căci trădătorul se lipeşte de trădătoare.

— Inima caută inimă iubitoare.

— Tu, Radule, eşti duce de-al leşilor, după uricul ăsta, iar mireasa ta, fiica lui Antioh şi nepoata lui Dimitrie Cantemir, cari m'au tradat cu ticăloşie, este cnezină moscovită! Te-oi cununa eu, acum, c'o mireasă, de care nu te-i mai desface 'n veci!

Turcimea învolburată chiotea sălbatec şi cerea să-i pună repede cununa veşniciei. Spahii călări se avântau semeţi să facă rânduială şi tăcere.

— Să vină cel mai mic!

— Eu sânt şi mă numesc Matei.

— Tu eşti dogele Veneţiei!

— Nu ştiu nimic.

— Dar ştie vărul tău cel dulce, Ştefan Cantacuzinul, domnul de azi al Valahiei!

— Dumnezeu îmi vede sufletul! Spun a doua oară că nu ştiu nimic!... Poate să ştie tatăl meu, ori fraţii mei mai mari!...

Sultanul îl privi adânc în ochi. Limpezimea privirii şi seninătatea gra-

5. *Participarea la pelerinaje şi procesiuni bisericeşti.*
6. *Păstrarea obiceiurilor religioase.*
7. *Desvoltarea dragostei şi alipirii celei lucrătoare faţă de biserică şi de intreprinderile ei.*
8. *Incurajarea străduinţelor societăţii Sfântul Gheorghe, Oastea Domnului şi a Reuniunei femeilor.*
9. *A premerge cu exemplu bun înaintea tineretului, cum trebue să se comporte în viaţa bisericească.*
10. *A nu întrebuinţa vorbe de ocară şi a se feri de înjurături şi sudălmi.*
11. *A sprijini acţiunile pentru ocrotirea orfanilor, văduvelor, săracilor şi a celor neputincioşi.*
12. *A ridica nivelul vieţii morale din sat şi a sprijini pe cei vitioşi şi scăpătaţi să se îndrepteze.*
13. *Pe cei înstrăinaţi de credinţă şi de biserică a-i readuce în sânul comunităţii prin arătarea de bunăvoinţă, sfat şi iertare.*
14. *A aplana gâlcevile şi pricinile dintre rudenii, vecini şi ori cari locuitori, cu ocolirea proceselor şi împăcarea împricinaţilor. Cel lezat să nu pornească la proces, înainte de a fi înfăţişat pricina sa înaintea Sfatului Casei culturale, care îşi va da toată silinţa să-i împace pe împricinaţi.*
15. *A discuta împreună căile pentru întărirea simţământului naţional şi patriotic.*
16. *A discuta şi găsi căile pentru îndeplinirea cu conştinţiositate a datorinţelor cetăţeneşti.*
17. *A da sprijin efectiv organelor de stat ca să-şi poată îndeplini datorinţele lor oficiale în interesul locuitorilor şi al binelui obştesc.*
18. *A sprijini acţiunile obşteşti pentru promovarea păcii şi a bunei înţelegeri între locuitorii satului de orice naţie şi lege.*
19. *A sprijini şcoala, pe învăţători şi societăţile de cultură.*
20. *A sprijini acţiunile pentru îmbunătăţirea stării economice, ramii de industrie casnică, procurarea de unelte economice perfecţionate, îmbunătăţirea raselor de vite şi de animale domestice, încurajarea pomăritului, albinăritului, prăsirea viermilor de mătase etc., potrivit condiţiilor pământului şi îndeletnicirii locuitorilor, luând avizul experţilor şi binefăcătorilor poporului.*
21. *Prestarea de lucrări în comun şi în mod gratuit pentru ajutorarea celor lipsiţi şi nevoiaşi, a orfanilor şi văduvelor de răsboi, precum şi a invalizilor din localitate.*
22. *Sprijinirea acţiunilor eparhiale pentru apărarea Bisericii, a slujitorilor şi aşezămintelor ei.*
23. *Procurarea de ziare în Casa Culturală ca să devie o clinică spirituală pentru netezirea vrăjbilor şi duşmăniilor de tot felul.*
24. *Păstrarea solidarităţii sătenilor şi potolirea învrăjbirilor interne, eliminarea propagandelor politice şi sectare printre membrii Casei culturale.*
25. *Prăznuirea zilei Eroilor, şi a celorlalte sărbători naţionale.*
26. *Combaterea plăgii alcoolismului şi a plăgilor morale: concubinaj, divorţ, părăsirea copiilor, neascultarea de părinţi.*
27. *Combaterea furtului, jafului şi a păgubirii avutului obştesc.*
28. *Ingrijirea de plantaţii pe stradă, în cimitir, pe drumuri şi teren public.*
29. *Participarea la serbarea pomilor şi a paserilor, şi organizarea acestora în fiecare an în comună.*
30. *Ţinerea în bună rânduială a Casei culturale şi înzestrarea ei cu cele necesare pentru întruniri zilnice şi festivităţi publice, precum şi adăpostirea bibliotecilor poporale, chiar dacă aceste biblioteci au fost înfiinţate de alte societăţi (Astra etc) culturale.*
31. *Casa culturală, în sfârşit găsind înţelegere şi sprijin va putea înfiinţa bancă poporală, tovărăşie agricolă pentru procurarea de unelte, societate de consum, societate pentru valorizarea productelor agricole, fanfară, trupă de teatru de diletanţi, cursuri pentru analfabeţi, societate de pompieri, de sport şi de excursiuni, cămin pentru neputincioşi, infirmerie, baie poporală, atelier pentru industria casnică, ccoală de gospodărie casnică etc.*

Cap. III. Averea Casei culturale

ART. 5. Averea Casei culturale constă din:

1. *Contribuţiile membrilor fondatori.*
2. *Contribuţiile anuale ale membrilor.*
3. *Venitul realizat dela serbări publice.*
4. *Subvenţiile dela parohie, comună, autorităţi şi particulari.*

Cap. IV. Membrii Casei culturale

ART. 6. Membrii Casei culturale sunt:

1. *I. P. S. mitropolit Nicolae, patronul Casei culturale.*
2. *Fondatori, cari achită odată pentru totdeauna o sumă, stabilită de adunarea generală.*
3. *Ordinari, cari achită cotizaţia anuală.*
4. *Ajutători, toţi membrii societăţii Sfântul Gheorghe, Oastea Domnului, Reuniunea femeilor, cu taxe benevole.*
5. *Onorari, pe care adunarea generală îi numeşte pentru vrednicia lor, câştigată în orice chip pentru binele Casei culturale.*

ART. 7. Adunarea generală, la propunerea sfatului Casei culturale poate admite între membrii ajutători şi locuitori de altă credinţă şi limbă, cari se identifică cu scopurile Casei culturale.

ART. 8. Membrii fondatori, ordinari şi onorari, au dreptul de a alege şi a fi aleşi în sfatul Casei culturale şi a se împărtăşi de binefacerile aşezămintelor înfiinţate de Casa culturală. Membrii ajutători încă pot beneficia de foloasele Casei culturale fără a avea dreptul de a fi aleşi la conducere şi fără drept de vot.

ART. 9. Celce nu e în rând cu plăţile către Casa culturală îşi pierde dreptul de vot.

ART. 10. Reprezentanţii societăţii Sfântul Gheorghe, Oastea Domnului şi Renniunea femeilor participă la consfătuiri cu membrii Casei culturale, când se tratează chestiuni de interes comun.

ART. 11. Calitatea de membru se perde prin condamnare pentru nelegiuiri şi alte fapte înjositoare, concubinarii, ceice se lapădă de biserică şi cari s'au dovedit că lucrează împotriva Casei culturale.

Cap. V. Conducerea

ART. 12. In fruntea Casei culturale stă Sfatul, compus din:

1. *Preoţii locului, iar preşedinte e conducătorul oficiului parohial pentru îndrumarea spirituală şi culturală.*
2. *Invăţătorii locali, notarul şi medicul comunal, dacă aceştia sânt ortodocşi.*
3. *Trei fruntaşi, recunoscuţi ca oameni paşnici şi înţelepţi.*
4. *Un cassier, un controlor şi un administrator.*

Preşedintele de drept al Casei culturale şi al Sfatului e parohul, care convoacă comitetul la şedinţă în fiecare lună şi împreună chibzuieşte măsurile pentru bunul mers al Casei culturale, planează divergenţele dintre membri.

Despre fiecare şedinţă şi obiectele desbătute se ia proces verbal, se comunică celor în drept şi la sfârşitul anului pregăteşte raportul către Adunarea generală. Acest raport cu deciziunile Adunării generale se transpune oficiului protopopesc, iar acesta le aşterne Consiliului arhiepiscopesc.

ART. 13. Membrii comitetului se aleg pe 3 ani în adunarea generală.

Persoanele cu diplomă şi cu rosturi culturale — administrative vor fi totdeauna preferaţi cu onoarea de a lucra la conducerea Casei culturale împreună cu fruntaşii satului.

ART. 14. Administratorul se îngrijeşte de ţinerea în rânduială a Casei culturale, ca să fie deschisă, la dispoziţia membrilor, încălzită, aerisită şi supraveghează ordinea de casă, la orele anunţate din zi şi de peste săptămână. Supraveghează pe servitorul Casei culturale, angajat pentru serviciile necesare.

ART. 15. In Casa culturală nu se permite jocul de cărţi şi beutura, lărmuirea. Celce nu păstrează ordinea de casă, va fi îndepărtat şi raportat Sfatului.

---

iului îi spuneau că Matei grăieşte adevărul. De-aceea îi vorbi cu blândeţe:

— Iată, tu cel mai mic, îmi pari mai puţin vinovat! De zilele tale mi-e milă! Te-aş ierta, dacă te-ai lepăda de mincinoasa şi trădătoarea lege a lui Hristos şi dacă ai păşi pe urmele prorocului nostru sfânt: Mahmud.

Matei se'nfioară. Işi aplecă îndată capul spre piept şi prinse a se gândi. Bietul tată zdrobit de durere, care vedea cu ochii sufletului moartea apropiată a copiilor săi dragi, se mâhni cumplit întru inima sa, desluşind şovăeala lui Matei. Ii şi grăi îndată:

— Fiul meu, iată toate avuţiile şi orce ai avut, ai pierdut. Să nu-ţi pierzi încai sufletul! Stai tare şi bărbăteşte, dragul meu! Nu băga seamă de moarte! Priveşte la Hristos, Mântuitorul nostru, câte a răbdat pentru noi şi cu ce moarte de ocară a murit! Crede tare în Hristos! Nu te mişca, nici nu te clăti din credinţa creştinească pentru viaţa şi pentru lumea aceasta!...

Matei ascultă cu luare aminte cuvintele înmuiate de durere, dar adânci ca de apostol şi privind în ochii sultanului îi răspunse:

— Rămân creştin!

— Matei, îţi întorn moşiile şi castelul Sâmbetii!

— Rămân creştin.

— Şi galbenii cei mulţi.

— Rămân creştin!

— Cu vremeă şi Tronul Ţării-Româneşti!

— Rămân pe veci creştin!

— Căiaţi!... La muncă dar! Să peară toţi! Incepeţi cu vipera asta ti nără!... Tăieţi-i pe rând!... Lăsaţi în urmă pe blestematul ghiaur bătrân! Să-şi vadă cu ochii lui strivirea plodurilor sale spurcate! Să-i scalde picioarele lui nelegiuite şuvoaiele sângelui afurisit scurs din trupurile copiilor lui josnici!... Să pătimească sufletul lui nemernic toată patima cu putinţă şi-apoi să-şi primească şi trupul lui păcătos osânda vrednică!... Şi pământul să nu le 'nghită hoitul lor scârnav, făr valurile mării le poarte trupurile ciungărite şi cu ele să hrănească dihăniile adâncurilor!... Iar capetele lor tăiate să-mi împodobească poarta seraiului meu strălucit!...

Şi pe când călăii sângeroşi îşi împlineau cu sălbătăcie slujba lor înfiorătoare, cei cinci călugări cucernici din sfânta mănăstire a Sâmbetii se rugau fierbinte Domnului, în coate şi 'n genunchi, pentru sufletele dragi stăpânilor lor cucernici şi milostivi...

*

La anul 1785.

Abea se potolise răscoala cea mare. Abea zdrobiseră pe roata blestemată dela Bălgrad oasele lui Horea şi Cloşca şi vrăşmaşii prădalnici şi puseră ochii şi pe altarul Mănăstirii Brâncoveneşti, de pe plaiul Sâmbetii. Şi grăiau între ei:

— E vatra răsvrătirii valahe!

— E cuibul tulburărilor schismatice!

— E izvorul tuturor răutăţilor!

— Le-am îngropat în cenuşă schiturile lor de lemn!

— Le-am prăbuşit cu tunurile în ruine mănăstirile de zid!

— Să ne scăpăm şi de astă peşteră mucedă de tăciunari nemernici!

Dar îi trăgănară pustiirea până toamna. Intr'o zi, cu ceriul plin de nori şi cu pământul îmbrăcat în neguri, o ceată de ostaşi se năpustî asupra ei ca o ceată de mistreţi asupra unei turmuliţe de miei...

Pe călugări îi izgoniră...

Odăjdiile le spintecară...

Cărţile sfinte le arseră...

Coperişul mănăstirii jur împrejur îl aprinseră...

Gospodăria o jăfuiră...

Iar când se sălăşlui amurgul peste satul Sâmbetii, învălui în giulgiul său cernit, de jale, numai zidurile pustii ale sfintei mănăstiri.

Cap. VI. Adunarea generală

ART. 16. Adunarea generală a Casei culturale se întruneşte odată pe an, în luna Ianuarie. Se convoacă de către Sfat cu 15 zile înainte de întrunire. Desbate raportul Sfatului asupra gestiunii anuale, controlează averea, cheltuelile, dă descărcare Sfatului, discută şi decide asupra propunerilor Sfatului şi ale membrilor cu privire la bunul mers al Casei culturale. Stabileşte taxele pentru membrii fondatori şi pentru membrii activi.

Alege membrii onorari.

Adunări extraordinare se pot convoca şi altă dată, la cererea în scris a unei treimi din numărul membrilor Casei culturale.

In adunările generale şi extraordinare nu se pot discuta chestiuni cari nu sunt prevăzute în Statute sau pe cari acestea le opreşte.

Cap. VII. Supravegherea

ART. 17. Protopopul concernent este inspectorul oficial al Caselor culturale din parohiile protopopiatului, în calitate de delegat al Consiliului Arhiepiscopesc.

Despre activitatea Caselor culturale, protopopul va face raport adunării protopopeşti. Acest raport se va transpune Consiliului Arhiepiscopesc.

ART. 18. Forul suprem al Caselor culturale este Consiliul Arhiepiscopesc, Secţia culturală. Acesta stabileşte legăturile cu societăţile culturale, recunoscute de stat şi cu organele Ministerului instrucţiunii, legăturile de colaborare şi de participare la opera de culturalizare a satelor cu ajutorul Casei culturale.

Cap. VIII. Dispoziţii tranzitorii

ART. 19. Toate casele culturale, instalate în edificiile fostelor şcoli confesionale, precum şi cele înfiinţate sau închiriate de către organele bisericeşti, sunt obligate dela data aprobării şi promulgării prezentelor Statute a se conforma dispoziţiilor lor.

ART. 20. Asupra averii Casei culturale, în caz de dizolvare e competentă Adunarea generală locală, ca for prim, precum şi Consiliul arhiepiscopesc. Aceste Statute s'au prezentat Adunării eparhiale din sesiunea anului 1932 spre aprobare.

Dar earna milostivă le îmbrăcă în haina ei albă trupurile schilăvite. Iar vara le învălui în muşchi moi şi în earbă măruntă pietrile risipite prin Părăul pociumpilor, care plângea duios prin preajmă şi prin poeana largă de lângă izvorul tămăduirii...

Sărmanele ruine aşteptau aşa, în zăbranic de doliu, ceasul învierii...

*

Trecură vremuri-vremuri.

Sosit-a clipa izbăvirii.

Vulturii zburară mândri peste Piciora şi peste Moţu, pân' la apa Tisei blonde.

Atunci un vlădic cu suflet bun înţelese plânsul pietrilor străbune şi se porni să le scoată din întunerec la lumină, şi strămoşescul altar să-l ridice din moarte la noua viaţă...

A. Nanu.

Organizaţi Reuniuni de femei

Ţările româneşti şi patriarhia din Alexandria. In şedinţa publică de Vineri a Academiei Române, dl profesor N. Iorga a făcut o comunicare despre legăturile strânse ce au existat între patriarhia din Alexandria şi ţările româneşti: Primele legături aparţin epocei lui Vasile Lupu, «marele ocrotitor al ortodoxiei».

La 1640 ivindu-se un conflict între această patriarhie şi între călugării din mănăstirea Sinai (Palestina), ambele părţi se adresară voevodului Vasile Lupu al Moldovei. Din documentele citite de dl N. Iorga (descoperite în arhivele din Alexandria şi publicate de profesorul Gherasim Gheorghe Mozarachis într'o revistă locală), documente referitoare la procesul călugărilor din Sinai şi care durează dela 1640 până la 1652, Vasile Lupu apare ca neînduplecat apărător al cererilor călugărilor. Dl N. Iorga subliniază că epoca lui Vasile Lupu atinge punctul culminant al influenţei noastre religioase în Orient.

Mitropolitul regatului albanez, părintele *Visarion Givani*, care aduce salutul Suveranului său, a fost primit, Vinerea trecută, în audienţă de M. Sa Regele nostru.

Noul mitropolit a fost prezintat de guvern Patriarhului şi membrilor Sinodului permanent.

INFORMAŢIUNI

Pelerini la Ierusalim. Facultatea teologică din Bucureşti a făcut anul acesta o călătorie la Ierusalim. In urma lipsei de mijloace băneşti, nu s'a putut duce decât un număr restrâns de persoane. Pelerinii au vizitat Pireul, Atena, Egiptul pe valea Nilului. Sfânta Inviere au sărbătorit-o la Ierusalim în biserica Sfântului Mormânt. Au vizitat toate oraşele, unde a stat Mântuitorul. După călătorie, de mai mult de-o lună, s'au înapoiat în ţară înălţaţi sufleteşte pe urmele piosului pelerinaj.

Moneta metalică de argint, în valoare de un miliard şi opt sute de milioane, comandată în Franţa şi Anglia, urmează să sosească, în parte, până la 15 Iunie, ear până în August întregul stoc. Monetele metalice vor fi de câte o sută lei şi vor înlocui hârtia monetă de 100 lei, care va fi scoasă din circulaţie.

Decorat. Prea Cucernicul părinte protopop al Oituzului, *Ioan Rafiroiu*, distins şi în anii precedenţi pentru merite dobândite în timpul războiului, a fost de curând decorat cu medalia Regele «Ferdinand I» cu spade pe panglică.

Reducerile pentru localităţile balneare, conform hotărârii consiliului de administraţie a c. f. r., se aplică, în acest an, dela 15 Mai, în loc de 1 Iunie.

Se amenajează localurile de şcoală din staţiunile balneare şi climaterice cu găzduire gratuită, pe seama învăţătorilor. Cererile pentru obţinerea camerelor se înaintează ministerului de instrucţie.

Tot pentru cei nenorociţi. Revista pariziană *Illustration*, care a reprodus mai multe fotografii din terenul inundat de apele Murăşului, a trimis pe seama sinistraţilor din Bănatul nostru 200 de franci, sumă pusă la dispoziţia fondului judeţean al celor păgubiţi de inundaţii.

Comunele inundate din judeţul Arad vor fi mutate pe alt teren, cedat de minister. Noul teren nu este expus inundaţiilor. — Sătenilor li se acordă, în vederea greutăţilor zilei, înlesnirea de a-şi păşuna vitele în pădurile statului cu preţuri reduse.

Să lumineze crucea! Statuia voevodului Ştefan cel Mare străjueşte, în Chişinăul Basarabiei, cu sabia aplecată şi cu crucea ridicată, stând cu faţa spre Nistru, spre împărăţia fără împărat şi fără Dumnezeu. Se anunţă că această cruce va fi luminată cu becuri în fiecare noapte, aşa cum a fost luminată în seara zilei de 10 Mai.

Din ţara luptătorilor contra creştinismului. O revistă din Franţa descrie felul cum în Rusia sovietică s'au înlocuit ceremoniile religioase, de botez şi înmormântare, prin formalităţi foarte lumeşti: botezul e săvârşit de un reprezentant al autorităţilor, care în faţa sovietului stropeşte copilul cu *rachiu* şi-i dă un nume potrivit, cât mai revoluţionar; urmează banchetul, cu inevitabila cântare a internaţionalei. Reprezentantul sovietic face şi înmormântările: drapelul roşu precedă cortegiul, sicriul mortului e vopsit tot în roşu, orchestra cântă marşuri de ale armatei roşii; ear, la sfârşit, un rus bolşevic rosteşte cuvântul despre necesitatea roşilor d'a combate credinţa creştină... (Curat balamuc!).

ŞTIRI LOCALE

Concert religios va da Corul mitropoliei şi al şcoalei normale «A. Şaguna», secţia de fete şi de băeţi, sub conducerea prof. Timotei Popovici, Duminecă, 29 Mai 1932, la ora 6 d. a. în sfânta biserică a mitropoliei ortodoxe române din Sibiu. Intrarea este liberă. Bunii creştini cari doresc a lua parte, sânt rugaţi a se prezenta din vreme, — înainte de începerea concertului se vor închide porţile.

Concerte şi teatru. Corul săliştenilor, primit de curând cu mari ovaţii în capitală, a dat Sâmbătă seara, în sala Thalia din Sibiu, un reuşit concert, patronat de prefectul judeţean, dl Dr. D. Borcea. Corul mixt săliştenesc, condus de dl profesor N. Oancea, a oferit publicului asistent sibian un bogat program de compoziţii corale din popor, datorite compozitorilor români. Toate compoziţiile, cu notă specific românească, turnate în formele artei muzicale, au fost executate de un cor puternic şi foarte disciplinat. Ascultătorii au răspuns cu vii mulţămiri pentru cinstea adusă cântecelor noastre, interpretate cu atâta grijă şi dragoste. La producţiune au asistat şi I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, P. S. Sa vicarul Vasile şi alte distinse persoane din localitate. — In seara următoare, Duminecă, Reuniunea culturală naţională a meseriaşilor români din Sibiu, în sala dela Unicum, a dat prilej numerosului public, de intelectuali şi meseriaşi, să asculte câteva frumoase coruri mixte, recitare de versuri şi două scurte piese teatrale. Atât corurile, dirijate de dl I. Stanciu, cât şi soliştii şi diletanţii pieselor, au obţinut aprobări dese pentru hărnicia şi priceperea de care societatea meseriaşilor noştri a dat dovadă nouă. Producţiunea, organizată în scopuri de binefacere, a meritat cu atât mai ales să fie sprijinită.

Aceste două manifestaţii culturale, datorite sătenilor şi meseriaşilor, ne aduc încredere şi optimism în vitalitatea şi calităţile sufleteşti ale neamului.

Concertele date de orchestra oraşului Sibiu: Luni în 30 Mai în parcul *Sub arini*, Mercuri în în 1 Iunie în *Promevada de jos*; Sâmcătă în 4 Iunie în parcul *Sub arini*, — totdeauna la ora 18 (6 d. a.). Programele conţin şi copoziţii de autori români.

Meditaţii*

Poporul cel ce umbla întru întunerec a văzut lumină mare.
Isaia 9, 2.

Cât este de minunată această viziune profetică! Ce privire şi intuiţie clară, prin anticipaţia atâtor secole, despre mersul umanităţii din punct de vedere moral şi religios!

Se putea oare un întunerec mai mare decât păgânismul? şi decât iudaismul, deşi ceva mai progresat.

Şi s'ar fi putut face o mai potrivită descriere a venirii lui Hristos, lumina lumii.

Ceeace a fost adevărat, acum două zeci de veacuri pentru lume în general şi pentru iudaism în deosebi, în virtutea aceluiaş titlu, rămâne adevărat pentru individ în veci. Intotdeauna când omul a voit să-şi exprime experienţele religioase, creştine, a vorbit de întunerec şi atunci s'a mărginit la sine, vorbind de lumină orbitoare evoca mereu în vedere darul lui Dumnezeu, descoperit lumii în Isus Hristos.

Un mare savant chimist, se exprimă în felul următor cu privire la Evanghelie: Religia este farul, care arată patria, marinarului naufragiat. Ea este, ceeace sunt pentru pescarii norvegienii, în mijlocul mării învolburate, acele fiorduri calme, azurate, înconjurate din toate părţile cu covoare de verdeaţă, spre care ei tind cu ardoare, pentru a scăpa de furtună.

Aflu foarte dreaptă imaginea aceasta. Ea exprimă, într'adevăr, sentimentele sufletului, care merge înconjurat din toate părţile de întunerec şi de rău şi de îndoială, şi care aspiră la mântuire. Farul acesta al mântuirii descoperitu-l-am noi oare? salutatu-l-am? La lumina lui, părăsit-am noi furtuna, pentru a intra în fiordul paşnic?

Dumnezeu să binevoiască şi să ne facă să putem răspunde cu umilinţă, dar plini de bucurie liniştitoare: da, umblăm în lumina lui Hristos. Să ne rugăm ca şi pentru noi, întunerecului păcatului şi îndoielii, să-i urmeze lumina dulce şi binecuvântată, umplându-ne sufletul de iertare şi de bucurie.

Pr. *Gh. Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Mersul trenurilor

— **Gara Sibiu** —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6^{37}, 14^{8}, 17^{20}	7^{51}, 17^{12}, 22^{36}
Braşov, Făgăraş	5^{20}, 12^{58}, 18^{50}	11^{30}, 19^{21}, 7^{42}
Cisnădie	6^{10}, 17^{56}	7^{29}, 19^{50}
Copşa-mică	3^{20}, 9^{35}, 13^{42}, 18^{35}, 22^{8}	4^{41}, 10^{24}, 15^{3}, 18^{28}, 0^{43}
Ocna-Băi	6^{50}, 12^{02}, 15^{50}, 19^{10}	7^{49}, 13^{5}, 16^{52}, 20^{13}
Peatra-Olt, Buc.	9^{50}, 16^{5}, (ac), 17^{45}, 19^{55}, (ac)	10^{10}, (ac), 12^{32}, 16^{43}, (ac), 22^{58}
Sighişoara Agn.	5^{35}, 16^{55}	8^{00}, 15^{54}
Vurpăr	16^{55}	8^{00}

Nr. 3101. (19) 1—3

Concurs

Fiind vacantă o catedră de profesor la Academia teologică «Andreiană» din Sibiu, pentru ocuparea ei se publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în ziarul Telegraful Român.

Cererile de concurs, se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, însoţite de următoarele documente:

1. Extras de naştere.
2. Diploma de bacalaureat.
3. Absolutoriu, dela o Facultate teologică ortodoxă.
4. Licenţa şi doctoratul în Sfânta teologie luate la o Facultate teologică ortodoxă.
5. Alte evantuale atestate de serviciu şi documente recomandatoare. (Publicaţii ştiinţifice).

Sibiu, din şedinţa plenară, ţinută la 23 Mai 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 148/1932 (18) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţapu** cu filiala **Micăsasa**, protopopiatul Mediaşului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială 12 jugăre arător.
3. Casă parohială cu dependenţe şi grădină ½ jugăr.
4. Câte o ferdelă de bucate şi câte una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola, conform hotărârii adunării protopopeşti din 14 Aprilie 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş, 4 Mai 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Ioan Crăciun
protopop

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS
de
Indrumări misionare
pentru folosirea studenţilor în teologie, preoţilor parohi şi misionarilor eparhiali
de
Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti.
Preţul Lei 440·—, plus spese poştale Lei 20·—

A apărut
şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Monografia
comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.
de
VASILIE SFETEA
paroh.
Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare
Registre de tot felul
✦ legate şi broşate ✦
pentru parohii, bănci, oficii şi particulari cu
preţuri moderate

Nr. 131/1932 prot. (20) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III (treia) **Hendorf**, cu filia Netuş, protopopiatul Sighişoara, se publică prin aceasta concurs cu termen de 15 zile dela cea dintâi apariţie a lui în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat.
2. Casă parohială constătătoare din 2 camere, cancelarie, bucătărie, cameră şi pivniţă plus edificii economice şi grădină.
3. Sesiune parohială 12 jug. 829 st. □, arător şi fânaţ.
4. Dela comuna politică Hendorf 12 stânjini lemne de foc, iar dela filia Netuş 2 stânjini, de 1 m. lungime, pentru cari preotul plăteşte în prezent 400 lei pentru fasonare şi adus acasă, în viitor după preţurile ce vor fi.
5. Venitele stolare uzitate în parohie.
6. Dela fiecare familie din maternă şi filie câte 1 ferdelă nouă (20 litri) de porumb sfărmit, dela neorustici câte 1 decalitru.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor înainta subsemnatului oficiu petiţiile de concurs însoţite de documentele necesare în termenul deschis şi în acelaş restimp se vor prezenta, după prealabila încuviinţare a subsemnatului, în parohie spre a cânta, predica servi şi a face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Sighişoara în înţelegere cu consiliile parohiale din Hendorf şi Netuş.

Sighişoara la 25 April 1932.

Emilian Stoica
protopop.

A APĂRUT
BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI
Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român
de
Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit
Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:
Vino după mine!...
Meditaţii pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi
de
Dr. IOSIF HRADIL
profesor de teologie
Preţul Lei 25·—, plus spese poştale Lei 10.—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare
Introducerea
în sfintele cărţi ale
Testamentului nou
de
Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău
Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena
DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene
Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"
Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal
în secolul XVIII
de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române
Vol. II
cu 75 documente anexate.
Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte
studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

Călăuza agricolă
de prof. **D. Comşa,** hotărât cea mai de seamă, practică, îndemânatecă şi populară între cărţile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpaţi, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Preţul unui exemplar tomul I **Economia câmpului** e 90 lei, tomul II **Pomăritul** şi **Vieritul** 50 lei şi tomul III **Legumăritul** şi **Florăritul** 60 lei. Tus-trele tomurile, broşate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei şi taxa poştală cu recomandaţie 20 lei.

Comenzile adresate Librăriei Arhidiecezane se execută prompt, având a trimite preţul de mai nainte sau cu ramburs.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se găseşte de vânzare:

Cartea de bucate
POFTĂ BUNĂ,
de ZOTTI HODOŞ. *Partea I completă*, cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:

In partea 1 A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul **20 Lei;**

In partea 1 B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, îngheţate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: **20 Lei.**

Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult

Reclama este sufletul comerţului

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:
Urcarea Calvarului
traducere din limba franceză
de
A. şi L. Moisescu-Villea
Preţul Lei 70·—, plus spese poştale 10— Lei.

Citiţi
MEMORIILE
Arhiepiscopului şi Mitropolitului
Andrei Şaguna
Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la
Librăria Arhidiecezană în Sibiu
Preţul: 25 Lei

A APĂRUT:
Scrisori către Simforoza
In pământul făgăduinţii
de
Gala Galaction
Preţul 80 lei, plus spese poştale 10 lei.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice	ed. IX	Lei 22
Istorioare bisericeşti	„ V	„ 20
Catehism	„ V	„ 20

A apărut în Biblioteca
La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX
Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?
(Banat)
Demascarea unor siluiri şi fraude
de
Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.
Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Viaţa lui Isus
de
Giovanni Papini
în româneşte de
ALEXANDRU MARCU
Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura
Icoane sfinte
pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.
Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 4 Iunie 1932 Nr. 44—45

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

2 ex. (Of.)
ea pentru literatura română și
tura poporului român
Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Adunarea eparhială

Adunarea eparhială, a reprezentanților clerului și poporului din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, s'a deschis Dumineca trecută, prin I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru *Nicolae*, în biserica catedrală, cu solemnitatea cuvenită.

Serviciul divin

La ora 9½ I. P. S. Sa a fost condus de preoțimea celebrantă, precedată de corul studenților Academiei noastre teologice, dela reședință în catedrală, unde I. P. S. Sa a oficiat sfânta liturghie.

La începutul sfintei liturghii a tuns întru ceteți pe 4 studenți ai Academiei noastre teologice; iar în decursul liturghiei a hirotesit întru protopresbiter pe părintele I. Dragolea, numit protopresbiter al protopopiatului Târnavei mari.

Răspunsurile liturghice le-a dat corul mixt al catedralei, condus de prof. T. Popovici.

La serviciul divin au luat parte pe lângă membrii Adunării eparhiale, mai mulți distinși oaspeți: domnii prof. univ. S. Mehedinți, Șt. Bogdan și Șerban Ionescu dela București P. C. Sa Dr. Spânu, decanul Facultății teologice din Cernăuți, și părintele profesor Valeriu Iordăchescu din Chișinău, cât și un număr mare de credincioși.

După terminarea sfintei liturghii I. P. S. Sa a oficiat slujba invocării Duhului sfânt, după care a rostit o înălțătoare predică schițând în cuvinte plastice, convorbirea Mântuitorului cu femeia samarineancă dela fântâna lui Iacob și comentând cuvintele «*mâncarea mea este să fac voia celui ce m'a trimis pe mine și să săvârșesc lucrul lui*».

A fost condus apoi I. P. S. Sa la reședință cu aceeaș solemnitate cu care a fost adus.

Ședința de deschidere

Ședința de deschidere a Adunării eparhiale s'a ținut în biserica catedrală la ora 12, după terminarea serviciului divin, unde I. P. S. Sa a fost invitat de o deputațiune constătătoare din mai mulți membri.

Urmând invitării, I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru *Nicolae* vine în catedrală și ocupă locul prezidențial la masa postată în fața sfântului altar, având de-a dreapta pe P. S. Sa Arhiereul Vasile, înconjurat de deputații clerici mai bătrâni.

Plin de seninătatea solemnității, I. P. S. Sa rostește o magistrală cuvântare de deschidere, exprimându-și bucuria că vede întruniți în Adunarea arhiepiscopiei pe noii membri aleși din partea clerului și poporului credincios în anul acesta pe un nou period de șase ani, și arătând rolul religiunei și a bisericii în vremile de azi. O vom publica în întregime în numărul viitor al ziarului nostru.

La finea cuvântării I. P. S. Sa declară ședințele sesiunii Adunării eparhiale din anul acesta deschise.

I. P. S. Sa numește apoi notari interimari, se prezentează actele electorale, și citindu-se apelul nominal se constată că sunt prezenți 48 membri.

Membrii Adunării eparhiale se împart în 4 secțiuni pentru studierea actelor electorale și verificarea mandatelor.

Recepții în reședința mitropolitană

După ședință membrii Adunării s'au prezentat în corpore la reședința mitropolitană înaintea I. P. S. Sale pentru a-și manifesta dragostea și veneratiunea față de înaltul Prelat. In numele membrilor, domnul Dr. Victor Stanciu a adresat I. P. S. Sale următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sfințite,

Aducem I. P. S. V. omagiile întregei arhidieceze, ale alegătorilor cari ne-au trimis în adunarea eparhială.

Nu sunt numai îndemnurile tradiției cari ne aduc înaintea I. P. S. Voastre, ci și farmecul personalității pe care-l exercitați asupra tuturora cu cari veniți în contact. Nu este simpla obedință ce trebue dată păstorului, aceea care ne călăuzește pașii, ci stima ce o dăm înaltei spiritualități care conduce destinele arhidiecezei și care a dat lumină din lumina sa întregei turme a păstoriților. O generație de preoți a crescut sub mânile I. P. S. Voastre în școala pe care ați ilustrat-o ca profesor și ați condus-o mai târziu ca mitropolit în același spirit propovăduit de pe catedră.

Prima revistă de știință teologică a tânărului profesor de seminar teologic a fixat programul și calea ce o va urma această arhidieceză o jumătate de veac în urmă. Cultură și spiritualitate au fost punctele programatice ale năzuințelor I. P. S. V.

Atât de departe de spiritul bisericei era lumea în care veniați cu Revista Teologică, încât ați trebuit să apărați dreptul ei la existență, și a trebuit să treacă ani ca să se recunoască marile servicii ce le-a adus revista pentru cultura preoțimei noastre.

Aceeaș cale nouă și neînțeleasă la noi ați bătut și ca mitropolit. Puțină lume înțelege astăzi necesitatea reînvierii vieții monahale, dispărută în cursul vremilor vitrege în întregime de pe plaiurile noastre. Acea jertfire de sine și viață destinată în întregime pentru biserică — considerată de superficialitatea zilelor noastre ca un anahronism, — o introduceți din nou în biserică. Ați durat din nou zidurile mănăstirii Brâncovenești dela Sâmbăta de sus, ca să sălășluiți în ziduri și vechiul spirit de jertfă al Brâncovenilor.

In materialismul zilelor noastre, în mașinismul care a cuprins totul și a cuprins până și spiritul omenesc în viața care nu mai reflectează decât ceea ce a fixat pânza cinematografului cu mișcările lui repezite, I. P. Sf. Voastră căutați să dați posibilitatea meditației adâncite și liniștite a mănăstirilor.

Zidurile ce le-ați ridicat cu atâta străduință și oboseală, sunt un simbol atât de necesar zilelor noastre.

In una din zile contemplam resturile unei nenorociri de cale ferată. Un automobil a fost tamponat de o locomotivă. In locul nenorocirei erau cioburi de sticlă, bucăți de fier, colorate de sânge, erau cauciucuri sfârticate, o axă la un capăt cu o roată diformată, câteva bucăți de alamă, sârme isolate, un colac de lemn dela volan, arcuri și piele din perinele automobilului, — dar nu mai era un automobil. Pentrucă fierul, lemnul, alama și cauciucul încă nu fac un automobil, decât dacă scânteia divină a sufletului omenesc aranjază toate acestea așa, ca ele să funcționeze după anumite legi și norme fixate de logosul ce ni s'a dat și nouă. O anumită înțelepciune transformă bucățile de fer, lemn, cauciuc și alamă în o creație omenească în care materia a primit ceva din spiritul ce ni s'a dat nouă.

Mie îmi pare că societatea de astăzi, abătută dela preceptele învățăturii creștine, este un astfel de automobil tamponat de locomotiva materialismului și necredinței. Sunt oameni, roate, bucăți de fer, bucăți de cauciuc și de alamă, cărora ca să fie oamenii unei societăți închegate capabile să împlinească o funcțiune pentru care au fost creați și lăsați pe acest pământ, au nevoie de acel logos care a fost la început și trebue să rămână până la sfârșit exprimat prin credința veșnică. Omul, departe de Dumnezeu și de biserică, este mașina sfârmată incapabilă de orce funcțiune omenească.

Dorim I. P. Sf. Voastre deplină sănătate și putere de muncă, pentru ca să reîntroduceți spiritul creștinesc, jertfirea de sine, iubirea deaproapelui în lumea cuprinsă de materialism și egoism, încrederea și speranța în inimele desnădăjduite și descurajate în criza materială și sufletească prin care trecem.

I. P. S. Sa plăcut impresionat a răspuns prin următoarele:

Prea Cucernici Părinți,
Prea Stimați Domni,

Vă mulțumesc din toată inima pentru bunele simțeminte ce mi-ați arătat și pe cari le prețuiesc foarte mult. Vă rog să credeți și Domniile Voastre în simțemintele mele de iubire și stimă ce Vă păstrez. N'am alt ideal decât a mă face cât mai folositor bisericii și neamului. Imi dau limpede seama că biserica trebue să fie și astăzi păstrată ca un așezământ dumnezeesc care ne dă căldură, tărie, mângâiere, ordine între oameni și ne conduce spre țintele supranaturale ale vieții noastre. Ea trebue să fie păstrată ca un factor reli-

gios-moral, dar în acelaş timp şi ca un factor de cultură bazată pe stânca nebiruită a credinţei. Scopurile bisericii nu este permis să le subordonăm nici unui factor strein. Numai o biserică în care trăieşte vie conştiinţa răspunderii poate să fie şi de folos naţional.

Sunt foarte fericit că pot să constat şi cu ocaziunea aceasta alipirea caldă pe care — prin Domniile Voastre — o face poporul faţă de acest Aşezământ sfânt.

Cu aceste cuvinte, mulţumindu-Vă încă odată, Vă împărtăşesc arhiereasca mea binecuvântare.

Au urmat urări entuziaste de «Să trăiască» la adresa I. P. S. Sale.

*

Membrii Adunării eparhiale s'au prezentat apoi la P. S. Sa Arhiereul *Vasile*, unde, prin rostul părintelui protopop Ioan Duma, au exprimat mulţumitele Adunării pentru bunele şi excelentele servicii prestate bisericii noastre în calitate de vicar arhiepiscopesc şi-i doresc mulţi ani, de armonică conducere a bisericii împreună cu I. P. S. Sa, spre binele şi prosperarea bisericii noastre şi a instituţiilor ei.

Prea Sfinţia Sa, plăcut impresionat de această manifestaţie, mulţumeşte dlor deputaţi pentru atenţiunea şi sentimentul de simpatie arătat.

*

La ora 2 p. m. I. P. S. Sa a întrunit la ospitala sa masă pe membrii cercului de studii social-creştine şi membrii Adunării eparhiale.

*

Concert la ora 6 d. a.

Concert religios a dat corul mitropoliei şi al şcoalei normale «A. Şaguna», sub conducerea prof. T. Popovici, în sfânta biserică a mitropoliei noastre. Melodii bisericeşti, dintre cele mai atrăgătoare, datorite compozitorilor Gh. Dima, T. Popovici, I. Ghica Comăneşti, Gh. Cucu şi Bortnianschi, au dat prilej corurilor să-şi evidenţieze calităţile, vrednice de elogii. Toate cântările, temeinic pregătite de profesorul dirigent, au fost ascultate cu evlavie de numeroasa asistenţă, între care erau şi membrii Cercului creştin social, precum şi membrii adunării eparhiale, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. Frumoasa audiţie este o mărturie de năzuinţele educative religioase, ce călăuzesc activitatea instituţiilor noastre din acest oraş.

Şedinţele Adunării eparhiale

Despre activitatea Adunării eparsiale din sesiunea actuală cu durată de 4 zile, în care s'au ţinut şase şedinţe, comunicăm cititorilor noştri următoarele:

Toate şedinţele Adunării eparhiale, afară de cea dintâi, care s'a ţinut în biserica catedrală, — au avut loc în sala cea mare a prefecturii judeţene.

In şedinţa II a de Luni, 30 Mai, la ora 9 a. m. secţiunile designate în şedinţa I şi-au prezentat rapoartele referitoare la verificări, verificându-se 49 membri. In urma acestui rezultat, I. P. S. Sa a declarat Adunarea eparhială capabilă de a lua hotărâri valide şi a pus la ordinea zilei alegerea biroului şi a comisiunilor Adunării pentru a studia şi refera actele intrate.

S'au prezentat actele intrate care s'au distribuit diferitelor comisiuni.

Şedinţa s'a închis la ora 10 a. m. şi în tot decursul zilei Comisiunile au studiat vastul material ce li s'a pus la dispoziţie.

Şedinţa de Marţi dimineaţa e consacrată citirii raportului *plenar şi bisericesc.* Dnul profesor N. Colan a prezentat raportul despre relaţiile Bisericii cu factorii interni şi externi ai vieţii. Acest raport cuprinde următoarele capitole:

1. *Depresiunea economică şi hegemonia spirituală.* Când adversităţile materiale bântue societatea, primul ajutor efectiv e suportul moral şi rehabilitarea valorilor morale. Curajul, răbdarea, altruismul şi nădejdea nu sunt virtuţi de circumstanţă. Se arată îndemnurile autorităţii bisericeşti pentru ajutorarea celor necăjiţi.

2. *Sistematizarea activităţii bisericeşti*, cu mobilizarea aşezămintelor sociale religioase.

3. *Ajutorarea Clerului* şi Statutele societăţii de ajutorare a familiilor preoţeşti.

4. *Bugetul de sacrificiu şi finanţele bisericii.* Cu toată criza economică de azi, necesităţile spirituale trebue satisfăcute, căci ele sunt puntea de salvare.

5. *Reconstituirea corporaţiilor reprezentative bisericeşti.* Cei aleşi să-şi câştige cunoştinţe pozitive despre rosturile Bisericii şi să fie creştini practicanţi, altfel nu pot fi de folos acestor corporaţiuni.

6 *Biserica şi statul.* Necesitatea revizuirii legilor şi coordonarea lor cu Legea pentru organizarea Bisericii dominante. Se arată neajunsurile procedurii la trecerile religioase, a patrimoniului şi a învăţământului religios în şcoala de stat.

7. *Personalul bisericesc*, administraţia centrală, etc. — Faţă de toate aceste chestiuni, Adunarea eparhială şi-a fixat punctul de vedere, aprobând ceea ce s'a făcut anul trecut. Deputatul Rauca Răuceanu a cerut să se dea atenţie stărilor din Săcuime. Protopopul Aurel Nistor a expus ce s'a lucrat în acea regiune, iar I. P. S. Sa a desfăşurat programul, pe care-l urmăreşte biserica şi realizările de fiecare an în acea parte a bisericii. Deputaţii Curta, Ştirbeţ şi alţii au arătat că preoţimea dă dovezi de sacrificiu şi au tot dreptul la sprijin moral şi material.

I. P. S. Sa mulţumeşte deputaţilor mireni, cu solicitudinea cuvenită şi plină de echitate faţă de preoţimea copleşită de mizerii materiale.

Raportorul Nicolae Colan a fost aplaudat pentru expunerea concluziilor, elaborate în comisiunea organizatoare, care s'a menţinut la nivelul înalt al raportului secţiilor unite. Creată o atmosferă ca în ceasurile rari, când creştinul simte tainica prezenţă a lui Dumnezeu, urmează al doile raport al secţiei bisericeşti, pe care l citeşte P. C. Protop, I. Duma, raportorul comisiunei bisericeşti.

Cu acest raport, Adunarea eparhială e introdusă în interiorul vieţii bisericeşti. «Multele feluri de mizerii şi dificultăţi ivite în viaţă — spune raportul bis. în introducere, — nu pot fi biruite decât prin suflete fortificate de credinţă. Puterea lui Dumnezeu este în stare să mute munţii, pentru cei ce se roagă, presupunând că ochii sufletului lor sunt deschişi să vadă munţii ce trebue mutaţi şi au inima curată şi buze fără prihană, ca să rostească rugăciuni sincere».

Şi acest raport are mai multe capitole:

1. *Misiuni arhiereşti şi vizitaţiuni canonice.* Din acestea se desprinde rolul nou al Ierarhilor de ambasadori ai spiritualităţii vieţii în contact cu lumea de azi.

2 *Revizuirea noului Testament.* Biblie Şaguniană este epuizată şi se pregăteşte o ediţie a N. T. pentru jubileul de 75 ani al apariţiei Sf. Scripturi Şaguniene.

3. *Activitatea Centrului Eparhial.*

4. *Asociaţa Clerului*, conferenţele preoţeşti şi cercurile culturale. Comemorarea sinodului din Efes şi a martirilor din veacul al 18-lea. Pelerinajul la Cioara.

5. *Sectele şi plăgile morale.* Propaganda sectară samănă confuzie morală şi Duminicile sunt zile întunecate unde cârciumele sunt deschise, iar autorităţile sunt nepăsătoare.

6. *Instituţile Bisericii*: Academia teologică, şcoala de cântăreţi, şi date statistice. —

Comisia bisericească a formulat o serie de concluziuni în legătură cu conţinutul raportului.

Mai mulţi deputaţi au participat la discuţie.

E vrednic de înregistrat că şi în aceste zile de criză s'au zidit biserici şi s'au târnosit cu ceremonii impresionante. —

Cele două rapoarte din şedinţa de Marţi poartă pecetea unei ideologii a spiritualităţii. Această ideologie e capabilă a crea o disciplină în biserică şi o bază indestructibilă pe pe seama convingerii religioase. De ani de zile I. P. S. Sa se străduieşte să substitue empirismul, care a dominat în trecut cu ideologia spiritualităţii şi cu disciplina ei în toate resorturile vieţii.

Solemnitatea acestei şedinţe şi atmosfera ei este consecinţa acestei ideologii.

Primirea solemnă a „Cercului de studii social creştin

La ordinea zilei a urmat prezentarea Cercului de studii social creştine din partea I. P. S. Sale Mitropolitului.

I. P. S. Sa anunţă, că având în vedere greutăţile zilei de astăzi, pentru a putea ajuta şi ridica poporul în mod efectiv, trebuesc studiate rapoartele idealului evanghelic creştine

FOIŞOARA

Drumul către Tron

— La opt Iunie 1930. —

Era într'un castel străvechi de pe pământ străin, călcat adesea în potop de sânge francez. La colţ de sală largă un pristol de marmură albă ca neaua de pe măgura alpină, purta pe creştetul său încununat cu flori un scump potir de argint strălucitor, încins în brâu de mărgăritare.

In faţa pristolului un bărbat voinic, cât un brad de pe muchea din Sigmaringen, veghea ca o strajă, în evlavioasă reculegere, şi razele soarelui de dimineaţă îi împleteau o lucitoare diademă în jurul tâmplelor lui svâcnitoare.

Era un prinţ în surghiun: Carol al României. Ochii lui de licurici învăluiau cu privirea de văpaie potirul sacru şi buzele lui fripte de focul dorului de ţară îngânau cucernic:

. . . Păhar ales spre cinstea împărtăşirii tainice, tu porţi acum în sânu-ţi ocrotitor bucăţi din trupul drag al Ţării mele, cum ai purtat odată trupul sfânt al Domnului.

Tu porţi un bruş din glia păscută de turmele lui Bucur, unde se aprinse întâia rază de lumină în ochii mei senini de prunc şi unde se stinse, în lipsa mea, cea din urmă licărire dureroasă în ochii trişti ai bunului meu tată: Un pumnişor de ţărână culeasă de pe petecul zimbrului lui Dragoş, din inima curată a Moldovei, acoperite cu slava atâtor morminte mucenicesti din Iaşii răstignirii şi învierii...

Un bulgăr mărunţel din pământul jilăvit al Ardealului frumos, din preajma ţepei lui Baba Novac, de sub piciorul Bastiunii Săbăilor din Clujul pravilelor nelegiuite — unde corbii văzduhului ciugulira carnea friptă a căpitanului voinic din oastea Bravului Mihai... O fărâmă cernită de lângă gropniţa cea mai aleasă din mândra ţară a fagilor, unde Ştefan, Domnul cel Mare, aşteaptă cu dor o nouă înălţime...

Un degetar de humă jalnică de peste Prutul mult blestemat, din marginea vravului de cenuşă înlăcrimată, din care mâni nemernice topiră ani de-a rândul, cu pângărească tâlhărie, toată slova românească a cazaniilor noastre!... Tu porţi comori nepreţuite din visteria cerească a Ţării mele, pe cari le privesc cu pară şi le ating cu sfinţenie de cuminecătură, în fiecare clipă!... Sufletul meu înfiorat de pipăirea moaştelor străbune se închină cu smerenie în faţa Ta, ca'n faţa Ţării dragi, şi inimă, tu sbuciumatu mea inimă pribeagă, vei bate pururea cu tot avântul numai pentru slava şi numai pentru fericirea Ei!...

Prinţul svelt ca pluta din Sinaia îşi potoli în tremur psalmul înmuiat în miresme de tămâie. Geana umedă i se opri pe candela lucitoare de sub icoana Maicii Domnului, care binecuvânta cu bunătate potirul nins de petale. Urmărea vrăjit învierea vâlvătăii slabe, care-şi pâlpâia osârdnic, în şoapte de svâcniri domoale, metaniile molitvei ei sfielnice. Limba lui spălată de prihană şoptea în melodie de tropar:

. . . Aşa înviază, Tu, Tatăl îndurărilor, şi credinţa neamului meu trudnic, în candela sfântă a sufletului său... Cum înviezi de spornic făcliile azurului în împăinjenirile amurgului...

Cum înviezi de vesel flacările zorilor în revărsarea zorilor...

Dar glasul său, lin de irmos, se îneacă în zuruitul zguduitor al unei maşini îndrăzneţe, care-şi chema zorită stăpânul alintat.

Prinţul se închină adânc, ca'n faţa osemintelor de mucenici şi eşi.

Din pragul scărilor bătrâne grăi în şoapta cetinei de brad:

. . . Tu, Doamne, povăţuieşti în taină aripile lunei pe cărarea bolţii...

Călcâiul drumarilor prin tufarii desişului spre limanul luminişului...

Şi puii vrăbioarelor prin straşina căscioarelor. Tu, Doamne, Tatăl celor obidiţi, povăţuieşte şi paşii mei smeriţi, cu raza milei Tale, spre graniţele Ţării mele. Povăţuieşte ochii mohorâţi de surghiun, spre măreţia Coroanei plămădite din oţel de tun. Povăţuieşte glesnele robului spre treptele Tronului. Povăţuieşte braţele

şi toate domeniile vieţii. Menirea cercului de studii social creştine este de a studia problemele sociale din ziua de azi în lumina principiilor şi idealului lui Hristos şi a demonstra că nu există alte soluţii pentru vindecarea relelor sociale şi pentru promovarea progresului social, decât aplicând aceste principii şi recunoscând suveranitatea lui Dumnezeu, precum şi exteriorizarea postulatelor acestei suveranităţi la viaţa individului şi a colectivităţii omeneşti. Cercul de studii social creştine este o încercare a unor apostoli cu deplină conştiinţă în puterea regeneratoare a neamului nostru prin Mântuitorul Hristos. Prin aceste studii şi prin curentul pe care îl vor stârni, se va dovedi că religia este chemată azi mai mult ca oricând să-şi strămute prestolul în mijlocul vieţii, formând caractere creştine şi dând vieţii obşteşti o pecete de sfinţenie.

I. P. S. Sa constată cu bucurie că în sufletele Domnilor, la cari s'a adresat, trăia acelaş program.

Aminteşte că din acest cerc de studii, până azi fac parte: PP. SS. LLor Vasile de Râşinar, Andrei Crişanul, arhimandritul Dr. V. Lazarescu-Oradea; profesorii universitari: Simion Mehedinţi, Ştefan Bogdan şi Şerban Ionescu dela Bucureşti; Cicerone şi Valeriu Iordăchescu dela Chişinău; Păr. Dr. Spânu decanul Facultăţii teologice dela Cernăuţi; G. Bogdan Duică, I. Lupaş, S. Dragomir şi V. Stanciu, prof. univ. Cluj; rectorul Academiei teologice din Sibiu N. Colan, I. N. Lungulescu prim procuror dela Râmnicu Vâlcea, I. Sandu directorul şcolii normale dela Sibiu şi Lascarov Moldovan deputat Bucureşti; Păr. Trandafir Scorobeţ consilier arhiepiscopesc şi Dr. Dumitru Stăniloae, prof. Sibiu.

Păr. Prof. Valeriu Iordăchescu, mulţumind I. P. S. Sale pentru invitarea făcută, aduce I. P. S. Sale salutările frăţeşti ale I. P. Sale Mitropolitului Pimen al Moldovei şi omagiile Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Iaşilor, şi în luminoase cuvinte expune vederile P. C. Sale cu privire la noul cerc social creştin.

Tot asemenea printr'un strălucit cuvânt îşi exprimă sentimentul de care e cuprins dl prim-procuror Lungulescu.

In numele membrilor Adunării eparhiale, şi în special în numele membrilor mireni ai Adunării, deputatul Ioan Moşoiu spune între altele: Cred că am consensul tuturor membrilor mireni ai acestei Adunări de a aduce admiraţia Adunării eparhiale cercului de studii social creştine. Admirăm marile iniţiative luate de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. Ne luăm angajamentul a fi sprijinitorii acestei mişcări morale fericite. Ne socotim mândri de a fi şi noi ajutătorii acestui cerc.

Inalt Prea Sf. Sa răspunde următoarele:

Sunt vesel că pot să număr în acest an un pas mai mult în răsbaterea Evangheliei prin înjghebarea în cadru a unui cerc de studii social-creştin.

Mulţumesc reprezentantului cercului nostru de studii, părintelui Valeriu Iordăchescu, pentru cuvintele ce ni le-a adresat, pentru salutul ce mi l-a adus din partea iubitului şi veneratului meu frate I. P. Sf. Sa Mitropolitul Pimen, şi îl rog să ducă şi dela mine şi din partea preoţimii mele reverenţioasele noastre saluturi. Nu mai puţin îi exprimăm şi Onoratei adunări eparhiale de Iaşi salutul nostru cordial. Mulţumesc şi dlui I. N. Lungulescu pentru atât de entuziastele şi adâncile interpretări ce le-a făcut cercului de studii. D-Sa este reprezentantul dreptului şi al adevărului, un preot al lor. Iată de ce l-am rugat să vină în rândurile noastre.

De încheere zic: Dumnezeu să ne ajute şi să binecuvinteze lucrul frumos începul!

Cu noi este Dumnezeu!

Membrii Adunării eparhiale au primit cu mare entusiasm înfiinţarea noului cerc de studii, aclamând îndelung pe I. P. S. Sa.

Şedinţa IV-a ţinută în 31 Mai d. m. a fost consacrată cu totul chestiunilor şcolare.

Membrul Aurel Popa a citit vastul şi interesantul raport al secţiei culturale în care se accentuiază că: misiunea culturală a sfintei noastre biserici este pe de o parte de a pune stavilă curentelor de secularizare a vieţii, şi pe de altă parte de a valoriza bunurile religioase eterne.

Cultura e în concepţia creştină mijlocul de a face pe oameni înţelepţi, curaţi şi idealişti. In preajma ţării noastre se găseşte un imperiu vast, care se sbate în spasmurile cumplite ale crucificării, executate din partea unor oameni, cari şi-au propus să extermineze ideia de Dumnezeu şi să devasteze sufletele oamenilo de binefacerile religiunei.

Biserica năzueşte să influinţeze viaţa publică, înălţând idealurile naţionale şi criticând cu iubire creştinească neajunsurile ei, şi arătând remediile de îndreptare. In locul materialismului, atât de răspândit, biserica reaminteşte oamenilor Adevărul şi Idealul Evangheliei şi răspândind educaţia religioasă uneşte sufleteşte toate păturile fără considerare la sex etate, ocupaţie şi stare culturală şi socială.

Raportul aminteşte apoi mai multe momente principale despre:

1. *Ziua copilului.* Societatea «Principele Mircea» cu sediul în capitala ţării s'a adresat anul trecut bisericii şi tuturor aşezămintelor culturale să prăznuiască a doua Duminecă din Mai închinată «copilului». Consiliul arhiepiscopesc a aderat cu bucurie la această iniţiativă şi printr'o circulară adresată clerului, a explicat rostul religios şi naţional al acestei prăznuiri.

2. Tot asemenea a dat inviaţiunile necesare cu privire la serbarea «*Ziua mamei*».

3. Raportul arată că Consiliul arhiepiscopesc a dat o deosebită atenţiune *bibleotecilor parohiale* şi *caselor culturale*, Adresând şi în privinţa aceasta o circulară în care s'a scos în relief însemnătatea cea mare a acestor biblioteci ca factor de luminare a minţii şi înălţare a sufletului, iar casele culturale în cari se adună credincioşii în timpul de repaos şi recreare îi scutesc de multe rele şi neajunsuri.

4. *Catehizare în şcoalele primare.* Raportul arată că după tratative, remonstraţiuni şi memorii de ani de zile, făcute din partea bisericii, în fine Corpurile legiuitoare în anul curent au modificat art. 61 din Legea învăţământului primar din 1924 declarând: învăţământul religios moral obligator, rămânând ca materia de studiu şi programa acestui învăţământ să fie stabilite de Sf. Sinod pentru Biserica ortodoxă din România.

Această modificare înseamnă biruinţa unui puternic curent obştesc de a converti tineretul la Hristos, şi triumful bisericii prin reluarea raportului firesc dintre biserică şi şcoală, întrerupt în urma statificării şcoilor noastre confesionale.

Catehizarea în şcoalele primare din partea preoţimii nu este impusă ca o sarcină, ci ea a fost reclamată nu numai de către autoritatea superioară bisericească, ci şi de către preoţimea noastră în congresele sale dela 1919 şi 1922.

Personalitatea preotului catihet, cu zelul şi dragostea lui pentru Hristos, va ridica învăţământul religios din şcoala primară la nivelul cerut şi dorit de sf. noastră biserică.

Prezenţa preotului în şcoală e menită să creeze atmosfera religioasă necesară, care să transpună şcoala într'o instituţie a sufletului, precum biserica şi amvonul prin un preot zelos să preface într'o şcoală a adevărului divin pe seama poporului.

Şcoala în care instrucţia şi educaţia religioasă sunt în mâna preotului, e menită a înfrăţi pe cei doi factori de cultură ai satelor, pe preot şi pe învăţător prin scopul comun al pregătirii tinerelor generaţii în duhul culturii creştine ortodoxe.

Prin catichizaţia preotului se vor întări şi legăturile dintre biserică familie şi şcoală, cari constituesc trinitatea înălţării poporului nostru.

Şedinţa V a ţinută în 1 Iunie a. m. s'a ocupat exclusiv cu *partea financiară.* Membrul Adunării S. Olariu a citit temeinicul raport general al senatului epitropesc, precum şi mai multe rapoarte speciale, scoţând în relief faptul, că Comisia financiară a făcut un sever control la Cassa arhidiecezană, unde s'a aflat

---

pribeagului spre cutele tseagului. Să sesmăn flori de crin pe brazde de venin. Să răsar senin prin inimi roase de chin şi de suspin. Să vărs îmbelşugarea pe toată cărarea. Să rădă binele prin toate colibele. Şi bucuria prin toată moşia. Ear sufletul ţării în vraja desfătării să cânte imnul înălţării...

Maşina se repezi ca o săgeată în lungul drumului întins spre soarerăsare şi un sul de colb o însoţia cu râvnă, ca dulăii pe-un cioban.

De-asupra creştetelor sure din zarea cenuşie alerga cumplit, ca un balaur prădalnic, un nor de păcură, şuerând îngrozitor:

... Aşa răcnesc bălaurii pierzării grele de graniţele ţării mele. Aşa-şi rângesc cu lăcomie colţii hămesiţi. Şi biata ţară-şi cată căpitan să stavilească puhoiul de alean. La glasul Ei blajin alerg cu sufletul de milă plin. Alerg nu la domnie, ci la primejdie. Ca un voinic, gata de-a fi mucenic...

Pe subt pânza bolţii un vultur uriaş plutea în sbor sumeţ. Părea un crai al văzduhului. Cu aripile lui întinse, ca doi prapori, părea că binecuvântează împărăţia ţării.

Prinţul îl zări cu ochii săi de şoim şi sorbindu-i cu privirea sborul mândru, îşi grăi:

... Aşa voesc să sbor şi eu, ca un vultur dârz, prin largul nemărginirii. Să lupt. Să 'nfrunt. Să biruiesc. Să descalec măreţ din culmea slavei. Ca un arhanghel!...

Maşina încremeni în umbră de ziduri cernite. Inaintea prinţului, îndrăgostit de bolta cerului, răsări o pajură măiastră cu cioc de fier şi pene de oţel. Il îmbrăţişă cu patimă şi-l avântă îndată spre înălţimile fermecătoare, visate de sufletul său.

...Ăsta-i drumul care-mi place. Zidit de mâna lui Dumnezeu. Pentru paşi de Feţi-frumoşi...

Pajura vâslea viguros prin apele văzduhului, ca o barcă îndrăzneaţă pe luciul mării. Ochii ei scăpărători iscodeau cu neastâmpăr zarea răsăritului:

Oglinda Dunării. Cureaua Tisei. Mirajul Carpaţilor...

Dar un val turbat de vânt nebun se repezi vrăşmaş, ca un duh rău, împotriva pajurei vâjâitoare şi izbi furtunatec pieptul prinţului sburător, opintindu-se cu străjnicie să-l prăbuşească în adâncime.

...Voi lupta ca un apostol. Voi înfrunta ca un martir. Şi voi pogorâ, viu, numai pe pământul ţării mele. Ca prinţ. Ca moştenitor. Ori ca Rege... Dumnezeu preabunul ştie. Insă cu gândul sfânt al mântuirii!...

Pajura înainta vijelios.

Duhul cel rău se năpusti însă iar în chipul vârtejului turbat asupra pajurei vajnice şi o izbi ca un smeu cu pumnul greu şi trânti la pământul verde uriaşa pasăre zurăitoare.

Ea se prăbuşi ca atinsă de fulger. Dar nu se strivi. Căci îngerul bunătăţii îşi întinse 'n grabă braţele lui mântuitoare, prinse 'n pălirile lui moi făptura svelţă a prinţului cu iute sbor şi o aşează cu gingăşie pe covorul înflorit al gliei mult dorite... pe vatra grasă a Crişului... în preajma valurilor cântăreţe...

La vederea feţii lui crengile copacilor se 'nfiorară de bucurie...

Spicele de grâu se închinară...
Paserile cântec drag cântară...

Iar o Consânzeană dalbă îi întinse 'n grabă: cunună de flori şi pâne şi apă din izvor răcoritor...

Prinţul săruta atunci cu foc şi flori şi spic şi glie, şi îngână cu evlavie:

...Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!...

Pr. *A. Nanu.*

Ispasul în lumina Psalmilor

Cuvântul Ispas e de origine slavă şi s'a introdus în vocabularul limbii româneşti pentru a denota sărbătoarea instituită întru amintirea înălţării la cer a Domnului nostru Isus Hristos. Acest moment din viaţa Mântuitorului a fost prevăzut, de profeţii Vechiului Testament, cu mult timp nainte de realizarea evenimentului Sfânt. Astfel sunt b. o., o mulţime de Psalmi, cari anticipează înălţarea minunată a Domnului. Intâiul Psalm, care face parte din cadrul preocupărilor noastre, este a 23-lea. Sunt cu-

totul în cea mai bună ordine, convingându-se despre administrarea şi chivernisirea exactă şi corectă a averii bisericeşti.

Adunarea eparhială a dat descărcare Consiliului arhiepiscopesc.

In *şedinţa VI* ţinută în 1 Iunie d. m. s'au prezentat mai multe rapoarte speciale din care amintim: aprobarea noilor *statute* ale cercului tinerimii adulte *Sf. Gheorghe, statutele Casei culturele* şi ale *Reuniunii ort. a femeilor române*, cari au fost foarte favorabil apreciate de membrii adunării.

Au urmat alegerile. S'au ales:

1. Consiliul Arhiepiscopesc

Consilieri în senatul bisericesc:

Onorifici: Dr. Iosif Blaga, protopop, Braşov; Sergiu Medean, protopop, t. p. Sebeş; Emilian Cioran, protopop, Sibiu, şi Ioan Duma, protopop, Jiu.

Suplenţi: Nicolae Borzea, protopop, Făgăraş; Em. Stoica, protopop, Signişoara şi Diacon Dr. D. Stăniloae, prof., Sibiu.

In secţia culturală:

Onorifici (mireni): Dr. Lucian Borcia, advocat, Sibiu; Dr. Ioan Bunea, director de liceu, Sibiu; Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice Sibiu şi Ioan Sandu, directorul Şcolii normale, Sibiu.

Suplenţi (din cler): Pr. Aurel Nanu şi Pr. Timotei Popovici, profesori la Şcoala Normală «Andrei Şaguna» Sibiu.

Mireni: Silviu Ţeposu, inspector Sibiu şi Ion Moşoiu, directorul liceului «A. Şaguna» Braşov.

In senatul epitropesc.

Onorifici (din cler): Iosif Morar, protopop, Dobra.

Mireni: Romul Perian, sef contabil Sibiu; Dr. N. Schiau, advocat Sibiu, şi Nicolae Crişţiu, cassier Sibiu.

Suplenţi (din cler): Pr. Patriciu Marcu, exactor Sibiu.

Mireni: Dr. Ioan Garoiu, advocat Braşov şi Ioan Vulcuţiu, director gimnazial Diciosânmărtin.

2. Consistorul spiritual Arhiepiscopesc

Membri: Pavel Borzea, paroh, Viştea; Nicolae Cărpinişan, paroh, Răhău; Ioan Ludu, paroh, Preşmer.

Suplenţi: Ioan Hanzu, paroh, Cacova şi Partenie Colhon, paroh, Laz.

3. Consistorul spiritual mitropolitan

Membru: Dr. Nicolae Stinghe, paroh, Braşov.

Suplent: Pr. Gheorghe Maior, prof., Sibiu.

4. Membri la Congresul naţional-bisericesc

Din cler: Dr. George Proca şi Trandafir Scorobeţ, consilieri arhiepiscopeşti, Sibiu.

Mireni: Dr. Lucian Borcia, advocat, Sibiu; Nicolae Colan, rectorul Academiei tnologice, Sibiu; Dr. Gheorghe Dubleş, advocat, Hunedoara şi Dr. Aurel Vlad, fost Ministru, Orăştie.

Terminate fiind toate agendele Adunării eparhiale, aparţinând în competinţa sa, Inalt Prea Sfinţitul *Arhiepiscop şi Mitropolit Nicolae* s'a adresat deputaţilor cu următoarele:

Făcând o privire critică asupra lucrărilor Adunării noastre eparhiale, la sfârşitul căreia ne găsim, am bucuria să constat, că ele au fost la înălţimea nevoilor vremii de astăzi.

O serie întreagă de probleme, care de care mai importante, au format obiectul serioaselor noastre preocupări, şi hotărârile aduse pe baza unor puncte de orientare clare, sunt proprii să tragă brazde adânci în viaţa noastră bisericească.

DVoastre aţi avut — cred — ocaziunea să constataţi că centrul bisericesc al mitropoliei noastre lucrează cu energie la realizarea marilor scopuri spirituale ale bisericii noastre, — şi la această operă salutară angajează toate forţele vii ale clerului şi poporului nostru.

Mulţumindu-Vă din toată inima pentru preţiosul concurs ce mi-l daţi mie şi Consiliului meu arhiepiscopesc, Vă rog să fiţi interpreţii şi propovăduitorii năzuinţelor noastre în mijlocul obştei credincioşilor cari şi-au pus încrederea în D-Voastre.

Impărtăşind arhiereştile mele binecuvântări asupra membrilor acestei adunări, declar sesiunea ei reglementară din anul 1932 închisă.

La cuvintele I. P. S. Sale Părintelului Arhiepiscop şi Mitropolit, în numele membrilor Adunării eparhiale a răspuns dl *Dr. Aurel Vlad* următoarele:

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne,
Domnilor deputaţi,

Sunt în asentimentul on Adunări eparhiale să exprim I. P. S. Sale mulţumirile noastre pentru toate câte a a făcut nouă. Ştim că I. P. S. Voastră cu sfetnicii împreună, puteţi să regeneraţi sufletele ce Vă sunt încredinţate.

Subliniez din nou, că fără biserică şi luminile ei, nu putem avea un popor dornic de cultură şi sănătos moraliceşte. Numai în acest chip înţelegem să ne slujim legea şi neamul.

Mulţumindu-Vă încă odată, Vă asigurăm Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, că şi noi celce nu purtăm rasa, vom fi în jurul I. P. S. Voastre.

Intru mulţi fericiţi ani!

*

Nu putem încheia acest scurt raport al nostru despre decursul şedinţelor adunării eparhiale, fără a sublinia nivelul înalt, atmosfera sărbătorească, armonia şi buna înţelegere care a domnit în tot decursul şedinţelor.

Interesantele discuţii, frumoasele vorbiri, rostite de mai mulţi deputaţi la diferite chestiuni, interesul viu cu care s'a urmărit, mersul discuţiilor şi cu deosebire marcantele şi luminoasele deslușiri şi directive date de I. P. S. Sa, — vor contribuì desigur la progresul şi înaintarea Bisericii noastre; pentrucă viitorul ei atârnă de modul cum vom şti pune în aplicare veşnicile principii ale Evangheliei Domnului.

Citiţi şi răspândiţi ziarul
Telegraful Român

In ziua de 8 Iunie, declarată sărbătoare naţională, se celebrează servicii divine în toate bisericile din ţară în prezenţa autorităţilor din localităţi. La şcoale se va face, în această zi, împărţirea premiilor, cu vorbiri despre dinastia ţării şi Rege.

Guvernul prezidat de dnul profesor N. Iorga, neputând resolvì greutăţile bugetare ale statului, a demisionat în 31 Mai 1932, după o activitate de un an de zile şi mai bine.

M. Sa Regele a primit demisia, exprimând membrilor guvernului înaltele Sale mulţumiri pentru munca dovedită în cursul acestei grele guvernări. —

Se aşteaptă acum sosirea în Bucureşti a dlui N. Titulescu, ministrul României la Londra. După venirea dlui Titulescu, Suveranul va începe consultările obişnuite ale şefilor de partide. Până la instalarea noului guvern, actualul cabinet girează afacerile curente. —

Armonia şi înţelegerea între şefi, este lucrul pe care-l doreşte şi Suveranul, şi ţara.

Agitaţie fătarnică sau neştiinţă? Unitii din Dej se revoltă. Cică sunt ofenzaţi în «drepturile» lor că preotul ortodox n'a vrut să liturghisească cot la cot, ca nişte fraţi, cu cel unit, la 10 Mai. Cum, ei nu mai sunt români?

Noi li trimitem pe senzibilii uniţi dela Dej la circulara episcopatului unit din 29 Noembrie 1932 prin care «se demândă întreg clerului şi poporului credincios ca să se abţină în cele sfinte, dela orice comuniune cu acatolicii»; sau: «nu este de loc îngăduit credincioşilor să asiste în orce chip cu mod activ sau să aibă parte în slujbele sfinte ale acatolicilor».

Dacă cunosc această circulară, şi noi credem că da, cum mai rămâne cu «drepturile»? Dacă n'o cunosc, ar trebui să continue agitaţia după ce vor cunoaşte această circulară, însă nu contra ortodocşilor, ci contra episcopilor proprii.

---

noscutele cuvinte: «*Ridicaţi boieri porţile voastre, şi vă ridicaţi porţile cele veşnice, şi va intra împăratul slavei*». Intre textul Septuagintei şi cel ebraic există oarecare deosebire. Cel ebraic se poate reda precum urmează: «O, porţi ridicaţi capetele voastre, ridicaţi-vă porţi»...

Din ambele texte rezultă acelaş înţeles mesianic al Psalmului. Porţile de aici nu sunt cele ale templului, cum voesc să creadă unii, ele sunt ale cerului cari foarte potrivit se numesc veşnice. Foarte nimerit rezumă înţelesul acestor cuvinte episcopul G. Timuş, care la pag. 286 din cartea meditaţiilor sale spune: «Domnul, în adevăr, este stăpân peste tot pământul, pentrucă este opera sa; dar locuinţa sa este infinit mai presus de pământ. Este ca un munte care acopere suprafaţa acestui glob. Acest loc sfânt era destinat numai aceluia, care a avut o inimă aşa de curată şi generoasă; care, departe de a cruţa viaţa sa, a dat-o pentru fraţii săi; care totdeauna a spus adevărul. Astfel el este încărcat de binecuvântările cereşti... iată-L glorios şi triumfător, o voi, principiilor ai miliţiei cereşti, deschideţi porţile eterne ale prea fericitei locuinţe. Acesta este Dumnezeul gloriei, Dumnezeu tare, Dumnezeul oştirilor, care trebue a se pune deadreapta Părintelui său. Incă odată, grăbiţi-vă de a deschide acest Templu al păcii şi al fericirii: Dumnezeu învingător al inimicilor săi va să intre glorios».

Al doilea loc, este Psalmul 67 vers 19. El sună: «*Suitu-te-ai la înălţime*, robit-ai robime, luat-ai daruri...». In epistola sa către Efeseni IV, 8, dumnezeescul Pavel, referindu-se la acest Psalm, îl înţelege în sensul, că profetul a văzut cu spiritul său înălţarea la cer a Domnului. Acest Psalm rezumă într'un mod concis întreaga operă de mântuire a Mântuitorului, încât nu e necesar a ne opri prea mult pentru a dovedì caracterul profetic al locului.

In sfârşit cel mai lămurit Psalm în această privinţă este al 117-lea: «*Deschideţi-mi mie porţile dreptăţii, şi intrând într'însele mă voi mărturisì Domnului; aceasta este poarta Domnului, drepţii vor intra într'însa*». Profetul pune aceste cuvinte în gura lui Mesia, care provoacă pe păzitorii porţilor cereşti, îngeri şi sfinţi, să-i deschidă. Prin aceste porţi află intrare numai drepţii şi credincioşii. Poarta de aici este calea îngustă din Noul Testament, care deşi strâmtă, duce în viaţa de dincolo. Prof. *N. N.*

Indemn către credinţă

Pe sub străşinile aplecate ale casei sufletului meu trece zilnic chipul, cu surâsuri de blândeţe, al maicuţii mele.

Seara, când doar gânduri frânte şi zvâcniri neliniştite stau străjeri să nu adorm, lângă pat se 'nfăţişează ea, şi aplecându-şi capul către stânga mă îndeamnă, ca şi 'n vremuri de demult, să unesc în cruce mâniie şi să ridic o rugăciune Tatălui. Apoi, în zori de zi, când peste ochi atârnă greu somnul dimineţii, şi 'n amezile de fiecare zi, tot glasul ei de-argint pătrunde tainic şi-mi şopteşte acelaş sfânt îndem spre rugăciune...

Ascultam îndemnul ei, când eram mare câi piciorul dela scaun? Nu ştiu. Timpul a fugit, şi 'n nebunatica lui alergare mi-a luat amintirile scumpe.

Dar *azi* ce fac? Ascult oare îndemnul mamei? Ştiu să ascult cu vrednicie glasul ei?

In sufletu-mi pare că s'a cuibărit îndoiala. Şi-mi roade liniştea şi mă 'mbracă 'n haina frământărilor.

Dar, de sub glia rece a mormântului, pe de-asupra zvârcolirii mele, străjer stă mama. Clatină din cap, mustrându-mi îndoiala. Apoi văzând că nu-i ascult îndemnul, se roagă singură, cătând să 'nlăture lințoliul îndoelii ce vrea să-şi întindă aripile de răceală peste viaţa mea.

Mă 'ntreb: de ce această străduinţă?... Este taina mamei. Ea trebue să ştie, de ce mă 'ndeamnă să mă rog şi să-mi clădesc sălaş din cărămizile credinţei...

Chiar dacă aş fi la gura gropii, ar trebui să mă întorc la viaţă şi credinţă, — atât de mare şi de sfântă este ruga mamei. Căci, stând la linia dintre viaţă şi mormânt, ea ar striga şi-atunci Părintelui Cel peste veacuri: «Doamne, nu-mi pierde copilul! Intoarce-l la viaţă! El crede, Doamne! Ajută necredinţei lui»!

D. Călugăr.

Congres extraordinar, al Federaţiei corpului didactic universitar, secundar şi primar, s'a întrunit în capitală, la Ateneul român, Duminecă în 29 Mai 1932, spre a examină situaţia tristă a şcoalelor noastre şi a slujitorilor ei. Au participat numeroşi reprezentanţi ai dăscălimii, s'au rostit şi cuvinte aspre, de oameni foarte necăjiţi, — totuşi congresul s'a putut ţinea şi termina în perfectă ordine, fără nici un incident.

Intre vorbitorii congresului este şi părintele P. Partenie, senator şi preşedintele societăţii clerului ortodox, care face o expunere asupra felului de salarizare a preoţimii noastre, nedreptăţite în aceeaş măsură, — dacă nu chiar mai mult, decât corpul didactic.

Adunarea votează la urmă moţiunea cu dezideratele sale, în care se cere ca achitarea salariilor să se facă la *aceeaş dată şi cu aceeaş măsură* pentru *toţi* slujitorii statului, fără nici o categorie de privilegiaţi.

Zorile unei renaşteri

Istoria menţionează momente, în care se face evidentă o revenire a spiritului uman, după o evadare sbuciumată prin lumea sgomotului rezultat din desechilibrul moral.

Aceste reveniri coincid cu ere de însemnate prefaceri în viaţa integrală a popoarelor. Dar nu trebue pierdut din vedere faptul, că — din fericire — simultan cu acestea spiritul omenesc şi-a căutat odihnă în religie.

Exemplu valoros este prefacerea socială şi morală întâmplată deodată cu pătrunderea creştinismului, în viaţa societăţii greco romane.

Din atmosfera plină cu promiscuitate, atmosferă care a fost favorizată, în dominaţia sa, de preconizările autoritare ale unei filosofii false, din sterele în care evadaseră preocupările spirituale urmând fidel drumul tras de sofismul vremii de atunci, omul a câştigat posibilitatea şi dorinţa irezistibilă după o viaţă de linişte, de pace şi de mulţumire a spiritului. Şi alinarea şi-a aflat-o în religie. Creştinismul i-a oferit razim pentru formarea unei noui concepţii de viaţă şi pentru o radicală transformare în domenial moral.

Zbuciumul, care se traduce în toate acţiunile riscate ale multor individzi din societatea modernă, programele extremiste ce tronează la baza diferitelor organizaţii sociale, nu sânt altceva decât exteriorizarea desechilibrului moral, care încearcă pe toate căile să iasă la liman.

Desigur că starea de întunecime şi neliniştea permanentă nu pot forma mediul vieţii omeneşti. Şi din motivul acesta, posibilitatea unei noui conversiuni este dată mai mult ca oricând. In ce direcţie? Fi-va tot religia limanul alinător al sbuciumului insuportabil? — Tot mai mult creşte numărul acelor cari sânt pe deplin convinşi de siguranţa unei reînvieri morale prin întoarcere la religie.

Un ziar din capitală publica, mai zilele trecute, un articol asupra stării de spirit ce trăieşte în Germania. Observaţiile erau fixate în acel articol de un om care s'a convins, prin experienţă proprie, despre acest lucru. Interesante sânt aceste observaţii prin concluzia, ce se rezumă: «Poporul german, — spune un scriitor german — s'a săturat de politică şi, desamăgit în speranţele sale, îşi îndreaptă tot mai mult privirile şi preocupările spre religie şi misticism. De altfel, mişcarea religioasă la tot mai mari proporţii, mai ales în ultimii ani».

Experienţele, care au determinat poporul german la o conversiune spre religie, vor face acelaş lucru cu alte popoare. «Spre Tine, Doamne, ne-ai zidit, şi neliniştit este duhul nostru până când nu se întoarce earăş la Tine», zice Fer. Augustin.

D. Călugăr.

Faptă de laudă

In ziua sfinţilor Constantin şi Elena din anul acesta, la Sibiu, în catedrala mitropolitană, am avut prilej de bucurie duhovnicească. Am văzut ce poate face râvna creştinească.

Ştiam dela începutul anului, că studenţii academiei noastre teologice, sub conducerea profesorului Dr. N. Terchilă, se împart pela şcolile primare din oraş pentru a învăţa pe copilaşii ortodocşi cântările bisericeşti; auzisem că în aula academiei, în Dumineci şi sărbători sfânta liturghie la care copilaşii de 7—11 ani dau răspunsurile liturgice iar studenţii, le cuvintează pe înţeles; auzisem, că în primăvală au început să cânte la liturghie în dumineci şi sărbători prin bisericile din suburbii. Dar cine ar fi crezut să cânte aşa de exact, de frumos şi din toată inima, cu glasurile lor argintii, cum i-am auzit în ziua de 21 Mai c. în catedrala din Sibiu?

In cuvântarea, pe care a ţinut-o protopopul Gh. Maior, profesor la şcoala normală «A. Şaguna», s'a şi reliefat importanţa acestui fapt, care aminteşte de vremea când dascălul conducea copiii regulat la biserică şi înviora serviciul divin cu cântarea elevilor de şcoală primară, care aminteşte şi de frământarea celor din apus pentru educarea tineretului şi care nu este altceva decât un început promiţător de nouă biruinţă a creştinismului în lume şi la noi, îndemnând pe părinţi să ajute continuarea operei, pe studenţi să ducă râvna dovedită, în tot cuprinsul arhiepiscopiei, şi pe copilaşi să crească creştini şi fii buni, şi cerând binecuvântarea Cerului asupra tuturor.

Evident, această muncă, neînsemnată în aparenţă, dar la care s'a ajuns prin stăruinţă şi încordare de remarcat, face parte din opera de reîncreştinare a masselor, operă la care contribue astăzi atâtea societăţi religioase tinere, şi merită să fie pomenită aici cu laudă.

Asistent.

Conferenţiari la sate în judeţul Sibiu. La *Sebeşul de jos* au ţinut, zilele trecute, prelegeri poporale: păr. Dr. N. Tărchilă (despre creştineasca răbdare) dl Mina Grădinar (despre legea conversiunii); la *Sebeşul de sus* a vorbit pr. A. Nanu (despre Mănăstirea oela Sâmbăta de sus) dl T. Spinei (despre tovărăşiile agricole în pomicultură); la *Mohu* a vorbit prof. pr. I. Popa (despre icoane din trecut şi prezent) şi dl T. Spinei (tot despre tovărăşii agricole); la *Veştem* a cuvântat prof. prot. Gh. Maior (despre cultivarea puterilor sufleteşti spre a birui greutăţile zilei) şi dl învăţător Tr. Nicola (despre pomărit). Prelegerile s'au organizat din partea despărţământului judeţean al Asociaţiunii culturale.

INFORMAŢIUNI

Conferinţă pastorală. Inalt P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* a întrunit în ziua de 2 Iunie a. c. la rezidenţia sa pe toţi părinţii protoerei şi administratori protopresbiteriali de pe teritoriul Arhiepiscopiei noastre de Alba-Iulia şi Sibiu, tratând cu dânşii în decursul întregei zile, înainte, şi după amiazi diferite chestiuni de ordin pastoral şi catehetic.

Asupra acestei importante conferinţe, vom revenì.

Nou cămin în capitală. Joia trecută s'a făcut inaugurarea noului cămin, pentru studentele *fiice de preoţi*, în casa dăruită de-o vrednică credincioasă ortodoxă, dna Zoe Bocancea. Căminul, situat în strada Romană 246, Bucureşti, stă sub îngrijirea şi conducerea Asociaţiei dnelor preotese, care de câţi-va ani încoace săvârşeşte o lucrare pilduitoare de pietate creştină, la fel cum făceau preotesele mari din trecutul nostru ortodox.

† **Pr. Aron Gogonea**, parohul fruntaşei comune Poiana-Mărului, protopopiatul Branului, a trecut la cele veşnice în 27 Mai 1932 în vârstă de 75 ani, după o viaţă dusă în cinste şi închinată bisericii, şcoalei şi binelui obştesc. A muncit întâi ca învăţător în Sălişte timp de 14 ani, apoi ca preot al satului său natal timp de 35 ani. A fost înmormântat în 29 Mai, în cimitirul bisericii din Poiana-Mărului, deplâns de familia sa numeroasă şi de toţi enoriaşii şi cunoscuţii săi. Odinească cu drepţii!

Act de mulţămire. In numele credincioşilor şi al consiliului parohial din Şinca Nouă, protop. Oltul, aducem cuvenita mulţămire parohului nostru Pr. *David Chiujdea* şi soţiei sale *Anastasia*, pentru donaţiunea făcută bisericii, în sumă de *zece mii lei*. Interesele anuale ale acestei donaţiuni se vor întrebuinţa, conform dorinţei donatorilor, pentru retribuirea persoanei care va forma cor bisericesc cu membrii societăţii «*Sfântul Gheorghe*» din localitate. *Epitropia parohială.*

Premiaţi. Academia Română a acordat, în sesiunea generală din anul acesta, şi următoarele premii: Premiul «General Const. şi Maria Burghele de 4000 lei P. S. S. Episcopului *Grigorie* al Aradului pentru lucrarea în manuscript cu motto: «Ridicarea morală a unui popor începe cu tineretul său» (raportor dl Octavian Goga). Premiul «Năsturel» de 5000 lei cu subiectul: «Legăturile bisericii române cu Patriarhia de Alexandria» pentru lucrarea în manuscris a dlui Dimitrie Ionescu (raportor părintele Nae Popescu). Premiul «At. Tancoviceanu» de 1000 lei cu subiectul: «Monografia unui mitropolit sau episcop român din secolul al 18-lea» s'a dat dlui Artur Gorovei pentru lucrarea: «Ierotheiu episcopul Huşilor» (raportor părintele Nae Popescu).

Examenele fundamentale, la Academia teologică «Andreiană» ortodoxă română din Sibiu, încep Marţi, 21 Iunie, şi durează până Marţi, la 28 Iunie 1932.

Examenele de bacalaureat încep, în întreaga ţara, la 25 Iunie.

Fapte. Marii criminali ai Americei *răpesc copii* şi-i ucid. La noi o fetiţă, abea de 14 ani, Catalina Butică, dintr'un sat de pe Someş, aproape de Cluj, s'a repezit în râu şi *a scăpat de înnec trei copii;* ear când a încercat să scape şi pe al patrulea din valurile turbate al Someşului, puterile au părăsit-o, şi Catalina Butică a dispărut în vârtejul apelor... Faptul eroic al copilei, care s'a jertfit pentru salvarea vieţii altora, trebue scos la iveală nu numai de presă, ci şi de autorităţile locale ca exemplu de curaj şi abnegaţie. Părinţii îndureraţi ai Catelinei sânt vrednici de un *premiu* de recunoştinţă, pentru creşterea dată copilei care s'a dus..

Domnul Dr. D. Stăniloae, profesor la Academia teologică din Sibiu, se ocupă cu traducerea monumentalei opere de sinteză filozofică religioasă a filozofului rus N. Berdiaew: «Filozofia spiritului liber». Cum însă împrejurările actuale financiare nu permit decât cu mare risc tipărirea unei opere aşa de voluminoase (420 pg.) publicarea se va face numai în caz când e asigurat un număr de cel puţin 300 cumpărători. Cetitorii noştri, doritori să aibă în bibliotecă o carte de neîntrecută valoare, sunt rugaţi să se prenoteze printr'o adresă către Redacţia «Revistei Teologice», sau a «Telegrafului Român», comunicând şi altora această ştire. Preţul va fi de 120 lei exemplarul.

Absolvenţii liceului din Blaj, promoţia 1902, sânt rugaţi al lua parte la întâlnirea colegială, după 30 ani, ce va avea loc la 20 Iunie 1932, ziua a doua de Rusalii, în Blaj. — *Dr. Simion Dragomir*, advocat, Ilia de Mureş; — *Policarp P. Moruşca* arhimandrit, Hodoş-Bodrog; *Dr. Eugen Sâmpetrean, magistrat, Cluj.*

SANATORUL DELA SCHITUL PĂLTINIŞ. Sanatorul este deschis dela 1 Iunie până la 30 Septemvrie. Situat la 1400 m. altitudine, în cea mai frumoasă regiune climaterică. Inzestrat cu tot confortul, putând rivaliza cu orcare sanator din străinătate. Preţuri convenabile. Informaţiuni şi prospecte se vor cere dela: Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu.

ŞTIRI LOCALE

In folosul cercetaşilor sibieni s'a dat Vineri seara în 3 Iunie, în sala mare dela Thalia, un prea reuşit concert sub patronajul dlui general *Virgil Economu*, comandantul corp. 7 armată, şi cu binevoitorul concurs al mai multor puteri recunoscute muzicale din oraş, doamne şi domni, precum şi al orchestrei sporite orăşeneşti, conduse cu vigoare şi discreţie de dirigentul său, Dr. Schönherr. Bucăţi de înaltă muzică, din repertoriul lui Beethoven, Liszt, Rossini, Corsacov, şi întreţesute de câteva mărgăritare de cântec poporal, s'au bucurat de cea mai îngrijită interpretare a tuturor soliştilor şi a orchestrei. Asistenţa, nu tocmai numeroasă pentru o sală atât de încăpătoare, le-a apreciat cu furtunoase aplauze.

Orchestra oraşului Sibiu îş continuă frumoasele concerte în zilele de: Luni, 6 Iunie, pe *Promenada de jos*; Miercuri, în 8 Iunie, tot acolo; Sâmbătă, în 11 Iunie, în parcul *Sub arini.* Inceputul la ora 6 d. a. Program bogat şi variat.

Inaugurare. La 30 Mai, ora 10, s'a inaugurat la poştă în Sibiu serviciul comunicaţiilor particulare de telegrame prin aparatele Hughes, Baudout, Teleimprimatoare, în faţa ziariştilor. Făcându-se experienţe, s'a transmis 190—200 cuvinte în 5minute. Taxa e de 50 lei pentru 5 minute pe o distanţă de 300 km. în linie dreaptă între capitalele judeţelor respective, şi 100 lei peste 300 km., pentru fiecare minut, în plus se plăteşte 5 lei, respective 10 lei. Pentru ziare se acordă 50% reducere.

Nr. 3101. (19) 2—3

Concurs

Fiind vacantă o catedră de profesor la Academia teologică «Andreiană» din Sibiu, pentru ocuparea ei se publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în ziarul Telegraful Român.

Cererile de concurs, se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, însoţite de următoarele documente:

1. Extras de naştere.
2. Diploma de bacalaureat.
3. Absolutoriu, dela o Facultate teologică ortodoxă.
4. Licenţa şi doctoratul în Sfânta teologie luate la o Facultate teologică ortodoxă.
5. Alte evantuale atestate de serviciu şi documente recomandatoare. (Publicaţii ştiinţifice).

Sibiu, din şedinţa plenară, ţinută la 23 Mai 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 131/1932 prot. (20) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III (treia) **Hendorf**, cu filia Netuş, protopopiatul Sighişoara, se publică prin aceasta concurs cu termen de 15 zile dela cea dintâi apariţie a lui în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat.
2. Casă parohială constătătoare din 2 camere, cancelarie, bucătărie, cameră şi pivniţă plus edificii economice şi grădină.
3. Sesiune parohială 12 jug. 829 st. □, arător şi fânaţ.
4. Dela comuna politică Hendorf 12 stânjini lemne de foc, iar dela filia Netuş 2 stânjini, de 1 m. lungime, pentru cari preotul plăteşte în prezent 400 lei pentru fasonare şi adus acasă, în viitor după preţurile ce vor fi.
5. Venitele stolare uzitate în parohie.
6. Dela fiecare familie din materă şi filie câte 1 ferdelă nouă (20 litri) de porumb sfărmit, dela neorustici câte 1 decalitru.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor înainta subsemnatului oficiu petiţiile de concurs însoţite de documentele necesare în termenul deschis şi în acelaş restimp se vor prezenta, după prealabila încuviinţare a subsemnatului, în parohie spre a cânta, predica servi şi a face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Sighişoara în înţelegere cu consiliile parohiale din Hendorf şi Netuş.

Sighişoara la 25 April 1932.

Emilian Stoica
protopop.

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6^{37}, 14^{3}, 17^{30}	7^{51}, 17^{12}, 22^{36}
Braşov, Făgăraş	5^{20}, 12^{58}, 18^{80}	11^{30}, 19^{21}, 7^{42}
Cisnădie	6^{10}, 17^{55}	7^{29}, 19^{50}
Copşa-mică	3^{20}, 9^{36}, 13^{42}, 18^{35}, 22^{8}	4^{41}, 10^{34}, 15^{3}, 18^{38}, 0^{42}
Ocna-Băi	6^{50}, 12^{02}, 15^{50}, 19^{10}	7^{49}, 13^{3}, 16^{52}, 20^{12}
Peatra-Olt, Buc.	9^{50}, 16^{5}, (ac), 17^{45}, 19^{55}, (ac)	10^{10}, (ac), 12^{32}, 16^{42}, (ac), 22^{58}
Sighişoara, Agn.	5^{35}, 16^{55}	8^{00}, 15^{44}
Vurpăr	16^{55}	8^{00}

Nr. 148/1932 (18) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Tapu** cu filiala **Micăsasa**, protopopiatul Mediaşului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială 12 jugăre arător.
3. Casă parohială cu dependenţe şi grădină $^1/_2$ jugăr.
4. Câte o ferdelă de bucate şi câte una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola, conform hotărârii adunării protopopeşti din 14 Aprilie 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş, 4 Mai 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Ioan Crăciun
protopop

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit

Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditaţii pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL
profesor de teologie

Preţul Lei 25·—, plus spese poştale Lei 10.—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărţi ale Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notiţe despre întâmplarile contimporane

de **Ioan cav. de Puşcariu.** Preţul Lei 100, plus spese de poştă Lei 15

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu

Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

A apărut

şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Monografia

comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.

de

VASILIE SFETEA
paroh.

Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viaţa lui Isus

de

Giovanni Papini

în româneşte de
ALEXANDRU MARCU

Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preţul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericeşti „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului

Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri şi fraude

de

Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se găseşte de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de ZOTTI HODOŞ. *Partea I completă*, cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:

In partea I A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul 20 Lei;

In partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, îngheţate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: 20 Lei.

Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

✦ **legate şi broşate** ✦

pentru parohii, bănci, oficii şi particulari cu

preţuri moderate

Reclama este sufletul comerţului

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 11 Iunie 19[illegible] Nr. 46

ASOCIAȚIUNEA ... Sibiu

Telegraful R[illegible]

Organ național-bis[illegible]

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Doi ani dela urcarea pe tron

Serbăm aniversarea momentului istoric dela 8 Iunie 1930 când, în Dumineca Pogorârii Duhului Sfânt, Adunarea națională din capitala țării proclamă Rege al românilor pe Carol II, fiul viteazului Domnitor întregitor de neam, Ferdinand I, și nepotul întemeetorului dinastiei, al înțeleptului și îngăduitorului Carol I.

«Am sosit în mijlocul poporului Meu spre a fi, conform făgăduinței date, pavăză Fiului Meu și strajă patriei», — a zis atunci Regele Carol II în proclamația către români, făcând cel mai cald apel tuturor fiilor săi la sinceră și desinteresată colaborare pentru desvoltarea forțelor vii ale statului.

Suveranul cerea, în primul său cuvânt, ca toți, fără deosebire de opinie politică, credință sau obârșie, să-i dea sprijinul cel mai larg pentru propășirea țării **prin cinste și demnitate.**

Acesta este îndemnul ce ni-l aducea Suveranul întors din pribegia de patru ani, cu gândul de a strânge împrejurul tronului pe toți cei dornici de muncă și adevăr.

Cuvântul regal ni-a arătat drumul, pe care avem să pășim cu avânt și încredere în Dumnezeu și în virtuțile poporului nostru.

Cu cât vor sporî greutățile zilelor, cu cât va crește criza de care ne tânguim, cu atât mai mult ne vom întări în hotărârea de-a înfrânge piedecile din calea desvoltării normale a neamului, de-a îndrepta greșelile și a ne face noi *stăpâni pe soarta noastră.*

In năzuințele de restaurare și prosperare a țării, M. Sa Regele se reazimă pe vitalitatea și energiile sufletești ale acelui popor în mijlocul căruia s'a născut și crescut, și a cărui strămoșească credință o urmează și-o ocrotește.

Astăzi, ca și înainte cu doi ani, Clerul și credincioșii sfintei biserici dreptmăritoare din mitropolia Ardealului depun din nou la picioarele tronului omagiile lor și urările de rodnică și lungă domnie.

Dorim ca, prin ajutorul lui Dumnezeu, M. Sa să poată desăvârși munca marilor săi înaintași spre bucuria tuturor bunilor patrioți.

*

Serviciul divin

In orașul nostru, al Sibiului, această zi s'a prăznuit, cu impunătoare solemnitate. — Serbarea s'a inaugurat cu creștinescul și românescul obicei, cu serviciul religios. — Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Nicolae, Corpul ofițeresc, autoritățile civile și bisericești, și întreg publicul select al Sibiului, au luat parte la slujba dumnezeească săvârșită în catedrala mitropoliei, de P. S. Sa arhiereul-vicar Vasile, înconjurat de preoțime.

P. S. Sa arhierul Vasile, a rostit o impresionantă predică, al cărui conținut îl păbicăm în altă parte a ziarului.

După cuvântare, corul Academiei teologice, condus de profesorul C. Popa, a intonat «Imnul Regal».

După ieșirea din biserică, dl General Orescovici adresându-se trupelor postate în fața Catedralei, li-a arătat însemnătatea mare a zilei, accentuând că datoria noastră, a tuturora, este să fim pătrunși de dragostea cea mai curată și de cel mai nețărmurit devotament pentru Regele Carol al II-lea și să ridicăm rugăciuni fierbinți către cer pentru îndelunga viață și deplina sănătate a Maiestății Sale; încheie cu urarea: *Trăiască Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea!* Trupele răspund în entusiaste aclamări de: Ura! la adresa Maiestății Sale.

Dela Sf. biserică întreaga asistență s'a îndreptat spre piața Regele Ferdinand. Aici, pe o tribună anume amenajată, s'a celebrat din partea preoțimei sfințirea apei mici, iar mai apoi s'a sfințit, prin stropire, steagul «Uniunii foștilor voluntari ardeleni». Corul studenților dela Academia teologică a dat toate răspunsurile.

Cu ocazia aceasta s'a făcut și decorarea foștilor voluntari, la care au rostit cuvântări entuziaste: protoiereul militar I. Dăncilă, Generalul Orescovici și P. Simoneti.

Vorbitorii au subliniat importanța covârșitoare ce trebuie acordată gestului nobil și plin de patriotism neprecupețit al tuturor acelora cari s'au înrolat de bună voie în armata română acum un deceniu și mai bine. Pentru curajul și demnitatea acestor luptători, sărbătoarea dela 8 Iunie trebuie socotită ca o zi în care neamul și cinstește, în acești fii, însași demnitatea sa națională.

A urmat apoi distribuția decorațiilor Ferdinand I. Rând pe rând, generalii și ofițerii superiori din garnizoana Sibiu au prins decorațiile de piepturile viteților voluntari. Pe fețele acestor viteji, sub pletele cărunte ale multora din ei, se vedea lucind mândria românească, trezită de fiecare dată concomitent cu aducerile în minte a marilor evenimente eliberatoare de sub stăpânirea apusă.

A urmat defilarea detașamentului de armată ce era prezent.

In decursul zilei muzicele militare au concertat în diferite părți ale orașului; iar seara a urmat un mare conduct cu torțe.

FOIȘOARA

Cuvântarea arhiereului Vasile în catedrala Mitropoliei

— La a II-a aniversare a urcării pe tron a Regelui Carol II, (8 Iunie 1930) —

Inalt Preasfințite,
Domnilor Generali,
Iubiți ascultători,

«Dați cesarului cele ce sunt ale cesarului» e porunca Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spusă singura dată, când constrâns de cele-l ispiteau în cuvânt, a făcut «politică» în sensul comun al acestei expresiuni.

Dar Mântuitorul și cu acest prilej a rămas în primatul domeniului Său spiritual, unde sbuciumul și convulsiunile vieții pământești, cu așezările ei de ordine socială, cu orânduelile ei materiale, cu frământările ei egoiste, nu pot pătrunde decât domolite, cum pătrunde în liman unda valurilor unei mări răscolite de rele furtuni.

Dați cesarului tot ce este a cesarului, pare că ne spune Mântuitorul și în clipa aceasta de solemnitate; dați-i ascultarea voastră, gratitudinea voastră, ajutorul vostru; dați-i toate acele mijloace cari sunt necesare unei domnii bine rânduite și fac o stăpânire binecuvântată. Dar nu uitați să rezervați lui Dumnezeu tot ce este a lui Dumnezeu: închinăciunea și adorațiunea voastră, sufletul vostru, căci El, Dumnezeu, este cel ce cârmuește veșnic peste vremi și peste oameni și dela El, creatorul și susținătorul tuturor făpturilor, pleacă și la El se întoarce toată înțelepciunea cârmuitorilor pământești.

Aceeași preciziune ni o face și inspiratul apostol al Domnului, Sf. Pavel, când trage granită între împărăția spiritului și domniile lumii (ale materiei): Destoinicia noastră — zice el — este dela Dumnezeu (Colos. 3, 2) deci: cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ (II Cor. 3, 5). Dar când e vorba să armonizeze cele de sus cu cele de jos, iată, că ne îndrumează, să facem cereri, rugăciuni, mulțumite, mijlociri pentru împărați și pentru ceice sunt în înalte dregătorii, ca să petrecem viață liniștită întru toată temerea de Dumnezeu și bunăcuviința (I Timot. 2, 1—2). Orice suflet să se supună înaltelor stăpâniri, căci aceste de Dumnezeă sunt rânduite, și: dregătorul este slujitorul lui Dumnezeu spre binele nostru, dar este și izbânditorul mâniei Lui asupra celuice săvârșește răul. (Rom. 13, 1, 4)

Iată, adânca înțelepciune, cum clădește, pe voința dumnezeească, temeiul real, nesdruncinat și netrecător, al așezărilor sociale din lume! Iată, cum această voință, împăcând cele două antiteze, spiritul cu materia, transformă domniile lumești în ocrotitoare și propagatoare ale binelui obștesc! Iată, cum stăpânirea lumească, inspirată de Duhul Domnului, ne ajută să mergem mereu înainte spre suprema noastră țântă: creșterea și desăvârșirea în Dumnezeu, prin iubire, prin împlinirea legii și prin plata promptă a tuturor datoriilor ce le avem către lume!

La această înțelegere nu trebue să mai adăugăm decât elanul simțirii noastre, spre a ridica împlinirea datoriei pe planul idealității, unde bunul simț creiază toate condițiile sociale indispensabile unei trăiri bogate în inspirații creatoare, în muncă productivă și mulțumire sufletească.

Dar în această stare de mulțumire, de câte ori nu intervine ca un element destructiv suferința, provenită din nevoi nesatisfăcute, din inechități sociale, din referințe rele și pofte la-

Adunarea Oastei Domnului la Sibiu

Mare serbare se pregăteşte, de Rusalii, în centrul Mitropoliei noastre:

Tinera şi viguroasa instituţie, **Oastea Domnului,** *organisează, pentru zilele praznicului Pogorârii Duhului sfânt, o manifestaţie sărbătorească în cadre mai largi în oraşul Sibiului.*

La serbarea, care se ţine cu aprobarea şi binecuvântarea Inaltului ocrotitor al Oastei, a I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului, vor participa distinşi oaspeţi: fraţii Oprişan şi Lascarov-Moldovanu din capitală, P. Cucernici părinţi protopopi şi toţi Cucernicii preoţi din Arhidieceză conducători de oaste, şi alţii; — invităm cu dragoste şi pe cellalţi preoţi, din împrejurimi şi din depărtări, şi pe toţi celce se interesează de activitatea binefăcătoare a Oastei, să vină cât mai mulţi la sărbătoarea ei, cea dintâi în felul proectat.

Program amănunţit se va publica la timp.

In ziua primă se va face în catedrală Sf. liturghie a praznicului; după amiazi întrunire în locul şi timpul ce se va designa; în ziua a doua a Praznicului, după liturghie şi predică, rânduirea în coloane şi plecarea dela Catedrală spre marea sală dela Thalia, unde se ţine adunarea şi unde vor lua cuvântul: I. P. S. Sa mitropolitul Nitolae, părintele Iosif Trifa, fraţii Oprişan, Lascarov-Moldovanu şi alţii.

Serbarea va fi un prilej de rară bucurie şi de creştinească reculegere în greutăţile vieţii de astăzi. Fraţii şi surorile din Oastea ce sporeşte zilnic, vor înţelege negreşit glasul de chemare ţa Sibiu în zilele de Rusalii.

Organizaţi Oastea Domnului

Ziua Eroilor în Sibiu

Această zi, de primenire a moralului şi de alungare a tot ce este josnic în noi măcar pentru câteva momente, s'a sărbătorit anul acesta cu aceeaş măreţie ca în anii trecuţi.

Pe o tribună ridicată în mijlocul cimitirului, în atmosfera înnitesmată a zilelor de lunie, prin fumul de tămâie binemirositoare, în asociaţie cu pietatea şi recunoştinţa întregii asistenţe şi în podoaba zecilor de cununi de pe mormintele vrednicilor eroi, P. S. Sa arhiereul Vasile a oficiat, înconjurat de soborul preoţilor, serviciul divin pentru veşnica odihnă a fraţilor cari şi-au înfrăţit trupul cu pământul ţării, numai din dragostea curată de a lăsa urmaşilor un patrimoniu nepreţuit: **Patria întregită.**

La sfârşit, colonelul Popa a rostit calde cuvinte de omagiu în numele tuturor acelora, cari din recunoştinţă au venit să-şi plece inima şi genunchii, în ploasă rugăciune, pe glia acoperitoare de oseminte ostăşeşti.

La această ploasă solemnitate au luat parte, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul, ofiţerii garnizoanei din localitate, şefii autorităţilor civile şi numeros public.

Ploaia torenţială, pornită pe când dl colonel Popa îşi rostea cuvântul, a făcut asistenţa să se risipească.

Colecte pentru biserici. Mulţi colectanţi în Ardeal umblă dela casă la casă cu pantahuza (cartea de adunat milostenii), şi sub motiv că cer ajutoare pentru ridicarea de biserici ortodoxe, colectează pentru biserici greco-catolice sau pentru alt scop nemărturisit. Autorităţile civile sânt datoare să nu admită colecte, care n'au aprobarea forurilor chemate. Publicul să fie luător de seamă şi să controleze cartea prin care i se cere contribuţia. E greşală şi păcat, ca în vremea când biserici de-ale noastre ortodoxe stau neterminate, credincioşii ei să încurajeze cu banul ridicarea altora.

Momente înălţătoare la Adunarea eparhială

Timpul nostru nu e caracterizat numai prin criza economică-financiară, ci şi printr'o prăbuşire de vechi idoli, de vechi încrederi, de vechi prejudecăţi. Intelectualii, tineri şi bătrâni, încrezători înainte vreme ca în nişte axiome în ipotezele materialiste şi evoluţioniste, azi privesc uimiţi cum se clatină aceşti stâlpi din conştiinţele lor, cum se preling în neant ca figurile de fum sau de nouri.

Şi cu sufletele goale şi nehotărâte, fiindcă vechii lor stăpâni le-au părăsit, ascultă acum în jur la chemările ce le vin din diferite părţi, dela diferite grupe cari reprezintă altă concepţie despre viaţă. Cu sufletele timide, oarecum ruşinate de vechea lor mândrie, cu sufletele slăbite oarecum de puterea de-a se încălzi şi entuziasma uşor, în urma pustiitoarei decepţii îndurate cu vechile teze materialiste, ei ascultă mai atenţi ca altădată glasul celor ce le vorbesc în numele bisericii; cuvinte pe cari înainte le condamnau da capo ca goale de senz sau absurde, li se par acum că închid un senz interesant, idealuri asupra cărora nu voiau să mediteze decât o clipă, le conturează acum înălţimi demne de-a le contempla.

Ei nu s'au declarat încă cu toată hotărârea partizani ai idealurilor creştine, ei nu sunt încă învăluiţi de curentul ce mişcă viaţa obştii cu adevărat credincioase.

Dar privesc şi ascultă la realităţile creştine cu interesul omului care vrea să afle toate condiţiile unei stări în care gândul îi şopteşte să intre, dar nu cu destulă forţă. E momentul cel mai prielnic dar şi cel suprem ca Biserica să le grăiască aşa fel ca ei să nu fie ispitiţi de alte chemări din alte părţi. Din nehotărârea prezentă ei trebue să iasă în curând. Să facem aşa ca să iasă spre Biserică.

Iar când reprezentanţii Bisericii li se adresează cu căldură şi din laturi ce le sunt mai apropiate, atunci constaţi cum ies din nehotărâre, cum se declară de entuziast gata să urmeze şi să ajute la sforţările Bisericii.

Sub semnul acesta s'a ţinut Adunarea eparhială din arhiepiscopia de Sibiu şi Alba-Iulia în anul acesta. Se putea citi pe feţe, pe priviri interesul cu care membrii mireni ascultau raportele activităţii Bisericii dintr'un an, admirabile sinteze de gând înalt şi faptă misionară. Citeai pe feţele lor cum se luminează la un moment dat de înţelegerea unui lucru, care până atunci le trecea numai pe la urechi, îi vedeai apoi căzând pe gânduri, semn că conştiinţa le era pusă acum, spre deosebire de altădată, în mişcare.

Înălţător a fost momentul când deputatul de Mediaş, Dr. Victor Ştirbeţ descriind mizeria ce o îndură muncitoreşte preoţimea, propune ca Adunarea eparhială să se întrepună cu toată insistenţa pentru ca guvernul să n'o mai trateze atât de maşter; să se înainteze un memoriu energic guvernului pentru achitarea salariilor: «Pentru a pune biserica şi preoţimea ei în stare de a putea suporta criza şi de a combate valul de dezagregare socială, preoţimea noastră trebue să-şi primească salarul său în mod regulat şi la timp, ca şi alţi funcţionari ai statului».

Din toate cuvântările membrilor mireni respira aceeaş constatare şi credinţă că Biserica este astăzi singurul dig împotriva haosului de anarhie şi imoralitate.

Momentul culminant din şedinţa de Marţi 31 Mai a. m. a fost acela în care Inalt Prea Sfinţia Sa mitropolitul Nicolae aduce la cunoştinţa Adunării eparhiale că a reuşit să constituească un *Cerc de studii social-creştine* dintr'o seamă de bărbaţi reliefaţi atât prin concepţia lor creştină despre viaţă, cât şi prin marea lor valoare intelectuală. Acest cerc, din care fac parte bărbaţi ca PP. SS. LL. arhiereii Vasile de Răşinar şi Andrei Crişanul, Simion Mehedinţi, Ştefan Boddan, Victor Stanciu, Bogdan-Duică, I. Lupaş, Valeriu Iordăchescu, D. Spânu, etc., având ca preşedinte pe I. P. S. Sa, are ca misiune cercetarea problemelor sociale dela ordinea zilei în lumina Evangheliei. Rezultatele acestor cercetări se vor răspândi în marele public printr'o bibliotecă social-creştină, prin confe-

---

come, ce svâcnesc la suprafaţa vieţii şi în zilele noastre, descurajând pe cei slabi de inger şi făcându-i şovăitori în credinţa în bine, în dreptate, în viitor, în ideal şi pogorând în sufiete acea mocneală posomorită unde se urzesc gândurile rebele şi tendinţele subversive?!

Şi atunci, chiar în plină sărbătoare, se ridică prea adeseori, din subconştientul tenebros, ca un protest mustrător: mai slăbiţi-ne cu praznicele, nu vedeţi că n'am primit leţuri, nu putem cumpăra şi vinde cu dobândă, n'avem bani de haine, de hrană, n'avem bani de băi, nici chiar de cinematograf, n'avem bani... n'avem bani, ne mai arde nouă de sărbătoare?

Răusfătuitori, lipsa şi suferinţa desigur totdeauna scoboară barometrul entusiasmului, dar numai atunci, când lumina unui ideal superior începe să păleasca umbrită de pofte, când amurgeşte în sufiete.

Când însă înaintea ochiului sufletesc, în lumina trandafirie a tinereţei vibrează, ca şi în cazul de faţă, credinţa în noi, în puterile noastre de popor tânăr, în regele nostru, în menirea noastră, în idealul nostru ce nu poate fi eclipsat de suferinţe trecătoare; când în inimi pulsează generos vigoarea şi seva primăverii noastre etnice cu mirajul tuturor nădejdilor ce le îndreptăţeşte plămada vieţii ce se urzeşte înoindu-se necontenit: atunci orce motiv de şovăire şi de cârtire trebue să înceteze!

Să facem deci sărbătoare chiar din suferinţă!

Avem pilda mucenicilor. De ce îi cinstim, de ce îi încunjurăm cu admiraţiunea noastră? Pentrucă iluminaţi prin credinţa într'un ideal au avut eroismul, pentru triumful acestui ideal, să reziste unei lumi întregi de duşmani, să se lase pârjoliţi, ştâşiaţi, zdrobiţi şi să moară fără cârtire, cu imnuri de bucurie şi de laudă pe buze, iar în ochi şi în suflet cu lumina acelui sfânt ideal, ce triumfă prin ţărîa şi suferinţa lor.

Criza materială din zilele noastre, oricât de grozavă ar fi, oricât de mult s'ar părea, că îngenunchează lumea sub povara ei, făcând să se clatine sufletele slabe şi să slăbească credinţa în zilele senine de sărbătoare, totuşi nu pârjoleşte aşa usturător ca focul, nu stăpâne aşa adânc ca unghiile şi dinţii leilor şi leoparzilor, nu zdrobeşte aşa cumplit, ca uneltele de tortură. Şi atunci... dece ochiul nostru s'ar întuneca de mânie, de ce s'ar încleşta pumnul, de ce ar rosti gura vorbe grele de ocară la situaţia de astăzi? Santem noi ca cei ce nu mai au nădejde?! N'avem şi noi idealul nostru ca creştini şi români tot atât de vibrant ca şi al mucenicilor? Nu merită, nu aşteaptă acest ideal, al nostru, udat cu lacrămi şi sânge de înaintaşi, să fie sfinţit şi prin tributul nostru de suferinţă?! Pentrucă numai suferinţa e teren prielnic pentru virtuţile mari.

Sus inimile! Sufletul nostru are nevoie să evadeze din când în când din mocneala şi proza vieţii de toate zilele, are nevoie de reculegere, de împrospătare, de eroism, şi aceste popasuri fericite în drumul ursitei sale le oferă zilele mari din viaţa neamului, cum este şi aniversarea urcării pe tron a măritului nostru Rege.

El întrupează idealul consolidării neamului nostru între hotarele-i firesti. Toată fiinţa şi-a închinat-o acestui ideal, iar deviza sa şi a glorioasei sale Case este: nimic fără Dumnezeu. In această zi de aniversare, care este şi de revizuire a gândurilor noastre, să-i trimitem deci ca felicitare singurul cuvânt potrivit: Totul pentru neam şi pentru Rege! Amin.

Organizaţi Reuniuni de femei

rinţe, congrese, universitate populară etc. In felul acesta se va forma o opinie publică ce va judeca sub unghiul creştin viaţa, ceeace se va repercuta indirect şi asupra factorilor conducători şi organelor legiuitoare ale statului.

Păr. Valeriu Iordăchescu profesor la Facultatea de teologie din Chişinău şi dl I. G. Lungulescu primprocuror la Râmnicul-Vâlcea iau cuvântul în numele acestui cerc expunând anumite principii din program şi mulţumind marelui ierarh pentru această iniţiativă cu influinţe hotărâtoare în viaţa publică. Ambii constată că fără marea autoritate personală, fără puterea spirituală ce-o aduce ca aport I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, acest cerc nu s'ar fi putut înfiinţa, nu şi-ar fi putut preciza aşa de limpede programul şi n'ar avea în viitor răsunetul şi importanţa ce altfel o va avea.

Adunarea eparhială a primit cu însufleţire această veste, că deacum încolo razele vietii şi a concepţiei creştine se vor întinde sistematic şi asupra problemelor sociale, şi prin rostul dlui deputat Moşoiu, directorul liceului din Braşov, şi-a exprimat toată marea bucurie, asigurând pe I. P. S. Sa şi pe reprezentanţii cercului de studii social-creştine că toţi intelectualii şi poporul vor sprijini această acţiune.

Noul guvern

Formarea unui guvern de concentrare nereuşind nici de astă dată, Suveranul a însărcinat pe dl *Al. Vaida-Voevod* să formeze guvernul.

Miniştrii noului guvern sânt:

Al. Vaida-Voevod, preşedinţia, interne şi interimar la externe;

G. G. Mironescu, finanţe, interimar la comunicaţii;

I. Lugojanu, industrie şi comerţ;

Gen. Ştefanescu-Amza, ministrul armatei;

V. Potârcă, justiţie şi interimar la agricultură;

Dim. Gusti, instrucţiune publică şi culte;

I. Gr. Perieţeanu, comunicaţii;

Volcu Niţescu, domenii;

D. R. Ioaniţescu, muncă şi sănătate;

Em. Haţegan şi *Pan Halippa* miniştri fără portofoliu.

Subsecretari de stat: V. V. Tilea, la preşedinţie şi presă; Grigorie Gafencu, la externe; Rudolf Brandsch, la minorităţi; A. Călinescu, la interne; G. Crişan, la finanţe; Coltor, la sănătate; M. Ghelmegeanu şi Mihai Şerban, la domenii.

Guvernul este alcătuit numai din membrii unui singur partid, ai partidului naţional-ţărănist, întrucât toate celelalte partide au refuzat să-şi dea concursul actualului cabinet.

Parlamentul va fi, cum se vesteşte, disolvat prin decret regal, ear alegerile nouă se vor face în timpul cel mai apropiat.

Din Capitala ţării

— Corespondenţă —

Un general cărturar despre Mitropolitul Şaguna

Generalul C. Găvănescu este bine cunoscut intelectualilor ardeleni şi sibienilor îndeosebi.

Plin de însufleţire, interes şi iniţiativă oridecâteori se plănuia ceva menit să deştepte în lume simţul datoriei către patrie şi derivatele ei: Biserica, Şcoala şi Armata, acest militar disciplinat şi cu o inimă de aur nu întârzia să-şi ofere concursul său. La Timişoara, unde avea comanda unei divizii şi apoi la Sibiu, în calitate de comandant al Corpului VII Armată, dl General Găvănescu a fost apostol între apostoli. Iată dece săptămâna trecută în cursul unei plimbări obişnuite printre noutăţile «Cărţii Româneşti» n'am fost deloc surprins când i-am citit numele pe un volum nou apărut — o revelaţie pentru mine — ci am încercat o sactisfacţie puţin obişnuită. Cunoşteam preocupările culturale şi cărturăreşti ale dlui Găvănescul, de mai înainte. Demisionând din armată anul trecut, pare a se fi dedicat acestora din urmă. Primul fruct, din rodnicele-i osteneie ale retragerii, este cartea intitulată: *Din genile neamului.* Elegant tipărită de tipografia ziarului Universul, cartea cuprinde în cele 378 pagini ale sale trei personalităţi uriaşe aparţinătoare acelei treimi în care dl Gen. Găvănescul crede că rezidă reazimurile de căpetenie ale edificiului nostru de stat: Armata, Biserica, Şcoala. In speţă: Mihai Viteazul, Mitropolitul Andrei Şaguna, şi Gheorghe Lazăr.

Mitropolitul Şaguna, pe care mărturiseşte că a trebuit să vină în Ardeal ca să-l cunoască în lumina creaţiunilor sale, îi închină 130 pagini (163—293), stăruind deopotrivă asupra activităţii lui bisericeşti, culturale şi politice, ca şi asupra copilăriei, tinereţii şi bătrâneţii, cari explică ascensiunea acestui mare vlădică. Asupra lor vom reveni.

Cartea dlui general vrea să fie un semn de luare aminte asupra vremurilor care ne-au dat pe marii precursori, în lumina faptelor cărora trebue să controlăm şi să corectăm paşii prezentului nostru. Ea vrea să ne încredinţeze că descurajarea n'are ce căuta în sinul unui neam care merge cu paşi siguri spre împlinirea destinului său căci «genialitatea unui popor e ca apa ascunsă în pământ şi care, departe, iese iarăşi la suprafaţă. Trebue să fim numai cu ochii deschişi, să luăm seama unde va apărea izvorul» (Mehadinţi) Şi, în sfârşit, ea vrea să ne încredinţeze că «nasc şi în ţările româneşti oameni» (Miron Costin).

Un preot sibian printre ostaşii Domnului dela porţile Bărăganului

Moşia Sănduliţa (Sărulesti-Ilfov) este unul din cele mai splendide locuri de reconfortant refugiu care fac cunună în jurul Capitalei. Acolo doamna Maria Brăiloiu, venerabila fiică a fostului ministru din România-mică, Vasile Boerescu, îşi petrece timpul de binemeritată odihnă al bătrâneţii, îngrijind părinteşte de copiii nimănui dela orfelinatul Tibişoi, al cărei superioară este Dsa. Creştină, mare creştină, aşa cum se arătau a fi fost totdeauna atâtea Doamne şi Domniţe din istoria neamului nostru, dna Brăiloiu nu caută sgomotul lumii şi disprefuieşte cununile oamenilor. Viaţa-i plină de pace, dela ţară, o împodobesc şi înveselesc doar râsetele arginţii ale copiilor pe cari D-sa îi creşte în frica lui Dumnezeu, în rugăciunile Bisericii şi ale propovăduitorilor ei.

Intr'una din Duminecile trecute, ostaşii Domnului din Bucureşti, făcând o ieşire prin împrejurimile Capitalei, au poposit la moşia Sănduliţa. S'a oficiat serviciul divin la biserica din sat şi s'au petrecut ceasuri de înaltă reculegere sufletească. Popor mult din satele apropiate, a alergat în număr mare la locul de rugăciune. Printre înainte stătătorii ostaşilor plecaţi la propovăduire se găseau, din partea organizaţiei Oastea Domnului din Capitală, dl I. Gr. Oprişan, cunoscutul scriitor religios şi preotul sibian Gheorghe Secaş.

Nu e pentru prima dată când Sf. Sa înţelege să-şi valorifice timpul liber ce-i rămâne în zilele de petrecere la Facultatea de Teologie de aici, oferindu-şi râvna şi entusiasmul pe care le are din destul, lucrătorilor în ogorul Domnului din Capitală.

Modul cum Sf. Sa a oficiat la biserica din satul Pârlita, ctitoria boerului Ghermani, ca şi cele trei predici pe cari le-a rostit într'o singură zi la biserică şi în curtea conacului boieresc al moşiei Sănduliţa, au făcut îndeosebi pe numeroşii români ardeleni risipiţi pe acolo. să încerce emoţii ce nu le e dat să le aibă adeseori.

Dna Maria Brăiloiu, dela care deţin informaţiunile acestea, pune tot succesul acelei manifestaţii religioase ca şi care nu s'au mai văzut multe pe acolo, pe seama Păr. Secaş, care şi-a câştigat simpatia turmei ascultătoare.

Cronicar fidel şi bucuros de orce lucruri îmbucurătoare ce se fac pentru slava lui Dumnezeu, eu trec mai departe informaţiile primite...

Grigorie T. Marcu.

INFORMAŢIUNI

Pe locul dela Băneasa, de lângă capitală unde înainte cu doi ani a descins M. Sa Regele Carol II pentru a-şi ocupa tronul, s'a pus prin îngrijirea Aero-clubului regal român o placă de comemorare cu inscripţia următoare: *6 Iunie 1930. Aici a scoborât din sbor în fapt de seară aşteptat de ţara întreagă Regele Carol II.*

Senator de drept. Consiliul Inaltei curţi de casaţie, în şedinţa sa de Vineri, a dat decizia prin care dl prof. N. Iorga este declarat senator de drept ca unul care a fost ales în parlament în zece legislaturi, între anii 1907 şi 1931.

Donaţie. Dna şi dl profesor *Dr. Gheorghe Morotanu*, rectorul Academiei comerciale din Cluj, au binevoit a dona bisericii noastre din Satulung Sf. Adormire, protopopiatul Braşov, un prea frumos covor, în valoare de 8000 lei. In numele credincioşilor şi al Consiliului nostru parohial, exprim marinimoşilor donatori adâncă mulţumită. Pr. *Zenovie Popovici*, preşedintele consiliului parohial.

Cursurile universităţii populare «Solidaritatea» dela Mănăstirea Neamţu se deschid în 20 Iulie şi durează până la 20 August. Prelegerile se concentrează în jurul temei: *Criza socială, o criză morală*, şi va fi urmărită în domeniul: economic, politic, cultural, juridic, religios, social, estetic şi internaţional. Vor participa studenţi teologi dela facultăţi şi academii teologice din ţară. Conferenţiază profesori universitari.

Vor înţelege la Budapesta? Zilele trecute s'a nenorocit, pe pământul Italiei, aeroplanul cu inscripţia tendenţioasă *Justiţie pentru Ungaria*, pilotat de un fost ofiţer ungur, cunoscut ca asasinul preoţilor Leucuţa şi Popescu din Socodorul Aradului. Şeful guvernului italian, Mussolini, a hotărât să ofere Ungariei un nou aparat, în locul celui distrus, însă purtând nu vechea inscripţie, ci alta, mai potrivită, şi adecă: **Justiţie pentru toţi.** — Aşa s'ar mai înţelege justiţia.

Interzisă în Rusia! Un decret mai nou, semnat de «Comisariatul poporului pentru educaţie (!) şi comerţ», în Rusia, interzice intrarea în ţară şi tipărirea *bibliei*, sub pedeapsă aspră. — Mijloc potrivit ca sfânta carte să fie şi mai respândită.

SANATORUL DELA SCHITUL PĂLTINIŞ. Sanatorul este deschis dela 1 Iunie până la 30 Septemvrie. Situat la 1400 m. altitudine, în cea mai frumoasă regiune climaterică. Inzestrat cu tot confortul, putând rivaliza cu orcare sanator din străinătate. Preţuri convenabile. Informaţiuni şi prospecte se vor cere dela: Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu.

ŞTIRI LOCALE

Mulţumită. Cu ocaziunea concertului «Reuniunii culturale naţionale a meseriaşilor români din Sibiu» din 22 Mai a. c. următorii domni au binevoit a suprasolvi, resp. a rescumpăra biletele: Reuniunea meseriaşilor români din Agnita 200 lei; prof. T. Popovici, prof. N. Colan, prot. Emilian Cioran şi preot Ştefan Morariu, câte 100 lei; P. Feldiorean, m. pantofar 50 lei; Olteanu, funcţionar de bancă 40 lei; Adrian Popp măsar, 25 lei; N. Simtion, antr. de clădiri 20 lei; P. Drăgoiu 15 lei; N. N. N. N. câte 10 lei, — pentru ceeace li se aduce mulţumită şi pe această cale.

Comitetul.

Concerte date de orchestra orăşenească a Sibiului: Luni, în 13 Iunie, pe *Promenada de jos*; Mercuri şi Sâmbătă, în 15 şi 18 Iunie în parcul *Sub arini* Inceputul la ora 6 d. a.

DIN PUBLICUL SIBIAN. Primim următoarele: Dispoziţia dată de direcţia generală a c. f. r., cu privire la reducere de 50 la sută, pentru călătorie la localităţile balneare, este împreunată cu formalitate absurdă: cine călătoreşte cu bilet întreg la Ocna-Băi, este obligat să prezinte la cassa dela gara băilor biletul întreg abea *a doua* zi; dacă-l prezintă în ziua venirii la băi, cassierul *«conform ordinului»* refuză viza; va să zică dacă ai chefuit noaptea la Ocna băi dimineaţa poţi veni cu acelaş bilet la Sibiu; ear dacă n'ai poftă de chefuire nocturnă, şi vrei să te înapoiezi acasă *la vreme*, reducerea de 50 la sută e nevalabilă... Aceasta s'o priceapă onorata direcţie! Noi, cei încercaţi, n'o pricepem. *Unul pentru toţi.*

CARŢI ŞI REVISTE

O revistă de cultură creştină e «Fântâna Darurilor». Pentru clasa intelectualilor e ceeace pentru lucrătorii ogoarelor e «Lumina Satelor», Frumos tipărită, şi bogată în cuprins. «Fântâna Darurilor» pătrunde cu Evanghelia şi cucereşte teren.

Intrebări şi comunicări, adresate băncii ministeriale în şedinţele senatului, sesiunea 1931—1932, de *Axente Banciu*, senator de Braşov, Bucureşti, Impr. Centrală, 1932 — O broşură de 50 pagini, cu ciudate cazuri: administrative, şi de altă natură, din patria noastră mărită. De-ar servi de învăţătură pentru viitorii slujbaşi!

Nr. 4755/932 Şcol. (21) 1—3

Concurs

La Şcoala Normală ortodoxă «Andrei Şaguna» din Sibiu, la începutul anului şcolar 1932/33 sunt vacante următoarele catedre şi ore:

A. *Secţia de băieţi:*

1. Catedra Nr. 4. limba franceză.
2. Catedra Nr. 5. Ştiinţe pedagogice.
3. Catedra Nr. 17. Ştiinţe agricole şi practica agricolă.
4. Catedra Nr. 18. Violină şi Ansamblu.

B. *Secţia de fete:*

1. Postul de medică cu 3 ore de igienă.
2. Limba franceză 6 ore.
3. Limba latină 3 ore.
4. Drept şi economie politică 2 ore.
5. Ţesut şi sericicultură $8^1/_2$ ore.

Doritorii de a ocupa aceste catedre şi ore vacante, vor înainta, *până la 15 Iulie crt.* cereri, împreună cu certificatele de studii şi atestat că sunt români ortodocşi, *Consiliului Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, în Sibiu.*

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 7 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Convocare

Domnii acţionari ai cassei de economii «LUCEAFĂRUL», societate pe acţii în Poplaca, se convoacă prin aceasta la

Adunarea gen. extraordinară

care se va ţinea *Marţi la 21 Iunie 1932* la ora 2 p. m. la casa institutului în Poplaca, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea şi constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de administraţie asupra situaţiunei reale a băncii, situaţiune creată prin legea de asanare a datoriilor agricole, precum şi examinarea ei, şi hotărârile ce sunt de luat în legătură cu dispoziţiunile acestei legi, pentru asigurarea intereselor creditorilor proprii, în dreaptă măsură.
3. Autorizarea conducerii băncii, — că întrucât nu s'ar găsi mijloace potrivite, pentru asanarea şi consolidarea băncei, — în scopul de a asigura interesele creditorilor, în mod echitabil şi proporţional, la caz extrem de constrângere prin împrejurări să reclame intervenţiunea judecătorească a licuidării judiciare.

Dacă adunarea nu va întruni numărul de acţionari şi acţiuni cerut de statute, adunarea se va ţinea *Duminecă 3 Iulie a. c.* la aceeaş oră şi cu aceeaş ordine de zi, fără considerare la numărul acţionarilor întruniţi şi la acţiunile depuse.

NOTA: Acei domni acţionari, cari voesc a participa cu vot la adunarea generală, sunt poftiţi a-şi depune înainte de adunarea, acţiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora pe carî îi reprezintă, precum şi documentele de plenipotenţă la cassa institutului în Poplaca.

Poplaca, la 7 Iunie 1932.

(10) 1—1 **Direcţiunea.**

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului

Spion şi spioane celebre,

mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.

de

Gl I. Teodorescu şi **Cpt. A. Hristescu**

Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

Nr. 3101. (19) 3—3

Concurs

Fiind vacantă o catedră de profesor la Academia teologică «Andreiană» din Sibiu, pentru ocuparea ei se publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în ziarul Telegraful Român.

Cererile de concurs, se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, însoţite de următoarele documente:

1. Extras de naştere.
2. Diploma de bacalaureat.
3. Absolutoriu, dela o Facultate teologică ortodoxă.
4. Licenţa şi doctoratul în Sfânta teologie luate la o Facultate teologică ortodoxă.
5. Alte evantuale atestate de serviciu şi documente recomandatoare. (Publicaţii ştiinţifice).

Sibiu, din şedinţa plenară, ţinută la 23 Mai 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 131/1932 prot. (20) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III (treia) **Hendorf**, cu filia Netuş, protopopiatul Sighişoara, se publică prin aceasta concurs cu termen de 15 zile dela cea dintâi apariţie a lui în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat.
2. Casă parohială constătătoare din 2 camere, cancelarie, bucătărie, cameră şi pivniţă plus edificii economice şi grădină.
3. Sesiune parohială 12 jug. 829 st. □, arător şi fânaţ.
4. Dela comuna politică Hendorf 12 stânjini lemne de foc, iar dela filia Netuş 2 stânjini, de 1 m. lungime, pentru carî preotul plăteşte în prezent 400 lei pentru fasonare şi adus acasă, în viitor după preţurile ce vor fi.
5. Venitele stolare uzitate în parohie.
6. Dela fiecare familie din materă şi filie câte 1 ferdelă nouă (20 litri) de porumb sfărmit, dela neorustici câte 1 decalitru.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor înainta subsemnatului oficiu petiţiile de concurs însoţite de documentele necesare în termenul deschis şi în acelaş restimp se vor prezenta, după prealabila încuviinţare a subsemnatului, în parohie spre a cânta, predica servi şi a face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Sighişoara în înţelegere cu consiliile parchiale din Hendorf şi Netuş.

Sighişoara la 25 Aprii 1932.

Emilian Stoica
protopop.

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6^{37}, 14^{3}, 17^{20}	7^{51}, 17^{12}, 22^{36}
Braşov, Făgăraş	5^{20}, 12^{58}, 18^{50}	11^{30}, 19^{21}, 7^{42}
Cisnădie	6^{10}, 17^{55}	7^{29}, 19^{50}
Copşa-mică	3^{20}, 9^{36}, 13^{42}, 18^{35}, 22^{8}	4^{41}, 10^{34}, 15^{3}, 18^{28}, 0^{42}
Ocna-Băi	6^{50}, 12^{02}, 15^{50}, 19^{10}	7^{49}, 13^{3}, 16^{52}, 20^{13}
Peatra-Olt, Buc.	9^{50}, 16^{5}, (ac), 17^{45}, 19^{55}, (ac)	10^{10}, (ac), 12^{32}, 16^{42}, (ac), 22^{58}
Sighişoara, Agn.	5^{35}, 16^{55}	8^{00}, 15^{56}
Vurpăr	16^{55}	8^{00}

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditaţii pastorale mult folositoare Cierului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL
profesor de teologie

Preţul Lei 25·—, plus spese poştale Lei 10.—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărţi ale

Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notiţe despre întâmplarile contimporane

de **Ioan cav. de Puşcariu.** Preţul Lei 100, plus spese de poştă Lei 15

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul

Grigorie Leu Botoşăneanu

Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

A apărut

şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Monografia

comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.

de

VASILIE SFETEA
paroh.

Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viaţa lui Isus

de

Giovanni Papini

în româneşte de

ALEXANDRU MARCU

Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preţul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericeşti „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului

Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri şi fraude

de

Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se găseşte de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de ZOTTI HODOŞ. *Partea I completă*, cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:

In partea I A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul 20 Lei;

In partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, înghetate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: 20 Lei.

Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

✦ **legate şi broşate** ✦

pentru parohii, bănci, oficii şi particulari cu

preţuri moderate

Reclama este sufletul comerţului

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 18 Iunie 1932 Nr. 47—48

Telegraful R

Organ naţional-bis

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

La pogorârea Duhului Sfânt

Sărbătoarea Rusaliilor e legată de amintirea pogorârii Duhului Sfânt peste lumea de pe pământ. Ea e desăvârşirea Crăciunului şi a Paştilor, a naşterii şi a învierii Domnului nostru Isus Hristos. Dar mai mult decât Paştile, Rusaliile sunt sărbătoarea unui eveniment continuu: a prezenţii permanente a Duhului Sfânt în lume şi a revărsării darurilor sale peste tot cel ce vrea să le primească. Rusaliile sunt momentul în care conştiinţa noastră trebue să-şi dea seama deplin de realitatea continuă a acestui fapt, să se umple întreagă de el.

De multe ori e adus omul în situaţia să vadă că singur nu poate face nimic; că tot ce se realizează măreţ pe pământ, se realizează cu puteri mai adânci, neomeneşti; că în momentele când omul sau omenirea se simte lăsat singur, aleargă înfrigurat şi tot mai disperat după soluţii din extremă în extremă, îşi stoarce tot mai încruntat creerul, şi cu toate acestea nu iese nimic mai bun; dimpotrivă, priveşti înspăimântat cum te aşteaptă la orizontul apropiat dezastrul. E cazul timpului nostru acesta.

Dar Dumnezeu nu ne va lăsa. Căci convinşi sunt acum toţi că, numai El mai poate ajuta; că scăparea e o *minune*, şi minuni numai Dumnezeu poate face.

Duhul sfânt, Mângâitorul, cel care rămâne cu noi în veci, nu va întârzia până la sfârşit să mângâie omenirea cu ajutorul şi cu inspiraţiile Sale. Dar oamenii trebue să-şi ciulească urechea la şoaptele Lui, cari la începutul adevăratei vieţi a omului sunt abia perceptibile. Să continue să caute soluţii cu mintea, dar printre aceste căutări să se roage la Dumnezeu cu putere, cu căldură, cu nădejde. Şi atunci cu siguranţă soluţiile vor fi găsite, iar febra disperării şi a neîncrederii se va vindeca.

Alegeri nouă

Ţara este din nou chemată să-şi exprime votul în alegerile parlamentare ce se apropie.

Fiecare partid, ajuns la cârmă, îş socoteşte de îndatorire neapărată să repete la ocazii că alegerile se vor înfăptui prin metode civilizate, evitând corupţia şi violenţa, şi că întreg mersul alegerilor, conduse de reprezentanţii şi fruntaşii partidului, se va caracteriza prin deplină libertate şi perfectă legalitate.

Aceasta însemnează *teoria*, frumoasă şi nemurită în paragraful legii. Practica însă, a suferit, până acum, de oarecare cusururi: ea ni-a spus că fiecare guvern de partid, înscăunat la cârmă, a căutat, în urma vieţii şi a «disciplinei» de partid, să imprime viitorului parlament *o fizionomie cât mai guvernamentală*, păstrând cel mult aparenţa întrebuinţării de civilizate mijloace în lupta electorală.

Campania porneşte cu atât de cunoscutele supralicitări şi înegriri ale adversarilor politici. Automobilele cutreeră judeţele fără să ţină seamă de cheltueala vremii şi a banului; se anunţă că în unele locuri, din vechiul regat, se mobilisează bătăuşii, vechea «podoabă» împământenită şi în alte ţări, bântuite, în deosebi în ultimii ani, de vremuri grele şi de nenorociri de tot felul. Şi nenorocirile sporesc.

In mijlocul lor nu lipseşte nici nesocotirea sistematică a intereselor bisericeşti: slujitorilor, dela altarele noastre, li s'au aplicat lovituri după lovituri...

Cu toate acestea, dela tribună, ca şi de pe amvon, ceice slujesc lui Hristos se vor mărgini, în faţa alegerilor actuale, să-şi lumineze enoriaşii ce fel de datorii cetăţeneşti sânt împreunate cu aruncarea votului la urna unde sântem chemaţi.

Mai pe sus de toate, votul nostru să fie rodul unei bune chibzueli. Ceice râvnesc puterea şi cer încrederea obştei, trebue să fie bine cunoscuţi ca oameni ai bisericii, credincioşi aşezămintelor ei, oameni cu pricepere şi cu deplină moralitate în viaţa publică şi privată.

Atunci viitorul regim, din ţara cu nesfârşite izvoare de bogăţii şi cu toate posibilităţile de viaţă mai puţin sbuciumată, ne va şti smulge din situaţia caotică materială şi morală care, mai ales din vină proprie, ne copleşeşte, spre bucuria «bunilor» vecini dela răsărit şi apus.

*

Alegerile pentru parlament. Adunările legiuitoare fiind disolvate, prin înaltul decret regal apărut în Monitorul oficial dela 12 Iunie 1932, corpul electoral, din tot cuprinsul ţării, este convocat să aleagă adunarea deputaţilor şi senatul; şi adecă:

Alegerile pentru adunarea deputaţilor se fac *Duminecă* în 17 Iulie;

Pentru senat Miercuri, în 20 Iulie, în ziua *S. Proroc Ilie*, luând parte la această alegere cetăţenii dela vârsta de 40 ani împliniţi; în 24 Iulie, tot *Duminecă*, votează colegiul consiliilor comunale şi judeţene, ear în 26 Iulie, Marţi, colegiile camerelor profesionale.

Nouile adunări legiuitoare sânt convocate în Bucureşti, în ziua de Sâmbătă 30 Iulie 1932.

Nr. 5031

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Atragem atenţiunea Onor. preoţimi asupra ordinului nostru circular Nr. 1087 din 11 Ianuar 1922 repetat cu Nr. 5184 din 16 Iunie 1927 şi cu Nr. 4524 din 25 Mai 1931, prin care se dispune ca membrii clerului nostru, cari doresc să candideze pe listele de deputaţi şi senatori, să ceară prealabila noastră încuviinţare, conformându se întru toate acestor ordine.

P. C. Părinţi protopopi vor îndemna preoţimea noastră, în tot timpul până la alegeri să stăruiască ca poporul să păstreze linişte, să respecte legile ţării şi să evite învrăjbirile atât de păgubitoare pentru viaţa bisericească.

Sibiu, la 15 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Despre viitorul sinod ecumenic

In «Cuvântul» din 23 Mai se pledează pentru o cât mai apropiată convocare a sinodului ecumenic, chiar dacă nu va putea participa la el şi marea biserică rusă. Şi se spune că valabilitatea hotărârilor unui sinod pentru întreaga biserică, ecumenicitatea lui, nu e în funcţie de numărul participanţilor, ci de caracterul ortodox al învăţăturilor ce le va fixa; de recunoaşterea acelor învăţături de către întreaga biserică ca fiind ale sale, indentice cu adevărul ce-l propovăduieşte şi l-a propovăduit totdeauna. D. ex. la sinoadele din Ancora, Neocezareea etc. n'au participat reprezentanţii tuturor bisericilor şi totuşi hotărârile lor sunt obligatorii pentru întreaga biserică; deasemenea şi hotărârile unor sf. Părinţi izolaţi. Sunt obligatorii pentru toţi, deoarece biserica le-a recunoscut ulterior ca adevăruri ce reprezentă învăţătura sa.

Argumentarea în generalitatea sa este adevărată. Dogmaticele ortodoxe învaţă că un sinod, care e convocat ca ecumenic şi la care pot fi prezenţi un număr covârşitor de episcopi din întreagă biserică, poate să nu fie recunoscut după aceea de biserică ca atare. D. ex. sinoadele arienilor din veacul IV şi cel tâlhăresc din Efes. Cu alte cuvinte nu prin sine se impune un sinod ecumenic ca atare, ci prin comunitatea lui cu întreaga biserică, prin aceea că e exponentul voinţii bisericii şi nu al unor voinţe individuale. Iar comunitatea aceasta se manifestă practic prin consimţământul întregei biserici cu hotărârile lui.

Numai cât nu e exclus ca acest consimţământ al bisericii să înceapă dinainte de ce un anumit sinod s'a adunat; să înceapă prin aceea că socoate sinodul ce e pe cale să se adune apt s'o reprezinte şi să vorbească în numele ei. Practic aşa s'a întâmplat de cele mai multe ori. Regulat, când un sinod de epi-

scopi s'a întrunit sub girul unui consimţământ al întregei biserici, el a fost sinod ecumenic. Şi numai arareori lipsind acest consimţământ la început s'a putut naşte ulterior. Cu alte cuvinte e aproape o lege că atunci când un sinod de episcopi se adună într'o atmosferă de unanim consimţământ şi aprobare a bisericii, acel sinod va fi socotit neîntrerupt ca ecumenic; dar e numai foarte puţin probabil că acest consimţământ lipsind în momentul convocării şi adunării episcopilor, el va veni ulterior.

Noi cu sinodul ecumenic ce se plănueşte suntem în alternativa din urmă. O mare parte din biserica ortodoxă (biserica rusă) nu consimte, cu acest sinod, fiindcă n'are ocazia sau fiindcă nu vrea, ceeace-i şi mai grav. Deci e numai probabil că sinodul pe care unele biserici ortodoxe îl convoacă ca ecumenic, va fi recunoscut după aceea ca atare. Atunci la ce să ne încăpăţânăm în voinţa de-a avea un sinod ecumenic, când nu mergem la sigur?

Şi apoi să cântărim şi alte momente. Ce-ar însemna un sinod ortodox fără importantul aport de pătrundere a problemelor bisericeşti pe care l-ar aduce luminile unor atât de mari cugetători ortodocşi cum sunt astăzi conducătorii bisericii ruseşti? Noi n'am avut sinod ecumenic de 12 veacuri. Ei bine! Cel viitor se cuvine să nu treacă neobservat, ci să aibă o ampioare şi o strălucire care să însemneze un eveniment epocal în viaţa nu numai a bisericii ortodoxe, ci a întregei culturi umane.

Să nu ne grăbim. Câţiva ani în sus sau în jos nu însemnează lucru.

Dar ceeace mai trebue să ne dea de gândit, e că pe aceşti câţiva ani pun mare preţ bisericile greceşti. Aceasta nu poate proveni decât din teama teologilor greci de-a nu fi întunecaţi de ruşi. Noi însă n'avem acelaş motiv să ne grăbim. Dimpotrivă, cea mai frumoasă misiune a noastră e să fim arbitrii antagonismelor dintre bisericile ortodoxe.

Iarăş începe

Abia instalaţi la cârma Statului, Guvernanţii de azi se pare că au aflat de bine să reînvieze luptele confesionale. In Cheile Cibului nu mai sânt credincioşi gr.-cat. Cu toate acestea organele administrative au primit ordin de sus să ia lăcaşul de închinare dela sătenii ortodocşi şi să-l ţină la dispoziţia greco-catolicilor (?). Credincioşii noştri, hărţuiţi în lupte confesionale, anchete şi în judecăţi, sunt siliţi să se apere de jandarmi şi de organele administraţiei, pe care cârmuitorii, despreţuitori de cele sfinte, îi prefac în unelte de provocare. S'a invocat un ordin de predare din 1924 al ministerului cultelor, care e ilegal, de oarece justiţia s'a pronunţat în favoarea credincioşilor noştri. O tempora, o mores!

Comitetul Asociaţiei generale a clerului ortodox român convoacă, la sediul societăţii clerului «Ajutorul» (Bucureşti, b-dul Carol 55), toţi preşedinţii societăţilor preoţeşti eparhiale, cum şi foşti preoţi parlamentari, pentru a se discuta:

Metoda unei mai efective organizări a asociaţiei generale a clerului şi a legăturii sale cu asociaţia clerului ardelean «Andrei Şaguna»;

Programa şi data viitorului congres general preoţesc;

Atitudinea clerului faţă de împrejurările actuale;

Activitatea depusă de comitet, cum şi de exponenţii clerului în parlament, pentru revendicările preoţeşti şi apărarea prestigiului clerului, avizându-se la măsurile ce trebue luate, faţă de vitregia arătată bisericii şi slujitorilor săi, de conducătorii ţării, din ultimul timp.

Oastea Domnului

— Adunarea de Rusalii la Sibiu —

Marea serbare a întrunirii Oştii Domnului la Sibiu, în praznicul Pogorârii Sfântului Duh, va fi deschisă şi condusă de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului.

Programul serbării este următorul:

ZIUA INTÂI DE RUSALII

ORA 9 din zi, sfânta Liturghie în catedrala mitropolitană, cu predica I. P. S. Sale Mitropolitului nostru.

ORA 3 p. m.: întâlnirea şi cunoaşterea fraţilor, în curtea Academiei teologice, unde se va ţinea o adunare cu vorbiri şi cântări.

ZIUA A DOUA DE RUSALII

ORA 9, sfânta Liturghie în catedrală, cu predică pentru Oaste.

ORA 10½, ieşirea din catedrală, aşezarea în rând a ostaşilor şi plecarea spre locaul de întrunire.

Coloanele vor merge cântând, în frunte cu fanfara Oastei din Orăştie şi cu steagurile cel ce le au.

ORA 11. Impărate ceresc, cântat de toată adunarea.

Cuvântarea de deschidere a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului.

Bine eşti cuvântat, troparul praznicului.

I. Gr. Oprişanu, dela Bucureşti, cuvântare.

Preotul V. Oatu, dela Bucureşti, cuvântare.

Al. Lascarov Moldovanu, dela Bucureşti, cuvântare.

Cu noi este Dumnezeu, cântare.

Prot. A. Nistor, dela Sf. Gheorghe, cuvântare.

Prot. I. Duma dela Petroşani, cuvântare.

Isus Regele cel Mare, cântare.

Alţi vorbitori şi cântări.

Părintele Iosif Trifa, cuvântare.

ORA 4 p. m., în curtea Academiei teologice, adunarea de despărţire a fraţilor cu cântări şi vorbiri.

Organizaţi Oastea Domnului

Un greşit acord

— Status-ul îş schimbă numele... —

La Roma s'a încheiat, în 30 Mai 1932, acordul între România şi Vatican pentru regularea situaţiei «statusului catolic» maghiar din Ardeal.

Din expunerile făcute presei de fostul ministru al justiţiei şi delegat al României, dl Valer Pop, cu privire la acordul dela Roma, se poate constata că înoirea încheiată este pe cât de îmbucurătoare pentru Vatican, pe atât de întristătoare pentru statul român.

Statusul catolic maghiar a fost o organizaţie cu caracter politic şi anticanonic, *nerecunoscută* de Vatican, şi prin urmare nemenţionată în concordatul care specifică toate organizaţiile catolice din România, legal constituite şi recunoscute de Vatican.

Guvernele ungare, care au controlat administrarea fondurilor statusului, au stabilit cu toată preciziunea cu *proprietarul* fondurilor este *statul ungar*, şi nu biserica Romei. Ear statul român este în plin drept, conform tratatului de pace (art. 45 al trat. dela Trianon) *să intre în posesiunea tuturor bunurilor care aparţinuseră fostului stat ungar.*

Acordul, desconsiderând hotărârile acertea, pune în locul statusului catolic maghiar un «*Consiliu al diecezei catolice de rit latin de Alba-Iulia*», ear drepturile patrimoniale ce se aflau până acum în posesiunea ilegală şi în administraţia fostului status catolic maghiar ardelean, trec asupra «*Ordinariului de Alba Iulia*», adecă asupra episcopului romano-catolic de acolo...

Statul român renunţă, pe baza acordului de acum, la drepturile sale de posesiune asupra unor bunuri ce-i aparţin conform tratatului de pace; renunţă la dreptul de a regulă, prin organele sale, administrarea bunurilor şi întrebuinţarea venitelor cum cer interesele obşteşti culturale şi morale.

Statul român generos ar asigură astfel Vaticanului o nouă instituţie catolică în Ardeal, trecând cu uşurătate peste interesele culturale şi naţionale ale majorităţii cetăţenilor săi.

Fostul guvern şi delegatul său la Roma n'au mai luat în seamă temeinicele concluzii ale comisiunii istorico-juridice, instituită de ministerul instrucţiei publice în Iunie 1931, cu scopul de a preconiza măsurile ce se impun cu privire la regularea situaţiei definitive a status-ului catolic maghiar, şi care sânt:

«*Statul român, substituit în virtutea art. 45 din tratatul dela Trianon*

FOIŞOARA

Bunătatea şi Răutatea

Ingerul Bunătăţii şi Duhul Răutăţii cutrierară lumea întreagă să iscodească starea oamenilor. In drumul lor nimeriră şi la noi. S'aşezară pe gurguiul unui munte înalt, de unde prinseră a-şi roti privirile agere.

Era dimineaţa. Văzduhul limpede. Aerul plin de tămâea brazilor. Şi vânturelul domol şi păsărelele sprintenele şi părăuele săltăreţe slujeau cu evlavie utrenia. Şi prin toate părţile noroade primenite cu haine de sărbătoare apucau cărările bisericilor. Juca de bucurie sufletul Bunătăţii şi ochii ei ardeau scăpărători ca două sfeşnice împărăteşti. Iar faţa Răutăţii se îmbracă în norul mâhnirii.

— Ne aflăm în ţara mea, Răutate, unde plaiurile nasc biserici, văile şi munţii rodesc mănăstiri, iar codrii roiesc mucenici — grăi cu mulţumire Bunătatea.

— Greşeşti, Bunătate! Ne-aflăm în ţara unde eu mă ştiu crăească, — îi răspunse îndată Răutatea.

— Ne-aflăm la ziua mea, Răutate, când toate clopotele sună, toate bisericile se luminează, toţi preoţii se roagă şi toate gloatele se închină pomenind cu cinste mucenicii Bunătăţii!... Eroii mulţi, eroii mari, eroii buni, cari se făcură lut al morţii, numai ca alţii viaţă să aivă! Cari se pogorâră 'n noapte, numai ca pentru alţii lumina zilei albe să răsară! Cari încremeniră 'n sloi de gheaţă, numai ca pentru alţii să mijească raza caldă a primăverii!...

— Te înşeli mult, Bunătate! Azi e ziua mea! Căci toţi mucenicii bunătăţii sânt jertfele mele, jertfe ale răutăţii!...

— Răutate, plimbă-ţi ochii tăi de vultur din graniţă în graniţă, peste şesurile drepte ca sufletul dreptăţii, peste dealurile roase de povoaie ca floarea inimii de viermele ispitei, dar totuş încovoiate de belşug, ca bunul creştin de fapte bune, şi peste şirul stâncilor neclătite, pe care le strâng în braţe codrii nesfârşiţi, ca mamele copiii lor cei dragi şi vei vedea azi o mare de: Morminte!... Cruci!... Cununi!... Lumini!.. Mândre steaguri fâlfăitoare!.. O spuză de popor prăznuitor!... Şi azi toţi şi toate înalţă slavă: Bunătăţii, care s'a stâns şi pururea se va stânge pentru alţii!...

— Bunătate, slava bunătăţii biruite e slava răutăţii biruitoare. Eu am semănat aceasta ţară mândră şi mănoasă cu această mare de cruci şi de morminte!

— Răutate, îndreaptă săgeata privirii tale spre soare-apune şi vezi cum sclipeşte lângă apa Arieşului troiţa înălţată de-asupra unor oase, de unde lipseşte capul!... A vrut un mucenic să-şi adune fraţii împreună!... Din bunătate!. Şi, i-a adunat!...

— Dar sabia mea l-a tăeat pe Mihai!

— Răutate, apleacă-ţi urechea şi-ascultă un troznet sfăşietor de oase care se frâng şi-un cântec trist de fluier ce înfioară cetina codrilor bătrâni... Sânt mucenici, cari s'au ridicat din bunătate, ca să reverse bunătate peste neamul stropşit de răutate!...

— Eu am ridicat roata dela Bălgrad! Eu am zdrobit acele oase pietroase! Eu am strivit viaţa lui Horea şi-a ortacilor lui îndrăsneţi! Şi eu am tulburat şi mintea lanculul! Eu, Răutatea, eu crăeasa lumii şi a vremii!

— Răutate, nu simţi cum răsbate azi un miros de putrejune, din spre-o fântână părăsită dela poala ăstui munte?... Bunătatea l-a înălţat, şi pe ăst mucenic putrezit acolo, ca să

în toate drepturile fostului stat ungar, poate lua asupra sa, prin decizie ministerială, bunurile deținute, timp de câteva decenii, în mod ilegal, de către statul romano-catolic ardelean, pentru a le încredința organelor în drept să le poseadă.

De o disolvare a statului catolic conform prevederilor legii persoanelor juridice sau altei legi analoage, nu este nevoe, întru cât zisa grupare nu are personalitate juridică și, în consecință, întrunirile ei pot fi simplu interzise.

Preluarea bunurilor se va face printr'un delegat al ministerului de instrucție și culte, care va fi ajutat de organele necesare ale statului român

După preluare o comisiune de specialiști va examina, caz de caz, situația bunurilor în chestiune și va propune ministerului modul de afectiune de fapt a fiecăruia din ele în favorul organelor canonic și legal constituite ale bisericii catolice, a universității din Cluj și a statului român». —

Acordul dela Roma nu poate fi recunoscut într'un stat care își respectă suveranitatea.

O lămurire

Intr'un recent editorial al ziarului «Calendarul» dl Nichifor Crainic zugrăvește situația dureroasă în care a ajuns preoțimea noastră, cu salariile nepătite de aproape un an de zile. Cauza acestei situații dl Crainic o vede în *politica ierarhilor* și 'n *politica partidelor.*

După directorul «Calendarului», pentru partidele politice (statul actual) «dincolo de aparența rânduelii legale biserica e ca și cum n'ar fi». In special pentru ultimul guvern, în care francmasoneria și-a găsit cel mai confortabil sălaș, biserica a fost «un balast inutil», fiind tratată în consecință.

Până aici dl Nichifor Crainic are dreptate. Dsa nu mai are dreptate însă, când în aceeaș măsură aruncă vina mizeriei în care a ajuns preoțimea, asupra ierarhilor bisericii noastre. Preoții sânt ca și scoși din buget. Iar vlădicii n'au găsit de cuviință să-și ridice cuvântul de protest în senatul țarii. Numai, «mirenii umili» au protestat. Așa scrie dl Nichifor Crainic.

Asta nu-i adevărat. Biserica prețuiește după cuviință ajutorul mirenilor, îndeosebi al intelectualilor de valoarea dlui Nichifor Crainic, în lupta pentru revendicarea drepturilor preoțimii noastre. Asta nu însemnează însă că unii mireni au și dreptul de a face afirmații inexacte și a ridica acuze nedrepte împotriva tuturor ierarhilor.

Noi nu sântem obișnuiți să judecăm pe alții. Să ni se dea însă voe să ne judecăm măcar pe noi. Că avem și datoria s'o facem.

In Ardeal nici un episcop nu e emanația vr'unui club politic. De aceea episcopii sunt conștienți de libertatea integrală ce-o au în apărarea drepturilor Bisericii și ale clerului ei — față de stat.

Ei au protestat și împotriva ultimelor nedreptăți bugetare ce s'au făcut preoțimii noastre. Au protestat și individual și colectiv la miniștri fără înțelegere pentru rostul superior al Bisericii în stat și fără inimă pentru necăjiții slujitori ai altarelor.

Mai mult decât atâta. I. P. Sf. Mitropolit Nicolae a fost în această chestiune de două ori și în audiență la Rege.

Asta este adevărul. Și el trebue să fie cunoscut, pentruca nedreptele acuze să se risipească în vântul de unde au fost culese.

Dl V. Goldiș sărbătorit la Arad

Adunarea eparhială a Aradului a sărbătorit, în actuala sesiune, pe dl *Vasile Goldiș*, secretarul general al eparhiei, ca prilejul când distinsul luptător al neamului și vrednicul fiu al bisericii și școalei noastre a împlinit vârsta de 70 ani.

In cuvântul său de omagiu, P. S. Sa episcopul Grigorie a înfățișat adunării viața plină de neobosită activitate a naționalistului român, începând de pe timpul când pe la anii 1886 era profesor la școala normală ortodoxă dela Caransebeș, și până la 1927, când era ministru al cultelor în țara întregită a României. P. S. Sa dorește sărbătoritului secretar, în numele adunării eparhiale, sănătate și viață lungă spre binele și progresul bisericii și neamului.

Dl V. Goldiș a mulțumit profund emoționat la manifestația ce i se face, spunând în răspunsul său și următoarele:

«Văd aci în jurul P. S. Voastre o frumoasă cunună de bărbați distinși, de bună seamă toți iubitori de neam și de lege, cari mai presus de orce îndoială vor fi convinși că slujind interesele ortodoxiei, râvnesc spre fericirea națiunii române, fiindcă pentru poporul românesc ortodoxia nu este numai un fel de credință religioasă, ci este o parte constitutivă a sufletului acestui neam. In lungul șir al veacurilor de mari suferinți și de nedreptate, ortodoxia a fost lumina dătătoare de viață și călăuzitoare spre victoria definitivă a națiunii române. Inconjurat, sfătuit și sprijinit de asemenea bărbați, P. S. Voastră veți birui și veți conduce spre biruință stăpânirea Domnului nostru Isus Hristos în eparhie».

Urările, aduse dlui V. Goldiș de adunarea eparhială din Arad, le însoțim și din partea noastră cu cele mai bune doriri de sănătate deplină cu îndelungime de zile.

Regenerarea sufletească a tineretului

— Soc. „Sf. Gheorghe" în arhiepiscopia Chișinăului —

Bunul exemplu se respândește și prinde putere.

Adunarea eparhială dela Sibiu din anul 1924, pe atunci «Sinodul arhidiecezan», votase statutele prin care, în legătură cu «Casele culturale» din parohiile arhiepiscopiei, se înființează societățile tinerimii adulte «Sf. Gheorghe», în scop de «a îngriji de desvoltarea vieții religioase culturale, sociale și cetățenești» a tinerimii noastre.

Așezământul, pornit înainte cu opt ani, formează obiect de preocupare deosebită în toate adunările eparhiale din arhiepiscopie; activitatea lui a luat un mers tot mai conștient în desvoltarea sa, dând roade surprinzător de bune.

După puțini ani, îndemnul dela Sibiu este primit călduros și de către adunarea eparhială a arhiepiscopiei Chișinăului din mitropolia Basarabiei, și în sesiuna dela anul 1928 votează un statut al Soc. «Sf. Gheorghe» în acelaș scop.

I. P. S. Sa mitropolitul *Gurie* al Basarabiei, pătruns de părintească grijă pentru binele fiilor săi duhovnicești, se interesează intensiv de propășirea societății «Sf. Gheorghe»; ear în zilele acestea a făcut la Chișinău, unui reprezentant al presei, următoarele declarații: «Ca fost misionar și ca Arhiereu la o eparhie de graniță, cu haosul ateist din Rusia sovetică, mi-am dat perfect seamă de imensul câștig al bisericii și viitorului ei prin apropierea tinerelor viețare de Casa lui Dumnezeu, de înalta ei morală, de apa vie a Sfintei Scripturi. Și atunci, încă de acum 3 ani, am înființat societatea «Sf. Gheorghe» a tinerimii, cu filialele în fiecare parohie, prezidate de parohii respectivi... și având în sfatul de conducere pe toți intelectualii satelor... In privința aceasta am concursul tuturor sfetnicilor și misionarilor din Consiliul eparhial și munca fără preget a tuturor clericilor». —

Grija noastră de azi, a tuturor, are să se îndrepte în direcția de a înălța massa poporului prin o stăruitoare cultivare morală-religioasă a tinerimii sale.

„Patrimoniul sacru"

Chiriarhii catolici, de rit latin și de rit grec, s'au adunat, în 31 Mai și 1 Iunie 1932, la Blaj, să examineze problema *Patrimonial sacru*, înscrisă, înainte cu cinci ani, în Art. XIII din concordatul dela 1927.

Amânarea examinării problemei, împreunată cu arătarea unui profit cât mai *redus* (*Unirea* îl cifrează cu 2—3 milioane anual) din veniturile rentei române, formează un anex foarte potrivit în sprijinirea intervențiilor Corului episcopesc, ca statul român «*să suplinească lipsa*», — căci așa spune și concordatul (în Art. XIII, § 2)... —

S'au analizat, în discuțiile blăjene de acum, și *retribuțiile* clerului greco-catolic. Foaia clarisimă, *Unirea*, care ni-o spune, n'ar fi sănătoasă dacă ar evita clevetirea de care e frământată de multă vreme, că adecă: pe urma «dragostei fraților» (a ortodocșilor) «pătimește și *suferă*» preoțimea unită, pentru că nesuferiții ortodocși și ucenici ai lui Fotie au izbutit să înrăurească pe «cei mari», să coboare tot focul și scârba pe capul clerului bisericii surori!

Actele însă și documentele grăesc alt ceva:

Din chiar tabloul statistic (șematismul) dela Blaj se constată, că biserica unită întreține sute de parohii cu mai puțin de 100 suflete, ba sânt parohii greco-catolice cu 7—20 suflete, și mai sânt sute de *filii* care n'au nici un singur suflet, — au însă preoți salariați.

Situația episcopiilor? Știe o țară întreagă, ce fel de bunuri uriașe alcătuesc și astăzi averile episcopiilor catolice din Oradea și Alba-Iulia; știm că sânt eparhii catolice care au un număr de suflete cam egal cu al unui protopopiat ortodox, și totuș statul le întreține un corp de canonici în număr cu totul disproporționat

---

ștearga toată lacrima dela toată geana!

— Eu am umplut și fântâna Târgoviștei cu trupul Vladimirescului!

— Răutate, vezi, pentru crunta ta fărădelege te blastemă cumplit azi sângele lui Mihai dela Turda și zdrobitele oase ale lui Horea și duioșia doinei lanculuí și a Vladimirescului, și te osândesc cu grea osândă toate jertfele tale nenumărate! Iar blăstemul lor se schimbă în cântec de slavă a Bunătății, care aduce ceriul pe pământ și iadul îl schimbă 'n rai!

— Las să blastăme și să osândească! Voi aprinde lumea ca un cuptor și voi arde omenirea, cum se arde minereul în foc...

— Răutate! din cuptorul arzător al răutății tale însă eu voi scoate aurul scump al bunătății...

— Voi duce cupa otrăvii mele prădalnice la gura ăstui neam ce zici că-i bun și-i voi strica toată ființa lui aleasă...

— Răutate, cupa otrăvii tale însă eu o voi schimba în potirul doctoriei tămăduitoare și ființa ăstui neam cucernic, prin bunătate, se va preface în ființă îngerească.

— Voi pogorî noaptea desnădejdii peste toată țara și peste toată inima...

— O, Răutate, în întunerecul desnădejdii tale neputincioase eu voi aprinde stelele încrederii în dreapta ocrotitoare a Tatălui ceresc, în tăria bunătății adevărate și nădejdea biruinței binelui asupra răului! Și slujitorii bunătății vor gusta bucuia luminii...

— Bunătate, să știi că voi izbi în fiecare suflet, așa cum izbește ciocanul ferariului în drugul de oțel...

— O, Răutate, eu voi face sufletul mai tare! Ca oțelul lovit de ciocan!

—Voi tăea în toată inima, ca delta sculptorului în peatră.

— O, Răutate, eu voi face inima mai frumoasă! Ca statuea ce easă de sub daltă. —

Duhul Răutății atunci zbură.

Iar Ingerul Bunătății slăvea pe Dumnezeu: Izvorul tuturor bunătăților... *A. Nanu.*

Neclintita încredințare sau Scurtă păsire împotriva ateismului, de arhimandritul *I. Scriban*, București, tip. Speranța, 1932. Prețul 10 Lei. — O broșură de 32 pagini, în care autorul constată, că ateismul este o lucrare de necinstire și otrăvire a vieții; chiar și scrierile ateilor sânt silite să recunoască faptul, că ateismul s'a apucat să strice credința, și că poate să dărâme, dar *nu poate să clădească;* încercările propagandei ateilor sânt de neînțeles, când personalitățile cele mai de seamă în cugetarea omenească spun, că religia este atât de înrădăcinată în suflete, încât ea nu se poate desființă după gust. Ateismul e în stare să facă lucruri mari, dar numai *în rău:* isprava din Rusia e grăitoare.

Ca doi arhangheli...

— Inchinare preoților mucenici: Leucuța și Popescu din Socodor, județul Arad, înecați la 1918 în Crișul-alb, de aviatorul prăbușit de curând lângă Roma, cu avionul: «Justiție pentru Ungaria» —

— Tu, Criș cu apa albă ca fuiorul
Ce-l strâng neveste meștere în caier,
Să mi spui: de ce te zgudue țiorul
Ca trăznetul cocorii de prin aier?..

De ce-ți troznesc cetățile de maluri
Ca oastea de copaci în vijelie?...
De ce se zbate trupul tău de valuri
Ca șarpele pe sperla purpurie?...
— Ca doi arhangheli sorociți de soarte
Vesteau din ași împărătești: Frățla,
Duhovnicii nepăsători de moarte...

Dar furul, ortăcit de mult cu rugul
Ca haitele de lupi cu pustiirea,
I a înnecat... Azi eu le sânt cosciugul...
A. Nanu.

față de numărul persoanelor de aceeaș categorie dela episcopiile ortodoxe din Ardeal.

Nepotrivirile se pot ilustrà și cu alte pilde.

Astfel, dacă e să ne jăluim de «*dragostea fraților*» pe urma căreia pătimește un cler nevinovat, ea este a se căuta nu în rândurile ortodoxe, ci — mai aproape: în ale monseniorilor de tot felul și ale urmașilor lui Satanasie.

O mișcare socială creștină în Anglia: Toc H

Redau, după revista «Academia» din München, istoricul interesant al unei mișcări, vrednice de remarcat în zilele noastre.

E vorba de o societate, în fruntea căreia se află ca președinte de onoare însuș prințul moștenitor al Angliei (Prince of Wales), iar în comitetul central al doilea fiu al regelui Angliei, Ducele de Jork.

«Toc H» este prescurtare, în limba signalelor militare engleze, a cuvintelor «Talbot House» și însemnează «Casa Talbot». Gilbert Talbot a fost un locotenent tînăr englez, care a murit în Flandra (Belgia), pe câmpul de luptă, în 1915. Fratele lui, Neville Talbot, era pe vremea aceea preot militar, astăzi este episcop anglican în Pretoria. Fratele a sfințit, în Dec. al aceluaiș an, o casă pentru reconvalescenții militari, în Poperinghe (Belgia), iar în 1917 o altă «Casă Talbot» în Ipern.

Caracteristica acestor case a fost că fiecare era la înființare câte un «Everyman's Club» — un «Club al orișicui», adecă un local, în care se întruneau, în concediu, și ofițeri și gradați inferiori, ca să-și destindă nervii și să se recreze, după luptele grozave dela Ipern.

Preotul Filip Clayton, unul din întemeetorii societății Toc H în Londra, a vrut să transplante acest spirit de *camaraderie creștină-frățească*, stăpânitoare în Belgia, și în patria sa, de aceea a înființat o nouă «Talbot House» și un nou Everyman's Club». Mișcarea a prins, sa lățit, în Anglia mai întâi, mai apoi în toate țările unde trăiesc englezi.

«Toc H vrea să transplante spiritul camaraderiei, al comunității frățești, lipsite de interes personal, așa cum s'a desvoltat în decursul războiului, pe front, și în timp de pace, pe viitor, în mijlocul tineretului, ca să ajute.

Să ofere *un ritm mai creștinesc* și ceva mai multe raze de soare, în viața de astăzi, cu lăcomia ei materialistă și cu goana-i mecanică, cu mizeriile ei amare, cu inconsistența ei și cu cenușiul aproape fără de sfârșit al vieții».

Ca problemă cardinală și-a propus societatea Toc H să lupte împotriva asperităților sociale, a luptei de clase sociale, destul de pronunțate în Anglia.

Lozinca este: «Lăsați în urma voastră orce rang social, voi cari intrați»! Această lozincă este caracteristică pentru fiecare «Casă Talbot».

Idealul «Caselor» acestora este *caritatea veche, primitivă, creștină*, pentru care să se încălzească nu numai foștii luptători de pe fronturi, ci — cu ei împreună — mai cu seamă, tinerimea adolescentă, actuală.

Caritatea trebuie să domnească în «Casele Talbot». Toți câți intră, sânt bine văzuți și bine veniți.

Membru poate fi «orcine», dacă a împlinit 16 ani și dacă e creștin, — are să treacă numai peste un «timp de probă». Toc H se compune nu numai din creștini de toate confesiunile, ci și de toate stările sociale și de toate nuanțele politice.

Referentul constată, că, luând parte la meetingurile de Marți seara ale Soc. Toc H Reading, a întâlnit preoți, ofițeri, medici, învățători, negustători, funcționari, muncitori, studenți, amestecați, discutând întreolaltă. «*Toți sânt animați de voința de a se înțelege și de a lucra împreună*».

Această muncă comună pentru înnobilarea omului nu constă numai în relațiile camaraderești, ci și în conștienta promovare a religiosității, în pătrunderea reciprocă a seriosității morale a vieții și în lărgirea cunoștințelor, a culturii membrilor.

La aceasta contribue seratele în grupuri. Așa d. e. a auzit referentul, la «meetingurile» de seară ale grupului «Toc H Reading», pe un «pater Toc H» — deoarece societatea ține pentru membri ei *preoți speciali*, ale diferitelor confesiuni mai mari, creștine — despre idealurile Toc H-ului și despre influințele lui practice. Președintele local pentru activitatea în legătură cu Soc. Nat. a ținut o conferență despre problema Soc. Nat., cu lumina și penumbra ei. Un maior din Canada a descris situația economică și posibilitățile de emigrare în dominionurile englezești. Un misionar a arătat situația gingașe din Indiile Marei Britanii etc.

Pe lângă camaraderie, religiositate, cultură generală, mai cultivă «Casele Talbot» și cultul tradiției, ceva caracteristic englezesc. Ele nu-și uită de luptele miilor și miilor de soldați englezi de pe câmpurile de luptă din Belgia. Eată o «Serbătoare a luminii» («Ceremony of Light»), în amintirea celor căzuți pe câmpul de luptă. Este o scenă foarte mișcătoare când în semiobscurul, care domnește în sală — fiindcă nu arde decât o «lampă simbolică Toc H» — rostește totdeauna un alt și alt membru al societății cuvintele: «Lăsați să ne gândim cu mândrie și cu recunoștință la frații noștri mai vârstnici. Nu li-a fost soarta să ajungă bătrâni, cum vom ajunge, poate, noi, cei cari am rămas în viață. Ei sânt pentru veci și pururi liberați de bătrânețea aspră și de pasul vremii, care calcă toate în picioare. La apusul soarelui și în lumina dimineții tinere (aici rostesc cu toții): lăsați să ne gândim la dânșii»!

Caritatea societății se manifestă într'un mod perseverent și cu mult efect. În două direcții mai cu seamă, numite după limba de pe timpul războiului: «oficiu de sanitari» și «oficiu de câni sanitari», cari adulmecă. Întâiul oficiu se îngrijește de toți cari sufer în viață, de bolnavi, de cei ce nu mai pot lucra, de cei ce n'au pe nimenea și de cei ostracizați, de copiii nimărui, de cei din temnițe și de cei ieșiți din ele. S'a constituit și un oficiu stabil pentru săraci, care adună și împarte tot ce i se dă pe seama acestora.

Al doilea oficiu, de «câni sanitari», se referă la cei ce «n'au pământ solid sub picioare», ca d. e. la emigranți, la soldații, cari pleacă în colonii și la cei înrudiți cu ei, apoi la șomeri, la soldații și marinarii dispensați dela armată, și în sfârșit — mai întâi de toate însă — la tineret. Tocmai cu tineretul se ocupă societățile acestea în special. Au legături strânse cu cercetașii aflât de numeroși în Anglia. Organizează localuri de joc, reprezentații teatrale, călătorii în străinătate, lagăre feriale, întreceri sportive ș. a. d. a., nu numai cu sjutor pecuniar, ci și prin colaborare activă.

Fiecare grup Toc H are un «funcționar» benevol, pe așa numitul «Jobmaster» (maistrul, care are să se îngrijească de ocupația membrilor). Acest «Jobmaster» știrîcește pretutindeni unde ar putea să se manifeste societatea, grupul Toc H. Tot el caută între membri pe cei mai potriviți pentru cutare și cutare activitate.

Toc H nu vrea să fie o concurență a societăților existente în Anglia, ci vrea să *colaboreze*. De aceea se bucură la toate clasele sociale, la toate oficialitățile și confesiunile, de cea mai mare stimă și considerație.

De aceea a și primit moștenitorul de tron englez, după cum am scris mai sus, să fie președintele de onoare al societăților Toc H. Dă chiar sume însemnate din fondurile sale personale, în folosul societăților. Într'o zi a fiecărui an se dedică cu desăvârșire Toc H-ului și ia parte, seara, în grupul din Londra, la «Ceremony of Light».

Al doilea fiu al regelui Angliei petrece în fiecare vară patru săptămâni cu un grup de copii din fel de fel de familii — Boys feudali, cari studiază la Eton, precum și copii de muncitori din Londra — într'un lagăr, în Kent, ridicat și susținut pe spesele sale. «Duke of York», cum se intitulează, e ca un prieten mai vârstnic al copiilor, iar nevasta sa, ducesa de York, este președinta societății femeești de ajutorare Toc H.

Societatea Toc H e pe cale, susține referentul, de a se respândi peste întreagă lumea anglo-saxonă. Există de pe acum grupuri în Statele Unite ale Americei, în Zelanda nouă, în India, în China, și chiar în Paris și Berlin. Și, totuș, nu are milioane de membri, ci relativ puțini, dar din *toate* păturile sociale. Are «rolul unei plămădeli a bunătății, a faptei celei bune în întreaga viața lumii engleze».

Până aici darea de seamă.

Și să plecăm capul și să întrebăm: n'ar fi cu cale ca *ceva* din spiritul acesta creștinesc caritativ să fie împrumutat și la noi, în localuri, în discuții, în actele noastre? *H. P.-P.*

Nunțiul Ciriacci continuă...

Se știe că nunțiul papal din Praga, Ciriacci, silise anul trecut pe bătrânul arhiepiscop al Pragei, Dr. Kordac, să se retragă pentrucă nu i făcuse anumite servicii foarte neduhovnicești. Împotriva faptei lui Ciriacci protestă între alții și profesorul de teologie dela universitatea din Praga, Dr. Sanda, criticând-o aspru în mai multe articole de ziar. Din acest motiv profesorul Sanda fu suspendat din toate funcțiunile bisericești și i se interzise de-a mai exercita profesura.

Zilele acestea profesorul Sanda obținu o adresă din partea nunțiului în care-i spune că va fi iertat, dacă-și va revoca articolele contra nunțiului și se va retrage dela catedră. Profesorul Sanda răspunse contestând nunțiului dreptul de-a fi judecător în propria sa afacere, articolele nu și le poate revoca, fiindcă adevărul nu

Roagă-te și muncește...

Unii sociologi au încercat să facă din învățăturile lui Hristos o doctrină de clasă socială. Greșală profundă! Mântuitorul, prin învățăturile Sale, n'a urmărit ținta să dea bază filozofică nici uneia dintre doctrinele care îngrădesc o clasă socială, ci a propoveduit felul de viață, prin care orce individ poate să ajungă la mântuire.

Încercările, de a socializa învățăturile lui Hristos, nu sânt noui. Indivizi, plecând dela precepte evanghelice, au căutat să tragă concluzii, construind concluziuni care se depărtează însă de litera evangheliei.

O mistificare a învățăturilor creștinești, pentru a dărâma adevărul lor, încearcă de ani de zile, și conducătorii poporului rusesc. Nu e mirare, cum s'a putut înfiripa acest duh, al coducătorilor, în capetele unor oameni, creștini mai mult pe din afară.

Romanii nu odată pomenesc de Rusia ca «scutul» apărător al ortodoxiei. Dar sub pretextul apărării ortodoxiei, poporul rus, condus de idee superficială și greșită, ajunge să dea naștere diferitelor *secte*, trăgând în aceste grupări populația credulă și analfabetă.

Așa explic de ce au reușit bolșevicii să se instăpânească asupra poporului rusesc. Ei au plecat dela ideea falsă, răspândind n e a d e v ă r u l, că ceeace trebue să conducă pe om în lume nu este credința în mântuirea sufletului, ci *numai munca materială*.

Așa au început dărâmarea bisericilor, sub cuvânt că Evanghelia lui Hristos predică *lenevia*. Bazați pe acest precept, grămădesc pe pământ: palate și colibe, lucrări tehnice și mizerie, analfabetism și sălbătăcie, abătând sufletul supușilor dela isvoarele care l-ar pune în legătură cu viața spirituală.

Propoveduind asemenea concepție, comuniștii urmăresc scopul de a face pe cei mulți să muncească, pentruca cei puțini să aibă putința de-a trăi în bogăție și nelucrare.

Suprinzătoare este, de altă parte, afirmațiunea din cartea: «Dinamica muncii» de M. Moldovan, conferențiar la universitatea din București, când zice: «Pentru creștinism este caracteristic pasajul din evanghelia lui Matei, în care Isus spune: priviți pasările cerului: ele nu seamănă, nu culeg, nu adună în ambare, și Tatăl nostru ceresc le hrănește totuși. Nu sânteți voi cu mult mai mult decât ele» (pag. 16).

Dar Hristos, în rândurile de sus, nu desconsidera munca, ci vrea să spună celor din jurul său, că Tatăl cel ceresc are grijă și de cei cari pot, și de cei cari nu pot să muncească. Să ne aducem aminte, cum în parabola «Talanților» Hristos ne înfățișează trei indivizi cari capătă: unul un talant altul doi, altul cinci, și cari sânt apoi trimiși în lume ca să revină după un an și să arate cum au întrebuințat banii primiți. După un an, cel care primise un talant venea rușinat, să dea seamă de ceace a făcut cu banul, spunând că l-a îngropat; cel cu doi talanți și cel cu cinci dublaseră avuția primită. De aceea primul a fost scos afară din lege, ultimii doi au fost lăudați.

Munca cinstită a fost totdeauna încurajată de învățăturile creștine.

Vom menționa și legenda numită: Simon cismarul. Acolo se spune cum un oarecare pustnic, pentru a face voia lui Dumnezeu, s'a retras în pustie, unde se ruga fără să gândească la hrana lui. Cuprins de frământare dacă purtarea sa place lui Dumnezeu, într'o noapte în vis i s'a spus că dacă vrea să fie plăcut lui Dumnezeu, să facă ceeace face Simon

poate fi retractat, iar profesura şi-o va exercita şi mai departe, deoarece legea cehoslovacă îi acordă inamovibilitate dela catedră.

Nunţiul interzise acum profesorului Sanda de-a mai intra în Facultatea teologică, sub pedeapsă de excomunicaţiune. In cazul când Dr. Sanda va mai intra în Facultate, studenţii sunt avizaţi să se ducă imediat în capelă spre a se ruga pentru întoarcerea profesorului lor. Dacă va intra a doua oară, va fi excomunicat. Dacă nu se va supune nici acum, va fi desbrăcat şi de demnitatea preoţească.

Rămâne să se vadă ce va face profesorul Sanda şi ce vor face studenţii, faţă de această procedură arbitrară a furiosului ambiţios care tiranizează biserica catolică cehoslovacă. Biserica naţională cehoslovacă, întemeiată după războiu, ispiteşte la sine pe toţi cei dornici de libertate.

† Preotul Petru Iuga

Duminecă, în 5 Iunie 1932, parohul *Petru Iuga* a servit liturghia în biserica din parohia sa Tălişca, prot. Sălişte. Apoi a condus examenele de fine de an ale şcoalei primare. După ameazi, când se pregătea să plece să continue examenele, i-a ajuns săgeata morţii. După agonie de 2 zile, a încetat din această viaţă, în etate de 64 ani.

In după ameaza zilei Înălţarea Domnului, un sobor de 15 preoţi, din protopopiatele Sălişte şi Mercurea, condus de protopresbiterul Dr. D. Borcea, i-a servit înmormântarea, la care pe lângă parohieni, au participat mulţi intelectuali şi fruntaşi din comunele vecine, dovadă de iubirea şi stima de care s'a bucurat răposatul.

In numele protopopiatului, a cuvântat protopresbiterul tractului Sălişte, accentuând inteligenţa, zelul, corectitatea, devotamentul, blândeţa, bunătetee creştinească, adevărate calităţi preoţeşti, de care a fost condus răposatul, şi pe care le-a practicat în viaţa sa publică şi particulară.

Colegul răposatului, parohul, Ioan Iosof, în numele parohienilor, spune: In răposatul, parohia ortodoxă română Tălişca pierde un zelos apărător al credinţei, un vrednic şi harnic slujitor la altarul Domnului, unde timp de 3 ani ca diacon şi 36 ani ca preot a servit cu devotament în parohia sa. Dela acest bun şi înţelept preot, parohienii primeau poveţe bune, întristaţii mângâiere şi îmbărbătare, lipsiţii sprijin şi ajutor.

Amintim că răposatul e urmaş din familia preoţească Iuga, care timp de peste 120 ani a dat din sinul ei cucernici preoţi parohiei noastre.

In numele comunei politice a vorbit primpretorul Pantilimon Bratu.

Toţi, cari am trăit aproape de răposatul, regretăm pierderea unui prieten sincer, unui suflet bun şi unui caracter nobil, pentru care calităţi îi vom păstra o bună şi prietenească amintire. *D. Lăpădat.*

INFORMAŢIUNI

Fără banchet. Cu ocazia unor serbări, ţinute zilele acestea la Galaţi, autorităţiile locale voiau să dea un banchet în cinstea Suveranului care era de faţă. Maiestatea Sa Regele a cerut, în considerarea vremurilor prin care trecem, să se renunţe la banchet, ear banii ce s'ar fi cheltuit, să se distribue săracilor.

Facem economie, sau risipă? Avem, până acum, *unsprăzece* miniştri şi *zece* subsecretari de stat, cu totul peste 20 de excelenţe. Va să zică nu ne întrece, în numărul miniştrilor, nici o ţară în Europa. Cine spune că România n'are bani de risipă?

A reapărut cu ziua de 12 Iunie 1932 ziarul, de sub conducerea scriitorului Nichifor Crainic, *Calendarul*, care fusese suspendat de fostul guvern. Ne bucurăm de reapariţia confratelui, dorindu-i să rămână credincios ideilor ce le-a apărat şi până acum.

Omorât de trăznet. Ni se scrie: Vineri în 3 Iunie 1932 fu lovit de trăsnet în turnul bisericii a doua din Planul de sus, în protopopiatul Sebeşului, crâznicul şi clopotarul Gheorghe Pienariu. Era după ameazi, 6½, când nouri negri şi dese fulgere în depărtări prevesteau apropierea furtunii. In credinţa răspândită, că sunetul clopotelor împrăştie norii, crâznicul alergă la clopote; abea sunară un minut, şi o bubuitură groznică le izbi: clopotele amuţiră, şi crâznicul, cu mâinile încleştate de funia unui clopot, îş dete sufletul în mâinile Creatorului. Doi tovarăşi, dela celelalte două clopote, după o amorţeală de mai multe minute se deşteptară rămânând numai cu spaima. Pe crâznicul mort îl deplâng: soţia, trei copii şi întreg poporul din parohie. O lină neascâ în pace!

AVIZ. In legătură cu Circulara P. Veneratului Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 4100 Ep. din 28 Mai 1932, aducem la cunoştinţa Onor. Preoţimi, că formularele A şi B anexate la Circulară, se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu şi se pot trimite contra ramburs. La facerea comandelor să se arate câte exemplare din Formularul A şi câte din B.

SANATORUL DELA SCHITUL PĂLTINIŞ. Sanatorul este deschis dela 1 Iunie până la 30 Septemvrie. Situat la 1400 m. altitudine, în cea mai frumoasă regiune climaterică. Inzestrat cu tot confortul, putând rivaliza cu orcare sanator din străinătate. Preţuri convenabile. Informaţiuni şi prospecte se vor cere dela: Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu.

ŞTIRI LOCALE

Începând din 15 Iunie 1932 se pun în circulaţie trenurile de băi între Sibiu—Băile Ocna-Sibiului: cu plecarea din Sibiu ora 19·10, sosirea în Băile Ocna-Sibiului ora 19·36; cu plecarea din Băi la ora 19·41, sosirea în Sibiu ora 20·12.

Concerte cu ales şi variat program dă orchestra orăşenească Miercuri în 22 Iunie pe *Promenada de jos*, Sâmbătă în 25 Iunie în parcul *Sub arini*. Inceputul la ora 6 d. a.

Serbare câmpenească. Reuniunea culturală naţională a meseriaşilor români din Sibiu, Reuniunea femeilor meseriaşilor români din Sibiu pentru ocrotirea neputincioşilor, Societatea naţională a meseriaşilor, industriaşilor şi comercianţilor patroni români din Sibiu, Asociaţia comercianţilor români din Sibiu, Asociaţia restauratorilor şi hotelierilor români din Sibiu, Parohia ortodoxă română din Sibiu-Josefin şi Parohia ortodoxă română din Sibiu II inferior, — învită la serbarea câmpenească (maialul) ce se va aranja *Luni, în 20 Iunie 1932* (a doua zi de Rusalii) în Dumbrava oraşului. — (La caz de timp nefavorabil Maialul se ţine *Duminecă în 26 Iunie*). Participanţii se întrunesc la localul «Reuniunii», strada Brukenthal Nr. 17, la ora 8 dimineaţa, de unde la ora 8½ pleacă spre Dumbravă.

Poşta redacţiunii

Pr. R. în *I.* Apelul trimis nu se poate publica până nu-ţi vei fi exoperat aprobarea din partea autorităţii bisericeşti.

Meditaţii*

Fericiţi cei curaţi la inimă, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

La Sibiu sântem în preajma munţilor, îi vedem dupe străzile oraşului chiar cum îşi înalţă majestos piscurile acoperite de zăpadă, în azurul albastru al ceriului. — Şi cred că aproape fiecare aţi urcat multe din vârfurile lor înalte. Cei cari aţi fost, aţi întâlnit cu siguranţă şi lacurile acelea, numite izere, a căror spă e de-o curăţenie ca seninul. — De jur împrejur munţi adăpostesc iezerul împotriva vânturilor aşa încât apa lui este ca oglinda. Şi dacă ne aşezăm lângă un asemenea iezer — şi este imposibil să treci şi să nu te opreşti pentru a gusta ceva din taina lui — şi privim spre fundul lui, observăm cum cerul se reflectează în el în mod desăvârşit, până la cele mai mărunte detalii.

Sufletul nostru poate fi asemănat cu un lac, dar acest lac de multeori nu este iezer liniştit şi senin de limpede, ci un lac de apă stătută şi mucegăită, în care mii de corpuri străine îşi află sălaş. — Asemenea, de sus din cer, nimic nu se reflectează în el sau prea puţin, încât nu putem deosebi dacă norul este ameninţător, sau de aur, de va aduce stricăciune, sau binecuvântare.

Cu imaginea aceasta din urmă este a se asemăna sufletul pe care Mântuitorul nu l-a transformat încă; aşa este sufletul în care se complace în permanenţă voluptatea, ura, îndoiala, minciuna. Oglinda acestui suflet nefiind clară, el nu poate reflecta nimic din Dumnezeu, sfinţenia şi dragostea sa.

Dar iată în Hristos harul de sus face o lucrare binecuvântată: Lacul, înţeleg sufletul nostru, se curăţeşte şi se vindecă; prin Duhul Sfânt simţim parecă acţiunea puterii nevăzute.

Fără efort prea mare, noi vedem pe Dumnezeu, căci Dumnezeu în Hristos, care este mereu în jurul sufletului nostru, se reflectează în el acum în chip natural, precum se oglindeşte cerul în iezerul limpede şi liniştit.

Fă-ne, Doamne, vrednici de curăţenie pentruca în sufletul nostru, sbuciumat să se oglindească şi asemănarea Ta.

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Citiţi şi respândiţi ziarul
Telegraful Român

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6²⁷, 14⁴⁵, 17²⁰	7⁵¹, 17¹², 22³⁸
Braşov, Făgăraş	5²⁰, 12⁵⁸, 18³⁰	11³⁰, 19²¹, 7⁴²
Cisnădie	6¹⁰, 17⁵⁵	7²⁹, 19⁵⁰
Copşa-mică	3²⁰, 9³⁶, 13⁴³, 18³⁵, 22²⁸	4⁴¹, 10²⁴, 15³, 18²⁸, 0⁴³
Ocna-Băi	6⁵⁰, 12⁰³, 15⁵⁰, 19¹⁰	7⁴⁹, 13⁸, 16⁵², 20¹³
Peatra-Olt, Buc.	9⁵⁰, 16⁵, (ac), 17⁴⁵, 19⁵⁵, (ac)	10¹⁰, (ac), 12³³, 16⁴³, (ac), 22⁵⁸
Sighişoara, Agn.	5⁵⁵, 16⁵⁵	8⁰⁰, 15⁵⁴
Vurpăr	16⁵⁵	8⁰⁰

cismarul de Ierusalim. Când după cale lungă pustnicul intră în casa cismarului, îl găsi *lucrând* voios şi întreţinând, din produsul muncii sale, o familie numeroasă.

Iată sensul concepţiei de muncă, în învăţăturile creştine. Munca nu este nesocotită, din contră o îmbinare a ei cu rugăciunea, şi cu faptele milei creştine, întrupează înţelesul creştinismului. Pentru a înţelege acest lucru, este nevoie de-a ceti cu luare aminte învăţăturile Domnului.

Imperecherea de cuvinte: «Roagă-te şi munceşte» este o desminţire limpede, pe care o dă creştinismul celorce exploatează învăţăturile sale într'un senz greşit.

Pr. *Valeriu Bânda.*

Organizaţi Reuniuni de femei

Atâtea gânduri...

Atâtea gânduri necăjite,
In şiruri ameninţătoare,
Trec palide pe dinaintea
Altarelor prăznuitoare.

Simt cum se sbuciumă în ele
In freamăt aspru, de furtună,
Desîntuita desnădejde
A clipelor, ce ne sugramă.

Şi nici o licărire blândă,
Prevestitoare de mai bine,
Nu pâlpâie mângâitoare
In zarea vremii care vine.

Aşa că ele 'n adâncimea
Atâtor firi cutremurate,
In clocot închingat de ură
Revarsă doruri blestemate.

Şi, dacă n'ai ţi tu, credinţă,
Cu vraja ta nemuritoare, —
Intinsul ţării întregite
L-ar părjoli, distrugătoare.

VASILE STOICANEA.

Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba Iulia şi Sibiu

Nr. 4398/932 Şcol. (22) 1—3

TABLOUL

catedrelor vacante la şcoalele secundare confesionale române de sub jurisdicţiunea Consiliului arhiepiscopesc ortodox român de Alba-Iulia şi Sibiu:

A) La liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov:

1. Catedra de Religie.

B) La liceul ortodox român «Avram Iancu» din Brad:

1. Catedra de Română-Latină,
2. Catedra de Franceză,
3. Catedra de Germană,
4. Catedra de Matematici,
5. Catedra de Geografie-Drept,
6. Catedra de Ştiinţe-naturale,
7. Catedra de Desemn-Caligrafie,
8. Catedra de Educaţie fizică.

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste catedre vor înainta până la 1 Iulie 1932 Consiliului arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, cereri pregătite conform Legii învăţământului secundar, cu acte originale despre pregătirea ce posed şi cu dovadă să sunt creştini ortodocşi. La cerere se se va anexa şi certificat de sănătate, eliberat de medic oficial. Se recomandă prezentarea în persoană şi se va da preferinţă candidaţilor, cari au şi pregătire teologică.

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale, ţinută la 7 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

---

Nr. 4755/932 Şcol. (21) 2—3

Concurs

La Şcoala Normală ortodoxă «Andrei Şaguna» din Sibiu, la începutul anului şcolar 1932/33 sunt vacante următoarele catedre şi ore:

A. *Secţia de băieţi:*

1. Catedra Nr. 4. limba franceză.
2. Catedra Nr. 5. Ştiinţe pedagogice.
3. Catedra Nr. 17. Ştiinţe agricole şi practica agricolă.
4. Catedra Nr. 18. Violină şi Ansamblu.

B. *Secţia de fete:*

1. Postul de medică cu 3 ore de igienă.
2. Limba franceză 6 ore.
3. Limba latină 3 ore.
4. Drept şi economie politică 2 ore.
5. Ţesut şi sericicultură 8½ ore.

Doritorii de a ocupa aceste catedre şi ore vacante, vor înainta, *până la 15 Iulie crt.* cereri, împreună cu certificatele de studii şi atestat că sunt români ortodocşi, *Consiliului Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, în Sibiu.*

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 7 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului

Spion şi spioane celebre,

mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.

de

Gl I. Teodorescu şi Cpt. A. Hristescu

Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

ANUNŢ

Tuturor oficiilor protopopeşti şi parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispoziţiile testamentare ale fericitului mitropolit Şaguna precum şi regulamentele pentru administrarea Librăriei şi Tipografiei arhidiecezane, atragem atenţiunea oficiilor parohiale şi protopopeşti ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate şi tipărituri oficiale precum şi obiecte rituale şi cărţi bisericeşti să se procure dela Tipografia şi Librăria arhidiecezană.

Aceste aşezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale şi protopopeşti.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism şi o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU

profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoţit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desfiinţarea Statului Catolic

Preţul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimiţându-se preţul plus spesele postale prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broşura:

„Profeţii mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucţiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanţa lor mesianică. Preţul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici şi îndrumări omiletice

de

Preotul Gheorghe Secaş

Preţul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului"

Scurte meditaţii pentru preoţi, prelucrate după **A. Huonder,** din limba germană

de

Ioan Moşoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Preţul Lei: 80.

In zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă şi preţioasă, tuturor preoţilor din arhiepiscopia de Alba Iulia şi Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat şi oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Inalt Prea Sfinţia Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Inalt Regent

OMUL şi FAPTELE

Contribuţiuni la studiul istoriei bisericei române ortodoxe contimporane

de

ION RUSU ABRUDEANU

Volumul I

Preţul Lei 500·—, plus spese postale Lei 20·—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Picolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanţa Hodoş.** Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Preţul 40 lei, şi porto 12 lei trimis recomandat.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Dumitru Cunţan

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărţi ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuţi. Preţul Lei 400·—. La comande se alătură Lei 20·— pentru spese poştale.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot şi lecţii de înot

Pentru bărbaţi:

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marţi:	dela 1½—7½ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbaţi:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	dela 1½—7½ ore seara preţuri urcate
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela 1½—5 p. m., dela 5—7½ ore seara preţuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. preţuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela 1½—7½ ore seara preţuri urcate
Vineri:	dela 1½—5 ore p. m. dela 5—7½ ore seara preţuri reduse
Sâmbătă:	închis
Dumineçă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 25 Iunie 193[illegible] Nr. 49

Telegraful

Organ naţional-bi[illegible]

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

RUSALIILE LA SIBIU

O imposantă manifestaţiune religioasă

Pelerinajul Oştii Domnului la catedrala din Sibiu a fost un prilej de a demonstra puterea acestui curent de premenire a vieţii religioase în sânul poporului nostru.

Religia creştină se caracterizează pintr'o imensă complexitate şi variaţiuni ale formelor de reprezentare. Geniul fiecărui popor se arată în religie. Şi religia influinţează sufletul, cugetarea şi sensibilitatea poporului. Religia se slujeşte de biserică, precum sufletul se slujeşte de trupul omenesc. Biserica e vasul dumnezeesc al religiei creştine. Misticismul religios e întemeiat pe experienţa religioasă. Misticismul e protestatar, reformator, înnoitor.

Considerăm *Oastea Domnului* printre creaţiunile misticismului religios al poporului nostru. Pentru acest motiv e o noutate. Motivele psihologice sunt evidente.

Războiul mondial a stârnit în beligeranţi instinctele eroice militare. Dar acel eroism militar n'a realizat pacea şi liniştea sufletească. Pentru aceasta trebuia o transferare a eroismului în domeniul spiritualităţii.

Ostaşii tranşeelor s'au prefăcut în ostaşii Duhului, în «Ostaşii Domnului», angajaţi benevol să ducă o viaţă de cucernicie, slobozi de păgânătatea sterilă şi stupidă a vieţii lumeşti.

Nici în războiu eroii nu se cugetau ce mănâncă, nici să doarmă cu capul pe perină, nici să se îmbrace în purpură şi mătase, cum se cugetau hienele tranşeelor. Tot astfel luptătorii spiritului despreţuesc îmbuibarea în plăceri şi în desfătări, ci preferă renunţarea, sobrietatea şi austeritatea, întruchipând reacţiunea în contra vulgarismului degradant.

Curentul *Oastea Domnului* nu trebue să rămână glasul celui ce strigă în pustie, ci trebue să cucerească toate straturile sociale, în care sufletul se înăbuşeşte.

Trebue deschisă fereastra răsăriteană a sufletului pentru pătrunderea surprinderii divine. Civilizaţia de azi tinde să exproprieze pe Dumnezeu din domeniile Lui.

Curentul «Oastei Domnului» trebue să împlânte plugul adânc în solul vieţii religioase, pentrucă riscând să rămână la suprafaţă se pierde în sentimentalism religios, care constitue o periculoasă maladie.

Simplificarea fecundă a vieţii religioase constă în revenirea la adevărurile fundamentale pe care se basează religia şi biserica. Dumnezeu, suflet, nemurire, păcat, sfinţenie, cruce, jertfă sunt realităţi spirituale, din care se alcătuieşte viaţa cu proiecţiuni dincolo de lumea văzută şi în acelaş timp sunt pârghiile lumii nevăzute.

Oastea Domnului, ca şi celelalte aşezăminte religioase: Societatea Sfântul Gheorghe, Reuniunea Sf. Maria, sunt menite a lărgi concepţia parohialismului de azi spre orizonturile adevărate ale familiei Mântuitorului în lume.

Pelerinajul la centrul Mitropoliei noastre al Ostaşilor Domnului a fost un prilej de a invedera, că misiunea catedralei întrece misiunea unei biserici parohiale, fiind mama tuturor bisericilor, în care slujeşte Ierarhul, arhipăstorul preoţilor şi al credincioşilor.

*

In cele următoare publicăm un scurt raport despre

Marea adunare a „Oştii Domnului"

Ziua întâi

Asociaţia religioasă «*Oastea Domnului* şi-a ţinut adunarea în oraşul arhiepiscopiei noastre. Deşi ziua proprie pentru adunare era a doua de Rusalii, totuşi încă de Sâmbătă după masă au început să sosească la Sibiu zeci şi sute de creştini cucernici, din toate părţile ţării: nu numai din Ardeal, ci şi din Muntenia, Moldova, Basarabia, Banat...

Pe feţele lor se putea citi o linişte sfântă şi o încredere în destinul asociaţiei care le-a cucerit inimile.

In ziua întâi de Rusalii ostaşii s'au concentrat în sfânta biserică catedrală, spre a asculta sfânta liturghie, slujbă care a fost celebrată de însuşi înaltul păstor I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*.

La sfârşit I. P. S. Sa a rostit o impresionantă predică, arătând necesitatea imperioasă de a se spiritualiza întreaga societate românească. Spiritualizarea aceasta este azi mai necesară ca oricând. Ea nu se poate face decât printr'o conlucrare activă a noastră, cu harul cel dătător de viaţă şi sfinţitor.

După sfânta slujbă ostaşii s'au strâns în curtea Academiei teologice spre a face cunoştinţă unul cu altul, acei cari nu se cunoşteau până acum decât dintr'o comuniune de idei şi sentimente, dintr'o legătură sufletească

FOIŞOARA

Părintele Iosif

— Schiţă de portret —

Trei drumari se întâlniră la o răscruce. Toţi trei cu cioareci şi cu sumane. Toţi trei cu blândeţe 'n ochi şi cu cruciuliţa «Oastei Domnului» pe piept.

— Pacea Domnului cu voi! grăi la întâlnire unul.

— Slăvit să fie Domnul! urmă al doilea.

— In vecii vecilor! adause al treilea şi toţi trei îşi strânseră cu dragoste mânile crepate.

— Aţi plecat la chemarea părintelui Iosif?

— La adunarea din Sibiu.

— Cu voea şi cu ajutorul Domnului.

Cei trei ostaşi ai credinţei se îmbrăţişează ca fraţii cei de-un tată şi de-o mamă. Porniră apoi ear pe calea jilăvită de lacrimile cerului.

— Io viu de-o zi, de pe munte, dela oi, c'am dorit cu mare dor să-l văd faţă 'n faţă pe părintele Iosif...

— Io drumăresc de-o săptămână tot cu pofta aea, dela ţes, şi altă săptămână robit-am pintru bani de cheltueală..

— Io bat drumul pocăinţii c-un mălai de împrumut si cu bănuţi luaţi pe camătă, ca un muncitor fără de muncă...

Cei trei drumari tăcură pe-o clipă. Gândurile lor colindară pela vetre împresurate de sărăcie, pela copilaşi învăluiţi în zdrenţe şi pela cămătarii ce-i îngrozesc în toată ziua. Feţele lor se umbriră de valurile grijilor ca faţa ceriului de valurile norilor. Dar umbra se schimbă îndată în lumină. Sufletele copleşite de convoiul grijilor se înseninară şi graiurile lor se dăpănară aşa:

— Binecuvântat să fie Domnul pintru toate câte mi-a făcut El mie...

— Binecuvântat să fie Domnul pintrucă m'a iubit şi s'a dat pe sine pintru mine!...

— Binecuvântat să fie Domnul pintrucă mi-o scos în calea rătăcirii mele pe părintele Iosif!...

In ochii lor lucea lumina bucuriei alunecate din tărâmul îngerilor.

— Fraţii mei, mie-mi pare părintele Iosif bun şi drept şi curat cu inima ca Iosîf fiul lui Iacob... Deaceea se lipeşte de Domnul ca Iosif de tatăl său Iacob... De aceea spune 'n slova lui: Mai lângă Domnul meu, mai lângă El... Şi de-aceea nu-l poate ispiti pe el deşertăciunea lumii Faraonului, făr' pururea grăieşte şi pururea împlineşte sfântă slova Domnului...

— Dragii mei, io dau eu părerea c'ar aduce mult şi cu credinţa şi cu stăruinţa sfântului Iosif din Nazaretul Galileii... Că se închină Domnului cu credinţa şi cu smerenia şi cu osârdia cu care se închină şi sfântul Iosif pruncuţului pe care-l purta cu drag în braţe, ca: Fiul lui Dumnezeu... Că stăruieşte 'n slujba lui de toate zilele pintru mântuirea cauzei Domnului de uneltirile Irodianilor de azi, cum stăruea şi sfântul Iosif pe drmurile Iudeei şi Egiptului şi Galileei pintru scăparea Mântuitorului de prigoana lui Irod... Iar cauza Domnului este cauza mântuirii sufletelor din legăturile fărădelegilor!... Râvna şi răbdarea lui în treaba mântuirii sufleteşti nu mai ştie de hotar!... Ci că de truda sa cea multă s'ar fi topit trupşorul lui ca ceara de faţa focului, ca floarea de arşiţa soarelui şi c'ar fi bunul părinte cu trupul sec ca umbra şi uşor ca visul...

— Scumpii mei fraţi ostaşi ai Domnului, io-l găsesc pe părintele Iosif mai aproape de Iosif cel cu bun chip din Arimateea!... Că dacă păstravului îi place s'alerge prin apa limpede de munte şi şoimului îi place să plutească pe sub pânza boltii albastre, părintelui Iosif îi place să-şi

nevăzută. Aici au petrecut în cântece religioase tot timpul înainte de masă.

După masă, ora 3, ostaşii s'au strâns din nou în curtea Academiei. A urmat acum cuvântul ostaşilor din toate părţile ţării.

Primul care a luat cuvântul a fost părintele *V. Oatu* dela Bucureşti.

Sf. Sa îşi exprimă mulţumirea sufletească de a vedea strânşi într'o adunare pe toţi cari au un singur scop: Mântuirea sufletească. Termină, aducând salutul fraţilor dela Bucureşti.

I. Gr. Oprişan (Bucureşti) citeşte telegrama sosită pentru fraţii din «Oastea Domnului», dela Asociaţia «Patriarhul Miron». Arată legătura ce există între Asociaţia aceasta şi «Oastea Domnului».

In cuvinte simţite arată apoi importanţa sfintei Evanghelii în viaţa fiecărui creştin şi mai ales rolul neasemănat de mare ce-l are sf. cuminecătură pentru întărirea şi sfinţirea noastră.

Dl *Al. Lascarov-Moldovanu* (Bucureşti) în cuvinte pline de un avânt poetic arată netemeinicia acelor cari bârfesc intenţiile curate ale «Oastei Domnului». Accentnează că această asociaţie, rămânând în biserică, este singura care poate ridica moralul neamului.

Şi-au mai spus cuvântul în urmă şi alţi vorbitori din toate părţile ţării. Intre timp s'au executat cântări şi declamări de conţinut religios. Ostaşii au ascultat cu multă smerenie pe fraţii din Braşov, Lugoj, Rădăuţi, Câmpu-lung, Bacău, Roman etc.

Fanfara «Oastea Domnului» din Orăştie, instruită de dl Creţu, a produs deasemenea o impresie adâncă şi plăcută.

Ziua a doua

Toţi ostaşii au participat la sf. liturghie. De astă dată numărul lor crescuse impunător. Coloane netârşite se îndreptau spre sfânta biserică, purtând placarde care indicau ţinuturile de unde sunt respectivii şi urmând steagurile frumos şi artistic lucrate.

După sfânta liturghie, care a fost slujită de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, P. S. Sa arhiereul *Vasile* şi preoţii sosiţi în Sibiu cu ostaşii Oastei s'au rostit din nou mai multe cuvântări.

Primul care a luat cuvântul a fost I. P. S. Sa arătând importanţa Oastei şi bucuria ce o are în suflet când vede un număr atât de mare de ostaşi.

Îi îndeamnă stăruitor să se ţină în cea mai strânsă legătură cu biserica.

Mai vorbeşte I. P. C. Sa arhimandritul *Scriban*, arătând şi cucernicia Sa rolul cel mare al unei mişcări religioase de felul «Oştii Domnului». Mai vorbesc în acelaş sens: Păr. Ostu, Turicu şi Ioja.

Apoi se formează un cortegiu impozant în faţa bisericii catedrale. Ostaşii în frunte cu steagurile, cu muzica şi cu zeci de placarde străbat strada Mitropoliei şi Cisnădiei îndreptându-se spre sala «Thalia». Convoiul era precedat de preoţimea Sibiului şi de alţi preoţi veniţi la adunare. In urmă păşea I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

Pe tot drumul ostaşii au fost priviţi de un numeros şi curios public.

In sala «Thalia» se reia şirul cuvântărilor. — După cântarea troparului «Bine eşti cuvântat» de întreaga adunare I. P. S. Sa într'un cald cuvânt, adresându-se mulţimei de ostaşi care umplea vasta sală, cu cuvintele «*Hristos în mijlocul nostru*» îşi exprimă bucuria ce o simte văzând întruniţi ostaşii din întreg ţinutul românesc, binevenţându-i şi asigurând întreaga oaste de dragostea şi solicitudinea Sa; arată cum îndată după războiu, se simţea un mare gol sufletesc. Primul gând ce l-a avut atunci, a fost să salveze turma dela alunecarea ei spre întunecime şi astfel puse temelie «Oastei Domnului». Conducătorul activ îl designă în persoana păr. Trifa din Munţii Apuseni. Îşi exprimă mulţumirea sufletească faţă de progresul însemnat pe care l-a făcut «Oastea Domnului» într'un răstimp de abia 10 ani. Numărul membrilor ei a sporit în 10 ani la 60 mii suflete, iar în sânul ei s'au răspândit până acum 350.000 de volume cu conţinut religios-moral.

Prin «Oastea Domnului» ne-a succes a porni în cadrele Bisericii un curent nou de trezire către Dumnezeu şi Hristos, un curent care este aducător de mană cerească întocmai ca o ploaie răcoritoare după o secetă. Lucrul Domnului început de părintele Iosif a fost învrednicit de Dumnezeu de a avea harnici împreună-lucrători; intenţiile sale bune au fost apreciate în capitala ţării din partea I. P. C. Sale Arhimandritului Scriban, de intelectualii mireni, domnii Al. L. Moldovan şi I. Gr. Oprişan şi de o seamă de cucernici preoţi în frunte cu T. Chiricuţa, Ouatu, etc...

Răsadul nou al «Oastei Domnului» a încolţit şi dă roade.

In fine I. P. S. Sa implorând darul şi binecuvântarea Domnului asupra «Oastei Domnului» binecuvântându-i, încheie cu cuvintele: «Bine aţi venit, cei cari aţi venit în numele Domnului! Dumnezeu să fie cu voi»!

Cuvântul arhieresc a făcut o adâncă impresiune asupra întregei adunări.

Arhimandritul Scriban, arată la fel progresul acestei Asociaţii, remarcând faptul că este singură din România care se poate lăuda cu muncă şi rezultate pozitive. Ea numără 60.000 membri, ceeace nu se află la alte Asociaţii. Nici chiar «Temperanţa» n'a reuşit să scoată pe oameni din ghearele beţiei, lucru pe care l-a făcut cu succes «Oastea Domnului». Ea e cel mai puternic organ prin care poate acţiona Biserica ortodoxă română.

Mai vorbesc: păr. Ostu, şi I. Gr. Oprişan.

Apoi Dnul N. Colan, rectorul Academiei teologice în calitate de gazdă, adresează frumoase cuvinte de îndemn moral.

Dl *Al. Lascarov Moldovan*, arată că «Oastea Domnului» e cel mai bun mijloc de renaştere sufletească şi de pregătirea împărăţiei mesianice. Aduce omagii I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae. Remarcabila cuvântare a dlui Al. Lascarov Moldovanu o publicăm în alt loc al ziarului nostru.

Păr. Turicu (Arad) arată că activitatea «Oastei Domnului» a mers atât de departe, încât aceşti oameni au fost în stare să ridice chiar mănăstiri pentru închinare lui Dumnezeu.

Păr. Ioja, aduce salutul fraţilor dela graniţa de Apus a ţării.

Protopop Duma arată starea de spirit a muncitorilor din Valea Jiului şi cât de greu se poate purta munca în acele părţi prea puţin prielnice pentru o desvoltare spirituală.

Cel din urmă vorbitor este păr. *Trifa*, care arată greutăţile neînchipuit de mari prin care a trecut lucrarea «Oastei Domnului». Ele nici n'ar fi putut fi învinse, dacă I. P. S. Sa nu şi-ar fi dat întregul interes şi obolul pentru susţinerea şi întărirea Oastei.

Apoi adunarea ia sfârşit la orele $2^1/_2$ d. a.

La orele 4 după masă, Ostaşii s'au strâns din nou în curtea Academiei teologice, unde s'au ţinut o serie de vorbiri din partea tuturor conducătorilor. (Ouatu, Duma, Oprişanu, Scriban, Moldovan, Nanu etc.)

Ostaşii au petrecut în cântări religioase şi declamări, după care a urmat despărţirea lor şi îndreptarea spre căminurile de baştină.

Se poate conchide că o astfel de impozantă manifestare religioasă nu s'a mai văzut între zidurile vechiului nostru oraş.

Asupra unor momente însemnate ale acestei importante adunări vom avea prilejul să revenim.

Cuvântarea domnului Al. Lascarov Moldovanu

— Rostită a doua zi de Rusalii în adunarea dela Sibiu a „Oştii Domnului" —

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, şi iubiţilor fraţi întru Domnul şi Mântuitorul nostru Isus Hristos, — Iată că bunul nostru Dumnezeu a voit să ne învrednicească a ne aduna în această cetate a ţării noastre, dându-ne ceasuri de curată îmbucurare frăţească întru El, punându-ne la îndemână cer fără nor, iubire în suflete şi gânduri bune în minte.

Mărită să fie puterea Lui în veac, — şi copiii lui cei buni şi adevăraţi, să-i cânte laude cu din adâncul inimei lor.

E zi mare şi hotărâtoare aceasta, pentru mult încercata noastră tovărăşie.

Azi e ziua în care ea aşteaptă pecetluirea trudelor ei, într'o cuvenită recunoaştere şi ocrotire.

Eşită din adâncile nevoi spirituale ale acestei naţii dragi a noastră, din năzuinţa ei spre înălţare şi întărire întru cele de sus, — «Oastea Domnului» a purces, vreme de zece ani de zile, la înfăptuirea unui ideal de viaţă, creştin în toate formele lui, — creştin prin pura lui esenţialitate.

In tot ce-a întreprins şi a realizat această sfântă tovărăşie, ea a înţeles să nu se depărteze o clipă de sub acoperemântul Bisericii noastre ortodoxe, stând necontenit în marginile sfintei învăţături şi ale tot atât de sfintei tradiţiuni.

îngroape genunchii în peatra înmueată de sânge dela poala Crucii Domnului!... Ni-o spus-o doar aşa de limpede că mângâierea lui cea mai mare este să se smerească la picioarele Stăpânului său bun... Iar fiorul său cel mai sfânt se zămisleşte din privirea lungă a piroanelor şi a cununei celei de spini — smulse de mâna Arimateanului din trupul şi de pe creştetul Mântuitorului!... O, câte-a pătimit în lume Domnul pentru răscumpărarea sufletului nostru!... O, câte pătimeşte El şi astăzi dela cărturarii şi fariseii şi dela noi, dela vameşii zilelor noastre!... Dar rugăciunea părintelui Iozif desfundă isvorul milei Domnului... Şi lumina poveţei asle ne îndreaptă paşii zăbavnici pe urmele sfinţite ale lui Iosif din Arimateea!... Care-L predica pe Domnul, când apostolii Lui se ascundeau!... Care-l primi în mormântul grădinii sale trupul străpuns de suliţă, când toată lumea se lăpăda de El cu păcătoasă laşitate... Care înţelese că numai prin moartea celor buni învie cei răi şi că cei buni sânt vrednici de slava cerului şi a pământului...

Povestind ajunseră în faţa unei cruci de câmp. Ei se descoperiră îndată cu evlavie. Se prăbuşiră în genunchi ca Iosif din Arimateea pe cremenea Golgotei, ca părintele Iosif şi ziua şi noaptea, şi ardoarea inimii lor bune şi-o revărsară în rugăciune caldă către Domnul milostivirii şi fiecare sfârşi aşa:

— Doamne, ajută Oştii Tale şi părintelui Iosif...

Iar Celce-şi întinse de bunăvoie braţele sale preasfinte pe speteaza aspră a crucii, pentru noi şi-a noastră mântuire, părea că-i priveşte cu bunătate şi le zice cu căldură:

— Pacea mea cu voi, dragii mei ostaşi!...

Se ridicară apoi cu sufletele rumenite de zorile mângâierii. Păşeau mai veseli. Înaintau mai cu spor. Ochii lor deslușiau în zarea îndepărtată icoana blajină a părintelui Iosif, care-i aşteaptă cu drag, ca tata pe copii, să le grăească:

— Fraţii mei, dragi ostaşi ai Domnului, voi altarele să le păziţi, voi posturile să le sfinţiţi, voi tainele să le gustaţi, voi împărăţia lui Dumnezeu să o lăţiţi şi de Ierusalimul cel ceresc să vă gătiţi... *A. Nanu.*

Răsvrătire şi credinţă

In faţa oglinzii cernite zace un cosciug. In el un copilaş. Stă deasupra, aplecat spre faţă-i, chipul, sleit de orce înviforare şi văduvit de toate bucuriile, al mamei. Pe faţa ei, suptă de dureri sfâşietoare, lacrimile au săpat alvie pentru amarurile vieţii şi-au curs şiroaie peste trupul rece, adormit pentru vecie. Acum s'au oprit. Izvorul li-a secat, căci e a treia zi de când pornit-au la udat. Numai din pieptul bietei mame gemete adânci şi suspinuri negrăite tot străbat neputincioase aducând, în văzul umililor credincioşi, sbuciumul şi îndoiala.

De pe buzele-i învineţite, prin gustarea amară din potirul suferinţei, sboară în răstimpuri vorbe aspre de cârteală împotriva sorţii nemiloase. Strângându-şi pumnii ţipă:

«O, n'ai fost drept deslipindu-mi dela piept odorul scump! Nu. De-aş şti cum, ţi-aş arunca în faţă nelegiuita grozăvie! Prin cruzimea Ta nu poţi fi Tată lumii! Durerea mea şi-a altor mame ar ajunge ca să-ţi îndupiece voinţa. Iar moartea pruncilor nevinovaţi ar fi necunoscută în pianurile stăpânirii Tale»...

Creştinii, veniţi să petreacă 'ntru odihna vecilor pe îngeraşul din vecini, stau muţi şi 'nmărmuriţi. Ce să creadă? Fac dese cruci şi prin şoptiri cucernice cerşesc, cu lacrimi, îndurarea cerului pentru sărmana mamă prinsă în şuvoiul desnădejdilor.

«Nu-i pune, Doamne, în soco-

De aceea şi roadele ei au fost mari dintr'un început.

Căci putem la o zi de mare praznic ca aceasta de azi, să vorbim, fără trufie deşartă, dar cu înţeleaptă şi duhovnicească mândrie smerită, că aceste roade sunt imense.

Intr'o vreme când tovărăşiile dintre oamenii ţării noastre fac de zece ani aceea ce bine vedem cu toţii că fac: lucrări ale veacului, ducând la desbinarea întru acei care ar trebui să fie fraţi, — mergând până chiar la împuţinarea puterii de rezistenţă naţională şi uitând cu desăvârşire de cele ale Ceriului; — această tovărăşie a noastră, neuitând de loc că ţinta supremă a vieţii este pregătirea întru viaţa cea veşnică, s'a adresat, în numele Impăratului împăraţilor, sufletelor acestui neam şi le-a pus la îndemână scăparea din păcate, întărirea întru cele bune, mântuirea cea mult căutată de trudnicul suflet omenesc, — atât spre folosul fiecăruia în parte, cât şi spre acel al patriei noastre pământene, lăsată nouă de bunul Ziditor spre grijă şi pază.

Numai cine nu vrea să vadă, nu va putea să vadă roadele pe care zece ani, astfel lucrând, «Oastea Domnului» le-a adus în cuprinsul obştii româneşti.

Mii de fraţi au fost smulşi păcatului, mii de oameni au fost scăpaţi dela înspăimântătorul înec sufletesc, mii de oameni au fost scoşi din drumul pierzării şi redaţi lui Dumnezeu, întru slava Lui cea cântată de sufletele celor scăpaţi. Un ochi sufletesc neacoperit de solzii invidiei sau a nefrăţietăţii, poate să simtă această curată slăvire, în tot ceea ce de două zile, mulţimea fraţilor adunaţi aici, aduc drept curată şi desinteresată jertfă, prin rugăciunile, prin cântările, prin îmbucurările fără de asemănare de frumoase, lui Dumnezeu cel drept, cel bun, cel iubitor, cel a toate iertător...

Când cu toţii vom avea de dat socoteală de tot ceea ce-am făcut în viaţa aceasta, — «Oastea Domnului» va avea ce să răspundă, — şi faptele ei, nădejde avem, nu vor fi disprețuite de Acela în numele căruia au fost făcute...

Azi, Oastea Domnului, aşteaptă cu încredere recunoaşterea roadelor ostenelelor ei, ale răbdării ei, al dragostei ei, ale credinţei ei în Domnul şi Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Ştim că ea a fost pe nedrept bănuită, — ştim că ea încă nu-şi are o deplină îndreptăţire. Şi ea doreşte, cu din toate puterile ei, să fie ocrotită şi ajutată de toţi acei care, mai înainte de oricine, sunt în drept a face această lucrare.

Mâna dulce şi ajutătoare a Inalt Prea Sfinţiei Voastre, ierarh Nicolae, s'a simţit necontenit asupra tovărăşiei noastre.

Această protegiuire a fost ca şi un cort umbritor pus peste tovărăşia noastră, în ceasuri de arşiţă grea, pogorâtă asupra ei, din partea oamenilor neînţelegători sau de rea credinţă.

Indrăznim, Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, să Vă cerem azi să învârtoşaţi această protegiuire.

Ctitor al mişcării acesteia, aveţi sfânta îndatorire de-a o ocroti împotriva oricui, ea fiind lucrarea Domnului.

Rugându-Vă a o feri de furtuni, — cerem cu smerenie şi cu tărie să binevoiţi a-i da îndrumare şi protegiuire, — veghind de pe scaunul arhieriei Voastre, ca ea să-şi ducă mai departe rostul ei cel sfinţit de Dumnezeul luminilor, — lăsându-i slobod mersul spre destinul ei cel călăuzit de Duhul Sfânt, şi stând necontenit cu ochi de părinte înţelegător, pentru ca fiii Voştri duhovniceşti să nu iasă, din pricina râvnei sau a neştiinţei sau chiar a gândului rău, dintre marginile sfintei şi tradiţionalei noastre Biserici.

Mii de suflete aşteaptă azi, Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, ca mâna Voastră în care viază puterea lui Dumnezeu, — inima Voastră în care se sbate, caldă, dragostea lui Dumnezeu, — mintea Voastră înţelegătoare în care tronează dreptatea lui Dumnezeu, — să fie aduse asupra şi în tovărăşia noastră, spre cea din urmă îndreptăţire şi slobodă propăşire a ei, întru buna vieţuire omenească şi întru Slava Celui de Sus.

Un umil şi nevrednic secerător în ogorul secerătorilor Domnului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos, îngenunchind şi plângând în suflet de îmbucurare sfântă, roagă pe bunul Dumnezeu să ne ajute la toţi întru izbândirea celor plăcute Lui. Dumnezeu să fie cu noi acum şi totdeauna.

---

teala Ta cea dreaptă rătăcirea — se roagă credincioşii. — Ştii, doar, că rătăcirea trebuia să vie: ea e soră cu durerea, care 'nlătură din om gândirea şi credinţa. Iartă-i ei»!

*

«Tu eşti învierea şi viaţa şi odihna pruncului Tău, Hristoase Dumnezeul nostru»... răsună, printre fumul de tămâie, glasul slujitorului lui Dumnezeu. Şi ruga lui tronează 'n măreţie, umplând căsuţa de vibrări tainice şi sfinte. Se 'nchină toţi cei credincoşi. Se 'nchină şi sărmana maică îndoliată. Iar după 'nchinăciune stă năimită: Şi-a adus aminte de ceva... Prin sâta minţii, abia întoarsă din alunecare, cerne cu 'ngrijire cuvintele rostite nu de mult la căpătâiul pruncului. Tresare şi se 'nfiorează. Nu-i vine-a crede c'au sburat, din gura ei, cuvinte de cârteală şi hulire. De ce să fi strigat ea hulă ziditorului? Pentrucă doar El e învierea şi viaţa şi odihna copilaşului ei mort? Pentru asta?

Şi-atunci un mare semn de întrebare îi crescu într'o clipită la poarta minţii. Dar nu stătu decât o clipă. Căci din adâncul tainic al fiinţei sale izvorâ pe dată un val de dulce încredere în răsplătirea dreaptă a Creatorului. Luând cu sine semnul de perzanie şi ridicând copacul îndoielii, valul le trăvăli în nefiinţă. Apoi clădi, pe temelii curate şi stropite 'n flacări de dureri, edificiul neclintit al credinţei. Din buze tremurânde şi vădind din faţă-i bucuria reîntoarcerii, mama şopti: «Doamne, fie voia Ta».

*

Din perete, străjuind Hristos asupra celor ce se 'ntâmplă 'n sufletele oamenilor, în fiecare zi şi clipă, privea cu chipu-i de mustrare: «Până când voi fi cu voi»? Iar binecuvântând îşi revărsă blândeţele zicând: «Veniţi la mine, toţi cei obosiţi şi însărcinaţi, şi eu vă voi odihni pe voi»...

D. Călugăr.

Activitatea comisiei interimare a municipiului Sibiu

In toamna anului 1931 la municipiul Sibiu s'a numit pentru prima dată o comisie interimară cu majoritate românească, compusă din următorii: v.-preşedinte Silviu Ţeposu, membri: Pr. Dr. Andrei Gâlea, Dr. Nicolae Schiau, Dr. Cornel Manta şi Gheorghe Poponea.

Astăzi, când membrii români ai comisiei sânt înlocuiţi cu partizanii guvernului, nu va fi de prisos să arătăm, în câteva linii, care a fost activitatea ei şi prin ce şi-a justificat existenţa?

Pe teren gospodăresc a alcătuit bugetul pe 1932 cu o reducere de 12.607.373 lei, fără a înlătura din serviciu vre-un funcţionar sau lucrător.

A instituit o comisiune care să studieze întregul complex al taxelor ce se plătesc la oraş, ca viitorul buget să se poată alcătui cu reducerile pe care le cer timpurile grele prin care trecem.

A întocmit regulamentele necesare (de funcţionare a serviciilor municipiului, al apaductului, canalizării, construcţiilor, şi orhestrei orăşeneşti).

Pe teren edilitar, opera începută de comisia interimară, nu s'a putut termina. A cumpărat a doua carieră de pietriş, pentru a putea veni şi în ajutorul cartierelor nou înfiinţate. A dat nomenclatură nouă străzilor din oraşul Sibiu, satisfăcând după dreptate revendicările româneşti.

A luat toate măsurile în interesul igienic al locuitorilor (sondaj în apropierea abatorului comunal, continuarea reţelei de canalizare în oraşul de jos, şi începerea canalizării în alte cartiere, regularea din Piaţa Unirii ş. a.).

Din punct de vedere românesc, comisia interimară a căutat ca nedreptatea, de care a fost împărtăşit până acum elementul românesc în angajarea funcţionarilor la primărie, să se repare. Constatând, că 75% dintre funcţionarii existenţi sânt saşi, a ţinut ca locurile vacante să le întregească cu români. In 8 luni, cât a funcţionat comisia interimară, s'au ales la primărie români: 3 impiegaţi, 1 inginer-şef silvic, 1 şef perceptor, 1 agent sanitar, 1 şofer, şi 1 camerier.

Să sperăm că noua comisiune va continua opera aceasta cu succes şi mai mare.

INFORMAŢIUNI

Şedinţă plenară. Consiliul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia şi Sibiu a ţinut în 22 Iunie a. c. prima şedinţă plenară, după încheerea sesiunii Adunării eparhiale ordinare din anul acesta, sub presidiul I. P. S. Sale Arhiepiscopului şi Mitropolitului nostru *Nicolae*. Consilierii cei noui au depus jurământul prescris; s'au luat dispoziţiunile necesare pentru promulgarea şi executarea concluzelor Adunării eparhiale.

Comemorare la mănăstirea Bistriţa. La 30 Iunie 1932 se împlinesc cinci sute de ani dela moartea lui *Alexandru cel Bun*, fost voevod al Moldovei, înmormântat la mănăstirea Bistriţa din judeţul Neamţ. Cu prilejul acestei aniversări se va desfăşura o mare solemnitate la mănăstire, în prezenţa Suveranului, a membrilor guvernului şi a membrilor adunării eparhiale a Moldovei, în frunte cu I. P. S. Sa mitropolitul Pimen. După serbarea dela Bistriţa participanţii pleacă la Suceava, capitala veche a Moldovei şi fosta reşedinţă a domnitorului Alexandru cel Bun.

Partide şi grupări. In faţa alegerilor se prezintă, până acum, următoarele *partide* politice: naţional-ţărănist, naţional-liberal ducist, naţional-liberal georgist, averescan, naţional-agrar, social democrat, ţăranist-lupist; urmează *grupările* politice: uniunea agrară (Iorga—Argetoianu), Liga apărării naţionale creştine, Garda de fier, Liga contra cametei, Blocul cetăţenesc, steriştii, comuniştii, sfaturile negustoreşti, federaţia economică ş. a. Mai vin apoi partidele minoritare: maghiar, german, ucrainian şi jidovesc. Numărul *mare* al listelor de candidaţi garantează guvernului cota necesară. Alegătorul însă, în faţa buletinului cu atâtea liste de candidaţi, va avea larg teren de — meditare.

Taxa pentru examenul de bacalaureat este ceva redusă (dela 1500 lei la 1200 lei). Scutiri de taxă se fac în proporţie de 20 la sută din numărul candidaţilor.

ŞTIRI LOCALE

Concerte date de orchestra oraşului: Luni în 27 Iunie, ora 9 seara, pe Promenada de jos; Joi în 30 Iunie, ora 9 seara, în parcul Sub arini; Sâmbătă, în 2 Iulie, ora 6 d. a. în parcul Sub arini.

Mersul trenurilor

— **Gara Sibiu** —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6^{37}, 14^{8}, 17^{10}	7^{51}, 17^{12}, 22^{38}
Braşov, Făgăraş	5^{20}, 12^{58}, 18^{30}	11^{30}, 19^{21}, 7^{42}
Cisnădie	6^{10}, 17^{55}	7^{29}, 19^{50}
Copşa-mică	3^{20}, 9^{36}, 13^{42}, 18^{35}, 22^{8}	4^{41}, 10^{34}, 15^{3}, 18^{28}, 0^{42}
Ocna-Băi	6^{50}, 12^{02}, 15^{50}, 19^{10}	7^{49}, 13^{3}, 16^{52}, 20^{12}
Peatra-Olt, Buc.	9^{50}, 16^{5}, (ac), 17^{45}, 19^{55}, (ac)	10^{10}, (ac), 12^{52}, 16^{42}, (ac), 22^{50}
Sighişoara, Agn.	5^{35}, 16^{56}	8^{00}, 15^{54}
Vurpăr	16^{55}	8^{00}

Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba Iulia şi Sibiu

Nr. 4398/932 Şcol. (22) 2—3

TABLOUL

catedrelor vacante la şcoalele secundare confesionale române de sub jurisdicţiunea Consiliului arhiepiscopesc ortodox român de Alba-Iulia şi Sibiu:

A) La liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov:

1. Catedra de Religie.

B) La liceul ortodox român «Avram Iancu» din Brad:

1. Catedra de Română-Latină,
2. Catedra de Franceză,
3. Catedra de Germană,
4. Catedra de Matematici,
5. Catedra de Geografie-Drept,
6. Catedra de Ştiinţe-naturale,
7. Catedra de Desemn-Caligrafie,
8. Catedra de Educaţie fizică.

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste catedre vor înainta până la 1 Iulie 1932 Constiliului arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, cereri pregătite conform Legii învăţământului secundar, cu acte originale despre pregătirea ce posed şi cu dovadă să sunt creştini ortodocşi. La cerere se se va anexa şi certificat de sănătate, eliberat de medic oficial. Se recomandă prezentarea în persoană şi se va da preferinţă candidaţilor, cari au şi pregătire teologică.

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale, ţinută la 7 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

---

Nr. 4755/932 Şcol. (21) 3—3

Concurs

La Şcoala Normală ortodoxă «Andrei Şaguna» din Sibiu, la începutul anului şcolar 1932/33 sunt vacante următoarele catedre şi ore:

A. *Secţia de băieţi:*

1. Catedra Nr. 4. limba franceză.
2. Catedra Nr. 5. Ştiinţe pedagogice.
3. Catedra Nr. 17. Ştiinţe agricole şi practica agricolă.
4. Catedra Nr. 18. Violină şi Ansamblu.

B. *Secţia de fete:*

1. Postul de medică cu 3 ore de igienă.
2. Limba franceză 6 ore.
3. Limba latină 3 ore.
4. Drept şi economie politică 2 ore.
5. Ţesut şi sericicultură 8½ ore.

Doritorii de a ocupa aceste catedre şi ore vacante, vor înainta, *până la 15 Iulie crt.* cereri, împreună cu certificatele de studii şi atestat că sunt români ortodocşi, *Consiliului Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, în Sibiu.*

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 7 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului

Spion şi spioane celebre,

mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.

de

Gl I. Teodorescu şi **Cpt. A. Hristescu**

Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

şi

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Antoniu Sequens

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

ATLAS

pentru

Istoria Bisericii Universale

întocmit sub

Indrumările dlui Teodor M. Popescu

profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti

de

Pr. Marin Popa-Nemoiu

cu colaborarea dlui

Ion M. Popescu-Romanaţi

studenţi

Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**

Preţul Lei 100·— plus spese poştale Lei 15·—

Au apărut:

Manuale de limba română

de **E. HODOŞ**

I. Carte de citire şi Gramatică

pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noţiuni de Stilistică şi Poetică şi Carte de citire

(pentru Istoria Literaturii); şi

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi

Prelucrate, complectate şi editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavschi

şi acum din nou editate şi complectate

de

Dr. în teologie şi filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de

Dr. CORNEL POPESCU

protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura

Seminţe creştine

sădite

în ogorul românesc

de

Pr. Ic. I. Mălăescu

Tomul III

Preţul Lei 125 + spese Lei 20

Sectele din România

de

Arhiereul Grigorie L. Botoşăneanu

Preţul Lei 30 + spese Lei 15

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare

Vieţile Sfinţilor

în limba moldovenească

întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor

Luna Mai (1—15)

Cartea întâia

Preţul Lei 225.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Dicţionarul

enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»

Partea I

Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi

de

I.-Aurel Candrea

profesor la Facultatea de litere din Bucureşti

Partea II

Dicţionarul istoriei şi geografiei universale

de

Gh. Adamescu

profesor, membru corespondent al Academiei Române

Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea

din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal

de

Vasile V. Drăgan

licenţiat în ştiinţe de stat

cu prefaţa de

Dr. N. Stoenescu

conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

---

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă

profesor la Academia teologică

	Lei
1. Tâlcuirea sfintei Liturghii	legată 15
2. Tâlcuirea sfintelor Taine	„ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese postale Lei 10— în plus.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

I. „Tatăl-Nostru" (tâlcuire) 50 pag.	Lei 15
2. „Plângerile lui Ieremia"...	Lei 25
3. „Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"	Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor"	Lei 28

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ.* Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. **Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.**

Anul LXXX Sibiu, 2 Iulie 1932 Nr. 50

Telegraful R

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

2 ex. (Of.)
sociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
ina 8

Să nu stăm cu mânile în sân

Nu sânt persoană cu ambiții de a cere candidatura de deputat sau de senator în alegerile parlamentare ce vor urma preste câteva zile. Stările politice și economice triste actuale însă mă îndeamnă să-mi spun cuvântul, deși peste tot stau departe de politica zilei și nu doresc să am rol în luptele de acum electorale, care vor fi poate mult mai vehemente ca altădată.

Am o durere, ce de mult mă paște. Până acum am făcut politică activă, la care mulți dintre preoții noștri au luat parte, dar, o spun verde, nici pe departe cu rezultatul așteptat.

Biserica, ar trebui să fie totdeauna autoritatea morală cea mai sus pusă, de care nici o vorbă rea nu se poate apropia, — și iată că totuși servitorii ei sânt aproape scoși afară din bugetul de stat.

Nu am cerut și nu cer clerului să se amestece în vârtejul patimilor, care atât rău aduce neamului și bisericii noastre. Zic și cer însă ca din prilejul alegerilor parlamentare să învățăm poporul a nu se lua după vorbele politicianilor, căci una e a vorbi, și alta a împlini ceea ce se promite în vorbe mari.

Poporul să se uite în jurul său și să vadă cine sânt persoanele care țin la dreptatea și adevărul ce-l propagă biserica. Cine, prin trecutul său, dă cea mai mare garanție la asigurarea idealurilor străbune? Acelora apoi să le acorde încrederea, nu înnoitorilor de moravuri și persoanelor care alt ideal nu au, decât satisfacerea poftelor materiale egoiste.

Trebue să spunem sus și tare, că oameni dovediți ca mistificători ai opiniei publice, cei cari ni-au compromis statul și neamul prin operațiile lor, să fie scoși din rândul luptătorilor și pedepsiți în sfârșit ca să nu le mai vină pofta de înălțare în poziții ce le-au purtat cu nevrednicie.

Avem încă, slavă Domnului, oameni morali și religioși între noi. Biserica și clerul ei să păsească activi în sporirea moralității în stat, fără a se alătura cutărui partid din sumedenia celor ce poartă războiul electoral ce se deslănțuește în țară.

Am credința, că cu cât glasul bisericii, prin cuvântul clerului său, va fi mai puternic, cu atât se va auzi mai departe și-și va avea efectul. Dar cuvântul clerului nu numai acum să vină și să răsune, ci totdeauna, și să nu conteneacă până când opinia noastră publică va fi intrată în ecoul lui.

Cred firm, că atunci când clerul va predica în mod hotărât moralitatea în cuprinsul satelor, și când cuvântul clerului superior încă va răsuna în corpurile legiuitoare tot cu mai multă hotărâre, nu se vor mai repeta scenele la care am fost și sântem martori.

Numai în timpurile tulburi morale pot umbla cu capul ridicat profitorii și-și pot sporî isprăvile păcătoase. Să nu mai fie!

Prot. *Vasile Gan.*

Comemorare. In ziua amintirii eroilor în America (Memorial Day) au fost pomeniți în plaiurile americane doi eroi români, cari prin jertfele lor au contribuit, în războiul civil dela 1861—1865, la unitatea națională și politică a Statelor unite nordamericane. Acești eroi sânt generalul *Gheorghe Pomuț*, dela a cărui moarte se împlinesc în 12 Octomvrie 50 de ani, și căpitanul *Nicolae Dunca*, mort pe front, la 8 Iunie 1862, în lupta dela Cross Keys, Virginia. In bisericile ortodoxe românești din America s'au ținut servicii religioase, cinstind memoria celor doi viteji români, cari și-au oferit viața pentru marea cauză americană.

Nr. 5008/932 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Se atrage atențiunea oficiilor protopresbiterale și parohiale, că în baza dispozițiunilor luate de Direcțiunea generală a regiei autonome a poștelor, telegrafelor și telefoanelor, corespondența oficială se poate preda la poștă *ca recomandată* numai în cazuri de trimiteri secrete confidențiale și acelea cari conțin acte, cari eventual pierzându-se nu s'ar mai putea reconstitui, înscriindu-se pe plic mențiunea «confidențial».

De asemeni este oprit a se expedia corespondența oficială sub formă de foi volante, neînchisă în plicuri.

Oficiile noastre protopresbiterale și parohiale se vor conforma acestor dispoziții.

Sibiu, 28 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

FOIȘOARA

Ad Nr. 5053 Plen. 1932.

Fondul de ajutorare preoțesc

al clerului și funcționarilor bisericești din arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

REGULAMENT

Art. 1. Pentru a feri familia preoțească de lipsurile dureroase și de umilințele la care poate fi expusă cu prilejul trist al morții preotului, preoțimea din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, inclusiv profesorii Academiei teologice „Andreiane“ din Sibiu și funcționarii consiliului arhiepiscopesc din Sibiu cu asentimentul și concursul binevoitor al consiliului arhiepiscopesc, se asociază și creiază prin contribuțiuni obligatorii un fond, numit *„Fondul de ajutorare preoțesc“*, din care să se dea ajutoare momentane familiilor membrilor decedați ai acestei asociații.

Art. 2. Membri ai acestui fond sunt și vor fi în mod obligatoriu toți preoții, profesorii academiei teologice, și funcționarii consiliului arhiepiscopesc de azi și din viitor în funcție, sau penzionari din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. în baza datoriei lor morale la ajutorare reciprocă și a declarațiunii lor de aderență integrală la cele cuprinse în acest regulament, care se verifica de acești membri în congresul lor general și se aprobă de consiliul arhiepiscopesc și de adunarea eparhială. Inscrierea oamenilor de serviciu dela consiliul arhiepiscopesc este facultativă.

Art. 3. Acest fond formează proprietatea membrilor lui, enumerați în art. precedent.

Art. 4. Cotizațiile obligatorii de membri sunt:

a. O cotizație unică de fondare de Lei 200 (douăsute) la înscriere și

b. Cotizațiile lunare de regie de câte Lei 100 (unasută) vreme de 25 ani consecutivi, respective numai până la moartea membrului contribuabil, dacă aceasta survine mai de grabă.

Aceste cotizații se achită la casieria consiliului arhiepiscopesc din Sibiu prin reținere din salarul sau penziunea membrului sau prin achitarea directă de către el.

Pentru cazul că numărul deceselor ar trece peste media de 13 anual, care s'a luat ca bază la calculație, fiecare membru va contribui pe lângă cotizația fixă lunară cu încă Lei 8 (opt) lunar de fiecare deces în plus.

Art. 5. La moartea unui membru contribuabil al fondului, familia sau persoana încredințată cu înmormântarea lui ridică imediat dela casieria consiliului arhiepiscopesc în baza dovezii despre deces și a chitanței vizate de autoritatea imediat superioară un ajutor preoțesc în suma de Lei 50.000 (cincizecimii).

Excepție se face cu membri trecuți de 60 de ani.

La decesul membrilor trecuți de 60 de ani se achită Lei 50.000 ajutor numai în cazul când au achitat cotizațiile în decurs de cel puțin 15 ani. Dacă au achitat cotizațiile numai dela 10—15 ani, se achită Lei 40.000 ajutor, iar dacă le-au achitat mai puțin de 10 ani primesc 30.000 Lei ajutor.

Art. 6. Calitatea de membru al acestui fond încetează:

a. Prin deces, *b.* prin neachitarea cotizațiilor lunare de regie scadente — indiferent de cauză — vreme de 6 luni consecutive, și *c.* prin ieșirea membrului din serviciul bisericesc al arhiepiscopiei. In acest caz din urmă însă îi stă deschisă respectivului alternativa de a-și cere și reprimi cotizațiile lunare de regie solvite de el până atunci, dar fără dobânzi, sau de a continua să rămână membru al fondului și mai departe, obligându-se la achitarea regulată a restului cotizațiilor sale lunare.

„Oastea Domnului“

— Despre adunarea dela Rusalii —

Serbările religioase dela Sibiu, cercetate de credincioşi din mari depărtări, au avut momente dintre cele mai impresionante.

Un prea distins scriitor şi participant la manifestaţiile Oştii Domnului în zilele de Rusalii, dl *Al. Lascarov Moldovanu*, le înfăţişează în următoarele rânduri, scrise cu tot farmecul măestrului său condei:

In zilele de Rusalii au fost mari serbări religioase în cetatea lui Andrei Şaguna.

Aceste serbări au fost prilejuite de adunarea membrilor din întreaga ţară ai asociaţiei creştine «Oastea Domnului» după zece ani de durată întru cele frumoase şi bune, înfăptuite pe temeiul învăţăturei lui Hristos.

Această tovărăşie creştină şi-a luat fiinţă aproape de îndată după războiu, sub obăduirea arhierească a I. P. S. Sale Nicolae, arhiepiscop şi mitropolit al Ardealului.

Eşită din duhul de jertfă şi de dragoste al unui umil preot din munţii apuseni, părintele Iosif Trifa, chemat la acestea de o grea încercare trimisă asupra lui dela Dumnezeu, — alcătuirea aceasta creştină are ca ţintă scoborârea învăţăturei Mântuitorului în viaţa fiecăruia din membrii ei. Combaterea alcoolismului pustiitor, înfrânarea vorbelor de injurie, învârtoşirea simţului de frăţietate între oameni, ajutorinţa săracului şi vădanei, dragostea de ţară sub forma văzută a faptei bune şi clăditoare, iată în puţine cuvinte cele dintâi ţinte ale tovărăşiei.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, dintr'un început a pus la îndemâna asociaţiei, ziarul popular «Lumina Satelor», care, treptat-treptat, şi-a mărit tirajul, ajungând astăzi la peste douăzeci mii de exemplare. Intre timp, mişcarea prinzând din ce în ce teren în întreaga ţară, s'a simţit nevoia înfiinţării unui al doilea organ de propagandă mai accentuată duhovnicească — şi atunci părintele Iosif s lansat o minunată foaie de cultură creştină, denumită chiar «Oastea Domnului».

Pentru o cunoaştere între sine, şi pentru o cât mai adâncă consolidare şi organizare a asociaţiei, s'a hotărât o mare adunare a membrilor ei, în prea frumoasa cetate a Sibiului, unde umbra plină de măreţie a neuitatului Şaguna şi ale altor vrednici ierarhi, stau ca o chezăşie de necălătinare sufletească.

Deşi vremurile sunt aşa precum se văd, iar cei mai mulţi membri ai «Oastei Domnului» sunt oameni umili ca avuţie pământească, totuşi afluenţa de credincioşi a fost considerabilă. Mulţi dintre ei au venit pe jos dela mari depărtări, ca într'un pios pelerinaj. Dinspre Bucovina au venit câteva pâlcuri de ţărani cu plete mari ca pe vremea lui Ştefan, — Moldova şi-a trimis, de asemenea, înfăţişătorii (unul din ei venind, ca în poveste, pe jos, vreme de zece zile — şi trecând Carpaţii prin locuri prăpăstioase), — şi aşa, la fel, toate ţinuturile româneşti. S'au putut astfel întâlni *toţi* fraţii români din «toate unghiurile» ţării, dând prin aceasta şi o pildă vie şi caldă de adevărată unitate spirituală românească, — azi, când alte feluri de tovărăşii româneşti, după cât ştim şi vedem, se îndeletnicesc, dimpotrivă, să slăbească, prin faptele şi graiul lor, însăşi puterea de rezistenţă şi de dăinuire a neamului acestuia.

Infrăţiţi prin aceeaşi sfântă învăţătură, care le dă acelaş ţel suprem, ostaşii Domnului au dat, prin adunarea lor, două zile de neasămuită frumuseţă morală şi sufletească, în cetatea sibiană, drept pildă ţării, — arătând ce se poate face când dragostea lui Hristos stăpâneşte sufletele oamenilor.

...Şi minunata slujbă a Pogorârii Sfântului Duh începu, solemnă, cutremurătoare şi mângâioasă.

Când Inaltul părinte a cerut binecuvântarea lui Dumnezeu asupra turmei încredinţate lui spre păstorire, lacrimi multe s'au lăsat din ochii înduioşaţi ai ascultătorilor.

De trei ori Inalt Prea Sfinţitul mitropolit a cerut harul lui Dumnezeu, zicând: «Doamne-Doamne, cată din ceriu şi vezi via aceasta sădită de dreapta Ta — şi desăvârşeşte-o!»...

La timpul cuvenit, ostaşii veniţi din Bucureşti s'au împărtăşit, în solemna tăcere şi aşteptare a peste două mii cinci sute de credincioşi, — după care părintele mitropolit a predicat cald şi vibrant, pătrunzător şi inspirat, despre marele fapt al creştinătăţii: Pogorârea Sfântului Duh, arătând că minunea din ziua Cincizecimei, se poate consuma şi azi, dacă omul crede cu putere în Dumnezeirea lui Isus Hristos.

După amiază a fost adunarea ostaşilor, întru cunoaştere şi împreunăvorbire şi sfătuire.

S'au ridicat atunci din mulţimea prietenilor întru Domnul, glasuri pline de dragoste şi de credincioşie, preoţi şi laici, dând fiecare, din sufletul lor, tot ce simţea că-i mai bun pentru o zidire mai desăvârşită întru cele plăcute lui Dumnezeu.

Am putut astfel asculta glasul blajin ca o povestire a celor din părţile moldovene, — cuvântul avântat şi impetuos al bănăţenilor, — aşezata vorbire a ardelenilor — şi vorba plină de cumpăt şi de înţelepciune acelor veniţi din chiar capitala ţării. Era acolo buchetul sufletesc complect al chiar poporului românesc întreg.

Fiecare aducea acolo roada unei experienţe în Domnul, — eşită adeseori din grele căderi, — lumină venită, biruitoare din negurile păcatului. Fiecare prieten din adunarea aceea era o pildă vie a renaşterei în Duh, prin minunata şi dumnezeească învăţătura a lui Isus, — şi veneau acuma, să se razime unul de altul, spre o întemeere şi mai mare a sfintei tovărăşii.

Curtea Academiei teologice era prea mică pentru mulţimea adunată pe sub umbra copacilor.

Părea o adunare biblică. In ochii tuturor sticleau lacrimile. Nu de întristare, firească, — ci de cea mai curată şi desinteresată mulţumire, din toate câte pot fi pe lume în viaţa aceasta.

Căci, cine poate aduce în lume pacea cea adevărată, decât însuşi Acela care, cu biruitoarea autoritate pe care i-o dădea însăşi Dumnezeirea din El, a putut spune tuturor oamenilor: «Eu sunt pacea!»...

La răstimpuri, ostaşii cântau într'un unison, care era chiar acel al sufletelor lor, nespus de frumoase cântece de laude aduse Domnului, — iar când fanfara ostaşilor din Orăştie şi-a anunţat sosirea prin intonarea marşului solemn «Cu noi este Dumnezeu» — întreaga adunare a isbucnit în clocot cald de îmbucurare şi înduioşare.

Până la ceasul vârstei mele, n'am avut niciodată clipe mai strălucitoare de suflet, ca acestea petrecute atât de aproape de Dumnezeu.

A doua zi de Rusalii a fost hărăzită în întregime «Oastei Domnului».

După o liturghie tot atât de plină de har si strălucire, oficiată tot de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, asistat, de data aceasta, de un sobor de preoţi care sunt membri ai «Oastei Domnului», — ierarhul a binevoit a predica despre această tovărăşie creştină, arătând, în cuvinte calde, şi celor peste două mii cinci sute de asistenţei, obârşia, mersul şi însemnătatea acestei alcătuiri, în lupta grea pe care Biserica noastră o dă azi pentru câştigarea sufletelor la viaţă curată, demnă şi înobilată de învăţătura Mântuitorului: Era atâta reculegere şi atâta dragă ascultare în catedrală, în cât cu adevărat toţi simţeau dulceaţa şi mângâierea Duhului cel sfânt pogorât atunci din ţările Cerului.

După I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, a luat cuvânt I. P. C. Sa arhimandritul Iuliu Scriban, un vajnic şi convins apărător al «Oştii Domnului» împotriva acelor ponegritori, care, necercetând'o şi necunoscând'o, o osândiseră mai dinainte.

Au mai vorbit câţiva preoţi ostaşi după care imensa mulţime s'a încolonat într'o pioasă procesiune, spre a merge la sala de teatru «Thalia», unde avea loc congresul — cel dintâi — al «Oastei Domnului».

Şi pe când toţi din sală, într'o tăcere impresionantă, stăteau în picioare, aşteptând cuvântul de începere, — arhipăstorul, cu un glas vibrant şi dulce, ridicând braţele spre cer, rosti limpede: «Hristos în mijlocul nostru»!...

Şi, pe dată, toţi, în aceeaş încremenire, ca de extaz, întovărăşiţi de sunetul metalic al famfarei ostaşilor din Orăştie, intonară, ca un vuet de ape mari, «Impărate ceresc»...

Incepând apoi cu I. P. Sfinţitul Nicolae, se ţinură cuvântări pornite din inimă întru preamărirea lucrării lui Dumnezeu în această tovărăşie luptătoare.

Ostaşii — tineri — bătrâni, femei, copii — adunaţi din toate colţurile ţării noastre, întruchipau minunat totalitatea duhului românesc.

O tăcere solemnă ţinea tovărăşie vorbirilor, întretăiate doar de unele suspine de plâns ivite din cuprinsul adunării. Că, de sigur, au fost şi aici multe, multe — şi bune, foarte bune lacrimi...

Cine ar putea cugeta că asemenea adunări unice în esenţialitatea lor s'ar putea petrece fără lacrimi?!... Când Duhul cel sfânt se pogoară asupra unei mulţimi, El, de cele mai multe ori, se preface, prin inimă, în lacrimi... Sunt lacrimile care spală vasul sufletului, — sunt acelea care nu întristează, ci care aduc bucuria cea curată..

Şi am plâns şi noi aceste sfinte lacrimi, la Sibiu, în veşnic neuitatele aceste zile de Rusalii...

Pe urmă, ostaşii s'au mai adunat în după amiaza zilei, tot sub copacii din curtea academiei teologice, spre a-şi spune îmbărbătătoarele cuvinte de despărţire.

Art. 7. Din cotizaţiile de fonprea, escedente, donaţiuni, capitalizări, dobânzi etc. cari constituiesc veniturile fondului, se creiază „Fondul de rezervă“ (al ajutorului preoţesc) care fond după trecerea celor 25 ani de fiinţare, menţionaţi la art. 4, îşi va putea amplifica scopul în înţelesul ca să se atribue din el şi ajutoare membrilor în viaţă ai lui, ca de pildă ajutoare pentru infirmitate, boală sau de altă natură.

Art. 8. „Fondul de ajutorare preoţesc“ cu toate evidenţele lui despre membrii contribuabili, decese, ajutoare, fond de rezervă etc. se conduc şi administrează în mod gratuit în registre speciale şi după normele de administraţie bis. în vigoare, de consiliul arhiepiscopiei în colaborare de un comitet special compus din 3 reprezentanţi autorizaţi ai congresului membrilor contribuabili.

Art. 9. Fiecare caz de deces de membru, de ajutor preoţesc, precum şi fiecare bilanţ de gestiune anuală încheiată a fondului, se publică în organul oficial „Telegraful Român“.

Art. 10. Modificarea acestui regulament sau eventuala desfiinţare a „Fondului de ajutorare preoţesc“ se va putea face numai la cererea şi în baza a două treimi din numărul total al membrilor contribuabili la aceea dată, vot exprimat nominal în congresul general al membrilor anume convocat pentru acest scop.

Art. 11. In cazul desfiintării „Fondului de ajutorare preoţesc“ în condiţiunile prevăzute la art. precedent, din întreaga lui avere, inclusiv „Fondul de rezervă“, se vor restitui întâi, proporţional sau integral dacă se va putea, cotizaţiile lunare de regie solvite până atunci de membrii contribuabili încă în viaţă la aceea dată, iar eventualul rest va rămânea în administrarea consiliului arhiepiscopesc ca un fond de caritate pe seama familiilor preoţeşti avizate din arhiepiscopie.

Art. 12. Acest regulament, respectiv „Fondul de ajutorare preoţesc“ se activează cu începere dela 1 Iulie 1932.

Acest regulament s'a aprobat prin concluzul Nr. 67 al Adunării Eparhiale dela 1 Iunie 1932.

Samarineanca

— Schiţă biblică —

S'apropia de-amiazi.

Cerul Samariei era senin ca zâmbetul ochiului de copil.

Faţa soarelui îmbrobodit în raze strălucitoare scălda în baie de lumină culmea verde a Garizimului, ca odinioară faţa lui Isus măgura Tavorului.

Jarul cuptorului său dogorător ofilea frunzişul pădurilor de maslini şi de migdali de pe povârnişul muntelui Ebal, ca jarul din ochii Mântuitorului frunzişul smochinului neroditor.

Dinaintea potopului de arşiţă pârjolitoare se fereau şi caprele dealurilor stâncoase şi cămilele ţarinei nisipoase din marginea cetăţii Sichar, cum se fereau fariseii şi cărturarii din calea Fiului Omului.

Ostaşii păinii sfinte, robotnicii plugari samarineni isgoniţi de sulitele scăpărătoare ale ceriului, încă se sguliră prin umbre de copaci pletoşi, ca cea dintâi păreche omenească prin desişul raiului, după întinarea cu păcat.

Doar câte-un drumar singuratic mai îndrăznea să 'nfrunte toropeala nădufului, ca Ioan Botezătorul furia lui Irod, dar şi-acela cu ochii 'n pândă după izvoare şi după răcoare, ca celce s'odihnea acum pe gardina Fântânii lui Iacob. Era nins de colb. Imbăeat în sudori. Din picioarele, crestate de tăiuşul bolovanilor de pe drumuri nesfârşite, ţâşneau sforile sângelui limpede. Ochii săi, însă, păreau de rouă. Faţa sa de zori. Iar şoapta sa melodia ceriului.

— Sânt obosit... Şerpuiesc sudorile pe trupul ăsta născut pe bolovanii Vitleemului şi care va găsi re-

Rând pe rând, cohortele duhovnicești își luau drumul îndărăt spre casă, ducând cu sine o nădejde mai întărită, o dragoste mai caldă, o hotărâre de luptă întru Domnul, mai învârtoșiă.

Cei din urmă rămași, au putut, cu uimită suprindre să constate că în cele două zile scurse atâta de neobișnuit, nu se întâmplase în adunare nici o dispută, nici o învrăjbire, nici un accident, nici o nemulțumire... Dimpotrivă: toate s'au înșiruit, ca de la sine, ușor, nesiilit, cu dragoste și cu zâmbet pe față.

Este, firește, și aceasta un semn că asemenea adunări sunt totul altceva decât ceeace se obișnuiește a se denumi prin aceasta...

Mă văd stând pe treapta vagonului, care avea să mă răpească cătăți sibiene, — și, văd pe cei doisprezece frați ostași (așa se întâmplase să fie) în cap cu acela care este smeritul în trup, dar neînchipuit de tarele în duh, părintele Iosif dela Sibiu, — și toți petrecându-mă, pe mine — și pe întru toate nedespărțitul meu prieten, frate și tovarăș de luptă în Domnul, I. Gr. Oprișan, — în cântări duhovnicești... Noi plecam — și ei ne salutau cântându-ne tot ce puteau ei mai frumos...

Asemenea priveliște — ca și toate cele de dinaintea ei — în cele două zile sibiene, pot alcătui material nesecat din care amintirea să toarcă puteri sufletești nebiruite pentru tot restul zilelor pe care vom fi învredniciți a le mai trăi pe acest pământ, până ne vom duce la Cel care va avea de judecat toate...

Mărire și slavă se cuvine lui Dumnezeu că ne-a învrednicit a trăi asemenea ceasuri sfinte...

In Dumbrava Sibiului

Adunarea internațională cercetășească, ce se ține din 4 în 4 ani, se întrunește anul acesta în *Dumbrava Sibiului*, în zilele de 5—30 Iulie.

Scopul adunărilor sau al *jamboreelor* («adunare de prieteni») cercetășești este a stabili legături de prietenie între cercetași și comandanții lor; a propaga idei cercetășești în public; a obișnui pe tineri cu viața de tabără, dându-le posobilitatea să aprecieze efectele traiului în natură și mai ales să-și cunoască țara.

Cercetășia caută să dea tinerilor astfel de educație, ca ei să aibă totdeauna încredere în Dumnezeu, căruia să se închine și să se roage, ca să-i lumineze, și să aibă pe Dumnezeu înaintea lor în tot cursul vieții.

In Dumbrava Sibiului s'au făcut lucrările pentru amenajarea jamboreei, — în aceeaș Dumbravă, unde îndată după răsboi M. Sa Regele Carol II, pe atunci Principe moștenitor, a supraveghiat organizarea uneia dintre primele tabere de cercetași.

La jamboreea sibiană vor participa: din partea generalului Baden Powel, șeful cercetășiei universale, dl Hubert Martin, director al biroului internațional cercetășesc din Londra, și delegați din aproape toate țările europene.

M. Sa Regele Carol II va participa d'asemenea la jamboree, luând parte la marile demonstrații cercetășești din ultimele zile.

Un congres al comandanților de cercetași din țară va discuta chestiuni privitoare la pregătirea și organizarea cercetașilor.

Jamboreea se închee prin o serie de concursuri, la care iau parte reprezentanții unităților participante la tabără.

Cercetașii se pregătesc cu zor pentru concursuri, își organisează echipamentele, pregătesc orchestre jocuri, pantomime etc. pentru șezătorile de seară, adună material pentru expozițiile regionale ce se vor face.

Publicul, care a luat parte cu căldură la manifestațiile tinerimii, nu va lipsi să viziteze nici acum adunarea cercetașilor din Dumbravă.

Părinți, profesori, preoți, și toți ceice se ocupă de educația tinerimii, vor putea vedea, la fața locului, mijloacele de acțiune ale cercetășiei și valoarea metodelor întrebuințate în scopul de-a desăvârși educația viitorilor cetățeni.

INFORMAȚIUNI

Imposanta manifestație religioasă, a Oștii Domnului, dela Sibiu, — constată Legea Românească din Oradea — a tras o adâncă brazdă în solul vieții noastre religioase. In aceeaș direcție activează cu frumoase izbânzi asociația religioasă «Oastea Domnului» din Oradea. Cei 60.000 ostași ai Domnului, plini de Duh și adevăr, sunt chiagul înoitor a bisericii lui Hristos și a neamului românesc. Tatăl cel ceresc, care așa de multeori s'a arătat iubirea față de credinciosul său popor românesc, nu ne va părăsi nici de astă dată, ci dacă-L vom ruga neîncetat, ne va trimite neîncetat Duhul Său cel Sfânt și ne va feri de uneltirile Duhului lumesc.

Premiul național de literatură de 100 mii lei, pentru anul curent, este acordat dlui Victor Eftimiu, ca încoronare a întregii sale activități literare. Scriitorul bisericesc Gala Galaction a obținut la votarea secretă două voturi din zece.

Cu ocazia congresului euharistic, ținut zilele acestea în Irlanda, s'au petrecut incidente furtunoase între romano-catolici și protestanți. Pelerinii catolici, înapoiați dela Dublin, au fost atacați în trenuri, membrii unei organizații protestante au atacat cortegiile catolice și au ars drapelele papale.

Inaugurare. In curând se va inaugura, în amintirea fostului ministru Alexandru Constantinescu, un monument în parcul domeniilor în București. Monumentul este ridicat de către funcționarii ministerului agriculturii și domeniilor, împroprietăriți în acel parc, ca omagiu pentru sprijinul acordat funcționarilor la împroprietărirea lor. La această pioasă solemnitatea sânt invitați a lua parte rudele, amicii și foștii colaboratori ai răposatului ministru.

Ministerul de finanțe a trimis următoarea circulară administrațiilor financiare: Am primit plângeri că agenții fiscului pun sub urmărire și ridică dela locuitori hainele de sărbători și obiecte casnice de prima necesitate, sau uneltele meseriașilor: Vă rog a opri de îndată asemenea abuzuri.

Nou doctor în drept. Dl Ion I. Moța, advocat din Orăștie, a fost promovat zilele acestea la universitatea din Grenoble (Franța) doctor în științele de drept, cu teza sa: «Siguranța juridică în Societatea Națiunilor».

La Avrig, satul vrednicului întemeetor de școale naționale, Gh. Lazăr, s'a sfințit în Dumineca Rusaliilor drapelul Reuniunii meseriașilor români din comună. Mulțime de popor, venit și din împrejurimi, asistă la slujba bisericească a sfințirii steagului, după care a urmat parastasul la mormântul neuitatului fiu al Avrigului și mare dascăl Gheorghe Lazăr, care își doarme somnul de veci la umbra zidului sfintei biserici din acest sat, precum și pentru odihna sufletelor meseriașilor avrigeni răposați. După parastas, s'a dat oaspeților o masă. unde în cuvântări potrivite momentului, s'a arătat însemnătatea meseriașilor în viața publică și dorința ca Avrigul să fie împărtășit de o solicitudine mai statornică din partea factorilor chemați, dacă voim în adevăr ca fruntașul sat ardelenesc să se înalțe la nivelul ce i se cuvine.

Cursurile universității populare «Nicolae Iorga» din Vălenii de Munte se țin între *15 Iulie și 15 August 1932*. In timpul cursurilor va funcționa, ca în anii trecuți, o cantină și cămin pentru băieți și fete. La sfârșitul cursurilor se face o excursie în Italia. Inscrierile pentru cursuri se fac pe adresa următoare: *Universitatea Populară «Nicolae Iorga», Bdul Schitu Măgureanu Nr. 1, București I*, unde se găsește secretariatul cursurilor.

Biserică vândută la licitație. Creditul agricol din Ungaria a scos la licitație, pentru o datorie de câteva mii de pengő, sverea imobilă a parohiei protestante din comuna Kocsárd cu biserică cu tot. Biserica a trecut în proprietatea băncii creditoare, spre marea rușine a credincioșilor din sat. — Dacă mai marii lor ar cheltui mai puțin pentru ideile iredentiste ale celor cu «Nem, nem soha»! și mai mult pentru adevăratele trebuințe sufletești, ar fi putut salvă o biserică d'a ajunge să fie licitată ca un obiect dintre cele mai profane.

Domnul Dr. D. Stăniloae, profesor la Academia teologică din Sibiu, se ocupă cu traducerea monumentalei opere de sinteză filozofică religioasă a filozofului rus N. Berdiaew: «Filozofia spiritului liber». Cum însă împrejurările actuale financiare nu permit decât cu mare risc tipărirea unei opere așa de voluminoase (420 pag.) publicarea se va face numai în caz când e asigurat un număr de cel puțin 300 cumpărători. Cetitorii noștri, doritori să aibă în bibliotecă o carte de neîntrecută valoare, sunt rugați să se prenoteze printr'o adresă către Redacția «Revistei Teologice», sau a «Telegrafului Român», comunicând și altora această știre. Prețul va fi de 120 lei exemplarul.

ȘTIRI LOCALE

Cărțile de alegători, pentru cameră și senat, se pot ridica dela judecătoria mixtă, camera Nr. 41. Ceice nu-și ridică cărțile de alegători, nu sânt admiși la votare.

Expoziție. Duminecă, 3 Iulie, ora 11 a. m. se deschide în sala mare a prefecturii, expoziția de: bucătărie, spălat-călcat, ornamentație, a atelierelor școalei de menaj din Sibiu.

---

paos în piroanele Golgotei... Abia mai simt mânile astea cari au aruncat cu pâine după cei cari aruncau cu pietre... Și-mi tremură picioarele colbuite, cari se simt acasă numai atunci când ating urmele celor întristați și amărâți ai lumii. Dar, slavă Tatălui meu, carele este în ceriu, sufletul mi-e încă viu... El arde de dorul trudei sfinte... De dorul trudei pentru alții... Tatăl meu lucrează... Iar Fiul nu poate odihni!...

— Mi-e foame... Ăstei guri de lut, care n'a gustat din roadele pământului patruzeci de zile și patruzeci de nopți... Dar foame-i este și sufletului... Foame de cerească lui mâncare... De împlinirea voiei Tatălui. Căci atâția n'o împlinesc...

— Mi-e sete... Ăstei limbi de țărână, care va fi adăpată nu peste mult cu fiere și cu oțet... Dar sete-i este și sufletului meu... Sete după mântuirea lumii din păcate... Căci lumea nu-i mai bună decât Sodoma și Gomora...

Se aplecă apoi peste gardina de peatră cioplită de mâna oamenilor lui Iacov și ochii săi căutară apa fântânei adânci. Un petec de ceriu senin ispitea oglinda apei. O cunună de raze își potolea pojarul în răcoarea bulboanei bătrâne. Drumarul își șopti domoi de tot:

— Și eu sânt ceriu în fântâna pământului întinat cu noroaiele fărădelegilor... Și eu sânt lumină în bulboana ăstei lumi amăgitoare — ca să-i luminez noaptea întunerecului... Dar întunerecul cu greu cuprinde lumina...

In adierea acestor gânduri cerești se amestecă de-odată răsunetul unor pași pământești. O samarineancă din Sichar s'apropia în grabă mare fântână, să-și ducă apă pentru mâncarea care i se ardea acasă pe foc.

Nici nu-l luă în seamă pe străinul îngândurat care ședea pe marginea gardinei, nici nu-i spuse să se ferească puțin, făr' îi dădu drumul găletei tari, care se opri cu ropot în fundul fântânei. De-o funie lungă o scoase apoi plină-plinuță. Apa era limpede ca cerul din ochii streinului tăcut.

Crețele ei săltărețe se jucau cu razele soarelui ca simțirile inimei lui curate cu razele harului dumnezeiesc și sămănau vălurele de răcoare în năduful istovitor. Streinul zărind apa limpede și rece îi grăi samarinencei grăbite:

— Dă-mi să beau.

In graiul lui plutea și mireasma dulcței chemătoare, și porunca maiestății cuceritoare. Sichareanca-l măsură în pripă de jos până sus, cu privirea ei sprintenă. Ii desluși îndată picioarele crepate și însângerate, lunga-i haină albită de colbul drumului necurmat, șiroaiele sudorilor de pe fața-i făr' de nori și din barba lui cea deasă și pricepându-i portul și făptura, îi răspunse mustrător:

— Cum?! și apa din găleată și-o goli în vasul cel de lut, pe care și-l așezase lângă fântână.

— Mi-i sete...

— Și tu ceri dela mine să beai?...

— Cer apa pământului...

— Iudeu fiind?...

— Fiul Omului...

— Iar eu muiere samarineancă?...

— Făptura Tatălui ceresc...

— Că doar nu s'amestecă Iudeii cu Samarinenii!...

— Se vor amesteca ei odată toți prin duh și adevăr...

Femeea prinse iar funia, și corli de nou găleata în fântână, unde bolborosi ca un om ce se înnecă. Funia se mișcă. Găleata se înălța. Clătinându-se, apa se revărsa și aluneca în adâncime ca fuioarele unei cascade line în prăpastia îngropată în spumă. Șopotul apei căzătoare trezi în sufletul streinului gândul de lumină.

(Urmează). *A. Nana.*

Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Nr. 4398/932 Şcol. (22) 3—3

TABLOUL

catedrelor vacante la şcoalele secundare confesionale române de sub jurisdicţiunea Consiliului arhiepiscopesc ortodox român de Alba-Iulia şi Sibiu:

A) La liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov:

1. Catedra de Religie.

B) La liceul ortodox român «Avram Iancu» din Brad:

1. Catedra de Română-Latină,
2. Catedra de Franceză,
3. Catedra de Germană,
4. Catedra de Matematici,
5. Catedra de Geografie-Drept,
6. Catedra de Ştiinţe-naturale,
7. Catedra de Desemn-Caligrafie,
8. Catedra de Educaţie fizică.

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste catedre vor înainta până la 1 Iulie 1932 Consiliului arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, cereri pregătite conform Legii învăţământului secundar, cu acte originale despre pregătirea ce posed şi cu dovadă să sunt creştini ortodocşi. La cerere se se va anexa şi certificat de sănătate, eliberat de medic oficial. Se recomandă prezentarea în persoană şi se va da preferinţă candidaţilor, cari au şi pregătire teologică.

Sibiu, din şedinţa secţiei culturale, ţinută la 7 Iunie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

---

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII
de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române
Vol. II
cu 75 documente anexate.
Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului

Spion şi spioane celebre,
mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.
de
Gl I. Teodorescu şi Cpt. A. Hristescu
Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

ANUNŢ

Tuturor oficiilor protopopeşti şi parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispoziţiile testamentare ale fericitului mitropolit Şaguna precum şi regulamentele pentru administrarea Librăriei şi Tipografiei arhidiecezane, atragem atenţiunea oficiilor parohiale şi protopopeşti ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate şi tipărituri oficiale precum şi obiecte rituale şi cărţi bisericeşti să se procure dela Tipografia şi Librăria arhidiecezană.

Aceste aşezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale şi protopopeşti.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism şi o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic
de
ONISIFOR GHIBU
profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române
însoţit de
Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desfiinţarea Statului Catolic

Preţul Lei 400·—, plus spese postale Lei 15·—

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimiţându-se preţul plus spesele postale prin **mandat postal.**

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broşura:

„Profeţii mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucţiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanţa lor mesianică. Preţul unui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

...toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici şi îndrumări omiletice
de
Preotul Gheorghe Secaş
Preţul Lei 80·—, plus porto Lei 5·—

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului"

Scurte meditaţii pentru preoţi, prelucrate după **A. Huonder,** din limba germană
de
Ioan Moşoiu
profesor la liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Preţul Lei: 80.

In zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă şi preţioasă, tuturor preoţilor din arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat şi oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Inalt Prea Sfinţia Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Inalt Regent

OMUL şi FAPTELE

Contribuţiuni la studiul istoriei bisericei române ortodoxe contimporane
de
ION RUSU ABRUDEANU
Volumul I

Preţul Lei 500·—, plus spese postale Lei 20·—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Picolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanţa Hodoş.** Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Preţul 40 lei, şi porto 12 lei trimis recomandat.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:
Dumitru Cunţan
Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărţi ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuţi. Preţul Lei 400·—. La comande se alătură Lei 20·— pentru spese poştale.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot şi lecţii de înot

Pentru bărbaţi:

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m.
Joi:	dela 8—10 ore a. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m.
Duminecă:	dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m.
Vineri:	închis
Sâmbătă:	închis
Duminecă:	dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni:	închis
Marţi:	dela 1½—7½ ore seara pr. ur.
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbaţi:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	dela 1½—7½ ore seara preţuri urcate
Mercuri:	dela 1½—7½ ore seara
Joi:	închis
Vineri:	închis
Sâmbătă:	dela 8—12 ore a. m., dela 1½—5 p. m., dela 5—7½ ore seara preţuri reduse
Duminecă:	dela 7—12 ore a. m. preţuri urcate

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Mercuri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Joi:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Vineri:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—10 ore a. m. şi dela 1½—4 oie p. m.
Duminecă:	dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur şi de aier cald

Luni:	închis
Marţi:	închis
Mercuri:	închis
Joi:	dela 1½—7½ ore seara preţuri urcate
Vineri:	dela 1½—5 ore p. m. dela 5—7½ ore seara preţuri reduse
Sâmbătă:	închis
Dumineçă:	închis

Băi de cură

Luni:	închis
Marţi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Mercuri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Joi:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Vineri:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 1½—4 ore p. m.
Sâmbătă:	dela 10—12 ore a. m. şi dela 4—7½ ore seara
Duminecă:	dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni:	închis
Marţi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Mercuri:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Joi:	dela 8—12 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Vineri:	dela 8—2 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Sâmbătă:	dela 8—2 ore a. m. şi dela 1½—7½ ore seara
Duminecă:	dela 7—2 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminecă.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 9 Iulie 1932 Nr. 51

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Telegraful Românesc

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Critica în biserică

Rândurile ce urmează n'au intenţiunea să coboare valoarea criticei în cântărirea adevărului. Critica își are neapărat rolul bine definit și unanim recunoscut în procesul evoluției omenești, atât în domeniul științific, cât și în cel social, politic, economic, artistic, moral, religios. A opri sau limita critică obiectivă, înseamnă a atenta la puterea și la lumina adevărului.

Deci nu împotriva criticei în principiu avem să ne ridicăm, ci împotriva exagerărilor ei.

O bună parte din critica de astăzi este *pătimașă*, și acest fel de critică, sălășluit — durere — și în sânul bisericii, este un păcat neiertat în sfera adevărului.

Timpurile ca și capetele, care fac multă critică, sânt sterpe, decadente. Căci prea de multe ori a face critică înseamnă a distruge numai, fără a înlocui dărâmăturile cu ceva mai trainic și mai frumos. Așa încât a rămânea numai la critică, sau ceeace e și mai grav, a trece marginile obiectivității, constitue rău serviciu pentru adevăr și mare pericol pentru societate.

Asistăm impasibili, și de multe ori tăcuți, la anumite neînțelegeri, mulțămiri din viața bisericii, precum și la anumite lovituri în autoritatea unor fețe bisericești, lovituri ce nu vin numai din afară de zidurile bisericii, ceeace este foarte explicabil, dar vin și din rândurile unor slujitori ai bisericii, prin broșuri, ziare și reviste bisericești, — ceeace, chiar dacă ar fi explicabil, nu este și echitabil. Nu vom nega că se spune uneori și adevărul prin aceste insurecții, dar nici nu vom crede că *aceasta* este calea bună de a servi desinteresat biserica și Evanghelia Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Luăm un exemplu, să ne lămurim, cel puțin în parte, cum se face și cum ar trebui să se facă o acțiune de reală slujire a bisericii ortodoxe în țara noastră:

In anii din urmă, și mai ales în legătură cu recentele alegeri bisericești, s'a pornit o agitată campanie de modificare a legii și a statutului de organizare bisericească. Din incapabilitatea celor ce au aplicat-o s'a strigat în lumea mare necesitatea de-a o modifica. De ani de zile ascultăm lamentațiile împotriva legii. Cu o tenacitate, lăudabilă în *altă* direcție, se scot la iveală și se comentează câteva defecte ale legii, fără să auzim un glas de laudă la adresa ei. Nu fiindcă legea n'ar avea părți bune, recunoscute de toată lumea, — dar așa sânt oamenii! Au mai mult *pasiunea defectelor*. In loc să depună muncă serioasă ca să aplice legea în părțile ei bune, care sânt cele mai multe, se căznesc să releve părțile slabe, care sânt mai puține și se datoresc mai ales oamenilor când nu intră în spiritul ei.

Este logic și firesc ca legea să se aplice în părțile ei *bune*, ear ce este rău poate fi lăsat în umbră, și vremea, care vindecă, va aduce și aici sănătatea dorită. Dar a cere ca de pildă, alegerile să se facă de judecători și afară de biserică, unde se poate învârti în dragă voie ciomagul, după obiceiul locului, nu constitue dovadă de sinceritate nici la aceia cari ventilează astfel de teorii. —

Facem, de obicei multă critică și prea puține fapte. Normal ar fi, în biserică cel puțin, ca să se înceapă cu faptele și cu disciplina, și mai rar cu critica unilaterală ce aduce un serviciu atât de rău bisericii și ierarhiei.

In fața abuzurilor de critică, autoritatea are datoria să aplice cu dreptate *disciplina* canonică. Altfel, ne sbatem zadarnic în neputința de-a ne libera de patimile și păcatele, în care ne cufundăm...

Pr. *Il. V. Felea.*

Declarația

„Conferenței universale a creștinismului practic"

Președinții conferenței: Arhiepiacopul *Germanos*, mitropolit de Thyatira: D. *Dr. Kapler*, Episc. de Winchester; pastorul *S. Parker Codmann*, a trimis congresului de desarmare dela Paris (26/27 Noemvrie 1931) următoarea

Declarație:

Bisericile creștine din lumea întreagă sunt serios îngrijorate de criza economică *universală*. Ele văd dărjenia crescândă a luptei ce o dau massele pentru a și asigura pânea zilnică, lupta fără de milă ce începe chiar și la cele mai mici prilejuri de muncă, căderea subită, pentru națiuni întregi, dela un nivel de existență, la care acestea ajunseseră cu mare greu. Și, ceeace nu este mai puțin grav, bisericile văd pe bărbații cei mai întreprinzători și mai experimentați că încep să tragă la îndoială cu toată seriositatea soluționările potrivite ale dificultăților actuale. Bisericile văd — în sfârșit — că această lipsă cumplită, cu forme multiple, care naște o situație ce nu se poate descurca, expune nenumărate ființe omenești să se prăbușească în necredință.

Cu un sentiment de adâncă recunoștință primesc bisericile orce sforțare de a ușura această cumplită strâmtorare. Bisericile și-au dat și ele osteneala, în toate țările bântuite de mizerie, de a trezi între credincioșii lor spiritul de ajutorare reciprocă. In numeroase cazuri particulare, de sărăcie

FOIȘOARA

Samarineanca

— Schiță biblică —

(Urmare)

— Și eu sânt o cascadă, din care curg apele vii ale desăvârșirii.

Privind apoi cu ochii mari și visători în fața mlădiței din cetatea Sihar îi zise ei cu milă:

— O, de-ai ști tu darul lui Dumnezeu, care este acum cu tine!...

— Cum să nu-l știu eu!... Trupul meu de cedru tinăr și fața mea de crini și ochii mei de jar și casa mea de peatră și cirezile frumoase și țarinile cele mănoase, sânt tot daruri scumpe ale lui Dumnezeu!...

Drumețul opri cu privirea lui sfințită de bunătate privirea samarinencei semețe și-i vorbi iar în glas blajin:

— O, femeie, de-ai ști tu, cine este celce stă aici și grăiește acum cu tine!...

Samarineanca îl învăiui încă odată în razele privirii ei cercetătoare, îi văzu vechea haină sărăcăcioasă, și-i răspunse cu 'n zâmbet înțepător în colțul gurii:

— Doar nu-i fi tu mai mare decât părintele nostru Iacob, care ne-a lăsat fântâna și mai mare decât Ruvin și Simeon și Levi și Iuda și Isahar și Zabulon, feciorii lui din Lia, și mai mare decât Iosif și Veniamin, feciorii lui din Rahila, și mai mare decât Dan și Neftali, feciorul lui din Valla, slujnica Rahilei, cari toți au stat aici ca tine acum și toți au grăit aici ca tine acum, lângă astă fântână străbună?!... Și-apoi, ce-aș dobândi dac'aș ști că cine ești?..

Drumarul nu se supără, o privi cu mai multă milă și-i grăi și mai blajin:

— Dac'ai ști că cine sunt, tu mi-ai cere.

— Ce?

— Apă.

— Eu?... întreabă ea mirată.

— Tu.

— Apă dela tine?...

— Dela mine și eu ți-aș da, deși tu nu mi-ai dat să beau.

— De unde mi-ai da, că n'ai nici găleată și nici funie și fântâna-i adâncă foarte?... De altcum eu am destulă apă 'n cană!

— Celce va bea din apa aceasta, va înseta iarăș!

— Adevărat, ca de toată apa lumii.

— Cel ce va bea, însă, din apa, pe care eu voi da-o lui, nu va mai înseta niciodată!...

Samarineanca auzind aceste cuvinte răspicate își căscă îndată ochii mari și întrebă în graiul mirării pe streinul ce se ridicase în picioare:

— Cum se poate?...

— Așa că apa pe care eu o dau de beut, se face 'n om isvor!...

— Se face 'n om isvor? repeți ca 'n vis femeea nedumerită.

— Isvor nesecat!

— Ce fel de apă-i aceea, pe care tu o dai?

— Apă vie.

— Mai spune-mi, cum este apa cea vie?

— Ea nu se gată 'n veci! De ea nu mai însetezi în veci! Și vie vei fi de ea în veci!...

— O, ce apă minunată!...

— Ea e apa vieții veșnice!...

— Dar, par'că nu-mi vine a crede! Poate glumești numai c'o femeie samarineancă!

— Adevăr, adevăr, îți grăiesc ție!

— O, ce bine mi-ar prinde mie apa ta cea vie!... Să nu mai însetez în veci!... Să nu mai viu aici s'o scot!... Și să fiu vie în veșnicie!...

nemărturisită sau de sărăcie cumplită, au putut să procure ajutoare şi — făcând să se priceapă mai bine realităţile aspre, prea adeseori neînţelese, ale timpului de faţă, — au fost în stare să aducă pe fiecare să nu se lase purtat de judecăţi necumpătate.

Dar bisericilor le este teamă ca această mizerie economică persistentă să nu fie obstacol, dacă nu la nimicirea cu desăvârşire, nu numai a orcărei bunăvoinţe, ci şi a orcărei posibilităţi de a întreprinde o operă de ajutorare, şi le este teamă bisericilor că, astfel, cei ce sânt mai crud loviţi de criză să nu cedeze din ce în ce mai mult tentaţiei de a se da în braţele amărăciunii, ale calomniei şi ale urii.

Bisericile recunosc că conducătorii economici şi şefii Statelor caută căi şi mijloace de a pune capăt crizei. Ele constată că cunoaşterea cauzelor adânci ale crizei se răspândeşte din ce în ce mai mult, şi se asociază tuturor măsurilor ce pot uşura acţiunea solidară a marilor puteri economice.

Cu toate acestea, bisericile au impresia că solidaritatea universală încă nu s'a manifestat într'o manieră decisivă. Orce ar fi, ele sânt convinse, întocmai ca poporele şi — în special — ca massele, care sufer — despre necesitatea absolută a unei acţiuni repezi. Bisericile cred că, în timpul de faţă, toate sforţările întreprinse ca să resolve problema economică în întregimea ei, sânt, în mare parte, sortite nereuşitei, pe urma, faptului împrejurărilor politice; de unde resultă că viitorul economiei atârnă în esenţă şi în definitiv de măsurile ce au să se ia pe terenul politic.

De aceea bisericile atrag încă odată atenţia bărbaţilor de stat ai lumii întregi asupra imensei responsabilităţi, care apasă asupra lor pe urma acestei situaţii şi, în special, din prilejul conferenţei desarmării. Lumea nădejduieşte într'o pace garantată cu adevărat. Când va avea siguranţa acestei păci, nu va sta la îndoială de a se angaja, fără de gânduri ascunse, pe calea ce duce la deslegarea problemelor pe care le pune criza economică.

Nici odată, dela războiu încoace, primejdia de a vedea dispărând ceeace rămâne din solidaritatea popoarelor, desvoltată în decurs de secole, n'a fost atât de mare ca acuma, într'o vreme, când această solidaritate se impune imperios. Astfel şi bisericile apelează la toate păturile sociale şi — în special — la păturile creştine, îndemnându-le să întreprindă totul pentru a lupta contra acestei primejdii. Bisericile le recomandă să ajute ca să se lămurească opinia publică asupra felului cum se pune problema economică, şi astfel să servească la unirea tuturora în voinţa de a învinge criza mondială.

Sfântul Sinod al sfintei biserici ortodoxe române comunică:

1. Sfintele Paşti se vor sărbători, în anul viitor 1933, Duminecă 16 April;

2. Congresul naţional bisericesc va fi convocat în sesiune ordinară la 14 Octomvrie 1932; după formalităţile de constituire se va convoca şi colegiul electoral pentru a alege episcop în scaunul vacant al Huşilor.

Conferenţe preoţeşti

Mercuri, în 22 Iunie 1932, preoţimea tractului Bran, s'a întrunit la conferenţă în comuna Zărneşti, sub conducerea părintelui protopop Vasile Stoicanea. Prea Cucernicia Sa, în cuvântul de deschidere, subliniază importanţa problemei catehizării, şi roadele pe care le are biserica şi statul în urma acestui fapt. Se trece apoi la punctele programului şi anume la conferenţele: a preotului Gheorghe Preşmerean din Codlea: Despre preotul catihet, şi a preotului Ion Scurtu din Râşnov, despre: Cum trebue să activeze preotul ca îndrumător al societăţilor cu caracter creştin: societatea Sf. Gheorghe, reuniunea de femei, societatea de lectură, — amândouă conferenţele lucrate cu îngrijire şi bine apreciate de cei prezenţi.

La sfârşit, părintele preşedinte, ne pune în curent cu câteva hotărâri ale Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc. Ca încheere se stabileşte locul conferenţei de toamnă: în Tohanul Nou, aducându-se, cu această ocazie, omagiu bătrânului preot Ilariu Piotogea, parohul din acea comună, hirotonit întru presbiter de către mitropolitul de pie memorie Andrei Şaguna.

Pr. *I. L.*

Organizaţi Oastea Domnului

Ateismul şi Rusia sovietică

In ziarul rusesc *Molodoi Avangard* au apărut zilele acestea, date amănunţite referitoare la planul cincinal al ateismului, care tinde la desrădăcinarea religiei în Rusia.

Planul contează pe o completă «lichidare a confesiunilor şi concepţiilor religioase, a comunităţilor religioase şi a sectelor, care există pe teritorul Uniunii sovietice, şi aceasta îndiferent care este atitudinea lor faţă de guvernul sovietic». In acest senz sună şi primul articol al decretului, publicat de curând de Comisiunea extraordinară pentru lupta împotriva religiei.

Decretul guvernamenal are 118 articole, formând 5 capitole. Fiecare articol cuprinde directive pentru aplicarea planului cincinal ateist şi stabileşte anume ceeace trebue realizat în fiecare an. In primul an, al «*platiletcei*», decretul prevede închiderea tuturor şcolilor confesionale, în primul rând: Academiile teologice, a seminariilor şi a diferitelor cursuri teologice. Şcolile vor fi desfiinţate pe cale legislativă şi administrativă. In acelas timp toate persoanele care servesc cultului religios, vor fi înscrise în categoria acelora care rămân în afară de cadrul prevederilor sociale şi alimentare, — ceeace este egal cu o înlăturare din cadrul persoanelor de care statul sovietic se îngrijeşte. Intre altele se anunţă şi posibilitatea ca orce pnrsoană care serveşte cultul religios, va putea fi silită să părăsească teritoriul Uniunii sovietice până în anul 1935.

Primul an al planului cincinal ateist nu va aduce încă o închidere a tuturor bisericilor sau o dizolvare oficială a tuturor comunităţilor religioase, dar în oraşele centrale toate catedralele, bisericile şi casele de rugăciune, şi toate proprietăţile comunităţilor şi sectelor religioase, vor trebui închise şi avutul lor confiscat până la 1 Mai 1934. In decret se spune că toate celelalte biserici vor fi închise treptat. Până la 1 Mai 1937 nu va trebui să rămână în Rusia, nici o singură biserică şi nici o singură casă de rugăciune.

Al doilea an al planului cincinal ateist prevede realizarea «campaniei de asalt ateist împotriva religiei *în familie*». Această campanie trebuie să ducă la o completă lichidare a cultului religios în «cuiburile familiilor». In acelas an vor trebui nimicite definitiv toate mănăstirile, care funcţionează în prezent sub numele de «comune ale credincioşilor». Până în Octomvrie 1933 va trebui terminată revizuirea funcţionarilor publici din punct de vedere religios, şi eliminarea din serviciile statului a tuturor funcţionarilor religioşi. Incepând din 1933 se va interzice, pe teritoriul Uniunei sovietice, tipărirea sau scrierea de cărţi, broşuri, ziare religioase, precum şi fabricarea de obiecte menite a servi la cultul religios. In al doilea an al planului cvincvenal ateist au a fi turnate cel puţin 150 filme de caracter antireligios.

Al treilea an are a fi un an de desvoltare a organizaţiilor antireligioase din Rusia sovietică. In acest an vor fi înfiinţate şi nuclee antireligioase în toate instituţiile şi organizaţiile din Rusia sovietică şi se va insista pentru o cât mai mare activitate a asociaţiilor libercugetătoare.

In anul al patrălea toate catedralele şi casele de rugăciune vor fi predate instituţiilor oficiale, spre a înfiinţa în ele teatre, cinematografe, cluburi şi alte localuri pentru «distracţii înţelepte».

Anul al cincilea va fi «an de adâncire a luptei pe întregul front antireligios şi de lichidare a tuturor rămăşiţelor religioase pe teritoriul sovietic». —

Eată o muncă ce se va spulbera, an de an, în vânt, cum s'au spulberat şi celelalte piatiletce.

Prieteni şi duşmani

Pe cărarea vieţii mele, la un povârniş de gând, am stat locului şi am ochit în urmă ca să ştiu ce foc făcut-am zi cu zi de când, găzduit într'un ulcior de lut, am pornit pe drumul lung ca să plinesc ce-o fi să fie. Şi ce-am prins într'o ochire, n'aş putea să spun dea'ntregul. Ştiu doar că după fiecare cotitură, de prin locurile mai dosite şi de pe marginea de drum, se ridicau cu ameninţare mii de semne de 'ntrebare. Incovoiate cum le ştie lumea, cu feţe de haîn, cu dinţi mai ascuţiţi ca ăcele şi mai înveninaţi ca furculiţa viperei, cu ochi de jar, cu trupuri supte şi sleite de dorinta răsbunării, aşa se 'ntruchipau şireag. Apoi cu mânile întinse, cu scrâşnituri surori cu cele din împărăţia de ocară a 'ntunerecului, cu aţintiri sfredelitoare şi cu un ţipet ascuţit de fiară îmi aruncau în faţă, fără milă, ofranda lor, venin, urmând

---

— De-o vreai, ţi-o dau.

— Doamne, dă-mi această apă.

Ea-şi întinse cu lăcomie mânile subţiri spre streinul cu faţa de înger ceresc şi cu graiul dulce ca mireasma raiului şi repeţia cu osârdie:

— Doamne, dă-mi această apă...

Drumarul prin oglinda ochilor ei scăpărători îi privi în adâncul sufletului copleşit de grija lumii şi de nevoea trupului şi se gândi să-i ajute ca să se înalţe în lumea senină a duhului care porneşte din fiinţa lui Dumnezeu. De aceea îi grăi:

— Femee, de vrei tu cu adevărat să-ţi dau eu apa vieţii, să cauţi o mărturie.

— Pe cine-aş putea aduce?

— Cheamă-ţi bărbatul.

Ea se gândi puţin. Ţesu îndată un plan viclean în mintea-i săltăreaţă, prin care să scape şi de drumul după mărturie şi să pună la încercare şi iscusinţa străinului. Ii răspunse deci cu linişte fătarnică:

— N'am bărbat.

— Adevăr grăieşti! adause îndată răstit drumarul şi privirea lui făcutu-s'a aspră ca de stăpân mustrător. Ea însă zâmbi mulţumită c'a prins în cuvânt pe străin şi-i zise iar ispitindu-l:

— Eu aş veni cu el aici, dar dacă n'am bărbat...

— Bine-ai zis că n'ai bărbat! îi răspunse el iar, hotărât şi ţinuta lui făcutu-s'a înfruntătoare ca ţinuta unui judecător nemilostiv.

— N'am...

— N'ai!.. Că cinci ai avut, cinci bărbaţi legiuiţi!... Iar acela, pe care-l ai acum, după legea lui Moise, nu-ţi este ţie bărbat!...

Veselia sbură îndată ca o pasăre spăriată de pe faţa samarinencei gureşe. Tăcea, pironindu-şi cu sfială ochii ei umbriţi de ruşine pe găleata, în care razele soarelui se jucau zâmbitoare cu apa limpede... Iar drumarul începu să-i spună toate câte a făcut ea în viaţă:

— Intâiul tău bărbat, smerit ca un pustnic, te-a izgonit din casa lui pentrucă i-ai umplut-o de pleava mândriei şi de gunoiul defăimărilor urâte...

— Adevărat...

— Al doilea, blând ca un porumbel, te-a alungat, în lume pentruca să scape de para mâniei şi de para otrava limbii şi de iadul certurilor tale...

— Aşa este...

— Al treilea, bun ca pâinea, te-a pus în drum pentru răutatea urei tale, cu care chinuei şi istoveai de moarte copilaşii lui orfani...

— Văd că ştii...

— Al patrălea, harnic ca o furnică muncitoare, te-a svârlit ca pe-o nemernică pentru lepra lenei tale, cu care i-ai molipsit toate laturile vetrei lui...

— Doamne, văd că tu ştii toate!...

— Al cincilea, curat ca floarea crinului, te-a lepădat ca pe-o cârpă netrebnică, pentrucă i-ai mângit cinstitu-i nume cu pângăreala destrăbălării tale urgisite...

— O, Doamne, văd că nu-i nimic ascuns înaintea feţei tale!...

— Iar al şaselea, cel de-acum, nu-ţi este ţie bărbat, ci numai tovarăş al fărădelegii şi numai ortac al desmierdării!... Dar dacă nu vei face pocăinţă, dacă nu-ţi vei spăla păcatele negre din suflet cu apa vieţii mele, te va arunca şi acesta cu scârbă cum s'aruncă sarea cea stricată şi vei fi călcată de toată lumea în picioare!...

— O, Doamne, mi-e teamă de cuvântul tău...

— Tu, fiinţă strivită de patimi, tu suflet ros de rele multe, tu inimă

în toate astea diabolicul îndemn cărmuitor: să-mi rupă firul vieţii!

Puţin doar mă mai despărţea de graniţa pierzaniei în neştiinţă. Un pas, un singur pas. Dar ce nu face un pas în viaţa unui om? Chiar tremurând, cu ghiaţa 'n sân şi buimac mi-am privit duşmanii 'n faţă ca să aflu cine sânt, ce caută cu zdroaba lor prin ţara sufletului meu şi cum ar fi să ne 'nmpăcăm acum la jumătatea drumului.

Mi-a trebuit puţină vreme ca să aflu. Căci de îndată ce-am pornit în căutare, fioroşii mei duşmani au căzut la învoială că să stea cu 'ncetinelul şi să spună fiecare păsul care-l tăvăleşte 'n drumul răsbunării. Dar erau mulţi. Mii şi mii! Chiar dacă ar fi defilat cu alergarea fulgerului şi s'ar fi prezentat cu întreg cortejul de notiţe grăitoare, ori cu un ghiozdan înţesat de informaţii mai precise ca dosarele de spionaj, tot ar fi trebuit un timp prea lung, şi tot nu-i cunoşteam pe fiecare.

Din pricina aceasta din mulţime au păşit în faţă numai doi. Cei mai groasnici. Şi au privit de sus în jos şi apoi sorocindu-şi locul, unul ţipă la mine mai sinistru ca un muuitor în faţa ghilotinei:

«Îi vezi? Aceştia toţi sânt fiii tăi, cu mine 'n frunte. Nu ai de ce să fii surprins. Căci trebuie să ştii un lucru: cu fiecare faptă rea ţi s'a născut un fiu — duşman».

«Şi ăştia tot de-ai tăi se chiamă», — răcni al doilea fruntaş de oaste, arătând spre o coloană nesfârşită de vrăşmaşi. «Ei s'au născut, pe când, de fiecare dată când ai uitat să faci ce trebuia făcut, ori când cu voia ai lăsat neisprăvite lucruri peste lucruri».

Mi-au explicat. Am priceput îndată cine sânt. Mai rămânea să ştiu un lucru însemnat: Cum să înlătur pricina de sfadă şi cum să scap de ameninţările cu moartea? În frământările grozave ce străjuiau întreaga mea fiinţă, în clipa când mulţimea fiilor haini porni din nou atacul, nu ştiu de unde răsări un prichindel. Mic, slab, gâfâind de multă alergare se întrepuse între mine şi duşmani strigând îmblânzitor:

«Nu! sfărâmaţi! Nu v'a sosit momentul! Până la graniţa răbdării mai trebuie să fie totdeauna un pas. Măcar unul».

Tot numai un pas mai trebuia până 'n prăpastie.

Au plecat cei doi cu oştile, şi prichindelul încă a pornit spre cale 'ntoarsă urmat de câţiva alţii ca el, tot mici. Veniseră şi ei ca să ajute la salvare, dacă stăpânul cel mărunt n'o fi în stare să plinească singur totul. Şi mici şi puţini. Degetele dela mâni ajung ca să-i înşiri cu numărul.

Când liniştea s'a abătut din nou prin ţara duhului, am cercetat să aflu pe 'ndelete cine-o fi micuţul salvator. Un glas s'a abătut atunci şoptind:

«Şi acesta este fiu de-al tău. El şi soţii lui, toţi fraţi, s'au născut cu fiecare faptă bună ce-ai făcut». —

În inimă-mi s'a coborât atunci încrederea în zilele ce vor veni. Şi mult mă chibzuiesc la întâmplarea mea: ce ar fi fost şi ce ar fi, dacă din turma mică a prietenilor mei aş dobândi una mai numeroasă ca nisipul mării! Chibzuiala m'a 'ndemnat la lucru ca să fac să triumfeze gândul bun.

D. Călugăr.

INFORMAŢIUNI

Vizită regală. M. Sa Regele şi Marele Voevod Mihai au vizitat, în primele zile ale săptămânii, regiunea inundată din nordul Moldovei, la Iaşi, Tecuci, Bârlad, Bacău, interesându-se de împrejurările în care s'a produs nenorocirea, dând mângâieri şi sfaturi pentru viitor, şi distribuind ajutoare băneşti celor păgubiţi prin potopul apelor. Vizita regală a fost de sigur un mare pas pentru îmbărbătarea morală a locuitorilor şi îndemn potrivit pentru a veni în sprijinul material al numeroşilor sinistraţi.

Ieri şi astăzi. Mai de mult, pe vremuri înainte de războiu, la Vălenii de Munte cel cultural se adunau fraţii subjugaţi spre a dobândi lumină şi putere sufletească; astăzi se întrunesc fraţii eliberaţi, împreună cu toate energiile culturale şi morale din ţară, spre a contribui, prin crearea unui suflet unitar, la întărirea solidarităţii naţionale şi la clădirea solidă a statului român. În vederea acestui scop, universitatea populară de acolo cheamă intelectualitatea şi tineretul din toate unghiurile patriei la cursurile din 15 Iulie până la 15 August. —. Ori care auditor al cursurilor va putea lua masa la cantină cu 1200 lei.

Congresul universal de *esperanto*, al 26-lea, se ţine în 30 Iulie—6 August 1932 la Paris. Din toate ţările vor pleca delegaţi la congresul esperantist, cu speranţa că *limba esperanto* va deveni o limbă universală a popoarelor înfrăţite.

Căsătoria şi divorţul «în cea mai catolică ţară», în Spania, vor fi reglementate de aici înainte prin legiuiri promulgate de guvernul republican. În urma dispoziţiilor luate de acest guvern, căsătoria contractată în faţa ofiţerului de stare civilă este legală, fără a se mai face şi căsătoria religioasă. Hotărârile eclesiastice, în sentinţele de divorţ, nu mai au valoare juridică.

Libertate şi închisoare. Un oarecare Vasile Ioniţel din Basarabia evadase din închisoare, la care fusese osândit pentru o crimă. Fugind în Rusia, omul a stat în «raiul» de acolo mai mulţi ani şi, ne mai putând suferi mizeria, s'a înapoiat zilele acestea în ţară, trecând Nistrul înnot: s'a predat grănicerilor, prentru a fi dus la temniţa de unde fugise. Decât «libertatea» în Rusia, evadatul a preferat închisoarea în România.

ŞTIRI LOCALE

Dela primăria municipiului Sibiu. Tinerii născuţi în Sibiu în anul 1914 urmează a se prezenta la primăria municipiului Sibiu, camera Nr. 21, în orele oficiale dela 7—13, în zilele de 11—16 Iulie 1932, pentru a fi înscrişi pe tabela de recensământ a clasei 1936. Toţi tinerii sânt obligaţi a prezenta ultimul certificat al şcoalei ce-au absolvit. Informaţiuni se dau la primăria municipiului Sibiu camera Nr. 21, în orele de serviciu. Cei cari nu se vor prezenta, vor fi pedepsiţi conform legii de recrutare.

CARŢI ŞI REVISTE

Din vechea literatură creştină Dionisie Pseudo-Areopagitul (veacul V—VI) *Ierarhia cerească, Ierarhia bisericească*, traducere din greceşte de Pr. Cicerone Iordăchescu. Chişinău, Tip. eparhială «Cartea Românească», 1932. — Un volum de 160 p. Preţul 100 lei. De vânzare la Libr. Arhidiecezană, Sibiu.

Meditaţii*

Iată, pe palmele mele am scris numele tău. (Isaia 49).

Cuvântul «iată» exprimă fără îndoială, o mirare în faţa plângerii poporului evreu împotriva Dumnezeului său. «Că a zis Sionul, părăsitu-m'a Domnul şi m'a uitat pe mine».

Cât de largă trebuie să fie bunătatea dumnezeească pentru a suferi asemenea ocară! Nici nu poate înstrăina ceva mai mult, decât tocmai, o îndoială neîntemeiată, o temere a aleşilor lui Dumnezeu. Când ai asigurarea cerească de-a fi iubit, cum te poţi plânge? Nu meritâm oare pedeapsă în acest caz? Dumnezeu şi răspunde printr'un cuvânt de mustrare. dar o face tot cu dragoste. Se poate să te fi uitat, Sionе. «Iată pe palmele mele am scris numele tău şi zidurile tale îmi stau meru înainte: «Ceeace naşte, cum îşi va urâ pruncul său, cu atât mai vârtos nu voi uita eu de tine». Necredinţa în asemenea cazuri este de neconceput. Nu ştim despre ce să ne mirăm mai mult, de bunătatea lui Dumnezeu sau de necredinţa poporului său?

Sf. Pavel în epistolele sale revine mereu asupra unui cuvânt: credincios este Dumnezeu. Dumnezeu adică îşi ţine meru făgăduinţele; şi noi, cu toate acestea, la prima încercare nu-i mai rămânem credincioşi. Dumnezeu nici când nu ne refuză sprijinul său. El este soarele, care asfinţit nu cunoaşte; lumina Lui este lumină ce împrăştie orce negură. Şi totuşi noi aflăm cuvânt de îndoială. Cuvântul profetic «iată» să nu ne pună în mirare, căci este într'adevăr vrednic de mirare. Cerul şi pământul se cutremură de mirare, că revoltaţilor şi învrăjbiţilor li se hărăzeşte atâta milă, şi sunt strânşi atât de mult de inima iubitoare a lui Dumnezeu.

In Scriptură se spune: pe tine te-am scris, nu e vorba de nume, ci de tine: persoana ta, portretul tău, starea ta, păcatele tale, ispitele, slăbiciunile, nevoile şi faptele tale. In mâna lui Dumnezeu stă tot, întreaga noastră fiinţă, tot ceeace ne priveşte. Dacă până într'atâta merge purtarea de grijă a lui Dumnezeu, mai putem oare zice că Dumnezeu, ne-a uitat? Nu, am păcătuit.

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Organizaţi Reuniuni de femei

îngropată în deşertăciuni înşelătoare, în ceasul de acum soţul nelegiuirii tale luptă aspră cu arşiţa pendarul pâinii, iar pentru vatra casei sale tu pus-ai să se rumenească dulci bunătăţi pentru altul!...

— O, Doamne, văd că proroc eşti tu!...

— Fericită eşti femee, pentrucă începi a şti cine sânt eu!

— Ştiu, Doamne şi mărturisesc că proroc eşti tu!

— Mai mult decât proroc vorbeşte-acum cu tine, căci ceriul şi pământul vor trece, dar cuvântul meu va rămânea în veci!...

— Mesia doar?...

— Datu-mi-s'a toată puterea în cer şi pe pământ!

— Hristos?...

— Aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe unul-născut Fiul său L-a dat, ca tot celce crede în El, să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică!

— Fiul lui Dumnezeu?...

— Eu şi Tatăl una sânt!

— Mântuitorul lumii?...

— Eu sânt lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume!

— Mântuitorul păcătoşilor?...

— Eu sânt Calea şi Viaţa şi Adevărul!

— O, Doamne, Hristoase, Fiule al lui Dumnezeu, Mântuitorul păcătoşilor, mântuieşte şi sufletul meu întinat cu noroiul tuturor fărădelegilor!

— Eu sânt Păstorul cel bun, care sufletul mi-l pun pentru oile mele şi care de şaptezeci de ori câte şapte iert păcatele oamenilor, cari se căiesc...

— O, Doamne, ajută-mi să mă îmbrac în sacul pocăinţii!

— Bucurie mare se face în ceruri de câteori un suflet rătăcit se lapădă de cele rele şi se întoarce către Tatăl!...

— O, Doamne, ajută-mi să mă lapăd de patimile mele grele!

— De toate?

— De tot potopul lor!

— De muntele trufiei?

— Doresc livada smereniei, ca fluturele floarea!

— De viforul mâniei?

— Iubesc seninul păcii, ca şoimul înălţimea!

— De năpârcile urii?

— Vreau focul iubirii, ca ochii floarei raza de lumină.

— De bălăria lenevirii?

— Vreau grădina osârdiei cum vrea peştele marea.

— Şi de flacările desmierdării?

— Vreau neaua nevinovăţiei, ca albina mierea.

— Şi de toate ale lumii?

— Tu ştii inima şi rărunchii din mine, Doamne!... Tu ştii că vreau să mă lapăd de tot duhul lumii!... Tu vezi că nu mai vreau să zac în umbra morţii, ci vreau să mă apropiu de izvorul vieţii celei adevărate!... O, Doamne, nu izgoni pe slujnica ta păcătoasă, ce-şi cere'n plâns şi'n tânguire: mântuire!...

Isus Hristos privia cu drag la samarineanca pocăită şi-i grăi cu bunătate:

— Femeie, facă-se ţie după cuvântul tău!... Iertate sânt toate păcatele tale!... Mergi în pace!... Du cu tine apa fântânii în vasele tale şi apa vieţii în sufletul tău!... Căci apa cea vie este: duhul celce înoieşte şi sfinţeşte firea sufletelor!... Apa cea vie este: duhul celce ţi-a înoit şi ţi-a sfinţit şi sufletul tău în ceasul acesta!... Apa cea vie este: duhul celce ţi-a deschis acum poarta mântuirii de păcatele tale nenumărate şi care-ţi va deschide şi uşa vieţii celei veşnice!...

A. Nanu.

Nr. 156/1932 prot. (24) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Meşindorf**, protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Locuinţă în natură.
3. Sesie parohială 4 jugăre (la 3 hotare necomasat) pe hotarul comunei şi 18 jug. primite prin reforma agrară pe hotarul com. Ţelina (fânaţ-păşunat).
4. Câte-o ferdelă (20 l.) bucate de familie.
5. 4 st. lemne.
6. Stola obişnuită în tract.

Cererile de concurs, însoţite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc în terminul fixat. Concurenţii, cu prealabila învoire a protopopului, se vor prezenta în parohie pentru a cânta, predica, servi şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Sighişoara, la 24 Mai 1930.

Emilian Stoica
protopop.

Nr. 700/1932 (23) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Peştera**, protopopiatul Branului, publicăm concurs — în înţelegere cu consiliul parohial — cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post sunt poftiţi să-şi înainteze cererile, provăzute cu toate actele necesare, în termin, Oficiului protopopesc Bran şi să se prezinte în parohie, în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispoziţiilor reglementare, spre a cânta, eventual celebra şi a face cunoştinţă cu poporul drept-credincios.

Zărneşti, 23 Iunie 1932.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 459/932. (26) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Scoreiu**, protopopiatul ortodox român Avrig, se publică concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.
2. Venitele stolare usitate în parohie.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-şi înainteze cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc în Avrig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la terminul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual celebra şi a face cunoştinţă cu poporul şi poziţia locului.

Avrig, 19 Iunie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Cândea
protopop.

Nr. 1107/932. (25) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Micfalău**, protopopiatul Sf. Gheorghe, se publică prin aceasta concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregire dela stat.
2. Casă parohială cu dependenţe şi grădină de legume.
3. Sesiune parohială de 6 jug. şi 200 st. □ (cimitirul nou).
4. Simbrie: câte o ferdelă veche (25 litri) de porumb sfărmit şi o ferdelă veche de ovăs dela familiile întregi (circa 100 familii); ½ ferdelă porumb şi ½ ferdelă ovăs dela familiile mixte şi dela văduvi (circa 60), iar dela zileri o zi de clacă sau contra valoarea ei (circa 30 familii).
5. Competinţa de lemne, în bani; câte 20 lei dela familiile întregi şi câte 10 lei dela cele mixte şi văduvi.
6. Venitele stolare, conform adunării parohiale din 30 Mai 1926.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare în termin subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Sf. Gheorghe, la 25 Iunie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorge în înţelegere cu consiliul parohial din Micfalău.

Aurel Nistor
protopop.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Antoniu Sequens

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

ATLAS

pentru

Istoria Bisericii Universale

întocmit sub

Indrumările dlui Teodor M. Popescu
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti

de

Pr. Marin Popa-Nemoiu
cu colaborarea dlui
Ion M. Popescu-Romanaţi
studenţi

Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**

Preţul Lei 100·— plus spese poştale Lei 15·—

Au apărut:

Manuale de limba română

de **E. HODOŞ**

I. Carte de citire şi Gramatică
pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noţiuni de Stilistică şi Poetică şi Carte de citire
(pentru Istoria Literaturii); şi

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi

Prelucrate, complectate şi editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavschi
şi acum din nou editate şi complectate

de

Dr. în teologie şi filozofie
Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de

Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura

Semînţe creştine

sădite

în ogorul românesc

de

Pr. Ic. I. Mălăescu

Tomul III

Preţul Lei 125 + spese Lei 20

Sectele din România

de

Arhiereul Grigorie L. Botoşăneanu

Preţul Lei 30 + spese Lei 15

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare

Vieţile Sfinţilor

în limba moldovenească

întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor

Luna Mai (1—15)

Cartea întâia

Preţul Lei 225.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Dicţionarul

enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»

Partea I

Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi

de

I.-Aurel Candrea
profesor la Facultatea de litere din Bucureşti

Partea II

Dicţionarul istoriei şi geografiei universale

de

Gh. Adamescu
profesor, membru corespondent al Academiei Române

Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea

din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal

de

Vasile V. Drăgan
licenţiat în ştiinţe de stat

cu prefaţa de

Dr. N. Stoenescu
conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

---

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă
profesor la Academia teologică

	Lei
1. Tâlcuirea sfintei Liturghii	legată 15
2. Tâlcuirea sfintelor Taine	„ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese poştale Lei 10·— în plus.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

I.	„Tatăl-Nostru" (tâlcuire) 50 pag.	Lei 15
2.	„Plângerile lui Ieremia"...	Lei 25
3.	„Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"	Lei 17
4.	„Cântarea Cântărilor"	Lei 28

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ.* Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 16 Iulie 1932 Nr. 52

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nr. 5630.

Notificare oficială

despre primirea în Academia teologică «Andreiană».

In Academia teologică «Andreiană» din Sibiu se primesc absolvenții liceelor, având bacalaureatul și absolvenții seminarului teologic din Sibiu.

Cererile de primire pentru anul academic 1932/3 se vor adresa Consiliului arhiepiscopesc până la 1 Septemvrie 1932 însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile;
2. Extras din protocolul botezaților;
3. Diplomă de bacalaureat sau de absolvire a sem. teologic;
4. Certificat medical despre starea sănătății;
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studenții sunt obligați a locui în internatul Academiei, unde vor avea toată întreținerea, contribuind cu suma de cel mult 10.000 Lei anual.

Examenele sesiunii de toamnă — de corigență, anuale și fundamentale — încep în ziua de Marți 16 Septemvrie 1932.

Inmatricularea în Academie se va face în zilele de 23 și 24 Septemvrie.

Duminecă în 25 Septemvrie, va avea loc deschierea solemnă a anului școlar, iar *Luni în 26 Septemvrie* vor începe cursurile.

Fiecare student se va prezenta la timp și se va provedea cu haine de pat și cu rufele necesare, având a solvi înainte de inmatriculare la oficiul cassei Consiliului arhiepiscopesc în contul întreținerii în internatul Academiei suma de Lei 4000. Afară de această taxă, studenții vor mai plăti la Rectorat diferite taxe în sumă de 1300 Lei și vor trebui să-și cumpere dela Librăria arhidiecezană manualele recomandate.

La inmatriculare studenții vor prezenta, pe lângă adeverință dela cassa Consiliului arhiepiscopesc, că au solvit 4000 Lei, și o declarație subscrisă de părinți sau tutori, în care se obligă, că în decurs de un an după absolvare vor intra în serviciul Arhiepiscopiei, — iar în caz contrar că vor restitui bisericei bursa de care au beneficiat în decursul celor 4 ani de studiu.

Primirile definitive în Academie se vor face numai după ce candidații vor fi trecuți printr'un examen special medical și unul de aptitudini muzicale. Data la care se vor prezenta candidații la acest examen, se va comunica la timp.

Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sunt invitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școalele secundare, ca să îmbrățișeze chemarea preoțească.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai superioare rosturi pentru viața unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal și al fericirii poporului.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 12 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

In fața urnelor

Am ajuns în săptămâna alegerilor. Candidații partidelor au cutreerat județele, luând contact cu alegătorii, pentru a-i lumina ce au să săvârșească în fața urnelor, în zile de 17, 20, 24 și 26 Iulie 1932.

E de sine înțeles, firește, că *fiecare* partid, ori cât ar fi de mic și neînsemnat ca număr și trecut, își atribue *sieși* «salvarea statului».

Alegerile politice la noi, deși nu sânt tocmai rare cum ar trebui să fie, rămân cu toate acestea acte însemnate și pline de răspundere: soartea țării, pentru zilele apropiate, atârnă dela alegerile pentru parlament.

Felul cum vom ști să ne prezentăm în fața urnelor, va hotărâ *reducerea* sau *sporirea* relelor și mizeriilor ce bântue viața noastră de astăzi la sate și la orașe.

Discursurile și programele desfășurate sânt ticluite, cum am văzut, cu multă iscusință, — numai *votul* să-l obție. Ispitele, deși repetate, sânt totuși dintre cele mai seducătoare.

FOIȘOARA

Alegerea

— Schiță biblică —

Foișorul cel de sus era gătit ca la Cina cea de taină. Masa cea lungă era acoperită c'o măsăriță albă ca sufletul pruncului proaspăt botezat. La mijlocul mesei odihnea ulciorul acela de lut, după care ucenicii cunoscuseră odinioară pe stăpânul casei din marginea Ierusalimului, în care dorit-a Domnul să mănânce Paștile cele din urmă. In jurul mesei se împletea ca o iederă frunzoasă cununa ucenicilor osârdnici în rugăciune și'n frângerea pâinii și'n învățarea cuvântului, având în frunte pe Maica Domnului. Sta fiecare la locul său, ca'n slăvita clipă milostivă a întâiei împărtășiri cu trupul și cu sângele Mielului dumnezeesc. Dar la masa lor un loc rămase slobod, deși se strâmtorau peste o sută de oameni în pridvor.

Ochii Maicii Domnului, plini de rouă, se opriră cu milă asupra locului celui gol, ca de-asupra unui sicriu întunecat. Privirile ucenicilor blajini încă se întâlniră pe-acel loc, ca un stol de păsărele pe-o cruce neagră de mormânt, și unul din ei șopti în glas îndurerat:

— O, mai bine era de nu s'ar fi născut în lume fiul pierzării!...

Atunci sculându-se în mijlocul lor Petru, mai marele ucenicilor și căutând cu bunătate peste mulțime, începu a grăi:

— Fratilor, trebuia să se împlinească scriptura spusă de Duhul Sfânt, mai înainte prin gura lui David, pentru Iuda.

— Ca Iuda, numele măririi, să se facă numele ocării! adause altul.

— Ca Iuda lui Simon, Iuda ascultării să se facă Iuda lepădării! urmă cu vorba al doilea.

— Ca satul lui, Chariot, să se facă satul blăstămului! întări al treilea.

— Adevăr, adevăr grăiți voi frații mei, pentrucă Iuda, s'a făcut povățuitor celor ce-au prins pe Isus!... Deși era din numărul nostru și luase soartea slujbei acesteea.

— Părtaș era acestei slujbe ca și tine, Simon Petru, fiule al lui Iona, care din vânător de pești te-ai făcut pescar de suflete pentru împărăția lui Dumnezeu! îi răspunse ucenicul Matei.

— Părtaș era el ca și mine și ca și tine, frate Matei, slujbei sfinte a Domnului, carele te-a chemat și pe tine dela vamă, ca înainte vreme pe Ghedeon dela Arie și pe Saul dela stavă și pe David dela turmă, ca din vămaș al lumii păcătoase să te facă vămașul Duhului Sfânt!... Și părtaș era el acestei slujbe dumnezeești ca noi, toți, cari am luat jugul cel dulce și sarcina cea ușoară a Domnului!... Părtaș ca și tine, Andrei, mie de două ori frate și după trup, și după credință, care-ai fost întâiul chemat de pe calea cea lată a păcatului pe calea cea îngustă a viețuirii întru Domnul!... Ca și tine, Iacobe, fiule al lui Zevedei, cel cu grai de tunet, și ca și tine Ioane, ucenic iubit al Invățătorului, care ți-ai culcat de-atâtea ori capul fecioreinic pe pieptul Lui cel sfânt!... Ca tine, Vartolomei, cel neștiutor de vicleșuguri fățarnice!... Ca tine, Tomo, care ai pipăit cu degetele tale îndoelnice rănile cele dătătoare de viață veșnică și care nu mai ești acum necredincios, ci credincios!... Ca tine, Simone, cel zelos cu graiul și cu fapta pentru paza legii celei noi!... Ca tine, Iacobe, fiule al lui Alfeu și ca tine, Iudo, fiule al lui Iacob, cari purtați în trupurile voastre sânge la fel cu sângele din trupul Domnului!... Părtaș era aceleiași slujbe ca noi, toți!...

— Domnul l-a cinstit cu slujba măririi lui Dumnezeu, iar el a necinstit pe Domnul! grăi unul din cel peste o sută.

— A iubit mai mult mărirea oamenilor, decât mărirea lui Dumne-

Dar, tocmai de aceea, poporul şi clerul nostru nu trebue să-şi peardă firea: votul se dă numai pentru oameni de ispravă şi bine cunoscuţi, cari vorbesc pe faţă, nu cu şoptiri, pe ascuns.

Alegerile actuale, după semnele de până acum, se anunţă cu deslănţuire de patimi în grad poate mai îngrijitor decât în trecut.

Biserica, prin urmare, cu atât mai vârtos este chemată să-şi afirme rostul ei de a restabili *cumpătul* necesar între curentele atât de bătăioase în campaniile electorale.

Sfătuim dar cu tot dinadinsul, ca poporul şi clerul nostru în lupta aceasta politică, din zilele pomenite, să păstreze toată *pacea şi liniştea*.

In interesul neamului şi al bisericii, preoţii şi credincioşii să procedeze cu dragoste şi blândeţe, stăruind ca *bunăvoinţa* şi *cumînţenia*, mândria noastră din străbuni, să nu fie stîrbită, ci să rămână vie în sufletele tuturor luptătorilor.

Nici un preot, înţelegător al misiunii sale, nu poate să facă pe agentul electoral, nici să participe la întrunirile lărmuitoare ale acelora, cari de obicei numai în preajma alegerilor se îndură a se coborâ pe la sate şi a da socoteală despre «activitatea» lor pentru ţară şi neam.

Să trimitem în parlamentul român deputaţi şi senatori, cari ne ştiu dorinţele şi durerile şi îşi ţin cuvântul d'a ne ajuta la necazuri.

Votul nostru să fie mai pe sus de toate al *omului de pace*, al bunului cetăţean, care în toate împrejurările cinsteşte rânduelile şi legile ţării, ştiind că orce stat se susţine *prin ordine* şi dispare prin anarhie. Calea mântuirii şi a peirii stă deci în mânile noastre.

După cinci ani

In luna aceasta se împlinesc cinci ani, de când a trecut la cele veşnice primul Rege al României întregite, gloriosul şi nobilul Suveran Ferdinand I, care s'a identificat totdeauna cu bucuriile şi durerile poporului Său.

Acest popor, profund recunoscător, îş aduce aminte plin de cucernicie de figura strălucitului domnitor liberator, aducând omagiu de pietate memoriei Sale ilustre şi neperitoare.

Cler şi popor se închină cu mândrie şi admirare în faţa mormântului dela Curtea de Argeş, unde viteazul Rege îş doarme somnul de veci lângă înaintaşii Săi, marii ctitori Neagoe Basarab şi Carol I.

Fie ca pomenirea bunului şi înţeleptului Rege să ne aducă uşurare sufletească în vremea greutăţilor multe ce ne apasă!

*

Pentru odihna sufletului regretatului Suveran s'a ţinut în 9 Iulie serviciu religios, în catedrala mitropoliei noastre din Sibiu, celebrat de P. S. Sa Arhiereul vicar arhiepiscopesc Vasile, înconjurat de clerul catedralei

Au asistat la solemnitate reprezentanţii tuturor autorităţilor militare şi civile din loc, şi un mare număr de credincioşi.

Jamboreea naţională cercetăşească la Sibiu

Sibiul a fost sorocit să adăpostească, în vara acestui an, a doua jamboree cercetăşească. Armata de aici, prefectura şi primăria şi-au manifestat toată bunavoinţă şi au făcut un neasemănat de mare sacrificiu, pentruca lucrurile să se prezinte la înălţimea aşteptărilor unanime. Şi sforţările n'au dat greş. Dumbrava oraşului este transformată într'un adevărat oraşel balnear: drumuri drepte şi pietruite cu nisip, podeţe peste râuleţ, chioşcuri pentru orce trebuinţă, măcelării, băcănii, etc. Iar sute de corturi străjuiesc azi pe toată întinderea câmpiei. Cercetaşii, veniţi din toate unghiurile ţării şi din ţările amice, mişună ca furnicile cărând lemne, pentru foc, apă, paie etc.

In primele zile 5—10 Iulie, comandanţii cercetaşilor s'au întrunit în congres, discutând chestiuni în directă legătură cu cercetăşia. Congresul s'a deschis în sala prefecturii, sub preşedenţia dl general Manolescu, iar desbaterile au fost conduse şi supraveghiate tot timpul de dl col. Săbăteanum. La deschidere şi-au spus cuvântul toţi reprezentanţii autorităţilor din localitate.

Cuvinte de îmbărbătare a adus şi biserica prin rostul pr. Dăncilă, care a amintit selectei asistenţe că, I. P. S. Sa arhiepiscopul şi mitropolitul Nicolae împărtăşeşte, tuturor participanţilor, înalta binecuvântare.

Mai apoi s'a ţinut, zile întregi, congresul, în pădurea Dumbrăvii. Discuţiile s'au purtat asupra organizării cercetăşiei, asupra legăturii cu şcoala, cu biserica, cu armata, cu instituţiile de stat etc.

Deschiderea oficială a Jamboreii s'a făcut în 10 l. c., prin sfinţirea apei mici, din partea P. S. arhiereu Vasile, înconjurat de preoţii catedralei. Răspunsurile au fost date de corul metropoliei sub conducerea pr. prof. T. Popovici.

Şi cu această ocazie, reprezentanţii instituţiilor şi autorităţilor şi-au spus cuvântul. Astfel au vorbit: Pr. Dăncilă, în numele biserici ortodoxe, gen. Vasilescu-Cristea în numele armatei, S. Ţeposu, în numele «Astrei», D. M. Boerescu, dela ministerul instrucţiunii, D. Suciu, în numele inginerilor silvici, etc. — toţi accentuând însemnătatea cercetăşiei din diferite puncte de vedere.

Tuturor li-a răspuns dl gen. Manolescu, comandantul cercetaşilor români.

Cu ocazia aceasta publicul a asistat şi la impresionanta defilare a cohortelor de câteva mii de cercetaşi. Un entuziasm de nedescris s'a produs în mulţime concomitent cu defilarea cercetaşilor francezi, polonezi şi greci. Deasemenea au impresionat mult «Micii Şoimi» din Poiana Sibiului, cari au dat şi o serbare în aceeaş zi seara.

Cercetaşii îşi petrec începând cu data de 10 Iulie, ca într'o adevărată tabără ostăşească: dormind în corturi, lucrând ziua la amenajarea locului potrivit necesităţilor de trai şi se prezintă la raport ca orice soldaţi. Iar seara ascultă poveşti în jurul zecilor de focuri ce se aprind deodată cu asfinţitul soarelui.

După felul cum se prezintă şi potrivit scopului ce urmăreşte, jamboreea cercetăşească dela Sibiu va trezi în sufletul micilor cercetaşi spiritul de disciplină şi ordine şi voinţa statornică.

Manifestare culturală religioasă

— Soc. „Sf. Gheorghe" —

Societăţile tinerimii adulte «Sf. Gheorghe» din protopopiatul *Braşovului* s'au întrunit Duminecă d. a. în 26 Iunie 1932, în Piaţa libertăţii din oraşul de sub Tâmpa, şi întâi au participat la slujba Vecerniei în biserica Sf. Adormire, unde Pr. Ion Ludu din Prejmer a vorbit tinerimii despre patronul societăţilor, Sf. Macenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă, şi despre menirea societăţilor noastre care-i poartă numele.

Membrii societăţilor, în frunte cu preoţii lor, au participat apoi la festivalul întocmit în sala festivă a liceului Andrei Şaguna. S'au executat aici coruri religioase şi naţionale, cu concursul corului bisericii Sf. Nicolae, ascultate cu mult interes, ca şi recitările frumoase ale elevilor din acest liceu. Profesorul, dl Ion Brânzea, a cuvântat apoi despre «Societatea Sf. Gheorghe şi orientarea spirituală a tineretului».

Arătând ce este puterea covârşitoare a ortodoxiei pentru neamul nostru, vorbitorul, continuă:

Tendinţa de apropiere, de îngrijire şi de valorificare a generaţiei tinere s'a concretizat la noi în ţară din iniţiativa fericită a I. P. S. Mitropolitul nostru Nicolae, în societatea tinerimii adulte ce în eparhia Sibiu şi Arad a luat fiinţă aproape în fiecare parohie. Preoţi şi dascăli inimoşi se folosesc de această mişcare în lucrarea lor de a apropia cât mai mult de biserică pe cei cari deţin cheia viitorului.

Exemplul viu ne serveşte tenacitatea cu care s'a răspândit această societate şi în parohiile din protopopiatul Braşovului, arătând că forţa societăţilor va consta în felul cum ştiu să se organizeze şi mai ales în înţelegerea şi pătrunderea în statutele societăţii, spunând că amintirea patronului trebue să stăruie în sufletele membrilor ca puternic îndemn la viaţă şi realizări creştine. Sf. Gheorghe este simbolul veşnic al tânărului viteaz şi statornic în cele ale credinţei creştine.

El ne îmbie şi azi darurile şi binefacerile vieţii sale, ca tot atâtea isvoare de înviorare, de întărire, de îndrumare şi de sfinţire a vieţii, într'o vreme când idealurile sfinte sânt dispreţuite. Şi dacă atmosfera vieţii este atât de viţiată, voi cari sânteţi membrii ai Societăţilor Sf. Gheorghe, sânteţi chemaţi ca să purcedeţi alături de biserică, la acea purificare, prime-

---

zeu, — întregî un altul.

— Cuvântul cel de sus n'a avut loc în inima lui legată de cele de jos,— urmă al treilea, şi aşa mai departe:

— Lângă Lumină a stat, dar prin întunerec a umblat.

— Pânea şi apa vieţii i s'a dat, dar el din pomul morţii a gustat...

— De-aceea a căzut urgia lui Dumnezeu peste capul lui...

Ucenicii ascultau cu luare-aminte cuvintele osândei necruţătoare, care răsunau cu tăria judecăţii veşnice prin largul foişorului şi un nor de durere se aşternu în inimile lor.

— O, cum s'a sălăşluit duhul cel rău în sufletul lui şi cum şi-a sămănat în el neghina răutăţii sale afurisite! O, cum s'a trufit el printre noi cu înţelepciunea deşartă a lumii şi cum s'a smerit pe urmă de amarnic! grăi în glas de suspin ucenicul Andei.

— O, cât m'am îndoit eu în dreptatea slujbei lui, văzându-l mereu lipit cu mâna şi cu ochii de pungă! spuse Toma.

— O, cum şi-a găsit cârteala vatră caldă'n gura lui! O, de câteori mi-am muşcat în limbă şi mi-am încremenit ca peatra pumnul, auzindu-l cum trântea cuvinte grele'n faţa Domnului, ca acestea: De ce?!.. De ce te arăţi nouă?!... De ce nu te arăţi lumii după învierea Ta din morţi?! — zise Simon Zilotul.

— O, lăcomia lui cea mare! Când şedeam cu smerenie lângă Domnul, lângă El, la Cina cea de taină, pândindu-l mişcările şi sorbindu-l cuvintele, luat-am seama cum îndopa nesăţios din pâne şi cum golea de des păharul, ucenicul cel năimit... Ba-şi întinse'n urmă mâna lui cea lacomă chiar si'n blidul Domnului! grăi Ioan.

— O, nesocotinţă fără de hotar! Ţi-aduci aminte bine, Petre, tu întâiule dintre noi, cum te fereai în toate chipurile şi cum te împotriveai de tare la spălarea picioarelor, şi cum s'a îmbulzit el de iute înainte! s'auzî din gura lui Iacob, fratele Domnului.

— O, negrăita lui orbire! In ceasul când Domnul îşi jertfea din iubire şî trupul şi sângele pentru iertarea păcatelor, el număra în tremur arginţii vânzării Lui! rostî vameşul Matei.

— O, vicleniе diavolească! L-am văzut venind vrăşmăşeşte prin grădina Ghetsimani, în fruntea pierzătorilor nemernici, şi l-am văzut făţărind senin în ochii mici şi zimbet dulce pe buze şi l-am văzut sărutându-L cu foc mincinos pe Domnul şi l-am auzit zicându-l: «Bucură-te Învăţătorule», — îşi uşură sufletul şi Iacob, fiul lui Zevedei.

— Ca'n casa lui Simon Leprosul! Cum s'a răstit de sălbatec asupra sărmanei Maria Magdalena, pentrucă sparse vasul cel de alabastru şi mirul cel de mult preţ îl vărsă pe capul şi pe picioarele Domnului! Şi cum striga el de inimos, că mai bine era de se vindea şi preţul lui se da săracilor! Dar graiul milostivului era vicleniа focului! întări Vartolomei.

— Şi-acum mă mai înfioară ochii lui cei încruntaţi! Şi-acum mă mai îngrozeşte răcnetul lui cel turbat! Şi-acum îmi toarnă spaimă în oase numele: Iuda! — se spovedi smerita Marie Magdalenă, din un ungher.

— O, Marie, iubitoare de pocăinţă, eu voi clăti cu sângele meu întinăciunea acelui nume! făgădui Iuda al lui Iacob.

Căpetenia ucenicilor a ascultat în linişte cuvintele rostite, ca un duhovnic spovedania de sub patrafir şi pe urmă vorbî:

— Cuvântul adevărului aţi grăit fraţilor... Dar voi ştiţi ce loc şi-a dobândit Iuda Iscarioteanul, ca plată a fărădelejii lui...

— Locul spânzurării!

— Voi ştiţi cum a căzut de sus.

— Cu capu'n jos!

— Voi ştiţi cum a crepat...

— Prin mijloc!

— Voi ştiţi ce s'a mai întâmplat cu el...

nire şi aerisire a vieţii prin adierile sufletului vostru curat, prin valul de spiritualitate, căci prea multa vrăşmăşie şi luptele care o sfâşie, sânt prea crude.

Ţara are nevoie — pentru trăinicia ei — de oameni sănătoşi la trup şi tari la suflet. Vitalitatea neamului nostru se afirmă prin idelul spiritualităţii, pentru întruparea căruia e nevoie de încadrarea tuturor puterilor sufleteşti, pentru ca viaţa să biruiască prin adevăruri veşnice, prin smerenie de cuget şi prin credinţa ce nu-şi pierde nădejdea în Dumnezeu. —

Luând apoi cuvântul P. C. Sa părintele protopop Dr. Iosif Blaga, îş exprimă întreaga satisfacţie pentru izbutirea acestei manifestări a tinerimii ortodoxe române adunate la Braşov, îi adresează părinteşti povăţuiri, implorând asupra ei cereasca binecuvântare.

O revistă cu îndemnuri bune:

„Boabe de grâu"

In zilele noastre de dihonie, de scrâşniri de dinţi şi de strângeri de pumn, o *astfel* de revistă ar putea să însemneze mult, — numai noi să vrem.

Numărul 1 din «Boabe de grâu» a apărut în 1 Martie 1930, — cel mai recent număr este Nr. 3—4 din anul al III-lea. (Editura «Direcţia Educaţiei Poporului, Bucureşti II, Str. General Berthelot 28).

Ce şi-a propus, mai întâi de toate, revista? Să treacă în visteria cunoştinţelor cetitorului român tot ce are România de remarcat în direcţia propagandei culturale: muzee, biblioteci, instituţii culturale de seamă, ruine istorice glorioase, mănăstirii, catedrale ca opere de artă şi de închinare, regiuni frumoase ale ţării româneşti — apoi «cronici» fidele despre: cărţi, conferenţe, congrese, expoziţii, teatru, muzică, cinematograf, radio, turism, sport, educaţie fizică, în legătură cu desvoltarea noastră culturală şi — ca adaus — la fiecare număr, dări de seamă despre «Educaţia poporului în alte ţări».

Ceeace a purestat revista până acuma, este vrednic de remarcat.

Unuia, care dubitează de vitalitatea culturii româneşti, n'ai decât să-i dai în mână această revistă europeană, în cel mai bun sens al cuvântului, chiar să o frunzărească numai, să se uite la sutele de fotografii reuşite şi surâsul de dispreţ din colţul gurii, de dispreţ faţă de cultura românească, va trebui să-i dispară. Un popor, care a prestat în decursul vremii, pe lângă toate greutăţile prin care a trecut, astfel de opere de artă, un popor, care a adunat lucruri de artă cu scumpătate poporul acesta nu merită privirea dispreţuitoare, ci trebuie lăudat şi sprijinit pe cărarea cea bună apucată.

Chiar pentru românul «intelectual» sânt «Boabele de grâu» o mustrare foarte îndreptăţită. Trecerea în revistă a atâtor instituţii culturale, cu muzeele lor, cu contribuţiile valoroase ale membrilor — îi aduc aminte intelectualului că încă nu-şi cunoaşte ţara pe de-a 'ntregul, că mai are multe de cercetat, înainte de a critica.

Şi aici, ca în multe alte domenii, este aşa de uşor de criticat — dar ignoranţa este cel mai ruşinos atestat de paupertate, şi cunoaşterea lucrurilor şi stărilor ruşinează pe cel pe care l-a luat gura pe care dinainte, bârfind.

Ca să nu amintim decât câteva momente: Ştim noi, cum ar trebui să ştim, cum s'au înfiinţat şi cum dăinuiesc instituţii culturale ca: Academia Română, «Astra», Liga Culturală, Casele naţionale; muzee ca: Muzeul de artă naţională Carol I (Bucureşti). Muzeul Simu (Bucureşti), «Ateneul Român», Muzeul naţional de Istorie naturală (Bucureşti), Muzeul Aman (Craiova), Muzeul Brukental şi al «Astrei» (Sibiu)? Urmărim cum ar trebui activitatea «Muzeului Limbii Române» din Cluj, «Touring Ciubului Român», (Societatea de excursii, ca cea «Carpatină» germană), a «comisiei monumentelor istorice», a «Institutului sud-est european», a «Parcului etnografic» dela Hoia (Cluj), etc.?

Ştim preţui după merit strălucitele monumente istorice bisericeşti din Iaşi, din Bucureşti, din Bucovina (Voroneţ, etc.), din Muntenia Cozia, Hurezu, despre cari s'au publicat în «Boabe de grâu» strălucite fotografii şi judicioase descrieri? (Un frumos articol se publică în nr. ultim despre «câteva ctitorii româneşti în Bulgaria», Griviţa, Târnova, Vidin, etc.).

Dacă noi nu le cunoaştem îndeajuns şi nu le preţuim — cine să ni le remarce? Vin şi străinii, dornici de artă, ca secr. gen. al misiunii franceze şi al Inst. fracez de înalte studii din România, dl Paul Henry, ca să ne descrie frumuseţele mănăstirii Voroneţului din Bucovina. (Nr. 1, a. II).

Spiritul rector al publicaţiei este dl *Emanoil Bucuţa*, cunoscutul scriitor propagandist cultural, directorul actual al Direcţiei Educaţiei Poporului şi secretar general la Ministerul cultului şi a artelor. Dsale este a se mulţumi forma impecabilă, şi din punct de vedere artistic, tehnic, în care se prezintă revista, şi o cronică mai mult decât bogată, cu orizonturi largi, cu informaţii vioi redate şi bine documentate, de multe ori şi un mod grafic, cu diagrame.

O muncă persistentă cum se desfăşoară la «Boabe de grâu», trebuie să fie cunoscută în straturi cât mai largi, iar cunoştinţele, câştigate prin această revistă, vor trebui date mai departe, pentru ca propagandiştii noştri culturali să aibă teme de meditat şi exemple de imitat.

Scriu acest articol informativ în «Telegraful Român», în nădejdea că preoţimea noastră, luând contact şi cu ceilalţi conducători ai satelor noastre, în primul rând cu învăţătorimea şi cu primăriile comunale, se va îngriji ca să nu fie sat românesc la noi fără de cel puţin un exemplar abonat din «Boabele de grâu».

Preoţimea şi învăţătorimea să citească fiecare număr cu toată atenţia şi să arate ţărănimii ilustraţiile excelente ale numerelor, comentându-le la «şezătorile culturale», Duminicile, în ceasurile de odihnă.

Aşa, încetul pe încetul, vom prelucra opinia publică în massele dela sate, ca să vadă cu alţi ochi prestaţiunile culturale ale vechiului regat — sânt multe şi frumoase, dar necunoscute la noi! — ale Bucovinei, Banatului, Basarabiei, prestaţiuni ce nu le cunoaştem aproape de loc — ca astfel să se creieze acea unitate spirituală, dorită de toţi cei buni ai noştri.

In luptă cu ignoranţa ne pot aduce aceste «Boabe de grâu» servicii nepreţuite, şi între noi, şi între străini.

Cine răspândeşte «Boabe de grâu» între conducătrii satelor noastre — săvârşeşte o faptă bună, care va aduce roadă înzecită.

Horia Petra Petrescu.

Notă: Preţul revistei e foarte mic: pe an 280 Lei.

Ţara Bârsei a apărut Nr. 4 pentru Iulie-August 1932, cu articole şi informaţiuni de V. Vătăşanu, N. Orghidan, O. Creangă, O. Popa, C. Muşlea, D. Olariu, C. Munteanu, S. Tamba şi Ax. Banciu. — Redacţia: Braşov, B-dul Reg. Ferdinand 14. Abonamentul: 260 lei pe an.

Nr. 5801.

Notă oficială

Din prilejul praznicului Sf. Ilie, în 20 Iulie c. se va face comemorarea oficială a Eroilor Aviaţiei, al căror pomelnic a ajuns la numărul de 166 inşi. Asociaţiunea română pentru propaganda Aviaţiei a luat iniţiativa ca memoria bravilor aviatori, săgetaţi de moarte pe undele văzduhului să fie prăsnuită prin parastase şi predici la sfintele altare ale Bisericii, în ziua Sfântului Proroc Ilie.

Sibiu, 14 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

INFORMAŢIUNI

Cursurile şcolare, pentru şcoli primare şi secundare, se deschid, conform prevederii regulamentului, în ziua de 15 Septemvrie.

Curs pentru dirigenţi de coruri ţine la Sibiu despărţământul asociaţiei culturale *Astra*, dela 20 Iulie până la 10 August 1932 (3 săptămâni), sub conducerea profesorilor N. Oancea şi Timotei Popovici. Vor lua parte 30 aleşi dintre învăţătorii (învăţătoatele) din judeţul Sibiu în înţelegere cu revizoratul şcolar al judeţului şi vor beneficia de alimentare gratuită. Pe lângă aceştia pot participa şi alţii: (preoţi, învăţători, dirig. de coruri absolvenţi ai şcoalelor normale şi ai şcoalelor de cântăreţi bisericeşti) dacă plătesc la presentare pentru întreţinere o taxă de 700 Lei. Găzduirea *gratuită pentru toţi* va fi în internatul şcoalei normale *«Andrei Şaguna»* aducând fiecare pentru aşternut saltea (sac de paie gol), perină ţol şi feţe de pat. Fiecare participant îşi va aduce *întreg reportorul coral* tipărit şi scris. Presentarea va fi în ziua de 19 Iulie la şcoala normală Andrei Şaguna, când se va comunica programul de lucru. Cursul începe la 20 Iulie la ora 9 dimineaţa. Participanţii se vor anunţa până la 15 Iulie inclusiv prin o carte poştală, în care îşi vor arăta şi adresa completă, la prof. Timotei Popovici, str. Regina Maria 7, Sibiu.

O circulară, dată de ministrul preşedinte Mussolini al Italiei, opreşte funcţionarii ministeriali, provinciali şi comunali să lucreze în zilele de Duminecă.

Focurile de tabără. Dela Jamboree primim: In fiecare seară, cercetaşii străini din dumbrava Sibiului vor avea câte un «foc de tabără», adică: adunaţi sub lumina unei mari flacări se vor produce cu un program muzical, sportiv sau artistic. Fiecare cohortă se va perinda seară cu seară în faţa publicului numeros. Aceste şezători se ţin zilnic la ora 21, şi nu se vor amâna decât în caz de ploaie. La «focul de tabără» intrarea e absolut gratuită.

ŞTIRI LOCALE

Răscumpărarea zilei onomastice. Dl Dr. Ilie Beu, medic, în Sibiu, a donat drept rescumpărare a felicitărilor de ziua onomastică suma de Lei 500 (cincisute) pentru biserica din Şelimbăr.

Orchestra oraşului concertează Luni în 18 Iulie, ora 9 seara, pe Promenada de jos; Vineri în 22 Iulie, ora 9 seara, în parcul Sub arini. Program variat şi ales.

Poşta redacţiunii

Pr. *Il. Pl.* în *T.* La ocazie. Mulţumiri.

— I s'au vărsat toate mărunţaiele!

— Voi ştiţi cum se chiamă astăzi acel loc.

— Acheldama sau Locul sângelui.

— Voi ştiţi cum este locul sângelui...

— Pustiu.

— Voi ştiţi câtă suflare îl locuieşte.

— Nimenea!

— Voi ştiţi că prorocie se împlineşte:

— Cea din cartea psalmilor.

— Dar să ştiţi că şi alta este a se împlini...

— Care?

— Cea pentru slujba celui căzut!

— Când?

— Acum!

— Cum?

— Slujba lui va lua-o altul!

— Cine?

— Unul dintre voi, bărbaţi, cari vă adunaţi cu noi în toată vremea cât a trăit Domnul Isus printre noi, începând dela botezul lui Ioan până în ziua când s'a înălţat El la cer.

— Sânt numai doi!

— Care?

— Varsava şi Matia.

— Să vie înainte!

— Iată-ne!

— Puteţi fi mărturiile Domnului?

— Înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor!

— In tot pământul?

— Pân'la marginile lumii!

— Mărturisiţi voi botezul Domnului?

— Şi Duhul în chip de porumb.

— Mărturisiţi voi învăţătura Lui dumnezeească?

— Şi minunile lui nemai văzute şi nemai auzite:

— Vifor potolindu-se.

— Valuri liniştindu-se.

— Smochin scuturându-se.

— Peştii adunându-se.

— Slăbănogi umblând.

— Schiopi săltând.

— Orbi văzând.

— Muţi cuvântând.

— Morţi înviind.

— Păcătoşi la căinţă viind! —

— Mărturisiţi răstignirea Domnului?

— Şi mormântul.

— Şi învierea.

— Şi mărita-I înălţare.

— Acum, fraţii mei iubiţi, după ascultarea mărturisirilor, să ne frângem genunchii în faţa Tatălui ceresc şi gurile noastre să rostească sfânta rugăciune a alegerii zicând:

...«Tu, Doamne, care cunoşti inimile tuturora, arată, din aceşti doi, pe unul, pe care l-ai ales, ca să ia locul acestei slujbe şi chemări, din care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui».

Se ridicară apoi toţi cu smerenie.

Traseră sorţi.

Soartea căzu pe Matia.

El s'a numărat cu cei unsprezece ucenici şi a fost aşezat îndată în locul cel gol dela masa cea albă ca inima alesului.

Dar Matia nu s'a trufit...

Iar Varsava nu s'a mâhnit...

A. Nanu.

Nr. 156/1932 prot. (24) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Meşindorf**, protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Locuinţă în natură.
3. Sesie parohială 4 jugăre (la 3 hotare necomasat) pe hotarul comunei şi 18 jug. primite prin reforma agrară pe hotarul com. Ţelina (fânaţ-păşunat).
4. Câte-o ferdelă (20 l.) bucate de familie.
5. 4 st. lemne.
6. Stola obişnuită în tract.

Cererile de concurs, însoţite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc în terminul fixat. Concurenţii, cu prealabila învoire a protopopului, se vor prezenta în parohie pentru a cânta, predica, servi şi a face cunoştinţă cu credincioşii. Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Sighişoara, la 24 Mai 1930.

Emilian Stoica
protopop.

Nr. 700/1932 (23) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Peştera**, protopopiatul Branului, publicăm concurs — în înţelegere cu consiliul parohial — cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post sunt poftiţi să-şi înainteze cererile, provăzute cu toate actele necesare, în termin, Oficiului protopopesc Bran şi să se prezinte în parohie, în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispoziţiilor reglementare, spre a cânta, eventual celebra şi a face cunoştinţă cu poporul drept-credincios.

Zărneşti, 23 Iunie 1932.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 459/932. (26) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Scoreiu**, protopopiatul ortodox român Avrig, se publică concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.
2. Venitele stolare usitate în parohie.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-şi înainteze cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc în Avrig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la terminul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual celebra şi a face cunoştinţă cu poporul şi poziţia locului.

Avrig, 19 Iunie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Cândea
prootpop.

Nr. 5701/1932 Ep. (27) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru aprovizionarea internatelor Academiei teologice, Şcoalei de cântăreţi, şi a Internatului arhidiecezan din Sibiu, pe anul şcolar 1932/3 cu următoarele alimente:

1. Carne de vită, de porc, de viţăl, de oaie, untură de porc topită, slănină crudă şi afumată.
2. Pâine de cal. I, făină pentru gătit, gris.
3. Coloniale necesare la bucătărie.

Toata alimentele vor fi de calitatea primă.

Reflectanţii vor înainta oferte scrise până la 15 August a. c. la Consiliul arhiepiscopesc ort. român în Sibiu, unde se pot vedea condiţiunile.

Sibiu, 12 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 1107/932. (25) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Micfalău**, protopopiatul Sf. Gheorghe, se publică prin aceasta concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregire dela stat.
2. Casă parohială cu dependenţe şi grădină de legume.
3. Sesiune parohială de 6 jug. şi 200 st. □ (cimitirul nou).
4. Simbrie: câte o ferdelă veche (25 litri) de pormb sfărmit şi o ferdelă veche de ovăs dela familiile întregi (circa 100 familii); 1/2 ferdelă porumb şi 1/2 ferdelă ovăs dela familiile mixte şi dela văduvi (circa 60), iar dela zileri o zi de clacă sau contra valoarea ei (circa 30 familii).
5. Competinţa de lemne, în bani; câte 20 lei dela familiile întregi şi câte 10 lei dela cele mixte şi văduvi.
6. Venitele stolare, conform adunării parohiale din 30 Mai 1926.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare în termin subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Sf. Gheorghe, la 25 Iunie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorge în înţelegere cu consiliul parohial din Micfalău.

Aurel Nistor
protopop.

AVIZ ŞCOLAR

Elevele dela Liceul de fete «Domniţa Ileana», şcoala comercială superioară de fete, cursul de menaj al Asociaţiunii, ori alte şcoale româneşti şi germane de fete din Sibiu, care doresc să fie primite în internatul de fete «Astra» în anul şcolar 1932/1933, au să înainteze Direcţiunii internatului până la *15 August* cerere în scris pentru rezervarea locului. **Taxa** de întreţinere în internat este pe anul şcolar de Lei **14.000,** iar pentru elevele care frecventează cursul de menaj, de o durată de 5 luni, este de Lei **1.600** lunar.

Sibiu, la 18 Iunie 1932. (11) 1—1

Direcţiunea internatului.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Antoniu Sequens

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

ANUNŢ

Se arendează moşia mitropolitană de pe hotarul comunei Draşov judeţul Sibiu în suprafaţă de 190 jugăre arător şi 30 jugăre fânaţ, toate de prima calitate.

Ofertele verbale sau scrise se vor înainta în timpul cel mai scurt **Consiliului arhiepiscop. ort. rom.** Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 32 (28) 1—3

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi

Prelucrate, complectate şi editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavschi
şi acum din nou editate şi complectate

de

Dr. în teologie şi filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura

Seminţe creştine

sădite

în ogorul românesc

de

Pr. Ic. I. Mălăescu

Tomul III

Preţul Lei 125 + spese Lei 20

Sectele din România

de

Arhiereul Grigorie L. Botoşăneanu

Preţul Lei 30 + spese Lei 15

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6^{37}, 14^{8}, 17^{20}	7^{51}, 17^{12}, 22^{35}
Braşov, Făgăraş	5^{20}, 12^{58}, 18^{30}	11^{30}, 19^{21}, 7^{42}
Cisnădie	6^{10}, 17^{55}	7^{29}, 19^{50}
Copşa-mică	3^{20}, 9^{36}, 13^{42}, 18^{35}, 22^{8}	4^{41}, 10^{34}, 15^{3}, 18^{38}, 0^{42}
Ocna-Băi	6^{50}, 12^{02}, 15^{50}, 19^{10}	7^{49}, 13^{8}, 16^{52}, 20^{12}
Peatra-Olt, Buc.	9^{50}, 16^{5}, (ac), 17^{45}, 19^{55}, (ac)	10^{10}, (ac), 12^{22}, 16^{42}, (ac), 22^{58}
Sighişoara, Agn.	5^{35}, 16^{55}	8^{00}, 15^{54}
Vurpăr	16^{55}	8^{00}

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Dicţionarul

enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»

Partea I

Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi

de

I.-Aurel Candrea
profesor la Facultatea de litere din Bucureşti

Partea II

Dicţionarul istoriei şi geografiei universale

de

Gh. Adamescu
profesor, membru corespondent al Academiei Române

Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea

din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal

de

Vasile V. Drăgan
licenţiat în ştiinţe de stat

cu prefaţa de

Dr. N. Stoenescu
conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

---

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă
profesor la Academia teologică

		Lei
1.	Tâlcuirea sfintei Liturghii	legată 15
2.	Tâlcuirea sfintelor Taine	„ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese postale Lei 10·— în plus.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

I.	„Tatăl-Nostru" 50 pag. (tâlcuire)	Lei 15
2.	„Plângerile lui Ieremia"...	Lei 25
3.	„Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"	Lei 17
4.	„Cântarea Cântărilor"	Lei 28

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ.* Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

BIBLIOTECA CASEI „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul LXXX — Sibiu, 23 Iulie 1932 — Nr. 53

Telegraful Român

Organ național-bis

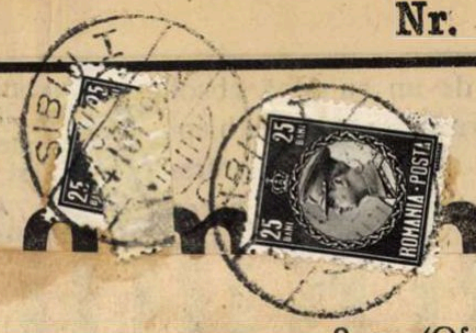

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Bucuria noastră

Maestatea Sa Regele Carol II, înălțatul și iubitul Suveran al românilor, a luat hotărârea ca, însoțit de Marele Voevod Mihai, să vie în mijlocul orașului nostru, al Sibiului, pe care-l vizitează acum pentru întâia oară dela ocuparea tronului, — ca principe moștenitor vizitase acest vechi oraș în anul 1920, și în 1923 cu prilejul sărbărilor de amintire și recunoștință aduse celor doi apostoli ai neamului românesc: neîntrecutul arhiereu Andrei Șaguna, și mult iscusitul luptător și dascăl Gheorghe Lazăr. Atunci, la mormântul modest dela Avrig, Principele moștenitor Carol a spus: «O, dascăl preamărit, putem privi munții noștri cu sufletul înălțat de minunăția privelștei, fără groază de a ști că sânt ziduri tainice despărțitoare de frați!»

M. Sa Regele și Marele Voevod Mihai sosesc de astă dată pentru a fi de față la jamboreea cercetășească și la festivitatea organizată din partea școalei speciale de cavalerie.

In clipa înălțătoare a sosirii Lor, salutăm cu devotament și respect pe slăvitul monarh și pe tânărul său vlăstar și urmaș la tronul glorioșilor înaintași, cari au pregătit și înfăptuit unitatea, pentru toate veacurile, a românilor dintre Tisa și Nistru.

Sub stăpânirea M. Sale Regelui Carol II dorim să dispară toate urmele întocmirilor jignitoare ale trecutului, și să fie înlocuite cu promovarea statornică a intereselor și drepturilor bisericii strămoșești, spre asigurarea unui viitor fericit pe seama neamului și tronului.

Susținând și apărând biserica noastră și pe slujitorii ei, întărim stâlpii cei mai de încredere ai patriei și dinastiei.

Această biserică primește astăzi cu toată dragostea creștinească pe Celce în zile bune și în zile triste îș unește sufletul cu al supușilor Săi.

Pașii Maiestății Voastre să fie binecuvântați pe pământul ardelenesc al României, ca să ne conduci, Maestate, totdeauna la fericire și înălțare.

Să trăiți!

*

Programul de primire:

DUMINECĂ, 24 IULIE 1932:

9.30 sosirea M. Sale în gară;

10 I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului va primi pe M. Sa în catedrală; Te Deum, cuvântarea I. P. S. Sale;

11 Vizitarea taberei cercetașilor;

11.30 Plecare la Sălișce;

3 Inaugurarea festivă a Casei de ocrotire Regele Carol al II lea.

6.30 Cercetarea taberei de cercetași:

LUNI, 25 IULIE 1932:

11—12 30 Vizitarea centrului de instrucție al cavaleriei;

12.30 Vizitarea școalei speciale a cavaleriei;

13 Dejun la școala specială;

5.30 Asistare la concursul hipic.

In vacanțe

Au trecut câteva zile, de când școalele, de toate categoriile, și-au închis porțile.

Părinții, cu bună judecată, își pun de timpuriu întrebarea: ce carieră să-și aleagă fiii lor, cari au terminat una dintre școalele pregătitoare pentru alteșcoale?

Privirile acestor părinți se îndreaptă, în deosebi la sate, către preoțimea noastră: dela părinții sufletești se așteaptă ca țara să fie înzestrată cu oameni luminați, folositori neamului, și familiei și societății, și credincioși în toată vremea bisericii străbune.

E bun prilej ca ori care slujitor al altarului să se coboare earăș în mijlocul mulțimii, de astă dată cu sfatul și îndemnul necesar unei opere de cultură și educație religioasă morală.

Apostolii satelor, ca «fii ai luminii» și cunoscători ai stării morale și materiale și a e n o r i a ș i l o r lor, trebue neapărat să se știe orienta, când e vorba de-a îndruma părinții în alegerea carierii viitoare a copiilor ieșiți din școale primare sau secundare. (Avem, în diferite centre, b. o. în Timișoara, *cămine* de ucenici, unde se primesc elevi, cu întreținere gratuită, dacă au 4 clase primare și etatea de 14 ani. Direcția căminelor se îngrijește de plasarea elevilor la meseria ce și-o aleg și, la cerere, trimite informațiuni doritorilor de a fi primiți în căminele de ucenici).

Dela aceiași apostoli se mai cere să păsească la muncă de vreme, pentru a-și ridică păstoriții din noianul analfabetismului intelectual și religios și a-i porni spre o viață mai bună.

Aici se redeschide preoțimii noastre o nouă cale:

In urma modificării legii școlare, statul a recunoscut *dreptul bisericii de catehizare* în învățământul primar. Catehizația va face astfel earăș parte din chemarea preoției, cum era în vechea școală confesională, întemeiată și susținută de mitrop. noastră.

In această importantă chestiune, a catehizării din partea preoțimii, vom revenì în curând cu amănuntele trebuincioase, tot în coloanele acestei foi, spre a servì drept călăuză preoțimii obligate a preda învățământul religios în școalele primare, începând cu luna Septemvrie 1932.

Deocamdată constatăm, că școala va trebuì să lucreze și în viitor cu întreg *concursul* bisericii. Ele, școala și biserica, numai prin o *comună lucrare* vor putea învăța și lumina mulțimea în neștiința în care se sbuciumă, — eată un adevăr pe care l-am scos adese la iveală, dar care, abea după multe remonstrații și memorii și interveniri, a fost luat în seamă de autoritățile instrucțiunii publice, admițându-se în sfârșit ca biserica și organele sale să colaboreze la munca educației religioase a tinerimii școlare din această țară.

Nr. 5630.

Notificare oficială

despre primirea în Academia teologică «Andreiană».

In Academia teologică «Andreiană» din Sibiu se primesc absolvenții liceelor, având bacalaureatul și absolvenții seminarului teologic din Sibiu.

Cererile de primire pentru anul academic 1932/3 se vor adresa Consiliului arhiepiscopesc până la 1 Septemvrie 1932 însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile;
2. Extras din protocolul botezaților;
3. Diplomă de bacalaureat sau de absolvire a sem. teologic;
4. Certificat medical despre starea sănătății;
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studenții sânt obligați a locuì în internatul Academiei, unde vor avea toată întreținerea, contribuind cu suma de cel mult 10.000 Lei anual.

Examenele sesiunii de toamnă — de corigență, anuale și fundamentale — încep în ziua de Marți 16 Septemvrie 1932.

Inmatricularea în Academie se va face în zilele de 23 și 24 Septemvrie.

Duminecă în 25 Septemvrie, va avea loc deschiderea solemnă a anului școlar, iar ***Luni în 26 Septemvrie*** vor începe cursurile.

Fiecare student se va prezenta la timp și se va provedea cu haine de pat și cu rufele necesare, având a solvi înainte de inmatriculare la oficiul cassei Consiliului arhiepiscopesc, în contul întreținerii în internatul Academiei, suma de Lei 4000. Afară de această taxă, studenții vor mai plăti la Rectorat diferite taxe în sumă de 1300 Lei și vor trebui să-și cumpere dela Librăria arhidiecezană manualele recomandate.

La inmatriculare studenții vor prezenta, pe lângă adeverință dela cassa Consiliului arhiepiscopesc că au solvit 4000 Lei, și o declarație subscrisă de părinți sau tutori, în care se obligă, că în

decurs de un an după absolvare vor intra în serviciul Arhiepiscopiei, — iar în caz contrar că vor restitui bisericei bursa de care au beneficiat în decursul celor 4 ani de studiu.

Primirile definitive în Academie se vor face numai după ce candidaţii vor fi trecuţi printr'un examen special medical şi unul de aptitudini muzicale. Data la care se vor prezenta candidaţii la acest examen, se va comunica la timp.

Părinţii protopopi, preoţii şi profesorii de religie sunt invitaţi a sfătui pe tinerii buni, ieşiţi din şcoalele secundare, ca să îmbrăţişeze chemarea preoţească.

Preoţia a fost slujba cea mai de cinste şi mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este şi astăzi chemarea care dă cele mai superioare rosturi pentru viaţa unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal şi al fericirii poporului.

Sibiu, din şedinţa senatului bisericesc, ţinută la 12 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

Pahomie şi Carnegie

Cel dintâi, ţăranul Pahomie, este personajul trist din povestea rusă: «Cât pământ îi trebue unui om».

El, având voie să-şi ia pământ cât îi trebuea, a alergat de dimineaţa până în amurg, ca apoi de lăcomie să cadă şi să moară, săpându-i sluga groapă în care i-a încăput trupul fără viaţă.

Celălalt este celebrul rege al oţelului din America, omul care a dăruit pentru scopuri de binefacere peste un miliard, mărturisind: «A dărui înseamnă pentru mine fericire; sânt fericit, fiindcă am putut răspândi în jurul meu fericire şi am putut însenina mii şi mii de feţe».

Azi când unii ţin că creştinismul ar fi o teore care nu te mai poate vindeca de metehne sufleteşti, — de şi creştinismul este cea mai perfectă realitate, — azi când mulţimea necăjită pretinde să-i dovedeşti cu aparatul metafizicei de ce să facă bine, şi de ce să nu facă rău, biserica stâlpul adevărului, modestă, dar absolut dreaptă, numai atât cere lumii pentru îndreptarea şi mântuirea ei, ca să iasă niţel din atmosfera de viaţa alui Pahomie, care a murit răpus de lăcomie, şi să intre în apele lui Carnegie.

Pe acest bogat mare nu l-a deosebit, de cealaltă lume, imensa lui avere, pe care împărăteşte a împărţit-o săracilor, ca Zaheu din evanghelie, ci mentalitatea lui luminată şi inima lui pătrunsă de duhul acelui Isus Hristos, care a statornicit pentru toate vremile suprema lege socială: *mila creştină*.

Carnegie, milosul şi nobilul suflet, a arătat calea adevărată pe care trebue să meargă aleşii omenimii când caută să vindece boalele sociale şi să aline mizeriile.

Poţi să faci zeci şi sute de legi, — dar ce folos dacă ele nu sânt primite cu virtutea milei creştineşti.

Pahomie care fără nici un gând la Dumnezeu a fugit de dimineaţă până seara înferbântat de focul năpraznic al lăcomiei, nici el, nici ceice îi samănă cu duhul, nu vor înţelege legile fie cât de maestru întocmite.

Pahomie, chiar dacă rămânea cu sufletul în oase, când a ocolit o foarte mare parte de pământ, tot Pahomie rămânea şi niciodată nu s'ar fi dat pe brazda lui Carnegie, fiindcă avea sufletul întunecat de bezna lăcomiei.

Noi, oameni mărunţei, cari privim cu respect la marii economişti, trebue să rămânem cu convingerea ca rădăcina crizei materiale zace în enorma frică a oamenilor de a face binele şi de a ajuta pe fratele mai mic şi mai sărac.

Pe noi, umilii şi săracii slugi ai lui Hristos, nu ne întreabă nimeni cum ar trebui salvată lumea, deşi cheile la poarta mântuirii le purtăm noi, cei ce propovăduim mila creştinească.

O mulţime mare de azile, de şcoale şi alte instituţii, le au ridicat nu cei cu puterea lumească şi nu cei cu ştiinţa rigidă, ci tăcuţii, cu sufletul plin de mila lui Hristos.

Deunăzi un Pahomie de al nostru s'a urcat în vârf de bute, încunjurat de mulţime, şi a făcut un sgomot asurzitor: cum ar trebui diriguită lumea! Foc şi pară a ieşit din gura lui. Câtă lume a cunoscut, toată a pieptenat-o cu piepten ascuţit.

— «Bine vorbeşte ăsta, părinte», îmi spunea un admirator.

— «De vorbit, vorbeşte bine, dar *face rău*»! îi răspunsei.

— «Cum rău»? zice admiratorul.

— «Dacă am avea numai puţină iubire creştinească unul faţă de celalaltă şi ne-am ajută la rău, oratorul acesta ar putea dormi liniştit».

Admiratorul a rămas cu gura strâmbă de râs, ear eu mi-am luat calea gândindu-mă: Pahomie. Pahomie, degeaba ai ajuns tu în poveste, fiindcă tot mila lui Hristos este singura şi adevărata cale spre mântuire.

Lumea se teme de tine, şi totuşi azi mâne va trebui să-şi plece capul înaintea ta.

Prot. *Dr. Ştefan Ciorolanu.*

† Episcopul Justinian

Anunţăm cu durere, că P. S. Sa Episcopul Cetăţii Albe şi Ismail, *Justinian Teculescu*, a încetat din viaţă în 16 Iulie 1932 la Braşov, unde se găsea bolnav de mai multe săptămâni.

Regretatul arhiereu trece la cele veşnice în vârstă de 67 ani. A studiat liceul în Braşov, ear studiile teologice le-a făcut în Sibiu. A păstorit mai întâi în parohia din Râşnov, apoi a fost ales protopop la Alba-Iulia.

După desrobirea Ardealului, a intrat în parlamentul ţării întregite şi s'a făcut cunoscut, în cercurile conducătoare, prin calităţile sale deosebite.

Ales episcop militar, în locul răposatului Dr. Vasile Saftu, a păstorit doi ani, după care cu prilejul reînfiinţării episcopiei de Cetatea Albă şi Ismail, marele colegiu l-a ales episcop al acestei eparhii. Timp de cinci ani a desfăşurat aici o prodigioasă lucrare.

In bisericile găgăuţilor, unde se folosea până atunci limba slavă, chiriarhul a introdus limba română.

S'a distins, în afară de aceasta, şi pe terenul cultural ca bun mănuitor al condeiului. Pe vremea când fusese protopop al Albei-Iulii, colaborase cu râvnă şi la foaia noastră, Telegraful Român. Biserica pierde într' însul pe unul dintre cei mai buni păstori sufleteşti.

Marţi 19 l. c. s'a făcut în Covasna înmormântarea rămăşiţelor sale pământeşti.

Slujba prohodului a fost săvârşită de PP. SS. Lor Dr. Ioan Stroia episcopul armatei, Dr. Vasile Stan vicarul arhiepiscopiei noastre, Veniamin Pocitan vicarul eparhiei Huşilor, împreună cu întreg consiliul Eparhiei păstorită de răposatul episcop şi cu preoţi din arhiepiscopia noastră.

In faţa sicriului care conţinea corpul neînsufleţit al regretatului defunct, s'au rostit mai multe vorbiri. Intâi P. S. Sa episcopul armatei Ioan în numele I. P. S. Sale Mitropolitului Gurie, apoi P. S. Sa arhiereul Vasile în numele I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae, P. S. Sa arhiereul Veniamin în numele episcopiei Huşilor, apoi dl Emanuil Bucuţa, secretar general la culte în numele acestui minister, dl prefect Crăciun în numele guvernului, reprezentantul ministerului Apărării naţionale în numele acestui minister, protoiereul Chirilov în numele eparhiei pe care a păstorit-o răposatul; protoiereul Vlad în numele seminarului din Ismail şi a instituţiilor culturale din această eparhie; preotul Gogonea în numele parohiei Râşnov în care regretatul defunct şi-a început activitatea pastorală şi în fine preotul din Covasna Ieremie Ticuşan în numele comunei natale.

Pe lângă marea mulţime de popor din Covasna şi împrejurimi a venit să dea mortului sărutarea cea mai de pe urmă încă şi un mare număr de protopopi şi de preoţi din eparhia Ismailului.

A fost înmormântat lângă părinţii săi în cimitirul bisericii din comuna sa natală, după cum îşi exprimase dorinţa cu puţin înainte de a trece la cele eterne.

Pe răposatul episcop Domnul să-l primească între aleşii Săi!

Citiţi şi răspândiţi ziarul
Telegraful Român

FOIŞOARA

Orbul

— Schiţă biblică —

La poarta Ierihonului, lângă marginea drumului colbuit, în baea razelor de soare primăvăratec, şedea pe-un scăunaş cu trei picioare un bărbat în floarea vârstei. Inalt cât o cămilă voinică şi spătos cât un urs bătrân. Avea o faţă rumenă ca persica pe care-o scaldă zorile trandafirii în lacrimile lor de rouă. Numai sub sprâncenile stufoase purta două nopţi pururea neînseninate, două peşteri fără de-o ţandură de lumină, două orbite goale. Era orb. Numele lui: Vartimei, fiul lui Timei.

Ierihonenii îl cunoşteau de mult, de când hoinărea ca băieţan prin pomii tuturor grădinilor, de când zăpăcea, ca flăcău sburdalnic capetele fecioarelor sfielnice, de când, iubitor de viteje, păşi sub steagul unei oşti străine şi umplu cetatea cu faima isprăvilor lui felurite şi de când se întoarse biet prisonier orb, la vatra copilăriei şi află numai cucută până 'n brâu de mare în strămoşasca bătătură.

Ierihonenii îl cunoşteau şi-l miluiau. Pescarul cu 'n peşte. Plugarul cu 'n călcâi de pâine. Negustorul cu 'n bănuţ. Unul cu 'n dar, altul c'o vorbă bună.

Când nu se strecura nimenea prin partea locului, Vartimei îşi dăpăna amintirile din copilărie, din juneţe, din oaste, din războiu, din prinsoarea lui amară.

Chiar acum rătăcea, în gând, prin ţara Chaldeenilor. Se vedea prins în lanţul vrăşmaşului, cu trupul gol, cu pântecele sec, în tovărăşie cu desnădejdea. Trântit în temniţă grea, târât în judecată şi pedepsit cu pierderea luminei pe vecie, pentrucă luptase împotriva Chaldeii...

Ii încătuşară mânile la spate. Il îngenunchiară în faţa unui jilţ mătăsos, în care şedea cu îngâmfare un sfetnic îmbrăcat în purpură. Sfetnicul ţinea în amândouă mânile câte-o suliţă cu vârful ascuţit ca acul.

Sfetnicul îl privi adânc în ochii lui mari, cu o privire mustrătoare. Inălţă apoi în pripă suliţele şi izbi sălbatec sub tufele sprâncenelor lui arcuite, încât ţâşniră îndată de-acolo două izvoraşe tulburi şi-i năpădiră faţa toată şi barba mare cât un caier. Şi de-atunci se sălăşlueşte noapte lungă, fără zori, pe genele ochilor săi morţi. De-atunci el n'a mai zărit rază de soare, petală de floare, curcubeu pe cer, scăpărări de fulger, oglindă de izvor, ochişori cu dor... Ci numai nor înspăimântător şi fum şi scrum până acum...

O, cum se dorea inima lui după lumină, după senin, după zâmbet!... Ca rândunica după primăvară. Ca pruncul după sânul mamei. Ca bolnavul după sănătate. Ca robul după slobozenie...

Cum plutea el pe apa acestor gânduri şi simţiri, un cântec lin şi dulce i se opri în urechi. Un cântec îngeresc ca de strune şi organe şi chimbale binesunătoare. Urechea lui, deprinsă cu ascultarea, se încordă cu toată străjnicia, să afle tâlcul cântecului. Dar nu putu, până se apropiară cântăreţii mai bine de el. Atunci prinse şi unele cuvinte:

— Osana!

— Osana Isuse!

— Osana Hristoase!

— Osana Fiul lui David!

— Osana Invăţătorule!

— Osana Doctorul sufletelor şi al trupurilor!

Din rostul acestor cuvinte Vartimei înţelese că s'apropie de poarta Ierihonului marele făcător de minuni din părţile Genizaretului, Isus Hristos, cu ucenicii săi, şi pe drum îşi cântă cântecul său obişnuit, iar mulţimea îl întâmpină cu vorbe şi strigăte de cinste.

Popas la împlinirea unui veac

A trecut un veac de-atunci. Poposind în sat, la casa tencuită cu evlavie şi cu miresme de tămâie, destinul hărăzi printre săteni un crăişor. Nu-l cheamă crăişor, că doar ar fi purtat pe cap un bulbuc de aur, ori purpură ar fi învăluit trupşoru-i de copil plăpând. Nici vorbă! Ci faptele ce a împlinit el, om fiind, dar mai ales ce a ţesut, şi au ţesut mai mulţi, cu sfatul şi înţelepciunea lui fiind povăţuiţi, a dat, sătenilor şi cunoscuţilor, prilej să împletească cu dreptate firicelul de legendă, şi din băteala pânzei să arate că destinul a adus totuşi un crăişor în Caţa din ţinutul Târnavelor. Şi-aşa şi e. Căci toţi câţi au culeş, din graiul lui, lumină şi credinţă, din slova lui făgaş spre biruinţă, i-au ridicat în loc de soclu, o legendă. Dar ce frumos răsună numele «legendă» în jurul unui om, şi câţi din bieţii muritori n'ar da comori numai să fie prinşi chitic în pânzele unei poveşti-legendă!

Ucenicii şi urmaşii mai deaproape, ai născutului acum un veac în Caţa, vorbesc de crăişor ca de un om, care trăieşte şi acum ascuns în umbra vremilor trecute, şi prins în horă cu bărbaţii muncitori la «casa neamului». Îl văd cârmaci neînfricat al unor doruri şi zvâcniri spre deşteptare şi fremătat în toată clipa cu gândul la necazul celor mici şi nevoiaşi. «Dascăl de dăscălie» în oraşul Sibiu, ziditor de suflete spre păstorirea cea adevărată a satelor ardeleneşti. Om şi preot cu adevărat. Chivernisitor cinstit al datinelor strămoşeşti, ducând alături de dânsul şi mândra ctitorie, pentru noi, a artei minunate, ce străjer stă omului ca să-l ridice, bun şi drept, prin şcoală şi învăţătură. Artist era în brazda lui de muncă trudnică şi sfântă.

Tot despre el vorbesc cei buni socotindu-l, cu dreptate, glăsuitor cuminte al vremilor ce au trecut păstrând cu ele taina ocrotirii şi păstrării'n curăţenia a sufletului românesc de pe câmpiile şi munţii Transilvaniei, suflet făuritor al unui vis trăit de noi aevea.

Şi câte altele nu sânt de spus la zilele de pomenire a memoriei lui *Ioan Popescu!* Dar faptele lui povestesc mai cu nepărtinire despre cel născut acum un veac.

De aceea la mormântul lui, noi ucenicii în şcoala sa cea dragă şi cinstitori ai crăişorului Ioan, din ceata muncitorilor sârguincioşi la isbăvirea gândurilor bune, nu-i facem dar un bust, ori o statuie. Ci o inimă gătită'n bucuria cea curată, lăsând să picure un gând pios pe peatra rece. Mai ales noi Târnăvenii... *D. Călugăr.*

INFORMAŢIUNI

Votarea, cu prilejul alegerilor pentru cameră şi senat, a decurs după rapoartele dela ministerul de interne, fără incidente importante în majoritatea judeţelor din ţară.

În câteva locuri s'au produs oarecare conflicte între guvernamentali şi opoziţionali.

Rezultatul voturilor pentru *cameră*, în oraşul şi judeţul *Sibiu*, este următorul: naţional-ţărăniştii obţin 19.545 voturi, liberalii (Duca) 5.427, liberalii (Gh. Brătianu) 832, Z. Codreanu 1992, naţional-agrarii (Goga) 1898, part. poporului (Averescu) 336, Lupu 484, Iorga 144, social-democraţii 415, socialiştii independenţi 1094, jidovii 255, maghiarii 1058, sfatul negustoresc 617. Au votat 35.417 alegători (cu 340 mai puţini decât în 1931). Lista guvernului obţine 58 la sută.

Cununii în număr de 60 s'au făcut, zilele acestea, într'o biserică din capitala ţării. Cei cununaţi trăiseră în mod nelegiuit. Preoţimea de acolo a izbutit, prin desele îndemnuri săvârşite, să-i facă să se căsătorească şi să intre astfel în rândul adevăraţilor creştini. Răsplată bănească, pentru cununiile acestea, n'a voit să primească nici unul dintre preoţii celebranţi: s'au mulţumit cu toţii, că au izbutit să smulgă atâţia credincioşi din traiul nelegiuit şi aducător de multe nenorociri.

Mare zăpăceală politică a produs, cu prilejul votării pentru alegerile parlamentare, *numărul* listelor depuse. În unele judeţe alegătorii se găseau în faţa unui număr de 21 liste cu numele aspiranţilor de-a intra în corpurile legiuitoare: pentru 386 locuri (prea multe!) de deputaţi candidează aproape cinci mii de cetăţeni. Prea multe partide şi grupări!

«Albina», institut de credit şi de economii în Sibiu, invită pe domnii acţionari ai institutului la *adunarea generală extraordinară*, care se ţine în Sibiu, Sâmbătă, *în 30 Iulie* 1932, ora 11 a. m. în sala «Unicum» etaj, Strada Tribunii Nr. 6—8. Ordinea zilei cuprinde: Raportul Consiliului de administraţie asupra situaţiunii create institutului prin punerea în aplicare a legii de asanare a datoriilor agricole, şi propuneri cu privire la măsurile de luat, pentru asigurarea intereselor institutului.

În programul cursurilor de vară (15 Iulie—15August 1932) dela universitatea populară «Nicolae Iorga» din Văienii de Munte (înfiinţată la 1 Iulie 1908) sânt anunţate şi următoarele prelegeri: Întoarcere la credinţă, pregleere ţinută de Al. Lascarov Moldovan; Analiza asupra muzicei orientale, Muzica bisericească în regat şi în provinciile alipite, Muzica poporală, prelegeri de Pr. Const. Cotenescu; Biserici de lemn din Ardeal şi Maramureş, de prof. Atanasie Popa; Poezia Crăciunului nostru, de prof. Alex. Nanu; Legăturile românilor cu Roma şi cu patriarhia din Constantinopol până la întemeerea ţărilor româneşti, de Aurel Sacerdoţeanu, ş. a.

La examenul de bacalaureat diu acest an s'au prezentat, în toată ţara, 8508 candidaţi; au reuşit 6541. Procentul reuşiţilor, — cel mai mare dela înfiinţarea acestui examen şi până astăzi, — atinge 76.75 la sută.

Comuniştii noştri! Într'una din Duminicile trecute o ceată de comunişti basarabeni, bieţi tineri cu mintea necoaptă, au făcut la Chişinău *«manifestaţie»* de stradă. Poliţia n'a fost tocmai îndulgentă cu «băeţoii», şi li a ieşit în cale să-i întrebe de sănătate. Comuniştii, deşi foarte tineri (între 15 şi 18 ani), au răspuns — se zice — cu împuşcături. Poliţia, văzând că nu e tocmai glumă, a răspuns la fel — şi unul dintre voinici a rămas mort pe teren. Urmează acum să se ancheteze cazul... Până se va lămuri lucrul, aflăm că numele voinicilor comunişti, în vârstă minoră de 15—18 ani, arestaţi, sânt următoarele: Şvarţ Iţic, Braunştain Volf, Şapaşkin Ştrul, Tariaţki Şmil, Chetperg Ţibal, Şnaider Roitman, Bernştain David, Clainman Iankel, Bernştain Nuhăm, Davidovici Peisah, Liberştain — şi aşa mai departe, — numai fii ai poporului «ales». Şi nici un român!

Şcoala Minieră a statului, în Baia-Mare, de sub Ministerul industriei şi comerţului, pregăteşte maiestri minieri şi metalurgi pentru minele şi uzinele metalurgice, pentru minele de fier şi de sare ale statului, ale societăţilor miniere şi ale particularilor. Ca elevi ai şcoalei se primesc tineri, cetăţeni români, cari au împlinit vârsta de 17 ani şi au absolvit cursul inferior de liceu sau gimnaziu. Cererile, scrise cu mâna proprie şi provăzute cu timbre regulate, sunt a se înainta Direcţiunii şcoalei cel mai târziu până în 15 August 1932. Alte amănunte se pot primi dela direcţia şcoalei.

ŞTIRI LOCALE

Aviz. Din mobilierul vechi al fostei *Casine române* din Sibiu, încă înainte de marele război, sânt de vânzare următoarele obiecte: 1 biliard, 1 dulap p. bufet, 12 scaune, un stelaj cu despărţăminte pentru ziare şi reviste, 1 divan vechi cu 6 fotolii, 5 tablouri şi 1 cuier. Doritorii de a reflecta la aceste obiecte, le pot privi Luni, în 25 Iulie 1932, la ora 4 d. a. în casa Asociaţiunii din Strada Şaguna Nr. 6. Biliardul, se poate privi, în zilele de lucru şi orele de muncă, la Fabrica de biliarde *Belohlawek* din Sibiu (Târgu peştelui Nr. 5). Ofertele pentru aceste obiecte se vor preda în scris, *până în 26 Iulie a. c.*, subsemnatului. — *Dr. Vasile Bologa*, fost econom al Casinei române.

Orchestra oraşului concertează: Luni, în 25 Iulie, ora 9 seara, pe Promenada de jos, şi Vineri în 29 Iulie, ora 9 seara în parcul Sub arini, cu program variat şi ales.

Tabloul colegiului senatorial al consilierilor judeţeni, municipali şi comunali, stă spre vedere publică la prefectura judeţului Sibiu în camera Nr. 22 şi la dl preşedinte al biroului electoral (judeţean, tribunal Sibiu). Domnii consilieri ieşiţi din cele din urmă alegeri judeţene şi comunale, indiferent dacă au fost sau nu disolvaţi, au drept, în caz de omisiuni, a cere înscrierea ulterioară.

CARŢI ŞI REVISTE

Anuar. Dela Academia teologică «Andreiană» ortodoxă română din Sibiu primim: Anuarul VIII, 1931--1932, publicat de Nicolae Colan, rector, Tip. arhidiecezană, Sibiu, 1932. — Cuprinsul anuarului este următorul: 1. Profesorul Ioan Popescu, de prof. Dr. Nicolae Terchilă; 2. Coranul şi Vechiul Testament, de Prof. Nicolae Neaga; 3. Catolicismul contimporan în Italia, de prof. Dr. Dum. Stăniloae; 4. Date şcolare; 5. Cronica anului; 6. Societatea academică «Andrei Şaguna»; 7. Biserica şi omul modern, de stud. Dumitru Călugăr.

Această destăinuire neaşteptată aprinse făclia nădejdii în inima lui Vartimei. Galileanul vindecase ochii atâtor orbi, sălăşluise lumină în atâtea orbite întunecate. Ar putea uşor să-i deschidă şi ochii lui şi să le dăruiască vederea pierdută...

De-aceea când simţi că se apropie mulţimea de poartă, el se ridică de pe scăunaşul cu trei picioare, se aşează în genunchi şi prinse a striga, fără încetare, dela băerile inimei:

— Isuse, miluieşte-mă!

— Hristoase, miluieşte-mă!

— Fiul lui David, miluieşte-mă!

Ochii lui Isus îl zăriră, căci ei caută pururea spre cei îndureraţi şi urechile Lui îl auziră, căci ele ascultă totdeauna glasurile pline de amar, iar inima Lui se umplu de milă faţă de acest suflet chinuit, faţă de acest trup uriaş făr' de lumină, căci inima Lui e sălaşul veşnic al milostivirii... Şi se opri îndată... Dar atunci se şi năpustiră asupra lui Vartimei câţiva bărbaţi şi câteva femei din mulţime şi începură a-l certa:

— Nu-ţi este ruşine să tulburi pe Dascălul?

— Tacă-ţi gura, orb păcătos!

— Piei din cale, zdreanţă de cerşitor!

Dar Vartimei, cu toată mustrarea lor aspră, începu să strige şi mai vrăşmaş:

— Isuse, miluieşte-mă!

— Hristoase, miluieşte-mă!

— Fiul lui David, miluieşte-mă!

Isus îi vorbi atunci ucenicului fără mustaţă din dreapta Lui:

— Ioane, adu-l la Mine.

— Îndată, Învăţătorule.

Ioan alergă prin mulţime la orbul îngenunchiat şi-i zise:

— Îndrăzneşte, prietene. Domnul te-a auzit!

— Şi ce zice Domnul? Întreabă el grăbit.

— Să te ridici şi să vii cu mine.

— Unde?

— În faţa Domnului.

— Îndată! strigă el, se ridică din genuchi, se obli ca un copac, îşi aruncă departe haina zdrenţuită de pe umeri, căci nu se merge cu ea în faţa Domnului şi-i zise lui Ioan:

— Să mergem, om al Domnului.

— Mergem, prietene.

Şi Ioan apucându-l cu dreapta de braţul stâng, îl conduse la Isus, Care-i învălui în bunătatea ochilor Săi jilavi de milă, iar Vartimei striga şi acum neîncetat:

— Isuse, miluieşte-mă!

— Hristoase, miluieşte-mă!

— Fiul lui David, miluieşte-mă

Apropiindu-se Vartimei, Isus îl întrebă cu graiul blândeţei:

— Frate, ce vrei?

— Să văd.

— Crezi tu că eu îţi pot da vedere.

— Cred şi mărturisesc.

Isus îşi lipi atunci cu gingăşie arătătorul dreptei de vârful limbii Sale neprihănite, atinse cu ei uşor pleoapale de mult încremenite ale lui Vartimei, şi-i zise apoi în glas domol:

— Fie ţie după credinţa ta!

— Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie, izbucni, în acea minunată clipă milostivă, Vartimei, prăbuşit în genunchi înaintea Domnului, căci ochii lui se deschiseră îndată ca o floare de nufăr la desmierdarea soarelui. Striga şi săruta picioarele lui Isus, mirat de raze, de flori, de oameni, şi de toată firea zâmbitoare.

Domnul îi răspunse:

— Frate, credinţa ta te-a mântuit! şi porni din nou la drum.

Vartimei nu înceta cu slăva lui Dumnezeu şi cu el se închina toată mulţimea înfiorată de minunea uimitoare... *A. Nanu.*

Organizaţi
Oastea Domnului

Nr. 156/1932 prot. (24) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Meşindorf**, protopopiatul Sighişoara, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Locuinţă în natură.
3. Sesie parohială 4 jugăre (la 3 hotare necomasat) pe hotarul comunei şi 18 jug. primite prin reforma agrară pe hotarul com. Ţelina (fânaţ-păşunat).
4. Câte-o ferdelă (20 l.) bucate de familie.
5. 4 st. lemne.
6. Stola obişnuită în tract.

Cererile de concurs, însoţite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc în terminul fixat. Concurenţii, cu prealabila învoire a protopopului, se vor prezenta în parohie pentru a cânta, predica, servi şi a face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Sighişoara, la 24 Mai 1930.

Emilian Stoica
protopop.

Nr. 700/1932 (23) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Peştera**, protopopiatul Branului, publicăm concurs — în înţelegere cu consiliul parohial — cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post sunt poftiţi să-şi înainteze cererile, provăzute cu toate actele necesare, în termin, Oficiului protopopesc Bran şi să se prezinte în parohie, în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispoziţiilor regulamentare, spre a cânta, eventual celebra şi a face cunoştinţă cu poporul drept-credincios.

Zărneşti, 23 Iunie 1932.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 459/932. (26) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Scoreiu**, protopopiatul ortodox român Avrig, se publică concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.
2. Venitele stolare usitate în parohie.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-şi înainteze cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc în Avrig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la terminul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual celebra şi a face cunoştinţă cu poporul şi poziţia locului.

Avrig, 19 Iunie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Cândea
prootpop.

Nr. 5701/1932 Ep. (27) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru aprovizionarea internatelor Academiei teologice, Şcoalei de cântăreţi, şi a Internatului arhidiecezan din Sibiu, pe anul şcolar 1932/3 cu următoarele alimente:

1. Carne de vită, de porc, de viţăl, de oaie, untură de porc topită, slănină crudă şi afumată.
2. Pâine de cal. I, făină pentru gătit, gris.
3. Coloniale necesare la bucătărie.

Toata alimentele vor fi de calitatea primă.

Reflectanţii vor înainta oferte scrise până la 15 August a. c. la Consiliul arhiepiscopesc ort. român în Sibiu, unde se pot vedea condiţiunile.

Sibiu, 12 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 1107/932. (25) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Micfalău**, protopopiatul Sf. Gheorghe, se publică prin aceasta concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat.
2. Casă parohială cu dependenţe şi grădină de legume.
3. Sesiune parohială de 6 jug. şi 200 st. □ (cimitirul nou).
4. Simbrie: câte o ferdelă veche (25 litri) de pormb sfărmit şi o ferdelă veche de ovăs dela familiile întregi (circa 100 familii); ½ ferdelă porumb şi ½ ferdelă ovăs dela familiile mixte şi dela văduvi (circa 60), iar dela zileri o zi de clacă sau contra valoarea ei (circa 30 familii).
5. Competinţa de lemne, în bani; câte 20 lei dela familiile întregi şi câte 10 lei dela cele mixte şi văduvi.
6. Venitele stolare, conform aduării parohiale din 30 Mai 1926.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare în termin subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Sf. Gheorghe, la 25 Iunie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorge în înţelegere cu consiliul parohial din Micfalău.

Aurel Nistor
protopop.

Nr. 288/932 (32) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II **Beclean**, protopopiatul Făgăraş, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Casa parohială, cu grădină, curte şi edificiile economice.
3. Trei livezi de 1 jug. 1544 st. □ în Bârc, Bălcana, şi prundul Oltului.
4. Folosinţa a celor 2 cimitere în mărime de 1 jug. şi 1532 st. □
5. Venitele stolare stabilite în procesul verbal dela 5 Iulie 1931.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în terminul dat, şi concurentul să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Făgăraş, în 8 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom Făgăraş în înţelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Ad. Nr. 299/1932. (31) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a din **Vălcelele-bune**, protopopiatul Haţegului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesia parohială 5¼ jugăre fânaţ şi arător, şi
3. Venite stolare.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc al Haţegului, iar candidaţii se vor prezenta în parohie ca să fie cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 12 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ieronim Ciocan
protopop.

ANUNŢ

Se arendează moşia mitropolitană de pe hotarul comunei Draşov judeţul Sibiu în suprafată de 190 jugăre arător şi 30 jugăre fânaţ, toate de prima calitate.

Ofertele verbale sau scrise se vor înainta în timpul cel mai scurt **Consiliului arhiepiscop. ort. rom.** Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 32 (28) 2—3

Nr. 5486/932 (30) 1—3

Şcoala de cântăreţi

absolvenţii ei şi condiţiile de primire pentru anul şcolar 1932/33

Adunarea eparhială de astă primăvară, ascultând rapoartele Preaven. Consiliu arhiepiscopesc în chestia şcoalei de cântăreţi din Sibiu, care fiinţează de cinci ani, a hotărât ca această instituţie să fie continuată şi desvoltată spre a pregăti corpul ales de cântăreţi bisericeşti de care are trebuinţă biserica noastră.

Când există şcoala noastră confesională, ea avea învăţători cari nu se îngrijeau numai să dea copiilor cunoştinţele necesare din sfânta Scriptură, să-i înveţe rugăciuni şi să le dea cunoştinţele religioase ale legii noastre strămoşeşti, ci conduceau şi strana în biserică la slujbele dumnezeeşti De când nu mai fiinţează şcolile confesionale şi învăţători-cantori, în multe parohii nu mai avem nici cantori, cari să atragă la biserică mulţimea închinătorilor prin frumseţea cântărilor sfinte. A fost de lipsă deci să înfiinţăm şcoala de cântăreţi, ca tinerii evlavioşi şi cu voce bună să înveţe rânduelile sfintelor slujbe şi prin pregătire corespunzătoare să poată sămăna în sufletele închinătorilor comorile simţirilor şi cugetelor cucernice din cărţile bisericeşti.

Şcoala de cântăreţi din Sibiu, cu un curs de doi ani pregăteşte şi conducători de cor şi-i înzestrează şi cu alte multe cunoştinţe religioase şi naţionale, ca să poată deveni fruntaşii comunelor noastre.

Avem de gând să introducem la şcoala de cântăreţi şi cursuri de învăţătură pentru albinărit, pomărit şi o ramură de meserie care poate deveni o ocupaţie laterală profitabilă.

Şcoala de cântăreţi se recomandă atenţiei fiilor de credincioşi, cari doresc să-şi creeze o carieră de viaţă nu numai frumoasă, ci şi rentabilă.

Absolvenţii şcoalei de cântăreţi beneficiază la armată de termen redus, iar conform hotărârei Ministerului Instrucţiunii şi al Cultelor din 30 Mai 1932 Nr. 71940/7919, întru cât vor permite împrejurările financiare ale ţării, vor fi trecuţi în bugetul anului viitor cu salar dela stat în rând cu cântăreţii bisericeşti din vechiul regat.

Şi până atunci dispunem ca parohiile cari angajează absolvenţi ai şcoalei de cântăreţi din Sibiu să le asigure din cassieria parohială salar lunar minimal de 500 lei pe lângă uzufructul sesiunei cantorale, obţinut din reforma agrară.

Cântăreţii cu diplomă din parohiile cari au cântăreţi bătrâni, vor fi angajaţi imediat ca auxiliari pe lângă vechii cântăreţi, având consiliul parohial obligaţia a le asigura remuneraţie corespunzătoare şi parte la uzufructul sesiei cantorale.

La bisericile, unde postul de cântăreţi devine vacant dacă între concurenţii la acel post vacant, se va găsi un absolvent al şcoalei de cântăreţi, *acesta va fi angajat, cu preferinţă necondiţionată* faţă de alţi concurenţi fără de şcoala de cântăreţi. Aceştia nu vor putea fi instituiţi în nici un caz, când vor fi candidaţi cu şcoala de cântăreţi.

Se interzice oficiilor protopopeşti a mai elibera diplome de cântăreţi, iar diplome valabile sânt în viitor numai cele eliberate de şcoala de cântăreţi şi aprobate de chiriarh.

In ce priveşte condiţiile de primire în această şcoală pentru anul şcolar 1932/33, se face cunoscut că:

Cei ce doresc să fie primiţi la această şcoală, vor avea să-şi înainteze până la 15 Septemvrie cererile lor Direcţiunii şcoalei de cântăreţi din Sibiu, însoţite de următoarele documente:

1. Carte de botez şi certificat de naştere.
2. Certificat şcolar (cel puţin 4 clase primare).
3. Certificat de moralitate şi recomandare dela parohul local.
4. Certificat medical, dovedind că nu sufere petentele de boli contagioase şi că nu are nici alte defecte corporale. —

Examenele de primire se ţin în 28 şi 29 Septemvrie. Pot fi primiţi români ortodocşi de 18 ani împliniţi, dar nu trecuţi de 25 ani, cari au absolvat şcoala primară şi au prestat examenul de primire.

Elevii primiţi vor fi obligaţi să aducă cu sine: două rânduri de schimburi şi haine de pat: saltea sau străjac, ţol, perină şi cuvertură de pat, 2 ştergare, cuţit, furculiţă, lingură, şi ceaşcă pentru ceai.

Toţi elevii vor plăti următoarele taxe:

La primire din taxa de înscriere de Lei 8.000 anual, rata primă cu Lei 3000, rata II Lei 2500 la Crăciun, ear rata din urmă de Lei 2500 la Paşti.

Cursurile vor începe la 1 Octomvrie a. c.

Cursul durează 2 ani de teorie şi unul de practică.

După absolvirea cursului şi după examene se eliberează diplomă de cantor.

Cererile intrate după termen nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, 12 Iulie 1932.

Consiliul Arhiepiscopiei ort. române de Alba-Iulia şi Sibiu.

Organizaţi Reuniuni de femei

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 30 Iulie 1932 Nr. 54

Telegraful

Organ naţional-bi

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8 Sibiu

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele
să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor:
un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile
să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Majestatea Sa Regele Carol II în Sibiu

Vorbirea rostită de I. P. S. Sa NICOLAE, Mitropolitul Ardealului, în biserica catedrală din Sibiu, la întâmpinarea M. Sale Regelui

SIRE,

Venirea Majestăţii Voastre pe pământul Ardealului şi în acest oraş de reşedinţă a mitropoliei ortodoxe ardelene — acum pentru prima dată dela luarea în primire a drepturilor regalităţii, — a umplut inimile noastre de o nespusă bucurie.

Această bucurie, căreia ţinem să-i dăm sinceră expresiune înaintea Majestăţii Voastre, izvoreşte în deosebi din două motive: unul de ordin principiar, iar celalalt legat de înalta persoană a Majestăţii Voastre.

Motivul principiar residă în profunda convingere a întregului nostru popor, că forma monarhică a organizaţiunei sale de stat este singura care se potriveşte cu alcătuirea sufletească a neamului românesc, cu credinţele sale politice şi cu felul său de a se orienta în această lume, ca şi cu necesităţile inherente actualului stadiu de desvoltare a statului nostru naţional.

TRONUL ŢĂRII reprezintă în mijlocul vremii noastre înclinată spre grăbite schimbări, un neclătit şi plin de încredere factor de stabilitate, iar REGELE, reprezentând principiul autorităţii în cea mai nobilă interpretare a lui, este simbolul unităţii noastre de neam şi al unităţii noastre de stat, cu imprescriptibilul drept de stăpânire aşupra scumpului nostru pământ strămoşesc.

Pe această largă orientare de ordin principiar, noi brodăm simţemintele calde şi nefăţărite cari ne leagă de înalta persoană a Majestăţii Voastre.

Am reţinut şi îngăduiţi-mi să reproduc astăzi mărturisirea pe care a făcut-o Majestatea Voastră, înainte de aceasta cu un an şi mai bine, când Vă găseaţi în inima Bănatului, despre simţemintele ce Vă leagă de noi. Aţi rostit atunci cuvintele:

„Sunt strâns legat de tot ceeace este românesc. Sunt poate şi prin legendă legat şi mai mult de aceste ţinuturi de peste Carpaţi.

„Cunoaşteţi toţi că sufletul meu bate deopotrivă pentru toţi românii, dar am păstrat un colţ duios în sufletul meu pentru aceste plaiuri".

Aceste plaiuri, Sire, făcând astăzi trup pe veci unit cu Ţara-mamă, au ţesut în taina sufletelor încă din vremea grelei asupriri, legenda cu care au alintat de mic copil pe prinţişorul Carol, căruia îi vedeau hărăzită o menire glorioasă în istoria poporului românesc.

Astăzi, — în faţa acestui sfânt altar care înfăţişează credinţa noastră în Dumnezeu, care ni-a salvat sufletul pe pământ şi ne chezăşueşte mântuirea în ceruri; în faţa acestui sfânt altar care reprezintă chivotul legii noastre, cuprinzând tainele credinţii şi harurile cerului, — înaintea Suveranului nostru, răspunzând cuvintelor de deosebită iubire pe care ne-a arătat-o, fac în numele dreptcredinciosului nostru popor mărturisirea simţemintelor noastre de loialitate şi nestrămutată supunere, de profund devotament şi de caldă iubire.

Cunoaştem greutăţile clipei de faţă şi ele ne obligă în conştiinţă cu atât mai mult, să facem cât mai strânse şirurile noastre în jurul Tronului Majestăţii Voastre, pentrucă numai astfel, Domn şi Popor, într'o singură voinţă, pe care nici o criză nu va putea-o încovoia în drumul ei către un viitor mai bun, vom birui povara vremii!

Am deosebita fericire şi onoare de a prezenta prin glasul meu omagiul sfintei noastre biserici strămoşeşti, Majestăţii Voastre, ce celui dintâi fiu al ei. Ea poartă încă pe trupul ei consecinţele asupririi multiseculare prin care a trecut, dar şi-a păstrat sufletul neprihănit şi voinţa ei, astăzi nestânjenită şi inviorată de razele libertăţii naţionale, şi-o pune în slujba Tronului şi a prosperităţii neamului nostru. Sub înţeleapta ocrotire a Majestăţii Voastre, prin puterile divine de cari dispune, această biserică se străduieşte să păstreze sufletul iubitului nostru popor în austeritatea rodnică şi în idealismul viguros al credinţii religioase, făcându-l capabil a se însufleţi de toate bunurile culturii şi ale civilizaţiunii.

Cu această destăinuire a cugetelor şi simţemintelor noastre, urăm Majestăţii Voastre şi Marelui Voevod Mihai, scumpa odraslă a Majestăţii Voastre, şi întregii Familii domnitoare, viaţă îndelungată şi o domnie de Dumnezeu binecuvântată, spre binele Ţării şi al poporului ei. Trăiască Regele!

*

Sosirea şi festivităţile

Duminecă şi Luni, în 24 şi 25 Iulie 1932, M. Sa Regele Carol II şi Marele Voevod Mihai au petrecut la Sibiu, în oraşul cu bătrâne ziduri şi prietenoase uliţe, altă dată atât de zăvorite unui neam oropsit, — au petrecut în mijlocul nostru, ca să cinstească, prin înalta Lor prezenţă: jamboreea naţională cercetăşească, festivităţile şcoalei speciale de cavalerie, şi inaugurarea frumoasei şi folositoarei case de ocrotire dela Săliste, a dispensarului «Regele Carol II».

Ivirea Suveranului mult dorit, în mândreţa locurilor istorice ardeleneşti, a făcut ca toate straturile cetăţeneşti, fără deosebire de naţie şi religie, să tresalte de fiorul bucuriei, că li se dă ocazie de a-şi manifesta sinceritatea de loialitate şi neclintită încredere, cu care poporul, din această parte a ţării, se închină înaintea Augustului Suveran, ocrotitor al nostru de astăzi, şi înaintea Voevodului Mihai, nădejdea noastră de mâne.

Ardealul a văzut, cu ochii proprii, că ţara întregită are în frunte earăş un stăpân plin de râvnă şi grijă pentru fiii Săi, un Domnitor viguros şi înţelept, care asigură patriei hotarele ce i se cuvin, şi care, prin măsuri luate la toate prilejurile, ne pune la adăpost de greutăţile uriaşe ale zilelor ce ne aşteaptă.

Suveranul nostru, Voevodul culturii româneşti, *ca profund înţelegător al unor voevozi cum au fost Brâncoveanu Constantin şi Cantemir Dimitrie, este însă preocupat nu numai de mulţumirea materială a supuşilor Săi, ci în deosebi îş îndreaptă privirile asupra asanării* morale *a ţării, dând pretutindeni povaţă şi pildă spre o nouă epocă de lumină şi întărire sufletească.*

De aceea Sibiul, şi întreg Ardealul, în recunoscătoare însufleţire, s'a apropiat de iubitul Suveran, care cu voinţă hotărâtă, cu muncă stăruitoare şi cu mână puternică îndrumează cetăţenimea pe cărările mântuirii.

Biserica noastră, clerul şi poporul ei, nu poate decât să mulţămească din nou primului Rege ortodox român, că s'a coborât pe plaiurile verzi şi înflorite ale acestui colţ de ţară. şi roagă pe bunul Dnmnezeu, zicând: Prea Înălţatului nostru Rege Carol II şi dinastiei Sale, Domnul să le dăruească fericită şi lungă domnie, bogată în făptuiri de seamă, pentru propăşirea patriei şi po-

porului, pe drumul bine croit de marii Lui înaintaşi din toate timpurile!

Dela gară la catedrală

La ora 9·30, Duminecă, un public ales, în frunte cu primul-ministru dl Vaida, ministrul dl Gusti, generalul Ştefănescu-Amza, generalul Economu, dnul V. Tilea, subsecretar de stat şi toate căpeteniile autorităţilor, au primit pe M. Sa în gară. Dupăce primarul Goritz a servit Suveranului pâne şi sare, s'a format un impozant cortegiu, care, în entuziasmul şi uralele nesfârşite ale miilor de săteni veniţi din toate părţile, s'a oprit la catedrala mitropoliei noastre. Aici I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a ieşit în întâmpinare până la uşă, înconjurat de preoţimea catedralei.

In prezenţa M. Sale Regelui, a miniştrilor şi a elitei sibiene s'a celebrat serviciul religios. M. Sa, şi Marele Voevod Mihai, au ascultat tot timpul stând în picioare. La sfârşit I. P. S. Sa a rostit o imoresionantă cuvântare, pe care o publicăm în fruntea ziarului.

In Dumbravă şi la Sălişte

Dela biserică M. Sa şi întreaga asistenţă s'au îndreptat spre Dumbrava oraşului, la jamboreea cercetăşească, unde cercetaşii au defilat, pe cohorte, în faţa Regelui, a I. P. S. Sale, a generalilor şi autorităţilor. Multe urale a stârnit defilarea Marelui Voevod Mihai, în fruntea cohortei din care face parte.

Părăsind Dumbrava, acelaş cortegiu a luat drumul Săliştei, pentru a asista la inaugurarea «Casei de ocrotire Regele Carol II». — Şi aici I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a săvârşit serviciul religios înconjurat de preoţime.

După serviciul religios, medicul primar, *Dr. Stochiţă*, arată în cuvântarea sa străduinţele depuse întru realizarea acestui aşezământ sanitar social.

A vorbit apoi protopopul *Dr. D. Borcea* care spune şi următoarele:

«Casa de ocrotire» este un fruct al dragostei către deaproapele, un preţios mărgăritar al învăţăturilor evanghelice. Este un aşezământ izvorât din principiile religiunii creştine propoveduite de biserica noastră drept măritoare cu a cărei binecuvântare şi sprijin s'a săvârşit în cursul timpurilor tot ce a fost măreţ, folositor şi trainic pentru neamul nostru. Istoria trecutului nostru ne arată că pentru popor şi binele lui au conlucrat împreună voevozii şi vlădicii, clerul şi poporul român.

«Vrednicii de pomenire, înaintaşii Majestăţii Voastre, sânt ctitori ai atâtor instituţiuni de cultură şi de binefacere în patria noastră. Urmând sfintei pilde a gloriaşilor suverani conduşi de principiul «Nimic fără Dumnezeu» aţi binevoit a lua sub ocrotirea Majestăţii Voastre acest aşezământ, purtând şi augustul nume, prin care fapt generos se va înscrie în sufletul acestui popor prinosul de recunoştinţă şi devotament faţă de M. V. iar în istoria năzuinţelor sale culturale şi filantropice cea mai mişcătoare şi mai strălucită pagină. Un izvor de nepreţuită binefacere va fi această casă pentru bolnavii lipsiţi de mijloace şi de ajuorul celor mai de aproape. Indeosebi însă pentru ocrotirea copiilor mici. Societatea «Principele Mircea» din comuna noastră îşi desfăşură aripele sale ocrotitoare sub acest acoperemânt. In fiecare săptămână îşi supun mamele odrasele lor cercetării medicale, primesc ajutoare în hrană şi îmbrăcăminte şi îndemnuri folositoare de a îngriji de sănătatea pruncilor lor, pentru a da Regelui, patriei iubite şi neamului generaţii viguroase.

«Rugăciunile înălţate de I. P. S. S. Arhiepiscopul şi Mitropolitul Nicolae împreună cu clerul acestui ţinut, să întărească această instituţiune umanitară, unică în satele Ardealului nostru, care azi se bucură de înaltul sprijin al iubitului nostru Suveran. Implorăm harul dumnezeesc ca să răsplătească cu binecuvântare Inaltul patronaj al Majestăţii Voastre, iar poporul recunoscător al Săliştei, mişcat de această înaltă atenţiune primeşte ca pe un scump tesaur *«Casa de ocrotire Regele Carol al II-lea»*.

«Să trăiţi Majestate! Trăiască A. S. R. Principele Mihai! Mulţumim I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae pentru arhiereasca binecuvântare. Dlor Miniştri pentru binevoitorul sprijin şi măreaţa asistenţă. Dumnezeu să binecuvinteze pe toţi sprijinitorii şi ostenitorii acestei case, conducătorii judeţului Sibiu şi străduinţele preţioase ale dlui primmedic judeţian». —

A urmat apoi, în Piaţa Săliştei, un conduct etnografic. Toate satele judeţului au defilat prin faţa Suveranului, fiecare manifestând particularităţi în port şi ţinută. Au ieşit în evidenţă locuitorii din Poiana, şi în deosebi cei din Jina, cari prin înfăţişarea lor, prin felul cum mergeau călări şi prin toată atitudinea, aduceau în mintea asistenţei o icoană a vechilor locuitori ai acestor ţinuturi. Tot, jinarii, în ropotul de aplauze al mulţimii, au predat Marelui Voevod Mihai un costum ţărănesc.

Intors dela Sălişte, M. Sa Regele a petrecut tot restul restul zilei de 24 Iulie în mijlocul cercetaşilor, vizitând fiecare tabără şi asistând la producţiunile cercetăşeşti.

A doua zi

Luni, Suveranul a vizitat centrul de instrucţiei al Cavaleriei, unde Marele Voevod Mihai a privit cu amănunţime tot ce se munceşte, încercând chiar să ochiască cu mitraliera. Tot acum Suveranul a vizitat Şcoala specială de cavalerie.

M. Sa Regele a dispus ca în numele Său să se depună o splendidă coroană de flori naturale pe mormântul fericitului mitropolit Andrei Şaguna.

După masă, la ora 5 M. Sa a vizitat muzeul şi toate aşezămintele Asociaţiunii. Personalităţile locale, în frunte cu I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, au stat alături de M. Sa şi cu ocazia acestei vizite. Acum s'a făcut şi predarea diplomei de preşedinte de onoare al Astrei, calitate pe care o are M. S. Regele. Suveranul a răspuns înălţător acestei distincţiuni:

„Din tot sufletul mulţumesc mult pentru frumoasele cuvinte cu care m'aţi primit în acest vestit locaş al culturii româneşti. Pentru mine a fost o datorie sufletească şi de credinţă de a primi preşedinţia de onoare a acestei instituţii, care în decursul atâtor decenii şi-a înfăptuit menirea cu atâta însufleţire. Asociaţia pentru cultura poporului român din Ardeal are tot sprijinul şi bunăvoinţa Mea. Sânt ani de când urmăresc cu desăvârşită grijă opera ei din trecut, ca şi pe aceea pe care o înfăptueşte, în momentul de faţă".

Arată apoi importanţa acestei instituţii, rolul ei în cultura naţională. Mulţumeşte şi salută pe toţi acei cari au muncit în brazda ei.

M. Sa decorează, cu această ocazie, mai multe persoane, cu ordinul Ferdinand pentru merite naţionale: pe dnul General I. r. Boeriu, dna Aurelia Goga, dşoara Felicia Raţiu, dna Agnes Dr. Măcelariu, şi dna Leontina Dr. Proca; iar cu medalia meritul sanitar a decorat pe dnul prefect Dr. C. Ştefan, prot. Dr. D. Borcea, Dr. I. Stolchiţa, Dr. I. Lupaş şi I. Popa.

Astfel Regele ţării s'a dovedit şi de data aceasta ca un adevărat voevod al culturii, cinstitor şi răsplătitor faţă de cei cari muncesc spre propăşirea neamului.

M. Sa a mai asistat, în urmă, şi la producţiunea Şcoalei speciale de infanterie.

Cu trenul regal, M. Sa şi distinşii oaspeii au părăsit oraşul, seara la ora 10.

Vizita Suveranului a contribuit la ridicare moralului în aceste zile cu grele încercări şi la încurajarea forţelor spre muncă întru propăşire.

Deschidere de cursuri

La cursurile pentru dirigenţi de coruri, anunţate într'un număr trecut al ziarului nostru, s'au înscris mai mult de 30 de dşoare învăţătoare şi domni învăţători. Cursurile se ţin în scoala normală, «Andrei Şaguna», în Sibiu, sub conducerea domnilor profesori *Timotei Popovici* şi *N. Oancea*.

In 20 Iulie s'a făcut inaugurare.

Dl prof. *Silviu Ţeposu* a deschis cursurile, urând succes întreprinderii, care vrea să dea un suflu de înviorare viitoarelor manifestări pe satele noastre.

Dl prof. *T. Popovici* a schiţat în liniamente generale ceeace doresc cei doi conducători de cor, cu elemente tinere şi pline de dragoste pentru muzica naţională.

In numele comitetului central al «Astrei» a salutat pe corişti şi a felicitat despărţ. secretarul literar dl *Horia Petra-Petrescu*. In numele inspectoratului şcolar a vorbit dl insp. *Petre Petrescu*, iar al revizoratului şcolar dl revizor *I. Dragomir* — exprimându-şi satisfacţia că forţe tinere învăţătoreşti îşi smulg din timpul de vacanţă trei săptămâni, ca să poată servi satele noastre cu puterea cântecului, care încheagă rândurile şi ridică inimile.

In numele celor înscrişi la cursuri au răspuns domnii *Ştefan Cornea* din Slimnic şi *Bogdan Ene* din Cărpiniş, promiţând tot idealismul lor şi mulţumind pentru idealismul despărţământului jud. Sibiu, — cum se ştie, cursurile sânt finanţate din partea despărţământului acestuia.

După deschidere au vizitat oaspeţii sălile de dormit, sufrageria, bucătăria — convingându-se că aranjamentul corespunde întru toate aşteptărilor.

Să fie într'u ceas cu noroc! Intreg ţinutul se va bucura de roadele cursurilor acestora.

FOIŞOARA

Cercetăşia

Emblema cercetăşiei în străinătate stârneşte simpatia şi admiraţia tuturor iubitorilor tinerimii. Dintr'un pisc de munte, cercetaşul priveşte departe şerpuirea râurilor, care isvoresc din coastele muntelui şi căile împletecite străbătând şesul de la poalele munţilor. Mântuitorul Hristos îndărătul cercetaşului, îi explică căile vieţii.

In concepţia cercetăşiei, Hristos e patronul tinereţii, concretizarea idealului şi isvorul de inspiraţie al oricărui cercetaş.

Cercetăşia e o şcoală de inspiraţie şi de înfrăţire supranaţională a tineretului de azi. Sânt peste două milioane de cercetaşi în lumea întreagă. Lordul Badeu Powel a avut o fericită inspiraţie acum 24 de ani, când a pornit acest curent în ţara sa şi în imperiul britanic, care nu constă numai din europeni şi în care creştinii sânt abia o şeptime.

In Parcul Arrowe, — Birkenhead din Anglia, s'a organizat în vara anului 1929 prima jamboree universală, la care au participat 45.000 cercetaşi din toată lumea. La deschiderea jamboreei a slujit însuşi arhiepiscopul de Canterbary, Dr. Lang, şi sute de cercetaşi s'au cuminecat în acea zi. Romanocatolicii au ascultat liturgia săvârşită de cardinalul Dr. Bourne din Londra.

Fiecare confesie s'a rugat în felul său, iar japonezii, chinezii, indienii, africanii şi australienii au adus închinăciune zeităţilor lor, predominând pe de-asupra tuturora convingerea că sângele omenesc nu se deosibeşte şi toţi derivă de la acelaş Dumnezeu.

Cercetăşia e o experienţă nouă de a înlătura solzii prejudiţiilor de credinţă şi de rasă din lume şi a demonstra unitatea neamului omenesc, nevoea de cooperare, de iubire şi de respect reciproc.

Cercetaşii sânt obligaţi să facă un legământ întreit: credinţa în Dumnezeu, în Rege, şi obligaţia unei fapte bune în fiecare zi faţă de aproapele.

Cercetăşia — fără să fie o religie nouă — este un curent profund religios. De aceea e în strânsă legătură cu biserica: In Franţa, cele 72,000 de cercetaşi au în fruntea lor un episcop, iar în Anglia cercetăşia e printre organizaţiile parohiale, având un program religios, alcătuit de cei mai destoinici eclesiastici, cari au prezintat conferenţei de Lambeth din 1930 un raport special, în considerare că problema tineretului e problema viitorului creştinismului.

Deşi anglicanismul e biserica de stat, totuşi religia dominantă şi în Anglia ca şi în alte părţi, este *sportul*, căutarea plăcerilor şi a distracţiilor.

Unde însă biserica n'a neglijat misiunea de a învăţa, cercetăşia este o agenţie puternică de educaţie şi de încreştinare a lumii de azi, atrase de mirajul unui neobarbarism şi păgânism.

Şovinismul naţional e un fals naţionalism, precum şovinismul confesional e un creştinism bolnav.

Pentru ca cercetăşia la noi să devie un factor de regenerare, trebue să aibă un program religios. Indrumătorii cercetăşiei să nu se mulţămească cu simpatica uniformă şi cu defilările de zece Mai.

La deschiderea jamboreei naţionale în Dumbrava Sibiului s'a luat în program slujba religioasă. Iar Duminecă în 17 Iulie, cercetaşii au ascultat sfânta liturgie şi o predică pătrunzătoare în Catedrală.

Dar servicii zilnice religioase şi conferenţe religioase n'au fost pre-

Dela sate

— O nouă biserică în protopopiatul Sftul Gheorghe —

Ziua de 3 Iulie 1932 va fi încrestată cu litere de aur în cronica smeritei noastre comune *Iarăș*, din protopopiatul Sf. Gheorghe.

Era ziua mult așteptată a sfințirii noului Sion românesc, sfințirea bisericii acestui sat. De departe puteai distinge haina de sărbătoare a localității: O poartă, frumos decorată, cu inscripția «Bine ați venit» primește oaspeții în frunte cu păr. protopop A. Nistor, preoții Bucșa, Radu, Păștina, Josan, Garcea și Modran, din partea clerului; dnii Dr. Nicolae Crăciun, prefectul județului, Dr. Ion Vintilă medic balneolog, Victor Cerghi Pop farmacist, D. Morariu revizor școlar, din partea autorităților județene, precum și un mare număr de învățători și cântăreți bisericești între cari dl Alex. Bucșa din Vâlcele.

După impunătoarea slujbă săvârșită în sobor, cu răspunsurile executate de corurile tinerimii sub conducerea înv. dir. D. Axente din Araci și sub conducere înv. dir. V. Popovici din Ariujd, — urmează cuvântarea păr. protopop A. Nistor. Lumea adunată în număr neobișnuit de mare a sorbit cu nesaț cuvintele predicatorului, care arată, ce însemnează în momentele grele ale vieții *calea crepinței:* puternică pavază, alinare a durerilor și mângeere sufletească, pârghia de rezistență în luptele cu necazurile ce ne copleșesc...

Dintr'o dare de seamă a donațiunilor, în favoarea bisericii nou clădite, am remarcat pe dnii: Dr. N. Crăciun, prefect, cu Lei 5000, din fondurile culturale județene, iar Lei 500, donație proprie; Dr. I. Vintilă Lei 500, Victor Cerghi Pop Lei 500, păr. Bucșa, preotul local, cu 1 pereche icoane, în valoare de Lei 5000 ș. a.

După masa comună, — la care fruntașul satului Hora, în cuvinte bine simțite, mulțumește oaspeților pentru cinstea deosebită, ce au făcut cu acest prilej comunei Iarăș, — azistăm la slujba vecerniei, unde glasurile melodioase ale cântăreților vibrau de adâncă evlavie...

După vecernie păr. Ilie Păștina își rostește cuvântarea cu textul «Oile mele ascultă glasul meu» (Ioan 10, 27), ear păr. protop. A. Nistor, folosind prilejul de-a avea în față o mare lume de creștini, face o exortație plină de învățături, în care combate ideile rătăcite ale sectarismului.

Slujba vecerniei se închee cu o rugăciune de îngenunchere, după care poporul înviorat sufletește se retrage în nădejdea unor vremuri mai bune.

Liu.

O doamnă ortodoxă decorată cu medalia „Regele Ferdinand"

Aflăm din ziarele din Capitală, că M. Sa Regele a ținut să acorde dnei *Iustina M. Șerban* din Cluj, medalia «Regele Ferdinand»,

Este cel dintâi caz, că se confere această decorație unei *femei.* Și dinstincția regală este deplin meritată, deoarece dna Șerban face parte din rândul acelor vrednice românce ardelene, care au dat o eminentă contribuție în luptele naționale din vremea robiei ungurești. Soție de magistrat la Seghedin, ea și-a transformat căminul în isvor de mângăiere pentru soțiile condamnaților noștri politici, și loc de întâlnire tainică pentru trimișii guvernelor din București. Era o cutezanță primejdioasă, demnă de sufletele mari și încălzite de flacăra iubirii de neam. Nu se va uita colaborarea ei devotată, în calitate de președintă a «Uniunii femeilor române din Arad» la operele de educație și cultură națională, printre care se numără și întemeierea frumosului *internat de fete.*

Aceeaș linie dreaptă și patriotică a afirmat-o dna Șerban în cursul războiului, aducând servicii prețioase idealului de unitate națională. Chipul ei senin de matroană romană impresionează pe toți astăzi, când i se dăruiește o răsplată morală atât de mișcătoare.

Ne bucurăm cu atât mai mult, cu cât dna Șerban este fiica regretatului Visarion Roman, întemeetorul și primul director al institutului «Albina» din Sibiu, și în acelaș timp mama distinsului fiu al bisericii noastre, *Dr. Mihail Șerban,* rectorul Academiei de înalte studii agronomice și subsecretar de stat la ministerul agriculturii.

SANATORUL DELA SCHITUL PĂLTINIȘ. Sanatorul este deschis dela 1 Iunie până la 30 Septemvrie. Situat la 1400 m. altitudine, în cea mai frumoasă regiune climaterică. Inzestrat cu tot confortul, putând rivaliza cu orcare sanator din străinătate. Prețuri convenabile. Informațiuni și prospecte se vor cere dela: Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu.

INFORMAȚIUNI

Pelerinaje la Sf. Mănăstire Hodoș-Bodrog, eparhia Aradului, se organisează pentru sărbătorile din August și Septemvrie, ca în fiecare an. Programul misiunilor religioase e stabilit pe 3 zile la Sântămaria-mare (13—15 August), și pe 2 zile pentru sărbătorile dela 6 și 29 August, și dela 8 și 14 Septemvrie. La sărbătoarea Schimbării la față, 6 August, vor participa la pelerinaj în deosebi cei din «Oastea Domnului» de pe teritorul eparhiei și de aiurea, cu program potrivit.

† **Silvia Păcățian născ. Popp**, soția dlui Teodor V. Păcățian, fost redactor al foii noastre, a adormit în Domnul după lungi suferințe, în 21 Iulie 1932, în etate de 66 ani, și a fost înmormântată, după ritul ortodox, din capela cimitirului central din Cluj în 23 Iulie 1932. Odihnească în pace! Greu încercatului soț și îndureratei familii a defunctei, Domnul să le trimită mângăere.

Act de mulțămire. In numele parohiei ortodox române din Covasna, prot. Oituz, aduc cele mai ferbinți mulțumiri dlui Ioniță Dobros, comerc. în Cernatul Săcelelor și soției sale, pentru donațiunea de 1000 lei adausă la fondul «Floarea Dobros» înființat de dânsul în amintirea părinților săi, pentru ajutorarea văduvelor din parohie. Această donațiune de 1000 lei a făcut-o în loc de cunună pe sicriul P. Sf. Iustinian Teculescu, episcopul eparhiei Cetății Albe-Ismail, ca văr și fin al regretatului arhiereu.

Pr. *Er. Ticușan.*

ȘTIRI LOCALE

Orchdstra orașului concertează: Luni în 1 August, ora 6·30 d. a. în Promenada de jos; Vineri, 5 August, ora 8·30 seara, în Parcul sub arini, cu programul obișnuit.

Meditații*

Lămuriți-vă inima cei îndoelnici cu sufletul. Iacob 4, 8.

Să luăm o istorioară din lumea plantelor și să învățăm ceva și dela flori.

Intr'o dimineață, o tânără plantă se desfăta în grădină și plină de viață își arăta florile soarelui. De multeori a gustat plăcerea dimineții răcoroase și-a adierii zefirului, care venea dinspre pădure. Astfel planta își promitea să trăiască multă vreme împuternicindu-se mereu, în atmosfera aceasta de sănătate, de bucurie și viață.

Dar, în aceeaș seară, veni grădinarul și o luă, pentru a o duce într'un salon boieresc. Floarea încântată de frumusețea salonului fu foarte fericită de această schimbare. Aprinzându-se lampele, a urmat în curând lume multă cu petrecere, muzică și dans; tânăra plantă privea nesațioasă și vrăjită. Dar, în lipsă de aer, frunzele ei au început a-și perde din vigoare și a simțit, o slăbiciune care-o cuprindea; chiar după ce lumea elegantă dispăruse și luminile se stinseseră, ea a rămas în acea atmosferă încărctă petrecând toată noaptea în aerul închis al camerei. Dimineața, sărmana plantă, n'a mai fost decât o umbră. Când grădinarul a luat-o pentru a o duce din nou în grădină, s'a simțit umilită văzându-se mohorâtă în fața tovarășelor sale pline de frăgezime și parfum, cu toată adierea curată a văii, floarea nu și-a mai recăpătat vigoarea și strălucirea de mai înainte.

Iată aici istoria sufletului nostru.

Pe acest suflet nu ni-l putem angaja în mai multe slujbe; de este un suflet viu, nu va suferi să umble rând pe rând în bine și în rău, să caute cărările lui Dumnezeu și potecile lumii. Făcând așa, purtându-l pe toate drumurile, va păți și el ca planta, care a fost scoasă din atmosfera ei din grădină: se va ofili și va peri. Ceeace trebue sufletului nostru, în primul rând, este atmosfera de frăgezime, de curățenie și de viață. Numai și numai în aceste condițiuni va crește și se va desvolta normal.

Această atmosferă ideală, pură și unitară, o aflăm în Hristos. Hrănindu-ne din el, prin împărtășirea cu trupul și sângele lui, vom agonisi:

Curățenie înlăuntru, curățenie în drumurile pe care le urmăm, și vom regăsi astfel frăgezime, vitalitate și bucurie.

Gh. Secaș.

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

Nr. 5630. (35) 3—3

Notificare oficială

despre primirea în Academia teologică «Andreiană».

In Academia teologică «Andreiană» din Sibiu se primesc absolvenții liceelor, având bacalaureatul și absolvenții seminarului teologic din Sibiu.

Cererile de primire pentru anul academic 1932/3 se vor adresa Consiliului arhiepiscopesc până la 1 Septemvrie 1932 însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile;
2. Extras din protocolul botezaților;
3. Diplomă de bacalaureat sau de absolvire a sem. teologic;
4. Certificat medical despre starea sănătății;
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studenții sânt obligați a locui în internatul Academiei, unde vor avea toată întreținerea, contribuind cu suma de cel mult 10.000 Lei anual.

Examenele sesiunii de toamnă — de corigență, anuale și fundamentale — încep în ziua de Marți 16 Septemvrie 1932.

Inmatricularea în Academie se va face în zilele de 23 și 24 Septemvrie.

Organizați Oastea Domnului

văzute în programul jamboreei. Când însă cercetașii noștri vor participa la jamboreele universale (chiar anul acesta, în August, se ține în Gödöllö, în Ungaria) vor vedea că programul religios ocupă locul de frunte și formează însuși sufletul cercetășiei.

Societatea: «Sf. Gheorghe» a Arhiepiscopiei noastre are acest program religios, care lipsește cercetășiei la noi, și e de dorit ca ambele societăți să pășească la o alianță în scopul de a perpetuà moștenirea bunurilor spirituale ale neamului, sădite în sufletul tinerimii noastre, și ale păstrării acestor bunuri prin unirea cu tineretul tuturor popoarelor.

Tr. Scorobeț.

La Schitul Păltiniș

Un vizitator recent al stațiunii climaterice Schitul Păltiniș scrie, în corespondența sa, următoarele:

Și în vara aceasta, în luna Iunie, s'a deschis confortabilul sanatoriu dela Schitul Păltiniș din frumoșii și blânzii munți ai Sibiului, și este bine cercetat.

De fapt și are ce atrage pe oaspeți: pitorescul peisagiilor, prospețimea soarelui, luminei, aerului, flora din regiunea bradului de munte și pe deasupra o casă de oaspeți întocmită și aranjată după ultimele cerințe ale civilizației.

Autobusul, care circulă zilnic, destăinuește ochiului dealungul celor 30 km. dela Sibiu la Păltiniș, deoparte minunate creste de munți sub ele cu fermecătoare coclauri, de alta cu splendide peisagii din câmpia Ardealului și, când atmosfera e limpede, panorama alpină a munților Făgărașului la răsărit și munții apuseni la miază noapte. In creerul munților, la 1400 m. înălțime, o colonie de sanatorii de odihnă și recreație și de case particulare, între care și cu stil de construcție — cel românesc — și ca aranjament — în mijlocul unui parc plin de soare și de lumină, cu apaduct, canalizare, lumină electrică, telefon, cu un schit în apropiere și înconjurat de vraja delicioasă a pădurilor de brad, iar în interior (21 camere) cu tot confortul modern — excelează cel al Ven. consiliu arhiepiscopesc din Sibiu. O rețea de drumuri bine întreținute ușurează aranjarea de excursii mai mari sau de preumblări mai scurte.

Masa, deși aprovizionarea se face zilnic dela Sibiu, este convenabilă ca preț și excelentă în ce privește calitatea și serviciul, considerând că sanatoriul este așezat în munți, departe de sate.

Oaspeții beneficiază și de 50% reducere pe C. F. R.

Cum se vede, așezământul acesta, al bisericii ortodoxe dela Sibiu, are de ce fi cercetat.

Duminecă în 25 Septemvrie, va avea loc deschiderea solemnă a anului şcolar, iar ***Luni în 26 Septemvrie*** vor începe cursurile.

Fiecare student se va prezenta la timp şi se va provedea cu haine de pat şi cu rufele necesare, având a solvi înainte de inmatriculare la oficiul cassei Consiliului arhiepiscopesc, în contul întreţinerii în internatul Academiei, suma de Lei 4000. Afară de această taxă, studenţii vor mai plăti la Rectorat diferite taxe în sumă de 1300 Lei şi vor trebui să-şi cumpere dela Librăria arhidiecezană manualele recomandate.

La inmatriculare studenţii vor prezenta, pe lângă adeverinţă dela cassa Consiliului arhiepiscopesc că au solvit 4000 Lei, şi o declaraţie subscrisă de părinţi sau tutori, în care se obligă, că în decurs de un an după absolvare vor intra în serviciul Arhiepiscopiei, — iar în caz contrar că vor restitui bisericei bursa de care au beneficiat în decursul celor 4 ani de studiu.

Primirile definitive în Academie se vor face numai dupăce candidaţii vor fi trecuţi printr'un examen special medical şi unul de aptitudini muzicale. Data la care se vor prezenta candidaţii la acest examen, se va comunica la timp.

Părinţii protopopi, preoţii şi profesorii de religie sunt invitaţi a sfătui pe tinerii buni, ieşiţi din şcoalele secundare, ca să îmbrăţişeze chemarea preoţească.

Preoţia a fost slujba cea mai de cinste şi mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este şi astăzi chemarea care dă cele mai superioare rosturi pentru viaţa unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal şi al fericirii poporului.

Sibiu, din şedinţa senatului bisericesc, ţinută la 12 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

Nr. 5701/1932 Ep. (27) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru aprovizionarea internatelor Academiei teologice, Şcoalei de cântăreţi, şi a Internatului arhidiecezan din Sibiu, pe anul şcolar 1932/3 cu următoarele alimente:

1. Carne de vită, de porc, de viţăl, de oaie, untură de porc topită, slănină crudă şi afumată.
2. Pâine de cal. I, făină pentru gătit, gris.
3. Coloniale necesare la bucătărie.

Toata alimentele vor fi de calitatea primă.

Reflectanţii vor înainta oferte scrise până la 15 August a. c. la Consiliul arhiepiscopesc ort. român în Sibiu, unde se pot vedea condiţiunile.

Sibiu, 12 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Reuniunea femeilor române din Sibiu

Convocare

pentru

adunarea generală ordinară

a

Reuniunei femeilor române din Sibiu

care se va ţine *Duminecă la 14 August 1932, la ora 11 a. m.*, în sala de lectură a «Asociaţiunii» pentru literatura română şi cultura poporului român, Sibiu.

ORDINEA DE ZI:

1. *Cuvânt de deschidere.*
2. *Raportul comitetului pentru gestiunea 1928—1931.*
3. *Raportul censorilor asupra verificării socotelilor pe 1928—1931.*
4. *Stabilirea bugetului pe 1932.*
5. *Alegerea comitetului.*
6. *Eventuale propuneri, în legătură cu cumpărarea unei case cu şcoala de menaj şi altele.*

Dacă această adunare generală nu întruneşte majoritatea statutară a membrilor, se va ţine în aceeaş zi şi în acelaş loc la ora 11½, o adunare generală cu orice număr de membri prezenţi.

Sibiu, la 29 Iulie 1932.

(12) 1—1 COMITETUL.

Nr. 40/932. (33) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Copşa-mică** cu filia **Proştea mare**, protopopiatul Mediaş, se publică concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială.
3. 3½ jugăre pământ arător în materă şi 5 jugăre fânaţ în filie.
4. Câte 1 zi de lucru dela fiecare familie.
5. 2 sorţi lemne de foc din pădurea comunală.
6. Stola uzitată în parohie.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş 5 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român în înţelegere cu cu consiliul parohial.

Ioan Crăciun
protopop.

Nr. 36/1932 prot. (34) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I-a **Odorhei** din protopopiatul Sighişoara se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român a prezentei publicaţiuni.

Venitele acestei parohii sânt:

1. Intregirea dela stat conform coalei B.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Locuinţă în natură prin contribuţia enoriaşilor.
4. Sesiunea parohială de 32 jugăre arător, fânaţ şi pădure.

Se menţionează că preotul va servi şi de confesor militar şi al închisoarei locale.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor trimite subsemnatului în termenul dat petiţiile de concurs provăzute cu dodocumentele necesare, şi cu avizul protopopului se vor prezenta până la fixarea termenului de alegere în parohie şi în biserică la serviciul liturgic.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Sighişoara, la 8 Iulie 1932.

Emilian Stoica
protopop.

Nr. 5486/932 (30) 2—3

Şcoala de cântăreţi

absolvenţii ei şi condiţiile de primire pentru anul şcolar 1932/33

Adunarea eparhială de astă primăvară, ascultând raportele Preaven. Consiliu arhiepiscopesc în chestia şcoalei de cântăreţi din Sibiu, care fiinţează de cinci ani, a hotărât ca această instituţie să fie continuată şi desvoltată spre a pregăti corpul ales de cântăreţi bisericeşti de care are trebuinţă biserica noastră.

Când există şcoala noastră confesională, ea avea învăţători cari nu se îngrijeau numai să dea copiilor cunoştinţele necesare din sfânta Scriptură, să-i înveţe rugăciuni şi să le dea cunoştinţele religioase ale legii noastre strămoşeşti, ci conduceau şi strana în biserică la slujbele dumnezeeşti De când nu mai fiinţează şcolile confesionale şi învăţători-cantori, în multe parohii nu mai avem nici cantori, cari să atragă la biserică mulţimea închinătorilor prin frumseţea cântărilor sfinte. A fost de lipsă deci să înfiinţăm şcoala de cântăreţi, ca tinerii evlavioşi şi cu voce bună să înveţe rânduelile sfintelor slujbe şi prin pregătire corespunzătoare să poată sămăna în sufletele închinătorilor comorile simţirilor şi cugetelor cucernice din cărţile bisericeşti.

Şcoala de cântăreţi din Sibiu, cu un curs de doi ani pregăteşte şi conducători de cor şi-i înzestrează şi cu alte multe cunoştinţe religioase şi naţionale, ca să poată deveni fruntaşii comunelor noastre.

Avem de gând să introducem la şcoala de cântăreţi şi cursuri de învăţătură pentru albinărit, pomărit şi o ramură de meserie care poate deveni o ocupaţie laterală profitabilă.

Şcoala de cântăreţi se recomandă atenţiei fiilor de credincioşi, cari doresc să-şi creeze o carieră de viaţă nu numai frumoasă, ci şi rentabilă.

Absolvenţii şcoalei de cântăreţi beneficiază la armată de termen redus, iar conform hotărârei Ministerului Instrucţiunii şi al Cultelor din 30 Mai 1932 Nr. 71940/7919, întru cât vor permite împrejurările financiare ale ţării, vor fi trecuţi în bugetul anului viitor cu salar dela stat în rând cu cântăreţii bisericeşti din vechiul regat.

Şi până atunci dispunem ca parohiile cari angajează absolvenţi ai şcoalei de cântăreţi din Sibiu să le asigure din cassieria parohială salar lunar minimal de 500 lei pe lângă uzufructul sesiunei cantorale, obţinut din reforma agrară.

Cântăreţii cu diplomă din parohiile cari au cântăreţi bătrâni, vor fi angajaţi imediat ca auxiliari pe lângă vechii cântăreţi, având consiliul parohial obligaţia a le asigura remuneraţie corespunzătoare şi parte la uzufructul sesiei cantorale.

La bisericile, unde postul de cântăreţi devine vacant dacă între concurenţii la acel post vacant, se va găsi un absolvent al şcoalei de cântăreţi, *acesta va fi angajat, cu preferinţă necondiţionată* faţă de alţi concurenţi fără de şcoala de cântăreţi. Aceştia nu vor putea fi instituiţi în nici un caz, când vor fi candidaţi cu şcoala de cântăreţi.

Se interzice oficiilor protopopeşti a mai elibera diplome de cântăreţi, iar diplome valabile sânt în viitor numai cele eliberate de şcoala de cântăreţi şi aprobate de chiriarh.

In ce priveşte condiţiile de primire în această şcoală pentru anul şcolar 1932/33, se face cunoscut că:

Cei ce doresc să fie primiţi la această şcoală, vor avea să-şi înainteze până la 15 Septemvrie cererile lor Direcţiunii şcoalei de cântăreţi din Sibiu, însoţite de următoarele documente:

1. Carte de botez şi certificat de naştere.
2. Certificat şcolar (cel puţin 4 clase primare).
3. Certificat de moralitate şi recomandare dela parohul local.
4. Certificat medical, dovedind că nu sufere petentele de boli contagioase şi că nu are nici alte defecte corporale. —

Examenele de primire se ţin în 28 şi 29 Septemvrie. Pot fi primiţi români ortodocşi de 18 ani împliniţi, dar nu trecuţi de 25 ani, cari au absolvat şcoala primară şi au prestat examenul de primire.

Elevii primiţi vor fi obligaţi să aducă cu sine: două rânduri de schimburi şi haine de pat: saltea sau străjac, ţol, perină şi cuvertură de pat, 2 ştergare, cuţit, furculiţă, lingură, şi ceaşcă pentru ceai.

Toţi elevii vor plăti următoarele taxe:

La primire din taxa de înscriere de Lei 8.000 anual, rata primă cu Lei 3000, rata II Lei 2500 la Crăciun, ear rata din urmă de Lei 2500 la Paşti.

Cursurile vor începe la 1 Octomvrie a. c.

Cursul durează 2 ani de teorie şi unul de practică.

După absolvirea cursului şi după examene se eliberează diplomă de cantor.

Cererile intrate după termen nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, 12 Iulie 1932.

Consiliul Arhiepiscopiei ort. române de Alba-Iulia şi Sibiu.

ANUNŢ

Se arendează moşia mitropolitană de pe hotarul comunei Draşov judeţul Sibiu în suprafaţă de 190 jugăre arător şi 30 jugăre fânaţ, toate de prima calitate.

Ofertele verbale sau scrise se vor înainta în timpul cel mai scurt **Consiliului arhiepiscop. ort. rom.** Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 32 (28) 3—3

Nr. 370/932. (29) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III din **Boz**, protopopiatul Mercurea, se publică de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunii dela stat, conform coalei B.
2. Stola obişnuită.
3. Sesiune parohială 20 jugăre.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post îşi vor înainta cererile de concurs în termenul indicat oficiului protopopesc al Mercurei şi se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de către popor.

Mercurea, 8 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 6 August 1932 Nr. 55

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Predica alegerilor

Ce ne spune «consultarea națiunii» din alegerile trecute parlamentare? Predica ei trebue să fie în deosebi instructivă.

Deocamdată ne pare bine că a trecut sgomotul, care în timp mai bine de două luni ni-a turburat odihna trupească, și mai cu seamă cea sufletească.

In cele două luni de zile au avut rol de predicatori nu atât servitorii bisericii, ci mai mult adversarii lor, cari au propovăduit că fratele să nu vadă în fratele său din alt partid pe fratele bun, ci să-l considere ca pe dușman, nici prietenul să nu se întâlnească cu prieten ca propagatori ai aceluiaș duh înalt, ci ca dușmani înverșunați. Nici o zi din cele vr'o 60—70 zile, cât au durat capacitările, nu se poate numì zi alui Dumnezeu, ci toate zilele le putem numì zile ale înghețului ce învârtoșează inimile și le duce la nesimțire.

Eu știu că alegerile ar trebuì să fie prilejuri de a ne ridica patriotismul, prilejuri ce duc la evlavie cetățenească, nu la ponegriri lăudăroase. Din toate predicațiile ne-am ales cu critice, și cu puține elevații sufletești. De aceea am zis și zic, că ne pare bine când am trecut și preste aceste.

Biserica va trebuì însă, să ia poziție energică atunci când i se răpesc Duminecile și alte zile de evlavie, și tocmai pe zilele acestea se pun alegerile. Am auzit țerani tânguindu-se că «acum nu ne mai putem ruga nici lui Dumnezeu, căci trebue să alergăm la urne unde se apropie și necuratul chiar în aceste zile; și noi am vrea să fim creștini, nu păgâni cari nu știu de legea lui Dumnezeu».

In patrusprezece ani, de stăpânire românească, nu mai puțin de 7—8 alegeri am avut, și fiecare alegere a uzat de mijloace care civilizate nu se pot numì. Deci în 14 ani, alegerile, în loc de a ne nobila, au dus la sălbăticirea moravurilor. Cu drept cuvânt se întreabă prin urmare lumea: de ce alegeri? Dacă stările s'ar îmbunătățì după fiecare alegere, n'am avea nimic de zis. Insă astfel, mergem din ce în ce mai jos pe panta căderii.

E sosit momentul, ca încetând agitațiile cu alegerile, să revenim la munca serioasă de regenerare. S'au câștigat cu greu cele 40 și ceva mai bine procente, ce asigură majoritate în cameră, ca să se poată lucra cu ajutorul lor. Ceice au obținut însă cele 40%, să știe, că procentele obținute înseamnă biruință numai când *moralitatea creștină* se va întrona asupra tuturor lucrărilor majoritarilor, — și tot așa și a celor remași în minoritate la alegeri.

Ne plângem zilnic că sânt grele timpurile. Se fac fel și fel de teorii, cum s'ar putea ieși din criză. Se pun la cale comisii și paracomisii, care să cerceteze drumul cum putem scăpa de nevoi. Sânt bune toate, dar costă mult, și folosul în asemănare cu opintirile este neînsemnat. Mi se pare că, un singur drum duce la scăpare: săteanul să nu năvălească spre orașul apropiat, spre a se stabilì acolo, când industria stă pe loc și șomerii sporesc, — și în deosebi *să apucăm cu toții drumul moralității ce ni-l recomandă creștinismul și să exercităm cu mai mare însuflețire virtuțile creștine.*

Sânt deplin convins că cu metodul acesta criza va dispărea ca prin farmec. Când ambițiile păcătoase vor înceta și locul lor va fi ocupat de modestia morală, în care au trăit strămoșii; când nu va mai fi nici luxul ce nimicește toate câștigurile; când fie cine se va mulțumì cu multpuținul ce îl are; și când va fi mai mare și dragostea între frați, — înfățișarea societății noastre va fi și ea alta. Nu zic mult, când susțin că se va pogorâ din nou pe pământ împărăția lui Dumnezeu, care mereu o cer cei ce mai zic Tatăl nostru și în zilele acestea de pesimism, francmasonerism și alte isme ce au pus stăpânire asupra sufletelor slabe.

Realizarea asanărilor acestora să fie ținta noilor corporații de stat, ce zilele aceste intră în funcțiune. Intărită moralitatea publică, nimeni din cei ce se tânguesc azi, nu va mai fi nemulțumit și nu va avea cârteală contra fratelui său. Alegerile vor devenì nu încăerare pe viață și moarte, cum sânt acnm; vor lipsì morții și răniții «pentru patrie», cari, durere, n'au lipsit în alegerile de până acum.

In ajutorul mișcării de regenerare totdeauna a stat și va sta biserica strămoșească. Soartea iubitei noastre patrii stă în strânsă legătură cu soartea bisericii.

Cuvântul nostru deci trebue să fie: Inlături cu îmbulzitorii la locurile ce nu li se cuvin! Și sus cu cinstiții, cu iubitorii de adevăr și dreptate și cu urmăritorii de ideale!

Prot. *Vasile Gan.*

FOIȘOARA

Când Domnul puterilor grăiește...

Cerul vorbește!... Cerul amenință!... Cerul pedepsește!...

Era în prima Dnminecă, din cele trei sărbători smulse rugăciunii și jertfite alegerilor. Soarele, după ce împrăștiase peste pământ un năduf prevestitor de vreme grea, cobora la asfințit, descompus și șters ca un gând fugar prins printre fire de fum de tămâe ce arde înăbușită. Nu mai era roșu și proaspăt ca altădată. Chiar ivirea serii nu mai aducea înviorarea răcoroasă ce se așterne obișnuit între amurg și noapte. Văpaia căldurii de peste zi devenea greoae, apăsătoare. Un cer leșietic și nestatornic învăluia baia de ferbințeală ce tăia respirația pământului. Bătrânii ceteau semne de vreme tare. Oameni și dobitoace, erau pradă unei neliniști mari. O așteptare înfrigurată punea pe fețele tuturor o paloare ce evidențiă spaima sălășluită în suflete. Auzit-au unii dela alții că aiurea grindină și pucioasă, căzută din cer, a prefăcut în pustiu răscolitor de jale toată semănătura de pe hotare.

Cu toții se temeau foarte. Și cu ochi rugători, în care sinceritatea și nădejdea ce le îndreptau către cer erau mai întregi ca alteori, făceau cruce după cruce și îngăimau pierduți o rugăciune de reazim. Doamne, ferește-ne de rău! Căci dela apus, unde soarele murea ostenit, nori grei se sculau amenințători peste pământ. Furtuna se apropia. Nimeni nu se mai îndoia de aceasta, căci toate desfășurările elementelor naturii atmosferice acolo se răscoleau, de-acolo porneau să aducă — după vredniciile noastre și voia Celui Prea Inalt — ploaia, binefăcătoare pământului, sau pustiire roadelor lui. Mai desfăcuți de pământul care nici când nu-i mulțumește și nici nu-i poate apăra de mânia cerului, oamenii prin sat căutau cu ochii seninul și cu urechea sunetul clopotului salvator dela biserică, al cărui dangăt rugător putea să alunge furtuna și să împrăștie norii. Dar cerul amenința și sunetul salvator nu se auzea de nicăieri. Nu! Căci Domnul țăriei era la locul Său de stăpânire de unde toate le orânduește, iar clopotarul — vai! clopotarul, slujbașul sfântului glas chemător la rugăciune, — întârziase cu omul dintr'însul la secția de votare din satul vecin...

Cerul amenința, cerul vorbea... și dintr'un capăt într'altul al lumii toate se cutremurau. Căci o dungă de lumină orbitor de strălucitoare străpunse întunerecul adânc de pe cer, călăuzind drumul unui tunet ce pornea din adâncurile țăriei, scuturând și desmorțind pământul adormit. Cerul uitat vorbea și amenința. Și puternic și convingător era protestul său căci — spun iarăși bătrânii — demult n'a mai deslănțuit Dumnezeu atâta urgie pe pământ. Fulgere dese și cu multe ramuri de săgeți strălucitoare alternau lumina cea mai perfectă cu întunerecul de mormânt ce învestmântase cerul. Atât de vertiginoasă era această alternanță de extreme, atât de mânios era urletul tunetului, încât picioarele cedau îndoindu-se biciuite de un vânt ce făcea copacii să plângă din rădăcini. Iar ochii, zăpăciți de praful răscolit de viforniță și deatâta joc furtunstic de întuneric și lumină, clipeau doar,... neputincioși să mai călăuzească pașii celui cuprins de învăluirea viforoasă a furtunii. Parecă cerul, stăpânul deatâteaori nedreptățit de neascultarea pământului, pornise împotrivă-i război de nimicire. Și la această ceartă uriașă, un martor și cu mine doi, urmăreau desfășurarea ei. Intr'un colț de cer, încă necuprins de nourii purtători de

Pe marginea alegerilor

Consultarea marelui corp electoral, fixată pentru zilele călduroase ale lunii acesteia, cu ziua de *Duminecă* 17 Iulie, a ajuns la o primă scadenţă. Pomenirea *sfântului prooroc Ilie* avea să fie cea de a doua, ear *Dumineca* ce i-a urmat, — încheerea.

Ce va urma acum după alegeri?

Bietul alegător este năpădit de un val de neîncredere ce s'a aşternut peste nădejdile lui deatâteaori neîmplinite. Obişnuit cu ocaziile de febră electorală, votantul a ascultat şi de data aceasta făgăduelile, domnilor ceva mai stoarse de mierea în care înotau altădată. Alegătorul român, cu figura omului păcălit, aştepta să isprăvească unul ca să înceapă celalalt. Năvala vânătorilor de voturi îl făcea doar să-şi amintească singurul fapt în care crede: că nimeni nu-i mai poate ajuta, decât Dumnezeu.

Nici o durere nu e fără câştig sufletesc. Şi repetatele desamăgiri pe care le-a petrecut marea massă a alegătorilor, ascund în cutele hlamidei lor germenul unei înoiri pe care învechita conştiinţă politică a zilelor noastre o cere imperios. Se cere: Un mai pronunţat simţ al realităţilor, pentru corifeul politic care ştie prea puţine din cele ce se petrec în umbra satelor, şi o mai controlată crezare din partea alegătorului pentru făgăduelile ispititoare ce i se fac.

Până să se ajungă aici, satele noastre cu alegătorii lor petrec marile dureri ale prefacerii. Se pare că toată mulţimea aceasta, de cămăşi albe cusute cu artă, alunecă pe un povârniş prăpăstios la capătul căruia se găseşte focul purificator al tuturor păcatelor ei: experienţa trecutului.

Dacă ai petrecut între ţărani pe vremea alegerilor, ai putut să vezi, iubire cititor, câteva din cele care ilustrează lista păcatelor: Nestatornicia, nesinceritatea şi lipsa de interes, manifestate deschis în marele control al voinţei neamului, nu sânt singure. Mlădiţele lor sânt numeroase. Şi ele crescute pe sufletul săteanului nostru, închipue părăginirea celor mai înflorite simţeminte ale lui şi fac să amuţească cele mai curate coarde ale sufletului său.

Şi, să nu fie!

Guvernanţii noştri au potrivit lucrurile în aşa fel ca votarea să cadă tocmai *în zile de sărbătoare*. Se va motiva aceasta, spunându-se desigur că e mai greu să iei pe sătean dela lucru peste săptămână. — Nu-i adevărat! Când interesul şi însufleţirea mână pe om undeva, la earba care zace necosită în luncă nu se mai gândeşte. Marile adunări de popor din Ardeal de anii trecuţi sânt o pildă apropiată în timp, din cele multe. In cazul de faţă guvernanţii au fost prevăzători. Ştiau poate că entusiasm nu mai este între alegători. Interes — era mai ales la cei cari nădăjduiesc în vre-o binecuvântare coborâtă dela stăpânii zilei, menită să nu-l ajungă şi pe vecinul său, ci să-l fericească numai pe el.

Dar, prin alegerea zilelor de votare a suferit bisericuţa din sat care, pentru ca să mulţămească pe toată lumea, şi-a deschis portiţa mai de dimineaţă ca alteori şi a strâns laolaltă mai puţini rugători ca altădată.

E un rău învederat. Şi cade tot în sarcina acelora cari la vremea Liturghiei, în loc să se frângă cu Hristos, se agitau nervoşi în fotoliile lor la masa de lucru, recepţionând, cu urechea la telefon, cele dintâi veşti din ţară despre mersul alegerilor, împreunate cu emoţii de diferite nuanţe...

Suflete de douăori păgubite: Odată păcătoşite de manierele vremii, şi apoi răpite şi dela biserică.

Ne mai lipsesc multe... Când le vom dobândi?

Grigorie T. Marcu.

† Generalul de divizie Traian Moşoiu

Vineri, în 29 Iulie a murit subit la locuinţa sa în Bucureşti, Generalul Traian Moşoiu, în vârstă de 64 ani.

Fiu de preot brănean, a studiat liceul din Braşov. A trecut Carpaţii şi şi-a ales cariera armelor, care aveau să hotărască destinul neamului.

L-am cunoscut la Sibiu, după întoarcerea din campania în Bulgaria, despre care spunea apăsat: Acolo am avut o manevră peste Dunăre, dar războiul adevărat va fi peste Carpaţi! Nimenea nu putea să prevadă, că va suna în curând «ceasul cel mare».

Colonelul Moşoiu a descălecat la Orlat, lângă Sibiu, primind botezul de sânge şi câştigând laurii unui viteaz legendar.

In a doua campanie s'a întors în Ardeal, desrobind ţinuturile copilăriei.

Majestatea Sa Regele Ferdinand l-a designat generalismul armatei române în Ardeal.

Când a intrat în Sibiu, Marţi la 11 Decemvrie 1918, l-a întâmpinat Consiliul Dirigent şi s'a îmbrăţişat cu fostul său profesor, Andrei Bârseanu. Acesta îşi instrunase lira sa solemnă, în care spunea:

Bine-aţi venit pe-a noastre plaiuri
Ostaşi ai mândrei Românii,
Până la noi sosit-a vestea
De-a voastre dalbe viteiii.

Purtaţi de dragostea de ţară,
De glasul sângelui chemaţi,
Ca vulturii în sbor trecut-aţi
Inalte piscuri de Carpaţi..

In 4 August 1919 viteazul general a împlântat steagul românesc pe zidurile Budapestei.

Ardealul era astfel răsbunat pentru toate suferinţele, pentru toate umilirile şi fărădelegile robiei milenare.

Satisfacţia i-se dete prin Ardeleanul Moşoiu în fruntea oştirii întregului popor.

După ce a părăsit oştirea, a slujit Regelui şi ţării în calitate de ministru şi senator de drept. Aniversarea intrării românilor în Budapesta nu se făcea fără generalul Moşoiu. Dar această înălţătoare aniversare nu o prezida cu gând de a ofensa pe cineva, ci cu gândul de a chema pe ai săi la unire, spre a păzi postulatele înfrăţirii, şi a fi atenţi la hotare, unde ne pândeşte lăcomia fără saţiu şi răsbunarea haină.

Durerea cea amară a generalului viteaz era că scena îmbrăţişerii cu ardelenii desrobiţi din earna anului 1918 şi a anului următor, a fost pe urmă umbrită de norii vremelnici ai pasiunilor. Avea însă o mângâiere că poporul, din orce colţ al ţării, când descindea în mijlocul lui, îl întâmpină cu: *Doina lui Moşoiu.*

Scriitorii şi-au adus aminte din prilejul morţii generalului, că, anii trecuţi s'a pornit o acţiune pentru ridicarea unui monument lui Eminescu, şi Moşoiu a primit cu drag să patroneze acea iniţiativă.

Bărbatul armelor şi al războiului, înţelegea că pacea ni s'a dăruit pentru jertfe nu mai puţin reale decât cele oferite în clocotul războiului şi cerea tuturor patrioţilor să muncească din greu şi să muncească împreună.

El ne-a dăruit Ardelenilor cele mai fericite clipe ale vieţii şi ne-a adus cel dintâi viziunea celor 800 000 de eroi cari şi-au jertfit viaţa fără gând de altă recunoştinţă decât aceea să le urmăm credinţa.

Moartea generalului îl trece la nemurire. Numele lui decorează epopeea măreaţă a unui neam întreg.

Alegători «practici». Se ştie că fostul guvern al profesorului N. Iorga, a dăruit saşilor noştri un subsecretar de stat. Totuşi voturile săseşti, obţinute de dl N. Iorga la Sibiu unde a candidat, sânt egale cu *zero*. — Dovadă că întâi de toate ai să fi alegător «practic»; recunoştinţa şi maturitatea politică mai pot să aştepte.

---

urgie, luna, stăpâna nopţii, privea însângerată înfricatul pământ. Cu paşi potoliţi avangardele nourilor ameninţători, ce veneau repezi în urmă, o înconjurau cu o sfinţenie ce excludea prezenţa mâniei acolo. Ca pe o soră de spaţii imense, cu aceeaş delicată grijă, norii strângeau cercul în jurul ei. Şi întorcându-mă să îmbrăţişez încă odată cu privirea cerul tulburat, minune mare văzură ochii mei. Către soare aoune, un imens stindard de pace, alcătuit din cele şapte culori ale spectrului solar, încingea cerul până la jumătate...

Câteva clipe a ţinut această viziune şi totul intră în întuneric. Şi apoi, pe locul unde luna a fost cucerită de nori, o geană de cer senin se desfăcuse. Şi, pe albastrul ei, apăru o clipă luna însângerată, ca să proiecteze earăş pe întunerecul tăriei înfuriate uriaşul curcubeu şi să dispară cu aceeaş grabă cu care cerul i-a deschis o geană spre lume.

Cu apariţia trecătoare a slăvitei solii de pace, pe care cerul o trimitea pământului, a înflorit pe cerul sufletului meu nădejdea că norul alb ce venea vertiginos pe coamele celorlalţi nori, nu-şi va descărca potopul de grindină ce-l ascundea în pântecele său peste podoaba ce se apropia de rodire a hotarului nostru. Inflorea nădejdea că cerul, după ce a dat glas de ameninţare, ne va trece cu pedeapsa. Şi o rugăciune cântată ce mă obseda în audiţie internă, puse reazim nădejdii mele: *Doamne al Puterilor, fii cu noi; căci pe altul afară de tine ajutor întru necazuri nu avem. Doamne al Puterilor, mântueşte-ne pe noi!*

•

M'am trezit cu soare.

Doar un miros înţepător de pucioasă mai amintea urgia din seara trecută. Pe uliţă întâlnesc oameni cu chipurile străvezii de neodihnă, cari ieşau la lucru pe hotar. Aflu că un sul de grindină a făcut una cu pământul recolta mai multor sate din vecini. Gândul mi se duse atunci la cuvintele grele cu care profeţii legii celei vechi zugrăvesc ziua cea mare şi înfricoşată, a cărei copie autentică a fost noaptea de urgie ce-a trecut. Şi mai drept ca alteori, cu credinţa simţitor sporită, pun strajă gândurilor mele cuvintele cântării izbăvitoare: *Domnul al Puterilor, fii cu noi; căci pe altul, afară de Tine, ajutor întru necazuri nu avem. Doamne al Puterilor, mântueşte-ne pe noi!*

Sabin Siblanu.

Nu minţi!

— Schiţă istorică —

Era la fân. Tata şi feciorul. Povesteau.

— Grigore Alexandru Ghica era odraslă domnească. Frumos ca un copac înflorit, dar trufaş ca un păun frumos, şi dornic de scaunul Ţării-românesti ca cerbul cel setos de apa izvorului de munte — îi spuse bătrânul dascăl Simeon feciorului său Chiril, pe care-l prinse de curând c'o minciună.

— Ştiu, c'a domnit în două rânduri prin veacul al şaptesprezecelea. Dar fără multă strălucire, îi răspunse elevul de liceu, privindu-şi lung degetele gălbui de tutun, care îi trădară tatălui său patima fumatului şi el o tăgăduise.

— Adevărat, Chirile, c'a domnit ca un netrebnic! Dar ştii tu de ce?

— A fost slab!

— Pentrucă arma vieţii lui a fost arma slabă a minciunii!

Chiril se înroşi îndată ca o fată mare şi îşi plecă ochii spre brezda de fân proaspăt, pe care-l întorna să-l prăjească focul soarelui dogorâtor din luna lui cuptor. După câtăva tăcere întrebă:

— Cum, tată?

— Tatăl său era harnicul Gheorghe Ghica Vodă.

— Bătrânul a domnit şi'n Moldova.

— Grigore l-a minţit pe tatăl său că pleacă la Ţarigrad să îmblânzească furia sultanului aţiţat de vrăşmaşi împotriva căsii lor, dar acolo l-a răsturnat pe părintele său cu minciuni neruşinate şi i-a luat scaunul.

— Nemernic fiu! izbucni Chiril.

— Grigore şi-a minţit soţia!

— In ce fel, tată?

— O trimise pe doamna Maria în Stambul ca ostatecă, pentruca să se poată însura cu alta.

— Nelegiuit soţ!

† Profesorul Ştefan Velovan

La vârsta înaintată, în anul al 80-lea al vieţii, după o mănoasă activitate profesorală de 50 de ani, jertfiţi în bună parte şcoalei noastre confesionale, a trecut la cele veşnice un valoros şi distins profesor şi scriitor didactic, *Ştefan Velovan.*

Dispare, cu regretatul defunct, un nobil caracter, care în toată viaţa sa a apreţiat, atât în şcoală, cât şi în societate, *frumuseţea sufletească.*

Ca pedagog desăvârşit, admirat şi iubit de elevi şi respectat de colegi, a împărtăşit unui lung şir de generaţii, din întreaga ţară, lumina necesară ori cărui dascăl şi bun creştin.

Tatăl lui Ştefan Velovan, harnic preot în Rusca Montană, judeţul Severin, se îngrijise ca fiul său să-şi facă studiile întâi la Timişoara, apoi la Viena; ear înţeleptul cunoscător de oameni şi neobositul episcop Popazu a trimis pe tinărul mult promiţător să se specializeze în practica pedagogiei la Gotha, în Turingia. Înapoiat din Germania, Ştefan Velovan este profesor dirigent la Institutul pedagogic confesional ortodox român (şcoală normală) dela Caransebeş, unde s'a distins şi ca bun organizator de conferenţe învăţătoreşti, iniţiate de episcop.

După moartea episcopului Popazu, trece munţii, în ţara liberă, chemat cu insistenţă de fraţii de acolo, ca profesor, întâi în capitală, pe urmă în Craiova, la Şcoala normală: 30 de ani a muncit la acest institut, care astăzi îi poartă numele. Abea în 1926 a ieşit la binemeritata penzie, de care însă nu i-a fost dat să se bucure decât puţini ani. S'a stâns în 26 Iulie 1932 în comuna sa de naştere, Rusca, şi a fost înmormântat la Caransebeş, în 28 Iulie, în cimitirul bisericii Sf. Ioan.

Dumnezeu să-i odihnească în cetele aleşilor săi!

Zidirea unei capele ortodoxe, pentru familiile, vreo 80 la număr, în orăşelul *Blaj*, este oprită din partea autorităţilor locale, cu o mare îndrăzneală şi cu o condamnabilă lipsă de bunăvoinţă.

Este mai mult decât o batjocură, ceea ce se «efeptueşte» în mica urbe de pe Târnave, unde intoleranţa medievală se face luntre şi punte pentru a împiedeca, prin ajutorul poliţiei, clădirea capelei credincioşilor ortodocşi, cari obţinuseră terenul necesar, în toată regula şi cu aprobare ministerială. Cum vine acum primăria blăjană să dispună întocmai ca în satul lui Cremene?

Vom revenì asupra cazului.

INFORMAŢIUNI

Cercetaşii s'au întors la căminuri. In ultimele trei zile ale lui Iulie şi în primele zile ale lunii August, cercetaşii jamboreei naţionale din Dumbravă plecând din gara Sibiu s'au napoiat la căminuri. La închiderea jamboreei, în 29 l. tr., s'a servit o masă intimă în Dumbravă, la care au participat şefii cercetaşilor şi căpeteniile autorităţilor. Dl general *Manolescu* a rostit cuvântul de închidere, mulţumind tuturor celorce au ajutat la realizările cercetăşiei; în deosebi mulţumeşte I. P. S. Sale mitropolitului *Nicolae* al Ardealului, chiriarhului care a revărsat peste cercetaşi un duh de sfinţenie şi moralitate.

Să se reducă taxele universitare! Numeroşi fii de ţărani, dar şi de-ai preoţilor şi învăţătorilor, nu pot achita enormele taxe (la unele facultăţi se urcă peste opt mii de lei!) cerute pentru a se înscrie la universitatea din Cluj. Din acest motiv numărul studenţilor români, în comparaţie cu al studenţilor minoritari, este an de an tot mai redus. In anul universitar din urmă au fost înscrişi la Cluj 4064 studenţi; între aceştia 2685 români, 842 unguri, 301 jidovi, 207 saşi. La anul 1924/25 din 2917 studenţi erau: români 1518, unguri, 219, jidovi 158, saşi 21. Astfel sporul românilor aproape dispare faţă de sporul minoritarilor.

† **Preot. văd. Sofia Popovici.** In zorile sărbătoarei Sf. Ilie s'a stins, viaţa vrednicei preotese văduve, Sofia Popovici, din parohia Corbi. Era urmaşa ultimă a unei vechi familii preoteşti, cu multe însuşiri alese. Analele din parohia Corbi, spun: «Protopopul de aci Candit Popovici, energic fiind, a luptat cu cuvântul, redând curata mărturisire ortodoxă în credinţă şi datine printre credincioşii reşedinţei sale Corbi şi împrejurimi». Acest protopop moare în 1849 şi lasă pe fiul său Pr. Nicolae, apoi pe preotul George, soţul credincios al adormitei în Domnul, a preotesei Sofia. A trăit 50 ani în cinstită văduvie. A înzestrat biserica parohială cu odăjdii, a creat fonduri cu destinaţii creştineşti şi a ţinut trează activitatea printre credincioasele reuniunii de femei. Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

Pr. *N. Ţ.*

Când alegerile sânt «libere». Increstăm unul din mijloacele condamnabile de care s'a folosit una din organizaţiile de partid (întâmplător naţional-ţărănistă) care în afişe mari puse pe ziduri declară, spre a produce dorita impresie asupra voinţei alegătorului, că o ştampilă de votat nu este elt ceva decât «*Pecetea Darului Duhului Sfânt*», şi ea *trebue* pusă pe semnul partidului. Onorata organizaţie a uitat astfel, că una din cele 7 taine, Ungerea cu sf. Mir, formulă sacră, se ia în batjocură pentru a sluji interese politice, chiar cu riscul de-a aduce hulă celor sfinte. Mai multă socoteală, şi mai multă deşteptăciune, în alegerea metodei de-a înrâuri pe votanţi!

Revocare. *Primim*: Ministerul industriei şi comerţului revocă aprobarea Concursului publicat de Direcţiunea Şcoalei Miniere din Baia-mare: în anul şcolar 1932/933 nu va funcţiona cursul anului I., ci numai cursurile anilor II şi III., deci elevi noi nu se admit.

Monografia internatului de băeţi ortodox român din Beiuş, de Moise Popovici, fost director al internatului, va apărea în curând, tipărită în tipografia diecezană dela Oradea. Abonamentele, 50 lei de exemplar, se fac la: Revista *Legea Românească*, Oradea, strada Episcopul Ciorogariu 3.

Populaţia pământului se cifrează, conform anuarului societăţii naţiunilor pe 1931—32, la 2 miliarde şi 12 milioane 800.000 oameni. Mai mult de jumătate din această cifră aparţine Aziei; Europa are 506 milioane locuitori, America 252 milioane, Africa 142 milioane, Australia 10 milioane. Ţările Europei au următoarele *milioane* de locuitori: Rusia 127, Germania 64, Anglia 46, Franţa 42, Italia 41, Polonia 32, Spania 24, România 18. In Azia: China 453, Japonia 68, India britanică 352, India olandeză 61, Indochina 23. In Africa: Egiptul 15.

Domnul Dr. D. Stăniloae, profesor la Academia teologică din Sibiu, se ocupă cu traducerea monumentalei opere de sinteză filozofică religioasă a filozofului rus N. Berdiaew: «Filozofia spiritului liber». Cum însă împrejurările actuale financiare nu permit decât cu mare risc tipărirea unei opere aşa de voluminoase (420 pag.) publicarea se va face numai în caz când e asigurat un număr de cel puţin 300 cumpărători. Cetitorii noştri, doritori să aibă în bibliotecă o carte de neîntrecută valoare, sunt rugaţi să se prenoteze printr'o adresă către Redacţia «Revistei Teologice», sau a «Telegrafului Român», comunicând şi altora această ştire. Preţul va fi de 120 lei exemplarul.

ŞTIRI LOCALE

Orchestra oraşului concertează: Luni, în 8 August, ora 6·30, pe Promenada de jos; Vineri, în 12 August, ora 9 seara, în parcul Sub arini; ales şi variat program.

CARŢI ŞI REVISTE

Revista Teologică pe Iunie—Iulie 1932 Nr. 6—7 cuprinde: Prof. Dr. N. Terchilă: Profesorul Ioan Popescu. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul şi cultura modernă. Arhim. Scriban: Cum învăţăm azi Omiletica. Prof. Nicolae Neaga: Profetul Ioil şi Rusaliite. Prof. Florica Scriban: Evoluţia concepţiei despre suflet în filozofia antică. Pr. A. C. Cosma: Dumnezeu în natură. Arhim. Policarp, Pr. S. Cândea: Mişcarea literară: Dr. Grigorie Comşa: Pentru tron şi ţară. Gh. I. Moisescu: Istoria şcoalelor din Vălenii de Munte 1831—1931. Amilcar S. Alivizatos. Neculce, Cronică: † Episcopul Iustinian Teculescu. Al. Moldovan: Oastea Domnului la Sibiu. N. C.: Note şi informaţii.

— Grigore şi-a minţit coconii.

— Se poate?

— I-a dat pe mâna păgânilor, numai ca el să fie slobod!

— Ticălos tată!

— Grigore l-a minţit pe Sultanul, căci s'a lepădat de el şi s'a lipit de împăratul austriac Leopold, care l-a făcut prinţ al împărăţiei sale.

— Supus fără credinţă!

— Mincinoşii n'au credinţă!

— Cum s'a purtat cu Impăratul cel creştin?

— Ca şi cu cel păgân!

— L-a tradat?

— Firește! Căci nedobândind atâtea venituri, câte îi făgăduiră miniştrii împăratului, şi-a luat hotărârea să se întoarne iar la Ţarigrad.

— Cât obraz!

— Scrise prietenului său Panaghiot care putea mult la Poarta turcească, să-i dobândească iertare la împăratul turcilor.

— Şi?

— Ii răspunse că va merge lesne. Să vină însuş să se roage de împăratul.

— Ce noroc!

— Dar cum putu scăpa din Viena?

— Cu minciuna?

— In ce fel?

— Impăratul Leopold nu voì să-l lase. Atunci el făţărì că celelalte zile ale vieţii sale vrea să şi le petreacă în Germania şi vrea să treacă la legea apuseană, de-l va deslega patriarhul Romei de femeea lui din robia turcească, pentrn a se căsătorì a doua oară.

— Şi?

— Impăratului Leopold îi căzură la inimă cuvintele lui viclene. Il trimise îndată la Roma şi-i dete şi-o scrisoare împărătească de recomandare preaînaltă.

— Apoi?

— La Roma sărută picioarele papii şi-i spuse pofta lui fierbinte.

— Iar papa?

— Chemă îndată la sfat pe cardinalii cuminţi, ca să hotărască dacă este mai cu folos a ţinea porunca Evangheliei, care zice că numai o femee să aibă omul, ori să se deslege, ca să se tragă în sânul bisericii apusene un prinţ ca Grigore Ghica?

— Şi ce-au hotărât?

— Că i se îngădue cererea! E deslegat de soţia lui Maria şi se poate căsătorì cu altă femee.

— Şi el s'a căsătorit?

— Nu.

— Dar?

— A minţit şi pe papa.

— Cu ce minciună?

— El l-a viclenit pe popa c'o scrisoare falsă, că vrea să pornească îndată spre Veneţia, să se cunune cu iubita lui Iustiniancă de acolo.

— Şi papa crezu?

— Ii dete şi scrisoarea de recomandare către republica veneţiană.

— Iar acolo?

— A minţit şi pe veneţieni!

— Grozav!

— Pe când îl aştepta mireasa italiană să plece la altarul templului Sfântul Marcu, pentru a-şi jura credinţă veşnică, el se logodi c'o sprintenă corabie grecească din Cipru, care-l aduse la Stambul?

— Şi acolo?

— Il minţì a doua oară pe Sultanul, care-i dădu a doua oară caftanul şi buzduganul şi se gătea să mintească a doua oară şi scaunul domnesc şi ţara, — dar celce seamănă minciuni seceră ruşine şi pagubă!

— L-a ajuns doar năpasta?

— L-au otrăvit boierii!...

— O, nenorocitul!...

— Ei, dragă Chirile, nenorocitul Grigore Alexandru Ghica o începuse în tinereţea lui aşa, ca tine astăzi, scăldând, mutând, învăluind adevărul, minţind în lucruri mici şi ajunse să mintească des în lucrurile mari ale vieţii!... Şi pe urma minciunii urâte răsărit-au munţii de ocară şi izvorât-a marea de amărăciune!...

— Mi-e ruşine, tată.

— Dragă, de nu vreai soartea lui Grigore Alexandru Ghica: nu minţi!

— Tată, să secе astă limbă din gura mea, de va vorbì mai mult cuvântul minciunii!...

— Domnul te binecuvinteze şi-ţi ajute, fiul meu! Spune totdeauna adevărul! Şi nici din glumă: nu minţi!...

Soarele bolţii senine prăjea ca o vatră de jăratec trupul firelor de earbă cosită, ear focul iubirii şi zefirul mustrării părinteşti topea burueana răului din lanul sufletului bun al feciorului Chirii.

A. Nana.

Nr. 5374 Şcol.

Concurs

pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan din Sibiu

Pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan pe anul şcolar 1932—1933 se publică concurs.

În internat vor fi primiţi în prima linie în mod *gratuit* orfanii săraci ai preoţilor şi funcţionarilor bisericeşti din arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia şi Sibiu, orfani cari cercetează vreuna din şcoalele medii, civile, comerciale sau şcoala normală din Sibiu; iar ca *solvenţi* vor fi primiţi cu preferinţă copiii preoţilor văduvi, apoi ai celorlalţi preoţi şi funcţionari bisericeşti activi, precum şi orfanii şi copiii altor părinţi mireni din arhiepiscopie.

Ceice doresc să fie primiţi de nou în acest internat, vor avea să-şi înainteze cererile lor *Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu* până cel mult în *15 August a. c.*, însoţite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzut cu clauzula oficiului parohial concernent că petentul şi de prezent este credincios al bisericii ortodoxe;

2. Orfanii de preoţi vor anexa şi un extract familiar extradat de oficiul parohial cu indicarea numelui şi etăţii tuturor membrilor familiei, a comunei bisericeşti unde tatăl a servit ca preot, data morţii tatălui, precum şi date precise şi amănunţite cu *privire la averea mobilă şi imobilă ce posed*;

3. Atestat şcolar în cópie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de şcoală. —

Fiecare petent va avea să arate în petiţie: la care şcoală voeşte să se înscrie şi în ce clasă?

Elevii cari au beneficiat de internat în anul şcolar 1931/32, atât orfanii de preoţi, cât şi ceilalţi, cari au dovedit purtare bună şi spor îndestulitor la studiu, întru cât vor ca şi în anul şcolar 1932/33 să li se rezerve locurile, au până la acelaş dat să arate în scris dorinţa lor Consiliului, anexând la cerere anexele de sub 1, 2 şi 3, căci altcum locurile lor se vor ocupa prin alţi reflectanţi.

Taxa internatului pentru solvenţi va fi: pentru fii de preoţi Lei 8000, pentru copiii mirenilor Lei 9000 pentru anul şcolar întreg, care se va plăti în 4 rate egale şi anume: la înscriere, la 15 Noemvrie, la 1 Februar şi la 15 April.

Întrucât în decursul anului şcolar s'ar dovedi, că această taxă nu este suficientă pentru acoperirea speselor de întreţinere, *ea se va majora după împrejurări*, fiind cei primiţi obligaţi a plăti diferenţa la terminul ce se va statori de către Consiliul arhiepiscopesc.

Elevii primiţi în internat vor fi obligaţi să aducă cu sine la înscriere următoarele lucruri: 4 cămăşi de zi, 4 ismene, 3 cămăşi de noapte, 4 perechi de ciorapi, 6 perechi obiele, 6 batiste, haine de pat: saltea sau străjac, ţol ori plapomă, perină, 2 cearceafuri, 2 feţe de perină şi 2 cuverture de pat, 3 ştergare, 2 servete, 1 săculeţ pentru rufele de spălat 40/50 cm., păhar, cuţit, furculiţă, lingură pentru supă şi pentru cafea, 1 ceaşcă pentru lapte, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinţi, perie de haine şi ghete, ace, aţă, briceag — şi hainele şi încălţămintea necesară. Rufăria va trebui să fie însemnată cu numele întreg al elevului.

Toţi elevii, primiţi în internat, vor depune la început la administraţia internatului, câte 1000, Lei adecă: Lei 300 în contul stricăciunilor, Lei 200 pentru baie, Lei 100 pentru medic şi medicamente, Lei 300 în contul spălatului rufelor, şi Lei 100 pentru bibliotecă.

Cei primiţi în internat vor avea să trimită până la 31 August a. c. în contul taxei suma de Lei 2000, — altcum se vor considera de renunţaţi şi vor fi înlocuiţi cu alţii. Această sumă — în caz de neprezentare nu se va restitui în nici un caz.

Internatul se va deschide cu începerea anului şcolar, când toţi cei primiţi vor fi supuşi unei vizite medicale.

Fetiţe nu se primesc în internat, ci numai băeţi.

Preacucernicii preoţi vor pune în vedere atât orfanilor de preoţi, cât şi altor elevi cari voesc să fie primiţi în internat, să-şi înainteze cererile la timp şi însoţite de toate actele cerute în concurs, căci altcum cererile nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din şedinţa Consiliului arhiepiscopesc dela 25 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

AVIZ

La şcoala normală de băeţi «Andrei Şaguna» din Sibiu sânt libere pentru anul şcolar 1932/33 următoarele locuri:

Clasa	I-a	6 burse	şi 24	solve
„	II-a	3 „	„ 27	„
„	III-a	—	13	„
„	IV-a	—	13	„
„	V-a	—	4	„
„	VI-a	—	5	„

(13) 1—1 **Direcţiunea.**

AVIZ

La şcoala normală de fete «Andrei Şaguna» din Sibiu sânt libere pentru anul şcolar 1932/33 următoarele locuri:

Clasa	IV-a	30	de solve
„	V-a	5 „	„
„	VI-a	5 „	„

(14) 1—1 **Direcţiunea.**

Nr. 370/932. (29) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III din **Boz**, protopopiatul Mercurea, se publică de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiile după acest post sânt:

1. Întregirea dotaţiunii dela stat, conform coalei B.
2. Stola obişnuită.
3. Sesiune parohială 20 jugăre.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post îşi vor înainta cererile de concurs în termenul indicat oficiului protopopesc al Mercurei şi se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de către popor.

Mercurea, 8 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Nr. 288/932 (32) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II **Beclean**, protopopiatul Făgăraş, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Casa parohială, cu grădină, curte şi edificiile economice.
3. Trei livezi de 1 jug. 1544 st. □ în Bărc, Bălcana, şi prundul Oltului.
4. Folosinţa a celor 2 cimitere în mărime de 1 jug. şi 1532 st. □
5. Venitele stolare stabilite în procesul verbal dela 5 Iulie 1931.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în terminul dat, şi concurentul să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Făgăraş, în 8 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. Făgăraş în înţelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Ad. Nr. 299/1932. (31) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a din **Vălcelele-bune**, protopopiatul Haţegului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesia parohială 5¾ jugăre fânaţ şi arător, şi
3. Venite stolare.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc al Haţegului, iar candidaţii se vor prezenta în parohie ca să fie cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 12 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ieronim Ciocan
protopop.

Nr. 5486/932 (30) 3—3

Şcoala de cântăreţi

absolvenţii ei şi condiţiile de primire pentru anul şcolar 1932/33

Adunarea eparhială de astă primăvară, ascultând rapoartele Preaven. Consiliu arhiepiscopesc în chestia şcoalei de cântăreţi din Sibiu, care fiinţează de cinci ani, a hotărât ca această instituţie să fie continuată şi desvoltată spre a pregăti corpul ales de cântăreţi bisericeşti de care are trebuinţă biserica noastră.

Când există şcoala noastră confesională, ea avea învăţători cari nu se îngrijeau numai să dea copiilor cunoştinţele necesare din sfânta Scriptură, să-i înveţe rugăciuni şi să le dea cunoştinţele religioase ale legii noastre strămoşeşti, ci conduceau şi strana în biserică la slujbele dumnezeeşti De când nu mai fiinţează şcolile confesionale şi învăţători-cantori, în multe parohii nu mai avem nici cantori, cari să atragă la biserică mulţimea închinătorilor prin frumseţea cântărilor sfinte. A fost de lipsă deci să înfiinţăm şcoala de cântăreţi, ca tinerii evlavioşi şi cu voce bună să înveţe rânduelile sfintelor slujbe şi prin pregătire corespunzătoare să poată sămăna în sufletele închinătorilor comorile simţirilor şi cugetelor cucernice din cărţile bisericeşti.

Şcoala de cântăreţi din Sibiu, cu un curs de doi ani pregăteşte şi conducători de cor şi-i înzestrează şi cu alte multe cunoştinţe religioase şi naţionale, ca să poată deveni fruntaşii comunelor noastre.

Avem de gând să introducem la şcoala de cântăreţi şi cursuri de învăţătură pentru albinărit, pomărit şi o ramură de meserie care poate deveni o ocupaţie laterală profitabilă.

Şcoala de cântăreţi se recomandă atenţiei fiilor de credincioşi, cari doresc să-şi creeze o carieră de viaţă nu numai frumoasă, ci şi rentabilă.

Absolvenţii şcoalei de cântăreţi beneficiază la armată de termen redus, iar conform hotărârei Ministerului Instrucţiunii şi al Cultelor din 30 Mai 1932 Nr. 71940/7919, întru cât vor permite împrejurările financiare ale ţării, vor fi trecuţi în bugetul anului viitor cu salar dela stat în rând cu cântăreţii bisericeşti din vechiul regat.

Şi până atunci dispunem ca parohiile cari angajează absolvenţi ai şcoalei de cântăreţi din Sibiu să le asigure din cassieria parohială salar lunar minimal de 500 lei pe lângă uzufructul sesiunei cantorale, obţinut din reforma agrară.

Cântăreţii cu diplomă din parohiile cari au cântăreţi bătrâni, vor fi angajaţi imediat ca auxiliari pe lângă vechii cântăreţi, având consiliul parohial obligaţia a le asigura remuneraţie corespunzătoare şi parte la uzufructul sesiei cantorale.

La bisericile, unde postul de cântăreţi devine vacant dacă între concurenţii la acel post vacant, se va găsi un absolvent al şcoalei de cântăreţi, *acesta va fi angajat, cu preferinţă necondiţionată* faţă de alţi concurenţi fără de şcoala de cântăreţi. Aceştia nu vor putea fi instituiţi în nici un caz, când vor fi candidaţi cu şcoala de cântăreţi.

Se interzice oficiilor protopopeşti a mai elibera diplome de cântăreţi, iar diplome valabile sânt în viitor numai cele eliberate de şcoala de cântăreţi şi aprobate de chiriarh.

În ce priveşte condiţiile de primire în această şcoală pentru anul şcolar 1932/33, se face cunoscut că:

Cei ce doresc să fie primiţi la această şcoală, vor avea să-şi înainteze până la 15 Septemvrie cererile lor Direcţiunii şcoalei de cântăreţi din Sibiu, însoţite de următoarele documente:

1. Carte de botez şi certificat de naştere.
2. Certificat şcolar (cel puţin 4 clase primare).
3. Certificat de moralitate şi recomandare dela parohul local.
4. Certificat medical, dovedind că nu sufere petentele de boli contagioase şi că nu are nici alte defecte corporale. —

Examenele de primire se ţin în 28 şi 29 Septemvrie. Pot fi primiţi români ortodocşi de 18 ani împliniţi, dar nu trecuţi de 25 ani, cari au absolvat şcoala primară şi au prestat examenul de primire.

Elevii primiţi vor fi obligaţi să aducă cu sine: două rânduri de schimburi şi haine de pat: saltea sau străjac, ţol, perină şi cuvertură de pat, 2 ştergare, cuţit, furculiţă, lingură, şi ceaşcă pentru ceai.

Toţi elevii vor plăti următoarele taxe:

La primire din taxa de înscriere de Lei 8.000 anual, rata primă cu Lei 3000, rata II Lei 2500 la Crăciun, ear rata din urmă de Lei 2500 la Paşti.

Cursurile vor începe la 1 Octomvrie a. c.

Cursul durează 2 ani de teorie şi unul de practică.

După absolvirea cursului şi după examene se eliberează diplomă de cantor.

Cererile intrate după termen nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, 12 Iulie 1932.

Consiliul Arhiepiscopiei ort. române de Alba-Iulia şi Sibiu.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de

Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 13 August 1932 Nr. 56

Telegraful Român

Organ național-biseric

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Duhul renașterii

Multă lume a sperat că, prin întregirea neamului și desrobirea provinciilor românești, vom avea o renaștere religioasă generală, puternică și fecundă, care va purifica viața publică de toate maladiile adânci și pernicioase. Nădejdile acestor idealiști nu s'au vestejit, dar au fost puse la mari încercări.

Ne-a copleșit politicianismul, cu toate păcatele și blăstemățiile lui. Inainte vreme neamul era împărțit prin granițe urgisite. Astăzi partidele politice ne-au desbinat mai crâncen decât vechile granițe politice.

După îmbrățișările și lacrimile de bucurie, că ne-am unit, au urmat dihoniile regionaliste, împinse până la sălbătăcie. Și în această situație ne-a suprins criza de azi, care totuș n'a căzut din senin, ci poate fi în mare parte atribuită lipsei de unitate și lipsei de înfrățire națională. In planul lui Dumnezeu socotim că și necazurile de azi și cele din viitor își vor avea un rost. Suferințele împreună, izvorâte din greșelile noastre ale tuturora, — și nu vom mai arunca vina pe streini, ca în trecut — ne vor sili să ne strângem la olaltă, să fim cu priință unul față de altul și să apucăm pe calea mântuirii.

Iar această cale e calea bisericii și calea întoarcerii la Hristos. Calea prin care sfânta instituție va fi îndrumătoarea conștiinței publice, trezite și active.

Slujitorii sfântului altar să nu dispereze, nici să fie pesimiști. Dumnezeu nu va îngădui ca această țară să-și peardă sufletul său.

Suflarea Duhului n'a încetat, nu ne putem da seama de unde vine și încotro pleacă — cum spune Scriptura. Duhul este prezent, deși nu-L poate oricine observa.

Curentele mari de renaștere, stârnite în câmpul istoriei, au avut de multeori obârșii modeste. In vremuri de confusie și de apatie, dorul de renaștere e neînfrânat și mulți râvnitori sunt dispuși a-l saluta și acolo unde nu există în realitate. Înțelegem amăgirea sectară de azi și mișcările pietiste la ordinea zilei.

O renaștere nu constă dintr'un val de simțire religioasă, nici chiar dintr'o propoveduire înfocată, și nici dintr'o serie de întoarceri individuale la Hristos.

Duhul renașterii are rădăcini mai adânci. E Duhul, care trezește pocăință, înfrânare, disciplină și o reîntoarcere la Adevărul divin, care reformează întreaga concepție a omului despre lume și despre destinul lui.

Punctul de plecare al renașterii e primirea de bună voie și purtarea jugului și a crucei lui Hristos. Când Mântuitorul Hristos a zis: jugul meu este plăcut și sarcina mea este ușoară, ni-a descoperit un principiu de supremă importanță pentru religie.

El n'a înțeles că aderenții săi vor fi scutiți de sarcini și crucea sa ar fi voluntară. Ci ambele sunt indispensabile, atât pentru creștinul din lume, cât și pentru cel din mănăstire.

Nu a identificat jugul Său cu sistemul Fariseilor și al Cărturarilor, care era formal și extern și sub masca lui acoperia o crasă imoralitate, pe care Evangheliile o demască fără cruțare.

Formaliștii rigizi se pot consola că o infimă minoritate a credincioșilor țin cu îndărătnicie la obiceiurilc religioase, dar slujitorii Renașterii nu se odihnesc până ce biserica întreagă nu se întoarce la Hristos.

Slujitorii adevărați ai renașterii trebue să pornească dela întărirea disciplinei interne. Rigorismul falsifică religia și o face imposibilă și numai pentru fanatic și maniaci. Dar și laxitatea e detestabilă, pentrucă răpește religiei sensul adevărat și o preface în sare fără de putere.

Problema religioasă a vremii noastre e în funcție de puterea Harului în stare a preface firea ordinei recalcitrante din lume, și în efectele sfintelor taine, în scopul desvoltării progresive a spiritualității.

Nici, una nici alta nu e efectivă fără supunerea complectă și necondiționată față de Hristos și fără alipirea sinceră și devotată de biserica Lui, care dispune de o vastă experiență și de mijloace necesare pentru a ne strămuta într'o viață nouă. *Tr. Scorobeț.*

Comemorări. In capitală și alte centre s'au comemorat zilele de *4 August*, când s'au împlinit 13 ani dela ocuparea Budapestei, și de *6 August*, când în orașul istoric *Mărășești* s'au adus omagii eroilor cari înainte cu 15 ani s'au jertfit în crâncenele lupte din împrejurimile acelei comune. Societatea ortodoxă națională a femeilor, prin prezidenta ei, dna Alexandrina Cantacuzino, a făcut cele mai mari sforțări spre a clădi mausoleul dela Mărășești, unde sânt adăpostite osemintele a 16 mii viteji ai neamului, căzuți pentru întregirea țării.

FOIȘOARA

Scrisoare unui prieten

Lui **Ș. C.** absolvent de teologie

Dragul meu prieten, — Sânt încă sclavul odihnei cu care vacanța de vară pentru alții este ceva mai generoasă. Știi că «răsmirițe» nefolositoare au făcut cu neputință rămânerea mea acolo, unde am încercat cele mai adânci acorduri de pioasă închinare Domnului. Știi că hotărârea nestrămutată de a mă reface sufletește, m'a îndrumat să-mi caut aiurea țăria zdruncinată și liniștea pierdută. Cu această hotărâre înfrățit, jertfesc odihnei mele zilele verii, iar datoriei pacea înviorătoare a nopților târzii, când — cu cartea înainte și gândurile strânse — ți se pare că ești mai aproape de Dumnezeu ca alteori.

In astfel de clipe sânt eu, acum, când citesc scrisoarea ta, cu rândurile ei liniștite, aduse frumos pe hârtie. Tu îmi trimiți vești din Sibiul meu drag, îmi povestești de frământările celui din urmă an academic, care odată sfârșit, te găsești ridicat pe arena vieții, ale cărei greutăți nu te înfricoșează. Subliniez satisfăcut această constatare, prin rostul căruia tu pui, în rândurile ce mi-ai trimis, o problemă care e vârful tuturor celorlalte probleme ce au să-ți frământe viața, pe care toată lui Hristos-Dumnezeu vrei să o dai. Da! Toată!... Căci numai cineva care-l are mereu în el și cu el, pe împăratul păcii și al biruinței, se poate gândi în astfel de momente decisive, cu tot entusiasmul cuminte ce-ți încălzește tinerețea, la cuvintele pe care Coșbuc ți le împrumută ca să mi le pui înainte ca o sinteză desăvârșită a ceeace știi că are să-ți fie viața: *o luptă*... în vârtejul căreia *vei lupta cu dragoste cu dor de ea.*

Și pentrucă viața ta de slujitor al Domnului o văd îndrumată într'o matcă atât de prielnică, cu voia ta, dragă prietene, discut bucuros problema pe care o ridici în rândurile tale.

Ca mâne vei cere Celui mai mare taina hirotoniei. Vei părăsi definitiv zidurile prietenoase ale așezământului academic «Andreian» care a ocrotit și oțelit pentru războiul vieții atâția înaintași de-ai tăi, și vei pleca acolo unde te cheamă viața care curge înaintea noastră, ne sbuciumă inima, ne înfierbântă tâmplele, ne agită cu problemele ei și cu chiotul ei ne turbură nelăsându-ne odihnă niciodată.

Și pentruca nava ființei tale să nu se fărâme în lupta cu marele ei rival — viața — e drept să te întrebi: cum trebue să o cârmuești, unde trebue să o îndrumi? Tu mi-ai spus: la Hristos. Dar, până acolo e *drumul* care duce, e *preoția* ta cu îndatoririle ei, e greutatea ei misionară și suferințele împreunate cu ea.

Preoția noastra nu este, — și nici nu știu să fi fost vreodată, — o carieră de ieftene succese. Preotul are o slujbă — jertfa; o misiune — dragostea; și o răsplată (în veacul deacum) — suferința. Asa fiind, preoția nu trebue să pară nimănui ușoară și dulce ca visul într'o viziune paradisiacă de opiu. Și de ce oare ne-am toarce din fire de basm și închipuire o viață care numai așa nu este? Să privim realitatea în față.

A fi bun preot, astăzi nu e ușor. Pentrucă încă lipsesc multor slujitori ai Domnului stimulentele suverane ale unui apostolat activ și entusiast. Urmarea firească a acestor lipsuri e sălășluirea unei atmosfere de îngheț în multe din bisericile noastre văduvite de credincioși. Și credinciosului, preotul închinat lui Hristos, trebue să-i pună la dispoziție întreagă viața, pentru a-l reîntoarce la Hristos. Atâta căldură să împrăștie din sufletul său, încât să topească ghețarul ce-i desparte. Și pentruca să ajungă aci, un lucru trebue: preotul să fie cel mai bun

O nouă capitulaţie

— Acordul cu Vaticanul —

Monitorul Oficial a publicat de curând *acordul*, între Vatican şi guvernul român, în chestiunea organului denumit «Status Romano-catholicus Transylvaniensis».

În acelaş timp cotidianele bucureştene, *Neamul Românesc* şi *Curentul*, adăpostesc în coloanele lor «precizările» dlui Valer Pop, fost ministru al justiţiei şi actual conducător al societăţii de propagandă catolică, «Agru» numită.

Fostul ministru şi fostul plenipotenţiar, trimis la Roma să fixeze definitiv situaţia Statusului catolic maghiar ardelean, dl V. Pop, explică în articolele sale, până acum două la număr, cum s'a ajuns la încheerea acordului cu Vaticanul.

«Precizările» dlui V. Pop sânt, în mare parte, răfueli personale cu dl O. Ghibu, care va continua probabil «punerile la punct», cevaş mai utile pentru opinia publică, decât ale fostului său colaborator, ajuns plenipotenţiar însărcinat să ia contact cu Vaticanul.

In expunerile sale din ziare, dl V. Pop se declară «complect satisfăcut» de rezultatele obţinute.

Care sânt aceste rezultate «satisfăcătoare» ale acordului?

Eată-le, în rezumat:

1. A desfiinţat autonomia şi personalitatea juridică a statusului catolic ardelean;

2. Averile sânt atribuite în proprietatea fondurilor, şi sânt întrebuinţate în scopurile prevăzute în actele donatorilor (?);

3. Se asigură (!) controlul statului şi al mitropolitului catolic din Bucureşti.

Va să zică, rezultatele acţiunii dlui V. Pop sânt cât se poate de îmbucurătoare şi de trandafirii... pentru statul român.

Cercetând însă mai de-aproape acordul, rezultatele se prezintă cu totul în *altă* culoare:

1. Desfiinţarea, dela punctul prim, nu-i alt ceva decât o *schimbare* de nume: Statusul, conform Art. I din *acord*, se transformă în «*Consiliu al diecezei catolice de rit latin de Alba-Iulia*», ale cărui decizii sânt valabile şi executorii cu aprobarea *Ordinariului*, a episcopului catolic din Alba-Iulia;

2. Despre averile din punctul al doilea, *acordul* dispune, în Art. V: «*Toate bunurile ce se găsesc la data de 1 Ianuar 1932 în posesiunea şi sub administrarea acelui «Status Romano-catholicus Transylvaniens», sânt bunuri cu caracter* **eclesiastic** *şi vor fi întrebuinţate conform destinaţiunii lor iniţiale numai pe teritorul actual al Diecezei catolice de rit latin de Alba-Iulia*».

Aceste dispoziţii vor fi aplicate chiar şi asupra fondurilor *Orfelinatului Terezian din Sibiu, «afară numai* — zice acordul în Art. VI — *dacă instanţele judecătoreşti nu vor decide în alt fel în mod definitiv»*...

Dar instanţele judecătoreşti, tribunalul şi Curtea de casaţie, au adus sentinţe nefavorabile statusului. Curtea de casaţie a hotărât: Statusul romano-catolic ardelean *nu are drept de proprietate* asupra averii fundaţionale, căci dreptul de administrare nu constitue drept de proprietate, nici nu poate servi ca bază de uzucapiune. Instituţia tereziană din Sibiu e fondată de Maria Terezia, şi în acel orfelinat şi-au făcut creşterea şi educaţia şi copiii *ortodocşilor* români ardeleni, în considerare că fundaţia a fost întemeiată pentru creşterea orfanilor fără considerare la religia şi naţionalitatea lor.

Cu toate acestea acordul, în Art. V, declară Fondul Orfelinatului Terezian ca bun *eclesiastic* întrebuinţat de Consiliul diecezei catolice din Alba-Iulia şi de Ordinariul ei; ear în Art. următor, în contrazicere cu cel precedent, se face o rezervă oarecare: «*numai dacă instanţele judecătoreşti nu vor decide în alt fel*», — pe când ele de fapt au adus hotărârea, pe care o cunoşteau şi alcătuitorii convenţiei dela Roma.

3. Cât priveşte *controlul* statului, control «asigurat» prin acord, se ştie că la Seghedin b. o. sânt susţinuţi, din fondul statusului catolic, numeroşi studenţi, cetăţeni români, de origine maghiară, ca să-şi facă educaţia *iredentistă*. Controlul statului român îl va eluda uşor şi «consiliul», care ia locul «statusului». —

Acestea sânt rezultatele *reale*, şi nu acelea care le înşiră articolele semnate de omul decorat al papei.

Din cele expuse, putem constata din nou greşala enormă comisă de guvernul trecut, care deşi Concordatul nu pomeneşte de «statusul» nerecunoscut niciodată de Vatican, — totuş a trimis la tratative, pentru acordul cu Vaticanul, tocmai persoana cea mai puţin indicată, pe dl V. Pop, înrolat în propaganda catolică din ţara noastră şi luând parte activă în mişcarea confesională greco-catolică.

Cum a rezolvit însărcinarea, o arată acordul publicat: plenipotenţiarul nostru n'a luat în seamă, că toate guvernele *ungare*, care au controlat administrarea fondurilor statusului, au statorit că *proprietarul fondurilor* este *statul* ungar, şi nu biserica Romei, şi că bunurile, administrate de statusul catolic nu erau de caracter eclesiastic, cum binevoeşte a le declară acum acordul — între papa şi guvernul român.

In jurul cazului dela Blaj

Un val de indignare se ridică în mijlocul credincioşilor noştri contra faptului că primăria Blajului, la îndemn venit din afară, împiedecă cu poliţia, construcţia capelei ortodoxe de acolo, pe propriul ei teren.

Pe noi nu ne mai revoltă faptul, ci mai de grabă ne inspiră un sentiment de milă faţă de prostia omenească.

Asemenea ţâptuiri pare că se apropie de ororile inchiziţiei medievale, de crimele contra libertăţii conştiinţei, de pornirea de a opri cu forţa propagarea ideilor în desvoltarea procesului social...

Dacă poziţiile morale pe care se întemeiază răsboinicii blăjeni nu sânt prea şubrede, de ce-i supără atât de mult zidirea viitoarei capele ortodoxe?

E ceva nemaipomenit că în ţara cu un popor ortodox tolerant pentru toate cultele, se desfăşoară intoleranţa spiritului fanatic al papistăşiei de pe vremuri...

Şi totuşi, în cele din urmă Blajul va trebui să înţeleagă nedreptatea ignitoare ce ni-o face.

•

Ca raport la cele întâmplate în Blaj, Societatea ortodoxă a femeilor române a adresat dlui ministru al instrucţiunii şi cultelor următorul protest:

«Societatea ortodoxă naţională a femeilor române, cercetând cazul cu biserica ortodoxă din Blaj şi confirmându-se cele ce s'au scris în ziare, protestează faţă de atitudinea, care jigneşte conştiinţa românească şi atinge grav libertatea cultului.

Ce se petrece la Blaj este un precedent ce nu îşi are raţiunea de a fi, mai ales în ţara în care majoritatea naţiunii este ortodoxă.

Guvernul este dator să ia măsurile cele mai grabnice, ca biserica ortodoxă din Blaj să se ridice în locul ce i se cuvine şi unde este chemată a asigura ocrotirea sufletească pe care statul român o datorează în primul rând creştinilor ortodocşi şi bisericii ortodoxe, ce întrupează crezul statornic al poporului nostru».

•

Adresa primăriei, care a adus hotărârea ruşinoasă de-a refuza eliberarea autorizaţiei de construcţie, cerută de parohia ortodoxă din Blaj, este următoarea:

«Având în vedere că, prin cererea înregistrată la Nr. 1099/1932, parohia ortodoxă română din Blaj a solicitat autorizaţie de construcţie la proprietatea sa din strada Avram Iancu 1, pentru zidirea unei capele;

Având în vedere că parohia ortodoxă română este proprietara terenului «Aleiu», unde voeşte a clădi, prin donaţiunea din partea comunei Blaj;

Având în vedere că acest teren cu Nr. top. 82, cu titlul de bun public, nu este înregistrat în nici o carte funduară (!), deci nu-i este arătată nicăiri suprafaţa exactă (!);

Având în vedere că terenurile cu titlul de bun public figurează numai în aşa numitele «cărţi funduare centrale» cari şi astăzi se găsesc *la Budapesta* (!) iar întinderea exactă numai din acele foi se poate stabili (!?!);

Având în vedere că imobilul, care formează obiectul donaţiunei, fiind patrimoniu public, este proprietatea statului, deci singur statul avea dreptul şi putinţa de a face donaţiunea, iar nicidecum comuna Blaj (!);

Considerând că actul de donaţie ca aparenţă legală, este atât ca formă cât şi în drept, ilegal (!!?), deci inexistent şi fără efect (!?);

Având în vedere că chestiunea fiind supusă delegaţiunei consiliului comunal, prin rezoluţia Nr. 285 din 13 Iulie a. c., a dat următoarea hotărâre:

---

credincios din parohia sa. O abatere cât de mică dela datoria sa este o întunecare parţială a nimbului ce-i încunjoară fiinţa. Şi cât este de greu acest lucru, mai ales când ai de luptat cu oameni cari nu te înţeleg, fie din cauză că au împietrit în necredinţă, fie din ignoranţă. Din partea acestor oameni, preotul primeşte adeseori răspunsuri brutale, ce-l dezilucionează. Deaceea adeseori citeşti pe feţe de preoţi povestea unei crude şi lungi suferinţe. Un val de umbroasă melancolie le acopere întreaga făptură. In privirea bolnavă, a unui preot deziluzionat, pâlpâe ceva din nostalgia vulturului cu aripi tăiate.

Aşa-i preoţia! Aşa o văd şi printre rândurile tale. Ai îmbrăcat haina, să ştii, dragul meu prieten, nu mergi la cântec şi joc; mergi la suferinţă şi lacrimi. Neglijezi familia pentru preoţie. Soţia şi copiii trec pe al doilea plan.

Dar greul suferinţelor va fi şi mai amar când ai să întâlneşti chiar preoţi, nedemni, cari bagatelisează viaţa de sacrificiu dusă de un frate al lor de misiune.

Calomnii turbură adeseori viaţa fără de prihană a preotului neprihănit. Nu degeaba zice vorba bătrânească: de-ai străluci ca soarele, şi lumea tot te înegreşte. Insă oricât va fi împroşcat cu noroiu, el atinge *haina* şi nu sufletul. E mişcătoare în această privinţă confesiunea sf. apostol Pavel privitor la apostolatul său: In osteneli mai mult, în bătăi mai mult, în închipuiri peste măsură, în primejdii de mai multe ori. Dela iudei, de cinci ori am luat patruzeci de bice, fără unul. De trei ori am fost bătut cu vergi; odată am fost împroşcat cu pietre; de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine; o noapte şi o zi m'am sbătut în mijlocul mării. In călătorii — de multeori, în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în primejdii din partea neamului meu, în primejdii din partea păgânilor, în primejdii în oraşe, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între fraţi mincinoşi; în osteneală şi în muncă, în privegheri prea adesea, în foame şi în sete, în posturi de multeori, în frig şi în goliciune. (2 Cor. 11, 23 ş. u.).

Prin apăsarea suferinţei se formează spiritul de jertfă ca şi pietrele preţioase sub greutatea munţilor. Şi când ea va fi mai grea de îndurat pentru cel doborât sub povara ei, gândul lui însângerat se va întoarce o clipă la legiunile de martiri cari au fertilizat cu sângele lor ogorul creştin. Şi din suferinţa lor, preotul căzut o clipă sub povara crucii lui, va lua odihnă şi alinare ca şi Divinul Crucificat care pe acelaş drum de durere îşi ştergea sudorile de sânge pe mahrama întinsă cu pietate de o sfântă femee — pe nume Veronica.

Aşa gândeşti şi tu, şi eu despre preoţie, acum când citesc veştile primite dela tine. Şi dacă îţi scriu, o fac nu cu gândul de a te descuraja. Ştiu că iei povara aceasta, hotărât să cinsteşti haina, iar nu să dovedeşti insuficienţa pe care dacă până acum nu le-ai cunoscut, se poate să te pândească unde nici nu gândeşti. Vei călca pe spini şi vei simţi prea rar flori învăluindu-ţi picioarele; vei gusta amar mult şi vei pierde pentru multă vreme senzaţiile dulci pe care ţi le dă izbânda uşor câştigată. Vei vărsa lacrimi şi cu ele vei uda sâmburele victoriei finale, dobândind, după osteneală multă, cununa care nu se veşteşte a vieţii veşnice.

Să nu uiţi niciodată că numai cunoaşterea *realităţii* — în marginile căreia vei munci mult să o faci mai bună — schimbă în argint banii mărunţi ai învăţăturii dela şcoală. Coboară la ea dela înălţimea splendidei platforme care poartă năzuinţele tale, implântă adânc în trupul ei undele minunate ale sufletului tău şi aşa, pătrunsă de tine, răpeşte-o cu tine spre ceruri. Şi atunci, din puiul de vultur de astăzi, mâne vei fi asemenea unui splendid stăpân de piscuri alpine care nu mai vrea să cunoască primejdia tăierii aripilor.

Al tău, întru prietenie frate,

Grigorie T. Marcu.

Organizaţi Oastea Domnului

Respinge cererea pentru eliberarea autorizaţiei şi decide totodată ca această chestiune să fie supusă spre o nouă deliberare consiliului comunal, pentru a se decide şi cere autorităţilor administrative competente anularea actului de donaţiune!

Având în vedere drepturile ce ne sânt conferite prin legea pentru organizarea administraţiei locale, noi Leon Maior, primarul oraşului de reşedinţă Blaj, decidem:

Denegăm eliberarea autorizaţiunei de construcţie solicitată de parohia ortodoxă română pentru edificarea unei capele pe terenul numit «Aleia».

Impotriva acestei deciziuni, potrivit legii administrative, cei interesaţi pot face contestaţie, în termen legal, la comitetul local de revizuire Cluj.

Dl secretar general este încredinţat cu executarea prezentei deciziun.

Primar: (ss) *L. Maior*

Secretar general: (ss) *Cornel Pascu.*

Documentul, foarte grăitor, arată mentalitatea cercurilor intolerante dela Roma mică, mai catolice decât papa.

Rămâne acum să mai hotărască în chestie şi «comitetul local de revizuire Cluj».

Dreptul de a libera diplome de licenţă

— Cerem tratament la fel! —

E cunoscut felul clandestin, prin care emisarii Vaticanului strecoraseră, într'o şedinţă *de noapte* a Camerei deputaţilor, amendamentul la legea învăţământului universitar, pentru înfiinţarea unei facultăţi de teologie *catolică* în cadrul universităţii din Bucureşti.

Sânt cunoscute şi protestele ce au urmat a doua zi, când s'a aflat fapta: însuşi rectorul universităţii din capitală a ridicat energic cuvânt, în numele senatului universitar, împotriva amendamentului nenorocit; căci o facultate teologică catolică pe lângă universitatea din Bucureşti este şi rămâne absolut lipsită de senz într'o ţară ortodoxă ca a noastră.

Acum, în considerare că *realizarea* dispoziţiei din faimosul amendament deocamdată *nu poate urmà*, consiliul de miniştri a hotărât, zilele acestea, *să acorde academiei teologice din Blaj dreptul de a libera diplome de licenţă.*

Prea bine!

Nu poate să ne supere acordarea acestui drept, — dacă şi academiile teologice *oxtodoxe* din ţara aceasta vor fi împărtăşite *de acelaş drept* d'a liberà diplome de licenţă.

In caz contrar însă, va trebui să repetăm, că greco-catolicii Blajului sânt earăş favorizaţi şi privilegiaţi, în vreme ce ortodocşii sânt din nou neglijaţi şi jigniţi din partea stăpânirilor patriei române!

Apel literar

«Astra» literară şi ştiinţifică a hotărât să publice o istorie a literaturei române-ardeleneşti: 1850—1916.

Cu adunarea şi coordonarea materialului m'a însărcinat pe mine.

Dintre scriitorii acestei epoce trăesc mulţi, care ar putea contribui cu lămuriri despre sine şi alţii (prieteni literari). Ii rog să ne ajute *colaborând*. Şi anume:

1. scriindu mi date biografice exacte (cât se poate mai amănunţite);

2. indicând revistele şi ziarele, în care-au publicat (şi cele «provinciale»); lămurind şi multele pseudonime;

3. trimiţând exemplare din operele lor;

4. dând lămuriri despre desvoltarea lor şi influenţele suferite; c'o vorbă: dând lămuriri folositoare *dreptei* înfăţişeri a figurei lor.

Vorba este ca dintr'un *tot* mai însemnat decât se crede, evoluţia literară-ardelenească — anterioară unităţii naţionale — să apară cât mai clară.

Despre literaţii morţi aş ceti bucuros documente, înapoindu-le după cetire. In vorba *literaţi* cuprind şi pe femei!

G. Bogdan-Duică.

Adresa: In August şi Sept.: *Sibiu, Tribunei 15.* Apoi: *Cluj, Berde 4.*

Nota redacţiunii. Ziarele româneşti din Ardeal etc. sânt rugate a reproduce acest apel.

La şcoala textilă a statului în Ciznădia, de lângă Sibiu, se primesc înscrieri pentru anul prim şi al doilea. Se cere absolvarea cursului primar; cei cu 3 clase gimnaziale se primesc în anul al doilea. Taxele şcolare nu trec peste o mie de lei. Elevii pot lua masa în cantina şcoalei pentru suma de 4 sute lei lunar. Cursul durează cinci ani. Absolvenţii pot ajunge: conducători de industria textilă, funcţionari în birouri de import şi export, precum şi în magazinele comerţului de textile ş. a.

INFORMAŢIUNI

Dela prefectura judeţului Sibiu. Oraşul şi judeţul Sibiu exprimă mulţămiri cetăţenilor judeţului şi oraşului acestuia pentru felul cum şi-au manifestat devotamentul faţă de augustul Suveran al românilor în zilele de 24 şi 25 Iulie 1932, când M. Sa a vizitat oraşul şi judeţul nostru. Prefectura şi primăria mulţămesc totodată autorităţilor şi particularilor, cari prin munca lor au contribuit la reuşita deplină a serbărilor atât privitor la primirea Suveranului, cât şi la întocmirea frumosului conduct etnografic din Sălişte.

Ungurii noştri despre Ungaria. Afişe, respândite în oraşe ardelene, cer ungurilor să boicoteze *«Ungaria magnaţilor criminali»*. Afişele spun: *«Blestemat să fie acel maghiar care mai gândeşte la iredentism. Nici o revizuire în favoarea Ungariei. Datoria noastră, a maghiarilor din Ardeal, este să luptăm alături de români contra oricărei tendinţe revizioniste»*... — Aşa trebue să răsune glasul poporului deşteptat.

Ieslea unde s'a născut Mântuitorul. La biserica Naşterii Mântuitorului, în oraşul Betleem, s'au făcut săpături nouă sub acest sfânt locaş şi s'a dat la iveală o nouă peşteră care se crede a fi cea adevărată.

Studenţimea transilvăneană dela Universitatea din Bucureşti, constituită în Federaţia Cercurilor Studenţeşti Transilvănene «Avram Iancu», ţine primul pre-congres general în 15 August 1932 (sfânta Maria) în oraşul *Brad*, judeţul Hunedoara, cu interesante rapoarte culturale şi un festival artistic.

Bani noi. In toamnă se vor înlocui vechile hârtii de o mie lei, punându-se în circulaţie alte bancnote, nouă.

Academia de înalte studii agronomice în Cluj primeşte înscrieri la cursuri. Cei ce doresc să capete bursă, vor depune examenul în 21 Octomvrie 1932 Informaţii se cer direct la Academie.

Biserici rămase. Ancheta, făcută asupra bisericilor din Moscova bolşevicilor, constată că din 560 sfinte lăcaşuri câte erau înainte de războiu, au mai rămas acum abea 56 biserici; restul de 504 a fost transformat în cantine, cercuri muncitoreşti ş. a.

Meditaţii*

«Unde este fratele tău»?
Facere 4, 9.

Intrebarea aceasta, cu care a certat Dumnezeu pe Cain care-şi ucisese din invidie pe fratele său, o auzim şi noi foarte des. Este o întrebare pe care o pun părinţii fratelui sau surorii mai mare. Unde este fratele tău? Răspunsul urmează îndată, căci, cei mai înaintaţi în etate simt în mod instinctiv că ei au paza fraţilor lor. Se poate oare un rol mai frumos? şi cu câtă plăcere nu veghezi asupra acelora cari-i iubeşti.

Astăzi Dumnezeu ne adresează tuturora această întrebare solemnă. Unde este fratele vostru? făcându-ne să înţelegem prin aceasta, mai întâi, că în Hristos oamenii sânt fraţii noştri. Conştiinţa fiecăruia mai mărturiseşte acest lucru, iar Evanghelia îl proclamă cu toată tăria. Lucrurile stând aşa, să încercăm a da răspuns întrebării eterne: Unde este fratele vostru?

Eu, va răspunde unul cu ochii scăldaţi în lacrimi: durere, mi-am pierdut fratele.

Acest copil, acest prieten, acest servitor, eu nu am veghiat asupra lor; i-am lăsat să se rătăcească, să se peardă; mai mult chiar, i-am împins în prăpastie, prin cuvintele şi exemplul meu. Da, plânge, greşala-ţi este mare, căieşte-te şi caută scăpare la Acela care în Hristos, îndepărtează dela noi, toate fărădelegile noastre.

Eu, zice un altul. eu nu ştiu ce s'a ales de fratele meu. Nici nu mă ocup de el. Eu nu sânt nici de cum şi nu vreau să mă angajez în păzitor al acelor ce trăiesc în jurul meu...

Celui care astfel vorbeşte să-i răspundem, că n'a înţeles nici o fărâmă din ceeace este viaţa creştină, nici din solidaritatea, care ne ţine strâns legaţi unii de alţii. Să cerem lui Dumnezeu un suflet care să se ştie înfrăţi.

Fericiţi în fine aceia cari, plini de smerenie vor putea zice: eu am păzit pe fratele meu, am îndepărtat ispita dela el; i-am dat sfaturi şi exemple bune; mai mult l-am călăuzit la bunul şi Dumnezeescul Păstor, care singur ştie să păzească bine, şi să mântuiască. *Gh. Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Nu-ţi lăsa credinţa!

— Schiţă istorică din viaţa lui Iliaş Apostatul —

Văduva Doamnă Elena Rareş, cu părul de fuior îmbrobodit în văl cernit ca scrumul, îngenunchea sfielnică în biserica domnească din Suceava la Adormirea Maicii Domnului, iar evlaviosul vlădică Macarie căuta cu duioşie paraclisul Maicei Domnului şi glasul său lin plutea domol subt bolta înfloritâ.

— Preasfântă Marie, Maica lui Dumnezeu, tu eşti potirul care ai purtat trupul şi sângele Domnului...

Cântecul sfielnic se strecoară uşor în sufletul îndurerat al Doamnei, ochii plânşi şi-i pironea în ochii blânzi ai Preacuratei, care o priveau cu milă, din icoana împărătească, şi limba arsă a văduvei îngâna:

— Poartă grijă, Născătoare nenuntită şi de biet fiul meu, Iliaş, care se cheamă azi Mahmet.

Cântecul arhiereului curgea

— Tu eşti sfeşnicul de aur, care ai purtat Lumina cea Dumnezească...

Intristata doamnă şoptea:

— Luminează Preacurată şi sufletul lui rătăcit, să fugă dela deşarta amăgire a lui Allah...

Vlădica-şi alinta sfielnic glasul:

— Tu eşti cartea minunată ce porţi pe paginile tale înţelepciunea nemincinoasă a vieţii...

Indurerata Elena murmura:

— Invaţă şi sufletul lui nenorocit, această înţelepciune minunată, să nu mai rătăcească pe drumurile fărădelegilor, ci să se apropie de drag Fiul Tău, Isus.

Macarie iar glăsul:

— Tu eşti brezda în care a crescut spicul cel de aur, Hristos care hrăneşte toată lumea...

Jalnica văduvă se rugă domol:

— Hrăneşte şi sufletul lui flămând, cu pânea vieţii veşnice...

Slujitorul Domnului cântă mai departe:

— Tu eşti viţa cea aleasă, care ai crescut strugurul de taină, prin care se potoleşte omenirea însetată.

Indoliata mamă oftă:

— Potoleşte şi setea sufletului său prihănit cu apa bună a vieţii, pe care a isvorât-o lumii Acela, care din tine s'a născut...

Slujba urmă:

— Tu eşti strunga, ce-ai ocrotit mieluşaua cea de jertfă...

Ruga ei răsună:

— Ocroteşte şi sufletul lui de năvala păcatului. Mântueşte-l din ispita Stambulului... Fiul meu cel mort, Mahmet, să-mi vie iar la casă, să-mi învie iar ca: dreptcredinciosul Iliaş...

...Să calce şi el pe urmele părintelui său bun, a Măriei Sale Petru Vodă, care odihneşte azi sub lespedea din Probota... Să-şi îndrăgească iar alesul lui, neamul părăsit... Şi ţara lui uitată... Şi neamul strălucit al strămoşilor slăviţi, de care s'a lepădat, în clipa ispitirii grele...

II

Moslimul Mahmet slujea cu evlavie lui Allah şi păşea cu stăruinţă pe urmele proorocului său Mohamed care-i cerea rugăciuni, posturi şi milostenii felurite.

Şi după cum se înconjură prorocul luminat cu Chadidja şi lauda şi Aişa şi Fatima şi alte zece soţii cu chip ales, tot astfel îşi împodobi si el bogata lui casă din Stambul, cu cele mai frumoase femei, cari răsăriră pe ţărmul azuriu al Bosforului. Şi toată grija cea lumească, ce-i stăpânea cu tărie sufletul, se restrângea la vatră şi la podoabele sale alese.

Acolo-şi desmierda el inima în cântecele ielelor şi în povestirile dulcege ale zânelor.

In amurgul frumos, din ziua Adormirii Maicii Domnului, când prinse a colinda zefirul şi a şopti cu vrajă frunzele şi a se ivi câte-o geană de lumină prin geamuri, prea frumoasa Maimuna începu a spune o poveste tovarăşelor sale:

...Prorocul se veselea odată în casa soţiei sale dragi, Aişa. Toată fiinţa lui era învăluită 'n bucrie.

Se înfrupta, cu câţiva oaspeţi, din darurile de masă aduse de femeea-i drăgălaşă. Le vorbea cu mândrie celor de faţă:

Eu încă-mi nutresc trupşorul cu mâncări, ca toţi muritorii de rând, dar el nu va putrezi în sânul pământului, ci se va înălţa la cer, ajutat de putere dumnezeească şi iarăş voi veni mai târziu în lume, să judec vii şi morţii şi să aşez pe fiecare la locul său în lumea ce va să vie.

(Urmează). *A. Nanu.*

Nr. 5374 Şcol.

Concurs

pentru primirea elevilor în Internatul arhidiecezan din Sibiu

Pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan pe anul şcolar 1932—1933 se publică concurs.

In internat vor fi primiţi în prima linie în mod *gratuit* orfanii săraci ai preoţilor şi funcţionarilor bisericeşti din arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia şi Sibiu, orfani cari cercetează vreuna din şcoalele medii, civile, comerciale sau şcoala normală din Sibiu; iar ca *solvenţi* vor fi primiţi cu preferinţă copiii preoţilor văduvi, apoi ai celorlalţi preoţi şi funcţionari bisericeşti activi, precum şi orfanii şi copiii altor părinţi mireni din arhiepiscopie.

Ceice doresc să fie primiţi de nou în acest internat, vor avea să-şi înainteze cererile lor *Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu* până cel mult în *15 August a. c.*, însoţite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzut cu clauzula oficiului parohial concernent că petentul şi de prezent este credincios al bisericii ortodoxe;

2. Orfanii de preoţi vor anexa şi un extract familiar extradat de oficiul parohial cu indicarea numelui şi etăţii tuturor membrilor familiei, a comunei bisericeşti unde tatăl a servit ca preot, data morţii tatălui, precum şi date precise şi amănunţite cu *privire la averea mobilă şi imobilă ce posed*;

3. Atestat şcolar în cópie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de şcoală. —

Fiecare petent va avea să arate în petiţie: la care şcoală voeşte să se înscrie şi în ce clasă?

Elevii cari au beneficiat de internat în anul şcolar 1931/32, atât orfanii de preoţi, cât şi ceilalţi, cari au dovedit purtare bună şi spor îndestulitor la studiu, întru cât vor ca şi în anul şcolar 1932/33 să li se rezerve locurile, au până la acelaş dat să arate în scris dorinţa lor Consiliului, anexând la cerere anexele de sub 1, 2 şi 3, căci altcum locurile lor se vor ocupa prin alţi reflectanţi.

Taxa internatului pentru solvenţi va fi: pentru fii de preoţi Lei 8000, pentru copiii mirenilor Lei 9000 pentru anul şcolar întreg, care se va plăti în 4 rate egale şi anume: la înscriere, la 15 Noemvrie, la 1 Februar şi la 15 April.

Intrucât în decursul anului şcolar s'ar dovedi, că această taxă nu este suficientă pentru acoperirea speselor de întreţinere, *ea se va majora după împrejurări*, fiind cei primiţi obligaţi a plăti diferenţa la terminul ce se va statorî de către Consiliul arhiepiscopesc.

Elevii primiţi în internat vor fi obligaţi să aducă cu sine la înscriere următoarele lucruri: 4 cămăşi de zi, 4 ismene, 3 cămăşi de noapte, 4 perechi de ciorapi, 6 perechi obiele, 6 bafiste, haine de pat: saltea sau străjac, ţol ori plapomă, perină, 2 cearceafuri, 2 feţe de perină şi 2 cuverture de pat, 3 ştergare, 2 servete, 1 săculeţ pentru rufele de spălat 40/50 cm., păhar, cuţit, furculiţă, lingură pentru supă şi pentru cafea, 1 ceaşcă pentru lapte, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinţi, perie de haine şi ghete, ace, aţă, briceag — şi hainele şi încălţămintea necesară. Rufăria va trebui să fie însemnată cu numele întreg al elevului.

Toţi elevii, primiţi în internat, vor depune la început la administraţia internatului, câte 1000 Lei, adecă: Lei 300 în contul stricăciunilor, Lei 200 pentru baie, Lei 100 pentru medic şi medicamente, Lei 300 în contul spălatului rufelor, şi Lei 100 pentru bibliotecă.

Cei primiţi în internat vor avea să trimită până la 31 August a. c. în contul taxei suma de Lei 2000, — altcum se vor considera de renunţaţi şi vor fi înlocuiţi cu alţii. Această sumă — în caz de neprezentare nu se va restitui în nici un caz.

Internatul se va deschide cu începerea anului şcolar, când toţi cei primiţi vor fi supuşi unei vizite medicale.

Fetiţe nu se primesc în internat, ci numai băeţi.

Preacucernicii preoţi vor pune în vedere atât orfanilor de preoţi, cât şi altor elevi cari voesc să fie primiţi în Internat, să-şi înainteze cererile la timp şi însoţite de toate actele cerute în concurs, căci altcum cererile nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din şedinţa Consiliului arhiepiscopesc dela 25 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

Nr. 67/1932 (16) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Nemşa**, din protopopiatul Mediaş, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Sesiune de 9 jug. cad. din care 2 jug. fânaţ.
2. Locuinţă în natură.
3. Stola uzitată în parohie.
4. Lemne de foc care se vor cere dela comuna politică din pădurea comunală.

Concurenţii îşi vor înainta cererile cu actele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în terminul indicat, având a se prezinta cu prealabila încuviinţare a protopopului la biserică spre a fi cunoscuţi de popor.

Mediaş, 20 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

Ioan Crăciun,
protopop.

Nr. 40/932. (33) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Copşa-mică** cu filia **Proştea mare**, protopopiatul Mediaş, se publică concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială.
3. 3½ jugăre pământ arător în materă şi 5 jugăre fânaţ în filie.
4. Câte 1 zi de lucru dela fiecare familie.
5. 2 sorţi lemne de foc din pădurea comunală.
6. Stola uzitată în parohie.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş 5 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român în înţelegere cu cu consiliul parohial.

Ioan Crăciun
protopop.

Nr. 36/1932 prot. (34) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I-a **Odorhei** din protopopiatul Sighişoara se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român a prezentei publicaţiuni.

Venitele acestei parohii sânt:

1. Intregirea dela stat conform coalei B.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Locuinţă în natură prin contribuţia enoriaşilor.
4. Sesiunea parohială de 32 jugăre arător, fânaţ şi pădure.

Se menţionează că preotul va servi şi de confesor militar şi al închisoarei locale.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor trimite subsemnatului în termenul dat petiţiile de concurs provăzute cu dodocumentele necesare, şi cu avizul protopopului se vor prezenta până la fixarea termenului de alegere în parohie şi în biserică la serviciul liturgic.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Sighişoara, la 8 Iulie 1932.

Emilian Stoica
protopop.

Nr. 370/932. (29) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III din **Boz**, protopopiatul Mercurea, se publică de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunii dela stat, conform coalei B.
2. Stola obişnuită.
3. Sesiune parohială 20 jugăre.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post îşi vor înainta cererile de concurs în termenul indicat oficiului protopopesc al Mercurei şi se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de către popor.

Mercurea, 8 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop

Nr. 288/932 (32) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II **Beclean**, protopopiatul **Făgăraş**, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Casa parohială, cu grădină, curte şi edificiile economice.
3. Trei livezi de 1 jug. 1544 st. □ în Bărc, Bălcana, şi prundul Oltului.
4. Folosinţa a celor 2 cimitere în mărime de 1 jug. şi 1532 st. □
5. Venitele stolare stabilite în procesul verbal dela 5 Iulie 1931.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în terminul dat, şi concurentul să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Făgăraş, în 8 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. Făgăraş în înţelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la adminstraţia ziarului :

Telegraful Român

Ad. Nr. 299/1932. (31) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a din **Vălcelele-bune**, protopopiatul Haţegului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesia parohială 5¾ jugăre fânaţ şi arător, şi
3. Venite stolare.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc al Haţegului, iar candidaţii se vor prezenta în parohie ca să fie cunoscuţi de credincioşi.

Haţeg, 12 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial.

Ieronim Ciocan
protopop.

Concurs

Se publică concurs pentru aprovizionarea internatelor celor două şcoli normale de băeţi şi fete din Sibiu, în anul 1932/33, cu următoarele alimente:

1. Carne de vită, de porc, de viţel, untură de porc, slănină crudă şi afumată.
2. Făină calitatea I-a pentru facerea pânii, pentru gătit, gris.
3. Colonialele necesare internatelor.
4. Toate alimentele vor fi numai din calitatea I.

Ofertanţii vor înainta ofertele până la 25 August a. c. la direcţiunea şcoalei normale de băeţi Sibiu, unde se pot vedea condiţiunile.

Sibiu, 10 August 1932.

(15) 1—3 **Direcţiunea.**

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului
Spion şi spioane celebre,
mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.
de
Gl I. Teodorescu şi Cpt. A. Hristescu
Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos
Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. **Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.**

Anul LXXX — Sibiu, 20 August 1932 — Nr. 57

Telegraful Român

Organ naţi

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Ce reprezintă: Oastea Domnului în curentul de renaştere religioasă?

I. P. Sfinţia Sa mitropolitul Nicolae consideră mişcarea dela Oastea Domnului, de sub conducerea P. C. Iosif Trifa, printre începuturile cele mai viguroase de renaştere religioasă în sânul credincioşilor noştri şi i-a acordat o solicitudine constantă şi o încurajare neşovăelnică.

Pentrucă s'au ridicat şi împotriviri în contra mişcării, că ar tinde să iasă din alvia vieţii bisericeşti tradiţionale, — mişcarea a găsit şi apărători de seamă, mai ales în persoana I. P. C. Iuliu Scriban, Arhimandrit mitrofor dela Bucureşti.

Aderenţii mişcării sânt în toate colţurile ţării, ba chiar dincolo de Ocean, în coloniile româneşti din Statele Unite. Păr. Iosif Trifa nu poate fi — evident — făcut vinovat de eventualele extravaganţe ale unor ostaşi dela mari depărtări, cari adeseori s'au constituit singuri, fără consultarea preoţilor, cari nici ei nu cunosc în deajuns scopul, procedura şi rezultatele acestui curent.

Oastea Domnului e menită a-şi lua locul între societăţile religioase, de care biserica are nevoe urgentă şi cari sânt ca nişte fortăreţe în jurul ei, să o întărească şi să-i multiplice energiile spirituale şi morale.

Abia avem câteva societăţi religioase plăpânde, ca Reuniunea de femei, societatea Sf. Gheorghe, şi Oastea Domnului.

Alte biserici au zeci de societăţi religioase pentru obştea creştinească dela ţară şi dela oraşe, ale tinerilor şi ale adulţilor, ale muncitorilor şi intelectualilor.

Problema religioasă în ziua de azi e atât de complexă, încât biserica şi clerul ei nu pot să le monopolizeze, ci se bucură când grupuri de credincioşi de diferite categorii iau asupra lor partea de răspundere pentru împlinirea postulatelor creştine.

Păr. Iosif Trifa a fost angajat în slujba de misionar al Arhiepiscopiei noastre şi ca atare a început prin a face misionarism cu ajutorul gazetăriei. O gazetă este un amvon de pe care omul se adresează către mii de cetitori şi ascultători.

Cei grupaţi la Oastea Domnului au curajul de a păşi ca oameni religioşi şi sânt chiar preoţi cari nu au curajul de a păşi în lume, în tot locul şi în orice împrejurări ca oameni religioşi.

Idealul nostru preoţesc nu se împacă cu astfel de preoţi, cari stau la mijloc între oamenii religioşi şi între mirenii cum-secade.

Trebue însă să mărturisim că măsura noutăţii Oştii Domnului e aceea a negligenţei noastre pastorale. Ceeace nu e a se înţelege că sânt osânditorul fraţilor tagmei mele, ci al sistemului tradiţional al păstoririi duhovniceşti din biserica noastră.

Când am început cariera preoţească, în calitate de preot misionar în America şi am făcut comparaţie între activitatea mea şi între activitatea preoţilor americani, m'am ruşinat şi am simţit mustrări de conştiinţă pentru curajul meu de a mă considera îndrumător sufletesc, câtă vreme nu eram decât un biet ceremonialist, râvnitor de a îndeplini slujbele religioase cu meticulositate, fără să cunosc perplexităţile, care dau năvală asupra omului de azi. Forţele spirituale din lumea largă nu le bănuiam. Imi simţiam statura spirituală pipernicită şi mă răzimam mai ales pe misticismul mecanic, înţepenit în biserică. După ani de zile am simţit nevoia de a apela la sentimentul viu al poporului, la înţelegerea lui, la scopul real al credinţei şi al slujirii lui Dumnezeu.

Mai târziu am înţeles, că în manifestaţiile sale curente, credinţa obişnuită a poporului — e buche, nu e duh. De aici un formalism sec şi fără pietate. Ţăranul nostru merge la biserică — în puterea obiceiului, ţine sărbătorile, aprinde lumini la icoane, şi se închină la sfinţi pentru a vedea minuni.

O astfel de concepţie mecanistică a religiei nu poate ţine piept cu diferitele curente potrivnice de azi.

Aceste băgări de seamă le aveau mulţi preoţi înaintea mea şi mai ales le au preoţii tineri cu pregătiri superioare.

In pastoralele noastre vechi nu se pomenia despre evanghelizare ca acţiune de convertire la Hristos şi nici de alte trepte progresive de edificare şi de sanctificare, cari constitue progresul duhovnicesc al credincioşilor.

Iată că *Oastea Domnului* se străduieşte de a înjgheba nucleul celor întorşi la Hristos, care sânt aluatul menit a dospi întreagă frământătura credincioşilor noştri.

FOIŞOARA

Nu-ţi lăsa credinţa!

— Schiţă istorică din viaţa lui Iliaş Apostatul —

(Sfârşit)

Acum sunt bun şi milostiv, atunci voi fi drept ca lumina şi urechea mea nu va asculta tânguirea păcătoşilor. Voi da fiecăruia după vrednicia lui, atunci, când morţii se vor trezi la o nouă viaţă...

Zainab, o ovreică şireată, din slujba casei, auzi cuvintele lui lăudăreţe, şi se gândi să pună la încercare puterile proorocului. Ii scăldă în otravă bucatele. Le puse cu grijă în faţă. Il pofti să i-le guste, şi proorocul mâncă mulţumit.

Zainab luă aminte apoi, cum îngălbenea în pripă faţa lui veştedă şi cum devenea din ce în ce mai tulbure privirea ochilor lui întunecaţi. Prinse a tremura, dar vorbea încă.

Vorbele însă-i erau lipsite de vigoare. Simţi şi el că-i este rău. Işi şterse cu năframa sudoarea de pe frunte şi spuse mesenilor în glasul unei tânguiri sinistre:

— Mă simt aşa de rău!...

Sfârşind cuvintele acestea îşi pironi cu sîlinţă privirea în ochii Zainabei, care se rumeni îndată ca o pară şi nu apucă să mai zică altceva, căci îşi duse cu repeziciune mâna spre inimă şi strigă din răsputeri, prăbuşindu-se la pământ:

— Zainab!... Zainab!...

Oaspeţii săriră speriaţi. Il prinseră cu îngrijorare, îl ridicară în picioare, dar era ţeapăn. Murise.

Zainab îl privea cu încordare şi strigă cât putu în glasul dispreţului:

— Nu-i proroc!... Nu-i proroc, căci n'a ştiut c'am pus otravă în bucate. Iar de-a ştiut, nu-i proroc; a murit îndată ca un neputincios! Nu-i proroc! E un mincinos, netrebnicul!

Glasul său profetic străbătu ca un fulger prin casa largă şi înfioră cu rară putere ceata oaspeţilor vârstnici.

— Auziţi! strigă moşneagul cel cu pletele cărunte. Auziţi!

— Ce să auzim?

— L-a otrăvit Zainab! E vai de capul tău, evreică nebună, şi vai de capetele noastre!

— De ce să fie vai de capetele noastre? îi răspunse cu îndrăzneală Zainab. El a fost un mincinos şi mincinoşii sânt neputincioşi!...

— Ce-ai făcut nemernico?... Va fi amar de capul tău, căci cu ajutorul puterii dumnezeeşti va învia proorocul, nu a treia zi cum a purces Hristos, ci la al treilea ceas, căci era mai mare decât Hristos şi-ţi va spulbera atunci nemernicul tău trup nelegiuit!

Piei din ochii mei, satano!... Afară din curtea mea, nemernico! Vai de mine... Ne-a omorât proorocul, blestemata... ţipa desnădăjduită Aişa.

Iar Zainab cea frumoasă râdea cu hohot şi-i grăi răspicat:

— Va învia când vor învia bolovanii! Căci dacă n'a înviat Moise care a săvârşit atâtea minuni uimitoare în viaţă, de cari nu se poate îndeajuns mira mintea noastră, cum puteţi crede că va învia acest om, care n'a săvârşit nici o minune în viaţa sa, ci v'a amăgit cu vorbe goale!...

Oaspeţii priveau uluiţi unul la altul. Aişa îşi ţinti privirea slabă în pământ şi se lupta cu gândurile. Zainab zâmbi mulţumită. Dar nu mult; simţea cum se aprinde mânia în sufletele arabilor mâhniţi pentru otrăvirea proorocului, desluşea cum arde în piepturile lor dorul de răsbunare şi se aştepta la o primejdie jalnică. Işi pierdu deci urma.

Zvonul întâmplării se împrăştie în grabă prin orăşelul de ţară şi cete dese de arabi începură a se îndrepta cu paşi grăbiţi spre casa cu oaspele mort.

Mulţi cred că cei convertiţi nu mai fac casă comună cu ceilalţi credincioşi. Cei convertiţi au religia lor personală şi se cred dispensaţi de unele cerinţe ale religiei de massă a credincioşilor.

Mai întâi însă e a se şti dacă ceice fac parte din Oaste şi se consideră convertiţi, sânt ei cu adevărat convertiţi ori nu?

Un expert al psihologiei religioase spune că omul convertit e cel renăscut, care trăeşte sub graţie. Iar actul convertirei e acel proces treptat sau spontan, prin care insul, care înainte era despărţit de Dumnezeu şi avea conştiinţa ticăloşiei sale, — se împreună cu Dumnezeu, dobândeşte conştiinţa că a apucat pe calea cea bună, se simte fericit în conştiinţă şi e într'o puternică legătură cu realităţile spirituale.

Cei convertiţi trebue să fie cei mai devotaţi credincioşi ai bisericii şi exemple vii de corectitate. Mai ales în împlinirea datorinţelor creştineşti. Intrunirile ostaşilor pentru citirea împreună a sfintei Scripturi, cu scop de edificare, e vrednică de încurajare. Dar rugăciunea particulară nu poate înlocui cea publică şi mai ales sfânta liturgie. Aceasta ne strânge la olaltă într'o comună aspiraţie şi într'un simţământ comun de atârnare faţă de Dumnezeu. Limbajul sfintei liturgii e sublim, sugerându-ne frumuseţea cucerniciei noastre în faţa majestăţii divine.

Prin sfânta liturgie nu exprimăm numai ceeace simţim, ci şi ceeace trebue să simţim, astfel ca prin participarea la sfânta liturgie să ne învăţăm a simţi mai profund ceeace trebue să facem şi cum să trăim creştineşte.

Oastea Domnului în biserică, în legătură cu sfântul altar, în împărtăşire cu sfintele taine, sub regimul normelor de viaţă ale Duhului sfânt. Pe această cale se va desvolta într'un viguros element de renaştere religioasă în sânul credincioşilor noştri.

Tr. Scorobeţ.

Guvern reconstituit

Repartizarea portofoliilor în al doilea guvern Vaida este cel puţin surprinzătoare pentru o mare parte din opinia publică.

Se pare că înşişi fruntaşii partidului naţional-ţărănesc nu sânt prea mulţumiţi de felul cum au fost ocupate diferitele departamente ministeriale.

Guvernul s'a reconstituit astfel:

Preşedinţia şi externe, *Al. Vaida;*

Interne, I. Mihalache;

Finanţe, G. G. Mironescu;

Industrie şi comerţ, V. Madgearu;

Domenii, Voicu Niţescu;

Instrucţie publică şi culte, D. Gusty;

Justiţie: Mihai Popovici;

Muncă şi sănătate, D. R. Ioaniţescu;

Comunicaţii, E. Mirto;

Armată, gen. Samsonovici;

Fără portofolii, miniştri de stat: *E. Hăţegan* şi P. Halippa.

Subsecretari de stat rămân aceiaşi, în număr de *zece*, până acum, — ceea ce, pentru guvern nu e prea mult — în sărăcia zilelor de astăzi. Subsecretari sânt următorii: A. Călinescu, I. Pop, *V. Tilea*, Gafencu, Ghelmegeanu, M. Şerban, G. Crişan, *I. Coltor*, P. Andrei, Irimescu şi Brandsch.

In şedinţa din 12 August a camerei, dl Vaida, preşedintele consiliului, a citit programul de lucru al guvernului.

In fruntea programului de guvernământ figurează: anunţarea modificării legii de conversiune şi a modificării lichidării judiciare.

Către sfârşitul programului găsim un pasaj unde, în legătură cu şcoala şi cu instituţiile culturale, se face amintire de *biserică*, în următoarele: «*Biserica va fi îndrumată spre aşezarea pe stâlp de încredere*». Cu totul **zece** cuvinte are declaraţia-program a guvernului pentru importanţa şi seriositatea problemelor bisericeşti. Dar şi aceste zece au nevoie de a fi *precizate;* — aşa cum sânt, ele nu promit alt ceva decât o nouă reformă ce ameninţă biserica ortodoxă din partea guvernului.

Şi comunicăm, de pe acum, să o lase mai slab cu «îndrumarea» bisericii şi să-şi vadă de lucru în trebile statului atât de rău îndrumate. —

Cum se distribue înaltele funcţii?

Pentru a-şi păstra, pe semne, reputaţia de mai nainte, când funcţiile înalte, şi mai puţin înalte, au fost împânate cu o sumedenie de persoane aparţinând bisericii unite greco-catolice, guvernul actual îşi continuă opera de a-şi plasa aderenţii uniţi în cele mai multe posturi, *cu înlăturarea sistematică a ortodocşilor ardeleni.* Intre membrii guvernului sânt atâţia miniştri greco-catolici, încât nu este proporţia cuvenită numerică între uniţi şi între ortodocşii ardeleni.

Preşedintele camerei deputaţilor e greco-catolic; vicepreşedinte e părintele *Manu*, dela Gherla sau Cluj; vicepreşedintele senatului e canonicul *Macavei* dela Blaj, şi aşa mai departe.

Dacă, pe d'asupra, mai punem şi darul făcut de curând — cinci milioane lei — bisericii unite, e imposibil să nu recunoaştem tendinţele de catolicizare a României...

Când se va trezi oare conştiinţa milioanelor ortodoxe, ca să vadă limpede ce se întâmplă, şi să reacţioneze cum trebue?

Licenţe de teologie catolică

Am înregistrat şi comentat, în numărul precedent al foii noastre, hotărârea consiliului de miniştri, prin care se acordă Academiei teologice dela Blaj dreptul de a da licenţe de teologie catolică.

Hotărârea guvernului este înfierată ca **abuz** chiar şi în ziarul *Neamul Românesc*, unde dl N. Iorga iscăleşte următoarele:

Nimeni nu va pune la îndoială sentimentele mele faţă de biserica unită. Am avut curajul de a prevedea prin lege posibilitatea de a se creia o facultate teologică a catolicilor la Bucureşti.

Dar de acolo până la legiferarea în consiliul de miniştri pentru a se acorda un drept pe care numai legea, după consultarea universităţii autonome, singura îndreptăţită a da titlul de licenţă, e un drum pe care-l poate inaugura numai îndrăsneala unită cu inconştienţa.

Articolul dlui N. Iorga sfârşeşte zicând: **„aceşti domni** (din consiliul de miniştri) **cari, dela început, au dat cinci milioane bisericii unite, nu fac de cât să răsplătească o organizaţie religioasă care, cum**

Inconjură cu sfială pe bietul proroc încremenit, îngenunchiază, şi se rugau din adâncul inimii lor, cu evlavie adâncă, în jurul trupului îngălbinit, ca florile de păpădie.

Bătrânii se puseră la sfat şi, tari în credinţa că va învia în ceasul al treilea, porunciră să se aşeze străji în jurul mortului culcat frumos în fruntea casei; fecioare cu sfeşnice în mâni subţiri să-i cânte cântece de jale şi să s'adune îndată cântăreţii cei aleşi să-i privegheze până 'n ceasul al treilea şi când îşi va ridica deodată capul plin de mândrie, să înceapă măreţul cântec de preamărire.

Tinerii încă se aşternură muncii. Fierbeau de dorul răsbunării şi căutau înfuriaţi după Zeinab, s'o prindă, s'o spintece în bucăţele şi s'o svârlă pradă câinilor. Dar zadarnic. Ea-şi pierduse urma.

Poruncile bătrânilor se împliniră. Străjile străjeau cuprinse de groază. Fecioarele gingaşe cu sfeşnice îngrijite în mânile lor moi, cântau duioase cântece de jale, încât se umeziră ochii tuturor ascultătorilor din curte şi de pe stradă. Iar cântăreţii aleşi aşteptau cu răsuflarea oprită sosirea clipei minunate, când au să pornească măreaţa melodie de preamărire a celui mai mare proroc din lume.

Şi a sosit vremea aşteptată. Străjile priveau uluite. Fecioarele cântau mai aprinse. Căpetenia cântăreţilor îşi ridică în tremur dreapta, spre a face semn, iar crainicul, care avea să vestească mulţimii învierea luminoasă a prorocului, sta cu gura căscată să poată stiga mai în grabă: A înviat!

Zadarnic. Prorocul sta nemişcat pe covorul cenuşiu, ca şi cum nu l-ar atinge cântecele sfinte de fecioare; ca şi cum ar spune: Sânt şi eu numai pulbere şi cenuşă.

N'a înviat. Crainicul îşi închise gura, fără de a fi avut norocul să vestească aşteptata înviere şi căpetenia însufleţită îşi lasă la urmă şi ei în jos mâna obosită, fără de-a fi putut face semnul mult dorit.

Moşnegii frământaţi de gânduri se puseră din nou la sfat, şi după sfătuire lungă porunciră ca străjile şi cântecele de jale să mai ţină încă trei zile şi trei nopţi de vară, căci dacă nu mai curând pe atunci de bună seamă va învia, pentru că era mai mare decât Hristos. Şi trei zile şi trei nopţi de vară l-au priveghiat în cântece şi plânsete pe Mohamet, dar în amurgul zilei celei din urmă era tot fără viaţă.

Atunci îşi perdură nădejdea şi moşnegii cei credincioşi şi frânţi de post şi veghe şi rugă necontenită, porunciră să se sape mormânt prorocului, şi între plânsete şi cântece duioase îl aşezară spre odihnă veşnică în sânul pământului rece, căci pământ era dosr şi în pământ avea să se întoarcă.

Şi când porni a se înfiripa un cântec straniu de rostogolirea bulgărilor reci, pe fundul de mormânt, se desprinse din mulţimea înlăcrimată o femee frumoasă, cu ochi plini de patimi, cu faţa albă ca spuma mării, se apropie de mormânt aruncând o privire întunecată asupra trupului înlemnit şi vorbi cu îndrăsneală:

— Ai fost proroc mincinos. Mohamede!..

Era Zeinab.

— Afurisito!

— Nelegiuito!

— Necuratol izbucniră de-odată cadânele jiguite în simţirea gingaşă a credinţei, ce se sălăşluea în adâncul sufletului lor.

— Stăpâne Mehmed, n'o mai răbda în casa ta!

— La moarte cu păgâna!

— Ucide-o cu pietre!

— In valurile Bosforului cu îndrăcita!

Pumni ameninţători se încleştară. Se mişcau prin aier ca ramurile 'n vifor prădalnic. Pân' se ridică mâhnit Mehmed şi potoli c'o vorbă fulgerătoare toată ceata. Cadânele se risipiră prin căscioarele lor dichisite, iar stăpânul lor rămase singur, copleşit de gânduri.

...Să fie, oare, chiar aşa?... Mohamed, prorocul, un şarlatan?... Să fi înşelat atâtea neamuri?.. Ar fi grozav!... Şi mai ales pentru mine!... Pentru biet sufleţelul meu, care s'a lepedat de Hristos!... Pe care L-am iubit în copilăria mea ca pe Fiul lui Dumnezeu...

Gândurile lui izvoreau gârlă. Care de care mai adânc şi mai îndrăzneţ. Şi ele-i zdrobiră credinţa lui turcească. Şi 'n valul desnădejdii, un glas duios, subţire şi dulce începu a-i mângâea urechea. Era graiul Aniţei, roabei creştine din Cetatea-de-baltă a Ardealului, pe care şi-o aduse cu sine la turcirea sa. Aniţa îşi spunea rugăciunile. El prindea frânturi. Şi sufletul i se 'nfiora în toată întinderea lui. Glasul ei suna:

— Impărate ceresc, mântueşte sufletele noastre...

— Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi...

s'a văzut din acţiunea fără perdea a vlădicii de Maramureş, li serveşte scopurile politice".

S'ar părea, din cele premerse, că dl prof. N. Iorga începe să regrete «curajul» avut de a prevedea prin lege posibilitatea înfiinţării facultăţii teologice catolice la Bucureşti.

Dar, dl profesor a mai avut «curajul» să apere şi să voteze însufleţit şi *concordatul* dela 1927, şi să dea fiinţă *acordului* dela 1932. Poate nu e prea departe vremea, când dl profesor le va regreta şi pe acestea ca mijloace acordate unei biserici ale cărei năzuinţe de expansiune în ţările ortodoxe trebue să ne îngrijoreze pe toţi

Nu vă atingeţi! Unele ziare aduc ştirea îndrăzneaţă, ca guvernul actual ar vrea să *anuleze alegerile eparhiale şi să facă alegeri nouă.*

Nu ne îndoim, că noul guvern dă dovadă de mare curaj atăcând probleme care aşteaptă să fie deslegate şi îndreptate potrivit intereselor obşteşti.

Curajul însă n'are să se transforme în silnicie la adresa bisericii autonome, care în conformitate cu constituţia ţării îş are *legea* ei de organizare. «Anularea alegerilor eparhiale» din partea guvernului, n'ar fi alt ceva decât o făţişă călcare a legii şi o lovitură dată bisericii noastre din partea celor ce o duşmănesc.

Excursie. Societatea «Sfântul Gheorghe» a tinerilor ortodocşi din Petroşani, protopopiatul Jiu, şi-a făcut o tradiţie de a face în fiecare an câte o excursie de o zi, sau chiar mai multe, cu scopul de a cunoaşte locurile istorice şi pitoreşti ale judeţului Hunedoara. Urmând acestei frumoase tradiţii, din iniţiativa P. C Sale protopop Duma, soc. «Sfântul Gheorghe», secţia Petroşani, a vizitat la praznicul Schimbării la faţă a Domnului pitoreasca localitate balneară Geoagiu-băi şi împrejurimile.

INFORMAŢIUNI

In memoria senatorului de drept Const. Dissescu, răposat zilele trecute, senatul în şedinţa din 12 August, a adus cuvinte de elogii, rostite de reprezentanţii partidelor şi ai bisericii noastre. Unul dintre oratori spunea despre fostul raportor al constituţiei, distins profesor şi parlamentar: «Era mare iubitor de trecut; îl găseai adese ori privind cu fericire un colţ de biserică, sau un pridvor de mănăstire, căutându-i legătura cu arta bizantină, pe care o iubea aşa de mult». Ţara îi va păstra o recunoscătoare amintire.

La Deva. Adunarea generală anuală, a membrilor Asociaţiunii culturale «Astra», se ţine anul acesta la Deva în 25 Septemvrie.

Pelerinaj şi parastas. Din protopopiatul Zarandului ni se scrie: In ziua de 15 August c. federaţia universitară «Avram Iancu» a făcut pelerinaj şi parastas la mormântul eroilor, îngropaţi în cimitirul bisericii dela Ţebea, sub gorunul lui Horea. Universitarii noştri au cântat frumos cu acest prilej şi au mărturisit că vor răspândi ideile de care s'au inspirat Iancu şi soţii săi, ceice cu drag s'au jertfit pentru binele poporului român. La festivitate au participat credincioşi din partea locului; — şi tinerimea s'ar fi bucurat să salute în mijlocul ei şi pe părintele protopop al Zarandului. Prea Cucernicia Sa însă n'a venit, — reţinut, probabil, de momentoase afaceri. — Vă mai comunic, că *gorunul lui Horea* e aproape să se despice de sus până jos. In Iulie a. c. i s'au aplicat de societatea «Mica» dela Brad două inele de fier în jurul trunchiului, — doar generaţia actuală se va mai putea răcori vara sub ramurile lui seculare. Datoria localnicilor ar fi să sădească şi să îngrijească în cimitir un nou vlăstar din gorunul istoric şi bătrân pe cale să dispară.

Reuniunea meseriească din *Săliştе* şi-a serbat, săptămâna trecută, jubileul existenţei sale de o jumătate de veac. O frumoasă expoziţie industrială a sălăştenilor harnici, un concert coral, conferenţe ocazionale, şi excursiunea la bisericuţa eroilor dela Foltea, urmată de serbarea câmpenească pe «Neted», au completat cadrele festivităţii jubilare.

Decoraţie. Monitorul Oficial din 12 August 1932 publică decorarea cu ordinul *«Meritul cultural»* în gradul de cavaler clasa I a profesorului de muzică Timotei Popovici din Sibiu, pentru «artă».

Cu 20 luni. Un popor din Mexico îş are anul împărţit în 20 de luni de câte 18 zile, în total anul are 360 zile, — iar zilele celelalte nu se socotesc şi sânt numite zile albe.

ŞCOLARE

Condiţii de primire în internatul liceului de băieţi «Gh. Lazăr» din Sibiu, pe anul şcolar 1932—1933. Elevii cari doresc să fie adăpostiţi în internatul de băieţi al liceului, în anul şcolar 1932—1933, au să înainteze Direcţiunii liceului, până la 25 August 1932, cerere în scris, cu certificat medical, că elevul este sănătos, şi să achite suma de Lei 2500, care cuprinde în sine taxa de întreţinere pe 2 luni (Sept. şi Iunie), şi taxa de 500 Lei pentru medic pe anul întreg. Internatul se va deschide la 1 Sept. a. c. Taxa de întreţinere în internat este de 1000 Lei lunar. Această taxă poate fi micşorată în cursul anului, dacă viaţa se va ieftini. Pentru suma aceasta primeşte fiecare elev: locuinţă, încălzit, luminat, spălat, supraveghere şi îndrumare în studii din partea celor 2 profesori-pedagogi. Paţiile au să se facă lunar. Eventualele alimente în natură se vor socoti în taxa de întreţinere.

Inscrierile pentru bacalaureat a candidaţilor din seriile mai vechi se fac până la 31 August la direcţia şcolară, unde candidatul a absolvit ciasele.

La academia de teologie ortodoxă română din Oradea, pentru anul şcolar 1932/33, concurenţii au să înainteze până la 31 August 1932, Consiliului eparhial, cerere de primire însoţită de: diplomă de bacalaureat, extras de botez, certificat de moralitate, şi certificat medical dovedind deplină sănătate. In internatul teologic pot fi primiţi circa 70 studenţi cari vor avea gratuit: locuinţă, încălzit, luminat şi bae. Hrana studenţilor interni rămâne în grija întreprinzătorului cantinei dela internat. Fiecare student va plăti pentru hrană o taxă (circa 6000 lei). Anul şcolar începe la 1 Octomvrie 1932 Inscrierea se face în persoană la direcţiunea Academiei. Taxa de înscriere pentru studenţii de clasa I este 500 lei, pentru celialţi de 200 lei.

Şcoala de arte şi meserii înfiinţată în anul 1925 în Sibiu, strada Spinarea cânelui Nr. 3, — având 4 secţii de meserii: 1. pantofărie, croitorie, curelărie, şi tapiţerie de mobile, — aduce la cunoştinţă, că pentru anul în curs, sânt disponibile 40 locuri de elevi în anul I, de studii şi meserie; se primesc înscrieri până la 10 Sept. 1932. Amănunte la direcţia şcoalei.

Aviz. La Şcoala normală de băieţi din Arad sânt vacante următoarele locuri: clasa I-a 20 burse, 10 semisolve, clasa III—VII-a exclusiv pentru transferări câte 5 locuri de semisolve. Bursierii au de plată, pe anul întreg 3500 lei taxe şcolare şi întregire de alimente, semisolvenţii 5000 lei în plus. Examenul de admitere se ţine în 10 Septemvrie a. c. — Până la această dată trebue înaintate cererile de înscriere la Direcţiunea şcoalei.

ŞTIRI LOCALE

Orchestra oraşului Sibiu concertează, cu ales şi variat program, Luni, în 22 August, ora 6 30 d. a., în Promenada de jos; Vineri, în 26 August, ora 8.30 seara, în parcul Sub arini.

Organizaţi Oastea Domnului

— Născătoare de Dumnezeu, fecioară, bucură-te!...

— Tatăl nostru...

Şi 'n toropeala frământărilor moslimul Mehmed trase zăvorul uşii, îngenunchie cu evlavie şi începu şi el a rosti în lacrimi de adâncă evlavie rugăciunile sfinte ale copilăriei sale pe care le rostise de-atâtea ori şi la Suceava şi la Cicei şi 'n toate părţile Moldovei şi ale Ardealului, în zile bune şi 'n zile rele. Şi graiul lui aprins ca aşchia de brad răsuna când domol ca un zefir uşor, când năvalnic ca buciumul de uragan. Iar lacrimile ochilor lui umeziră pământul de sub genunchi...

Rugăciunea lui de pocăinţă însă, o auzi preacredincioasa cadână Fatima, care pândea în căsuţa ei lipită de sala mare, cum pândeşte 'n linişte pisica. Lepedarea de legea Coranului o tulbură, şi ea prinse a o trimbiţa îndată printre fiinţele haremului bogat. Vestea alunecă şi 'n afară de zidurile groase. Ea se furişă până şi 'n serai. Şi nu ştiu cum se făcu, dar curând, în o noapte de păcură, mâni gonace îl smulseră pe falşul moslim Mehmet din taina dulce a castelului său şi-l porniră pe drumul, de unde nu mai este reîntoarcere... Iar peste câteva zile un biet pescar pribeag pescui un trup vânăt ca viorelele, de prin valurile Bosforului...

Era Iliaş Rareş. *A. Nanu.*

Pe marginea unui document din sec. 18.

— Stăruind în credinţa ortodoxă —

In arhiva parohiei ortodoxe-române Tohanul-nou, protopopiatul Branului, se păstrează un document din anul 1760, scris cu litere mari cirile, de tipar, — cuprinsul lui e următorul:

«Pomenicul sfintei Biserici a sfântului Paraclis dela Tohan, ce este hramul sfintei Troiţe, care sau zidit şi sau împramseţat de smeritul între preoţi robul lui Dumnezeu Erei Bucur — Mai 20 (κ) a Ψξ=1760 şi s'a târnosit la Mai κθ=29 a Ψξ a=1761.

Ctitor Rab Bjil:

Ierei Bucur, Neacşa, Ierei Ştefan Neacşa, Maria Ilinca, Marina, Dimitrie, Paraschiva, Ecaterina, Ierei Ioan Paraschiva.

Nicolae Neacşa, Stoica, Brânduşa Bucşa, Stana Voică, Maria, Bucşa, Aldea, Dobra Stoica, Nicolae, Stanca Radu, Maria Bucur, Stana Bucur, Stana Barbu, Monah Martha Marina, Bucur Stana Stoian, Maria Roman, Rada Neacşa, Vlad, Nedealea Bucur Rusman, Manea, Nedealea Vartolomei, Neacşa Hagi Monahia Magdalina, Aldea, Marina Ierei Oprea Neacşa Bucur, Ana».

«Toate faptele cele bune, carele să fac cu gând crestinesc pentru folosul cel sufletesc, sânt cinstite, sfinte şi lăudate de Dmnzeu şi de oameni, la care nu este cu cale şi cu dreptate a le zătigni nimini, niciodată vel cu ce mijloc. Drept aceia şi smeritul între preoţi robul lui Dmnzeu Ierei Bucur fiind pornit de Dmnzeiasca râvnă, cu călduroasă inimă şi cu creştinească şi bună socoteală sau îndemnat dintru a sale drepte agoniseli de a făcut un sfânt şi Dmnzeiesc Paraclis în satul Tohan, lipit de s. biserică, care Paraclis sau înălţat întru hramul sfintei Troiţe, spre a sa veşnică pomenire şi a părinţilor, a moşilor şi a strămoşilor. In zilele Preaosfinţitului şi Mitropolitului nostru Pavel Nenadovici dela Carloveţ. Târnosindu-se acest sfânt Paraclis de mai marele al nostru sfinţia sa Părintele Prot. Eustatie Vasile Părintele Bucur, Părintele Dimitrie, Părintele Ştefan, Ierodiaconul Petru, Dascal Dumitru fiind aceştia la slujba sfinţirii Târnoseniei şi fiind şi preoţii din sat: Preotul Mihai, Preotul Ioan, Preotul Radu Preotul Stoica, Preotul Oprea. Acestea săvârşite Mila şi dorul cel bogat şi nespus să fie pururea cu toţi!».

(Mai ηθ=29 αψξα=1761.)

Mai jos se mai afla şi acaestea scrise a bună seamă mai târziu fiind şi scrisoarea şi cerneala alta:

«Pomenicul popi Leonte Puşcaşu: Erei Leonte, Smaranda Maria, Paraschiva, Stanca, Ioan, Ana Bucur Erei Bucur».

Fericitul în Domnul, preotul Erei Bucur, atunci când a zidit paraclisul *dintru ale sale drepte agoniseli*, a fost de bună credinţă, că acest paraclis va rămânea pentru totdeauna al ortodocşilor, la altarul căruia să fie pomenit el, părinţii, moşii şi strămoşii lui. A fost însă decepţionat cu totul, când, după 3—4 ani, sfântul locaş cade în stăpânirea uniţilor. Eată cum:

Impărăteasa Maria Terezia, mare catolică, în anii 1762—3 prin decret împărătesc, a dat poruncă locuitorilor comunei Tohan (azi Tohanul-vechi) toţi de legea ortodoxă, să primească unaţia cu biserica Romei şi să ia totodată arme, formând aşa numitele regimente grăniţereşti; ear în cazul când ordinul împărătesc nu va fi ascultat, locuitorii să fie expropriaţi şi isgoniţi din comună. (Urmează).

Nr. 5374 Şcol.

Concurs

pentru primirea elevilor în Internatul arhidiecezan din Sibiu

Pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan pe anul şcolar 1932—1933 se publică concurs.

In internat vor fi primiţi în prima linie în mod *gratuit* orfanii săraci ai preoţilor şi funcţionarilor bisericeşti din arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia şi Sibiu, orfani cari cercetează vreuna din şcoalele medii, civile, comerciale sau şcoala normală din Sibiu; iar ca *solvenţi* vor fi primiţi cu preferinţă copiii preoţilor văduvi, apoi ai celorlalţi preoţi şi funcţionari bisericeşti activi, precum şi orfanii şi copiii altor părinţi mireni din arhiepiscopie.

Ceice doresc să fie primiţi de nou în acest internat, vor avea să-şi înainteze cererile lor *Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu* până cel mult în *15 August a. c.*, însoţite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzut cu clauzula oficiului parohial concernent că petentul şi de prezent este credincios al bisericii ortodoxe;

2. Orfanii de preoţi vor anexa şi un extract familiar extradat de oficiul parohial cu indicarea numelui şi etăţii tuturor membrilor familiei, a comunei bisericeşti unde tatăl a servit ca preot, data morţii tatălui, precum şi date precise şi amănunţite cu *privire la averea mobilă şi imobilă ce posed*;

3. Atestat şcolar în cópie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de şcoală. —

Fiecare petent va avea să arate în petiţie: la care şcoală voeşte să se înscrie şi în ce clasă?

Elevii cari au beneficiat de internat în anul şcolar 1931/32, atât orfanii de preoţi, cât şi ceilalţi, cari au dovedit purtare bună şi spor îndestulitor la studiu, întru cât vor ca şi în anul şcolar 1932/33 să li se rezerve locurile, au până la acelaş dat să arate în scris dorinţa lor Consiliului, anexând la cerere anexele de sub 1, 2 şi 3, căci altcum locurile lor se vor ocupa prin alţi reflectanţi.

Taxa internatului pentru solvenţi va fi: pentru fii de preoţi Lei 8000, pentru copiii mirenilor Lei 9000 pentru anul şcolar întreg, care se va plăti în 4 rate egale şi anume: la înscriere, la 15 Noemvrie, la 1 Februar şi la 15 April.

Intrucât în decursul anului şcolar s'ar dovedi, că această taxă nu este suficientă pentru acoperirea speselor de întreţinere, *ea se va majora după împrejurări*, fiind cei primiţi obligaţi a plăti diferenţa la terminul ce se va statori de către Consiliul arhiepiscopesc.

Elevii primiţi în internat vor fi obligaţi să aducă cu sine la înscriere următoarele lucruri: 4 cămăşi de zi, 4 ismene, 3 cămăşi de noapte, 4 perechi de ciorapi, 6 perechi obiele, 6 bafiste, haine de pat: saltea sau străjac, ţol ori plapomă, perină, 2 cearceafuri, 2 feţe de perină şi 2 cuverture de pat, 3 ştergare, 2 servete, 1 săculeţ pentru rufele de spălat 40/50 cm., păhar, cuţit, furculiţă, lingură pentru supă şi pentru cafea, 1 ceaşcă pentru lapte, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinţi, perie de haine şi ghete, ace, aţă, briceag — şi hainele şi încălţămintea necesară. Rufăria va trebui să fie însemnată cu numele întreg al elevului.

Toţi elevii, primiţi în internat, vor depune la început la administraţia internatului, câte 1000 Lei, adecă: Lei 300 în contul stricăciunilor, Lei 200 pentru baie, Lei 100 pentru medic şi medicamente, Lei 300 în contul spălatului rufelor, şi Lei 100 pentru bibliotecă.

Cei primiţi în internat vor avea să trimită până la 31 August a. c. în contul taxei suma de Lei 2000, — altcum se vor considera de renunţaţi şi vor fi înlocuiţi cu alţii. Această sumă — în caz de neprezentare nu se va restitui în nici un caz.

Internatul se va deschide cu începerea anului şcolar, când toţi cei primiţi vor fi supuşi unei vizite medicale.

Fetiţe nu se primesc în internat, ci numai băeţi.

Preacucernicii preoţi vor pune în vedere atât orfanilor de preoţi, cât şi altor elevi cari voesc să fie primiţi în internat, să-şi înainteze cererile la timp şi însoţite de toate actele cerute în concurs, căci altcum cererile nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din şedinţa Consiliului arhiepiscopesc dela 25 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu.

Nr. 67/1932 (16) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Nemşa**, din protopopiatul Mediaş, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Sesiune de 9 jug. cad. din care 2 jug. fânaţ.
2. Locuinţă în natură.
3. Stola uzitată în parohie.
4. Lemne de foc care se vor cere dela comuna politică din pădurea comunală.

Concurenţii îşi vor înainta cererile cu actele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în terminul indicat, având a se prezinta cu prealabila încuviinţare a protopopului la biserică spre a fi cunoscuţi de popor.

Mediaş, 20 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

Ioan Crăciun,
protopop.

Nr. 40/932. (33) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Copşa-mică** cu filia **Proştea mare**, protopopiatul Mediaş, se publică concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială.
3. 3½ jugăre pământ arător în materă şi 5 jugăre fânaţ în filie.
4. Câte 1 zi de lucru dela fiecare familie.
5. 2 sorţi lemne de foc din pădurea comunală.
6. Stola uzitată în parohie.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş 5 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român în înţelegere cu cu consiliul parohial.

Ioan Crăciun
protopop.

Nr. 36/1932 prot. (34) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I-a **Odorhei** din protopopiatul Sighişoara se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariţie în Telegraful Român a prezentei publicaţiuni.

Venitele acestei parohii sânt:

1. Intregirea dela stat conform coalei B.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Locuinţă în natură prin contribuţia enoriaşilor.
4. Sesiunea parohială de 32 jugăre arător, fânaţ şi pădure.

Se menţionează că preotul va servi şi de confesor militar şi al închisoarei locale.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor trimite subsemnatului în termenul dat petiţiile de concurs provăzute cu dodocumentele necesare, şi cu avizul protopopului se vor prezenta până la fixarea termenului de alegere în parohie şi în biserică la serviciul liturgic.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Sighişoara, la 8 Iulie 1932.

Emilian Stoica
protopop.

Concurs

Se publică concurs pentru aprovizionarea internatelor celor două şcoli normale de băeţi şi fete din Sibiu, în anul 1932/33, cu următoarele alimente:

1. Carne de vită, de porc, de viţel, untură de porc, slănină crudă şi afumată.
2. Făină calitatea I-a pentru facerea pânii, pentru gătit, gris.
3. Colonialele necesare internatelor.
4. Toate alimentele vor fi numai din calitatea I.

Ofertanţii vor înainta ofertele până la 25 August a. c. la direcţiunea şcoalei normale de băeţi Sibiu, unde se pot vedea condiţiunile.

Sibiu, 10 August 1932.

(15) 2—3 **Direcţiunea.**

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului

Spion şi spioane celebre,
mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.
de
Gl I. Teodorescu şi **Cpt. A. Hristescu**
Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la adminstraţia ziarului :

Telegraful Român

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII
de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române
Vol. II
cu 75 documente anexate.
Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

ATLAS
pentru
Istoria Bisericii Universale
întocmit sub
Indrumările dlui Teodor M. Popescu
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti
de
Pr. Marin Popa-Nemoiu
cu colaborarea dlui
Ion M. Popescu-Romanaţi
studenţi
Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural
de
Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**
Preţul Lei 80·— plus spese poştale Lei 15·—

Au apărut:

Manuale de limba română

de **E. HODOŞ**

I. Carte de citire şi Gramatică
pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noţiuni de Stilistică şi Poetică şi Carte de citire
(pentru Istoria Literaturii); şi

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare

Vieţile Sfinţilor

în limba moldovenească

întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale
Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor

Luna Mai (1—15)
Cartea întâia
Preţul Lei 225.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 27 August 1932 Nr. 58

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIIU

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Ce e de făcut?

Raporturile dintre Biserică şi stat sunt într'o fază haotică. Partidele politice nu şi-au fixat o atitudine hotărâtă în chestiile bisericeşti: Confesiunile minoritare, mai svelte caută să profite de această situaţie şi să se întărească în fortăreţe puternice.

Astă primăvară un sol al ţării a încheeat un acord cu Vaticanul, dând forme legale unui aşezământ bisericesc intern, care funcţiona în mod ilegal. Înţelegem Statusul catolic din Transilvania.

O confesiune minoritară a ţării s'a întărit şi mai mult, dacă atot puternicia ei mai avea nevoe de confirmarea unor privilegii din partea Statului nostru. Confesiunile minoritare din patrie se bucură de protecţia şi de sprijinul ei. Da, fiindcă poporul românesc e tolerant şi generos din instinct. Mânecând din această generositate şi toleranţă proverbială, s'a acordat sectarilor nestinjenită libertate de propagandă şi li se tolerează să insulte chiar credinţa strămoşească şi tagma preoţească.

Dar când se tratează de Biserica creştină a acestui pământ suntem de o atitudine ciudată.

Pe când la Bucureşti se cedează teren în inima capitalei pentru o catedrală unită, ortodocşii sunt împiedicaţi să-şi zidească o modestă capelă la Blaj.

Toate îngrădirile de libertate sunt îngăduite şi primesc forme legale.

Din Biserică de stat, cum era mai înainte în Vechiul Regat, a devenit prin constituţie *Biserică dominantă*, a majorităţii locuitorilor. Fiecare partid politic şi bărbat de stat român e liber să-şi spună cuvântul în trebile bisericeşti, după cum îl taie capul, pentrucă, Dragă Doamne, suntem un stat modern în care biserica este o instituţie anacronică, şi e dedată a fi slugă plecată, mulţumită că e tolerată să facă umbră pământului.

O lege pentru organizarea bisericii s'a dat, ce e drept, însă legile de azi în concepţia democraţiei româneşti se pot schimba din an în an — şi chiar fără să fie schimbate, nu se aplică după litera şi spiritul lor.

Insă această lege de organizare nu e totuşi o lege de experimentare. Statutul organic al Mitropolitului Şaguna era stâlpul de lumină în întunericul asupririi, pe drumul către Canaanul Făgăduinţii. Cât timp ne-am găsit în această fortăreaţă, Biserica naţională ni-a fost cea mai scumpă instituţie a sufletului naţional. Ea a înflorit în Ardeal în vreme ce în Vechiul Regat biserica a tânjit şi a îndurat umiliri dureroase.

Prin caracterul ei defensiv, constituţia bisericească Şaguniană nici azi nu este în urma vremii noastre.

Grăbiţii reformatori, clerici sau mireni nu vor putea propune Bisericii o lege mai bună decât aceasta, care în principiile ei se indentifică cu neamul în aspiraţiile sale de progres moral, naţional şi cultural, şi are privilegiul de a întrupa postulatele superioare ale democraţiei, în sensul cel mai nobil al cuvântului.

Fiind Biserica ortodoxă organul naţional şi expresia conştiinţei religioase a neamului, organizaţia şi libertăţile ei trebue să fie protejate din partea Statului.

Ori guvernanţii, cari în loc să aprecieze valoarea şi importanţa Bisericii noastre, socotesc că îngenunchind un rival temut, săvârşesc cea mai dezastruoasă şi mai nefastă operă distructivă.

Dar ce ne rămâne de făcut?

Să alergăm după partidele politice, care n'au grijă de Biserică şi de slujitorii ei?

Experienţa de zece ani şi mai bine ne arată că pe această cale nu e consult să mai umblăm.

«Prin noi înşine», şi în strânsă legătură cu credincioşii, cari au mulţi dascăli dar puţini *părinţi*.

Către tinerii dela răscruce

Acum, când se apropie începutul unui nou an academic, un rând întreg de tineri se chinuiesc cu întrebarea în ce direcţie să-şi îndrumeze viaţa. Mulţi rezolvă această întrebare — dacă se poate numi rezolvare şi numai o mişcare externă într'o direcţie, fără o suficientă clarificare lăuntrică — luând de criteriu aprecierile utilitariste şi oportuniste ale societăţii largi. Fără îndoială, vârsta şi neştiinţa îi face aproape pe toţi să conceapă idealist chiar şi carierele cele mai străine de categoria idealismului. Şi e dreapt că orce carieră, orce meserie, fie ea cât de legată de cele materiale, poate fi exercitată idealist, desinteresat, într'un nobil spirit de sacrificiu. Dar tinerii nu se gândesc numai la acest fel de idealism când fantazia le îmbracă viitoarea carieră în vestmânt aşa de strălucitor. Ei îşi închipue că specialitatea lor nu va fi numai tehnică a materiei, înregistrarea fenomenelor ce se petrec în materie şi formularea lor în legi generale, apoi modelarea materiei în cadrul legilor observate; ei îşi închipue vag că peste aceasta, specialitatea lor se ridică

FOIŞOARA

Pe marginea unui document din sec. 18.

— Stăruind în credinţa ortodoxă —

(Sfârşit)

Tari în credinţă, aceşti evlavioşi creştini n'au voit cu nici un chip să primească unaţia. Urmarea a fost, că bieţii de ei la anul Domnului 1764, scoşi din Tohan, cu forţa armată, siliţi să-şi părăsească biserica cu paraclisul părintelui Bucur, la care ţineau aşa de mult, îş lăsară casele, pământurile moştenite din moşi-strămoşi şi luară toiagul pribegiei. Unii din ei s'au risipit prin comunele vecine, alţii, — se zice, — ar fi mărit populaţia comunei «Tohani», din judeţul Buzău, iar o parte, — cum îmi spuneau bătrânii acum 61 ani, — în număr de 60 familii, în majoritate olari, s'au retras în o pădurice numită «Dumbravă» pe teritorul comunei Râşnov, unde şi-au făcut bordee în pământ.

O singură familie cu numele «Fiera», — după spuse bătrânilor, — nu s'a solidarizat cu massa populaţiei din Tohan, ci a rămas în comună primind unaţia şi celelalte condiţii impuse, pentru ceeace a şi fost bine remunerată, dându-i-se din partea statului, pe lângă ce a avut, şi alte moşii. Azi, după 168 de ani, în Tohanul-vechi nu exista decât două familii cu numele «Fiera», (doi fraţi).

Comuna Tohan, rămasă fără locuitori, s'a împopulat în scurtă vreme, cu elemente de tot felul dându-se fiecăruia casă şi moşie cu condiţia de a primi unaţia şi a se încorpora în regimentul de graniţă.

Din autografui părintelui Bucur, reprodus mai sus, se constată, că în Tohan la anul 1761, când s'a târnosit «Paraclisul», mai erau 5 preoţi, anume: preotul Mihai, preotul Ioan, preotul Radu, preotul Stoica şi preotul Oprea. Din aceşti 6 preoţi, — tot după spusele bătrânilor, — numai preotul Mihai şi preotul Oprea au însoţit şi au rămas nedespărţiţi de cele 60 familii, stabilite provizoriu în dumbrava Râşnovului, ceilalţi îşi vor fi căutat loc în alte părţi.

In «Dumbravă» colonia de 60 familii a petrecut până în anul 1769, când oraşul Braşov, care era în acest judeţ «Domn de pământ» (Grund Herr) văzând mizeria în care trăiau aceşti nepăstuiţi ai stăpânirei vitrege, — s'a înduplecat şi li-a cedat terenul din partea dreaptă şi stângă a râului «Turcu», la o depărtare de 3 klm. de fostul lor sat Tohan. Aci au fondat un sat nou, pe care l-au numit «*Tohanul nou*», spre deosebire de Tohan, acum devenit vechi[1]. Oraşul Braşov însă şi-a reţinut pentru sine în cele două câmpuri 32 holde, 8 de cele «strâmbe»; 8 de cele «late» în câmpul din sud; 8 de cele «lungi» 8 în «Rădăcini» în câmpul din jos; trei fânaţe «Lunca Domnului», «Locul morii» şi funicelele (opt), apoi dreptul de cârciumărit de moară şi pescuit, iar pe deasupra a obligat pe noii locuitori să dea în fiecare an obişnuita decimă (dijmă) din zece căi de bucate una oraşului; să dea ajutor la facerea fânului şi la repararea canalului morii, ori de câte-ori ar cere trebuinţa. In mijlocul comunii şi-a zidit o casă mare cu alte supraedificate, împrejmuite cu o grădină de pomi şi alta de legumi, iar în faţa acestora, peste drum, o şură mare, în care strângea «dijma». Toate acestea în timpul din urmă oraşul le-a pus în vânzare prin licitaţie aşa, că casa cu supraedificatele şi cu ambele grădini le-a cumpărat biserica noa-

[1] In amintirea generalului Traian Moşoiu, de curând răposat, locuitorii Tohanului nou au cerut ca această comună care este locul de naştere a regretatului dispărut, să poarte numele *gen. Traian Moşoiu. Red.*

la ceva cu mult mai înalt, cu mult mai esenţial, la cunoaşterea adevăratei realităţi. Căci aceasta este marea sete şi dorinţa dominantă a lor.

Acestor tineri trebue să le spunem că adevăratele infinituri ale realităţii, infinituri nu numai ca extindere mută şi surdă, ca monotonie plată, ci ca veşnică noutate şi surpriză, nu se găsesc în direcţie fizic-longitudinală şi verticală, nici în complexitatea ţesuturilor, a culorilor şi a mişcărilor, ci în suportul metafizic al lucrurilor, în spirit şi în viaţa spirituală. Setea de-a şti, departe de a fi satisfăcută de cunoştinţele despre compoziţia chimică a corpurilor, despre viaţa instinctivă a insectelor, despre felul cum să faci drumuri, să modelezi metalul etc., e adormită, înăbuşită de aceste preocupări.

Setea de *cunoaştere* o satisface mereu şi o ţine mereu trează mai mult decât oricare alt studiu, cel al teologiei. Filozofia, deşi se ocupă şi ea cu aceleaşi întrebări fundamentale ale existenţii, totuşi, prin faptul că nu pretinde ca mijloc de cunoaştere şi o puternică viaţă lăuntrică, rămâne prea mult abstractă şi intelectualistă, şi acordă prea puţine satisfacţii sufletului.

Se crede că teologia omoară în om toată libertatea spiritului de-a se îndoi, de-a cugeta personal, de-a se depăşi, că omoară orce curiozitate în înţelegerea vieţii.

Aceasta e profund eronat. Dimpotrivă, nici una din ştiinţele contingenţelor nu lasă şi nu promovează în om libertatea spiritului de-a înţelege lumea, cum o face teologia. Domeniul fiecărei ştiinţe se limitează la o sumă de fenomene, pe care omul de ştiinţă *trebue* să le înregistreze aşa cum sânt, să le clasifice, să constate legile care le conduc. Sânt şi în teologie dogmele bisericii cari trebuesc mărturisite, dar ele sânt doar formulările ultime, cele mai generale şi, multe din ele, pe planul abstract, ale unor adevăruri, cari se descoper şi se trăesc personal într'o serie îndelungată de faze ale vieţii. Şi nu există doi oameni cari să descopere şi să trăiască la fel, după aceeaş metodă, din aceleaşi impulsuri şi cu aceeaş coloratură, calea până la vârfurile vagi, ascunse în nuori, cari sânt dogmele. Câtă libertate de spirit lasă acì şi chiar cere teologia. Căci numai acela e teolog adevărat care foloseşte întreaga libertate a spiritului său la înţelegerea vieţii, tinzând numai sincer la putinţa de a-şi formula experienţele sale spirituale în formulele stabilite de biserică. Viaţa bisericească nu foloseşte nimic dela ilustra suficienţă de sine care nu-şi pune nici o întrebare, dela indiferenţa celui care nu ceteşte, nu se zbuciumă, nu aruncă în opinia publică bisericească, între teologi, o experienţă nouă, o vedere de-a lui, o încercare personală de-a înţelege un articol dintr'o dogmă.

Ne trebue la teologie tineri cu spiritul în căutare veşnică. Aceştia cetesc, meditează, se transformă, veghează. Ei vor putea scutura şi societatea largă din indiferenţa în care se găseşte, transpunându-o în aceeaş stare de căutare. Ne trebue elita tineretului, pe care nici o preocupare, nici o ştiinţă nu o merită şi nu o satisface, ca teologia.

Dr. D. Stăniloae.

Un joc periculos

De-abia apucat la cârmă şi fără să fi avut vreme să ia cunoştinţă de situaţia exactă a ţării şi de soluţiile ce trebuesc găsite pentru remedierea atâtor neajunsuri, guvernul actual îşi face de lucru unde n'are şi se amestecă unde nu-i este de competinţă, anunţând că vrea să modifice Legea pentru unificarea bisericească în dispoziţiile privitoare la alegerile pentru Adunările eparhiale. Tentative de acestea au mai fost şi sub guvernul Iorga. Acesta însă s'a plecat în faţa imposibilităţilor legale şi de fapt. Cu acea ocazie am arătat cât de nefundat şi cât de grav în consecinţă este amestecul majorităţilor parlamentare ale unui guvern în viaţa bisericii şi cât de greşit este să se creadă că modificările preconizate ar perfecţiona întrucâtva susnumita Lege.

Declarăm şi acum că nu recunoaştem nici un drept guvernului şi parlamentului să legifereze în chestiuni privitoare la viaţa internă a bisericii. De asemenea ne exprimăm toată bănuiala asupra intenţiilor cari stau la baza acestor tentative; cu atât mai mult, cu cât avem dovada că toate guvernele naţional-ţărăniste inclusiv cel de azi, până acum, s'au silit să aducă Biserica ortodoxă, Biserica naţională, într'o stare de inferioritate faţă de celelate culte.

Camera deputaţilor şi statusul catolic ardelean

La tribuna parlamentului s'a ridicat din nou, nu mai ştim a câtea oară, problema statusului catolic ardelean.

In şedinţa dela 19 August 1932, dl *I. Al. Vasilescu-Valjean*, anunţând o interpelare în această problemă, arată următoarele:

Sub numele de «statul romano-catolic ardelean» se înţelegea, în era maghiară, o formaţiune provizorie care, sub înaltul patronaj al regelui maghiar, şi ca organ al ministerului de culte, administra o serie de bunuri publice şi conducea diferite instituţiuni educative şi şcolare, al căror ultim scop era desnaţionalizarea Ardealului.

Consecvent convingerii sale, că guvernul român este îndreptăţit de a lua singur măsurile pe care le cer interesele superioare ale statului, diferitele ministere, obligate de necesităţi urgente, au şi procedat la luarea unei serii de dispoziţii.

Ministerul de justiţie a stabilit (Nr. 112 617 din 1931) necesitatea de a se proceda la dizolvarea statului catolic şi la instituirea administraţiei de stat fără ca Vaticanul să mai fie încunoştiinţat în vreun fel.

In afară de autorităţile administrative, şi organele judiciare ale ţării au ţinut să intervină cu măsuri concrete faţă de situaţia gravă pe care a creiat o statul catolic în cursul ultimilor 13 ani. Astfel, parchetul tribunalului Cluj, constatând, în baza unei investigaţiuni foarte minuţioase, situaţia frauduloasă şi primejdioasă a organizaţiei amintite, a dat un rechizitoriu categoric, cerând judecătorului de instrucţie imediata punere sub sechestru a întregei gestiuni a acesteia.

Drept încoronare a tuturor acţiunilor amintite, ministerul de culte, sub iscălitura titularului său N. Iorga, a declarat, la 14 Mai 1932, că statul catolic a ajuns în posesiunea bunurilor sale «*prin mijloace dolosive*», prin «*uzurpare, mistificare şi abuz*», — şi că acele averi sânt ale statului român şi că o cedare a lor pe seama statului catolic «ar echivala cu renunţarea benevolă asupra unor bunuri care fac parte din patrimoniul statului».

Cu toate aceste concluzii limpezi şi categorice din actul Nr. 66.024 dela 14 Mai 1932 al ministerului de culte, printr'un joc de neînţeles al capriciilor, în ziua de 30 a aceleiaş luni, fostul ministru de justiţie al guvernului, după tratative suspecte cu conducătorii statului catolic, declarat de atâtea ori «*ilegal*» şi «*primejdios*», a încheiat la Roma, în numele României, un acord cu Vaticanul, prin care nu numai că se menţine statul catolic de până aici, — ce e drept sub un nume nou, — dar i se dă o sferă de activitate şi mai largă, şi ceeace este mai grav, toate imobilele, din care o parte statul român le şi trecuse, prin sentinţă judecătorească, pe numele său, se dau în posesiunea nelimitată a noului stat catolic!

Oratorul roagă să i se pună la dispoziţie toate dosarele respective dela ministerele de culte, externe şi de justiţie.

In cazul când guvernul ar ratifica acest acord, statul român ar pierde o avere de peste un miliard care este a lui.

Reducere. Pentru procopsirea partizanilor politici s'au creiat la noi, între alte posturi, şi cele 11 subsecretariate de stat. Sporul acesta pare că a pus pe gânduri până şi pe un grup de parlamentari naţional-ţărănişti, care a hotărât să facă un memoriu unde se cere să se reducă numărul acestor subsecretari, mai ales când nu fac altceva decât îngreunează bugetul. Prin această reducere, guvernul ar fi scutit de-a concedia un prea mare număr de alţi funcţionari.

---

stră, instalând încă în acel an 1894 în una din clădiri şcoala confesională, după ce mai nainte a fost adaptată în mod corespunzător, celelalte proprietăţi le-a cumpărat comuna politică şi particulari.

Bieţii strămoşii noştri din Tohanul-nou zece ani n'au avut biserică, serviciile religioase le îndeplineau cei doi preoţi prin câte-o casă din cele nou ridicate. Ca să-şi ridice ei biserică din puterile lor proprii, — în misera stare în care se aflau, — era imposibil. Aflând despre aceasta marele negustor şi filantrop român ortodox Ioan Boghici din Braşov, acela care a făcut cu a sa cheltuială şi alte biserici, s'a îndurat, şi la anul 1779 a zidit biserica ce o avem astăzi, cu hramul «Intrarea în biserică», ce se prăznueşte la 21 Noemvrie a fiecărui an, înzestrându-o cu icoane, odoare, cărţi şi alte utensilii bisericeşti. Pe sfânta masă (Prestol) e săpat în peatră această inscripţie cu litere cirile: «Făcutus'au această sfântă biserică de dumnealui jupân Ioniţă Boghici întru vecinica pomenire Ano Hs. 1779».

Numele ctitorului şi al familiei sale scrise pe «Dipticul» sau pomelnicul, ce se păstrează în sfântul altar, se pomenesc peste tot anul la sfintele servicii, dar mai ales la praznicul hramului şi în noaptea de Vinerea mare, când să ocoleşte biserica.

Din obiectele mai de valoare, dăruite de ctitorul Ioniţă Boghici, mai avem cele patru icoane împărăteşti, pictate de zugravul Constantin Popovici la 1779 Febr. 20, şi un sfeşnic de alamă cu două braţe din 1723. Din cele ce le-ar fi adus cu sine dela Tohan preoţii Mihai şi Oprea, nu avem decât o sfântă Evanghelie tipărită la Bucureşti la 1682 «din porunca şi cu toate cheltuielile Prea luminatului şi Prea înălţatului domn şi şi oblăduitor a toată ţara românească Ioan Şerban voevod, adevăratul nepot Prea bunului bătrân Şerban Basarab-voevod, Ispravnic fiind Prea sfinţitul Kir Teodosie, mitropolitul ţării exarc laturilor».

Această Evanghelie a fost dăruită bisericii din Tohan (vechi) de preotul Vasile cu notiţa scrisă de mâna lui proprie tot cu litere cirile: «Anul 1720 Mai 22: Cumpăratu-sa aceasta sfântă şi dumnezeească evanghelie de preotul Vasilie şi s'a dăruit sf. biserici în Tohan slujind şi (un cuvânt nedescifrabil) la acea sf. biserică, pentru ca să-l pomenească la sf. pomenice în veci».

După moartea preoţilor Mihai şi Oprea, sau încă trăind unul sau altul din ei, — îmi spuneau bătrânii, că ar mai fi fost un preot din familia Brătulescu, dar care, din cauză că avea o mare teamă de câni din sat, — ar fi renunţat la parohie.

Data morţii acestor trei preoţi nu se ştie, nefiind introduse matriculele parohiale. Acestea s'au introdus aici cu începutul anului 1793, cu iscălitura parohului Bucur Popovici, mai târziu şi Bucur Popovici Puşcaşu. Se crede că acesta a funcţionat ca preot în comuna aceasta înainte de introducerea matriculelor (1793). El a trăit până la 5 August 1809 având vârsta, — conform matriculei morţilor, — 75 ani. Încă în decursul păstorirei sale, în anul 1805 Iunie 29, s'a hirotonit ca al 2-lea preot Stan Băncilă, din Zârneşti, de către episcopul Aradului Pavel Avacumovici. El a funcţionat ca paroh aici până la 26 Ianuar 1841, când a răposat, adecă 35 ani, 6 luni şi 10 zile.

După moartea lui a fost hironit ca preot-paroh la 8 Februar 1841 de episcopul Vasilie Moga tinărul Stan Băncilă. El a murit la 26 Iunie 1870 în etate de 50 de ani. A servit deci bisericii sale 29 ani, 4 luni şi 20 zile.

Sfântul Sinod, îngrijorat de inmixtiunea neperm să a guvernului, *de-a anula alegerile eparhiale*, s'a întrunit în şedinţă în ziua de 23 l. c. spre a discuta situaţia ce s'ar creia bisericii prin acest act de provocare şi abuziv.

După informaţiile primite, *alegerile eparhiale nu se anulează*. Ear pentru eventualele abuzuri, săvârşite la alegeri în unele eparhii din *vechiul regat*, o anchetă va face necesarele cercetări în cadrele autonomiei bisericii noastre şi a intereselor ei vitale.

Edifiicile şcoalelor confesionale

In *Neamul Românesc* de Duminecă, 21 August 1932, s'a pubilicat, pe întâia pagină, un articol în care se afirmă că episcopii noştri ortodocşi din mitropolia Ardealului *«dau ordine preoţilor: să dea afară din localurile fostelor şcoale confesionale pe învăţătorii de stat, ear şcoalele să plătească chirie pentru sălile de clasă»*...

Ştirea, dată în forma aceasta, este neexactă: nu s'a dat nici un ordin, din partea bisericii, ca «învăţătorii să fie daţi afară din localurile şcolare confesionale». S'au îndrumat însă organele parohiale, ca pentru edificiile şcoalelor noastre confesionale, folosite astăzi de şcoală de stat, să ceară chirie corespunzătoare dela comitetele şcolare şi să încheie cu ele contracte de chirie, cari se înaintează consiliului eparhial spre aprobare. Măsurile luate de superioritatea bisericească, datoare să îngrijească, acolo unde se poate, de *case parohiale* în cât mai multe parohii, nu înseamnă «darea afară a învăţătorilor din localurile şcolare confesionale».

Guvernul însă are putinţa de-a veni în ajutor. Sumele jertfite, b. o. pentru un plimbăreţ naţional în străinătate, ar fi de ajuns pentru achitarea chiriilor dela cel puţin zece edificii şcolare. D'apoi sumele acordate celor-lalţi partizani, căpătuiţi în slujbe grase... Unde mai pui sumele sinecuriştilor!

Nu este nevoie prin urmare de *statificarea*, sau mai exact, de confiscarea, *localurilor şcolare confesionale*, de care pomeneşte articolul din Neamul Românesc, — ceeace n'ar fi altceva decât o pornire de-a răsturna ordinea şi legea.

Ne apărăm dreptatea

E cunoscută întâmplarea dela Blaj, cum primăria a oprit cu poliţia clădirea capelei ortodoxe, lucru ce perzistă şi astăzi. cu toate că instanţele judecătoreşti dela Cluj au obligat primăria să intre în legalitate.

Cazul e interesant prin aceea că demască încă una din metodele iezuitice, cu care belicoşii Unirii speră să convertească lumea la catolicism.

Dar e vrednică de admirat dibăcia cu care confraţii din mica Romă ştiu să se ascundă după deget, apărându-se cu naivitate: doar aici e primăria, unde e dar confesiunea, unde este ierarhia unită?

Aici răspundem: unde să fie? In umbră, în întunerec, căci sânt fii ai întunerecului; altfel, ar ieşi la lumină şi ar spune verde că nu vreau ca biserica ortodoxă să fie aşezată în centrul oraşului, — ci la periferie, cam pe unde se aruncă gunoaiele.

Credincioşii noştri din Blaj, care-şi apără proprietatea contra ofensivei confraţilor, sânt taxaţi de «borfaşi de rând», în acelaş ziar. Un nou caz de adăogat la morala cazuistică.

O, clarissimi, illustrissimi... sau mai corect simplicissimi!

Parastas. In 15 August, la Adormirea Maicei Domnului, s'a celebrat, în biserica din Tohanul-nou, parastas pentru răposatul general Moşoiu, fiu al acestei comune. Au celebrat serviciul bisericesc protopopul V. Stoicanea şi preoţii satului Ilariu Plotogea şi Victor Plotogea. Părintele protopop a rostit o frumoasă cuvântare arătând vredniciile defunctului. Au participat la parastas, afară de membri familiei, locuitorii săteni şi delegaţii comunelor vecine.

Organizaţi Oastea Domnului

Meditaţii*

Orcine care va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi şi eu pentru el înaintea Tatălui meu din cer. Mat. 10, 32.

Multe persoane, care nu se tem nici de boală, nici de durere, nici de orce pericol, tremură înaintea oamenilor, pe cari lumea îi numeşte mari. Aceştia le impun prin titlurile lor, prin marea bogăţie ce-o posed, prin renumele lor. Anumiţi creştini cad pradă acestui ascendent, trupesc în esenţa sa, şi înaintea acestei măriri aparente îşi pleacă capul şi ei asemenea închinătorilor de idoli. Avem de-a face aici cu o lipsă de demnitate şi cu-o lipsă de curaj.

Este atât adevăr în cuvintele acestea! Pe câţi dintre cei cari-i cunoaştem, nu-i subjugă opiniunea publică, sau o tradiţie păcătoasă cu care nu au curajul s'o rupă.

De exemplu: la Sibiu există obiceiul ca atunci când se trece pe dinaintea unei biserici, să nu te sinchiseşti de loc; nici măcar o cruce pe furiş să nu-ţi faci; nu căci te văd cei din jur şi, vezi Doamne, e jenant. La alte confesiuni şi la alte naţiuni, şi chiar la noi în vechiul regat, se face altfel. Atunci când se trece pe dinaintea unei biserici, pe altarul căreia Hristos este pururea prezent, acest Hristos este salutat prin ridicarea pălăriei şi închinat prin facerea semnului crucii.

Asemenea este şi la trecerea unui convoi mortuar; foarte puţini sânt aceia cari, la noi dau mortului un ultim salut prin respectuoasa descoperire. Acest obicei de-a se descoperi îl putem doar lua iar dela fraţii de dincolo. Există pretutindenea aproape, în lumea creştină şi în Apus şi în Răsărit. Din Paris la Atena, m'am convins personal despre el.

Iar noi aici, din lipsă de curaj şi de teama celor din jurul nostru, nu dăm omagiul care imperios se impune, lui Dumnezeu, şi nici cel mai elementar respect celor cari-şi ultimul lor drum.

Să lăsăm această temere nejustificată faţă de lume şi să ne îndeplinim îndatoririle ce le avem atât faţă de Dumnezeu, cât şi faţă de semenii noştri.

Căci neavând curajul să mărturisim pe Tatăl înaintea oamenilor, nici Fiul nu se va mărturisi pe noi la Tatăl. *Gh. Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

INFORMAŢIUNI

Ştire personală. I. P. S. Mitropolit a plecat Luni seara, în 22 August, la Bucureşti, în afaceri importante bisericeşti de unde s'a reîntors Joi, dimineaţa la 25 August c.

Congresul universal pentru pace, al 29-lea, se ţine la Viena între 4 şi 9 Septemvrie 1932. Desbaterile sale sânt aşteptate cu mare interes, deşi organizaţia n'are caracter de oficialitate.

RECTIFICARE. Examenele sesiunii de toamnă la Academia teologică «Andreiană» — de corigenţă, anuale şi fundamentale — încep Vineri, în 16 Septemvrie *1932.*

Bilete nouă de una mie lei, având imprimată figura Regelui Carol II, se pun în circulaţie luna viitoare.

Trenuri automotoare. Căile noastre ferate promit a se cumineci. O norocossă inovaţie, — putea să se facă mai de grabă — este trenul automotor. Cel dintâi s'a introdus Sâmbătă în 20 August 1932, pe linia Bucureşti—Predeal. Trenuri similare, cu tarif potrivit, introduse pe cât mai multe linii, vor putea face concurenţă seriossă autobuselor. Acestea, cu tariful moderat, continuă deocamdată să aducă pagube simţitoare căilor ferate cu tariful lor exagerat.

Examene de admitere şi înscrierile la Academia de muzică şi artă dramatică: Cluj, se ţin în zilele de 21—27 Septemvrie. Informaţiuni la Rectoratul Academiei.

La «Sf. Ştefan». Săptămâna «Sfântului Ştefan», la Budapesta, începe în ziua de 21 August, serbările lui ţin şapte zile încheiate. Inainte de războiu, în aceste serbări se făcea pomenire de creştinătorul maghiarilor, de regele lor Ştefan; după războiu manifestările pioase din trecut au degenerat în demonstraţii politice iredentiste, în care sânt atraşi şi ungurii de peste hotare: din România, Cehoslovacia şi Iugoslavia. In anul acesta au sosit la Budapesta, din statele succesorale, 60 mii de străini. Minoritarii noştri, primind doza de iredentism, necesară până la viitorul an, se înapoiază în patria «valahă», pentru a lucra în consecvenţă: la subminarea temeliei statului român. S'a făcut la Budapesta, şi de astă dată, cea mai oarbă manifestaţie şovinistă, ce nu poate duce decât la războiu... Să luăm aminte!

In timpul văduviei parohia a fost administrată de capelanul Leontin Puşcariu dela biserica veche din Sohodol.

Acum, întrat fiind în vigoare «Statutul organic» al neuitatului Mitropolit Şaguna, — pentru ocuparea văduvitei parohii, comitetul parohial local a publicat concurs în foaia oficioasă «Telegraful Român», iar sinodul parohial electoral ţinut în Septemvrie 1871 sub conducerea protopopului tractual Ioan Meţianu, mai târziu arhiepiscop şi mitropolit, — a ales de paroh pe absolventul în teologie şi candidatul *Ilarie Plotogea* din Poarta-Bran. Acesta a fost hirotonit întru preot-paroh de marele Arhiepiscop şi Mitropolit Andrei Şaguna la 29 Decemvrie st. v. 1871, iar în 1 Ianuar st. v. 1872 a fost introdus în funcţie. Astăzi deci, în 6 Iulie 1932, este în al 61 an de preoţie, plus 2 ani ca învăţător diriginte la şcoala capitala centrală din Bran, în 1867/8 şi 1868/9, şi doi ani ca notar al comunei colective Bran, 1870—1871. Are deci astăzi 65 ani de serviciu public.

Simţindu-se necesitatea, în toamna anului 1910, a fost hirotonit întru al 2 lea preot, fiul părintelui Ilarie, absolventul în teologie Victor Plotogea, de către Mitropolitul Meţianu, astfel că în prezent el conduce şi cele rituale şi toate agendele oficiului parohial. —

•

Noii locuitori ai nou înfiinţatei comune Tohanul-nou, sfătuiţi de jurisconsultul, advocatul cunoscut sub numele *«Coconu-Baiu»* din Zărneşti, au împrocesuat statul austriac pentru despăgubirea proprietăţilor lor, confişcate de acel stat. Procesul l-a purtat numitul advocat, «Coconu-Baiu», căruia după multe şi grele călătorii pe la Viena şi după multe târăgăneli, în fine i-a succes a câştiga procesul, silind statul să plătească în favoarea celor desmoşteniţi o anumită sumă de bani. Aceşti bani, în mare parte s'au împărţit celor din comună; dar fiindcă mulţi dintre foştii proprietari emigraseră fără să li se ştie locul, iar alţii muriseră fără moştenitori, o sumă de 30 mii, neavând cui să se împartă, s'a predat Consistorului din Sibiu spre administrare şi crearea unui fond, căruia i s'a dat numele «Fondul de 30 mii».

Nepotul «Coconului Baiu», fericitul în Domnul, protopop şi paroh al bisericii sfintei Treimi din cetatea Braşov, Bartolomei Baiulescu, la o întrunire preoţească îmi spunea: «Părinte Ilarie, voi Tohănenii-noi aveţi un drept nediscutabil asupra fondului de 30 mii, căci din banii strămoşilor voştri s'a creat el, — la nevoie cereţi să fiţi ajutaţi».

Bună şi adevărată vorbă, care mi-a pătruns adânc în inimă. Biserica noastră zidită de ctitorul Ionel Boghici la 1779 pentru cele 60 familii, astăzi, pentru aproape 300 familii, a devenit mică şi neîncăpătoare, aşa că venind timpuri mai prielnice sântem hotărâţi să zidim alta, spaţioasă, corăspunzătoare numărului credincioşilor. Atunci, — după cuvântul evangheliei: *«Bate şi ţi se va deschide»*, vom bate şi noi, tohănenii-noi, la uşile organelor superioare competente şi, — bazaţi oarecum pe cele arătate mai sus, — vom cere ajutorul pentru ridicarea unui nou lăcaş dumnezeesc, fie acela din orce fundaţiune arhiepiscopească. Am firma credinţă că nu vom fi refuzaţi.

Pr. *Ilarie Plotogea.*

Organizaţi Reuniuni de femei

Nr. 67/1932 (16) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Nemşa, din protopopiatul Mediaş, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Sesiune de 9 jug. cad. din care 2 jug. fânaţ.
2. Locuinţă în natură.
3. Stola uzitată în parohie.
4. Lemne de foc care se vor cere dela comuna politică din pădurea comunală.

Concurenţii îşi vor înainta cererile cu actele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în terminul indicat, având a se prezinta cu prealabila încuviinţare a protopopului la biserică spre a fi cunoscuţi de popor.

Mediaş, 20 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

Ioan Crăciun,
protopop.

Concurs

Se publică concurs pentru aprovizionarea internatelor celor două şcoli normale de băeţi şi fete din Sibiu, în anul 1932/33, cu următoarele alimente:

1. Carne de vită, de porc, de viţel, untură de porc, slănină crudă şi afumată.
2. Făină calitatea I-a pentru facerea pânii, pentru gătit, gris.
3. Colonialele necesare internatelor.
4. Toate alimentele vor fi numai din calitatea I.

Ofertanţii vor înainta ofertele până la 25 August a. c. la direcţiunea şcoalei normale de băeţi Sibiu, unde se pot vedea condiţiunile.

Sibiu, 10 August 1932.

(15) 3—3 **Direcţiunea.**

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului
Spion şi spioane celebre,
mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.
de
Gl I. Teodorescu şi **Cpt. A. Hristescu**
Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la adminstraţia ziarului :
Telegraful Român

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...
Meditaţii pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi
de
Dr. IOSIF HRADIL
profesor de teologie
Preţul Lei 25·—, plus spese poştale Lei 10.—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare
Introducerea
în sfintele cărţi ale
Testamentului nou
de
Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău
Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura
Notiţe despre întâmplarile contimporane
de Ioan cav. de Puşcariu. Preţul Lei 100, plus spese de poştă Lei 15

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:
Confesiuni şi Secte
studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

A apărut
şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Monografia
comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.
de
VASILIE SFETEA
paroh.
Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Viaţa lui Isus
de
Giovanni Papini
în româneşte de
ALEXANDRU MARCU
Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura
Icoane sfinte
pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda
ACAFTISTUL
Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni
legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

Citiţi
MEMORIILE
Arhiepiscopului şi Mitropolitului
Andrei Şaguna
Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la
Librăria Arhidiecezană în Sibiu
Preţul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:
NICOLAE CRIŞMARIU
Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericeşti „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

A apărut în Biblioteca
La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX
Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?
(Banat)
Demascarea unor siluiri şi fraude
de
Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.
Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se găseşte de vânzare:
Cartea de bucate
POFTĂ BUNĂ,
de ZOTTI HODOŞ. *Partea I completă,* cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:
In partea I A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul 20 Lei;
In partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, îngheţate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: 20 Lei.
Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare
Registre de tot felul
✦ legate şi broşate ✦
pentru parohii, bănci, oficii şi particulari cu
preţuri moderate

Reclama este sufletul comerţului

Anunţuri şi reclame
Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este
Telegraful Român
Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:
Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal
în secolul XVIII
de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române
Vol. II
cu 75 documente anexate.
Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura
ATLAS
pentru
Istoria Bisericii Universale
întocmit sub
Indrumările dlui Teodor M. Popescu
profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti
de
Pr. Marin Popa-Nemoiu
cu colaborarea dlui
Ion M. Popescu-Romanaţi
studenţi
Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura
Cartea misionarului
Indreptar cultural
de
Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**
Preţul Lei 80·— plus spese poştale Lei 15·—

Au apărut:
Manuale de limba română
de **E. HODOŞ**
I. Carte de citire şi Gramatică
pentru clasa a 4-a secundară;
II. Noţiuni de Stilistică şi Poetică şi Carte de citire
(pentru Istoria Literaturii); şi
III. Elemente de Ist. Literaturii
Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare
Vieţile Sfinţilor
în limba moldovenească
întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale
Sf. Dimitrie al Rostovului
tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor
Luna Mai (1—15)
Cartea întâia
Preţul Lei 225.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut
Urmarea lui Isus Hristos
Ed. II-a. Preţul 35 lei
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 3 Septemvrie 1932 Nr. 59

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Str. Şaguna 8
Sibiu

Telegraful Român

Organ naţional-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Program de activitate

Celce vrea să aibă un rost în viaţă trebue să-şi întocmească un program serios de activitate. Mulţi însă nu-şi dau seama că viaţa lor se cheltueşte zadarnic din cauză că nu şi-au făcut un program de viaţă şi nu l-au urmărit cu stăruinţă.

Un astfel de program trebue să-şi facă preotul.

Cum să-şi facă preotul programul vieţii?

Mai întâi examinând: ce ai făcut?

Ce ai de gând să faci?

Din programul cel nou să eliminezi lucrurile, despre care conştiinţa spne că Dumnezeu le va omite.

Apoi alcătueşte-ţi un program despre lucrurile pe care le-ai neglijat şi care te-ar fi ajutat să clădeşti cu mai multă izbândă împărăţia lui Dumnezeu pe pământ.

Un astfel de program trebue să aibă şi biserica.

In veacul trecut mitropolitul Şaguna a alcătuit un program de activitate, rămas moştenire şi urmaşilor săi. I-s'a recunoscut marelui lerarh meritul de iscusit organizator, şi cu bună dreptate.

Pregătirea clerului, cultivarea poporului, neatârnarea bisericească, constituţia bisericii, toate acestea erau indispensabile, şi le-a realizat.

Ce e drept, entuziasmul creaţiunii nu s'a stins de atunci şi până azi, dar împrejurările s'au schimbat. Atât de mult încât şi biserica simte trebuinţa unui nou program pentru zilele noastre.

Acest program e necesar să-l cunoască slujitorii ei şi credincioşii bisericii.

Programul inmutabil al bisericii este propoveduirea Adevărului şi mântuirea sufletelor.

Există adevăr şi contrafacere. Iar în cât priveşte sufletul omenesc, există atâtea influinţe, ca mediul şi vederile politice şi sociale precum şi un conglomerat de relaţiuni, care străbat până în cele mai intime resorturi ale vieţii individuale, familiare şi sociale.

Un lucru e indiscutabil: Evanghelia e împinsă la periferia vieţii, în loc să fie centrul de gravitaţie al acesteia. Şi fără de aceasta strămutare nu putem spera o prefacere în spre bine, nici în societate, nici în familie, nici în viaţa individuală.

Dela generaţia în plină viaţă cu anevoe putem aştepta să înţeleagă urgenţa şi posibilitatea prefacerii.

Ne sbatem într'o criză înfiorătoare în toate domeniile, trecând dela o viaţă quasi-patriarhală spre o viaţă modernă. Şi această criză stăpâneşte şi în biserică, în care trăieşte numai o minoritate, iar nu neamul întreg.

Dar biserica nu trăieşte numai în prezent. Ea trăieşte şi în viitor şi a trăi în viitor însemnează a pregăti generaţii mai bune.

Politicianul nu se cugetă la altceva decât la alegeriile viitoare. Bărbaţii de stat se cugetă la generaţiile viitoare. Iar biserica trebue să se cugete la Impărăţia lui Dumnezeu, care nu se poate sălăşlui pe pământ decât prin oameni *renăscuţi*. Nu prin oameni *mai buni* decât cei de azi.

Educaţia religioasă din familie şi în şcoală, până la vârsta maturităţii, când creştinul are să se conducă de către conştiinţa trează şi activă este problema cea mai mare, cea mai actuală şi cea mai vitală în epoca aceasta.

Este atât de evidentă şi totuşi cea mai neglijată, şi consecinţele neglijării ne silesc, în ceasul suprem să ne angajăm la opera de catehizaţie, cu tot devotamentul şi cu ultima energie.

Există — de sigur şi alte probleme bisericeşti, dar nici una nu e atât de imperativă ca educaţia religioasă. *Tr. Scorobeţ.*

Congrese religioase ale intelectualilor

Este o regulă generală în armată, că în poziţiile însemnate, pe câmpul de răsboi, se aşează soldaţii vechi, cu experienţă şi cu sânge rece.

Nu ştim de ce nu s'ar aplica acest principiu salutar şi în biserica noastră, care este în răsboi continuu cu duşmani mai mari şi mai mici.

Curentul anticreştinesc cu o sută de capete pe care îl simţim în toate părţile, nu se mulţumeşte cu învingeri parţiale, cu descreştinarea *unor* indivizi, ci vrea altceva: să sguduie şi să nimicească duhul creştin din temelii pretutindeni.

In Rusia vecină s'a pus pe faţă problema extirpării sentimentului religios; din nenorocire şi în alte părţi ale lumii, dacă nu în mod brutal, totuşi în mod mai discret se lucrează la diminuarea acestui sentiment.

Noi, românii, deşi mai norocoşi, cu toate acestea trebue să ne luptăm din răsputeri contra duhului anticreştinesc, care ne ameninţă.

Garda de elită a bisericii noastre, pe care trebue să o aruncăm în prima linie de foc, o for-

FOIŞOARA

Ioan Botezătorul

E o figură enigmatică în istoria religiei, care de jumătate stă în creştinism şi de jumătate în afară de creştinism.

Ioan Botezătorul întâmpină pe Hristos, îi recunoaşte supremaţia, iar la urmă stă nedumerit în faţa actelor şi a învăţăturii Lui. «Eşti Tu cel ce trebue să vie, sau să aşteptăm pe altul»? au întrebat solii lui Ioan pe Isus. —

Intre concepţia de viaţă a lui Ioan şi a lui Hristos e un contrast isbitor.

O seamă de învăţăcei de ai lui Ioan s'au ataşat la Hristos, devenind fruntaşii cetei apostoleşti. Unii au au rămas cu Ioan şi mai departe, iar după întemniţarea şi decapitarea Învăţătorului lor, au intrat în ceata creştinilor. Dar o seamă dintre aceştia au rămas credincioşi lui Ioan, s'au împrăştiat până la Alexandria şi Azia mică.

Dar Ioan pe lângă importanţa de pregătitor al lui Isus a mai avut şi alte calităţi semnificative.

El s'a născut din părinţi bătrâni. Această împrejurare cuprinde în sine o problemă psihologică de un interes escepţional. Puntea de trecere de la o generaţie la alta nu e un fapt neglijabil. Nu e uşor părinţilor să înţeleagă şi să simpatizeze cu ideile curente în care trăiesc copiii lor. Mai ales spiritul nou al timpului cu ispitele şi postulatele lui.

Tot astfel e greu generaţiilor tinere să înţeleagă concepţiile bătrânilor, precauţiunile lor şi normele lor de viaţă. Acest conflict între părinţii bătrâni şi copiii lor ia proporţii de adevărată tragedie.

Bătrânii prin natura lor privesc spre trecut, iar tineretul spre viitor. Revolta tinerilor se poate desvolta în revoluţie adevărată.

Iar când copilul e singur la astfel de părinţi bătrâni, creşte într'un individualism exagerat, cu o conştiinţă a importanţei ideilor sale şi a unei misiuni în viaţă. El suspicionează tot ce e vechi, critică aşezămintele tradiţionale şi tot ceeace e convenţional.

Prin toată structura sa spirituală el este un interiorist. Din astfel de aluat se plămădesc reformatorii şi radicalii.

Părinţii lui Ioan Botezătorul, preotul Zaharie şi Elisaveta, erau cucernici. Trăind la ţară, departe de sgomotul şi de relele vieţii, aşteptau cu încredere mântuirea poporului ales prin intervenţia lui Dumnezeu. Calea de mântuire nădăjduită de părinţi nu o putea justifica tinerul Ioan, care găsia o nepotrivire, formulată mai târziu de Mântuitorul Hristos prin cuvintele: «Nu puneţi vin nou în foi vechi». Pentru Ioan formele vechi ale pietăţii populare erau în agonie şi tensiunea spirituală îi anunţa viitorul de profet şi înoitor al vieţii religioase. Aceasta e laboratorul divin al plămădirii profeţilor mari.

In realitate glas proaspăt profetic nu se mai auzise în Israil. Preoţia cu slujbele ei nu mai trezea tresăriri de constiinţă, iar învăţătura religioasă consta din comentare meticuloase într'un limbagiu răsuflat.

Docilă, viaţa intelectuală evreească accepta sugestiile culturei grecoromane ca pe o modă curentă, fără împotrivire şi fără nicio esitare.

Dar Ioan Botezătorul nu era omul acceptării benevole.

Calea în pustie venia din porunca revoltei interne. Sufletul lui îi arată drumul spre simplitatea primitivă din epoca de creaţie a religiei evreeşti.

Nici un compromis cu viaţa contimporană, cu plăcerile ei, cu capitulările ei. Iar dincolo de acea viaţă găsia pe Dumnezeul aspru al încrederii şi al mântuirii. De aceea fuge de lume, se retrage în pustie strigând: «Pocăiţi-vă, căci Impărăţia Cerului aproape este!»

El simţia că lumea cu păcatele ei, cu ispitele ei a înăbuşit pe om şi nu-l mai desrobeşte nici când vrea să se roage lui Dumnezeu.

Scăparea de sbucium e în pustie. Acolo s'a refugiat Moisi, părăsind palatul faraonilor.

Insuşi Mântuitorul a trăit retras cei treizeci de ani de pregătire în Nazaret.

mează intelectualii noştri, de toate rangurile şi poziţiile.

Intelectualii sânt buni soldaţi ai bisericii, fiindcă înţeleg uşor intenţiile şi munca ei, şi tot ei pot să-i dea grabnic şi efectiv ajutor în toate situaţiile. —

Izbânda unei armate este condiţionată de repeziciunea cu care lucrează ostaşii ei.

De aceea, dacă până azi am luat contact cu intelectualii noştri pe terenul administrativ bisericesc, — de azi înainte nu mai putem întârzia, fără a ne cauza pagube, ca să luăm contact cu dânşii pe teren pur sufletesc.

Mulţi intelectuali de ai noştri stau departe cu sufletul de sfânta biserică, fiind de credinţa ca această biserică nu le ajută nimic în sbuciumările lor sufleteşti şi în lupta pentru existenţă.

Biserica noastră, convocând în congrese religioase pe aceşti intelectuali după regiuni sau dieceze, are să le spulbere părerile pesimiste ce le au despre biserică.

De ce nu am da, prin congrese pur religioase, intelectualilor o zi sau două de linişte şi recreare sufletească, pe care nu o găsesc, fiindcă nu o pot găsi în târgul nemilos al vieţii?

De ce nu s'ar ocupa în special biserica de intelectuali, când ei de fapt formează un contingent deosebit al pastoraţiei?

De ce nu ar vorbi preoţi destoinici în aceste congrese despre luptele, durerile şi necazurile intelectualilor, oferindu-le în formă potrivită mângâere şi întărire?

De ce nu ar putea biserica noastră să le asculte într'un congres şi părerile intelectualilor, şi de ce nu ar putea să le solicite ajutorul pe terenul milosteniei şi al învăţăturii creştineşti?

S'ar face o chemare frumoasă a puterilor latente.

Câte alese suflete de intelectuali aşteaptă cu încredere această chemare la congrese nu numai să-şi spună cuvântul creştinesc, ci să ajute şi cu fapta!

In aceste congrese am putea să punem problema sufletească în toată întinderea ei, cu răgaz şi cu temeinicie.

Nu se poate afirma, că intelectualul nu are ceasuri de furtună sufletească, de momente când trebue să admită, că fără nădejde nu-i scăpare; dar cine cine nu are credinţă, e firesc că nu poate să aibă nici nădejde, şi atunci târâşte umilit şi prigonit de soarte şi de oameni.

Cărţi şi reviste scrise în acest scop nu sânt de ajuns; avem însă posibilitatea de a aduna pe iubiţii noştri intelectuali în congrese, unde putem vorbi cu sufletele lor în toată libertatea.

Şirele de faţă vor rămânea poate un fel de pium desiderium: Secţia Arad a Asociaţiei clerului «Andrei Şaguna», va încerca însă în toamnă să deschidă calea şi să ridice problema sufletească în mijlocul intelectualilor.

Munca va fi a noastră, ear binecuvântarea a lui Dumnezeu mare şi bun şi puternic.

Prot. *Dr. Ştefan Cioroianu.*

Rente în loc de bani? Spun gazete, că în locul salariilor şi pensiilor neplătite se vor da rente de stat sau bonuri de tezaur. Va să zică, funcţionari, preoţi, învăţători şi pensionişti, neplătiţi unii nici pe anul trecut, vor primi în loc de bani *rente sau bonuri* — şi aceasta mai ales în Ardeal, dar mai puţin în vechiul regat, unde aproape peste tot s'au plătit salariile. Nu este însă cu dreptate, ca statul să pună jertfe pe unii, scutind în acelaş timp pe alţii. Jertfele trebue puse *deopotrivă pe toţi*, achitându-se *în bani* toate restanţele, abea *după* aceasta ar putea fi vorbă de plătiri prin rente, — aplicate însă tuturora, fără a face favoruri.

Indeletniciri secundare pentru preoţi

Preoţia este slujbă apostolească. Ea stă în serviciul unui ideal, al idealului creşterii sufleteşti şi al educaţiei masselor. Adevăratul preot în aceasta îş va căuta şi mulţumirea, satisfacţia şi recompensa muncii şi chemării sale.

Nu-i mai puţin adevărat că fiind şi preotul om şi având să trăiască în mijlocul societăţii, are şi el nevoi materiale dela care depinde chiar împlinirea chemării sale sufleteşti.

«Celce slujeşte altarului, dela altar să trăiască». Altarul a şi asigurat existenţa preoţimii noastre până bine de curând. Azi însă, când credincioşii noştri, desigur nu din vina noastră, au început să fie tot mai puţin preocupaţi de nevoile sufleteşti, când decadenţa morală a vremurilor, în care ne sbatem, îi face ca, contrar sbuciumărilor preoţimii, să se îndepărteze tot mai mult de cercurile moralizatoare ale bisericii, altarul trebuie să recunoaştem că nu mai asigură slujitorilor săi existenţa, şi beneficiile împreunate cu slujba de preot au început să scadă în mod vertiginos.

Pe de altă parte, preotul nostru este tratat tot mai maşter şi din partea guvernanţilor. Azi salarul de mizerie al preotului e redus la a treia parte şi nu se plăteşte cu lunile.

Este foarte caracteristic felul acesta de a vedea preoţimea al tuturor guvernanţilor. Preoţimea este privită ca un balast, ce n'ar mai aduce nici un folos, şi deci statul ar putea să se lipsească de ea. Cum altfel am putea să ne explicăm că preoţi, cari au la bază bacalaureat şi academie teologică şi deci calificaţie universitară, să fie retribuiţi cu salar de Lei 1800, mai mic decât al impiegaţilor stagiari şi chiar decât al şefilor de post de jandarmi, cu patru cl. primare.

Refugiul preoţimii s'ar părea că ar fi la parohii. Ceeace statul nu ar putea da, — *să ne dea credincioşii*, pentru a căror educaţiie ne-am închinat activitatea. Dar, în starea de criză de azi, nu putem să aşteptăm prea mult ajutor nici dela parohii. — Azi nu mai putem încasa repartiţii mici de câte 20—30 de Lei, pentru necesităţile curente ale bisericilor. Cum s'ar putea încasa suplimente de salarii pentru slujitorii bisericilor, când peste satele noastre a trecut şi propaganda deşantată a alegerilor parlamentare, în care candidaţi fără scrupul nu s'au sfiit să spună: «Aceştia vă sânt jăfuitorii voştri — era vorba de preoţi şi de învăţători, — de n'ar fi numai aceştia, aţi vedea ce bine ar fi de voi şi de ţară».

Socotim deci că de o îmbunătăţire a sorţii noastre cu concursul statului, al poporului sau al parohiilor, azi nu poate fi vorba, şi cu astfel de aşteptări ar însemna numai să ne înşelăm pe noi înşine.

Se naşte deci întrebarea că ce-i de făcut între aceste împrejurări?

Iată ce-i de făcut: Vom căuta să ne augmentăm veniturile prin ocupaţiuni laterale.

Nu înţelegem ca preotul să muncească din greu la câmp, căci de această muncă nici nu-i capabil şi ea te face şi incapabil de munca spirituală, şi nici ca preotul să facă diferite afaceri negustoreşti, prin care şi-ar pierde prestigiul de slujitor al Domnului.

Înţelegem să facem: *pomicultură*, pentrucare în fiecare parohie se găseşte o bucată de pământ unde să se poată planta pomi sau să se înghebeze o pepinieră de pomi. Şi într'un fel şi în altul se poate produce din o bucată de pământ de un jugăr un venit cel puţin echivalent cu salarul de preot.

Tot atât de rentabilă-i *apicultura*, îndeletnicire atât de frumoasă şi de atrăgătoare prin plăcerea ce o simţeşte orce intelectual, studiind viaţa internă a stupului atât de minunat întocmită.

Cunoaştem atâţia cari trăiesc după *avicultură*, crescând găini de rasă, raţe de rasă, gâşte de rasă ş. a.

Am putea în fine să mai înşirăm *floricultura*, *legumicultura*, creşterea râmătorilor de rasă, *sericicultura* ş. a.

Citeam că în Franţa, când s'a produs ruptura între stat şi biserică, preoţimea din Franţa a îmbrăţişat diferite meserii, şi biserica a ieşit întărită pe urma acelei rupturi.

Este bine să fim din vreme pregătiţi. Să căutăm de acum, să ne îndeletnicim cu astfel de ocupaţii laterale prin care să ne înmulţim beneficiile, azi atât de scăriţate, fără să ne umbrim cât de puţin aureola, ce datori sântem să ne-o creiăm în mijlocul poporului, putându-ne face pe deplin chemarea preoţească şi servind ca pildă vie de urmat.

Pr. *Al. Popa,*

Acelaş lucru l-a făcut Ioan Botezătorul în pustie. Acolo s'a deslusit în sufletul lui viziunea pocăinţei: Separarea de lume şi de plăcerile ei, spălarea de păcate prin botez ca semn al părăsirii de traiul din trecut.

Ioan Botezătorul e tipul ascetului, care se lapădă de cele lumeşti, păstrând numai libertatea absolută de a denunţa păcatele din lume.

Acestea nu le cruţa şi le denunţa cu preţul vieţii. El denunţă imoralitatea lui Irod, care l-a costat viaţa. Nu este primul caz în Biblie, când astfel de imoralităţi se răsbună cu moarte.

Mântuitorul Hristos a primit cu aprobare proclamarea Impărăţiei lui Dumnezeu, propoveduită de Ioan şi necesitatea pocăinţei, ca o condiţie esenţială a religiei creştine.

Spiritul operei Sale şi al soliei Sale e deosebit. In locul mustrării lui Ioan, Hristos substitue mila şi compătimirea, iar în locul renunţării la cele lumeşti, Hristos cere consacrarea.

Auzind acestea Ioan Botezătorul s'a ivit o nedumerire în sufletul său despre atitudinea Mântuitorului. De aceea a şi trimis iscoade la El să-L întrebe cine este, iar Hristos l-a îndrumat să privească la lucrul ce face. Cu toate neajunsurile vieţii omeneşti, omul e creatura lui Dumnezeu şi obiectul mântuirii Lui. Cu toată diferenţa dintre concepţia lui Isus şi a lui Ioan, Mântuitorul i-a făcut apologia numindu-l cel mai mare om născut din femee.

Predicatorul aspru al pocăinţei şi al renunţării la cele lumeşti îşi are locul său lângă tronul dumnezeesc. Iubirea de Dumnezeu ne va ajuta să tăpădăm cele lumeşti şi vremelnice, consacrându-ne Domnului. *T. S.*

Irodiada

— Cântece —

I

In temniţa cea mai întâi
Din câte poarţ' acest pământ,
Proorocul strigă 'n glas de vifor
Cuvântul Domnului Preasfânt.

La tunetele vorbei sale
Smerit se pleacă un norod,
Dar tulbura-se ca o fiară
Irodiada lui Irod.

— Imi răscoleşte toată pacea
Ast pustnic crunt ca un şacal,
Şi mi otrăveşte veselia
Şi vinu 'n cupa de cristal!...

Dar, iar pe cerul plin de stele,
Pe tulgerul lui Dumnezeu:
Să-i amuţesc eu gura dârză
Cu limba patoşului meu!..

II

La Curte-i zumzet de chimvale
Şi melodii de glasuri vii,
Şi Salomeea 'nţiebântată
Işi joacă jocul în orgii.

Irod îi soarbe mlădierea
Şi focul ochilor de jar,
Şi 'nchină ţara şi poporul
Şi legea sfântaiul altar.

Irodiada cea vicleană,
Cu zâmbet cald şi diafan,
Ii cucereşte 'n patimi capul
Sihastrului dela Iordan...

— Zădarnic vreau destrăbălaţii
Să curme graiul cel de sus!
Zădarnic vreau neleguiţii
S'astupe drumul lui Isus!...

A. NANU.

Vremelnicia... veşnicia...

In seara de sfânta Marie, o fericită sărbătorire a zilei numelui ne-a strâns în casa unuia din stâlpii satului O. de pe Secaşul ardelenesc.

Răsărise, pe-un cer de aur bătut cu nestemate, luna plină. La început roşie şi liniştită, în cele din urmă un glob alb de strălucire, ce-şi trimitea sulifele de lumină pe-un drum de raze, peste pământul rece al nopţii.

In curte, lumina ei împuţina umbrele, statornicied în locul lor albul pal, pur şi paşnic ce 'ndeamnă la gânduri senine.

In casă, argintul ei ce pătrundea sfios şi blând cu răcoarea nopţii printre draperiile ferestrii deschise, sporise voia bună, încălzită de nelipsitul «lapte» al bătrânilor. Erau cu toţii deschişi la suflet şi deslegaţi la vorbă. Sărbătorirea liniştită şi cuviincioasă se însufleţea şi cucerea; ear sărbătorita, dna căpitan B., prezida demn şi elegant deslănţuirea de sinceră însufleţire cu care societatea aleasă ce o înconjura îi prăznuia ziua numelui.

Acte grăitoare

— 15 milioane pentru greco-catolici! —

Cât este guvernul actual de părtinitor pentru biserica «unită» şi, în aceeaş vreme, cât de nedrept — ca să nu zicem mai mult — pentru biserica ortodoxă română, se învederează şi din următoarele două acte, apărute în Monitorul Oficial din 26 August 1932, — acte ce le publicăm acum fără alt comentar:

Prin decretul regal Nr. 2186 din 1932, se deschide, pe seama ministerului finanţelor, pe exerciţiul 1932, un credit extraordinar bugetar în sumă de 5.000.000 lei, pentru completarea salariilor preoţilor uniţi, pe lunile Iunie şi Iulie 1932, cu o acoperire din fondul pentru deschideri de credite suplimentare şi extraordinare prevăzut în bugetul general al statului pe exerciţiul 1932.

*

Idem Nr. 2340 bis. din 1932, se deschide un credit extraordinar bugetar în sumă de lei 10 000 000, pe seama ministerului finanţelor, pe exerciţiul 1932, pentru completarea salariilor preoţilor uniţi, pe lunile: August, Septemvrie, Octomvrie şi Noemvrie 1932, cu acoperire din fondul pentru deschideri de credite suplimentare şi extraordinare prevăzut în bugetul general al statului pe acelaş exerciţiu.

Critică şi critică

Viitoarea biserică ortodoxă română în Blaj preocupă mereu coloanele monitorului târnăvean *Unirea*.

Un număr mai nou, al organului mitropoliei dela Blaj, scoate la iveală «*un frumos document de bărbăţie şi creştinească cinste a fruntaşilor ortodocşi* — dela Blaj — *ce l-au semnat*».

Documentul, foarte lăudat de *Unirea*, şi purtând numele a *cinci* ortodocşi din Blaj, plus doi «*Ş a ş a*», sboară în mod vag că «*n'au fost şi nu sânt persecutaţi din partea confraţilor*(?) *greco catolici*»; nu se pomeneşte însă, în «grăitorul» document, absolut nimic despre plănuita clădire a bisericii ortodoxe în mica Romă; era ceice l-au semnat nu sânt, cum ni se anunţă, decât bieţi negustori furnizori ai mitropoliei blăjene şi ai şcoalelor greco-catolice, oameni de pace cari fiind convocaţi au iscălit o declaraţie *de complezanţă*, şi nimic mai mult.

Rămâne prin urmare constatat, că românii ortodocşi din Blaj *sânt opriţi cu poliţia, de două luni de zile, de către primăria locală, ca să-şi construiască capela ortodoxă pe proprilul lor teren*, cu toate că onoratul comitet local de revizuire din Cluj li-a dat dreptate în cauză.

Abuzul de putere, ne mai pomenit, al primăriei blăjene, este învederat; ear critica ce i se face în presă, este onestă şi imparţială, şi astfel cu totul îndreptăţită.

INFORMAŢIUNI

Sărbătorirea unui filoroman. Alături de poporul cehilor, a sărbătorit şi poporul român, cu toată însufleţirea, pe părintele Dr. *Metodiu Zavoral*, care în 28 August a. c. a împlinit vârsta de 70 de ani. Superiorul mănăstirii Strahovului de lângă Praga a dat, în timpuri grele, toată creştinească îngrijire ofiţerilor şi soldaţilor noştri prizonieri şi răniţi, transformând mănăstirea sa într'un mare spital, în care a ştiut să aline suferinţe şi să sădească în suflete speranţa victoriei finale a dreptăţii. Părintelui Dr. Metodiu Zavoral, — născut şi crescut în ţara lui Huss, — luptătorului distins, care astăzi este membru de onoare al Academiei române şi «doctor honoris causa» al universităţii din Cluj, îi dorim mulţi ani în perfectă sănătate, ca să-şi desăvârşească opera împrietenirii celor două naţiuni vecine şi aliate.

Misiuni religioase se fac în 7 şi 8 Septemvrie a. c. în comuna *Cioara* din protopopiatul Sebeşului. La misiuni şi sf. Liturghie în sobor, Joi în 8 Septemvrie participă în mod obligator preoţii din cercul religios Cioara.

Nu dispare! Dela P. C. părinte protopop *Nicolae Borzea*, din Făgăraş, primim: Cetind în Telegraful Român Nr. 57, că «dispare gorunul lui «Horea şi este aproape să se despice de sus până jos», îmi adusei aminte, că în tinereţele mele, fiind la o adunare a fondului de teatru la Brad, toamna, făcurăm excursiune la Ţebea, când întâia oară am văzut şi am admirat gorunul lui Horea. Luând în buzunar ghinde din acest gorun, le-am plantat în cimiter şi în grădina noastră din Viştea de jos. Din aceste ghinde au răsărit stejari frumoşi, — unul, în grădină, acuma înalt cât turnul bisericii, — a ieşit biruitor, la soare, deasupra frasinilor, — deci gorunul lui Horea nu dispare. El stă în faţa ulmului uriaş al martirilor ortodoxiei Ioan Aldea Borzea, care după 6 luni de suferinţe în castelul din Făgăraş şi-a dat duhul în floarea vieţii, în etate de 42 ani, — lăsând în urma sa 6 copii orfani... (vezi revista *Transilvania* Nr. 6, din 1926 pag. 251)

Banii de argint à 100 lei, puşi în circulaţie, au să înlocuiască bancnotele de câte 100 lei. Cu ziua de 1 Septemvrie 1932, banii de hârtie de câte 100 lei se pot preschimba în bani de argint de câte 100 lei la filialele Băncii Naţionale a României.

Întunecime de lună avem Miercuri în 14 Septemvrie. Principalele faze ale întunecimii, care va fi aproape totală, se vor putea observă între ora 22 şi 1, — dacă cerul va fi senin.

Împlinirea datoriei. Un poliţist la Roma, observând zilele acestea, cum dl Mussolini trece în maşina sa cu o iuţeală mare prin Via Flamina, a notat numărul atomobilului şi a aplicat şefului de guvern amenda pentru abatere dela regulamentul circulaţiei. Dl Mussolini a plătit amenda şi a dat poliţistului o recompensă mare şi o fotografie a sa cu un autograf, drept răsplată pentru modul cum şi-a împlinit omul datoria. (Să cuteze un poliţist român să noteze numărul maşinei unei excelenţe d'ale noastre care se abate dela regulamentul circulaţiei, şi a doua zi e destituit — pentru lipsă de «respect» către autorităţi!)

ŞTIRI LOCALE

Inscrierile la şcoala primară de stat Nr. 1 băeţi din Sibiu (Strada Avram Iancu Nr. 13) se fac în 1—10 Septemvrie, zilnic între orele 8—11 a. m. şi 3—5 (15—18) p. m. în cancelaria şcoalei. Cursurile încep în 15 Septemvrie.

Orchestra oraşului concertează: Luni, în 5 Septemvrie, ora 7 seara, pe Promenada de jos; Vineri, în 9 Sept. în Parcul sub arini, ora 7 seara.

Poşta redacţiunii

Pr. *I. H.* în *B.* Nu cunoaştem altă adresă decât: Direcţia căminelor de ucenici români, Timişoara.

Meditaţii*

Nu vă întristaţi în rând cu cei ce n'au nădejde. 1. Tes. 4, 13.

Lacrimile, plânsul, ne vin în mod spontan, în timp de doliu mai ales. A nu plânge este a nu fi iubit nici odată. Iată de ce Evanghelia nu interzice lacrimile, nici nu opreşte plânsul. Mântuitorul însuş a plâns pe mormântul prietenului său Lazar. La ev. Ioan 11, 35 şi 36 se zice: Şi Isus a plâns, iar Iudeii ziceau: Iată cât de mult îl iubia. — In loc de-a socoti lacrimile ca un semn de slăbiciune, cum era în păgânism, Evanghelia vede în ele generositatea şi ne lasă să plângem în dragă voie.

Dar există două feluri de-a plânge.

Primul fel cu desăvârşire păgân şi foarte răspândit e caracterizat de sf. ap. Pavel ca plânsul «fără de nădejde». Se poate vedea amărăciunea toată, care zace în astfel de lacrime. A plânge fără nădejde, absolut fără nădejde, o astfel de întristare poate fi aducătoare de moarte.

O! să ne ferească Dumnezeu, de-a vărsa astfel de lacrime în ceasuri de grele încercări, ele pun capăt vieţii şi necinstesc pe Dumnezeu.

Din fericire mai există un alt fel de-a plânge: Maniera creştină de-a plânge. — Lacrimile curg pentrucă creştinul are o inimă iubitoare în îndoită măsură; sufere cu trupul, şi sufere cu sufletul, ear lacrimile-i sânt o uşurare. Dar prin lacrimi, după făgăduinţa Mântuitorului Hristos, creştinul priveşte către Pământul făgăduinţei: Alor săi, în ceas de moarte, nu le dă un salut ultim, definitiv, ci le spune: la revedere în casa Tatălui.

Intr'adevăr ceeace ne potoleşte plânsul, este certitudinea de-a regăsi pe aceia cari, după cuvântul poetului nostru Gh. Coşbuc: Moartea lui Fulger: «nu sunt morţi, ci numai duşi», şi a-i regăsi, şi marea mângâiere stă aici, într'o patrie mai bună.

Iată pentruce, orcare ni-ar fi durerile, orcare mâhnirile, prezente sau trecute, să avem sus inimile, să ne înălţăm privirile, fie şi cu ochii scăldaţi în lacrimi, dar cu lacrimi, care să nu facă decât cu atât mai vădită, prin scânteierea lor, în Hristos, în învăţătura şi învierea sa, Pământul făgăduinţei, limanul mântuirii, Patria cerească.

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

Se simţea în aer răsufletul trecător şi dulce al câtorva ceasuri de netăgăduită înseninare, învăluind totul.

Se simţea farmecul dureros şi blând al trecerii eterne.

Se simţea rostindu-se: *vremelnicia.*

*

Ostenită de neastâmpărul firesc al celor cinci anişori ai săi, micuţa Doina, o fetiţă cu chip de lumină şi suflet muiat în basme, cedă rugăminţilor mamei ei şi părăsi pâlcul câtorva perechi de tineri cari, în camera vecină, încercau acordurile unei sprintene «hăţegane». Copiliţa cu nume de dor şi jale adâncă — ca ochii ei negri şi umbroşi — după ceremonialul «noapte bună» pe care copiii bine crescuţi nu-l uită nici când, pleca la culcare însoţită de grija delicată a mamei sărbătorite şi învăluită de privirea caldă a celor tineri, pe cari i-a fericit cu o drăgălaşe tovărăşie, atâta vreme. Petrecerea continua liniştită. Aproape uitasem cu toţii de Doina. In toiul unei discuţii ce legasem cu un prieten, acesta întrerupe şi-mi face un semn. Intorc capul. Din privire trimit un consemn celorlalţi... Şi ceeace vedeau ochii noştri, era deadreptul mişcător. In genunchi, cu mânile împreunate pentru rugăciune, cu ochii îndreptaţi către icoana Celui mai mare prieten al copiilor care-i zâmbea de pe perete, Doina era alta.

Fetiţa care cu câteva minute mai de vreme sporea bucuria tuturor cu bucuria ei, într'o atitudine impresionantă se ruga.

Dela locul său de onoare din camera vecină, cu ochi moi de lacrimi de fericire, mama sărbătorită ştia mai bine decât noi că buzele micuţei Doina şopteau o rugăciune: *Inger, îngerelul meu; ce mi te-a dat Dumnezeu; totdeauna fii cu mine şi mă 'nvaţă să fac bine. Eu sânt mică; fă-mă mare. Eu sânt slabă; fă-mă tare. Şi 'n tot locul mă 'nsoţeşte şi de rele mă păzeşte. Doamne, îngerelii tăi, fie păzitorii mei!*

Din icoana dela căpătâi, Pruncul din ieslea dela Betleem primea rugăciunea şoptită de micuţa.

Din icoana de pe perete Mântuitorul coboară... şi luând de mână copila parecă rosteşte: *Adevăr grăiesc vouă; de nu vă veţi întoarce la Dumnezeu şi să vă faceţi ca pruncul acesta, nu veţi intra întru împărăţia cerurilor. Căci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăţia cerurilor. Şi cine va primi pe un prunc ca acesta întru numele meu, pe mine mă primeşte. Iar cine va sminti pe unul dintr'aceşti mici, cari cred întru mine, mai de folos i-ar fi lui să-şi spânzure o peatră de moară de grumazul lui şi să se înece întru adâncul mării.*

In cuvintele *Lui*, vorbea adevărul; în ochii *mamei*, plutea duioşia; în rugăciunea *micuţei* Doina cântau coruri îngereşti; dintre *noi* fugea vremelnicia.

In sufletul meu robit de gânduri cuvioase se săălăşluia biruitoare: *veşnicia.*

*

Trecù o săptămână.

Intr'o seară târzie, singur în odăiţa mea, cu biblia ebraică înainte, stăteam cufundat în desiegarea unui capitol din profetul Ioil.

Mă aud strigat pe nume.

Un glas duios de mamă fericită îmi spuse doar atât:

— Doina se roagă:

Răcoarea serii năvălea binefăcătoare prin ferestrile deschise, purtând pe undele ei mană pentru sufletul meu: *înviorarea, primenirea.*

Sabin Sibiana.

Monografia internatului de băeţi ort. rom. din Beiuş, de Iconom stavrofor *Moise Popovici*, fost director, Oradea, tip. diec. 1932. — Un vol. de 174 p. cuprinzând datele privitoare la activitatea desfăşurată în acest internat în timpul de trei decenii de când există (1899—1929). Preţul 50 lei, poşta 12 lei recomandat. Venitul net este menit pentru acopurile internatului. De vânzare la autor în Beiuş, judeţul Bihor, şi la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Nr. 6607/932.

Concurs

La *Şcoala de aplicaţie* a secţiei de fete dela şcoala normală ortodoxă «Andrei Şaguna» din Sibiu este vacant un post de învăţătoare.

Pentru ocuparea acestui post, conform deciziunei On. minister al instrucţiunii Nr. 108.846 din 17 Aug. crt., cu începere dela 15 Septemvrie crt. se va ţinea concurs la secţia de fete a şcoalei normale «A. Şaguna».

Se pot prezenta la concurs învăţătoarele cari au: *a*) examen de capacitate cu media cel puţin 8; *b*) stagiu de cel puţin 3 ani la o şcoală primară şi calificativul cel puţin bine la toate inspecţiile; *c*) n'au suferit nici o pedeapsă.

Concursul va consta din probe scrise, orale şi practice. Informaţiuni dă în această chestiune Direcţiunea şcoalei normale.

Sibiu, 30 August 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

AVIZ

Domnii Preoţi cari doresc a-şi procura **Reverenzi, Paltoane** şi **Haine de iarnă,** să se aprovizioneze la vechea

Croitorie

PETRAŞCU

Sibiu, Piaţa Unirii 10,

unde au sosit un stoc de mărfuri, de asemenea se află **brâuri roşii** şi **albastre,** orice comandă se confecţionează prompt şi cu preţuri solide. (10) 1—4

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

şi

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

A apărut şi se află spre desfacere la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Misterele spionajului

Spion şi spioane celebre,

mijloace şi procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.

de

Gl I. Teodorescu şi **Cpt. A. Hristescu**

Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 10·—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de

Dr. CORNEL POPESCU

protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditaţii pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL

profesor de teologie

Preţul Lei 25·—, plus spese poştale Lei 10.—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărţi ale Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notiţe despre întâmplările contimporane

de **Ioan cav. de Puşcariu.** Preţul Lei 100, plus spese de poştă Lei 15

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul

Grigorie Leu Botoşăneanu

Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

A apărut

şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Monografia

comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.

de

VASILIE SFETEA

paroh.

Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viaţa lui Isus

de

Giovanni Papini

în româneşte de

ALEXANDRU MARCU

Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copci şi aurit. Preţul de Lei 450·—

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preţul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericeşti „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului

Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri şi fraude

de

Dr. Gh. Ciuhandu

consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

La **Librăria Arhidiecezană,** Sibiu, se găseşte de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de ZOTTI HODOŞ. *Partea I completă,* cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:

In partea I A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul 20 Lei;

In partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, îngheţate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: 20 Lei.

Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

✦ **legate şi broşate** ✦

pentru parohii, bănci, oficii şi particulari cu

preţuri moderate

Reclama este sufletul comerţului

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Preţul Lei 400, plus spese de poştă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

ATLAS

pentru

Istoria Bisericii Universale

întocmit sub

Indrumările dlui Teodor M. Popescu

profesor la Facultatea de teologie din Bucureşti

de

Pr. Marin Popa-Nemoiu

cu colaborarea dlui

Ion M. Popescu-Romanaţi

studenţi

Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**

Preţul Lei 80·— plus spese poştale Lei 15·—

Au apărut:

Manuale de limba română

de **E. HODOŞ**

I. Carte de citire şi Gramatică

pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noţiuni de Stilistică şi Poetică şi Carte de citire

(pentru Istoria Literaturii); şi

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare

Vieţile Sfinţilor

în limba moldovenească

întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor

Luna Mai (1—15)

Cartea întâia

Preţul Lei 225.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 5 Octomvrie 1932 Nr. 60—62

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Să fim exaltați?

Una din caracteristicele fundamentale ale epocii de după războiu este, dacă mi-e permis un cuvânt derivat, exaltaționismul. In toate domeniile de viață locul măsurei, al echilibrului și al dreptei judecăți, l-a luat exagerarea, exclusivismul, agresivitatea și fanatismul.

Să luăm viața politică. Cine a văzut vre-un orator politic care să nu se agite, să nu se bată în piept, să nu exagereze calitățile partidului propriu și defectele celui străin, să nu prezinte lucrurile așa fel încât să lase impresia la ascultători că nimic nu e mai sfânt, mai important, mai de folos în lume decât să mori ca martir pentru partidul său?

In domeniul școlar, ca să nu vorbim de extremismul reformelor ce s'au succedat la intervale foarte scurte, toată lumea a fost cuprinsă de furia intelectualizării, ca singura cale spre fericire.

In privința economică toată lumea a voit să se îmbogățească accelerat, nemai văzând și nemai având vreme pentru nimic altceva.

In sfârșit oriunde te-ai uita, în presă, în literatură, nu vezi decât atitudini radicale, de dreapta sau de stânga, luptând să scoată lumea din țâțânile ei prin mijloace cât mai rapide, cât mai violente. Toți sânt exaltați, toți sânt fanatici, toți sânt agresivi cu celelalte puncte de vedere, nimenea nu vede decât dreptatea lui și se sufocă de indignare că pot exista oameni cari nu văd cum văd ei.

Printre toate acestea însă își face loc treptat și un exaltaționism religios. Mai mult la periferiile orașelor, dar suficient de mult și la sate. Părți mai mici sau mai mari din aproape fiecare sat sânt cuprinse de febra exaltării religioase, exercitând o influință în direcția urcării de temperatură în întreg satul. E bine sau e rău acest lucru? Eu cred că nu e bine.

Fără îndoeală, misiunea și convingerea noastră ne cere să luptăm împotriva indiferentismului religios în fiecare moment. E chemarea noastră să descoperim oamenilor, pe cât posibil, întreaga învățătură a Sf. Scripturi și a Sf. Tradiții și să inzistăm neîntrerupt ca gândul lor să fie ațintit cât se poate mai des la Dumnezeu orice ar lucra.

Dar e greșit a cred ecă un suflet pios, o gândire ațintită frecvent la voia lui Dumnezeu, trebue să fie numai decât aprinsă de flăcările fanatismului și-ale unilateralității, că trebue să-și dea o valoare exagerată și să privească dela înălțime pe ceilalți; că trebue să respingă toate formele anterioare ale vieții religioase și să creeze el altele mai bune. Exaltații se provoacă mereu la o experiență religioasă, la un contact nemijlocit al lor cu Dumnezeu, ceeace li-ar da dreptul să se raporte la toate cele ce nu vin din lăuntrul lor cu indiferență, ba chiar cu dușmănie și să caute să impună în toate, în chip violent, ceeace le dictează internul lor. Dar nu însemnează aceasta cel mai deplin individualism și nu duce la totala anarhie? Chestiunea aceasta a experienții nemijlocite a lui Dumnezeu de către individ va trebui să fie în curând desbătută încăodată de biserică în toată amploarea ei, ca vechile hotărâri față de exagerările mistice din trecut să fie readuse în actualitate. Va trebui să se stabilească mai deaproape dacă și în ce condiții poate fi Dumnezeu trăit, căci e revoltător să auzi pe toate căile, pe unul și pe altul, că îl are pe Dumnezeu, în vreme ce poate nu e altceva în el decât o svâcnire mai rapidă a sângelui și o tensiune mai mare a nervilor.

Va trebui să ni se reamintească cel puțin că adevărata simțire a lui Dumnezeu și adevărata convingere despre apropierea lui, se prezintă mai degrabă ca liniște neturburată de vânturile trecătoare ale vieții și ale purtării altora, ca privire adâncă și durabilă în tainele lucrurilor din jur, ca purtare calmă și blândă, în tot ce facem, ca înțelegere largă și iertătoare și a celor buni, și a celor răi. Spiritul de toleranță care e o notă a bisericii ortodoxe și a poporului nostru nu e ceva negativ, lipsa de putere combativă și de afirmare, ci e tocmai expresia acelei convingeri adânci și liniștite, acelei înțelegeri largi și iertătoare, care nu condamnă la repezeală, ci știe că Dumnezeu în marea lui bunătate poate că va ierta și pe acela care nouă ni se pare de neiertat, că în oricare om sânt puteri bune pe care poate noi nu le vedem, căci nu orice putere sufletească se manifestă în afară, că dacă un om e rău față de noi, e din vina noastră cari nu-i arătăm destulă iubire, și alte multe câte mai știe omul bun pentru justificarea și îndreptarea celui rău.

Să mai amintim de încheere un lucru. Dacă neamul nostru și-a păstrat echilibrul sufletesc în mijlocul atâtor necazuri care i-au fost hărăzite de soartă, și dacă

Problema orașelor din Transilvania

în lumina recensământului din 1930

De I. LUPAȘ

I

La sfârșitul anului 1930, s'a făcut cel dintâi recensământ integral al populațiunii din cuprinsul României. Lucrarea aceasta, bine organizată, a fost dusă la îndeplinire cu ajutorul unui număr de 29.399 de recensori, dintre cari 10.000 recrutați din sânul minorităților etnice, sau în procente 68·8 recensori români și 31·2% recensori minoritari.

Datele culese din toate orașele și satele României întregite se găsesc centralizate la direcțiunea recensământului în capitala țării, așteptând să fie prelucrate și date publicității ca o icoană reală a situațiunii actuale. Până în timpul de față au apărut numai datele sumare pe județe, plăși, orașe într'o broșură intitulată *Populațiunea actuală a României*, tipărită la București cu prilejul întrunirii conferenței interparlamentare. Din tabloul rezumativ dela sfârșitul acestei broșuri știm că populațiunea celor mai mari orașe ciscarpatine a sporit considerabil în ultimele două decenii, având în timpul de față Clujul cu 96.569 locuitori, Timișoara cu 91.866, Oradea cu 82.355, Aradul cu 77.225, Brașovul cu 56.234, Sibiul cu 48.013, Târgul Mureș cu 38.116, ș. a. m. d. Nu cunoaștem încă proporție repartizării etnice a populației urbane, întrucât datele referitoare, fiind în studiu, urmează să se publice mai târziu. Aceasta nu poate însă constitui un motiv de a ne desinteresa de importanța și deficila problemă a orașelor din patria noastră, îndeosebi de soartea celor din Transilvania și Banat, a căror situație evident nu s'a putut transforma în mod radical în ultimul deceniu. Considerațiuni de ordin istoric ne vor ajuta să înțelegem mai bine atât situația lor actuală, cât și direcția spre care par ele menite a evolua în viitor. Și cu privire la soarta acestor orașe, ca și în alte chestiuni, în care legătura trecutului cu viitorul poate oferi cheia necesară unei pătrunderi mai adânci în tainele evoluției istorice, e bine să reamintim sfatul înțeleptului Miron Costin, care ne îndeamnă «a ispiti scripturile» și a ne sili ca: «Cu acele trecute vremi să pricepem cele viitoare».

II

Imprejurările istorice, în care s'a desvoltat poporul român de-alungul veacurilor, au făcut ca el să rămână în majoritate covârșitoare un popor de rurali. La întemeierea și organizarea așezărilor urbane au început a contribui în țările române, încă din secolul al XIII-lea, elemente de colonizație germană, cum s'a întâmplat de altfel și în Ungaria, Cehoslovacia, Polonia și Rusia. In provinciile din sudul și răsăritul Carpaților aceste elemente urbane au sporit repede cu aportul populației autohtone astfel, încât orașele muntene și cele moldovene, fără a se fi putut ridica la importanța politică și culturală atinsă în cursul secolelor XIV-XVI de către cele săsești din Transilvania, au putut să aibă un aspect din ce în ce mai românesc.

Sașii din Transilvania au reușit însă a-și îngrădi viața lor orășenească, prin diplome emanate dela regii Ungariei, precum și dela cei mai însemnați dintre Domnii Munteniei și ai Moldovei, cu astfel de privilegii de ordin comercial și administrativ politic, care au împiedecat secole dearândul penetrațiunea elementelor românești sau de alt neam între zidurile lor. Caracteristic este în privința aceasta trecutul orașului Brașov, care, fiind

şi-l păstrează şi azi când îl asmut atâţia demagogi înfierbântaţi la acte nesocotite, aceasta se datoreşte numai acelui fond puternic de calmitate, de judecată largă, de anumite convingeri cu adâncimi infinite. Dacă nu vrem cu orice preţ să-l scoatem din ţâţâni, să nu-l mai exaltăm. Nici măcar într'o direcţie care ni se pare bună; căci omul exaltat nu stă durabil în nici o poziţie.

Diorates.

Congresul naţional bisericesc

Conform art. 10 şi 12 din statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, congresul naţional bisericesc este convocat, în sesiune ordinară, pe ziua de 14 Octomvrie 1932 ora 11 dim.

Congresul se începe prin serviciu religios în catedrala patriarhiei, după care urmează şedinţa de deschidere în palatul camerei deputaţilor, procedându-se la constituire şi la ţinerea şedinţelor potrivit ordinei de zi şi în conformitate cu regulamentul congresului.

Patriarhia, aducând acestea la cunoştinţa membrilor congresului, îi învită să binevoiască a lua parte la lucrări, punând toată înţelepciunea, râvna şi puterea lor de muncă întru rezolvarea problemelor ce revin în competenţa acestui înalt for, potrivit prevederilor legii.

Sfinţire de drapel. Duminecă, în 25 Septemvrie, s'a făcut în catedrala mitropoliei noastre sfinţirea drapelului societăţii de ajutor reciproc „Expresul“ a funcţionarilor dela c. f. r. filiala Sibiu. A fost o înălţătoare manifestaţie, la care au participat numeroase steaguri de-ale filialelor „Expresul“ din întreaga ţară. După sf. liturghie a urmat actul sfinţirii săvârşite de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, asistat de numeroşi preoţi. Cuvinte frumoase şi arhierească binecuvântare a adresat înaltul prelat către membrii societăţii. A urmat o masă la Unicum, ear seara o reprezentaţie teatrală în acelas local.

Educaţia religioasă

Conferenţa creştinismului practic din Stockholm din anul 1925 a destinat câteva zile problemei educaţiei religioase, care nu mai este o problemă locală, ci universală, ocupând primul loc între preocupările de actualitate în toate bisericile şi în toate ţările civilizate de azi. Popoarele şi-au dat seamă că fără educaţie religioasă, generaţiile de azi şi cele viitoare nu mai pot fi capabile de progres, nici să păstreze bunurile spirituale, moştenite dela înaintaşi.

Am văzut mai târziu că în Apus programul de idei, stabilit la Stockholm n'a rămas literă moartă. In America am cunoscut acum trei ani un institut superior pe lângă universitatea Yale cu membri din toată lumea, cu publicaţii în chestia predării religiei în şcoală. Profesori, teologi, sociologi, pedagogi, filantropişti etc. s'au angajat să studieze sistemele de învăţământ religios, avantajele şi desavantajele lor, cu scop de a introduce sistemul cel mai bun al religiei. Cercetând scrierile Institutului, mi-am formulat următoarele concluzii:

1. A fost greşit sistemul catolic de catehizaţie, în care centrul învăţământului religios este considerată: Dogma

2. A fost gre[illegible]şit sistemul protestant, care pun[illegible] în centrul învăţământului religic[illegible]s: St. Scriptură;

3. Mi s'a părut corect ceeace susţine direcţia nouă că centrul învăţământului religios nu e nici Dogma, nici Scriptura, ci copilul, elevul. Mi s'a părut corect că *instrucţia* nu e totul în educaţia religioasă, nici esenţialul. Ci crearea unui mediu corăspunzător, în care să se poată desvolta caracter religios moral în elevi. Un mediu în care să se practice viaţa virtuoasă creştină. Un mediu în care *autoritatea externă* să exercite o influinţă hotărâtoare, până când elevul se va putea dispensa de această autoritate şi se va orienta după îndemnurile conştiinţei proprii, luminate şi active. Mi s'a părut corectă cerinţa direcţiei noui, de a incadra pe elev în biserica vie, ca parte constitutivă a familiei lui Dumnezeu aici pe pământ.

Direcţia nouă nu este protivnică confesionalismului, şi e în contra interconfesionalismului. Şi copilul e tradiţionalist. Obiceiurile religioase ale părinţilor sânt legi pentru el. Merge cu părinţii săi la aceeaşi biserică, se închină în formele uzitate. *Direcţia nouă* crede că confesionalismul, nobil înţeles, nu este pricină de dispreţ pentru cei de altă credinţă. *Direcţia nouă* crede că fiecare popor îşi are particularităţile sale religioase, la care ţine cu îndârjire. Iar aceasta constitue una din gloriile eterne ale creştinismului, care nu este uniformitatea, ci unitatea spirituală în diversitatea formelor.

Direcţia nouă susţine că educaţia religioasă nu e identică cu instrucţia religioasă. Ci e mai adâncă şi mai largă. Educaţia religioasă invoalvă în sine viziunea lui Dumnezeu în toate lucrurile, lumina lui Hristos în tot ceeace se vede şi o anume mentalitate în toate actele omeneşti.

Educaţia religioasă e înainte de toate o atitudine de reverinţă, o lucrare a credinţii, o intuiţie şi [illegible]e a înţelepciunii în tot [illegible]ază viaţa şi ce e obiect [illegible]iei. Şi astfel de spirit [illegible]te în elev prin atitudine, influinţe şi îndemn şi prin exemplu mai mult decât prin lecţie. Şcoala e unul dintre factorii educţiei, ci nu e singurul factor. Alt factor e familia şi mediul în care trăieşte copilul.

Direcţia nouă a indicat şi ideile călăuzitoare pentru alcătuirea manualelor de religie. Şi serviciile religioase, indispensabile sufletului copilăresc şi misiunea internă în şcoală ca un câmp de experimentare şi de aplicare a noilor principii de educaţie religioasă.

Precum în păstorire nu mai putem rămânea la plugul de lemn al înaintaşilor, tot astfel pe terenul catehizaţiei trebue să ţinem seamă de rezultatele, la care a ajuns ştiinţa, prin efortul comun din veac în veac al experţilor de pretutindenea. *Tr. Scorobeţ.*

Cercul de studii social-creştine

In zilele de 25—26 Sept. cor. s'a ţinut la Schitul Păltiniş a doua întrunire a membrilor „Cercului de studii social-creştine“, cu care ocazie s'au discutat şi stabilit statutele şi s'a precizat activitatea din viitorul apropiat.

Intrunirea a fost prezidată de Inalt Prea Sfinţia Sa mitropolitul Nicolae. Prin discuţii interesante la cari au participat pe lângă Inalt Prea Sfinţia Sa, mai ales dnii profesori universitari Stefan Bogdan, Victor Stanciu, Domiţian Spânu, s'a conturat şi mai mult că „Cercul de studii social-creştine“ stă în afară şi mai presus de orice politică de partid; că nu este organ al Bisericii, ci numai o asociaţie de personalităţi creştine ce se dedică studiului problemelor sociale în lumina creştinismului, pentru a aduce puţină clarificare şi spirit creştin în opinia publică şi în cercurile conducătoare.

Cele dintâi manifestări publice ale Cercului vor avea loc în curând în Sibiu sub forma unei serii de conferinţe social-creştine, ţinute de personalităţi distinse din toate părţile ţării. Inainte de toate va ţinea o conferinţă programatică însuşi preşedintele Cercului, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolae. Toate conferinţele se vor tipări în mii de exemplare, asemenea se va înfiinţa o bibliotecă ştiinţifică a Cercului pentru problemele sociale.

Se leagă mai nădejdi de activitatea acestui organ creştin, creat din iniţiativa şi din râvna înaltului nostru ierarh.

Episcop sărbătorit. P. S Sa episcopul săsesc *Dr. Frideric Teutsch* dela Sibiu, împlinind, în 16 Septemvrie a. c., 80 de ani ai vieţii, a fost sărbătorit de credincioşii săi, cari i-au adus, şi la această ocazie, vii felicitări.

M. Sa Regele a distins pe cel ajuns la vârsta de patriarh, acordându-i ordinul „Pentru Merit“.

Dorim şi din partea bisericii ortodoxe prea veneratului conducător al bisericii săseşti mulţi ani, în deplină putere sufletească şi corporală, spre folosul acestei biserici şi la patriei noastre comune.

---

mereu avizat la sprijinul Domnilor şi boierilor din Ţara românească, nu putea să aibă atitudine permanent ostilă şi respingătoare faţă de încercările elementului românesc de a pătrunde într'însul. Dovadă că a şi pătruns încă din secolele XIV—XV imprimându-i pecetea unui centru de viaţă şi cultură românească, cum a devenit mai ales în a 2-a jumătate a secolului al XVI-lea prin activitatea desfăşurată acolo de diaconul Coresi şi de luminaţii preoţii braşoveni, între cari cel mai învăţat pare a fi fost protopopul Mihai, cel ce a ostenit şi reuşit la 1597 să procure mijloacele necesare pentru o construcţie de peatră pe seama vechii şcoale româneşti dela biserica Sf. Nicolae din Braşov.

Cu toate acestea, pela începutul secolului al XVIII-lea, când Domnul Ţării româneşti, Constantin Brâncoveanu, cumpărase două case mici — una în Şchei, alta în Braşovul vechi, — a întâmpinat împotrivire din partea conducătorilor saşi, cărora fu nevoit să le scrie în repetate rânduri «de vreme ce a cunoscut, că ar fi tânjind şi ar fi bănuind căci le-a cumpărat», cum se exprima el într'o scrisoare dela 6 Decemvrie 1708. Dar— continuă Brâncoveanu cu potolită mustrare — «nu sântem numai noi cumpărători de case acolea în Braşov, ci încă de mai 'nainte, după 'n zilele lu Matei Vodă, bogaţi de ceşti de ţară boiari au cumpărat, precum se şi vede, că până astăzi ţin şi stăpânesc şi nici cât n'au fost opriţi. Las că negustori, fel de fel, greci, sârbi au cumpărat şi cumpără totdeauna. Dar pe noi, cum ne osăbiţi Dvoastră? Şi aţi pus în socoteală, ca să nu ne îngăduiţi? Care lucru n'am fi gândit nici decum, ci încă socoteam, de vor avea vreunii opreală a cumpăra, iară pentru noi, necum să ziceţi ceva, ci încă să vă fie dvoastră cu părere bună. Mai vârtos că de am cumpărat acele case, nu ştiu să se fie făcând dvoastră nici o păgubire, că noi în casele acelea nu doară că vom să punem să se vânză au niscai vinuri, au să se lucreze alte meşteşuguri (că din mila lui Dumnezeu cu aceea hrană nu ne hrănim) fără cât având prin multe locuri case, ni-au poftit inima ca să avem şi acolo nişte căscioare, să se afle şi câteodată să fie şi pentru odihna oamenilor noştri, ce trimitem cu trebi şi s'ar fi căzut nicidecât despre partea dvoastră bănueli să nu auzim pentru aceasta; că ce mare lucru iaste? Mai vârtos că noi pe dvoastră în multă dragoste să avem... şi oamenii d-voastră orce li-ar trebui şi ar pofti din ţara noastră a cumpăra, au vii, au case, au niscai bucate, neopriţi sânt; dar dvoastră a ne opri şi a nu ne îngădui să ţinem acele case, din ce pogoară şi ce este pricina, poftim pe d-voastră un răspuns să avem. Şi cu aceasta sfârşind, mila lui Dumnezeu să fie cu d-voastră pururea»...

Dacă un principe destoinic şi influent ca Brâncoveanu, stăpân al unor întinse moşii în sudul Transilvaniei şi ctitor al bisericilor dela Ocna-Sibiului, dela Sâmbăta de sus şi dela Făgăraş, întâmpina astfel de rezistenţă din partea magistratului braşovean, ne putem imagina, cât de anevoie putea să pătrundă elementul românecc în acest oraş, pentru care era totuş o condiţiune de existenţă şi de înflorire tocmai imediata şi buna lui vecinătate cu Ţara Românească.

Pentru exclusivismul citadin al saşilo nu este mai puţin grăitor nici cazul celuilalt centru politic, economic şi cultural dela graniţa sudică a Transilvaniei, cazul oraşului Sibiu. Acesta, situat în mijlocul unei străvechi populaţiuni româneşti cu pronunţate aptitudini spre progres, a fost

Nr. 7089—1932 Ep.

Concurs

Pentru conferirea a trei burse de câte Lei 2000 (douămii) fiecare, din fondul cultural Alexandru Lebu, se publică concurs.

Pot concura la aceste burse numai elevi ai şcoafelor ortodoxe de cântăreţi din Mitropolia ortodoxă a Ardealului.

Concurenţii vor înainta până la 1 Noemvrie a. c. cererile lor Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, anexând următoarele acte:

1. Certificat eliberat de direcţiunea şcoalei de cântăreţi unde studiază, dovedind înscrierea pe anul şcolar 1932—33,

2. Certificat despre starea materială a concurentului.

Sibiu, din şedinţa secţiunilor unite a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 20 Septemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Datoria predicatorului

Nu se poate spune că preoţimea noastră nu predică. Credincioşii sânt setoşi de învăţătură religioasă. Cu toate acestea predica nu-şi ajunge scopul. Cunosc biserici la ţară, cercetate de credincioşi, în care se predică rar şi biserici aproape goale, în care se predică regulat.

Nu se poate spune că predica umple biserica, iar lipsa predicei explică enigma bisericilor goale.

Cu toate acestea predica e necesară în aceste zile de confusie morală şi intelectuală.

Predica constătătoare din platitudini, fără studiu şi fără pregătire serioasă, este o plagă.

De aceea stăruim din răsputeri a cere să ţinem predici serioase, studiate şi cu unctiune divină. Marele predicator catolic, Bossuet scrie: «Celce ar da dela prestol pâne nebinecuvântată, comite un păcat înfiorător; tot astfel celce dela amvon n'ar propovedui *cuvântul* lui Dumnezeu, ci speculaţiile şi îndoelile proprii **săvârşeşte un sacrilegiu». Un avertisment serios!**

Căci preotul predicator n'are să vestească părerile sale, judecăţile, sale ci adevărul Bisericii, primit dela Isus Hristos şi cuprins în doctrina bisericii.

In ştiinţele profane sânt experţi, cari în câteva lecţii expun adevărurile fundamentale ale respectivei ştiinţe. Tot astfel ar trebui să facem şi în predică: să expunem adevărurile religiei noastre, ca oamenii să le cunoască şi să ştie pentruce ţinem la credinţa strămoşească.

Dar scopul predicei nu este numai expunerea adevărului de a îndruma sufletele spre viaţă eternă ci de a-i întoarce pe aceia, care au rătăcit dela calea vieţii, iar pe ceice umblă pe această cale să-i ajutăm ca să progreseze spre o mai mare desăvârşire.

Persoana, care ascultă predica, este poate o mamă, care vine cu copilul său la bisarică, în speranţa că va auzi ceva ce va determina să cunoască pe Dumnezeu, sau soţia unui bărbat fără suflet care vrea să-l întoarcă la Dumnezeu.

Preotul predicator trebue astfel să expună credinţa în Dumnezeu, încât să stârnească simţământul pocăinţii şi să proclame puterea lui Isus de a mântui pe păcătoşi, făcând buni pe cei răi, şi pe cei buni să fie şi mai buni.

Cuvântul lui Dumnezeu şi Sf. Taine ne vindecă de cele două defecte ale firii omeneşti, de ignoranţă şi de slăbiciune, prin instrucţie şi prin întărire.

Influenţa predicei în zilele noastre atârnă de autoritatea instrucţiei. Preotul nu se poate mulţumi cu afirmaţiuni, ci argumentând tot ceeace afirmă. Şi mai ales făcându-se pildă bună, căci şi Mântuitorul *făcea ceeace învăţa*, cum spune la Faptele Apostolilor: Cuvântul cel dintâi (tratatul-evanghelic dela Luca) a fost despre ceeace a *săvârşit* şi a învăţat Isus.

Tr. S.

Asociaţiunea culturală la Deva

Fruntaşii români ai oraşelului cu nume dacic, aşezat pe malul stâng al Murăşului, au făcut cu prilejul serbărilor „Astrei", cea mai călduroasă primire celor veniţi în mijlocul lor ca vrednici apostoli ai culturii româneşti.

Deva, înveşmântată de sărbătoare, cu flori, verdeaţă şi flamuri, era ca o grădină fermecată, unde s'au întrunit mulţimea de ţărani în haină albă, aduşi de sfatul preoţimii lor, şi numeroşi alţi oaspeţi, sosiţi din apropiere şi depărtări.

La aceste serbări a luat parte şi I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, membru în Comitetul central. A sosit în Deva la ora 8^{3}_{4} şi a fost întâmpinat la biserica ortodoxă de toate autorităţile civile şi militare, în frunte cu dl ministru al instrucţiunii şi cultelor D. Gusti, Voicu Niţescu ministrul agriculturii, fostul ministru Dr. Aurel Vlad, vicepreşedintele „Astrei" Dr. Gh. Preda, Dr. E. Atirescu prefectul judeţului, precum şi elevii şcolilor şi un foarte numeros public. In uşa bisericii preoţimea l-a întâmpinat cu sfânta Evanghelie şi Cruce. Intrând în biserică I. P. S. Sa a slujit sfânta liturghie asistat de protopopii: Dr. V. Bologa, Iosif Morariu, Virgil Nistor consilier arhiepiscopesc, I. Duma, Dr. V. Oană, I. Indreiu, I. Josan, I. Moţa, preoţii: G. Popovici, N. Duma, Sebastian Ciocan şi diaconii I. Dinu şi E. Oprean. In decursul liturghiei s'a hirotesit întru protopresbiter onorar preot Ioan Mota, administrator protopopesc, Orăştie, şi a hirotonit întru presbiter pe diaconul Eusebiu Oprean, ales şi întărit în Petrila Lunca de jos.

La finea sfintei liturghii I. P. S. Sa a ţinut o impresionantă predică arătând legătura între credinţă şi cultură şi ce a însemnat Mântuitorul şi evanghelia Lui pentru viaţa, cultura şifericirea oamenilor. A arătat că adevărata viaţă stă în legătura strânsă cu Dumnezeu şi trimisul Lui, Isus HristosMântuitorul, a arătat sensul adevăratei vieţi: „Eu sânt calea, adevărul şi viaţa", Evanghelia creştină trebue să pregătească sufletele, să formeze caractere creştine, de care mai mult se simte nevoia azi, pentru a putea pune temelia edificiului culturei noastre naţionale. Cu binecuvântarea bisericii s'a pus temelia Astrei de mitropolitul Şaguna şi s'a început şi praznicul cultural de azi, acest praznic al luminei sufletelor, şi astfel s'a impletit această superioară sinteză între credinţă şi cultură şi viaţă.

De încheiere a implorat Cerul să trimită binecuvântarea asupra lucrărilor congresului.

I. P. S. Sa a luat parte la şedinţa de deschidere, a salutat Congresul, stăruind pentru rămânerea sediului la Sibiu, apoi la banchet unde a vorbit pentru Suveran, şi a luat parte la conductul etnografic, apoi seara s'a întors la reşedinţa Sa.

In ziua a doua s'a desfăşurat discuţie lungă asupra raportului general al comitetului, lămurindu-se aproape toate chestiunile în legătură cu activitatea sa de până acum.

In locul dlui preşedinte *Vasile Goldiş*, căruia i s'a adus în mod unanim cea mai sinceră recunoştinţă şi a cărui demisie era irevocabilă, adunarea generală alege de preşedinte al Asociaţiunii pe dl profesor Iuliu Moldovan, care în alese cuvinte mulţumeşte pentru onoarea ce i se face şi promite să conducă Asociaţia în spiritul vechei tradiţii, solicitând concursul bisericii.

~AVIZ~

La şcoala de cântăreţi din Sibiu sânt vacante 40 locuri în anul prim Se invită On. oficii parohiale şi protopopeşti să îndemne credincioşii şi trimite fiii lor la această şcoală, condiţiile arătate prin Circular. No. 5486 din 5 Iulie a. c. publicată în organul oficial.

Sibiu, din şedinţa bisericească ţinută la 13 Septemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Biserică nouă ortodoxă în Timişoara. In luna August a. c. s'a început construcţia unei biserici militare ortodoxe, în parcul spitalului militar din Timişoara-Cetate. Biserica va servì atât nevoilor sufleteşti ale credincioşilor militari, cât şi celor ale credincioşilor civili. Se speră cu tărie, că în vara anului 1933 lucrările vor fi terminate. Rămâne ca, după marile sacrificii făcute până în prezent de garnizoană, *înzestrarea bisericii cu sfintele obiecte* necesare pentru oficierea serviciilor religioase să se facă şi prin contribuirea generoasă a credincioşilor. Garnizoana face apel la toţi drept credincioşii, să contribue la înzestrarea bisericii, donând după dorinţă, unul sau mai multe din obiectele necesare: vestminte, icoane, cărţi, şfeşnice etc., la *Comenduirea Pieţei, Timişoara*, pe adresa Şefului religios, care va confirma, înscris, primirea.

în stare a se împotrivì până la începutul secolului al XIX-lea necontenitelor încercări ale acestei populaţiuni de a pătrunde între zidurile lui. Când izbutise între anii 1733—37 episcopul Inochentie Micu-Klein, originar din apropiata comună Sadu, să pună stăpânire asupra unui imobil, pe care i-l dăruise în Maierii Sibiului baroneasa Ana Maria de Hochberg, saşii s'au alarmat de groază că li s'ar ştirbì aşa zisa: «puritate naţională» prin această posesiune valahă şi n'au lipsit a opune vlădicului rezistenţă continuă, până când acesta s'a văzut constrâns, în cele din urmă, să-şi vândă imobilul pentru suma de 200 fiorini.

Mai stăruitor a fost însă episcopul ortodox Vasile Moga, care cumpărând la 1819 dela fostul guvernator al Transilvaniei, contele Gheorghe Bánffy, o casă în Strada Cisnădiei, azi Strada Regina Maria cu suma de 36.000 fiorini pentru trebuinţele episcopiei şi ale seminarului, nu s'a lăsat învins de împotrivirea saşilor, cari încercară toate mijloacele spre a strica târgul, chiar după ce contractul fusese aprobat de însuşi guvernul transilvan. Protestul saşilor sibieni a ajuns până la cancelaria curţii împărăteşti din Viena, unde a fost însă respins. Astfel casa cumpărată de blândul episcop Moga, cu banii strânşi din colectele benevole ale preoţilor şi credincioşilor săi, a rămas până în timpul de faţă proprietatea consistoriului ortodox-român din Sibiu.

Cazurile de intoleranţă orăşenească faţă de elementul românesc au fost numeroase şi în restul Transilvaniei. La Turda d. e. «congregaţiunea întregii universităţi a nobililor» a decis ca în termin de 8 zile să fie alungaţi toţi românii din casele şi pe moşiile nobililor, iar cei ce nu-i vor alunga, să fie pedepsiţi «iremissibiliter» cu câte 15 fiorini. Această deciziune dela 19 Iulie 1711 a fost reînvită la sfârşitul anului următor şi mai drastică luându-se măsuri pentru alungarea şi extirparea Valahilor din acest oraş. La 5 Decemvrie 1712 s'a decis cu învoire de obşte *alungarea şi extirparea* Valahilor din oraşul nostru, ca să fie daţi afară şi aşezarea lor în oraşul nostru să nu mai fie tolerată (az oláhoknak városunkból való kihajtása és kiirtása iránt, közakaratból megegyezének, hogy kiüzettessenek és lakások városunkban ne patiáltassek» cf. Orbán Balázs, *Torda város környéke*, Budapest 1889 pag. 271).

Iar la Cluj, după ce românii ortodocşi obţinură dela cancelaria Curţii din Viena permisiunea de a-şi clădi, în afară de zidurile oraşului, o modestă casă de rugăciuni, în şedinţa dela 5 August 1790 consiliul oraşului Cluj a protestat solemn contra zidirii declarând că nu va îngădui niciodată, sub nici o condiţie, clădirea unei biserici româneşti pe teritorul Clujului. Impotriva voinţii protestatorilor biserica ortodoxă a fost clădită totuşi la 1795, dar la *marginea* oraşului, unde se află şi în timpul de faţă. Cu cinci ani mai târziu era terminată şi biserica română greco-catolică. Aceasta fu zidită în *interiorul* oraşului cu cheltuiala episcopului Ioan Bob din Blaj.

Vitalitatea elementului românesc a fost aşa de biruitoare, încât şi-a putut permite să nesocotească opreliştile dela Braşov, Sibiu, Cluj şi alte oraşe ale Transilvaniei, precum şi deciziunea brutală dela Turda. Incetul cu încetul a pătruns mai întâi la periferia oraşelor, iar în jumătatea a 2-a a secolului al XIX-lea a isbutit să pătrundă şi în centrul lor, bineînţeles în număr mai modest şi fără pretenţia de a schimba aspectul străin al acestor oraşe, ai căror conducători

Cerem dreptate

Clerul bisericii ortodoxe române este earăş lovit în sentimentul său de dreptate şi demnitate, când, ignorându-se protestele sale — unde cerea tratament egal cu al celorlalţi slujbaşi ai bisericilor neortodoxe, — s'a deschis din partea onoratului guvern pe seama ministerului finanţelor, pe exerciţiul 1932, un credit bugetar în sumă de **15 milioane** lei, pentru completarea salariilor numai ale preoţilor **uniţi,** pe lunile Iunie, Iulie, August, Septemvrie, Octomvrie şi Noemvrie 1932.

Bugetul statului român stă aproape închis pentru preoţimea *ortodoxă*, — şi eată că preoţii *greco-catolici* incasează completarea de salarii până în Decemvrie întâi...

In numeroasele greutăţi, financiare, economice şi de altă natură, ce bântue lumea şi ţara, la noi s'au găsit totuş 15 milioane pe seama clerului greco-catolic; — dela cei ortodox, neasămănat mai sărac materialiceşte, se pretind sacrificii nouă materiale, *în interesul general(?) al statului*...

Un sentiment adânc de durere, o nedumerire care ar putea deveni primejdioasă, s'a săălşluit în sufletele întregii preoţimi ortodoxe, a cărei muncă, în interiorul statului român, se pare că este în adins stânjenită din partea vremelnicilor ocârmuiri.

In numele acelei preoţimi, luată mereu cu răul, în numele milioanelor de conştiinţe creştine ale ortodoxiei, cerem din nou şi stăruitor onoratei stăpâniri româneşti un tratament care să nu ne jignească zilnic, şi care să ne dea posibilităţile de-a ne îndeplini toate datoriile către biserică şi neam.

Cerem dreptul nostru la viaţă, care nu ni-l pot discuta decât duşmanii doctrinari ai religiei creştine, oamenii de aventură, pentru cari biserica a devenit o instituţie povarnică şi inutilă a vieţii statului.

Intelegem să suportăm în tăcere jertfele ce ni le impune ţara strâmtorată, — dar jertfele să fie impuse, totdeauna în aceeaş măsură, şi clerului celorlalte biserici. In binecuvântata noastră patrie însă clerul ortodox, material cel mai slab situat, este tot odată şi cel mai nedreptăţit în dispoziţiile bugetare luate de foşti şi actuali guvernanţi.

Par'că se stabilise aşa numitul principiu al *proporţionalităţii* în distribuirea cotelor bugetare atribuite cultelor... Şi eată că şi acest principiu, drept şi cu rost, e osândit să rămâie răznit pe hârtie, salarizarea clerului fiind pusă la discreţia desăvârşită a celor întâmplător aflători la putere.

Se întreabă oare cinstitul guvern, încotro duce astfel de solicitudine pentru cultele ţării?

Parlamentarii ortodocşi, preoţi şi mireni, n'au oare nici un cuvânt de ridicat, ca să se curme neîntârziat modalitatea demoralizatoare cum se completează salariile preoţeşti, şi să înceteze în sfârşitnemai pomenita desconsiderare comisă faţă de biserica neamului şi drepturile ei?!

Congresul advocaţilor. Uniunea advocaţilor din România şi-a ţinut congresul în 8 l. c. la Cluj. După săvârşirea slujbei divine, preşedintele uniunii, dl C. L. Naumescu, a deschis congresul în sala teatrului, amintind şi marele proces al memorandiştilor, purtat înainte cu 40 de ani. Delegaţii autorităţilor salută congresul. Intâi a vorbit ministrul justiţiei, dl Mihai Popovici; apoi, în numele bisericii, P. S. Sa episcopul Nicolae, arătând că advocaţii noştri sânt chemaţi să întroneze earăş respectul pentru lege faţă de toţi ceice sânt călcători ai legilor omeneşti şi dumnezeeşti; ear cei drepţi şi cinstiţi să afle sprijinul lor totdeauna, şi astfel să se creeze în ţară atmosfera necesară de libertate şi legalitate, când nu se mai făuresc legi «prin care se decretează nimicirea avutului celorce au strâns câte ceva în cinste şi omenie, ca să se acopere datoriile unor risipitori».

Vorbitorul este călduros aplaudat.

Rugul cel nears

Evenimente religioase se întâmplă să treacă neobservate în sgomotul actualităţii, fără să ne dăm seama că e un dezastru moral neutilizarea clipelor de răpaus, de meditaţie şi de prăsnuire.

Anul trecut s'au împlinit 1500 de ani dela ţinerea Sinodului al treilea ecumenic. Cu acest prilej s'au publicat feluri te scrieri comemorative, împrospătând acel eveniment şi lecţiile lui pentru ziua de azi. Biserica ortodoxă a Ciprului s'a îngrijit de publicarea unui studiu de mare valoare, datorit teologilor greci de azi. Teologul rus Sergie Bulgacov, care trăieşte în pribegie, a scris la Paris un volum de 260 pag. cu titlul; »*Ragul cel nears*» despre Maica Preacurată şi pururea fecioara Maria.

In Anglia, literatura nouă teologică şi edificătoare este imensă. Intr'o biserică dela ţară, răposatul Episcop, teologul Gore a condus o misiune poporală între credincioşii cu care a copilărit şi a ţinut o cuvântare despre Maica Domnului, în care spunea următoarele: «In copilăria mea, alergam la menajerii să vedem animalele sălbatice; dar azi în cinematografe se ofer menajerii de fete şi femei nude şi bărbaţi, chefuind şi făcând orgii dobitoceşti. De altă parte literatura de azi, pentru care se pasionează tineretul şi sexul femenin, zugrăvesc adulterul şi toate perversităţile omeneşti, revolta în contra tuturor autorităţilor, despre care susţin că sunt stupide». Şi ca o reacţie în contra valului de imoralitate şi corupţie, Prea Sf. Episcop preamăria cultul Fecioarei fără prihană şi al Maicei cu dumnezeescul Prunc în braţe, care e simbolul vieţii fericite şi al gingăşiei îndumnezeite.

Aflu acum dintr'o biografie, scrisă cu multă pietate de către nepotul Episcopului Gore, că după slujba aceasta venerabilul teolog n'a mai apărut la altar, n'a mai propoveduit, s'a retras din sgomotul lumii şi a închis ochii pe vecie. Iar în ziua în care a murit, a apărut ultima lui scriere despre sfânta liturghie.

Biograful lui Gore comentează ultima predică, ţinută la ţară arătând că Maica Domnului reprezintă două mari idealuri: al Fecioriei şi al Maternităţii, deosibit de importanţe şi actuale azi, când valurile neopăgânismului modern încearcă să detroneze pe Maica Preacurată şi să aşeze pe pedestal pe Afrodita de la Hollywood a cinematografului, în care se proslăveşte adulterul, viciul şi putreziciunea trupului şi a sufletului.

Cultul Maicii Domnului e imortalizat în cultul bisericii noastre. Atâtea imnuri sfinte şi rugăciuni pioase în cărţile noastre rituale şi în sfânta liturghie sunt punctele de plecare către o reacţiune de însănătoşire a simţirii şi a întregei spiritualităţi de azi.

Copleşită cum este azi cultura românească de secularism şi de valuri de ireligiositate, acaftistele Născătoarei de Dumnezeu, sfintele imnuri şi icoanele Preacuratei Maice ne chiamă să ne reîntoarcem la o nouă viaţă în familie, în şcoală şi în societate. Astă primăvară, Adunarea noastră eparhială a aprobat Statute nouă pe seama Reuniunilor noastre de femei, puse sub patronajul preabinecuvântatei împărătese cereşti, Maria, idealul Fecioarelor şi al Maicelor.

Intre semnele sinistre ale epocii noastre socotim atacul făţiş al sfinţeniei căsătoriei şi nivelul scoborît al eticei sexuale. Reuniunea: Sf. Marie să fie legiunea amazoanelor lui Hristos pentru apărarea sfinţeniei căsătoriei şi a castităţii. *Tr. S.*

Organizaţi Oastea Domnului

---

saşi sau maghiari inventau tot felul de mijloace pentru a continua tradiţionala situaţie privilegiată a neamului lor. Şi aveau pentru aceasta întreg sprijinul stăpânirilor străine din trecut.

Dar, oriunde se înălţa în vre-un oraş al Transilvaniei o biserică şi o cruce românească, — cum s'au înălţat la Braşov, la Făgăraş, la Sibiu, Oradea, Sebeş, Orăştie, Arad, Deva, Lugoj, Timişoara, — era o dovadă sigură că ofensiva populaţiei rurale din prejma acestor oraşe a început a deveni victorioasă, izbutind să înlăture succesiv obstacolele seculare, ce întâmpinase în irezistabila ei pornire spre progres cultural şi economic.

Cu toate că luptau pe două fronturi, ca să poată înlătura aceste obstacole, ridicate în calea accesului lor spre oraş, atât de saşi, cât şi de unguri, românii au fost în stare să şi sporească populaţia urbană, în ultimele două decenii, anterioare războiului mondial, cu 2.5% faţă de naţiunile privilegiate ale Transilvaniei. Era în acest spor lent, obţinut cu multă trudă şi precauţiune, una dintre cele mai grăitoare dovezi ale vitalităţii lor etnice.

Un dicţionar util. Sub titlul acesta, cotidianul bucureştean, *Ţara Noastră*, dela 3 Septemvrie 1932, scrie următoarele:

Dicţionarul apărut şi datorit dlui E. HODOŞ sub titlul «MIC DICŢIONAR» s'a dovedit a fi util în scopul pentru care a fost alcătuit. Autorul a voit să pună la îndemâna orişicui, şi a şcolarilor mai ales, un dicţionar care să cuprindă neologismele, cuvintele străine provincialismele şi arhaismele. Prefacerile atât de însemnate pe care le sufere limba, aveau nevoe de o precizare, prin strângerea la un loc şi explicarea cuvintelor noui venite în limbă din afară sau cuvintelor populare, provinciale, etc. Scriitorii noştri au început să întrebuinţeze, în operele lor, multe cuvinte provinciale a căror explicare se impune. Ţinând seama şi de diferenţa de limbaj care există între diversele provincii acum unite, trebue să recunoaştem că dicţionarul dlui E. Hodoş era o operă necesară. Volumul de peste două sute pagini, format mic, portativ, constitue o carte utilă la îndemâna oricui vrea să explice un cuvânt românesc necunoscut. Il reamintim cititorilor pentru folosul care li-ar fi, consultându-l.

O bună publicaţie pentru popor. La 1 Septemvrie 1932, a apărut Nr. 13 din folositoarea publicaţie sătească «*Poporul Românesc*». Pe lângă multe şi bogate sfaturi în domeniul vieţii agricole şi gospodăreşti, pe lângă numeroase şi felurite ştiri, această revistă — unică la noi — are un prea frumos adaus *colorat* pentru covoare. Redacţia şi Administraţia: Gara Chitila, judeţul Ilfov. Abonamentul 120 Lei pe an. Se recomandă sătenilor, dar şi orăşenilor, s'o aboneze.

Mântuirea

— Povestire biblică —

Preotul Iotor îşi plimba privirea lui blajină peste grădina-i cât o pădure, în care mâna sa neobosită săditra toate podoabele din lumea verdeţii. Era fermecătoare o agavă gingaşă. Se apropie de floarea ei cu bun miros. Mireasma cea dulce îl copleşi ca şi aceea de tămâie. In sufletul lui se trezi dorul slăvirii lui Dumnezeu, care a împodobit pământul cu astfel de frumuseţi încântătoare. In bucuria lui mare făgădui Atotputernicului Ammon o jertfă bogată.

Puse slujile să taie îndată viţelul cel gras. Iar el îşi aştepta în linişte sosirea fetelor sale cu turmele dela munte.

Preotul Iotor avea şapte fete. Cea mai frumoasă se chema Sefora, iar cea mai ştrengăriţă Musa.

„Generaţie pesimistă“

Pentru tineretul intelectual, atât cel care frecventează încă universitatea, cât şi partea care a terminat recent studiile superioare, s'a formulat un titlu generic, poate cel mai propriu: «generaţie pesimistă». Este mare şi numărul acelora cari o proclamă «generaţia cultă», «generaţia viitorului», «nădejdea neamului», etc. In toate se cuprinde o fărâmă de realitate şi adevăr, însă niciuna din aceste formule nu exprimă obiectiv şi precis situaţia ce planează asupra tinerilor intelectuali.

Intraţi în şcoli, dintr'un impuls intern, unii; înghesuiţi dinafară, alţii, (opera părinţilor doritori să-şi vadă fiii «domni»), aceşti «oameni» stau azi la o răscruce neştiind ce direcţie să preciseze vieţii lor. Privesc în van iscodit în depărtări măcar o rază cât de palidă. Majoritatea sânt extenuaţi pe urma unei munci adesea lipsite de orce plăcere. Pesimismul domineză la capătul acţiunii lor.

Pot munci aceşti oameni? Pot munci în adevăratul înţeles al cuvântului? O astfel de întrebare nu poate fi întâmpinată decât de răspuns negativ. Generaţia tinerilor intelectuali nu poate munci temeinic pentru motive de o realitate strivitoare. Cei de pe băncile şcolii se văd în preajma unei aprige lupte pentru existenţă, în care, cu armele în mâni şi echipaţi complet, nu vor avea totuşi cu cine să-şi măsoare forţele intelectuale ce ar dobândi în şcoală. Realităţile vieţii le taie tot avântul spre muncă... Işi văd eforturile nerăsplătite. In consecinţă nu lucrează decât pentru a se înşela adesea pe ei înşişi.

O muncă, la capătul căreia nu se pot întrevedea nici măcar satisfacţii de nuanţă sufletească, nu are cum stimula pe om la realizări. Şi prima repercusiune a acestei lipse de stimuli s'a manifestat în detrimentul voinţei. «Generaţia pesimistă» *nu poate să vrea*. Orce soluţie trebuie dar să tindă la vindecarea acestei cangrene, care se întinde acaparând tot mai mult teren.

Dacă din ceata muncitorilor, cari trebue să activeze la dărâmarea acestei defecţiuni sufleteşti, dăscălimea nu poate lipsi, apoi acelaş rol merită să-şi însuşească orce factor de propagandă, orce pion harnic. Şi străduinţele tuturor trebue să-şi preciseze o ţintă clară: *revalorizarea cunoştinţelor*. Adică orce tânăr, care intră în universitate, sau într'o şcoală secundară, să fie obişnuit pe încetul a preţui cunoştinţele, ce îşi câştigă, nu în funcţiune de profitul material ce sr putea dobândi pe urma lor, ci pentru ele înşile. In ansamblul ideilor despre viaţă să se împace perfect gândul că orce situaţie socială comportă aceeaş demnitate şi importanţă că şi aceea de profesor, advocat, etc. cu atât mai mult, cu cât satisfacţiile de ordin intelectual, averea culturală a cuiva, sânt de aceeaş valoare la coarnele plugului, ori la bara justiţiei.

Revalorizarea aceasta, plasând cunoştinţele în afară de orce consideraţii sociale sau materiale, este un lucru impus de vremi şi de împrejurări. Lipsa satisfacţiilor de ordin material trebue compensată prin mulţumiri din domeniul spiritual. Odată ce această problemă s'ar realiza, plăcerea de a şti şi a cunoaşte ar deveni cel mai natural stimul spre muncă.

Tinăra generaţie *ar putea să vrea, căci are de ce.*

Ear munca distruge pesimismul.

D. Călugăr.

De-ale sectanţilor

— Corespondenţă —

Domnule Redactor, — Spre a arăta obştei cetitoare ce fel de «pocăiţi» sânt adventiştii de ziua a şaptea din părţile noastre, Vă rog să daţi publicităţii următoarele:

In ziua de 4 August 1932 şeful postului jandarmeriei din Rapoltulmare, jud. Hunedoara, Muntean Gh. a făcut perchiziţia la domiciliul locuitorului *Iunie Todor* din acea comună. In urma perchiziţiei s'au aflat, încuiate în lăzi, efecte militare în valoare de peste 30,000 lei: Vestminte, rufărie de pat, cisme pentru ofiţeri, centurii, o manta, o per. pantaloni, o tunică ş. a. Toate acestea au fost găsite în casa acestui rătăcit, a cărui soţie şi-a părăsit legea dimpreună cu un fiu al lor, *Iosif*, şi o altă copilă, azi măritată, trecând la secta adventistă de ziua a şaptea... Tânărul Iosif, adventistul, a fost încorporat în armată şi repartizat la regimentul 4 grăniţeri comp. 2, cu domiciliul în Chişineu-Criş. Acest sectant a crezut că a fura efecte militare, în valoare de peste 30,000 lei, şi a le transporta acasă nu e păcat... Mama şi sora lui s'au făcut complicii lui, ascunzând obiectele furate.

Cazul, de altfel, nu este isolat. Sectanţii «operează» şi în alte părţi ale ţării, căci statul le acordă drepturi fără să le şi merite. Pr. *I. T.*

„Tineretul dela răscruce“ şi cateheţii

Intr'un număr recent al *Telegrafului Român* s'a publicat un articol de lămurire sinceră, pentru «tinerii dela răscruce». A fost o chemare, ce cobora de pe înălţimea senină a adevărului din care izvoreşte viaţa, şi prin care curge viaţa în eternitate. Acest lucru este binevenit.

Azi, răscrucea vieţii noastre este plină de aceşti tineri, cari se frământă desorientaţi, — între realitatea crudă a vieţii sociale, şi lumina mângâitoare a idealismului tineresc. Ajungerea în răscruce înseamnă un moment de criză spirituală. Tinărul simte lipsa acelei provizii interioare care îi face accesibilă trecerea din «contingent» în «metafizic». Urmarea dramatică, este, că ei cade înfrânt de realităţi.

In felul acesta, iată, cum se iroseşte energia creatoare a tinerilor absolvenţi de licee, în laboratorul vieţii lipsite de înălţimea visării îndumnezeite!

Ne întrebăm, ce e de făcut? Cine poate veni în ajutor pentru a-i scăpa de înfrângerea dureroasă a răscrucii şi a-i îndrepta pe drumul adevărului, recoltând în felul acesta pentru societate, oameni de muncă şi creaţie, personalităţi? Nimeni mai mult decât catehetul.

Dar aceasta este una din cele mai grele probleme. Căci, de felul cum o rezolvă, rămâne răspunzător în faţa lui Dumnezeu, a societăţii, şi a neamului. De ce? Pentrucă acestea sânt cele trei mari realităţi ale vieţii omeneşti, şi pentru acestea trebue să fie crescut orce tânăr.

Deci, în sufletul lui, încă de pe banca şcoalei, să înceapă a se săvârşi acea lucrare de sinteză, dintre cunoştinţele ştiinţifice şi cele religioase. Lucrul este greu. Greu, prin faptul că organizaţia învăţământului nostru secundar este defectuoasă. Toată puterea de muncă, de gândire, de simţire este jertfită pe altarul Molohului ştiinţei.

Elevul constă numai din cap, în care toţi toarnă formule, teoreme, teorii, evenimente, date, ca unice probe reale, din care constă viaţa. Sufletul tinărului, trăind în această atmosferă, ajunge dela un timp rob al acestei lumi numai de relaţie fenomenală.

Iată, cum se uită inima. Se uită miezul cald al vieţii, în care germinează aspiraţiile însetate de metafizic, de îndumnezeire.

Acum, pus în faţa acestor realităţi, catihetul trebue să pătrundă în alcătuirea tainică a esenţei, din care este ţesut fenomenul, să iniţieze elevul în realitatea misterului. Să-i dea posibilitatea de a putea recunoaşte, că orce cunoştinţă are în sine o frumuseţe divină şi că ea nu este decât o fereastră prin care noi putem privi în nemărginire, în divinitate.

Crescut sub această disciplină, elevul câştigă posibilităţi nouă de a reflecta asupra lucrurilor. Gândeşte meditând, şi meditează interiorizând. Câştigă abilitatea pătrunderii în conţinutul sufletului, descoperind aici o lume nouă, plină de farmecul credinţii, dragostei, nădejdei, dreptăţii, binelui, frumosului, milei, adevărului, — adică în adevăratele valori ce stau la temelia vieţii.

Prin această elaboraţie ajunge la convingerea că aceste realităţi spirituale sânt superioare celor ştiinţifice. Lumea poate trăi, şi viaţa se poate continua fără investigaţiile ştiinţei, — dar fără credinţă, dragoste şi nădejde, nu.

Când a ajuns elevul să se integreze într'o atare concepţie despre lume şi viaţă, înseamnă că are un conţinut spiritual. Are provizia necesară, pe drumul lung şi accidentat al idealului ce i-a robit fiinţa. Şi, când va termina liceul, nu va mai fi torturat de realitatea tragică a răscrucii, în alegerea carierii. Ci, va merge drept, şi plin de încredere, că în orce carieră ce va îmbrăţişa, munca lui va fi o rugăciune ridicată Creatorului; o binecuvântare ce se revarsă asupra societăţii; şi o biruinţă glorioasă a neamului său. Cateheţi să ia aminte!

Pr. *C. Zolcan.*

Cine se scuză, se acuză

Statusul catolic în forma în care s'a aranjat la Roma, e menit să producă multă gâlceavă în ţara noastră.

Mai recent ziarul «Cuvântul» dela Bucureşti a publicat un prim articol de un jurist, care arată bazele şubrede ale acordului dlui Valer Pop. Fosta Excelenţă a răspuns repede arătând că donaţia împărătesei Maria Terezia trebue respectată. Această donaţie a slujit iezuiţilor în scopuri de propagandă. Dar iezuiţii au fost alungaţi din Austro-ungaria şi averile lor sânt redate catoliciior maghiari şi şvabi. Fosta Excelenţă îndeamnă să n'avem grijă: Se vor înfrupta şi românii greco-catolici!

Dar unde stă scris că privilegiile acordate de Maria Terezia trebue reînviate în România ortodoxă?

Fetele în împărăingenirea amurgului îşi strânseră oiţele şi le mânară în cântece vesele la adăpătoare. Această fântână o descoperiră de curând tinerii ciobani amalaciţi. Şi ei poftiră aici şi pe fetele preotului Iotor, fiindcă celelalte două fântâni erau prea departe. Dar pricina adevărată nu era depărtarea ci împrejurarea că Ahod, cel mai frumos flăcău amalacit înbea din tot sufletul său pe frumoasa fecioară Sefora.

Tinerii amalaciţi îşi adăpau cu grijă oile.

— Zi frumoasă ne a dat astăzi Domnul nostru cel bun, Ammon! grăi flăcăul Ahod către soţii săi ciobani.

— Să-ţi fie dar de bine! îi răspunse îndată Gherson cel posomorât.

— Frate dragă, tu de o vreme te-ai acrit cu totul! Şi nu te mai poţi bucura de nimic, îi vorbi iar Ahod.

— Ţi-e uşor ţie Ahod, căci în toată seara ale tale sânt toate zâmbetele Seforei. Spuneţi fraţii mei, n'am eu dreptate?!

— Adevărat, răspunseră toţi de-odată.

— O voi, toţi mă duşmăniţi pentru Sefora.

— Noi nu te duşmănim, Ahode, dar nu vrem să cuprinzi pe Sefora numai pentru tine!

— Eu n'o cuprind fecioară. O iubesc. Am dreptul pe care-l ai şi tu Gherson, căci şi tu o iubeşti. Dar să fie pace între noi! Ea nu ne iubeşte pe nici unul. Ea iubeşte numai pe Ammon! Şi 'n cântecele sale iubirea inimei ei toată o închină lui Ammon!

— Dar zâmbetele ei, la adăpatul de subt seară?

— Sânt răsplata numai pentru ajutorul ce i-l dăm!

— Dacă iubeşte numai pe Ammon, să-l ajute Ammon la adăpatul oilor! Eu nu-i voi mai ajuta!... De nu mă va săruta!...

— Nici noi! strigară de-odată şi ceilalţi.

— Fraţii mei, să nu fiţi necuviincioşi!

— Macină tu câte vreai căci noi vom face ce stim! Dar eată că s'apropie fetele preotului Iotor!

Turmele de oi mişcau încet. Tălăngile lor lor răsunau domoi în liniştea înălţătoare. Pe urma lor păşiau cu gingăşie fetele cele mai frumoase din pământul Madianului.

— Slavă ţie, Sefora, roza cea mai mândră din grădina Madianului.

— Pacea lui Ammon şi vouă, flăcăi voinici, dela Sefora preotului Iotor! Dar cum se face de acum ne întâmpină cu bunsositul Gherson cel tăcut?

— Astăzi nu mai sânt tăcut, pentrucă iubirea inimii mele m'a învăţat a grăi! Te iubesc, Sefora. Şi azi numai aşa vor bea oiţele tale apă, dacă...

— Nu fi obraznic, Gherson, îi răspunse îndată Sefora. Ammon iubeşte, pe cei necuviincios şi nelegiuiţi! Ne vor ajuta ceilalţi flăcăi la adăpost!

— Nici noi nu vă ajutăm!

— Ce i cu aştia, Ahod?

— Îi ispiteşte duhul cel rău. Ahod se apropie de găleată să scoată apă.

— Să nu te atingi de fântână? răcni Gherson.

— La o parte, adauseră ceilalţi.

Se începu încăierarea. Gherson îmbrânci pe Ahod şi se năpustì asupra Seforei.

— Stai! Nu mai mişca, ticăloşule, răsună deodată un glas puternic şi 'n clipa următoare un apărător necunoscut răsări în faţa lui Gherson.

— Cine eşti, tu? întrebă ulait, acesta.

— Sânt, închinător de Dumnezeu! El mi a sădit în inimă porunca să apăr pe celce n'are ajutor! Pieriţi de aici îndată!

Alte țări pun siguranța statului mai presus de privilegiile anahronice. România stat național și ortodox împinge toleranța până la limita, în care minoritățile confesionale și naționale o încalecă.

Un scriitor deșanțat ca Panait Istrati, văzând trista soarte a Mănăstirii Neamțu, odinioară fortăreață glorioasă a ortodoxiei, a scris revoltat că nici bolșevicii nu au mai mare dispreț pentru ortodoxie decât guvernanții acestei țări. Stări într'adevăr uluitoare.

Care ar trebuì să fie urmarea logică?

Într'un prim articol apărut în *Unirea* blăjană, dela 10 Septemvrie a. c, semnat de pseudonimul A. C. Albinus, se recunosc pe față următoarele adevăruri [care dacă le-am spune noi, ortodocșii, am fi învinuiți că sântem, cel puțin, preocupați sau tendențioși], — adevăruri mărturisite la adresa catolicismului ardelean:

Romano-catolicii sânt «*în mare parte*» [spune articolul Unirii] «*vinovați de izgonirea vlădicilor uniți din Alba-Iulia și de lunga vacanță a scaunului episcopesc*»...

Tot romano-catolicii ardeleni poartă vina pentru:

prigonirea episcopului Clain;

menținerea iezuiților în cartea vlădicilor uniți [pentru a-i spiona];

împotrivirea îndârjită când cu așezarea scaunului episcopal unit la Oradea Mare, și alte acțiuni de felul acesta, care au culminat în înființarea faimoasei episcopii de Hajdudorog...

In chestiunile materiale, biserica greco-catolică, deși asigurată prin manifeste și diplome, a rămas nedreptățită, ear biserica romano-catolică ardeleană «*s'a înșanțuit cu fondul de religiune, școlar etc. între zidurile necanonice ale* **Statusului catolic** *și n'a îngăduit să se cheltuească nici un ban pentru biserica română unită*».

Acelaș articol al foii mitropoliei dela Blaj mai relevă o «*mare greșală*» a catolicilor latini: *lipsa predicei românești în bisericile lor în Ardeal, «unde nu poți să asculți cuvântul lui Dumnezeu în limba românească». «Acest fapt,* se zice în Unirea, *e cu atât mai uluitor, fiindca e contrar indicațiilor sfintei Scripturi și practicei bimilenare a bisericii catolice*»

Dacă așa stau lucrurile, și nu alt fel, viitorul bisericii greco-catolice române nu mai poate fi legat de „Sfântul Scaun", care a săvârșit și săvârșește «*greșelile*», unele chiar «*mari*», față de această biserică; — ci urmarea logică este: repararea *greșelii și mai mari dela anul 1700, și revenirea la legea întregului popor românesc.*

Nr. 6903.

AVIZ

Având în vedere Circulara cu numărul 4561 din 30 Maiu 1932 în chestia contribuțiilor pentru construirea unei biserici ortodoxe române în Sarasău, Maramureș, invităm oficiile parohiale și protopopești să înainteze până la 20 Octomvrie a. c. la Consiliul arhiepiscopesc numele donatorilor și sumele, rezultate din colecta în acest scop.

Sibiu, 4 Septemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

La Mănăstirea Neamțu. Printre conferințele cercului «Solidaritatea» dela Mănăstirea Neamțu, remarcăm pe aceea a dlui profesor Dr. St. Bogdan cu titlul: *Credința ca bază a educației și a culturei.* Citâm acest adevăr central din această conferință: Dacă Isus Hristos n'ar fi scos din legiuirile țării noastre, din obiceiuri și din viață, care e realistă, materialistă, de o industrie acaparatoare, de o veșnică preocupare numai de afaceri și de îmbogățiri, fața societății de azi ar fi cu mult mai senină decât este. Prea ne stăpânește concepția păgână a vieții, închinarea la idoli, acapararea lacomă de bunuri materiale. Se uită cu desăvârșire atitudinea morală a religiei creștine, capabile să ne aducă pacea și iubirea deaproapelui». Câtă vigoare câștigă aceste cuvinte izvorâte din sufletul unui mirean luminat și distins savant!

In cercul de studii social creștin, înființat de I. P. S. Sa mitropolitul nostru, dl profesor are un important rol ca membru fondator al cercului și sperăm să-l vedem în curând la Sibiu, propagând acest crez al credinței, care va da o nouă direcțiune culturii naționale.

Scrisori dela sate

— Mișcarea culturală în comuna Ohaba —

Fruntașa comună dela porțile Secașului, Ohaba, locul desfășurării marilor misiuni religioase cu care păr. protopop Dr. Vasile Oana își inaugură activitatea de diriguitor al tractului Sebeș, are mereu zile bogate în manifestații înălțătoare.

Astăzi, când scriu rândurile acestea, se împlinește un an de-atunci și se vede că pilda dată de preoții misionari ai tractului Sebeș a prins rădăcini.

Un grup însuflețit de tineri cu carte, studenți universitari și elevi de școală secundară, strânși la odihnă, în preajma vetrelor părintești, de lunile de vacanță ale verii, au înființat o societate culturală, în cadrul căreia au aranjat până acum două producțiuni pentru popor. Prima, Duminecă 24 Iulie; cea de-a doua, Duminecă 28 August.

Incredințați că încearcă o noutate obișnuită puțin pe acolo și astăzi insuficient sprijinită de cei îndatorați la aceasta prin însăș situația lor de stâlpi și luminători oficiali ai satelor, tinerii deschizători de drumuri înțelenite, purtați de nobilele lor năzuinți, au început a da poporului, ca de 'nceput, un program *recreativ.* Iar printre clipele de voie bună, ca o chemare venită de departe, aduceau aminte de veșnicie, rugăciuni din bogățiile «Oștii Domnului», cântate cu simțire de o domnișoară elevă de școală normală care e și conducătoarea ostașilor Domnului din Ohaba.

Gândul lor, țintea alte zări, — mai înalte. Laturea programatică-învățătoare, cultivată cu stăruință și pricepere, avea să însemneze un pas pronunțat în progresul urmărit de ei. Așa se face că în programul celei de a doua producțiuni au înscris o conferință: Invățătura și foloasele ei, — desvoltată cald și convingător de un student în teologie.

Momentul culminant în ambele producțiuni a fost însă altceva:

Simțitori la suferințele celor lipsiți, au strâns cum numai ei știu, un fond cu care să lucreze și au înscris în programul societății un nou capitol: *al carității, al binefacerilor.* Am asistat la desfășurarea punctului final al producțiunii din urmă, cu inima strânsă de emoții. La chemarea președintelui, din marea de capete ce umpleau curtea unde s'a desfășurat programul, se desprindeau chipuri de mame cu copiii de mână și, făcându-și drum prin mulțime, mergeau să primească darurile de hăinițe făcute odraslelor lor lipsite. Am urmărit fețele acestea luminate subit de-o rază de fericire și, în lacrimile dela capătul genelor pe care un colț de năframă le ștergea discret, am citit cuvinte de recunoștință. In preajma mea, un suflet robit de simțeminte alese, cu ochii muiați în lacrimi, scapă un oftat. Parecă voia să spună ceva, dar înduioșarea îi stinse glasul. In perspectivă, pe-un colț de cer senin, în locul învățătorului de pe munte ce fericea pe cei milostivi, scobora înconjurat de slava Lui: Judecătorul, rostind cuvinte pentru cei plecați spre sulerințe: ...*gol am fost și m'ați îmbrăcat*...

Sânt lucruri care nu se uită și nu le putem pune sub obroc. Trimitem deci în lume *veste bună* pentru toți îndrumătorii de pretutindenea, spre încredințare și îndemn: *Entuziasmul tineresc lucrează. Căutați-l, folosiți-l și îndrumați l în albii prielnice!*

Gr. T. M.

In atențiunea preoților catiheți!

Zilele trecute ne-a sosit dela București, broșura de 68 pag. *Paște mielașeli mei,* călăuzitor metodic pentru învățământul religios în școalele primare, de Pr. Dr. Marin C. Ionescu, profesor de religie la seminarul pedagogic-universitar și la liceul «Gh. Lazăr» din București. Broșura e tipărită la «Astoria», se vinde cu 30 lei și se găsește în depozit la Librăria Arhidiecezană.

Autorul, după prefață, dă o serie de articole lămuritoare: 1. Cu Dumnezeu sau fără Dumnezeu; 2. Sarcina mea e ușoară; 3. Personalitatea preotului profesor de religie; 4. Cum poți să intri în tainele vieții copiilor?; 5. Cum trebue să predăm învățământul religios în școalele prtmare?; 6. Povestire sau interogație; 7. Momentele psihologice; 8. Realizări practice; 9. Cele dintâi raze de lumină creștinească și șase schițe de lecții de religie pentru copii.

Broșura nu e nici o didactică a învățământului religios în școala primară, nici metodica acestui învățământ, ci mai mult un îndemn către viitorii catiheți de a privi în față marea problemă a educației religioase cu seriozitatea ce ni-a lipsit. Nu tuturor provinciilor, pentrucă în Mitropolia ardeleană problema catehizației nu e nouă, — cari am avut pe eruditul Simeon Popescu și pe laboriosul Dr.

Ochii streinului împrăștiau fulgere și toată înfățișarea lui era măreață. In jurul creștetului său lucia o cunună de lumină. Iar ființa lui părea că se face tot mai mare.

Ciobanii amalaciți se înfiorară și priviau zăpăciți la streinul răsărit ca din pământ. Și se depărtară apoi cu teamă. La fântână rămase numai streinul și fetele și ciobănașul Ahod.

— Vino, om de omenie, să ajutăm fetelor la adăpatul oilor!

Adăpară. Turmele beură bine. Sefora mulțumi cu căldură streinului pentru ajutorul dat. Își luă apoi rămas bun și plecară fetele cu oile spre casă, unde le aștepta cu nerăbdare tatăl lor îngrijat de întârziere.

— De ce-ați zăbovit atâta, fetele tatii? le întrebă îndată la sosire preotul Iotor.

— O, tată dragă, șopti Sefora și căzu în brațele părintelui ei bun.

— Ce i cu tine, fata tatii?

Fetele îi povestiră toate cele întâmplate. Preotul Iotor asculta cu luareaminte povestirea copilelor sale și la urmă grăi:

— Slavă Ție, Doamne, Atotputernice Ammon, care mi-ai mântuit pe Sefora mea cea dragă! Căci streinul numai trimisul Tău a putut să fie! Îți voi aduce jertfă îndoită! Dar unde ați lăsat pe strein? Și eu îi sânt dator cu mulțumită!

— A rămas la fântână cu Ahod!

— M'oi duce eu să-l poftesc în casa noastră, ca să se veselească și el cu noi. Voi grăbiți de gătiți celese se țin de jertfă.

II

Prin Arabia stâncoasă chiuea cumplit vijelia. Alerga înfiorător viforul printre munții cu prăpastii și ploaie grea isbea în trupul stâncilor. Părâuăle își aruncau sălbatec în văi apele schimbate 'n spumă. Nori de cătran se 'năcierau prin văzduhul întunecat. Câte o pleasnă de fulger sprinten mai înviora întinsul boltii negre și trăsnete grozave sgudueau încheleturile cerului și ale pământului.

Par'că era ziua judecății celei de pe urmă...

Vreme grea era și pe culmile Horebului. Un cioban voinic se căsnea 'n sudori să și strângă turma în o peșteră. Vântul aspru îi zburlea barba mare cât un caier și bătută de brumă, i-o ridica în față și i-o isbea de zidul pieptului său lat. După multă trudă oile intrară și se sgâlbă fricoase prin adâncul peșterii, iar ciobanul obosit se așeză pe bolovanul din gura ei.

Se sgâi în vâltorile furtunii. Fața lui era copleșită de o jale adâncă. Ochii lui părlau a căuta ceva prin zare.

Viforul încetă. Cerul se limpezi. Oile se îmbulzeau să străbată iar la larg.

Un glas prelung răsună printre coastele de munți:

— Moise!

Ciobanul ascultă. Se uită împrejur. Dar din pricina pădurii mari nu zări pe nime.

Glasul s'auzi acum și mai deaproape:

— Moise!

Ciobanul porni în partea din care s'auzise glasul. O făptură omenească se desprindea din desișul copacilor și se opintea să urce coasta Horebului. Era socrul său, preotul Iotor.

— Pacea Domnului cu tine, Iotor, tatăl Seforei mele iubite!

— Binecuvântat să fie Domnul, care te-a mântuit pe tine și turma-ți mare, din primejdie! M'am grăbit să văd n'ai pățit ceva în vijelia cea fără pereche.

— Binecuvântat să fii și tu bunul meu socru, Iotor, care nu-ți uiți niciodată de ai tăi! Te-a dăruit cu dar bogat, Domnul Dumnezeu, pentru

P. Barbu, care a închinat o viaţă întreagă operei de catehizaţie. Printre criticele aduse Sfântului Sinod autorul spune şi următoarele: «Regretăm că Sfântul Sinod nu-şi caută specialişti în rândurile clericilor meritoşi şi se mulţumeşte doar cu serviciile unor personagii cari confundă programul cursului primar cu cel al Academiei teologice din Ardeal. N'am văzut în viaţa mea o lipsă mai mare de măsură în distribuirea materiei după vârstă şi după clase ca în programa cursului primar, pe care am văzut-o şi cercetat-o de aproape la Consiliul central bisericesc» (vezi pagina 51 a broşurii!).

Cu excepţia acestor nejustificate expectoraţiuni, broşura părintelui profesor Ionescu e scrisă cu cele mai bune intenţii şi merită a fi citită cu atenţiune.

INFORMAŢIUNI

Ştire redacţională. Din cauze neatârnătoare de voinţa noastră, ziarul nostru n'a putut să apară la timp.

Episcopie ortodoxă în Roma? Ştiri din Polonia spun, că biserica ortodoxă are să creeze o episcopie în capitala Italiei, şi că arhimandritul Semionov ar fi propus ca episcop. — Pe când astfel, în Roma Italiei e pe cale înfiinţarea unei episcopii ortodoxe, în Roma noastră mică ni se fac piedeci şi greutăţi pentru clădirea capelei ortodoxe.

In clasa întâi de liceu. Marele Voevod Mihai, terminând cursurile primare, va da în luna aceasta examen de admitere în clasa I de liceu. Examenul se va ţinea în faţa unei comisiuni prezidate de dl prof. D. Gusti, ministrul instrucţiunii.

Liceu cu 8 clase. Un ordin ministerial dispune ca trecerea dela liceul cu 7 clase la *liceul cu 8 clase* să se facă treptat. In anul şcolar 1932—1933 clasele I şi II ale gimnaziului şi clasa V din cursul superior, sânt clase din viitorul liceu cu 8 clase, celelalte clase fac parte din vechiul liceu cu 7 clase.

Numeroşi părinţi, cu copii de şcoală, întâmpină mari greutăţi, când la şcoalele secundare au să plătească pentru înscriere taxe tot aşa de mari ca în anii precedenţi. Salariile şi pensiile au scăzut aproape la jumătate. De aceea e îndreptăţită cererea părinţilor, ca taxele şcolare să fie scăzute cu 40 la sută.

† **George Poponea,** un smerit muncitor şi om al datoriei, conducătorul tehnic al Tipografiei arhidiecezane din Sibiu, a repausat în Domnul, Duminecă, 18 Sept., în vârstă de 60 de ani. Decedatul s'a dovedit încă din tinereţe ca deştept şi conştiincios lucrător în atelierele tipografiei noastre, unde a ştiut să se înalţe curând la treapta de conducător tehnic al ei, muncind în această calitate, cu râvnă şi multă pricepere, timp de aproape trei decenii. A condus câtva timp, ca preşedinte, şi Reuniunea culturală naţională a meseriaşilor români din Sibiu şi a fost distins cu „Coroana României" în grad de ofiţer şi „Serviciul credincios" cl. I. Atât familia răposatului, cât şi comisiunea administrativă a Tipografiei arhidiecezane, au dat anunţe funebrale despre trecerea la cele eterne a regretatului dispărut. La înmormântarea ce i s'a făcut în 20 Sept. din biserica ortodoxă română Suburbiul josefin în cimiterul orăşenesc din loc, au participat afară de îndurerata familie, numeroşi sibieni, amici, cunoscuţi, şi toţi colegii săi de muncă, cari pierd în răposatul un devotat şi desinteresat prieten. Odihnească în pace!

† **Victoria Mircea** născ. **Boeriu,** soţia preotului Ioan Mircea din comuna Augustini, judeţul Târnava mare, a răposat în 12 Septemvrie 1932 în vârstă de 47 ani şi după o fericită căsătorie de 28 ani. Inmormântarea defunctei, deplânse de soţul său şi de o numeroasă familie, s'a făcut în 14 Septemvrie în curtea bisericii. Odihnească în pace!

Studenţii dela Academia teologică „Andreiană" Sibiu s'au constituit în ziua de 30 Septemvrie a. c. în societate, alegându-şi următorul comitet: Preşedinte onorific: Prof. N. Popovici, preşedinte activ: T. Bodogae, secretar general: V. Stancu, cassier: P. Viţelar, bibliotecar: T. Benea, secretar de şedinţă: N. Stoica, vicebibliotecar: N. Bârsan, econom: M. Laslo, vice-econom: I. Dancu, membru delegat în Asociaţia studenţilor teologi ortodocşi români: I. E. Mihalţianu. Membri în comisia literară: D. Laslău an IV, Gh. Şerbu an IV, V. Coman an III, I. Comşa an III, R. Albu an II, I. Faur an II, I. Popescu an I, N. Stoica an I. Comisia de verificare: preşedinte: Ioan Ţintea, membrii: Gh. Iacob, I. Florea. — Tot atunci s'a constituit şi Centrul studenţesc, Sibiu. Comitetul executiv este cam acelaş ca al Societăţii, cu următoarele modificări: preşedinte: T. Bodogae, vice-preşedinte: I. Faur, secretar general: I. Rusu, cassier: P. Viţelar, bibliotecari: T. Benea şi N. Bârsan, economi: M. Laslo şi I. Dancu, secretari de şedinţă: N. Mirică şi V. Cojocariu, comisia de cenzori: preşedinte: Gh. Iacob, membrii: Gh. Corbu şi M. Modroiu.

Ministerul de interne interzice, tuturor autorităţilor de stat, judeţ şi comună, întrebuinţarea automobilelor în interese particulare.

Comemorarea de 500 de ani dela moartea voevodului moldovean Alexandru cel Bun a fost fixată pentru zilele de 1 şi 2 Octomvrie 1932.

Activitate culturală, din cele mai binefăcătoare, cum ni se scrie, s'a desfăşurat Dumineca trecută în comunele Spălnaca, Turdaş, Ciugudul de jos şi de sus, din plasa Uioara. Intelectuali din partea locului, în frunte cu dl Dr. I. Rişca, preşedintele despărţământului Astrei din Uioara, au ţinut, în localităţile amintite, conferenţe cu subiecte foarte potrivite împrejurărilor: din igiena satelor, din pomărit, grădinărit etc. Poporul a primit pretutindeni cu mare interes şi dragoste pe neobosiţii apostolii ai culturii, cari au ştiut să-i grăească la înţeles despre lucruri de covârşitoare însemnătate.

Altă nedreptate. Toţi preoţii romano- şi greco-catolici, precum şi protestanţii, chiar şi rabinii, se bucură de reducere pe c. f. r. Numai preoţii ortodocşi români ai Bucovinei n'au nici o reducere, deşi sub austriaci aveau. Pe ce lume trăim?

Datoria noastră publică: 141 miliarde. Ministerul de finanţe a întocmit un tablou al datoriei publice la 1 Ianuar 1932 şi un tablou de alocaţiile bugetare de prevăzut pentru amortizarea acestei datorii dela 1933 la 1988. Din acest tablou reese că datoria publică însumează în total 141·3 miliarde, din care datoriile de războiu fac la un loc 39 miliarde 583.511.656 lei.

Biserici în Constantinopol sânt: 59 ortodoxe (greceşti); 32 armene-gregoriene; 12 armene catolice; romano-catolice (franceze, germane, italiene, austriace) 31; protestante 4; ortodoxe române 3 (?); ortodoxe bulgare 1. Sinagoge sânt 38; ear moschee 527.

Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, clădită înainte cu 800 de ani, e ameninţată — în urma numeroaselor cutremure de pământ — să se prăbuşească. In ultimul timp autorităţile engleze din Palestina au luat măsurile trebuincioase adresându-se unei mari firme, care a primit însărcinarea să fabrice grinzile de oţel pentru consolidarea sfântului lăcaş.

Orariul normal. Cu începere din 2 Octomvrie 1932, toate ceasurile oficiale au fost date cu un ceas înapoi. — Schimbarea, cu un ceas înainte, n'a avut alt rost, decât că a produs necaz şi zăpăceală. E vremea să încetăm cu schimbările de ceasuri, mai ales când avem de săvârşit schimbări cu totul de alt soi.

ŞTIRI LOCALE

Mulţumită. Dnul Teodor Moldoveanu, particular în Sibiu, donează lei 500 Legatului Ana T. Moldoveanu, administrat de Reuniunea meseriaşilor români din Sibiu, din prilejul onomasticei fostei sale soţii Ana şi în memoria decedatului fiu Ionel. — Pentru fapta generoasă şi creştinească, mulţumeşte: *Comitetul.*

CARŢI ŞI REVISTE

Revista Teologică pe Aug.—Septemvrie 1932 cuprinde: Prof. Dr. N. Terchilă: Indrumări pedagogice pentru *catehizarea* în *şcoalele primare.* Pr. Il. V. Felea: Invăţământul religios în şcoala secundară. Dr. D. Stăniloaie: Catolicismul şi cultura modernă. D. Călugăr: *Expunerea materialului religios în şcoala primară.* D. Călugăr: *Lecţii practice.* *** *Programa analitică pentru învăţământul religios în şcoala primară.* D. S., N. Neaga şi N. C.: Mişcarea literară: Concepţia creştină despre proprietate şi duşmanii ei. „Die Biblische Urgeschichte". Veniţi la maica neamului. N. Neaga şi N. C.: Note şi informaţii.

«Veniţi la Maica neamului». Neobositul episcop al Aradului, P. S. Grigorie, a scos o nouă broşură de 58 pagini sub titlul: ***Veniţi la Maica neamului.*** De astă dată Prea Sfinţia Sa se adresează baptiştilor, ca să-şi dea seama cine le sânt conducătorii, ce idei subversive propagă baptismul atât din punct de vedere religios, cât şi social. Broşura a apărut în Biblioteca Creştinului Ortodox, care a tipărit până acum 94 broşuri. Preţul 4 Lei Materialul este nou şi aruncă lumină asupra vieţii lăuntrice a baptismului dela noi. — De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Poşta redacţiunii

L. în *B.* E deosebire de acuzativ şi dativ: când scriem: «acest călugăr **ne-a** învăţat limba», însemnează că *noi* am învăţat limba dela călugăr; ear când scriem: «acest călugăr **ni-a** învăţat limba», însemnează, că *el,* călugărul, a învăţat limba noastră.

---

bunătatea inimii Tale! Dar, să nu te superi dacă ţi mărturisesc bănueala, că tu pe vremea asta cumplită n'ai venit numai pentru atâta...

— Adevărat, ginere! Vreau să te şi mustru pentru îndrăsneala ta nemaipomenită!

— Indrăsneală?

— Da! Ştii tu unde-ţi paşti acum oile? Pe muntele sfânt, unde şi-a descoperit Domnul Legea sfântă, muritorilor! Şi n'a cutezat om în lume, până acum, să-şi poarte turma pe coastele Horebului! Tu singur te-ai găsit în stare să pângăreşti ăst loc preasfânt!

Moise nu-i răspunse nici un cuvânt, făr' îşi aplecă spre piept capul posomorât. Tăcerea lui mută îndârji pe bătrânul Iotor:

— Ce-i cu tine, Moise? Eu îţi cer răspuns! De ce taci? Vorbeşte!

Moise nici nu se clătă, ci tăcea mai departe ca bolovanul din gura peşterii.

— Să ştii că nu m'oi mişca de-aici pân' nu-ţi vei deschide inima şi pân' nu-ţi vei vărsa toate tainele!... C'ai tăcut destul în cei patruzeci de ani, pe care i-ai trăit în casa mea!.. Ţi-aduci aminte blue cum te-am ocrotit ca pe un strein subt acoperişul meu, în ziua aceea când mi-ai mântuit copilele de furia ţeciorilor amalaciţi!.. Cum ţi-am dat apoi pe Sefora de soţie, fără daruri şi fără preţul cununiei!... Şi cum sporia belşugul pe urma muncii tale cinstite!.. Dar inima mea tot nu i liniştită, Moise!... Pieptul tău e plin de taine!... Nu ştiu unde te-ai născut! Nu cunosc nici pricina fugii tale din pământul gras al Nilului! Nu-ţi înţeleg sgulrea prin munţii ascunşi ai Madianului!... Poate ca să scapi de sabia legii pentru vreo faptă de ocară?!... Ori poate porţi în tine un suflet necredincios şi hulitor de Dumnezeu şi închinător de idoli?!... Nu de-aceea ţi-ai urcat turma toată pe culmile Horebului?!...

Moise asculta tulburat mustrarea socrului său aprins. Se lupta cu sine să pară liniştit. Dar în urmă furia îl birui.

— Ce?... Eu necredincios? Eu închinător de idoli?... Tu mi spui mie astă ocară, socrule Iotor?... Afurisit să fiu eu pe vecie de-i adevărat ce-mi spui acum!... Dar afurisit să fii şi tu, Iotor, de o spui din toată inima!... O!... Iotor!... Fugi din faţa mea!... Fugi, să nu-mi pun mâna pe tine!.. Căci bine n'o păţeşti!...

Ochii lui se înroşiră ca jarul. Pieptul i se sbătea ca valul în vâltoare. Trupul tot îi tremura ca trestia în baltă. De-odată prinse a alerga furtunatec pe-o coastă la vale. Iotor îl privi uluit. Se aşeză apoi pe colţul unei stânci şi începu a plânge cu amar. Moise îşi opri atunci alergarea nebună. Picioarele îl încremeniră. Il pieri din suflet toată înviforarea. S'apropie pripit de socrul său albit de zile, care plângea sfâşietor în hohot şi prinse a-i ruga smerit şi blând ca un copil:

— Tată dragă, eartă-mi greşala... Am fost necuviincios!... Am fost sălbatic!... Am fost ameninţător ca un tâlhar!... Şi mi-e ruşine tare de fapta mea nesocotită!... O eartă-mi fărădelegea!.. Că-ţi voi descoperi îndată toate tainele inimii mele!...

Apucă tremurător mâna sbârcită alui Iotor şi i-o încarcă de sărutări înfierbântate la focul căinţii adânci. Inima lui Iotor se înduioşă de sbuciumul ginerelui său cătă, şi-i iertă din tot sufletul său bun. Moise şezu atunci lângă Iotor să-şi depene firul trecutului său tăinuit.

— Tată dragă, inima mea este mult învolburată. Durerea şi-a făcut sălaş în ea şi jalea-i ţine pururea tovărăşie. Dar aruncat-am zăbranic gros peste întunerecul inimii mele, ca să nu vă întunec şi seninul sufletelor voastre aşa de gingaşe şi bune cu mine...

(Va urma). *A NANU.*

✝

Cu inima zdrobită de durere aducem la cunoştinţa tuturor rudeniilor, prietenilor şi cunoscuţilor, că mult iubitul şi neuitatul nostru soţ, tată, frate, ginere, văr, cumnat, unchiu şi nepot

GEORGE POPONEA sen.

distins cu: „Coroana României" în grad de ofiţer şi „Serviciul credincios cl. I." conducătorul tehnic al Tipografiei arhidiecezane, fost prezident şi membru onorar al „Reuniunii culturale naţionale a meseriaşilor români din Sibiu", membru în Consiliul bisericii ortodoxe române din Sibiu-Josefin etc. etc.

după un morb greu, împărtăşit fiind cu sf. Taine, a trecut la cele veşnice, Duminecă, în 18 Septemvrie 1932, ora 7 seara, în etate de 60 ani şi în al 33-lea an al fericitei sale căsătorii.

Rămăşiţele pământeşti ale iubitului nostru răposat s'au depus spre veşnică odihnă, Marţi, în 20 Septemvrie a. c. la ora 3 d. m. din Biserica ortodoxă română Suburbiul-Josefin în cimiterul orăşenesc din Sibiu.

Dormi în pace suflet bun!

Sibiu, la 18 Septemvrie 1932.

Elisabeta Poponea n. Aron
soţie.
George, Victor, Emilia,
Remus şi Sextil
fii şi fică
Elena Chidu n. Poponea
soră.
Văd. Laura Aron
soacră.

Văd. Maria Teglariu n. Aron,
Iosif Chidu,
Pr. Ilie Ioanoviciu cu soţia Iudita,
Pr. Cornel Pop cu soţia Emilia,
Pr. Const. Oancea cu soţia Valeria,
Dionisie Socol cu soţia Laurica
cumnaţi şi cumnate.

Precum şi numeroşi veri, verişoare, nepoţi şi nepoate.

Nr. 6802. (48) 1—3

Concurs

Văzând raportul cu Nr. 293 din 3 August a. c. al oficiului protopopesc al Orăştiei, precum şi actele dela dosar, se publică concurs din oficiu pentru parohiile vacante:

Costeşti, Sibişelul vechi şi Sereca, toate în protopopiatul Orăştiei, jud. Hunedoara, învitându-se doritorii, de a-şi înainta cererile de concurs la oficiul protopopesc Orăştie şi a se prezenta în parohie pentru a sluji sfânta liturghie, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii, a se informa despre situaţia parohiilor şi emolumentele preoţeşti.

Sibiu, 2 Septemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 7116/1932. (52) 1—1

Concurs

Pentru furnizarea a 25 stânjini lemne de foc neplutite, esenţă de fag, şi 10.000 kilograme fân pe seama Schitului Păltiniş se publică concurs.

Toate materialele vor fi de prima calitate lemnele având a se preda: loco Schitul Păltiniş, iar fânul în Sibiu.

Ofertele sânt a se înainta până la 17 Octomvrie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu.

Consiliul arhiepiscopesc.

AVIZ

Domnii Preoţi cari doresc a-şi procura **Reverenzi, Paltoane** şi **Haine de iarnă,** să se aprovizioneze la vechea

Croitorie

PETRAŞCU

Sibiu, Piaţa Unirii 10,

unde au sosit un stoc de mărfuri, de asemenea se află **brâuri roşii** şi **albastre,** orice comandă se confecţionează prompt şi cu preţuri solide. (16) 2-4

Nr. 219/1932. (39) 1—3

Concurs

Rentru întregirea parohiei vacante de cl. III Ţapu cu filiala **Micăsasa**, protopopiatul Mediaşului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială 12 jugăre arător.
3. Casă parohială cu dependenţe şi grădină 1/2 jugăr.
4. Câte o ferdelă de bucate şi câte una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola, conform hotărârii adunării protopopeşti din 14 April 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş, 18 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Ioan Crăciun
protopop

Nr. 212/1932. (67) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Lelese**, cu filia **Sohodol**, din protopopiatul Hunedoara.

Comuna situată la 8 km. de gară.

Veniturile parohiale:

a) Casă parohială corespunzătoare.

b) 25 litri grâu şi 25 litri cucuruz dela fiecare fum (circa 160 fumuri).

c) 23 jugăre cadastrale pământ cultivabil.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se voi înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoare, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma,
protopop.

Nr. 442/932. (37) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţichindeal**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform celor fasionate în coala B.
2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 18 jug. 781 st.□
3. O soarte de lemne în plus peste soartea locuitorilor şi care nu se plăteşte. Făcutul lemnelor îl priveşte pe preot.
4. Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.
5. De locuinţă convenabilă se îngrijeşte parohia.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare, în termenul de mai, sus subsemnatului oficiu protopopesc, şi, pe lângă încunoştiinţarea acestuia, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 22 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere au consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 1038/1932 (42) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Volvodenii mari**, protopopiatul Făgăraş, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B., congrua dela stat şi 2 jugăre pământ arabil.

Concurenţii au a-şi înainta cererile conform normelor în vigoare, în terminul dat, subsemnatului oficiu protopopesc, şi cu 8 zile înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică — spre a cânta, a cuvânta sau a celebra.

Făgăraş, la 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român în înţelegere cu oficiul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 586/931. (47) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din **Sebeşul de sus**, protopopiatul ortodox român Avrig, se publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt:

1. Cele fasionate în coala B, pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.
2. Folosirea pământurilor bisericeşti de 1 jugăr 136 stâjini şi anume 366 st. arător, 1100 st. fânaţ şi 270 st. cimitirul bisericesc.
3. Sesiunea parohială primită prin Legea agrară, 20 jugăre pământ puţin productiv.
4. Venitele stolare uzitate în parohie.
5. Casă parohială nu există.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-şi înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopesc în Avrig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la terminul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, predica eventual celebra şi face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu cu consiliul parohial.

Ioan Cândea
prootpop.

Nr. 530/1932. (40) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei a doua din **Sebeş-Alba**, parohie de cl. I-a, din protopopiatul Sebeşului, cu termen de 30 de zile dela întâia publicare în ziarul Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Locuinţă corespunzătoare.

Impozitul după locuinţă şi reparaţiunile mici privesc pe viitorul paroh.

b) Sesiune parohială 22 jugăre pământ cultivabil.

c) Stola obişnuită în parohie.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeşului, în termenul indicat, şi candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea preasalabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Sebeş-Alba, 31 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeşului, în înţelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

Nr. 213/932. (68) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Nădăştia-superioară**, cu filia **Hăşdat**, din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

a) 3 jugăre 1316 stânjini sesiune parohială.

b) 15 litri grâu şi 15 litri porumb dela fiecare fum.

c) Stola obişnuită.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoara, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 6 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
adm. prot.

Nr. 211/932. (69) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Haşdău,** cu filiile **Dobâca** şi **Goleş** din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

a) Locuinţă parohială corespunzătoare.

b) Câte 2 măsuri porumb nesmicurat (măsura à 30 litri), sau preţul de piaţă al unei măsuri de porumb smicurat, dela fiecare fum din materă şi filii.

c) Stola obişnuită.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc Hunedoara, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
adm. prot.

Nr. 502—1932. (63) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Tomnatecul de sus,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 501—1932. (64) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Zdrapţi,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 507—1932. (65) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Tomnatecul de jos,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 508—1932. (66) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Blejeni-Grosuri,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincinşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 506—1932. (59) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ribicioara de sus,** prdtopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului, iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 503—1932. (60) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Grohot,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 505—1932. (61) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Blejeni-Criş,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 504—1932. (62) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Bulzeşti de jos,** protopresaiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

---

(53) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a din **Cărpeniş,** protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Retribuţiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunei dela stat, conform coalei B.
2. Stola uzitată conform regulamentului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Braşov, aprobat de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.
3. Sesiune parohială 4 jugăre teren arabil.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, până la terminul fixat.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, în o Duminecă sau sărbătoare, spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Braşov, la 31 August 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

---

(54) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a, din **Satu Nou,** protopopiatul Braşov, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Retribuţiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunei dela stat, conform coalei B.
2. Stola uzitată conform regulamentului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Braşov, aprobat de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.
3. Sesiune parohială 8 jugăre fâneaţă şi 20 jugăre arător şi fâneaţă, hotărâte de a se da din pământul comunei, prin ordinul ministerului agriculturii şi domeniilor, cu Nr. 99724/1932.
4. Casă parohială în stare puţin corespunzătoare, cu 3 odăi, fără alte dependinţe.
5. 1 ferdelă bucate dela fiecare familie şi jumătate ferdelă dela văduvi

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, până la terminul fixat

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, în o Duminecă sau sărbătoare, spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Braşov, la 31 August 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

---

(57) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor de clasa III-a, **Bogata olteană, Grânari** şi **Racâşul de jos,** din protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiunile sânt:

Bogata olteană cu filia **Dopca:** Intregirea dela stat; sesiunea parohială de 6 jugăre, plus 4 jugăre ce stau încă sub arendă forţată; stola obişnuită în tract; 1½ ferdelă de porumb dela fiecare familie din materă şi filie.

Răcaşul de jos: Intregirea dela stat: sesiunea parohială de 28 jug. (pământ aproape neproductiv); stola obişnuită în tract; 1 ferdelă cereale dela fiecare familie. De remarcat: lipsa caselor parohiale.

Grânari: Intregirea dela stat; casă parohială cu dependinţele necesare; sesiune parohială de 5 jugăre 150 st. □; 6 jugăre primite încă nedefinitiv prin reforma agrară, plus o grădină de 800 st □ cu pomi roditori; câte 60 litri cereale (grâu, porumb, ovăs) dela fiecare fum de casă; stola obişnuită în tract.

Concurenţii îşi vor înainta cererile, către oficiul protopopesc, în termenul deschis, urmând a se prezenta în parohie, pe lângă observarea prescripţiunilor reglementare, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopresbiteral ortodox român, din ord. Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

Rupea (Cohalm), 2 Sept. 1932.

Alexandru Brotea
protopop.

Nr. 372/1932. (56) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Romaneşti** cu filia **Sâgaciu,** protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat, conform coalei B., **probabil.**
2. Casă parohială **nu este.**
3. Sesia parohială în materă de 10 jugăre arător, care încă trei ani este în folosinţa bisericei pentru datorii, iar în filie 20 jugăre libere.
4. Câte 1 zi de lucru şi 1 ferdelă de cucuruz dela fiecare familie.
5. Lemne de foc din pădurea comunală, date de comuna politică conform uzului, plătite de preot, dar tăiate şi aduse de popor.
6. Stola uzitată în parohie.

Parohia e situată la o depărtare de 4 km de comuna Blăjel, iar filia la 2 km de materă.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial din Romaneşti.

Gheorghe Opreau
protopop.

Dela Librăria Arhidecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte
studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Nr. 305/1932 [46] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Rapoltel**, aparţinătoare protopopiatului Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Retribuţia cuvenită dela stat.
2. Casa parohială cu dependenţe.
3. Folosirea a 5 jug. sesiune parohială de prima calitate, arabil şi grădină.
4. Folosirea a două cimitire.
5. De fiecare familie [96] câte 3 dcl. cucuruz sfărâmat.
6. Lemne necesare pentru foc.
7. Drept de păşunat în izlazul comunei cu ori câte vite va fi având.
8. Stola obişnuită în protopopiat.

Observăm că parohia e situată la distanţă abia de 5 km. de gara Simeria, într'o regiune frumoasă şi accesibilă pentru transport.

Concurenţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile de concurs adjustate conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie, pe lângă prealabila încuviinţare a protopopului la biserică spre a se face cunoscuţi poporului şi a se încredinţa de referinţele locale.

Geoagiu, la 27 Aug. 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. de Geoagiu în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

V. Goron
protopop.

Nr. 318—1932 prot. [43] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Vaidei**, protopresbiteratul Orăştiei, se publică concurs nou — în urma nimicirii alegerii prime, — cu termin de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în numita parohie sunt:

1. Salar dela stat, conform coalei B.
2. Casă parohială. Parohia dispunând de suma necesară pentru cumpărarea unei case parohiale, până la cumpărare pune la dispoziţia viitorului paroh o casă închiriată.
3. 10 jugăre arător primit prin reforma agrară, în hotarul comunei Aurel Vlaicu.
4. Sesiunea veche: arător 1 jugăr şi 505 stânjini pătraţi; grădină 489 stânjini pătraţi; şi livadă 2 jug. 463 stânjini pătr. [adecă încă 4 jugăre, în total 14 jugăre].
5. Venitele stolare, stabilite nou [reduse] prin hotărârea consiliului parohial dela 24 Iulie 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, însoţite de actele necesare, oficiului protopopesc al Orăştiei, în termenul de mai sus, — şi e de dorit să se prezinte la biserică într'o Duminecă sau sărbătoare spre a se face cunoscuţi parohienilor şi a cunoaşte nouile stole.

Orăştie, la 4 August 1932.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Orăştiei, în înţelegere cu oficiul parohial din Vaidei.

Ioan Moţa
administrator protopopesc.

Nr. 324/1932 [44] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Şmig**, protopresbiteratul Târnava-mare, se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în Telégraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiei dela Stat conf. coalei B.
2. Sesie parohială 32 jug. [arător şi fânaţ] primit prin reforma agrară.
3. ½ jug. grădină.
4. Chirie pentru locuinţă, nefiind casă parohială.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor înainta oficiului protopresbiteral Târnava-mare, cu sediul Dumbrăveni, petiţiile de concurs însoţite de documentele necesare în termin şi se vor prezenta după prealabila încuviinţare a subsemnatului în parohie, spre a cânta, predica, servi şi a face cunoştinţă cu poporul.

Parohia Şmig se află la 4 km. depărtare de gara Aţel.

Oficiul protopresbiteral ort. român Târnava mare, în înţelegere cu consiliul parohial din Şmig.

Dumbrăveni, la 4 August 1932.

Ioan Dragolea
protopresbiter.

306/1932 [45] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Cheile Cibului**, aparţinătoare protopopiatului de Geoagiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venite împreunate cu acest post sânt:

1. Retribuţia cuvenită dela stat.
2. Case parohiale cu dependenţe.
3. 27 jug. sesiune parohială arător, fânaţ şi pădure.
4. Drept de păşunat în izlazul comunal.
5. 3 dcl. cucuruz tulei de fiecare familie.
6. O zi de clacă de fiecare casă.
7. Stola obişnuită în protopopiat.

Reflectanţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile concursuale, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie cu prealabila încuviinţare a protopopului, spre a se face cunoscuţi poporului şi a se încredinţa despre referinţele locale.

Geoagiu, la 27 Aug. 1932.

Oficiul protopopesc ort. român de Geoagiu în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

V. Goron
protopop

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de

Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

Nr. Ad. 124/1932. (41) 1—3

Concurs repetit

Se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român pentru întregirea parohiilor de clasa III-a **Gialacuta** cu filiile **Câbeşti-Târnava**, **Bărăşti** cu filia **Luncşoara**, **Godineşti** cu filia **Petreşti** şi parohia **Brădăţel**, din protopopiatul Ilia.

Venitele sânt:

1. In parohia **Gialacuta** şi filiile: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 200 familii.
2. In parohia **Bărăşti** cu filia: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, sesie parohială 6 jug., casă parohială, şi câte 30 litre cereale dela circa 120 familii.
3. In parohia **Godineşti** cu filia: întregire dela stat, sesie parohială 1 jugăr, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 180 familii.
4. In parohia **Brădăţel**: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 100 familii.

Concurenţii îşi vor înainta cererile acestui oficiu protopopesc în terminul fixat de concurs şi în care interval de timp pot să se prezinte în parohie, pe lângă observarea dispoziţiilor reglementare, pentru a face cunoştinţă cu parohienii.

Ilia, la 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ort. român Ilia.

Iuliu Josan
protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

şi

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Antoniu Sequens

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ.* Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Dicţionarul

enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»

Partea I

Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi

de

I.-Aurel Candrea
profesor la Facultatea de litere din Bucureşti

Partea II

Dicţionarul istoriei şi geografiei universale

de

Gh. Adamescu
profesor, membru corespondent al Academiei Române

Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea

din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal

de

Vasile V. Drăgan
licenţiat în ştiinţe de stat

cu prefaţa de

Dr. N. Stoenescu
conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

---

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă
profesor la Academia teologică

	Lei
1. Tâlcuirea sfintei Liturghii	legată 15
2. Tâlcuirea sfintelor Taine	„ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese postale Lei 10·— în plus.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

I. „Tatăl-Nostru" 50 pag. (tâlcuire)	Lei 15
2. „Plângerile lui Ieremia"...	Lei 25
3. „Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"	Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor"	Lei 28

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 12 Octomvrie 1932 Nr. 63—64

Telegraful

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Nr 7252.

Comunicat

Se știe că astăprimăvară corpurile legiuitoare au votat un articol unic pentru catehizarea preoților în învățământul primar. Urma ca Sf. Sinod să ia dispoziții uniforme pentru introducerea obligațiunei de catehizare, și după unele tratative ale acestuia cu On. Minister al Instrucțiunei s'a stabilit ca direcțiunile școlare să se pună de acord cu preoții locali pentru întocmirea orarului, fixând pentru fiecare clasă sau divizie câte două ore de învățământ religios, dupăcum prevede legea.

Pentru anul acesta rămâne în ființă actuala programă analitică, cu materialul cuprins în cărțile de citire pentru limba maternă.

In consecință îndrumăm On. Preotime să intre imediat în școală și să înceapă catehizația.

In parohiile vacante și în filii vor catehiza învățătorii ca și în anul trecut.

Observăm că nu se admite nici o dispensă a preoților în funcție dela obligamentul de a catehiza. On. Oficii protopopești se îndrumează a prezinta până la sfârșitul lunei curente raport despre începerea catehizației în parohiile protopopiatelor.

Sibiu, 10 Octomvrie 1932.

Consiliul Arhiepiscopesc.

Acțiune mai energică

Biserica noastră ortodoxă, ținând la maxima ***propter bonum pacis***, să aibă adecă raporturi normale cu toată lumea, a trăit și continuă a trăi într'un fel de atitudine rezervată. Nu tulbură nici o apă în jurul său. Tactica i-a și adus atributul de biserică *toleranță*.

E bună toleranța. Duhul adevărat al creștinismului ne cere tuturora să fim toleranți. Dar principiul acesta este aplicabil numai, atunci când nu e pusă în joc existența unei instituțiuni. De aceea când atacurile amenință cu prăbușirea unei instituții, sântem și trebue să fim deslegați de datorința d'a stărui în rezervă. Insuș Hristos a luat în mână biciul, când sfințenia casei Tatălui său nu se respecta de farisei.

Și eată aceasta e și starea bisericii ortodoxe în timpul mai nou. E biserică dominantă. Posede un atribut, care trebue să o facă a fi respectată de toată lumea. Totuș, în timpul nostru, primește multe lovituri, ce abea se mai pot numera.

Să tăcem oare în fața lor?

Unde s'a pomenit ca nechemații să se ingereze în afacerile ce aparțin exclusiv organelor bisericești și să ne dicteze legi care biserica nu le reclamă?

Ceeace ne tulbură mai mult și trebue să ne scoată din sărite, e faptul că pe când altor biserici li se dau ajutoare de milioane, li se cedează averi de ale statului, cum e cazul cu fondul statului catolic, pe atunci de ortodocși nu numai că nu vorbește nime, dar îndată ce cutează a grăi cerând ceva și pe seama lor, numai decât se varsă asupra lor ploaia legilor, ce țintesc «a-i ține în frâu»...

Se pare că se adeveresc earăș vorbele Scripturii care zice, că celui ce are i se va mai da, și dela celce nu are și ce i se pare că are se va lua. Cam așa trăim noi ortodocșii, în statul ortodox național român.

Se va perpetua această stare nefastă?

In păturile de jos se aude ecoul clocotului ce domnește acolo. E nemulțămită toată lumea, și din toate părțile se cer pași energici ca să se pună frâu destrămărilor. Nimeni nu tinde a usurpa drepturile altora, dar ce este al nostru, al ortodocșilor, trebue să se respecte.

Ne apasă o mare criză financiară. Trebuința de ajutoare se simte deci pretutindeni adânc. Nu avem nimic de zis când se dau păturilor necăjite. Oare noi ortodocșii nu sântem dintre cei mai necăjiți? Altora să se dea de fapt ajutoare și averi, și nouă — promisiuni... Unde e dreptatea?

E sosită vremea să înceteze lefăelile de o parte, și mizeriile de ceealaltă parte. Biserica noastră nu mai poate fi obiect de exploatare. Biserica ortodoxă a avut rol mare la ființarea neamului românesc. Putem zice ea a creat neamul și l-a condus la desăvârșirea de azi. Rolul său nu s'a sfârșit și nu se va sfârși, căci dacă sânt adevărate cuvintele Mântuitorului că cerul și pământul va trece, dar nici o iotă din cuvintele dumnezeești nu poate fi neîmplinită, apoi tot așa de mare adevăr că neamul nostru

FOIȘOARA

Problema orașelor din Transilvania

de L. LUPAȘ

(Sfârșit)

III

Problema orașelor din cuprinsul României întregite se prezintă în timpul de față, din punct de vedere etnic, sub aspecte, care variază după provincii. In Oltenia, Muntenia și Dobrogea procesul de naționalizare s'a desfășurat și continuă a se desfășura normal, cu excepția Cadrilaterului, unde nefaste influențe politicianiste au cercat în anii din urmă să sporească numărul obstacolelor efemere.

In nordul Moldovei, în Basarabia și în Bucovina, prin invazia unor elemente indezirabile, s'a creat o situație destul de dificilă. Iar în Transilvania și Banat asistăm la lupta îndârjită a vechilor elemente privilegiate, neobosite în stăruința lor de a încerca totul, ca să împiedece penetrațiunea elementelor românești dela sate, spre a putea să-și prelungească exclusiva lor stăpânire din trecut asupra celor mai importante orașe din cuprinsul acestor provincii.

Lupta aceasta va avea însă cu atât mai puține șanse de isbândă finală, cu cât va fi mai viguroasă și mai capabilă de progres populația românească a satelor împrejmuitoare. Un studiu, deosebit de instructiv, a publicat în această materie, apreciatul specialist Dr. Sabin Manuilă sub titlul «Evoluția demografică a orașelor și minorităților etnice din Transilvania» (București 1929).

Intemeiat pe date statistice, serios controlate prin continue priviri comparative cu rezultatele cercetărilor demografice din alte țări, autorul acestei scrieri premiate de Academia Română demonstrează în mod științific, cum a evoluat în cursul timpului populația urbană din Transilvania, cum a reușit politica de stat a Ungariei să împestrițeze prin mijloace artificiale această populație, dându-i mai ales în ultimele decenii ale secolului al XIX lea o înfățișare aparent maghiară, cu toate că pentru asigurarea unui spor normal în scopul maghiarizării nu dispunea de o populație rurală compactă, în aproprierea orașelor din Transilvania și din Banat

Populația rurală din aceste provincii se repartizează în modul următor: 72,59% Români, 18,94% Unguri și 6,48% Germani. In ce privește elementul unguresc, acesta se poate împărți în 4 grupe și anume: 1. grupul Secuilor cu aproximativ 40% din totalitatea ungurimii ardelene și bănățene; 2. grupul Ungurilor locuitori în orașe cu 30%; 3. grupul dela frontiera Ungariei cu 20% și 4. grupul Ungurilor risipiți prin sate, cu aproximativ 10%. Dintre aceste 4 grupe numai a Secuilor are o bază de existență în viitor, întru cât e așezat pe un teritor compact și nu-i lipsește putința de a-și regenera populația urbană prin continua admigrare din satele secuești. Grupul al doilea și al patrulea nu se va putea menținea la cifra actuală.

Dacă guvernarea românească nu a recurs și nu simte nevoia să recurgă la mijloacele artificiale pentru naționalizarea orașelor, ea nu poate lipsi dela datoria de a îngriji, ca naționalitatea populației românești strecurate în deceniul din urmă la orașe să nu fie periclitată din partea populației alogene, care prin forța ei numerică, puțin diminuată până acum, poate încă să-și continue tendințele de asimilare din trecut, cu toate că îi lipsește sprijinul instituțiilor de stat,

fără ortodoxism nu va putea exista.

Numai susţinând ortodoxismul, fortificăm statul român.

Să ne grupăm dar toţi ortodocşii în jurul bisericii. Să o apărăm, cu orce jertfă. Ostaşii din popor nu ne lipsesc. Ni se cere un singur lucru: armonizarea năzuinţelor. Postulatul nu e greu de realizat, dacă sântem biserică organizată.

Să nu mai fie deci vorba între noi de biserică ardeleană, moldoveană, munteană, basarabeană, bucovineană... O singură organizaţie avem. Unitară să ne fie şi munca, sub conducerea spirituală a Sfântului Sinod, — care mi-ar plăcea să şi făptuească, după hotărârile bune ce le aduce.

...Faptele atrag, produc însufleţire şi curent nou în organism.

Aceasta e dorinţa fiilor doritori de reintegrarea sfintei noastre biserici în gloria sa de odinioară.

Prot. *V. Gan.*

Haina preoţească

Când am îmbrăcat haina preoţească a trebuit să fi trecut prin ani de pregătire, de examinare a conştiinţii şi a tuturor condiţiilor intelectuale, morale şi sociale, împreunate cu vocaţiunea preoţească.

Şi totuşi se discută dacă e admisibil, dacă e practic şi e compatibil ca să poarte preotul şi haine civile, în zilele de peste săptămână, ori haina preoţească să fie îmbrăcată numai la slujbele dumnezeeşti şi la ocazii festive?

De sigur rostul acestui articol nu e să discutăm că haina preoţească de azi e costisitoare, nepractică, fără gust, neigienică, etc.

Ci, dacă e obligatoare haina preoţească ori nu.

Chestiunea nu e de importanţă numai pentru preoţi, ci şi pentru mireni.

Pentrucă haina preoţească este o barieră între cler şi mireni. Este necesară această barieră?

Unii cred că preotul în haine civile se poate apropia mai lesne de credincioşi, la nivelul aceleiaşi frăţietăţi creştine. Dar argumentul, la aparenţă apreciabil, e totuşi eronat.

E drept că nu haina sa specială îl face pe preot religios. Iar religiositatea mireanului nu sufere nici o stingherire din cauză că nu poartă o haină caracteristică celorce sunt în slujbe bisericeşti.

Dar mireanul nu poate purta haină preoţească. Preotul nu e mirean; purtând haine civile, nu poate deveni mirean prin haină civilă, precum mireanul nu poate fi preot, îmbrăcând haină preoţească.

E iarăşi eronat să consideri că haina preoţească împrumută autoritatea preoţească — celuice o poartă. Dar haina preoţească e semnul distinctiv al unei slujiri superioare, al vocaţiunii preoţeşti.

E semnul exterior că celce poartă această haină e consacrat slujirii şi demnităţii preoţeşti.

Fără îndoială acest semn îl deosibeşte de alţi oameni prin aceea că preotul în tot locul şi în tot timpul e gata de slujire lui Dumnezeu, bisericii şi societăţii. Imbrăcarea hainelor civile să fie oare un avertisment că preotul poate fi scutit de obligaţiile perpetue ale slujbei sale?

Hirotonia conferă preotului o comisiune sacră, care nu poate fi întreruptă la nici un interval. Preotul nu se poate reîntoarce în împrejurări normale în rândul mirenilor. De aceea rostul hainei preoţeşti este semnul exterior distinctiv al perpetuei sale hirotonii.

Dar nici mirenii nu consimt să vază preoţimea lăpădând semnul distinctiv al sacrei ei misiuni. In haine civile preotul apare înaintea mirenilor ca unul care-şi degradează demnitatea slujbei sale. Haina preoţească nu-i dă drept să fie arogant şi ipocrit.

Preotul în haină preoţească e o demonstraţie că nu e în afară de obligaţiile sale duhovniceşti.

Ea este o protecţie în contra celor fără scrupule. Ea îl obligă la demnitate şi decenţă în vorbe şi fapte.

Iar celce se crede că lăpădând această haină, poate avea eclipse de demnitate şi de decenţă, nu este vrednic să se apropie de sfântul prestol.

Un stat preoţesc cu conştiinţa demnităţii, va purta haina aceasta ca un semn că e vrednic de respectul societăţii şi ori unde apare aduce cu sine binecuvântarea lui Dumnezeu.

Năravul din tinereţe...

In faţa poporului şi a clerului uniat din Maramureş, cu ocazia procesiunilor religioase ţinute de curând la mănăstirea din Moiseni, episcopul Alexandru Rusu dela Baia Mare a rostit o predică, în care declară ascultătorilor săi următoarele:

„Nu vă lăsaţi şi nu părăsiţi legea şi credinţa voastră catolică; căci cine se lasă de ea, făcându-se ortodox ori pocăit, se lapădă de Isus Hristos, căci ortodox şi pocăit — sectant, — tot una este, **ortodox poate şi mai rău".** *(După organul oficial al eparhiei Clujului, Renaşterea, din 25 Septemvrie 1932).*

Eată că un episcop român (!) *al bisericii greco-catolice îşi permite să pună legea şi credinţa ortodoxă, — care este şi a Suveranului tuturor românilor, — nu numai alături de credinţele sectanţilor duşmani ai patriei, ci chiar mai pe jos; căci* **ortodox,** *spune Prea Sfinţitul Rusu,* **este poate mai rău decât sectantul pocăit!**

In râvna sa exagerată papistă, episcopul dela Baia Mare a uitat că a ieşit din redacţia Unirii dela Blaj. Preasfinţitul nu se mai gândeşte nici la legea ortodoxă a dinastiei române, nici la jurământul său depus, când promite şi jură credinţă Majestăţii Sale Regelui României, — eată-l că de fapt **nu respectează făgăduinţa făcută acestui Suveran.**

Faptul este atât de uluitor, încât nu poate să rămână fără nici un răspuns dat din partea forurilor, chemate să supravegheze chiar şi ieşirile nesăbuite de agitaţie confesională ale unui vlădic.

S'auzim!

Religia faptelor

Mântuitorul a zis ucenicilor şi ascultătorilor săi: «Voi sânteţi sarea pământului... Voi sânteţi lumina lumii... Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru care este în ceruri» (Matei 5, 13—16).

Nicăiri ca în aceste cuvinte nu aflăm un îndemn mai frumos, cu privire la purtarea noastră în viaţă.

Mântuitorul Hristos aseamănă pe învăţăceii săi în special, şi pe toţi urmaşii săi în general, cu sarea pământului şi cu lumina lumii.

Voi sânteţi sarea pământului. Sarea este aliment de cea mai mare trebuinţă şi în acelaş timp un mijloc antiseptic. Sarea nutreşte, dă gust şi conservă bucatele. Sarea este identică cu «voi», — apostolii şi urmaşii lui Hristos. Ceeace este sarea pentru traiul nostru, sânt creştinii pentru societate. Precum sarea dă gust şi conservă mâncarea, la fel creştinii au menirea să fie elementul de conservare şi curăţire morală în mijlocul societăţii. Creştinii trebue să împlinească aceste calităţi ale sării prin învăţături şi exemple bune.

---

cari îi stăteau odinioară la dispoziţie tocmai în scopul maghiarizării. Aceasta s'a putut constata mai ales în aşemintele şcolare ale minorităţilor, în care o mulţime de elevi români grecocatolici s'au găsit înmatriculaţi în ultimul deceniu ca aparţinând naţionalităţii maghiare şi au fost necesare intervenţiuni repetate din partea autorităţilor şcolare ale statului român pentru rectificarea datelor intenţionat greşite. Este de sine înţeles că instituţiile statului român nu pot privi indiferente opera de conservare a naţionalităţii populaţiei rurale româneşti, care a început a se aglomera la oraşe. Cu toate că în privinţa aceasta lipseşte un sistem şi o îndrumare unitară, dl Manuilă afirmă totuş cu deplină încredere în viitor, că direcţia şi viteza evoluţiei demografice etnice a popoarelor din Transilvania, o dictează o fatalitate istorică, neputând fi influenţată nici prin contrapropagandă, nici prin rezistenţă artificială. Curentul de regenerare etnică a populaţiei româneşti, nu ar putea fi stingherit decât de motive interne biologice. O rezistenţă mai mare va întâmpina acest curent din partea populaţiei maghiare dela graniţa dintre România şi Ungaria. Această populaţie de peste un sfert de milion prezintă cea mai deficilă problemă minoritară din Transilvania, pentru a cărei rezolvare se cer mijloace eroice. Altfel minoritatea aceasta va căuta să-şi împlinească rolul politic din trecut, acela de a servi ca o prelungire a masselor maghiare de pe pusta Ungariei în corpul etnic românesc.

In ce priveşte populaţia săsească a oraşelor, ea a dovedit puţină vitalitate şi în trecut, sub regimul maghiar, cu toate că în alianţă cu regimul acesta purta lupta comună împotriva elementului românesc, adevăr pe care-l mărturisea însuş scriitorul sas August Jekelius într'o lucrare a sa apărută la Sibiu în 1908 şi în care constată că «sfera intereselor săseşti nicăeri nu se întâlnea ostil cu a intereselor ungureşti, dimpotrivă, mai mult se confundau». Totuş dela 1887—1916 sşii nu au putut înregistra decât un spor de 24 105 suflete. Iar la oraşe populaţia lor a scăzut în ultimele două decenii dela 49·9% la 41·7% deci cu 8·2%. Pierderea aceasta li-a fost cauzată de o parte prin redusa lor natalitate, de alta prin penetraţiunea elementelor ungureşti, flotante, susţinută artificial de către guvernarea budapestană, precum şi prin a elementelor rurale româneşti, cari cu toate că fuseseră împiedecate în diferite chipuri în vechea lor pornire spre oraş, au fost în stare să înregistreze — după cum am văzut — chiar în ultimele decenii ale dominaţiunii maghiare, câteva progrese lente, dar apreciabile. De altfel prolificitatea scăzută a elementelor săseşti e un vechi fenomen nu numai în viaţa urbană, ci şi în cea rurală a Transilvaniei. Sistemul reducerii forţate, artificiale a natalităţii s'a răspândit din oraşe la sate încă de multă vreme şi măsurile de combatere a acestui sistem (2 Kindersystem) nu a putut da rezultatele dorite. Este interesant motivul, pe care-l aducea un preot sas din Sibiu, Mihail Lebrecht, într'o broşură a sa tipărită în Viena la 1792 cu privire la felul, cum încercau să justifice în timpul acela numărul redus al copiilor în familiile săseşti. Anume afirmă că saşilor li-ar fi fost ruşine să aibă mai mulţi copii şi că ei însuşi a cunoscut părinţi saşi, cari la al 3-lea sau al 4-lea copil se ruşinau să cheme preotul la botez. Dar nefiind nici o regulă fără excepţiune, se găseau şi familii cu mai mulţi copii în câteva locuri; deobicei însă lângă o familie cu mulţi copii erau 100 fără nici un copil, iar lângă o localitate mai bine populată se aflau 10—20 de localităţi săseşti, pornite pe calea depopulării. Iar cele mai multe sate săseşti creşteau prin aşezarea Românilor în ele.*)

*) «Mir sind Vaeter bekannt, die sich schon beim dritten oder vierten Kinde schämten den Pfarrer um die Taufe zu bitten. Keine Regel ist ohne Ausnahme. Man findet schon auch fruchtbare Ehen, und in einigen, freilich wenigen Orten, Nachwachs genug; aber gegen eine Kinderreiche Familie trift 100 Kinderlose, und gegen einen gut popu ierten Ort gewiss 10 oder 20 leere Plätze an. Die meisten sächsischen Dörfer macht die Aussiedlung der Wallachen gross». *Ueber den National Charakter der in Siebenbürgen befindlichen Nationen.* Wien, 1792, pag. 69.

Voi sânteţi lumina lumii. Lumina este elementul dătător de viaţă. Lumina este simbolul învăţăturii, întruparea adevărului. Lumina e Hristos, «lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume» (Ioan 1, 9). Cine nu umblă pe urmele Lui, rătăceşte prin întunerec. Isus Hristos este «soarele», — apostolii «sateliţii» cari primesc lumina dela El. Precum soarele dă lumină şi căldură pământului, tot aşa Isus a dat lumină şi căldură sufletească învăţăcelor săi prin însaşi pilda vieţii sale. Hristos a fost lumina apostolilor, iar apostolii lumina lumii. Lumina în întunerec luminează, căci lumină era exemplul vieţii lor devotate evangheliei mântuirii. Creştinismul este lumină, pentru a vedea şi învăţa adevărul.

Ce minunată şi măreaţă asemănare... Sarea pământului şi lumina lumii... Voi sânteţi «principiul conservator», — sarea — şi «principiul iluminator», — lumina umanităţii. Voi, creştinii, sânteţi icoana, modelul, pe care trebue să-l urmeze oamenii. Toată lumea priveşte la voi ca la nişte făclii, care luminează căile încâlcite ale vieţii. Dar, dacă voi sânteţi o sare stricată, sau nişte lumini stânse şi ascunse?...

*

Valoarea morală a omului stă în pilda vieţii sale, în felul său de trai. Nu se cunoaşte o mai mare putere de înrâurire socială, ca puterea pildei. Fie în bine, fie în rău, exemplul este atotputernic. Încă din vechime s'a spus că drumul prin învăţături este lung, dar este scurt şi neted prin pilde (Seneca). Omul mare ca şi copilul urmează ceeace vede că fac cei din jur.

O carte bună, o cuvântare frumoasă pot să facă mult bine, dar o pildă bună vorbeşte inimii mai convingător decât orce (Confucius). La fel şi o pildă rea. Otrăveşte şi omoară cu uşurinţa cu care respirăm aerul.

Fapta bună, exemplul pilduitor în bine, este cea mai arzătoare necesitate a vremii noastre. Căci fără de dragoste sinceră şi fără pilde vii de iubirea frăţească, nu se poate progres.

Dragostea este faptă. In dragoste nu este teorie sau vorbă. Mântuitorul o personifică în exemplul samarineanului milostiv şi încheie: «Fă şi tu asemenea». — «De mă iubeşti, păziţi poruncile mele». In acelaş senz ne scrie Sf. ap. Pavel (I. Cor. 13), Sf. ap. Iacob (2, 14—26), Sf. ap. Ioan (I. 3, 18; I. 4, 20—21), ş. a.

Creştinismul este o religie a faptelor bune, a renaşterii şi desăvârşirii morale, şi totodată un protest împotriva formelor şi a vorbelor goale.

Înţelegem, prin urmare, frumuseţa şi însemnătatea cemparaţiei, prin care Mântuitorul nostru aseamănă pe ucenicii săi cu lumina lumii şi cu sarea pământului. Dar mai ales simţim necesitatea de a sădi cât mai adânc în conştiinţa noastră de creştini cuvintele Lui, prin care ne îndeamnă să fim unii altora exemple în fapte bune.

Lumina faptelor bune, lumina exemplului viu, acesta este strigătul desnădăjduit al vremii noastre copleşite de prea marea bogăţie a exemplelor de nesinceritate. Este vremea ca faptele bune să grăească mai mult, căci fapta este atot puternică, nu vorba. Numai Dumnezeu Sfântul este atotputernic prin cuvânt. Numai El a zis: «Să fie!... Şi s'a făcut»... Omul prin fapte se preamăreşte. De aceea cârmuitorii să dea exemple bune cârmuiţilor, părinţii copiilor, şi cu toţii unii altora, în aşa chip, ca dela cap să pornească pilda cu sfatul cel bun. Altfel, săcurea stă la rădăcina pomului.

Care pom nu aduce roade bune, se taie şi se aruncă în foc. Şi focul pedepselor, pentru păcatele noastre, ne va arde până ce vom înţelege că trebue odată să lăsăm vorbele şi să începem cu reforma vieţii personale prin îmbunătăţirea moravurilor, prin convertire. Ca întru înoirea vieţii să umblăm.

Înflorească deci şi rodească pururea puterea faptelor bune şi a pildelor frumoase, căci, după darul lui Dumnezeu, prin ele se dobândeşte fericirea şi preamărirea.

Pr. *Il. V. Felea.*

«Brazde în ogorul ortodoxiei», de *Dr. Grigorie Comşa*, episcopul Aradului, Arad, 1932, preţul 40 lei, pagini 214. Lucrarea cuprinde peste 70 cuvântări şi articole ale episcopului de Arad, ţinute la diferite ocazii: la înmormântări, parastase, congrese, sfinţiri de case culturale, monumente ale eroilor etc. Sânt cuvântări ocazionale, pătrunse de un profund spirit religios, cu accente de pronunţată actualitate. Cartea se vinde la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Chemare colegilor de departe şi de aproape

Idealul nostru

«Este o mare virtute, un mare merit să te laşi răpit de un vis de perfecţiune spirituală într'un ev de materialism ca al nostru. La aceasta ar trebui să se gândească mai mult tinerii de azi». Cuvinte într'aripate — ele înşile un ideal în vocabularul actual — ieşite de curând de sub pana unui profesor şi scriitor creştin, ar forma într'adevăr cununa aristocraţiei intelectuale, cum ne credem a fi, tineretul universitar.

In zilele noastre, când materialismul spumegă în desfrâu, am fi pe dreptul lăudaţi, — dacă ne-am hrăni din ideologia unei însetări după apă duhovnicească. Să fim premianţi şi leaderi pe terenul eroismului moral, — aceasta ar putea constitui efectiv o biruinţă, un câştig mai trainic decât recordurile tuturor meetingurilor şi întrecerilor sportive şi decât reuşita în cea mai strălucită partidă de căsătorie sau de politică. Acestea din urmă îţi ascund fericirea şi mulţumirea într'o umbră călătoare, care, când te părăseşte, duce cu ea şi obiectivul efemer al fericirii.

Firea noastră, a tinerilor, cere într'una eroism, ideal, perfecţiune. Ei bine, nu le vom afla nicăieri ca în dorul după desăvârşire morală.

Eroism? — Dar mai mare eroism decât cel ce-şi răstigneşte poftele şi dorinţele trecătoare pentru a se ridica într'o atmosferă de ozon duhovnicesc, nu face nici cel ce câştigă bătălii, nici cel ce răpune într'o polemică pe cel mai redutabil adversar.

Ideal? — Mai frumos ca al celui ce exală miros de fapte bune, nu există.

Perfecţiune? — Oare ce-i mai desăvârşit: un trup desvoltat de Hercule şi o inteligenţă de geniu, dar în curând vestejite de boală sau de moarte, ori un suflet pârguit şi rumen de virtuţi netrecătoare, spre care caută înveselitori ochii tuturora?

Fraţi de aproape şi de departe, să lăsăm fiinţa noastră să se topească la flacăra cuvântului divin şi să curgă din ea zgura deşertăciunilor şi a egoismului orb. Să disolvăm în apele conştiinţei noastre tot precipitatul gândurilor noastre mârşave şi să salutăm astfel, de pe piscul tensiunii morale, soarele unei vieţi mai bogate, mai pline, mai afirmative şi mai fericite.

Din incandescenţa unei astfel de conştiinţe ar ţâşni dela sine posibilităţile şi direcţiile reuşitei noastre în viaţa studiului, atunci mai plăcută, şi în cea de după aceea, la fel mai plină de sens. *Teodor Bodogae.*

Decalogul părinţilor cu copii

1. Obişnuiţi copiii cu anumite regule, de care să se ţină cu strictete, pentru ca să fie ordonaţi în viaţă.

2. Fiţi prietenoşi cu copiii voştri; plimbaţi-vă cu ei şi vă amestecaţi în jocurile lor câte odată. Nu trebue să trăiţi *deasupra* copiilor voştri, ci *la olaltă.*

3. Feriţi-vă a-i mustra prea mult. Incurajaţi-i să fie bravi. Aduceţi-vă aminte de cuvintele unui prieten al copiilor care a zis: «Copiii sânt curaţi, deşi au uneori pete, dar nu sânt negre având pete luminoase»!

4. Fie-vă aminte de copiii voştri să nu ajungă în societarea destrăbălaţilor.

5. Ingrijiţi-vă ca în «familie» copiii să simtă mulţumire. Fericirea lor nu e pretenţioasă.

6. Daţi copiilor voştri educaţie complectă.

7. Dedaţi pe copii să umble regulat la biserică şi să se roage lui Dumnezeu. Duceţi-i voi la biserică.

8. Feriţi pe copii de patima jocurilor şi a distracţiilor.

9. Ingrijiţi-vă de sănătatea copiilor voştri. Obişnuiţi-i cu muncă şi le treziţi dragostea de natură.

10. Faceţi pe copiii voştri să simtă că hărnicia şi cinstea de care se învrednicesc în societate sânt bucuria şi fericirea părinţilor. Nu uitaţi că viitorul neamului atârnă de felul cum sânt crescuţi copiii şi fetiţele în ziua de azi, iar nu de felul cum aţi fost crescuţi voi, când eraţi copii.

Un tată.

Deosebit de preţioase sânt concluziunile enumerate la sfârşitul menţionatei lucrări în 21 de puncte. Din cuprinsul lor se desprinde pentru conducătorii statului român necesitatea de a inaugura fără întârziere o sistematică operă de îngrijire a populaţiei, care prin mijloace raţionale să poată îndruma capitalul uman, ce stă la baza României întregite, pe calea menită să asigure cea mai bună desvoltare a naţiunii atât din punct de vedere calitativ, cât şi cantitativ. Forţa biologică a populaţiei urbane fiind extrem de redusă din cauza natalităţii adeseori împiedecate prin felurite mijloace artificiale, iar a populaţiei rurale româneşti fiind considerabilă în toate provinciile cu excepţia Banatului, urmează că acestei populaţiuni prolifice trebue să i se acorde toată atenţiunea ca unui rezervoriu de continuă regenerare şi împrospătare a populaţiunii urbane din viitor. Populaţiunea rurală aşa de viguroasă este garanţia de căpetenie a statului şi neamului românesc, cum a fost şi în trecut. Dacă prin vitalitatea ei extraordinară ne-a putut salva neamul din toate primejdiile trecutului, cu atât mai bine va putea să ne asigure acum, în împrejurările schimbate ale prezentului, continuitatea progresului vieţii româneşti atât la sate, cât şi la oraşe. Nu trebue însă forţate lucrurile. Căci transformarea etnică a populaţiei urbane va urma succesiv şi în mod lent, prin un proces firesc, a cărui durată nu poate fi mai lungă de 2—3 generaţiuni. Majoritatea absolută a populaţiei rurale fiind românească al ei va fi neapărat şi viitorul stăpânirii demografice într'un timp nu prea îndepărtat. Statul are însă datoria să îngrijească de soarta ei, înlesnindu-i căile progresului printr'o sistematică operă de protecţie. Numai în chipul acesta îşi va putea consolidă iarăş temelia existenţii sale. Fără o astfel de operă îndrumată conştient şi sistematic, nu apare suficient garantată nici desvoltarea lui în viitor. Să nădăjduim că factorii cu simţ de răspundere pentru viitorul statului român întregit nu vor întârzia mult cu măsurile necesare pentru inaugurarea unei politici demografice, care să poată contribui la o bună rezolvare a problemei oraşelor din provinciile alipite.

Mântuirea

— Povestire biblică —

(Urmare)

Moise îşi stersе o lacrimă din colţul genii. Iotor îl asculta încordat.

— Sânt vlăstar din trunchiul lui Israil. Iar mlădiţele lui sânt neamul cel ales al atotputernicului Iahveh. Nu sânt închinător de idoli, ci credincios închinător al singurului Dumnezeu mare şi tare, numit: Iahveh, care iubeşte mult semenţia noastră! Tatăl meu a fost Avram, iar mama mea Iechabed. Strămoş mi-a fost blajinul Levi, fiul lui Iacob cel mare. Dar ziua naşterii mele n'a fost ziua veseliei şi a binecuvântării, ci ziua suspinului şi blestemului!... Ziua amarului în pământul Goşen, dăruit poporului meu de faraonul Amasis Appianus, pentru credinţa dreptului Iosif, fiul cel iubit al patriarhului Iacob. Faraonul cel de azi însă, ne ureşte neamul, pentrucă ne-am înmulţit şi se teme de răscoală. In sălbătăcia lui dat-a poruncă aspră peste ţară ca tot nounăscutul de parte bărbătească să fie înnecat în apa Nilului!... Aşa pluteam şi eu în un sicriaş de papură înrăşinată, pe pânza apei celei adânci şi sorioara mea cu gene jilave păndea nenorocita clipă când m'or înghiţi cu lăcomie valurile săltăreţe. Dar bunul Iahveh s'a milostivit spre mine. Nimerì pe acolo Thermutis, fiica faraonului şi inima ei plină cu simţiri gingaşe se înmuie de valerul plânsetului meu neîncetat. Mă pescui şi mă dete sorioarei mele să mă găzduească la o dolcă pân' voi creşte mare. Iar atunci să mă ducă la înalta carte. Aşa ajunsei iar la mama... Şi crescui mărişor subt ochii ei cei buni de veghe. Iar atunci Thermutis mă luă în grija ei. Învăţaţi vestiţi dela casa lui Faraon îmi destăinuiau cu pricepere adâncimile ştiinţelor... Dar inima mea bătea pururea pentru Iahveh şi 'n strălucirea orbitoare dela carte şi 'n farmecul linguşirilor mincinoase de acolo! Şi

Dl N. Titulescu, demisionând din postul de ministru al ţării la Londra, a primit portofoliul ministrului de externe. Noul ministru va avea din nou prilejul de a-şi putea desfăşura marele său talent diplomatic spre folosul neamului şi al dinastiei române, în deplină conştiinţă a răspunderii împreunate cu postul de sfetnic al tronului.

Memoriu către miniştrii de instrucţiune şi finanţe

Asociaţia clerului ortodox înaintează miniştrilor de instrucţiune şi de finanţe un memoriu, din care dăm următoarele părţi:

...In timp ce alte confesiuni îşi măresc privilegiile şi bunurile, prin dărnicia statului român; în timp ce statul lor major de conducere este complicat peste orce normală proporţie, şi plătit princiar, bisericii ortodoxe i se impun mereu, prin ultimele bugete, amputări de materiale şi de personal.

Astfel: i se desfiinţează şcoalele speciale; se comprimă bursele elevilor seminarişti; se taie materialele de întreţinere dela toate aşezămintele; i se suprimă consistoriile; i se suprimă posturi însemnate; se suprimă bugetul corurilor; se taie din buget paracliserii bisericeşti; se adaug 3 curbe speciale afară de cele 2 aplicate tuturor funcţionarilor statului, curbe care îi reduc până la anihilare chiar salariul de mizerie; i se propune plata restanţelor în rentă de stat; în fine chiar acest salariu este ameninţat să apară la buget, nu ca un drept legal, stabil şi nominal, ci ca o cotă oarecare într'un capitol de globalitate generală.

Cerem ca la întocmirea bugetului să se ia drept punct de plecare, bugetul cultelor din 1930, şi să se retragă şi pentru biserica ortodoxă numai cele două curbe aplicate funcţionarilor publici, ca să se ajungă la o egalitate de tratamente, şi pentru clerul ortodox.

Rugăm să binevoiţi a cunoaşte că clerul cere toate garanţiile legale pentru stabilitatea şi nominalitatea salariilor preoţeşti (şi a slujbaşilor bisericeşti în genere) cu toate aferentele de grădaţii şi dreptul la pensie, ca pentru funcţionarii de stat şi în armonizare cu aceştia. In biserica românească, generalitatea este că parohiile n'au venituri, sânt sărace, pe câtă vreme, numai câteva biserici au venituri, iar acestea sânt excepţiunea. Deci pentru generalitatea situaţiei, cerem ca legea să prevadă nu principiul întregirii, al congruei (care este o nesiguranţă şi o umilire adesea), ci principiul salariului fix, legal şi nominal.

Deci cerem: revenirea la bugetul cultelo din 1930, pentru calculul just al curbelor generale, pe care preoţimea şi l impune; nominalitatea salariilor şi capitolelor de întreţinere în bugetul general, votat de parlament; achitarea neîntârziată a restanţelor în bani, şi nu în rentă de stat...

Comunicat

Duminecă, 16 Octomvrie a. c. fiind ziua naşterii Maiestăţii Sale Regelui Carol II, se va oficia în fiecare biserică la ora 11, serviciu divin, Te-Deum.

Consiliul arhiepiscopesc.

Sesiunea extraordinară a parlameatului, după două luni şi ceva, a luat sfârşit Luni, în 10 l. c., după amiază, când atât la cameră cât şi la senat s'a citit mesagiul regal de închidere a sesiunii corpurilor legiuitoare.

Părinţii patriei, înapoindu-se între alegătorii lor, au ocazia şi datoria de-a se informa temeinic despre trebuinţele şi lipsele poporaţiunii din toate părţile ţării şi cunoscându-le să fie în stare a contribui la îndreptarea sau la făurirea legilor necesare atunci când se vor întruni în viitoarea sesiune parlamentară.

O biserică naţională germană Se ştie că socialiştii naţionali în frunte cu Hitler nu activează numai pe teren politic, ci şi cultural şi bisericesc. O seamă de profesori de teologie din Germania, catolici şi protestanţi, se străduesc să întemeieze o biserică naţională germană, purificată de elemen tele iudaice ale Vechiului Testament, în locul cărora vor să substitue vechile elemente de religie strămosească, iar în locul elementelor internaţionalismului catolic principiile naţionalismului integral germanic.

Reformaţia lui Luther a deşteptat conştiinţa naţională şi a pus baze bisericii naţionale în apus.

Incercarea actuală din Germania e menită a îndrepta greşelile reformatorilor din veacul al XVI lea, alimentat de un zel iconoclast.

Printre corifeii bisericii naţionale găsim teologi savanţi şi filosofi creştini cu renume mondial.

INFORMAŢIUNI

Locuitorii României sânt, conform resultatelor ultimului recensământ, *în creştere* Cum apare din volumul publicat despre numerătoarea dela 29 Decemvrie 1930, sporul anual de suflete este de 190 de mii, ceea ce reprezintă un coeficent de 11 la sută. Populaţia României s'a ridicat la cifra de 18.052.896 locuitori. Cea mai populată este Muntenia cu (rotund) 4 milioane locuitori; urmează Transilvania cu 3 200.000 locuitori, Basarabia cu 2.800.000, Moldova cu 2.400.000, Oltenia cu 1.500 000, Crişana Maramureş cu 1.400.000 Banatul cu 941.000, Bucovina cu 853.000 Dobrogea cu 811 000 locuitori. — *Bucureştii* au 631.288 locuitori; al doilea oraş mare al ţării e *Chişinăul* cu 117.000, al treilea *Cernăuţii* cu 111.000, al patrulea *Iaşii* cu 102 000 locuitori, al cincilea *Galaţii* cu 101.000 locuitori; toate celelalte municipii au o populaţie sub 100.000. — Cel mai populat dintre cele 71 judeţe e Ilfovul, cu aproape un milion locuitori (împreună cu municipiul Bucureşti); judeţele sub 100 000 locuitori sânt Făgăraşul şi Câmpulungul — Locuitorii *oraşelor* dau cifra (rotund) de 3 şi jumătate milioane sau 20 1%, ai *satelor* 14 şi jum. milioane sau 79·9%.

Pentru luna Octomvrie guvernul a luat măsuri ca să se aplice o nouă reducere, variind între 10—25 la sută, pe salariile tuturor funcţionarilor, pensionarilor şi invalizilor. In acest sens s'au şi început lucrările de rigoare la finanţe şi la celelalte ministere.

Parlamentul de azi este alcătuit din: 260 advocaţi, 40 profesori universitari, 40 profesori secundari, 20 învăţători, 20 institutori, 80 agricultori, 50 feţe bisericeşti, 50 liberi profesionişti, 120 doctori, 18 ingineri, 15 gazetari, 8 negustori, 6 industriaşi, 2 notari publici, 2 farmacişti, 2 mareşali şi un student.

O inspecţie ministerială, făcută de curând fără a fi înainte anunţată, a avut darul să înfăţişeze *adevărata* stare a unor aşezăminte din Sibiu, oraş şi judeţ. Dl ministru al muncii, D. R. Ioaniţescu, a vizitat prin surprindere, câteva din instituţiile noastre sanitare, de ocrotire şi muncitoreşti: cu mici excepţii le-a găsit unele într'o stare puţin corespunzătoare altele în stare cu totul deplorabilă. S'a dat astfel putinţă ministrului d'a lua grabnice măsuri de îndreptare acolo unde trebue. Promisiuni s'au făcut, că se vor întrebuinţa chiar şi mijloace drastice; — aşteptăm înfăptuirile puse în vedere.

«Asociaţia generală a profesorilor secundari» a înaintat guvernului un memoriu în care indică măsurile ce ar trebui să fie luate înainte de a li se cere noui sacrificii. Memoriul enumără nedreptăţile făcute până acum membrilor corpului didactic, şi cere, ca înainte de a li se impune alte jertfe, guvernul să desfiinţeze subsecretariatele inutile şi funcţiunile de căpătuială, misiunile în străinătate ş. a. şi după-ce se vor fi uşurat sarcinile fiscale ale contribuabililor, numai atunci s'ar consimţi la noui sacrificii. Asociaţia profesorilor secundari a ales o delegaţiune care să expue guvernului situaţia primejdioasă ce s'ar creia corpului didactic printr'o nouă reducere a salariilor, înainte de situarea lui în drepturile conferite de legea armonizării.

Una dintre bibliotecile cele mai preţioase din republica cehoslovacă este biblioteca preşedintelui Masaryk, cu peste 62 mii volume ocupând 14 săli ale Hradului din Praga. Cea mai numeroasă este secţia literaturi *religioase*, cu opt mii de volume. Biblioteca donată publicului, va fi transformată în bibliotecă publică.

---

dorul meu cel mare era dorul neamului meu nenorocit!...

Pe când sporiam eu cu vârsta şi cu înţelepciunea, faraon muncia cumplit pe fraţii mei. Purtau poverile cele mai mari, şi răsplata pentru truda lor cea grea era bătaia cu vergele tari de fier... Tu, cetăţean cinstit al Madianului, nici nu-ţi poţi închipui suferinţele poporului meu chinuit!... Numai priveliştea oraşelor strălucite şi a templelor turnate 'n aur şi a piramidelor cu fruntea 'n nori şi a obeliscurilor măiestre — înălţate toate de truda braţelor israilitene — ţi-ar putea zugrăvi marea lacrămilor vărsate de fraţii mei!...

Pleasnea sbicelurilor grele crepa curèle din spinarea aleşilor lui Iahveh, toată ziua. Ţi se învolbura de mâhnire sufletul ca ceriul în vijelie. Văzui şi eu în ceaţa unui amurg astfel de fiară spintecând trupul unui tată cu mulţi copii. S'a răsvrătit în mine sângele...

— Iahveh ureşte pe ucigaş! şoptii în taina sufletului meu.

— Ucide l pe ucigaşul! îmi strigă el în plinul inimii neîntinate.

L-am şi ucis îndată. Iar trupul lui afurisit l-am îngropat în nisipul Gaşenului.

Milă-mi era de poporul ce se topea în suferinţă. Gândul minţii mele ispitea adesea cuvântul prorocit de Iahveh că va mântui, la plinirea vremii, pe fiii săi aleşi, din robia cea amară... O, cum se dorea sufletul din mine după clipa isbăvirii!... O, cum aş fi vrut eu să fiu crainicul frângerii lanţului lor!.. Dar fraţii mei nu mă pricepură. Sărmanii! Lâncezirâ în robie şi se făcură laşi. Ba chiar unelţiră împotriva mea. De aceea a trebuit să fug din faţa lor, ca să nu mă vădească stăpânirii. Şi de atunci trăesc în mijlocul vostru, aşteptând cu dor în fiecare zi: semnul sfânt al mântuirii... Dar el nu se mai arată... De-aceea sânt eu pururea trist şi tăcut... Acum îmi cunoşti trecutul... Judecă-mă!...

Moise tăcu. Iotor abia-şi putu deschide gura:

— Urechile mele auziră veşti înfiorătoare. Dar spui c'ai făcut ce ţi-a şoptit în taină Iahveh, stăpânul vieţii şi al morţii. Fii dar cu sufletul în pace. El te va ocroti totdeauna Acum Dumnezeu să te binecuvinteze! Eu plec să mă liniştesc după fiorul ştirilor sguduitoare.

Iotor plecă bătrâneşte. Moise îl petrecu până departe cu privirea împăinjenită. Soarele alunecă după creasta munţilor pleşuvi din apus lăsând în urmă o baie roşie de sânge.

Moise iscodind năframa bolţii însângerate îi răsăriră iar în minte suferinţele fraţilor săi din pământul faraonilor. Şi 'n clipa aceea se prăbuşi în genunchi, braţele şi le înălţă către cer, ochii lui căutară faţa lui Iahveh pe întinderile cerului înseninat, iar buzele lui rostiră:

— O, Doamne, Dumnezeul meu! Miluieşte-ne pe noi! Sântem îngropaţi în păcate.. Dar Tată bun şi milostiv ne eşti nouă, Tu... Şi pentru fărădelegile noastre Tu nu-ţi uita de cuvântul celce l-ai făgăduit nouă prin proroci Tăi cei sfinţi...

El stătu binişor adâncit în rugăciune. Când se deşteptă, se stinse şi cea din urmă flacără din apusul bolţii. Işi strânse repede turma sătulă şi o porni pe coastă 'n jos. Dar nu înaintă mult şi se opri uluit. Inaintea lui s'aprinse de-odată, din senin, un rug stufos şi ardea cu bobotale. Se opri şi turma spăriată.

In împainjenirea înserării flacările rugului se aruncau frumos în văzduh şi se potoleau apoi de nou. Flacările tot sporeau, dar crengile nu mai ardeau şi nici frunzele nu se mai veştejiau. Moise porni spre rug să vadă minunea ne mai văzută.

— Nu te apropia, Moise! Desleagă-ţi încălţămintea, căci sfânt este pământul pe care stai! îi isbiră ca un trăsnet urechile.

Moise se descultă îndată zăpăcit de spaimă şi s'apropie sfios de rugul cu flacări.

Glasul cel de tunet îl sgudui iar în toată făptura:

— Eu îţi grăiesc Domnul Dumnezeul tău, Dumnezeul lui Avram, Dumnezeul lui Isac şi Dumnezeul lui Iacob!

Moise se prăvăli cu teamă sfântă la pământul pietros şi îşi îngropă cu

Absolvenţii Seminarului «Andreian» din Sibiu, secţia pedagogică din anul 1897 (seria C. Crişţiu şi P. Giura) sânt rugaţi a trimite adeziunile lor profesorului C. Crişţiu, la şcoala Comercială de băieţi din Sibiu, spre a putea fi invitaţi la întâlnirea lor şi sărbătorirea unei treimi de veac dela despărţirea lor de seminar, pe zilele din 20 şi 21 Noemvrie 1932, la Sibiu.

După colectivizare. Un biet român din Tilişca, judeţul Sibiu, s'a înapoiat zilele acestea din Rusia, unde a trăit 21 de ani ca păstor de oi în Crimeea. Bolşevicii i-au «colectivizat» turma de oi; şi românul, Ion Rudeanu cu numele, ca să scape de «raiul» sovietelor, s'a strecorat şi, cu mari greutăţi, a ajuns în Polonia şi de acolo acasă. Întrebat despre stările ruseşti, omul istovit de puteri răspunde făcându-şi cruce: «Să te ferească Dumnezeu d'aşa rai!».

S'a alcătuit un proect de lege în care se spune că se vor pune noui taxe pe biletele de cinematograf, pe clădiri şi la restaurante. Aceasta pentru a se aduna bani, cari să se împartă şomerilor.

Organizaţia fiscală prezintă mari defecte. Avem un aparat fiscal cu perceptori şi agenţi, în mare parte aproape analfabeţi, având cel mult patru clase primare. Încărcaţi de munca numeroaselor încasări, reduşi la număr şi ameninţaţi cu amendare şi cu destituire, micii slujbaşi, cu rare excepţii, îş pierd cumpătul şi comit câte-o prostie de i se duce vestea.

Numai aşa se poate explică — dacă nu şi scuză — cazul mai nou al preotului nostru Nicolae Cărmănuş din parohia Fundata, protopopiatul Branului, în judeţul Braşov. Agenţii fiscului s'au prezentat la locuinţa numitului paroh, cerându-i să achite impozitul curent şi restanţele. Parohul le arată, că n'a primit salar de *nouă* luni, şi prin urmare nu poate plăti până când i se va achita salarul, (e absurd a cere achitare de impozit după salarul neplătit de stat!); totuş agenţii au sechestrat *hainele* din casa preotului, şi pe d'asupra un dulap cu haine *preoţeşti* şi cu *matricolele bisericii* dela anul 1810..

Cerem să se ia măsuri, şi să se facă dreptate preotului năpăstuit, punându-se sfârşit apucăturilor fiscale birocratice. Altfel, «organizaţia» noastră fiscală devine cea mai desăvârşită desorganizaţie.

Pedeapsa cu moartea şi condamnarea pe viaţă sânt desfiinţate în republica Spaniei. Pedeapsa cea mai grea este, în această ţară, temniţa pe 20 de ani.

Adânc întristaţi, exprimăm şi pe calea aceasta respectuoasele noastre mulţumiri I. P. S. Sale Mitrop. Nicolae pentru balsamul vărsat în inimile familiei prin cuvintele exprimate de delegatul I. P. S. Sale, dl cons. Tr. Scorobeţ, Prea Vener. Comisiuni administratlve a Tip. arhidiecezane, Bisericii ort. rom. din Sibiu-Iosefin, Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu, stimatelor familii, prietinilor şi cunoscuţilor, cari, din tristul prilej al repausării neuitatului nostru soţ şi tată

G. Poponea sen.

au ţinut să ne mângâie, în scris şi verbal prin cuvinte de condolenţă, prin participare la înmormântare şi prin depunerea frumoaselor coroane de flori.

Mulţumim deasemenea şi Prea Onor. dni Tr. Scorobeţ, Em. Cioran, I. B. Boiu şi Ioan Dinu, cari au servit la actul înmormântării, cum şi Corului bisericesc al Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu, cari au executat atât de înduioşetor cântările funebrale la înmormântare.

Sibiu, 6 Oct. 1932.

Familia G. Poponea.

ŞTIRI LOCALE

Reuniunea română de muzică «Gh. Dima» din Sibiu, invită pe toţi membrii la adunarea generală ordinară, care se ţine în *22 Octomvrie* 1932, Sâmbătă ora 6 p. m. (18), în aula Academiei teologice Andreiane, etaj strada Mitropoliei.

Aviz Se aduce la cunoştinţa membrilor «Reuniunii culturale nat. a meseriaşilor români din Sibiu», că începând cu 11 Octomvrie a. c. s'au început probele de cântări, cari se ţin în fiecare Marţi şi Vineri seara dela ora 7—9, în sala Reuniunii, str. Brukental 17. Stim. coriste şi corişti sunt rugaţi a participa în număr cât mai mare şi în mod regulat. *Comitetul.*

CARŢI ŞI REVISTE

Concordanţă a Noului Testament, îndreptar alfabetic pentru o grabnică cercetare în N. T., publicaţie întocmită de bine apreciatul scriitor *Al. Lascarov-Moldovanu* şi aprobată de Sf. Sinod. Bucureşti, editura tipografiei «Cărţilor bisericeşti», 1932. — Un volum de 138 pag. Preţul 40 Lei. — Acest îndreptar alfabetic portativ va servi de bun ajutor tuturor celor însetaţi după învăţătura Mântuitorului, respândind şi adâncind în acelaş timp, în cercuri tot mai largi, cunoştinţele evanghelice. Îl recomandăm călduros cititorilor noştri. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Modificarea legii de organizare a bisericii noastre, de *Dr. Grigorie Gh. Comşa*, episcopul Aradului, Arad, 1932, preţul 10 lei. Broşura cuprinde unele reflecţii asupra criticelor aduse legii de organizare a bisericii noastre din 1925. Sânt 56 pagini, scrise cu gând de conciliare a atitudinilor luate faţă de lege. Se poate procura la Librăria Arhidiecezană.

Mult pot puţinii buni împreună este titlul dării de seamă despre un an de muncă, desfăşurată în 1931/32 de către Despărţământul judeţului *Sibiu* al Asociaţiunii culturale, tipografia Cavalerlei, Sibiu, 1932. — Darea de seamă arată, că în părţile sibiene cei mai devotaţi colaboratori ai Asociaţiunii i au fost *preoţii* şi învăţătorii; de aceea să şi exprimă «preoţimii române toată mulţumirea şi recunoştinţa» (pag. 13).

Meditaţii*

Şi voi perde... pe ceice se închină şi jură lui Dumnezeu şi în acelaş timp jură pe împăratul lor. Sof. 1, 3.

Profetul Sofonie mustră aici pe oamenii, cari ţinând şi cu o partidă şi cu cealaltă, se credeau la adăpost. Israilul din acea vreme slujea lui Iehova, dar îşi pleca în acelaş timp genunchiul înaintea lui Malchom (celebrul idol al Amoniţilor, al cărui cult era foarte răspândit şi în Iudeea). Cu alte cuvinte, poporul ales amesteca cultul idolilor cu cel al lui Iehova. Duplicitatea însă înaintea lui Dumnezeu este o ocară, şi inima Tatălui ceresc nu iubeşte mâncluna. Închinătorul de idoli, care ţine cu hotărâre la idolul său, are cu un păcat mai puţin asupra sa, decât acela, care-şi aduce darul său, pătat şi spurcat, în templul Domnului, pe când inima sa atârnă de lume şi de păcatele ei. Şi în raporturile vieţii de toate zilele un om cu două feţe este nesocotit şi blamat; înaintea lui Dumnezeu însă o asemenea atitudine este cel mai îngrozitor dintre păcate. Pedeapsa perzării îi ameninţă pe aceia, după cuvântul profetului, şi este o pedeapsă meritată. Căci cum va putea cruţa dreptatea dumnezeească pe un păcătos, care cunoaşte adevărul, dar care nu-şi dă osteneala să facă din el o linie de conduită, ci alege răul mai curând, făcându-i un larg loc în inima sa.

Suflete al meu, ispiteşte-te bine în dimineaţa aceasta, şi socoteşte dacă nu te-ai făcut vinovat cumva de-o acţiune odioasă, de-o faptă care vrea să slujească şi lui Dumnezeu, şi lui Mamona. În adâncul tău suflete recunoşti a voi să serveşti pe Hristos, dar îl iubeşti tu oare într'adevăr? Voieşti să te închini fără precupeţire lui Dumnezeu numai? Acţionezi cinstit, sau eşti ca trestia şi te pleci încotro vânturile te bat? Numele meu, faptul că exist, îmi ajută puţin, dacă în realitate sânt mort prin fărădelegile şi păcatele mele. Cine gândeşte să aşeze un picior pe pământul dreptăţii iar pe celalalt pe marea înşelătoare a falsităţii acela, va cădea cădere mare, după cuvântul scripturii şi se va pierde cu desăvârşire în stricăciune.

Isus Hristos voeşte să fie sau totul pentru noi, sau nimic. Dumnezeu, prin imensitatea fiinţei sale, umple universul întreg; în acest univers nu mai rămâne loc pentru un alt Dumnezeu, şi dacă stăpâneşte în sufletele noastre, altă putere nu mai poate încăpea în ele. Dacă ne vom încredinţa numai celui răstignit, lui singur vom trăi. Şi aceasta să ne fie singura şi cea mai arzătoare dorinţă, ca să slujim şi să trăim lui Hristos. Să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne trimită acest duh al temerii şi al slujirii lui şi atunci binecuvântat să fie harul lui care cu atâta îmbelşugare ni s'a dat. *Gh Secaş*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

'nţiorare faţa bărbăoasă în earba grasă, sufletul lui îl alinta zefirul unor simţiri proroceşti şi făclia bucuriei îi lumina tot cuprinsul lui.

— Văzut-am amarul fiilor mei din robia Egiptului şi auzit-am suspinul valerului lor necurmat.. Milă mi este foarte de bietul meu popor nenorocit, de aceea vreau să-l scot din mânile vrăşmaşilor şi să-l duc în pământul strămoşilor săi, în care curge cu îmbelşugare lapte şi miere. Şi te-am ales pe tine să mi scoţi neamul cel ales din cătuşa egipteană..

Inima lui Moise se aprinse ca eeasca de jarul înveselirii stinte când află că-şi găseşte acum întruchipare, dorul cel mai drag al fiinţei sale dar nici când nu simţi atât de adânc povara desrobirii ca în această clipă minunată. De aceea începu a şi destăinui în tremur teama ce-l cuprinse:

— Cine sânt eu Doamne, să pot scoate fiii lui Israil din mâna robitoare?

— Nu te teme! Eu te-oi ajuta cu tăria minunilor mele! Şi voi, odată slobozi, îmi veţi aduce jertfă de mulţumită, pe cuimea acestui munte sfânt!

— Dar Doamne, trecură veacuri de când fraţii mei truditi poartă jugul cel strein şi în ţară streină cunoscut au idoli străini şi ispitiţi de uneltiri viclene ei se înstreinară de Tine. Ce veste să le duc? Cine mă trimite la ei?

— Eu sânt Celce sânt! Aşa grăieşte fiilor lui Israil: m'a trimis la voi Celce este Damnezeul lui Avram, Dumnezeul lui Isac şi Dumnezeul lui Iacob care se numeşte Iahveh! După ce le-ai spus porunca mea, alege bătrânii poporului meu şi intră 'n casa faraonului şi cere slobozirea fraţilor tăi din robie! Şi spune i şi lui: Domnul Dumnezeul izraeliţilor ne cheamă! Ne om adânci trei zile şi trei nopţi întregi prin pustie, să i aducem jertfă curată!.. Eu ştiu că nu te va asculta la început! Dar eu voi trimite năpastă după năpastă peste ţară şi peste oamenii pământeni, şi atunci faraon va da drum slobod poporului meu! Şi veţi lua atunci cu voi daruri bogate din belşugul egiptean şi se va răsplăti cu vârf şi îndesat toată pătimirea voastră îndelungată!...

Moise însă se îndoea în sufletul său.

— O Doamne ei nu mă mai cunosc, că s'au împlinit patruzeci de de ani de când m'am despărţit de ei şi nu vor crede că sânt trimisul atotputernicului Iahveh

Domnul puterilor îl grăi atunci:

— Moise, aruncă ţi jos tologul!

— Doamne eată l-am aruncat.

— Ce vezi acum jos?

— Un şarpe ce şuieră şi se svârcoleşte cumplit prin earbă şi m'ameninţă cu limbile lui ascuţite

— Te-apropie de el acum şi-l prinde.

— Mi e teamă

— La graiul meu ţi e teamă?

— Sânt smerit şi ascult porunca. Uite-l prind.

— Ce vezi acum?

— Tologul meu de mai înainte.

— Ascunde-ţi acum, Moise, mâna 'n sân!

— Am ascuns'o, Doamne.

— Arat-o!

— Uite-o.

— Cum e?

— Albă ca varul, de lepră.

— Pune-o iar în sân şi scoate o şi spune iar cum este!

— Curată ca faţa floarei

— Arată, Moise, egiptenilor aceste minuni uimitoare, pe care tu le vei face cu puterea dată de Domnul tăriilor

— Şi de nu m'or asculta nici aşa?

— Îi vei sili cu alte minuni

— Cu care, Doamne?

— Vei scoate apă din matca Nilului şi-o vei vărsa pe prundiş şi se va schimba în sânge!

— Doamne, sânt înfricoşate minunile Tale!... Se înfioară toată făptura mea de ele!... Şi eu nu am darul de-a le tâlmăci streinilor căci sânt gângav din copilărie!... Mai bine ar fi să trimiţi în locul meu pe Mântuitorul cel făgăduit prin limbile proorocilor, să-mi desrobească fraţii asupriţi. (Urmează.) *A NANU.*

Organizaţi
Reuniuni de femei

Nr. 502—1932. (63) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Tomnatecul de sus,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 501—1932. (64) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Zdrapţi,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 507—1932. (65) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Tomnatecul de jos,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 508—1932. (66) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Blejeni-Grosuri,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincinşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 506—1932. (59) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ribicioara de sus,** prdtopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului, iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 503—1932. (60) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Grohot,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 505—1932. (61) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Blejeni-Criş,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 504—1932. (62) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Bulzeşti de jos,** protopresaiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

---

(53) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a din Cărpeniş, protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Retribuţiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunei dela stat, conform coalei B.

2. Stola uzitată conform regulamentului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Braşov, aprobat de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

3. Sesiune parohială 4 jugăre teren arabil.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, până la terminul fixat.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, în o Duminecă sau sărbătoare, spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Braşov, la 31 August 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

---

(54) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a, din Satu Nou, protopopiatul Braşov, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Retribuţiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunei dela stat, conform coalei B.

2. Stola uzitată conform regulamentului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Braşov, aprobat de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

3. Sesiune parohială 8 jugăre fâneaţă şi 20 jugăre arător şi fâneaţă, hotărâte de a se da din pământul comunei, prin ordinul ministerului agriculturii şi domeniilor, cu Nr. 99724/1932.

4. Casă parohială în stare puţin corespunzătoare, cu 3 odăi, fără alte dependinţe.

5. 1 ferdelă bucate dela fiecare familie şi jumătate ferdelă dela văduvi.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, până la terminul fixat.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, în o Duminecă sau sărbătoare, spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Braşov, la 31 August 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

---

(57) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor de clasa III-a, Bogata olteană, Grânari şi Racăşul de jos, din protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiunile sânt:

Bogata olteană cu filia Dopca: Intregirea dela stat; sesiunea parohială de 6 jugăre, plus 4 jugăre ce stau încă sub arendă forţată; stola obişnuită în tract; 1½ ferdelă de porumb dela fiecare familie din materă şi filie.

Răcaşul de jos: Intregirea dela stat: sesiunea parohială de 28 jug. (pământ aproape neproductiv); stola obişnuită în tract; 1 ferdelă cereale dela fiecare familie. De remarcat: lipsa caselor parohiale.

Grânari: Intregirea dela stat; casă parohială cu dependinţele necesare; sesiune parohială de 5 jugăre 150 st. □; 6 jugăre primite încă nedefinitiv prin reforma agrară, plus o grădină de 800 st. □ cu pomi roditori; câte 60 litri cereale (grâu, porumb, ovăs) dela fiecare fum de casă; stola obişnuită în tract.

Concurenţii îşi vor înainta cererile, către oficiul protopopesc, în termenul deschis, urmând a se prezenta în parohie, pe lângă observarea prescripţiunilor reglementare, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopresbiteral ortodox român, din ord. Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

Rupea (Cohalm), 2 Sept. 1932.

Alexandru Brotea
protopop.

Nr. 372/1932. (56) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Romaneşti cu filia Bagaciu, protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat, conform coalei B., probabil.

2. Casă parohială nu este.

3. Sesia parohială în materă de 10 jugăre arător, care încă trei ani este în folosinţa bisericei pentru datorii, iar în filie 20 jugăre libere.

4. Câte 1 zi de lucru şi 1 ferdelă de cucuruz dela fiecare familie.

5. Lemne de foc din pădurea comunală, date de comuna politică conform uzului, plătite de preot, dar tăiate şi aduse de popor.

6. Stola uzitată în parohie.

Parohia e situată la o depărtare de 4 km de comuna Blăjel, iar filia la 2 km de materă.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial din Romaneşti.

Gheorghe Opreau
protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte
studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Nr. 6802. (48) 2—3

Concurs

Văzând raportul cu Nr. 293 din 3 August a. c. al oficiului protopopesc al Orăştiei, precum şi actele dela dosar, se publică concurs din oficiu pentru parohiile vacante:

Costeşti, Sibişelul vechi şi **Sereca**, toate în protopopiatul Orăştiei, jud. Hunedoara, invitându-se doritorii, de a-şi înainta cererile de concurs la oficiul protopopesc Orăştie şi a se prezenta în parohie pentru a sluji sfânta liturghie, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii, a se informa despre situaţia parohiilor şi emolumentele preoţeşti.

Sibiu, 2 Septemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 1353/932. (70) 1—3

Concurs din oficiu

Pe baza ordinului Nr. 9051/931 al Prea Veneratului Consiliu arhiepiscopesc, se publică concurs din oficiu pentru întregirea parohiei de clasa a III a **Belini**, protopopiatul Sf. Gheorghe, cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu supraedificate.
3. Sesie parohială de 20 jugăre, arător şi fânaţ, primite prin reforma agrară.
4. Lemne de foc 5 (cinci) stânjini din pădurea composesoratului, având a se îngriji preotul de tăiatul lor.
5. Una ferdelă (20 litri) grâu dela 60 familii, una ferdelă porumb dela 40 familii, iar dela restul de familii prestaţie în lucru sau răscumpărare în bani, preţul de piaţă al unei ferdele de porumb.
6. Stola stabilită în şedinţa din 12 Martie 1927 a consiliului parohial.

Majoritatea credincioşilor neştiind româneşte se cere dela candidaţi cunoaşterea şi a limbii maghiare.

Cererile de concurs, cu actele necesare, se vor înainta în terminul indicat oficiului protopopesc, Sfântul Gheorghe, iar candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie, spre a cânta, predica şi servi şi spre a face cunoştinţă cu poporul.

Sf. Gheorghe, 26 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorghe.

Aurel Nistor
protopop.

Nr. 212/1932. (67) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Lèlèsè**, cu filia **Sohodol**, din protopopiatul Hunedoara.

Comuna situată la 8 km. de gară.

Veniturile parohiale:

a) Casă parohială corespunzătoare.

b) 25 litri grâu şi 25 litri cucuruz dela fiecare fum (circa 160 fumuri).

c) 23 jugăre cadastrale pământ cultivabil.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se voi înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoare, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma,
protopop.

Nr. 442/932. (37) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţichindeal**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform celor fasionate în coala B.
2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 18 jug. 781 st.□
3. O soarte de lemne în plus peste soartea locuitorilor şi care nu se plăteşte. Făcutul lemnelor îl priveşte pe preot.
4. Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.
5. De locuinţă convenabilă se îngrijeşte parohia.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare, în termenul de mai, sus subsemnatului oficiu protopopesc, şi, pe lângă încunoştiinţarea acestuia, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 22 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere au consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 1038/1932 (42) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Voivodenii mari**, protopopiatul **Făgăraş**, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B., congrua dela stat şi 2 jugăre pământ arabil.

Concurenţii au a-şi înainta cererile conform normelor în vigoare, în terminul dat, subsemnatului oficiu protopopesc, şi cu 8 zile înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică — spre a cânta, a cuvânta sau a celebra.

Făgăraş, la 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român în înţelegere cu oficiul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 586/931. (47) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din **Sebeşul de sus**, protopopiatul ortodox român Avrig, se publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt:

1. Cele fasionate în coala B, pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.
2. Folosirea pământurilor bisericeşti de 1 jugăr 136 stâjini şi anume 366 st. arător, 1100 st. fânaţ şi 270 st. cimitirul bisericesc.
3. Sesiunea parohială primită prin Legea agrară, 20 jugăre pământ puţin productiv.
4. Venitele stolare uzitate în parohie.
5. Casă parohială nu există.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-şi înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopesc în Avrig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la terminul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, predica eventual celebra şi face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu cu consiliul parohial.

Ioan Cândea
prootpop.

Nr. 530/1932. (40) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei a doua din **Sebeş-Alba**, parohie de cl. I-a, din protopopiatul Sebeşului, cu termen de 30 de zile dela întâia publicare în ziarul Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Locuinţă corespunzătoare.

Impozitul după locuinţă şi reparaţiunile mici privesc pe viitorul paroh.

b) Sesiune parohială 22 jugăre pământ cultivabil.

c) Stola obişnuită în parohie.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeşului, în termenul indicat, şi candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea preaalabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Sebeş-Alba, 31 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeşului, în înţelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

Nr. 213/932. (68) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Nădăştia-superioară**, cu filia **Hăşdat**, din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

a) 3 jugăre 1316 stânjini sesiune parohială.

b) 15 litri grâu şi 15 litri porumb dela fiecare fum.

c) Stola obişnuită.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoara, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 6 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
adm. prot.

Nr. 211/932. (69) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Haşdău**, cu filiile **Dobâca** şi **Goleş** din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

a) Locuinţă parohială corespunzătoare.

b) Câte 2 măsuri porumb nesmicurat (măsura à 30 litri), sau preţul de piaţă al unei măsuri de porumb smicurat, dela fiecare fum din materă şi filii.

c) Stola obişnuită.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc Hunedoara, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
adm. prot.

AVIZ

Domnii Preoţi cari doresc a-şi procura **Reverenzi, Paltoane** şi **Haine de iarnă,** să se aprovizioneze la vechea Croitorie

PETRAŞCU

Sibiu, Piaţa Unirii 10,

unde au sosit un stoc de mărfuri, de asemenea se află **brâuri roşii** şi **albastre,** orice comandă se confecţionează prompt şi cu preţuri solide. (16) 3-4

Nr. 219/1932. (39) 2—3

Concurs

Rentru întregirea parohiei vacante de cl. III Ţapu cu filiala **Micăsasa**, protopopiatul Mediaşului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială 12 jugăre arător.
3. Casă parohială cu dependenţe şi grădină ½ jugăr.
4. Câte o ferdelă de bucate şi câte una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola, conform hotărârii adunării protopopeşti din 14 April 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în persoană spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş, 16 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Ioan Crăciun
protopop

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi

Prelucrate, complectate şi editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavschi

şi acum din nou editate şi complectate

de

Dr. în teologie şi filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei

fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

Nr. 305/1932 [46] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Rapoltel, aparţinătoare protopopiatului Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Retribuţia cuvenită dela stat.
2. Casa parohială cu dependenţe.
3. Folosirea a 5 jug. sesiune parohială de prima calitate, arabil şi grădină.
4. Folosirea a două cimitire.
5. De fiecare familie [96] câte 3 dcl. cucuruz sfărâmat.
6. Lemne necesare pentru foc.
7. Drept de păşunat în izlazul comunei cu ori câte vite va fi având.
8. Stola obişnuită în protopopiat.

Observăm că parohia e situată la distanţă abia de 5 km. de gara Simeria, într'o regiune frumoasă şi accesibilă pentru transport.

Concurenţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile de concurs adjustate conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie, pe lângă prealabila încuviinţare a protopopului la biserică spre a se face cunoscuţi poporului şi a se încredinţa de referinţele locale.

Geoagiu, la 27 Aug. 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. de Geoagiu în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

V. Goron
protopop.

Nr. 318—1932 prot. [43] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II Vaidei, protopresbiteratul Orăştiei, se publică concurs nou — în urma nimicirii alegerii prime, — cu termin de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în numita parohie sunt:

1. Salar dela stat, conform coalei B.
2. Casă parohială. Parohia dispunând de suma necesară pentru cumpărarea unei case parohiale, până la cumpărare pune la dispoziţia viitorului paroh o casă închiriată.
3. 10 jugăre arător primit prin reforma agrară, în hotarul comunei Aurel Vlaicu.
4. Sesiunea veche: arător 1 jugăr şi 505 stânjini pătraţi; grădină 489 stânjini pătraţi; şi livadă 2 jug. 463 stânjini pătr. [adecă încă 4 jugăre, în total 14 jugăre].
5. Venitele stolare, stabilite nou [reduse] prin hotărârea consiliului parohial dela 24 Iulie 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, însoţite de actele necesare, oficiului protopopesc al Orăştiei, în termenul de mai sus, — şi e de dorit să se prezinte la biserică într'o Duminecă sau sărbătoare spre a se face cunoscuţi parohienilor şi a cunoaşte nouile stole.

Orăştie, la 4 August 1932.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Orăştiei, în înţelegere cu oficiul parohial din Vaidei.

Ioan Moţa
administrator protopopesc.

Nr. 324/1932 [44] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Şmig, protopresbiteratul Târnava-mare, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiei dela Stat conf. coalei B.
2. Sesie parohială 32 jug. [arător şi fânaţ] primit prin reforma agrară.
3. ½ jug. grădină.
4. Chirie pentru locuinţă, nefiind casă parohială.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor înainta oficiului protopresbiteral Târnava-mare, cu sediul Dumbrăveni, petiţiile de concurs însoţite de documentele necesare în termin şi se vor prezenta după prealabila încuviinţare a subsemnatului în parohie, spre a cânta, predica, servi şi a face cunoştinţă cu poporul.

Parohia Şmig se află la 4 km. depărtare de gara Aţel.

Oficiul protopresbiteral ort. român Târnava mare, în înţelegere cu consiliul parohial din Şmig.

Dumbrăveni, la 4 August 1932.

Ioan Dragolea
protopresbiter.

306/1932 [45] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Cheile Cibului, aparţinătoare protopopiatului de Geoagiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venite împreunate cu acest post sânt:

1. Retribuţia cuvenită dela stat.
2. Case parohiale cu dependenţe.
3. 27 jug. sesiune parohială arător, fânaţ şi pădure.
4. Drept de păşunat în izlazul comunal.
5. 3 dcl. cucuruz tulei de fiecare familie.
6. O zi de clacă de fiecare casă.
7. Stola obişnuită în protopopiat.

Reflectanţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile concursuale, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie cu prealabila încuviinţare a protopopului, spre a se face cunoscuţi poporului şi a se încredinţa despre referinţele locale.

Geoagiu, la 27 Aug. 1932.

Oficiul protopopesc ort. român de Geoagiu în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

V. Goron
protopop

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de

Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

Nr. Ad. 124/1932. (41) 2—3

Concurs repeţit

Se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român pentru întregirea parohiilor de clasa III-a **Gialacuta** cu filiile **Câbeşti-Târnava**, **Bărăşti** cu filia **Luncşoara**, **Godineşti** cu filia **Petreşti** şi parohia **Brădăţel**, din protopopiatul Ilia.

Venitele sânt:

1. In parohia **Gialacuta** şi filiile: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 200 familii.
2. In parohia **Bărăşti** cu filia: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, sesie parohială 6 jug., casă parohială, şi câte 30 litre cereale dela circa 120 familii.
3. In parohia **Godineşti** cu filia: întregire dela stat, sesie parohială 1 jugăr, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 180 familii.
4. In parohia **Brădăţel**: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 100 familii.

Concurenţii îşi vor înainta cererile acestui oficiu protopopesc în terminul fixat de concurs şi în care interval de timp pot să se prezinte în parohie, pe lângă observarea dispoziţiilor reglementare, pentru a face cunoştinţă cu parohienii.

Ilia, la 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ort. român Ilia.

Iuliu Josan
protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

şi

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Antoniu Sequens

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de *E. HODOŞ.* Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Dicţionarul

enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»

Partea I

Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi

de

I.-Aurel Candrea
profesor la Facultatea de litere din Bucureşti

Partea II

Dicţionarul istoriei şi geografiei universale

de

Gh. Adamescu
profesor, membru corespondent al Academiei Române

Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea

din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal

de

Vasile V. Drăgan
licenţiat în ştiinţe de stat

cu prefaţa de

Dr. N. Stoenescu
conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

---

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă
profesor la Academia teologică

	Lei
1. Tâlcuirea sfintei Liturghii	legată 15
2. Tâlcuirea sfintelor Taine	„ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese postale Lei 10— în plus.

A apărut

în a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru" 50 pag. (tâlcuire)	Lei 15
2. „Plângerile lui Ieremia"...	Lei 25
3. „Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"	Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor"	Lei 28

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 22 Octomvrie 1932 Nr. 65—66

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, daca se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Reclamațiunile și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Lectura religioasă

Cărțile de conținut religios își au farmecul lor particular, dorit de sufletul omenesc, ca să guste o lume mai senină, mai serioasă, mai liniștită, decât cea pe care de fapt o trăiește.

Ce înrâurire uriașă ar exercita lectura religioasă, se va vedea atunci când se va înjghebà la centrele eparhiale, protopopești, și chiar parohiale, câte o selecționată bibliotecă religioasă pentru credincioși.

In toate iernile cărțile din aceste biblioteci ar pornì în propagandă apostolicească, din casă în casă, modelând sufletele într'o măsură pe care nici nu o bănuim. Ce nu pot face cărțile de doctrină teologică, ar duce la bun sfârșit acele cărți care în o formă ușoară și cu puțin ocol fac acelaș lucru ca și cărțile mai grele de înțeles.

Cărțile religioase, în formă de povestire, sânt mai ușor de consumat pentru sufletele multe care nu pot deadreptul să guste o carte mai concisă.

Nu ne trebue decât mâna isteață care să adune în o bibliotecă model cărțile religioase de felul acesta.

Cât de necesară și actuală este asemenea bibliotecă, se vede din propaganda ce o fac așa numitele biblioteci de împrumut de pe la orașe care bineînțeles nu urmăresc scopuri religioase. Cărțile de aici sânt cetite de un mare număr de iubitori de carte cari se formează sufletește în senzul cărților cetite fără să-și dea seamă.

Noi cerem viața religioasă, preocupări religioase, — dar un glas intern ne spune: preparați întâi calea pe care să vină această viață religioasă, și acest interes pentru dânsa. Este prea puțin să frământi sufletele odată pe săptămână, Dumineca, prin o predică, fiindcă aceste suflete cer să fie frământate întreaga săptămână de aluatul sfânt al credinței. Și nimeni nu ar putea îndeplinì mai bine opera de îndemn la o viață bună și curată, decât chiar o selecționată lectură religioasă, pusă în toată vremea la dispoziția massei credincioșilor. Câtă lume ar dorì de multeori să cetească o carte întăritoare de suflet, o carte serioasă care se potrivește cu starea ei sufletească, — dar nu are de unde să o ceară. De câteori o mamă ar dorì să vorbească serios fetiței sale și ar dorì să-i pună în mână o pavăză, — dar nu știe de unde să o ieie. Câți tătâni ar fi fericiți să vadă cetind pe fiii lor cărți de îndrumări serioase pentru viață; și, dacă am avea aceste biblioteci de educație religioasă, le-am putea ușor satisface dorința.

Nu am văzut colportori de cărți, cari să nu-și fi golit traista cu broșuri și ziare pâna la ultima pe satele noastre. E semn care vorbește d'ajuns pentru întocmirea bibliotecilor religioase selecționate.

Există setea după asemenea cărți.

Dorința, de a lua contactul cu cele cerești, există în fiecare om, dar în cele mai multe cazuri ignoranța este cauza că omul nu știe modul cum să ieie acest contact. Bibliotecile religioase ar avea menirea să umple golul de până acum.

Nu este, negreșit, un lucru ușor să a l c ă t u e ș t i astfel de bibliotecă; dar munca și osteneala noastră va fi răsplătită din belșug.

Lectura religioasă trebue să prepare sufletele și să le facă mai doritoare de cuvântul care îl rostim în biserică.

A sosit timpul ca maica noastră biserică să nu mai lase din mâni acest puternic mijloc de propagandă, care este lectura religioasă, pe care o poartă și o diriguesc adeseori oameni nepricepuți și străini de biserică.

Fiii distinși ai bisericii, prin organizarea și supravegherea lecturii religioase în mijlocul poporului, ar face operă de seamă și cu urmări bune incalculabile.

Prot. *Dr. Ștefan Ciorotanu.*

Aniversarea nașterii Suveranului

Dumineca trecută, în 16 l. c., fiind a 39-a aniversare a zilei de naștere a M. Sale Regelui **Carol II,** *s'au ținut servicii divine în toate sfintele noastre biserici.*

In catedrala mitropolitană din Sibiu a săvârșit la ora 11 a. m. slujba religioasă P. C. Sa protoiereu militar, Iosif Serafim, înconjurat de preoțimea catedralei.

Cuvântul de pe amvon l-a rostit păr. protoiereu Iosif Serafim, cucernic ascultat de credincioșii prezenți la festivitate.

Au asistat, la acest serviciu din catedrală, reprezentanții autorităților civile și militare,

FOIȘOARA

Mântuirea

— Povestire biblică —

(Sfârșit)

Domnul cerului și al pământului se supără atunci pe Moise pentru încăpățînarea lui și-l mustră zicându-i:

— Puțin credincioasule! Dela cine-i graiul omului? Nu-i dela mine? De ce te temi dar? Pleacă îndată și-mi împlinește voea sfântă și nu-ți mai bate capul cu taina viitorului! Iar ca să fii împăcat, ți-oi da ortac de trudă pe credincioasul meu Aron, din neamul tău. El va grăi și tu vei întări cuvântul lui cu puterea minunilor felurite! La drum dar și la muncă pentru slava lu Iahveh!

Flacăra minunată mai svâcni odată învăluind în aurul luminei sale trupul proorocului încovoiat în earbă și se stinse apoi. Un întunerec gros se săltașă în urma ei pe povârnișul Horebului.

Moise se deșteptă buimăcit din înfiorarea vedeniei cerești și prinse a-și culege gândurile:

— Vis era? Ori minunea mult dorită? Să fi sunat cu adevărat ceasul mântuirii?... Eată colea-i tufa care ardea cu flacări mai înainte! Ori era o năzărire numai? Nu! Ardea! Nu m'a înșelat vederea! Din facără am auzit doar mustrarea: Moise, descaltă-ți încălțămintea!... Opincile și-acum îmi zac aruncate colea!... Iar toiagul mi s'a schimbat în șarpe!... Să-l încerc și-acum!...

Își aruncă în earbă măciuca de cioban. Acum începu a se încolăci îndată și-a șuiera ca un șarpe primeidios. Moise își ridică zorit ciomagul și își încălță tericit opincile, după ce se încredință cu totul de chemarea cea de sus și plecă să-și urnească turma către casă.

Pe marginea cerului se ivise luna. Oile păsiau domol, ca înspăimântate de arătarea minunată. Moise aluneca încet pe urma lor, scăldat în ploaia razelor de lună plină. Zefirul scrii îi netezea fulorul bărbii și poalele hainei lungi și se îngâna cu cercul luminii strălucitoare ce se aprinse earăș în jurul creștetului său sur, ca înainte cu patruzeci de ani, când fugărise dela fântână ve flăcăii amalaciților. In gândul lui aprins își lua rămas bun dela socrul său Iotor. Îi vedea cum își pogoară ei binecuvântarea lui părintească și blagoslovire lui preoțească peste capul său îngândurat și al soției sale dragi Sefora și al copilașului lor scump Herson... Și pe povârnișul muntelui vedea cum vor încăleca toți trei, grăbiți, pe spinări de asini răbdurii și cum vor năvăli pripiți în noapte — să scape de bocetele casnicilor...

III

Sbiciurile slujbașilor aspri pocniau cumplit pe spatele izraiitenilor nenorociți.

— La muncă, pleavă leneșă! Că nu mai răsbim cu voi de când s'a rătăcit pe aici vagabondul ăla de Moise!... Că vă faceți de cap, de când a schimbat șarlatanul ăla apa 'n sânge! Că stați să'mpungeți de când sporit-a vraciul ăla broaștele scârboase și muștile veninoase!...

— Plisc-pleoasc! șuiereau năpraznic sbiciurile.

— Plisc-pleoasc! Astea's pentru broaște!

— Plisc-pleoasc! Astea's pentru muște!

— Plisc-pleoasc! Astea's pentru mollma vitelor!

— Plisc-pleoasc! Astea's pentru viforul cu grindină!

— Plisc-pleoasc! Astea's pentru prădăciunile bucatelor!

corpul didactic cu tinerimea şcoalelor din oraş ş. a.

O companie de onoare cu drapelul şi muzica militară a dat onorurile în faţa catedralei.

Cler şi popor, cu dragoste şi devotament, au înălţat Atotputernicului calde rugăciuni, ca Prea Înălţatul nostru Rege, urmaş al strălucitilor înaintaşi întemeetori de ţară, să aibă parte de rodnică şi lungă domnie pentru gloria dinastiei şi pentru propăşirea tot mai temeinică a neamului şi a bisericii străbune.

Congresul naţional bisericesc

— Deschiderea congresului. — Omagiu Suveranului. — Cuvântul dlui ministru al cultelor. — Rapoartele. — Filosofia cere sprijinul bisericii. — Alegerile eparhiale. — Episcopia din America. — Închiderea congresului. —

După săvârşirea serviciului religios în catedrala patriarhiei, s'a făcut Vineri, în 14 l. c., la ora 12, deschiderea congresului naţional bisericesc în palatul Adunării deputaţilor.

I. P. S. Sa patriarhul *Miron*, luând loc în fotoliul prezidenţial, a dat cuvântul dlui prof. D. Gusti, ministrului de instrucţiune şi culte, care a citit mesajul regal de deschidere.

Apoi I. P. S. Sa patriarhul a rostit cuvântarea către congres, constatând şi următoarele:

...Biserica ortodoxă română are la temelia organizării sale o lege de autonomie şi statutul ei, cari în cursul celor 6 ani, de când e în vigoare, au dat atât de jos, — la parohii, — cât şi sus la eparhii — netăgăduite roade în multe privinţe. Dar — de sigur — ele încă n'au intrat pretutindenea în sângele elementelor, ce constituesc biserica. Pentru aceasta se cere timp îndelungat. Şi numai atunci se vor putea culege pretutindenea din plin roadele aşteptate, funcţionând fiecare organ, fiecare corporaţie, cu rostul şi postata sa de muncă astfel, încât clerului să-i rămâie cât mai multă vreme şi energie pentru misiunea sa sfântă pastorală. Tocmai de aceea nu se pot formula pe toată linia sentinţe categorice cu privire la îndreptarea legii, cum îndrăznesc să facă unii.

Chiar şi un grup de onorabili deputaţi au fost un moment ispitiţi a crede, că prin dispoziţiile unui proect de lege — prezentat din iniţiativă parlamentară în cursul sesiunii ultime în camera deputaţilor, şi care cerea «disolvarea celor 18 adunări eparhiale», — se vor putea sista abuzurile signalizate în unele locuri cu prilejul alegerilor de membri în acele adunări. Dar — cu abstracţie dela abuzurile electorale — acea «dizolvare» proiectată tăia adânc în autonomia bisericii, ceeace aiurea nici duşmanii seculari ai bisericii şi neamului n'au îndrăznit să facă, în cele mai grele împrejurări pentru ei. De aceea m'am pus imediat în contact cu factorii hotărâtori ai parlamentului şi ai înaltului nostru guvern. Şi cu mulţumire constat, că au ascultat cu atenţie şi cu toată bunăvoinţa expunerile convingătoare ale mele şi ale celorlalţi Inalt-Preasfinţiţi ierarhi.

Astfel — ca buni fii ai bisericii — au retras proiectul, rămânând ca însăşi biserica să sancţioneze abuzurile dovedite şi să asigure după putinţă un curs liniştit şi normal al alegerilor bisericeşti. —

Continuând, I. P. S. Sa aduce următorul omagiu pentru Suveran:

«O supremă îndatorire patriotică mă îndeamnă să nu începem lucrările Congresului înainte de-a reaminti cu bucurie, că în timpul dela ultima sesiune a Veneratului nostru congres, şi anume la 8 Iunie 1930, tronul României a fost ocupat de M. Sa Regele Carol al II-lea, restatornicindu-se prin aceasta vechea tradiţie a ţării, — iar azi şi cerinţă constituţională — ca Regele să fie ortodox, adecă de credinţa marei majorităţi a cetăţenilor ţării, cari au fost în trecut razimul tronului şi ai progreselor realizate până azi de ţară în cursul veacurilor. Astfel ţara îşi are Domnitorul său stabil, cu puteri tinereşti, iar biserica noastră are nădejdea a afla în primul ei credincios, în toate împrejurările, un bun ocrotitor şi sprijinitor.

Trăiască Regele!

Cu binecuvântări părinteşti — salutând pe veneraţii membri ai Congresului şi iubiţii mei fii sufleteşti la această nouă sesiune a noului period 1932/1938 — deschid şedinţa». —

După aceasta s'a constituit biroul congresului şi s'a făcut apelul nominal al membrilor.

Dl prof. D. Gusti, ministrul cultelor, şi-a început cuvântarea amintind recunoştinţa pe care statul român o datoreşte bisericii ortodoxe. Intreg trecutul nostru e clădit din viaţa trăită în jurul bisericii. Nu vreau şi nu trebue să mă gândesc numai la biserica trecutului. Biserica ortodoxă este aşezată tot atât de puternic în vremea noastră şi cu rosturi la fel de mântuitoare pentru noi cei de acum. Avem încredinţarea că ne putem bizui pe lucrul ei, aşternut ca o peatră peste peatră la clădirea în care neamul nostru vrea să-şi desăvârşească fiinţa şi viaţă.

Zilele pe care le trăim sânt, pe tot pământul, zile de nelinişte. Indoiala începe să colinde ţările. Cu o biserică tare şi luptătoare, temerile noastre vor fi mai puţine. Biserica ortodoxă poate să-şi reia vechea menire printr'o muncă de evanghelizare, de sădire şi de adâncire a credinţei. Căutăm, în viaţa noastră de stat, pretutindeni puncte de reazăm; dar ce punct de reazăm e mai sigur decât această peatră pe care Dumnezeu a zidit lumea.

Biserica ni-a dat şi ni a păstrat cea mai mare şi cea mai bună parte din cultură. Dacă în timpurile moderne alte aşezăminie s'au însărcinat anume cu înaintarea acestei culturi, nu înseamnă că biserica poate sau trebue să se dea în lături.

E nevoe de o înmănunchiere a silinţelor şi înzestrarea lor cu ţinte mai limpezi şi mai largi, pe care nimeni nu le poate făuri mai bine decât tocmai congresul naţional bisericesc. Acest congres e chemat să lucreze pentru o biserică ortodoxă socială şi culturală.

Dl ministru Gusti a încheiat dorind ca lucrările adunării să fie pline de duh creator creştinesc.

•

In şedinţa de Vineri după amează s'a discutat chestiunea privitoare la *disolvarea* corporaţiilor bisericeşti. Congresul admite ca această chestiune să facă obiectul cercetărilor comisiunii de organizare.

S'a citit raportul comisiei bugetare şi se constată că bugetul bisericii ortodoxe române — fondurile dela stat — cuprinde sumade 618.325.253 lei; rezultă de aici că bisericii noastre i sau făcut reduceri şi suprimări, care o pun în situaţie inferioară faţă de alte culte La toate acestea se mai adaogă şi neplata la timp a salariilor preoţeşti. —

In şedinţa de Sâmbăta dimineaţa, la propunerea I. P. S. Sale patriarhului, se expediază, în numele congresului, o telegramă omagială Suveranului cu ocazia zilei de 16 Octomvrie, aniversarea naşterii M. Sale.

S'a intrat apoi în ordinea de zi şi s'a început citirea şi discutarea rapoartelor, continuându-se în şedinţele următoare. —

In şedinţa de după amiază a congresului au produs cea mai bună impresie mărturisile făcute de mai mulţi membri mireni, cari au declarat că sânt gata să lucreze temeinic şi solidar pentru întărirea vieţii spirituale şi naţionale *prin biserică*.

Dl *I. Petrovici*, profesor universitar la Iaşi, arată că este reprezentantul unei discipline care a fost adeseori în luptă cu biserica: *filosofia;* dar astăzi — continuă oratorul — filosofia cere sprijinul religiei şi bisericii. Intr'un recent studiu un filosof contimporan analizând criza morală, îi găsea două cauze: extraordinara desvoltare a ştiinţelor tehnice şi învăţământul care a înăbuşit sentimentul de modestie şi umilinţă. Unde este deci ajutorul? Numai în religie se pot găsi principii viabile.

Biserica trebue să încerce a realiza o armonie a tuturor acestor cunoştinţe. (Aplauze).

Inainte, biserica se străduia pentru existenţa ei; azi, biserica trebue să lupte pentru existenţa societăţii şi a lumii întregi. Lumea întreagă se clatină şi cere ajutorul bisericii, iar noi cerem concursul bisericii pentru neamul nostru. Trebue redeşteptat spiritul religios în ţara aceasta, căci el e o necesitate imperioasă, nu o podoabă. Religia nu trebue să fie o specialitate alături de celelalte, ci spiritul care le cuprinde pe toate şi de aceea trebue o colaborare pentru a se ajunge la o sinteză a tuturor principiilor. Biserica noastră a făcut mari servicii statului în tot trecutul istoric. Nouă ne lipseşte perspectiva istorică, dar din condiţiunile generale semnalate se poate vedea că momentul este din cele mai importante. A venit vremea ca biserica să-şi facă cea mai mare

---

După mulţimea loviturilor necruţătoare fiecare trup israiteăn părea câte un isvor de sânge cald...

De vaier dureros era plin văsduhul...

Soarele se odihnea în crucea bolţii. Razele lui pârjoleau podoabele pământului. Fii lui Avram robotiră aspru din straja dimineţii până acum, fără întrerupere. Mulţi căzură'n brezde, istoviţi de muncă şi de arşiţă. Dar slujbaşii fără milă nu erau mulţumiţi nici aşa!

— Plisc pleoasc! Neam spurcat! Azi nu vă mai dăm răsaos nici la amiazi! La lucru dar! Să vă vedem mai repede prav şi cenuşă!...

Poporul întreg îşi îndreptă atunci cu jale faţa către cer şi ochii către tronul cui Iahveh şi din toate piepturile isbucniră ca torentele de munte, cuvintele îndurerate.

— Doamne, Doamne, nu ne lăsa!...

In clipa următoare se întunecă îndată faţa soarelui. In locul zilei albe coborâse o noapte neagră de păcură Nu se vedea om pe om.

Slujbaşii înfuriaţi răcniau cumplit prin întunerecul de iad, văzând minunea a noua. Iar urmaşii lui Avrem cântară cântare de preamărire lui Iahveh, care se milostivi spre ei şi-i povăţuí în chip minunat la căminurile lor.

De-odată cu ei nimeriră acasă şi Moise şi Aron, cari se întorceau dela curtea stăpânitarului. Faraon n'a luat în seamă graiul trimişilor lui Iahveh, ci-i isgoni ca pe nişte cerşitori nemernici. Şi se gătea să trimită porunci slujbaşilor săi credincioşi să năpăstuească mai vârtos naţia răsvrătitoare, dar îl împiedecă întunerece s'a ivit. In mânia lui turbată ar fi vrut s'alerge prin sălile palatului să-şi ridice toţi supuşii împotriva streinilor aţuriştiţi, dar prin noaptea oarbă abia se putea târâi pe lângă pereţii îndoliaţi. Şi 'n besna întunerecului ochii lui deslușiră o mulţime nenumărată de prunci nevinovaţi, cari îi ameninţau cu mânuţele lor gingaşe, şi urechile lui auziră nenumărate graiuri îngereşti, care îl certau usturător... Erau copiii înecaţi de el în valurile Nilului..

Egiptenii înspăimântaţi orbecară cu teamă pe străzile pustii, până 'n faţa curţii faraonice şi toţi cerură într'un gând şi într'o inimă ca faraon să dea drumul israiltenilor. Ear din largul sălilor domneşti răsbătea cu greu glasul răguşit al faraonului desnădăjduit:

— Moise!... Miluieşte-ne pe noi!... Moise, nu de lăsa!.. Moise!... Vino de grabă!..

Slujile alergară în ruptul capului, rostogolindu-se prin întunerec, să-l caute şi să-l aducă la curtea domnească pe trimisul lui Iahveh.

Intr'un târziu Moise se înfăţişă înaintea mai marelui Egiptului.

— Am venit, după cuvântul tău! Ce poftești?

— Împrăştie întunerecul!

— Imi slobozi poporul?

— Plecaţi îndată!

Moise îşi întinse toiagul în vălul nopţii, şopti în taină o rugăciune scurtă, smulsă de pe altarul credinţii din adâncul sufletului său cucernic, şi întunerecul se topi de-odată, ca un fulg de nea în faţa focului. Mulţimea egipteană isbucni în strigăt năpraznic de bucurie, la vederea luminei strălucitoare.

— Acum te şterge din ochii mei, vrăjitor ticălos, cu tot norodul tău, numai cirezile să ni le lăsaţi aici!

— Nu se poate, faraoane! Cirezile sânt ale noastre şi le-om duce cu noi, s'avem din ce aduce jertfe sângeroase atotputernicului Iahveh!

— Eşti un înşelător de rând! Nu dorul jertfei, ci gândul jafului îţi stă-

Nr. 6802. (48) 3—3

Concurs

Văzând raportul cu Nr. 293 din 3 August a. c. al oficiului protopopesc al Orăştiei, precum şi actele dela dosar, se publică concurs din oficiu pentru parohiile vacante:

Costeşti, Sibişelul vechi şi Sereca, toate în protopopiatul Orăştiei, jud. Hunedoara, învitându-se doritorii, de a-şi înainta cererile de concurs la oficiul protopopesc Orăştie şi a se prezenta în parohie pentru a sluji sfânta liturghie, a predica şi a face cunoştinţă cu credincioşii, a se informa despre situaţia parohiilor şi emolumentele preoţeşti.

Sibiu, 2 Septemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 1353/932. (70) 2—3

Concurs din oficiu

Pe baza ordinului Nr. 9051/931 al Prea Veneratului Consiliu arhiepiscopesc, se publică concurs din oficiu pentru întregirea parohiei de clasa a III a **Belini**, protopopiatul Sf. Gheorghe, cu termin de 30 zile dela prima pucare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu supraedificate.
3. Sesie parohială de 20 jugăre, arător şi fânaţ, primite prin reforma agrară.
4. Lemne de foc 5 (cinci) stânjini din pădurea composesoratului, având a se îngriji preotul de tăiatul lor.
5. Una ferdelă (20 litr.) grâu dela 60 familii, una ferdelă porumb dela 40 familii, iar dela restul de familii prestaţie în lucru sau răscumpărare în bani, preţul de piaţă al unei ferdele de porumb.
6. Stola stabilită în şedinţa din 12 Martie 1927 a consiliului parohial.

Majoritatea credincioşilor neştiind româneşte se cere dela candidaţi cunoaşterea şi a limbii maghiare.

Cererile de concurs, cu actele necesare, se vor înainta în terminul indicat oficiului protopopesc, Sfântul Gheorghe, iar candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie, spre a cânta, predica şi servi şi spre a face cunoştinţă cu poporul.

Sf. Gheorghe, 26 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorghe.

Aurel Nistor
protopop.

Nr. 212/1932. (67) 3—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Lelese**, cu filia **Sohodol**, din protopopiatul Hunedoara.

Comuna situată la 8 km. de gară.

Veniturile parohiale:

a) Casă parohială corespunzătoare.

b) 25 litri grâu şi 25 litri cucuruz dela fiecare fum (circa 160 fumuri).

c) 23 jugăre cadastrale pământ cultivabil.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se voi înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoare, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma,
protopop.

Nr. 442/932. (37) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţichindeal**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Întregirea dotaţiei dela stat, conform celor fasionate în coala B.
2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 18 jug. 781 st.□
3. O soarte de lemne în plus peste soartea locuitorilor şi care nu se plăteşte. Făcutul lemnelor îl priveşte pe preot.
4. Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.
5. De locuinţă convenabilă se îngrijeşte parohia.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare, în termenul de mai, sus subsemnatului oficiu protopopesc, şi, pe lângă încunoştiinţarea acestuia, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 22 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere au consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 1038/1932 (42) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Voivodenii mari**, protopopiatul Făgăraş, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B., congrua dela stat şi 2 jugăre pământ arabil.

Concurenţii au a-şi înainta cererile conform normelor în vigoare, în terminul dat, subsemnatului oficiu protopopesc, şi cu 8 zile înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică — spre a cânta, a cuvânta sau a celebra.

Făgăraş, la 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român în înţelegere cu oficiul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 586/931. (47) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din **Sebeşul de sus**, protopopiatul ortodox român Avrig, se publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt:

1. Cele fasionate în coala B, pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.
2. Folosirea pământurilor bisericeşti de 1 jugăr 136 stâjini şi anume 366 st. arător, 1100 st. fânaţ şi 270 st. cimitirul bisericesc.
3. Sesiunea parohială primită prin Legea agrară, 20 jugăre pământ puţin productiv.
4. Venitele stolare uzitate în parohie.
5. Casă parohială nu există.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-şi înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopesc în Avrig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la terminul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, predica eventual celebra şi face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu cu consiliul parohial.

Ioan Cândea
protopop.

Nr. 530/1932. (40) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei a doua din **Sebeş-Alba**, parohie de cl. I-a, din protopopiatul Sebeşului, cu termen de 30 de zile dela întâia publicare în ziarul Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Locuinţă corespunzătoare.

Impozitul după locuinţă şi reparaţiunile mici privesc pe viitorul paroh.

b) Sesiune parohială 22 jugăre pământ cultivabil.

c) Stola obişnuită în parohie.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeşului, în termenul indicat, şi candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Sebeş-Alba, 31 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeşului, în înţelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

Nr. 213/932. (68) 3—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Nădăştia-superioară**, cu filia **Hăşdat**, din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

a) 3 jugăre 1316 stânjini sesiune parohială.

b) 15 litri grâu şi 15 litri porumb dela fiecare fum.

c) Stola obişnuită.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoara, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 6 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
adm. prot.

Nr. 211/932. (69) 3—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român pentru întregirea parohiei vacante **Haşdău**, cu filiile **Dobâca** şi **Goleş** din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

a) Locuinţă parohială corespunzătoare.

b) Câte 2 măsuri porumb nesmicurat (măsura à 30 litri), sau preţul de piaţă al unei măsuri de porumb smicurat, dela fiecare fum din materă şi filii.

c) Stola obişnuită.

d) Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc Hunedoara, în terminul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Hunedoara, 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înţelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
adm. prot.

Nr. 219/1932. (39) 3—3

Concurs

Rentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Ţapu** cu filiala **Micăsasa**, protopopiatul Mediaşului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială 12 jugăre arător.
3. Casă parohială cu dependenţe şi grădină 1/2 jugăr.
4. Câte o ferdelă de bucate şi câte una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola, conform hotărârii adunării protopopeşti din 14 April 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta şi în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Mediaş, 18 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Mediaş în înţelegere cu consiliul parohial respectiv.

Ioan Crăciun
protopop

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditaţii pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL
profesor de teologie

Preţul Lei 25·—, plus spese poştale Lei 10.—

A apărut

şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Monografia

comunei bisericeşti rom. ort. a Sfintei Treimi din Braşov-Tocile.

de

VASILIE SFETEA
paroh.

Preţul Lei 80·— plus spese postale Lei 10·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi

Prelucrate, complectate şi editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavschi

şi acum din nou editate şi complectate

de

Dr. în teologie şi filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

Nr. 502—1932. (63) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Tomnatecul de sus,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 501—1932. (64) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Zdrapţi,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 507—1932. (65) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Tomnatecul de jos,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 508—1932. (66) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Blejeni-Grosuri,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincinşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 506—1932. (59) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Ribicioara de sus,** prdtopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului, iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 503—1932. (60) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Grohot,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 505—1932. (61) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Blejeni-Criş,** protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

Nr. 504—1932. (62) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Bulzeşti de jos,** protopresaiteratul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:
1. Venitele stolare.
2. Salar dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termin oficiului protopresbiteral al Zarandului; iar candidaţii se vor prezenta şi în parohie, spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad, 12 Septemvrie 1932.

Oficiul protopresbiteral al tractului Zarand.

Ioan Indreiu
protopresbiter.

---

(53) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a din **Cârpeniş,** protopopiatul Braşovului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Retribuţiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunei dela stat, conform coalei B.
2. Stola uzitată conform regulamentului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Braşov, aprobat de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.
3. Sesiune parohială 4 jugăre teren arabil.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, până la terminul fixat.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, în o Duminecă sau sărbătoare, spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Braşov, la 31 August 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

---

(54) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a, din **Satu Nou,** protopopiatul Braşov, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Retribuţiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiunei dela stat, conform coalei B.
2. Stola uzitată conform regulamentului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Braşov, aprobat de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.
3. Sesiune parohială 8 jugăre fâneaţă şi 20 jugăre arător şi fâneaţă, hotărâte de a se da din pământul comunei, prin ordinul ministerului agriculturii şi domeniilor, cu Nr. 99724/1932.
4. Casă parohială în stare puţin corespunzătoare, cu 3 odăi, fără alte dependinţe.
5. 1 ferdelă bucate dela fiecare familie şi jumătate ferdelă dela văduvi.

Cererile de concurs însoţite de documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român, Braşov, Piaţa Unirii 1, până la terminul fixat.

Concurenţii vor binevoi a se prezenta în parohie, în o Duminecă sau sărbătoare, spre a fi ascultaţi şi cunoscuţi de enoriaşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Braşov, la 31 August 1932.

Dr. I. Blaga
protopop.

---

(57) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor de clasa III-a, **Bogata olteană, Grânari** şi **Racâşul de jos,** din protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Retribuţiunile sânt:

Bogata olteană cu filia **Dopca:** Intregirea dela stat; sesiunea parohială de 6 jugăre, plus 4 jugăre ce stau încă sub arendă forţată; stola obişnuită în tract; $1^1/_2$ ferdelă de porumb dela fiecare familie din materă şi filie.

Răcaşul de jos: Intregirea dela stat: sesiunea parohială de 28 jug. (pământ aproape neproductiv); stola obişnuită în tract; 1 ferdelă cereale dela fiecare familie. De remarcat: lipsa caselor parohiale.

Grânari: Intregirea dela stat; casă parohială cu dependinţele necesare; sesiune parohială de 5 jugăre 150 st. □; 6 jugăre primite încă nedefinitiv prin reforma agrară, plus o grădină de 800 st □ cu pomi roditori; câte 60 litri cereale (grâu, porumb, ovăs) dela fiecare fum de casă; stola obişnuită în tract.

Concurenţii îşi vor înainta cererile, către oficiul protopopesc, în termenul deschis, urmând a se prezenta în parohie, pe lângă observarea prescripţiunilor reglementare, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Oficiul protopresbiteral ortodox român, din ord. Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

Rupea (Cohalm), 2 Sept. 1932.

Alexandru Brotea
protopop.

Nr. 372/1932. (56) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Romaneşti** cu filia **Bagaciu,** protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat, conform coalei B., **probabil.**
2. Casă parohială nu este.
3. Sesia parohială în materă de 10 jugăre arător, care încă trei ani este în folosinţa bisericei pentru datorii, iar în filie 20 jugăre libere.
4. Câte 1 zi de lucru şi 1 ferdelă de cucuruz dela fiecare familie.
5. Lemne de foc din pădurea comunală, date de comuna politică conform uzului, plătite de preot, dar tăiate şi aduse de popor.
6. Stola uzitată în parohie.

Parohia e situată la o depărtare de 4 km de comuna Blăjel, iar filia la 2 km de materă.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial din Romaneşti.

Gheorghe Opreau
protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar
de
Arhiereul
Grigorie Leu Botoşăneanu
Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

datorie către neamul românesc. Nu mă ocup de progresele făcute în timp de 20—30 ani. Viitorul trebue să ne intereseze. De-au fost lacune, e momentul ca ele să fie îndreptate. Se impune conlucrarea mirenilor. Daţi semnalul, înalţilor prelaţi, şi vă vom urma. Victoria depinde şi de valoarea comandanţilor. Fiţi aspri cu noi, dar şi cu clericii ce nu vor fi la înălţime. —

In acelaş spirit, de superioară înţelegere, au luat cuvântul şi alţi reprezentanţi, atât din cler, cât şi din mireni.

*

In ziua *a treia*, congresul s'a ocupat cu: salarizarea clerului, chestiunea episcopiei din America, şi alegerile eparhiale. Cu privire la acestea din urmă, s'a primit următoarea moţiune:

«Congresul naţional bisericesc luând cunoştinţă de ancheta ordonată în legătură cu alegerile pentru adunările eparhiale, dintr'un larg spirit de conciliaţiune, constată că din punct de vedere legal, fără a leza autonomia bisericii garantată prin constituţie, nu se poate admite nici o anchetă făcută de organe în afară de cele bisericeşti. De altfel, orcare ar fi rezultatul acestor anchete, ei rămâne inoperant pentru actuala compoziţie a adunărilor definitiv constituite.

Congresul nefiind instanţă disciplinară, invită organele disciplinare bisericeşti a sancţiona toate abuzurile de ordin imoral şi legal ce s'ar constata cu prilejul alegerilor eparhiale».

In chestiunea episcopiei din America, dl raportor *Cotos* citeşte raportul prin care:

1. Congresul naţional bisericesc îşi menţine hotărârea din 1929 în vederea înfiinţării unei episcopii româneşti în America;

2. Până la înfiinţarea conducerii efective, jurisdicţiunea românilor ardeleni rămâne vechilor chiriarhii. —

Dl *V. Gh. Ispir* propune: înfiinţarea episcopatul care să fie plătit de credincioşii din America şi ca episcopatul să rămână sub jurisdicţia patriarhatului.

Pr. *Tr. Scorobeţ* arată că această chestiune a fost discutată şi preconizată încă din congresul trecut. Nu s'a dat toată atenţie acestei probleme însemnate. Nu trebue să ne facem însă iluzii asupra capacităţii materiale a fraţilor din America, fiindcă deşi au mult suflet, ei se resimt de criza grozavă din America.

I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, face un lung şi documentat istoric al chestiunei şi arată că majoritatea emigranţilor din America sânt din arhiepiscopia Sibiului, fugiţi încă din vremea ungurilor. Arată cum arhiepiscopia Sibiului a organizat o asistenţă religioasă, cu două-trei decenii înainte de războiu, pentru fraţii din America. Demonstrează cum înfiinţarea unui episcopat pe toată întinderea Americii poate lucra împotriva intereselor noastre naţionale. Noui clerici, educaţi în spiritul şcoliilor înfiinţate în America, n'ar mai avea suflet românesc. Demonstrează imposibilitatea susţinerii materiale a unui episcopat în America şi propune trimiterea unui episcop numai atunci, când statul va garanta susţinerea lui materială.

Arată de asemeni că s'a interpelat greşit hotărârea congresului, ca până la înfiinţarea acestei episcopii jurisdicţia să treacă asupra Patriarhiei. —

Se pune la vot propunerea comisiunei, care se aprobă. —

Congresul naţional bisericesc şi a terminat lucrările la ora 9 şi jumătate seara.

Intru pomenirea lor. Implinindu-se 500 de ani dela moartea Voevodului Alexandru cel Bun, şi 25 ani dela moartea lui Haşdeu şi a pictorului Grigorescu, s'a stabilit comemorarea acestor iluştri bărbaţi pentru trecutul neamului, şi adecă se vor comemora în *22 Octomvrie* Haşdeu şi Grigorescu, ear în *30 Octomvrie* Alexandru cel Bun. In aceste zile se vor face parastase pentru odihna sufletelor lor, ţinându-se din partea preoţimii cuvântări ocazionale.

Nr. 7683/1932.

Concurs

Pentru întregirea catedrei vacante de Desemn şi Caligrafie dela liceul ortodox român «Avram Iancu» din Brad se publică concurs, cu termin de 15 zile, dela prima apariţie a lui în Telegraful Român.

Doritorii de a ocupa această catedră, îşi vor înainta cererile însoţite de actele necesare şi adresate Consiliului arhiepiscopesc de Alba-Iulia şi Sibiu, la direcţiunea liceului din Brad.

Se vor numi numai candidaţi de confesiunea ortodoxă-română şi se va da preferinţă clericilor.

Sibiu, din şedinţa senatului şcolar ţinută la 4 Octomvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

INFORMAŢIUNI

Suveranul nostru îşi va relua reşedenţia de earnă după 8 Noemvrie. De ziua sfinţilor arhangheli Mihail şi Gavril se va organiza la castelul Peleş tradiţionala masă a cavalerilor ordinului Mihai Viteazul, când se va sărbători şi onomastica Marelui Voevod Mihai.

Vizită arhierească. Ziua de 19 Octomvrie a. c. a fost zi de sărbătoare pentru studenţii Academiei teologice Andreiane, Sibiu. In mijlocul lor au venit înalţii ierarhi: I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* şi P. S. *Tit* Simedrea, vicarul mitropoliei Ungro-Vlahiei. Prezenţa părinţilor sufleteşti în mijlocul studenţimii a fost un moment de înălţare sufletească şi de noi nădejdi în viitor. P. S. Tit, în simţite cuvinte, a tălmăcit rostul studenţimei în biserică. Din evenimentele vremii tinerimea să selecţioneze tot ce e bun, eliminând orice prejudiţii trecătoare, ţinând privirea pururea înainte, spre sublimul ideal. I. P. S. Nicolae mulţumeşte P. S. Tit pentru călduroasele cuvinte, arătând marele rol ce l-a avut şcoala de aici în pregătirea la apostolat. După o oră de trăire pe culmile spiritualităţii, înalţii ierarhi s'au despărţit de fiii lor sufleteşti — lăsând în urmă via mulţumire, ce o puteai ceti pe feţele tuturor.

† Monahia Anastasia Ana I. Ghibu, mama diui profesor universitar Onisifor Ghibu, a încetat din viaţă Sâmbătă, 15 Octomvrie 1932, după scurte suferinţe, împărtăşită fiind cu sfintele taine, în etate de 89 ani. Rămăşiţele pământeşti ale răposatei s'au aşezat spre odihnă veşnică în cimitirul bisericii din Gruiu, Luni 17 Octomvrie ora 2 Fie-i odihna lină şi memoria binecuvântată!

Noui burse pentru şcoala de cântăreţi. *Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, spre a ajuta pe cât mai mulţi tineri de a putea urma cursurile şcoalei de cântăreţi, a mai acordat pe anul curent şcolar un număr de încă 10 burse, afară de cele 3 burse publicate de noi în numărul 60—62. Celce doresc să se înscrie la această şcoală şi să beneficieze de bursă, să-şi înainteze imediat cererea de înscriere însoţită de actele necesare, la direcţiunea şcoalei de cântăreţi din Sibiu str. Orfanilor 5.*

Dela oficiul parohial ortodox rom. al Dejului, jud. Someş, primim: Parohia română unită din Dej judeţul Someş, în baza autorizaţiei primite dela Ministerul Muncii, a confecţionat ilustrate cu chipul bisericii proectate să se zidească, a tipărit un apel şi un mandat postal şi le-a expediat la diferite adrese în plicuri cu câte 10 bucăţi. După ce apelul *nu e semnat complect*, iar adresa pe mandat nu e precisă, precum nici pe ilustrate nu e precizat *ce fel* de biserică este, lumea indusă în eroare nu rescumpără ilustratele şi ni le retrimite nouă în credinţa adevărată că «Oficiul parohial român» cum e semnat apelul şi adresat mandatul numai cel *ortodox* poate fi, şi astfel pe lângă faptul că ni se sporeşte lucrul cu trimiterea la destinaţie a ilustratelor, sântem şi păgubiţi în interesele noastre. Anunţăm pe ceice au primit astfel de ilustrate că acelea *nu sânt expediate de noi.* — Procedeul fraţilor uniţi, — cari cu alte ocazii se afişează cu multă emfază drept catolici români, nu ştim pentru ce se tupilesc, — îl las la aprecierea tribunalului opiniei publice.

Prot. *Zaharia Man.*

Mai domol cu strângerea dărilor! *Z*iarele aduc vestea, că în ţara Moţilor, la Abrud, agenţii percepţiei sânt ameninţaţi cu moartea din partea necăjiţilor contribuabili restanţieri. O femee a adus patru copilaşi la percepţie şi i-a lăsat acolo, din cauză că luându-i-se *maşina* de cusut, nu mai are izvorul de câştig din care să-şi ţină copilaşiii. (Deşi, aşa ştim, ministerul *opreşte* sechestrarea uneltelor de lucru!). Casa percepţiei dela Abrud este un muzeu întreg de lucruri sechestrate, — ear lumea nu le cumpără. Când se va face în sfârşit o rânduială oarecare, punându-se frâu în dispoziţiile luate sus în pripă, şi executate jos fără socoteală!?

Experţii străini au arătat că în băncile din Elveţia 80 la sută sânt bani româneşti...

CARŢI ŞI REVISTE

IN CURÂND *apare şi se vinde la Librăria Arhidiecezană, Sibiu,* **Calendarul Bunului Creştin,** *vechiul calendar arhidiecezan,* pe anul 1933, *al 82-lea dela apariţie. Cuprinde şi de astă dată bogată şi aleasă materie, cu ilustraţiuni, şi cu tabloul statistic (şematismul) bisericii noastre.*

---

pânească mintea vicleană! Să vă curăţiţi îndată şi să nu v'atingeţi de ceva lucru pământean, că vă stâng tot neamul păcătos!

— Faraoane, tu-ţi vâri cu ştirea şi cu vrerea capul în prăpăd!... Incă'n astă noapte va pieri în pământul Egiptului tot întâi-născutul de parte bărbătească, şi 'ntre oameni, şi 'ntre dobitoace!

După aceste cuvinte Moise părăsi cu scârbă curtea domnească şi se îndreptă spre poporul său iubit, unde împărţi porunca tare ca'n patruspreprezece Nisan la toată casa israileană să se taie câte un miel de jertfă! Să-şi ungă pragul uşilor cu sângele mielului nevinovat! Mielul să-l frigă'n întregime! In noaptea mare toată făptura omenească să fie acasă! Să cineze tot omul, îmbrăcat de drum şi cu toeagul la mână! Iar rămăşiţele să se ardă!... Dela Iahveh e porunca! Toată suflarea să i se supună!...

Neamul cel ales ascultă cu sfinţenie povaţa preainaltă. La patruspreprezece Nisan mişunau israiliteni prin pământul Goşenului ca furnicile în furnicar. Pocneau gătejele pe vetre şi sfârâeau mieluşeii fragezi în frigări. Ear Moise şi Aron sfătueau părinteşte pe mic şi mare să se gătească de drumul sfânt al mântuirii.

Soarele apuse'n împăinjenirea astinţitului însângerat. O negură de întunerec se sălăşlui peste ţărmii Nilului. Egiptenii îş plecară capetele ostenite spre odihnă. Ear urmaşiii lui Avram s'aşternură la cina mântuirii...

Trăsnete şi fulgere sguduiră văzduhul încruntat. Fierbea ca un cazan întreagă firea. In larma cutremurării înspăimântătoare se pogoră din înălţime prădalnicul înger al morţii, cu pletele sburlite, cu ochii aprinşi de mâhnire şi cu sabie ascuţită în mâna lui volnică. Şi porni să taie tot întâinăscutul pământului pângărit cu fărădelegi nenumărate...

Ţipau cumplit pământenii în ghiara morţii, ear Moise şi poporul său cucernic se prăbuşi cu faţa la pământ şi slăveau din tot sufletul şi din toată inima pe preabunul Iahveh, pentru grija ce li-o poartă.

Urechea neadormită a preaputernicului Iahveh ascultă rugăciunea proroculuiMoise şi'n milostenia lui nemăsurată desvălui minţii sale vedenii minunate din zilele viitorului. Şi Moise îşi vedea poporul ieşind din robia egiptenilor... Şi l vedea stăpân în pământul sfânt al făgăduinţii.. Şi-l vedea alunecat pe povârnişurile slăbiciunilor deşarte.. Şi vedea pe Mântuitorul născut să se jertfească pentru mântuirea neamului său din robia păcatelor... Il vedea pe cremenea Golgotel... Pironit pe lemnul crucii.. Cu mânile şi picioarele şi coasta străpunse.. Spălând cu sângele lui neprihănit întinăciunea sufletului omenesc... Şi mai vedea altare nenumărate... Pe fiecare câte-un potir cu sângele lui preasfânt, vărsat spre dobândirea vieţii veciior...

Moise gusta cu tot sufletul vedeniile minunate şi nu se mai putea sătura de dulceaţa lor cerească. Dorea să nu se despartă de ele toată noaptea. Dar un glas puternic îl deşteptă din vraja visului său celui treaz:

— Moise!... Moise!.. Faraon te lasă, faraon te roagă să pleci îndată cu tot poporul şi cu toate dobitoacele tale, unde vei vrea tu!..

Moise se ridică atunci cu bucurie. Luă cu sine pe Aron. Strânse tot poporul în jurul său. Şi porniră toţi pe drumul sfânt al mântuirii...

(După «Mărgăritarele Pământului Sfânt»).

A. NANU.

Citiţi şi răspândiţi ziarul
Telegraful Român

Poşta redacţiunii

U. Blaj. Nu numai catolicii *unguri* au greşit — în afacerea «unirii», — ci au greşit în deosebi catolicii *români*. Prin urmare: o revenire la legea «Bizanţului» n'ar fi «minunăţie fără pereche», ci foarte logică şi bună pentru viitorul neamului românesc, — păgubaşi n'ar fi decât cel mult unii «clarisimi» şi «domestici».

Meditaţii*

Petrecutu-s'a vara, trecuta secera şi noi nu ne-am mântuit.
Ieremia 8, 20.

Cât de repede a trecut vara cu secerişurile ei, cu zilele pline de soare şi strălucitoare de lumină! Sântem înaintaţi bine în toamnă. Şi acest anotimp ca tot ceeace a crea Dumuezeu, are să ne spună ceva din punct de vedere creştin.

Cugetându ne la zilele de vară, a căror impresiune ne mai urmăreşte încă, ne dăm seama, cât de repede trece timpul, şi cum, în timp aşa de puţin, se pot schimba atât de considerabil lucrurile.

Da, gloria, forţa, fericirea, frumuseţa toate trec şi încă repede. Tot ceeace străluceşte în ochii oamenilor, nu durează decât o zi. — Iată frunzele cad îngălbenite, arborii sânt goi. Tot ceeace vine din pământ, dăinuieşte cât frunzele şi iarba.

Ca buni creştini, să căutăm mai ales, ceeace toamna veştezi nu poate, lucrurile care vin de sus adecă, pe care Hristos ni le-a câştigat şi ni le îmbie şi astăzi cu o generoasă liberalitate: smerenie, modestie, curăţenie, credinţă, nădejde bună, afecţiune, dragoste. — Peste lucrurile acestea vântul va putea tot sufla şi toamna va putea tot veni, căci ele vor rămânea şi ne vor împodobi şi îmbrăca sufletele ca în zilele de vară. —

Dar toamna ne mai vorbeşte cu deosebire de sămănat. — Dupăce pământul a fost binelucrat peste vară şi dupăce sămânţa a fost bine aleasă, sămănătorul porneşte şi samănă cu nădejde în brazda neagră.

Să pornim şi noi la sămănat. — Să cerem din mâna Stăpânului secerişului, semintele minunate ale bunătăţii, cucerniciei şi ale smereniei, şi să le lăsăm să cadă din belşug în sufletele noastre, în sufletele celor de aproape şi ale rudeniilor noastre, şi ale tuturor acelora ce ne sânt dragi.

In vremea aceasta de toamnă târzie, oamenii dela ţară, întâlnindu-se, se întreabă: ai sămănat? — Vă întreb şi eu: aţi sămănat? Cei cari aţi întârziat, grăbiţi-vă, căci timpul sămănatului trece şi la vară secerişul nu vă va surâde. Pr. *Gh. Secaş.*

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viaţa lui Isus

de

Giovanni Papini

în româneşte de

ALEXANDRU MARCU

Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la adminstraţia ziarului :

Telegraful Român

Nr. 305/1932 [46] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Rapoltel, aparţinătoare protopopiatului Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Retribuţia cuvenită dela stat.
2. Casa parohială cu dependenţe.
3. Folosirea a 5 jug. sesiune parohială de prima calitate, arabil şi grădină.
4. Folosirea a două cimitire.
5. De fiecare familie (96) câte 3 dcl. cucuruz sfărâmat.
6. Lemne necesare pentru foc.
7. Drept de păşunat în izlazul comunei cu ori câte vite va fi având.
8. Stola obişnuită în protopopiat.

Observăm că parohia e situată la distanţă abia de 5 km. de gara Simeria, într'o regiune frumoasă şi accesibilă pentru transport.

Concurenţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile de concurs adjustate conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie, pe lângă prealabila încuviinţare a protopopului la biserică spre a se face cunoscuţi poporului şi a se încredinţa de referinţele locale.

Geoagiu, la 27 Aug. 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. de Geoagiu în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

V. Goron
protopop.

Nr. 318—1932 prot. [43] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II Vaidei, protopresbiteratul Orăştiei, se publică concurs nou — în urma nimicirii alegerii prime, — cu termin de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în numita parohie sunt:

1. Salar dela stat, conform coalei B.
2. Casă parohială. Parohia dispunând de suma necesară pentru cumpărarea unei case parohiale, până la cumpărare pune la dispoziţia viitorului paroh o casă închiriată.
3. 10 jugăre arător primit prin reforma agrară, în hotarul comunei Aurel Vlaicu.
4. Sesiunea veche: arător 1 jugăr şi 505 stânjini pătraţi; grădină 489 stânjini pătraţi; şi livadă 2 jug. 463 stânjini pătr. (adecă încă 4 jugăre, în total 14 jugăre).
5. Venitele stolare, stabilite nou (reduse) prin hotărârea consiliului parohial dela 24 Iulie 1932.

Reflectanţii îşi vor înainta cererile de concurs, însoţite de actele necesare, oficiului protopopesc al Orăştiei, în termenul de mai sus, — şi e de dorit să se prezinte la biserică într'o Duminecă sau sărbătoare spre a se face cunoscuţi parohienilor şi a cunoaşte noule stole.

Orăştie, la 4 August 1932.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Orăştiei, în înţelegere cu oficiul parohial din Vaidei.

Ioan Moţa
administrator protopopesc.

Nr. 324/1932 [44] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Şmig, protopresbiteratul Târnava-mare, se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în Telégraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregirea dotaţiei dela Stat conf. coalei B.
2. Sesie parohială 32 jug. (arător şi fânaţ) primit prin reforma agrară.
3. ½ jug. grădină.
4. Chirie pentru locuinţă, nefiind casă parohială.

Reflectanţii îndreptăţiţi îşi vor înainta oficiului protopresbiteral Târnava-mare, cu sediul Dumbrăveni, petiţiile de concurs însoţite de documentele necesare în termin şi se vor prezenta după prealabila încuviinţare a subsemnatului în parohie, spre a cânta, predica, servi şi a face cunoştinţă cu poporul.

Parohia Şmig se află la 4 km. depărtare de gara Aţel.

Oficiul protopresbiteral ort. român Târnava mare, în înţelegere cu consiliul parohial din Şmig.

Dumbrăveni, la 4 August 1932.

Ioan Dragolea
protopresbiter.

306/1932 [45] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Cheile Cibului, aparţinătoare protopopiatului de Geoagiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venite împreunate cu acest post sânt:

1. Retribuţia cuvenită dela stat.
2. Case parohiale cu dependenţe.
3. 27 jug. sesiune parohială arător, fânaţ şi pădure.
4. Drept de păşunat în izlazul comunal.
5. 3 dcl. cucuruz tulei de fiecare familie.
6. O zi de clacă de fiecare casă.
7. Stola obişnuită în protopopiat.

Reflectanţii sânt poftiţi a-şi înainta cererile concursuale, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în parohie cu prealabila încuviinţare a protopopului, spre a se face cunoscuţi poporului şi a se încredinţa despre referinţele locale.

Geoagiu, la 27 Aug. 1932.

Oficiul protopopesc ort. român de Geoagiu în înţelegere cu consiliul parohial concernent.

V. Goron
protopop

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de

Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Preţul Lei 130.— lipită pe pânză.

Nr. Ad. 124/1932. (41) 3—3

Concurs repeţit

Se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român pentru întregirea parohiilor de clasa III-a **Gialacuta** cu filiile **Câbeşti-Târnava, Bărăşti** cu filia **Luncşoara, Godineşti** cu filia **Petreşti** şi parohia **Brădăţel**, din protopopiatul Ilia.

Venitele sânt:

1. In parohia **Gialacuta** şi filiile: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 200 familii.
2. In parohia **Bărăşti** cu filia: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, sesie parohială 6 jug., casă parohială, şi câte 30 litre cereale dela circa 120 familii.
3. In parohia **Godineşti** cu filia întregire dela stat, sesie parohială 1: jugăr, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 180 familii.
4. In parohia **Brădăţel**: întregire dela stat, stola obişnuită în tract, şi câte 30 litre cereale dela circa 100 familii.

Concurenţii îşi vor înainta cererile acestui oficiu protopoeesc în terminul fixat de concurs şi în care interval de timp pot să se prezinte în parohie, pe lângă observarea dispoziţiilor reglementare, pentru a face cunoştinţă cu parohienii.

Ilia, la 1 August 1932.

Oficiul protopopesc ort. român Ilia.

Iuliu Josan
protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

şi

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere
de
Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Antoniu Sequens

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 29 Octomvrie 1932 Nr. 67

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

După congres

— Declarațiuni de reținut. — Promisiuni de realizat —

In desbaterile congresului național bisericesc, din întâia sesiune a noului period 1932/1938, au răsunat, spre bucuria binecredincioșilor, câteva luminoase cuvinte rostite de fruntași mireni, cari au accentuat cu profundă convingere însemnătatea bisericii ortodoxe române și a învățăturilor ei.

Distinși vorbitori au declarat și au promis solemn să susție în parlament, și în alte potrivite locuri, scopurile și interesele acestei biserici și să le sprijinească din toată puterea lor.

Ministrul cultelor, foști miniștri și alți devotați fii ai bisericii se înșiră astfel între luptătorii cu o vie și activă conștiință religioasă.

«Căutăm — spunea dl ministru *D. Gusti* — în viața noastră de stat pretutindeni ***puncte de reazăm;*** dar ce punct de reazăm e mai sigur decât această peatră — biserica — pe care Dumnezeu a zidit lumea. Biserica ni-a dat și ni-a păstrat cea mai mare și cea mai bună parte din cultură. Dacă în timpurile moderne alte așezăminte s'au însărcinat anume cu înaintarea ei, nu înseamnă că biserica poate sau trebue să dea în lături. Ea însăși este o strălucită formă de cultură, care îmbogățește și înobilează și astăzi. Biserica știe că nu trebue să lase din mâni această scumpă unealtă de pregătire a sufletelor, și dovada ni-o pun înainte atâtea eparhii unde se lucrează cu râvnă și bună chibzuială... Congresul național bisericesc este mai ales chemat să lucreze pentru o biserică ortodoxă socială și culturală».

La rândul său, dl *O. Goga*, care și în parlamentele trecute a avut vorbe bune pentru clerul nostru, spune în congres:

«Este o datorie din partea statului să-și îndeplinească obligațiile față de biserică. Biserica dominantă trebue să fie cu adevărat dominantă. ***Preotul nu trebue să fie năpăstuit.*** Toate partidele politice au să-și ia angajamentul de-a apăra în parlament drepturile bisericii ortodoxe».

Dl profesor *I. Petrovici*, între alte expuneri inspirate de adevărat sentiment religios, zice: Am convingerea că am servit biserica și credința, atât ca profesor, cât și ca ministru de instrucție. Voi lucra și pe viitor nu din calcul, ci din convingere.

La fel au urmat și alte declarații și făgăduieli pentru promovarea intereselor bisericești morale și materiale.

Au grăit reprezentanții cei mai de seamă ai partidelor politice, și s'au desfășurat uneori discuții aprinse, — totuși manifestațiile politicianiste — de care pomenesc unii confrați — au rămas înlăturate din ședințele congresuale: biserica națională și-a menținut prestigiul în toate aceste discuții.

Fie ca înțeleptele făgăduieli, săvârșite în clipe atât de sărbătorești, să nu se dea niciodată uitării, ci să se înfăptuească, aducând binecuvântate roade bisericii și neamului!

O consfătuire a reprezentanților trimiși de asociațiile culturale din țară, s'a ținut în 27 l. c. la București. S'a decis, în această consfătuire, să se organizeze un ciclu de întruniri și conferențe în toate orașele din țară spre a deștepta atențiunea românilor asupra primejdiei ce o prezintă propaganda pornită de iredentiștii dela Budapesta, și încurajată de amicii lor, împotriva unității statului român, pe tema revizuirii tratatului dela Trianon.

Filozofia revine la Biserică!

Congresul național-bisericesc din toamna aceasta a înregistrat momente caracteristice pentru noul spirit de care sunt tot mai străbătuți mirenii din societatea cultă față de Biserică: un spirit de prietinie și de justă apreciere a adevărului pe care-l reprezintă și-a marei opere ce-o realizează. Dl ministru Gusti și dl Octavian Goga, două figuri mari ale culturii românești, au recunoscut atât de categoric necesarele rosturi ale Bisericii pentru viața de viitor ale neamului nostru și au precizat atât de concret condițiunile în cari trebue să se desvolte acțiunea Bisericii față de noile împrejurări, încât rămâi cu convingerea că oamenii aceștia au meditat serios și îndelung asupra misiunii Bisericii, că vorbele și propunerile lor sunt substanță din substanța cea mai prețioasă a lor, că nu sunt cuvinte festive și goale, de cari ne-am obișnuit să auzim atât de des.

Iată o propunere a dlui O. Goga, surprinzătoare prin ampla viziune din care izvorăște și pe care o vrea realizată și obiectiv: prin viziunea unei culturi integrale ortodoxe. Domnia Sa cere înființarea unei reviste săptămâ-

FOIȘOARA

Un luptător, pentru desrobirea religioasă, mitropolit în București

«Biserica Ortodoxă Română», numărul de pe Septemvrie a. c., aduce un articol foarte interesant al dlui profesor C. N. Mateescu, intitulat: «Insemnări despre origina ardeleană a mitropolitului Cosma». Despre origina mitropolitului Ungrovlahiei Cosma (1787—1792), fost înainte episcop al Buzăului (1764—1787) existau până acum două păreri: una că e din județul Argeș, alta că e din eparhia Buzăului. Dl Mateescu identifică pe mitropolitul Cosma cu popa Cosma din Deal, despre care se vorbește în cartea dlui profesor Silviu Dragomir «Istoria desrobirii religioase a Românilor din Ardeal». La această identificare îl îndeamnă următoarele temeiuri:

Dl Silviu Dragomir spune despre popa Cosma că, scăpat din închisoarea din Alba-Iulia, fuge pela 1752 în țara românească, aflând adăpost la fostul lui prieten de luptă Nicolae Pop din Balomir, devenit egumen al mânăstirii Curtea de Argeș. Tot în timpul dintre 1750—1762 trec însă în județul Argeș mai multe grupuri de țărani ardeleni din părțile Sibiului și Făgărașului, de groaza persecuției religioase. Cei mai mulți dintre ei se așează în cătunul Vatra Mânăstirii din satul Flămânzești. Se vede treaba că noua colonie a simțit trebuința unui locaș de închinare pe care și-l zidesc curând după așezarea lor aici. Biserica zidită în vremea aceea, e cunoscută sub numele de «biserica mitropolitului Cosma», ear zugrăveala ei prezintă ca ctitorie pe *Cosma terel* în dreapta ușii dela intrare și pe *Ivan Moța* și *Stanca diaconeasa* în port săliștenesc, în stânga.

Deci există foarte multă îndreptățire să tragi concluzia că acest preot Cosma, împreună ctitor cu țărani din părțile Săliștei, e și el din aceleași părți, și cum nu vor fi existat mai mulți preoți Cosma din jurul Săliștei refugiați în județul Argeș, preotul ctitor al bisericii din Vatra mânăstirii e popa Cosma din Deal.

Că, mai departe, preotul ctitor al acestei biserici e însuși episcopul de mai târziu al Buzăului și mitropolitul Bucureștilor, rezultă nu numai din numirea bisericii de «biserică a mitropolitului Cosma», ci mai ales din inscripția de pe clopotul cel mare al bisericii: «Acest clopot s'a făcut de Cosma episcopul Buzeului și s'a dat la biserica noastră ot Curtie de Argis și s'au dat metoh la sfânta mânăstirea 1784 iar acum anul 1792 s'au prefăcut de robu lui Dumnezău Partenie arhimandrit Argișanu».

Se vede că acest luptător pentru libertatea religioasă în Ardealul oprimat, nu era om lipsit de o cultură religioasă oarecare, căci altfel n'ar fi urcat cel mai înalt scaun arhieresc într'o vreme în care cultura începuse să fie apreciată și cerută mai mult ca înainte. Și putem presupune aceasta la mai mulți dintre luptătorii și mucenicii ortodoxiei românești din veacul al 18-lea.

Copilul cu icoanele

— Schiță din copilăria pictorului N. Grigorescu —

Câte taine are sfânta noastră biserică dreptcredincioasă, atâția copii avea sărmana văduvă Grigoreasca din prispa Cărămidarilor. Mulți ca mulți, dar mai erau și mărunți ca mugurii prea deși pe-o creangă și neajutorați ca puișorii fără pene. Și pe lângă aceste neajunsuri biata mamă văduvă mai era bântuită și de-o sărăcie isto-

nale, redactată şi de clerici, dar mai ales de laici, în care să se privească problemele tuturor domeniilor de viaţă prin prisma concepţiei creştine ortodoxe. O revistă care să tae brazdă adâncă în mentalitatea societăţii noastre.

Cam tot spre ţinta aceasta privind, dar şi mai interesante pentru mărturisirile cuprinse în ele au fost cuvintele reprezentantului filozofiei româneşti, ale dlui prof. I. Petrovici. *Filozofia, spune Domnia Sa, a fost adeseori în luptă cu Biserica; dar astăzi ea cere sprijinul religiei şi al Bisericii. Filozofia n'a putut realiza o împăcare lăuntrică a omului şi o armonie dela om la om. Criza morală de azi se datoreşte şi acestei neputinţe. In locul ei trebue să încerce Biserica a realiza o armonie a cunoştinţelor. Lumea întreagă se clatină şi cere ajutorul Bisericii. Trebue redeşteptat spiritul religios în ţara aceasta, căci el e o necesitate imperioasă, nu o podoabă. Religia nu trebue să fie o specialitate alături de celelalte, ci spiritul care le cuprinde pe toate şi de aceea trebue o colaborare pentru a se ajunge la o sinteză a tuturor principiilor.*

Firește că ne bucurăm de aceste recunoaşteri venite din partea unei discipline care se credea odată atotputernică şi căreia i se datoreşte într'o aşa mare măsură înlăturarea Bisericii din toate locurile unde era chemată să aibă cuvântul hotărâtor. Ne bucurăm şi ne deschidem larg braţele acestui prea iubit fiu perdut.

Dar n'ajunge atâta. Fiul acesta e foarte pretenţios şi în curând l-am putea perde iarăşi dacă n'ar găsi în căminul în care s'a reîntors o atmosferă şi o înţelegere pe măsura multiplelor lui experienţe. Ne va întoarce curând iar spatele dacă vom fi şi mai sărăcuţi în puterea noastră de-a sfătui, de-a lumina, de-a pune în evidenţă suprema filozofie creştină, ca atunci când a plecat primadată. Dacă ne-om mulţumi cu clişee vechi, al căror înţeles l-am uitat uneori şi noi, cu clişee potrivite pentru cei mai de jos, şi vom începe să căscăm când acest fiu ne-ar vorbi de experienţele, de chinurile şi de problemele lui, ba mai mult, îi vom interzice să mai vorbească despre ele, sau să creadă că în căminul nostru se găseşte ceva potrivit cu ele, — atunci cu siguranţă el va pleca iarăşi decepţionat, preferind să sufere neajunsurile viscolului deafară. De altfel el şi-a formulat deodată cu întrarea condiţia în care va rămânea: «Religia nu trebue să fie o specialitate alături de celelalte, ci spiritul care le cuprinde pe toate şi deaceea trebue o colaborare pentru a ajunge la o sinteză a tuturor principiilor».

La lucru deci. In căminul în care e Biserica au fost camere potrivite pentru oaspeţi mai înalţi. Ele există şi acum. Dar trebue aduse în ordine şi împodobite cu tot ce-i mai de seamă.

Diorates.

Biserica noastră drept măritoare a dat o pildă de afirmare impozantă şi rodnică, — aşa recunoaşte un mare cotidian din capitală vorbind despre congresul de acum naţional-bisericesc.

S'au auzit, scrie confratele, cuvinte înţelepte, s'au făcut propuneri judicioase, şi în ori ce caz acestea s'au ridicat în atenţiunea generală peste mărunţişurile care ar fi voit să fie discordante. Ţinuta congresului a fost un fericit contrast cu atâtea adunări relevate numai prin pierdere de vreme şi prin unitilităţi agresive. Asta dovedeşte că organizarea dată chestiunilor strânse de interesele bisericii naţionale, sub forma în vigoare, este de natură să folosească şi Ei, şi societăţii prin funcţionarea demnă şi impunătoare a unui imens organ de apropiere, de înţelegere, de îndrumare însufleţită şi generoasă. Dacă energiile nenumărate s'ar uza mai puţin în scopuri separatiste şi sterile, şi s'ar trădui mai mult pentru unitatea sufletească şi realizătoare, s'ar cruţa mult timp pierdut în zadar şi multe forţe creatoare sleite fără rezultate folositoare lor şi societăţii.

Nr. 8337.

AVIZ

Zilele de strâmtorare prin care străbate omenirea de azi au îndemnat cârmuirile politice şi bisericeşti să destineze «Ziua Economiei», care se va prăznui la 30 Octomvrie a. c. Autorităţile publice au apelat la Biserică şi la Şcoala să-şi dea concursul lor pentru serioasa şi imperativa idee a *Economiei.*

On. cler este învitat a trata în predică corespunzătoare datoria sobrietăţii creştine şi a îndemna părinteşte pe credincioşi să se restrângă de la cheltueli superflue pentru plăceri şi lux, cugetându-se la exemplul etern al Mântuitorului nostru Isus Hristos, care postind în pustie a resistat ispitei diavolului, dar tot pe locul acela a săturat mulţimea popoarelor cu cinci pâni şi doi peşti, arătându-ne prin aceasta că El n'a venit să ia ceva dela lume, ci a venit să-i înmulţească bunurile ei.

Sibiu 24 Octomvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Alegerile de membri pentru Congresul mitropolitan al Mitropoliei Ardealului

Prea Ven. Consistor mitropolitan prin concluzul Nr. 272—1932 M. a hotărât să se facă alegeri noui de membri pentru Congresul mitropolitan al Mitropoliei Ardealului, de această dată pentru durată de 6 ani.

Alegerile se vor face în conformitate cu Regulamentul de procedură la alegerea membrilor pentru Congresul naţional-bisericesc al Mitropoliei Ardealului, votat la 11/23 Oct. 1891 sub Nr. 156 Congresual.

Pentru aceste alegeri Arhiepiscopia noastră a fixat următoarele termine:

Alegerile din cler se vor face Joi, în 10 Noemvrie 1932.

Anunţarea adunărilor parohiale, pentru alegerea unui membru congresual mirean în fiecare cerc electoral mirenesc, se va face Duminecă, în 6 Noemvrie 1932, după sfânta Liturghie.

Alegerile mireneşti în adunările parohiale electorale se vor face Duminecă, în 13 Noemvrie 1932, după săvârşirea sfintei Liturghii cu invocarea Duhului Sfânt.

Scrutiniul se va face la sediul cercului electoral mirenesc sub preziedenţia comisarului arhiepiscopesc, Duminecă, în 20 Noemvrie 1932 ora 10 a. m.

Dela sate

— Sfinţirea turnului bisericii din Petrila Regele Ferdinand I —

Credincioşii noştri din parohia minieră *Petrila Regele Ferdinand I,* protopopiatul Jiu, au avut praznic mare în ziua de 16 Octomvrie 1932. In Dumineca aceasta li s'a sfinţit turnul, impunător, clădit în stil românesc, adaos bisericii lor transformate dintr'o încăpătoare casă de locuit.

Timpul admirabil a favorizat actul solemn, la care s'a strâns mulţime mare şi din parohiile vecine, minieri şi săteni.

Sfânta slujbă s'a început cu sfinţirea apei, servită de P. C. protopop I. Duma, asistat de C. preoţi: Seb. Ciocan, parohul locului, Emilian Şinca, Const. Zoican şi I. Arad. După rugăciunea, prescrisă pentru cazuri de acestea şi stropirea cu aghiazmă, s'a oficiat sfânta Liturghie, în sobor, răspunsurile fiind date de admirabilul cor mixt din Petrila Poieni, celebrul «cor al lui Gavrilescu». Apoi s'a oficiat Te-Deumul pentru Rege, prot. I. Duma rostind una din cuprinzătoarele sale cuvântări.

A urmat apoi masa comună.

Cu acest prilej s'au pus bazele unui cor bisericesc al parohiei, şi s'a cimentat legăturile de colaborare cu şcoala primară din localitate.

Meritul pentru ridicarea turnului bisericii, — aproape unasutămii Lei — revine în primul rând parohului Seb. Ciocan şi colaboratorilor săi, în frunte cu dl ing. Em. Cărăuşu. Dragostea lor de biserică va înzestra, nu peste mult, acest turn cu încă un clopot, — astfel că vrednicia ortodocşilor din Petrila se va respândi în unde armonioase departe în Valea Jiului şi va preamări numele Celui Atotputernic, care poartă de grijă fiilor săi şi în primejdioasele galerii ale minelor de cărbuni...

Mărit să fie numele Domnului!

Un maistru minier.

*

— Sfinţire de cruce în protopopiatul Sfântul Gheorghe —

Dumineca din 16 Octomvrie 1932 a fost, pentru parohia *Vâlcele* o zi memorabilă. După serviciul di-

---

vitoare. Era mai lipsită decât văduva din Sarepta Sidonului, căreia-i sporise prorocul Ilie pumnul de făină şi ulciorașul cu untdelemn. Işi ocrotea copilaşii, pe lângă plată, subt straşină străină. Ear plata o strângea cu acul. Işi topea şi ziua şi noaptea lumina ochilor ei trişti în cusături înflorite pentru podoaba caselor bogate.

Inimile copiilor mai răsăriţi se înmuiau ca ceara la faţa focului văzându-i truda ei robotnică. Mai ales inimioara lui Nicu, copilaşul al doilea, căruia cărămidărenii-i ziceau: «Copilul minune» şi despre care povesteau creştinii pân' departe lucruri minunate.

— De ce i-or fi botezat aşa? se întreba adesea nedumerit ba unul, ba altul dintre străini.

— Ei!... Se poate să nu ştii?... Pentrucă el are nişte ochi senini şi luminoşi, ca de sfânt! mărturisea unul.

— Pentrucă el are o faţă limpede, cum au îngerii din ceriuri! eşia cu vorba al doilea.

— Pentrucă are un grai blânduţ şi dulce ca de fecioară şi domol şi aşezat, cum au călugării bătrâni! întărea al treilea.

— Pentrucă-i prietenul bisericilor!... Vara, când se topeşte peatra'n drum, de năduf, şi earna, când plesnesc copacii prin păduri, de ger, copilul se închină ceasuri întregi, singur-singurel, când într'o biserică şi când într'alta! destăinuea pe urmă altul.

— Ba-i straja icoanelor! Colindă bisericile şi ajută paraclisierilor la curăţirea icoanelor! Când îl trimite mamăsa 'n vecini după una alta, el se sgâieşte la icoane mai întâi! Ear când duce cucăturile înflorite pela casele bogăţaşilor bănoşi, nu s'ar mai despărţi de icoanele lor mari! Că-i vorbesc icoanele în graiul lor mut, ear el le pricepe toate tainele lor adânci! se spovedea încă unul.

— Şi-i ortac nedespărţit al zugravilor de lucruri sfinte! Ii caută pe rând pe toţi! Să vadă cum îşi gătesc ei pânza de lucru! Să prindă cum aşază meşterii liniile pe câmpul ei! Să oblicească ei cum încheagă ei formele! Să priceapă cum îşi potrivesc culorile! Şi de-o afla vre-o icoană nouă la vre-un geam poate tot trăzni şi fulgera şi poate ploua cu găleata, că ei nu se mişcă de-acolo, pân' nu-i gustă toată dulceaţa!... mai adause cineva.

Aşa urzeau cărămidărenii povestea Copilului minune, care îndrăgise lumea culorilor şi împărăţia sufletelor sfinte. Ear el nu ştia nimic din toate astea. Ştia numai că-i sânt dragi nespus de mult toate chipurile sfinte şi-i este negrăit de dragă săraca lui mamă năcăjită. Şi de mila ei multă i s'a aşezat o ceaţă la inimă şi-o negură pe raza privirii lui. Ear gândul care-i frământa neadormit fiinţa'ntreagă, era: cum să potolească amarul mamei sale dragi?

Odată era o noapte târzie de primăvară. Fraţiorii lui durmeau ghemuiţi în pătuţurile lor înguste, ca sâmburii în miezul mărului. Ear mamă-sa, în noapte, înşira după datina ei, floare lângă floare, pe-o pânză mare. El sta cu ochii închişi, dar somnul nu-i venea pe pleoape, căci sufletul bun i-l dogorea durerea pentru durerea mamei sale trudnice. Pe când se înstăpânise cea mai adâncă liniște în căsuţa scundă, mama îşi lăsă cu ochi înăcrimaţi acul ei harnic din mâna sprintenă, se ridică de pe scăunaşul proptit în bătaea unei lămpişoare somnoroase şi îngenunche smerită la poala unei iconiţe cu chipul Maicii Domnului. Şi prinse a-şi vărsa în rugă toată obida sufletului ei îndurerat şi a cere Maicii Preacurate ajutorul cel ceresc pentru creşterea copiilor ei mărunţei.

Rugăciunea cea ferbinte din miez de noapte, şi păharul lacrimilor

vin de dimineaţa şi după Te-Deum săvârşit din prilejul zilei naşterii M. S. Regelui, poporul întrunit în sf. biserică a pornit într'o mare procesiune religioasă, condusă de preotul localnic.

Procesiunea avea de scop sfinţirea unei cruci-monument, aşezată la izvorul de apă minerală din pădurea comunei Vâlcele (numit în graiul de aici «Borghizu roşu»). Serviciul divin, Maslu şi sf. apei, s'a săvârşit în mijloc de codru, sub bolta cerului, cu un fast impunător. O zi călduţă de toamnă, codrul cu podoaba frunzelor de culori variate, izvorul cu apă binecuvântată, sfânta Cruce, simbol al pătimirii de bună voie a Domnului, predica mişcătoare a părintelui paroh din localitate, Ilie Păştina, — toate au avut darul să emoţioneze profund inimile credincioşilor. Codrii plaiurilor noastre respiră în tihnă mirezma de tămâie adusă de inimi cucernice Tronului divin, ca prinos pentru izbăvirea neamului dintr'o lungă robie...

Solicitudinea înaltă, împreunată cu părintească iubire a Suveranului nostru, pentru pământul românesc al Ardealului, s'a afirmat de nou prin vizita regală făcută Duminecă în 23 l. c. la Cluj, unde a fost întimpinat de ovaţiile unui imens public de intelectuali şi ţărani.

In ziua aceasta s'a inaugurat cu deosebită solemnitate Academia de agricultură din Ardeal, căreia M. Sa Regele, în cuvântarea rostită, îi pune în vedere întregul Său sprijin.

Dela Academie M. Sa, care a sosit în Ardeal împreună cu Marele Voevod Mihai, a plecat la catedrala noastră ortodoxă, unde a fost primit de P. S. Sa Episcopul Nicolae, înconjurat de preoţime. Suveranul şi-a exprimat dorinţa ca noua catedrală să se termine cât mai curând şi, în realizarea acestui scop, a făgăduit întregul Său concurs.

M. Sa a mai vizitat alte aşezăminte, apoi seara a părăsit Clujul.

Organizaţi Oastea Domnului

„Lucraţi până e ziuă"...

Adânc simţita «poruncă a vremii» ce şi-a găsit soluţia în zilele acestea, a găsit profund ecou în sufletul preoţimii, care, la primirea ordinului de catehizare, s'a înălţat la tensiunea spirituală necesară unei astfel de munci sfinte...

Dar, mă apasă ceva în acest început. Porunca Mântuitorului îmi sună la ureche: «Lucraţi până e ziuă, căci va veni întunerecul, când nu veţi mai putea lucra».

Lucrul e gingaş şi reclamă lumină lumină cerească, să lumineze mintea şi să încălzească inima. Răceala din suflete e dezastruoasă.

Arta ce renvie acum, — căci aşa înfăţişează sfântul Ioan Gură de Aur creşterea copiilor, ca arta cea mai mare, reclamă multă cumpănire, rară pricepere şi muncă asiduă, ca orce artă, — dacă nu mai multă.

Incepeţi dar la temelia clădirii. Ridicaţi caractere creştine, cu nădejdea în cel ce este «peatra din capul unghiului». Cu El numai se poate clădi temeinic. El risipeşte ceaţa, ca lumina să se sălăşluească în suflete. Aprindeţi candelele luminii sfinte şi duceţi filonul credinţei prin labirintul preocupărilor materiale, ce trosesc cele mai nobile virtuţi.

Cei tineri, cu smerenia cuvenită, intraţi în via Domnului. Cei bătrâni de ani, întineriţi sufletul, căci el dă puteri nouă celui mai slăbuţ corp.

Grijiţi să nu smintească cineva pe aceşti «mai mici ai Lui», şi grijiţi, să nu fiţi voi unelte ale smintelii.

Imprumutaţi un dram din dragostea, pe care Mântuitorul a avut-o pentru «cei mai mari în împărăţia cerurilor». Apropierea, cu toată dragostea de sufletul lor primitor, va da doritele roade bune...

V. COMAN.

Inainte de Hristos cuvântări despre viaţa religioasă a popoarelor din anticitate, de Pr. *Ion Goron*, Cluj, tipografia eparhiei ortodoxe române, 1932. Un volum format mic de 184 pag. Preţul 20 lei.

Hai să râdem!

Dacă-l cheamă «Vestitorul» şi dacă ne aduce veşti chiar dela *ilustrissimi* din graniţa ţării, apoi nu se poate să nu fie aceste veşti *extraordinare, exorbitante*, ca şi care nu mai poţi auzi din nici un loc.

Auzi ce-ar dori: episcopie catolică (de rit grec) la Bucureşti. Oamenii treji ştiu că în tot Vechiul Regat există o singură parohie de felul acesta: în Bucureşti, pentru care s'a creat şi un protopopiat.

Le dăm un sfat binevoitor simpaticilor dela Oradea: ceară acolo un patriarhat.

INFORMAŢIUNI

Licenţiatele în teologie au cerut să fie admise în învăţământ ca profesoare de religie. Credem că acest drept li ce cuvine, din momentul ce li s'a acordat dreptul de-a se înscrie la academiile teologice şi la facultăţile de teologie. Licenţiatele ar putea fi admise aşa, ca o parte din ore din aceeaş şcoală să fie în unele clase pentru profesoare, în alte clase pentru preotul confesor al şcoalei. Predarea religiei în şcoalele de fete, în felul acesta, ar fi poate cea mai potrivită.

La mănăstirea Bistriţa se ţin, în 30 l. c., serbările organizate de mitropolia Moldovei pentru comemorarea voevodului Alexandru cel Bun. Azistă reprezentanţii guvernului şi delegaţii clerului, armatei, studenţilor etc. In 29 Oct., cu o zi înainte de serbări, se întruneşte la mănăstirea Neamţului adunarea eparhială, şi de acolo membrii adunării se duc la mănăstrirea Bistriţa să participe la serbările comemorative.

Sărbătoarea economiei La 30 Octomvrie a. c., se celebrează, pentru a opta oară, în întreaga lume «Sărbătoarea Economiei». In situaţiunea actuală a popoarelor reînvierea spiritului de economie, după risipa şi desfrâul ce au tronat de la război încoace, este socotită drept cale a refacerii şi prosperităţii. Celebrarea zilei economiei, în toate ţările lumii, este deci astăzi nu numai un act de solidaritate omenească, ci mai mult decât atâta, o datorie morală pe care or-ce naţiune o are către ea însăşi. La noi în ţară anul acesta se va celebra pentru a treia oară «Sărbătoarea Economiei». Iniţiativa privată, prin coferinţe şi diferite alte manifestări, se va adăuga şi ea străduinţelor de trezire şi îndrumare a spiritului de economie.

Ministerul instrucţiunii, fiind informat că o parte din membrii corpului didactic sânt atinşi de boale molipsitoare, ceeace prezintă un pericol pentru elevi, a dispus ca membrii corpului didactic, în general, să fie examinaţi la fiecare început de an de către medicul şcoalelor respective. Rezultatele vor fi înaintate şi ministerului instrucţiunii, şi celui al muncii şi sănătăţii.

Congresul anual general al Ligii Culturale se ţine la Bucureşti, Marţi în 8 Noemvrie 1932 în ziua Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril.

Din ţara celor fără Dumnezeu. Guvernul sovietic continuă să-şi vândă cerealele peste graniţă, ear poporul e în primejdie să moară de foame. Ştirile din Rusia sovietică arată, că foametea se întinde tot mai năprasnic. Sânt localităţi în Rusia, unde ţăranii îş măcelăresc copiii, ca să aibă ce mânca. Mai multe cazuri de canibalism s'au produs pe malurile râului Nipru.

Minorităţile naţionale din Ungaria de astăzi se prezintă în următoarele cifre: 550.000 germani, 200.000 slovaci, 50.000 români, 40 mii croaţi, 20 mii sârbi, 40 de altă naţionalitate. Biserica noastră este prigonită în Ungaria; şcoale materne minoritare nu sânt tolerate din partea maghiarilor, cari ameninţă astfel cu peirea toate minorităţile de sub stăpânirea lor. Şi, cu toate acestea, şefii guvernelor dela Budapesta luptă pe faţă şi pe ascuns pentru revizuirea Trianonului. Ceice nu admit altă cultură naţională, decât cea ungurească, mai vorbesc de refacerea Ungariei în hotarele ei de altă dată! Ceice atentează la limba şi obiceiurile nemaghiarilor, mai speră să câştige simpatiile lumii civilizate!

Nu Trianonul are trebuinţă d'a fi revizuit, ci felul de gândire şi de acţiune a guvernelor revizioniste.

ŞTIRI LOCALE

Parastas. Miercuri 26 Octomvrie a. c., ziua sf. marelui martir Dimitrie, s'a oficiat în biserica ort. română din Sibiu-Iosefin prin dnii preoţi Iosif Serafim, protopop militar şi Ioan B. Boiu, paroh, parastas întru veşnica odihnă a fericitului fondator *D. Andronic*. După parastas, în sunetul clopotelor, s'a făcut procesiune la mormântul marelui defunct. In veci pomenirea lui!

---

mamei, îi străpunseră inima lui nevinovată şi pe când se aşeză ea mângâiată în aşternut ei cel tare, îşi începu în taină Nicu rugăciunea călduroasă. Cerea şi el măcar un strop din mila cerului, măcar un firicel de povaţă pentru ajutorarea mamei lui chinuite. Şi se rugă mult, pân'adormi. Ear când se trezi, razele soarelui se jucau voioase pe feresti şi o rândunică ciripea drăguţ subt streşina bătrână. El se sculă ruşinat şi plecă îndată grăbit de-acasă. O apucă pe drumul câmpului. Par'că sbura, nu mergea. In largul câmpului se opri şi prinse a strânge untişorul de pe firişoarele de earbă şi de prin frunzişul floricelelor. Ear când se încărcase bine o luă spre piaţă şi acolo vându îndată toată marfa. Asta o făcu ei câteva zile de-a rândul şi îşi făcu sumuliţa pentru: peneluri şi văpsele. Câtă bucurie juca în ochii lui şi câtă mulţumire tremura în glasul său când intră cu ele pe uscioara căsii lor!...

— Voi zugrăvi icoane sfinte pentru casele creştine şi, mamă, voi aduce pâne'n casă! spuse el cu bărbăţie.

Şi din acea clipă fericită Nicu se aşterne la muncă. Işi sdrobea vopseaua între două pietre lucii. Işi netezea tăbliţele de scânduri pentru primirea sfinţilor. Punea pe ele cu grijă linii. Rotunzea cu gingăşie forme. Aşeza cu gust culorile. Şi icoanele eşite din mâna lui purtau viaţă, cum nu prea găseai la altele. Ochii lor păreau că's vii. Ear buzele stau să grăească...

Pe când eşi cu ele'n târg şi'n lipsă de rogojină şi le'ntinse pe haina-i veche şi petecită, se strânse lumea 'n jurul lui şi cât ai bate 'n pălmi creştinii le cumpărară pe toate, bucuroşi că putură pune mâna pe-o icoană eşită din mâna nevinovată a Copilului minune...

Paşul cel dintâi pe drumul măririi.

Fuscelul cel dintâi pe scara nemuririi...

A. NANU.

Clopotul

— Povestire —

Bătrân era clopotul, şi bătrân era şi preotul bisericii din Prisăcani.

Clopotul era tot plesnit şi când îl trăgeau tuşea ca o babă coaptă, de-l cuprindea mila pe celce-l asculta. Se şi întristau plugarii şi ciobanii de prin larg de câmp, de câteori îi auzeau glasul stins şi hodorogit.

Preotul Constantin avea şaptezecişicinci de ani, dar se ţinea mai bine decât mulţi duhovnici tineri. Faţa îi era rumenă, ca de copil, numai puţin sbârcită, iar părul i se asemăna cu fuiorul de cânepă, din care-şi ţeseau femeile harnice din Prisăcani valurile lor de pânză moale şi albă. Credincioşii lui îl iubeau ca ochii din cap pentru inima lui bună şi pentru milostivirea lui cea multă.

I

Se apropia Dumineca în care părintele Constantin împlinea o jumătate de veac în slujba Domnului. Fiii săi duhovniceşti hotărâră să-i facă o bucurie la această zi însemnată. Trei fruntaşi cercetară casele mai darnice şi strânseră câteva mii de lei, pe care-i numărară pe masa preotului cu părul de nea şi-l rugară să osteneaască în oraş şi de ziua sa să-şi aleagă un clopot după dorul inimii.

— Dragii mei, se vede că Dumnezeu va şoptit vouă gândul ăsta!... Ca să-mi...

I se opri în fundul gâtlejului graiul. Şi de-abia mai murmură:

— Acum slobozeşte, Doamne, pe robul tău în pace...

II

Părintele Constantin apucă des

CARŢI ŞI REVISTE

Crezul în chipuri şi icoane, de Arhiereul Grigorie Leu Botoşăneanu, Bucureşti, tipografia Cărţilor bisericeşti, 1932. — Un vol. de 64 p. lucrat cu multă lăare aminte spre a arăta creştinului ce trebue să ştie despre credinţa sa. Cartea, potrivit celor 12 articole este împodobită cu frumoase icoane. Preţul, 30 lei.

IN CURÂND *apare şi se vinde la Librăria Arhidiecezană, Sibiu,* **Calendarul Bunului Creştin,** *vechiul calendar arhidiecezan,* pe anul 1933, *al 82-lea dela apariţie. Cuprinde şi de astă dată bogată şi aleasă materie, cu ilustraţiuni, şi cu tabloul statistic (şematismul) bisericii noastre.*

Nr. 600/1932. (73) 1—3

Concurs

Conform ordinului P. V. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 6943/932, pentru întregirea parohiei de clasa I-ia **Mercuria-Ciuc** şi filiile, protopopiatul Oituz, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială cu dependinţe.
3. Sesie parohială, 32 jugăre, primită prin reforma agrară, (arător şi fânaţ).
4. Venitele stolare.

Parohul va fi şi catihet la gimnaziul mixt din loc şi confesor al garnizoanei.

Reflectanţii vor înainta cererile lor de concurs, însoţite de documentele necesare, în termin, oficiului protopopesc Oituz, la Poiana-Sărată, judeţul Treiscaune, şi cu prealabila încuviinţare se vor prezenta în parohie pentru a face cunoştinţă cu enoriaşii şi a-şi lua informaţiuni.

Oficiul protopopesc Oituz în înţelegere cu consiliul parohial.

Mercurea-Ciuc, 13 Octomvrie 1932.

Ioan Rafiroiu
protopop

---

de dimineaţă calea oraşului, să cumpere clopolul. Cine vrea să meargă din Prisăcani la oraş, trebue să drumărească aproape o jumătate de zi şi pe jos, şi pe sus.

Era o vreme frumoasă. Numai copaci, numai earbă verde, numai ciripit de păsări şi numai voie bună în toate părţile.

Părintelui Constantin i se părea în lungul drumului c'aude sunetul limpede al clopotului celui nou şi sufletul lui cucernic îngâna rugăciuni de preamărire către Tatăl cel ceresc.

Se apropia de oraş. La marginea lui, lângă şanţul drumului larg, zări o căruţă prizărită de zdroabă. Lângă ea moţăeau câteva fiinţe omeneşti desnădăjduite, care păreau a fi nişte ţigani rătăcitori. Lângă car zăcea pe earba colbăită o mârţoagă bătrână, cu picioarele ei subţiri întinse şi înţepenite. Oasele ascuţite îi sparseră toată pielea de pe spinare şi-i puteai număra cu uşurinţă toate coastele.

(Va urma)

Nr. 1353/932. (70) 3—3

Concurs din oficiu

Pe baza ordinului Nr. 9051/931 al Prea Veneratului Consiliu arhiepiscopesc, se publică concurs din oficiu pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Belini,** protopopiatul Sf. Gheorghe, cu termin de 30 zile dela prima pucare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu supraedificate.
3. Sesie parohială de 20 jugăre, arător şi fânaţ, primite prin reforma agrară.
4. Lemne de foc 5 (cinci) stânjini din pădurea composesoratului, având a se îngriji preotul de tăiatul lor.
5. Una ferdelă (20 litri) grâu dela 60 familii, una ferdelă porumb dela 40 familii, iar dela restul de familii prestaţie în lucru sau răscumpărare în bani, preţul de piaţă al unei ferdele de porumb.
6. Stola stabilită în şedinţa din 12 Martie 1927 a consiliului parohial.

Majoritatea credincioşilor neştiind româneşte se cere dela candidaţi cunoaşterea şi a limbii maghiare.

Cererile de concurs, cu actele necesare, se vor înainta în terminul indicat oficiului protopopesc, Sfântul Gheorghe, iar candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie, spre a cânta, predica şi servi şi spre a face cunoştinţă cu poporul.

Sf. Gheorghe, 26 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorghe.

Aurel Nistor
protopop.

AVIZ

Domnii Preoţi cari doresc a-şi procura **Reverenzi, Paltoane** şi **Haine de iarnă,** să se aprovizioneze la vechea

Croitorie

PETRAŞCU

Sibiu, Piaţa Unirii 10,

unde au sosit un stoc de mărfuri, de asemenea se află **brâuri roşii** şi **albastre,** orice comandă se confecţionează prompt şi cu preţuri solide. (16) 4—4

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni şi Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul

Grigorie Leu Botoşăneanu

Preţul Lei 120·—, plus spese poştale Lei 10.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, în toate mărimile şi de o execuţie foarte frumoasă.

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preturi cumpătate, : la adminstraţia ziarului :

Telegraful Român

Nr. 1000/1932. (71) 1—3

Concurs

In înţelegere cu consiliul parohial, publicăm concurs. cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei a doua, de clasa I-ia, **Poiana-Mărului,** protopopiatul Bran.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. 6 jugăre sesie parohială.
3. Venitele stolare, aprobate de Ven. Consiliu arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post sânt poftiţi să-şi înainteze, în termen, cererile, provăzute cu toate documentele necesare, oficiului protopopesc ortodox român Bran, să se prezinte în parohie, în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispoziţiilor regiementare, spre a cânta, eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul dreptcredincioş.

Zârneşti, 17 Octomvrie 1932.

Vasile Stoicanea
protopop.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 300·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut în ediţie nouă şi se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi

Prelucrate, complectate şi editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavschi

şi acum din nou editate şi complectate

de

Dr. în teologie şi filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu

pe protopopiate

întocmită de
Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Preţul Lei 130·— lipită pe pânză.

Reclama este sufletul comerţului

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

şi

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:

Antoniu Sequens

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viaţa lui Isus

de

Giovanni Papini

în româneşte de

ALEXANDRU MARCU

Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**

Preţul Lei 80·— plus spese poştale Lei 15·—

Redactor responsabil: Dr George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 5 Noemvrie 1932 Nr. 68—69

Telegraful Român

Organ național-bis

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Martia și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu

Cuvântarea

I. P. S. Sale Mitropolitului NICOLAE al Ardealului, ținută la centenarul nașterii protoiereului *Ioan Popescu,* **în catedrala mitropolitană, în Dumineca de 30 Oct. 1932.**

Iubiții mei fii sufletești,

Dupăce am făcut pomenire în rugăciunile noastre, vreau să adaog și un scurt cuvânt despre învățatul bărbat al școalei și științei românești, care a fost **protoiereul Ioan Popescu.**

Din amintirile reprezentanților generației care, înainte de aceasta cu 50 de ani și mai bine, a stat nemijlocit sub sugestiile lui, simțim vibrațiile unui profund simțemânt de admirațiune față de neîntrecutul pedagog care a îndrumat, ca nimeni altul, școala românească din Ardeal prin luminile științii și prin virtuțile caracterului său integru.

E bine să spunem astăzi, ca să se audă în tot cuprinsul țării, că, până la I. Popescu, noi românii n'am avut un alt bărbat de carte, care, ramura pedagogiei să o fi așezat pe atât de trainice temelii științifice și să o fi ilustrat cu un devotament rezultând din caracterul său de apostol al ei.

Și într'adevăr, după serioasele studii filosofice ce le-a făcut la universitățile din Iena și Lipsca, unde a aprofundat în deosebi aplicările practice ale școalei lui Herbart, întors acasă, în cei 30 de ani cât a funcționat ca profesor la Seminarul teologic-pedagogic „Andreian" din Sibiu, I. Popescu a fost un apostol îndrumător cu învățura și cu fapta **al întregului spirit în care a fost concepută misiunea școalei și problema educațiunii la românii ardeleni.**

Influința lui la noi s'a păstrat și în parte a rămas determinantă, în deosebi în școala poporală, până în zilele noastre.

Două au fost făcliile cari au călăuzit opera științifică și activitatea practică a profesorului I. Popescu: o concepție limpede despre ținta finală a vieții omenești și o noțiune precisă despre suflet.

Punându-și problema vieții cu seriozitatea creștinului și înțelegător al tezei măestrului său Herbart, că: «întrebarea centrală a pedagogiei este, **să știi ce vreai,** *când începi educațiunea» — I. Popescu și-a dat seama că steaua conducătoare pentru un educator nu poate fi alta decât răspunsul la marea întrebare: care este ținta finală a vieții omenești, cu toate năzuințele și frământările, cu toate luptele și speranțele ei? E limpede că nu poți să-ți iai sarcina de a conduce pe altul pe cărările acestei vieți, dacă tu însuți nu cunoști ținta finală a ei. In privința aceasta nu-i destul să împărtășești numai adevăruri morale singuratice, ci trebue să ai un* **ideal suprem de viață,** *prin care și pentru care trăiești, în lumina căruia privești datoriile de fiecare clipă și-ți ierarhizezi în mintea și în năzuințele tale valorile după care alergi.*

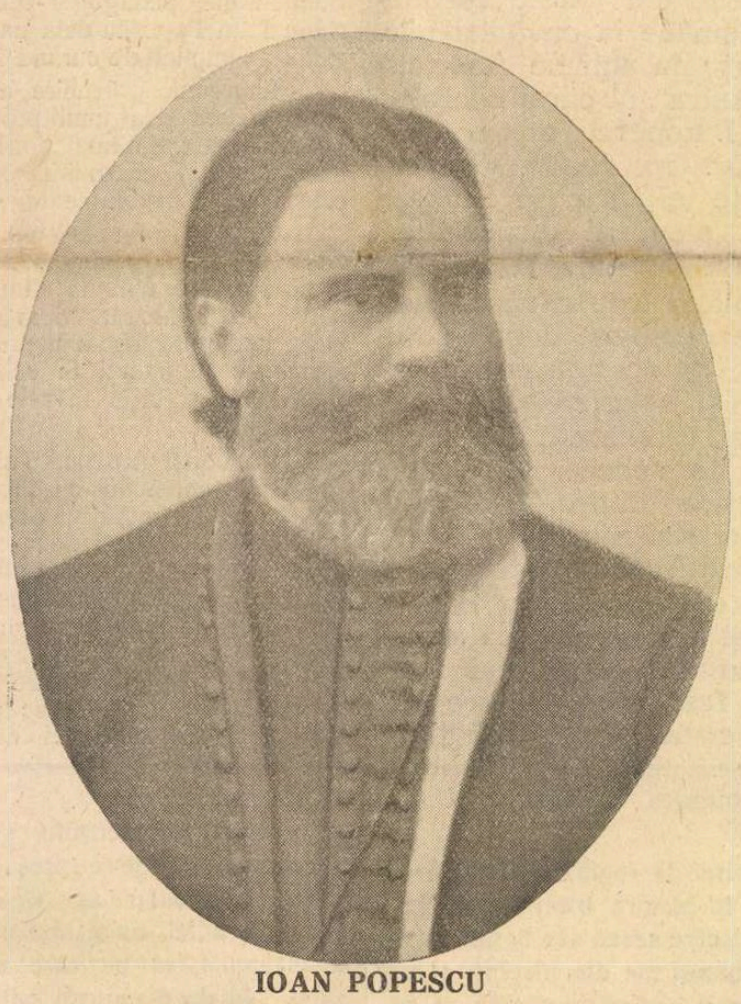

IOAN POPESCU
[1832—1892]

Mi se pare că preocupările pedagogice de astăzi zăbovesc atât de mult la alcătuirea de programe și la amănuntele metodicei, încât nu le mai rămâne răgazul necesar să înainteze până la concepererea unui ideal suprem de viață. De aceea școala din zilele noastre e stearpă și lipsită de putere educativă. Programele și chestiunile de metodică nu pot să înlocuiască maiestatea cuceritoare a idealului. Dar unde aceasta trăiește, drumul de traducere în realitatea vieții nu e greu de găsit.

Aceasta a fost orientarea pedagogică alui Ioan Popescu. Călăuzit de credința sa religioasă, cultivată cu îngrijire încă din casa părintească a unui cucernic preot dela sate, precum și de îndemnurile științii pe care a știut să le selecționeze, el s'a avântat până la conceperea idealului de viață în legătură cu veșnicia, cu Dumnezeu, așa cum ne învață Mântuitorul și sfânta sa biserică. De aceea el a așezat în centrul școalei problema formării **caracterului religios-moral,** *și toate mijloacele învățământului și ale educațiunii le îndrepta spre acest scop central. Această sănătoasă direcție pedagogică o găsim confirmată de unul dintre cei mai de seamă pedagogi ai timpului nostru, profesorul* **Fr. W. Foerster** *care zice: «A forma caracterul înseamnă să scoți pe om din starea lipsei de țintă în viață, să-i dai conșiiința destinațiunei sale în lume și prin aceasta să-i dai siguranță în fața veșnic schimbăcioaselor impulsuri ale naturii».*

Al doilea pilastru pe care și-a clădit Ioan Popescu sistemul pedagogiei sale, a fost **o noțiune precisă despre suflet.** *El refuza brutala opinie a materialiștilor contemporani, cari considerau sufletul drept funcțiune a materiei; dar n'ar fi acceptat nici interpretarea noțiunei sufletului ca suma stărilor actuale într'un anumit moment în conștiință, ci în dosul acelor stări, pe cari știa să le analizeze cu o fină erudiție, el așeza acel element permanent și principiu purtător al lor, care constitue zestrea cea mai prețioasă a omului. Recunoscând valoarea eternă a sufletului, inspiratul pedagog și realul bărbat de știință își fixează concepția sa în cuvintele: «Spiritul este prin care e dat omului a înainta pe calea perfecțiunii, desăvârșindu-se din ce în ce mai mult în direcțiune spre idealul a toată perfecțiunea, spre Dum-*

nezeu, după al cărui chip și asemănare este creat».

Deși nu-i împărtășea principiile fundamentale, când a apărut în a doua ediție, 1887, **„Psihologia empirică"** *a lui Ioan Popescu, recensentul ei,* **Titu Maiorescu,** *care era destul de exigent într'ale criticei, n'a pregetat să mărturisească despre acea operă astfel:* **„După părerea noastră a ajuns a fi cea mai bună carte de materie filozofică în limba română".**

Incadrându-și astfel sistemul său pedagogic științific în mentalitatea tradițională a poporului românesc și în doctrina bisericii pe care a slujit-o cu convingere, Ioan Popescu a reușit să creieze o întreagă **școală pedagogică** *— îndrăsnesc să fairm — cea mai consistentă până astăzi, ai cărei ucenici i-au dus îndrumările până în cele din urmă sate, cari prin jertfa lor pe altarul culturii neamului, au putut să-și dureze o școală, sub aripile ocrotitoare ale bisericii.*

Iată cum viața fără zgomot a acestui preot-cărturar de marcă, a fost un stâlp de lumină pentru poporul nostru în vremea asupririi lui. Iată de ce îi facem, la împlinirea alor o sută de ani dela nașterea lui, pomenirea cu laudă care i-se cuvine ca unui prea înțelept luminător și mare binefăcător al nostru.

Veșnică să fie pomenirea lui!

Praznic religios-cultural în Sibiu

— Comemorarea centenară a protoiereului profesor Ioan Popescu. — Parastas în catedrală. — Cuvântul Arhipăstorului. — Festivitatea din aula Academiei teologice și cuvântările. —

In catedrala mitropoliei noastre ardelene s'a slujit, în 30 Octomvrie 1932, deodată cu parastasul pentru Voevodul Alexandru cel Bun, și un parastas pentru răposatul protoiereu profesor al Seminarului pedagogic din Sibiu, *Ioan Popescu,* dela a cărui naștere s'au împlinit de curând o sută de ani.

La sfârșitul slujbei, I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, într'o predică profund impresionantă, caracterisează activitatea neuitatului profesor și pedagog Ioan Popescu.

După predica Arhipăstorului nostru, — predică ce o publicăm în fruntea numărului de față, — programul serbătoririi se continuă în aula Academiei teologice din Sibiu.

Vorbește în numele acestei înalte școale, rectorul său, dl *N. Colan;* din partea Academiei Române ia cuvântul păr. *I. Lupaș;* în numele Asociațiunii „Astra", al cărei secretar fusese I. Popescu, aduce omagii dl *Dr. Gh. Preda,* vicepreședintele ei; ear în numele foștilor elevi ai dispărutului vorbește păr. *Dr. V. Bologa.*

Toate aceste cuvântări, rostite de persoane deplin competente, au scos la iveală calitățile și meritele lui Ioan Popescu, privite din deosebite puncte de vedere. A fost o sărbătorire dintre cele mai înălțătoare și reușite.

Corul Academiei teologice, condus de păr. N. Topolog, a executat câteva cântări alese, care au ridicat și mai mult nimbul festivității, la care împreună cu familia rămasă după cel comemorat, a participat distins public din oraș și din alte părți ale țării. Studențimea academiei a depus, după ameazi, o frumoasă cunună pe mormântul lui Ioan Popescu. —

Din cuvântările, rostite în aula Academiei teologice, publicăm, în ordinea în care s'au ținut, următoarele:

Cuvântarea dlui rector al Academiei teologice, *N. Colan,* e următoarea:

Inalt Prea Sfințite,
Doamnelor și domnilor,

Ne-am adunat astăzi în lăcașul Domnului, de bunăseamă în primul rând din datoria creștinească de-a participa la sfânta Liturghie curățindu-ne simțirile și luminându-ne mințile cu înțelepciunea în veci ne apusă a cuvântului dumnezeesc vestit de slujitorii sfântului altar. Dar ne-am adunat și pentru a sărbători amintirea voevodului Alexandru cel Bun al Moldovei dela moartea căruia s'au împlinit 500 de ani, și a profesorului Seminarului pedagogic-teologic din Sibiu Ioan Popescu dela nașterea căruia s'au împlinit de curând 100 de ani.

Impreuna prăznuire a amintirii unui voevod și a unui profesor este întâmplătoare, dar nu nepotrivită. Pentrucă temeiul prăznuirii amândurora este acelaș: devotamentul slujbei.

Cel dintâi și-a slujit țara ca domnitor înțelept și cucernic. Pe urma grijnicei sale cârmuiri au rămas legi și datini, cari au incadrat timp îndelungat viața unei părți însemnate a neamului românesc nu numai în cele politice și economice, ci și în cele culturale și bisericești.

Voevodul Alexandru s'a fixat în conștiința neamului cu însușirea de „cel Bun". De sigur nu numai pentru roadele gospodărești ale cârmuirii sale de trei decenii, ci mai ales pentru profunda sa evlavie personală, pentru iubirea sa de Dumnezeu, care a zămislit o mulțime de lăcașuri sfinte, mănăstiri și biserici, dintre cari unele și astăzi mai împodobesc pitoreștile meleaguri ale Moldovei de miazănoapte. Mai ales pentru aceasta ne este atât de scumpă amintirea lui. —

Cu aceeaș venerație și recunoștință prăznuim astăzi amintirea profesorului Ioan Popescu, iscusitul dascăl de pedagogie românească dela „Seminarul Andreian". Născut în comuna Cața în 5 Iulie 1832 din părinții David Popovici și soția sa Ana Țârlea, nepoată de frate a episcopului Vasile Moga, la vârsta abia de 7 ani a rămas orfan de tată, în grija exclusivă a bunei sale mame. Aceasta a jertfit totul pentru înțeleapta creștere a fiului său Ioan ca și a celorlalte două odrasle ale sale. După terminarea școalei primare în comuna sa natală, Ioan Popescu își face studiile liceale în Odorhei, Brașov și Blaj, dovedind pretutindeni excepționala sa râvnă pentru carte. Studiile teologice le termină în Sibiu, anul 1857 la vârsta de 24 de ani cu nota cea mai înaltă: „întâia eminență".

Marele arhiereu Andrei Baron de Șaguna i-a observat distinsele lui însușiri și strălucitele lui posibilități de desvoltare. De aceea, după ce l-a ținut doi ani ca profesor la Seminarul „Andreian", l-a trimis cu bursă să-și desăvârșească studiile la Universitățile din Jena și Lipsca, pentruca înarmându-se cu toate armele științei să se întoarcă acasă și să și le pună cu devotament în slujba luminării neamului său.

Cât de serioase au fost studiile de filosofie și pedagogie pe care le-a făcut Ioan Popescu în străinătate, o dovedește și faptul, că întors în țară, după doi ani, i s'a oferit catedra de pedagogie dela Universitatea din Iași și Directoratul școalei pedagogice *Carol I-iu* din București. Ioan Popescu însă n'a fost ispitit de aceste oferte. El a rămas profesor tot la Seminarul „Andreian" până la moarte. De sigur și dintr'un sentiment de mulțumire față de înțeleapta purtare de grije de care s'a bucurat întotdeauna din partea arhiereului său părinte duhovnicesc, Mitropolitul Andrei.

Ca profesor Ioan Popescu, cu căldura inimii sale, și cu lumina minții sale, s'a făcut respectat și iubit. Peste treizeci de serii de preoți și învățători și-au luat merinde sufletească din propoveduirea lui. Peste treizeci de

Organizați Oastea Domnului

FOIȘOARA

Fabrica de luminări

— Luminările de ceară —

Consiliul arhiepiscopesc a înființat la Sibiu o fabrică de luminări din ceară curată pe albine, urmând vechei rânduieli a bisericii ortodoxe, care nu admite nici un altfel de luminări în biserică.

Luminările fac și ele parte din cult ca toate celelalte obiecte vase și veștminte sfinte cari sânt de lipss la slujbele bisericești. Ca atare se supun și ele, privitor la compoziția și la felul lor de întrebuințare, prescripțiilor liturgice ale bisericii, cari trebue să fie observate întocmai. Căci mai ales în aceasta se manifestă caracterul sacramental, hieratic, de origine și de substanță dumnezeească al cultului: în reproducerea și păzirea intactă a formelor date de sus, de Dumnezeu, sau de biserica insuflată de Duhul Sfânt.

Privitor la regula observată cu sfințenie în pictura bisericească de-a zugrăvi fiecare scenă sau figură sfântă într'un anumit loc din biserică și numai în acela, există explicația că biserica pământească este o cópie a celei din cer, sau o prelungire a ei, și ca atare trebue să păstreze în ea pictural orânduirea observată în biserica din cer, în realitate. Aci se ascunde un mare și profund adevăr: natura dogmatică, prelungită și prescrisă de sus, a cultului. Cultul nu e produs omenesc, arbitrar și accidental, făcând individul în cadrul lui aceea ce-i dictează dispoziția momentană. Individul trebue să se inarticuleze la cult în acțiunea generală, să se incorporeze în trupul mistic al Dumnezeu-Omului, să lase să fie străbătut și dus nestingherit de mișcarea generală a harului. El se află într'un câmp și într'un curent cărora trebue să li se adapteze.

Așa stând lucrurile, evident că întrebarea, de ce e prescris cutare lucru așa și cutare așa, de ce nu sânt prescrise altfel, nu-și mai are puterea și însemnătatea pe care ar avea-o altfel. Nu de răspunsul perfect satisfăcător al ei depinde atitudinea credinciosului, ci de convingerea dela bază că toate prescripțiile cultului sânt de origine supra-omenească. Răspunsurile chiar date rămân mai mult trepte și încercări omenești de-a te înălța cu înțelegerea mai sus, spre Dumnezeu.

De ce din atâtea miresme se prepară sfântul Maslu? Cine își condiționează acceptarea acestui balsam divin de răspunsul, constrângător pentru rațiune, la această întrebare? Și nu știu cum s'ar putea caracteriza acela care ar spune: dacă nu se amestecă alte miresme în maslu, și anume cutare și cutare, nu l primesc.

Cam așa stă cazul și cu luminările. Biserica în vechime a avut în uz și-a prescris lumînări de ceară. Și se răspunde foarte frumos, cu o mulțime de motive, la întrebarea de ce lumînări de ceară. Iată ce zice bunăoară despre el Simeon Tesaloniceanul: «Luminarea cea adusă și aprinsă arată curățenia noastră care se cade să o avem. Ea este jertfa fără de prihană, și însemnează și plecarea și smerenia noastră. Și fiindcă ceara este adunată din flori, însemnează darul Duhului sfânt ce luăm noi. Și pentrucă ceara este mai din toate florile, însemnează că și jertfa se aduce dela toți». Admirabil explică rânduiala bisericii de-a folosi lumînări de ceară circulara în această chestiune a I. P. S. Sale mitropolitului nostru Nicolae: «Lumînările de ceară — pe lângă mirosu plăcut și asemănător miresmelor florilor de câmp — sânt și un chip văzut al curățeniei adevărului dumnezeesc propovăduit de sfânta noastră biserică — adevăr, pe care credin-

serii de îndrumători ai satelor noastre au învăţat dela marele dascăl virtutea iubirii de Dumnezeu, a iubirii de neam şi iscusinţa de-a aprinde lumina credinţii şi a ştiinţii în sufletele fiilor neamului nostru.

Catedra nu-i îmbia însă destul teren entuziasmului său de propovăduitor. O mare parte din timpul liber şi l-a consacrat alcătuirii de cărţi ştiinţifice şi didactice. In această privinţă, el a fost în ţara noastră un deschizător de drumuri; el a încetăţenit la noi ştiinţa pedagogică cu noua ei metodă Herbartiană, şi mai ales cu idealul ei suprem de a creşte din elevi caractere morale, — ştiinţă ale cărei principii corectate în pronunţatul lor intelectualism, sunt în vigoare şi astăzi în şcoală. Rodul ostenelelor sale ştiinţifice este cuprins în cinci cărţi a căror valoare vremea n'a fost în stare s'o şteargă. Drept recunoştinţă pentru îmbelşugata activitate ştiinţifică pe care a desvoltat-o, Ioan Popescu a fost ales memcru ordinar al Societăţii pentru pedagogia ştiinţifică din Germania. Tot pentru acelaş merit „Academia Română“ l-a cinstit cu titlul de membru corespondent al său. Cătră sfârşitul vieţii sale (în anii 1890—1892) a fost şi prim-secretar al Asociaţiunii „Astra“ din Sibiu, a cărei revistă „Transilvania“ a redactat-o în acest timp. Iar priceperea sa în afacerile gospodăreşti l-a impus în consiliul de administraţie al institutului „Albina“ din Sibiu. Tot înţelepciunii şi râvnei profesorului Ioan Popescu i se datoreşte organizarea şcoalei de fete a Asociaţiei, al cărei director a fost între anii 1888—1891.

O personalitate atât de covârşitoare nu putea să nu fie utilizată pe toate tărâmurile vieţii obşteşti, deci şi pe tărâmul vieţii strict bisericeşti. Ioan Popescu şi-a servit Biserica cu toată ştiinţa şi devotamentul de care a fost capabil ca protopresbiter, Consilier Arhiepiscopesc şi Mitropolitan, ca deputat sinodal şi ca membru al Congresului Naţional bisericesc, până la sfârşitul vieţii sale din anul Domnului 1892 luna Martie, ziua 3.

După 40 de ani, vrednicii săi urmaşi i-au exhumat rămăşiţele pământeşti din cimitirul unei parohii suburbane pentru a le aşeza în cimitirul central din Sibiu. Simultan cu acest fapt, Societatea culturală „Astra“ i-a cinstit memoria cu o placă comemorativă aşezată pe casa din Caţa a celui ce a fost profesorul I. Popescu.

Onorată asistenţă,

Morţii au o singură putere: să arete cum au trăit. La rândul lor, cei vii au o datorie mare: să urmeze faptele pilduitoare ale vrednicilor lor înaintaşi.

Din cartea Legii celei Nouă, desprindem acelaş îndemn: „Aduceţi-Vă aminte de mai marii voştri cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu, şi, privind la săvârşirea vieţii lor, să le urmaţi credinţa“. Ascultând de această poruncă şi de porunca sentimentului nostru de gratitudine, omagiem astăzi după cuviinţă amintirea marelui învăţat şi creştin binevestitor care a fost profesorul protoiereu Ioan Popescu, rugând pe Atotputernicul să ridice din mijlocul nostru încă mulţi bărbaţi vrednici ca el, spre lauda numelui Său sfânt şi spre mărirea neamului românesc.

*

Cuvântare rostită, în numele Academiei Române, la centenarul naşterii profesorului Ioan Popescu, în aula Academiei teologice din Sibiu (30 Octomvrie 1932) de prof. *I. Lupaş* membru al Academiei Române:

Inalt Prea Sfinţite,
Onorată adunare festivă,
Iubită tinerime,

Academia Română, invitată să participe la comemorarea centenară a naşterii neuitatului profesor Ioan Popescu, şi-a dat seama că nu poate lipsi dela prasnicul religios-cultural închinat memoriei unuia dintre foştii ei membri de valoare puţin măcinată de dintele vremii necruţătoare. De aceea mi-a dat onorifica însărcinare de a o reprezenta la festivitatea de azi a pietăţii făcând mărturie de preţuirea ştiinţifică, în care înţelege să păstreze amintirea celui pomenit aici în rugăciunile preoţilor şi în cuvântările profesorilor, pătrunşi în taina sufletului lor de însemnătatea activităţii lui Ioan Popescu.

Privind ascensiunea lui rapidă, de pe băncile şcoalei săteşti din Caţa până pe ale universităţilor din Apus, din leagănul smeritei case preoţeşti până la mormântul împrejmuit de doliul celor mai înalte aşezăminte de viaţă religioasă-ştiinţifică ale neamului nostru, se iveşte de sine întrebarea: concursul căror factori a contribuit să-i formeze personalitatea multilaterală, impunător de productivă în atâtea domenii de manifestare intelectuală?

Cel dintâi a fost, de sigur, talentul cu care l-a înzestrat Atotputernicul şi pe care Ioan Popescu a ştiut să-l sporească, întocmai ca sluga bună şi credincioasă din Evanghelie, chivernisindu-l spre folosul şi progresul neamului. Pentru cei obişnuiţi a cerceta tainele, adeseori nepătrunse, ale eredidăţii, acest talent s'ar putea înfăţişa în parte ca o moştenire familiară, fiind Popescu — după mamă — descendent din familia fostului episcop Vasile Moga care, — după ce studiase în tinereţă, cu bun rezultat, filosofia la înalta şcoală din Cluj — a cârmuit duhovniceşte mai bine de trei decenii obştea Românilor ortodocşi din Transilvania.

Dela acest om luminat a putut moşteni nepoata lui de frate Ana Târlea îndemnul puternic de a se supune tuturor privaţiunilor, înfruntând toate greutăţile şi biruind toate obstacolele, numai ca să-şi vadă copilul talentat — rămas orfan de tată la vârsta de 7 ani — trecut prin şcoli înalte.

Deci lupta eroică a acestei mame vrednice a fost al doilea factor.

Precum în numeroase cazuri, din trecutul nostru românesc, vrednicia oamenilor cari au reuşit să depăşească, prin prestaţiunile lor intelectuale, nivelul comun, ar fi nevoie de explicat, dacă nu am cunoaşte contribuţia determinantă a unor mame iubitoare şi gata de orice sacrificii, — tot astfel şi în cazul pedagogului Ioan Popescu rolul mamei sale, al văduvei preotese Ana Popovici, a fost atât de covârşitor pentru îndrumarea lui în anii copilăriei şi ai adolescenţei, încât se poate afirma că, dacă ar fi lipsit din sufletul acestei femei dela ţară nobila râvnă şi spiritul de sacrificiu nelimitat, lipsită ar fi rămas şi literatura noastră pedagogică din secolul trecut de unul dintre cei mai pricepuţi şi mai devotaţi reprezentanţi ai ei.

Oricât de neistovit ar fi fost însă spiritul ei de sacrificiu, puterile materiale nu i-ar fi îngăduit, să-şi trimită fiul la studii universitare în străinătate, ci după isprăvirea învăţăturilor teologice şi pedagogice din Sibiu, ar fi fost bucuroasă biata femee, să-şi vadă băiatul aşezat ca învăţător sau ca preot în vreo comună apropiată de satul natal.

Atunci a intervenit ca al treilea factor: grija părintească, ochiul ager şi pătrunzător al mitropolitului Şaguna, care avea bunul obicei să-şi desfacă baierile pungii de câte ori se ivia trebuinţa vre-unui ajutor pentru trimiterea oamenilor de talent la studii universitare în străinătate.

Cu ajutorul bănesc al generosului ierarh şi după îndrumările lui înţelepte a pornit deci şi orfanul de tată din Caţa spre universităţile Germaniei, cum porniseră atâţia alţii, înaintea şi în urma lui, cu ajutorul aceluiaş mare ierarh care, în privinţa dărniciei, poate fi asemănat cu sfântul Nicolae dela Mira Lichiei.

Timpul petrecut la universitatea din Jena şi la cea din Lipsca l-a închinat în întregime studiilor de filosofie şi pedagogie, isbutind a se întoarce acasă cu o respectabilă cantitate de cunoştinţe în materia specialităţii sale astfel, încât i s'a dus vestea peste munţi, fiind învitat la o catedră a universităţii din Iaşi, iar mai târziu oferindu-i-se direcţiunea institutului pedagogic proiectat a se înfiinţa la Bucureşti.

Sentimentul recunoştinţii faţă de sprijinitorul şi îndrumătorul său părintesc, care a fost mitropolitul Şaguna, precum şi legăturile lui familiare l-au îndemnat să renunţe la orce invitare onorifică şi ispititoare, preferind să rămână în serviciul seminarului din Sibiu, unde fu numit profesor, împreună cu alţi distinşi colegi ai săi nu numai de studii universitare, ci şi de progres literar-publicistic, cum erau Zaharie Boiu şi Nicolae Cristea.

Şaguna îi preţuia şi iubea de o potrivă, căutând a le da prilej de afirmare nu numai la catedră, ci şi în alte domenii şi bucurându-se de rezultatele condeiului lor talentat. Lui Zaharie Boiu îi încredinţă redactarea Telegrafului Român (1862) trecut apoi (1865) în grija lui Nicolae Cristea care a continuat a-l redacta în chip atât de meritoriu, încât însuş Mihail Eminescu se simţia îndemnat să scrie la 1876 că *Telegraful este foaia cea mai modernă de peste Carpaţi.*

Iar pe profesorul Ioan Popescu îl numi Şaguna la începutul anului 1867 secretar mitropolitan prin adresa următoare:

„Cinstitului Presbiter şi Profesor în institutul nostru arhidiecezan pedagogic-teologic *Ioan Popescu:*

Cu privire la înmulţirea tot mai mare a agendelor mele mitropolitane, mi se arată trebuinţa neîncungiuroasă de un secretariu, iar din privire la calităţile intelectuale ale Cinstiei Tale sunt convins, că pe lângă ocupaţiunile profesorale prea uşor ai pute îmbrăca acest post până la acel timp, când pre lângă profesură ai mai căpăta şi alt oficiu cu utilitate sau până când nu vei fi promovat la o dignitate de Protopresbiter; pentru aceea Te denumesc pe Cinstia Ta de presidial secretariu metropolitan cu o plată anuală de patru sute fiorini în valută austriacă, carea o vei primi dela Eforia arhidiecezană anticipative dela ziua de astăzi în rate lunare din banii, cari îi ridic eu dela Stat pe seama personalului Cancelariei noastre arhidiecezane“. —

Vor fi fost preţioase serviciile de ordin administrativ îndeplinite de

---

ciosul îl mărturiseşte, luându-şi-l drept călăuză a vieţii sale».

Toate acestea, şi pe lângă ele şi anumite avantagii practice, justifică din punctul nostru de vedere cât nu se poate mai bine întrebuinţarea luminărilor de ceară, în loc de oricare altele. Dar motivul hotărâtor pentru care trebuesc întrebuinţate, este *că aşa e hotărât de biserică.*

Salutăm de aceea iniţiativa şi fapta I. P. S. Sale mitropolitului nostru şi a Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, pentrucă prin ea a restabilit o veche tradiţie bisericească.

Atât motivele acestea, cât şi faptul că preoţimea noastră a căpătat prin circulara Nr. 2924/1932 Epitr. un ordin anume dela Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu, ca să nu mai admită în biserici decât luminări de ceară, ar fi trebuit să fie hotărâtoare, pentru ca îndată să nu se mai întrebuinţeze altfel de luminări. Ori, ceeace-i de mirat, lucrul stă cu totul altfel. Cine vizitează mai multe biserici din arhiepiscopie, constată că în foarte multe sânt în uz încă tot luminările de stearină.

Credem că Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, dacă a dat odată un ordin, se va interesa în curând ca să vadă cum se îndeplineşte. Pentru că altfel, se slăbeşte disciplina bisericească şi unitatea, care-i aşa de frumoasă şi de necesară. Aceasta abstragând de valoarea lucrului care s'a cerut.

Două miliarde de locuitori are pământul, aşa ne spune anuarul statistic al Societăţii naţiunilor pe 1931—32. In Azia sânt peste un miliard de locuitori; în Europa 506 milioane; în America 252 milioane; în Africa 142 milioane; în Australia 10 milioane.

Clopotul

— Povestire —

(Urmare)

Din nas i se prelingea o şuviţă subţire de sânge, iar ochii ei albi se 'nholbau urât din orbitele capului mare.

Pe muchea şanţului şedea cu capu 'n pumni un moş şi-o babă, privindu-şi cu jale mârţoaga încremenită. Trupurile lor subţiate erau învelite în zdrenţe de-atâtea culori câte are o luncă ninsă de flori. Şi se tângueau domol.

Din şanţ se ridică o copilă ca de cinsprezece ani şi alergă pripită spre preotul Constantin, grăindu-i rugător:

— Părinte, fie-ţi milă de noi!... Ajută-ne cu ceva!...

In graiul ei se împletea îndrăsneala cu tânguirea dureroasă, ca 'n un cântec ţigănesc. Pielea ei era cernită, ca şi cum ar fi fost argăsită. Trupul acoperit numai c'o veche cămaşă mânjită şi-un petec de cârpă pe umeri. Dar privirea ochilor ei mari şi negri era moale ca mătasa şi buzele ei roşii stau să plesnească la fel ca ciresele coapte de miazăzi, iar belşugul părului ei negru strâns mănunchiu pe frunte c'o veriguţă galbenă de aramă, îi împodobeau ca două buchete de flori faţa ei netedă.

Preotul îşi potoli îndată paşii căutând în buzunar un ban de aramă. Dar când se întâlni privirea lui cu privire copilei, începu a o descoase de una şi alta.

— Tetea-i în temniţă... Oamenii spun c'ar fi furat nişte pui... El ne câştiga pânişoara de toate zilele... De două zile n'am mai pus nici-o bucătură în gurile noastre...

Preotul aşeză în pungă banul cel de aramă şi scoase de-acolo unul alb ca laptele.

— Eu gâcesc norocul cu ghio-

secretarul mitropolitan Ioan Popescu la chemarea lui Şaguna. Dar şi mai preţioase pentru îndrumarea tinerelor generaţiuni de preoţi şi învăţători au devenit rezultatele obţinute prin activitatea lui entuziastă ca profesor timp de 32 de ani, redactor al revistelor „Organul pedagogic“ (1863) şi „Transilvania“ (1889—1892) ca autor al unor manuale didactice, cari au rămas o jumătate de secol în uzul şcoalelor primare româneşti de pe plaiurile ardelene şi ca întemeietor al pedagogiei herbartiene la Români.

Scrierile, prin cari a reuşit Ioan Popescu să aştearnă o temelie solidă pentru pedagogia ştiinţifică românească, sunt următoarele: *1. Compendiu de pedagogie pentru părinţi, educatori, învăţători şi toţi bărbaţii de şcoală* (Sibiu, 1868). Această carte s'a învrednicit de aprecieri favorabile chiar din partea lui Titu Maiorescu. Intâmpinând apariţia Compendiului cu vădită satisfacţie el spunea că încercarea lui Popescu îi „pare mai întâi nimerită în privinţa spiritului, de care a fost dictată. In toate ramurile activităţii noastre intelectuale este o primă lacună de împlinit, adecă principiile sistematice. Până când acestea lipsesc, încercările aforistice nu au raţiunea lor de a fi din cauză că nu pot produce convingerea despre adevărul ce-l conţin, ci par din contră opiniuni arbitrare neputându-şi justifica deducţiunea din adevărurile primitive. Insă cartea lui Popescu, pe cât din acest punct de vedere a fost bine concepută, pe atât este de bine executată, şi noi împlinim numai o datorie de conştiinţă recomandând-o învăţătorilpr români, sub câteva mici reserve ce le vom face îndată“. După enumerarea acestor reserve ajunge la concluzia că puţinele „observări critice nu pot micşora meritul total al cărţii“ care va fi „de mare folos pentru Institutele de educaţiune“. Apoi exprimă Titu Maiorescu bucuria că „direcţiunea noului Institut pedagogic fondat în Bucureşti de Principele Domnitor (Carol) va fi încredinţată lui Popescu“, dela care se credea în drept aşteptă „rezultate salutare pentru şcoalele române“. (Convorbiri Literare din 1868 pg. 145—147). „Pedagogia“ lui I. Popescu a apărut în 3 ediţii (1868, 1873 şi 1902).

La 1881 apărând în Sibiu ediţia 1-a a cărţii lui Ioan Popescu, întitulată *„Psihologia empirică* sau ştiinţa despre suflet între marginile observaţiunii“, Titu Maiorescu îi consacră o amănunţită analiză (Conv. Lit. 1881 p. 241—251) criticând nu atât expunerea lui Popescu, ci mai mult ideea fundamentală a psihologiei herbartiene, care derivă puterea sufletească din raportul reprezentărilor sau ideilor între olaltă. Deci critica lui Maiorescu se îndreaptă — dupăcum mărturiseşte însuş — contra şcoalei lui Herbart şi nu contra scrierii lui Popescu, despre care constată că e o lucrare serioasă „menită a pune un fundament de cunoştinţe filozofice în capetele şcolarilor din liceele române“.

Iar când a apărut, la 1887, în a doua ediţie această carte importantă, Maiorescu nu întârzie a o întâmpina în Convorbiri Literare (1888 g. 742) cu aprecieri elogioase afirmând că autorul perfecţionându-şi lucrarea a reuşit să dea *„cea mai bună carte de materie filosofică în limba română“*, carte care „îşi va îndeplini bine scopul şi *va rămâne pentru mult timp o podoabă a literaturei noastre didactice“*. Despre valoarea acestei cărţi de psihologie pot comunica şi părerea unui profesor de specialitate Friederic Medveczky, ale cărui cursuri le-am audiat pe la 1902—3, prezentându-i drept lucrare de seminar o analiză a cărţii lui Ioan Popescu, profesorul strein şi-a exprimat uimirea că în literatura română există o carte de psihologie aşa de temeinic şi sistematic elaborată.

Astfel a muncit Ioan Popescu şi astfel a fost apreciat rezultatul umncii lui în ogorul pedagogiei româneşti — ogor desţelenit pentru întâiaş dată de el cu plugul unei cugetări sistematice, sigure de scopul urmărit şi de căile, pe cari putea fi atins.

Brazda trasă de el în acest ogor, fecundat cu sămânţa binecuvântată a temeinicelor lui cunoştinţe pedagogice şi religioase filosofice a rodit cu îmbelşugare, înălţând considerabil nivelul şcoalelor româneşti şi isbutind a face, prin lecţiile lui îngrijite ca şi prin scrierile lui solide, ca seminarul din Sibiu să fie considerat nu numai drept cea mai veche, dar şi ca cea mai bună şcoală pedagogică în tot cuprinsul teritorului românesc.

Academia Română, alegându-l între membrii săi corespondenţi, a înţeles a-şi împlini datoria să întindă o ramură din cununa nemuririi asupra străduniilor nepregetate şi atât de rodnice ale profesorului sibian, care prin activitatea sa didactică şi literară-culturală s'a afirmat ca un întemeietor al pedagogiei ştiinţifice româneşti.

Aflu acum că familia a exhumat rămăşiţele răposatului Ioan Popescu, aşezându-le în cimitirul central al Sibiului.

Vă sfătuesc, iubiţi tineri studenţi ai acestor şcoale, să cercetaţi cât mai des mormântul acesta, împodobindu-l cu ghirlandele recunoştinţii voastre. Omonimul celui aşezat trupeşte acolo, marele ierarh şi dascăl al lumii Ioan Gură de Aur, când a plecat dintre credincioşii săi, a rostit cuvintele memorabile: numai trupul meu moare, sufletul meu va rămânea viu şi se va gândi la voi.

Aceleaşi cuvinte le veţi auzi şoptite din taina mormântului pedagogului Ioan Popescu. Numai rămăşiţele lui trupeşti s'au risipit în sfânta ţărână, stropită la 1599 şi la 1916 cu sângele eroilor mucenici ai desrobirii noastre. Sufletul lui a rămas viu ocrotitor al acestor şcoale, gândindu-se mereu la voi, ucenicii Academiei Andreiane şi ai Şcoalei normale, cărora prin scrierile sale vă dă şi acum şi în viitor povaţa de a vă face apostoli fără preget ai idealurilor religioase-morale, propoveduindu-le cu entusiasm până la marginile pământului românesc!

*

Cuvântarea rostită la comemorarea prof. Ioan Popescu de *Dr. G. Preda*, vicepreşedinte al „Astrei“:

Inalt Prea Sfinţite,
Onorată asistenţă,

Ca vicepreşedinte al „Astrei culturale“ să-mi fie permis la comemorarea mult regretatului prof Ion Popescu, să aduc în numele întregei Societăţi culturale, odată cu condolenţele noastre pentru familia care se găseşte de faţă, şi omagiile de recunoştinţă pentru acel ce a servit interesele „Astrei“ ca membru în comitet, iar doi ani ca secretar administrativ şi director al internatului şcoalei civile de fete a „Asociaţiunii“.

Onorată asistenţă,

Dacă „Astra“ noastră a fost în trecut leagănul cugetătorilor şi năzuinţelor româneşti a românilor de dincoace de Carpaţi, dacă ea a putut să dea acestui popor românesc anumite însuşiri intelectuale şi morale, dacă ea a putut să întreţină, în sufletul acestui popor, dragostea de neam, pregătindu-l pentru zilele unirei, această se datoreşte tot atât conducătorilor ei, cât şi membrilor şi funcţionarilor săi devotaţi.

Aceşti din urmă prin înţelepciunea lor, prin dragostea lor pentru fraţii de acelaş neam, prin zelul lor în serviciu, erau adevăraţii şi vrednicii colaboratori, ai conducătorilor din acele vremuri,

Printre aceşti vrednici şi sinceri colaboratori, ne place să considerăm şi pe eminentul profesor şi pedagog Ion Popescu.

Conscienţiozitatea şi grija pusă de el, în îndeplinirea atribuţiilor sale, ca: secretar administrativ, ca redactor al revistei „Transilvania“ şi ca director al şcoalei civile de fete, constituiesc exemple pentru cei ce l-au urmat şi-l vor urma, iar greutăţile cu care el a luptat şi le-a învins, sunt pentru noi îndemnuri că în împrejurările grele de astăzi prin care trece ţara şi „Astra“ noastră, să ne încordăm puterile pentru ca această instituţie nu numai să poată trăi, dar să şi poată înflori.

Faptele merituoase dela „Astra“, ale profesorului Ioan Popescu, sânt însă numai un mărgăritar din şiragul faptelor demne de laudă săvârşite de acest profesor şi în alte direcţiuni culturale şi naţionale. Ele au fost destul de bine expuse atât în luminoasa cuvântare a I. P. S. Sale din biserică, cât şi a celorlanţi antevorbitori din sală. Amintirea acestor fapte ca şi amintirea faptelor vrednice a atâtor conducători, membri şi funcţionari ai „Astrei“ şi ca şi acele a atâtor înaintaşi ai noştri, trebue să ne dea de gândit la moştenirea pe care ni-au lăsat-o şi pe care trebue să o împodobim cât mai bine, transmiţând-o urmaşilor, dacă nu cu mai multă demnitate, dar cel puţin cu demnitatea cu care ne-a fost transmisă nouă.

Astăzi când răspundem unei datorii de conşciinţă aducând un just omagiu acestui distins profesor şi funcţionar al „Astrei“, nu-i putem pomeni numele său de Ioan Popescu fără a nu adăoga şi cuvintele creştineşti: „Odihneşte-l, Doamne, în împărăţia Ta cerească“.

Două măsuri neprevăzute a dat ministerul instrucţiunii la începutul noului an şcolar.

Intr'una se suspendă în *toate* şcoalele din cuprinsul ţării lucrările scrise în zilele de *Sâmbătă*... din respect pentru jidovime.

Am dori să ştim, ce au greşit elevii *români*, ca să fie siliţi a respecta şi Sâmbetele cultului mozaic? —

Cealaltă măsură ministerială îndrumă pe elevii din Bucureşti să meargă *Dumineca dimineaţa* la cinematograful dela noua fundaţie Dalles...

Va să zică, Dumineca dimineaţa haid' copii la cinematograf!

Aşa îngrijeşte, onoratul minister al instrucţiunii, de educaţia religioasă creştină a tinerimii şcolare!

Măsuri inadmisibile!

---

cul... Mama spune din cărţi... Dar pentru sărăcia noastră oamenii legii ne isgonesc şi din sate şi din oraşe... Acum ne-a pierit şi calul... Ce să ne ştim face?...

— Nu puteţi muncì undeva?

— Am muncì noi bucuroşi, dar nu ne-apropie nime de casă, căci se tem de noi şi ne sburătăresc şi ne-alungă cu piatră ca pe câni!.. Apoi, drept să-ţi spun, nouă ne mai place drumul... Dacă am avea un cal şi ceva bănet de ceva hăinite, am trăì noi din meşteşugul nostru... Aşa, însă, ne prăpădim cu zile!..

Preotul slobozi în pungă şi banul cel alb şi întrebă înduioşat:

— Copilă, iubeşti tu pe Dumnezeu?

— L-aş iubì din toată inima, dacă ne-ar scăpa din necazul ăsta mare!

Preotul îşi pipăi uşor săculeţul cu miile pentru clopot. Copila cu ohcii mari îi prindea toată mişcarea.

— Eşti tu cuminte?

— Cum?

— Zi după mine: Doamne, eu te iubesc!

Copila nu zise nimic. Dar ochii ei cei frumoşi i se umplură de lacrimi. Preotul îşi deschiotoră îndată haina şi scoase de acolo săculeţul cu banii credincioşilor.

Copila înşfăcă săculeţul, cum înşfacă pisica şoarecele, z'când:

— Părinte, te iubesc!

Fugì apoi cu banii la bătrânii cari se amăreau şi se tânguiau pe muchea şanţului.

III

Preotul Constantin pornì iar la drum, gândindu-se la sărăcia şi lipsurile multe în care trăiesc atâtea făpturi ale lui Dumnezeu. Rugă apoi pe Tatăl cel ceresc să lumineze mintea acestei copile, care-i aşa de puţin credincioasă şi care poate n'avuse parte nici de apa afântului botez.

De-odată însă îi răsărì în minte gândul că n'are rost să mai meargă în oraş, pentrucă nu mai are pe ce cumpăra clopotul. O luă dar înapoi.

Pe cale îl năpădiră mustrările. Cum a putut fi atât de uşoratic? Cum a putut dărui mii de Lei unor cerşitori necunoscuţi? Cum a putut da banii credincioşilor săi unor pustii şi şi slabi şi leneşi?...

Işi iuţì îndată paşii. Nădăjduea să întâlnească ţigăncuţa. Dar la locul milostivirii nu află numai mârţoaga moartă.

In minte i se încolăceau gândurile:

— Ce-i de făcut? E mare greşala mea! M'am făcut nevrednic de încrederea fiilor mei sufleteşti! Risipit-am banii lor ca fiul risipitor banii părinţilor săi! Tocat-am bani străini lăsaţi în seama mea! Aceasta miroasă a furt! Ce urmări ruşinoase are furtul. Cum să ţin în taină fapta? Cum să-mi îndreptez fărădelegea? De unde să pun la loc miile nechibzuit dăruite? Şi ce să le spun credincioşilor mei despre clopot?

Cerul se îmbrabă în nori întunecaţi. Copacii verzi străjueau posomoraţi zarea cenuşie. Incepură să cadă picuri grei de ploaie. Intristare se sălăşluì în fire şi întristare stăpânea şi 'n sufletul părinteiui Constantin.

Se strecură în sat nezărit de nime. (Va urma)

Promisiuni ce nu se pot ţinea. Zilele trecute primul ministru al Italiei, dl Mussolini, a rostit un discurs la Roma, făgăduind ungurilor dela Peşta schimbarea tratatului de pace, în favoarea Ungariei «ciuntite». Dacă grandomaniii dela Peşta ar fi mai puţin orbiţi de vorbe, ar trebuì să înţeleagă faptul, că Mussolini, în scop de-a câştiga Ungaria împotriva Jugoslaviei, face promisiuni ce nu le poate realiza.

Anul LXXX Sibiu, 12 Noemvrie 1932 Nr. 70—71

BIBLIOTECA CENTRALA ... SIBIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cuvântul Suveranului

Cu ocazia comemorării a 500 de ani dela moartea lui Alexandru cel Bun, la mănăstirea Bistrița, M. Sa Regele a rostit o cuvântare memorabilă apreciind și accentuând marea lucrare pe care a realizat-o Biserica ortodoxă în trecutul neamului.

«*Cum în trecutul nostru, cheia de boltă a rezistenții naționale a fost Biserica, căci noțiunea de patriotism și de credință se confundau într'una singură, înțluința organizării acestela a fost covârșitoare în decursul vremurilor. In locașurile sfinte de sub jurisdicția Mitropoliei moldovenești s'a putut păstra în vremuri de bejenie credința în puterea de rezistență națională. Biserica organizată și întărită de acest mare domn, și-a îndeplinit pe deplin multe veacuri de-a rândul chemarea ei*».

Nu e pentru prima oară când Suveranul nostru își enunță categoric și limpede, prin cuvânt și faptă, opinia și convingerea că Biserica ortodoxă a fost «cheia de boltă a rezistenții naționale», izvorul energiilor ostășești, gospodărești și artistice ale neamului. Dar meditația asupra voevodului care a organizat și consolidat o țară atât de durabil, încât să nu poată fi zdruncinată din temeliile ei nici de nestatornicia și greutățile atâtor veacuri următoare, a descoperit încăodată Suveranului nostru că în tabloul realizărilor și preocupărilor aceluia, realizările și preocupările guvernatorului ideal, Biserica n'a ocupat un colțișor greu de observat, ci locul de frunte.

Regele nostru vede trecutul nostru în lumina lui adevărată. Și aceasta e mare lucru azi, când atâția inși, posedați de anumite simpatii și prejudecăți, văd și trecutul în lumină falsă. Cunoaștem, pe de altă parte, voința Regelui nostru de a îndemna viața statului românesc cât mai mult în legătură organică cu trecutul și cu puterile și tendințele specifice ale neamului nostru. Voința aceasta a exprimat-o odată atât de elocvent și de concentrat, descoperindu-ne că-și ia ca model de domnitor pe Constantin Vodă Brâncoveanu.

Ori, dacă acestea sânt căile de viitor ale M. S. Regelui, căi înodate cu trecutul și perzându-se în perspectiva trecutului, Biserica noastră poate aștepta cu nădejde dela Suveranul nostru cea mai deplină înțelegere și colaborare pentru misiunea ei.

Dumineca economiei

Titlul nu este al meu. A fost întrebuințat întâi de cei ce au luat măsuri ca în 30 Octomvrie să se țină învățături economice în bisericile noastre, cu scop de a învinge criza economică în care sbat toate țările de pe globul nostru.

S'au scurs câțiva ani de când doftorii cei mari, adecă financiarii lumii, își frământă creerii și iscodesc planuri cum am putea biruì mai ușor criza ce ei o numesc economică, — dar noi îi putem da numele real ce i se cuvine: Nu criză *economică* trebue să o numim, căci în timpul ce noi ne-am luptat și ne luptăm cu greutăți materiale, câmpurile au produs și n'au încetat a produce destule roade pentru ținerea populației.

Nu de lipsa bucatelor se plânge publicul, ci se plânge de lipsa de numerar. Lipsa numerarului e cauza greutăților materiale, nu lipsa roadelor, — care fiind multe, nu au avut preț.

Nu Dumnezeu ne-a pedepsit deci, ci cauza relelor zace în conducătorii și făuritorii de legi și de monete. Dar, să admitem că pedeapsa lui Dumnezeu ne-a ajuns.

Și de ce ne-a pedepsit Dumnezeu? Nu e greu a da răspunsul. Lumea ce a trecut prin războiul cel mare, în loc de a mulțumì că a scăpat din catastrofă și în loc de a urma legile creștine, temeiul civilizației actuale, a început a înlocuì pe Dumnezeu cu mintea sa, și deci conducătorii popoarelor, în loc de a îndemna subalternii lor în a urmà legea creștină căreia aparțineau cei mai mulți din beligeranți, au început a făurì legi proprii, legi ce nu au la temelie creștinismul, conturbând prin legile lor toată ordinea socială existentă și dând frâu liber patimilor.

Astfel noi, românii, am ajuns mai nou la legea conversiunii, care deși are la bază un motiv creștin foarte sănătos, a ajuns totuș a fi peatra de scandelă în casa patriei noastre iubite. Ca și aceasta lege, aproape toate legile de după războiu, poartă în sine sâmburele descompunerii. De ce? Legiuitorii moderni cugetă că arta cârmuirii stă în a făurì legi, care mintea omenească să le poată sucì și răsucì. Nu legile reformează pe om. Ele pot fi cât de bune, persoanele supuse lor tot nu se îndreaptă, dacă nu se satisface altui postulat, — anume postulatului de a crește poporul *în frica lui Dumnezeu.*

FOIȘOARA

Trei Doamne și toți trei...

— Schiță istorică —

La Arhanghelii din anul Domnului unamieșasesuteșiunu prinseră a plânge din zorii zilei toate clopotele sfintei mănăstiri a Coziei și a chema la biserica repaosului lui Mircea-Vodă pe toți schimnicii din partea locului, ca să se roage dimpreună cu bătrâna și jalnica maică Teofana, pentru odihna sufletelor fericiților voevozi Petrașcu, Petru și Mihai, trecuți la cele veșnice,

In licărirea luminii de dimineață se urniră cete-cete de mogâldețe mohorâte, cu creștete și bărbi albite cum numai vremea știe albì și cu suflete spălate în veghe și osârdie sfântă, ca florile cu fețele spălate în roua limpede a zorilor și se ghemuiră în corabia bisericii ca albinele în urdinișul coșniței. Se aprinseră candelabrele cu brațe de copaci stufoși, cum se aprinde turma stelelor pe câmpia ceriului în umbreliștea amurgului. Și se porni domolul șopot al rugăciunii de panahidă dureroasă, cum se pornește zefirul moale al înserării pela poala codrului.

Călugărița Teofana îngenunchea pipernicită subt greul ei văl cernit ca noaptea, lângă icoana Mântuitorului din dreapta ușii împărătești și tremura în șoapte frânte rugăciune scăldată 'n apa durerii:

— Doamne, eu, roaba Ta, viețuit-am viața acestei lumi deșarte...

— Doamne, eu petrecut-am în tot chipul în viața mea, până ajunsei la slăbiciunea mea în astă sfântă mănăstire, la locuința sfintei Troițe...

— Doamne, eu trăii de ajuns de luai și sfântul cin călugăresc, drept plângerea păcatelor mele...

— O, Doamne, cei dragi ai mei, însă, mă lăsară prea de vreme...

— Trei, Doamne... Și toți trei s'au dus la Tine... Toți trei răpuși de mâni străine...

Călugărul Gavril cel cu față de bujor și cu glas duios de fecioară cucernică porni ectenia morților:

— «Incă ne rugăm pentru odihna sufletului adormitului robului lui Dumnezeu: Petrașcu-Vodă, Domn al Țării românești, și pentruca să i se ierte lui toată greșala cea de voie și fără de voie»...

Glasul lui înmueat de jale și de căldura zilei sale răscolì tot sufletul maicei Teofana și durerea ei se revărsă așa în val de rugă lină:

— Doamne, Tu știi că 's patruzecișipatru de ani de-atunci... Era în ziua de Crăciun... Fulgi ușor de nea troieneau cărările.. Glasuri de colindători picurau în geamuri ca dulci glasuri de tălăngi, vestind printre muritorii de pe pământ pacea și bunăînțelegerea... Și-atunci, la sfânta naștere a Domnului, când se bucura și cerul și pământul, îl otrăvì nemernicul vornic Socol, să-i prădeze avuția... Atunci se înălță la Tine sufletul lui pașnic, lăsând în urma sa pe lume o sărmană femee greu încercată... Precum se furișează prin desișul codrului o biată căprioară prigonită de vânători, tot astfel mă opinteam și eu să-mi vicienesc prigonitorii pătimași, să-mi scap capul... Și, Doamne, Tu milostiv mi-ai fost și din necaz m'ai mântuit... Slăvit să-Ți fie numele! Dar ruga mea nu-i pentru mine... Odihnește, Doamne, sufletul voevodului în lăcașul fericirii veșnice, unde nu este scârbă, nici suspinare...

Glasul călugărului Gavril înfioră de nou cu gingășia-i îngerească toată suflarea mănăstirii:

— «Incă ne rugăm pentru odihna sufletului adormitului robului lui Dum-

Tocmai în punctul acesta au greşit conducătorii şi popoarele, şi de aceea am intrat în criza în care ne sbatem.

Dacă după războiu lumea ar fi intrat în urmărirea unui scop idealist, ţinând la trezvia şi cumpătul ce ni-l recomandă Mântuitorul Isus Hristos în sfintele Evanghelii, lumea nu ar fi intrat pe povârnişul din care vrea să scape. Omul cumpătat nu se lasă târât de idei deşarte şi de fata morgana. Popoarele au ascultat de ambiţioşi, şi ambiţioşii numai poftele lor materialiste le-au stârnit în suflete. Idealul lumii este averea, în *numerar* mai ales. Lumea îmbrăţişează acest ideal şi-l adorează mai mult ca pe Dumnezeu. Ca să fie bogaţi, s'au aruncat râvnitorii idealului în afaceri riscate şi s'au înglodat în datorii până la creştet, şi cer acum ajutor. Ce fel de ajutor? Ajutor forţat, cum li-au fost şi afacerile.

Marii economişti se sbat să vină în ajutor ameninţaţilor de potopul mizeriei. Caută leacuri, recomandă metoade, ţin adunări şi conferenţe pentru asanarea mizeriei...

Să fie oare semn de revenire, când economiştii şi mai marii popoarelor s'au hotărât să ia în ajutor şi *biserica*, la asanarea crizei ce continuă a ne apăsa?

Mie aşa mi se pare, că dacă glasul bisericii va fi ascultat, vom putea birui şi criza economică.

Duminecă economiei a fost pusă pe 30 Octomvrie, când era la rând Evanghelia bogatului şi săracului Lazar. Săracul Lazar s'a făcut vrednic de rai prin tăria sufletească de a-şi purta soartea maşteră, în care îl aruncase ranele ce-i încercuiseră trupul, iar bogatul şi-a meritat soartea iadului prin luxul său, s'a mai făcut vrednic de iad şi prin sgârcenie şi lipsa de milă faţă de Lăzar, căruia nu-i da nici măcar o bucată de pâne, deşi suferea amar. De ce era atât de nemilos? Pentrucă viaţa o considera ca scop al omului şi nu vrea să ştie de alte îndemnuri ce i le dau slujile Domnului, cari sânt înşişi profeţii şi alţi aleşi ai Domnului, şi mai ales nu vrea să ştie nimic de lumea sufletelor în care petrecem după moarte.

Bogatul suferea de boala veacului nostru. Era materialist şi fără milă faţă de aproapele său. Şi-a meritat astfel soartea.

Preoţii, în Duminecă de 30 Octomvrie, au cuvântat enoriaşilor despre virtuţile creştine care, dacă le urmăm, ne scot din necazuri. Dispunerea mai marilor, de a serba Duminecă economiei în ziua bogatului şi săracului, o consider de bun augur pentru îndreptarea moravurilor. Când societatea îşi va îndrepta moravurile în senz creştin, va dispărea şi criza ce prea mult ne frământă azi.

Prot. *V Gan.*

Adunări naţionale

— *Manifestări împotriva uneltirilor revizioniste* —

Preoţimea ortodoxă română este reprezentată cu demnitate şi însufleţire la adunările naţionale, care şi-au luat începutul Duminecă în 6 Noemvrie 1932 prin marele meeting întrunit în capitala ţării

Biserica, în care s'a păstrat fiinţa neamului şi în care s'a făurit unitatea lui, stă treză în apărarea tuturor bunurilor scumpe moştenite şi câştigate prin jertfe uriaşe de sânge şi avere ale înaintaşilor eroi şi martiri ai neamului.

Conştienţi de datoria şi responsabilitatea lor, preoţii noştri, într'un glas şi un gând, cheamă sufletele românești spre afirmare naţională şi spre reînviere spirituală.

Manifestarea impunătoare de Duminecă depăşeşte mult numeroasele manifestări naţionale din România întregită, şi ea preocupă astăzi nu numai opinia publică din ţară, ci ecoul ei a străbătut şi în străinătate, şi în acelaş timp şi la vinovaţii aceia, cari au provocat-o, şi cari continuă a fi provocatori.

Impotriva acţiunii revizioniste dela Budapesta au glăsuit calm şi convingător, reprezentanţii tuturor partidelor politice, ai societăţilor culturale, preoţeşti, de foşti luptători, de studenţi ai societăţii femeilor etc. împreună cu un public imens, care a ascultat cuvintele răsunătoare emise prin puternice megafoane. Abea pe la ora 3 mulţimea s'a respândit în linişte, într'o atmosferă de curată înălţare patriotică, şi în convingerea nestrămutată, că mai pe sus de toate vorbirile de protest, avem o **armată** *creştină totdeauna gata, în momentul când hotarele noastre vor fi atacate, să-şi facă întreaga datorie.*

Preoţimea noastră va fi, ca totdeauna, în rândurile întâi.

Un congres

Primul congres *antialcoolic* din România s'a ţinut săptămâna trecută, în Timişoara, sub preşedinţia dlui Em. Bucuţă, secretar general în ministerul instrucţiunii şi cultelor.

Din darea sa de seamă, asupra primejdiei ce reprezintă alcoolismul, aflăm, că în ţara noastră întreagă avem:

crâşme şi debite peste 60 mii;
învăţători 35 mii;
ear preoţi numai 14 mii.

S'a făcut, în congresul timişorean, propunerea ca *toate* societăţile antialcoolice din România să se unească într'o singură şi puternică reuniune.

Congresul a aprobat, în principiu, înfiinţarea «Uniunii societăţilor antialcoolice din România» cu sediul în Bucureşti.

Luând cuvântul dl *Lascarov-Moldovanu*, delegatul societăţii *Oastea Domnului*, şi cunoscutul scriitor şi om de bine, arată că acest aşezământ din Sibiu avea la înfiinţare în 1922 abea *zece* membri, ear astăzi are *60 mii*, din aceştia s'au lăsat cu desăvârşire de băutură alcoolică 15 mii de membri. In urma propagandei făcute de Oastea Domnului, multe crâşme au fost închise si crâşmarii au fost câştigaţi ca aderenţi ai Oştii, care întreţine propaganoa sa prin publicaţiile Lumina Satelor şi Oastea Domnului.

Mişcarea antialcoolică, bine şi stăruitor condusă, nu poate decât să aducă mari şi nevisate foloase; dovadă e mai ales exemplul străinătăţii, unde societatea şi legislaţia sânt mereu preocupate de problema alcoolismului.

O conferinţă a lui Hans Driesch

Celebrul filozof, care pornind dela biologie a ajuns la metafizica cea mai spiritualistă, după ce a răsturnat evoluţionismul mecanic şi darvinismul ca lege în viaţa organismelor, a ţinut de curând în Viena o conferinţă intitulată: «Noua concepţie despre lume» (Das veränderte Weltbild). Cu fapte din biologie, psihologie şi cu argumente de ordin metafizic a evidenţiat în faţa unui auditoriu imens şi viu interesat că vechea concepţie despre lume, mecanistă şi deterministă, a murit, făcând loc uneia mai adânci şi mai adevărate. Agonia ei a început de pe la 1890. Până atunci era dominantă concepţia mecanistă şi convingerea despre unitatea calitativă dintre organic şi anorganic; omul însuşi era considerat ca o maşină automată. Chiar el, Hans Driesch, a crezut odată în această dogmă. Noua concepţie se arată în psihologie ca străină de paralelismul psihofizic şi atentă faţă de viaţa subconştientă, chiar ocultă.

Darwinismul este depăşit, ca şi considerarea istoriei drept o înlănţuire evoluţionistă de întâmplări ce decurge după un plan fixat de legi naturale. Metafizica intră iarăşi în drepturile ei; *acum se poate vorbi iarăşi de libertate şi de nemurire.*

Acestea, în vreme ce la noi dl I. Petrovici, reprezentantul filozofiei româneşti, proclamă întoarcerea filozofiei la adevărurile religioase.

---

nezeu: Petru Vodă, Domnul Ţării-românești»...

Călugăriţa Teofana oftă dureros şi şopti cu amar:

— O, Doamne, ştii că era cu şaisprezece ani în urmă... La Blagovestenie... Pândeau pe ramuri mugurașii după zâmbetele razelor de soare... Săltau voioşi mieluşeii pe luncile cu covoarele verzui.. Se legănau uşor în matcă valurile Bosforului... Şi-atunci îl scoase Sultanul sălbatec pe preafrumosul Petru Vodă, zis Cercel, fiul lui Petraşcu-Vodă, din temniţa cu şapte turnuri, şi-l osândi să piară în unda mării albăstrii... Călăii-i ferecară îndată mâinile şi picioarele în cătuşi de fier... Il înlănţuiră de o luntre c'osutăşiuna de găurele şi-l porniră 'n larg de mare... Şi ei pieri... Ear trupul lui cel pescuit îl jupuiră şi pielea cu paie i-o umpiură şi-o făcură danie nelegiuitului Mihnea Turcitul, ca preţ al lepădării acestuia de sfânta lege creştinească... O, Doamne, odihneşte sufletul lui lângă cel al tatălui, în verdeaţa raiului..

Glasul călugărului Gavril răsună a treia oară ca un cântec al durerii, subt larga boltă înfloritâ, sfâşiind prin toată inima:

— «Incă ne rugăm pentru odihna sufletului adormitului robului lui Dumnezeu: Mihail-Vodă, Domnul Ţării-românești şi al Ardealului şi al Moldovei»...

Călugăriţa Teofana atunci isbucni cum isbucneşte flacăra:

— O, Doamne, Dumnezeul meu!... Şi tu, drag fiul meu, Mihai voevod! Sânt numai trei luni de-atunci!... Numai trei luni!... Dela Duminecа întâia de după sfânta Obrejanie, când căzut-a stâlpul creştinătăţii, care jurase pe sfânta Cruce să-şi verse şi sângele pentru legea lui Hristos!.. Căzut-a pe Câmpia Turzii!.. Zăcut-a gol, culcat la pământ, plin de sânge!... Cu trupul descheiat de cap!... De ocara lumii!... Păn' se milostiviră câţiva creştini cucernici şi trupul lui îl pristăviră cu mâni spălate 'n ocinaşe, cu sicriu de creangă verde, cu clopote de grindină, cu prohodul vântului, cu bocetul crăugului, cu praporii norilor, cu făcliile fulgerelor şi cu tunurile trăznetelor!... O, Doamne, Dumnezeul meu, aşează-i sufletelul său lângă tată şi lângă frate şi dă-i iertare de păcate şi 'mpărtăşeşte-l de bunătăţile Tale toate!... Pe el!... Pe toţi trei!.. Cari nu mai sânt printre cei vii!... Şi nu-ţi uita nici de cei trei cari rabdă greul temniţei din Făgăraşul Transilvaniei!.. De nora Stanca şi de nepoţica bălaie, de drăguţul Nicolae!...

O, Doamne, cu vrerea şi cu ajutorul Tău din cer şi cu rugăciunile cinstiţilor părinţi, din zi şi din noapte şi cu plângerea mea şi cu suspinele săraciei lor, auzi-i şi-i miluieşte, şi pentru bătrâna şi jalnica lor maică din mânăstirea Coziei, scoate-i din ţara străină şi povăţuieşte-i în ţara lor de moştenire..

Pe trei, Doamne, pe toţi trei...

A. Nanu.

Albi grijă de nume, că acesta-ţi va rămânea mai mult decât o mie de comori mari de aur. (*Sirah 41, 15*).

Mai bun este omul care ascunde nebunia sa, decât omul care ascunde înţelepciunea sa. (*Sirah 41, 18*).

Ctitori de biserici şi sprijinitori ai ortodoxiei

Din cuvintele de pomenire pentru negustorii „Companiilor greceşti" din sec. XVII şi XVIII-lea.*

Sculaţi-vă ceice aţi mâncat pânea durerii... eată moştenirea Domnului... (Psalm 126, 3—4).

...Pomenirea ce-o facem azi, este şi un cuvânt de duios rămas bun dela o modestă bisericuţă, în care se săvârşeşte acum pentru cea din urmă oară sf. Liturghie. Timp de aproape 200 ani, de când ea există, aici s'au încreştinat fiii acestei parohii, s'au sfinţit prin Sf. Taine, s'au înălţat rugăciuni către Dumnezeu din atâtea inimi, nu numai din această comună, ci şi din cele mai depărtate.

Mai mult decât orcare alta din acest ţinut, această biserică a fost socotită loc deosebit de tămăduire trupească şi sufletească, la care alergau sufletele credincioase, cu nădejdea tămăduirii, ce s'a dovedit roditoare în

* Rostite în biserica din comuna Măgina, judeţul Alba, cu prilejul ultimei liturghii slujite în vechea bisericuţă, ce s'a demolat în vara anului 1931, ca în locul ei să se zidească una nouă.

Preoţii din jud. Hunedoarei

scoşi de sub urmărirea pentru impozitele către stat

In baza ordinului ministerului de finanţe dat în Iulie a. c. «Despre compenzarea datoriilor statului cu impozitele», ordin al cărui Articol 5 spune, că: «Funcţionarii sau pensionarii cari n'au primit în 1931 şi 1932 salarele sau pensiile mai mult de 4 luni, sunt admişi a compenza *integral* ce datoresc în impozite, cu restanţele ce au de primit ca salar sau pensie», — administratorul protopopesc al tractului *Orăştiei*, păr. I. Moţa, a înaintat la 3 Noemvrie o cerere administratorului financiar, dl Jeleriu, din Deva (judeţul Hunedoarei), prezentându-i o personal şi rugându-l să arate în ce fel preoţii îşi pot achita datoria în dare din restanţele de salar ale statului faţă de ei. A alăturat o Adeverinţă oficială dela Pres. Ven. Consiliu arhiepiscopesc de care s'a extradat fiecărui preot despre cât are de primit dela stat. Toţi au de primit 18—20—24.000, şi ei au dare neachitată pe a 3-a, a 4-a parte.

Dl administrator financiar a primit cu multă bunăvoinţă intervenţia şi a promis că:

Trimite cererea Orăştiei la ministerul de finanţe pentru a stabilì în amănunt modalităţile de contare şi decontare a dării preoţilor, şi îndată ce acele instrucţii le va avea, dă ordin celor în subordine, a scrie plătită darea preoţilor către stat pe tot anul de faţă, ca şi restanţele pe trecut (întrucât nu e mai mare decât ce are el de primit).

Iar până la venirea acelor instrucţii, a declarat că: Chiar azi dau ordine tuturor perceptorilor din judeţ, să înceteze orce urmărire a preoţilor pentru dările către stat.

— Cererea mea e, — a zis păr. Moţa — pentru preoţimea din tractul Orăştiei, dar ordinul Dv. va fi, cred, pentru tot judeţul, şi .. nu numai pentru preoţii ortodocşi, ci şi pentru ceilalţi preoţi...

— *Şi* pentru ei! Pentru *toţi* preoţii cărora statul le e dator mai mult ca 4 luni cu salarele. Căci e drept să nu fie urmăriţi între astfel de împrejurări. —

Intervenţii la fel, vor da rezultate la fel şi în celelalte judeţe.

Sfătuiri şi probleme

La această rubrică vom publica foarte scurte informaţiuni despre activitatea preoţilor şi a corporaţiunilor noastre bisericeşti, scoţând la iveală **problemele** *cari au fost discutate în diferitele întruniri cu caracter bisericesc şi* **soluţiile** *cari s'a dat. Pe viitor vom suprima corespondenţele şi dările de seamă cari nu vor fi scrise concentrat. De aceea rugăm on. noştri corespondenţi să se acomodeze acestei indicaţiuni a redacţiei noastre.*

Conferinţa preoţilor din protopopiatul Branului s'a ţinut în 26 Oct. în parohia Tohanul nou. E îmbucurător faptul că la liturghia ce s'a ţinut cu acea ocaziune au participat foarte mulţi membri din *Oastea Domnului*, dând încă odată dovada cât de mult ţine această mişcare religioasă să ieé contact cu slujitorii altarului. Numai dacă şi aceştia ar înţelege-o cum trebue şi, mai ales, s'ar pune în fruntea ei şi ar conduce-o.

Predica a rostit-o păr. protopop V. Stoicanea despre: Cuvântul Domnului. Minunat, puternic şi covârşitor este cuvântul lui Dumnezeu — zice predicatorul. Este cineva mort sau în păcat? Cine-l poate învia? Cuvântul lui Dumnezeu. Este cineva bolnav la suflet sau împrietit cu inima? Numai cuvântul lui Dumnezeu îi poate vindeca şi aduce la pocăinţă.

După sfârşitul liturghiei a fost felicitat din partea mai multor vorbitori păr. din localitate *Ilarie Plotogea* care, sfinţit de mitropolitul Andrei, a împlinit 61 ani în slujba bisericii şi 87 ani de viaţă. Profund emoţionat a răspuns jubilantul, mulţumind pentru felicitări şi comunicând celor mai tineri experienţa îndelungatei sale păstoriri, că atunci când eşti sfătuitorul poporului cu inimă curată, poveţele tale găsesc răsunet şi sunt urmate. Îşi încheie vorbirea prin cuvântul apostolului: «*Iubiţi-vă între voi*».

După liturghie a urmat cetirea unei conferinţe lucrată de păr. N. Gogonea şi sfătuiri ale preoţilor de faţă în chestiuni pastorale. E de dorit ca aceste sfătuiri să se refere din ce în ce mai mult la chestiuni *religioase*, căci numai cu religiunea poţi mântui sufiete, nu cu alte lucruri. E necesar ca să se alcătuiască programe concrete, acum toamna, pentru toată activitatea pastorală a preoţilor noştri în decursul iernii, când poporul, liber de ocupaţiile gospodăreşti, e mai accesibil îndrumărilor pastorale. Vrem să vedem pe preoţii noştri la lucrul Domnului, în biserică prin frumuseţa slujbelor religioase, prin predici, în şcoală prin catehizaţie făcută cu iubire, în Oastea Domnului, în Casele culturale, prin bibliotecile parohiale, prin Reuniunile de femei, prin abordarea problemelor de viaţă a parohiilor noastre.

*

Congres preoţesc. Societatea «*Renaşterea*» a preoţilor din eparhia vecină cu noi a Râmnicului Noului-Severin şi-a ţinut al 10-lea congres al ei în oraşul Târgul Jiu, sub conducerea *P. Sf. Episcop Vartolomeu.* Şedinţele congresului au fost rodnice în discuţiuni şi au servit cu îndemnuri preţioase pentru trezirea activităţii pastorale în timpul de mare criză morală pe care-l străbatem.

In numele preoţimii ardelene a luat cuvântul în congres păr. protopop I. Duma dela Petroşani, aducând congresului şi urările I. Pr. Sf. nostru mitropolit *Nicolae.* A răspuns P. Sf. Episcop al locului, mulţumind pentru salutul adus şi spunând frumoase cuvinte de îmbărbătare frăţească.

*

Conferenţă preoţească. In ziua de 4 Noemvrie c. preoţimea din protopopiatul Jiului a ţinut în Petroşani conferenţă cu caracter catihetic. E de dorit ca asemenea conferenţe să se ţină în toate protopopiatele, cât mai des. Programele lor trebue bine precizate şi studiate, ca să servească preoţilor noştri cu informaţiuni concrete asupra felului de a-şi îndeplini noua muncă a catehizaţiei, la care au fost chemaţi.

La Petroşani s'au ţinut: *4 lecţiuni practice* câte una în fiecare din cele 4 clase primare. Critica în legătură cu asemenea lecţiuni practice, e bine venită pentru a face pe preoţi să analizeze metodele de predare ale diferitelor materii din religiune.

S'a discutat şi chestiunea:

«Modul de colaborare a preotului cu învăţătorul în şcoală», desvoltată de preoţii Atanasie Daju şi Coriolan Drăgan. Ambele lucrări s'au întregit una pe alta: Părintele Daju tratând modul de cooperare a preotului cu învăţătorul afară de şcoală, în popor şi prin părinţi, ear Păr. Drăgan arătând legătura strânsă, ce trebue să existe în această direcţie între preot şi învăţător. Nu numai preotul trebue să intre în şcoală, ci şi învăţătorul în biserică, ca bun conducător de strane, de coruri, membru în corporaţiile bisericeşti etc. Aceste lucrări au mai fost complectate de Păr. Şinca inzistând ca elevii să fie conduşi regulat la biserică, învăţătorii să fie mărturisiţi şi împărtăşiţi deodată cu elevii. Să se ţină cercuri pastorale preoţeşti împreună cu cercurile culturale învăţătoreşti etc.

Păr. protopop Duma, atât la deschiderea conferenţei, cât şi la aprecierea lecţiilor practice şi a lucrărilor, schiţează un documentat program de muncă în această direcţie.

---

numeroase cazuri... de minunate vindecări de boale, faţă de care iscusinţa omenească se declarase neputincioasă.

...Nu avem date precise despre anul în care s'a zidit acest sfânt lăcaş.

In această comună românească, se face pomenire, că ar fi existat o mănăstire de călugări, pe la anul 1600, mănăstire ortodoxă, trecută apoi în posesia uniţilor.

Comuna Măgina, la poalele munţilor atunci mult mai bogaţi în păduri, era foarte potrivită ca smeriţii călugări să-şi caute aci loc de rugăciune şi să-şi dureze mănăstire.

Tot astfel au făcut şi la Remeţ şi Geoagiul de sus, unde stareţul mănăstirii primeşte şi slujba de episcop, cum a fost acel Cristofor pomenit la 1557 pe care Izabella, «crăiasa» Ardealului, îl numeşte în scaunul de episcop la mănăstirea Geoagiului de sus, pentru «meritele lui, virtuţile şi cunoştinţele speciale de limbă şi literatură grecească»...

Aceşti călugări erau cei mai mulţi veniţi din Muntenia şi Moldova, susţinuţi în cele mai multe cazuri de către Domnii din principate şi de către boierii ţărilor.

In bisericile noastre din cele mai ferite văi, vom găsì şi azi, în strane şi în altare, cărţile sfinte, tipărite la Târgovişte, Bucureşti, Râmnic şi Iaşi.

Dar, pe lângă preoţii şi călugării veniţi din principate, a mai fost un alt factor important de legătură cu ţările române şi de sprijin nepreţuit al ortodoxiei: *negustorii* greci, împrăştiaţi prin toate oraşele din Ardeal, până prin Ungaria. Documentele timpului îi numesc «greci». Mulţi dintre ei au fost albanezi şi mai ales români macedoneni.

Dupăce negoţul a început să devină o îndeletnicire nu numai ambulantă, ci şi stabilă, în multe oraşe ardelene, pe lângă toate piedecile puse de saşi, s'au stabilit negustori greci, cari fiind buni credincioşi ortodocşi, au devenit sprijinitori devotaţi şi ctitori ai bisericilor noastre din acele oraşe.

Incă dela anul 1378, pe vremea regelui ungar Ludovic cel Mare, se dă drept şi altor negustori, afară de saşi, în câteva oraşe, ca Clujul, Bistriţa, Turda, Sibiul şi Aiudul, să-şi desfacă în mare postavul lor (vezi: St. Meteş, Relaţiile comerciale ale ţării româneşti cu Ardealul în sec. XVIII-lea, pag. 47). Aiudul este pomenit ca un târg important de desfacere a mărfurilor şi produselor pe care negustorii veniţi din ţările române le aduceau aici. La începutul sec. XVI-lea se vindeau în Aiud bogazii (pânză fină) şi tot felul de piei. Sânt amintiţi pe la anul 1500 şi negustori din Moldova veniţi în Aiud cu mărfuri. La stăruinţele saşilor, cari nu erau de loc bucuroşi de concurenţa negustorilor din ţările române, s'au stabilit taxe de vamă şi vigesima pentru mărfurile aduse de negustorii din principate, indicându-se şi oraşele unde îşi pot vinde aceste mărfuri.

Inmulţindu-se succesiv negustorii greci în oraşele din Ardeal şi stabilindu-se aici definitiv, ei s'au organizat în aşa numitele «*Companii greceşti*». Prima Companie de acest fel ia fiinţă la Sibiu în 1639. La Compania dela Sibiu aparţinesu şi negustorii greci din Aiud, despre cari ultima menţiune se face la anul 1703, când dânşii cer dela consiliul oraşenesc să le dea voie a-şi face şatre pentru vânzarea mărfurilor. Oraşul Aiud refuză a le satisface cererea.

Este posibil, ca tocmai această măsură a oraşului Aiud să fi contribuit, ca să se stabilească la Aiud unii dintre negustorii greci. Ei n'au putut fi prea numeroşi, căci în acest caz ar fi susţinut şi organizat o biserică ortodoxă în Aiud, aşa cum au făcut în alte oraşe, ca Alba-Iulia, Tg. Mureş, Cluj, Sibiu, Orăştie, Haţeg, Beiuş etc. Atâţia câţi au putut fi, au fost totuş un razim moral şi material pentru ortodoxia din Aiud. Este verosimil, că acestui razim se datorează şi împrejurarea, că populaţia românească din Aiud, în număr de 74 familii, găsite de recensământul făcut la 1762 prin generalul austriac A. Buccov, s'a putut menţine ortodoxă şi numai după 1762, la o dată pe care nu o ştim, românii din Aiud sânt trecuţi la unire.

La anul 1762 românii din Aiud, deşi încă ortodocşi, nu aveau nici biserică, nici preot de legea lor. Astfel şi negustorii greci din acest oraş vor fi fost nevoiţi a se adresà pentru satisfacerea lipsurilor lor religioase la

Pacea sufletească

Bisericile apusene — catolică şi protestantă — sesizate de numeroasele încercări pentru asigurarea liniştei în lume, prin o serie de publicaţii şi-au dat cuvântul bisericii lor, în legătură cu războiul şi pacea.

Protestanţii, prin o interpretare «ad literam» a sf. Scripturi, au înfierat categoric războiul. Creştinismul şi războiul, zice un protestant, sânt incompatibile.

La catolici scopul scuză războiul — Dacă el promovează catolicismul, e just şi admis; dacă nu, el nu-l admis. Nici biserica ortodoxă n'a stat pasivă faţă de problemele vremii, cum le place să creadă apusenilor. Fără a se pripi în verdicte pe hârtie, biserica ortodoxă militează pentru o pace mult superioară. Pacea, ce ea o propovedueşte şi pe care ea a susţinut-o, ca pe cea mai necesară, e pacea sufletească.

Cuvântul «pace» prin excelenţă creştin, la origine a avut înalta semnificaţie de pace sufletească interioară.

«Pace vouă», «Pacea mea o las vouă», a zis Mântuitorul ucenicilor săi, nu în senzul unei păci externe, ci a unei păci sufleteşti, a unei armonii desăvârşite, a învăţăturii Sale, cu înclinările lor sufleteşti.

Indignarea lui Hristos a fost mai mare contra Fariseilor, cari se mărgineau tocmai la un sec formalism.

Mântuitorul a căutat să desrădăcineze răul din rădăcini; «aţi auzit că s'a zis... iar eu zic vouă» e refrenul, care are tocmai intenţiunea de a merge până la adevărata cauză a răului. Din tainiţele sufletului trebuesc scoase mai întâi toate furtunile urei, zavistiei şi a tuturor relelor şi, tot acolo, trebuesc sădite florile rari, virtuţile creştine.

Pentru o astfel de pace îşi spune mai întâi cuvântul biserica ortodoxă. Mai întâi o pace individuală. S'ar putea zice, o astfel de pace e identică cu lâncezeala. Nimic mai eronat.

Pentru restabilirea păcii sufleteşti se cer mult mai multe eforturi, mult mai încercate lupte cu tine însuţi.

In acest senz s'a zis de către cei vechi, că e mai uşor să învingi duşmanii externi decât duşmanii ce dau asalt asupra sufletului patimile.

In această lumină trebue interpretate cuvintele Mântuitorului: «N'am venit s'aduc pace ci sabie», Mat. 10, 34.

Duşmanii păcii sufleteşti sânt părinţii adepţilor războiului. E deci, propoveduirea acestei păci o luptă intensă, cu mulţumiri neasemuit mai mari, pentru cei ce o câştigă.

Dar lumea de azi judecă adese ori după mentalitatea unor barbari: La negri adecă există legenda următoare: Voind ei să ajungă la cer, au început să îngrâmădească toate piuăle, cu care sfarmă bananele. Când turnul babilon al lor era pe sfârşite, li s'a sfârşit materialul. Ce să facă? Au luat o piuă mare dela bază s'o pună la vârf... Ce-a păţit turnul, se poate închipui...

In fuga pripită de a soluţiona toate problemele, unii îşi tae creanga de sub picioare...

Biserica ortodoxă, fidelă principiilor genuine evanghelice, a propoveduit mai întâi pacea sufletească, cu ferma convingere, că cealaltă se înfăptueşte numai pe urma acesteia.

V. COMAN.

Departe, în ţinuturile friguroase ale Siberiei, tot se mai găsesc nenorociţi de ai armatelor austriace şi ungare, luaţi de ruşi. După 16 ani, din când în când, câte unul porneşte la drum, cu primejdia vieţii, ca să ajungă în ţări mai civilizate şi de acolo, cerând ajutor, să se înapoieze în patrie. Societăţile filantropice din ţară ar trebui să intervină în favoarea nenorociţilor, uşurându-le întoarcerea acasă.

Piatiletca împotriva religiei

După ştiri mai recente din Moscova, «Sfatul comisarilor poporului» a emis un decret prin care, nici mai mult nici mai puţin, se preconisează şi se ordonă distrugerea sistematică, în curs de cinci ani, a oricărei urme de religie.

Planul începe cu aceea că în primul an vor fi închise toate bisericile şi casele de rugăciuni. In al doilea an lupta de exterminare a religiei va fi prelungită în familie. Ca un mijloc pentru distrugerea religiei în familie vor fi suspendaţi din toate funcţiunile şi ocupaţiunile aceia cari mai mărturisesc vreo credinţă. In al treilea an se va purcede intensiv la acţiunea constructivă în senzul bolşevic: se va lucra pentru răspândirea ateismului, mai ales cu ajutorul filmelor. După aceea va urma transformarea locaşurilor bisericeşti în localuri de cinematograf şi de club. Ca încheere se va rade din inimi noţiunea de Dumnezeu.

Planul acesta este desigur o mare aventură, făurită de-o fantazie bolnavă şi sortită cu siguranţă matematică unui eşec desăvârşit. Calitatea religioasă a sufletului omenesc este atât de indisolubil legată de el, încât nici nu se poate concepe că ar putea exista un om perfect şi perpetuu areligios. Calitatea aceasta, ca orice impuls din adâncurile sufletului omenesc, mai are şi caracteristica în general constatată că cu cât vrei s'o reprimi mai mult, cu atât trece mai hotărât şi mai pasionat pe primul plan, fiind în stare să facă din omul cel mai obişnuit un martir. Cu cât sunt persecuţiile şi neajunsurile vieţii mai dureroase, cu cât pare că lipseşte din viaţa externă mai mult Absolutul şi Binele, cu atât îl simte mai aproape sufletul.

Nu-i o profeţie, dar e o siguranţă care se înalţă masiv în fiecare om în care pâlpâe un rest de sentiment religios: persecuţia din Rusia va deslănţui acolo o eră religioasă de o vigoare atât de proaspătă şi de copleşitoare, încât va face pentru un nou şir de veacuri ridicol şi imposibil orce curent ateu.

Asociaţia Clerului „Andrei Şaguna" — Secţia Sibiu

Nr. 283—932.

In temeiul art. 19 din Statutele Asociaţiei clerului «Andrei Şaguna» convocăm prin aceasta

Adunarea generală

a preoţimii ortodoxe române din arhidieceza de Alba-Iulia şi Sibiu pe ziua de *Joi, 24 Noemvrie 1932*, în Sibiu, cu următorul

PROGRAM:

Ora 8·30: Sfânta Liturghie, cu predică şi chemarea Duhului sfânt, în Catedrala mitropolitană (Păr. Tr. Scorobeţ, consilier arh.).

1. Ora 10: Deschiderea adunării prin preşedintele secţiei.

2. «Preotul în şcoală» (Prof. Gh. Maior).

3. «Programa analitică a religiei în şcoala primară» (Dr. N. Stinghe).

Ora 13: Masă comună la Academia teologică.

4. Ora 15: «Manualele didactice pentru religie (Rector N. Colan).

5. «Cum să se predea învăţământul religios în şcoala primară» (Indrumări metodologice) Prot. Dr. V. Oana.

6. Raportul general al comitetului secţiei pe anul 1931.

7. Alegerea alor trei reprezentanţi ai preoţimii în comitetul «Fondului de ajutorare preoţesc».

8. Eventuale propuneri şi închiderea adunării.

Participanţii se vor anunţa, cel puţin cu trei zile înainte, biroului secţiei, precizând dacă doresc să fie găzduiţi o noapte sau două.

Preşedinţii despărţămintelor sânt rugaţi să trimită cât mai grabnic dările de seamă despre activitatea din 1931 biroului.

Sibiu, la 1 Noemvrie 1932.

Prot. **E. Cioran** preşedinte. Pr. **Ioan Bânda** secretar.

Organizaţi Oastea Domnului

bisericile din comunele vecine, rămase ortodoxe. Comuna Măgina era cea mai indicată, păstrându-se aici o veche tradiţie religioasă de cucernică credinţă în legătură cu vechea mănăstire de călugări. Urgia unaţiei s'a năpustit şi asupra vechei mănăstiri din Măgina, care este răpită dela populaţia ortodoxă şi predată uniţilor, deşi aceştia nu erau decât 12 familii cu 1 preot. Iar ortodocşii, 60 familii cu 3 preoţi, sânt lăsaţi fără de biserică.

Deşi li s'au răpit vechea biserică-mănăstire, credincioşii din Măgina au rămas statornici pe lângă vechea credinţă, şi numai câteva familii care aveau casele mai aproape de mănăstire, au primit să fie trecute la unaţie. Mulţimea cealaltă şi-a zidit mai la vale, aici în mijlocul satului, pe acest loc ridicat, o nouă biserică, adecă această bisericuţă, care astăzi, după aproape 200 ani a ajuns să fie neîncăpătoare pentru poporul drept-credincios. Ea a trebuit să fi fost zidită între anii 1762 şi 1800.

La zidirea ei poporul din Măgina a primit un sprijin însemnat din partea negustorilor greci, cari erau în Aiud. Dovadă despre aceşti negustori greci este, — pe lângă amintirea lor, păstrată până azi în tradiţia poporului, — crucile lor de mormânt dela fundul altarului. Inscripţiile depe aceste cruci sânt spălătăcite, şi nu se pot descifra. Insă, fiind lipite lângă zidul altarului, se vede că cei trei negustori greci, rămaşi în amintirea poporului, au fost înmormântaţi aproape de zidul bisericii, ceeace este o indicaţie precisă că au fost *ctitorii* ei.

Pomenirea lor s'a păstrat vie până astăzi şi se cuvine să se păstreze pentru toate timpurile viitoare.

Cucernicii negustori greci din Aiud se incadrează în istoria neamului şi a bisericii noastre din această comună, ca şi ceilalţi conaţionali ai lor din oraşele Ardealului, ca nişte binefăcători, cari în timpui grele, când ispita din partea celor ce ne căutau sufletul era mai mare, au ştiut să ne dea preţiosul sprijin ce ni-a fost de mare folos.

Prot. *Iosif Pop.*

Citiţi şi respândiţi ziarul

Telegraful Român

Clopotul

— Povestire —

(Sfârşit)

IV

— Ce s'a întâmplat părinte, de te întorci aşa de iute? îl întrebă bătrâna găzdoaie Paraschiva pe preotul Constantin, îndată ce-l zări.

— Nu i acasă meşterul. M'oi duce iar peste câteva zile. Dar nu mai spune nimănuia c'am şi venit.

In ziua următoare n'a mai ţinut slujbă la biserică. N'a ieşit nici prin frumoasa grădină cu pomi. Sta încuiat în casă, la sfat cu gândurile negre.

In ziua a treia sosi pădurarul satului să cheme pe părintele să-i grijească un fecioraş, care se chinuieşte'n gura morţii.

— Părintele n'a sosit dela oraş, îi răspunse scurt şi aspru găzdoaea Paraschiva.

— Ba, am sosit! strigă părintele Constantin şi plecă îndată la casa pădurarului să-i cuminece fecioraşul bolnav.

V

Cum se înapoea preotul dela slujbă, pe drum se întâlni cu'n creştin evlavios, care-l întrebă:

— Cum ai umblat, părinte, pe la oraş?

— Bine, fiule, bine.

— Ce-i cu clopotul?

Preotul se gândi puţin, apoi începu a o scălda:

— Dragul meu, vom avea un clopot minunat, cu glasul limpede ca de argint.

— Pe când va fi gata?

— In curând, fătul meu. Dar mai trebuie să-i scobească 'n el şi numele lui de botez, apoi numele naşului şi-a naşei lui, apoi câteva versurele din sfânta Scriptură. Mai trebuie să aşteptăm puţin. Să fim numai cu'n pic de răbdare.

VI

— Ascultă aici, Paraschivo, zise preotul găzdoaiei sale îndată ce sosi acasă.

— Ce pofteşti, părinte?

— Ce crezi tu, câte mii de Lei aş putea lua eu dacă mi-aş vinde

Spre ştire

Din dorinţa ministerului instrucţiunii, se aduce la cunoştinţă tuturor preoţilor şi învăţătorilor cari mai posed exemplare din cărţile scrise de prof. *Ioan Popescu*, al cărui centenar dela naştere s'a serbat de curând, să binevoiască a le pune la dispoziţia Onor. minister, contra unei sume onorabile.

Cărţile, scrise de profesorul I. Popescu, sânt:

a) Manuale de şcoală primară:

1. «*Computul în şcoala primară*», de I. Popescu, profesor la institutul diecezan pedagogic-teologic din Sibiu. Sibiu, în Tipografia diecezană, 1864.

2. «*Intâia carte de lectură şi învăţătură pentru şcolile populare române*», de I. Popescu. Sibiu în tipografia lui S. Filtsch, 1870.

3. «*A doua carte de lectură şi învăţătură pentru şcolile populare române*», de I. Popescu. Sibiu în tipografia lui S. Filtsch (W. Kraffi), 1874.

b) Studii:

1. «*Psihologia empirică sau ştiinţa despre suflet între marginile observaţiunii*», de I. Popescu. Sibiu, Ed. I 1881; Ed. II 1887.

2 «*Pedagogia, lucrată pe bazele psihologice şi etice ale realismului herbartian*», de I. Popescu. Sibiu, Ed. I 1868; Ed. II 1873; Ed. III 1902

3 «*Compendiu de pedagogie, pentru părinţi, educatori, învăţători şi toţi bărbaţii de şcoală*», de I. Popescu. Sibiu în tipografia arhidiecezană, 1868.

Posesorii cărţilor sânt rugaţi a le anunţa cât mai urgent printr'o c. p. pe adresa: Prof. Dr. Nicolae Terchilă, Academia teologică, Sibiu, care este şi biograful lui Ioan Popescu.

Misiuni religioase pentru popor se ţin în comuna *Câlnic*, protopopiatul Sebeşului, în zilele de 20 şi 21 Noemvrie 1932, Duminecă şi Luni, cu meditaţii, predici, parastas, şi un festival religios dat de tineretul local.

INFORMAŢIUNI

Ştire personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, terminând vizitaţiunea canonică în judeţul Treiscaune, s'a înapoiat în 9 l. c. la reşedinţa Sa.

In ziua sfinţilor Arhangheli, bisericile din toată ţara au sărbătorit onomastica Marelui Voevod *Mihai*, moştenitorul tronului român. S'a adus prinos de nesfârşită iubire, s'au înălţat rugăciuni către atotputernicul Dumnezeu pentru sănătatea fragedului vlăstar al Dinastiei noastre. In catedrala mitropoliei Ardealului s'a săvârşit serviciu divin, celebrat de preoţimea catedralei, în faţa căreia a dat onorurile o companie cu drapel şi muzică militară.

In aceeaş zi, de 8 Noemvrie, cavalerii Ordinului «Mihai Viteazul» s'au adunat cu respect şi devotament în jurul M. Sale Regelui Carol II, continuatorul tradiţiei de a cinsti pe vitejii cari, în câmpul de luptă, s'au distins prin multă credinţă şi prin jertfa de sine pentru ţară şi domnitor.

IN NUMĂRUL viitor vom aduce raport despre frumoasele serbări bisericeşti, desfăşurate în judeţul Treiscaune cu ocazia vizitaţiei canonice a I. P. S. Sale Mitropolitului NICOLAE al Ardealului

Celce scriu cărţi de cuprins pornografic, sânt amendaţi cu sume mari, — având să mai lucreze şi ca grobari într'un cimitir timp de patru luni. Unde s'a adus această aspră măsură? In Peru, în America de sud. S'ar putea adopta şi în alte ţări.

ŞTIRI LOCALE

Festival artistic a organizat în 8 l. c., în sala Thalia, cercul româno-cehoslovac Iarnik-Bârseanu din Sibiu, în cinstirea marelui prieten al românilor, abatele Zavoral. Profesorul dela Academia teologică, dl Dr. I. Hradil, a rostit vorbirea festivă asupra vieţii sărbătoritului, iar corul mixt al şcoalei normale «A. Şaguna» şi orchestra oraşului au executat câteva bucăţi alese şi potrivite sărbării. Publicul le-a primit cu însufleţite aplauze.

Primăria municipiului Sibiu roagă ca cererile, pentru cedarea *salei Thalia*, să se facă totdeauna cu cel puţin *12 zile* înaintea termenului fixat pentru concertul, reprezentaţia, sau festivalul plănuit să se ţină în această sală.

CARŢI ŞI REVISTE

In Biblioteca poporală a Asociaţiunii culturale („Astra") au apărut următoarele cărticele, ce se găsesc de vânzare la *Librăria Arhidiecezană*, Sibiu:

Pentru temeiul ţării, îndrumări şi poveţe, de I. Agârbiceanu.

Bucătăria gospodinei dela sate, sfaturi şi reţete, de Ana Victor-Lazăr.

Biografii romane, de Grube, traducere de N. Petra-Petrescu.

Dela fraţii noştri din Muntenia, glume, ghicitori, culese de I. Dumitrescu şi S. Popescu.

Ingrijirea mamei şi copilului mic, sfaturi, de Dr. Ios. Stoichiţa.

Dascălul Ioniţă, povestire, de I. Pop-Reteganul.

Să luăm aminte, sfaturi, de Petre R. Petrescu.

Fiecare din aceste cărticele se vinde cu 5 lei.

Meditaţii *

Duhul Domnului m'a trimis ca să propoveduesc robilor slobozire, Isaia 61, 1.

Aţi vizitat cu siguranţă fiecare o închisoare. Nu poate exista un loc mai trist decât locaşul robilor, în curtea mică înconjurată de ziduri înalte, în celulele înguste, de multeori vedem robii cu lanţuri la mâni şi la picioare. Ce încătuşare! Cum să nu invidiezi oare pasărea care-şi ia liber sborul, perzându-se în văzduh în dragă voie.

Dar, tabloul acesta de amărăciune, în robie, îl oferim doar şi noi înşi-ne, întrucât şi noi moraliceşte şi duhovniceşte ne naştem robi.

Adeseori, fără să ne dăm seamă, sântem ferecaţi. Lanţuri amare şi grele, pasiunile noastre, ne ţintuesc de un punct fix: ură, necumpătare, senzualitate, în jurul căruia ne întoarcem mereu, precum o vită legată se întoarce în jurul stâlpului.

In orce caz, atâta vreme cât n'am primit încă aripile credinţei, chiar departe stând de patimi înjositoare, sântem încă tot legaţi pământului. Puţin avânt, puţin entuziasm, ne ridică pentru moment de-asupra nostră înşi-ne, dar prea trupeşti, cum sântem recădem la pământ, care ne este patria cea adevărată. Dar eată vestea cea bună, Evanghelia. Slobozi, sânteţi liberi cu toţii, strigă puternic vocea Mântuitorului. Această libertate v'am câştigat-o prin sacrificiul meu răscumpărător. Vă vestesc slobozenia, v'o dau, dela o margine a universului la alta, în extenziune şi profunzime, pe pământ şi în cer.

Să ne folosim toţi de această libertate dăruită, să sfărmăm şi să ne scuturăm lanţurile ce ne ferecă, să ne ridicăm în Hristos până la patria cerească şi, din sufletul nostru slobozit, să se înalţe spre Dumnezeu cântarea recunoştinţei.

Mărire ţie, Hristoase, celce te-ai încătuşat în trup omenesc, pentru a zdrobi astfel cătuşele morţii ce ne legau prin zapisul lui Adam.

Mărire ţie, Mântuitorule, care ne-ai făcut să vedem în aspiraţiunile spre patimi, nu libertăţi cum crede lumea, ci aserviri arătându-ne adevărata libertate în subjugarea noastră în slujba Crucii tale. Întăreşte-ne, Doamne, ca sacrificându-ne libertăţile, să-ţi putem slujî Ţie!

Gh. Secaş.

* Adaptări după autori diferiţi, din limba germană şi franceză.

---

jiltul ăsta de piele şi ceasul ăla mare de părete şi dulapul cel de stejar?

— Câteva sute de Lei, părinte, pentrucă's toate hârbuite.

— Paraschivo, de-acum înainte să nu mai găteşti cu carne, pentrucă nu-mi face bine!

— O, părinte, trebuie c'ai păţit ceva în drumul cel cu clopotul!... Eşti mereu cu capu'n piept şi cu ochii plini de întristare, de când te-ai întors dela oraş!.. Spune-mi, ce durere îţi roade sufletul cel bun şi curat?...

Şi găzdoaea cucernică ispiti pe părintele Constantin, pân' îi povesti cu de-a măruntul toată întâmplarea cu daniea cea milostivă.

— Nu mă miră fapta, bunul meu părinte, pentrucă ţi-e inima prea milostivă. Dar de-aceea nu te lăsa biruit de desnădejde! Voi purta eu cu vorba pe creştini pân' vei face rost de parale pentru plata clopotului.

VII

Creştinii dornici ştiriceau dela Paraschiva veşti despre clopot. Şi mintea ei iscodea poveste după poveste:

— Era gata, frumos şi mândru. Dar s'a crepat la împachetare. Şi-acum trebue să-l toarne a doua oară, îi spuse unuia.

— Părintele s'a gândit să trimită clopotul la patriarhie, ca să-l sfinţească acolo. Şi drumul patriarhiei e drum lung şi anevoios, îi povesti altuia.

Părintele Constantin tăcea, dar se simţea din zi în zi mai amărât şi mai zdrobit. Pe faţa lui slăbită se aşternu gălbinarea morţii.

VIII

Clopotul trebuia să-şi reverse peste sat podoaba glasului său limpede în dumineca sărbătoririi părintelui Constantin. Dar de-atunci se scurse multă vreme. Creştinii începură să se tulbure pentru zăbava prea lungă. Gurile rele scorniră un şir de veşti aţiţătoare. Faurul satului povesti că a văzut pe părintele Constantin chefuind într'o crâşmă păcătoasă din oraş, unde-a tocat banii bisericii. Unii începură a nu-i mai da bineţe pe cale. Alţii-l priveau cu vrăşmăşie ca pe-un tâlhar.

Bietul preot cu inimă curată şi milostivă se osândea pe sine din zi în zi mai greu şi sufletul său nu-şi mai afla odihnă. Inzădar încerca el să se mângâie cu gândul că poate copila aceea de ţigani pustii şi necredincioşi prin darul său s'a întors la Dumnezeul milostivirii şi-I slujeşte cu credinţă şi cu iubire... Inzădar, căci fapta i se părea din ce în ce tot mai grozavă.

Intr'o dimineaţă însă se rugă părintele Constantin mai lung şi mai cald ca altădată şi i ceru cu lacrimi în ochi lui Dumnezeu să-i lumineze drumul pe care poate ieşi din iadul vieţii lui de-acum.

Se ridică uşurat din rugăciune cu hotărârea să-şi mărturisească fărădelegea fiilor săi sufleteşti.

IX

Duminecă se sui pe amvon mai galben ca un mort şi cu sufletul mai chinuit decât trupurile mucenicilor, şi începu a grăi cu graiul stâns:

— Dragii mei fraţi, dragii mei prieteni, şi dragii mei fii sufleteşti, — am să vă mărturisesc ceva...

In clipa aceea valuri-valuri de glasuri argintii năvăliră în largul bisericii vechi şi toate capetele se 'ntoarseră de-odată înapoi, copleşite de mirare, şi toţi creştinii şoptiră într'un grai:

— Clopotul cel nou! Clopotul cel nou!

X

Se întâmplase o minune?...

Dumnezeu trimise oare clopotul prin îngerii săi din ceruri, ca să mântuiască cinstea slugii sale milostive?...

Ori doar evlavioasa Paraschiva povestise necazul părintelui Constantin unei doamne americane, care-şi făcea văratecul în acel sat şi care dărui clopotul, să înviioreze sufletul preotului cu viaţă curată de sfânt?...

Nu ştim. Ştim însă altceva: Credincioşii nu aflară niciodată ce-a voit să le mărturisească în biserică părintele lor Constantin...

(După J. Lemaitre). *A Nanu.*

Reclama este sufletul comerţului

Nr. 562/1932. (74) 1—3

Concurs

Pentru întregiraa parohiei vacante de clasa III a **Toarcla** cu filia **Ghordeal,** protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Intregirea salarului dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 6 jug. 398 st. □.
3. Folosirea curţii parohiale fără edificiu în mărime de 300 st. □.
4. Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc şi, pe lângă încunoştiinţarea acestuia, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare, în parohie, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 26 Octomvrţe 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 1000/1932. (71) 3—3

Concurs

In înţelegere cu consiliul parohial, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei a doua, de clasa I-ia, **Poiana-Mărului,** protopopiatul Bran.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. 6 jugăre sesie parohială.
3. Venitele stolare, aprobate de Ven. Consiliu arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflectanţii îndreptăţiţi la acest post sânt poftiţi să-şi înainteze, în termen, cererile, provăzute cu toate documentele necesare, oficiului protopopesc ortodox român Bran, să se prezinte în parohie, în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispoziţiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul dreptcredincioş.

Zârneşti, 17 Octomvrie 1932.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 274/1932. (55) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de calsa III-a **Bernadea,** protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima lui apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în parohia Bernadea sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Eclejie în folosul preotului în estindere de 30 (treizeci) jugăre arător şi fânaţ de clasa I.

Casă parohială lipseşte; pentru locuinţă se va îngriji deci noul ales fără să aibă nici o pretenţie la chirie din partea bisericei.

Dela fiecare familie 1 zi de lucru şi 1 ferdelă de cucuruz.

3. Stola obişnuită în parohie.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în terminul indicat oficiului protopopesc Târnavei, în Diciosânmărtin, şi candidaţii se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Diciosânmărtin, la 6 Septemvrie 1932.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Gheorghe Oprean
protopop.

Tot felul de
STAMPILE
din cauciuc, montate pe mânere de lemn, în **doze** sau **ceasornice** portative, frumos nichelate, sigile din metal pentru ceară, tăbliţe emailate, tăbliţe din alamă cu inscripţii gravate, în orice dimensiuni, precum şi tot felul de **Imprimate** furnizează pe lângă preţuri modeste

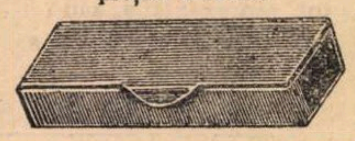

(17) 1—

Tipografia şi prima fabrică română de stampile
OCT. L. VESTEMEAN
Sibiu, Str. Tribunei 14 — Telefon 113
Comande se primesc şi la Libr. Arhidiecezană, Sibi

Nr. 600/1932. (73) 3—3

Concurs

Conform ordinului P. V. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 6943/932, pentru întregirea parohiei de clasa I-ia **Mercurla-Ciuc** şi filiile, protopopiatul Oituz, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială cu dependinţe.
3. Sesie parohială, 32 jugăre, primită prin reforma agrară, (arător şi fânaţ).
4. Venitele stolare.

Parohul va fi şi catihet la gimnaziul mixt din loc şi confesor al garnizoanei.

Reflectanţii vor înainta cererile lor de concurs, însoţite de documentele necesare, în termin, oficiului protopopesc Oituz, la Poiana-Sărată, judeţul Treiscaune, şi cu prealabila încuviinţare se vor prezenta în parohie pentru a face cunoştinţă cu enoriaşii şi a-şi lua informaţiuni.

Oficiul protopopesc Oituz în înţelegere cu consiliul parohial.

Mercurea-Ciuc, 13 Octomvrie 1932.

Ioan Rafirofu
protopop

VIOLINE
Viole
Mandoline
Ghitare
Arcuşe
Coarde de tot felul
Scaune pt. violine
Diapasoane
Surdine
Sacâz
Cutii pentru violine
Pupitre pentru note
etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu preţurile cele mai moderate.

A apărut în ediţie nouă:
Frumoasa din Nor
şi alte poveşti, de *E. HODOŞ.* Volumul conţine, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura
Dicţionarul
enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»
Partea I
Dicţionarul limbii române din trecut şi astăzi
de
I.-Aurel Candrea
profesor la Facultatea de litere din Bucureşti
Partea II
Dicţionarul istoriei şi geografiei universale
de
Gh. Adamescu
profesor, membru corespondent al Academiei Române
Preţul Lei 2000·— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura
Pruncuciderea
din punct de vedere Juridic şi Medico-Legal
de
Vasile V. Drăgan
licenţiat în ştiinţe de stat
cu prefaţa de
Dr. N. Stoenescu
conferenţiar universitar, medic-legist al tribunalului Ilfov, Bucureşti

Au mai apărut de
Preotul Dr. Nicolae Terchilă
profesor la Academia teologică

	Lei
1. Tâlcuirea sfintei Liturghii	legată 15
2. Tâlcuirea sfintelor Taine	„ 15

şi se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** contra ramburs, sau se trimite preţul lor prin mandat postal, alăturând şi pentru spese postale Lei 10— în plus.

A apărut
în a doua ediţie revăzut şi complectat
Tipicul bisericei ortodoxe
întocmit pentru trebuinţele preoţilor studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale
de
AUREL POPOVICIU
profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"
şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

Au mai apărut de
NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

I. „Tatăl-Nostru" (tâlcuire) 50 pag.	Lei 15
2. „Plângerile lui Ieremia"...	Lei 25
3. „Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"	Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor"	Lei 28

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura
Istoria bisericească universală
şi
Statistica bisericească
de
Euseviu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi
Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăugit ulterior
Traducere
de
Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României
PREŢUL: Volumul I Lei 200·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

Au apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu
Cântări funebrale
pentru cor de bărbaţi, de:
Antoniu Sequens
Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

A apărut cartea binevenită:
MIC DICTIONAR
Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ş. a., pentru şcoale şi particulari, de **E. Hodoş.** Un volum de 216 pagini. Preţul 120 lei, şi porto poştal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu
Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procură pe seama On. preoţimi şi a bibliotecilor parohiale.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Viaţa lui Isus
de
Giovanni Papini
în româneşte de
ALEXANDRU MARCU
Preţul Lei 180·—, plus porto poştal Lei 15·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda
ACAFTISTUL
Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni
legat foarte fin, în pluş, cu copcii şi aurit. Preţul de Lei 450·—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura
Cartea misionarului
Indreptar cultural
de
Gh. D. Mugur şi **V. Voiculescu**
Preţul Lei 80·— plus spese poştale Lei 15·—

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 19 Noemvrie 1932 Nr. 72—73

Telegraful

Organ naţional-biseri

2 ex. (Of.)
Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român
Sibiu
Str. Şaguna 8

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

I. P. S. Mitropolit NICOLAE sfinţeşte trei altare nouă în Secuime

— Afluenţa închinătorilor la slujbă. — Ecourile vizitaţiei arhiereşti din 1922. — Acţiunea religioasă în publicul secuesc. —

Mulţi streini au încercat să explice desrobirea noastră naţională ca un act al hazardului istoric, alţii ca un rezultat al unor dibace socoteli ale bărbaţilor de stat. Poporul nostru însă este convins că desrobirea noastră este actul elaborat de pronia cerească şi va dăinuì până ce ne vom îndeplinì misiunea noastră aici pe pământ.

De aceea el a stârnit în suflete un sacru entusiasm de a împodobì acest pământ cu altare de închinare şi de preamărire Atotputernicului Dumnezeu. N'a trecut an dela unire încoace, în care să nu avem târnosiri de biserici nouă. Iar în 6—8 Noemvrie a. c. s'au sfinţit trei biserici într'un singur protopopiat al Sf. Gheorghe, în parohiile Arini, Iaraş şi Bodoş. In Bodoş este o filie parohială abia cu şapte familii ortodoxe, iar în celelalte localităţi bătrânul preot Bucşa a slujit o jumătate de veac în două bisericuţe şubrede. Azi are fericirea de a slujì în două biserici nouă, ridicate din jertfa fiilor săi, cari fiind împroprietăriţi din reforma agrară au cedat beneficiul lor privat pentru a întemeia o vatră sufletească pentru ei şi pentru urmaşii lor. Dincolo de Arini şi Iaraş începe pământul secuesc cu un mozaic de credinţe şi de tradiţii religioase într'o veşnică frământare ca şi valurile neastâmpărate ale mării.

Desrobirea noastră naţională a pus stavilă frământărilor religioase şi astăzi fiecare confesiune s'a incadrat în ritmul creator al păcii şi al progresului lăuntric.

Printre catolici, reformaţi şi unitari se găsesc mărunte oaze româneşti, în care libertatea, dăruită de Dumnezeu şi glasul sângelui şi al conştiinţei ortodoxe săvârşesc minuni.

Sărmanii credincioşi şi-au pierdut graiul strămoşesc, dar nu s'au lăpădat de legea strămoşească şi sânt fericiţi că au apucat aceste timpuri ca locul, unde moşii şi strămoşii lor s'au hrănit cu pânea durerii, să se prefacă în Pământul Făgăduinţii pentru ei şi urmaşii lor.

Ei caută cu zor să se integreze în unitatea neamului desgropând pietrile sfintelor altare năruite şi cu bucurie şi cu pietate le strămută în altarele nouă, pe care le zidesc astăzi.

A-i vedea pe aceşti dragi credincioşi, cum îngenunchează la slujbă, cum se înduioşează la blagosloveniile Arhipăstorului lor, cu câtă bucurie strâng la pieptul lor copilaşii cari gânguresc în şcoală graiul neamului — constitue momente ale vieţii, pe care nu le poţi uita.

O sfinţire de biserică în aceste părţi întrece orce festivitate solemnă şi se incadrează în rândul acelor minunate scene biblice, cari depăşesc contingenţele timpului şi ale spaţiului.

La Sichem, în Pământul Făgăduinţii, omul lui Dumnezeu Isus Navi, după ce a trecut Iordanul a strâns poporul israilltean şi i-a reamintit cuvintele lui Iehova de legământ cu poporul cel ales. — Tu, poporul meu să nu te îndepărtezi de mine şi să slujeşti în credinţă şi întru adevăr! Atunci Isus Navi a pus înaintea poporului o peatră mare zicând: Această peatră e mărturie că a auzit cuvintele Domnului şi cum v'aţi consacrat Lui! Şi din acea clipă, peatra din Sichem a rămas un obiect sacru, izvor de inspiraţie, flacără de poezie şi de viaţă duhovnicească.

Sfintele prestoluri de azi păstrează simbolul pietrii din Sichem şi asociază la ea jertfa Unuia născut, pânea cea cerească, care s'a pogorât din cer, mila lui Dumnezeu şi harul Duhului sfânt care se revarsă peste noi şi peste toate zidirile lui.

Slujba arhierească, ceremonialul sfinţirii bisericii şi al hirotonisirilor săvârşite în cele trei biserici nouă formează un complex de asocieri religioase neuitate.

Ele au fost încoronate de cuvântări inspirate despre *consacrarea vieţii creştine*, despre *adumbrirea credincioşilor sub ocrotirea bisericii* şi despre *înălţarea inimii pe altarul lui Dumnezeu prin acea minunată rugăciune pe care ne-a dat-o Mântuitorul Hristos*. Apelul direct la bunul simţ natural se împletea în aceste predici arhiereşti cu dibăcia apologetului de a face pe ascultători să simtă că religia nu este o sarcină apăsătoare, ci aripi, care te-ajută să te înalţi de-asupra neajunsurilor vieţii, să le dominezi şi să le prefaci în instrumente pentru formarea caracterului creştinesc.

Slujbele religioase au fost urmate de recepţii spirituale cu credincioşii şi cu preoţimea noastră. In aceste recepţii, I. P. S. Sa s'a interesat de aproape de condiţiile de viaţă ale acestora şi de realizările pe teren religios, cultural şi social, făcând constatarea că prin ori câte adversităţi, munca fără preget birue obstacolele, brazdele se înmulţesc, sămânţa cea bună rodeşte, iar lucrătorii harnici au mângăierea că peste truda lor pogoară binecuvântarea lui Dumnezeu.

Dar călătoria aceasta prin laturile săcueşti a fost un binevenit prilej de a lua contact cu reprezentanţii autorităţilor de stat şi judeţene, cari au recunoscut influenţa binefăcătoare a acţiunei noastre bisericeşti în secuime, şi cu clerul minoritar şi cu fruntaşii acestor sate. In câteva locuri au ieşit în întâmpinarea Arhipăstorului nostru obştea satului şi copiii de şcoală. In vorbirile lor primarii, notarii, dascălii şi preoţii minoritari şi-au reamintit de vizitaţia arhierească din 1922 şi de chemările, făcute atunci de a cultiva cu toţii, în armonie creştinească, ogoarele sufleteşti, ca să primească în ele sămânţa Adevărului Evangheliei şi lumina Idealului religios să călăuzească paşii tuturora.

Acestea sânt ecourile spirituale ale vizitaţiei canonice dela 1922 şi solia Ambasadorului Bisericii noastre către minorităţile confesionale. Această solie a rămas neschimbată, şi realizările ei constitue contribuţia cea mai de seamă a religiei noastre la întărirea statului şi la fericirea cetăţenilor lui.

E o satisfacţie superioară pentru Biserica noastră că solia ei articulată de către Arhipăstorul nostru, înainte cu zece ani a străbătut şi la conlocuitorii noştri de altă limbă şi de altă credinţă.

Din aceasta se desprinde marea misiune a sfintei noastre biserici de a ralia în jurul său toate forţele creştine spirituale din ţară pentru o acţiune susţinută de viaţă consacrată lui Dumnezeu, patriei şi deaproapelui şi de-a apăra acele bunuri spirituale, comune tuturor creştinilor, prin care se sălăşlueşte fericirea pe pământ.

Credincioşi şi slujitori ai sfintei noastre biserici, să depunem tot zelul de care sântem capabili, ajutând-o să-şi îndeplinească această misiune mântuitoare! *Tr. Scorobeţ.*

Nr. 8904.

AVIZ

Apropiindu-ne de ziua istorică 1 Decemvrie, în care Ardealul desrobit s'a alipit la Patria mamă, la toate sfintele altare se vor face rugăciuni de mulţumire, ear preoţimea noastră va colabora la festivităţile culturale, închinate acestei aniversări.

Sibiu, 15 Noemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Temeliile vieţii

Sfântul apostol Pavel scria Efesenilor, între altele, următoarele: «...Deci dar nu mai sânteţi străini şi locuitori vremelnici, ci sânteţi împreună cetăţeni ai sfinţilor şi casnici ai lui Dumnezeu, ziditi fiind pe temelia apostolilor şi a prorocilor, unde însuşi Isus Hristos este peatra cea din capul unghiului» (2, 19—20).

In aceste cuvinte sfântul apostol cuprinde gândul că vechii locuitori ai Efesului, ca şi creştinii de astăzi, nu mai sânt străini de cunoaşterea lui Dumnezeu, ci fac parte din Casa lui Dumnezeu; sânt cetăţeni cu sfinţii şi casnici ai lui Dumnezeu, ziditi pe temelia proorocilor şi apostolilor, a căror putere este însuşi Domnul şi Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Vedem în aceste cuvinte una din cele mai frumoase icoane, prin care sfântul Pavel lămureşte raportul intim dintre noi oamenii de o parte, şi dintre Hristos, profeţi şi apostoli de altă parte.

Inainte de Mântuitorul Hristos şi de apostoli şi, mai mult, înainte de cei 30—40 de proroci câţi au fost, după spusa sfinţilor Părinţi între Moise şi Malahia, — oamenii erau «atei» (Efes. 2, 12), străini de sfinţenia vieţii şi nu cunoşteau pe Dumnezeu. Rătăceau în diferite religii idolatre şi politeiste, în care îşi închipuiau că au aflat adevărul. Dar credinţa într'*un singur Dumnezeu şi legea morală a vieţii le era necunoscute.* Aceasta numai prin descoperire au cunoscut-o, prin revelaţie dela Dumnezeu, prin Isus Hristos şi prin profeţii şi apostolii săi. Prin ei pricepeau senzul vieţii şi cunoşteau voea lui Dumnezeu. Prin ei ne apropiem de Dumnezeu, spre care am fost destinaţi şi tot prin ei sântem chemaţi ca să creştem într'o biserică sfântă în Domnul, spre a fi lăcaş al lui Dumnezeu în Duhul (Efes. 2, 21—22).

In acest chip a cugetat şi a văzut sfântul Pavel legătura dintre om şi dintre biserica cea zidită pe temelia prorocilor, apostolilor şi alui Hristos. El privea aceasta legătură ca ceva viu, ca ceva organic. Sfântul Pavel nu a privit pe om izolat şi despărţit de unitatea şi de sfinţenia bisericii lui Isus Hristos, ci ca pe un obiect de absolută trebuinţă pentru zidirea casei împărăţiei lui Dumnezeu. Temelia acestei case o formează prorocii şi apostolii cu viaţa şi învăţătura lor, care se razimă pe peatra cea din capul unghiului, care este Hristos cu viaţa sa, cu evanghelia sa, cu atotputernicia sa şi cu dumnezeirea sa. Peste aceasta temelie creşte zidirea, creşte biserica sfântă, casa lui Dumnezeu, aşa dupăcum cărămidă după cărămidă se înalţă orce casă zidită după legile arhitecturii. Orce cărămidă *izolată*, pentru zidire nu are nici o valoare. Orce om, în afară de casa bisericii lui Dumnezeu cea ridicată pe temelia profeţilor, apostolilor şi alui Isus Hristos Mântuitorul, — este om perdut, condamnat peirii, ca orce cărămidă lăsată la o parte din corpul unei clădiri.

*

Nu vom putea găsi o comparaţie mai potrivită, prin care să scoatem la iveală neaesitatea de a strânge contactul vieţii noastre contimporane cu *biserica şi cu evanghelia Mântuitorului*, decât această comparaţie a sfântului apostol Pavel atât de plastică şi atât de firească.

Niciodată nu a căutat omul să trăească mai izolat şi mai închis în egoism, ca astăzi; dar, tot atât de adevărat este, că niciodată nu a simţit el mai mult ca astăzi durerea singurătăţii şi lipsa de ajutor. Şi aceasta este o dovadă şi o lecţie, că omul nu poate trăi singur, ci trebue să rămână solidar legat de vecinul său şi în general de societate, de altruism, de creştinească iubire.

Mântuitorul nostru nu a privit pe om în singurătatea, ci mai ales în colectivitatea lui. Numai pe cel rătăcit l-a privit în singularitatea lui. Incolo, s'a rugat pentru toţi, ca «*toţi să fie una*» (Ioan 17, 21), ear pe noi ne-a învăţat să ne rugăm Tatălui *nostru*, pentru pânea *noastră* şi pentru iertarea păcatelor *noastre* (Matei 6, 7 şi Luca 9, 1). Fericirile le adresează mulţimilor şi tuturora le zice: «Veniţi la mine *toţi* cei osteniţi şi însărcinaţi», (Marcu 1, 17). Ii este milă de popor (Matei 9, 36) şi pe apostoli îi trimite să învete şi să boteze *toate* neamurile (Matei 28, 19).

Unitate şi solidaritate, dintre El şi oameni, ne învaţă Mântuitorul în deosebi atunci, când se compară pe sine cu buciumul vîţei. «Eu sânt viţa, voi mlădiţele»... (Ioan 15). Ce înseamnă o mlădiţă ruptă, sau şi numai o singură frunză deslipită de arborele care i-a dat viaţa? Ce se alege de oaia rătăcită de turmă şi păstor?

Sfântul apostol Pavel, în afară de textul amintit, ne spune că noi toţi formăm trupul tainic al lui Hristos, biserica lui Dumnezeu. Isus este «capul», noi mădularele, fiecare organ în parte (Efes. 1, 23—23; Col. 1, 24; 1 Cor. 6, 15 şi 3, 16). O lovitură, sau orce defecţiune, se simte în întreg trupul bisericii, precum orce stricăciune ivită în şurubăria unei maşini, alterează întreaga funcţiune normală a maşinei.

Sfinţii Părinţi merg cu învăţătura lor pe aceeaşi cale. Dela ei am învăţat şi noi să ne rugăm Impăratului ceresc ca să se aşeze *întru noi şi să ne mântuească;* Prea Sfintei Treimi ca să ne miluească şi să ne ierte, etc.

Prin urmare dela toţi ni se cere ca să fim una, o credinţă şi o simţire în trupul bisericii lui Hristos zidită pe temeliile profeţilor şi apostolilor.

*

Este adevărat, că astăzi se caută «alte temelii» şi «alte formule» de mântuire. Formule false, goale şi perimate. Poate că acestui fapt i se datoreşte tristeţea, neliniştea şi nemulţumirea vremii. Căci mântuirea porneşte din sănătatea sufletului. De aceea, toate încercările şi sforţările, pe care necredinţa timpului nostru le face, ca să zdruncine temeliile vieţii şi ale bisericii lui Hristos şi să pună «alte temelii», rămân zadarnice de atâtea ori, de câte ori pleacă din socoteli păgâne, şi deci străine de evanghelia şi biserica Mântuitorului.

Altă temelie vieţii noastre religioase, morale şi sociale nu poate pune nimenea, afară de cea pusă, care este Hristos cu prorocii şi apostolii săi, temelia credinţei, a păcii, a nădejdii şi a dragostei. Ni-l spune acest lucru limpede sfânta carte a Scripturii, ni-l arată clar experienţa istoriei şi a vieţii moderne şi *ni-l strigă cu îngrijorare toţi bărbaţii reprezentativi ai omenirii*, cari simt pe umerii lor marea răspundere în faţa istoriei şi a lui Dumnezeu, pentru viitorul culturii omeneşti.

Prorocii ne-au învăţat credinţa într'un singur Dumnezeu şi voea Lui spre noi. Apostolii ne-au îndrumat pe urmele lui Isus şi a bisericii sale, — ear Mântuitorul nostru Isus Hristos ni-a dat harul şi pilda unei vieţi curate şi sfinte şi ni-a lăsat Evanghelia adevărului spre mântuire tuturor celor ce cred.

Să ne zidim viaţa pe *aceste* temelii, să ne înoim inima şi să ne întărim conştiinţa morală în duhul vieţii şi a învăţăturii Profeţilor, Apostolilor şi alui Hristos,

---

FOIŞOARA

Jertfa milei

«Du-te şi fă şi tu aşa!»
Luca 10, 37.

— Clipe evanghelice —

Un bărbat de vârstă mijlocie stăruia liniştit spre templul cel mare al Ierusalimului. Se proptea binişor pe un toeag vârtos, căci era ologit de-un picior. Din când în când se oprea şi cu mâna slobodă îşi pipăea creştetul îmboldorit în o pânză albă, căci simţea durerea unei răni nevindecate pe deplin.

Il însoţeau şi doi copilaşi cu ochi cuminţi. Erau copiii lui, la cari ţinea mai mult ca la lumina ochilor. Când se oprea în drum, de oboseală, şi când îşi pipăea cu grijă rana de sub legătură, şi-i învăluea cu drag pe amândoi în urzeala privirii sale jilăvite şi în cădelniţa inimii lui se aprindea tămâea rugăciunii:

— Slavă Ţie, Doamne, pentru bunătatea Ta cea mare, cu care m'ai scăpat din mânile tâlharilor şi m'ai învrednicit să-mi ocrotesc şi mai departe pe ăşti doi îngeraşi neprihăniţi!... Ajută-mă s'ajung în pace la Casa ta cea sfântă, să-Ţi aduc cu evlavie jertfa mulţumitei mele!...

Copilaşii par'că-i ceteau simţămintele inimii din oglinda feţii şi-l copleşeau cu întrebările:

— Tată, unde ţi au eşit tâlharii 'n cale? Câti erau? Ce arme aveau? Ce-ai zis când te-ai văzut înconiurat de ei? Ce-ai făcut când au început a te lovi? Dar când te-au smuls de pe asin? Şi când te-au despoiat de toate ale tale, lăsându-te abea viu în marginea drumului?...

Cel căzut între tâlhari le răspundea cu blândete şi cu duioşie copiilor săi buni, cărora după fiecare răspuns le sclipeau mai mult mărgelele mari de subt sprâncene:

— Dragii mei, am fost drumărit o noapte 'ntreagă. Se crepa de ziuă. Pe pustia Ierihonului nu se mişca nici o vietate. Numai paşii asinului se auzeau domoli prin răcoarea zorilor. Ajunsei la o cotitură străjuită de-o movilă. Şi-acolo mă năpădiră tâlharii. Erau mulţi şi aprigi. Mai ales căpetenia lor era turbată ca un îndrăcit. Mă isbiră cu ciomegele. Căpetenia îmi sparse capul, aici unde port acum legătura. Altul mi-a zdrobit c'o gheoagă fluierul piciorului, pe care nici azi nu-l pot mişca. Al treilea mă prăvăli c'o isbitură de pe asin. Al patrulea m'a strivit în colbul drumuiui. Subt loviturile lor multe am ameţit. Când m'am trezit era soare şi lumină şi căldură, ear eu eram numai singur şi numai sânge şi numai rană, jumătate în gura morţii. O, ce rugăciune fierbinte isvorâ atunci din sufletul meu către Domnul!

Abea sfârşii rugăciunea şi se ivi un preot în dreptul meu. Mă zări, dar nu mă milui, căci se grăbea la templu s'aducă jertfă Domnului.

Inima îmi picură o nouă rugăciune. Şi-mi răsări îndată 'n ochi un ajutor de preot. El mă privi mai lung. Se înmuie de chinul meu. Dar şi el trecu alăturea făr' de a mă aprijini.

Incepui a treia rugăciune, mai plină de focul credinţii şi de jarul încrederii. Şi pe urma ei ma trezii cu'n samarinean blajin lângă mine. Văzându-mă vecin cu moartea îşi zise:

— E abea viu... Ce să fac? Să-l ridic pe dobitocul meu?... Imi mânjesc de sânge haine nouă!.., Şi apoi trebue să drumăresc pe jos atâta cale!... Să-l las aici?... Moare!... Şi 'n urma lui poate-or rămânea în jale părinţi cărunţi, soţie nemângâeată ori copilaşi neprihăniţi!... Voi suferi!... Şi-l voi isbăvi!..

Şi el mă ridică de-acolo. O, cât s'a trudit cu mine, sărmanul, căci era singur-singurel!... Şi mă duse la casa de oaspeţi din Ierihon, unde mă lăsă ca să fiu tămăduit...

căci Dumnezeu a vorbit prin gura lor spre fericirea şi binecuvântarea noastră.

Trăind în acest senz, vom alcătui casa duhovnicească a lui Dumnezeu prin viaţa noastră, — ear prin faptele noastre vom arăta, ca şi ei, urmele şi paşii lui Dumnezeu pe pământ.

Pr. *Il V. Felea.*

INSEMNĂRI

Ştiri şi fapte

Adunare preoţească. — Problema ce interesează, în deosebi astăzi, preoţimea noastră, este predarea religiei în şcoala primară. Astfel şi adunarea generală a Asociaţiei clerului «Andrei Şaguna» secţia Sibiu, convocată în acest oraş pentru ziua de Joi, 24 l. c., şi-a înscris în programul său, înainte de toate, câteva puncte menite să aducă preţioase contribuţii în lămurirea problemei dela ordinea zilei.

Tuturor celor prezenţi — ceice vor lipsí dela adunare, vor trebuì să aibe prea *serioase* motive de absenţă — li se va da potrivită ocazie să asculte îndrumări şi informaţii despre şcoală şi preot, în raport cu predarea învăţământului religios în şcoala primară.

Preoţii noştri, doritori de-a se înarma cât mai bine cu mijloacele necesare în vederea predării acestui învăţământ, vor fi în 24 l. c. la adunarea dela Sibiu, — în interesul propriu şi al şcoalelor.

*

Manifestaţii sănătoase şi însufleţite. — Iniţiativa bine gândită a ziarului *Universul*, sub direcţia dlui Stelian Popescu, a înviorat, în mijlocul apatiei aproape generale, dintr'odată toate conştiinţele naţionale româneşti: manifestaţii strălucite şi demne, împotriva celor puţin socotiţi cari cer tumultuos revizuirea tratatului dela Trianon, se înşiră una după alta în ţara întreagă. Bucureştii au grăit, apoi Ploeştii dintre Prahova şi Teleajen, ca să vie la rând Ardealul, şi mai ales *Ardealul*, cu demonstraţiile naţionale ce se vor ţinea: Duminecă, în 27 l. c., la *Oradea*, ear la *Cluj* în 1 Decemvrie, în ziua când se împlinesc 15 ani dela alipirea pe vecie a Ardealului la ţara fraţilor liberatori.

In acţiunea patriotică, a respectării tratatelor de pace, îş dau mâna toţi bărbaţii fruntaşi ai neamului, fără deosebire de profesie, afirmându-se din nou vechea virtute strămoşească de a fi solidari în opera ce priveşte o mare cauză comună.

In cuget şi simţire uniţi, respingem viguros orce îndrăzneaţă şi criminală încercare de revizuire ce ni se strigă din partea sgomotoşilor milenarişti dela Budapesta, oraşul pentru care istoria neamurilor nemaghiare este şi astăzi carte închisă.

*

Alegerea episcopului Dr. Glondys şi pensionarea episcopului Dr. Teutsch. — Venerabilul păstor al bisericii săseşti din ţara noastră, P. S. Sa episcopul Dr. Teutsch ajuns, toamna aceasta, la frumoasa etate de 80 de ani, şi-a cerut pensionarea, ear adunarea generală a bisericii sale, întrunită la Sibiu în 14 l. c., i-a acordat-o, pe lângă recunoaşterea neperitoarelor merite, pentru biserică şi popor, ale prea vrednicului episcop.

In locul celui retras, adunarea din Sibiu, — cu abatere dela tradiţia de-a înălţa în demnitatea episcopală pe un neaoş localnic — şi-a închinat maioritatea voturilor unuia dintre bărbaţii cei mai capabili ai bisericii conaţionalilor noştri, care e: *Dr. Victor Glondys*, preotul mult apreciat pentru activitatea bisericească desfăşurată mai înainte în Cernăuţi, apoi la Braşov. Nou alesul se distinge prin marea sa putere de muncă, prin darul cuvântului rostit din amvon (la dorinţa M. Sale Reginei *Maria*, a ţinut, în vara acestui an, în prezenţa Suveranei, o impresionantă predică, în «biserica neagră» din Braşov), şi prin alte însuşiri de seamă, cu care bunul Dumnezeu l-a înzestrat.

Din partea bisericii noastre ortodoxe române dorim noului episcop, Dr. Glondys, deplină sănătate, lungă păstorire, şi spor la lucru, pentru bunăstarea bisericii păstorite şi a patriei ce ne adăposteşte.

*

Dela Oastea Domnului. — In Dumineca Samariteanului milostiv, după Sf. Liturghie, membrii din Sibiu ai Oştii Domnului au vizitat închisoarea civilă din oraş pentru a face faptă de Samaritean. Robilor, aduşi în sală, li s'a citit evanghelia celor din închisori, părintele Gh. Secaş li-a ţinut o cuvântare despre „adevărul care slobozeşte cu adevărat", ear ostaşii Domnului au întonat cântări religioase, toate cu mare efect asupra robilor. Li s'au împărţit apoi darurile aduse, precum şi gazete şi cărticele potrivite.

In aceeaş zi, după vecernie, s'a ţinut obişnuita adunare a Oştii în sala Academiei teologice. Adunarea a fost onorată de prezenţa I. P. S. Sale Mitropolitului *Nicolae*, care a intrat în sală însoţit de consilierii Dr. Gh. Proca, Tr. Petrişor, V. Nistor, profesorii N. Colan, N. Popovici, A. Nanu ş. a.

Intâmpinat cu bucurie din partea Oştii, ale cărei mulţumiri le-a tălmăcit părintele profesor Gh. Secaş, Inaltul Arhipăstor a rostit cuvinte, ascultate cu evlavie şi cu multă luare aminte din partea ostaşilor prezenţi la adunare. „*Biserica întreagă*, — spune cuvântul arhiereului, — *trebue să se bucure de această mişcare a Oştii Domnului, de această holdă tinără de primăvară, unde este darul lui Dumnezeu*". Cu bune sfaturi şi îndemnuri, izvorâte din părintească dragoste, de încheere Inaltul Păstor împărtăşeşte tuturor ostaşilor binecuvântarea Sa arhierească.

A fost una din cele mai frumoase şi neuitate adunări ale celor ce se apropie de Hristos şi de biserică.

*

Mesajul regal de deschidere a sesiunii actuale a parlamentului, în numeroasele făgăduinţe, făcute din partea guvernului, şi în proectele viitoare ale ministerului cultelor, nu conţine *nici un singur cuvânt* spus la adresa bisericii şi a preoţimii noastre din ţara aceasta.

In ce priveşte însă *minorităţile*, guvernul le pune în vedere ocrotirea şi asigurarea intereselor lor culturale, sociale şi *religioase*.

Cum rămâne cu ocrotirea şi asigurarea intereselor bisericii ortodoxe române, pe care legea o declară *dominantă* în statul român ?

*

Socoteala nu este încheiată! Raportul mai nou, dat de consiliul direcţiunii „Statusului" romano catolic ardelean, (acest „status" are astăzi *alt* nume) înfăţişează în cele mai negre culori situaţia şcoalelor sale primare. Prea cinstita conducere a „statusului" (astăzi „consiliu bisericesc"), vrea nu numai să-şi păstreze ceea ce pe nedrept a dobândit prin aşa zisul „acord dela Roma", (o mare mistificare!), ci, pe deasupra, mai are de gând ca, într'un memoriu către guvernul român, se *pretindă ajutoare nouă* pentru şcoalele sale... **ungureşti...**

Şi, în ce vreme se pun la cale asemenea acţiuni? In vremea tendinţelor revizioniste maghiare! România este invitată, din partea catolicilor dela „status", să binevoiască a-şi da mâna cu ei, pentru a-şi face de cap în şcoalele sale primare!

Ce ruşine!

O, cât de bun era samarineanul!... Se făgădui că plăteşte el toate cheltuelile pentru mine!.. Dar nu-i ajunseră bănişorii pentru plată!... Atunci îşi vându şi dobitocul, şi îşi mai vându toate hainele de prisos şi plăti cu cinste totul, pân' la cel din urmă ban!...

Dar, ce mare-i darul lui Dumnezeu şi ce mare-i răsplata Lui!... Tocmai când făcea el plata pentru mine, nimeri Isus Galileanul în astă casă de oaspeţi şi cu el o gloată mare din cetatea Ierihonului, în frunte cu'n vameş pocăit, numit Zacheu şi cu'n orb tămăduit, chemat Vartimeu. Şi ochii învăţătorului zăriră făptura samarineanului celui milostiv şi gândul Lui pricepu sfinţenia faptei sale minunate şi lăudă cu laudă mare milostenia lui rară, spunându-i cu bunătate că lauda milosteniei lui va tot spori pân' la sfârşitul veacurilor.

Eu ascultam mirat cuvântul lui dulce. Ţeseam în minte gândul unei arderi de tot, grase, drept semn al mulţămitei mele. Invăţătorul cel blând se întoarse atunci spre mine şi-mi zise cu glasul viu: Milă vreau!... Nu numai jertfă!... Du-te şi fă şi tu la fel...

Intorcându-se apoi spre gloată îi grăi şi ei: Milă vreau!... Fiţi milostivi!...

Copiii ascultau cu luare aminte povestirea tatălui lor drag şi îşi căscau cu mirare mare ochii senini. De-odată însă cel mai mare se opri spărieat şi strigă ascuţit:

— Tată, eată azinaşul nostru! Cu părul şi cu coama sură! Cu frânele şi şeaua noastră!

— Şi haina ta pe omul de pe el! Şi inelul tău în degetul lui! adause copilul cel mai mic.

Tatăl încremeni pe loc. Cercetă cu ochii dobitocul şi omul. Un fior de gheaţă îi furnică fiinţa, căci deslușì în el pe căpetenia tâlharilor din pustia Ierihonului, despre care le povestea copiilor. Buzele lui abea şoptiră:

— El este... Tâlharul...

In clipa următoare copiii se şi repeziră în grumazii asinului,... bucurie prinse a ţipa:

Ear guriţele lor începură a striga:

— Tâlharul! Ucigaşul! Prindeţi-l! Săriţi îndată oameni buni!

Şi 'n clipirea gândului se repeziră trecătorii la căpetenia tâlharilor şi-l scăldară 'n sânge...

— Miluiţi-l!... Miluiţi-l oameni buni! striga din răsputeri tămăduitul din Ierihon, căruia-i grăise Invăţătorul: Milă vreau! Fă şi tu aşa!...

Când se risipiră trecătorii, el s'apropie de tâlharul care zăcea în sânge, îşi desfăcu legătura rănii sale de pe cap şi legă cu ea rana sângerândă a tâlharului, care-l lăsase odinioară abea viu... Il urcă apoi pe asin şi porniră să-l găzduească la el acasă şi să-l tămăduească, aşa cum îl tămăduise pe el samarineanul cel milostiv... Să-i tămăduească nu numai trupul strivit, ci şi sufletul lui schilăvit... Şi să i deschidă uşa: mântuirii...

A. N. Delacruce.

Câteva cuvinte

— Rostite în 8 l. c., de dna Maria I. Păcurar, soţia preotului nostru din Gelmar, prot. Orăştie, la mormântul unui şcolar. —

Jalnică adunare, — în sunetul duios al clopotelor coborâm în mormânt pe cel dintâi elev normalist al comunei noastre, Gelmar, pe tinerul Aurel Bozeşan, fiul vrednicului nostru fost primar, Lazăr Bozoşan.

Răposatul, un bun cântăreţ al sfintei noastre biserici, în Dumineci şi sărbători ne desfăta inimile tuturor, cu cântările întonate atât de duios în faţa altarului în bisericuţa din dunga Murăşu'ui...

ească a le sprijini o instituţie bisericească de care nu mai există în întreaga biserică romano-catolică din lume! — Socoteala însă nu e încheiată!

*

Altă direcţie? La un recent congres din Oradea, preşedintele uniunii catolice, N. Betegh, a declarat: Biserica romano-catolică (ca şi cea greco-catolică), nu mai trebue să lupte împotriva reformaţiunii şi a ortodoxiei, ci împotriva ateismului, căci ateismul a pornit să schimbe ordinea socială: aceasta e lupta cea nouă, pe care are s'o dea uniunea catolică din România. —

Numai de ar şi lucra aşa!

Literatură modernă, Biblie, Realitatea vieţii

Vestitul explorator al Africei centrale, Henry *Stanley* (răposat în 1904), povesteşte cum în prima sa călătorie africană luase cu sine un mare teanc de ziare şi — biblia. Exploratorul ne dă un tablou al luptelor sale cu puterile naturii, cu boalele, cu oamenii şi fearele, din interiorul Africei, — şi cum acolo deodată a ajuns la cunoaşterea, că ziarele, — la părere simbolul vieţii reale, — de fapt lasă *în umbră* realitatea şi redau abea *forma exterioară* a realităţii, şi nu fondul ei, — cum face biblia.

Cuvintele lui Stanley (le dăm după revista berlineză *Die Zeit* a lui Fr. W. Foerster) sânt următoarele:

Fără să ne dăm seamă, anii de luptă şi de nepăsare ne-au învârtoşat, şi eu însumi aş fi pierdut poate cu timpul orce fel de sentiment religios. Dar, din norocire, am părăsit terenul politicei. Râvna egoistică, ce m'a cuprins, se liniştì. Când mi-am început opera reală a vieţii, făcând întâia mea călătorie în Africa, m'am trezit faţă în faţă cu natura sălbatică, şi această natură mi-a dăruit mijloacele să regăsesc în singurătate tot ceea ce pierdusem în contactul neîntrerupt cu lumea. Luasem biblia mea cu mine, ear consulul american mi-a dat, pentru împachetarea sticluţelor medicinale, o grămadă din numerele lui «Newyork-Herald» şi ale altor ziare americane. O curioasă colecţie! Dar şi mai curioasă fu schimbarea ce s'a petrecut în internul meu, când în melancolica Africă sălbatică, m'am cufundat în citirea aceasta de biblie şi de ziare... Citeam cartea lui Iov, apoi psalmii; ear când m'am restabilit, ca să pot face marşul mai departe, citeam în lagărul meu ştirile ziarelor. Atunci se schimbară cu totul părerile mele despre fiinţa presei; nu şi despre chemarea mea, care o consideram încă cu desăvârşire superioară, — ci părerile despre folosul şi abuzul ziarelor în general. Toate mi se păreau atât de mărunte în faţa marei realităţi. Ziarele ar trebui să fie citite numai pentru a afla dintr'însele adevărate noutăţi. Incolo, totul este risipă de timp, de putere interioară şi personalitate. Din contră, biblia, cu limba ei simplă şi nobilă, o citeam cu înţelegere tot mai mare. Imprejmuit de sălbătăcimea mută, simţeam cum mă cuprinde o neobişnuită flacără, cu cât mă adânceam mai mult în citirea ei. Biblia îmi arăta, că viaţa mea, despărţită de Dumnezeu, nu-i decât o beşică de sapun, şi-mi amintea să mă gândesc mereu la Creatorul meu, — ziarul nu-mi predică alt ceva, decât înfumurare şi alte lucruri profane. Din epoca aceea de viaţă n'am mai tolerat ca alţii să-mi înrâurească judecata asupra semenilor mei, nici să-mi clatine vederile asupra binelui şi răului...

Astfel a pus Stanley faţă în faţă biblia şi realitatea, arătând omului drumul către credinţa mântuitoare.

Nr. 8751/1932.

Comunicare

Se aduce la cunoştinţă, că preoteasa Maria Crişan, văduvă după păr. Aurel Crişan din Branişca, decedat la 23 Sept. a. c., în baza paragrafului 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoţesc a primit dela Cassa arhidiecezană în numerar, fără nici o reţinere, ajutorul preoţesc de 50.000 Lei (Lei cincizecimii).

Consiliul arhiepiscopesc.

Iar acum eată ne-am întrunit ca, după rânduiala şi credinţa sfintei biserici, să înălţăm rugăciuni la tronul ceresc pentru odihna sufletului său feciorelnic, care ani de-arândul s'a trudit pe băncile şcoalei ca mâne poimâne să fie şi el luminător şi dascăl iscusit al poporului din aceste plaiuri. Visul nu i-s'a împlinit. Moartea nemiloasă l-a răpit din mijlocul nostru şi al părinţilor săi, lăsându-i în mare jale şi rostindu-le şi el cuvintele poetului: «De ce m'aţi dus de lângă voi, de ce m'aţi dus de-acasă, să fi rămas copil la plug, să fi rămas la coasă»...

Dar, voinţei lui Dumnezeu omul nu se poate opune...

Corpul tău, ţărână din ţărână, odihnească în sânul pământului, în umbra bisericii, în braţele iubitului tău moş, Chirilă. Ear tu, suflete, eliberat de cătuşele pământeşti urcat la lăcaşurile Tatălui ceresc, unde nu este durere ci viaţă fără de sfârşit, roagă pe Tatăl îndurărilor să micşoreze durerea iubiţilor tăi părinţi nemângâiaţi, trimiţând, ca răsplată a jertfei tale, zile mai bune, mai liniştite. Iar tu, biserică sfinţită, lăcaş plăcut lui Dumnezeu şi mângâitor tuturor, celor ce cu credinţă şi dragoste aleargă la tine şi cer alinare şi îmbărbătare, îngrijeşte rămăşiţele pământeşti ale fiului tău Aurel care cu atâta evlavie şi credinţă se duce la tine.

Jalnică adunare, să ne întoarcem către Dumnezeu, şi să zicem cu Psalmistul: Doamne al puterilor, fii cu noi, că pe altul afară de Tine ajutor întru necazuri nu avem. Miluieşte-ne pe noi, acum şi pururea...

Tipic Bisericesc, de Dr. Victor Bojor şi Ştefan Roşianu, ediţia II îndreptată. Blaj, 1931. Tip. seminarială. Preţul 110 Lei.

Statusul romano-catolic ardelean

— Protestul studenţimii —

Manifestaţiile intelectualilor români împotriva *acordului dela Roma*, privitor la „Statusul" des pomenit, — acord încheiat în dauna intereselor ţării noastre, — au găsit puternic ecou în mijlocul tinerimii universitare române.

In actuala sesiune parlamentară, urmând să se ratifice acordul, studenţimea din Cluj, spre a preîntâmpina ca acest act să devie definitiv, s'a întrunit în 15 l. c., la universitete, într'o adunare, la care au participat şi mulţi dintre profesorii lor. In cuvântările rostite la această ocazie, s'a arătat nedreptatea ce se face universităţii clujene prin încheerea acordului stabilit la Roma. De aceea, adunarea cere să *nu se ratifice* acest acord, păgubitor intereselor româneşti, — cu atât mai ales că justiţia clujană a dat, înainte d'a se efectua acordul, câştig de cauză *universităţii*, ordonând să se intabuleze pe numele universităţii dela Cluj toate bunurile reclamate şi pe nedrept deţinute de „Status".

La sfârşit s'a trimis următoarea telegramă:

M. S. REGELUI CAROL II

BUCUREŞTI

Studenţimea română dela universitatea Regele Ferdinand din Cluj, a luat cu deosebită satisfacţie act de sentinţa Nr. 931 din 24 Iulie a tribunalului Cluj, prin care se restitue în mod definitiv în administraţia statului român o serie de imobile dăruite pe vremuri universităţii noastre de principii ardeleni şi pe cari acum câţiva ani le-au usurpat statul romano-catolic ardelean, întrebuinţându-le pentru acţiunea de desfiinţare a românismului, iar acum de curând un sfetnic iloial al Maiestăţii Voastre a încercat prin acordul dela Roma să o atribue iredenţilor maghiari din Ardeal.

Cum în baza legilor, Maiestatea Voastră sunteţi patronul suprem al bunurilor din chestiune, Vă rugăm cu tot devotamentul ca, întemeiat pe cuvântul justiţiei, să binevoiţi a dispune ca aceste bunuri să fie date de urgenţă în întrebuinţarea universităţii care poartă numele neuitat al Augustului Vostru Părinte.

Studenţimea clujană făcând zid în jurul Patronului suprem al acestor bunuri, îşi permite a Vă pune în vedere, că va uza de toate mijloacele pentru a face ca decizia justiţiei să fie trecută în faptă fără nici o amânare.

Preşedinţii societăţilor studenţeşti de facultăţi:

Eugen Pop, Ioan Opreanu, A. Banciu, Radu Nicolae. —

Au mai fost deasemeni expediate telegrame guvernului.

Organizaţi Reuniuni de femei

Cuvinte de reţinut

Şeful partidului naţional-agrar, dl O. Goga, vizitând zilele trecute şi ţinând întruniri în mai multe comune din judeţul Timiş-Torontal, la Timişoara a rostit următoarele cuvinte despre starea de sărăcie morală şi sufletească de astăzi:

„Ţara a plătit, — situaţia ei actuală, — **printr'o pauperizare materială dar mai ales printr'o pauperizare morală, sântem săraci materialiceşte, dar infinit mai săraci sufleteşte".**

Prin aceste constatări, un laic, şef de partid, dl O Goga recunoaşte din nou necesitatea moralei, propagate cu ajutorul bisericii, convins că în dureroasa realitate ce ne înconjoară şi în care se sbate o lume întreagă, numai urmând porunca legii creştine se mai poate nădăjdui mântuirea «unui popor oropsit, dar vrednic de-o soartă mai bună».

Asemenea acţiuni de înălţare spirituală, îndeplinite de fruntaşi laici vor da sprijinul cuvenit ca slujitorii bisericii să şi facă, tot cu mai mult succes, datoriile slujbei lor.

Comori româneşti la locurile sfinte. Consulul român dela Ierusalim, dl M. Beza, a prezentat în şedinţa de Vineri a Academiei Române mai multe descoperiri din mănăstirea Sf. Sava lângă Ierusalim şi dela Muntele Sinai. Dl N. Iorga a tălmăcit, din punct de vedere istoric, descoperirile acestea, şi adecă: patru Evanghelii, trei dela mănăstirea Sf. Sava, şi una dela muntele Sinai, din veacul al 16 şi al 17-lea, date de domnii ţărilor româneşti. Pe o biblie a lui Şerban Vodă, trei pelerini, hagìi, îş înseamnă numele cu bucurie, că au ajuns la locul pătimirii lui Hristos, — pelerinii sânt din *Braşov*, în veacul al 18 lea. La Sinai, între egumenii răposaţi, e un chip al lui Constantin Brâncoveanu, zugrăvit de un meşter *ardelean* la 1696, când domnitorul avea 42 de ani.

*

Impotriva glorificării războiului se aud glasuri puternice chiar în ţările cu veche reputaţie militaristă. Când astfel de glasuri răsună în reviste germane ca b. o. organul *Die Zeit* al unui Foerster, n'avem nici un motiv să ne îndoim de sinceritatea mărturisirii. Acest organ al luminatului scriitor, cu renume european, urmărind cu stăruinţă scopul unei *orientări pe temeiuri de principii*, în numărul său mai nou, din Oct. a. c., are şi următoarele aprecieri:

Va veni în curând timpul, când generali ca Hannibal, Alexandru, Cesar, Frideric cel Mare şi Napoleon sau un Condé şi Turenne, vor fi imposibilităţi. Persoana generalului dispare de pe acum nu numai îndărătul massei, ci şi îndărătul inventiilor nouă şi a aplicării lor: *acestea* sânt hotărâtoare, şi anume: chemia şi mehanica, desfiinţând bravura... Afirmarea filosofului Hegel, că războaiele sânt necesităţi superioare «spre a păstra sănătatea morală a popoarelor», se năruieşte în faţa tehnicei moderne a războiului... Tot ce se

poate spune în favorul războiului nu este, la adecă, decât sofismă. Vorba generalului Moltke — că războiul este «o verigă pusă de Dumnezeu în rânduiala lumii», şi că fără de războiu, izvorul virtăţilor înalte, «lumea s'ar cufunda în noroiul materialismului», — ar putea s'o întrebuinţeze tot aşa de bine un revoluţionar în apărarea revoluţiei şi a teroarei... De unde ştie omul foarte de treabă Moltke, că voinţa lui Dumnezeu este ca războiul să nu înceteze niciodată? Dacă ar fi aşa, cuvântul de pace al Mântuitorului Isus Hristos s'ar îndrepta împotriva voinţei lui Dumnezeu... Pedagogul, care va fi apărând foiosul bătăii, nu va susţinea că şi omul deplin desvoltat trebue să fie bătut. Dacă războiul a contribuit poate ceva la «progresul» din periodul de copilărie a omenirii, nu înseamnă că tocmai războiul are să fie partea constitutivă a progresului pentru toate timparile. Producerea focului, lovind în cremene, este de sigur progres; omenirea însă dispune azi de alte, mai bune, mijloace şi metode d'a dobândi focul...

•

In faţa constatărilor de această natură, ce vin dela Berlinul cuminte (şi nu cel al unor generali) este pe cât regretabil, pe atât de primejdios, când vecinii noştri dela vest cheamă sub arme tineretul maghiar *«în scopul refacerii graniţelor milenare ale Ungariei mari»* (Pesti Hirlap, din 9 Noemvrie 1932), — refacere prin mijloacele războiului, pentru care se organisează la lumina zilei forţe armate. Continuarea agitaţiei va primi, din rândurile celorce se apără, ecoul meritat.

•

Felicitări dela preoţii ortodocşi bulgari. Un preot din Sofia, Iconomul-stavrofor Atanasie P. Mageorof, aflând că învăţământul religios în şcoalele din România s'a dat în mânile bisericii, trimite o călduroasă felicitare «fraţilor români», în a căror ţară s'a înfăptuit această «operă epohală». La noi, în Bulgaria, scrie preotul din Sofia, preoţii catolici, pastorii protestanţi, şi rabinii evreeşti au dreptul de a preda în şcoalele particulare, conaţionalilor lor, religiunea, dar preoţii ortodocşi n'au acest drept nici în şcoalele de stat, nici în cele particulare. «Pilda ţării româneşti, — încheie scriitorul — e mare şi măreaţă... Se prea poate, ca truda voastră să devie scăparea noastră», şi reforma dorită să se realizeze şi în Bulgaria.

Ofertă! In *Mica publicitate* a unui ziar român am citit de curând, la pagina căsătoriilor, 5 lei cuvântul, următoarele: «Domnişoară drăguţă, dotă casă şi parohie, doresc mariaj (cu) licenţiat (în) teologie». — Domnişoara «drăguţă», dacă s'ar respecta pe sine cevaş mai mult, ar căuta *altă* cale d'a se recomanda licenţiaţilor serioşi, fie chiar şi neteologi.

Organizaţi
Oastea Domnului

INFORMAŢIUNI

Ordin, dat de ministerul instrucţiunii, pune în vedere tuturor revizoratelor şcolare şi comitetelor şcolare să tipărească şi să afişeze în fiecare sală de clasă tablouri cu numele eroilor din localitate, morţi în marele războiu.

Conferenţă în Sibiu. Duminecă seara, în 13 l. c., a vorbit în sala prefecturii judeţene profesorul universitar şi academicianul, dl Sextil *Puşcariu*, despre *neologismele* limbii noastre, — tratând materia unui subiect destul de arid într'o formă foarte captivantă. Publicul sibian, întrunit în mare număr, a urmărit expunerile savantului nostru filolog cu cel mai viu interes, dela începutul conferenţei şi până la sfârşit. Problema neologismelor noastre primeşte o deslegare obiectivă şi clară prin graiul profesorului maestru, care în mod simplu şi firesc a tălmăcit ascultătorilor săi schimbările şi înoirile din viaţa cuvintelor limbii româneşti de ieri şi de astăzi. La sfârşitul prelegerii, conferenţiarul a fost viu felicitat de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae şi de alţi numeroşi asistenţi.

SFINŢIREA, cu deosebită solemnitate a bisericii parohiale din Cluj, ridicată în Calea Regele Ferdinand I, a întrunit Duminecă în 6 l. c., în capitala ardeleană un număr impunător de preoţi şi mireni din întreg cuprinsul eparhiei. Noua şi frumoasa biserică a fost clădită în timp de abia patru luni, — fapt datorit străduinţelor şi a energiei evlavioşilor eparhioţi, în frunte cu arhiereul lor.

Sfinţirea bisericii din a treia parohie a Clujului se înregistrează ca o strălucită sărbătoare a ortodoxiei.

Răscumpărare. Păr. *Dr. Andrei Gâlea*, consilier arhiepiscopesc, a donat la fondul Orfelinatului arhidiecezan 300 Lei drept rescumpărare a zilei onomastice.

Meditaţii*

Şi s'a făcut furtună pe mare şi barca li se umplea de apă.
Luca 8, 23.

Corabia aceasta este imaginea luntrişoarei, care ne poartă destinul. Cu toţii călătorim, ca pe o luntre, spre orizonturi necunoscute. Personal noi n'am ales barca ce trebue să ne poarte. O mână misterioasă ne aşează în ea; taie funia, care o lega de ţărm şi o lansează în valuri. In plin ocean datoria ne este să ne cârmuim cu mână tare barca.

Ceeace trebue să ne atragă toată atenţiunea asupra acestei lucrări, este valoarea încărcăturii pe de-oparte, iar pe de alta numărul mare al stâncilor periculoase.

Da, să nu tratăm cu uşurinţă această trecere, care este viaţa. După cum va fi, bună sau rea, ne vom bucura de pace, sau de nelinişte, vom avea parte de amărăciune, sau de fericire.

A apărut şi se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Creştin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1933

Al 82-lea dela apariţie

Cu bogată şi aleasă materie şi cu ilustraţiuni

Calendarul, pentru anul 1933, conţine următoarele:

Reprivire asupra anului precedent. Ştiri şi fapte: Sinodul permanent. — Raport în persoană la centru. — Pentru hirotonire. — Se va reface. — O rugăciune. — La 50 de ani. — Conferenţă de episcopi. — Fabrică de luminări. — Biserica Sfintei Treimi din Braşov cetate. — Despărţire după 12 ani, nou partid. — Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu. — Pelerinaj la Ierusalim. — Cerc de studiu social creştine. — Statusul. — Oastea Domnului. — Moartea episcopului Iacov şi Justinian. — Alt guvern. — M. S. Regele în Sibiu. — Jamboreea. — Învăţământul religios-moral. — După 500 de ani. — Congrese. —

Noaptea sfântă, versuri.
Multe sânt minunile Tale.
Un orator.
Domnul i-a chemat întru ale Sale, în amintirea răposaţilor preoţi.
Isus prin grâu, versuri.
In ţara unde se tăgăduieşte Tatăl.
Mama. Monahul, versuri.
Preotul.
Jurnință.
«Nu, nu-l ştiu pe el»!
Zori de primăvară.
Cămătar cinstit.
Isus şi tâlharul.
Cine are dreptate?
Banul altuia

Fel de fel: 1. Dăruitorii. — 2. La ce sânt buni. — 3. Teamă de prisos. — 4. Multă carte! — 5. Cuvânt cu tâlc.— 6. Ce este comunismul? — 7. Izvorul. — 8. Un mic cusur. — 9. Intâi dovada. — 10. Suvenire şi semeţie. — 12. Hrăpăreţul. — 13. Conversiunea — 14 Răspuns.

Glume.
Targuiele.
Anunţuri diferite ş. a.

Chipuri: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. — Octavian Goga. — Ioan Popescu. — Oastea Domnului, în adunarea dela Sibiu, cu fanfara dela Orăştie şi alte vederi. — Biserica dela Cioara. — Capelă-monument.

In celelalte părţi ale Calendarului se află: Cronologia, zilele şi lunile de peste an, mersul vremii.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic *(Şematismul)* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia şi Sibiu, cu «Evidenţă» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheţi şi învăţători.

Preţul: 50 Lei

Plus porto poştal Lei 10, şi sânt a se trimite înainte prin mandat poştal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, li se dă rabat

Dar, avem mai ales datoria de-a ne cârmui cu grijă barca, întrucât aproape niciodată noi nu sântem singuri în ea: soție, copii, părinți, frați, prieteni, sânt mereu de față și participă cu noi, la catastrofă, sau la mântuire.

Pericole se îmbie din toate părțile. Ispitiri, înlăuntru și în afară; furtuni, neorândueli, iscate în mersul evenimentelor și atâtea altele.

Toate acestea ne îndeamnă să fim piloți buni, să ne exercităm bine în rolul nostru. Imi veți zice: dar n'am auzit de existența unei școale, unde să se pregătească piloți și marinari pentru barca vieții. — O astfel de ucenicie putem face la școala Mântuitorului. El este calea, adevărul și viața. Pe valurile agitate ale vieții să urmăm brazda pe care a tras o barca Lui. Și-am face și mai bine dacă, întinzând pânzele vântului, l-am chema pe Hristos la cârmă, lăsându-ne călăuziți astfel spre adânc, duși de suflul Duhului. Infruntând astfel valurile, barca noastră va fi mereu la adăpost și nu se va umplea nici când de apă.

Ajunsă la liman, care este sfârșitul vieții pământești, mânată mereu de suflul de sus, ea nu se va scufunda, ci va apărea strălucitoare pe marea liniștită, unde nu mai există furtuni.

Gh. Secaș.

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

Nr. 284/932 prot. (76) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia **Șura-mare**, cu filia **Hamba** — prin renunțare — din protopopiatul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Salarul dela stat, conform coalei B.

b) Sesiune parohială: 16 jugăre fânaț, 4 jugăre arător.

c) ½ ferdelă grâu, ½ ferdelă porumb de familie.

d) Stola statorită uzitată.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Sibiu în termen, și candidații se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Sibiu, la 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sibiu în înțelegere cu cons. parohial.

Emilian Cioran
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 525/1932 (75) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a II-a din **Tilișca**, parohie de clasa I-a din protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

Salarul dela stat.

Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat, și candidații se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, pentru a fi cunoscuți de parohieni.

Săliște, la 25 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Săliște.

Dr. Dumitru Borcia
protopop.

Nr. 581/932. (77) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Scoreiu**, protopopiatul ortodox român Avrig, în baza ordinului Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din 4 Octomvrie 1932 Nr. 7257 B se publică un nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Venitele stolare uzitate în parohie.

Doritorii de-a ocupa acest post de paroh au să-și trimită cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc în Avrig (poșta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înțelegere cu cons. parohial.

Ioan Cândea
prootpop.

Nr. 562/1932. (74) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III a **Toarcla** cu filia **Gherdeal**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. Intregirea salarului dela stat conform coalei B.

2 Sesiune parohială arător și fânaț în mărime de 6 jug. 398 st. □.

3. Folosirea curții parohiale fără edificiu în mărime de 300 st. □

4 Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs însoțite de actele necesare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc și, pe lângă încunoștiințarea acestuia, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare, în parohie, pentru a face cunoștință cu poporul.

Agnita, la 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înțelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 274/1932. (55) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de calsa III-a Bernadea, protopopiatul Târnava, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima lui apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în parohia Bernadea sânt:

1. Salarul dela stat.

2. Eclejie în folosul preotului în estindere de 30 (treizeci) jugăre arător și fânaț de clasa I.

Casă parohială lipsește; pentru locuință se va îngriji deci noul ales fără să aibă nici o pretenție la chirie din partea bisericei.

Dela fiecare familie 1 zi de lucru și 1 ferdelă de cucuruz.

3. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în terminul indicat oficiului protopopesc Târnavei, în Diciosânmărtin, și candidații se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Diciosânmărtin, la 6 Septemvrie 1932.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Gheorghe Oprean
protopop.

A apărut:

Biserica Neamului

și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școalele primare:

NICOLAE CRIȘMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericești „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană a sosit și se află de vânzare

Viețile Sfinților

în limba moldovenească

întocmite pe temeiul cărților «Viețile Sfinților» ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare și cu chipurile sfinților

Luna Mai (1—15)
Cartea întâia
Prețul Lei 225.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se pot procura publicațiile următoare:

Cartea misionarului, de Mugur și Voicu-culescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).
Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).
Liturgica bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavschi, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).
Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).
Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.
Cântări funebrale, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).
Viața lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).
Confesiuni și Secte, de arhiereul Gr. Leu Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).
Mic Dicționar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).
Frumoasa din Nor, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.
Dicționarul enciclopedic ilustrat, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.
Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100.
Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.
Tâlcuirea sfintelor taine, de acelaș. Lei 15.
Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.
Plângerile lui Ieremia, de acelaș. Lei 25.
Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii, de acelaș. Lei 17.
Cântarea cântărilor. Lei 28.
Notițe despre întâmplările contimporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei porto).
Memoriile lui Andrei Șaguna. Lei 25.
Monografia com. bis. a sftei Treimi din Brașov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.
Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.
Introducerea în sfintele cărți ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.
Vino după mine, meditații pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (și poșta 10 Lei).
Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoș, cu preț *redus* de 10 Lei; *Stilistică și Poetică* și Carte de cetire, de acelaș, cu preț *redus* de 10 Lei; *Gramatică română* cu Carte de cetire, de acelaș, cu preț *redus* de 10 Lei.
Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoș. Partea I A, și Partea I B, à 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu:**

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi și artistic executate.
Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, pe protopopiate, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.
Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemoiu. Lei 100.
Registre, de tot felul, legate, broșate, pentru parohii, bănci, particulari ș. a. Prețuri moderate.
Violine, Viole, Mandoline, Ghitare, Arcușe, Coarde de tot felul pentru violine, Diaposoane, Surdine, Sacâz, Cutii pentrn violine, Pupitre pentru note etc., cu prețurile cele mai moderale.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea
în sfintele cărți ale

Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 26 Noemvrie 1932 Nr. 74—75

Telegraful Român

Organ național-biser.....

Gratuit
Internatul de fete al Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român
Strada Șaguna 8 Sibiu

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Adunarea generală a Secției Sibiu a Asociației „Andrei Șaguna"

Joi în 24 Noemvrie a. c. s'a întrunit la Centrul Eparhial peste 200 preoți în frunte cu 22 protopopi la adunarea generală a Secției din arhidieceză a Asociației. De dimineață a slujit sf. Liturgie Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae. Ședințele s'au ținut în aula Academiei. Președintele Secției P. C. Em. Cioran a deschis adunarea, rostind cuvântarea, pe care o publicăm în întregime în acest număr.

Această adunare a fost consacrată: Catehizației în învățământul primar. I. P. S. Mitropolit a arătat idealul religios-moral al educației și importanța lui pentru cultura neamului și pentru întărirea statului. Au citit conferențe în chestia catehizației Pr. G. Maior, Dr. Nic. Stinghe, Dr. V. Oana și Rectorul Academiei, dl N. Colan. Pe urma conferențelor au urmat discuții și lămuriri.

Au participat la ședințele Secției dl P. Petrescu, inspectorul învățământului primar și dl Dragomir revizor școlar.

Dl Petrescu și-a exprimat bucuria că de aici încolo școala e biserica celor mici, precum biserica e școala adulților. Au participat și trei oaspeți dela Târgu-Jiu reprezentanți ai Societății: Renașterea, cari au remarcat că în Ardeal se reia tradiția catehizării preoților în școală cu inspirații nouă și cu viziunea clară a importanței ce o are religia și Biserica în viața neamului. Punctul ultim a fost raportul general al Secției, cetit de secretatul pr. I. Bânda, urmat de rezolvirea chestiilor administrative, curente.

Conferențele citite în adunarea generală a Secției se vor tipări în Revista Teologică.

*

Cuvântarea Prea Cucerniciei Sale prot. *E. Cioran* la adunarea generală a Asociației clerului «Andrei Șaguna» Secția Sibiu ținută în 24 Noemvrie a. c. Sibiu:

Inalt Preasfințite Părinte,
Preasfințite,
Cucernici Părinți și frați!

Membrii Asociației Clerului «Andrei Șaguna», secția Sibiu, suntem întruniți aci în adunare generală statutară — ca să luăm cunoștință mai deaproape de marea problemă a catehizației în școalele primare, misiune, care pe lângă preoție este de cea mai mare necesitate.

Congresul preoțimii ținut la București în anul 1919, s'a exprimat că în școala primară predarea religiei să revină preoților. Congresul catehetic din anul 1922, ținut de Asociația clerului tot aici, propune desideratul: «Congresul catehetic al preoților declară învățământul religios ca o datorie a misiunii pastorale preoțești, datorie isvorâtă din porunca Mântuitorului și din însăși firea chemării preoțești — prin urmare, recunoaște în mod principial obligația de a catehizà».

Acum zece ani se punea întrebarea: Cine să predea religia în școala primară: Prin intervenția autorității noastre bisericești, prin art. 61 din legea învățământului primar, problema e definitiv deslegată și «cuvântul trup s'a făcut». Astăzi, plugul e pus în brazdă și în chip firesc ne preocupă o altă întrebare? Cum să catehizăm? Iată rostul și programa întrunirii noastre de astăzi programă de caracter catehetic.

Prea Cucernici frați!

Omenirea adeseori a trecut prin uitare de sine, căreia a urmat și momente de reculegere, care sânt tot atâtea perioade de înălțare. In această stare puțin favorabilă se află astăzi țara și neamul nostru și sub raport religios. Noi, reîncepem lucrul Domnului cu nădejdea de înălțare și reîncreștinare.

La începutul creștinismului zelul apostolic se alimenta prin credință și convingere. E firesc, ca activitatea noastră în duhul lui Hristos, să începă dela fragеda generație pentru a putea avea credincioși cu dragoste și alipire față de biserică.

Școala primară rămâne temeiul, în multe cazuri singurul temeiu al educațiunii religioase. Diferitele obiecte de învățământ teoretic, nu pot forma caractere creștine. Propoveduirea adevărului, a Evangheliei, a cuvântului lui Dumnezeu sunt îndatoriri pozitive și la micii enoriași. Prin aceasta, noi nu prestăm o activitate așa zisă extrabisericească, ci ea este numai un început și o parte fundamentală din complexul de probleme ce aparțin misiunii pastorale.

Noi nu desconsiderăm munca și activitatea de până acum a învățătorimii noastre în această direcție, din contră, îi suntem adânc recunoscători pentru munca prestată și dorim o și mai vie colaborare în activitatea ce o reîncepem, ca pe lângă instrucțiune, să inaugurăm o și mai pronunțată atmosferă religioasă în școală, prin educațiunea presărată cu boabe de tămâie stropită cu miros de busuioc isvorâte din personalitatea preotului-catihet.

Isus Hristos a fost și va rămânea învățătorul și educatorul omenirii. Felul de a învăța a Mântuitorului a fost întotdeauna psihologic, pentrucă a privit pe oameni ca pe copii astfel, deși poate nu cunoaștem diferitele sisteme pedagogice noui și vechi și pe toți marii pedagogi ai vremilor, vom cunoaște în schimb și mai mult ca până acum, pe cel mai mare pedagog, pe Hristos, eri și astăzi același și în veci (Evrei 13, 8), care prin blândețe și iubire rămâne neîntrecutul educator de totdeauna al sufletului omenesc.

La fântâna lui Iacob, El ne vorbește de apa cea vie, pe cale, de lucrători ai viei, prin mijlocul naturii trecând, vorbește despre paserile ceriului și crinii câmpului. Legiuitorului, după ce-i explică pilda Samarineanului milostiv, îi dă îndemnul de a face și el asemenea... In parabole, în convorbiri aflăm felul metodei lui Isus în partea aplicativă, o metodă psihologică activă, însoțind cu rugăciune învățăturile Sale — și astfel rămâne întemeietorul catehizării creștine.

Sentimentul și voința sânt cheile sufletului copilăresc. Vom apela mai mult la conștiința lor decât la cunoștințe, nu numai trezind sentimentul religios, ci făcându-l să trăiască, să fie roditor, prin deprindere, aceasta e cea mai mare greutate, dar totodată și scopul adevărat al educațiunii religioase. Vom stărui ca copilul să devie un adevărat fiu sufletesc și nu un străin chiar și față de instituțiile care l-au crescut: față de biserică și școală, desvoltând prin deprindere valoarea neperitoare a acestora în sens creștin și ortodox față de indivîdualismul ce se manifestă de unii în vremile de după războiu.

Prea Cucernici frați,

Noi nu începem o muncă nouă, ci reluăm firul tradiției pe care îl aflăm în trecutul neamului și al bisericii, cari în curs de zeci de ani a susținut așanumitele școale confesionale, mergând cu gândul în urmă până la tinda bisericii, unde s'a făurit și s'a păstrat sufletul și limba neamului. Avem astfel, pe lângă adevărul care rămâne, că învățământul religios revine bisericii — și un argument istoric care recheamă — biserica și pe slujitorii ei la educația religioasă sistematică și integrală.

O parte a preoțimii nu intră pentru întâia dată în școală. Unii, mai ales înainte de războiu, urmând și cursurile de pedagogie, până la darul preoției, au făcut pe dascălul satelor noastre. După războiu, unii, în ore aparte de orarul oficial au catehizat. Legătura între biserică și școală a existat, ea se va perpetua ridicând preotul și aci crucea la locul de cinste, cu care a biruit și în trecut.

Reluând firul tradiției în educațiunea poporului ni se cere iubire, căldură, devotament și prin puterea harului de sus vom isbuti.

In faţa lui Dumnezeu, ne împlinim o datorie fundamentală din misiunea noastră, în faţa celor de sus şi a celor de jos deopotrivă, o justificare mai mult a existenţei şi a chemării noastre atât de necesară în mijlocul poporului nostru.

Problema catehizaţiei va preocupa în chip constant toate întrunirile preoţeşti. Astăzi, facem începutul în chip sistematic la această adunare cu caracter catehetic în nădejdea, că «Dumnezeu pe cele neputincioase le întăreşte». Noi am pus plugul în brazdă cu speranţa unui bogat seceriş. Mulţumind I. P. S. Sale pentru deosebita grije ce o poartă Asociaţiei clerului, rugăm să ne împărtăşească arhiereasca binecuvântare. Asemenea mulţumesc şi P. S. Sale Arhiereului-vicar Vasile, care ne-a onorat cu prezenţa. Salut în numele preoţimii cu deosebită bucurie pe reprezentanţii Societăţii «Renaşterea» din Eparhia Râmnicului-Noului Severin prin P. C. protoereu de Gorj G. Preşbeanu, Ec. Stavrofor Oprişescu, preşedintele Secţiei Gorj şi pe păr. diacon C. Dănău, dir. Şcoalei normale din Tg.-Jiu, asemenea salut pe dl inspector şcolar P. Petrescu, Revizoratul şcolar prin dl Dragomir şi pe preşedinţii corpului didactic din Sibiu.

Cu aceste declar adunarea Secţiei Sibiu a Asociaţiei Clerului din anul 1932 de deschisă.

Pretinul copiilor

S'a întâmplat fără îndoială un mare eveniment atunci când guvernul trecut a dispus ca preoţii să facă e d u c a ţ i a religioasă în şcoala de stat. Un eveniment a cărui însemnătate şi ale cărui roade se vor arăta pe măsură ce trece timpul, tot mai covârşitoare.

Deocamdată să privim numai mişcarea trezită în rândurile preoţimii de-a se clarifica în privinţa celor mai bune căi de-a sămăna cuvântul dumnezeesc în sufletul fraged al copiilor. Desigur că au existat şi până acum astfel de preocupări, nu numai la specialiştii în catihetică, ci şi la preoţii noştri. Legătura cu copii n'a perdut-o preotul nostru niciodată.

Dar legătura aceasta prea era lucru de zile mari. Prea se mărginea la serbările şcolare, la câte-o vizită rară, sau la alte ocazii tot aşa de rari. Preotul n'a fost în situaţia de-a urmări şi de-a influenţa zi de zi viaţa sufletească a tuturor copiilor din sat. Acum s'a realizat acest ideal mijloc de acţiune pastorală întâi asupra inimilor copiilor şi apoi, prin ele, şi asupra inimilor părinţilor.

Şi preoţii caută să se orienteze. Iată toate întrunirile lor mai restrânse şi mai largi au în ordinea de zi lucrări şi discuţii în jurul procedeelor catichetice. Iar ceeace-i mai îmbucurător, se simte în aceste rapoarte şi în aceste discuţii un accent de nemulţumire cu metodele după cari se predau celelalte materii, şi o tendinţă de-a găsi căi proprii, potrivite religiei. Nu copiază sclavic sistemul cutare sau cutare de pedagogie, ci conştiinţa că religia e altceva decât o *materie* din acelaş plan cu celelalte materii şi că altfel trebue să influenţeze şi să rodească ea, îi îndeamnă la căutări proprii bazate pe experienţa lor pastorală. Mi se pare la congresul preoţimii moldovene, directorul Seminarului din Iaşi, în raportul său despre această chestiune, a accentuat cu toată hotărârea că opera preotului în şcoală *e propoveduire religioasă* şi ca atare nu va fi analiză meticuloasă şi intelectualistă de noţiuni, nici transmitere de foarte multe cunoştinţe privitoare la religia creştină, ci încălzirea sufletului lor de dragostea faţă de Dumnezeu.

Iată aşadar o mişcare catehetică în preoţime ca un prim efect, şi nu cel mai mare, al legii dlui N. Iorga.

E de dorit că această mişcare, probă a unui interes viu, să continue, pentru tot mai marea clarificare şi tot mai marea perfecţionare a metodelor propovăduirii cuvântului dumnezeesc între copii. Experienţa în această privinţă a preoţilor se va tot îmulţi şi e păcat să rămână neluminată şi neorânduită de principii cari să folosească şi lor dar şi altora.

Dar orice principii s'ar descoperi, rămâne unul neclătinat: dragostea preotului faţă de copii. Dacă lipseşte aceasta, nu se poate face educaţie religioasă, ci doar instrucţie silnică. Lipsind aceasta, preotului îi va fi oarecum silă să iasă din armătura intelectualistă a unui adevăr religios, pentru a-l înoda cu gândurile şi cu fantazia lor, pentru a trezi în ei stările afective pe cari le ţinteşte indispensabil orce idee religioasă. Să ne gândim, de altfel, că stările sufleteşti afective sânt acelea cari lasă ecouri mai durabile toată viaţa şi cari ne fac să ţinem la un lucru aproape involuntar.

Dar pentru a trezi în aceste cutioare imaculate, cari sunt sufletele copiilor, o mişcare vie, o mişcare p l ă c u t ă lor, dragoste pentru Dumnezeu şi pentru Mântuitorul Isus Hristos, pentru bărbaţii cu frica lui Dumnezeu, bucurie pentru faptele plăcute lui Dumnezeu şi repulsiune pentru cele neplăcute, evident că preotul va trebui să caute să intre cât mai intim în viaţa lor pe aripile povestirilor frumoase. Să ducă istorisirea unui moment biblic nu informativ şi numai până acolo unde se închee ea de fapt, ci s'o prelungească în exemplificări plăsmuite din viaţa lor; şi mereu cu un ton cald, iubitor. Nici chiar în clasele superioare să nu dea expunerii abstracte decât o foarte mică parte, s'o reducă la un sâmbure care să fie desvoltat în povestiri şi aplicări. Nici în liceu, şi nici chiar la oameni mari nu e binevenit intelectualismul, dar la nişte copii?

Să simtă copiii pe preot altfel decât pe învăţător. Să-l simtă ca pe un părinte, căruia îndrăznesc să-i spună mai multe, ca pe un pretin mai mare, căruia îi place să vorbească de lucrurile de cari vorbesc ei şi se amestecă în jocurile lor, înobilându-le.

Să se stabilească în şcoală o pretinie care să se prelungească şi pe stradă; copilul să se apropie iarăşi fără frică de preot, aşa cum se apropia odată şi se mai apropie şi azi în unele sate. Nu o altă *materie* ci un alt *duh* trebue să aducă preotul în şcoală.

Căci dacă şi-ar face şi el lucrul său numai ca învăţătorul, ce-am câştigat din prilejul de-a întra preotul şi în şcoală?

Organizaţi Oastea Domnului

FOIŞOARA

La Intrarea în biserică

— Clipe din copilăria mitropolitului Andrei Şaguna. * —

Văduva Anastasia purta pururea haină neagră cum e noaptea şi faţă rumenă ca zorile. Ea avea un suflet de crin ceresc şi-o inimă îndrăzneaţă. Era abea de treizeci de ani şi dăruită cu trei copii plăpânzi ca mieluşeii primăverii.

Se scula şi-acum, după datină, cu noaptea 'n cap. Se închină apoi cu toată smerenia. Işi coperi mai bine copilaşii cari dormeau fericiţi, îşi mai spălă odată cu grijă mânile ei harnice şi prinse a cerne c'o sâtă deasă făină albă ca promoroaca, pe-o măsăriţă curată ca un suflet neprihănit, ear prin sâta minţii ei deştepte începu a-şi cerne gândurile:

— Poimâne-i întrarea în biserică a Maicii Domnului nostru Isus Hristos... Ioachim cel sfânt ca un proroc îşi sălăşluieşte în Casa Domnului pe Fecioara sa cea de trei ani numai, ear soţul meu Naum îmi scoase pe sărmanii mei copii cuminţi din biserica moşilor şi a strămoşilor mei buni şi-i povăţui la trepte de altar strein... Saltă şi se bucură evlavioasa Ana când vede pe Preacurata îngenunchind în Sfânta sfintelor, şi eu mă sfârşesc de dureri văzându-mi vlăstarele mărunte orfănite de darul credinţei mele străbune şi îngenunchind de silă la slujbă aleană...

Opri cernutul. Ochii ei jilavi se odihniră pe icoana Maicii lui Dumnezeu şi limba ei şopti:

— Fericită eşti, tu, Fecioară Preacurată, căci părinţii tăi cucernici te crescură lângă Sicriul cel sfânt al legii, s u b t binecuvântarea Tatălui ceresc!...

Işi întoarse apoi privirea înlăcrimată către cei trei copii blajini ai săi, cari răsuflau liniştiţi, în braţele Domnului celui dulce, de către ziuă, şi murmură 'n suspin duios:

— Ear voi, sânteţi nefericiţi, puişorii mamii cei orfani, pentrucă...

Lăsă din mâni sâta plină. Se duse la icoana Preacuratei. Ingenunchie acolo cu încredere ca un copil lângă mama lui cea bună şi începu a pluti pe apa rugăciunii:

Uşa milostivirii deschide-li-o copilaşilor mei rătăciţi, prea binecuvântată Născătoare de Dumnezeu Fecioară, ca să nu peară în jalnica lor rătăcire, ci să se înapoieze la biserica mamei lor Anastasia şi a bunicului lor Anastasie...

Aşa se rugă ea tot mai cald şi tot mai aprins către Ceeace este mai cinstită decât Cheruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, să mântuiască pe cei dragi ai săi din vârtejul morţii sufleteşti. Şi se rugă pân' se lumină de ziuă. Atunci când degetele zorilor văpsiră cu roşu zarea răsăritului şi când umplură cu scame rumene odaia ei, se ridică şi ea mângâiată din închinarea ei osârdnică şi s'apucă să-şi gate cernutul făinei celei albe ca sufletul său. Se treziră şi copilaşii şi prinseră a ciripi drăguţ în jurul mamei lor iubite.

— Mamică, domnul «pater» ni-a dat poruncă să fim de dimineaţă toţi şcolarii la «templu», zise Evreta, cel de doisprezece ani.

— De ce, puiul mamii?

— Să ascultăm acolo «missa», răspunse el.

— Şi nouă ni-a poruncit aşa, mamică, şi ne-a dat să ştim şi «Pater noster», adause Anastasiu, cel mai mic, care abia împlinise şapte ani.

— Nouă ni-a lăsat să învăţăm şi «Ave Maria», întră în vorbă şi Ecaterina cea de nouă ani şi ceva.

— Bine, dragii mamii, porunca trebue împlinită. Mergeţi la «templu» şi la «missă» şi ziceţi «Pater noster» şi «Ave Maria», după spusa «paterului»; c'apoi pe poimâne ne-om duce cu toţii la «biserică» şi-om asculta sfânta «Liturghie» şi ne om ruga acolo zicând «Tatăl nostru» şi «Născătoarea de Dumnezeu».

— Dar, ce-i poimâne, mamă? întrebă îndată Anastasiu.

— Sărbătoare, puişorule.

— Cum îi zice?

* Vezi: I. Lupaş, Istoria bisericească, p. 173, nota 1.

Patriotism luminat

Exprimând laudă şi toată admiraţia pentru priceperea şi patriotismul cu care ziarul *Universul* a pregătit trecenele manifestaţii naţionaliste, fie-ne permis să stăruim asupra primejdiei pe care ele ni-o descoper şi să încercăm a stabili partea noastră de vină, datorită căreia la graniţa de vest iredentismul maghiar, desfăşură, făţiş şi cu o îndrăzneală ce nu cunoaşte margini propaganda pentru revizuirea tratatelor şi schimbarea actualelor graniţe ale ţărilor.

Marile isbânzi din viaţa popoarelor, dobândite cu desfăşurărea de puteri nutrite de credinţe fanatice, se termină de cele mai multe ori cu căderea într'o stare de inactivitate proprie popoarelor cu temelii morale şubrede, care în loc să refacă — cum s'ar părea — puterile măcinate şi sleite, ascunde în sânul ei noui germeni de disoluţii morale, pregătind ruina măreţelor construcţii postbelice clădite cu jertfe de sânge şi ochi îndreptaţi spre cer. *Beţia victoriei* — aceasta e cea mai mare ispită pentru popoarele care şi-au împlinit un ideal plătindu-l de multe ori cu sdrucinarea vigurozităţilor morale. Ea, departe de a promova dregerea spărturilor firesti după încăerări asemenea războiului trecut, grăbeşte ruina puţinului rămas în picioare şi ajută creşterea pălămidei peste pământul îngrăşat cu sânge. Mărire şi cinste neamurilor care nu cunosc otrava distrugătoare a acestei beţii! Pentru ele, timpul de pace nu e altceva decât o continuare credincioasă a imenselor străduinţi şi jertfe cu care se poartă un război, desigur în altă formă desfăşurate. Pentru ele, umbrele celor căzuţi pe câmpul de onoare sânt o mustrare ce se aude oridecâteori moştenitorii necinstesc moştenirea; pentru celelalte, un suspin ce moare curând în frenezia bucuriei generale de după victorie. Pentru cele dintâi *moralitatea e o evidenţă*; pentru cele din urmă, *o iluzie.*

In care din aceste două categorii cade România?

O spunem răspicat: între popoarele, care au gustat beţia victoriei, dar care acum încep a se desmetecì şi a-i calcula urmările. Ne-am trezit. Şi nu prea târziu, — dar după parabola din sf. Evanghelie, ar fi acesta ceasul al unsprezecelea.

Căci fanatizaţi de afirmaţiunile eronate ale unor istorici devalorificaţi, vecinii de peste Tisa, strâmtoraţi între graniţele actuale ale adevăratei Ungarii, dela războiu încoace se nutresc cu credinţă că au fost «nedreptăţiţi» pe urma păcii, şi că pământul Ardealului le aparţine. Printr'o propagandă meşteşugită căreia îi jertfesc totul, vaierul lor a pătruns până dincolo de ocean, iar stăruinţa lor în a revendica o provincie, asupra căreia n'au decât drepturi iluzorii, li-a creat simpatii numeroase. Le cunoaştem care sânt. Cunoaştem şi pagubele morale pe care le-au pricinuit astfel ţării noastre. Ştim şi aceea că n'am înţeles să opunem acestei propagande deşănţate o campanie de lămurire a străinătăţii. Oamenii noştri politici de după războiu, întâlniţi la ospăţul copios al victoriei, aveau altceva de făcut. In vremea aceasta, vecinii poftici şi aplaudă greutăţile prin care trecem şi ameninţă. Ameninţarea lor pune în pericol ideea generatoare de progres: *ideea păcii.*

Ce este de făcut? Mult! In primul rând, manifestaţiile începute săptămânile trecute, să evolueze într'o contrapropagandă temeinic susţinută împotriva ameninţărilor din afară, iar nu să se stângă ca un foc de pae.

De incontestabil ajutor, la vreme de bejenie, i-a fost neamului totdeauna *biserica.* Ea îi va fi şi acum. Căci nicicând nu s'a lăsat învitată, ci totdeauna, ca o albină, harnică, mai de vreme decât s'ar crede şi fără sgomot, biserica a intervenit şi a căutat stârpirea germenilor disoluţiei morale-sufleteşti a neamului. In sprijinul acestei afirmaţii, dovezile concrete nu lipsesc. La graniţa de vest unde neliniştea e mare *astăzi*, şi *ieri* era tot aşa. Pe nesimţite făceau anii trecuţi ceeace astăzi vecinii strigă fără nici o teamă. Căci propaganda sectelor care dau asalt bisericii neamului, *deacolo* a început. Din Ungaria s'au strecurat în ţară emisarii acestor noui religii, pregătind slăbirea ideii naţionale şi primejduind pacea lumii. P. S. Ep. Grigorie al Aradului spune într'una din lucrările sale: *Ungurii au fost cei dintâi propagandişti baptişti între românii ardeleni, cu scopul de a despărţi poporul de conducătorii săi fireşti, preoţii, cari nu lăsau poporul să cadă în braţele maghiarizării.*

Din aceste câteva consideraţii, misiunea de azi a bisericii străbune reiese lămurit. *Cultivarea sentimentelor patriotice amorţite şi apărarea ordinei naţionale existente a neamului, a căreia maică este.*

Orce bun român trebue să simtă o uşorare în suflet şi raze de înseninare pe fruntea încreţită de îngrijorările colective. Căci isbânda, cu puteri unite şi devotate ale tuturor bunilor cetăţeni şi ale instituţiilor consţii de primejdia înfierată la manifestaţiile noastre, va fi sigură şi deplină.

In faţa frontului moral al unui neam întreg, care-şi regăseşte echilibrul, toate ameninţările duşmane se vor prăbuşi. Căci ele slujesc scopurilor de cucerire şi subjugare; ear noi, biserică şi neam slujim sfintei idei a păcii popoarelor, a libertăţii şi a frăţiei.

Gr. T. MARCU.

INSEMNĂRI

Ştiri şi fapte

Ardealul contra revizuirii. — Lumea românească a strămoşescului nostru Ardeal pregăteşte pentru ziua de 1 Decemvrie, a comemorării unirii naţionale a Ardealului cu patria mamă, cea mai impunătoare manifestare din câte s'au ţinut în vremea din urmă.

Propaganda iredentiştilor unguri dela Peşta, obişnuiţi să asupreasca tot ce nu-i unguresc, şi-a pus de gând să răstoarne tratatele de pace, să tulbure pacea lumii şi să reîntroneze stăpânirea latifundiarilor.

Intreaga suflare românească din plaiurile ardelene, intelectualii şi massele ţărănimii deşteptate de îndrăznelile ungureşti, se vor aduna în centrele de frunte ale Ardealului, ca să-şi aducă încă odată aminte de martiriul miilor de români jertfiţi de tirănia stăpânilor de pe vremuri, şi să opună în faţa ungurescului de azi „Nem, nem, soha“ românescul **Nu, nu, niciodată,** pentru toate timpurile.

Când păturile sociale, fără deosebire, din românescul Ardeal, s'au pus în mişcare, *femeile* noastre nu vor sta în nepăsare. Membrele *societăţii ortodoxe* naţionale, în faţa provocărilor de peste hotare, vor participa cu însufleţire la adunările organizate spre a răspunde propagandei deslănţuite de milenarii duşmani, cari nu voesc să priceapă că au stăpânit *pe nedrept* Ardealul.

„Femeile române ardelene — spune unul din apelurile acestei societăţi — asemenea vrednicelor şi vitezelor noastre înaintaşe, vrem să ştie o lume întreagă, că vom apăra şi noi cu hotărâre, până la ultima noastră picătură de sânge, hotarele sfinte ale ţării noastre,

---

— Intrarea Maicii Domnului în biserică.

— O, mămică, atunci intrăm şi noi în bisericuţa noastră, să fim şi noi acolo unde-i Maica Domnului... O, ce bine-i să fi în apropierea ei!...

— Dragul meu, nu-i mai mare fericire 'n lume, decât aceea să stai în apropierea Maicii Domnului în biserica lui Hristos!

— O, cât îmi pare mie de bine, mamică dragă, că Maica Domnului intră în bisericuţa noastră!... Eu gândesc c'ar trebui să-i ducem chiar şi ceva cinste...

Ochii Anastasiei se umplură cu lacrimi. Işi atrânse cu drag la piept copila şi-i grăi cu căldură:

— Fireşte că-i ducem cinste, sufletul mamii. Când pleci la «templu» tu iei săculeţul ăsta mic de făină, pe care am cernut-o chiar acum şi lasă-l la prescurăriţa de lângă şcoala voastră şi spune-i să coacă două prescuri pe poimâne, una pentru Maica Domnului, ear alta pentru Fiul ei, Isus cel blând.

— O, ce bine-mi pare că pot face şi eu ceva pentru cinstea Maicii Domnului! isbucni de bucurie copilaşul cel mai mic.

— Dar eu ce cinste să-i duc, mămică? întreabă îngrijat Evreta, frăţiorul cel mai mare.

— Tu, dragă, vei cumpăra două lumânări de ceară curată şi-un pumn de smirnă şi de tămâie. Ţine banii şi grijeşte să nu-i pierzi.

— Mie mai rămâne-mi ceva, mamă dragă? întrebă puţin mâhnită aorioara Ecaterina.

— Rămâne, dragă, şi ţie. Tu vei cere o glăjuţă de vin de paos dela moşul Anastasie. Să-ţi dea din cel mai vechi şi mai limpede.

— Bine-o fi, mamica noastră. Dar tu ce cinste-i vei duce Maicii Domnului nostru Isus Hristos? întrebă mititelul Anastasiu.

Anastasia se gândi puţin, apoi îi răspunse cu suflet sguduit:

— Tu, Anastasie, cel mai mic îi duci prescurile pentru trupul Domnului, tu Ecaterină, cea mijlocie, duci paosul pentru sângele Lui, tu Evreta, cel mai mare, îi duci luminări şi smirnă şi tămâie cu bună mireasmă pentru slava Maicii Preacurate şi pentru primirea cinstei noastre. Ear eu, vă duc pe voi, puiuţii mamii cinste vie Maicii Domnului şi vă închin cu totul ei şi vă pun sub paza ei...

— Ce bine va fi subt paza Maicii Domnului! isbucni Anastasiu.

— Ca Maica Domnului să vă scoată din întunerec la lumină...

— Din întunerecul «templului» la lumina «bisericii lui Hristos», adause îndată ei.

— Ca Maica Domnului să vă înalţe din moarte la viaţă! urmă din nou Anastasia.

— Din moartea «missei» la vieaţa «Liturghiei»! întregì îndată ei.

— Ca Maica Domnului să vă povăţuească din osândă la mântuire! îi îmbărbătă ear mama.

— Din osânda «paterului» la mântuirea părintelui Constantin, care m'a botezat şi pe mine şi pe tine Evreta şi pe tine Ecaterină! întări ei răspicat.

Anastasia îl privì mirată. Par'că cerul îi puse pe limbă astfel de cuvinte. De aceea cu ochii ţintă'n ochii copilului ei cuminte şi cu dreapta pe creştetul lui plăpând, îi grăi cu glas profetic:

— Tu, cel mai mic, tu, Anastasie, vei fi ca apostolul Andrei, «cel întâi chemat» la mântuire...

A. N. Pastnica.

In satele din judeţul Sibiu s'au început în 20 şi 21 l. c. obişnuitele conferenţe culturale, organizate din partea harnicului despărţământ al Asociaţiunii «Astra» din acest judeţ. Au fost vizitate satele Roşia, Vurpăr, Cornăţel şi Nucet. Dând poveţe şi îndrumări potrivite, în legătură cu viaţa şi ocupaţia sătenilor, au ţinut conferenţe: Păr. Dr. Andrei Gălea, consilier arhiepiscopesc, profesorii I. Popa şi Const. Criştiu, I. Dragomir ş. a. Preoţimea locală şi învăţătorimea, în fruntea credincioşilor, au primit cu multă dragoste pe apostolii culturii naţionale.

alături de părinții, soții și frații noștri".

Veniți, cu toții, la aceste adunări, și la ziua mare, de 1 Decemvrie 1932, să înscriem în istoria Ardealului o nouă pagină de mândrie în manifestarea demnă și patriotică a sentimentelor românești!

*

Cuvântările episcopului Glondys. — Am comentat cu simpatie alegerea de episcop săsesc, să vârșită zilele trecute aici, în orașul Sibiului, în centrul mitropoliei ortodoxe române ardelene, și am adus noului ales, episcopului Dr. Victor Glondys, salutul bisericii noastre.

Ulterior am citit cuvântările, rostite la ocazia alegerii sale, și am rămas neplăcut surprinși când am aflat că șeful actual al bisericii săsești este preocupat nu numai de „nedreptățirile" statului român la adresa poporului german și a instituțiilor sale culturale și bisericești din țara aceasta, ci mai e preocupat și de ideea politică a *revizuirii* tratatelor de pace și în acelaș timp de primejdia ce amenință Germania, vechea patrie a coloniștilor noștri sași...

In avântul elocvenței, cuvântul oratorului a sburat pe tărâmuri pentru cari în România nu găsește atmosferă priincioasă. Suntem siguri că noul episcop atunci, când va vorbi cu persoane cu răspundere din fruntea unei instituțiuni, va ține seamă și de pământul de sub picioarele sale, și de mentalitatea poporului săsesc.

Cunoaștem și noi, românii ardeleni, care este modul de a fi al credincioșilor ce-i păstorește astăzi episcopul dela Sibiu. Și tocmai din acest motiv nu putem admite să vorbească cineva astfel încât poporul săsesc, sobru și muncitor, să facă asupra noastră impresia că trăește la noi numai *cu trupul*, ear sufletește să se găsească cu totul pe alte meleaguri.

*

Biserica uitată? — Am atins, în numărul trecut al foii noastre, faptul că în mesajul, cu care s'a deschis sesiunea actuală a parlamentului, n'a răsunat nici un cuvânt la adresa preoțimii noastre și a bisericii care a păstrat și a propoveduit în toată vremea moravurile bune și calitățile de viață creștină și națională ale neamului. Cu raport la acest fapt dureros primim, din cercuri preoțești, următoarele:

„Oftăm și noi, preoți și popor credincios. Dar, în sufletele noastre ne luăm îngăduința a completa programul de lucru al stăpânirii noastre, amintindu-i: Biserica lui Dumnezeu trăește și lucrează fără șovăire, luptându-se cu mari greutăți. Ea are dureri multe pe care cârmuitorii din fruntea statului sânt datori a le cerceta și tămădui. Slujitorii ei se luptă în cumplită sărăcie, în întreg cuprinsul țării, pentru ridicarea moralului și propoveduirea adevărului. In numele dreptății cerem înglobarea doleanțelor noastre în programul de guvernământ al stăpânirilor din toată vremea, rugând pe M. Sa să ne aibă sub înalt' Sa ocrotire pe noi, preoții, cei smeriți și cei mai recunoscători cetățeni". Pr. *A. M.*

*

Front creștin național. — Organizațiile francmasonice, în mult îngăduitoarea România, au luat în ultimii ani o întindere tot mai primejdioasă atât pentru creștinismul acestei țări, cât și pentru naționalismul ei.

Preoțimea tuturor confesiunilor creștine, și în deosebi a bisericilor naționale, în fața mișcărilor ce amenință cu distrugere ordinea creștină din lume, este și îndreptățită, și îndatorată, să creeze în solidaritate frontul unic atât împotriva *francmasoneriei*, cât și a *comunismului* ateist, aliatul firesc al celei dintâi.

In acest senz, preoțimea ortodoxă dintr un protopopiat al Bănatului și preoțimea unită dintr'un protopopiat de la vestul țării, au lansat ideea unui front unic creștin împotriva primejdiei comunismului și a francmazoneriei. Ziarul *Calendarul* se face ecoul acestui apel și, prin condeiul luminatului său director *Nichifor Crainic* susține temeinic și neînfricat alcătuirea unui front de apărare împotriva masoneriei și a comunismului, ca *o mișcare creștină* în sensul larg al cuvântului, „mișcarea de apărare a marilor principii pe care se întemeiază civilizația europeană și societatea creștină ea însași".

Intre propunerile, pentru începutul acțiunii, s'au făcut până acum următoarele:

Apel către opinia publică creștină și un congres al creștinilor din țară împotriva ateismului;

legături, în acest înțeles, cu creștinii din alte țări;

desființarea, prin lege, a lojilor masonice;

a nu se mai da voturi nici unuifrancmason ș. a.

Toate aceste sânt propuneri nimerite și merită întreg sprijinul moral și material al orcărui bun creștin, care vede primejdia ce amenință creștinătatea din partea ateismului și francmasoneriei.

Pentru realizarea ideei și noi am avea multe de spus, dar de astă dată ne mărginim la una, anume, să scrie preoții uniți și la Roma, arătându-i că nu este în interesul alcătuirii „frontului unic" să trimită ploaie de *decorații*, ca mai anul trecut *celor mai cunoscuți masoni ai lojelor din România*

Ca să se știe

Vestitorul, organul eparhiei unite de Oradea, publică (Nr. 21), sub iscălitura unui d. avocat, o seamă de exhibiții la adresa ortodoxiei, cari nu dovedesc decât regretabila absență a oricărui control al conștiinții celui ce le-a proferat. De pildă: «Ortodoxia, zic ei (adecă noi ortodocșii), n'a tras în țeapă, nici n'a ars pe rug pe nimeni pentru credințele lui religioase, ortodoxia n'are cruciade și războaie religioase la activul ei, nici inchiziția. Cu atât mai rău pentru ea (*sic*!), căci neapărarea credinții echivalează cu indiferentism ori necredință». Adecă: arderile pe rug, inchiziția, războaiele religioase sunt, după concepția acestui aprig apologet al papismului, arme de apărare a credinții! Unora ca acestora li se potrivesc cuvintele Mântuitorului: Nu știți ai cărui duh sunteți!

Despre I. P. Sf. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* zice apărătorul inchiziției și al arderilor pe rug, că a dat semnalul pentru desființarea unitismului, cu ocaziunea inscăunării Sale. Afirmațiunea aceasta are nevoie de rectificare. I. Pr. Sfinția Sa cu ocaziunea inscăunării n'a dat astfel de «semnale», ci a ținut o cuvântare — astăzi tipărită — potrivită cu solemnitatea zilei. Dar cu altă ocaziune, *răspunzând P. Sfințitului Episcop unit Valeriu Frențiu*, a pus problema reîntoarcerii românilor uniți la sânul bisericii mame. Căci P. Sf. Sa episcopul Valeriu Frențiu — atunci la Lugoj — într'o provocătoare cuvântare prin care și-a deschis sinodul diecezan din anul 1919 a cutezat să adreseze poporului românesc apelul de a-și părăsi legea ortodoxă și a face «unirea» cu Roma papistă. I. Pr. Sfințitul nostru mitropolit, ținând în mână ziarul «*Drapelul*» Nr. 46 din 1919, în care se publicase discursul împricinat al ierarhului unit, i-a dat răspunsul cum se cuvenea, demn, documentat și plin de însuflețire, arătând că a sosit momentul să li-se spună fraților uniți, să nu rămână în separația bisericească în care i-au aruncat Habsburgii și vrăjmașii neamului, și să se întoarcă la adevărata credință și la biserica strămoșească, restabilind vechea unitate bisericească a poporului românesc. Ceice au ascultat acel discurs au trăit clipe de rară înălțare sufletească. Și invitația aceasta, făcută cu iubire, nu cu ură — dovadă discursurile tipărite — a repetit-o nu odată I. P. Sf. Sa în auzul întregii lumi românești, dela tribuna Senatului țării noastre și în prezența PP. SS. ierarhi ai bisericii unite. A fost o atitudine pe față, așa cum cere simțul demnității. Dar I. P. Sf. Sa, din «cealaltă stranâ» n'a primit răspuns decât calomnii și necuviințe repetate ani dearândul în presa unită, așa cum face și «Vestitorul», prin condeiul unui avocat. Nu și-a dat seama de această atitudine redactorul dela «Unirea Poporului», care, într'un număr recent, făcea aluziune la întârzierea unei «văzute?»

Conversiunea s'a alcătuit așa ca, în loc să vină în ajutorul plugarilor cinstiți și muncitori, cari merită să fie ajutați, ea dă tot sprijinul acelora, cari nu numai că nu sânt agricultori, dar nici pe departe nu sânt vrednici de ajutorul banului câștigat de *alții*, și mai ales de oameni săraci, cumpătați și nerisipitori, loviți astăzi în existența lor. Conversiunea este, conform deciziunii rostite acum de înalta curte de casație și justiție, *neconstituțională* în unele din articolele ei...

Mai multă socoteală din partea făuritorilor de legi se impune, învederat.

Corespondență din Cernăuți

— Gânduri, impresii, istorie —

...Pentru formarea viitorului preot model ne trebue ateliere în așa fel întocmite încât, în încăperile lor, simplicitatea, demnitatea și însuflețirea vremurilor apostolice să se combine cu toată gama de erudiție ce formează cultura unui teolog; mediu *prielnic cu nimerite locuri de refugiu din învălmășagul lumii; trebue colțuri de retragere ca stânca divinului Invățător din grădina Ghetsemani, unde trup și suflet să alerge la recreare în întreținerea cu cele dumnezeiești, pentruca să iele putere mare și mult curaj întru înfruntarea și potolirea viforelor vieții. Ateliere, pentru suflet, sânt multe. Dar, celor mai multe din ele le lipsește această din urmă cerință:* mediul prielnic pentru odihna sufletească și înzestrarea cu energie duhovnicească pentru ostenelile viitoare.

Această dorință de a găsi locul râvnit pentru o mai autentică pregătire și viață ce duce la Hristos, am socotit-o deplin satisfăcută când înalte și binevoitoare povețe mi-au îndreptat ochii spre platurile împădurite și pașnice ale Bucovinei. Acolo, undeva, departe de restul țării mele dragi, un loc de odihnă pentru atâtea suflete dornice de înviorare spirituală, îmi descoperă măreața clădirea a Reședinței mitropolitane, *o sentinelă a românismului și credinței străbune ce străjuește în vecinătatea curentelor dizolvante dela miazănoapte și soare răsare.*

Când i-am zărit silueta maje stuoasă profilată pe un cer roșu de seară târzie de toamnă, m'am descoperit cu pietate și căutam cu sârguință locul unde roșul-cărămiziu al măreței clădiri se îmbina atât de perfect cu cerul senin de amurg ce-i servea de splendid fond de protecție. De atunci, impresia câștigată în momentul când am ridicat ochii pentru întâia-oară asupra ei, stărue. Și zi de zi, orideciteori pașii mă îndrumă la școală, încerc noui și alese emoții. Credeam că obișnuința o va face să dispară și cu timpul o voi vedea altfel. Dar cum ar putea să pară altfel o minune care este așa cum se vede? A trebuit prilejul potrivit a trei conferințe, pentruca să mă conving că ce-am văzut eu, n'am văzut exagerat; că vraja clădirii farmecă pe toți cei cari au norocul să o vada. A trebuit să văd oameni și suflete în perfectă armonie cu simetria și sobrietatea imensei clădiri; a trebuit să stau ca un copil cuminte pe băncile înaltei școale de Teologie pe care o adapostește — Facultatea de teologie — *și să ascult ce ni se vorbește și cum ne învață pe tinerii studenți teologi pentruca să încolțească gândul că aș greși dacă n'aș împărtăși în cercuri largi impresiile mele.*

Imprejurările mi-au stat într'ajutor aintru început. Căci la primul contact cu Cernăuți-ul cultural, din prilejul însuflețitei sărbătoriri a independenței Ceho Slovaciei și apoi în două conferințe consecutive, d-l prof. univ. Dr. Simeon Reli, *titularul catedrei de Istoria bisericii române dela Facultatea de Teologie, a desvoltat, cu o competență de fond și eleganță de formă, picurată cu meșteșugite frumuseți stilistice,* istoria monumentalei reședințe mitropolitane. *Din conferințele domniei sale, spicuesc datele ce urmează:*

Odată cu mutarea episcopiei dela Rădăuți la Cernăuți — la 2 Decemvrie 1781, pe timpul păstoririi Episcopului Dosoftei Herescu — s'a simțit, în noul oraș de reședință, lipsa unei locuințe corespunzătoare pentru episcop și personalul necesar asistenței episcopale. Silit să se mute tot din patru în patru ani dela o casă la alta «ca un crâșmar...» cum singur se plânge guvernului din Viena, episcopul Eugeniu Hacman, contimporanul marelui Andrei Șaguna, încearcă zadarnic să obțina aprobarea necesară, căci guvernul provincial din Lemberg în care catolicii covârșeau, din motive de ură confesională paralizau toate demersurile episcopului român. A trebuit ca Bucovina să fie ridicată la rangul de ducat și supusă direct guvernului imperial din Vienaî pentruca deabia la anul 1861 ministerul să aprobe ridicarea la Cernăuț, a unei reședințe potrivite cu demnita-

INFORMAȚIUNI

La 1 Decemvrie. Despărțămintele Asociațiunii sânt invitate din partea conducerii centrale a sărbători, cu tot fastul și cu tot sufletul de buni români, ziua de 1 Decemvrie. Pentru ca această sărbătorire se aibă succes desăvârșit, toți bunii români vor da concursul lor prețios conducătorilor despărțămintelor și cercurilor culturale la organizarea manifestărilor cu acest prilej. Strângeți rândurile, deschideți-vă sufletele pentru biruința cauzei sfinte și naționale a poporului românesc!

Conferență în Sibiu. In sala arhiplină a județului și-a desfășurat, Duminecă seara, părintele *Ioan Lupaș*, conferența despre contribuția Sibiului și a altor localități ardelene la desvoltarea și progresul istoriografiei române. Incepând cu lucrarea istorică, în limba latină a lui Nicolae Olachus, din familia domnească a lui Basarab, refugiat la Sibiu și ajuns mitropolit la Strigoniu, — un cronicar care are cuvinte bune pentru țara muntenească, — păr. Lupaș trece la cronicele naționale românești, stăruind asupra celor scrise în limba noastră, de Gheorghe Brancovici, fratele mitropolitului, asupra cronicarului protopop brașovean Radu Tempea din veacul al 18-lea, alături de neobositul «popa Sava Popovici» dela Rășinari. Din generația veacului următor și din timpul mai nou sânt pomenite numele și lucrările unui Șaguna, Aron Florian, Nicolae Popea, ale fraților Pușcariu, Bariț și ale altora, nu puțini la număr, ale căror lucrări istorice au văzut lumina zilei în bătrânul oraș al Sibiului. Din lista acestor nume, de iscusiți cronicari și istorici, n'a lipsit decât unul singur: al conferențiarului.

Câți s'au refugiat din «raiul» bolșevic? Statistica, întocmită de Sociatatea națiunilor, arată că numărul emigraților din Rusia sovietelor este de peste un milion. In Franța sânt 400 mii emigrați din Rusia; în Polonia 90 mii; în România peste 70 mii; în Bulgaria 31 de mii; în Iugoslavia 29 mii; în Cehoslovacia 10 mii; în Grecia 28 mii...

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1933

Al 82-lea dela apariție

Cu bogată și aleasă materie și cu ilustrațiuni

Calendarul, pentru anul 1933, conține următoarele:

Reprivire asupra anului precedent. Știri și fapte: Sinodul permanent. — Raport în persoană la centru. — Pentru hirotonire. — Se va reface. — O rugăciune. — La 50 de ani. — Conferență de episcopi. — Fabrică de luminări. — Biserica Sfintei Treimi din Brașov cetate. — Despărțire după 12 ani, nou partid. — Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu. — Pelerinaj la Ierusalim. — Cerc de studiu social-creștine. — Statusul. — Oastea Domnului. — Moartea episcopului Iacov și Justinian. — Alt guvern. — M. S. Regele în Sibiu. — Jamboreea. — Învățământul religios-moral. — După 500 de ani. — Congrese. —

Noaptea sfântă, versuri.
Multe sânt minunile Tale.
Un orator.
Domnul i-a chemat întru ale Sale, în amintirea răposaților preoți.
Isus prin grâu, versuri.
In țara unde se tăgăduește Tatăl.
Mama. Monahul, versuri.
Preotul.
Juruință.
«Nu, nu-l știu pe el»!
Zori de primăvară.
Cămătar cinstit.
Isus și tâlharul.
Cine are dreptate?
Banul altuia.

Fel de fel: 1. Dăruitorii. — 2. La ce sânt buni. — 3. Teamă de prisos. — 4. Multă carte! — 5. Cuvânt cu tâlc.— 6. Ce este comunismul? — 7. Izvorul. — 8. Un mic cusur. — 9. Intâi dovada. — 10. Suvenire și semeție. — 12. Hrăpărețul. — 13. Conversiunea. — 14. Răspuns.

Glume.
Târgurile.
Anunțuri diferite ș. a.

Chipuri: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. — Octavian Goga. — Ioan Popescu. — Oastea Domnului, în adunarea dela Sibiu, cu fanfara dela Orăștie și alte vederi. — Biserica dela Cioara. — Capelă-monument.

In celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic *(Șematismul)* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 50 Lei

Plus porto poștal Lei 10, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, li se dă rabat

tea episcopală. Cheltuelile avea să le suporte fondul de zidire al episcopiei. Conducerea tehnică și artistică a lucrărilor a fost încredințată celebrului arhitet **Iosif Hlavka**, *ceh de origine, care-și stabilise o reputație deosebită prin zidirea Bisericii Lazariștilor și a Operei imperiale din Viena. Locul ales pentru zidire a fost un teren de 13 jugăre, proprietatea fondului episcopiei, situat într'o regiune sănătoasă, foarte potrivită și departe de sgomotul orașului, pe dealul îmbrăcat cu brazi al Dominicului. Materialul de construcție l-au furnizat munții Bucovinei, în pântecele cărora râvna arhitectului Iosif Hlavka descoperise peatră de alabastru, marmoră și mărgean, iar pentru munca necesară a folosit brațele vânjoase ale bucovinenilor, a căror iscusință modestă găsește prilejul să o laude. Inaugurate cu mare pompă la 13 Aprilie 1874, lucrările pentru reședință se termină abia către sfârșitul veacului trecut, făcând să apară opera-minune, clădită în* stil mauro-bizantin *dintr'un fel de cărămidă smălțuită și colorată, a cărei fabricație nu era canoscută în Bucovina până atunci. Biserica din corpul reședinței în urma recomandației a însuși împăratului, are de model vechile ctitorii domnești, mănăstirile Dragomira, Sucevița și Putna. In cele trei aripi ale imensei clădiri, închelate în patrat de intrarea reședinței, monumentala clădire adăpostește până astăzi reședința mitropolitană propriu zisă, facultatea de teologie (vechiul seminar teologic) și palatul clerical pentru călugări și preoții oaspeți iar în dosul ei, spre soare-apune, este un parc de toată frumusețea.*

Asa s'a ridicat ca din pământ reședința mitropolitană din Cernăuți, «expresia externă a bogățiilor și brațelor bucovinene» — astăzi una din clădirile cele mai măreț pe întreg cuprinsul României-Mari.

Sobrietatea clădirii înfiorează și umple de cutremur sufletul călătorului abătut în preajma ei...

Gr. T. MARCU.

Artist cucernic. Mult promițătorul compozitor național și bisericesc, dl *Sabin Drăgoi*, ca mulțumire lui Dumnezeu pentru grabnică însănătoșire, a făcut cunoscut prietenilor și cunoscuților săi, că în ziua de Luni, în 21 l. c., la sărbătoarea Intrarea în biserică a Maicii Domnului, va conduce corul în biserica din Timișoara (fabrică), și va cânta liturghia compusă de dsa, slujindu-se tot odată un parastaș pentru odihna sufletului răposatului părinte al artistului. Bătrâna și vrednica mamă a cucernicului Sabin Drăgoi, și mult public, a asistat la înălțătoarea ceremonie din biserica timișoreană.

Lui Coșbuc. Comitetul Acțiunii românești din Sibiu organisează *trei* șezători culturale în sala teatrului acestui oraș, în *Duminecile* de: 27 Noemvrie, 4 și 11 Decemvrie a. c., în scopul ridicării unui bust poetului Gheorghe Coșbuc. Programul șezătorilor culturale conține: conferențe rostite de scriitori și ziariști din capitală, recitări, și coruri executate de corul mixt al școalei normale «A. Șaguna». Intrarea benevolă. Inceputul la ora 16 (4) d. a.

ȘTIRI LOCALE

Convocare. Direcțiunea liceului „Gheorghe Lazăr" din Sibiu, roagă pe toți membrii adunării generale a Comitetului școlar al liceului, să binevoiască a participa la ședința adunării, ce se va ținea Duminecă în 11 Decemvrie 1932, ora 11 a. m. în sala profesorală a liceului, pentru votarea bugetului pe anul 1933 și alte chestiuni curente. Intrucât în 11 Decemvrie a. c. nu se vor întruni membri în numărul cerut de Regulament, adunarea se va ținea în Dumineca viitoare, 18 Decemvrie a. c. ora 11 a. m. cu orice număr de membri prezenți.

Direcțiunea.

CARŢI ŞI REVISTE

Revista Teologică. A apărut Nr. 10—11 din 1932 cu următorul cuprins: Nicolae Vonica: O ctitorie ardeleană în Dobrogea. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul şi cultura modernă. Prot. Vasile Gan: Un capitol de omiletică. Prof. Nicolae Neaga: Luptătorul divin. Prot. A. C. Cosma: „Unul la holda sa şi altul la negustoria sa". Ştefan Meteş: Note despre zugravii bisericilor române în veacul al XV—XIX-lea. H. P. P.: Din Rusia roşie. Arhim. P., N. C., Pr. Il. Mişcarea literară: Brazde în ogorul ortodoxiei. Pentru tron şi ţară. Modificarea legii de organizare a Bisericii noastre. Concordanţă a Noului Testament. Neclintita încredinţare, sau scurtă păşire împotriva ateismului. Tipic bisericesc. Atacul Regelui Carol Robert contra lui Basarab cel mare. Die Tytenklage im A. T. Dicţionar român-ebraic. N. P. şi Neculce: Cronică: Comemorarea centenară a profesorului Ioan Popescu. Congresul naţional-bisericesc. Congresul „Astrei". Cercul de studii social creştine. Adunarea generală a asoc. clerului „A. Şaguna" — Secţia Arad N. C.: Note şi informaţii.

Ad Nr. 189/1932 [78] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Brănişca,** protopopiatul Ilia, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în „Telegraful Român",

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat, conform coalei B.

2. Folosinţa sesiei parohiale de 12 jug. pământ arabil cl. I.

3. Birul parohial câte 20 litri porumb sfărmat dela cca 150 familii.

4. Venitele stolare uzitate în tract.

Se menţionează, că până la 1 Aprilie 1933, văd. decedatului preot beneficiază de jumătate parte din toate venitele din parohie.

Reflectanţii îşi vor înainta petiţiile în terminul cerut of. protopopesc, având voie a se prezenta în parohie, cu prealabila încunoştiinţare a acestui oficiu, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Ilia, la 9 Noemvrie 1932.

In înţelegere cu Consiliul parohial:

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 284/932 prot. (76) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia **Şura-mare,** cu filia **Hamba** — prin renunţare — din protopopiatul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Salarul dela stat, conform coalei B.

b) Sesiune parohială: 16 jugăre fânaţ, 4 jugăre arător.

c) ½ ferdelă grâu, ½ ferdelă porumb de familie.

d) Stola statorită uzitată.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Sibiu în termen, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de enoriaşi.

Sibiu, la 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sibiu în înţelegere cu cons. parohial.

Emilian Cioran
protopop.

Nr. 525/1932 (75) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a II-a din **Tilişca,** parohie de clasa I-a din protopopiatul Sălişte, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

Salarul dela stat.

Stola obişnuită în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, pentru a fi cunoscuţi de parohieni.

Sălişte, la 25 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Sălişte.

Dr. Dumitru Borcia
protopop.

Nr. 581/932. (77) 2—3

Concurs repeţit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Scoreiu,** protopopiatul ortodox român Avrig, în baza ordinului Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din 4 Octomvrie 1932 Nr. 7257 B se publică un nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

2. Venitele stolare uzitate în parohie.

Doritorii de-a ocupa acest post de paroh au să-şi trimită cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc în Arig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul şi poziţia locului.

Avrig, 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu cons. parohial.

Ioan Cândea
prootpop.

Nr. 562/1932. (74) 3—3

Concurs

Pentru întregiraa parohiei vacante de clasa III a **Toarcla** cu filia **Gherdeal,** protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Intregirea salarului dela stat conform coalei B.

2. Sesiune parohială arător şi fânaţ în mărime de 6 jug. 398 st. □.

3. Folosirea curţii parohiale fără edificiu în mărime de 300 st. □.

4. Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc şi, pe lângă încunoştiinţarea acestuia, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare, în parohie, pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

A apărut:

Biserica Neamului
şi drepturile ei

Discurs rostit la discuţia generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în şedinţa dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop şi Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Preţul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru şcoalele primare:

NICOLAE CRIŞMARIU

Istorioare biblice ed. IX Lei 22
Istorioare bisericeşti „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană a sosit şi se află de vânzare

Vieţile Sfinţilor
în limba moldovenească

întocmite pe temeiul cărţilor «Vieţile Sfinţilor» ale
Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare şi cu chipurile sfinţilor

Luna Mai (1—15)
Cartea întâia

Preţul Lei 225.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea
în sfintele cărţi ale
Testamentului nou

de
Arhipresbiterul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic şi al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chişinău

Preţul Lei 480·—, plus spese postale Lei 20·—

Nr. 9151/1932

Concurs repeţit

Văzând raportul cu Nr. 609 din 23 Noemvrie c. al oficiului protop. Agnita, pentru întregirea parohiei **Ţichindeal,** de cl. III se publică concurs repeţit, invitându-se candidaţii îndreptăţiţi a înainta cererile de concurs în termin de 15 zile la oficiul protop. Agnita.

Doritorii de a concura se vor prezenta în parohie spre a celebra, respective predica şi a cunoaşte pe parohieni.

Consiliul arhiepiscopesc.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se pot procura publicaţiile următoare:

Cartea misionarului, de Mugur şi Voicuculescu, cu 80 lei (spese poşt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poşta).

Liturgica bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavschi, şi de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poşta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poşta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii şi aurit. Lei 450.

Cântări funebrale, pentru cor de bărbaţi, de A. Sequens. Lei 30 (şi 12 Lei poşta).

Viaţa lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (şi 15 Lei poşta).

Confesiuni şi Secte, de arhiereul Gr. Leu Botoşăneanu. Lei 120 (şi 10 Lei poşta).

Mic Dicţionar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoş. Lei 120 (poşta 10 lei).

Frumoasa din Nor, şi alte poveşti, de E. Hodoş. Lei 60 şi porto 10 lei.

Dicţionarul enciclopedic ilustrat, de Candrea şi Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100.

Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.

Tâlcuirea sfintelor taine, de acelaş. Lei 15.

Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de acelaş. Lei 25.

Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii, de acelaş. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notiţe despre întâmplările contimporane, de Ioan cav. de Puşcariu. Lei 100 (şi 15 Lei porto).

Memoriile lui Andrei Şaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sftei Treimi din Braşov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Introducerea în sfintele cărţi ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

Vino după mine, meditaţii pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (şi poşta 10 Lei).

Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoş, cu preţ *redus* de 10 Lei; *Stilistică şi Poetică* şi Carte de cetire, de acelaş, cu preţ *redus* de 10 Lei; *Gramatică română* cu Carte de cetire, de acelaş, cu preţ *redus* de 10 Lei.

Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoş. Partea I A, şi Partea I B, à 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu:**

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi şi artistic executate.

Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia şi Sibiu, pe protopopiate, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.

Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemoiu. Lei 100.

Registre, de tot felul, legate, broşate, pentru parohii, bănci, particulari ş. a. Preţuri moderate.

Violine, Viole, Mandoline, Ghitare, Arcuşe, Coarde de tot felul pentru violine, Diaposoane, Surdine, Sacâz, Cutii pentrn violine, Pupitre pentru note etc., cu preţurile cele mai moderale.

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX | Sibiu, 3 Decemvrie 1932 | Nr. 76—77

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Importantul congres catihetic al preoțimii din arhiepiscopie

Congresul de Joia trecută, al preoțimii din arhiepiscopia noastră a fost o strălucită manifestare duhovnicească și culturală a bisericii noastre. Animat și înălțat de continua prezență activă a I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, lucrările lui s'au menținut dela început până la sfârșit pe culmile cele mai luminoase și în duhul dătător de intensivă viață.

Problema catehizației, devenită azi atât de actuală, a fost desbătută larg și în adâncime, scânteind, pentru mulțimea de preoți prezenți, la tot pasul câte o concluzie, câte un învățământ câte o sugestie de mare folos pentru educația religioasă a copiilor.

Lucrările și discuțiile catihetice ale congresului s'au bucurat de magistrala cuvântare a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, care li-a fost o prefață de admirabilă sinteză și un cadru articulat din pilaștrii concepției creștine despre viață.

Peste toate rapoartele și discuțiile ulterioare, chestiuni mai mult de amănunt, a planat astfel dela început ca o boltă de azur, care le atrăgea înălțându-le și le cuprindea unindu-le, cuvântarea de principii a I. P. S. Sale.

Nu aștept dela preot, a spus Inaltul ierarh, să se încâlcească și el în programe și metode de învățământ, ci odată cu el să intre în școală *un ideal de viață.* Căci religia nu este un obiect de învățământ în rând cu celelalte, ci e duh de viață, duhul vieții întru Hristos, pe care trebuie s'o promoveze preotul în școală. Din idealul acesta de viață derivă și *un ideal de educație*, care va trebuì să fie însușit de școala românească așa de nenorocită în privința aceasta. Școala noastră are un caracter prea *intelectualtst;* e considerată prea mult chemată să împărtășească cunoștințe, și se interesează prea puțin de formarea caracterului. Și aceasta tocmai pentrucă nu știe în ce direcție să formeze pe om, n'are un ideal de viață. Se urmărește cel mult formarea de buni cetățeni, dar se uită că nu statul este ultima țintă și realitate a vieții, nu sufletul e pentru stat, ci statul, pentru suflet. Ear virtuțile cetățenești, dacă nu se întemeiază pe o credință într'o realitate mai înaltă decât statul, nu sânt durabile și trainice. Dela felul cum va preda preotul religia, depinde și salvarea școalei, și fericirea neamului nostru.

Lipsurile constatate de I. P. S. Sa în învățământul nostru au fost recunoscute pe loc de dl inspector școlar P. Petrescu, care în cuvinte avântate și-a exprimat bucuria că vede biserica intrând în școală, și nădejdea că prin aceasta în scurtă vreme și școala va întra în biserică.

Multe îndrumări și sugestii s'au desprins apoi din referatele citite de părintele profesor Gh. Maior, dl rector N. Colan, părintele Dr. Nicolae Stinghe și părintele protopop Vasile Oana.

Părintele profesor Gheorghe Maior în referatul «Preotul în școală», a descris personalitatea ideală a catihetului și a rezumat pe scurt elementele concepției de viață a creștinismului ortodox, cari trebue numai decât să devină bun personal, asimilat, al fiecărui copil.

Dl rector al Academiei teologice, în referatul despre «Manualele didactice pentru religie», a arătat necesitatea ca până în toamna anului 1933 să avem manuale didactice atât pentru preoți, cât și pentru copii; manuale cuprinzând materialul de predat în lecții făcute după cerințele psihologice și pedagogice, tipărite frumos și trainic și ilustrate cu chipuri.

Păr. Dr. Nicolae Stinghe a expus în amănunte materialul de predat în diferitele clase, în referatul «Programa analitică a religiei în școala primară», iar părintele protopop Vasile Oana a dat prețioase și detailate îndrumări metodice în referatul «Cum să se predea învățământul religios în școala primară».

In discuțiile urmate după citirea tuturor referatelor, discuții conduse în de aproape de I. P. S. Sa, s'au scos la iveală anumite momente din activitatea catihetică și s'au făcut anumite corecturi felului tradițional de-a preda religia. S'a vorbit în deosebi despre felul cum trebue să se prezinte prima dată preotul în fața copiilor la școală, prima impresiune pe care o lasă preotul copiilor fiind de cea mai mare importanță pentru raporturile ce se vor stabilì între el și copii. S'a căzut de acord că prima întâlnire cu copiii, ca de altfel și toate celelalte, să se facă în duhul blândeței și-al prieteniei, ca inimile copiilor să se deschidă iubitor și încrezător față de preot; s'a recunoscut în legătură cu aceasta și adevărul că cel mai scurt drum la inimile părinților trece prin inimile copiilor.

S'a discutat apoi dacă e bine ca în clasa I să se cuprindă în cadrul religiei istorioarele morale inventate pentru a scoate la iveală frumusețea anumitor virtuți, cum e «Capra cu trei iezi», sau «Fata bărbată și fata leneșe». Rezultatul discuției a fost că învățământul religios să înceapă direct cu sfânta Scriptură, care oferă destule povestiri morale adevărate și nu inventate, firești și nu artificiale, cu duh biblic-religios — ținând mereu gândul îndreptat la Dumnezeu — și nu de caracter burghez.

I. P. S. Sa a desvoltat temeinic care este rostul catehismului, arătând că e lipsă de o carte care să sintetizeze învățăturile creștine ce se dau împrăștiat ca generalizări ale diferitelor povestiri biblice; că e potrivită metoda catehismului de-a răscolì printr'o întrebare curiozitatea sufletului și de-a da imediat răspunsul scurt și pe înțeles la acea întrebare; că e o carte îndrumătoare pentru întreaga viață, fiind recomandabil de-a o avea și omul mare în casă, toată viața.

Fiindcă părintele Dr. Nicolae Stinghe lăsase în referatul sfinției sale impresia că e aderentul *cercurilor concentrice* la predarea religiei, adecă a metodei de-a preda în toate clasele același material, numai cât de fiecare data tot mai desvoltat, s'a luat în discuție și această temă și s'a stabilit că principiul cercurilor concentrice e învechit. S'a accentuat ca învățământul religios să fie *hristocentric*, adecă tot materialul ținând vizibil spre Hristos sau derivând din fapta lui Hristos. Cercurile concentrice, repetând mereu aceleași lucruri, omoară curiositatea în copii, acele aripi ale interesului și ale plăcerii. —

Congresul de Joi n'a fost, precum se vede, un congres de discursuri vagi; s'au discutat în el cu toată competința probleme precise mari și mici. S'a discutat în amănunte în ce condițiuni s'ar putea aduce în școală *idealul de viață* și *duhul nou*, postulat în cuvântarea I. P. S. Sale. Iar concluziile la care s'a ajuns, sunt dintre cele mai potrivite pentru realizarea acelui ideal.

Discuțiile purtate și problemele puse au depășit în multe rânduri, dar mai ales spre sfârșit, activitatea strict catihetică a preoțimii, vizând domeniul general al pastorației în condițiunile moderne ale vieții.

In total însă congresul acesta a fost un congres catihetic, un mare congres catihetic. *D.*

IN MAREA ADUNARE națională din piața Unirii dela Cluj, ținută în 1 Decemvrie, în fața a 20 mii de oameni, au luat cuvântul amândoi episcopii români, PP. SS. LL. Nicolae Ivan și Iuliu Hossu, rostind impresionante vorbiri. P. S. Sa episcopul Nicolae a adus binecuvântarea bisericii noastre, tovarășa nedespărțită a neamului și în bine, și în rău. Au urmat apoi ceilalți oratori. Mulțimea a făcut o entuziastă manifestație pentru Rege și dinastia română.

La 1 Decemvrie 1932

Pornirea revizionistă, organizată în capitala Ungariei, ar trebuì s'o osândească orce maghiar *cu scaun la cap.*

Pentru noi, popoare liberate de sub supremația foștilor stăpânitori, curentul revizionist dela Budapesta e destul de bine venit *și va fi întrebuințat în folosul celor scăpați de «bunătățile», — ce nu trebue cu totul uitate, — ale stăpânirii milenare, care se svârcolește acum și cheltuește din greu pentru a croì haina Ungariei după gustul vechi al latifundiarilor: ungurii, sus puși, să trăească adecă și mai departe în lux și desfrâu, ear prostimea toată,* plus cea ungurească, *să muncească pentru clasele suprapuse.*

Vor fi și între ungurii neaoși ai pustelor, oameni cari să vadă pornirea în adevăratele ei culori: neînțelegerile, între marii latifundiari și între agricultorii unguri, luptele între statul maghiar șovinist și muncitorii din Ungaria, cer neapărat o canalizare: guvernele ungurești o și găsesc, și anume: în campania deslănțuită în favoarea revizuirii tratatelor de pace... Eată rostul mișcării dela Budapesta.

Ardealul, care a fost în toată vremea pământ românesc, *și asupra căruia dușmanii lui de veacuri îș îndreaptă săgețile, — s'a ridicat, în ziua de 1 Decemvrie 1932, la a 14-a aniversare a desrobirii sale, ca să-și strige protestul, care să-l audă nu numai vecinii dela apus, ci și toți prietenii lor sinceri și mai puțin sinceri. Biserica noastră ortodoxă a stat și de astă dată alături de glasul credincioșilor ei.*

La Oradea mare au grăit în preajma marei zile de 1 Decemvrie, massele românilor de pe plaiurile bihorene; la Cluj s'au întrunit cei chemați de apelul, semnat în fruntea lui de arhiereii români din partea locului, la Sibiu și în toate localitățile mai mari și mai mici ale țării ardelenești, s'a dat pretutindeni expresie hotărârii națiunii române de-a păstra hotarele, sfințite prin jertfe supraomenești, ale României întregite.

Milenariștii dela vest nu vor renunța, nici după aceasta, la visul lor de recucerire și asuprire a celor buni de muncă pentru alții, și se vor pregătì mai departe, să poată năvălì în pământul după care oftează.

Hotărâți bărbățește să sdrobim orce încercare de acest fel. Noi avem să ne ocupăm din plin de problema apărării intereselor neamului împotriva revizioniștilor: zidul dela apus, cel mai râvnit de vrăjmașii noștri, are să fie întărit așa, ca de tăria lui să se spulbere orce izbire dușmană revizionistă.

Cu încredere în cel Atotputernic, cu încredere în virtuțile oțelite și renviate ale neamului românesc, prin voință statornică și solidaritate între cei buni, vom izbutì: Unitatea statului român, în marginile sale firești și actuale, este și rămâne indestructibilă.

*

Năzuințelor răsboinice dela Budapesta, a răspuns Sibiul românesc *prin marea manifestație națională dela 1 Decemvrie 1932, când se împlinesc 14 ani dela ziua istorică a proclamării unirii definitive a Ardealului, Banatutui, Crișanei și Maramurășul cu vechiul regat român.*

Această serbare a desrobirii ardelene a fost organizată și susținută de societățile noastre culturale sibiene.

După serviciul divin în catedrala mitropolitană, o mare de oameni s'a îndreptat spre sala Thalia, de astă dată cu mult prea mică pentru a putea cuprinde massele publicului, intelectuali și țărani, — între cari și numeroși săteni sași, — partea cea mai mare din cei veniți la adunare erau în fața clădirii și în străzi.

In sală a ținut o aleasă și nimerită conferință dl general de divizie Virgil Economu, *comandantul corpului VII armată, despre* Imposibilitățile istorice, *dl S. Țeposu a rostit cuvântul de deschidere, ear corul școalei normale «A. Șaguna», și orchestra orașului completată de muzicanți din Reg. 90 infanterie au executat cântece naționale sub conducerea dlor profesori T. Popovici și Ion Delu, primite cu furtunoase ovații.*

Intrunirea publică s'a continuat apoi în Piața mare Ferdinand I unde rând pe rând au vorbit demn, energic și convingător cei mai distinși reprezentanți ai diverselor partide politice.

Intreaga manifestație s'a desfășurat demn și impunător, în conștiența deplină a dreptății cauzei românești, a sacrificiilor aduse, și a puterilor de care dispune țara aceasta așezată în granițe firești.

Front unic — dar cu cine?

Presa noastră bisericească — oficială și neoficială, deopotrivă — a subliniat în repetite rânduri după cuviință lupta eroică pe care o poartă dnul Nichifor Crainic împotriva celor două mari primejdii cari amenință cultura creștină și ordinea socială: bolșevismul și francmasoneria. Și cu drept cuvânt, fiindcă prin această luptă domnia sa și-a creiat o situație unică în rândul apologeților contimporani ai Evangheliei lui Hristos, propoveduite de Biserica ortodoxă. Căci Nichifor Crainic nu este apărătorul ocazional al unor probleme bisericești, ci propoveduitorul ***sistematic*** și îndrăznet al idealurilor creștine, menite să convertească sufletele pentru împărăția lui Dumnezeu și să schimbe și fața lumii acesteia.

E firesc deci ca'n această nobilă strădanie să observe cu deosebită atenție toată desfășurarea vieții neamului nostru și să comenteze fenomenele acestei vieți în lumina celor două mari principii călăuzitoare: principiul creștin și principiul național, care alcătuesc temeliile ideologiei sale.

Nu putea să-i scape deci nici fenomenul dela Arad: Apelul unor preoți uniți la solidaritatea națională și creștinească a celor două biserici românești, pentru închegarea unui front unic împotriva francmasoneriei, cel mai redutabil vrășmaș al creștinismului și al rânduelii sociale.

Dl N. Crainic a publicat acest apel în admirabilul ziar al D-sale «Calendarul», comentându-l temeinic și aprobativ, într'o serie de articole.

Intr'unul din aceste articole însă Domnia sa își exprimă nedumerirea pentru tăcerea enigmatică a organelor oficiale; e vorba doar de-o problemă atât de importantă. De sigur D-sa s'a gândit la «Telegraful Român» și la «Unirea».

Intrucât ne privește, oricâtă smerenie frățească ne impunem, nu credem că avem să ne reproșăm ceva în atitudinea noastră față de frontul unic creștin și românesc. Noi am fost totdeauna ***pentru*** el. Și am dovedit-o. In trecutul mai îndepărtat și în prezent — deopotrivă. Am dovedit-o ceva chiar peste uzanțele pecetluite de canoane. Fiindcă prin firea sa, ortodoxia noastră este largă. Și e largă, fiindcă este expresia iubirii, care toate le iartă «pentru înviere»...

Noi ne-am dus la Blaj, oridecâteori solidaritatea națională ne-a cerut acest lucru. Nu ne-am trufit, nu ne-am închis în găoacea orgoliului confesional. Și am făcut-o simplu, în chip firesc, cum se fac toate lucrurile mari. Fără a ne trâmbița modestia și solidaritatea frățească.

Când cu «Supplex libellus Valachorum», Gherasim Adamovici, vlădică ortodox, a fost alături de vlădica Bob al Blajului — pentru năcazurile românești.

In 1848 Șaguna s'a dus la Blaj.

In 1911 Mețianu s'a dus la Blaj.

Iar în 1932, în lipsa episcopului ortodox din localitate, un arhimandrit ortodox a bineventat pe vlădica unit care venise la Arad să sfințească niște clopote. (Prin urmare dl I. T. dela «Cuvântul» nu trebuia să se mire chiar așa, că «Și asta se poate!». Se poate, dar numai la ortodocși.)

Insă noi nu ne-am dus numai la Blaj, sau la Arad. Noi ne-am dus și la Stockholm și Lausanne. Firește nu pentru a ne «vinde legea», cum credeau unii naivi, ci ca să înfățișem ortodoxia, pe care apusenii abia acum încep a o cunoaște și prețuì după neasemănatele ei frumuseți și adâncimi. Câtă vreme catolicii nu s'au dus, fiindcă îi oprea porunca papei, izvorâtă din orgoliul confesional. Dupăcum nu se duc nicăiri nici frații noștri uniți, oricât de imperative ar fi comandamentele naționale și creștine în fața unor primejdii cari amenință neamul sau umanitatea chiar. Și nu se duc, din aceeaș pricină: oprelișstea papei. In schimb ei fac apeluri gălăgioase, ca să inducă în eroare opinia publică și să-și facă atmosferă prielnică pentru interesele lor strict ***confesionale.***

Iată pentru ce nu ne-a emoționat pe noi apelul fraților uniți dela Arad. Dupăcum nu ne emoționase nici apelul similar de acum câțiva ani, al unui vlădică din aceeaș tabără confesională.

Și încă ceva: Mă rog, cine face apelul pentru frontul unic interconfesional împotriva francmasoneriei? Niște preoți uniți, cari nu sunt deloc mai puțin fanatici reprezentanți ai catolicismului esclusivist, decât subalternii Prea Sfințitului Alexandru Russu dela Baia Mare, care și-a mărturisit de curând — mai era nevoie? — respectul și iubirea sa «frățească» pentru «schismatici», într'o predică rostită la mănăstirea Moiseni. P. S. Sa a spus cu acest prilej, că «cine se face ortodox, se lapădă de Hristos» și că «ortodox este poate mai rău decât sectant». Atunci?

Mai departe: Nu vi se pare curios, că tocmai preoții unor parohii unite, dintre cari cele mai multe nu au o vechime măcar de-un veac, (una e numai de 25 de ani!) vin să ceară frontul unic al solidarității naționale și creștine? Nu vi se pare ciudată postura aceasta a lor, cari sunt doar urmașii cei mai proaspeți ai celorce au surpat solidaritatea noastră sufletească, temelia de granit a biruințelor noastre din trecut?

Nu vi se pare oare paradoxal, apoi, că frontul antimasonic îl cer tocmai cei mai recenți supuși ***ai papei, care în timpul din urmă s'a arătat de o dărnicie fără seamăn în decorarea venerabililor patroni, de toate gradele, ai francmasoneriei românești?***

Pentru aceste pricini și pentru multe altele, nu ne-am emo-

ţionat la citirea apelului fraţilor noştri uniţi dela Arad.

Totuşi, noi nu am încetat o clipă măcar să credem în realizarea frontului unic creştinesc şi românesc, împotriva marilor calamităţi ce ne pasc din toate părţile.

Dar — după credinţa noastră — acest front unic, durabil nu efemer, se va înfăptui numai purcezând pe drumul «îngust» al marilor revizuiri de conştiinţă, la capătul cărora — în cazul nostru — stă scrisă frăţeasca chemare: Să se reintegreze în solidaritatea religioasă a neamului ceice mai de demult sau mai de curând s'au rupt din această solidaritate, pentru interese cari n'au fost şi nu sunt ale românismului. Această reintegrare, şi numai aceasta, va aduce în chip firesc şi desăvârşita noastră solidaritate naţională.

Aceasta este credinţa noastră. Şi-i mulţumim dlui Nichifor Crainic, că ne-a dat prilejul să ne-o mai mărturisim odată.

Nicolae Colan.

Nr. 9157

Comunicat

«*Biserica Ortodoxă*», Organul Sfântului Sinod apare lunar, cu un bogat cuprins ştiinţific şi informaţii asupra vieţii religioase din patrie şi străinătate. O recomandăm spre abonare preoţilor, dornici de cultivare — din arhiepiscopia noastră.

Tot asemenea recomandăm spre abonare revista: «*Tinerimea Creştină*» a profesorilor: diacon Kovenţa şi Dr. Bulacu, dela Facultatea teologică din Bucureşti.

Această revistă publică articole valoroase despre mişcarea din sânul tineretului creştin de azi.

Cei doritori se invită a se adresa redacţiilor revistelor amintite la Bucureşti.

Consiliul arhiepiscopesc.

INSTRUCŢIUNI

privitoare la predarea învăţământului religios în şcoalele primare de către preoţi şi cateheţi pentru religia creştină ortodoxă

In Biserica Ort., — Organul Sfântului Sinod, de pe luna August a. c. s'au publicat la pag. 525—563 instrucţiunile în chestia catehizaţiei, cuprinzând următoarele capitole:

Articolul de lege modificat.
Ore speciale; 2 ore săptămânal.
Controlul.
Rugăciunile.
Practica religioasă.
Necesitatea programei analitice.
Instrucţiuni.
Scopul învăţământului religios după noua programă anaiitică.
Educaţia religioasă. In familie.
Rugăciunea şi cunoştinţele aduse de-acasă.
Umblarea la biserică.
Calităţile învăţământului.
Trezirea atenţiunii copilului.
Învăţământul să fie intuitiv.
Învăţământul să fie plăcut.
Generalizarea.
Limbajul propunerii.
Noţiuni şi judecăţi.
Învăţământul să fie psihologic.
Învăţământul educativ şi integral.
Învăţământul să îie dnrabil.
Instrucţia şi educaţia morală.
Instrucţia religioasă şi morală la Francezi.
Instrucţia teoretică etică şi educaţia morală.
Remuneraţia şi pedeapsa.
Natura moralului omului.
Pedeapsa şi individualitatea copilului.
Felurile pedepselor şi aplicarea lor.
Cercetarea cauzelor abaterilor şi vinelor.
Influenţa mediului asupra copilului.
Instrucţia şi educaţia feluriţilor copii în familie.
Comunitatea în şcoală
Şcoala şi individualitatea şcolarului.
Şcoala ca stat în miniatură.
Educaţia prin pilda preotului.
Disciplina în şcoală.
Raportul familiar părintesc cu şcolarii.
Calităţile propunătorului.
Treptele formale.
Metodica lecţiilor de religie.

Reproducem acest capitol Pag. 557—561.

Cu privire la lecţiunile de religie, sunt de observat următoarele (după E. Niculcea):

„Lecţiunile de religie, care figurează în programa analitică de curs primar, pot fi împărţie în:

1. Lecţiuni cu caracter narativ; istorioare morale cu conţinut religios şi naraţiuni biblice. La cursul complimentar, se adaugă şi chestiuni de istorie bisericească.

2. Lecţiuni cu caracter teoretic: datoriile, pildele, tainele cele zece porunci, fericirile şi simbolul credinţei.

3. Lecţiuni cu caracter practic: rugăciunile, cântecele şi poeziile cu conţinut religios.

Metodica pedagogică a stabilit modul de predare sau propunere al lecţiunilor cu caracter narativ.

In practica pedagogică actuală, modul de procedare, într'o lecţie de religie cu caracter narativ, s'a simplificat simţitor: Schema sumară de plan ni se prezintă astfel:

Pregătirea se face cât mai simplu şi natural. Se scot în lumina conştiinţei, printr'o conversaţie uşoară, acele cunoştinţe anterioare dobândite, pe care se poate sprijini subiectul nou. Crearea unei bune dispoziţii în clasă. Elevii vor fi impresionaţi de ţinuta cucernică a propunătorului şi vor adopta aceiaşi atitudine. In această atmosferă trebuie să se desfăşoare întreaga lecţie de religie.

Predarea: Propunătorul povesteşte bucata în întregime. Urmează o mică pauză. In urmă povestesc elevii. Se rezumă bucata prin conversaţie familiară şi se fac uşoare aprecieri asupra fondului; în scopul aplicărilor umaniste (stimularea sentimentelor superioare, religios, moral, estetic, intetectual).

Aplicarea. Sfaturi practice, desen, cântec religios, rugăciune.

La lecţiunile de religie cu caracter narativ, asocierea şi generalizarea se fac atunci, când sunt posibile şi necesare.

Ele trebue să rezulte în mod natural, din toate cele câte se predau, iar nu tăios şi artificial.

La lecţiunile cu caracter narativ, pe lângă povestire frumoasă şi corectă, e de mare însemnătate intuiţia, care se face prin tablouri. Tablourile să fie clare şi viu colorate.

Tabloul se arată după povestire, sau la aplicare, căci copiii, după ce au auzit povestirea, cu ajutorul tabloului, îşi fixează şi întregesc cunoştinţele noi.

Tot în forma aceasta, se predau istorioare morale, naraţiuni biblice, istorie bisericească.

Forma tuturor lecţiunilor de religie cu caracter narativ este aceiaşi. Variază numai dela clasă la clasă, după gradul de desvoltare psihică a elevilor, durata, limbajul, fondul de idei, preocupările umaniste şi aplicările practice.

Tot aşa se propune rugăciunea Tatăl Nostru, îmbrăcându-se fiecare cerere într'o povestire morală şi religioasă.

Astfel se propun şi minunile Mântuitorului.

In aplicare, se arată copiilor însuşirile fiinţei lui Dumnezeu, Părinte al tuturor, care ne dărueşte toate, când le cerem în forma corespunzătoare.

In clasele mai avansate ale şcoalei primare, se propun datoriile creştinului, pildele sau parabolele, cele şapte taine, decalogul, fericirile şi simbolul credinţei; acestea formează catiheza propriu zisă.

In predarea lor, se procedează simplu şi psihologic.

In pregătire: creiază atmosferă religioasă, care trebuie să domnească în lecţia întreagă; uşoare conversaţii în legătură cu subiectul.

Predarea se face inductiv şi euristic. Prin întrebări corespunzătoare, propunătorul scoate la iveală toate acele elemente importante, care alcătuiesc fondul lecţiunii. Dialogul ţinteşte să stabilească în ce constă datoria, care e necesitatea ei şi cum

FOIŞOARA

La 1 Decemvrie 1918

— Amintiri şi impresii —

Se îngâna posomorâtă toamna păcloasă cu earna geroasă. Nori plumburii se tăvăleau prin marea bolţii cenuşii. Stoluri negre de corbi flămânzi se roteau peste turlele din inima ţării, croncănind pustiu. Crivăţul năvalnic se opintea cu îndârjire să smulgă codrul de drapele din cetatea lui Bucur. Mândre drapele tricolore, cu roşu ca sângele, cu galben ca hoidele aurii şi cu albastru ca bolta cerului... Mândre drapele îngropate pân' acum prin poduri, pe subt străşini şi înviate astăzi cu mândrie, căci fugiră vrăşmaşii ca iepurii, ear marele căpitan al oastei, regele Ferdinand I, intra biruitor în Curtea măririi... Intra cu bucurie să şi urce earăşi slăvitul scaun părăsit...

Atâta mângâiere îi strecorau în sufletul-i vesel feţele credincioşilor săi prăznuitori. Glasurilor lor treziră ear la viaţă visul drag al gândurilor sale. Mintea lui limpede întrezărea întruchiparea lui fermecătoare prin perdeaua viitorului. Inima lui caldă simţea dulceaţa mirajului său uimitor. In urechile lui isbite de trăznetele tunurilor streine din Triunghiul morţii, îi sunau acum desmierdătoare şi alintătoare cântecele biruinţii.

Aşa se scurse toată ziulica în svon de veselie. Soarele aluneca spre asfinţit, văpsind în roşu norii apusului cernit. Se pogorea în taină seara. Îşi întindea pe furiş vălul negru peste firea potolită şi peste curtea presărată cu făclii nenumărate, care ardeau cu flacări mari, ca 'n mărită zi de sărbătoare.

De-odată cu umbrele plumburii ale serii un huruit prelung umplu văzduhul. Toate urechile se îndreptară 'n sus. Toţi ochii iscodeau meleagurile norilor. Era un şoim voinic. Era o pasură măcaştră. Avea aripi lucitoare, de oţel, şi ciocul mare numai din fier. Sbura de către cetatea Carpaţilor. In sborul ei şuierător cernea o ploaie de petale albe prin văzduh, ca roiul flutureilor de zăpadă earna. Petale albe de hârtii mărunte fluturau prin aier ca tot atâtea pene de lebede şi se pogoreau uşor, mai jos, tot mai jos, pân' se opreau pe acoperişe de case mari, pe turnuri de biserici, prin ramuri de copaci desfrunziţi şi printre mulţimea ce acoperea pieţile şi căile. Ploaea trecu în vijelie când ajunse pasura de fier deasupra Curţii, în balconul căreia vegheau voioşi: Domnul, Doamna şi Moştenitorul ţării. Mâni dibace apucară îndată câteva hârtii şi ochii ispitiră cu lăcomie faţa lor. Înfăţişau o mulţime ţărănească. Domnul ţării privi cu luare aminte gloatele. Din slove mici desprinse numele: Alba-Iulia.

Ochii săi se încordară, mintea lui scormoni amintiri şi buzele sale şoptiră uşor:

— Poate-i oastea strălucită din ziua tuturor sfinţilor, când Arhanghelul Neamului, slăvitul Mihai Vodă Viteazul şi-a făcut intrarea în străvechea cetate a Ardealului... Dar, totuşi, nu!... Căci văd tot noroade pământene, în mândre straie ardelenel...

Cercetă mai bine chipurile. Pe când iscodea mulţimea din iconiţa hârtiei, luă cuvântul Doamna ţării:

— Poate's Moţii cei voinici, pe care i culeseră pandurii năprasnici de prin văgăunile munţilor şi-i mânară în cârduri la frângerea lui Horea... Dar, totuşi, nu!... Bieţii fii ai codrilor bătrâni suspinau la Alba-Iulia în clipele fărădelegii blăstămate, ca vântul toamnei târzii prin cetina codrilor pustii... Şi lacrimi limpezi ca mărgea-

se poate îndeplini. Se rezumă reproducându-se părţile importante din predare. In aplicare se face cetirea din carte.

Pildele ne arată înţelepciunea divină a Mântuitorului şi prin ele ni se dă nouă, oamenilor, o normă de moral. Ele se propun ca şi lecţiunile cu caracter narativ.

Tainele se predau prin modul inductiv şi euristic, se accentuiază în mod deosebit folosul sufletesc şi trupesc ce-l are creştinul din primirea tainei.

Cele zece porunci, cu aplicările lor, se propun sub formă de povestiri morale.

Fericirile se propun în cursul suplimentar, două până la trei într'o lecţiune în forma analitică şi euristică.

Simbolul credinţei, se propune inductiv şi euristic, unul sau două articole pe lecţie.

La toate lecţiunile cu caracter teoretic, aplicarea se face prin lectură din carte, înlocuind prin aceasta intuirea prin tablouri.

La învăţământul religios practic, aparţin, rugăciunile, poeziile şi cântecele religioase.

Rugăciunile, care au să fie predate pe clasă, se iau după desvoltarea psihologică a copiilor. In clasele inferioare, rugăciunile cele mai uşoare, apoi treptat celelalte. Felul e următorul:

Pregătirea se face prin conversaţii în legătură cu rugăciunea care este de învăţat.

In predare: preotul rosteşte clar, evlavios, frumos, întreaga rugăciune. După aceea spune părţi mai mici din rugăciune. Copiii o repetă fiecare parte, până când o memorează, apoi preotul, repetând rugăciunea întreagă, pune şi pe copii să o repete individual, apoi cu toţii în cor, dar în mod disciplinat.

In aplicare, câteva sfaturi asupra felului cum trebue spusă rugăciunea. Orele sau lecţiunile de religie pot fi isprăvite cu o scurtă rugăciune.

Memorizarea rugăciunii să fie făcută corect şi fără greşală. Copiii prind repede, dar prea des greşit şi chiar fără înţeles. De aceea se va da deosebită atenţiune memorizării, ca textul să fie corect înţeles.

In introducere, se conversează cu elevii analizându-se cuprinsul rugăciunii.

In predare: Propunătorul spune rugăciunea, apoi o scrie pe tablă, dacă nu a fost scrisă pe tablă, în timpul recreaţiei dintre ore, şi cetind-o, prin întrebări, scoate înţelesul rugăciunii.

Elevii cetesc de pe tablă, parte, după parte până ce o ştiu spune din memorie.

In aplicare, se dau sfaturi şi se face rugăciunea. Cântecele religioase, colindele, cântările de stea, cele de Crăciun, imnurile, se predau ca orice lecţie de cânt. Textul se învaţă odată cu melodia.

In pregătirea aperceptivă, se conversează asupra ideilor din text.

In predare, propunătorul cântă întreg cântecul odată; apoi cântă un fragment, o unitate muzicală din text, şi după aceia elevii cântă unităţile muzicale, adică părţile singuratice din cântare, până ce ştiu cântarea întreagă pe care o cântă de câteva ori. In aplicare, să cânte cu toţii împreună cântarea. Tot astfel se predau şi rugăciunile cari se cântă.

La lecţiunile de cântare, elevii stau în bănci, cu mânile la spate, care când ştiu deja cântarea, se ridică cu toţii în picioare între bănci şi cântă odată sau de două ori cu toţii împreună cântarea.

Când elevii deprind sau învaţă singuraticele unităţi muzicale, sau fragmente din o cântare, cântă pe rând individual, unul sau doi, ori mai mulţi, pe rânduri de bănci.

Propunătorul va îngriji ca elevii să înveţe şi textul şi melodia corect.

La toate exerciţiile de cânt din lecţiune, se bate tactul, atât cât poate fi auzit şi utilizat de copii; fie cu linia în bancă, fie din palme.

Poeziile cu caracter religios se predau într'un mod cât se poate de simplu:

La copii mici care nu ştiu ceti, în introducere se spune o mică istorioară în legătură cu subiectul poeziei.

In predare: Propunătorul recită poezia odată, de două ori, în întregime.

Se spune prima parte, şi copiii repetă individual sau în cor. Astfel memorează parte după parte, însă fiecare în legătură cu cea anterioară, până când s'a memorat întreaga poezie.

In aplicare: Se recită poezia, se dau sfaturi practice.

La clasele înaintate, în cari copiii ştiu ceti, li se dă textul poeziei, fie din carte, fie scris pe tablă, fie pe foi împărţite de propunător. Se explică înţelesul textului poeziei.

Propunătorul ceteşte model poezia, al cărui text copiii îl au în faţa lor.

Apoi cetesc elevii mai buni; în decursul cetirii, se fac explicările necesare şi analiza înţelesului poeziei; elevii cetesc — mai bine e să se cetească întreagă — poezia, până când o memorează. Se fac apoi încercări de a rosti poezia fără a primi textul şi la urmă, în Aplicare, se recită poezia pe din afară.

Probleme, fapte, comentarii

Credinţa. — Am înregistrat, cu bucurie şi recunoştinţă, faptul că fruntaşi laici ai vieţii noastre politice, ca dnii Gusti, ministrul actual, Goga, Duca, Vlad, Petrovici şi alţii, au scos la iveală însemnătatea mare a credinţei religioase creştine, a bisericii şi a slujitorilor ei.

In aceeaş direcţie şi-a desfăşurat conferenţa, despre *credinţă*, dl profesor Gr. Trancu-Iaşi, în vorbirea sa ţinută Duminecă la Ateneul român din Bucureşti.

Lupta, purtată pentru a stăvornici stări mai bune, mai drepte şi mai omeneşti, este izbânditoare atunci, când e susţinută de credinţă, — constată conferenţiarul, şi continuă:

După războiu, viaţa socială şi-a schimbat înfăţişarea, sufletul individului s'a transformat, însă el s'a golit de conţinutul credinţei în idealurile pentru care a luptat, rămânând astfel în voia împrejurărilor. Rezultatul: dezorientare sus, depresiune şi moarte jos. Ca să arate puterea creatoare a credinţei, invocă clipele înălţătoare când regele Ferdinand I îngenunchind la mormântul lui Ştefan cel Mare la mănăstirea Putna, a preamărit calităţile legendarului Domn: biruitor smerit, credincios devotat, drept şi slujitor al ţării prin sobrietate şi simplicitate. Astfel a putut repara stricăciunile prilejuite de duşmanii ţării acesteia.

Conferinţa a fost întreruptă de repetatele aplauze ale auditorului.

*

De pe frontul ateismului. — Noul plan cincinal al sovietelor e de notorietate publică. Conceput cu aceeaş diabolică poftă de nimicire şi constrângere a popoarelor de a le face să accepte înnotul primejdios în apele comuniste, el are de scop ca în 5 ani de zile să dee gata creştinismul pravoslavnic rus şi să alunge pe Dumnezeu dintre graniţele Rusiei.

Apreciind ridicolul intreprinderii bolşevice şi comparându-l cu planul economic cincinal, ale cărui posibilităţi de realizare au dat totuş loc la serioase îngrijorări până ce a fost dus la groapă, prevedem de pe acum că şi acesta, al doilea plan cincinal, va sfârşi tot atât de lamentabil ca cel dintâi.

Rusia mult încercată va trece acest examen, pe care nu-l dă pentru întâia oară. Ş. tocmai gândul că nu e pentru prima oară când încearcă astfel de viforniţe, ne întăreşte în prevederile noastre. Ţăranii ruşi, cari după apăsarea ţaristă îndu cită de misticismul slav, au cunoscut ororile bo şevismului, se mişcă tot mai nemulţumiţi. Şi cine ştie dacă o contrarevoluţie, ale cărei focuri pâlpâe pe culmi, nu va pune capăt aventurii înscăunate în palatul dela Kremlin...

Vântul necredinţei bate cumplit şi altundeva. Mexico, statul revoltelor şi răsturnărilor de regimuri, e cel mai nou teatru al furiei ateismului. Ne spun veştile venite din r'acolo, că generalul Rodriguez, preşedintele republicei mexicane, supărat că papa a protes at împotriva persecuţiei bisericii mexicane, a răspuns cu violenţă enciclicei de protest, iar pe nunţiul papal, care o sprijinise, l-a expulzat.

Culmea acestor prigoane e dispoziţia de batjocură prin care se impune *o taxă* pe slujbele religioase: 12 la sută asupra banilor ce se colectează la disc în biserici sub pretext că „slujbele religioase constitue un spectacol [!] ca orcare altul, şi deci trebue considerate ca simple distracţii“... Introducerea învaţământului antireligios în şcoile mexicane, va fi inaugurată în curând. Astfel ateii lucrează de zor...

Dar, ce zică zicem când o invitaţie cu caracter oficial, pornită din birourile ministerului nostru de instrucţie şi culte, îndeamnă să fie duşi şcolarii capitalei în fiecare Duminecă, în timpul sfintei Liturghii, la fundaţia „Dales“ al cărei întemeetor, după cât ştiu, e teosof...

După înşirarea acestor frânturi de suferinţe, comune creştinismului zilelor noastre, mă întrebi

---

nul tremurau pe genele lor îngreoeate, când auziră cum trosniră de sinistru sărmanele lui oase pietroase, în frângerea lor grea... Când văzură cum se sfâşie în bucăţele carnea trupului său trudnic şi cum ţâşnea ca dintr'un izvor de munte sângele lui roşu... Ear această mulţime râde, joacă şi cântă!...

Moştenitorul ţării, care ochiea hârtia şi asculta povestirea, întări îndată cu graiul său răspicat:

— Râde, joacă şi cântă mulţimea fraţilor din Alba-Iulia, căci astăzi este sărbătoarea sărbătorilor, praznicul sfintei uniri!... Se vede bine codrul des de steaguri!... Uitaţi cum joacă ardelenii!... Cum saltă crişenii!... Cum se sfarmă bănăţenii!... Cum se avântă maramureşenii!... Şi cum strigă toţi înfiorând Alba-Iulia, că se lipesc de Ţara-Mamă, cum se lipeşte copilaşul nevinovat de pieptul cald al măicuţei sale dragi!...

In fiorul acelei clipe minunate Domnul vrăjit de farmecul priveliştei cu dor dorite, duse la buzele sale tremurânde iconiţa de hârtie şi vorbi cu ardoarea inimii înviăpăiate:

— Azi, biruit-a sufletul asupra trupului, căci sufletul este dumnezeesc, ear trupul pieritor, pământesc... Azi, biruit-a tăria gândului, asupra tăriei tunului, căci gândul e veşnic, ear tunul vremelnic!... Slavă Ţie Doamne pentru harul şi ajutorul Tău cel milostiv!... Slavă nesfârşită Ţie, care nu ne-ai părăsit în necazuri, ci ne-ai întărit cu bunătate inima şi gândul, ducându-ne la isbândă!...

Buzele Doamnei murmură:

— Slavă Ţie, Părinte sfinte! Când îţi înalţi cu smerenie prinosul rugăciunii mele de mulţumire caldă pentru comoara darurilor Tale, îngăduе-mi viaţă, ca s'o închin întreagă ţării mele dragi, să fiu mamă bună orfanilor, ocrotitoarea văduvelor, mângâietoarea necăjiţilor şi ajutoare nevoiaşilor!...

Ear Moştenitorul cu gândul de făclie, cu inima de jar, cu ochii de săgeţi, îngâna cu evlavie:

— Astăzi mai mult decât oricând sântem datori să Te preamărim, Stăpâne, din toată inima cu cântarea: Cu noi este Dumnezeu, înţelegeţi neamuri şi vă plecaţi, căci cu noi este Dumnezeu!... *A. N. Abel.*

Producţiunea grâului fiind, anul acesta, foarte redusă în ţara noastră, guvernul a dispus ca la toate şcoalele cu internat (licee, seminarii teologice, şcoale normale etc.) să se consume cât mai puţină făină de grâu, şi în locul ei să se dea elevilor pâne din făină de săcară şi — mămăligă. Aceasta se petrece — într'o ţară ce se numeşte *ţara grâului*, — exportat mai mult decât trebuia. Nădăjduim că nu vom ajunge la mai rău.

așa pentru mine: Oare lupta împotriva ateismului nu va forța împreunarea tuturor bisericilor creștine într'un mare *tot*, pe care nu l-a realizat nici una din încercările de unire de până acum?

Gr. T. M.

*

Problema păcii. La tribuna vieții politice se agită problema păcii. Sufletul omenesc, sătul de alergare pe drumurile croite de mentalitatea născută din cenușa însângerată a războiului, caută liniștea domolitoare de patimi, caută pacea renăscătoare de simțăminte cucernice, pacea reintegrării în Dumnezeire.

Felul însă de a garanta pacea, prin armonizarea intereselor *economice* și prin *dezarmare*, nu duce la scop.

Ludovic Naudeau, într'o lucrare a sa, *La guerre et la paix*, a adunat opiniunile celor mai eminente personalități politice și științifice asupra acestei chestiuni. Toate opiniunile lor sânt identice prin ideea ce o încorporează: Sânt probele neputinței forțelor raționale ale minții omenești de a orienta și conduce omenirea pe drumul păcii după care oftăm.

Pacea nu este realitate exterioară, ci interioară. Nu armonizarea intereselor economice ni-o poate aduce, ci armonizarea intereselor spirituale. Nu dezarmarea tehnică, ci dezarmarea sufletului de pasiunile rele ce-l stăpânesc. Nu pacea oamenilor o dorim, ci *pacea lui Dumnezeu*. Numai la lumina eternă a acestei păci se poate lucra la desăvârșirea vieții pământești.

De această pace noi am luat cunoștință prin Mântuitorul Hristos: «Pace las vouă; nu precum lumea dă, eu dau vouă» (Ioan 14, 27). Pentru pace a venit El în lume. Căci sufletul omenirii atunci, ca și acum, după pace însetа.

Fără Hristos lumea nu va avea pacea. Idealul pacifist, pentru care luptă oamenii, este iluzoriu. Ni-o spune Gustav Le Bon: «Venerăm idealul pacifist; dar îl consider irealizabil, azi *fără putere contra pasiunilor și răutății ce sbuciumă națiunile*».

In fața scepticismului general, tot metoda *creștină* rămâne valabilă în găsirea mijloacelor pentru câștigarea și menținerea păcii.

O încreștinare a conștiințelor, prin credința în Dumnezeu, o înarmare sufletească, prin iubirea lui Hristos, și o hotărâre fermă, la muncă, în nădejdea mântuirii, eată singurele idei forțe care dau și garantează pacea.

Pr. C. Zoican.

*

Copiii! — Reducerea numărului copiilor în familie, este problema ce dă de gândit tuturor celor ce lucrează pentru viitorul mai bun al unui popor.

Răul, care s'a ivit de multă vreme în satele bănățene ale țării, n'a cruțat nici satele ardelene locuite de sași. Știutori de primejdia ce-i amenință, conducătorii sașilor au început, mai ales în anii din urmă, propagandă întinsă pentru a combate răul atât de răspândit. Un mijloc de combatere, poate cel mai cu efect, este ca însăși *femeea* să se adreseze femeilor. Lucrul acesta s'a încercat într'o reuniune de femei săsești.

In toamna anului curent, cu prilejul adunării unei astfel de reuniuni în părțile Sebeșului, din județul Alba, soția unui preot săsesc a ținut femeilor adunate o prelegere mai lungă, arătând responsabilitatea lor în munca ce privește viitorul poporului, din care fac parte.

Cuvintele preotesei au fost adevărat eveniment pentru toți ascultătorii și ascultătoarele din adunare. Vorbea o femee către femei, o mamă către mame, — întreg auditorul, impresionat adânc, a aprobat expunerile temeinic motivate ale acestei femei însuflețite care glăsuea la inimă despre misiunea femeilor în viața omenească, spunându-le că reducerea numărului copiilor însemnează mare *păcat*: împotriva corpului, împotriva poporului și, înainte de toate, împotriva lui Dumnezeu.

Constatările și îndemnurile rostite au dat mult de gândit persoanelor întrunite la această prelegere înțelept alcătuită.

Rămâne să se încerce asemenea propagandă și în alte locuri, bântuite de acelaș mare păcat.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. *Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru NICOLAE a plecat în 29 Noemvrie la București spre a participa la ședințele Sfântului Sinod. I. P. S. Sa s'a întors din capitala țării în 3 Decemvrie la reședința Sa.*

Ședință festivă. Societatea academică «Andrei Șaguna» a studenților teologi din Sibiu, conform cinstitei datini a serbării patronului, a ținut, în seara zilei de 29 Noemvrie, tradițională ședință festivă. După cuvântul de deschidere, rostit de profesorul N. Popoviciu, au urmat celelalte puncte din programul ședinței: o disertație, recitări, potrivite ocaziei, și piese corale executate corect de corul studenților sub conducerea profesorului N. Topolog. Ședința festivă, a fost asistată de P. S. Sa Arhiereul vicar Vasile, întreg corpul profesoral și un însemnat număr de reprezentanți ai elitei sibiene. La urmă a luat cuvântul P. S. Sa Arhiereul Vasile, insistând asupra însemnătății serbătoririi patronului societății, Mitropolitul Andrei Șaguna. Astfel de comemorări ale marilor înaintași, sânt totdeauna un bogat izvor de inspirație și orientare spre alte zări, mai ales astăzi.

Conferența publică de Duminecă seara, a patra în ciclul celor ținute în sala prefecturii județului Sibiu, a dat prilej sibienilor să asculte cuvintele dlui profesor universitar dela Cluj, *Petre Sergescu*, la întrebarea: Cum socoteau înaintașii noștri? Conferențiarul, în expunerile sale atrăgătoare chiar și pentru ceice se interesează prea puțin de știința numerelor, a stăruit asupra unor momente din istoria matematicilor, arătând în grăitoare pilde valoarea epocală a descoperirilor datorite matematicienilor, ca resultate obținute pe urma celor mai mari sacrificii de energii omenești. Vii aprobări au acoperit cuvintele calde ale oratorului profesor.

Aviz. Având în vedere că demersurile făcute de „Uniunea foștilor internați și întemnițați politici din Ardeal", în favorul acestor martiri pentru neam și țară, au întâmpinat atențiunea binevoitoare la forurile în drept, — pentru ca să se poată alcătui tabloul tuturor foștilor internați și a întemnițaților politici, din cursul războiului, precum și dinainte de războiu, toți cei interesați sânt rugați să-și comunice de urgență datele personale la adresa dlui Dr. Sebastian Stanca, consilier eparhial, Cluj, str. Iuliu Maniu Nr. 31.

Darul pentru virtute. Începând cu anul 1933, Academia Română va da, ca premiu, la fiecare doi ani, o sumă de bani, din fondul alcătuit de Alexandru Spiridon Mavrogheni din Atena, un vechi boer grec care, purtând dragoste pentru România, a lăsat prin testament un fond în scop, ca din venitele sale să se premieze o persoană sau familie săracă, cunoscută prin făptuiri creștinești de devotament, sau prin jertfe către deaproapele său. Această persoană sau familie trebue să locuească în București, sau în împrejurimi. Premiul se va conferi, conform destinațiunii sale, numai acelora, a căror moralitate și viață de buni creștini, este recunoscută.

Pomii de Crăciun s'au obișnuit să-și facă apariția și în casele creștinilor ortodocși, dela orașe în deosebi. Trecând, în preajma sărbătorilor de Crăciun, în pietele ardelene, te cuprindea o mare jale la vederea sutelor și miilor de brăduleți, tăiați din păduri și codri, și aduși spre vânzare, ca să producă pe câteva clipe o bucurie familiară, și apoi în curând să fie dați flăcărilor. Inspectoratul silvic, din capitala Ardealului, s'a hotărât în sfârșit să vie în apărarea sărmanilor brazi, meniți să fie sacrificați înainte de vreme, și a luat măsuri, prin care se oprește negustoria pomilor de crăciun. — Numai de-ar și avea efect măsura luată la Cluj, oprind, sau cel puțin reducând în mare grad, stârpirea tinerilor brazi ai pădurilor, care au trebuință de-a fi ocrotite mai mult, decât s'a obișnuit până acum.

ȘTIRI LOCALE

Parastas. Reuniunea meseriașilor români din Sibiu ține parastas în catedrala din Sibiu, Marți în 6 Decemvrie a. c. [sf. Nicolae] pentru odihna sufletului răposatului în Domnul, Nicolae Cristea, fost asesor consistorial și prezident de onoare al Reuniunii, din prilejul împlinirii a 30 ani dela decedare. — Membrii reuniunii sânt rugați să participe. *Comitetul.*

Dela comitetul Societății femeilor ort. din Sibiu. In ultimele sale ședințe, sub conducerea dnei prezidente Eugenia Tordășianu, comitetul Societății femeilor ortodoxe din Sibiu a elaborat un plan de nouă activitate religioasă și caritativă, pe care urmează s'o înfăptuiască în earna acestui an. Societatea și-a inaugurat seria realizărilor sale, prin înființarea unei *cantine* la care se ofere masă *gratuită*, de-ocamdată peotru zece eleve sărace dela liceul „Domnița Ileana" din localitate. Pentru susținerea acestei cantine doamnele ortodoxe din Sibiu au hotărât ca la toate ceaiurile *familiare* ce se vor da în timpul iernii participantele să contribue cu o taxă de câte 10—20 Lei. Odată cu sporirea mijloacelor materiale, Comitetul va mări și numărul elevelor care beneficiază de masă gratuită la cantina Societății. — Societatea se ocupă în acelaș timp de adunarea mijloacelor necesare pentru ajutorarea săracilor de sfintele sărbători ale Crăciunului. — Un alt gând al doamnelor organizate în această societate este, de a pregăti covoare pentru catedrala mitropolitană, covoare menite să fié o podoabă a bisericii, și scut totodată împotriva frigului.

Se aduce la cunoștință din partea primăriei: *carnetele de identitate* pentru alegerile *comunale* pot fi ridicate gratuit zilnic în orele de oficiu dela 8—13 a. m. la primărie, strada Mitropoliei 2, ușa 21. Alegătorii și alegătoarele cari au primit în anii trecuți carnetele de identitate, sânt invitați a se prezenta la acest birou pentru înscrierea în carnet a *Nrului din lista electorală* modificată.

CARȚI ȘI REVISTE

Revista Teologică. A apărut Nr. 10—11 din 1932 cu următorul cuprins: Nicolae Vonica: O ctitorie ardeleană în Dobrogea. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul și cultura modernă. Prot. Vasile Gan: Un capitol de omiletică. Prof. Nicolae Neaga: Luptătorul divin. Prot. A. C. Cosma: „Unul la holda sa și altul la negustoria sa". Ștefan Meteș: Note despre zugravii bisericilor române în veacul al XV—XIX-lea. H. P. P.: Din Rusia roșie. Arhim. P., N. C., Pr. Il. Mișcarea literară: Brazde în ogorul ortodoxiei. Pentru tron și țară. Modificarea legii de organizare a Bisericii noastre. Concordanță a Noului Testament. Neclintita încredințare, sau scurtă pășire împotriva ateismului. Tipic bisericesc. Atacul Regelui Carol Robert contra lui Basarab cel mare. Die Tytenklage im A. T. Dicționar român-ebraic. N. P. și Neculce: Cronică: Comemorarea centenară a profesorului Ioan Popescu. Congresul național-bisericesc. Congresul „Astrei". Cercul de studii social creștine. Adunarea generală a asoc. clerului „A. Șaguna" — Secția Arad. N. C.: Note și informații.

Nr. 284/932 prot. (76) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia **Șura-mare**, cu filia **Hamba** — prin renunțare — din protopopiatul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Salarul dela stat, conform coalei B.

b) Sesiune parohială: 16 jugăre fânaț, 4 jugăre arător.

c) ½ ferdelă grâu, ½ ferdelă porumb de familie.

d) Stola statorită uzitată.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Sibiu în termen, și candidații se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Sibiu, la 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Sibiu în înțelegere cu cons. parohial.

Emilian Cioran
protopop.

Ad Nr. 189/1932 (78) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Brănişca,** protopopiatul Ilia, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în „Telegraful Român",

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat, conform coalei B.

2. Folosinţa sesiei parohiale de 12 jug. pământ arabil cl. I.

3. Birul parohial câte 20 litri porumb sfărmat dela cca 150 familii.

4. Venitele stolare uzitate în tract.

Se menţionează, că până la 1 Aprilie 1933, văd. decedatului preot beneficiază de jumătate parte din toate venitele din parohie.

Reflectanţii îşi vor înainta petiţiile în terminul cerut of. protopopesc, având voie a se prezenta în parohie, cu prealabila încunoştiinţare a acestui oficiu, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Ilia, la 9 Noemvrie 1932.

In înţelegere cu Consiliul parohial:

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 525/1932 (75) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a II-a din **Tilişca**, parohie de clasa I-a din protopopiatul Sălişte, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

Salarul dela stat.

Stola obişnuită în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat, şi candidaţii se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, pentru a fi cunoscuţi de parohieni.

Sălişte, la 25 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Sălişte.

Dr. Dumitru Borcia
protopop.

Nr. 581/932. (77) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Scoreiu**, protopopiatul ortodox român Avrig, în baza ordinului Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din 4 Octomvrie 1932 Nr. 7257 B se publică un nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

2. Venitele stolare uzitate în parohie.

Doritorii de-a ocupa acest post de paroh au să-şi trimită cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc în Arig (poşta Avrig, judeţul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual a celebra şi a face cunoştinţă cu poporul şi poziţia locului.

Avrig, 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig, în înţelegere cu cons. parohial.

Ioan Cândea
prootpop.

Nr. 9151/1932

Concurs repetit

Văzând raportul cu Nr. 609 din 23 Noemvrie c. al oficiului protop. Agnita, pentru întregirea parohiei **Ţichindeal**, de cl. III se publică concurs repetit, invitându se candidaţii îndreptăţiţi a înainta cererile de concurs în termin de 15 zile la oficiul protop. Agnita.

Doritorii de a concura se vor prezenta în parohie spre a celebra, respective predica şi a cunoaşte pe parohieni.

Consiliul arhiepiscopesc.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. **„Tatăl-Nostru"** 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. **„Plângerile lui Ieremia"...** Lei 25
3. **„Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii"** Lei 17
4. **„Cântarea Cântărilor"** Lei 28

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se pot procura publicaţiile următoare:

Biserica Neamului şi drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul şi Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Lei 40, (poşta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur şi Voicuculescu, cu 80 lei (spese poşt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poşta).

Liturgica bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavschi, şi de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poşta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poşta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii şi aurit. Lei 450.

Cântări funebrale, pentru cor de bărbaţi, de A. Sequens. Lei 30 (şi 12 Lei poşta).

Viaţa lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (şi 15 Lei poşta).

Confesiuni şi Secte, de arhiereul Gr. Leu Botoşăneanu. Lei 120 (şi 10 Lei poşta).

Mic Dicţionar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoş. Lei 120 (poşta 10 lei).

Frumoasa din Nor, şi alte poveşti, de E. Hodoş. Lei 60 şi porto 10 lei.

Dicţionarul enciclopedic ilustrat, de Candrea şi Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100.

Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.

Tâlcuirea sfintelor taine, de acelaş. Lei 15.

Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de acelaş. Lei 25.

Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii, de acelaş. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notiţe despre întâmplările contimporane, de Ioan cav. de Puşcariu. Lei 100 (şi 15 Lei porto).

Memoriile lui Andrei Şaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sftei Treimi din Braşov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Introducerea în sfintele cărţi ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

A apărut şi se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Crestin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1933

Al 82-lea dela apariţie

Cu bogată şi aleasă materie şi cu ilustraţiuni

Calendarul, pentru anul 1933, conţine următoarele:

Reprivire asupra anului precedent. Ştiri şi fapte: Sinodul permanent. — Raport în persoană la centru. — Pentru hirotonire. — Se va reface. — O rugăciune. — La 50 de ani. — Conferenţă de episcopi. — Fabrică de luminări. — Biserica Sfintei Treimi din Braşov cetate. — Despărţire după 12 ani, nou partid. — Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu. — Pelerinaj la Ierusalim. — Cerc de studiu social-creştine. — Statusul. — Oastea Domnului. — Moartea episcopului Iacov şi Justinian. — Alt guvern. — M. S. Regele în Sibiu. — Jamboreea. — Învăţământul religios-moral. — După 500 de ani. — Congrese. —

Noaptea sfântă, versuri.
Multe sânt minunile Tale.
Un orator.
Domnul i-a chemat întru ale Sale, în amintirea răposaţilor preoţi.
Isus prin grâu, versuri.
In ţara unde se tăgăduieşte Tatăl.
Mama. Monahul, versuri.
Preotul.
Juruinţă.
«Nu, nu-l ştiu pe el»!
Zori de primăvară.
Cămătar cinstit.
Isus şi tâlharul.
Cine are dreptate?
Banul altuia.

Fel de fel: 1. Dăruitorii. — 2. La ce sânt buni. — 3. Teamă de prisos. — 4. Multă carte! — 5. Cuvânt cu tâlc.— 6. Ce este comunismul? — 7. Izvorul. — 8. Un mic cusur. — 9. Intâi dovada. — 10. Suvenire şi semeţie. — 12. Hrăpăreţul. — 13. Conversiunea. — 14. Răspuns.

Glume.

Târgurile.

Anunţuri diferite ş. a.

Chipuri: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. — Octavian Goga. — Ioan Popescu. — Oastea Domnului, în adunarea dela Sibiu, cu fanfara dela Orăştie şi alte vederi. — Biserica dela Cioara. — Capelă-monument.

In celelalte părţi ale Calendarului se află: Cronologia, zilele şi lunile de peste an, mersul vremii.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic *(Şematismul)* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia şi Sibiu, cu «Evidenţă» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheţi şi învăţători.

Preţul: 50 Lei

Plus porto poştal Lei 10, şi sânt a se trimite înainte prin mandat poştal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, li se dă rabat

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 10 Decemvrie 1932 Nr. 78—79

BIBLIOTECA CE... ARHIVA ... SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vinerea

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cuvântarea

rostită de I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE al Ardealului în ședința festivă dela 1 Decemvrie 1932 a Senatului român

(După notele stenografice)

„Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa".

Cu aceste cuvinte cu cari întâmpinăm luminatul praznic al Invierii Domnului, salutăm noi și ziua de 1 Decemvrie, căci pe ea a ales-o Domnul să fie pentru noi, românii de dincolo de Carpați, ziua mult așteptată a desrobirii și dreptății, a unirii și a învierii — și prin urmare ziua mare și sfântă de bucurie a întregului nostru popor românesc.

Și de câteori ni s'ar părea c'am fi obosit cât de puțin în urmărirea destinațiunii noastre ca popor, decâteori piedeci și greutăți ni se vor rostogoli în cale, de atâtea ori să ne întoarcem cugetele la acea măreață zi, ca să sorbim din lumina și din entuziasmul ei forțe proaspete și nebiruite, duh de înțelepciune și putere, duh de înțelegere și de iubire frățească între toți conducătorii și între toți fiii neamul nostru.

O înțeleaptă și veche vorbă ne spune că o împărăție se poate păstra numai prin aceleași virtuți prin care a fost întemeiată. Ori, scumpa noastră Românie a fost clădită în deosebi prin aceste două puteri: **prin unire și prin jertfă,** *— prin acea admirabilă unitate sufletească a neamului, care, sfidând nedreptele granițe despărțitoare, s'a păstrat neștirbilă dela Nistru până la Tisa, și prin acel înalt spirit de jertfă de care poporul nostru a dat nenumărate dovezi în toată bună vremea.*

Cuvine-se ca recunoscătoarea noastră aducere aminte să se îndrepte astăzi către toți eroii cunoscuți și necunoscuți, către toți mucenicii neamului cari, deoparte și de cealaltă a Carpaților, au adus jertfa prin care ne-au răscumpărat mântuirea și ne-au hărăzit soarele libertății și al unirii de astăzi.

Binecuvântată să fie îndeosebi memoria celor 800.000 de frați ai noștri cari cu prețul vieții lor ne-au isbăvit din greaua noastră robie multiseculară [Aplauze puternice].

Pe veci neuitată va rămânea recunoștința noastră către gloriosul Rege-liberator Ferdinand I. [Aplauze, întreg Senatul se ridică în picioare]. *Inaintea jertfei lor și a Lui, cu o cucernică emoție și cu profundă evlavie ne plecăm astăzi genunchii și sărbătorește ne legăm în conștiințele noastre că le vom păstra întreagă moștenirea* [Aplauze prelungite].

Intre aceste nobile simțăminte, noi astăzi, în inimile noastre nu putem face loc urei și dușmăniei. Astăzi e ziua mărturisirei pe față și de aceea vrăjmașilor noștri cu gânduri revizioniste, le spunem răspicat în auzul lumii întregi, ca și înainte de aceasta cu 14 ani, în cetatea lui Mihai: procesul istoric dintre noi s'a încheiat, sentința a fost adusă definitiv la Alba-Iulia și, inapelabilă cum este, a fost sancționată de neînduplecata voință a întregului popor românesc [aplauze puternice] *și binecuvântată de Dumnezeu care poartă grijă să se realizeze dreptatea sa cea eternă între popoare. Și să luați aminte că statul nostru național nu-i alcătuit din petice, ca să se destrame la cea dintâi suflare de vânt, ci este un organism unitar și viu, trăind prin conștiința de sine și de misiunea sa în lume a întregului nostru popor.* [Aplauze puternice].

Precum în zile grele, de sub povara lanțurilor robiei, biserica strămoșească i-a spus iubitului ei popor credincios cuvântul de încurajare desprins de pe buzele Mântuitorului: «Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, dar sufletul nu pot să-l ucidă» — tot astfel și astăzi această biserică, care se simte una cu poporul ei, îi spune: Fii tare, iubitul meu popor românesc, încrede-te în Dumnezeu și în dreptatea Lui!

Acesta este omagiul pe care sfânta noastră biserică ortodoxă română îl aduce, prin rostul meu, din încredințarea Sf. Sinod, slăvitei zile de 1 Decemvrie. Impărtășind binecuvântările ei asupra întregului nostru popor și înfățișând devotamentul ei neclintit către Tron, zicem cu un gând și cu o inimă:

Trăiască Regele! Trăiască Țara!

[Unanime aplauze prelungite, întreg Senatul se ridică în picioare, ovațiuni].

Ne trebue suflet

Vorbim de stările spirituale ale publicului românesc.

Ne aducem aminte cu ce avânt de însuflețire am primit venirea României la noi, și alipirea noastră la România. De chiotele vesele răsunau dealurile și văile Carpaților. Nu era colț de țară unde să nu se manifeste culmea bucuriei.

Era natural. O iarnă lungă când ne părăsește, lumea resuflă ușurată și binecuvântă darurile primăverii. Și *primăvară* era pentru noi toamna anului 1918, cu zilele prime ale anului ce i-a urmat. Jugul apăsătorilor ne ținuse în amorțire lungi veacuri, cum ține iarna câmpul amorțit. Ne-am bucurat de libertatea dobândită de a fi noi stăpânii sorții proprii.

Dar, precum după desghețul de primăvară de multeori cade bruma pe câmp și-i nimicește podoabele, așa și după bucuria dela început ne lovește greul vieții, care din ce în ce sporește și ne descurajază...

Poporul nostru, creștin și evlavios, *e tot mai mult scos din ogașele sale bune și din tradiția la care ține mult.*

Noii profeți, care de care, s'au întrecut pe sine în a croi planuri mari, în a căutà să arate viitorul în colori strălucite, momind lumea, ca să ajungă ei la cârmă.

Mulțimea s'a lăsat sedusă de vorbe, a început a se desbină în partide și a luptà cu patimă contra celor din grupările contrare. — In vremea aceasta, dujmanii din afară ne săpau la temeliile țării, ear în timpul din urmă deveniră tot mai temerari: Să ni se desfacă țara, — cer ei — căci nu sântem vrednici de ea, n'o știm *cârmui*.

Aici ne duc desbinările. Aici ajungem, luându-ne după francmasoni și ateiști...

Contrarii religiei n'au creiat și n'au susținut țări. Ireligiositatea destramă, nu zidește. Prin legi greșite o desorientare deplină a pus stăpânire asupra sufletelor.

Mai ieri am dat, să zic, o bancnotă vecinului, să se ajute în necazurile sale; azi îmi trebue suma și o cer îndărăt dela vecin. «*Nu se poate! îmi răspunde. Ne aflăm în conversiune, și nu trebue să plătim nimic până peste 20—30 ani, dar și atunci jumătate suma, căci plugarii sânt scutiți prin lege*». Inzadar te rogi. Răspunsul definitiv e: «pentruce mi-ai dat bani, dacă nu poți așteptà după terminul de plată ce-l hotărește legea?». De multeori trebue să păsească la mijloc vecinii, ca să nu-și repună viața debitorii și creditorii cari se iau la vorbă din cauza datoriilor. Odinioară, nu e de mult de atunci, *încrederea* domneà în popor. Nu se compuneau atâtea zapise, cu sute de

timbre ca azi. *Cuvântul* dat nimenea nu şi-l retrăgeà. Acum se scriu zapise, se pun cavenţi şi martori, — şi apoi actele să tălmăcesc şi răstălmăcesc.

Dacă vrem să trăim, trebue să sfârşim neapărat cu politica destrămărilor. A sosit vremea refacerii. Inaintaşii noştri au luptat cu greul iernei, în care i-au aruncat despoţii. Au suferit lanţuri şi robie, întăriţi de legea strămoşească. Noi ne nimicim prin nesocotinţa noastră, *când nu ştim spune VETO acolo unde trebue şi când ne lăsăm mânaţi de curente rele şi primejdioase.*

Sântem ameninţaţi dinafară, în meetinguri şi gazete, dujmanii noştri ne pregătesc din nou robia de care ne-a mântuit anul Domnului 1918. Dându-ne seama de cele ce pot urmà, *s'a trezit în sfârşit conştiinţa românească.*

Reacţionăm atacurilor. Reacţionarea noastră dovedeşte simţ de solidaritate. Când vom fi solidari, de nimic nu ne temem. Solidaritatea ne duce totdeauna la Dumnezeu, dacă procede din râvnă nobilă, căci unde sânt doi sau trei adunaţi în numele lui Isus Hristos, şi Mântuitorul este de faţă.

Adunările de protestare, în scop nobil s'au făcut. Deci şi Hristos în ajutorul *nostru* vine, şi va venì şi mai mult în viitor, perzistând noi în urmărirea scopului nobil şi sfânt.

Unde e voinţă bună, vine şi ajutorul dumnezeesc.

Acest *nou suflet* îl doresc eu n e a m u l u i românesc în preajma sărbătorilor Naşterii Mântuitorului.

Prot. *Vasile Gan.*

Nr. 9460.

Circulare

către toate Oficiile protopresbiterale şi parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Apropiindu-se praznicul Naşterii Domnului, Vă învităm întruniţi de urgenţă organizaţiile Sf. Gheorghe ale tinerimii adulte din parohii, pregătindu-i pentru învăţarea colindelor din ajunul Crăciunului.

In localităţile, unde tineretul nu colindă, ci pregăteşte de sărbători coruri şi producţii teatrale în şcoală, să se ceară permisiune din bună vreme pentru asemenea producţii.

Parohiile şi consiliile parohiale să pună în vedere tineretului să se abţină de la petreceri incompatibile cu sfinţenia praznicului Naşterii Domnului. Sânt interzise petrecerile cu beuturi spirtuoase pentru tinerimea din Soc. Sf. Gheorghe. Unde tineretul obişnueşte să colinde în ajunul Crăciunului, darurile primite dela credincioşi se vor capitaliza la fondul societăţii. Tot astfel şi venitul producţiunilor teatrale ale tineretului.

Despre aceasta se va raporta aici pe calea oficiilor protopopeşti până la 15 Ianuarie 1933.

Sibiu, 7 Decemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 9459/1932 Bis.

Apropiindu-se praznicul Naşterii Domnului, Vă învităm să convocaţi de urgenţă Societatea femeilor ort. din parohii şi a pornì între credincioşi strângerea de danii pioase pe seama văduvelor, orfanilor şi a nevoiaşilor din parohie, spre a le distribuì din prilejul sărbătorilor.

Consemnarea acestora, precum şi a daniilor ce se vor distribui, să se înainteze aici pe calea oficiilor protopopeşti până la 15 Ianuarie 1933.

Sibiu, 7 Decemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Ziua onomastică

— a I. P. Sf. Sale Mitropolitului Nicolae —

Praznicul sfântului mare ierarh Nicolae s'a ţinut în centrul Arhiepiscopiei cu multă cucernicie şi obişnuită solemnitate.

Serenada clericilor

In presara zilei s'a prezentat la rezidenţa mitropolitană corul academiei teologice „Andreiane", executând cântări alese, sub conducerea părintelui profesor Nic. Topolog; iar prin rostul studentului Vasile Stancu s'au adus înaltului prelat respectuoase urări de bine, asigurându-l că atât în timpul cât vor fi studenţi, cât şi după aceea se vor ataşa cu fiască dragoste părinteştilor sfaturi arhiereşti.

I. P. S. Sa mulţumeşte pentru călduroasa manifestare. Arată clericilor, că astăzi, mai mult ca ori când, lumea face apel la lumina bisericii; motiv, din care îndeamnă pe toţi studenţii la o cultură cât mai temeinică creştină.

Serviciul divin

Sfânta liturghie a fost celebrată în catedrală de P. S. Sa arhiereul Vasile, cu mare asistenţă, ear răspunsurile liturghice le-a dat corul mixt al catedralei, sub conducerea prof. T. Popovici.

Predică a rostit părintele Gh. Secaş, arătând faptele sfinţitoare ale vieţii unui om, cum s'a străduit să fie sfântul ierarh Nicolae.

La finea sfintei liturghii Prea Sfinţitul arhiereu Vasile a rostit o rugăciune de mulţumită şi cerere către Cel Atotputernic pentru îndelungă viaţă, pace şi sănătatea I. P. S. Sale Arhiepiscopului şi Mitropolitului nostru.

La reşedinţă

După terminarea serviciului divin, s'au prezentat la reşedinţă, în frunte cu P. S. Sa arhiereul Vasile, consilierii arhiepiscopeşti şi mitropolitani, profesorii Academiei teologice, profesorii şi profesoarele şcoalei normale „Andrei Şaguna" şi ai celorlalte institute de învăţământ, şefii autorităţilor civile, conduşi de prefectul Dr. Coriolan Ştefan, Comitetul central al Asociaţiunii reprezentat prin dnii Dr. Gh. Preda, Dr. Ilie Beu, Dr. Vas. Bologa, S. Ţeposu şi un număr mare de intelectuali mireni.

In numele celor prezenţi, P. S. Sa arhiereul Vasile, a adresat I. P. S. Sale omagiale urări din prilejul zilei onomastice, urări de bine pornite din neclătită şi înţelegătoare iubire şi stimă către Capul sfintei noastre biserici dreptmăritoare din Ardeal: «Fii mereu, Inalt Prea Sfinţite, povăţuitorul nostru spre culmea idealului creştin, spre care ne chemi prin cuvânt şi faptă. Toţi credincioşii din cuprinsul mitropoliei noastre, — şi nu mă sfiesc să spun că şi dreptmăritorii creştini cari nu stau direct sub oblăduirea I. P. S. Tale, — în ziua de astăzi au cugetul îndreptat către I. P. S. Ta şi te cuprind în rugăciunile lor cu iubire şi devotament. Dumnezeu prin harul Său să-Ţi dăruească încă mulţi şi fericiţi ani de binecuvântată păstorire».

Dl prefect, Dr. Coriolan Ştefan, a prezentat înaltului prelat felicitările guvernului şi ale populaţiei judeţului Sibiu.

La finea vorbirilor I. P. S. Sa răspunde prin calde cuvinte, a căror cuprins îl redăm, pe scurt, în următoarele:

Vă mulţumesc din inimă pentru urările atât de calde ce le-aţi exprimat cu ocazia zilei mele onomastice. Aceste urări le consider ca urmarea legăturii sufleteşti ce-a existat totdeauna între turmă şi păstor, legătură cu care biserica noastră a putut să facă faţă greutăţilor vremii.

Vă asigur că n'am în suflet o mai vie dorinţă decât ca, prin ajutorul lui Dumnezeu şi al colaboratorilor mei, să stau totdeauna în misiunea idealului celui mai înalt şi sfânt.

Biserica este instituţia chemată să lumineze sufletul neamului nostru. Nori negri plutesc ameninţători la un pas de graniţa dinspre răsărit a ţării, şi preocupările noastre de toate zilele abia ne lasă să ne dăm seamă de această primejdie. Nu văd altă apărare, în faţa acestei primejdii, decât singură concepţia creştină, pe care s'o putem opune cu speranţă de izbândă.

Ne găsim, în mijlocul acestei lupte, între două concepţii cu totul opuse. Rolul bisericii se impune cu necesitate mai mare decât ori când altădată. Iată de ce vă rog, ca Domniile Voastre, cu înţelegerea ce-o aveţi pentru idealul creştin, să daţi pildă de alipire neţărmurită către sfânta noastră biserică. Aşa interpretez dragostea D-Voastră exprimată la acest prilej, nu atât modestei mele persoane, cât sfintei biserici pe care o păstoresc.

Dumnezeu să ne ajute tuturora! Domnul să Vă binecuvinteze!

I. P. S. Sa a primit în cursul zilei urările armatei din garnizoana Sibiu, prezentate din partea dlui General V. Economu, Comandantul Corpului VII Armată, însoţit de mai mulţi domni ofiţeri superiori, — precum şi un mare număr de scrisori şi telegrame de felicitare din întreaga ţară. —

Asociindu-ne acestor sincere şi fieşti manifestaţii, rugăm pe bunul Dumnezeu ca pe I. P. S. Sa, să-l ţină întru mulţi şi fericiţi ani, spre propăşirea în cele bune şi frumoase a clerului şi poporului nostru!

P. S. Sa Episcopul Roman al Oradiei

— a împlinit vârsta de 80 ani —

Prea veneratul arhiereu dela frontiera de vest a patriei române, P. Sf. Sa episcopul *Roman*, care se bucură de generală stimă şi admirare atât în cercuri bisericeşti, cât şi în cele mireneşti din toată ţara, a împlinit anul acesta, în ziua marelui ierarh Nicolae, opt decenii de viaţă.

Dăruit dela Dumnezeu cu preţioase şi rari podoabe sufleteşti, a muncit şi a suferit, ca preot în toată vremea, ca profesor, ca om politic, ca scriitor, picurând în zile de mărire şi în zile de ispitire, idei şi îndemnuri izvorâte mereu din bătrânească înţelepciune şi din nesfârşită şi creştinească bunătate de suflet.

Neamul românesc, împreună cu biserica sa, se simte mândru şi fericit în faţa luminoasei figuri a celui ce a atins vârsta patriarhală, a martorului şi înfăptuitorului de fapte istorice, a celui ce a plătit cu semnul muceniciei evenimentul desrobirii fraţilor săi prigoniţi.

Fericită este eparhia renăscută în Bihor, care l-a înălţat în scaunul ei vlădicesc, ca pe unul din neclintiţii străjuitori la hotar de ţară!

Cel Atotputernic, în hotărârile sale necuprinse de mintea omului, să păzească şi mai departe pe sărbătoritul chiriarh, spre bucuria obştei credincioşilor noştri de pretutindeni.

Intru mulţi şi rodnici ani, Stăpâne!

Organizaţi Oastea Domnului

Sfatul catihetic dela Sibiu

Secţia Sibiu a Asociaţiei clerului «Andrei Şaguna» a voit să facă din adunarea ei generală dela 24 Noemvrie 1932 «o zi de lucru», nu de «paradă», şi la urmă s'a constatat că a fost o zi de înălţătoare sărbătoare, la care Inalt Preasfinţitul Arhiepiscop şi Mitropolit s'a văzut din nou profesorul animat şi înţelept la cursul Său de catihetică de pe vremuri, încunjurat aproape de aceiaşi elevi. Ziua aceasta plină de înălţare sufletească, spontan izbucnită, îndrăznesc să o numesc o zi frumoasă rară. Cei vreo optzeci preoţi-delegaţi ai despărţămintelor prezenţi nu cred, că o vor uita vreodată. Deşi solemnă prin tonul ei, pornind dela sfânta liturghie servită de I. P. S. Sa cu sobor de preoţi, cu predica păr. Scorobeţ, — care accentuiază necesitatea de a «urca» şi preoţimea noastră tot mai des la centrul eparhiei pentru a se înviora cu puteri nouă, — şi cu invocarea Duhului sfânt, şi până la fine, s'a caracterizat printr'o atmosferă de prietenie, intimă, familiară. Dispăruse distanţa dintre oameni, şi buna dispoziţie sufletească şi însufleţirea I. P. S. Părinte s'a strecurat ca un balsam binefăcător în sufletele celor ce au luat parte. Dar a fost zi rară şi prin rezultatele, la care s'a ajuns.

Adunarea s'a ţinut în aula academiei teologice «Andreiane».

După cuvântarea de deschidere a părintelui E. Cioran preşedintele secţiei, care spune, că ceeace se face azi e numai începutul marei probleme a catehizaţiei, într'o luminoasă şi caldă cuvântare, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae fixează în linii largi problema catihetică arătând, că viaţa doreşte un ideal nou, duh nou, lumină nouă şi prin urmare se impune un ideal nou pedagogic, un nou fel de educaţie în şcoală, ţesând în jurul acelei idei fundamentale şi rezolvind în chipul cel mai norocos o mulţime de chestiuni, care privesc sufletul omenesc şi idealurile pedagogice de azi şi de până acum, raportul dintre biserică şi stat în chestiuni de învăţământ religios, foloasele care le câştigă statul şi societatea în vremuri de grea cumpănă cum sânt ale noastre, cere binecuvântarea Domnului pentru lucrările îndrumate. După salutul P. S. S. Păr. Episcop Vartolomeiu şi al delegaţiei de trei preoţi olteni (preşedintele societăţii Renaşterea, protoiereul de Jiu şi directorul şcoalei normele din T.-Jiu P. Dănău) şi după cuvântarea dlui inspector şcolar primar P. Petrescu, care aprobă justele constatări pedagogice ale I. P. S. Sale, se trece la programul zilei. Protopopul Gh. Maior, profesor de religie la şcoala normală «A. Şaguna» Sibiu, ceteşte conferinţa «Preotul în şcoală», arătând ce trebue să ducă în şcoală preotul-catihet: ideal nou, lumină noua, atitudine creştină, — care să emane firesc din concepţia lui creştină despre lume şi viaţă, din psihologia cu suflet creştin, şi din metoda corăspunzătoare acestei psihologii — şi un model de viaţă creştină ireproşabilă.

Preotul Dr. Nicolae Stinghe din Braşov ne dă un proiect de programă analitică militând pentru cercurile concentrice, istorioare morale la clasa I şi catehism la clasa IV.

N. Colan, rectorul academiei teologice, studiind problema manualelor recomandă să se compună două feluri de manuale, unul pentru elevi şi altul cu lecţii lucrate în întregime pentru propunători, şi fixează datele până la care ar trebui să avem program analitic, manualele lucrate şi aprobate şi apoi tipărite, aşa ca la începutul anului şcolar viitor să fie gata toate. Manualele cere să fie lucrate pe ţară sau măcar pe metropolii, ca să poată fi vândute ieftin. Selectarea să se facă prin concurs.

Protopopul Dr. Vasile Oana, dela Sebeş, arată şi recomandă metoda de urmat la fiecare fel de materie religioasă, în conformitate cu principiile pedagogice cele mai sănătoase.

După masa luată împreună de toţi participanţii la adunare în frunte cu I. P. S. Sa Părintele Nicolae şi cu P. S. Sa Părintele Vicar Vasile, — la academia teologică a urmat discuţia interesantă în jurul referatelor, care a captivat în chip deosebit. Discuţia a fost condusă cu dibăcie remarcabilă de I. P. S. Sa dovedindu-se pedagog religios neîntrecut. Rezultatele discuţiei sânt următoarele:

La întrebarea cum va intra preotul în clasă *la prima oră de religie*, se arată că va intra ca reprezentant al lui Hristos atât prin înfăţişarea externă, cât şi prin atmosfera de caldă prietenie, de iubire ce o va duce cu interiorul. Nu va trata poate subiectul unei lecţii din programă; va produce însă apropierea sufletească necesară viitoarei munci, fiind de foarte mare importanţă felul cum va intra pentru primadată în şcoală ca propunător.

Dintr'o conferinţă I. P. S. Sa scoate la iveală afirmaţia, că *prin inima copiilor se intră mai uşor la inima părinţilor* şi se insistă asupra acestei chestiuni, evidenţiându-se, că copilului să i se dea vorbe bune, îndemnuri alese, nu numai la lecţiile de religie, ci şi pe stradă, în biserică şi acasă cu ocazia eventualelor vizite duhovniceşti, pe care le face preotul la enoriaşii cu copii.

Cât priveşte programa analitică, — se combat cercurile concentrice, arătându-se că sânt o reminiscenţă a vremii când pedagogia religioasă punea preţul cel mare pe însuşirea textului, pe memorizare. Se va ţine seamă de istoria mântuirii după *principiul cristocentric*, care înseamnă că tot ce se face la religie în V. T. va duce spre Hristos, ca Mântuitor al sufletelor. Se constată, că e greşită tendinţa de a se elimina V. T. din programa analitică, ori de a face din el istorie laică searbădă. Istorioarele morale tendenţioase, fabricate ad hoc de cele mai multeori, şi poveştile, nu sunt potrivite la Religie, deoarece pot forma convingerea micilor credincioşi, că totul ce li se va mai spune la Religie va avea caracter de fabulă, de mit. Să se ia bucăţi potrivite din Sf. Scriptură, cari nu intră în «istoria mântuirii»; se recomandă «Tovie» împărţit în unităţi firesti după ideile, care se cer scoase la iveală, fiind foarte potrivite pentru cl. I primară. Părându-se la un moment dat, că un membru al adunării ar fi contra Catehismului, (deşi se combătea părerea, ca întreaga clasă a IV să fie destinată exclusiv Catehismului, şi că pentru clasa aceasta e prea de vreme un manual de catehism, ca să nu se treacă la mecanizarea odioasă din trecut, ci să se facă «catehism» la toate lecţiile de Religie din clasa I până la IV. la «generalizarea» sistemizarea lor, rezervându-se numai ultimul trimestru dela clasa IV pentru sistemizarea învăţăturilor după Simbolul Credinţii, Decalog, Por. bisericească şi Tatăl nostru) — atrage declaraţia categorică a I. P. S. Sale, că vrea catehismul în şcoala primară şi-l vrea dus de acolo în familii. Se constată însă, că neînţelegerea era numai aparentă şi se reducea la vremea, când să i se dea în mâna elevului Catehismul-manual, crezându-se, că pentru aceasta nu clasa IV e cea mai potrivită.

Referitor la manuale se aprobă concluziile propuse de rectorul N. Colan, deşi unui membru i se pare, că în termenul propus manualul pentru catiheţi nu s'ar putea lucra, fiind timpul

FOIŞOARA

Ardealul şi românii ardeleni în însemnările călătorilor străini

— Note cu prilejul frământărilor revizioniste —

Ardealul îi cutrierară în curgerea vremii o mulţime de cercetători şi călători străini, cari îşi aşternură pe hârtie în chip nepartinitor impresiile lor despre locuri şi oameni şi despre viaţa ce se desfăşura în largul pământului nostru.

Din scrisul unora se desprinde admiraţia pentru frumuseţile Ardealului pitoresc. Câteva exemple ne vor lămuri.

Ardealul îţi lasă un peisagiu măreţ şi romantic. Şivoaiele care se aruncă în prăpastie şi şerpuiesc prin văi, mireasma încântătoare a florilor şi a ierburilor călcate în picioare, de turma ce paşte, coliba singuratecă a ciobanului pe vârful muntelui, muntele însuşi ridicându-se departe, mai presus de nouri, acoperit peste tot, afară de regiunile cu zăpadă, de un strat adânc de pământ vegetal, şi pretutindeni împodobit cu înalţi şi maiestoşi copaci de pădure, ori cu o verdeaţă bogată şi vioaie, — tot acest amestec de frumuseţă îţi mulţumeşte nespus de mult vederea, — scrie pe la 1808 consulul englez Toma Thornthon.

Profesorul Mac Michael, dela universitatea din Oxford, uimit de lunciile râurilor noastre şerpuitoare şi de coastele dealurilor noastre cu spinarea netedă, îşi notează că 'n aceste regiuni Ardealul este «ca o grădină roditoare şi bine săditâ».

Slavistul Raicevich are pentru munţii noştrii cuvinte frumoase ca acestea: Munţii Ardealului sânt mai zâmbitori, decât Alpii Elveţiei.

Prof. dela univ. din Paris, Sain Marc Girardin, petrecând o noapte la Mehadia, îşi înseamnă în carnetul său: «Am simţit acolo ceva dinti'o noapte la Neapole».

Prof. german Laxman scrie patetic: «Ardealul este o ţară, pe lângă care cele mai bune şi mai frumoase din ţările noastre par copii vitregi ai naturii».

Chiar şi contele Ştefan Tisza, şampionul politicei austro-ungare din vremea războiului mondial, a recunoscut că «Ardealul este cel mai preţios mărgăritar din coroana sfântului Ştefan».

Insemnările altor călători mărturisesc despre latinitatea românilor ardeleni. Incepând cu italianul Della-Valle din veacul al XV-lea aproape toţi călătorii cari ne cunoscură, remarcă limpede latinitatea graiului şi obârşia latină a rassei noastre.

Contele Ludovic Stürmer se pronunţă astfel:

«Imbrăcămintea românilor seamănă cu a strămoşilor lor, aşa cum sânt înfăţişaţi pe columna lui Traian».

Francezul August Legard observă că «portul românilor este ca a urmaşilor Cesarilor şi Ciceronilor».

Rusul Anton Demidov, soţul Matildei Bonaparte, constată că românii au un port «care seamănă foarte mult cu a figurilor din Trastevere».

Francezul Salaberry vede în ţundra românului «toga romană», iar în opincile lui «sandalele dela curtea lui August».

Contele Alex. de Hauterive vede romanitate chiar şi în felul lui de vorbire. «La judecată, ţăranul e sfios la început, de ai crede că nu e în stare să-şi expună pricina, dar când începe a vorbi, în cuvântarea lui, se simte ceva din elocvenţa Romei.

Anton de Gerando constată la femeia română «tip italian» şi despre ulciorul, cu care aduce ea apă lim-

prea scurt. Se afirmă, că deşi programa trebue să fie una, manualele ar trebui lucrate după eparhii, deoarece necesităţile locale reclamă să fie desvoltate lecţiile în chip deosebit. Se arată însă, că aceasta e datoria catihetului, şi nu a manualului. Se aprobă selectarea manualelor prin concurs şi premiu. Se exprimă dorinţa, ca aprobarea din punct de vedere religios şi de pedagogie religioasă să se facă de biserică prin organele sale fireşti, iar din partea statului numai din punctul de vedere al siguranţei şi eventual al pedagogiei generale.

In ce priveşte metodica s'a fixat principiul, ca tot ce se face la Religie, să plece dela biserică şi trecând prin viaţă să ducă la biserică. Se va preda după treptele formale, dar nu privindu-le rigid, nu ca un tipar, nu fiind robul lor, ele arătând doar mersul psihologic de asimilare.

Impresionant se discută chestiunea spovedaniei şi cuminecării elevilor de şcoală primara. S'a cerut de un membru spovedanie individuală. La aceasta s'a arătat, că după dreptul canonic al marelui Şaguna aceasta se face numai dela 12 ani încolo. Spovedania în şcoala primară se priveşte întâi ca taină şi în al doilea rând ca mijloc de educare spre spovedania individuală; până la vârsta de 10 ani se admite şi cea colectivă. Cine vrea, o poate face individual începând dela clasa I. Cât priveşte sfânta cuminecare, s'a arătat cum trebue să fie pregătiţi pentru primirea ei cu vrednicie, pornindu-se dela practica, pe care copiii o cunosc dela casa părintească şi dela biserică, dar dându-li-se şi altă pregătire potrivită, cu aromă mistică; fără pregătirea aceasta să nu fie duşi la sfânta împărtăşanie.

Ia parte la discuţie şi inspectorul general al învăţământului primar, Sibiu, dl P. Petrescu, arătând, că lipseşte din programul zilei un referat asupra raportului ce trebue să fie între preot şi învăţător, arătând cum e el pe unele locuri şi cum ar trebui să fie. I se face cunoscut, că şi chestiunea aceasta a preocupat comitetul secţiei, dar, dorind ca adunarea să nu ţie mai mult de o zi, s'a amânat. Dl inspector aprobă manualul pentru propunător ca un lucru pe care dsa îl preconiza pentru învăţători la toate materiile.

După această interesantă discuţie se trece la partea administrativă a adunării. Se cetesc rapoartele despărţămintelor şi diverse propuneri. La aceste rapoarte I. P. S. Sa face câteva observaţii, arătând că, deşi în vădit progres, unele despărţăminte lucrând foarte frumos, mai lasă de dorit. Lipsesc dintre subiectele tratate în diversele despărţăminte preocupările teologice mai adânci (problema mântuirii, a harului divin, despre cruce etc.) şi prea puţin s'au discutat problemele sociale la ordinea zilei. Arată apoi cum trebue înţeleasă biblioteca parohială; nu numai ca o bibliotecă pentru popor, cu snoave etc., ci şi cu cărţi de teologie pentru preot, cari să fie şi citite. Din multe rapoarte se constată o atitudine de neînţelegere din partea preoţimei a însemnatei probleme religioase de misionarism, pe care a rezolvit-o «Oastea Domnului». Spune că judecă pe preot şi după starea bibliotecii şi a atitudinii lui faţă de «Oastea Domnului», care nu trebue să-l sperie; căci azi nu mai merge cu patriarhalele metode de păstorire moştenite prin tradiţie. — Cât priveşte rapoartele dela despărţăminte, doreşte să fie scrise în dublu exemplar, din care unul totdeauna să se trimită I. P. S. Sale pentru a le citi personal.

Se votează apoi câteva propuneri prezentate de birou.

După votarea lor, părintele protopop E. Cioran, preşedintele secţiei, mulţumeşte I. P. S. Sale că a binevoit să stea toată ziua în mijlocul preoţimei îndrumând cu atâta tact, atât de luminos şi de înălţător, lucrările adunării, asigurându-l de devotamentul filial al preoţimei şi de dorinţa ei de a urma sfaturile înţelepte ce i s'au dat, şi închee şedinţa. I. P. S. Sa împărtăşeşte binecuvântarea Sa, bucurându-se de străduinţele preoţimii de sub păstoria Sa.

Aşa a decurs această înălţătoare zi de sfat catihetic: cu lucru continuu dela ora 8 şi jumătate până la ora 8 şi un sfert seara, întrerupându-se abia o oră şi jumătate pentru masă.

Lucrul catihetic, început bine şi cu hărnicie, Domnul să l binecuvinteze cu roadă îmbelşugată!

Prot. *Gh. Maior.*

Semn bun!

De abia a trecut un an dela apariţia în româneşte a **Omiliilor duhovniceşti** ale *sf. Macarie Egipteanul,* datorită osârdiei Păr. Cicerone Iordăchescu dela Facultatea de teologie din Chişinău, şi iată că o a doua ediţie vine să demonstreze că cele 1500 exemplare ale primei ediţii n'au fost suficiente să satisfacă pe toţi doritorii de bună carte religioasă. Trecerea atât rapidă a acestei cărţi a fost ajutată de fericita împreunare a doi factori importanţi: valoarea intrinsecă a cărţii şi a traducerii şi interesul arătat de conducerea bisericească basarabeană care a plasat 600 de exemplare la preoţimea de-acolo.

Despre valoarea cărţii am vorbit în această foaie cu prilejul primei ediţii când am recomandat-o călduros şi preoţimii noastre. E o carte rară, socotită în tot trecutul bisericesc ca atare, întrunind o serie de însuşiri şi de avantagii, cari o fac căutată şi de firile mai intelectualiste, şi de cele mistice şi de cele practice. O interpretare în deosebi din punctul de vedere al sufletului individual şi o desvoltare amplă a învăţăturilor de credinţă, în care se succed mii de imagini din viaţa imediată, fac din această carte un Vade mecum de nepreţuit folos atât pentru cel care vrea să-şi lămurească o dogmă a bisericii, cât şi pentru cel ce vrea să-şi explice o mişcare a sufletului; e şi-o carte de studiu teologic, dar şi una de meditaţie zilnică. Nu găseşti carte în care să se facă mai firesc trecerea dela teorie la practică, dela formulă intelectuală la experienţă imediată, şi viceversa, Nu găseşti, după evanghelie, altă carte care să împreune mai firesc, mai organic *adevărul* şi *viaţa.*

Recomandăm şi acum această carte tuturor preoţilor şi studenţilor teologi în deosebi. Nu trebue să scape nimănui prilejul de-a avea o carte de căpătâi.

Dr. D. Stăniloae

Probleme, fapte, comentarii

Comemorarea întregirii României cu Ardealul, în şedinţele înălţătoare ale parlamentului român de'a 1 Decemvrie 1932, a fost împrospetarea energiilor de-a stăpâni şi apăra pământul neamului românesc în întinderea sa actuală.

La senat, ca şi la cameră, au luat cuvântul cei mai recunoscuţi oratori ai parlamentului, lămurind faptele istorice din care a răsărit marele praznic al zilei.

După notele stenograf ce publicăm, la alt loc, discursul rostit de reprezentantul autorizat al Sfântului Sinod, I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, — o cuvântare demnă şi aşezată, care formează *un tot armonic,* unde nici fraţi din „ceealaltă strană" nu vor putea descoperi o notă discordantă, sau măcar o „aluzie confesională".

Singur dl senator N. Iorga a găsit nimerit ca, în discursul său, să pomenească de-o asemenea „aluzie confesională".

Dl profesor, animatorul şi îndrumătorul, în comentariile sale a binevoit să condamne un lucru, pe care nu-l săvârşea cel vizat...

Dar, să fim iertători.

*

Tot dela aniversarea unirii. — La adunarea *arădană* P S. Sa episcopul Grigorie a citit emoţionanta rugăciune a părintelui Gh. Ciuhandu, aceea rostită, la 1918, în cetatea lui Mihai Viteazul.

Cuvântarea arhiereului este urmată de cuvintele calde ale fruntaşului naţional, ale d'lui *Vasile Goldiş,* celce făcuse propunerea unirii la Alba-Iulia.

Au vorbit apoi: dl *Dr. Ion Suciu,* unul dintre organizatorii adunării naţionale dela 1918, părintele *Dr. Gh. Ciuhandu,* preşedintele Asociaţiei clerului „Andrei Şaguna" din mitropolia Ardealului, ca reprezentant al celor două mii de preoţi, al căror preşedinte este. Şi mulţi alţi oratori, vestind lumii că şi *Aradul* face un trup nedespărţit cu românii din Dacia Traiană, de care nici o lege omenească nu-i mai poate despărţi. —

Cea mai mişcătoare, între toate manifestările de'a 1 Decemvrie 1932, a fost poate aceea a *tinerimii* dela şcoalele primare din Bucureşti.

La aniversarea unirii Ardealului cu vechiul regat, elevii şi elevele şcoalelor primare din capitala ţării s'au adunat în sala de

---

pede şi rece de la izvor, susţine că-i «de formă etruscă».

Alţi călători străini, mai vechi şi mai noi se văd surprinşi de numărul cel mare al românilor, pe cari îi întâlniră pe pământul Ardealului.

Istoriograful Engel scrie că «partea cea mai însemnată şi mai tare din locuitori Ardealului o formează românii».

Sulzer constată că «naţia românilor este ca număr mai mare decât toate celelalte naţii împreună».

Este aprobat de D. Csánki, istoricul Corvinienilor.

Tot Sulzer ne relatează cu duioşie despre suferinţele negrăite ale românilor ardeleni sub iunga şi greaua asuprire străină. «Romărul e coborât mai jos decât ori-care clasă a omenimei».

Marc Girardin observă cu adâncă amărăciune: «românii sânt fiinţe degradate de mizerie».

Cont. Lud. Stürmer stabileşte la români «o decădere către animal şi că sufletul românului poartă marca robiei».

Mac Michael exclamă îngrozit de jalnica stare a românilor din Ardeal: Nici în Nubia şi în Egipet n'am văzut o mizerie umană mai desăvârşită!»

Mănunchiul acestor spicuiri s'ar putea spori uşor, dar nu-i nevoe. Din ele apare pregnant că ochii călătorilor străini ne-au văzut indigeni în pământul Ardealului, ne-au văzut mai numeroşi decât toate celelalte naţiuni împreună şi ne-au văzut prădaţi de cea mai neagră mizerie.

Prin înfăptuirea unităţii noastre naţionale ca tăpâni legitimi ne-am primit stăpânirea strămoşească. Apoi ca poporul cel mai numeros din Ardeal am luat în mână cârma. Ear prin o seamă de aşezăminte nouă am început a ne scutura de lipsurile hărăzite de vitregiile vremii.

In consecinţă, cu toată zdrobaa şi cu toată opintirea cercurilor revizioniste, din stăpâni nu ne-om face earăşi slugi, din cârmuitori n'om deveni earăşi iloţi, şi din lumină nu ne-om pogorâ de nou în întunerec!...

Pr. *Andrei Pescu Măgureanul*

Calendar pe anul 1933, pe seama tineretului plugăresc al satelor, a scos de sub tipar revista mult îngrijită «*Poporul Românesc*», [Gara *Chitila*, judeţul Ilfov]. Această bună revistă pentru popor, — cu abonamentul de 120 lei pe an, — având şi excelente motive colorate, îş păstrează loc de frunte în rândul publicaţiilor pentru săteni.

Organizaţi Reuniuni de femei

festivităţi a palatului institutorilor, unde după reuşite producţii corale şi literare executate de tinerime, s'a dat citire, între urale şi ovaţii, unei *scrisori deschise*, adresată de elevele şi elevii şcoalelor primare din municipiul Bucureşti *către colegii şi colegele lor din Budapesta.*

In acest mesaj simbolic, tinerii noştri şcolari se îndreaptă cu gândul către conşcolarii dela Budapesta, în dorinţa ca acolo, ca şi la noi, tinerimea să fie educată în aspiraţiile unui viitor al păcii şi iubirii de popoare... „în sufletele noastre, — spune scrisoarea copiilor, — nu ni se toarnă de ai noştri ura contra voastră, ci dimpotrivă dragoste şi frăţie către toţi... Dorinţa noastră e să nu fiţi înşelaţi de veninul amăgitor al celor dela voi... Dacă însă cruda soartă va face să ne înfăţişăm faţă în faţă, ca duşmani, vă mărturisim, cu durere în suflet, că nu vom fi mai pe jos decât părinţii noştri. Atunci, cu sufletele împăcate, vom zice: Doamne, iartă-ne! Ne facem datoria!".

Fapta şcolarilor bucureşteni face mare cinste tuturor şcoalelor româneşti şi în deosebi conducătorilor din fruntea lor, ca veritabili educatori ai generaţiei care este nădejdea noastră de mai bine.

*

Preoţimea din protopopiatul Sebeşului a întrodus, încă din anul trecut, misiunile religioase pentru popor: timp de două zile, preoţi şi păstoriţi lasă grija cea lumească, înălţând rugăciuni şi ascultând învăţăturile evanghelice, şi nutrindu-se astfel cu hrană duhovnicească.

După misiunile anului trecut, făcute în comunele Ohaba şi Săsciori, cu bune rezultate, s'au ţinut şi anul acesta, şi anume în comuna Câlnic, în 20 şi 21 Noemvrie.

Programul misiunii s'a desfăşurat sub conducerea Prea Cucerniciei Sale părintelui protopop Dr. Vasile Oana, asistat de un sobor numeros de preoţi.

Duminecă, în 20 Noemvrie, la priceasnă a predicat Cucernicia Sa părintele T. Moga din Loman despre rugăciune şi puterea ei pentru mântuirea sufletească. După ameaz, în Casa culturală din Câlnic, tinerimea societăţii „Sf. Gheorghe" a dat un frumos festival religios, cu cântece sub conducerea învăţătoarei preotese Elena Voişan. Fanfara tinerimii de-asemenea şi-a dat concursul său. La sfârşitul festivalului, părintele protopop scoate la iveală, într'o scurtă cuvântare, progresul săvârşit de comuna aceasta, care şi-a înălţat Casa sa culturală, datorită armoniei ce stăpâneşte între biserică, şcoală şi administraţia comunală. La vecernie a predicat Cucernicul păr. V. Popa din Sebeş, despre pregătirea creştinului pentru mărturisire.

Seara la ora 7 şi jumătate s'a ţinut conferenţa pastorală în casa Cuc. părinte Dr. Ioan Voişan. S'au discutat chestiuni de liturgică şi tipic, învăţământul religios a format subiectul unei conferenţe, ţinute la Sebeş în Septemvrie a. c.).

In 21 Noemvrie, după sfânta Liturghie a predicat părintele protopop despre rolul mamei creştine în familie. A urmat apoi sfinţirea apei şi celelalte acte sfinte, împreunate cu asemenea misiuni religioase. Sa remarcat din nou frumuseţea slujbelor bisericeşti săvârşite în sobor de preoţi, în frunte cu protoiereul lor.

*

Conferenţă pastorală în protopopiatul Ilia. Adunarea Asociaţiei clerului „Andrei Şaguna" din protopopiatul Ilia s a ţinut în 8 Noemvrie a. c. la *Câmpuri-Surduc*, fiind prezenţi preoţii din tract în frunte cu Păr. protopop Iuliu Josan. La serviciul religios au participat credincioşii din Câmpuri şi din parohiile învecinate. Răspunsurile liturgice le-a dat cerul mixt din localitate, condus cu pricepere de învăţătorul local M. Herbei. Predică a rostit păr. Romul Em. Iacob din Bretea-murăşană, apelând la sprijinul elementului laic, pentru reuşita câştigării sufletelor înstrăinate de Dumnezeu.

După serviciul divin preoţimea s'a adunat în localul spaţios al şcoalei din loc. Adunarea a avut caracter catihetic.

Elevilor şcoalei primare, repartizaţi în 6 clase, li s'au ţinut trei lecţii practice din religie, predate de păr. prot. I. Josan, păr. I. Budoiu şi înv. M. Herbei, lămurind multe puncte, ce trebue să urmăm la predarea religiei. S'a discutat apoi problema colaborării dintre învăţător şi preot în şcoală: bunăînţelegerea să fie la baza cimentării raporturilor lor. „Terminate lucrările, — ne scrie corespondentul nostru — ne-am înapoiat în parohiile noastre, cu merinde nouă sufletească pentru munca ce ne aşteaptă: căci „holdele sânt coapte şi îmbelşugate, iar secerătorii sânt puţini".

*

Congresul al 7-lea al „Uniunii naţionale a studenţilor creştini români" s'a ţinut la Braşov în 4 Decemvrie şi zilele următoare.

Mii de studenţi şi studente, din întreaga ţară, s'au întrunit cu tinerească însufleţire în bătrânul oraş cu trecut glorios în istoria bisericii şi a poporului nostru. Părintele protopop al Braşovului, Dr. Iosif Blaga, căruia tinerimea studenţească i-a acordat preşedinţia congresului, a rostit cuvântul prin care tălmăceşte salutul bisericii şi sentimentele ce călăuzesc pe I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, arătând că înaltul chiriarh se va bucura de lucrările studenţimii şi are credinţa vie, că rezultatele obţinute vor folosi întregului suflet românesc. Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit trimite arhiereasca sa binecuvântare, precum şi expresia viilor sentimente de dragoste ce poartă acţiunii studenţilor.

Congresul răspunde cu vii ovaţiuni la adresa Mitropolitului.

Au urmat cuvântările rostite de: reprezentanţii autorităţilor, declaraţia lung aclamată a studenţilor *poloni*, şi salutul studenţilor din Cluj, Arad, Oradea, Sibiu, Iaşi, Cernăuţi, Chişinău şi Timişoara, precum şi al altor organizaţii studenţeşti.

Preşedintele, părintele protopop Dr. Iosif Blaga, încheind festivitatea deschiderii, urează congresului spor la lucru, şi anunţă pentru ziua următoare începerea desbaterilor, conform programului stabilit. —

In punctele programului zilei — şi în întreg programul activităţii uniunii studenţeşti *creştine*, — problema religioasă a preocupat, — şi sperăm să preocupe în grad tot mai pronunţat, — congresele tinerimii universitare, care nu vrea să fie pustie de idealul creştin. La Braşov s'a organizat de congresişti un emoţionant parastas pentru profesorul *Dr. N. C. Paulescu*, doctor în medicină, chimie şi fizică în capitală, un distins savant, care în clipe de repaus se adâncea în filosofia creştinismului. Vrednicul om învăţat şi creştin, care într'o lucrare a sa a scris: „Mi-e ruşine, când mă gândesc, că la sfârşitul liceului m'am îndoit de existenţa lui Dumnezeu", a murit conştient, cu o senitate desăvârşită, zicând: **„Nu mă lapăd de Hristos!"**

Studenţimea română, evocând memoria celui dispărut, făgăduieşte sufletului său că, pătrunsă de ideile profesate de el, va lupta pentru realizarea lor integrală.

Nu putem decât să constatăm cu satisfacţie, că studenţimea creştină română îş înscrie în suflet şi de astă dată *iubirea de lege românească* şi promite s'o propoveduească şi de aici înainte, în conştienţa că îşi îndeplineşte datoria sfântă către biserică şi neam.

O polemică inutilă. De câteva săptămâni *Glasul Monahilor*, o gazetă din Bucureşti, se războieşte din greu cu *Oastea Domnului*, spunându-i acesteia că ar fi „eretică", fiindcă un corespondent al ei, vorbind de sfinţirea unei cruci ridicată la marginea satului Vlad Ţepeş, din jud. Ialomiţa, a scris despre cruce că este un monument Marelui Erou Necunoscut. De sigur expresiunea a fost aplicată în mod figurat şi fără pretenţia de a face o precizare doctrinală. Cei dela Glasul Monahilor ar face bine să-şi clarifice mai întâi noţiunea ereziei, apoi să o întrebuinţeze. Erezia implică doar o împotrivire îndărătnică faţă de un adevăr dogmatic propoveduit de biserică. Dar cum să credem noi cari avem zilnic sub ochii noştri scrisul şi activitatea Oştii Domnului, că s'ar fi abătut dela doctrina despre persoana Mântuitorului (numai de aceasta poate fi vorba în legătură cu expresiunea: Erou Necunoscut), câtă vreme ştim bine că tocmai *credinţa în divinitatea Domnului nostru Isus Hristos* stă la temelia scrisului, a propagandei şi a întregei îndrumări religioase a Oştii Domnului?! Să cetească ori ce om obiectiv publicaţiunile Oştii Domnului, să asiste la întrunirile ei şi se vor convinge despre aceasta. Ea este o Oaste a **Domnului!** întemeiată cu scopul de a-i sluji **Lui,** de-a preamări numele **Lui,** de a întoarce sufletele la credinţa în divinitatea **Lui,** de a se închina crucii **Lui,** de a fi membrii vii ai bisericii **Lui,** de a se împărtăşi cu trupul şi sângele **Lui.** Să-şi compare cei dela Glasul Monahilor scrisul lor cu scrisul celor dela Oastea Domnului şi să judece obiectiv, din care străluceşte mai limpede, mai cu putere, dar totodată şi mai în conformitate ca ortodoxia, credinţa în Domnul şi Mântuitorul nostru Isus Hristos şi în divinitatea Lui!

Credem că până în cele din urmă totuşi se vor convinge, cel puţin despre inutilitatea polemicei lor. Dacă au într'adevăr o râvnă sfântă pentru Hristos, să o plaseze în altă parte. Ortodoxia Oştii Domnului are paznici cu încercată vigilenţă.

Precizări la elucubraţiile unui tinăr iresponsabil. Ziarul „Curentul" publică în numărul său din 5 Decemvrie c. corespondenţa unui tinăr care semnează Ion Muntean, despre recenta manifestaţie antirevizionistă dela Sibiu. Micul corespondent al marelui ziar din Capitală subliniază absenţa Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae dela aceasta grandioasă manifestaţie, adăogând că în decursul ei: „au izbucnit vehemente strigăte" contra înaltului ierarh, care „suge sângele poporului" etc. etc.

Nu pentru iresponsabilul tinerel, care trebue să fie cuprins de groaznice ferbinţeli, ci pentru cititorii ziarului „Curentul" şi *din respect pentru adevăr*, ţinem să facem următoarele precizări:

1. In ziua de 1 Decemvrie I. P. S. Mitropolit Nicolae era la Bucureşti, unde importante chestiuni bisericeşti îi reclamau prezenţa la şedinţele Sfântului Sinod. De altfel I P. S. Sa a luat cuvântul, în numele Bisericii ortodoxe române din Ardeal, în şedinţa solemnă a Senatului, consacrată sărbătoririi unităţii noastre naţionale (1 Decemvrie).

2. „Vehementele strigăte" în contra Inalt Prea Sfinţiei Sale n'au izbucnit decât în aprinsa imaginaţie a tinărului corespondent, care se vede că ţine să compromită cu minciunile sale prăpăstioase ziarul în a cărei slujbă pretinde că stă.

INFORMAŢIUNI

Alegerile comunale ce se fac zilele acestea, au, în deosebi dincoace de munţi, o mare însemnătate. Interesele naţionale româneşti cer ca la aceste alegeri, grupările politice să renunţe la liste separate, punând *o singură listă*. Astfel minoritarii, profitând de neînţelegerile noastre, se vor lăuda cu mari succese, ducând la biruinţă lista lor.

La Orăştie, cum ni se comunică de acolo, s'a răspuns cu multă vrednicie acţiunii revizioniste dela Budapesta. S'au perondat la tribuna vorbirilor, pe lângă reprezentanţii aşezămintelor culturale, şi delegaţii diferitelor bresle, inclusiv ţăranii din împrejurimile oraşului. Profesorul universitar, părintele Ioan Lupaş, a ţinut, în legătură cu actul unirii dela 1918, o conferenţă ascultată cu mare interes de publicul Orăştiei. Conferenţiarul răspunde acţiunii ungureşti de revizuire, arătând mărturisirile unui german care, — trimis în Ardeal spre a cerceta mijloacele cum s'ar putea înstrăina poporul român de neamul său, — a spus lămurit că: destinului nu-i poţi sta împotrivă. In lumina acestui fel de mărturisire, s'ar putea deştepta şi revizioniştii.

Era timpul suprem ca guvernul să se hotărască la suprimarea timbrului pe pâne în ţara aceasta atât de binecuvântată în grâu — şi în timbre de tot felul

Centrul studenţesc „Arboroasa", din Cernăuţi, în adunarea generală ordinară din 21 Noemvrie 1932 şi-a ales pe anul administrativ 1932—33 comitetul, con-

stătător din 18 membri. Președinte e Pant. Socaciu, absolvent al facultății de litere; vicepreședinte Ioan Țugui, student în teologie.

ȘTIRI LOCALE

Conferență publică. A cincea conferență, în actualul ciclu, s'a ținut la prefectură Duminecă seara, în 4 l. c. A vorbit profesorul dela liceul „Gh. Lazăr", dl Ion Armeanu. Subiectul prelegerii sale, o incursiune în spațiu, a fost desvoltat spre mulțumirea publicului întrunit, căruia i s'a dat ocazie de a-și împrospeta și a-și întregi cunoștințele interesante în materie de astronomie. Proecțiunile luminoase erau și de astă dată bine primite din partea auditoriului doritor de a se instrui.

Tot felul de
STAMPILE
din cauciuc, montate pe mânere de lemn, în **doze** sau **ceasornice** portative, frumos nichelate, sigile din metal pentru ceară, tăbliță emailate, tăbliță din alamă cu inscripții gravate, în orice dimensiuni, precum și tot felul de **Imprimate** furnizează pe lângă prețuri modeste

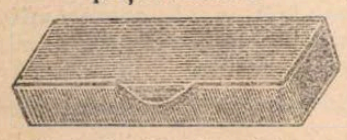

(17) 2—

Tipografia și prima fabrică română de stampile
OCT. L. VESTEMEAN
Sibiu, Str. Tribunei 14 — Telefon 113
Comande se primesc și la Libr. Arhidiecezană, Sibiu

Ad Nr. 189/1932 [78] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Brănișca,** protopopiatul Ilia, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român",

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat, conform coalei B.
2. Folosința sesiei parohiale de 12 jug. pământ arabil cl. I.
3. Birul parohial câte 20 litri porumb sfărmat dela cca 150 familii.
4. Venitele stolare uzitate în tract.

Se menționează, că până la 1 Aprilie 1933, văd. decedatului preot beneficiază de jumătate parte din toate venitele din parohie.

Reflectanții își vor înainta petițiile în terminul cerut of. protopopesc, având voie a se prezenta în parohie, cu prealabila încunoștiințare a acestui oficiu, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Ilia, la 9 Noemvrie 1932.

In înțelegere cu Consiliul parohial:

Iuliu Josan
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se pot procura publicațiile următoare:

Biserica Neamului și drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Lei 40, (poșta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur și Voicuculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).

Liturgica bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavschi, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.

Cântări funebrale, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).

Viața lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).

Confesiuni și Secte, de arhiereul Gr. Leu Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).

Mic Dicționar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).

Frumoasa din Nor, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.

Dicționarul enciclopedic ilustrat, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100

Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.

Tâlcuirea sfintelor taine, de acelaș. Lei 15.

Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de acelaș. Lei 25.

Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii, de acelaș. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notițe despre întâmplările contimporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei porto).

Memoriile lui Andrei Șaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sftei Treimi din Brașov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Introducerea în sfintele cărți ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

Viețile Sfinților, cu complectări, însemnări și cu chipurile sfinților. Cartea întâi. Lei 225.

Urmarea lui Isus Hristos, ed. II. Lei 35.

Istorioare biblice, de N. Crismarin. Lei 22.

Istorioare bisericești, de acelaș. Lei 20.

Catehism, de acelaș. Lei 20.

Vino după mine, meditații pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (și poșta 10 Lei).

Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoș, cu preț *redus* de 10 Lei; *Stilistică și Poetică* și Carte de cetire, de acelaș, cu preț *redus* de 10 Lei; *Gramatică română* cu Carte de cetire, de acelaș, cu preț *redus* de 10 Lei.

Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoș. Partea I A, și Partea I B, à 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu:**

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi și artistic executate.

Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, pe protopopiate, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.

Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemoiu. Lei 100.

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Crestin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1933

Al 82-lea dela apariție

Cu bogată și aleasă materie și cu ilustrațiuni

Calendarul, pentru anul 1933, conține următoarele:

Reprivire asupra anului precedent. Știri și fapte: Sinodul permanent. — Raport în persoană la centru. — Pentru hirotonire. — Se va reface. — O rugăciune. — La 50 de ani. — Conferență de episcopi. — Fabrică de luminări. — Biserica Sfintei Treimi din Brașov cetate. — Despărțire după 12 ani, nou partid. — Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu. — Pelerinaj la Ierusalim. — Cerc de studiu social-creștine. — Statusul. — Oastea Domnului. — Moartea episcopului Iacov și Justinian. — Alt guvern. — M. S. Regele în Sibiu. — Jamboreea. — Învățământul religios-moral. — După 500 de ani. — Congrese. —

Noaptea sfântă, versuri.
Multe sânt minunile Tale.
Un orator.
Domnul i-a chemat întru ale Sale, în amintirea răposaților preoți.
Isus prin grâu, versuri.
In țara unde se tăgăduește Tatăl.
Mama. Monahul, versuri.
Preotul.
Jurnință.
«Nu, nu-l știu pe el» !
Zori de primăvară.
Cămătar cinstit.
Isus și tâlharul.
Cine are dreptate?
Banul altuia.

Fel de fel: 1. Dăruitorii. — 2. La ce sânt buni. — 3. Teamă de prisos. — 4. Multă carte! — 5. Cuvânt cu tâlc.— 6. Ce este comunismul? — 7. Izvorul. — 8. Un mic cusur. — 9. Intâi dovada. — 10. Suvenire și semeție. — 12. Hrăpărețul. — 13. Conversiunea. — 14. Răspuns.

Glume.
Târgurile.
Anunțuri diferite ș. a.

Chipuri: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. — Octavian Goga. — Ioan Popescu. — Oastea Domnului, în adunarea dela Sibiu, cu fanfara dela Orăștie și alte vederi. — Biserica dela Cioara. — Capelă-monument.

In celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic *(Șematismul)* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 50 Lei

Plus porto poștal Lei 10, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, li se dă rabat

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.

Anul LXXX Sibiu, 15 Decemvrie 1932 Nr. 80—81

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vineria.

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

Congresul Asociației clerului ortodox român

In zilele de 8 și 9 Decemvrie s'a ținut la București congresul anual al preoțimii din vechiul Regat, constituit în «Asociația generală a clerului ortodox român».

Problemele de pe ordinea de zi au fost două: problema socială și chestiunea modificării actualei legi de organizare bisericească. Pe cât de împărțite pot fi părerile cu privire la urgența sau măcar la actualitatea chestiunii din urmă, pe atât de unanimă este convingerea despre actualitatea problemei catihetice. Cu toate acestea, lucru de mirat, problema catihetică n'a figurat pe ordinea de zi. E adevărat că această chestiune a desbătut-o larg și frumos congresul de anul trecut al aceleiaș Asociații, dar e necesar ca pentru câțiva ani ea să nu mai lipsească din preocupările adunărilor preoțești. Nu trebuia să lipsească mai ales anul acesta, primul an în care a întrat preotul în școala primară. Sugestiile și sfaturile cu cari s'ar fi ales preoții, ar fi fost de neprețuit folos.

Lipsa aceasta a fost recompenzată în parte de fixarea pe ordinea de zi a urgenței și importantei probleme sociale. Până acum biserica noastră, cu întreaga biserica ortodoxă, a stat cam departe această problemă. Nici în ordinea teoretică și nici în cea practică nu i-a acordat destulă atențiune, sau mai bine zis o sistematică și simțită atențiune. S'a lucrat sporadic, au fost inițiative restrânse la persoane sau la grupuri mai mici, dar nu s'a angajat întreaga biserică într'o acțiune de clarificare a pozițiilor creștine în ordinea socială și într'una de ajutorare în mare acolo unde este lipsă.

Și totuși nimic nu se cere mai grabnic și mai inzistent azi dela biserică. Forțe puternice vrăjmașe lucrează la destrămarea formelor sociale de până acum, fie numai din impulsuri anarhice și haotice, fie pentru a realiza alte forme, cu totul incompatibile cu personalitatea omului și cu bunurile lui spirituale. Din extrema capitalistă care tiranizează marea majoritate a oamenilor se trece prin violență la extrema colectivistă tot așa de tiranică pentru om. Din materialismul și din orizontul închis burghez se tinde la materialismul și la orizontul tot așa de opac socialist. Din silă se trece în silă, fără ca să se oprească în sfera libertății, a frației și a dragostei creștine. Concepția socială și economică ce derivă din creștinism, singura care poate cruța lumii nesfârșitele dureri, nu e observată de lume, pentrucă nu se lucrează îndeajuns pentru cunoașterea ei.

Iată de ce salutăm preludiul marei acțiuni sociale la care se pregătește biserica. Primul semnal al acestei acțiuni s'a dat de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae care a constituit Cercul de studii social-creștine, credincios îndatoririi sale de membru al acestui Cerc părintele profesor Valeriu Iordachescu a transmis chemarea din acest loc înalt întregei preoțimi din vechiul Regat, desvoltându-i în curs de-o oră marile linii ale concepției economice care derivă din creștinism. Neputând într'un timp așa de scurt să atingă toată mulțimea de probleme social-economice, părintele Valeriu Iordachescu a dovedit o admirabilă și sintetică înțelegere a fenomenelor sociale și a ceeace e esențial în ele, mărginindu-se să lămurească punctul de vedere creștin cu privire la cei trei factori fundamentali ai economiei: proprietatea, munca și capitalul. Cu privire la proprietate, a arătat că nu e în spiritul creștin nici acumularea nelimitată a avuțiilor în paguba altora, dar nici lipsa totală a acestui suport important al familiei. Cu privire la capital că este justificat ca un produs al muncii proprii și a înaintașilor, dar iarăși nu nelimitat și nici monopolizând aproape tot ce se produce din colaborarea lui și a muncii. Despre muncă a spus că nu e numai marfă pe care o plătești cu o anumită sumă, ci împreună creatoare, cu capitalul, de alte avuții și pe lângă aceasta o virtute care ridică valoarea omului și-l înobilează.

Păcat numai că această frumoasă conferință, pe care dnul ministru Gusti a promis s'o răspândească cât mai mult, n'a fost plasată bine în cadrul desbaterilor congresului, ci a fost intercalată între saluturile ce s'au rostit la deschiderea lui. Nu i s'a dat o atmosfera favorabilă, proprie.

Al doilea punct din ordinea de zi a fost chestiunea modificării legii de organizare bisericească. Pe când în jurul primei probleme, atât de importante, nu s'a discutat de loc, și par'că anume a fost înăbușită între capacurile salutărilor, chestiunea a doua a fost discutată în toate celelalte ședințe. A cetit întâi păr. Marin Preoțescu un referat moderat în care arată că e prematur a condamna legea de organizare din 1925, deoarece nici n'a fost încă pusă integral în aplicare într'un timp atât de scurt. Legea prezintă unele inconveniențe, cum e prea marele număr de mireni în corporațiile bisericești, și articolele cari numesc dotația dela stat întregire de salariu și nu salariu, dar principiile de bază: autonomia și participarea mirenilor la treburile bisericești sânt absolut necesare. Dar chiar dacă ar trebui aduse unele îmbunătățiri acestei legi, nu e timpul acum de a ne tulbura cu o astfel de agitație. «Preoțimea, închee oratorul, chiar cu imperfecțiunile legii, nu va putea fi împedecată în apostolatul ei».

Al doilea referat, al părintelui Alex. Nicoreanu, a fost cu mult mai radical, afirmând că legea actuală a produs o stare haotică și ea trebue modificată în fundamentele ei, dacă nu chiar abrogată.

In acelaș senz de modificare radicală sau de abrogare a legii s'au exprimat și cei mai mulți oratori. S'a mers până acolo încât s'a spus, mai ales de unii dni profesori ai Facultății de teologie din București, că legea din 1925 e anticanonică și antidogmatică.

Că nu e nici anticanonică, nici antidogmatică s'a dovedit suficient în literatura ce s'a scris în timpul discuțiilor pentru formarea acestei legi. Cine cunoaște istoria bisericii din Constantinopol și a celei sârbești, acela nu poate afirma acest lucru, decât dacă se lasă abătut dela obiectivitate de cine știe ce alte motive.

Nu va fi ea legea aceasta desăvârșită în toate amănuntele, așa cum nici un lucru nu e perfect. Dar principiile dela baza ei sânt, mai ales pentru vremea de azi, imposibil de înlăturat, așa cum foarte bine a recunoscut părintele Preoțescu. O radicală schimbare a legii, în senzul abolirii principiilor autonomiei și reprezentării mirenilor prin alegere, n'o va putea accepta în nici un caz Biserica Ardealului, ai cărei credincioși au crescut și s'au obișnuit în acest spirit de colaborare cu preoții pe terenul bisericesc.

Tot cu părintele Preoțescu spunem că chiar dacă legea ar suporta anumite îmbunătățiri de detaliu, ele nu pot fi aduse acum, când viața publică este plină de atâtea și atâtea alte probleme. Nu credem ca legea actuală să împedece de fapt pe vre-un preot de-a se dedica cu tot sufletul misiunii sale apostolice. *D.*

Cu cât se apropie serbătorile Nașterii Domnului, piețele orașelor noastre urcă prețurile și la articolele cele mai trebuitoare claselor sărace ale populației. Desființarea timbrului pe pâne întârzie; ear taxele de consumație sporesc alături de alte taxe. Măsuri, în consecvență, se vor lua, în scop ca scumpirea alimentelor de prima necesitate se înceteze?

O altă chemare!

Congresul studențesc dela Brașov a inserat în moțiunea sa și următoarele: «*Studențimea română creștină cere excluderea dela catedră a profesorilor atei și înființarea unei capele studențești cu dohovnicul ei la fiecare universitate*».

Acțiunea misionară a bisericii printre studenți este aproape inexistentă. In vreme ce la universitățile din apus, atât la biserica romano-catolică, cât și confesiunile protestante, s'au îngrijit de mult de-o acțiune bine organizată prin duhovnici, cercuri de studii și de meditație creștină, literatură și presă potrivită, la noi viața tineretului universitar s'a scurs sbuciumată și laică, lipsită de-o rază de lumină mângăetoare și de-un sprijin care să-l ferească de multele ispite și primejdii. Din fericire lipsa aceasta a fost suplinită în parte de duhul naționalismului integral care a cuprins în suflarea lui idealizantă viața studențimii de după războiu, făcând-o să iubească împreună cu celelalte valori tradiționale și specific românești și Biserica. Indrumătorii studențimii în acest duh s'au străduit ca în adâncirea și formularea doctrinară a crezului naționalist să dea bisericii un loc de frunte. Se cuvine de aceea să aducem cele mai vii mulțumite conducătorilor activi și spirituali ai studențimii de după războiu, dintre cari numim în deosebi pe dnii A. C. Cuza și Nichifor Crainic.

Dar întrebarea este, se poate biserica mulțumì mereu numai cu atâta? Să nu ne facem prea mari iluzii: în afară de un număr destut de redus, creștinismul nu este încă în sufletul studenților noștri ceva plin și pozitiv. Ei sânt creștini mai mult indirect, întrucât sânt naționaliști. Nu se observă la ei o referire directă și pentru sine la creștinism și biserică. E mai mult estetism în atitudinea lor favorabilă față de biserică. Noi vrem ca creștinismul să le umple mințile și inimile, să-i cucerească pentru senzul și puterea lui spirituală, pentru harul lui mântuitor. Să-l simtă ca o trebuință a sufletului și să se înrădăcineze în sufletul lor. Un naționalism care ar izvorâ din creștinism, ar fi apoi și mai nobil și mai durabil, decât unul pentru care biserica e numai un auxiliar accidental.

Și apoi vine neliniștitorul semn de întrebare cu privire la viitor. Azi, e drept, curentul naționalist e puternic și entuziast. Dar dacă mizeria în care trăesc studenții români și lipsa de posturi în care să se plaseze după ce termină, va continua, putem fi noi siguri că naționalismul le va fi un sprijin destul de puternic ca să nu se lase ademeniți de propagandele subterane?

In astfel de condiții trebue să ne bucurăm nespus de mult de chemarea ce-o adresează, după filosofie, studențimea română bisericii. Inserarea ei în moțiune se datorește delegației studenților teologi dela Sibiu, dar spiritul general pentru acceptare le-a fost pregătit, cum am spus, de conducătorii vieții studențești. Dar nu e de ajuns numai să ne bucurăm și să trecem mai departe. Ci să împlinim imediat această cerere, care nici n'ar fi trebuit să fie o cerere, ci o imbiere. In București, Cernăuți, Iași se poate pune fără nici o greutate câte o biserică la dispoziția studențimii și se poate destina câte un duhovnic, sau și doi unde sânt mulți studenți. Ca duhovnici să fie destinați ce-avem mai distins ca sfințenie și cultură în întreg clerul. Odată acest prim lucru făcut, duhovnicii respectivi vor căuta să inventeze și să creeze toate mijloacele cari pot atrage studențimea la biserică și la ședințori creștine; vor chema în ajutor pe toți profesorii universitari de concepție creștină; vor iniția publicarea de scrieri potrivite pentru studenți. Vor face, cu un cuvânt, tot ce le va dicta râvna și priceperea lor.

Dar începutul să se facă, chiar mai imperfect, fără nici o întârziere. Căci nici un început nu e perfect. Sinodul permanent să întocmească raportul cu propunerile necesare, pentruca în viitoarea sesiune Sfântul Sinod să poată lua hotărârile în chestiune.

Dr. D. Stăniloae.

Frontul unic și „Unirea"

In numărul din urmă al ziarului nostru dl profesor N. Colan a dat răspunsul cuvenit la nedumeririle dlui Nichifor Crainic cu privire la rezer[illegible] cialitatea ortodox[illegible] apelul unor preo[illegible] alcătuirea frontulu[illegible] triva francmasoneriei și a bolșevismului. Rectorul Academiei noastre teologice a arătat cu dovezi concrete, că biserica noastră a făcut front unic cu biserica Blajului — oridecâteori marile interese ale neamului și ale creștinătății au cerut aceasta. Biserica noastră merge chiar mai departe: ea își unește eforturile cu oricare confesiune creștină, când e vorba de apărarea principiilor cari stau la temelia culturii creștine de azi. Fiindcă ortodoxia este largă. Și cea românească mai largă decât oricare alta. Vlădicii noștri niciodată nu s'au închis în turnul de fildeș al orgoliului confesional. *Ei* s'au dus la Blaj, în mai multe rânduri pentru a reintegra, măcar efemer, solidaritatea frățească, pe care *blăjenii* au rupt-o. Câtă vreme frații noștri uniți nu se duc nicăiri. Nu colaborează bisericește cu nimeni. Fiindcă-i oprește papa. In schimb fac *apeluri*, în cari însă lumea nu mai crede. Cum n'am crezut nici noi în apelul fraților arădani, cari nu sunt catolici mai puțin excluziviști decât subalternii proaspătului Preasfințit Alexandru dela Baia-Mare.

Dar dl N. Colan a arătat că noi nu putem crede în sinceritatea apelurilor catolice nici din alte pricini. Știm doar că acum câțiva ani delegatul papei, la o conferință internațională din apus, a strâns cu profundă afecțiune mâna unui delegat sovietic. Cât [illegible]te chiar. Iar mai [illegible]apa! s'a întrecut [illegible]nicia cu care a [illegible] să decoreze pe «venerabilii» francmasoneriei românești.

Incheierea firească a acestor considerații a fost: Noi am face și astăzi front comun împotriva bolșevismului și a francmasoneriei — dar nu prea avem cu cine. Și ne mirăm că auzind unele ca acestea «Unirea» din Blaj s'a supărat — nevoe mare. Noi constatăm un adevăr documentat, iar beatissimii provinciali de pe Târnave se supără, mint și insultă. Se supără — asta încă n'ar fi mult. Dar domniile lor mint. Și asta nu e frumos. Dumnealor spun că noi am fost de vină și în trecut, că frontul românesc nu s'a putut alcătui. Fiindcă ortodocșii au distrus «societatea de lectură» înființată la 1848 de profesorii «Păscut-Roman-Popfiu» dela liceul călugărilor premonstratensi din Oradea... Ați auzit? Noi vorbim de inițiativele mari ale Mitropoliților Șaguna și Mețianu, iar frații noștri ne răspund cu Păscuț și cu Popfiu. Vivat provincia! Că e adorabilă.

Dar monitorul târnăvean este mai savuros acolo, unde ne acuză că noi dăm gata «Astra» pe care dlor, ăi dela Blaj, au înființat-o și au susținut-o... cu jertfele lor. Nu vă speriați: e vorba de aceeaș «Astra» pe care Mitropolitul Șaguna a înființat-o, la Sibiu, după cum știe orce licean de clasa a patra. Și după cum știu, de bună-seamă, și frații noștri din Mica romă, ori cel puțin unii dintre ei. Dar vedeți, dacă spun că dumnealor au înființat-o, au mai mult drept să se revolte, că la «Astra» nu mai e «nici un funcționar unit». — Păi ați avut doi, de să vă trăiască..., prea cuvioși prelați papali! Unul e dl Ion Georgescu, cel cu broșura în care-l scotea pe Gheorghe Lazăr catolic-sadea, cel care a pus în fruntea acestei broșuri, pe care el a scris-o, numele Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Vasilie, cel care a fost *silit* să plece dela secretariatul «Astrei», fiindcă făcuse din instituția culturală întemeiată de Șaguna o sucursală a Institutului «De propaganda fide». Iar al doilea a fost dl I. Banciu, care nu știm din ce pricini nu mai e nici el la «Astra», ci mai mult prin alte părți...

Incercați deci cu alții, prea cuvioși domestici; poate aveți mai mult noroc și Dvoastră — și «Astra!».

Și ca să vă ridicați ceva nivelul scrisului, zoriți mutarea reședinței de județ la Blaj. Altfel glasul vă va suna tot în pustiu — și frontul unic antimasonic va mai întârzia.

Ad. Nr. 3773/932.

Circulară

către membrii ordinari și extraordinari ai adunării protopresbiterale din protopopiatul HUNEDOAREI

Prin ordinul Preaveneratului Consiliu al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu din 23 Mai a. c. Nr. 3773, fiind numit comisar pentru alegerea de protopresbiter în protopopiatul Hunedoarei, în conformitate cu Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, §§ 14, 15 și 16 prin aceasta convoc pe ziua de *Joi, 29 Decemvrie a. c., consiliul protopresbiteral* și *adunarea protopresbiterală electorală* la locul central în *Hunedoara*. Ședința consiliului se va ține la ora 8 a. m. în cancelaria oficiului protopopesc, spre a constata cualificațiunea candidaților și a compune lista de candidare.

Sfânta liturgie împreunată cu chemarea Duhului sfânt se va începe la ora 9 a m, iar după terminarea dumnezeeștilor slujbe la ora 11 a. m., se va deschide ședința adunării electorale.

Sibiu, 14 Decemvrie 1932.

Dr. GEORGE PROCA
comisar consistorial.

Organizați Oastea Domnului

Conferența I. P. S. Sale Patriarhului Miron. In vederea realizării unui plan de a organiza, sub auspiciile patriarhiei, un ciclu de conferențe pentru a expune aspectul social al învățăturilor evanghelice, I. P. S. Sa patriarhul Miron a ținut Vineri seara, la Fundația Dalles din capitală, o conferență despre datoria generației de astăzi. In prezența M. Sale Reginei Maria și a multor înalte fețe bisericești, Patriarhul a făcut câteva drepte observări asupra *absenței de ideal* ce caracter seazâ generația actuală de intelectuali și literatura vremii lor. La sfârșit I. P. S. Sa se îndreaptă către tinerimea universitară și în, vorbe părintești, o cheamă să fie „aluatul bun" menit să dospească spiritul vremii ce va să vie și să transmită în conștiința poporului nostru idealurile morale propovăduite de biserică.

Faptul că Patriarhul nostru a coborât la tribuna conferențiarilor, a fost comentat cu mulțumire și considerat ca eveniment

*

Din vremea când s'a luat în stăpânire Ardealul. Marele nostru istoric, dl profesor N. Iorga, în discursul rostit, — cu prilejul manifestației organizate pentru ziua de 1 Decemvrie a. c. din partea Ligii culturale la Fundația Dalles, — a evocat câteva emoționante clipe din trecutul apropiat, tălmăcindu-le în scurte și adânc simțite cuvinte.

Tocmai la începutul discursului său, dl profesor N. Iorga pomenește, în legătură cu cele petrecute la Iași, pe I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, căruia în ședința dela Senat îi amintise cum l-a văzut în momentele atât de grele celor dezarmați și despoiați. Și el — pe atunci profesorul Dr. Nicolae Bălan — a venit pentru a cere guvernului românesc, din acea vreme, ajutorul spre a lua în stăpânire Ardealul.

A venit din Ardeal la Iași, nu cu aeroplanul — cum greșit s'a spus — (aeroplanul a venit, pe urmă, din Iași către Ardeal), ci a venit cu automobilul, făcând o călătorie, pe atunci, cum se știe, dintre cele mai primejdioase. Cu încredere în ajutorul cel de Sus, a și izbutit să ajungă la țintă, conform însărcinării primite

E trecutul plin de amintiri, a căror înduioșare o simt în gradul cel mai mare aceia, cari ei înșiși fac parte din luptătorii acestui trecut

*

Nu ne iubesc. Intr'o gazetă din capitală apar destul de des astfel de ieșiri împotriva Ardealului bisericesc, din care nu transpiră dela loc iubirea. Dimpotrivă, noi trebue să purtăm ponoasele și pentru lucruri care nu ne aparțin.

In câteva rânduri a fost aruncată asupra Statutului Organic șagunian vina pentru starea în care se găsesc mănăstirile din vechiul regat, măcar că toată lumea dela noi știe, că acel Statut se ocupa foarte puțin de mănăstiri, fiindcă noi nu le aveam. Capitolul referitor la aceste instituțiuni ale bisericii a fost luat în noul statut de organizare bisericească pe baza normelor canonice și a experienței celor ce au mănăstiri. Dar era oare mai altfel starea mănăstirilor înainte de votarea noului Statut? E limpede că îndreptarea acelor stări ar putea veni numai prin alte mijloace, nu prin articolele unui Statut.

Acum pe urmă, vorbind de existența unor țigarete care ar fi purtând iscălitura patriarhului (deși noi știm că I. P. S. Sa nu e fumător), zice că fumatul s'a întrodus «mai ales de când Sinodul a fost *invadat*(!) de vlădici ardeleni». Noi știam că am stat mai departe de turci... Dar dacă cu orce preț cauți învinuiri, le găsești și în — tutun. *Nu ne iubesc.*

Probleme, fapte, comentarii

După congresul Uniunii naționale a studenților creștini români. — Descinderea studențimii, din întreagă țara, în Brașov, a adus prinos de recunoștință acestui oraș păstrător de vechi tradiții; dar faptul a însemnat și afirmarea unității sufletești a întregii suflări românești și a integrității teritoriale a acestei țări, pentru care Brașovul poate fi considerat turnul de veghe a viei din evanghelie.

Două sânt punctele de orientare ale uniunii, două puncte cardinale: *naționalismul* și *creștinismul*. Pentru naționalism studențimea și-a adus toată contribuția entuziastă.

Pe noi ne interesează latura creștină a congresului.

In trecutul nostru istoric n'a fost naționalism fără creștinism ortodox: nici în concepția studențimii nu poate să lipsească acest fericit aliaj.

Cum era firesc, congresul s'a început sub auspiciile sfintei biserici și toate problemele erau presărate cu propuneri de propagandă creștină.

Apariția în mijlocul studențimii a dlor Nichifor Crainic, directorul ziarului „Calendarul", și Dr. Trifu, a făcut ca problema creștină să fie pusă în primul plan. Evocarea pioasă a profesorului N. Paulescu a determinat ca direcția de muncă a studențimii să fie cea creștină. N. Paulescu, spunea dl N. Crainic, a fost un tip de perfecțiune românească, în care însușirile rasei au reușit să se întruchipeze cu desăvârșire: savant, descoperitor de drumuri nouă, român și creștin, nu numai în teorie, ci și în viața lui practică.

O cuvântare, de care s'ar putea mândri or care slujitor al altarului, a ținut dl Dr. Trifu. Profesorul Paulescu, spune oratorul, mărturisea pe față, că Hristos este calea, adevărul și viața. Acest profesor de anatomie își începuse lecțiile universitare cu ideia despre suflet, el *știe* că există Dumnezeu.

Ca încheere dl Dr. Trifu îndeamnă studențimea să țină cu sfințenie catehismul moral, pe care l-a lăsat Paulescu, de-a ceti cu sârguință Sf. Scriptură.

Programul congresului a cuprins două puncte, care în întregime priveau problema creștină a studențimii: cea a comunismului și francmasoneriei, și cea a misiunii creș ine a studențimii. Felul cum aceste rapoarte s'au discutat, denotă o adâncă înțelegere a factorului v tal, care a fost biserica ortodoxă în trecutul nostru istoric. Prin aceasta studențimea a trecut peste prejudecățile politicianismului dizolvant, înodând firul cu tradiția noastră creștină.

Intr'un glas unanim studenții au cerut, că dacă s'a impus funcționarilor statului un examen medical, tot așa să se ceară un examen de conștiință acelora, cari sânt încredințați cu conducerea tinerimii, — o împroprietărire cât mai repede a unei concepții creștine în sufletul orcărui român și în deosebi al orcărui educator.

Studențimea astfel a apucat pe drumul bun, și-a înfipt rădăcinile în seva pământului nostru creștin, și deci se poate bucura de toată considerația opiniei publice.

V. Coman.

*

Moțiunea votată la terminarea ședințelor congresului, dovedește încă odată, că uniunea este pătrunsă de înalta sa chemare națională, culturală și creștină.

Remarcăm din moțiunea aceasta părțile privitoare

1. la statusul catolic ardelean,
2. la căminul studențesc proectat, și
3. la ocuparea unor catedre de profesori.

1. Statusul romano-catolic, realizat prin acordul dela Roma, sub trecuta guvernare, de către fostul ministru de justiție, dl Dr.

FOIȘOARA

Sfințește Ziua Domnului!

— Clipe biblice —

Era în Ziua Domnului. Soarele lucea mai vesel pe cer și florile miresmueau mai dulce pe pământul Ierusalimului celui slăvit, decât altădată. Pasările ciripeau mai drăgălaș prin frunzișul grădinilor de măslini și copilașii povesteau mai aprins prin ogrăzi și prin praguri de portițe, decât în celealalte zile. Tinerii se îmbrăcară mai mândru astăzi, ear bătrânii apucară mai de dimineață drumul către Casa Celui Preaînalt. Bătrâna Tamara, cea cuprinsă de duhul neputinței de optsprezece ani, se sculă de-odată cu zorile, ca să se poată găti, și cum era gârbovită de spinare și nu se putea obîi nicidecum și mergea încet proptită 'n cârji, ea porni la biserică deodată cu lumina soarelui, ca să nu întârzie, căci de optsprezece ani ea nu întârz ase niciodată dela slujba Domnului. Și cum să întârzie ea chiar azi, când înțeleptul din Nazaret va tâlcui poporului înțelepciunea scripturilor dumnezeești?... O, nu-i cu putință!... Dar ea vrea să fie cea dintâi închinătoare, s'aprindă cea dintâi lumină, să șoptească cea dintâi rugăciune întru slava Domnului!... Ea vrea s'ajungă apoi în apropierea Făcătorului de minuni, să-i soarbă toată vorba gurii lui neprihănite, să prindă în inima ei tot untdelemnul mângâerii lui, care tămăduiește toată durerea sufletului... Și grija sufletului său o purta ea cu finţenie de optsprezece ani încoace... Amarul ei sufletesc era mai mare decât pătimirea cea trupească...

Ce greu își putu închide ușa colibei sale gârbovite ca și ea, din marginea orașului strălucit. Cu greu urcă ea dealul bisericei străbune. Cum se oprea din clipă 'n clipă pe marginea de cale, cum se opintea să-și oblească spinarea ei încovoiată, pentru a putea privi la fața cerului! Ear când nu era chip de oblire, cum își strâmba sărmana grumajii ei subțiri, cum își sucea atunci în lături capul cărunt, ca șoaptele limbii sale să poate zbura în sus, către urechea Tatălui ceresc! Și câtă credință, și câtă căință tremura în graiul ei!... Ascultă:

— Doamne, Dumnezeul meu, lăsatu-m'ai în tinerețe cu trup oblu cum e bradul și cu fața rumenă ca piersica... Toată viața mea pământească trăbuea să fie un cântec de preamărire a bunătății Tale nesfârșite... Dar eu mi-am uitat de Tine. Mi-am uitat de sfințirea Zilei Tale... Ba mai mult!... Ți-am pângărit-o cu nerușinare prin mândria și trufia mea cea mare... Dar, Doamne. Tu nu te lași defăimat!... Pentru nebunia îngâmfării mele m'ai gârbovit cum se 'ncovoaie vița de vie la cercuit... Slăvită fie dreapta Ta pentru aceasta, căci vrednică eram de pedeapsă mai cumplită... Și nu voi cere 'n viață ușurarea poverii mele, dar voi striga neîncetat după oblirea sufletului meu păcătos...

Bătrâna Tamara zvântă o lacrimă dela geană și porni din nou la drum. Pe cârjile ei vechi se târâi puțin mai înainte. Dar ear se opri, obosită.

— O, ziua Domnului e ziua desmierdării sufletului în frumsețile ceriului și 'n bucuriile raiului!... Ear pentru mine era ziua desmierdării trupului în plăcerea poftelor și 'n bucuria păcatelor!... Dar ochiul Tău nu doarme, și brațul Tău nu-i amorțit!... Topitu-m'a ca pe-o umbră, secatu-m'a ca pe-o peană și slăbitu-m'a ca pe-o cârpă lăpădată și abea mai este duh în gura mea... Dar, Doamne, binecuvântat să fie brațul Tău cel sfânt!... Nu-mi da vlagă trupului, ci dă-mi viață sufletului și ușurare de toate păcatele lui!...

Un suspin adânc se zmulse din pieptul ei hârbuit și oftând se opinti

Va'eriu Pop, a provocat vii proteste în cercurile intelectualilor din Ardeal: acordul este o vădită *tradare* a intereselor românești.

Se știe că justiția clujană, căreia i s'a cerut, în numele universității ardelene, punerea în posesie a acestui prim institut cultural cu toate așezămintele deținute pe nedrept de statusul romano-catolic, a dat câștig de cauză *universității* clujene, ordonând intabularea pe numele ei a tuturor bunurilor reclamate, — cum am arătat mai pe larg cu altă ocazie.

Uniunea studenților, în moțiunea sa, cere: **lichidarea statusului catolic ardelean, propunând guvernului să aducă în fața corpurilor legiuitoare rușinosul acord dela Roma și traducerea în fapte a hotărârilor justiției în această chestiune.**

2. Chestiunea căminului studențesc în capitală, este clară, pe lângă toată truda unor gazete, care dușmănesc pe directorul ziarului *Universul,* de-a o încurca și exploata pentru interese nemărturisite. Lămuriri categorice, — date de *Universul* la acuzațiile, că banii adunați prin subscripție publică sânt „confișcați" din partea conducătorului acestui ziar, — precisează următoarele:

Subscripția s'a închis cu suma de lei 6.512.946. Această sumă a fost depusă spre fructificare la „Banca Românească". Din dobânzile fructificate s'au realizat până azi 4.458.933, astfel fondul însumează în momentul de față Lei 10.971.879 și se găsește depus tot spre fructificare: Lei 4.008.079 la „Banca Națională", lei 6.963.800 la „Banca Românească". Banii au fost depuși de ziarul Universul cu precizarea „Fondul Studențesc" și se găsesc la „Banca Națională" și „Banca Românească".

Indată ce capitala va ceda un teren, cum i s'a cerut în repetate rânduri, construcția căminului studențesc, cu banii adunați de ziarul *Universul,* va putea începe imediat, — o spune însuși directorul ziarului, cu semnătura sa, în numărul dela 10 Decemvrie 1932. —

Eată explicații lămurite și cinstite.

Cuvântul îl are, prin urmare, *primăria* Bucureștilor.

Congresul dela Brașov dă depline puteri comitetului executiv al uniunii, să se ocupe de soluționarea grabnică a chestiunii.

3. Congresul studențimii cere *excluderea dela catedre a profesorilor atei și înființarea unei capele studențești cu duhovnicul ei la fiecare universitate.*

Eată două bune măsuri, care se impun mai ales în împrejurările actuale, cu moravuri din ce în ce mai decăzute, (după cum arătăm în alt loc al ziarului nostru).

*

Cerem cruce! — Implinindu-se zece ani de mișcare studențească naționalistă creștină, studențimea capitalei a sărbătorit în 10 l. c. acest eveniment. După serviciul religios dela biserica studențească Sf. Anton, unde s'a ținut parastas pentru studenții morți în timpul războiului, tinerimea universitară a plecat spre mormântul Eroului necunoscut, depunând aici numeroase coroane în numele corporațiilor studențești. Preotul Georgescu a celebrat serviciul religios, după care a rostit și următoarele:

Astăzi ne găsim la căpătâiul Eroului nostru necunoscut, simbolul eroismului neamului, și ne mirăm că nu găsim o cruce. Noi însă îi revendicăm și cerem să i se așeze crucea.

Dl profesor A. C. Cuza a spus:

„Studențimea creștină română, pururea bine inspirată, ni-a dat astăzi prilejul, să ne rugăm în biserica ei, pentru eroii neamului, profesori și studenți.

Acum am venit aici la acest simbol, să aducem eroilor prinosul nostru de recunoștință.

Viitorul nației noastre stă în mâna armatei și a studenților noștri, conducătorii de mâne ai acestei țări și cari vor veni să desăvârșească marea operă a predecesorilor lor.

Revendicăm pe Eroul necunoscut, căci el reprezintă eroismul creștin. Cerem, de aceea, să i se ridice o cruce, căci el a murit pentru apărarea gliei și credinței strămoșești".

Dl deputat Mihail Stelescu a spus următoarele:

„La căpătâiul acestui mormânt, noi studenții, am promis să punem o cruce. Crucea s'a realizat, însă noi necunoscând obiceiul că trebue în prealabil să stea șase săptămâni în biserică pentru a fi sfințită, n'am putut s'o așezăm astăzi. Vom face însă acest act de dreptate neamului românesc, în ziua de 24 Ianuar, când întreaga studențime e rugată a participa ca și astăzi".

Cuvintele oratorilor au fost primite cu urale generale.

*

Din cercuri studențești. — Sântem noi, studenții, creștini în adevăratul înțeles al cuvântului?

Las, deocamdată, deschisă întrebarea și țin să spun că nu ne gândim să facem lecții de morală, — nici n'am fi în măsură, nici în drept, — dar vrem să înfigem în mintea noastră acest cui, această întrebare căreia să-i răspundem direct, să fixăm motivele, cel puțin, care ne mână pe noi la acțiune creștină, să ne întrebăm dacă acestea purced esențial din ideologie creștină și dacă rezultatul lor se manifestă ca atare.

La începutul mișcărilor studențești, de când se împlinesc zece ani, era mai mult duh creștin decât astăzi. Un Ioan Moța, care se ruga în toate serile și diminețile împreună cu camarazii lui în cazarma dela Craiova, are astăzi puțini urmași fideli. Căci tânărului de acum îi place să alerge după distracții, să se complacă în diletantism mistic, în desordine sufletească. Aceasta, din mai multe motive.

Lumea se depărtează de duhul bisericii și în rândurile tinerilor intelectuali. Biserica strămoșească nu are destulă rezonanță în sufletele multor tineri, cari nu-i știu prețul valoarea. In viața lor religioasă stăpânește mai mult o atmsfoeră de suprafață.

Dar și faptul acesta își are explicarea: e incompatibilitatea ce cred mulți din cei ce frecventează universitățile, că există între rațiune și credință. Ne credem suficienți nouă înși-ne, nemai simțind lipsa ajutorului de sus; ne socotim mâna în stare de toate, fără a crede că ne trebue una *de sus,* care să ne întărească și să ne ajute în viață. Credința în imanența lumii și în atotputernicia științii, care se tradează în pozitivism materialist, a pus stăpânire pe sufletele multora din rândurile noastre. Deaceea și călcăm țanțoși în viață și nepăsători, par'că n'ar mai fi altă putere în afară de noi în lume...

Vremurile pe care le trăim, ne cer însă să fim la o înălțime sufletească, unde să nu ne atingă valurile meschinăriilor; trebue să știm că numai prin simțământul că avem trebuință de ajutor *mai înalt,* putem să facem față greutăților împrejurări: mai multă religiositate deci, mai multă persistență serioasă în cugetare și control de sine, — lucruri foarte grele în înfrigurarea zilelor de azi.

Deaceea scopul nostru e să regenerăm ideologicește pătura conducătoare ce vine, și să susținem cât putem puterile sufletești ale poporului nostru.

Studențimea română creștină are mare rol în viața neamului. Ea trebue să susțină puterile sufletești ale acestui neam, biserica și tradițiile creștine, și să nu secundeze mârșeveniile politicianismului ateu și francmason.

Mai aproape deci de *biserică!* Să ne trezim cu un ceas mai de vreme, ca epidemia înstrănării noastre sufletești să nu facă stricăciuni sufletești de neînlăturat.

Teodor Bodogae.

*

---

să mai facă vreo câțiva pași.

— Ziua Ta e ziua înavuțirii în darurile duhului!... Ear eu ți-am spurcat-o în viața mea întreagă vânând avuțiile pământului... Dar, Doamne, fața Ta dumnezeească nu se lasă spurcată de-o făptură omenească... Bogăția lumii am poftit, pentru comorile lumii am uneltit, pentru dulcețile lumii am nelegiuit, dar în locul bogăției săracie am dobândit și 'n locul dulceții scârba și ocara și amărăciunea sufletului mi-am agonisit!... Pe vecie blagoslovită fie judecata dreptății Tale, Doamne!... Nu-mi mai da de-acum bogățiile pământului, ci hărăzește-mi curățenia și pacea și mângâierea sufletului!...

Cu inima înmuiată de arsura căinței porni Tamara ear la drum printre casele bogaților. Pe-aici o slugă năroadă îi răsări înainte. Cum zări pe sărmana bătrână neputincioasă stăruind din răsputeri la drum, isbucni în râs nebun. Ea auzi îndată râsetul lui ușuratec, dar nu se mâhni, ci-i grăi cu bunătate:

— Râde, dragă, râde bine de trupul meu cel hâdos, numai Dumnezeu să nu-mi râdă de sufletul meu cel păcătos!...

Mai merse apoi o palmă de cale. Acum un copil ștrengar o izbi c'o petricică. Ea nu se supără nici de astă dată. Ii zise și lui cu blândețe:

— Lovește, puiule, lovește bine trupul ăsta gârbovit, numai Dumnezeu să nu-mi lovească sufletul meu nelegiuit...

Se târâi apoi încet ca râma până 'n apropierea bisericii. Acum un cățeluș sprintenel se repezi la ea cu gând vrăjmaș. Ea nu se răsti nici la el, ci-i vorbi și lui domol:

— Mușcă-mi, cățelușule, mușcă-mi bine trupul ăsta istovit, care de-abea se mai poate mișca pe cale, numai Dumnezeu să nu-mi spintece și să nu-mi zdrobească sufletul cu fulgerul osândei Sale!...

Biserica era închisă. Ea aștepta mult în foișor. Aici, în ochii ei spălătăciți se aprinse scânteia căinții celei mai adânci din această sfântă zi a Domnului. Aici, pe altarul inimii ei se 'ncinse flacăra celei mai curate ispășiri omenești pentru amăgitoarele păcate pământești. Aici, de pe limba ei zbură cea mai caldă rugăciune de mulțumire către Tatăl milostivirilor. Aiei, în foișorul bisericii... O, ea par'că nu se afla în foișorul bisericii pământești, ci la pragul bisericii îngerești din mijlocul împărăției celei cerești...

Picioarele și cârjile ei atinseră mai întâi treptele pietrilor de jertfă. Pe urma ei sosiră și fariseii și cărturarii și mult norod, încât umplură toată Casa Domnului, ca peștii năvodul... Toți cu ochii zâmbitori... Toți cu fețele vesele... Toți în mândre haine strălucitoare...

Pe urma ei sosi și Acela care cunoaște cele ascunse ale inimii oamenilor. O, cum se întunecă deodată senina Lui față dumnezeiască deslușind îngâmfarea fariseilor fățarnici și trufia cărturarilor neînțelepți și cum le grăi de aspru: «De nu vă veți pocăi, toți veți pieri! «Și cum se lumină ca soarele privirea Lui înviforată îndatăce descoperi în sufletul Tamarei celei gârbove izvorul căinței adânci și lungi de optsprezece ani pentru nesfințirea zilei Domnului!... Cât de dulce răsunară prin largul bisericii cuvintele Lui blajine: «Femee, ești mântuită de boala ta!.. Cât de minunat se obli ca o făclie spinarea ei gârbovită ca o viță cercuită, în clipa aceea sfântă, când Făcătorul de minuni atinse cu mâna Lui blagoslovită creștetul ei aplecat!... Și cât de cucernic și de înălțător era cuvântul ce ieșea din gura Tamarei celei drepte, întru slava Domnului, după-ce primi darurile căinței sale: deslegarea sufletului de păcate și a trupului de neputințele îndelungate!...

Părintele Chiril.

Minoritarii și manifestațiile naționale. — Ardealul s'a rostit sărbătorește împotriva revizionismului propagat de vecinii dela vest.

Era ocazie nimerită și pentru minoritarii noștri *unguri*, de-a lua o atitudine hotărâtă împotriva încercărilor budapestane, cel puțin îndrăznețe, de-a distruge statul în care acești minoritari s'au hotărât, nesiliți de nime, să rămână și să trăească mai departe, — fără să mai pomenim faptul că statul român de astăzi întreține — din bugetul său, care pentru slujitorii bisericii *dominante* aplică cele mai grele curbe de sacrificiu, — *un număr considerabil de slujbași minoritari unguri*, puși în administrațiile și serviciile publice ale țării. Nici acești slujbași nu s'au afirmat, că voesc să apere, alături de celorlalți cetățeni, hotarele țării întregite; și așa, dușmănia ascunsă, împotriva României de astăzi, a izbucnit și izbucnește prea adese în diferite părți locuite de minoritari.

Astfel nu mai încape îndoeală, că statul român întreține prea multe persoane suspecte și dușmănoase existenței sale.

Cu toată binevoitoarea îngăduință, acordată cinstitelor minorități, generositatea statului însă nu poate merge până acolo, să tolereze în funcțiile sale elemente disolvante, primejduind interesele superioare ale neamului românesc, stăpân pe țara ce i se cuvine.

*

Vechea, mai exact *învechita*, problemă a maghiarizării forțate dăinuește încă în statul maghiar actual, care — ar trebui să se felicite! — nu mai este stat poliglot, ci național, prin urmare maghiarizarea, după tipicul cunoscut nouă, n'ar mai avea senz, în lipsă totală de „iredentiști" nemaghiari pe teritorul său între granițe ce i se cuvin pe dreptate.

Un ziar nemțesc, din Budapesta („Sonntagsblatt" din 20 Noemvrie 1932) scrie despre furia maghiarizării în Ungaria „ciuntită": „Educația în grădinile de copii — dela anul al patrulea până la al șaselea — este exclusiv ungurească", (e vorba de copiii nemților); „în școalele primare educația copiilor, în comunele nemțești, este ungurească în cele mai multe; e mic numărul școalelor, în care se învață în limba germană un mic început de cetit și scris; școalele de repetiție sânt în totalitate maghiare; pe de-asupra, *religia, în multe locuri nu se mai învață în limba maternă a copiilor*, ear școlarii nemți, de toate vârstele, în zile de Duminecă și sărbători, sau și în zile de lucru, sânt conduși să asculte rugăciuni, cântări și predici spuse ungurește, nu nemțește...

Și, după toate acestea, vecinii noștri dela vest cer în gura mare să se revizuiască tratatele Unii dintre minoritarii noștri nemți îi mai aprobă?

Mulțumită publică

La ședința festivă a societății academice «Andrei Șaguna» a studenților în teologie, ținută la 29 Noemvrie 1932 în amintirea marelui arhiepiscop și mitropolit Andrei, au binevoit a contribui la fondul bibliotecii societății următorii:

I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, arhiepiscop și mitropolit 500 lei; P. S. Sa Dr. Vasile Stan, arhiereu, vicar arhiepiscopesc, Rector Nicolae Colan, Dr. Lucian Borcia, câte 200 lei; cons. mitr. Ieronim Grovu, cons. arh., Virgil Nistor, profesorii academiei Dr. Dumitru Stăniloae, Nicolae Popovici, Dr. Ilarie Hoadrea, Ioan Sandu, Pr. cateheți: Aurel Nanu, Mihail Stoia, Marcu Jantea; Păr. Iosif Morariu, R. Bucșa și prof. Victor Lazar, câte 100 lei; Păr. Gh. Secaș, cărți în valoare de 160 lei; cons. mitr. Traian Petrișor 70 lei; prot. Ioan Dăncilă, prof. Candid Popa, Diaconul I. Dinu, Familia Moșoiu, Popaiov, Mateiu Ana Gavrilă, câte 60 lei; insp. Silviu Țeposu, prof. Nicolae Topolog, Dr. V. Bologa, Nicolae Eșianu, câte 50 lei; prof. I. Beleuță, dir. Dr. G. Preda, prot. Emilian Cioran, Dr. Ion Bunea, Dr. Gh. dela Micești, Dr. Filipescu, diaconul I. Circov, secr. acad. Nicodim Belea, Dumitru Dușleag, câte 40 lei; prot. Gh. Maior, maiorul Lupu, N. N., câte 30 lei; școala normală «A. Șaguna», secția de fete 24 lei; păr. Mihail Neagu, Ioan Suma, Joandrea, Anca, N. N., N. N., dra Isaicu, dna Suma, N. N., N. N., Ioan Marcu, dna Petruț, N. N., dra Borcea, stud. Fărcaș, dra Lia Popoviciu, N. N., N. N., N. N., Liu Vanghele, Opriș, N. N., prof. I. Bologa, N. N., N. N., N N., Chinariu, câte 20 lei; Olariu 17 lei; Stoica Ioan 15 lei; dra Prașca, N. N., Brana Iustina, dna Todoruț, N. N., Muțiu, câte 10 lei; dra Stanciu Eug., N. N., câte 5 lei; Nicolae Dinea 2 lei. In total: 4048 lei. Tuturor dăruitorilor li se aduce pe această cale cea mai călduroasă mulțumită. Vasile Stancu, secretar general; Pavel Vițelariu, cassier.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. *I. P. S. Sa Mitropolitul nostru NICOLAE a plecat în 13 Decemvrie la București spre a participa la ședințele Sfântului Sinod. I. P. S. Sa se va întoarce din capitala țării în 17 Decemvrie la reședința Sa.*

Osemintele voevodului martir Constantin Basarab Brâncoveanu au fost desgropate Vineri și Sâmbătă din mormântul aflat în biserica zidită de dânsul „Sf. Gheorghe Nou" din București. Desgroparea s'a făcut în urma stăruințelor unor rude ale voevodului și sub supravegherea reprezentanților dela comisia monumentelor istorice și a preotului bisericii Oasele voevodului Brâncoveanu au fost aduse de Doamna Maria și Ion Mavrocordat în țară și au fost îngropate în această biserică. Acum, împreună cu rămășițele găsite, au fost puse într'o cutie de lemn și date în primirea preotului dela biserica Sftul Gheorghe Nou.

Rezultatul alegerii din 11 l. c. în municipiul *Sibiu* este: Inscriși 16.822; votanți 8162; anulate 65; nule 17. Naționali-țărăniștii și sașii 6555; partidul român 1179; socialiștii independenți 863. Toate mandatele au fost luate de naționalțărăniști și sași. Astfel orașul de reședință al mitropoliei ardelene va avea, și după 14 ani dela proclamarea unirii, tot un primar sas.

Premiu de 50 mii lei ofere marele ziar *Universul*, care deschide un concurs pentru cea mai bună lucrare, având ca subiect: „*Principiul naționalităților* în tratatele de pace dela Versailles, Trianon și Neuilly: frontierele României sânt intangibile pe baza principiului naționalităților! Răspuns revizioniștilor maghiari". — Manuscrisele se vor trimite până la 30 Apirl 1933 ziarului *Universul*, care în anul acela împlinește o jumătate de veac, de când stă în slujba neamului și a țării. Lucrarea premiată va fi tradusă și respândită în mai multe limbi.

De dragul „statusului". Organul mitropoliei dela Blaj, *Unirea*, din 10 Decemvrie, vrea să-și informeze cetitorii despre congresul studențesc dela Brașov. Nu-i place monitorului târnăvean că studențimea s'a rostit despre isprava dlui Valeriu Pop la Roma, cu privire la drepturile statului român asupra „statusului" catolic ardelean. Și deaceea trage concluzia, că nu înțelege „*risipa bugetară a statului cu asemenea adunări fără rost de numeroase*". Adecă, odată pe an, cu cele mai curate gânduri, studenții se adună într'un congres, cu idealul unității sufletești, și atunci — bugetul nu-i pentru ei! Dar ce rost au sumele din buget, date pentru drumuri la Roma, ca țara să se aleagă pe urma lor cu un acord atât de compromițător? Studențimea nu poate rămânea rece față de asemenea acte. De aceea studenții din Cluj, între cari și greco-catolici, au cerut un lucru drept și românesc, ear „Unirea", care numai pentru unire nu luptă, strigă la „telefon", spre a lovi în congresul care a supărat-o.

Un student.

Burse din fundația «Ninița și Daniel Monasterianu», pe anul școlar 1932/33, acordă Comitetul central al Asociațiunii «*Astra*» (*Sibiu, strada Șaguna 6*), și anume: o bursă de 3000 lei, pentru universitari; trei burse à 1000 lei, pentru elevi dela liceul «A. Mureșanu» din Dej; zece burse à 500 lei pentru ucenici la diferite meserii. Sânt preferiți descendenții familiei Pavel și Floarea Monasterianu. Cererile timbrate se înaintează Comitetului până la 20 Ianuar 1933. Alte amănunte se dau la biroul Asociațiunii.

ȘTIRI LOCALE

Concert religios de colinde și cântece de stea va da corul mitropoliei și corul mixt al școalei normale „Andrei Șaguna", secția de fete și băeți, sub conducerea profesorului Timotei Popovici, Duminecă, 18 Decemvrie 1932, la ora 6 d. a în biserica mitropoliei ortodoxe române din Sibiu. Participanții sânt respectuos rugați a se prezenta punctual, — în cursul concertului porțile vor fi închise. Nu se vor distribui bilete de participare.

Conferența publică, a șasea, în seria conferențelor culturale din această earnă, a ținut-o Duminecă, în sala prefecturii, dl L. Bologa, profesor la școala normală „A. Șaguna" din Sibiu. Sub titlul „Evoluția interesului pentru lectură", conferențiarul, s'a ocupat, pe baza unei anchete, de feluritele categorii de lectură, observată la tinerimea de ambe sexele în deosebite vârste ale ei, expunând, cu probe numeroase, efectul citirilor și motivările aduse de tineri întru explicarea acestui efect. A fost o conferență ascultată cu mult interes.

Asociația învățătorilor, secția județului Sibiu, invită la comemorarea marelui organizator al învățământului românesc, *Spiru Haret*, ce se ține în 18 Decemvrie c. când se împlinesc două decenii dela trecerea la cele eterne. După parastas la ora 10½ în catedrala mitropoliei, urmează la ora 11 în sala «Thalia», un festival, cu coruri, recitări și conferențe.

Revizuirea și rectificarea listelor de alegători agricoli pentru *orașul Sibiu* se face până la 7 Ianuar 1933 la *primăria* municipiului Sibiu, ușa 26, în orele a. m. 8—12. Toți alegătorii, cari nu sânt luați în listele electorale, se pot prezenta în acest timp, pentru înscrierea în liste, cu actele lor de naștere și acte doveditoare că plătesc impozit agricol, sau au diplomele lor.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** se pot procura publicațiile următoare:

Biserica Neamului și drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Lei 40, (poșta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur și Voicuculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).

Liturgica bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavschi, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.

Cântări funebrale, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).

Viața lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).

Confesiuni și Secte, de arhiereul Gr. Leu Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).

Mic Dicționar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).

Frumoasa din Nor, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.

Dicționarul enciclopedic ilustrat, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100.

Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.

Tâlcuirea sfintelor taine, de acelaș. Lei 15.

Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de acelaș. Lei 25.

Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii, de acelaș. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notițe despre întâmplările contimporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei porto).

Memoriile lui Andrei Șaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sftei Treimi din Brașov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Introducerea în sfintele cărți ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

Viețile Sfinților, cu complectări, însemnări și cu chipurile sfinților. Cartea întâi. Lei 225.

Urmarea lui Isus Hristos, ed. II. Lei 35.

Istorioare biblice, de N. Crismarin. Lei 22.

Istorioare bisericești, de acelaș. Lei 20.

Catehism, de acelaş. Lei 20.

Vino după mine, meditaţii pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (şi poşta 10 Lei).

Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoş, cu preţ *redus* de 10 Lei; *Stilistică şi Poetică* şi Carte de cetire, de acelaş, cu preţ *redus* de 10 Lei; *Gramatică română* cu Carte de cetire, de acelaş, cu preţ *redus* de 10 Lei.

Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoş. Partea I A, şi Partea I B, à 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu:**

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi şi artistic executate.

Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia şi Sibiu, pe protopopiate, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.

Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemoiu. Lei 100.

Registre, de tot felul, legate, broşate, pentru parohii, bănci, particulari ş. a. Preţuri moderate.

Violine, Viole, Mandoline, Ghitare, Arcuşe, Coarde de tot felul pentru violine, Diaposoane, Surdine, Sacâz, Cutii pentrn violine, Pupitre pentru note etc., cu preţurile cele mai moderate.

Nr. 155/932. (80) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor: **Măgura** cu filia **Topliţa** şi **Sălişti-oara** cu filia **Stoeneasa,** protopopiatul Băiţa, se publică concurs, cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu aceste posturi, pe lângă întregirea cuvenită dela stat, sânt următoarele:

1. *a*) **Măgura,** dela circa 86 familii, câte una ferdelă cucuruz sfărâmat, — care se va răscumpăra cu bani şi stola obişnuită;

b) în filia **Topliţa,** dela circa 75 familii, câte una măsură cucuruz sfărâmat; folosirea eclejiei în mărime de 7 jugăre păşunat, stola obişnuită, o parte de pădure din pădurea comunei.

Folosirea cimiterelor din ambele comune.

2. *a*) **Sălişti-oara,** dela circa 85 familii câte una ferdelă cucuruz sfărâmat, stola statorită în şedinţa consiliului parohial din 31 August a. c. şi folosirea cimitirului;

b) filia **Stoeneasa,** dela circa 80 familii câte 20 litre cucuruz sfărâmat şi stola obişnuită.

Reflectanţii la aceste posturi sânt invitaţi *a-şi* trimite cererile, însoţite de documentele prescrise, în terminul legal subsemnatului oficiu protopopesc şi să se prezinte în respectiva parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul şi referinţele locale.

Oficiul protopopesc al tractului Băiţa în înţelegere cu consiliile parohiale respective.

Băiţa, la 22 Noemvrie 1932.

Dumitru Secărea
protopop.

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

A apărut şi se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Creştin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1933

Al 82-lea dela apariţie

Cu bogată şi aleasă materie şi cu ilustraţiuni

Calendarul, pentru anul 1933, conţine următoarele:

Reprivire asupra anului precedent. Ştiri şi fapte: Sinodul permanent. — Raport în persoană la centru. — Pentru hirotonire. — Se va reface. — O rugăciune. — La 50 de ani. — Conferenţă de episcopi. — Fabrică de luminări. — Biserica Sfintei Treimi din Braşov cetate. — Despărţire după 12 ani, nou partid. — Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu. — Pelerinaj la Ierusalim. — Cerc de studiu social-creştine. — Statusul. — Oastea Domnului. — Moartea episcopului Iacov şi Justinian. — Alt guvern. — M. S. Regele în Sibiu. — Jamboree. — Învăţământul religios-moral. — După 500 de ani. — Congrese. —
Noaptea sfântă, versuri.
Multe sânt minunile Tale.
Un orator.
Domnul i-a chemat întru ale Sale, în amintirea răposaţilor preoţi.
Isus prin grâu, versuri.
In ţara unde se tăgăduieşte Tatăl.
Mama. Monahul, versuri.
Preotul.
Jurnînţă.
«Nu, nu-l ştiu pe el»!
Zori de primăvară.
Cămătar cinstit.
Isus şi tâlharul.
Cine are dreptate?
Banul altuia.

Fel de fel: 1. Dăruitorii. — 2. La ce sânt buni. — 3. Teamă de prisos. — 4. Multă carte! — 5. Cuvânt cu tâlc. — 6. Ce este comunismul? — 7. Izvorul. — 8. Un mic cusur. — 9. Intâi dovada. — 10. Suvenire şi semeţie. — 12. Hrăpăreţul. — 13. Conversiunea. — 14. Răspuns.

Glume.
Târgurile.
Anunţuri diferite ş. a.

Chipuri: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. — Octavian Goga. — Ioan Popescu. — Oastea Domnului, în adunarea dela Sibiu, cu fanfara dela Orăştie şi alte vederi. — Biserica dela Cioara. — Capelă-monument.

In celelalte părţi ale Calendarului se află: Cronologia, zilele şi lunile de peste an, mersul vremii.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic *(Şematismul)* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia şi Sibiu, cu «Evidenţă» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheţi şi învăţători.

Preţul: 50 Lei

Plus porto poştal Lei 10, şi sânt a se trimite înainte prin mandat poştal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, li se dă rabat

A apărut în ediţie nouă şi se află a Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe

cursuri universitare
de
Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi
Prelucrate, complectate şi editate
de
Prof. Dr. Teodor Tarnavschi
şi acum din nou editate şi complectate
de
Dr. în teologie şi filozofie
Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

Reclama este sufletul comerţului

Au mai apărut de
NICOLAE NEAGA
profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru" 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. „Plângerile lui Ieremia"... Lei 25
3. „Contribuţii la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii" Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor" Lei 28

Cărţi acum apărute:

Sinodul III Ecumenic
din Efes (431)
de
Pr. Ioan Mihălcescu
profesor la Facultatea Teologică, Bucureşti
Preţul Lei 65·—

Priviri istorice
asupra învăţăturii şi duhului bisericii ortodoxe
de
Alexandru de Sturdza
boer moldovean, Consilier de stat

Traducere din limba franceză şi cea germană
de
I. I. Beleuţă
profesor la Academia Teologică „Andreiană", Sibiu
Preţul Lei 60·—

Contribuţii
la Revizuirea Liturghierului român
de
Pr. Petre Vintilescu
profesor la Facultatea de Teologie, Bucureşti
Preţul Lei 100·—

Şcoala Exegetică Biblică
din Antiohia
de
Pr. Dr. Mihail Bulacu
docent universitar
Preţul Lei 60·—

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din **Sibiu** contra ramburs.

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la adminstraţia ziarului :

Telegraful Român

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.

C N R 157 — 1932 complet 1932-1932

Anul LXXX Sibiu, 25 Decemvrie 1932 Nr. 82—83

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marția și Vineria.

Corespondențele să se adreseze Redacției Telegraful Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 9728 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș.

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos

„In ziua aceea Vlăstarul lui Iese (Hristos) va fi ca un steag pentru popoare; neamurile se vor întoarce la el și lăcașul lui va fi plin de slavă". (Isaia 11, 10).

In mijlocul necazurilor de tot felul și în mijlocul lipsurilor cumplite cari bântuesc țara noastră și lumea întreagă dela un capăt la altul al ei, o veste bună sosește la noi și ne învălue în bucurie sufletele noastre creștinești: Este solia sfântă a Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Purtată de pruncii nevinovați și de oamenii în puterea vârstei această veste răsună astăzi în toate căminurile românești — în casa bogatului și în coliba săracului deopotrivă, trezind sufletele adormite la nouă viață, chemând cugetele către cerul milostivirii dumnezeești și înfrățind inimile în cântarea de slavă: *„Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că 'ntru dânsa ceeace slujeau stelelor dela stea s'au învățat să se 'nchine Ție, soarelui dreptății și să Te cunoască pe Tine, răsăritul cel de sus, Doamne, mărire Ție".*

Și cu dreptate este, iubiții mei fii sufletești, a cânta și a mări în această zi de praznic luminos, numele Părintelui celui ceresc, căci nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos este cel mai vădit și cel mai covârșitor semn al îndurării lui Dumnezeu față de oameni: *«Că așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe unul născut Fiul său l-a dat, ca tot celce crede întru dânsul să nu piară, ci să aibă viață vecinică»* [Ioan 3, 16].

Făptură zidită de bunul Părinte ceresc, la început omul a fost bun și fericit. Ci nepricepându-și fericirea și ispitit fiind de șarpele mândriei, s'a trufit și n'a mai ascultat de porunca Ziditorului, nu s'a mai supus purtării de grijă a Celui prea înalt. Ca fiul rătăcit din evanghelie, așa a vrut omul să se slobozească din legăturile părintești; a vrut să fie liber, singur stăpân pe sine și singur ocârmuitor vieții sale. Și din trufașa sete după slobozenie — s'a robit Satanei, păcatului și morții. Cu ochii sufletului său împăienjeniți de păcat nu și-a mai văzut cărările vieții, și a rătăcit prin pustiuri fără fund, căutându-și fără știință odihna sufletului stingher și înviforat.

Ci ca un părinte bun Dumnezeu nici odată nu și-a părăsit fiii. Dragostea lui i-a întovărășit pretutindeni, până și'n pustiurile celor mai cumplite rătăciri ale lor. I-a mângâiat în dureri, i-a povățuit în rătăciri, i-a pedepsit adeseori, dar tot cu iubire, ca să-i întoarcă la căminul ceresc dela care au plecat. Le-a trimis în răstimpuri proroci — stâlpi de foc pe drumul vieții — ca să-i mângâie și să le sădească în suflet nădejdea izbăvirii prin Fiul Tatălui, care „va zdrobi capul șarpelui". „In ziua aceea — scrie prorocul Isaia — Vlăstarul lui Iese va fi ca un steag pentru popoare; neamurile se vor întoarce la el și lăcașul lui va fi plin de slavă".

Și cuvântul prorocului trup s'a făcut: din neasemănata sa iubire de oameni, la plinirea vremii Dumnezeu a trimis pe Fiul său în lume — „să se nască și să crească, să ne mântuiască".

Dumnezeu fiind, Hristos „s'a deșertat pe sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se... ca omul s'a smerit pe sine, ascultător făcându-se până la moarte, și încă moarte pe cruce" [Filipeni 2, 6—8]. S'a pogorât din cerul strălucirii sale pe pământul învăluit în întunerec; stăpânul a toate fiind, s'a făcut slugă tuturor, ca pe toți să-i mântuiască; nevinovat fiind, a luat asupra sa păcatele lumii, ca să le ispășească prin moarte de bună voie; nemuritor fiind, în groapă s'a culcat, ca să îngroape păcatul și să învieze a treia zi, dăruind viață „celor din mormânturi".

Nu pe urma vredniciei noastre deci, ci în dar am fost mântuiți, iubiții mei fii sufletești. Numai din milostivirea Părintelui ceresc și prin jertfa Fiului său preacurat. El a surpat zidul păcatului care despărțea cerul de pământul învăluit în întuneric. Prin El ne-a răsărit „lumina cunoștinții". De acum nu ne mai temem de stihii, căci am învățat prin Fiul să cunoaștem dragostea Tatălui și voia lui preasfântă. De-acum nu mai alergăm la idolii întunerecului, ci ne închinăm „soarelui dreptății", care ne luminează și ne încălzește pe toți. De-acum nu ne mai hrănim cu roșcove și rădăcini, ca fiul cel pierdut din evanghelie, ci ne ospătăm din vițelul cel gras al harului care s'a pogorât cu îmbelșugare asupra noastră din îndurarea lui Dumnezeu.

Care minte să nu se smerească, iubiții mei fii sufletești, în fața acestui belșug de dar? Care inimă să nu se simtă mișcată de atâta părintească bunătate, de câtă ne-a învrednicit Domnul? Care genunche să nu se plece în fața lui Hristos și care gură să nu cânte cu îngerii: *«Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire!»*

Dar aici graiurile omenești sunt neputincioase. Aici e locul inimei să simtă. Să simtă și să bată pentru Hristos, cum a bătut și a simțit inima lui Hristos pentru noi toți. Covârșiți de taina sfântă dela Vifleem, să facem din inimile noastre iesle duhovnicească în care să se nască Hristos, Mântuitorul nostru. Făcându-i sălaș prietinesc în sufletul nostru, El nu ne va părăsi niciodată. Ne va mângâia în clipe de răstriște, ne va întări în ceasuri de slăbiciune, ne va lumina la răspântiile vieții, ne va povățui pașii pe drumurile cari duc la împărăția cerească gătită de El pentru toți cei ce-l iubesc.

Nu ne cere nici aur, nici tămâie, nici smirnă. El știe că atâția dintre muritori nu-i pot face asemenea daruri. Ne cere însă inima noastră, cu toată credința ei curată, cu toată nădejdea ei neclintită, cu toată dragostea ei „care toate le sufere, toate le crede, toate le nădăjduește, toate le rabdă... care niciodată nu cade" [I Cor. 13, 7—8]. Ne cere să suferim chiar pentru El — că și El a pătimit pentru noi — știind că „nu sunt vrednice pătimirile vremei de acum a se asemăna cu slava cea viitoare care se va descoperi întru noi" [Rom. 8, 18].

In mijlocul vrășmășiilor cumplite cari ne pasc astăzi din toate părțile, numai solia de iubire și jertfelnicie care vine dela Vifleem ne poate strânge rândurile, ne poate înfrăți inimile, sporindu-ne puterile, ca în toate clipele mari ale vieții neamului nostru „într'un gând să mărturisim". Numai purtând „sarcinile unii altora" [Galateni 6, 2] și întărindu-ne în dragostea lui Hristos vom fi în stare să ne împotrivim cu înțeleaptă vitejie ispitelor și primejdiilor ce ne împresoară — venind dela răsărit ori dela apus.

Mai ales dela răsărit, unde s'a deslănțuit o luptă crâncenă împotriva Domnului Hristos și împotriva sfintei lui Biserici, care a fost pavăza nebiruită a neamului nostru în vremuri de răstriște. Ca nebunii din Babilon, cari au vrut să înalțe turn până la cer, așa vor să se urce bolșevicii la cer, ca să doboare pe Dumnezeu de

pe tronul strălucirii sale. Ei se vor prăbuşi însă, şi prăbuşirea lor va fi mare foarte. Căci după vorba Scripturii sfinte „Dumnezeu nu se batjocoreşte“.

Păziţi-vă deci, iubiţii mei fii sufleteşti, de nebunia roşie a bolşevismului care vrea să ne tulbure rânduiala noastră, să ne surpe credinţa şi puterea şi să ne robească deavolului. Şi când vre-un vestitor năimit al acestei nebunii se va apropia de Voi cu vorbe de ocară la adresa Domnului nostru Isus Hristos sau a Bisericii lui — Voi să-i răspundeţi ca strămoşii Voştri cucernici: Domnul este izbăvirea noastră, de cine ne vom teme?! Iar vecinilor noştri dela Apus, care nici în preajma praznicului păcii nu se odihnesc, ci uneltesc împotriva libertăţii şi unităţii noastre naţionale — trimiteţi-le de Crăciun răspunsul creştinesc şi românesc: Dumnezeul părinţilor noştri ne-a ajutat să locuim fraţii împreună. Ceeace a împreunat Dumnezeu, omul nu va fi în stare să despartă. „Cu noi este Dumnezeu, înţelegeţi neamuri şi vă plecaţi!“

La praznicul Naşterii Domnului nostru Isus Hristos, mai mult decât oricând neamul nostru înalţă „steagul păcii“ în mijlocul popoarelor lumii. Pentrucă noi vrem să se împlinească desăvârşit cuvântul prorocului: să se întoarcă toate neamurile la Vlăstarul lui Iese [la Hristos], şi tot pământul să fie lăcaşul plin de slavă al Celui născut în Vifleem.

Hristos se naşte, măriţi-l! Hristos din ceriuri, întâmpinaţi-l! Cu gânduri curate, cu inimi curate, iertând unii altora greşalele, mângâindu-Vă şi ajutându-Vă unii pe alţii cu creştinească iubire. Dragostea Voastră să se îndrepteze mai ales către cei flămânzi şi însetoşaţi şi străini şi goi şi bolnavi şi întemniţaţi, către fiii desmoşteniţi ai veacului acestuia. Căci toţi trebue să se împărtăşească de lumina şi bucuria Naşterii lui Hristos. Numai aşa va fi şi bucuria Voastră deplină.

Cu aceste gânduri şi îndemnuri Vă trimit părinteasca mea solie de marele şi luminatul praznic al Naşterii Mântuitorului nostru Isus Hristos, pe care doresc din tot sufletul să-l petreceţi sănătoşi, întru duhovnicească mulţumire şi să-l ajungeţi întru mulţi fericiţi ani. Şi cu aceste creştineşti urări Vă trimit şi arhierească Noastră binecuvântare.

«*Darul Domnului nostru Isus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Duhului sfânt să fie cu voi cu toţi*».

Dat în reşedinţa Noastră arhiepiscopească, la sărbătorile Naşterii Domnului din anul 1932

al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

[ss] **Nicolae,**
Arhiepiscop şi Mitropolit.

Nr. 9631.

Circulară

Disc[illegible] dela Naşterea Domnului pentru internatul arhidiecezan, şi discul dela botezul Domnului pentru fondul Mitropolitan, se vor purta în conformitate cu ordinile noastre Nr. 9752 şi 9753/1931.

Sumele încasate se vor trimite oficiului nostru de cassă prin oficiile protopopeşti până la 1 Februarie 1933.

Sibiu, 14 Decemvrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

In seara Naşterii Domnului

Sărbătoare a iubirii celei nemărginite a lui Dumnezeu faţă de neamul omenesc este praznicul Naşterii Domnului.

Iubirea Ceriului faţă de lume şi faţă de om se coboară din înălţimea nepătrunsă şi nestrăbătută de mintea omenească, şi ia chipul omului, pentru ca să o putem vedea şi intui în mod văzut, real şi concret, şi pentruca să petreacă şi să rămână în mijlocul nostru, în sfânta Sa biserică, îndreptând şi conducându-ne pe calea, care duce cu siguranţă popoarele la perfecţiune şi fericire vremelnică şi vecinică.

Glasul Domnului se aude din nou astăzi vestind prin sfinţii săi îngeri: «mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire».

Cu această dumnezeiască cântare vestesc îngerii Naşterea Domnului.

Glasul Domnului ne învită să ne înălţăm în sfintele zile cari urmează, în o lume ideală, ca bucuria să se sălăşluiască între noi, căci Domnul Măririi luând corp omenesc din Fecioara Maria a adus pe pământ pacea şi iubirea.

A luat Domnul Ceriului şi pământului corpul şi chipul [illegible] ca să înveţe pe om; şi [illegible]-l, să-l poată face părtaş de gloria Ceriului, ca glasul Domnului să-l povăţuiască în toate zilele vieţii sale.

Privim astăzi în praznicul Naşterii Domnului şi în toate zilele vieţii noastre asupra peşterii din Vifleem.

Această peşteră ni-se arată astăzi de nou în toată splendoarea ei, ca să vedem pe Impăratul măririi, care se întronează pe pământ prin blândeţe şi smerenie, prin pace şi iubire; stăpâneşte prin îndurare şi iertare, prin îndelungă răbdare şi prin jertfă. Prin faptul că Domnul Ceriului şi al pământului se coboară din Ceriuri şi ia corp omenesc în o peşteră, se simbolizează vecinic, că săracului şi celui năcăjit îi este deschisă calea către împărăţia lui Dumnezeu.

Aceasta este marea însemnătate a sfintei sărbători de astăzi.

Se naşte Domnul pe pământ, El, prin care toate s'au făcut, — ca prin Naşterea Lui, lumina cerească să devină un bun comun pentru toate neamurile.

Dar puternicii zilei nu voiesc să înţeleagă taina cea mare a iubirii celei nemărginite a lui Dumnezeu faţă de neamul omenesc; — taie şi omoară cu scopul, ca să omoare şi pe Celce s'a născut mai înainte de toţi vecii...

Fiarele au viziunile lor şi paserile cuiburi, iar Fiul omenesc, Fiul Celui ce stăpâneşte toate, Domnul Ceriului şi al pământului, nu are unde să-şi plece capul.

Palatele pământeşti nu voiesc să-l adăpostească, nu-l ascultă şi nu-l bagă în seamă în decursul activităţii sale desvoltate în faţa lor.

Ceeace popoarele anticicităţii, omul lumii vechi aştepta cu un dor nesăţios, noi cei astăzi am văzut în întreaga sa lumină.

Am văzut lumina şi viaţa. «Cercetatu-ne-a pe noi de sus Mântuitoriul nostru, răsăritul răsăriturilor, şi cei din întunerec şi din umbră am aflat adevărul, că din Fecioară s'a născut Domnul».

Ne bucurăm de Naşterea Domnului şi dorim, ca bucuria noastră să fie deplină.

Uităm astăzi de orice năcaz, grije şi supărare lumească — pentruca să putem privi cu ochii credinţei noastre pe Dom-

---

FOIŞOARA

Pietate

Zi de earnă, la mijloc de săptămână, într'un oraş universitar din nordul ţării. Liniste în cer, senin şi ceaţă 'n zări, pace în lume, tăcere pe străzile mari şi mai puţin întesate de oameni ca alte ori. Pretutindeni pregătirile pentru Crăciun sânt în toi. Misticismul datinelor nemţesti si melancolia sufletului furtunos al slavilor care aici se întâlnesc nemijlocit, învăluie viaţa puţinelor zile care mai sânt până la împlinirea datei de prăznuire a naşterii minunate a Făcătorului de minuni.

Pentru ochii mei obişnuiţi să soarbă la vreme aceasta alte privelişti, pacea misterioasă ce îmbracă zilele din preajma măritei sărbători a Naşterii Domnului, îmi descoper lucruri impresionante în noutatea lor.

Se pare că pământul, înţelegător pentru pregătirile ce le face Cerul Celui ce pogoară în lume aducând pacea cerească, se asociază smerit la întimpinarea lui, făcând să răsufle din toate încheeturile *uşurarea*.

Se pare că s'au căscat adâncurile, şi-au umplut lumea cu vestea că popasul sfânt e aproape şi darul păcii cereşti aşteaptă să se coboare cu îngerii la Betleem şi deacolo, ca o imensă binecuvântare, să se împrăştie peste lumea sbuciumată de nevoi, înviorând o.

Se pare că vom trăi un Crăciun creştin, cum n'am întâlnit de multă vreme pe meleagurile ţării noastre scumpe. Se pare că suferinţele cu care veacul nostru a gratificat în ultimii ani societatea omenească trăită în huzur şi risipă, au adus aminte de Dumnezeul zăvorât cu lespedea indiferenţei omeneşti în peştera dela Betleem. Se pare că lespedea aceasta blestemată astăzi e fărâme şi peleri-najul, la ieslea minunată, restatornicit. Se pare că răutatea a schimbat locul cu *pietatea*, că lumea-i mai bună şi Dumnezeu mai aproape de puţinătatea noastră.

Cu fruntea încercuită de nourii albi ai acestor gânduri mă îndreptam în dimineaţa zilei aceleia spre şcoală. Era ultimul drum înainte de sărbători; un drum de vremelnic «adio». *Reşedinţa* cu şcoala mea era aproape. Măreaţă sub zăpadă, se pregăteşte de Crăciun şi silueta ei plină de viaţă îndeamnă la pietate, predispune la rugăciune.

In mijlocul acestor gânduri un acord de-o surprinzătoare măreţie îmi ajunge la urechi. Era atâta căldură, atâta înfrăţire cu Cerul în glasurile limpezi şi chemătoare la rugăciune. Le-am mai auzit şi alteori, dar ecoul chemării lor deacum avea un efect covârşitor. El întregea gândurile senine cu care m'am apropiat de o casă de închinăciune. Şi mari şi neuitate au fost clipele pe care le-am trăit într'însa. Mai bun ca alte ori, mai aproape de cele de sus ca niciodată, în mintea mea stăruia convingerea că numai aici, *în biserică*, sfârşesc intemperiile vieţii. Nu mai simţeam spinii durerilor, ci călător pe aripile păcii ce s'o sălăşluit în sufletul meu, rătăceam pe drumuri de aur, căutând ceeace pământul cu viaţa lui de ispăşiri pentru cei buni şi satisfacţii trecătoare pentru ceilalţi, nu putea să-mi dea niciodată.

De atunci a trecut o săptămână.

Văd lume multă, urnită din povara nevoilor, proprii celor cari au uitat pe Dumnezeu; văd copii goi dăruiţi creştineşte din darurile celor mulţi; văd ochi în lacrimi şi şoapte de recunoştinţă; văd suflete adâncite în rugăciuni, *văd roadele pietăţii*, realizate cândva în ţesătura unei sfinte prietenii.

Şi când şterg lacrimile răscolite de fiorii emoţiilor, gândul îmi rătă-

nul Cerului şi al pământului, îndulcindu-ne de bunătăţile aduse de Domnul şi revărsate asupra noastră prin sfânta Lui biserică.

Dar bucuria noastră nu poate fi completă când ştim, că în unele părţi idei contrare învăţăturilor evangeliei Domnului, au început să înstreineze omenimea de viaţa ideală creştină, care înalţă şi ridică pe om din marea vieţii şi viforul ispitelor şi carea îl face, ca trăind pe acest pământ, să simtă plăceri şi bucurii ideale, proprii numai Ceriului.

Incă sfântul apostol Pavel a făcut observarea, că filosofia păgână conţine multe învăţături, cari pot corupe pe oameni şi chiar pentru aceasta ne învaţă: «vedeţi să nu vă amăgească pe voi cineva cu filosofia şi cu înşelăciunea deşartă după obiceiul oamenilor, după stichiile lumii, iar nu după Hristos».

Biserica Domnului în decursul veacurilor a preîntâmpinat cu succes aceste curente periculoase, pentrucă «cu noi este Domnul».

Ne închinăm astăzi şi în vecii vecilor Naşterii Domnului. Luăm duh sfânt din lumina şi viaţa cerească, ce se arată astăzi neamului omenesc prin Naşterea Domnului.

Ne închinăm astăzi acestei Naşteri; şi închinându-ne dăm seamă despre credinţa noastră în divinitatea Mântuitorului şi în divinitatea sfintei Sale biserici, şi declarăm, că sub conducerea ei voim şi stăruim a ne continua calea şi mersul spre perfecţiunea creştinească.

Sărbători fericite!

Adunare în Sibiu. Un grup de cetăţeni sibieni a convocat o mare adunare de manifestaţie, *împotriva bolşevismului economic*, pentru ziua de 26 Decemvrie 1932, ora 11 a. m. în sala Thalia din strada Carmen Sylva. Vor lua cuvântul: dl Dr. Aurel Vlad şi alţi fruntaşi conştienţi de simţul de răspundere în faţa neamului şi a ţării.

Vifleemul...

De câte ori rostim acest cuvânt, nu-i simţim farmecul specific ca atunci, când aşteptăm sau prăznuim Naşterea Domnului.

Cuvânt plin de har. Bogat şi profund în semnificaţia lui religioasă, morală, istorică şi socială.

Loc sfânt. Consacrat prin întruparea cuvântului. «Şcoală de umilinţă» şi mişcătoare lecţie despre această virtute. Casa lui David, leagănul Mesiei. Casa pânii, care s'a pogorât din cer.

Nimic nu tulbură liniştea casei şi pacea sufletească a omului, ca lupta pentru pâne. «Intru sudoarea feţei tale îţi vei câştiga pânea ta, până te vei întoarce în pământ»... Toată munca şi strădania omului pe pământ se consumă în această trudă şi alergare neodihnită după pânea cea de toate zilele. Şi tot nu se ajunge şi nime nu se satură...

Anul trecut era belşug de pâne. Prisos peste prisos, încât imprecaţiile la adresa lui Dumnezeu erau groaznice, că de ce a dat prea mult *şi preţurile bucatelor sânt prea scăzute. Omul nu a fost sătul cu mult. Voiă şi mai mult.*

La oraşe se înalţă palate după palate, se grămădesc arginţi după arginţi şi se ascund, ca să le stăpânească furii şi moliile, dar mizeria şi ameninţarea stă alături ea. In timp ce dorul după mai multe comori pământeşti tot creşte mereu, Lazar devine agresiv. Nimenea nu se satură şi nimenea nu este sătul. Nici acum, nici în viitor. Căci „nu numai cu pâne va trăi omul"...

Este o singură pâne din care se satură toţi oamenii: pânea cea cerească. *Un singur fel de oameni se află sătui, chiar şi atunci când sânt flămânzi. Sânt cei ce gustă din pânea care s'a coborât din cer. Priviţi-i şi vă convingeţi, dacă creştinii adevăraţi au ceva din înfăţişarea oamenilor flămânzi şi nesătui... Nesăţioşii sânt în afară de împărăţia harului.*

Binecuvântat fii acum şi totdeauna, Vifleeme, că ni-ai dat pânea care ne satură pe toţi şi ajunge la toţi flămânzii. Pânea care s'a făcut trup şi sânge spre hrana şi sănătatea noastră. Ni-ai dat pe Hristos Domnul şi Mântuitorul nostru, a căruia este slava şi puterea şi bogăţia.

Mântuirea noastră din tine, Vifleeme... Pr. *Il. V. Felea.*

Societăţi religioase creştine

(=) A critică şi a dărâmă e lucru uşor; a munci şi a construi e, firesc, greu: Constatări obişnuite, — dar care au nevoie d'a fi, din când în când, renoite.

Câţiva ani au trecut, de când a luat fiinţă o seamă de societăţi religioase creştineşti care, iniţiate şi conduse de preoţimea bisericii noastre, au prins rădăcini sănătoase în mijlocul credincioşilor.

Amintim, în fruntea tuturor acestor înjghebări, activitatea desvoltată de «*Oastea Domnului*» dela Sibiu, şi — pe urma ei — a «Asociaţiei creştine ortodoxe Patriarhul Miron» din Bucureşti.

Rolul lor atât de binefăcător, pentru toată lumea satelor, nu mai poate fi tras la îndoeală: s'a constatat că poporul, făcând parte din asemenea aşezământ, în loc să-şi cheltuească ban, vreme şi sănătate morală şi corporală în localuri de stricăciune sufletească, se întruneşte cu dragă inimă în locuri potrivite, să asculte şi să înveţe tălmăciri din cărţi bune şi sfinte, îndrumări şi sfaturi folositoare, cântări religioase, şi altele asemenea.

Ar putea oare să fie societăţile religioase creştine un rău şi o primejdie pentru biserica ortodoxă din patria română?

Da, şi ba.

Când societatea va fi condusă de un membru laic, şi nu de preotul chemat să stea în fruntea ei, ea va putea să greşească şi să degenereze, alunecând în rătăcirile ispititoare ale sectanţilor. Pilde se cunosc.

Când însă ***păstorul sufletesc*** lucrează însuşi şi conduce societatea religioasă, instituţia e departe de-a alcătui un rău şi o primejdie pentru biserică, — va slujì, din contră, ca zid de apărare şi împotriva propagandei sectante. Pilde avem şi aici, cele mai multe.

Ar fi poate de-ajuns să privim b. o. felul cum este cercetată o biserică în comunele unde s'a înrădăcinat «Oastea Domnului», să auzim cântările la Sf. liturghie, uneori şi corurile sătenilor; să vedem mulţumirea omului, — de multe ori un analfabet — când rosteşte *cu înţeles* cuvântul Sfintei Scripturi; — ş'apoi, toate acestea să le comparăm cu stările asămănătoare din comune, unde n'a pătruns încă munca «Oştii Domnului».

N'avem dreptul să pretindem păstoriţilor, să fie ortodocşi conştienţi şi apărători straşnici ai bisericii, dacă ne îngrijim superficial de creşterea lor sufletească.

Un mijloc probat, pentru a înrâuri stăruitor această creştere, este tocmai *asociaţia religioasă de felul «Oştii Domnului»*, care mijloceşte strânsă şi părintească legătură între enoriaşi şi preoţime.

Ce va să zică a lucra în mod *isolat*, o vede adese fiecare slujitor al bisericii, — fără să ne oprim asupra faptului.

N'au să ne opintească, în mersul înainte, glasuri potrivnice,

---

ceşte întrebător acolo departe unde cine oare va mai şterge lacrimile celor lipsiţi şi plânşi pe care astfel îi găseşte Crăciunul? Şi alte lacrimi curg să potolească durerea mea. Printre picurii lor cristalini las privirea să alerge peste cuvinte luminate de pietate şi încălzite de prietenia din care s'au desprins să-i fie podoabă: «Multă lumină mă împresoară azi, prietene, şi calde raze de speranţe îmi hrănesc sufletul şi-mi schimbă suferinţa în consolare şi fericire... O liniştită înviorare mă cuprinde şi ea atinsă de ceva sfânt. Sânt momente când în jurul meu domneşte sfinţenia împărăţiei către care am plecat şi ai cărei farmec îmi trimite caldele ei chemări», — aşa sfârşesc cuvintele chemate de amintiri.

Aici începe — luându-le dela capăt — minunea săvârşită cu mine; sborul pe aripile pietăţii, în împărăţia făgăduinţei, unde suferinţa e ceva ce n'a mai fost nici când.

Sabin Siblanu.

Sculaţi-vă, eroi!

Sculaţi-vă, eroi, din putrede sicrie,
Descătuşaţi-vă din lanţurile ce vă ţin
In umede morminte, sărace de lumină,
De soare, ce 'ncălzeşte în ziua cea senină.

Veniţi, că vă aşteaptă căsuţa voastră dragă,
Ş'ai casei înainte vă iasă, să vă spună,
Că 'n sat e bucurie şi 'n casă arde focul
Şi astăzi Duh şi... pace domneşte în tot locul.

Veniţi, să vedeţi steaua din cer cum se coboară
Asupra unei peşteri din sfântul Nazaret!
Veniţi, şi preamăriţi şi voi azi pe Mesia,
Pe Acela ce în braţe îl ţine, azi, Maria..

Veniţi să ascultaţi, cum glasuri de copii
In ieslea cea de peatră laudă pe Domnul
Şi cum din înălţime coboară bucuria
In staulul în care s'a ivit Mesia.

. . . . . .

Dar, în zadar vă aşteptăm mereu, ca să veniţi
Căci glia înghetată vă ţine 'ncătuşaţi,
Şi bulgării de lut v'apasă cu putere...
Dar n'am pierdut nădejdea de-a voastră [înviere...

. . . . . .

Treziţi-vă eroi!

N. Nicoară-Dobârceanu.

La Naşterea lui Hristos

In peştera de peatră rece şi fără urmă de jeratec, Fecioara Curată a născut astăzi pe Hristos Dumnezeu.

Acolo, în liniştea adâncă din marginea sfântului Nazaret, în sărăcăcioasa peşteră, soarele strălucirii dumnezeeşti încălzeşte sufletele acelora ce cu smerenie aleargă pentru închinare.

Prin naşterea lui Curată, El vine astăzi cu strălucirea Tatălui, ca să lumineze întunecimea sufletului acelora ce-L aşteptau cu frică şi cutremur. Astăzi, la mare praznic, ţinut în cinstea Aceluia care a venit pentru a noastră mântuire, trebue ca unul fieştecare, buni creştini, să alergăm cu întreaga noastră gândire spre îndepărtatele cărări ale Nazaretului, spre coliba păstorilor, unde cu smerenie să priveghem la creştetul luminat al Mântuitorului unde, alături de soborul îngeresc, să glăsuim: «Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bună voire». Astăzi fiecare creştin să însoţească magii, întru căutarea noului născut, Impăratul lumii, care vine cu zâmbetul nevinovat, ca mai târziu să verse lacrimile de suferinţă pe Golgota.

Intunecimea sufletului să o luminăm prin apropierea noastră de Hristos, care fără părtinire îmbrăţişează pe toţi aceia cari îi ies întru întimpinare.

Astăzi pruncii nevinovaţi zâmbesc şi saltă de bucurie, aşteptând, cu sufletul nevinovat, apropierea de Hristos, care îi cheamă cu cuvintele părinteşti: «Lăsaţi pruncii să vină la mine»...

Aceşti prunci nevinovaţi însoţesc, azi, la praznicul măririi, pe Hristos, mărindu-l în cântecile lor, ce duc mângâere, pace şi nouă reculegere sufletească, în casele creştineşti.

nici învinuiri de «protestantism» şi celelalte la fel, ce resar şi din mijlocul acelora dela cari sântem îndreptăţiţi să auzim îndemn şi încurajare în lucrul bun şi de folos obştesc ce-l săvârşim.

„Oastea Domnului", sub conducerea preoţimii noastre, *înaintează pe drumul drept şi adevărat al sfintei ortodoxii.*

Se vor fi făcând, — într'o asociaţie atât de respândită, — şi greşeli, involuntare în general; dar ele nu vor alterà câtuş de puţin ideea şi nici aşezământul menit să evangheliseze *în cadrul învăţăturilor bisericii noastre ortodoxe.*

Critica înţelegătoare e bine venită şi ne bucură. Ceealaltă critică? Frământare inutilă.

Greşală de osândit. Sub auspiciile asociaţiei culturale şi naţionale «Astra», secţia Braşov, s'a ţinut în sala festivă a liceului nostru de acolo, în ziua de 10 Dec. 1932, o conferenţă despre «România în faţa prefacerilor». Conferenţiar era dl Ilie Cristea, ear conferenţa sa a fost — după rapoartele ziarelor locale — de un conţinut absolut bolşevist. Lămuririle, un fel de scuze, date în *Gazetă*, din partea dlui N. Căliman, preşedintele despărţământului braşovean al Astrei, nu pot nici decum să ne mulţumească. *Astra*, societate *naţională*, întemeiată în spirit creştin, are totdeauna *«să-şi închidă porţile»* dinaintea internaţionaliştilor, cari în vorbe răsunătoare profită să desorienteze lumea tocmai în zilele prefacerilor de azi. Ca români şi ortodocşi avem trebuinţă de îndrumări în conformitate cu tradiţia de veacuri şi cu duhul acelora, cari au pus temeliile pentru instituţiile acelea, ce formează mândria Braşovului şi a întregii ţări româneşti şi creştine. Bolşevicii să poftească în «raiul» lor. *Acolo* ar avea teren de refacere.

Organizaţi Oastea Domnului

Cuvinte arhiereşti

— La Naşterea Domnului —

I

...Dat-a Domnul că astă toamnă s'a întrunit la Bucureşti congresul naţional bisericesc sub preşedinţia I. P. Sfinţitului Preafericit Patriarh al României, Miron. In congresul acesta s'a petrecut înălţătoarea mărturisire de credinţă a bărbaţilor de stat şi înalte ştiinţe către aşezămintele bisericeşti. Ministrul reprezentant al guvernului, şefii partidelor politice, reprezentanţii înaltelor ştiinţe, liber profesioniştii, adecă tot ce avem mai ales în societatea cultă şi-au dat mâna frăţiască să se pună cu cuvântul şi cu fapta în slujba bisericii recunoscută şi de ei de unică mântuitoare din decadenţa morală ce ameninţă omenirea cu prăbuşire.

Era glasul acestor luminaţi bărbaţi ceva din plângerile proorocului Eremie asupra păcatelor săvârşite împotriva legii lui Dumnezeu, şi din înălţarea cu sufletul la idea Mesianică dela Isaia. Zguduiri mari sufleteşti ce prevesteau hotărâri mari de a reclădi ţara aceasta bântuită de atâtea rele lumeşti pe temelia lui Hristos pe care a fost ea zidită dintru'nceput de marii voivozi creştini. Şi într'o gândire şi simţire au luat hotărârea să înceapă munca pentru înoirea României creştine prin propaganda nemijlocită a culturei creştine printre popor. Vor coborâ dar toţi la sate cu scrisul şi cuvântul lor să aducă cultura inimii şi lumina minţii între popor, evanghelia României creştine.

De demult în fiecare sat românesc se înalţa biserica şi şcoala ca două luminări aprinse din aceeaş lumină a lui Hristos care luminează tuturor. Acum revin la legătura cu biserica şi cei ce-au despărţit şcoala şi cultura lumească de biserică, să le reunească sub semnul crucii. Preotul şi învăţătorul nu vor mai sta singuri între popor cu cazania şi abecedarul lor adeseori bătându-se în capete, ci încurajaţi de marii cărturari şi dignitari ai Ţării şi de societăţile religioase cari vor face zid în jurul bisericii.

Noi, iubiţii mei, ne-am îngrijit de vreme de înfiinţarea societăţilor religioase pentru tinerime şi vârstnici: Societatea „Sf. Gheorghe", „Oastea Domnului", „Altarul" şi „Societatea femeilor ortodoxe", totatâtea odrasle a pomului vieţii sădite de Dumnezeu în biserica sa. Voi să vă îngrijiţi de această grădină de flori vii sădită în jurul bisericii să nu intre în ea dihonia lui Anticrist, ci în strunele ei să se preamărească Tatăl nostru cel din ceruri. Nimeni dar să nu socotească aceste societăţi de nişte bisericuţe sectare pe ogorul lui Hristos, ci ca mădulare ale unei şi nedespărţitei biserici a lui Hristos puse sub stăpânirea ierarhică rânduită de Dumnezeu.

Când a intrat M. Sa Regele nostru Carol II în Domnia Ţării, a făcut o mărturisire de credinţă: Vreau să domnesc în duhul marilor voivozi ai ţării ctitori ai culturei româneşti. De pe urma Lui au şi răsărit în scurtă vreme pompoase aşezăminte culturale. Iar în sufletul meu şi azi e viu cuvântul mai nou auzit din gura Lui: „Eu sânt ortodox, vreau să văd biserica mea la înălţimea misiunii sale spirituale, puteţi conta la sprijinul meu". Nu ne va lipsi dară nici această înaltă ctitorie Domnească la noua îndreptare a legii după pravila de Dumnezeu inspirată.

...Cei de peste graniţă au aprins focul revizuirii, adecă ruperea peceţilor de pe pacea dela Trianon ce a scos Ardealul de sub stăpânirea ungurească şi l-a pus sub stăpânirea românească. Ei să plâng la marile puteri că nu pot trăi fără Ardeal şi cer ca Ardealul să fie pus iarăşi sub vechea stăpânire străină, un lucru ce nu se poate face fără nou război.

Poporul românesc întotdeauna a fost un element de ordine. Aşa aţi venit şi voi, iubiţii mei, după legea din bătrâni a oamenilor buni, în valuri, valuri de mii şi mii de oameni, să faceţi mărturisire de credinţă către ţara aceea care v'a primit ca o mamă bună la sânul ei şi v'a dat în moştenire pământul strămoşesc şi libertăţi cetăţeneşti depline.

Aţi făcut această manifestaţie naţională cu v r e d n i c i a oamenilor cinstiţi cari nu atacă, nu urăsc pe nimeni, ci-şi iubesc ţara lor pentru a cărei hotar adevărat sunt gata a trăi şi muri. Acel cuvânt de ordin de pe steagurile şi buzele voastre, că „vrem pace", era rupt din stihul corului îngeresc care vestea păstorilor naşterea lui Hristos aducătoare de „pace bunăvoire între oameni". Sunt fericit că străjerii dela graniţa de sub păstorirea mea sufletească sunt paşnicii cetăţeni şi treji păzitori ai moşiei străbune gata de a şi-o apăra contra ori şi cui.

Nici rebeli, nici apostaţi. Să nu fie între noi, iubiţii mei în aceste grele zile de încercare în economia statului, nici răsvrătitori contra ordinei publice, nici trădători de neam. Ci toţi uniţi în credinţa către Dumnezeu, patrie şi tron. Aceasta este porunca zilei de astăzi pe care o tălmăcesc vouă de pe amvonul arhieriei mele.

Din pastorala P. S. Sale Episcopului ROMAN al Oradii.

II

...Vom prăznui sfânta zi a Naşterii Domnului, cu toată curăţia sufletului, cu toată vrednicia şi cinstea, ţinând seamă că însaşi biserica a rânduit o pregătire deosebită cu post şi rugăciune în vederea acestei strălucite sărbători.

Voi, mame iubitoare şi temătoare de Dumnezeu, luaţi cu voi pruncii voştri şi-i duceţi la casa lui Dumnezeu, la biserică, să înveţe de mici, a se ruga şi împreună degetele spre semnul biruinţei, spre sfânta cruce, izbăvitoare de rău, — şi acolo să asculte laudele şi cântările de preamărire ce se aduc pruncului Isus.

Voi, părinţi, priveghiaţi tot pasul fiilor voştri mai răsăriţi şi fiicelor voastre, nu-i lăsaţi să petreacă ajunul Naşterii Domnului şi sărbătoarea însaşi în de.fătări desfrânate, abateţi-i dela aceste deprinderi necreştineşti, ţineţi-i departe de tot ce poate strica şi dejosi sfinţenia praznicului.

Voi, învăţători, luminaţi mintea odraslelor ce vi s'au încredinţat şi sădiţi în sufletul lor dragoste de neam, de ţară şi de biserică, faceţi-i să iubească pe Dumnezeu, dar şi pe deaprospele, ca să devină mâne-poimâne cetăţeni conştii şi cu demnitate omenească şi mândri de fii ai ţării lor şi ai bisericii, sub a r i p i l e căreia au crescut.

Voi, preoţi, păstorii adevăraţi ai turmei încredinţate vouă, fiţi tuturora părinţi iubitori, lucraţi cu toate mijloacele ca să stârpiţi din popor buruiana întunerecului, otrava pizmei şi a răutăţii, — ca satele peste care sânteţi rânduiţi dela Dumnezeu, să devie sate cu renume de creştini şi de fii ai lui Dumnezeu. Nu căutaţi azi, că munca voastră este puţin răsplătită, după studii îndelungate şi cheltueli prin cele şcoli multe şi înalte, căci Dumnezeu care vede străduinţa voastră, vă va recompensa prin alte m u l ţ u m i r i sufleteşti, care preţuesc mai mult decât c o m o r i l e pământeşti.

Voi, oameni cu dare de mână, aruncaţi privirea voastră şi în casa săracului, neputinciosului, nevoiaşului, în casa celui lipsit de darurile dumnezeeşti, şi căutaţi să le alinaţi suferinţele, prin o haină mai călduţă, prin o bucată de pâne, şi prin tot ceeace vouă vă este de prisos — şi săracului de lipsă.

Şi voi, oameni, pe cari nu v'a învrednicit Dumnezeu să aveţi pruncii voştri proprii, lăsaţi — pentru cazul de moarte — o parte din averea

---

Astăzi unul fie care bun creştin să cânte cântarea cântărilor:

Hristos se naşte măriţi-L,
Hristos din ceruri întâmpinaţi L.

N. Nicoară-Dobârceanu.

Pruncul şi piroanele

— Legendă de Crăciun —

Maica Domnului şi Sfântul Iosif se uitau uimiţi la mititelul Isus culcat în ieslea peşterii şi îşi desmierdau cu mirare ochii în privelistea Pruncului, în faţa Lui cea rumenă ca raza luceafărului celui nou de pe cer şi 'n ochii săi mai limpezi decât ochii îngerilor cari cântară mai înainte cântecul sfânt al patriei lor: «Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu!».. Bărbatul începu apoi a vorbi:

— E prea răcoare şi prea întunerec aici în peşteră, Marie. Să scoatem pruncul mai la aier şi mai la lumină.

— Bine zici, Iosife, îi răspunse Preacurata, şi luă îndată în braţe pe Isus şi eşiră în gura peşterii din marginea Vifleemului. Aici soarele ardea ca jirezile. Ceriul limpede zâmbia ca miresele. Ciocârliile cântau prin văzduh ca vioarele la nuntă. Fluierile păstorilor se îngânau cu tălăngile oilor. Ear din când în când se amesteca în glasurile lor dulci câte-un strigăt ascuţit de ciocan izbit vrăşmaş de nicovală.

La această larmă de fierar trupşorul Pruncului se mişca tulburat Căpşorul Lui plăpând se dezlipea dela sânul maicii sale. Urechea şi-o îndrepta în partea sunetului, ear ochii şi i purta peste grădinile din marginea oraşului.

— Las' la mine Pruncul, Marie, şi haidem să ne apropiem de făurişte, că, pe semne, îi place mititelului cântecul fierului.

— Haidem, Iosife, îi răspunse ea cam fără voie, căci la ţipătul fiului un fior dureros îi străpungea inima.

Porniră. Pe calea de câţiva paşi Iosif legăna cu drag în braţe odrasla din viţa lui David şi-i râdea şi i povestea din toată inima. Se vedea fierarul. Era plin de funingine şi de sudoare. Lovea vârtos un băţ de fier cu ciocanul lui cel greu, de săreau scânteile ca la sămănat grăunţele. Şi ochii Pruncului se uitau tot mai lung şi tot mai aprinşi la ele, dupăcum s'apropiau de nicovală.

— Pace ţie, fierarule, îl întimpină cu vorba sfântul Iosif.

— Şi tie, teslarule, şi soţioarei tale tinere şi copilaşului drăguţ din braţele tale, îi răspunse fierarul cu omenie.

— Ce lucrezi aşa de trudnic? îl întrebă apoi soţul Maicei Preacurate.

— Câteva piroane.

— Pentru căpriori de casă ori de şură?

— O, nu. Pentru legionarul ăsta roman, de lângă mine. Mă sileşte să i le gat repede, ca să bată cu ele pe cruce câţiva tâlhari. Uite-le...

Cu mâna i înegrită el ridică de jos vre-o patru piroane groase, cu capetele late şi turtite. Şi începu a le trânti de-olaltă, ca să facă bucurie şi voie bună Pruncului. El însă văzând piroanele ascuţite ca săgeţile ţipă odată ca muşcat de şarpe şi lacrămi de rouă răsăriră pe genele nevinovate.

— Cum ţii Pruncul, Iosife? grăi pe loc Maica milostivirii şi apucând în braţele ei pe Isus şi-L strânse cu drag la sânu-i fericit de maică neprihănită.

Un fior mai dureros îi spintecă acum inima ei simţitoare. Şi pumnalul acestui fior o sfăşiă sălbatec şi pe drumul către peşteră... Pân' se amestecară lacrămile Pruncului cu lacrămile Maicii sale...

Presimţiră amarul piroanelor din viitor. ***Părintele Chiril.***

vostră bisericii, ca să creeze aşezăminte şi azile pentru bătrânii, cari nu mai pot lucra, pentru orbii, cari nu văd, pentru copiii săraci, cari nu pot cerceta şcoala din lipsa de hrană, cărţi şi îmbrăcăminte...

Eată cum ne învaţă biserica să prăznuim Naşterea Mântuitorului. Să punem temelie pentru lucruri de folos obştesc, care au să fie şi o mândrie naţională...

Poate unele din sfaturile şi poveţele ce Vă dau, vor părea că sânt neîncetat aceleaşi, — dar ele au rostul şi însemnătatea lor adâncă, şi trebue rostite cât de des.

V'am îndemnat şi Vă voi îndemna totdeauna să păziţi legea noastră strămoşească, pe care cu atâtea jertfe şi suferinţe o au apărat moşii şi părinţii noştri.

Să daţi tot sprijinul bisericii, să contribuiţi din puţinul ce v'a dat Dumnezeu la susţinerea şi înzestrarea locaşurilor de închinare...

Din prilejul fericit al zilei de 1 Decemvrie, — 14 ani împliniţi dela unirea noastră cu Patria mamă, — am rostit cuvinte tari în faţa miilor de credincioşi, ca să se audă de departe peste hotarele ţării, că dreptatea ce s'a câştigat pentru poporul şi patria românească, cu jertfa atâtor sute de mii de vieţi, — nu se poate răsturna la pofta uneltirilor nesocotite ale duşmanilor neîmpăcaţi.

Noi vrem pace; dar, la nevoie, vom apăra cu orce jertfă pământul scump al patriei noastre. Vom face zid puternic în jurul Regelui nostru şi în jurul conducătorilor noştri, strigând cu Psalmistul: «*Scoate ne dela vrăjmaşii noştri, Doamne, căci la Tine am scăpat, învaţă-ne să facem voia Ta, căci Tu eşti Dumnezeul nostru*», (Ps. 142, 11).

Păşirea noastră unanimă, solidară şi impunătoare a trezit pe mulţi bătăioşi la realitate. Elanul li s'a mai muiat şi, în o parte, a intrat chiar groaza, văzând cum înţelegem noi românii să ne apărăm moşia şi glia strămoşească.

In nădejdea, că cuvintele mele vor cădea pe pământ roditor şi inimi înţelegătoare, Vă rog să le primiţi cu drag şi să le adeveriţi cu fapta.

(*Din pastorala P. S. Sale Episcopului NICOLAE al Clujului*).

Probleme, fapte, comentarii

In mijlocul Oştii Domnului la Bucureşti. — Iubiţii fraţi şi surori, membri în Oastea Domnului din capitala ţării, au avut de curând marea bucurie de-a putea întâmpina în mijlocul lor pe păr. *Iosif Trifa* dela Sibiu.

In casa fratelui Binescu s'au întrunit numeroşi fraţi, cari într'o atmosferă de curată slavă au salutat pe neînfrântul conducător al mişcării creştine ortodoxe „Oastea Domnului".

Au grăit frumos şi cu miez Păr. Toma Chiricuţă, fratele I. Gr. Oprişan, păr. arhim. Iuliu Scriban, cu autoritatea cuvântului său, zicând: „Sânt un prieten al Oştii Domnului. Cu toată inima sânt pentru ea. Ca preot şi profesor simt că e datoria mea să folosesc mijloacele care au răsărit pe pământul românesc pentru înviorarea credinţei străbune. De aceea ajut mişcarea. Şi voi sluji-o totdeauna... Mulţumiri şi rugăciuni să aducem lui Dumnezeu, ca să ne ţină sănătos pe părintele Trifa, ear Oastea Domnului să fie în veci biruitoare!"

Păr. Iosif Trifa, mulţumind pentru frăţeasca primire, face şi următoarele mărturisiri:

„Folosesc acest prilej, să spun şi de aici din Capitala ţării ceeace am spus şi am scris de atâtea ori: Oastea Domnului este legată cu toate firele ei de sfânta biserică. Ea s'a înfiripat în cadrele bisericii. Noi luptăm pentru ceeace se chiamă biserica cea vie şi luptătoare. Să facem din fiecare membru al bisericii un membru viu şi luptător. Eu stau în faţa lui Dumnezeu cu conştiinţa curată că am făcut bisericii mele cel mai mare bine ce i-l puteam face.

Sunt şi eu un umil slujitor al bisericii în care Domnul m'a învrednicit să-i slujesc. Ce slujbă grea şi plină de grozavă răspundere este aceasta! Şi eu mă bucur că se fac şi aici „tabe e". Căci ceata slujitorilor Domnului şi bisericii Lui nu este ceata leneşilor, ci ceata lucrătorilor. Nu este ceata trântorilor, ci ceata albinelor. Nu este ceata „funcţionarilor", ci ceata misionarilor. Ceata slugitorilor bisericii nu este ceata „fariseilor şi cărturarilor" cari păzesc „litera", ascund „cheia cunoştinţei" şi „omoară prorocii", ci este ceata apostolilor şi mucenicilor — este ceata celor cari fac apostolie şi jertfă pentru biserica lui Hristos".

*

Sfânta Scriptură şi studenţimea. — In congresul naţional studenţesc dela Braşov (4—7 Dec.) s'a iscat, în legătură cu francmasoneria stricătoare de neam, întrebarea dacă Vechiul Testament este isvorul de inspiraţie a acestei secte?

Francmasoneria vrea distrugerea sufletească a neamului nostru pentru a introna domnia lui Satan, aşa se spunea — şi pe drept cuvânt. Ea lucrează mai mult pe teren economic şi financiar, dar are de gând — dacă-i vom da răgaz — să invenineze toate domeniile de manifestare românească. Şi acest lucru e adevărat Dar întrebarea dacă Vechiul Testament a format ideologic francmasoneria, este o dovadă a unei necunoaşteri totale a acestei părţi din Sfânta Scriptură.

Cartea care tratează despre începuturile Revelaţiunii şi despre venirea mântuirii oamenilor să propoveduiască principi absolut contrare Mântuitorului, cum face francmasoneria? Cartea fără de care nici Noul Testament, — care cuprinde cuvântul lui Dumnezeu — nu se poate tâlcui, s'ar putea să fi germinat idei contrare celei despre împărăţia lui Dumnezeu? Nu, sigur. E deajuns a-ţi pune o astfel de întrebare, pentru a-ţi se răspunde că nu pricepi spiritul ce a călăuzit la alcătuirea Scripturii.

Faptul că s'a ridicat o astfel de problemă, dovedeşte lipsa de cunoaştere a sfintei Scripturi, *lipsă atât de simţită în viaţa studenţimii*. Lucrul provine poate din educaţia nesănătoasă, din învăţământul greşit, care se dă unui adolescent în clasele superioare de liceu. Teorii ca ale lui Darwin şi Haeckel, despre originea animală a omului şi despre generaţia spontanee sânt luate drept legi primite de tânăr fără mult discernământ.

Din acest fel de teorii se zămislesc apoi „aerele" de ateism de liceu şi mai târziu de salon. Tânărul, care pierde de timpuriu contactul cu Scriptura sfântă, e natural să se înjuge în viaţă la o concepţie pozitivistă ale cărei orizonturi se strâmtează după puterea de percepere a raţiunii sale, sau după dovezile puţine pe care şi le câştigă prin simţuri

Numai aşa îţi explici dece, lipsind *Cartea cărţilor* din mâna şi din sufletul studentului român, se înstrăinează şi se dezorientează tot mai mult. Deaceea, eată de ce am aprobat cu satisfacţie când un student, absolvent de teologie, a propus în congres: *să ne lipsim de a merge la o serată sau la un bal, şi să ne cumpărăm cu 40 Lei un Nou-Testament!*

Când filosofia, conştientă de slăbiciunea raţiunii, cere ajutorul bisericii *prin credinţă*, această propunere s'o salutăm cu entuziasm şi să-i dorim cât mai curând realizare; atunci şi viaţa, şi mişcările studenţeşti vor avea mai mult rost şi mai mult duh de viaţă. *T. B.*

*

Amânarea soluţiunii *acordului* dela Roma, privitor la statusul romano-catolic ardelean, nu mai poate dăinui fără ştirbirea demnităţii statului român.

Acordul este lipsit de putere obligatorie înainte d'a fi ratificat de parlament, în conformitate cu legea cultelor şi cu însaşi constituţia ţării.

Părerile, interesate în cauză şi chemate a se pronunţa, apără punctul de vedere românesc al chestiunii. Eată părerile acestea, — pe care le dăm după documentatele expuneri, făcute de curând din partea dlui profesor universitar *O. Ghibu*, în marele cotidian Universul, în următoarele:

Dl ministru de justiţie *M. Popovici*, a refuzat categoric să dea curs intervenţiei conducătorilor statusului catolic în vederea aplicării acordului şi a trimis întreg dosarul chestiunii la Camera deputaţilor.

Dl ministru al cult. *D. Gusti*, a declarat reprezentantului oficiosului catolicismului ardelean că „nu ştie dacă, peste tot acordul se va ridica la valoare de drept" (Edélyi Lapok, din Oradea, 13 VII 1932).

Dl ministru al agriculturii, *V. Niţescu*, a dispus ca procesul pe care departamentul dânsului îl are cu statul catolic să fie dus înainte, *ca şi când acordul n'ar exista.*

Dl Dr. *Emil Haţieganu*, în calitatea sa de ministru al Ardealului, a zis că „nu va fi nimic din acordul dela Roma".

Dl *Gh. Pop*, fost subsecretar la culte a declarat: „am recomandat dlui Gusti să mai aşteptăm cu chestia acordului, să o mai rumegăm, să nu ne grăbim, căci poate că e mai bine dacă îi vom modifica textul".

Dl Dr. *Valer Moldovan*, fost subsecretar la culte, a declarat că

Preoţi buni

— Insemnări literare —

Nu ştiu cum s'a făcut, dar toţi preoţii răi din viaţă, toată «sarea cea stricată» din lucrarea pentru cauza Domnului, toţi căzuţii din dar, toţi sânt osmeni bineprimiţi la masa literaturii. Nu-i voi pomeni, pentrucă sânt mulţi ca pleava şi fără de folos, ca neghina. Mă voi feri de ei, ca de spini, căci sânt vătămători şi voi încerca să aflu şi să mă bucur de întâlnirea preoţilor celor buni. Această încercare merge mai greu. Trebue să cauţi mult, ca negustorul de «*mărgăritare*». Trebue să cercetezi tot câmpul literaturii noastre, ca femeea din evanghelie casa ei întreagă, pentruca să afli «*banul cel de aur*». Şi după multă osteneală, dupăce abia ai putut întâlni câţiva «*aleşi*», te mângâi cu întărirea adevărului că mai mulţi preoţi buni avem noi în viaţă, decât în literatură. Să aşezăm dar «*lumina*» celor buni în sfeşnic, ca să lumineze şi altora.

Ii găsim lucrând pe ogoare felurite, dar oriunde: înţelepţi ca şerpii şi blânzi ca porumbii, ori îndrăzneţi ca apostolii şi neîndupleeaţi ca mucenicii.

In mănunchiul acestor «*spice pline*» mai mult sânt cele culese din anul luptelor pentru apărarea pământului, şi neamului, şi graiului, şi sufletului, şi dreptului românesc împotriva tuturor vrăşmaşilor cutropitori. Ce frumoasă este lupta bătrânului preot ardelean *Solomon Nicoară* din Lunca[1] pentru biruinţa «românului» în alegerea pentru parlamentul unguresc de pe tărmul Dunării! Graiul conştiinţei româneşti răsună din tot pasul şi din tot gestul lui, ca'n glasul preotului abrudean *Tudor Raban* din M. Iókay,[2] care'n român vede *roman* şi patria romanilor trebue să fie Roman a! Cât de impunător este figura protopopului transilvănean *Grozea*, care predica neînfricat în vremea Războiului celui mare că «românii să nu-şi uite de limba lor şi de credinţa în Dumnezeu!»[1] Cât de simpatică apare ţinuta preotului muntean *Voinea*[2] care cu mult înaintea înfăptuirii «*visului*» nostru celui mai drag, se ruga mereu lui Dumnezeu, să i ajute să şi vadă pe unica sa fată: preoteasă, şi apoi să treacă dimpreună cu oastea regelui peste Carpaţi, să desrobească pe sărmanii săi fraţi asupriţi din Ardeal!.. Cu câtă râvnă îşi povăţuieşte turma sa oropsită de călcâiul nemţesc, un alt *preot muntean*, spre inima codrului, unde păstor şi turmă se roagă smerit pentru mântuirea ţării, cu genunchii la pământ şi cu faţa întoarsă spre Răsărit, căci într'acolo-i Ierusalimul şi într'acolo-i Moldova, care ocroteşte şi pe Rege, şi armata ţării![3] Dar mai uimitoare este icoana *preotului moşneag* din ţara Moţilor, care-şi duce în luptă credincioşii împotriva ungurilor alături de Iancu, în 1848 şi care se sfârşi spânzurat de grinda casei sale, apoi arşi de ungurii prădalnici.[1] Ear preotul Gheorghiţă era scriitorul lui Horea!

In buchetul acestor «*flori*» ale preoţimei sânt unele îmbobocite pe răzoarele luptelor pentru îmbunătăţirea socială a credincioşilor. Cât de mult se străduieşte părintele *Atanasie* pentru împroprietărirea cu pământ a fiilor săi sufleteşti pe moşia negustorului cămătar Lică Cartojanu! Cum, duce jalba păstoriţilor săi pân' la Curtea de casaţie, ear în ziua şedinţii cum ajunează şi slujeşte Liturghie, pentru izbânda cauzei lor.[2] Cum îşi jertfeşte cei din urmă bani din casă preotul *Vărsătureanu*, ca să cumpere bucate pe seama enoriaşilor săi nă-

[1] O. Goga, Domnul notar.
[2] Bogaţii cei săraci

[1] L. Rebreanu, Pădurea spânzuraţilor.
[2] M. Lungianu, Denii.

[1] M. Eminescu, Geniu pustiu, şi L. Rebreanu, Crăişorul.
[2] Cezar Petrescu, Intunecare.

modul în care acordul a rezolvat chestia bunurilor în litigiu este *„un dezastru"* (Patria, Cluj, 25 August 1932).

Oficiosul ardelean al guvernului, vorbind despre acord, stigmatizează pe dl V. Pop ca „far sor politic".

Ear, ceea ce e surprinzător, e că atât dl V. Pop, cât şi Vaticanul socotesc acordul numai de formă încheiat, chestiunea averilor rămânând să fie lămurită *de aici încolo*, pe baza documentelor.

Prin urmare, cu atât mai vârtos, acordul aşa cum este încheiat, nu-i valabil şi trebue din nou cercetat în întregime.

*

Impotriva bisericii şi a credincioşilor se urmează înverşunată luptă în Rusia „celor fără Dumnezeu". Nu mai sânt tolerate nici sinagogele, ci se închid pentru a fi schimbate în cluburi şi magazine, potrivit planului de 5 ani, la sfârşitul cărora n'are să mai existe în ţara lui Stalin — nici o biserică şi nici o casă de rugăciune...

Mizeria cumplită sporeşte, cu toate acestea, şi în Rusia. Practica bolşevică nefastă se dovedeşte tot mai ineficace: ea nu este capabilă să înfăptuiască dogma *ajutorării celor mulţi*.

Cu acest subiect s'a ocupat, în conferenţa sa de Vineri, ţinută la fundaţia Dalles, dl Dr. *N. Lupu*, care insistând asupra crizei actuale, arată că marile greutăţi ale prezentului sânt produse de lipsă de sisteme nouă, care să cuprindă realităţi e vieţ i sociale şi să le organizeze astfel ca traiul mulţimii să se îmbunătăţească. Situaţia actuală nu mai poate dura: ori o ameliorăm, ori dacă nu cădem în barbarie. In fostul imperiu ţarist populaţia trăeşte în cea mai neagră mizerie, spiritul conducător lipseşte, ear desnădejdea e intronată în sufletul mulţimii.

Sforţarea oamenilor e să realizeze practica principiilor înscrise în *biblie*, zice conferenţiarul. In această carte minunată trăesc adevărul şi bunătatea, cinstea şi demnitatea, izvoarele întregii bogăţii sufleteşti şi îndreptarul vieţii morale a indivizilor şi a popoarelor. Prin ea ne putem salva şi prin ea ne putem înfrăţi...

Aşa trebue să grăească toţi cei cu frica lui Dumnezeu, toţi cei cu multă pricepere şi cu mare dragoste de ţară şi neam...

In jurul unor manevre ticăloase

Săptămâna trecută am dat răspunsul cuvenit unui iresponsabil corespondent al „Curentului", după ale cărui elucubraţii prăpăstioase, la măreaţa adunare antirevizionistă ce s'a ţinut la Sibiu în ziua de 1 Decemvrie a. c. „lumea" ar fi „izbucnit" în îndelungate „strigăte" împotriva Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae.

Scrisoarea dlui Gh. Tiu, secretarul uniunii voluntarilor din Sibiu, publicată în Nr. din 21 Decemvrie al ziarului „Curentul" ne dă prilej să revenim asupra acestei chestiuni.

In această scrisoare se precizează, că în 1 Decemvrie voluntarii şi-au ţinut adunarea *lor* în grădina „Thalia", unde mai mulţi oratori au cerut împroprietărirea subalternilor dlui Dr. P. Simonetti din pământul dela Alămor pe care Mitropolia (nu Mitropolitul!) dela Sibiu îl are în arendă. Cu *acest* prilej s'au auzit din mulţime strigăte: „Pământul trebue să fie dat voluntarilor şi plugarilor şi nu I. P. S. Sale". Iar dacă — dupăcum spune dl Tiu — s'ar fi auzit glasuri similare şi în adunarea din piaţă (ceeace rămâne de dovedit), nu a fost decât un ecou al adunării voluntarilor dela „Thalia", regisate după indicaţiile celei mai ordinare demagogii de deputaţii uniţi P. Simonetti şi Ieronim Stoichiţia. Niciodată nu ne-am făcut iluzii despre rezervele ce şi le-ar putea impune măcar uneori demagogii de meserie. Totuşi niciodată nu ne-am închipuit ca aceşti demagogi să se preteze la o astfel de degradare culturală şi morală, încât să facă până şi din cele mai curate şi mai înălţătoare sărbători naţionale prilej de propagandă pentru puţin avuabile interese politice sau confesionale. Şi — dece să n'o spunem — oricât de juste ar fi, principial, revendicările materiale ale voluntarilor, e trist că n'au găsit, pentru a şi le etala, un moment mai potrivit decât ziua prazniculuide 1 Decemvrie, zi de înălţare şi de fortificare a solidarităţii noastre sufleteşti.

De sigur nu ei sânt vinovaţi pentru gestul banal. Ci sunt vinovaţi cei prin cari a venit „sminteala". Cei cari şi-au făcut un crez din a ataca sfânta noastră Biserică şi pe conducătorii ei, iar din demagogie o metodă. Vinovaţi sânt cei cari servindu-se de paravanul voluntarilor îşi fac trebşoarele lor. Căci dacă grija lor de voluntari este aşa de desinteresată, dece nu cer împărţirea moşiilor arendate Mitropoliei dela Blaj? Aceste moşii — d. Simonetti şi d. Stoichiţă trebue să ştie — sânt doar atât de mari încât din ele ar putea fi îndestulaţi voluntarii din câteva judeţe!

Am dori ca măcar voluntarii ortodocşi să-şi deschidă ochii şi să-şi dea seama de situaţia în care au ajuns, fiind întrebuinţaţi de conducătorii organizaţiei lor ca simple unelte pentru a lovi în Biserica ai cărei credincioşi sânt. Când îşi vor da seama de acest trist adevăr, sântem convinşi că-şi vor trage şi consecinţele firesti.

Membrii

la Congresul Mitropoliei ort.-rom. pe teritoriul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia şi Sibiu pe un nou period de 6 ani au fost aleşi:

a) Din cler:

1. In cercul Sibiu-Sebeş: Dr. George Proca, consilier arhiep. Sibiu.
2. In cercul Deva Zarand: Virgil Nistor, cons. arhiep., Sibiu.
3. In cercul Orăştie-Haţeg: Ieronim Ciocan, protopop, Haţeg.
4. In cercul Mediaş-Sighişoara: Tr. Scorobeţ, cons. arhiep., Sibiu.
5. In cercul Braşov-Făgăraş: Dr. Iosif Blaga, protopop, Braşov.

b) Mireni:

1. In cercul Sibiu: Dr. Lucian Borcia, adv., Sibiu.
2. In cercul Sebeş: Dr. Nicolae Comşa, medic, Sibiu.
3. In cercul Orăştie: Dr. Aurel Vlad, fost ministru, Orăştie.
4. In cercul Haţeg: Dr. G. Dubleş, adv., Hunedoara.
5. In cercul Deva: Dr. Petru Groza, fost ministru, Deva.
6. In cercul Zarand: Dr. Cornel Glava, adv., Brad.
7. In cercul Mediaş: Dr. Ilarie Holom, adv., Dumbrăveni.
8. In cercul Sighişoara: Oct. Goga, fost ministru, Bucureşti.
9. In cercul Braşov: Ioan Moşoiu, dir. Liceului „Andrei Şaguna", Braşov.
10. In cercul Făgăraş: Ioan Ionică, dir. de fabrică, Braşov.

Organizaţi Reuniuni de femei

Inoirea abonamentelor

Invităm onoraţii abonaţi ai ziarului **Telegraful Român,** ale căror abonamente expiră, să binevoiască a le înoi de cu vreme, stăruind în cercuri cât mai largi pentru lăţirea organului nostru.

Abonamentul se face prin *mandat poştal*, trimis la adresa: ***Administraţia Telegrafului Român*** în ***Sibiu.***

Numele abonatului, locuinţa sa şi ultima poştă, să fie scrise corect şi legibil.

Administraţia Telegrafului Român.

INFORMAŢIUNI

Ani buni şi mulţi urăm, de sfintele sărbători ale Naşterii Domnului, tuturor cetitorilor şi sprijinitorilor ziarului nostru.

Vacanţa şcolară de Crăciun începe în seara zilei de Joi, în 22 Decemvrie, şi durează până la 8 Ianuar exclusiv, când încep cursurile.

Act de mulţămire. Parohia ort.-r. din Covasna, prot. Oituz, aduce călduroase mulţămiri Onor. familii Teculescu, care prin dl advocat Dr. Bujor Teculescu din Braşov, a predat parohiei noastre un libel dela banca „Albina" cu suma de Lei 50 mii, pentru fondul de clădire al bisericii din localitate. Această donaţiune a fost testată de mult regretatul şi, acum, fericitul în Domnul Episcop Iustinian Teculescu. Tot în memoria celui dispărut s'a donat o Sf. Evanghelie, îmbrăcată în argint. Dumnezeu să reverse binecuvântarea Sa cerească asupra celor în viaţă, iar pe răposatul Episcop Iustinian să-L încununeze cu cununa fericirii veşnice. *Pr. Er. Ticuşan.*

Terminul pentru retragerea din circulaţie a bancnotelor de 100 Lei s'a prelungit până la 31 Dec. 1932. Monetele de metal à 20 Lei, cu efigia Marelui Voevod Mihai, se retrag din circulaţie: ultimul termin de preschimbare s'a fixat pe ziua de 1 Martie 1933.

---

păstuiţi de foamete şi storşi de lăcomia grecului nesătul, Iani Livaridi![1] Cât de uimitoare este lupta părintelui Andrei Pascu din Măgura Ardealului,[2] pentru scoaterea credincioşilor din sărăcia lor înjositoare şi din robia saşilor bogaţi. Pare un nou Popa Tanda,[3] mai îndrăzneţ şi mai harnic. Gata să sufere şi temniţă, ca Vicarul din Wakefield,[4] pentru răscumpărarea celor dragi ai săi. Ce frumoasă este opera socială a părintelui Moise, care în toată ziulica îi ducea câte-o olcuţă de lapte căldut moşneagului leprос din marginea satului, de care-şi uitară toţi în lume. Chipul acestui preot milostiv are atâta afinitate cu sufletul părintelui Chiril Ignatievici,[5] care nu se deslipi de credincioşii săi ciumaţi nici atunci când îl ameninţă cu di-

[1] Sandu-Aldea, Două neamuri.
[2] I. Agârbiceanu, Legea minţii.
[3] I. Slavici, nuvele.
[4] O. Goldsmith.
[5] Panait Istrati.
[6] Potapenco, In slujbă adevărată.

vorţul soţia sa Mura şi preferă să se despartă mai bine de Mura şi de fetiţa sa Gavriluşa, decât de cei munciţi şi doborâţi de boală. Cât de creştinească este ospitalitatea părintelui Miron,[1] care 'n dricul iernii îl culege de pe drum, aproape îngheţat, pe Petrea Streinul şi-l ocroteşte la vatra sa, ca pe un prieten, ca pe-o rudenie bună, ear mântuitul dela moartea sigură îi răsplăteşte aşa că se găteşte în taină să-l omoare. Ospitalitatea părintelui Miron îţi trezeşte 'n minte ospitalitatea preotului Enric Maxwel[2] care trimite la casa sa pe şomerul ce leşină 'n biserică de boală şi de foame şi-l îngrijeşte el personal şi membrii familiei sale, ca să se facă bine. Doar ospitalitatea abatelui Myriel i s'ar putea asemăna, care primeşte în cap de noapte pe-un ocnaş în casa sa, îl găzduieşte cu gingăşie, ca dimineaţa să fie furat, dar ca să mărturisească abatele în bunătatea sa că lucrurile de argint, cu monogramul său, aflate îndată şi restituite de agenţii poliţiei — erau daruri făcute de el ocnaşului lipsit, gest care-l făcu pe ocnaş să se căească din tot sufletul şi din toată inima care-l duse la îndreptarea vieţii lui întregi.

Dar în şirul acestor *«mărgăritare»* mai preţioase sânt cele descoperite în adâncurile nemărginite ale vieţii duhovniceşti. Câtă dragoste de frumuseţe sufletească întâlnim noi în toată fiinţa părintelui *Natanail*,[1] celui «cu ochii ageri pentru cele sfinte». E omul rugăciunii şi al cărţii, că «se 'nchină şi ceteşte zi şi noapte». E făcătorul binelui, că «a supt laptele bunătăţii dela maicăsa». E slujitorul dreptăţii că «îţi plăteşte un lucru de două ori». E milostiv cu toată lumea şi «pentru rugăciunile lui nu primeşte niciodată bani». Părintele Natanail se aseamănă cu două picături de apă cu îngerescul stareţ rus: *Zosima*,[2] preotul în care se lămureşte mai limpede «tăria iubirii slujitoare». In personalitatea lor străluceşte măreţia înălţimii sufleteşti, frumuseţea desăvârşirii depline, care cucereşte toată suflarea. Mărimea duhovnicească totdeauna a biruit în rândurile muritorilor. Câtă alipire de preoţii lor mari în duh: *Dares* şi *Dolopion*, dovediră Troienii păgâni, încă 'n cele mai îndepărtate vremi străvechi![1] Şi câtă admiraţie sinceră faţă de sfinţenia preotului creştin desăvârşit, tradează şi azi cuvintele tinărului bun din *poezia noastră poporală*, pe cari le grăieşte în ton elegiac iubitei sale scăpătate. «Nu eşti dragă vrednică să intri 'n biserică, *nici la popa să te uiţi* şi nici crucea s'o săruţi![3]

Cu adevărat, numai preoţii îmbogăţiţi *«în Duhul lui Dumnezeu»*[1] pot face efectiv *«celece sânt către Dumnezeu»*[4], numai ei pot *«înoi toată lumea în Hristos»*[5], numai ei pot desăvârşi sufletele *«după chipul lui Hristos»*,[6] pregătindu-le *«pentru viaţa veşnică»*,[7] pentru *«Ierusalimul cel ceresc»*,[8] ca părintele Teodosie, ear nu pentru *«lucrurile lumii»*[9] şi nici pentru

[1] M. Sadoveanu, Dureri înăbuşite.
[2] Scheldon, Adevăratul preot.

[1] M. Sadoveanu, Demonul tinereţii.
[2] M. Dostoievski, Stareţul Zosima.

[1] Homer, Iliada.
[2] H. Teulescu, Anuar 1927/29.
[3] Romani 8, 9.
[4] Evrei 5, 1.
[5] Efeseni 1, 10.
[6] Galateni 4, 19.
[7] Ioan 10, 28.
[8] Evrei 12, 22.
[9] Ioan 7, 7.

ȘTIRI LOCALE

Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu, invită la concertul împreunat cu reprezentație teatrală, ce se va da Duminecă, la 25 Decemvrie 1932 (ziua de Crăciun) în sala „Unicum". Inceputul la 8 ore seara. Biletele se află de vânzare la Librăria arhidiecezană și seara la cassa. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea ucenicilor săraci dela meserii.

Răscumpărare de onomastică. — Dl *Dr. Vasile Bologa* a dăruit 300 Lei ajutor pentru săraci din parohia noastră Sibiu-Cetate.

Concertul de colinde și cântece de stea, dat Duminecă d. a. în catedrală, de corul mitropoliei și corul mixt al școalei normale „Andrei Șaguna", Sibiu, a fost ascultat ca și altă dată cu evlavie de numeroșii credincioși, din ce în ce mai înțelegători ai frumuseților incomparabile din cântecele noastre de Crăciun. O muzică bisericească, atât de colorată captivantă, româno creștină interpretată inteligent, nu putea decât să impresioneze profund întreg auditorul din biserica arhiplină, și să-l pregătească cu prisosință pentru praznicul apropiat al Nașterii Domnului. Profesorul păr. T. Popovici, îmbolnăvindu-se cu două zile înainte de concert, cântările au fost dirijate de dna profesoară, Lia Popovici, în mod ireproșabil și cu multă siguranță.

CARȚI ȘI REVISTE

CALENDARUL arhidiecezan sub titlul Calendarul Bunului Creștin, **este unul din calendarele cele mai îngrijit redactate în toată țara. Cuprinde material ales, ce poate fi citit de orcare român bine credincios. Librăria Arhidiecezană, Sibiu, trimite, la cerere, exemplare tuturor doritorilor de-a avea o lectură și creștinească, și românească, de-o potrivă.**

Tineretul Românieĭ, volum de 342 pag. format 8°. Tiparul Tipografiei Eparhiale din Arad. Prețul 75 Lei. — Premiată de Academia Română. Autorul, P. Sf. Episcop *Grigorie* al Aradului, arată în cartea sa necesitatea îndrumării religioase-morale a tineretului, insistând asupra faptului că timpul tinereții este cel mai potrivit pentru îndrumarea religioasă-morală. Pildele aduse de P. S. Sa, din viețile sfinților și din alte izvoare, arată foloasele educației religioase, ear expunerile cu privire la educația religioasă-morală în familie, școala primară, școala secundară și la universitate, în sânul tineretului dela sate și din serviciul armatei, sânt contribuții însemnate pentru opera de regenerare a vieții noastre.

Cartea tratează și despre datoria preoților de a preda religia în școala primară, ear pentru tineretul dela sate și din armată se dau îndrumări practice de o reală utilitate. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Alte calendare. Au apărut: «*Amicul Poporului*» și «*Calendarul Săteanului*», în editura firmei Krafft & Drotleff, Sibiu.

In calendarele acestea găsești, povestiri, biografii, știință popularizată, poezii, cântece de joc, sfaturi economice, sfaturi privitoare la ce să citim, glume, — pe lângă partea calendaristică, cu evangheliile în fiecare Duminecă, cu taxele dela poștă și cu târgurile din țară. Partea literară-economică este redactată de cunoscutul scriitor, d-nul *Horia Petra Petrescu*. «Amicul Poporului» costă Lei 18, «Calendarul Săteanului» Lei 12.

Calendarul Poporului Românesc pe 1933 este o cărticică bogată în lămuriri și sfaturi, cu deosebire către tineretul satelor. Cuprinde 112 pagini, cu chipuri. Doritorii de-a avea acest calendar, care costă 15 Lei, să trimită prețul lui, sau costul unui abonament anual la foaia *Poporul Românesc*, la gara *Chitila*, județul Ilfov. Aceste publicații, potrivite pentru plugari sânt vrednice de-a fi răspândite cât mai mult.

Nr. 334/1932

Concurs

Pentru ocuparea postului de șef de serviciu cl. III la Consistorul mitropolitan se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

Retribuțiile împreunate cu acest post sânt cele prevăzute în bugetul de cheltueli ale statului.

Dela concurenți se cere să aibă pregătire teologică.

Sibiu, la 13 Decemvrie 1932.

Consistorul mitropolitan.

Telegraful Român în 1932

Tabla de materii

— Cifrele arată numărul ziarului —

1. Articole

Acordul cu Vaticanul — 56
Acțiunea noastră — 15
Acțiune mai energică — 63
Adunarea eparhială, Sibiu — 44
Adunările parohiale — 5
Alegeri nouă — 47, 52
Alegeri și alegeri — 11
An nou — 1
Anul 1932 — 1
Anul nou în Sibiu — 3
Avuția ce nu fericește — 26
Biserica din Brașov-Cetate — 33
Bisericile și criza — 18
Bucuria noastră (Suveranul în Sibiu) 53, 54
Cântarețul credinței noastre — 19
Catolicism, ori naționalism — 28
Către tinerii dela răscruce — 58
Ce e de făcut? — 58
Cele două izvoare ale moralei și religiei, 30, 31
Cerem dreptate — 61
Compozitorale — 26—28, 35
Congres catihetic (în Sibiu) — 74—78
Congrese religioase ale intelectualilor 59
Congresul Asociației clerului — 80
Consultarea eparhiei — 42
Crăciun creștin Foerster) — 6
Crăciunul peste Nistru — 4
Creștini, sau masoni — 20
Critica în biserică — 51
Criza — 2
Criza și pacea — 27
Curentul reacționar în Ungaria — 32
Curiositate si ridicol — 23
Cu și mai multă râvnă — 5
Cuvântul Suveranului — 70
Datoria predicatorului — 61
Despre viitorul sinod ecumenic — 48
Dogma Invierii — 35
Doi ani (8 Iunie) — 46
Dovezi mai nouă — 4
Duhul renașterii — 56
Dumineca economiei — 71
După congres — 67
Earăș fanatismul catolic (Georgesco) — 3
Educația religioasă — 60
E momentul faptei — 42
Episcopul Ch. Gore — 11
Facultate teologică catolică în București 31
Filosofia revine la biserică — 67
Frontul unic și Unirea — 81
Front unic — dar cu cine? — 77
Generația pasimistă — 62
Goga Octavian — 13, 19, 21
Guvern reconstituit — 57
Guvernul și sașii — 35
Haina preoțească — 63
Imixtiune nepermisă — 31
Impotriva preoților — 17
In audiență — 8
Indeletniciri secundare pentru preoți — 59
In fața nedreptăților — 29
In fața urnelor — 52
Influența teatrului atic — 2
In preajma postului — 22
In seara Nașterii Domnului — 82
«Intâi partidul» — 21
In vacanțe — 53
Jelania fraților — 34
La pogorârea Duhului sfânt — 47
Lectură religioasă — 65
Literatura religioasă poporală — 33
Loja în plină acțiune — 13
Mame creștine — 10
Misionarul — 39
Mitropolitul Timoteos — 16
Momente (adunarea eparhială) — 46
Morala generației noastre — 25
Ne trebue sufiet — 78
Nu ne pot suferi — 43
O altă chemare — 80
(Oastea Domnului) — 49, 50, 57
Orientarea spre religie a studenților — 8
Pacea sufletească — 71
Pahomie și Carnegie — 53
Patriotism luminat — 75
Pe alt drum — 41
Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu 35, 38
Pe marginea alegerilor — 55
Pentru bunele moravuri — 12
Pentru pacea popoarelor — 8
Pe potecile înoirii — 34
Pe urma experiențelor — 32
Popas (I. Popescu) — 53
Predica alegerilor — 55
Preoțimea în politică — 37
Prietenul copiilor — 74
Problema bis. orientale — 39
Program de activitate — 59
Reforma inv. teologic (proect de lege) 7
Religia faptelor — 64
Religia luminii — 36
Rugul cel nears — 62
Rusaliile la Sibiu — 49
Să fim exaltați? — 60
Să ne cunoaștem dușmanii — 24
Să nu fie pred că în pustiu — 14
Să nu stăm cu mânile în sân — 50
Semănătorii — 37
Societăți religioase creștine — 83
Solidaritatea salelor — 23
«Statusul» — 7, 9, (29, 72)
Studenții și misionarismul — 24
Școa a exeg. biblică din Antiohia — 36
Temeliile vieții — 73
Tineretul dela răscruce — 62
(Vizitația arhierească în săcuime) — 72
Ziua biruinții — 40
(Ziua de) 1 Decemvrie — 76
Zorile unei renașteri — 45

2. Pastorale, cuvântări, conferințe meditații, memorii, statute ș. a.

Adresa conf. episcop. dela Cluj (salarii) 35
Apel literar — 56
(Chemare) Bisericile și conf. dezarmării 13
Cuvântarea (la adunarea gen. a Asoc. clerului A. Șaguna, Sibiu, 74
Cuvântare (a dlui Al.-Lascarov) — 49
„ (în senat la 1 Decemvrie) — 78
„ (la întâmp. Regelui, Sibiu) 54
„ (la 8 Iunie) — 46

«Ierusalimul cel omorâtor de proroci»,[1] ca preotul *Teodul* din «Cruciada copiilor».[2]

Cum îi mistue pe unii dintre aceștí *«aleși ai lui Dumnezeu»* [3] dorul de a descoperi oamenilor *«tainele împărăției cerurilor»*![4] Părintele Vasile [5] își împarte copiilor prescurile și parastasele, pentru a-i atrage la școală, ca acolo să le înalțe sufletele dela *«cele de jos»* la *«cele de sus»*.[6] Urmează calea părintelui rus *Chiriac*,[7] din regiunea tundrelor, care face fel de fel de jucării copiilor păgâni de-acolo, pentru a-i «apropia de Dumnezeu»,[8] și a-i învăța «dragoste Lui cea mare».[8] Părintele Abel [9] cutrieră mahalalele năpădite de întunerec și mâncate de sărăcie și acoperite de *«munți»* de păcate [10] pentru a umplea tot duhul de pe-acolo cu «desăvârșirea lui Dumnezeu».[1] Cât de mișcător este graiul prin care cheamă el sufletele la pocăință: «O, voi, cari cu drept cuvânt spălați trupurile voastre în apele pământești și rufele voastre tot așa, aduceți vă aminte că sufletele voastre mor de izină și că în toată casa voastră nu se află otreapă mai murdară, mai soloasă, mai necinstită decât inima voastră cea nespovedită poate din copilărie!»[2] Doar glasul părintelui *Ionel Pasnicu* [3] a mai răsunat așa de dulce prin azilurile de noapte și prin spitalurile orașului, printre cei bântuiți de «idropica» sufletului și a trupului,[4] până *«își puse sufletul»* și el, pentru *«turma sa»*,[5] murind între bolnavii din spital și lăsând în urma sa o soție văduvă, pe Viorica cea tare în credință, și-un orfan mărunțel. Ear părintelui Pusnicu, mucenicului care s'a adus pe sine *«jertfă bineplăcută lui Dumnezeu»*[6] pentru *«mântuirea veșnică»* a oilor sale [1] i se potrivește în chip minunat figura apostolică a preotului Brand,[2] păstorul sufletesc al fiilor înfrățiți cu stâncile de prin munții Scandinaviei. E omul jertfei. «Un potop de vorbe nu face cât o singură faptă!» spune el. Pentru mântuirea unui suflet aleargă noaptea, pe vifor cumplit, străbate mlaștini, torente, prăpastii, ce nu vrea să le străbată tatăl bun pentru fiul său dulce, căci «sufletul unui păcătos care trebue să se arate în fața lui Dumnezeu nu așteaptă sfârșitul furtunii!» Nu i pasă de viforul nopții ca părintelui Tonea [3] care se luptă cu valurile Dunării răsvrătite, ca să împărtășească pe muribunda Berivoje. O, cât de maiestoasă este jertfa lui Brand! Este inspirată din jertfa *Aceluia*, Care l-a chemat să-l slujească.

— *«Oare Acela nu are o mamă?»* își zise el, și Brand părăsi pe mamă-sa, pentru mântuirea păcătoșilor.

— *«Oare Tatălui I-a fost milă de Fiul?»* și Brand rămase în clima aspră a stâncilor sălbatice pentru slujba Domnului și a fiilor săi sufletești, deși doctorii îl avertizară că și pierde în astă clipă neprielnică pe unicul său fiu iubit, pe drăgălașul său Alf.

— «Izbânda izbânzilor este să pierzi totul!» își spunea el adesea. «Nu este al tău pe veci decât ceeace ai pierdut!» Și 'n greutățile și'n liosurile traiului său pentru alții, căzu în frontul luptei mântuitoare și tânăra lui soție Agnes.

— «Tot sau nimic!» se spovedea el conștiinței sale. Mai avea vista. Aceasta i-o izgoniră din oase *iubiții* lui fii sufletești, cari îl uciseră cu pietri, pentrucă voea să-i urce «pe muntele desăvârșirii».

Ce bună și întăritoare este hrana acestor *«spice»* pline!... Ce dulce și mângâetor este mireasma acestor *«flori»* alese!... Și ce primenitoare și înălțătoare sânt razele acestor *«mărgăritare»* luminoase!... *A. Nanu.*

[1] Luca 13, 34.
[2] L. Blaga.
[3] Tit 1, 1.
[4] Matei 13, 11.
[5] I. Creangă, Amintiri din copilărie.
[6] Ioan 8, 23.
[7] N. Leskov, La capătul pământului.
[8] Efeseni 3, 12.
[9] Efeseni 2, 4.
[10] G. Galaction, Roxana.

[1] Matei 21, 20.
[2] Efeseni 3, 19.
[3] G. Galaction, Roxana, p. 79.
[4] I. Gr. Petrov, Un Păstor model.
[5] Luca 14, 1.
[6] Ioan 10, 11.
[7] Filipeni 4, 18.

[1] Evrei 5, 9.
[2] H Ibsen, Brand.
[3] G. Galaction, Bisericuța din răzoare.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Cuvântări (la centenarul lui I. Popescu) 68
„ (la serb. lui Octavian Goga) 21
Instrucțiuni (catehizare) 76
Meditații, 3—15, 19—31, 37, 42, 48, 51, 56, 58, 63, 64, 70 73
Memoriu (al Asociațiunii clerului) 63
Pagină pastorală 27, 29
Pastorala lui Timoteu 15
Pastorale de Crăciun 1, 82
„ „ Paști 35, 36, 37
Predici 1, 28, 29
Regulament (pentru fondul de ajutor preoțesc) 50
Statutele Casei culturale 42
„ Reuniunii ortodoxe a femeilor române 41

3. Antreteleuri

Agitație (Dej) 44
Alături de catolicii unguri 32
Alegători «practici» 55
Alegerile eparhiale 18
Alte impozite indirecte (turism) 23, 26
A 60-a aniversare (Vaida) 22
Biserica (congres național-bisericesc) 67
Biserică nouă în Timișoara 62
«Calendarul» 19
Circulară către prefecți 13
Colecte pentru biserici 46
Comemorare (Pomuț și Dunca) 50
Comemorări 56
Comentări (Unirea) 1
Comitetul Asociațiunii Clerului 47
Comori la locurile sfinte 72
Conferență episcopească (Cluj) 26
Congres (didactic) 45
Congresul advocaților 61
Constituirea Sf. Sinod 11
Conversiunea 74
Decretul (disolv. iezuiților) 14
Dela tribuna parlamentului 21
Două măsuri (Sâmbetele și cinematogr.) 68
Episcop sărbătorit 60
Expoziția internațională a copilului 27
Felicitări dela preoții bulgari (catehiz.) 73
Fundația Gojdu 18, 41
Greșala de osândit (Ilie Cristea) 83
Guvernul (demisionat) 44
In seria de conferențe (Șaguna) 25
Intâmpinare (Șireagu) (32) 35
Intru pomenirea lor (Alex. cel Bun) 65, 69
La mănăstirea Neamțu 62
Lămurire (Dr. A. Vlad) 68
Mitropolitul Vis. Givani 42
Nou partid (O. Goga) 31
Nou titular al justiției 5
N. Titulescu 63
Nu v'atingeți! 57
O biserică națională germană 64
O polemică inutilă (Gh. Monahilor) 79
Pentru «Unirea» 8
Penzia fostului regent 4
Precizări (la elucubrații tinerești) 79, (82)
Președintele republicei franceze 38
Pripășiții clerului unit 31
Rente în loc de bani 59
Să fie «diplomație»? 24
Să ne cunoaștem vecinii 40
Sâmbăt. O. Goga în Sibiu 15
Se cere abrogarea (conversiunii) 69
Se cere cruce 17
Sesiunea parlamentară 64
Sfântul Sinod 51, 58
Spre orient 16
Sprijiniți «Cultul Patriei» 7
«Statusul» 12, 14, 15, 20
(Suveranul la Cluj) 67
Tinerii și bătrânii 4
Țările rom. și patriarhia din Alexandria 42
Un modest monument (lui Șincai) 22
«Un pachet de tutun» 2 (4)
«Zeit», din revista 73
Zidirea capelei (Blaj) 55, 56
Ziua de 8 Iunie (în) 44

4. Corespondențe, rapoarte, notițe

Acte grăitoare (15 milioane!) 59
Activitatea comisiei interimare, Sibiu 49
Adunare «Oștii Domnului», Sibiu 46, 47, 49, 50
Adunarea preoțească, Sibiu 72
Adunări naționale 70, 72
Alcoolismul în jud. Sibiu 32
Alegerile de membri în congr. mitrop. 67
Alegerile eparhiale (Sibiu) 18
Altă dată (călug blăjeni) 18
«Amicele tinerelor fete» 15
Aniversarea nașterii Regelui 65
Aniversarea Unirii 78, 79
Aprobăm desarmarea 12
Ar fi și vremea (Concordat) 34
Asociațiunea la Deva 61
«Astra» sediul ei 19
Ateismul și Rusia 51
Avertismente 10
Biblia și studenții 83
Biserică nouă în prot. Sf. Gheorghe 54
Biserică rom.-catolică de stat 42
«Boabe de grâu» 52
Botezul Domnului în Sibiu 3
Bună idee, greșit proect (turism) 26
«Calendarul», nou ziar 10
Calominator condamnat 28
Căminul studențesc 80
Care ar trebui să fie urmarea logică? (Unirea) 62
Ca să se știe (Vestitorul) 74
Către frați (studenți) 18
Cazul dela Blaj 56, 58
Cercul de studii social-creștine 60
Cerem cruce 80
Cine se scuză 62
Comunicat (dela «Astra») 24
Concertul Aurelia Cionca 8
Conferință (Driesch) 70
Conferențe preoțești 51, 67, 70, 71
Conf. (prot. Ilia) 78
Congres (antialcoolic) 70
„ (în ep. Râmnic) 70
Congresul nat. bisericesc 60, 66, 67
„ soc. femeilor ortodoxe 33
„ uniunii stud. 79, 80
Constituirea centrului stud., Sibiu 14
Copiii! 77
Coresp. din capitală (înv. religios) 40
„ „ Cernăuți (în Foișoară) 75
Credința (confer. de Gr. Trancu, 76
Critică și critică 59
Cuvânt (pentru transnistrieni) 36
Cuvântul Suveranului 9, 17
Cuvinte de reținut (O. Goga) 73
D'ale sectanților 61
Dar pentru biserică 9
Din cercuri studențești 81
Decalogul părinților cu copii 64
Declarația conf. creștinismului practic 51
Dela sate 62, 67
Deschidere de cursuri (dirigenți de cor) 54
Desmințire (Goidiș — S. Dan) 25
Deșteptare de drumuri (din circulare) 37
«Deviza»: Hristos, regele, patria» 22
Două cărți prețioase 6
Drept d'a libera *diplome* de licență 56, 57
Dr. Lupu despre biblie 83
După 5 ani (Ferdinand I) 52
După congresul stud. 80
Edificiile școalelor confesionale 58
Faptă de laudă 44
Francmasoneria 13
Front creștin național 75
Frontul ateismului (De pe) 76
Frontul etic 23
Glondys, Teutsch (60) 72, 74
Goga O. 23, (20)
Goidiș V. 47, (19 25)
Hai să rădem! 67
Ianuar 24, în Sibiu 10
Iarăș începe (Cibul) 47
Idealul nostru 63
Iezuiții și Blajul 10
In apărare (Z. Popovici) 35
In atențiunea catiheților 62
In jurul unei manevre 83
In muncă și cinste 16
Instalarea dlui I. Șandu 13
Instalare de protop. (în Mediaș, Sebeș) 2
Institut adventist lângă Brașov 5
Jamboreea 50, 52
«Lucrați până e ziuă» 67
Manifestații (antirevizioniste) 73, 74
Matineu pentru șomeri 20
Membrii adunării eparhiale (lista) 42
Mesajul regal 72
Minoratarii și manifestațiile naționale 81
Misiuni (prot. Sebeș) 79
Moartea unui bun credincios 39
Monografiile 7
Mulțumită (soc. de lectură A. Șaguna) 81
Năravul din tinerețe (Al. Rusu) 63
Ne apărăm dreptatea 58
Note medicale 31
Noul director 5
Noul guvern (Vaida) 46
Nunțul Ciriacci 49
«Oastea Domnului» 73
O doamnă decorată (Justina Șerban) 54
Ofrandele de Crăciun ale presei 1
O lămurire (pentru N. Crainic) 47
O mișcare soc. creștină: Toc. H. 48
O nouă jignire (Maramureș) 38
Organizațiu fiscală (Cărămănuș) 64, (65)
Panu Anton 14
Parlamentul și salariile preoțești 19
Partid și partid 68
Păstor și păstoriți 20
Patrimoniul sacru 48
Pelerinaj la mân. Brâncoveanu 37
Pia iletca 71
Politica Blajului (A. C. Cuza) 7
Pomii de Crăciun 76
Prefectul către notari 15
Preoții din județul Hunedoara (I. Moța) 71
Prieteni și dușmani 51
Prinos (lui G. Enescu) 8
Probleme etc. 71—83
Probl. păcii 77
Propaganda revizionistă 69
Protop. Oituz (Din) 40
„ Sf. Gheorghe (știri din) 30
P. P. Sa ep. Roman de 80 de ani 78
Rabdă și ei (dascălii) 14
Regenerarea tineretului («Sf. Gheorghe» în Basarabia) 48
Retribuțiile preoților în 1932 20
Reuniunea meseriașilor din Sibiu (Dela) 30
Rugare (pt. biblioteca patriarhiei) 12
Să înființăm Sfaturi sătești 31
(«Săptămâna laptelui») 40
Sărbătoarea Nașterii Domnului, Sibiu 1
Sărbători biblice la sate 4
«Scandalul... M. Ciuc» 21
Semn bun 79
Servicii divine în catedrala mitropolit. 37
Sf. Sinod 29, 40, 51
Soarta fraților năpăstuiți 20
Societatea Mărăști 11
Soc. «Sf. Gheorghe» (Agnita) 24, (Brașov) 52
Spre știre (manuale de I. Popescu) 71
«Status» 15, 43, 47, 58, 72, 73, 74, 81, 82
Sturza Dr. M., distins medic 4
Șaguna (conf. de Lupaș) 27
Ședința plenară a Consiliului arhiepis. 12
Știri din Orăștie 18
Șiri și fapte 72—82
Țara în fața dezarmării generale 17
Unele plângeri (America) 18
«Unirea» (Pentru) 11
Un joc periculos 58
Un protopop cat. în țara Hațegului 32, 35
Vaticanul, tratative nouă cu 41
Vechea probl. a maghiarizării 81
Zece Mai (La) 38
«Zeit», din revista 72
Ziua Eroilor în Sibiu 46
Ziua Mamei 41
Ziua onom. a I. P. S. Nicolae 78

5. Foișoare

Adevăr și dreptate (milioanele) 33
Alegerea 52
Al treilea fapt 24
Ardea ul (în însemnările străinilor) 78
Așa grăit-a Domnul 36
Bălgrădeanul 13
Biserica în poezia lui Goga 21
Bunătatea și Rantatea 47
Ca doi arhangheli 47
Când Domnul puterilor grăește 55
Carol I intrând în țară 38
«Cartea Bună» 23
Carte și ear carte 11
Cărți de foști călugări 30
Câteva cuvinte la mormântul unui școlar 73
Câteva sugestii (învăț. relig.) 10
Cercetășia 54
Chemarea preoțească 12
Clopotele 38
Clopotul 67—71
Copilul cu icoanele (Grigorescu) 67
Corespondență din Cernăuți 75
Crâșnicul și crâșniceasa 2
Ctitori de biserici 71
Curatorul Gavril 15
Cu rugă de seară (versuri) 30
Cuvântare (în 8 Iunie) 46
De ce plângi 31
Despre educația tineretului 26—38
Din vecinătatea ortodoxă 29
Document din soc. 18 (Tohan) 57, 58
Drumul către tron 44
Eclesiastul și pesimismul lui Eminescu 7
Fabrică de luminări 68
Fond de ajutorare preoțesc 50
Gânduri și sfaturi 20
Goethe, la comemorarea lui 26
Imblăcii 5
In curțile casei Domnului 40
Indemn către credință 45
Ingerii mântuirii 24
Intelectualul și cânt. biser. 14
Ioan Botezătorul 59
Irodiada (versuri) 59
Ispasul în lumina psalmilor 45
Isus și Pilat 33
Jertfa milei 72
Lacrimă 34
La 1 Decemvrie 1918 76
La intrarea în biserică 74
La Nașterea lui Hristos 82
La schitul Pălținiș 54
La secere 10
La unirea principatelor 9
Luminările pe morminte 35
Mănăstirea Sâmbetii 40, 42
Mantuirea 60—66
Monografii 11
Mucenicii dela Nistru 28
Noi n'am avut copilărie 29
Nu minți 55
Nu-ți lăsa credința! 56, 57
Orbul 53
Ortodoxul 25
Pace și fericire 39
Părintelele Iosif 49
Pastorala mitrop. Timotei 16
Pietate 82
Popa Manea 3
Predică (a doua zi de Crăciun) 1
Preoți buni 83
Preotul 25
Problema orașelor din Transilvania 60—64
Pruncul și ploanele 03
Răsinărenii 19
Răsvrătire și credință 49
Roagă-te și muncește 48
Rugăciune (6 Martie) 21
„ de demult 12
„ (versuri) 35
Sadu-Sundar-Sigh 41
Samarineanca 50, 51
Sânt Paștile 36
Scrisoare (lui Șt. Corpade) 56
Sculați-vă, eroi (versuri) 83
Se desprimăvărează 27
Sfântul Gheorghe 84
Sfințește ziua Domnului 80
Sf. Paști 36
Simbolismul ouălor 35
Spovedania 41
Stihuri 32
Suflete, ai un liman 5
Și cuvântul trup s'a făcut 7
Tămâioare 38
Tata și feciorul 16
Textul duor acte (O. Goga) 17
Trei, Doamne, și toți trei 70
«Țara de peste veac» 36
Țăran și boer 12
Un dicționar util 60
Un luptător 67
(Versuri) de V. Stoicanea 48
Vremelnicia.. veșnicia 59
Zile misionare 22

6. Anunțuri, avizuri etc.

Anunțuri 11, 15
Av zuri 60, 61, 62, 67, 72
Circulare 1, 2, 5, 9, 13, 19, 20 (Dumin. boln.), 23, 25, 35, (37), 40. 47 (alegeri), 50, 78, 80, 83
Comunicate 4 (Astra), 13, 17 (Asoc. cler.), 23, 24, 29, 63 (cateh.), 64, 68, (Mihai), 72, 77
Concurse 1, 55 (internat), 60, 64 83
Convocări 15, 26, 33, 38 (Ad. eparh.), 68 (As. cler.), 70
Notificări 15, 31, 52 (Academia teolog.)
Rugăminte (A. Crișanul) 4
Rugare (dela Patriarhie) 12

7. † Necrologuri

Antonovici Iacov, episcop 3
Benția I. 34
Câmpean Cornel 15
David Dionisie pr. 9
Dissescu Constantin 57
Doumer Paul, preș. rep. franc. 38
Dregan Nicolae 37
Enciu Ilarion pr. 19
Ghibu Anastasia Ana 65
Gogonea Aron pr. 44
Groza Adam pr. 33
Hamangiu Const., ministru 6
Isac Aurel Dr. 35
Iuga Petru pr. 47
Mircea Victoria 60
Moșoiu Traian, generalul 35, 58
Negruzzi Iacob 5
Păcățian Silvia 54
Pienariu Gheorghe 48
Poponea Gheorghe 60, 63, 69
Sârbu Gerasim prot. 17
Sofia, exregina Greciei 5
Stoica Maria n Negrilă 9
Szigyártó Nicolae 38
Șerban Nicolae Dr. 20
Tămaș Toma pr. 12, 13
Teculescu Iustinian, episcop 53, 83
Tilicea Zaharie pr. 6
Velovan Ștefan 55
Zevoian Virgil 39

*

Pe lângă acest material: informațiuni, știri locale, cărți și reviste, concursuri, inserțiuni.

Nr. 155/932. (80) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor: **Măgura** cu filia **Toplița** și **Sălișteoara** cu filia **Stoeneasa,** protopopiatul **Băița,** se publică concurs, cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu aceste posturi, pe lângă întregirea cuvenită dela stat, sânt următoarele:

1. *a*) **Măgura,** dela circa 86 familii, câte una ferdelă cucuruz sfărâmat, — care se va răscumpăra cu bani și stola obișnuită:

b) în filia **Toplița,** dela circa 75 familii, câte una măsură cucuruz sfărâmat; folosirea eclesiei în mărime de 7 jugăre pășunat, stola obișnuită, o parte de pădure din pădurea comunei.

Folosirea cimiterelor din ambele comune.

2. *a*) **Sălișteoara,** dela circa 85 familii câte una ferdelă cucuruz sfărâmat, stola statorită în ședința consiliului parohial din 31 August a. c. și folosirea cimitirului;

b) filia **Stoeneasa,** dela circa 80 familii câte 20 litre cucuruz sfărâmat și stola obișnuită.

Reflectanții la aceste posturi sânt invitați a-și trimite cererile, însoțite de documentele prescrise, în terminul legal subsemnatului oficiu protopopesc și să se prezinte în respectiva parohie pentru a face cunoștință cu poporul și referințele locale.

Oficiul protopopesc al tractului Băița în înțelegere cu consiliile parohiale respective.

Băița, la 22 Noemvrie 1932.

Dumitru Secărea
protopop.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.